AL DVS.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

* a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ.

Omnes quaterniones præter *, & ſ duerniones.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI, ET ANDREAE
ASVLANI SOCERI, MENSE AV-
GVSTO. M.D.XXVIII.

ἐλαίου τε καὶ οἴνου καὶ μέλιτος λέξομεν. τὸ μὲν οὖν μέλι τοῦ οἴνου βαρύτερόν ἐστι τετάρτῳ μέρει καὶ προσέτι δωδεκάτῳ· ὅπερ ἐστὶ τὸ ὅλον σύνεγγυς τρίτον. ἔχει γὰρ τὸ αὐτὸ τοῦ οἴνου τὸ μέλιτος ποσὸν ὅλον τὸν τοῦ οἴνου σταθμὸν καὶ προσέτι τὸ τρίτον αὐτοῦ. τοῦ δὲ ἐλαίου τὸ μέλι τὸ ἥμισυ μέρει βαρύτερον ἐστίν. ἔχει γὰρ ὅλον τοῦ ἐλαίου καὶ προσέτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ. ὁ δὲ οἶνος τοῦ ἐλαίου ἐνάτῳ μέρει ὑπερέχει. ὅλον γὰρ αὐτῷ ἔχει καὶ τὸ θʹ αὐτοῦ. πρὸς σαφήνειαν δὲ πλείονα καὶ ὡς ἐν διαγράμματι τῶν κατὰ μέρος μέτρων τὸν σταθμὸν ὑπετάξαμεν δῆλον καθεστῶτος ὡς κατὰ κοινοῦ πάντων τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς κατὰ τὸν στοῖχον τότε ἔλαιον καὶ ὁ οἶνος καὶ τὸ μέλι κατηγορούμενα κεῖται. τὸ ἰταλικὸν ἐλαίου οἴνου μέλιτος κεράμιον ἔχει λι. οβʹ. λι. πʹ. λι. ρηʹ. ὁ χοῦς λι. ϛʹ. λι. ιʹ. λι. ιγ. S. ὁ ξε. ου. ιηʹ. ου. κʹ. ου. κζʹ. ἡ κοτύλη ου. θʹ. ου. ιʹ. ου. ιγ. S. τὸ μέγα μύστρον ου. γʹ. δρ. ηʹ. ου. δʹ. S. τὸ ὀξύβαφον ∠. ιηʹ. ου. βʹ. δρ. ιβʹ. ου. γʹ. δρ. ϛʹ. ὁ κύαθος ∠. ιβʹ. ου. αʹ. S. δρ. δʹ. ου. αʹ. ∠. βʹ. τὸ μικρὸν μύστρον ∠. ϛʹ. γράμματα κʹ. ∠. ϛʹ. ὁ δὲ Ὀριβάσιος φησὶ κατὰ Ἀδαμάντιον τὸν ξε. τὸν ἰταλικὸν τοῦ οἴνου μέτρῳ μὲν ἔχει ου. κδʹ. σταθμῷ δὲ λι. αʹ. ου. ηʹ. τὸν δὲ ξε. τοῦ μέλιτος ἔχειν σταθμῷ λι. βʹ. S.

Περὶ μέτρων ξηρῶν.

Ἡ αἰγυπτία ἀρτάβη ἔχει μο. αʹ. ὁ δὲ μόδιος ὁ αἰγύπτιος καὶ ὁ ἰταλικὸς ἔχει χοίνικας ηʹ. ὁ δὲ χοῖνιξ ξε. αʹ. ὁ δὲ ξέστης ἡμιξε. βʹ. ἃ δὴ καὶ ἡμίνας προσαγορεύουσιν. ἡ δὲ ἡμίνα ἔχει κυάθους ηʹ. ὁ ἀττικὸς μέδιμνος ἔχει ἡμίεκτα ιϛʹ. τὸ δὲ ἡμίεκτον ἔχει χοίνικας δʹ. ὥστε τὸν μέδιμνον ἔχειν μο. μηʹ ξε. ϟϛʹ. τούτων δὲ τὸν σταθμὸν εἰπεῖν οὐκ εὔκολον. ὅτι τῶν ξηρῶν οὐσιῶν ἄπειρός ἐστιν ἡ κατὰ τὴν ῥοπὴν διαφορά.

Ἄλλως θηριακή.

Λαβὼν ἐχίδνας νεοθηράτους δʹ. εἶτα ἁλῶν ἀμμωνιακῶν. ἢ κοινῶν μο. ἰταλικὸν αʹ. βαλὼν εἰς ὅλμον κόπτε ἀδραμερῶς, μετ' αὐτοῦ γλυκυρίζης λι. αʹ. S. ἀριστολοχίας ⊙ λι. αʹ. S. κενταυρείου λεπτοῦ κόμης λι. βʹ. καρδαμώμου πρασίου. ἀνὰ ου. ϛʹ. σκορδίου σελίνου χαμαίδρυος κρητικοῦ ἀνὰ λι. αʹ. πηγάνου ἡμέρου σπέρματος ξε. ϛʹ. μέλιτος ἀττικοῦ ἑνώσας αὐτὰ καὶ βαλὼν τὸ ἥμισυ αὐτῶν εἰς χύτραν καινὴν εἶτα τὰς τέσσαρας ἐχίδνας ζώσας. προσεπιβαλὼν αὐτοῖς καὶ σκίλλας ἁπαλὰς νεαρὰς εἰς λεπτὰ κατατεμὼν πέντε, οὕτως ἐπίβαλλε τὸ ἄλλο ἥμισυ τοῦ μίγματος ἐπάνω, καὶ πωμάτιζε ἐπιμελῶς τὴν χύτραν τρισὶν ἢ τέσσαρσι πουρύμασι περίζησον αὐτῆς τὸ πῶμα. ἵνα δι' αὐτῶν ὁ ἀτμὸς διασημαίνῃ σοι τὸ μέτρον τῆς ὀπτήσεως. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον φανήσεται καπνὸς πολὺς ἐξιὼν ζοφώδης καὶ τεθολωμένος πάνυ σημαίνων ὅτι τὸ πῦρ ἅπτεται τῶν θηρίων. τότε σὺ πρόσεχε ἀκριβῶς μήποτε ἀνακπνεύσῃ τούτου τοῦ καπνοῦ καιομένου τοῦ ἀέρος ἀπὸ τῆς ἀναθυμιάσεως τῶν ἐχιδνῶν. εἶτα ὅταν παύσηται ὁ ἀτμὸς ἀναβαλλομένην δὲ φλόγα τινὰ λεπτὴν διὰ τῶν τρημάτων ἴδοις. τότε νόμιζε ὡς ἄριστα ὠπτῆσθαι. καὶ οὕτως βαστάσας ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὴν χύτραν ψύξας ὅλην ἡμέραν τε καὶ νύκτα. εἶτα ἀνοίξας καὶ ἀνελόμενος τοὺς ἄνθρακας ἐπιμελῶς κόπτε. καὶ σῆθε μετὰ τούτων τῶν μιγμάτων πηγάνου ἀγρίου σπέρματος. ὑσσώπου κρητικοῦ. ἀνὰ ου. θʹ. μαράθρου σπέρματος. νάρδου κελτικῆς. στάχυος σκυθικοῦ. ἀνὰ ου. γʹ. S. πετροσελίνου μακεδονικοῦ. μαλαβάθρου φύλλων ἀνὰ ου. αʹ. ἀμώμου βότρυος. ὀρμίνου σπέρματος πεφρυγμένου ἀνὰ ου. γʹ. ὀριγάνου κορύβων. θύμου κορύβων ἀνὰ ου. ϛʹ. ἀρκευθίδων. πεπέρεως λευκοῦ. μαράθρου ἀνὰ λι. αʹ. σιλφίου ῥίζης ου. ιʹ. κορίου σπέρματος. ζιγγιβέρεως ἀβρότου σπέρματος ἢ ῥίζης. γλήχωνος. σεσέλεως. μασσαλεωτικοῦ ἡδυόσμου ου. ϛʹ. κασσίας σύριγγος ου. ϛʹ. κινναμώμου ου. αʹ. ἐσκεύασα δὲ αὐτὸς ἐγὼ μὴ καύσας τὰ θηρία. ἀλλὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀρτίσκους. ὥσπερ ἐπὶ τῆς θηριακῆς μίξας τοῖς μετὰ τῶν θηρίων καιομένοις καὶ αὐτοῖς ἵνα ἣν περ ἔχει πικρότητα ἐν ἑαυτοῖς, ἐν τῇ καύσει ταύτην ἀποβάλλῃ. τοσοῦτον μέτρον τῶν ἀρτίσκων ἐμβαλών, ὅσους περ ἐτεκμηράμην ἔχειν τὸ ποσὸν τῶν τεσσάρων ἐχιδνῶν καὶ ἐπέβησαν ὡς ἀληθῶς ἄριστοι.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ἀντὶ στίμμεως κοπτικοῦ, λεπίδος χαλκοῦ.
ἀντὶ σχοίνου πολυγώνου ῥίζα.
ἀντὶ σκωρίας κυπρίας, μελαντηρία αἰγυπτία.
ἀντὶ σισυμβρίου ὤκιμον.
ἀντὶ σταφίδος ἡμέρου φοίνικος συριακοῦ σάρξ.
ἀντὶ σανδυκινοῦ ἀβρότονον.
ἀντὶ σηπίας, ὀστράκου κλωνεῖς.
ἀντὶ σαρχπιάδος, πτεωνίας ῥίζα.
ἀντὶ σκίλλης, βολβός.
ἀντὶ σησαμοειδοῦς, πίχσμα ἀμαραίλων.
ἀντὶ σησάμου λινόσπερμον.
ἀντὶ ὑοσκυάμου, σπέρμα κοινὸς βάτου σπέρμα.
ἀντὶ ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀκακίας ἀκανθίδος χυλός.
ἀντὶ ὑγροπίσσης, ὀποπάναξ.
ἀντὶ ὑσσώπου, μυελὸς μόσχειος.
ἀντὶ ὑακίνθου, ἄνθος ἰσάτεως.
ἀντὶ ὑπερικοῦ ἀνήθου σπέρμα.
ἀντὶ σφέκλης, σανδαράχη.
ἀντὶ φύκους, ἄγχουσα.
ἀντὶ φοῦ, σφάγνος,
ἀντὶ χολῆς ὑαίνης, χολὴ πέρδικος.
ἀντὶ χολῆς ἔχεως, χολῆς ἰχθυόμενος.
ἀντὶ χολῆς μυγαλῆς, χολὴ καμήλου.
ἀντὶ χολῆς καμήλου, χολὴ ἀλαβήτου.
ἀντὶ χαλβάνης σαγαπηνόν.
ἀντὶ χαμαίδρυος λαπάθου ἀγρίου ῥίζα.
ἀντὶ χαμαιμήλου, ἀνθεμίς.
ἀντὶ ψιμυθίου, σκωρία μολίβδου.
ἀντὶ ψυλλίου, φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων.
ἀντὶ ὠκίμου, σισύμβριον.
ἀντὶ ὠκιμοειδοῦς, ἡδύοσμον ἄγριον.

Περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. κϛ̄.

Ὁ σταθμὸς βάρει μετρούμενος κρίνεται. τὸ δὲ μέτρον, ἀγγείου κοιλότητι. τὸ δὲ ἀγγεῖον ξηροῦ ποσοῦ μέτρον ἐστὶν ἢ ὑγροῦ. ὡς εἶναι τρεῖς τοῦ μετρουμένου ποσοῦ διαφορὰς μίαν μὲν τοῦ σταθμοῦ. ἑτέραν δὲ τοῦ τῆς ξηρᾶς οὐσίας. διὰ χώματος. καὶ γ̄ τοῦ τῆς ὑγρᾶς. πολλῶν δὲ καὶ σχεδὸν ἀπείρων ὑπαρχόντων τῶν τε σταθμῶν καὶ τῶν μέτρων παρά τε τὰς χώρας καὶ τὰ ἔθη τῶν χρωμένων. περὶ τῶν μάλιστα συνήθων ἅπασιν ὁ λόγος ἡμῖν ἔσται.

Περὶ τῶν δηλούντων τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ μέτρα χαρακτήρων.

Ἀλλ' ἐπειδή τινες οὐχ ὁλογραμμάτως ἀλλὰ διὰ χαρακτήρων ταῦτα σημαίνουσι βέλτιον ἂν εἴη τοῖς παλαιοῖς κατακολουθεῖν, πρῶτον τοὺς χαρακτῆρας αὐτῶν διασαφηνίσαι. πρῶτον μὲν οὖν τὸ χ̄ στοιχεῖον ἔχον ἐπικείμενον αὐτῷ τὸ ἄλφα, χαλκοῦν σημαίνει καθὼς ὁρᾷς χ̄ᾱ. εἰ δὲ ο̄ ἔχει τὸ χ̄ χοᾶ χ̊. εἰ δὲ οῖ. χοίνικα. εἰ δὲ η̄ χύμην. χ̄. τὸ δὲ κάππα εἰ μὲν ε̄ ἔχει ἐπικείμενον αὐτῷ καὶ λοξὴν εὐθεῖαν γραμμὴν τέμνουσαν τὴν κάτω κεραίαν αὐτοῦ, κεράτιον δηλοῖ Κε. εἰ δὲ τὸ ῡ ἔχοι τὸ κ̄, κύαθον Κυ. εἰ δὲ τὸ ο̄ κοτύλην Κο. εἰ δὲ ἀπερίγραπτοι ἐκτὸς εὐθεῖα γραμμή, πλαγία τεθεῖσα κατὰ πᾶν, ὀβολὸν δηλοῖ. αἱ δὲ ἀπερίστακτοι δύο ὀβολούς. οἱ ποιοῦσι τὸ γράμμα δηλούμενον ἀπὸ τοῦ γ̄ πλησίον ἔχοντος τὸ ρ̄ τεμνόμενον ὑπό τινος εὐθείας γραμμῆς ☩. αἱ δὲ δύο γραμμαὶ συνάπτουσαί τε κατὰ θάτερον πέρας ὥστε γωνίαν ποιεῖν, ἐμφερῆς ταῖς τοῦ κ̄ δύο κεραίαις ταῖς πρὸς τῇ ὀρθῇ γραμμῇ σημαίνουσι δραχμὴν τὴν συνωνύμως καὶ ὁλκὴν καλουμένην. ἰδίως δὲ τὴν ὁλκὴν τὸ λ̄ δηλοῖ ἔχον μέσον τὸ ο̄ ⅄. εἰ δὲ τ̄ ἔχει τὸ λάμβδα σημαίνει λίτρα λι. τινὲς δὲ διὰ τὴν ἑτέραν τοῦ λ̄ γραμμὴν ἀλλήλαξον τέμνοντες δηλοῦσι τὴν λίτραν λι. τὸ δὲ γ̄ ἔχον ἐντὸς τῆς ἑαυτοῦ γωνίας τὸ ο̄ οὐγγίαν σημαίνει Γο. τὸ μ̄ δὲ κατὰ μέσον αὐτοῦ ἔχον τὸ ν̄ μνᾶν δηλοῖ μ̈. εἰ δὲ τὸ ῡ ἔχει τὸ μ̄ μύστρον. μ̈. εἰ δὲ ε̄ μέδιμνον μ̄. εἰ δὲ ο̄ μόδιον μ̄. τὸ δὲ τ̄ ἔχον ἔμπροσθεν ἐξ αὐτοῦ τὸ ρ̄ καὶ τὸ ῡ ἐπικείμενον τρυβλίον δηλοῖ. τὸ δὲ ξ̄ εἰ μὲν ἔχει ἐπάνω ε̄ ξέστην σημαίνει ξε. εἰ δὲ ο̄ ἔχει ὀξύβαφον. τινὲς δὲ τὸν ξέστην διὰ τοῦ ξ̄ τεμνούσης αὐτὸ εὐθείας γραμμῆς δηλοῦσι ξ. τὸ δὲ η̄ ἔχον ἐπικείμενον μ̄ ἡμίναν δηλοῖ ἡμ. κ̄ δὲ καὶ ρ̄ ἐπικείμενον ἔχον τὸ μ̄ κεράμιον δηλοῖ κερ.

Περὶ σταθμῶν.

Ἡ μνᾶ ἡ ἀττικὴ καὶ αἰγυπτία ἔχει Γο. ιϛ̄. ἡ μνᾶ ἡ ῥωμαϊκὴ Γο. κ̄. ἡ λίτρα Γο. ιβ̄. ἡ δὲ Γο. ∠. η̄. ἡ δὲ ∠. ἔχει ☩. γ̄. τὸ δὲ ☩. ὀβολοὺς δύο ὁ δὲ ὀβολὸς κεράτια γ̄. τὸ δὲ κεράτιον χαλκοῦς δύο δίμοιρον ὁ ὀβολὸς ἔχει χ̄ᾱ η̄.

Περὶ μέτρων ὑγρῶν.

Τὸ ἰταλικὸν κεράμιον ἔχει χόας η̄. ὁ χοῦς ξέστας ἕξ κοτύλας δύο αἵ τινες καὶ τρυβλία λέγονται. ἡ κοτύλη ταυτὸν μὲν εἰπεῖν τὸ τρύβλιον ἔχει μύστρα μεγάλα γ̄. ὀξύβαφα δὲ δ̄. τὸ γὰρ μέγα μύστρον ἔχει ὀξύβαφον ᾱ. τὸ δὲ ὀξύβαφον ἔχει κύαθον ᾱ. S. ὁ δὲ κύαθος ἔχει χύμας μικρὰς ἤτοι μύστρα μικρὰ δύο. εἰ δὲ βούλοιο καὶ τῶν σταθμῶν τῶν ὑγρῶν εἰδέναι μέτρον, πάμπολλοι μὲν αἱ τῶν ὑγρῶν οὐσιῶν εἰσὶν κατὰ τὴν ῥοπὴν διαφοραί. ὡς ἐπὶ παραδείγματος δὲ

ἀντὶ κεραυνίου. λευκογραφίς.
ἀντὶ κοραλλίου. μόλυ.
ἀντὶ κόπρου αἰλούρου. κόπρος ἰχνεύμονος.
ἀντὶ κινναβάρεως ῥοδοειδής.
ἀντὶ κυμίνου. κράμβης σπέρμα.
ἀντὶ κλινοποδίου, ἡλιοτρόπιον.
ἀντὶ καλαμίνθης. ἄγριον ἡδύοσμον.
ἀντὶ κολοκυνθίδος, σπέρμα κνίκεως ὅ ἐστι κρότωνος.
ἀντὶ κοτυληδόνος, ὀνοκάρδιον.
ἀντὶ κολοφωνίας, ἀπόχυμα.
ἀντὶ κυνὸς βάτου. ἁλικακάβου σπέρμα.
ἀντὶ κειναιθέμου. ἀφροδισίας.
ἀντὶ κομαρέας, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος.
ἀντὶ κισσήρεως, γῆ κρητική.
ἀντὶ κύφεως. ἰσχὰς κε.
ἀντὶ κηρύκων. ὄστρεα.
ἀντὶ καρδαμώμου, ξυλοκάρπασον.
ἀντὶ κηροῦ ὄρυγμον μετὰ προπόλεως ἕψεται καὶ τρίβεται.
ἀντὶ λιβάνου, ἡ ἀμπελῖτις.
ἀντὶ λαθυρίδων. κόκκος κνίδιος.
ἀντὶ λεπιδίου, ἐρυθρόδανον.
ἀντὶ λίθου ἀσίου, λίθος γαγάτης.
ἀντὶ λίθου μάγνητος, λίθος φρύγιος.
ἀντὶ λίθου φρυγίου. λίθος ἀργυρίτης.
ἀντὶ λυβιστικοῦ, σπέρμα σταφυλίνου.
ἀντὶ λίθου πυρίτου. λίθος πυροβόλος.
ἀντὶ λευκοίου ἄνθους, στρούθιον.
ἀντὶ λωτοῦ σπέρματος. σπέρμα τεύτλου.
ἀντὶ λεπιδίου ῥίζης. φύλλα καππάρεως.
ἀντὶ λαγωοῦ θαλασσίου, λαγὼς ποτάμιος.
ἀντὶ λινοσπέρμου, κυάμου Χ.
ἀντὶ λαπάθου ῥίζης. ῥίζα πυρέθρου.
ἀντὶ μαλαβάθρου. κασσία ἢ νάρδος ἰνδική.
ἀντὶ μανδραγόρου Χ. δορύκνιον.
ἀντὶ μυρσινίτου. ὀπὸς μορέας.
ἀντὶ μανδραγόρου ἐλαίας δάκρυον.
ἀντὶ μαστίχης σχοίνου καρδία.
ἀντὶ μυροβαλάνου, πύκινον.
ἀντὶ μαλάχης τῆλις.
ἀντὶ μέλιτος ἕψημα.
ἀντὶ μάννης. λιβάνου φλοιός.
ἀντὶ μυοχόδων μυίας ἴζα.
ἀντὶ μαγνησίας ὑελίνης. σπύελον ἰταλικόν.
ἀντὶ μυελοῦ ἐλαφείου στέατος ἐλαφείου. ἢ μυελοῦ μοσχίου.
ἀντὶ μηλοκυδωνίων. μελίλωτα.
ἀντὶ μίσυος κυπρίου, ὤχρα κυπρία.
ἀντὶ μύου. μυροβάλανος.
ἀντὶ μόρων Χ βάτων φύλλα.
ἀντὶ μίσυος, ὀπτοῦ. διφρυγές.
ἀντὶ μολαβάθρου. φάκτυλος.
ἀντὶ νάρδου συριακῆς, σχῖνος ἀρωματικός.

ἀντὶ νάπυος. γογγυλίδος σπέρμα.
ἀντὶ ξυλοβαλσάμου ῥίζα λευκοΐου.
ἀντὶ ὀποῦ μήκωνος, μανδραγόρου χυλός.
ἀντὶ ὀποπάνακος. γάλα συκαμίνου.
ἀντὶ ὀποῦ κυρηναϊκοῦ. ὀποῦ συριακοῦ.
ἀντὶ ὀποκαρπάσου, ὀποῦ σμυρσίνης.
ἀντὶ ὀποῦ συκῆς. ὀποῦ μορέας.
ἀντὶ ὀποῦ ἰτέας, ὀποῦ κισσοῦ μέλανος.
ἀντὶ ὀποῦ ῥοδοδάφνης. ἰξὸς δρύϊνος.
ἀντὶ οἰνάνθης Χ. ἀμπελίνου δένδρου.
ἀντὶ ὁρμίνου, λινοσπέρμου.
ἀντὶ ὀρύζης. κρίθινον ἄλευρον.
ἀντὶ οἴνου ῥοδίνου, οἶνος αὐστηρός.
ἀντὶ ὀρνιθογάλων, ἀνθαλλοί.
ἀντὶ ὄμφακος. κηκὶς ὀμφακίτης.
ἀντὶ ἀνακαρδίου ψυχῆς βοτάνης.
ἀντὶ ὀποῦ πευκεδανίου, γλυκυρρίζης Χ.
ἀντὶ προπόλεως, λάδανον.
ἀντὶ πίτυος κάμπης. σφῆκες εἰς κεδρίας.
ἀντὶ πεπέρεως. ζιγγίβερι.
ἀντὶ πιθρίου, κνεώρου σπέρμα.
ἀντὶ πολυποδίου, ῥίζα χαμαιλέας ἢ χαμαιλέοντος.
ἀντὶ πολυστρεῶνος. χαμαιλεύκης.
ἀντὶ πολυτρίχου, ἀψινθίου.
ἀντὶ ῥητίνης πευκίνης, ῥητίνη τερεβινθίνη.
ἀντὶ ῥόδων ξηρῶν, περσαίας φύλλα ξηρά,
ἀντὶ ῥαφανίνου ἐλαίου. κίκινον ἔλαιον.
ἀντὶ ῥοδοειδοῦς σινωπίς.
ἀντὶ ῥητίνης κολοφωνίας, ἀπόχυμα.
ἀντὶ ῥίζης λαπάθου. κινάρας.
ἀντὶ σχοίνου ἀρωματικοῦ, καρδάμωμον.
ἀντὶ σποδοῦ κυπρίας. σποδὸς φύλλων ἐλαίας.
ἀντὶ σμύρνης τρωγλίτιδος. κάλαμος ἀρωματικός.
ἀντὶ στέατος ἐλαφείου. στέαρ χήνειον.
ἀντὶ στέατος ὑαίνης στέαρ ἀλωπίκων.
ἀντὶ στέατος ἀλώπεκος. στέαρ ἄρκειον.
ἀντὶ στρουθείου ῥίζης, ῥίζα ἐλλεβόρου μέλανος.
ἀντὶ σατυρείου σπέρμα εὐζώμου.
ἀντὶ σαλαμάνδρας, σαῦρα χλωρά.
ἀντὶ σφάγνου ἀρώματος, σχοίνου εἰργασμένου.
ἀντὶ συρικοῦ λιθάργυρον.
ἀντὶ σκωρίας, μολύβδου, ἕλκυσμα.
ἀντὶ σαμψύχου. ῥοῦς μαγειρικὸς ξηρός.
ἀντὶ σινάπεως, καρδάμωμον.
ἀντὶ σαγαπηνοῦ. πίτυος ῥητίνης ξηρᾶς.
ἀντὶ σκαμμωνίας, κρότωνος κίκεως.
ἀντὶ στροβίλων. σικύου σπέρμα.
ἀντὶ στυπτηρίας, ἁλὸς ὀρυκτοῦ.
ἀντὶ σκίγκου, σατύριον.

ΠΕΡΙ ἈΝΤΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ἘΚ ΤΩ͂Ν ΓΑΛΗΝΟΥ. ΚΕ.

ἱ Ν ἀλεξανδρείᾳ φησὶν ἐπί τινος γυναικὸς κινδυνευούσης. ζητήσας λυχνίδα καὶ μὴ εὑρηκὼς. εἰ μὴ εὐθέως ἀντὶ τῆς λυχνίδος, ἄρας ἐχρησάμην τῷ ἀκανθίου τῷ σπέρματι, ἀπολώλει ἂν τὸ γύναιον. ὅθεν αἰτηθεὶς ὑπὸ τῶν ἑταίρων ἐκθέσθαι τινὰ τῶν ἀντεμβαλλομένων ἢ λίθου ἢ ἐκθήσου, κατὰ στοιχεῖον δὲ αὐτοῦ τούτου τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος.

Ἀντὶ ἀκανθίου σπέρματος, λυχνίδος.
ἀντὶ ἀρωματικοῦ, κάλαμος ἀρωματικός.
ἀντὶ ἀλόης ἰνδικῆς, ἀλόης χλωρᾶς φύλλα. ἢ γλαυκίας ἢ κόπρος ἴβεως, ἢ λύκιον, ἢ κεν-ταύρειον.
ἀντὶ ἁλικακάβου, στρύχνου σπέρμα.
ἀντὶ ἀσφάλτου, πίσσα ὑγρὰ βρυττία.
ἀντὶ ἀκωνίτου, ἴριδος ἀγρίας ἡ ῥίζα.
ἀντὶ ἀψινθίου, ἀβρότονον.
ἀντὶ ὀποβαλσάμου, ὀποῦ μυρσίνου.
ἀντὶ ἀβροτόνου, ὀρίγανον.
ἀντὶ ἀσβέστου, ἀσδέρκη.
ἀντὶ ἀγχούσης, ὑάκινθος.
ἀντὶ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ἅλας καππαδοκικόν.
ἀντὶ ἀρσενικοῦ, σανδαράχη.
ἀντὶ ἀκάνθης, κερασίας ἀκάνθου.
ἀντὶ ἀμύλου, ξηρὰ γύρις.
ἀντὶ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, πρόπολις.
ἀντὶ ἀσπαλάθου, ἐρίκης καρπός.
ἀντὶ ἄρακος, σίσαμον.
ἀντὶ ἀμυγδάλων πικρῶν, ἀψίνθιον.
ἀντὶ ἀρμονίου, μέλαν ἰνδικόν.
ἀντὶ ἀκτῆς, ἄκανθα.
ἀντὶ ἀγαρικοῦ, εὐφόρβιον.
ἀντὶ ἀργεμώνης, σεῖφη.
ἀντὶ ἀσφοδέλου ῥίζης, τεύτλου χυλ.
ἀντὶ ἀειζώου χυλ. θριδακίνης χυλ. ἢ φύλλα.
ἀντὶ ἀμαμώτου, ἀφροσέλινον.
ἀντὶ ἀσπαλάθου, ἄγνου σπέρμα.
ἀντὶ αἰθιοπικῆς ἐλαίας, δακρύου ἀκακίας μέρη β.
ἀντὶ ἀσίου λίθου, γαλάκτης λίθος. ἢ ἅλες ἀμ-μωνιακοὶ κε.
ἀντὶ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, καππαδοκικόν.
ἀντὶ ἀλώπεκος στέατος, στέαρ ἀρκτῷον.
ἀντὶ αἰγείρου, ἀκρεμόνων, σάμψυχος.
ἀντὶ βουπρήστεως, σίλφαι βδέλλαι.
ἀντὶ βουτύρου, γάλακτος βοείου ἐπίπαγος.
ἀντὶ βαλσάμου, ὀποῦ στακτῆς σμύρνης.
ἀντὶ βδελλίου, σφάγνος ἀρωματικός.
ἀντὶ γεντιανῆς ῥίζης, σελίνου ἀρωματικοῦ.
ἀντὶ γῆς σαμίας, λευκογραφὶς αἰγυπτία.
ἀντὶ γῆς ἐρετριάδος, τίτανος θηβαϊκός.
ἀντὶ γογγυλίδος, ἡλιοτρόπιον.
ἀντὶ γλυκυρρίζης χυλ. χυλ. συνηγμένου.
ἀντὶ γυπὸς κόπρου, περιστερᾶς κόπρου.
ἀντὶ γῆς ἀπαλῆς, μολύβδαινα.
ἀντὶ δορυκνίου, ὑοσκυάμου σπέρμα.
ἀντὶ δικτάμνου, ἐλελίσφακος.
ἀντὶ δαφνίδων, ἑρπυλλις ξηρά.
ἀντὶ δαύκου, σπέρμα σίου.
ἀντὶ διφρυγοῦς, λίθος φρύγιος.
ἀντὶ δρακοντίου, ἀπὸ βρώσιμον.
ἀντὶ ἐλελισφάκου, καλαμίνθης.
ἀντὶ ἐλαίας δακρύου, ὑποκυστίδος χυλ.
ἀντὶ ἑρπύλλου, ποταμογείτων.
ἀντὶ εὐζώμου σπέρμα, ἐρυσίμου σπέρμα.
ἀντὶ ἐλατηρίου χυλ. τῆς αὐτῆς βοτάνης χυλ.
ἀντὶ ἐρυσίμου σπέρμα, στρούθιον.
ἀντὶ ἐρίκης καρποῦ, κικὶς ὀμφακῖτις.
ἀντὶ ἐβένου, λώτινον ξηρόν.
ἀντὶ ἐρίνου φύλλων, κόπρος ἴβεως.
ἀντὶ ἐβίσκου ῥίζης, φύλλα μορέας.
ἀντὶ ἐλλεβόρου μέλανος, ῥίζα παπύρου.
ἀντὶ οἰνοφύλλου, ποταμογείτων.
ἀντὶ ἐλαίου παλαιοῦ, τὸ διπλοῦν ἔλαιον. ἢ ἕψε μετὰ στέατος ὑὸς παλαιοῦ.
ἀντὶ ζιγγιβέρεως, πύρεθρον.
ἀντὶ θαψίας χυλ. χαμαιλέοντος μέλανος χυλ.
ἀντὶ θαψίας, ἐλύδριον. ἀντὶ θερμουντιάδος, λυκόψωλες.
ἀντὶ θείου ἀπύρου, σανδαράχη.
ἀντὶ ἰοῦ σιδήρου, σκωρία σιδήρου.
ἀντὶ ἰξοῦ δρυΐνου, χαμαιλέοντος μέλανος.
ἀντὶ ἴρεως ἰλλυρικῆς, ἑλενίου ἀρωματικοῦ.
ἀντὶ κινναμώμου, κασσίας τὸ διπλοῦν.
ἀντὶ κασσίας τῆς μαλάκης, κινναμώμου.
ἀντὶ κυπέρεως, ἀρκευθὶς μεγάλη.
ἀντὶ καρδαμώμου, κύπερις ἀμμωνιακή.
ἀντὶ κόστου, κεδρίδες.
ἀντὶ κεδρίδων, λάδανον.
ἀντὶ καλάμου ἀρωματικοῦ, σφάγνος.
ἀντὶ κρόκου, κροκόμαγμα.
ἀντὶ κροκομάγματος, ἀλόη ἰνδική.
ἀντὶ καστορίου, σίλφαι βδελουσῶν αἱ τρία.
ἀντὶ καδμείας, λευκογραφὶς αἰγυπτίου.
ἀντὶ κροκοδειλίου στέατος, κυνὸς θαλασσίου στέαρ.
ἀντὶ κωνείου σπέρμα κοριάνου.
ἀντὶ κανθαρίδων, φαλάγγια.
ἀντὶ κνιδίου σπέρμα, σπέρμα ἄγνου.
ἀντὶ κνεωροῦ, ὀποῦ περσικοῦ.
ἀντὶ κίκεως, γλοιὸς ἀπὸ παλαίστρας.
ἀντὶ καππάρεως ῥίζης, ἐρίκης ῥίζα, ἢ μυ-ρίκης.
ἀντὶ κόπρου τρυγόνος, κόπρος περιστερᾶς.

μέλιτος, ἐμβάλλεται ἤδη τέλει. καδμία καὶ πομφόλυξ ἐμβάλλονται κατ᾽ ἀρχάς. Ἅλες καὶ νίτρον ἐμβάλλονται κατὰ μέσην τὴν ἕψησιν. θεῖον ἤδη τέλει. ἡ γὰρ ἕψησις, αὐτὸ μελαίνει τὰς ἐμπλάστρους. Γῆ πᾶσα καὶ λίθοι ἐμβάλλονται ἤδη τέλει τὰ πολλά. καὶ ἡ κίσσηρις δὲ ἤδη τέλει καὶ τὰ κογχύλια δὲ κεκαυμένα ἤδη τέλει βάλλεται. τὸ δ᾽ ἔλαιον ἐὰν μὴ ἐν ἀρχαῖς ἐμβληθῇ ῥητίνῃ ἢ πίσσῃ ὑγρᾷ, ἀσύστατον ποιεῖ τὴν ἔμπλαστρον. δεῖ οὖν μετὰ τὸ συστῆναι ἑψόμενα οὕτως ἐμβάλλειν τὸ ἔλαιον. τὰ δ᾽ ἄλλα λίπη τὰ ἁπαλὰ περὶ μεσοῦσαν τὴν ἕψησιν ἐμβάλλειν χρή. τὸ δὲ μύρον ἴρινον μὲν ἕψησιν φέρει. κύπρινον δὲ καὶ ῥόδινον ἧττον. τὰ δ᾽ ἄλλα οὐδ᾽ ὅλως. διόπερ ἤδη τέλει τῆς ἑψήσεως ἐμβλητέα ἐστί. κηρὸς οὐχ ἕψεται κατ᾽ ἰδίαν μόνος. κατακαίεται γάρ. οὔτε μετὰ ῥητίνης ὑγρᾶς ἢ πίσσης ὑγρᾶς ἀσύστατος γὰρ μένει. ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἐμβάλλεται ἢ ἐλαίῳ καθαρῷ ἢ ἐλαιώδει μετά τινος τῶν μεταλλικῶν ἑψηθέντι ἢ ῥητίνῃ ἢ πίσσῃ προεψηθείσῃ· καὶ πρότερον συστάσει τῶν ἄλλων τῶν ἐχόντων ἐμβληθῆναι. Ῥητίνη ξηρὰ ἐμβάλλεται μετὰ κηροῦ. ἡ δὲ ὑγρὰ πρὸ τῶν ἄλλων πάντων, αὐτὴ καθ᾽ αὑτὴν ἕψεται· εἰ μὴ σφόδρα ὀλίγη παραλαμβάνοιτο. Πίσσα ἐμβάλλεται πρὸ τῶν ἄλλων πάντων. μέτρον δὲ τῆς μὲν ὑγρᾶς ἑψομένης τὸ συστῆναι. τῆς δὲ ξηρᾶς μάλιστα συνέψει τὸ ὡς μηκέτι πομφολυγίζειν μηδὲ ἀνοιδαίνειν. ἀπόχυμα λειούμενον καὶ κοσκίνῳ χωριζόμενον τῶν ἐν αὐτῷ περιττῶν ὕστερον ἑψηθείσης τῇ ἐμπλάστρῳ ἐμπλάσσεται. εἰ δὲ μαλθακὸν εἴη, σὺν ἐλαίῳ ἀναλύεται. ἀκριβεστέρα δὲ ἡ πρώτη μέθοδος διὰ τὸ μὴ φυλάττεσθαι τὸν σταθμὸν ἐν τῇ δευτέρᾳ. Ἄσφαλτος ἕψεται, ἐμβαλλομένη κατ᾽ ἀρχάς, οὐ δεῖ δὲ λειοτριβεῖν αὐτὴν ἐπεὶ τραχύτητας ἴσχει κεγχραμέσιν ὁμοίως. δεῖ οὖν θρύπτειν αὐτὴν εἰς ἁδρὰ καὶ ἕψειν ἐν ὄξει μὴ κινοῦντα ἕως μηκέτι πομφολυγίζῃ. ἐγὼ δ᾽ φησὶ Τιμοκράτης, ἐν ἐλαίῳ ἑψήσας ἐπέτυχον. Πρόπολιν, μαλάσσειν δεῖ καὶ ἕψειν. ὑπὸ γὰρ τῆς ἑψήσεως οὐδ᾽ ὅλως συγχέεται. εἰ δὲ καὶ κηρὸν ἡ ἔμπλαστρος δέχοιτο. δεῖ σὺν τῷ κηρῷ τὴν πρόπολιν ὥσπερ καὶ τὴν χαλβάνην κόψαντας ἐμβάλλειν. Ἀμμωνιακόν. περὶ μέσην ἐμβάλλεται τὴν ἕψησιν. δεῖ δὲ εἰ μὲν δύναται λεανθῆναι καὶ γενέσθαι λεπτὸν ἐμπάσσειν. εἰ δὲ μὴ σὺν ὑγρῷ τινὶ λειοτριβεῖν καὶ οὕτως ἐμβάλλειν. ἐὰν μὲν ἔναιμος ἡ ἔμπλαστρος σὺν ὄξει ἢ σὺν οἴνῳ. εἰ δὲ συριγγιακὴ ἢ χοιραδικὴ πάντως σὺν ὄξει. ἐὰν δὲ μαλακτικαὶ εἰσὶν αἱ δακτυλικαὶ σὺν ὕδατι. ἔπειτα γλοιάζοντας. οὕτως ἐγχέειν διεψυγμένων τῶν ἄλλων. ἵνα μὴ ἀναζέσωσιν. ὁποπάναξ ἐμβάλλεται πολὺ ὕστερον ἀμμωνιακοῦ. παντελῶς δὲ ὀλίγης ἑψήσεως χρῄζει. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο προλεαίνειν σὺν οἴνῳ ἢ ὄξει. Χαλβάνη ἕψησιν οὐδ᾽ ὅλως φέρει. ἀλλὰ διὰ τὸ ἀμόλυντον γενέσθαι τὴν ἔμπλαστρον, αἴρειν ἀπὸ τοῦ πυρὸς δεῖ. καὶ μαλάξαντας αὐτὴν ἐμβάλλειν. Σαγαπηνόν. κόπτεται ἐν ὅλμῳ. καὶ ἁπαλὸν γενόμενον συμμαλάσσεται τῇ ἐμπλάστρῳ μετὰ τὸ χωρισθῆναι τοῦ πυρός. Ἀλόη ἐμπλάσσεται μετὰ τὴν ἕψησιν. Ὀπὸς μήκωνος ἐμβρέχεται πρὸ μιᾶς ἡμέρας ἐν ὕδατι ὀλίγῳ εἶτα λεαίνεται ἐν θυίᾳ κἄπειθ᾽ οὕτως αὐτοῦ καταχεῖται καὶ ἡ ἔμπλαστρος θαλφθεῖσα ἐμπλάσσεται τελευταία ἢ λειοῦται ὑγρῷ τινί. Βδέλλιον λειοτριβηθὲν ἐμπλάσσεται μετὰ τὸ ἀρθῆναι τὴν ἔμπλαστρον ἐκ τοῦ πυρός. εἰ δὲ λιπαρὸν τυγχάνει καὶ μὴ δύναιτο λεανθῆναι παραπλησίως τῷ σαγαπηνῷ κόψαντες αὐτὸ καὶ ποιήσαντες ἐμπλαστρῶδες οὕτως συμμαλάξωμεν τῇ ἐμπλάστρῳ μετὰ τὴν ἕψησιν. Λιβανωτός. καὶ μάννα ἐμπάσσεται ἤδη τέλει τῆς ἑψήσεως γλοιωθέντα σὺν ὀλίγῳ μέλιτι ἢ ὄξει ἢ ὕδατι ἢ οἴνῳ, ἐὰν ὑγρὸν ἐπιδέχηται ἡ ἔμπλαστρος, σμύρνα ἐμβάλλεται συντετελεσμένης τῆς ἑψήσεως. Σπερμάτων δὲ καὶ ῥιζῶν. καὶ βοτανῶν, οὐδεὶς ἕψησιν ὑπομένει. λεανθέντων οὖν καὶ μενόντων ἐν θυίᾳ, καταχέονται τὰ τηκτά.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ἀνασομωτικοὺς παρέχονται. ῥοῦν γὰρ ἐπέχουσι γυναικεῖον καὶ ἀναπεπταμένην συνάγουσιν ὑστέραν, καὶ προπεπτωκυῖαν ἀναστέλλουσιν. ἡ δὲ τῶν συπτικῶν ὕλη δεδήλωται πρόσθεν ἐν τῷ περὶ κολλουρίων καὶ τρόπῳ. δεῖ δὲ γλοιῶδες καὶ ὀλίγῳ παχύτερον ποιεῖν τοῦ πεσσοῦ τὸ πάχος. κἄπειτα ἔριον παραπλήσιον μετὰ στενῷ διπλοῦν βάπτειν εἰς τὸ φάρμακον καὶ προστιθέναι πρὸς τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας ἔχον ἐξημμένην κρόκυδα ἐπὶ μήκει πρὸς τὸ ἐπισπᾶσθαι τὸν πεσσὸν εὐκόλως ὁπότε δοκοίη.

Ὁ κροκώδης πρὸς φλεγμονὰς καὶ ἀποστροφὰς καὶ σκληρίας καὶ ἐμπνευματώσεις. Κηροῦ φράκτου. μυελοῦ μοσχίου ἀνὰ ∠. ιϛ. μυελοῦ ἐλαφείου ∠. ια. στέατος χηνίου ∠. η. στέατος ὀρνιθίου ∠. η. μαστίχης ∠. δ. ὑσσώπου φαρμάκου ∠. γ. μέλιτος ∠. β. κρόκου ∠. η. ῥοδίνου τὸ ἀρκοῦν. τὸν κρόκον λείου γάλακτι γυναικείῳ. Ὁ χρυσοῦς καὶ μαλακτικὸς ἐστὶ κάλλιστος καὶ πεσσός. Κρόκου ∠. α. ὑσσώπου ∠. α. μυελοῦ ἐλαφείου ∠. β. τερεβινθίνης κηροῦ στέατος χηνίου ἀνὰ ∠. γ. ὠῶν ὀπτῶν λέκιθοι. ιϛ. ἰρίνου καὶ ῥοδίνου, τὸ ἀρκοῦν ἐξ ἴσου. Ὁ λίβανος ἐστὶν ἐμμηναγωγός. καὶ πρὸς μητρικὴν πνίγα ἁρμόζων ἐξαίρετον. ἔστι δὲ πεσσός. Νάρδου μύρου γο. ϛ. κηροῦ τυρρηνικοῦ γο. ε. σουσίνου μύρου γο. δ. χοιρείου στέατος προσφάτου γο. γ. χηνείου καὶ ὀρνιθίου καὶ μυελοῦ ἐλαφείου. καὶ ἀμαρακίνου μύρου, ἀνὰ γο. ϛ. ταυρείου στέατος τερεβινθίνης ὑσσώπου ἀνὰ γο. α. διπλώματι τήκεται. καὶ πάντες οἱ λοιποὶ πεσσοί. Ἐννεαφάρμακος. Ῥοδίνου μύρου. κικίνου τερεβινθίνης κηροῦ μέλιτος χηνίου στέατος καὶ βοείου καὶ ἐλαφείου μυελοῦ. καὶ βουτύρου ἴσα. Ὁ πεσσὸς μαλακτικός. Κηροῦ γο. ϛ. κολοφωνίας γο. δ S. ταυρείου στέατος γο. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο. δ. τὸ ἀμμωνιακὸν ὕδατι λύου.

Πεσσὸς ἡ αἰγυπτία. Μέλιτος τερεβινθίνης. βουτύρου ῥοδίνου, ἢ θυσίνου κρόκου ἀνὰ γο. α. ἐπὶ δὲ τῶν ἀφλεγμάντων, καὶ ῥυπαρῶν καὶ ἰοῦ S. Ἡ γονὴ συλληπτικός. Βουτύρου γο. ϛ. ὑσσώπου φαρμάκου. μυελοῦ ἐλαφείου στέατος χηνείου καὶ ὀρνιθίου τερεβινθίνης ἀλόης ἀνὰ γο. γ. κηροῦ τυρρηνικοῦ γο. ϛ. ῥοδίνου λι. β. σμύρνης κασσίας ἀνὰ γο. ϛ. ναρδοστάχυος γο. α. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Περὶ συμμετρίας κηροῦ πρὸς ἔλαιον. Εἰ μὲν οἷα τὰ καλούμενα ἄκοπα χρίσματα βούλοιο σκευάσαι, τετραπλάσιον ἐμβάλλεις τοῦ κηροῦ τὸ ἔλαιον. εἰ δὲ ὡς ἐπὶ τῶν καταγμάτων. ὑγρὰν κηρωτὴν ἐργαζόμεθα διπλάσιον. εἰ δὲ τὸ φάρμακον ἐμπλαστρῶδες ποιῆσαι βουληθείημεν, τότε τῷ κηρῷ μίξωμεν ἴσον τὸ ἐλαίῳ ἐὰν τὸ περιέχον ᾖ σύμμετρον. εἰ δὲ ὅτε κηρὸς παλαιὸς ἢ αὐχμηρός, τότε περιέχον ψυχρὸν ᾖ, ὀλίγῳ πλεῖον ἔστω τοῦ κηροῦ, τὸ ἔλαιον. ὥσπερ γε καὶ ὅτε ὁ κηρὸς λιπαρὸς ᾖ, τότε περιέχον θερμόν, ὀλίγῳ ἔλαττον ἔστω ὁ κηρὸς τοῦ ἐλαίου τὸ δὲ ὀλίγον ἔστω δυνατόν. ἔστω μέρος ἐφ' ἑκάτερα τοῦ μέσου. καὶ γὰρ ἐνδεκα καὶ ιγ. γο. τοῦ ἐλαίου μίξεις τότε τῇ λίτρᾳ τοῦ κηροῦ. Ἐκ τῶν Ἀντύλλου περὶ ἑψήσεως τῶν ἐμβαλλομένων εἰς τὰς ἐμπλάστρους φαρμάκων. ἡ λιθάργυρος. Ἐν ταῖς ἑψήσεσι τῶν φαρμάκων. ἡ λιθάργυρος σὺν ἐλαίῳ καθέψεται. δεῖ δὲ λεαίνοντας τὴν λιθάργυρον αὖθις σὺν τῷ ἐλαίῳ λεοτριβεῖν ὥστε γλοιωθῆναι. κἄπειθ' οὕτως ἕψειν ἐπὶ μαλακοῦ πυρὸς ἀδιαλύπτως. κινῶν κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν ἀνοιδαίνει. καὶ πομφολυγοῦται. πλησίον δὲ ἤδη τῆς αὐτάρκους ἑψήσεως γινομένων τῷ χρώματι ξανθοτέρα γίνεται. τὸ δὲ μέτρον ἀπολαμβάνει τῆς ἑψήσεως, ὅταν ἐκ τῆς ἑψήσεως μεταστάλῃ καὶ ἀμόλυντος γένηται. ὁμοίως δὲ τῇ λιθαργύρῳ, καὶ ἡ μολιβδαίνα ἕψεται. μέτρον δὲ τῆς ἑψήσεως αὐτῆς οὐ μόνον τὸ ἀμόλυντον. ἀλλὰ καὶ τὸ μεταβάλλειν ἀπὸ τοῦ πυρώδους χρώματος ἐπὶ τὸ κιρρὸν καὶ σφόδρα εὐανθὲς χαλκὸς κεκαυμένος δὲ ἕψεται, οὐ κατ' ἀρχὰς ἐμβαλλόμενος, ἀλλ' ἡμιέφθου τῆς ἐμπλάστρου τυγχανούσης. μέτρον δὲ τῆς ἑψήσεως, ἐὰν μὴ πάνυ ὀλίγος ἐμβάληται κρατῆσαι τῷ χρώματι καὶ κιρρὰν ποιῆσαι τὴν ἔμπλαστρον. Σῶρι δὲ καὶ διφρυγὲς ἐμβάλλεται μὲν καὶ αὐτὰ μετὰ τῆς ἑψήσεως. μέτρον δὲ διφρυγοῦς μὲν ὅπερ καὶ λεπίδος κρατῆσαι τῷ χρώματι. σῶρι δὲ οὐδὲν ἴδιον ἔχει μέτρον. τὸ πάντων δὲ κοινὸν ἀμόλυντον παρέχειν τὴν ἔμπλαστρον. Χαλκῖτις δὲ ἕψεται ὁμοίως χαλκῷ καὶ μέτρον ταύτης ἡ ἕψησις αὐτῆς τῷ χρωτὶ πυρροτέραν καὶ φοινικωτέραν ποιῆσαι τὴν ἔμπλαστρον. Χαλκοῦ ἄνθος ὁμοίως χαλκῷ μέτρον δὲ αὐτοῦ τὸ κοινὸν τῆς ἑψήσεως. Χάλκανθον ἐμβάλλεται μέσον μὲν τῆς ἑψήσεως. ἑψόμενον δὲ σφοδροτέραν ποιεῖ τὴν χροιὰν τῆς ἐμπλάστρου. εἰ δ' ἔχει καὶ τὰ ἄλλα μὴ ἀντιπράττοντα. μέλαιναν ποιεῖ τὴν ἔμπλαστρον. Μίσυ ἐπὶ τέλει μὲν ἐμβάλλεται ἴδιον δὲ μέτρον, οὐδὲν παρέχεται. ἀρσενικὸν καὶ σανδαράχη βάλλονται. ἐπὶ τέλει τῆς ἑψήσεως. μόλυβδος κεκαυμένος μεσούσης τῆς ἑψήσεως ἐμβάλλεται. Ψιμύθιον εἰς μὲν τὰς λευκὰς ἐμπλάστρους, ἐπὶ τέλει συντηρεῖ γὰρ οὕτως τὸ χρῶμα. καὶ μᾶλλον λευκαίνει. εἰς δὲ τὰς μελαίνας, κατ' ἀρχὰς ἑψόμενον γὰρ ἐπὶ πλέον μέλαν γίνεται. Ἰὸς εἰς τὰς χλωρὰς ἐμπλάστρους ἐμβάλλεται μετὰ τὴν ἕψησιν. ἐφ' ὧν δὲ οὐ δεῖ τὴν ἀρχὴν ἐμβάλλεται τῇ χύτρᾳ. ἀλλὰ συνέξει λεοτριβηθέντος, αὐτοῦ καὶ μένοντος ἐνθέρμου κατερρῶσαι τὰ ἄλλα. ἐν δὲ ταῖς μηλίναις ἡμιέφθου οὔσης τῆς σκευασίας ἐμβάλλεται. μετρίας γὰρ τυχὼν ἑψήσεως μηλίνην ποιεῖ τὴν χροιάν. ἐπὶ δὲ τῶν διπροσώπων καὶ διχρόμων καλουμένων μετὰ τὰς ἀρχὰς εὐθὺς ἐνεψόμενον τὸν ἰὸν ὑπὲρ τινας γὰρ κατὰ τὴν ἕψησιν πρῶτον μὲν μήλινον ἐπάγει διπρόσωπον γινόμενον. τελευταῖον κηρὸν ἀπεργάζεται τὸ χρῶμα. Στυπτηρία ἐμβάλλεται τὰ πολλὰ μετὰ τὴν ἕψησιν. ἴδιον δὲ τῆς ἑψήσεως. οὐδὲν ἔχει μέτρον.

σις τῶν οἰνανθαρίων. παρά τισι μὲν εὐωδίας μόνης καὶ τρυφῆς ἕνεκα παραλαμβάνεται μετὰ τὰ λουτρὰ καταχεομένων αὐτὰ τῶν χρωμένων, καὶ τὰς ῥαπίζας αὐτοῖς περιαποδιζόντων. παρὰ δὲ τοῖς ὀρθῶς χρωμένοις καὶ βοηθήματα γίνονται. ἐπί τε τῶν ἐκλυομένων τε καὶ συγκοπτομένων ἐμπαραμίγνυται τοῖς τονωτικοῖς τοῦ στομάχου καταπλάσμασι καὶ ἐπὶ τῶν ἀνακομιζομένων ἐκ νόσου μάλιστα πυρετικῆς. μετὰ τὰς ἐξόδους τῶν λουτρῶν περιχεομένων τε αὐτοῖς αὐτῶν καὶ ταῖς ῥισὶ προσφερομένων ἐπὶ πνευματῶσιν. ἕλκεται γὰρ εἰς τὸ βάθος, καὶ ἀναρρωννύουσι τὸ ψυχικόν τε καὶ ζωτικὸν πνεῦμα. χρήσιμα δὲ καὶ τοῖς προφυλασσομένοις ἐμπεσεῖν λοιμικοῖς νοσήμασι τοῦ ἀέρος μεταβολῆς τοιαύτης φαινομένης. ἔστι δὲ τὸ τοῦ Ποσειδωνίου τοιοῦτον ὃ καλεῖ μεθεπτάμηνον. Οἰνανθίνη σκευή.

Κασσίας, σμύρνης, λιβάνου, φύλλου, ἀμώμου, μαστίχης, κόστου, καρποβαλσάμου, ὀποβαλσάμου ἀνὰ γο. γ΄. στύρακος λιπαροῦ γο. δ΄. οἴνου εὐώδους ἀμιναίου ἰταλικοῦ ξε. γ΄. κόψας πάντα καὶ σήσας, τὸν δὲ στύρακα εἰς λεπτὰ διελὼν σύνθες εἰς βῖκον πλατύστομον μετὰ τῶν φύλλων τῶν κρίνων διεψυγμένων πρὸ μιᾶς ἡμέρας καὶ ἀπωνυχισμένων, δῆμον παραδόμενον. ἔστω δὲ τὰ κρίνα ἀριθμῷ. εἶτα ἐπίβαλλε τὸν οἶνον, καὶ τὸ ὀποβάλσαμον μεμιγμένα καὶ συγκεκινημένα πρὸ τῆς ἐμβολῆς. καὶ περιφράξας τὸ στόμα τοῦ βίκου ἡλίαζε ἡμέρας μ΄. καὶ χρῶ λουτρῷ μετὰ τὴν ἐκ νόσου ἀνακομιδήν. καὶ περιρραίνων τὸν οἶκον καὶ τὰ σκεύη. καὶ βάπτων σπόγγους καὶ τιθεὶς πρὸς πρόσωπον. Ἄλλη ὡς ἡμεῖς. Κόστου γο. γ΄. ναρδοστάχυος ἀρτίου καρυοφύλλου ἀνὰ γο. α΄. ἀμώμου γο. γ΄. κασσίας οἰνάνθης καλάμου ἀνὰ γο. θ΄. στύρακος ὀποβαλσάμου ἀνὰ γο. δ΄. κρίνα τ΄. οἴνου φαλερίνου ξε. γ΄. σκεύαζε τὸν ὅμοιον τρόπον.

Κῦφι.

Περὶ θυμιαμάτων καὶ κύφεως. κβ΄.

Τοῦ κύφεως ἡ μὲν ὕλη μεταξὺ τῶν τε πινομένων φαρμάκων καὶ ἀντιδότων ἐστί. χρώμεθα δὲ αὐτοῖς ὅτε μὲν θυμιῶντες αὐτὰ χάριν εὐωδίας ὥσπερ καὶ τὰ θυμιάματα. ὅτε δὲ ὀσφραινόμενοι αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ συμπέψαι καταρρόους τε καὶ κορύζας ἐκφράξαι τε καὶ διακαθᾶραι τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον. πρὸς τὰ λοιμικὰ προφυλάξαι πάθη καὶ διὰ στόματος δὲ λαμβάνεται πρός τε ταῦτα καὶ διὰ τὸ συμπέψαι τὰ περὶ τὸν θώρακα. καὶ πρὸς τὰς ἐν ἥπατι ψυχροτέρας διαθέσεις. ὅθεν καὶ τὰς κυφοειδεῖς καλουμένας ἀντιδότους ἐξεῦρον οἱ παλαιοί, μίγνυνται δὲ καὶ συνθέτοις δυνάμεσι, καὶ μάλιστα ἐπιθέμασί τε καὶ ἀντιδότοις. Ῥοδάτον θυμίαμα. Κόστου, ἀμώμου, σμύρνης, κασσίας ἀνὰ γο. α΄. στύρακος, χίας, βδελλίου, ὀνύχων, βρύων, λαδάνου ἀνὰ < β΄. ῥόδων καθαρῶν γο. κθ΄. ὀποβαλσάμου. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Θυμίαμα κρινάτου. Κρίνων ἀπωνυχισμένων λι. α΄. στύρακος πρωτίου γο. β΄. ναρδοστάχυος γο. γ΄. κόστου καρυοφύλλου ἀμώμου μαστίχης ὀνύχων κε μέλιτος ἀνὰ γο. α΄ S, ὀποβαλσάμου γο. ε΄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν λέαινε καὶ ποίει τροχίσκους.

Κῦφι.

Κῦφι τὸ μέγα ὃ καλοῦσιν ἡλιακὸν διὰ τῶν λϛ΄. Στύρακος, σμύρνης, βδελλίου, λαδάνου, ἀσπαλάθου, ἐλενίου ἀνὰ γο. ϛ΄. νάρδου κελτικῆς, φύλλου, κυπαρίσσου σπέρματος, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, στροβίλου, σπλάγχνου ἢ ἀντ᾽ αὐτοῦ ὀνύχων μεγάλων ϛ΄. καρποβαλσάμου ἀνὰ γο. γ΄. κασσίας, ἴρεως, σεσέλεως, σφάγνου, κυπέρου, καρδαμώμου, καλάμου ἀρωματικοῦ ἀνὰ γο. ε΄. ῥόδων ξηρῶν, κρόκου, ναρδοστάχυος, βράθυος, ἀσφοδέλου ῥίζης οἱ δὲ χ ἀνὰ γο. δ΄. λοκκέφθου ἔστι δὲ φλοιὸς πίτυος ἢ ἑτέρου τινὸς δένδρου γο. θ΄. κόστου, σχοίνου ἄνθους ἀνὰ γο. β΄, ἀρκευθίδας μεγάλας μ΄ καὶ μικρὰς ν΄. ἀμώμου, τερεβινθίνης, φοινίκων καθαρῶν ἀνὰ λι. α΄. ἰσχάδων ἀγιγάρτων, σταφίδων ἀγιγάρτων ἀνὰ λι. ϛ΄. μέλιτος ἀπηφρισμένου λι. ε΄. ὁ Ποσειδώνιος καὶ οἴνου εὐώδους ξε. γ΄. Ἄλλος κῦφι τὸ διὰ τῶν κη΄, σεληνιακὸν καλούμενον. Βδελλίου, ἐλενίου ἀνὰ γο. ζ΄. σχοίνου γο. ϛ΄. σφάγνου γο. ε΄. ἀρκευθίδας μικρὰς ν΄. καρδαμώμου γο. ε΄. ἀσπαλάθου γο. ζ΄. κασσίας σύριγγος γο. ε΄. ναρδοστάχυος γο. ϛ΄. κυπέρου γο. ε΄. ἀσφοδέλου ῥίζης βράθυος ἀνὰ γο. δ΄. κυπαρίσσου σπέρματος, νάρδου κελτικῆς, μαλαβάθρου μετὰ τῶν φύλλων, ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ γο. γ΄. κόστου κρόκου ἀνὰ γο. β΄. λαδάνου σμύρνης ἀνὰ γο. ζ΄. ἰσχάδων λιπαρῶν, σταφίδων ἐκγιγαρτισθεισῶν ἀνὰ λι. β΄. στροβίλων γο. η΄. τερεβινθίνης λι. α΄. στύρακος γο. ζ΄. φοινίκων λιπαρῶν λι. α΄. μέλιτος λι. ε΄. οἴνου εὐώδους τὸ ἀρκοῦν.

Σκευὴ μαστιχάτου ὃ καλοῦσί τινες μαστιχέλαιον. κγ΄.

Μηλιλώτων γο. ι΄. ξυλοβαλσάμου, ἀσπαλάθου, βράθυος, σμύρνης, ἀμώμου, σχοίνου ἄνθους, δαφνοφύλλων, στακτῆς, στύρακος, καλάμου ἀρωματικοῦ, σαμψύχου ἀνὰ γο. β΄. ἴρεως γο. ε΄. φύλλου, κρόκου ἀνὰ γο. α΄. ὀποβαλσάμου γο. S. κόμεως λι. χ΄. ῥόδων ξηρῶν γο. ϛ΄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Ἐκ τῶν Ἀντύλλου περὶ πεσσῶν. κδ΄.

Οἱ πεσσοὶ μὲν ὑστέρᾳ προσφέρονται. διαφοραὶ δ᾽ αὐτῶν, αἱ κατὰ γένους τρεῖς. οἱ μὲν γὰρ μαλάσσουσιν. οἱ δὲ στύφουσιν. οἱ δὲ ἀναστομοῦσι. τοῖς μὲν οὖν μαλάσσουσιν ἐπί τε φλεγμονῶν ὑστέρας καὶ ἑλκώσεως καὶ ψύξεων. ἀνασπασμῶν τε καὶ ἀποστροφῶν καὶ ἐμπνευματώσεων χρώμεθα. σκευάζονται δὲ διὰ κηροῦ τυρρηνικοῦ. κυπρίνου σουσίνου πιμελῆς. χηνείου. ἢ ὀρνιθείου. βουτύρου ἀνάλου ῥητίνης ἀποκεκαυμένης μυελοῦ ἐλαφείου τήλεως. καὶ τῶν ὁμογενῶν. τοῖς δὲ ἀναστομωτικοῖς. ἐπειδὰν κάθαρσιν ἐπεχομένην ἀνακαλέσασθαι θέλωμεν. ἢ μῦσιν ὑστέρας ἢ συστολὴν ἐπανορθῶσαι προαιρούμεθα. σκευάζονται δὲ καὶ οὗτοι διὰ μέλιτος ἀρτεμισίας δικτάμνου κράμβης χυλοῦ γλυκυρρίζης πράσου χυλοῦ πηγάνου σκαμμωνίας καὶ τῶν ὁμοίων. οἱ δὲ στυπτικοὶ ἐξ ἐναντίας χρείας ὡς πρὸς τὸν

Καρύινον.

Καὶ αὐτὸ δὲ παραπλησίως τοῦ ἀμυγδαλίνου ἐκ τῶν παλαιῶν καρύων γίνεται.

Δάφνινον.

Τὸ μὲν καθαρὸν τὸν ὅμοιον γίνεται τρόπον ἐκ τοῦ τῆς δάφνης καρποῦ. τὸ δὲ σύμμιγες, οὕτω προσάξει τὴν ἀπείρων ἐλαιῶν ξε. ις. ξε. β. τῶν δαφνίδων ἐμβάλλεται. α. καὶ ἕψεται πάντα καὶ πιέζεται. τινὲς δὲ τὸ ἴσον ἐξ ἀμφοῖν μίσγουσι.

Σχίνινον.

Καὶ τοῦτο τὸν ὅμοιον τρόπον τῷ δαφνίνῳ σκευάζεται ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ σχίνου. δηλονότι καὶ αὐτόν τε καὶ συνελαίας οὐκ ἀπείρους ἀλλ' ὀμφακίζειν.

Μαστίχινον.

Τὸ μὲν ἁπλούστατον γίνεται χίας μαστίχης οὐγ. α. ἐμβαλλομένης ἰταλικοῦ ξε. ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ ἑψομένης ἐν διπλώματι. τινὲς δὲ καὶ ἀψινθίας καὶ στύρακος ἀνὰ οὐγ. α. ἐμβάλλουσι.

Μαστίχινον ποικιλώτερον.

Ἐλαίου ξε. ι. ἐλαινίου λι. ι. ξυλοβαλσάμου λι. ι. σχίνου ἄνθους λι. ι. καρδαμώμου λι. ζ. μαστίχης λι. ι. ξυλομαστίχης λι. η. τερεβινθίνης λι. γ. ἀψινθίου κόμης λι. α. οἴνου ἀμιναίου ξε. ι. ὕδατος ξε. ι. καταβρεχέντα τῷ οἴνῳ τὰ ξηρὰ πρὸ δὶς τῆς ἑβδομάδος μίγνυται τῷ ἐλαίῳ, καὶ τῷ ὕδατι καὶ ἕψεται ὥρας ς. καὶ τότε ἡ μαστίχη καὶ ἡ τερεβινθίνη ἐμβάλλεται. καὶ ἀκριβῶς μιχθέντα διασηθοῦται. καὶ ψυγέντα καταπιέζεται.

Σικυώνιον ἁπλοῦν.

Οὕτω γίνεται τῆς ῥίζης τοῦ ἀγρίου σικύου διαψυγείσης ἐμβαλλομένων οὐγ. β. εἰς τὸ ἰταλικὸν τοῦ ἐλαίου ξε. καὶ ἑψομένης ἐν διπλώματι.

Σικυώνιον σύνθετον.

Ἐλαίου ξε. ι. σικύου ἀγρίου ῥίζης ὀξισμένης λι. α. [illegible] μελιλώτου ἀνὰ οὐγ. ς. δαφνίδων πιονέστων λιπαρῶν ἀλθαίας ἀνὰ οὐγ. ι. σκολοπενδρίου οὐγ. ς. τήλεως ξε. ς. προαποβρέχεται ἡ τῆλις ὕδατι πρῶτον ἑβδομάδα λίαν. εἶτα σηροῦται. καὶ ἐμβάλλεται τοῖς λεχθεῖσιν ἅμα τῷ ἐλαίῳ καὶ οἴνου ξε. β. καὶ πᾶσιν ἑψηθεῖσιν ἐνδιβάλλεται μυελοῦ ἐλαφείου. ἔξω ὀλίγῳ τοῦ ἐλαίου λειφθέντος οὐγ. δ. στέατος ὀρνίθων οὐγ. δ. καὶ αὖθις στρωθὲν τὸ ἔλαιον καταπιέζεται. τινὲς δὲ καὶ ἕλκουσιν αὐτὸ μετὰ τὴν ἕψησιν ἑβδομάδας μ.

Ἄλλο σικυώνιον δραστικώτερον.

Ἐλατηρίου χ. ξε. γ. ἀριστολοχίας καὶ μακρᾶς. στύρακος ἐλαΐου ὑοσκυάμου ἴρεως κολοκυνθίδος. γλήχωνος. ὀριγάνου. κυπέρου δενδρολιβάνου κενταυρείου δαφνοφύλλων ἀνὰ οὐγ. ς. ἐλαίου ξε. ι. μίξας ἕψε ἕως ὀλίγον τοῦ χ ὑπολειφθῇ.

Κύπρινον ἐκ τῶν ποσειδωνίου.

Ἐλαίου ξε. α. κυπέρου ἐλαΐου ἴρεως ἀνὰ λι. α. σαμψύχου. ὑοσκυάμου. λύγου σπέρμ., ἑλελισφάκου ἀνὰ οὐγ. γ. κυπέρου τοῦ ἄνθους λι. α. τὰ μὲν ἄλλα πάντα προαποβρέχονται οἴνῳ ἑβδομάδας α. ἕψεται μετὰ τοῦ ἐλαίου ς. ὡρῶν. στρωθέντι δὲ τῷ ἐλαίῳ καθαρῷ ἡ κύπρος ἐμβάλλεται. εἰ μὲν παρείη χλωρά, μετὰ τὴν ἀπαλῶν κλονωρίων ἀνάπτυξιν. εἰ δὲ μὴ ἀλλὰ ξηρὰ γενοῦ κεκομμένα ἔξω ὀλίγῳ ὕδατι καὶ ἕψεται α. ς. ὥρας. εἰ δὲ βούλοιο αὐτὸ βάψαι μετὰ τὸ καθελεῖν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔμβαλε ἰοῦ καθαροῦ λι. α. ς. ὁ δὲ ποσειδώνιος τὸ δριμὺ τοῦ ἰοῦ φεύγων μετὰ τὴν ἕψησιν φησὶν ἑβδομάδας γ. ἀφεῖς τὸ ἔλαιον ἐν τῷ [illegible] ἀγανώτερον ὅτι καὶ βαφήσεται μὴ βλαπτομένης αὐτοῦ τῆς δυνάμεως.

Ἄλλη γραφὴ κυπρίνου.

Κυπερίων φύλλων. δάφνης φύλλων. ἴρεως, κυπέρου ἑλελισφάκου ἀνὰ οὐγ. γ. δενδρολιβάνου ἀριστολοχίας μακρᾶς ἄγνου σπέρμ. ἀνὰ οὐγ. δ. ἐλαΐων ἀσπαλάθου ἀνὰ οὐγ. ς. πηγάνου οὐγ. β. κυπαρίσσου οὐγ. β. ἐλαίου ξε. ι. ταῦτα προαποβρέξας εἰς οἶνον συνέψαι τῷ ἐλαίῳ καὶ στρώσας ἔμβαλε πάλιν ξυλοβαλσάμου ξυλοκασσίας ἀνὰ οὐγ. δ. σαμψύχου κυμίνου μυρσίνης στύρακος μαστίχης ἀνὰ οὐγ. γ. ὀποπάνακος οὐγ. β. κυπρίνου ἄνθους οὐγ. ς. ἰοῦ οὐγ. α.

Ἀμαράκινον.

Ἐλαίου λι. ι. ξυλοβαλσάμου λι. κ. κυπέρου λι. η. σχοίνου ἄνθους ἀσπαλάθου βράθυος ἀνὰ λι. η. ὀποπάνακος ἀμαράκου σπέρμα ἀνὰ λι. β. ἐλαίου πρωτείου ξε. β. οἱ δὲ ἀμιναίου ξε. ι. τὰ μὲν ἄλλα πάντα πρώτην ἐμβολὴν ποιεῖσθαι τῷ οἴνῳ προαποβρέξαντα. λεπτύναι δὲ τὸ βράθυ. καὶ ἕψε μὲν ς. ὥρας ἑψέσθω. ἔπειτα δὲ ζέσας. τινὲς καὶ ἔπειτα βάπτοντες ἐμβάλλουσιν ἰοῦ οὐγ. γ.

Ἴρινον.

Ἴρεως ἀσπαλάθου. κυπέρου ἀνὰ λι. ι. ὀποπάνακος οὐγ. γ. ἀγχούσης οὐγ. β. ἐλαίου ξε. λ. ὕδατος ξε. κ. τινὲς προστιθέασι καὶ σχίνου ἄνθους οὐγ. ς. κασσίας οὐγ. γ. ξυλοβαλσάμου οὐγ. ς. κελτικῆς οὐγ. ς. πάντα κοπέντα προαποβρέξας τῷ ὕδατι καὶ τῷ ἐλαίῳ ἑβδομάδας ι. ἕψε ἐν διπλώματι ὥρας ς. καὶ ἀπόθου.

Κρόκινον ἐν ᾧ καὶ ἑτέρου κροκομάγματος ποίησις.

Ἐλαίου ὀμφακίζοντος ἀμιναίου λι. α. καλάμου ἀρωματικοῦ λι. ι. σμύρνης τρωγλίτιδος οὐγ. ι. καρδαμώμου οὐγ. ζ. κρόκου κιλικίου οὐγ. ς. τῆς μὲν πρώτης ἐμβολῆς ὁ κάλαμος ἔστω καὶ ἡ σμύρνα οἴνῳ λευκῷ προαποβραχεῖσα οὐγ. α. ταπείνως λευκοῦ κοτύλας μ. σμύρνης τρωγλίτιδος ∠. α. κόψας καὶ σείσας λείᾳ πάλιν εὐθέως ἐνδιβάλλων ἐλαίου ναρδίνου λι. α. ὕστερον δὲ τοῦ μελαντέρου γενέσθαι τὸ φάρμακον καρύων λεπτὰ καύσας καὶ τρίψας εὐθέως ἐπίβαλλε. εἶτα πρόσμιξον. ὀποβαλσάμου κοχλιάρια κηροῦ λι. α. ς.

Περὶ οἰνανθαρίων.

Οὐκ ἔτι οἰνάνθην δέχεται ταῦτα, οἰνάνθια προσηγορεύθη. ποτὲ γὰρ οὐδὲ λαμβάνει οἰνάνθην. ἀλλὰ διὰ τοῦ τὸ οἶνον, καὶ τὸ ἄνθος τὴν κρείσσω ταύτης τετύχηκε τῆς ὀνομασίας. ἡ δὲ χρῶ-

τότε ἀποτίθεσο μὴ ἐπ' ἐδάφους ἀλλ' ἐπὶ σανίδος. τινὲς δὲ ἀντὶ τῆς ἡλιώσεως καθιᾶσιν· ὡς φρέαρ τὸν βυθὸν τὰς μ΄ ἡμέρας δεῖν τὸ ἐκ τῆς ψύξεως διαφυλάττεσθαι τὴν εὐωδίαν· ἄλλοι δὲ κατορύττουσιν αὐτὸ ἐπὶ τῆς γῆς.

Χαμαιμήλινον.

Χαμαιμήλων ἄνθους χωρὶς τῶν λευκῶν πετάλων διεψυγμένου νυχθήμερον α΄. Γο. ϛ΄. ἐλαίου ξ. ἰταλικὸν α΄. σκεπάζεις τὸ ἄγγος ὀθόνῃ ἁπλῇ ὥστε διαπνεῖσθαι. ἡλίου καὶ τοῦτο ἐπὶ μ΄ ἡμέρας μεθ' ἃς ἀσφαλῶς πωμάσας ἀπόθου.

Ἀνήθινον.

Ἀνήθου χλωροῦ τῆς κόμης διεψυγμένης Γο. α΄. ἐλαίου γλυκέος ξ. ἰταλικὸν α΄. ὁμοίως ἡλίου. γένοιτο δ' ἂν καὶ πρὸς καιρὸν ἀνήθινον μὴ παρόντος τοῦ ἡλιασοῦ. ξηροῦ γὰρ ἀνήθου τὴν κόμην ἑψῶντες μετ' ἐλαίου ἐν διπλώματι χρῶνται. καὶ χαμαιμήλινον ὡσαύτως. ἀσθενέστερα δὲ ταῦτα τῶν ἀπὸ τῶν χλωρῶν ἐστὶ καὶ μάλιστα τῶν ἡλουμένων.

Κρίνινον οἱ δὲ σούσινον διὰ τὸ ἐν σούσοις ἴσως εὑρεῖσθαι.

Τῶν πετάλων τῶν λευκῶν κρίνων ὁμοίως διεψυγμένων Γο. β΄. εἰς τὸν ἰταλικὸν τοῦ ἐλαίου ξ. ἐμβαλλόμενα περισφίγγονται ἀκριβῶς ὡς μὴ διαπνεῖσθαι, καὶ ἡλιοῦνται τρεῖς ἡμέρας. μεθ' ἃς τῶν πρώτων ἀποσιρωθέντων καὶ ῥιφέντων ἄλλα β΄. Γο. ἐμβάλλονται ἄλλας γ΄ ἡμέρας. καὶ οὕτως ἀποτίθενται.

Σούσινον σύνθετον.

Ἐλαίου ξ. γ΄. καλάμου ἀρωματικοῦ λι. ε΄. σμύρνης Γο. ε΄. καρδαμώμου λι. γ΄. κρίνων τῶν πετάλων ἐξωνυχισμένων καὶ ἐψυγμένων λι. ι΄. κινναμώμου Γο. γ΄. κρόκου κυλικίου Γο. ε΄. εἰς τρεῖς ἐμβολὰς διαιρεῖται τὴν ὅλην σκευήν. καὶ πρῶτον μὲν τὴν σμύρναν καὶ τὸν κάλαμον οἴνῳ βρέξαντες ἐπὶ ε΄ ἡμέρας. κινοῦντες τρὶς τῆς ἡμέρας. τότε συνεψήσωμεν τῷ ἐλαίῳ πρὸς ὀλίγον. δεύτερον δὲ τὸ καρδάμωμον, ὕδατι ἀποβρέξαντες τρεῖς ἡμέρας κινοῦντες. ὁμοίως συνεψήσομεν πάλιν μετὰ τοῦ ἐλαίου ἐπὶ μίαν ὥραν. εἶτα σιράζοντες τῷ ἐλαίῳ καθαρῷ ἐμβαλοῦμεν τὸ τρίτον μέρος τῶν κρίνων. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας σιράζονται. τὸ ἄλλο τρίτον ἐμβάλλειν τῶν κρίνων. καὶ αὖθις μετὰ τρεῖς σιράζονται, καὶ ῥύψαντα τὰ πρῶτα τὸ τελευταῖον γ΄ ἐμβάλλειν σὺν τῷ κρόκῳ λειωθέντι. μετὰ ἄλλας δὲ γ΄ ἡμέρας σιρωθέντι τῷ ἐλαίῳ τὸ κιννάμωμον κεκομμένον ἐμβάλλειν ἀντὶ αὐτοῦ τῷ ἀγγείῳ ἢ κασσίας τὸ διπλοῦν καρπήσιον καὶ ἀποτίθεσθαι.

Ἰάτον.

Ἰάτον σκευάζουσιν οἱ μὲν τῶν πορφυρῶν, οἱ δὲ τῶν κροκίνων. ἄλλοι δὲ τῶν λευκοΐων τῶν φύλλων ὀνυχισθέντων ἐμβάλλοντες Γο. γ΄. εἰς τὸν ἰταλικὸν ξ. ε΄. ἐλαίου ὀμφακίνου. καὶ περισφίγξαντες ἀκριβῶς ὡς μὴ διαπνεῖσθαι ἡλιοῦσιν ἡμέρας ι΄. τρίτον αὐτὰ ἀλλάσσοντες διὰ τρεῖς ἡμέρας ὥσπερ τὰ κρίνα. καὶ εἰς τὴν ἀπόθεσιν δὲ ὀλίγα ἐμβάλλουσιν ἀκριβῶς ξηρά.

Μήλινον.

Τοῦτο γίνεται τῶν κυδωνίων μήλων. ἔξωθεν ῥάκει καταμαγέντων καὶ τεμμαχισθέντων ἅμα τοῖς λεπίσιν. εἶτα ἐμβληθεισῶν αὐτῶν Γο. γ΄. εἰς ξ. ι΄. ἰταλικοὺς ἐλαίου ὀμφακίνου καὶ ἡλιωθέντων ἐπὶ μ΄ ἡμέρας.

Σησάμινον.

Σησάμινον ἔλαιον γίνεται κοπτομένων ἢ ἀλουμένων τῶν σησάμων καὶ ἐκπιεζομένων διακυρτίδων ἐπὶ κοχλίον δὲ ἐν ὕδατι θερμῷ διακρινομένου τοῦ ἐλαίου αὐτοῦ καὶ ἀποτιθεμένου ἐν ἀγγείοις ὑέλοις.

Ῥαφάνινον.

Καὶ τοῦτο τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν Αἰγύπτῳ γίνεται τοῦ σπέρματος τῶν λεπτορίζων ῥαφανίδων κοπτομένων καὶ διακρινομένων.

Κίκινον.

Καὶ τοῦτο τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν Αἰγύπτῳ γίνεται ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς κικέως ὃ καλεῖται κρότων ὁμοίως κοπτομένων ἢ λειουμένων.

Αἰγείρινον.

Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἦρος γίνεται ὅτε πολλὴ περὶ τὸ σπέρμα ἐστὶ ῥητίνη. τοὺς γὰρ κόκκους ἐνθλάσαντες τῆς αἰγείρου Γο. δ΄. τούτων ἐμβάλλουσιν, εἰς ξ. α΄. γλυκέως ἐλαίου. καὶ ἡλιοῦσιν ἡμέρας μ΄ ἢ ἕψουσιν ἐπὶ διπλώματος ὥρας γ΄ καὶ οὕτω διασιράζοντες ἀποτίθενται.

Ἀμυγδάλινον.

Γίνεται μὲν καὶ τοῦτο καθάπερ τὸ προειρημένον κοπτομένων τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων καθαρῶν ἐπιρραινομένου καὶ βραχέως ὕδατος. καὶ διακρινομένων ὡς εἴρηται. τινὲς δὲ κοπέντων τῶν ἀμυγδάλων Γο. β΄. εἰς τὸν ἰταλικὸν ξ. ἐλαίου γλυκέος ἐμβάλλοντες ἕψουσιν ἐν διπλώματι.

Ἀμυγδάλινον ὃ καὶ μετώπιον.

Αἰγύπτιοι τοῦτο τὸ ἔλαιον ἐξευρηκότες μετώπιον αὐτὸ προσηγόρευσαν. ὅτι χαλβάνην λαμβάνει. τὸ δὲ φυτὸν ἐξ οὗ γίνεται ἡ χαλβάνη μετώπιον καλεῖται. λαμβάνει δὲ ταῦτα ἐλαίου ὀμφακίνου ξ. κ΄. ἀμυγδάλων πικρῶν λι. β΄. καρδαμώμου λι. α΄. σχοίνου ἄνθους καλάμου ἀρωματικοῦ καρποβαλσάμου ἀνὰ λι. α΄. σμύρνης χαλβάνης ἀνὰ Γο. ϛ΄. τερεβινθίνης λι. ϛ΄. οἴνου εὐώδους εἰς τὸ ἐμβρέξαι τὰ ξηρὰ ξ. δ΄. μέλιτος ἀττικοῦ λι. γ΄. τὴν ῥητίνην καὶ τὴν χαλβάνην λειωθείσας μετὰ μέρους τοῦ ἐλαίου λύσαντες ἐμβαλοῦμεν τοῖς ἄλλοις ἑψηθεῖσι. καὶ τότε τὸ μέλι. μιχθέντα δὲ ἀκριβῶς ἅπαντα καθέλοντες ὡς ὅτι χλιαρὸν ἐστὶ σιροῦμεν. παχὺ γὰρ γίνεται ψυχόμενον.

Βαλάνινον.

Καὶ τὸ βαλάνινον δὲ παραπλησίως τῷ ἁπλῷ ἀμυγδαλίνῳ γίνεται ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς δρυσὶ βαλάνων.

παραχέοντα τοῦ ἀποβρέγματος. καὶ ποιήσαντα μάζας μίσγειν. εἰ μὲν σφοδρᾶς βουλοίμεθα στύψεως, β. μέρη τοῦ νάπυος πρὸς ἓν τῶν ἰσχάδων. εἰ δὲ ἀμυδρᾶς, τὸ ἀνάπαλιν. εἰ δὲ συμμέτρως, ἐξ ἴσου. τὸ δὲ νάπυ πρὸ τῆς ψήξεως ὄξει ἀποβρεχόμενον ὥς τινες ποιοῦσιν ἀμυδρότερον γίνεται. μετὰ δὲ τὴν καθαίρεσιν τοῦ νάπυος καὶ τὴν τοῦ λουτροῦ χρῆσιν, ἐὰν ὀδύνη σφοδρὰ ἢ ἔρευθος ἤδη γίνηται καὶ φλύκταιναι ἢ μελάγχροια τέλεον, ἢν ῥοδίνῳ βρέξαντες ἐρίῳ ἐπιθήσομεν. εἶτα ῥοδίνῃ κηρωτῇ μετὰ ψιμυθίου χρησόμεθα. ἤδη δὲ τῶν παραμενόντων ἐφ' ὧν ἡ αἴσθησις παραβέβλαπται, προσέχειν δεῖ συχνότερον ἀποσκέπτοντα καὶ θεωροῦντα μὴ συναισθανόμενοι γὰρ πολλάκις ἀμέτρως ἐφλέχθησαν καὶ τῶν αὐτῶν αἱ συνήθεις ἢν ὄξει κατὰ πλεονάζουσαι τοῦ νάπυος εἰσὶ δυναμικώτεραι καὶ μάλιστα ἤδη τῶν ἰσχάδων.

Τὸ διὰ τοῦ γραφικοῦ μέλανος φοινίκιον ἰδίως μάλιστα τοὺς ἡμικρανικοὺς ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου. ὑφορβίου, μέλανος γραφικοῦ ἀνὰ ∠ δ. σμύρνης, φολίδος, κεκαυμένου, πιπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ℔ γ. κρόκου ∠ β. ὄξους τὸ ἀρκοῦν ὡς λειωθῆναι ταῦτα καλῶς καὶ ὅμοιον αὐτῷ γλοιῷ γενέσθαι τὸ πάχος καὶ τότε καταχρίε, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ μεσοφρύου ἄχρι τοῦ κροτάφου ὅλον. καὶ μάλιστα εἰ ψιλὸς τριχῶν εἴη. καὶ μετὰ τὸ ψυγῆναι πάλιν καταχρίε. καὶ ὅταν καλῶς ἐμφραγῇ τὸ βοήθημα εἰς λουτρὸν ἄπαγε τὸν ἄνθρωπον.

Ἐλαίων καὶ μύρων σκευασίας διαφορά.

Τῶν ἀλειμμάτων καὶ μύρων ἔνιοι ἐλαίων μυρωδῶν τὰ μὲν ἐστὶν ἁπλᾶ, οἷος ἄλλους ἤδη βαλλομένου τῷ ἐλαίῳ. σκευαζόμενα δὲ καὶ ἐκ πλειόνων σύνθετα. καὶ τῶν ἁπλῶν τὰ μὲν ἐξ ἀνθῶν συντιθεμένων ἐν τῷ ἐλαίῳ γίνεται, οἷον ῥόδινον, χαμαιμήλινον, σούσινον. τὰ δὲ ἀπὸ καρπῶν τε καὶ σπερμάτων, τὰ δὲ καὶ ἀπὸ βλαστῶν τινῶν, οἷον πηγάνου. ἃ καὶ συνέψεται τῷ ἐλαίῳ. μηδὲν δὲ τῶν ἀνθῶν ἐπεσχημένου ἑψήσει. διότι ἐκλύονται μᾶλλον. ἀλλ' εἰ μὲν ἰσχυρὰ ἔχοι τὴν εὐωδίαν καὶ μόνιμον, πλεόνων ἐμβαλλομένων ἐλαιούμενα λεπτομερέστερα καὶ μᾶλλον εὔχρηστα γίνεται, ὥσπερ τὸ ῥόδινόν τε καὶ χαμαιμήλινον. ὅσα δὲ ἀτονώτερα, καὶ διαφθείρεται τὴν εὐωδίαν ὑπὸ φθορᾶς τὴν ἡλίωσιν, ῥᾳδίως διαπνεόμενα καθάπερ τὸ κρίνον τε καὶ ἴον. τῶν δὲ ἀπὸ καρπῶν τε καὶ σπερμάτων γινομένων τὰ μὲν αὐτῶν ὅλων ἐμβαλλομένων τῷ ἐλαίῳ γίνεται, ὥσπερ τὸ μήλινον. τὰ δὲ κοπτομένων ἢ ἀλεσομένων καὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐλαιώδους χωριζομένου, ἤτοι πιεζομένων αὐτῶν ἐν κοχλίαις ἢ δι' ὕδατος θερμοῦ καὶ διακριτομένων αὐτῶν ὡς καρύϊνον, σησάμινον, ἀμυγδάλινον, χίτινον, δάφνινον, κίκινον, ῥαφάνινον καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ δὲ σύνθετα ἐκ φυτῶν ἀρωματικῶν ὡς μάλιστα συνάζεται ἑψομένων τῷ ἐλαίῳ μετὰ οἴνου ἢ γλεύκους ἢ ὕδατος καὶ ἀποσηρευμένων. ἀναμιγνυμένων δὲ τῷ ἐλαίῳ τινῶν ὀπῶν. οἷον τε δὴ καὶ στακτῆς ἢ μυελῶν. τούτων δὲ τὰ μὲν ἀκριβῶς ἐλαιώδη τὴν σύστασιν ἁπλῶς μύρα ἢ ἀλείμματα λέγεται, ὡς γλεύκινον, νάρδινον, σούσινον, κύπρινον. τὰ δὲ σύστασιν ὁμοίαν ἔχει κηρωτῇ ἢ ῥητίνῃ ἤ τι τοιοῦτον δεχόμενα καὶ μυράκοπα προσαγορεύεται, καθάπερ τὸ δικτάμυρον καὶ ἀμαράκινον. καὶ τὰ τούτοις ἐμφερῆ. καὶ τὰ μὲν μονομερῶς ἕψεται ὅσα τὴν ὕλην οὐ ποικίλην ἔχει, ὥσπερ μετώπιον, μαστίχινον, σικυώνιον. τὰ δὲ διὰ δύο ἢ τριῶν καὶ τεσσάρων ἐμβολῶν. πρῶτον μὲν δυναστεύοντα ἑψημένων, οἷον ἀσπαλάθου, σπάθης, ἀνθύλλου, λιβανώτου, δάφνης. ἔπειτα δὲ τῶν ἀρωμάτων, φύλλου, νάρδου στάχυος, ἀμώμου, βράθυος. ὕστερον δὲ τῶν ὀπῶν καὶ στακτῆς καὶ μυελῶν. εἰ δὲ τύχοι καὶ κηροῦ καὶ ῥητίνης ἐμβαλλομένων. ὁ δὲ τοῦ βαλσάμου ὀπὸς οὐδ' ὅλως ἕψεται, μετὰ τὴν τελείαν ἕψησιν μετρίως ψυχθέντι τῷ μύρῳ ἐμβάλλεται. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν μύρων τινὰ οὐδὲ τὴν παράπαν ἕψησιν ἐπιδέχεται, ἀλλὰ μίγνυται μόνον ὥσπερ τὸ μενδήσιον. τινὲς δὲ χλωρὸν βάπτουσι τοῦ μύρου. βάπτουσιν αὐτὸ μετὰ τὸ καθελεῖν ἐκ τοῦ πυρὸς εἰς τὸν ν. ξ. τοῦ ἐλαίου ∠ ι. τοῦ ξυστοῦ λειωθέντος ἀκριβῶς μέσα καὶ S. ἐμβάλλοντες ℔. ὥσπερ ἐπὶ κυπρίνου καὶ ἀμαρακίνου. δυνάμει δὲ, τὰ μὲν ἁπλᾶ μύρα τὴν τῶν ἐμβαλλομένων ἐν αὐτοῖς εἰδῶν ἢ ἐξ ὧν κοπτομένων γέγονεν ἔχει, διὰ ὕλης λόγον ἐπέχοντος τοῦ ἐλαίου. τὰ δὲ ποικιλωτέρων ἅπασα μὲν ἡ φύσις ἤδη τὸ θερμαίνειν δύναται. ἀλλὰ τὰ μὲν ἰσχυρῶς τε θερμὰ καὶ μαλακτικά, ὡς καὶ τοῖς ἐγκεκλεισμένοις τε καὶ σφηνωμένοις ἁρμόττειν, καθάπερ μετώπιον, μενδήσιον, μαρκιάτον. μετριώτερα δὲ τὸ πεντάμυρον, ὥσπερ αὐτὸ δικτάμυρον ἰσχυρότερον ὡς καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ξέειν. τὰ δὲ μετρίως μὲν θερμὰ λεπτομερῆ δὲ καὶ παρηγορικὰ καὶ συμπεπτικά, σούσινον, ἀμαράκινον, ἴρινον, κρόκινον, φουλιάτινον. τὰ δὲ πρὸς τὸ θερμαίνειν ἱκανῶς ξηραίνονται καὶ τμητικά, ὥσπερ τὸ κύπρινόν τε καὶ σικυώνιον. τὰ δὲ θερμὰ μὲν ἱκανῶς, τονωτικὰ δὲ μᾶλλον, ἐν οἷς στομάχῳ μάλιστα καὶ σπλάγχνοις ἐκλελυμένοις ἁρμόττει. τοιαῦτα δέ ἐστι μαστίχινον, νάρδινον, γλεύκινον. τονωτικώτερον δὲ τὸ διὰ τοῦ ὀμφακίνου. ποιεῖ δὲ τὴν μύρων διὰ εὐοσμίαν μόνον αἱ γυναῖκες χρῶνται, ὡς τὸ φουλιάτον καὶ σπικάτον καὶ κομμαγηνόν, καὶ τοῖς καλουμένοις μοσχελαίοις.

Ῥοδίνου.

Ῥόδων ἀβρόχων ἀνυχισμένων καὶ διεψυγμένων τυχὸν μέρος ℔ γ. ἐλαίου ὀμφακίνου ℔ ... ἐμβαλὼν ... ἐπιμελῶς τὸ βῖκον ὡς μὴ διαπνεῖσθαι. ἡλίου ὑπαίθρῳ ἤδη μ' ἡμέρας. καὶ

Τὸ βρόμιον.

Κηροῦ κολοφωνίας ῥητίνης ἀνὰ λι. ᾱ. στέατος χοιρείου γο. δ̄. βουτύρου γο. ϛ̄. ἀλθαίας τήλεως. λινοσπέρμου ἀνὰ λι. β̄. ἐλαίου λι. ᾱ. χαλβάνης γο. ϛ̄. S. ἑψήσας τὸν χυλὸν μετὰ τοῦ ἐλαίου. ἕως οὗ δαπανηθῇ τὸ πολὺ τοῦ χυλοῦ τὰ λοιπὰ ἐπίβαλλε σὺν τῇ κηροχαλβάνῃ.

Τὸ ποικίλλον.

Κυλοῦ ἀλθαίας καὶ τήλεως καὶ λινοσπέρμου. καὶ πηγάνου ἢ κυμίνου ἀνὰ λι. β̄. μυελοῦ ἐλαφείου λι. ᾱ. ἐλαίου παλαιοῦ λι. ᾱ. στέατος χηνείου. ὀποβαλσάμου νάρδου ἀνὰ λι. ᾱ. κηροῦ κολοφωνίας καὶ ῥητίνης ἀνὰ λι. ᾱ. S. εὐφορβίου τερεβινθίνης, ὀποπάνακος ἀνὰ γο. ϛ̄. καστορίου γο. γ̄. τῶν δὲ βοτανῶν ὑφ᾽ ὧν ὁ χυλὸς γίνεται, ἀνὰ λι. ᾱ. βλητέον καὶ ἑψεῖν. ὡς τὸ πρὸ αὐτοῦ.

Τὸ τοῦ ἀζανίτου.

Στέατος χοιρείου λι. ϛ̄. στέατος ταυρείου. ῥητίνης κολοφωνίας ὑσσώπου φαρμάκου κηροῦ ἀνὰ λι. ᾱ. χαλβάνης γο. γ̄.

Τὸ βασιλείου.

Ἀλθαίας χαμαιμήλου. μελιλώτου λινοσπέρμου τήλεως. ἀνὰ γο. ᾱ. S. ἀμώμου γο. γ̄. ταῦτα βρέχονται εἰς οἴνου ἀσκάλωνος ἢ κύλικος ξε. η̄. ἐπὶ ἡμέρας γ̄ καὶ ἕψονται ἕως μελιτώδους συστάσεως. εἶτα τοῦ χυλοῦ λι. ε̄. σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ λι. δ̄. S. ἕψονται ἕως οὗ μέζιον καταλειφθῇ τοῦ χυλοῦ καὶ ἐπιβάλλεται βουτύρου γο. ϛ̄. τερεβινθίνης γο. δ̄. στέατος χηνίου γο. ιε̄. μυελοῦ ἐλαφείου σὺν ὀλίγῳ τοῦ ἐλαίου λειωθέντος γο. ε̄. κηροῦ ζάκτου λι. γ̄.

Τὸ λυσιπόνιον.

Ρ̓ιπτέρεως καστορίου στύρακος μαστίχης ἁλὸς ἐλαΐνου ἴρεως ἀνὰ γο. δ̄. εὐφορβίου. κόστου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. σμύρνης σαμψύχου λιβάνου κυπέρων κασσίας σύελιος κέγχρους ἀνὰ γο. γ̄. ἀσφάρκης ἀμώμου βδελλίου ξυλοβαλσάμου ἀνὰ γο. ϛ̄. μαλάθρου. ναρδοστάχυος πυρέθρου κρόκου ἀνὰ γο. ᾱ. ὀποβαλσάμου λι. ᾱ. νάρδου κυπρίνου λευκίνου ἀνὰ λι. ϛ̄. κηροῦ λι. ᾱ.

Τὸ δυσῶδες ἐκ τῆς κατὰ γένος.

Κηροῦ τερεβινθίνης ἀνὰ ∠. κδ̄. χαλβάνης. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠. ϛ̄. ἐλαίου κο. β̄ μυελοῦ ἐλαφείου ∠. η̄. χρῶ ἀκράτῳ καὶ ἀνειμένῳ.

Ἄλλο τὸ δυσῶδες.

Τερεβινθίνης ∠. ιϛ̄. κηροῦ ∠. κη̄. ὑσσώπου μέλιτος ἀνὰ ∠. ϛ̄. ἐλαφείου μυελοῦ γο. ϛ̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος χαλβάνης ἀφρονίζου δαφνίδων ἀνὰ γο. ϛ̄. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. ᾱ. οἴνου κύαθοι β̄. τινὲς καὶ καστορίου ∠. γ̄.

Τὸ βαρβαρικὸν δὲ τὸ εὐφορβίου πρὸς ἰσχιαδικούς. καὶ ἄλλα πολλά.

Ὀποπάνακος γο. ᾱ κηροῦ τυρρηνικοῦ λι. ᾱ. τερεβινθίνης λι. β̄. S. χαλβάνης γο. ᾱ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο. ϛ̄. εὐφορβίου, καστορίου πιπέρεως λευκοῦ ἀνὰ γο. ϛ̄. μυελοῦ ἐλαφείου γο. δ̄. ὑσσώπου γο. δ̄. λημνιστίδος ἔστι δὲ ἡ ἀσφάρκη γο. S. ἐλαίου στυρακίνου δαφνίνου ἰρίνου ἀμαρακίνου ἀνὰ γο. ϛ̄. ἐλαίου παλαιοῦ λι. ϛ̄. ἡδυχρόου γο. ϛ̄.

Ἡ πυξίς.

Κολοφωνίας λι. ᾱ. S. τερεβινθίνης γο. η̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο. γ̄. λιβάνου γο. ϛ̄. ἐλαίου παλαιοῦ λι. ϛ̄. χυλοῦ λινοσπέρμου λι. ᾱ. γάλακτος βοείου λι. ᾱ. στεάτων χηνίων γο. ϛ̄. βουτύρου γο. η̄. ὠῶν κδ̄. τὰ λοιπὰ σκευάσας ἀπόθου ἐν ἀπείρῳ πυξίνῳ.

Τὸ δὲ τῆς ἐλάτης Γαληνοῦ.

Ἐλάτης σπέρματος πεφθέντος μόδιος ἰταλικὸς ᾱ. τουτέστι ξε. ιβ̄. ἐλαίου λι. ιε̄. κηροῦ λι. δ̄. ῥητίνης στροβιλίνης ἢ τερεβινθίνης γο. δ̄. συνθλάσας τὸ σπέρμα τῆς ἐλάτης ἔμβαλλε εἰς τὸ ἔλαιον. καὶ ἐάσας ἡμέρας μ̄ ἐκπιάσας ῥῖψον, καὶ μίξας τὰ λοιπὰ χρῶ πρός τε τοὺς αὐτοματικοὺς κόπους καὶ παρέσεις καὶ τὰς τῶν ἄρθρων ψύξεις. εἰ δὲ κατεπείγοι τὰ τῆς χρείας. ἑψεῖν δεῖ τὸ σπέρμα τῆς ἐλάτης σὺν τῷ ἐλαίῳ ἐπιμίξαντας ὑπὲρ τοῦ μὴ καυθῆναι καὶ ὕδατος ξε. δ̄. ἐπὶ τῶν ποδαγρικῶν τε καὶ ἀρθριτικῶν παθῶν.

Ἄλλο τὸ αὐτό.

Ἐλαίου κο. κε̄. τουτέστι ξε. ιϛ̄. S. τοῦ καρποῦ τῆς ἐλάτης μο. ᾱ. τουτέστι λι. ᾱ. S. ῥητίνης ἐλατίνης λι. γ̄. στροβιλίνης, ἢ τερεβινθίνης λι. γ̄. κηροῦ λι. ᾱ.

Τὸ δὲ τῆς αἰγείρου πρὸς τὰ αὐτὰ πάθη.

Ἀντὶ τοῦ καρποῦ τῆς ἐλάτης τοῦ τῆς αἰγείρου καρποῦ τὸ ἴσον ποσὸν βαλὼν καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως ἐκεῖνο σκεύαζε.

Τὸ ζωσίμου σύγχρισμα. πρὸς ζόμους τοὺς ἐκβόντον.

Πιτυΐνης γο. ιϛ̄. κηροῦ γο. δ̄. ἐλαίου παλαιοῦ λι. ᾱ. ὀποπάνακος γο. β̄. ἀσφάρκης γο. ᾱ. εὐφορβίου γο. ᾱ. νίτρου γο. δ̄. ἀφρονίτρων ἁπαλῶν γο. δ̄. νίτρον εὐφόρβιον. ἀσφάρκην λεῖου σὺν οἴνῳ εἶτα ἐπίβαλλε ὁ ὀποπάνακα καὶ συλλειοτρίβε. χωρὶς δὲ τὰ τηκτὰ μετὰ ἀγχούσης τῆξον ἵνα χρωσθῇ. καὶ ψύξας ἀναλάμβανε.

Δρώπαξ ὁ γάλλος Ὀρειβασίου.

Κολοφωνίας τῆς λιβανιζούσης πιτυΐνης. καὶ τῆς ξυλώδους καλουμένης ἐν ἰταλίᾳ μόνῃ γινομένης. ἀποχύματος πίσσης ξηρᾶς ἀνὰ λι. δ̄. κηροῦ λι. δ̄. φρυκτῆς γο. ιε̄. πίσσης βρυτίας λι. β̄. νίτρου λι. ᾱ. ἀσφάλτου χαλβάνης ἀσφάρκης. πυρέθρου ἀνὰ γο. ϛ̄. ὀποπάνακος εὐφορβίου ἐλλεβόρου λευκοῦ πιπέρεως ἀνὰ γο. δ̄. θείου ἀπύρου γο. γ̄. καστορίου ἀμμωνιακοῦ σταφίδος ἀγρίας ἀνὰ γο. β̄. ἐλαίου σικυωνίου λι. ᾱ. ὀποβαλσάμου γο. ϛ̄.

Ἄλλως ἁπλοῦς.

Κηροῦ λι. ᾱ. πίσσης ξηρᾶς λι. ᾱ. S. βρυτίας λι. ᾱ. πιτυΐνης λι. ᾱ. S. φρυκτῆς λι. ᾱ. γο. γ̄. προσεκνιζώσας τὸν τόπον ἐπιτίθει.

Σιναπισμοῦ σκευή.

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας δεῖ τὰς ἰσχάδας ἀποβρέχειν ὕδατι χλιαρῷ. καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ γενναίως ἀποθλίψαντα λεαίνειν ἰσχυρῶς. εἶτα δριμὺ νάπυ ὁποῖον τὸ σιριακὸν καὶ τὸ αἰγύπτιον τρίβειν κατ᾽ ἰδίαν

ὄξους τὸ ἀρκοῦν. Τὸ διὰ σπερμάτων.

Καρδαμώμου κυπέρου βράθυος νίτρου δαφνίδων κασσίας μελιλώτου τελείως ἰσάρου κελτικῆς σελίνου σπέρματος σαμψύχου ἀνίσου πάνακος ῥίζης λιβάνου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, τερεβινθίνης ἀνὰ οὐγ. γ. μέλιτος κηροῦ ἰσάρου ἀνὰ λι. α. στέατος ταυρείου. Τὸ δυσωδὲς πολυχρηστικόν.

Πιτυΐνης λι. α. κηροῦ πηγάνου χλωροῦ κυπρίνου ἀνὰ οὐγ. ϛ. θείου ἀπύρου ὀποπάνακος σαγαπηνοῦ ἀνὰ ∠ δ. πίσσης καὶ χαλβάνης ∠ δ. Τὸ διὰ σαμψύχου.

Κηροῦ λι. α. τερεβινθίνης λι. β. σαμψύχου δαφνίδων τελείως ἀνὰ ξε. α. ἰσάρου τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ ἀπολλοφάνους πρὸς ἡπατικούς.

Κηροῦ ∠ π. τερεβινθίνης μαστίχης ἀνὰ ∠ μ. ἰρίνου ἀποσκευασμένου ἀνάκοπτε καὶ ὑπάλειφε τὸ ὀλμίον. κόπτον πρὸς σκληρίας στομάχου καὶ ἥπατος. Προπόλεως οὐγ. ϛ. στύρακος οὐγ. ζ. μαστίχης οὐγ. α. τερεβινθίνης οὐγ. S. ζυγὸς ἰσάρου τὸ ἀρκοῦν. Τὸ δι' οἰνάνθης.

Οἰνάνθης ἀλόης κρόκου ἀγαρικίας στυπτηρίας σχιστῆς ῥόδων ξηρῶν ἀψινθίου ℥ κηκῖδος ὀμφακίου. ῥοῦς συριακοῦ μαστίχης ἀνὰ ∠ α. ἐλαίου μυρσινάτου κηροῦ ἀνὰ λι. α. φοίνικας μεγάλους ἐν οἴνῳ ἀμιναίῳ τὸ ἀρκοῦν. Τὸ ἀστύλιον.

Στυπτηρίας σχιστῆς οὐγ. S. ἀλόης οὐγ. α. μαστίχης ℥ α. οἰνάνθης ℥ ϛ. ὀμφακίου ℥ η. ῥόδων ξηρῶν ℥ η. ῥοῦ συριακοῦ ℥ ι. ἀκακίας αἰγυπτίας ℥ ι. βαλαυστίων ℥ κ. κηκίδων ℥ κ. κηροῦ οὐγ. ε. ἐλαίου μηλίνου τὸ ἀρκοῦν. Τὸ διὰ γιγάρτων.

Κρόκου σπόδιος οἰνάνθης ἀνὰ οὐγ. α. στυπτηρίας ξηρᾶς οὐγ. δ. βαλαυστίων ὀμφακίου ῥόδων. ἀνθοῦς μύρτων ξηρῶν ἀνὰ οὐγ. β. κηροῦ φρακτοῦ λι. α. ἐλαίου μηλίνου λι. β. μήλων κυδωνίων οὐγ. δ. φοίνικας νικολάους ι. οἴνου ἀμιναίου τὸ ἀρκοῦν. γιγάρτων ξηρῶν οὐγ. η. ἐν δὲ τῇ χρήσει τοῦ φαρμάκου οὐγ. γ. κηροῦ. Ἡ ἀνηθίνη.

Ἀνηθίνου χλωροῦ οὐγ. ϛ. μελιλώτου οὐγ. ζ. χαμαιμήλου οὐγ. β. κωδίας χλωρᾶς ι. ἑψήσας βάλλε τοῦ ζέματος λι. γ. καὶ ἐλαίου. ὅτε δὲ διαπανηθῇ τὸ ζέμα ἐπίβαλλε στέατος χοιρείου προσφάτου λι. ζ. λειώσας τε κατ' ἰδίαν σκίλλης ὀπτῆς τοῦ ἐντὸς οὐγ. ζ. καὶ μυελοῦ ἐλαφείου οὐγ. β. πάντα μίσγε.

Ἡ ἀμβροσία λυξιπύρετος.

Λιθαργύρου λι. α. στέατος χοιρείου προσφάτου οὐγ. ϛ. λινοσπέρματος ℥ οὐγ. ϛ. κηροῦ φρακτοῦ οὐγ. ϛ. ῥοδίνου λι. α. μέλιτος οὐγ. γ. κρόκου οὐγ. α. πίσσης καὶ ὠῶν λεκύθων ι. ὠμάς.

Περὶ ἀκόπων. καὶ συγχρισμάτων καὶ δρωπάκων καὶ σιναπισμῶν. ιθ.

Ἄκοπα μὲν λέγεται ἐκ τοῦ πρώτως πρὸς τὰς κοπώδεις αἰσθήσεις, ἐξ ὧν τοιαῦται ἑλκώδεις ὀστοκοπώδεις. ἁρμόζει δὲ καὶ ἑτέροις πλείοσιν. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι θερμαντικά. τὰ δὲ ἀμυκτικά. τὰ μὲν οὖν θερμαντικὰ διά τε τὰς περιέργως πυρέθρου καὶ χαλβάνης καὶ τῶν ὁμοίων σκευαζόμενα. ῥίγεσί τε πᾶσιν ἁρμόττει. καὶ ψύξεσιν ἰσχυραῖς καὶ δυσεκθερμάντοις. τὰ δὲ μαλακτικά. σκληρίαις τε καὶ σκίρρους καὶ σφηνώσεσιν ἄρθρων ἐν τῇ ὕλῃ ἐν τῷ περὶ ἐμπλάστρων ἐδηλώσαμεν. τοῖς ἀμυκτικοῖς δὲ διά τε λευκομηκωνίδος καὶ χαλβάνης. καὶ εὐφορβίου. καὶ κόκκου κνιδίου καὶ τῶν ὁμοίων συντιθεμένοις ἐπί τε τῶν χρονίων καὶ δυσκινήτων ἐφ' ὧν καὶ σιναπισμὸς ἁρμόζει χρώμεθα. τὴν δὲ σύστασιν, ἅπαντα τὰ ἄκοπα μετὰ ξυρωτῆς τε καὶ ἐμπλάστρων ἔχειν προσήκει. καὶ τὰ συγχρίσματα δὲ τοῖς ἀκόποις ἐν τῷ παραπλήσια τὴν σύστασιν ὑγροτέραν πως ἔχει. ὁ δὲ δρῶπαξ συνθεσίαν μὲν διττὴν ἔχει. τὴν μὲν ἐμπλάστρῳ, τὴν δὲ μαλάγματι παραπλησίαν. τινὲς δὲ καὶ κατὰ χρῖσιν αὐτὸν θερμόν. ὕλην δὲ τοῖς ἀκόποις τε καὶ ἐμπλάστροις ἐμφερῆ. χρείαν δὲ παρέχεται κατὰ πλάσματος ἁρμόζων χρονίοις πάθεσι τοῖς αὐτοῖς, οἷς καὶ σιναπισμὸς καὶ πρὸ μέλλοντος σιναπισμοῦ παραλαμβανόμενος εἰς τὸ παρασκευάσαι τῷ σινήπει τὸ σῶμα καὶ μετὰ σιναπισμοῦ εἰς τὸ ἐκκόψαι τὸ λείψανον τῆς διαθέσεως. ὁ δὲ σιναπισμὸς ὕλην μὲν οὐκ ἔχει ποικίλην δραστικώτατος δὲ ἐστι τοῖς χρονίοις μάλιστα πάθεσιν μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι τὴν τῶν ἄλλων βοηθημάτων δύναμιν ἁρμόζειν. ἀρχαιοτέροις δὲ μάλιστα κεφαλαίᾳ ἑτεροκρανίᾳ. ἐπιληψίᾳ. σκοτώμασιν μανίᾳ, τῇ κεφαλῇ προσφερόμενος. ἤδη δὲ ἄσθματος ὀρθοπνοίας βηχὸς χρονίας τῷ θώρακι. ἐπὶ δὲ καταρρόων χρονίων καὶ τὴν κεφαλὴν σιναπιστέον ἅμα τῷ θώρακι. καὶ στόμαχον δὲ καὶ γαστέρα σιναπίζομεν ἤδη τοῖς χρονίοις αὐτῶν πάθεσι, κατάλληλον δὲ τὸ βοήθημα καὶ ἰσχιαδικοῖς καὶ ποδαγρικοῖς. καὶ παντὶ μέρει παρειμένῳ. ἢ ἄλλως πῶς κατεψυγμένῳ δυσεκθερμάντως. μέτρον δὲ τῆς ἐνεργείας ἔστω τοῦ φαρμάκου τὸ ὀδυνηθῆναι μὲν ἰσχυρῶς. πελιδνοτέραν δὲ καὶ ὑψηλοτέραν γενέσθαι τὴν σάρκα. καὶ μετὰ λουτρὸν φλυκταινωθῆναι πρᾳέως. εἰ δὲ καὶ αἴσθησις ἀπουλοῖ. προσεκτέον. ὅτι μὴ συναισθανόμενοι λανθάνουσιν ἀμέτρως κατακαιόμενοι. καὶ συχνότεροι ἀνασκέπτονται κατανοεῖν. καὶ τῶν ὀξέων δὲ παθῶν ληθαργικοὺς μὲν καὶ ἄλλως καταφερομένους καὶ κατόχους σιναπίζομεν. ἐν ἀρχῇ μὲν ἐν τοῖς σκέλεσι. στάσιν ἢ λαβούσης τῆς ὕλης ἐν τῇ κεφαλῇ. τῶν δὲ περιψυχομένων δυσεκθερμάντως. σκέλη τε καὶ ἀγκῶνας σιναπιστέον παραιτητέον ἢ τὸν σιναπισμὸν ἐπὶ τῶν σπασμωδικῶς πυρεσσόντων καὶ ἕλκος ἐχόντων ἐπί τε χοιράδων καὶ ῥινοσαρκων, κατακαίεται γὰρ ἐνίοτε ἢ καὶ μελαίνεται τὰ ἄσαρκα σιναπιζόμενα.

βάλσαμον καὶ κατάπιζε ἐν βυκίοις ὑαλοῖς. Γλευκίνου ἐμβολή.

Ἐλαίου ξε. ι. γλεύκους ἀμιναίου ξε. ς. ἀσπαλάθου ℥ δ. σπάθης φοίνικος ℥ ς. σχοίνου ἄνθους ℥ ς. μελιλώτου ℥ δ. ῥόδων ℥ α. σμύρνης ℥ γ. δαφνοφύλλων ℥ β. ἀνδροσαίμου ℥ ς. ξυλοβαλσάμου ℥ ς. ἐλενίου ℥ ς. ἀριστολοχίας μακρᾶς ℥ γ. ἴρεως ℥ γ. ταῦτα βρέχε εἰς τὸ γλεῦκος. β ἐμβολή.

Κελτικῆς ℥ δ. καλάμου ℥ β. κυπέρου κασσίας ναρδοστάχυος ἀσαρίου ἀμώμου κόστου σαμψύχου ἀνὰ ℥ γ. καλάμου ἀρωματικοῦ καρυοφύλλου. φύλλου ἀνὰ ℥ α. καρδαμώμου ℥ δ. βαλσάμου βρέχε ὅπως ἄνω. γ ἐμβολή.

Μαστίχης ℥ δ. σμύρνης φαγλίτιδος βδελλίου ἀνὰ ℥ β. λαδάνου ℥ γ. στύρακος ὑγροῦ λιβανίου. ὀξέρινος ἀνὰ ℥ δ. ὀποβαλσάμου ℥ ς. πιτύος καὶ κρόκου ℥ ζ. σκεύαζε καθάπερ καὶ τὸ διόσμεικτος πάλιν τοῦ κηροῦ. ὡς ταῦτα δὲ ἐπὶ ὁμοίας δεῖ τὰ εἴδη τῶν δύο ἐμβολῶν ἀποβρέχεσθαι.

Ναρδοῦ κιλικινοῦ α ἐμβολή.

Ἐλαίου πρωτίου ξε. ι. ἀσπαλάθου κυπέρου ἐλενίου ἴρεως ξυλοβαλσάμου. ἀριστολοχίας, καρδαμώμου. σχοίνου ἄνθους ἀνὰ ℥ ς. σαμψύχου ℥ δ. κρήθμου ℥ β. πιτύος καὶ καλάμου ἀρωματικοῦ ℥ β. βρέχε ταῦτα εἰς οἴνου ἀώδους ξε. δ. β ἐμβολή.

Κασσίας καρπαθίου ἀρκεύθου ἀνὰ ℥ β. ναρδοστάχυος ℥ γ. καρυοφύλλου ℥ α. κόστου. ἀμώμου. ἀνὰ ℥ β. πιτύος καὶ κελτικῆς ℥ β. καὶ ταῦτα εἰς οἶνον. γ ἐμβολή.

Σμύρνης φαγλίτιδος, ἀλόης λιβανίου ἀνὰ ℥ β. στύρακος ℥ γ. μαστίχης ℥ δ. ὀποβαλσάμου ℥ ς. πιτύος καὶ κρόκου ὅπως λειωθέντος ℥ α. σκεύαζε. καὶ τῶν ὡς εἴρηται. Δεκάμυρον.

Ναρδοστάχυος φύλλου εὐφορβίου πεπέρεως κόστου ἀδάρκης ἀνὰ ℥ α. μαστίχης ℥ α. S. ὀποβαλσάμου ℥ ς. νάρδου λι. α. κηροῦ λι. γ. Γοντάμυρον.

Στύρακος ℥ α. μαστίχης ℥ β. κηροῦ λευκοῦ ℥ γ. ὀποπάνακος ℥ δ. νάρδου ℥ ε. φολιάτου φύλλου ℥ γ. ἀμμωνιακοῦ ℥ α. κασσίας ℥ ς. λαδάνου. Τὸ διῶδες.

Κρόκου ἀλόης μαστίχης ἀψινθίου στύρακος. οἰνάνθης καρπαθίου. καρυοφύλλου ἀνὰ ℥ γ. νάρδου λι. α. κηροῦ λι. α. μηλίνου ℥ ς. φοίνικας ιβ, οἴνου τὸ ἀρκοῦν. Τὸ σαῖκον.

Καρδαμώμου. κασσίας οἰνάνθης κελτικῆς σελευσίας προπόλεως ἀνὰ γρ. η. βράθυος. καρπαθίου ἀμώμου ἀνὰ γρ. ς. σχοίνου ἄνθους γρ. η. ἴρεως γρ. δ. καρυοφύλλου γρ. α. S. θυμιάματος κελυφάτου ℥ β. λιβανίου σμύρνης ἀνὰ ℥ α. λαδάνου ℥ ς. βδελλίου. μαστίχης ἀλόης: νάρδου, χιλίου, ἀνὰ ℥ S. ζυγίας πιτυΐνης τερεβινθίνης ἀνὰ ℥ γ. ὀποβαλσάμου ℥ α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γρ. ς. κηροῦ ℥ ς. οἰνανθίνου ἐλαίου τὰ ὑγρὰ καὶ τὰ ξηρὰ κόπτεται. ὡς ἄλλα. καὶ πεπέρεως γρ. η. πιτύος καὶ μόσχου γρ. α. Τὸ γαλλικόν.

Κρόκου ℥ S. ἀλόης ℥ α. μαστίχης ℥ γ. ἀψινθίου καρποῦ γρ. η. οἰνάνθης γρ. η. φοίνικας μεγάλας γ κηροῦ ℥ γ. ἐλαίου μηλίνου ℥ ς. Τὸ βρύθειον.

Στύρακος ℥ ε. μήλων κυδωνίων ℥ κ. μασουχαὶ ἢ μασουκαθίου. κρόκου ἀνὰ ∠ ι. ψιχῶν, κύφεως ἀνὰ ∠ α. οἰνάνθης ℥ β. S. καρπαθίου ἀψινθίου ἀνὰ ∠ ι. καρυοφύλλου γρ. α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γρ. ι. ὀποβαλσάμου γρ. ς. S. νάρδου ℥ ε. κολοφωνίας γλευκίνου μηλίνου, ἀνὰ ℥ ι. ῥοδίνου ∠ ι. προπόλεως ℥ ε. τερεβινθίνης ℥ ι. μέλιτος κοχλιάρια ι. φύλλου ∠ ι. ναρδοστάχυος ∠ ι. κηροῦ ℥ ζ. S. ὕπω φαλερίνου ἢ ἀμιναίου λαίου. Τὸ νείλου ἀπολλωνιον καὶ πρὸς πάσας σκληρίας.

Κηροῦ λι. α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λι. α. ἐλαίου κυπρίνου λι. α. κρόκου ℥ S. οἱ δὲ ℥ α. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. Τὸ κέτειον.

Κηροῦ κολοφωνίας ἀνὰ λι. α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἀρσενικοῦ πιτύου στυπτηρίας ὄξους ἀνὰ κοτ. α. λέανε τῷ ὄξει τὰ ξηρά. Τὸ τοῦ κουρίως. Πίσσης ξηρᾶς λι. α. κηροῦ πιτυΐνης. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος νίτρου σταφίδων ξηρῶν στέατος ταυρείου ἀνὰ λι. β. ἀλεύρου τηλίνου ξε. α. ὕρεως. ξε. α. χαμαιλέοντος μέλανος τῆς ῥίζης ξηρᾶς. λι. α. Διὰ αἰγείας κόπρου θερμαντικὸν. ἀπολλωνικὸν ὑδρωπικοῖς ἢ παρισκιρωμένοις.

Κυπρίνου ἢ παλαιοτάτου ἐλαίου λι. γ. κηροῦ λι. β. S. συνεψηθεισῶν αὐτῶν σταφίδων λελεπισμένων. ἴρεως ἰλλυρικῆς, ἀνὰ ξε. ι. τερεβινθίνης λι. α. νάπυος νίτρου κυπέρου ῥαφανίνου σπέρμα. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ ἀνὰ ℥ γ. κολοκυνθίδος οὐ τεθριαμένης ℥ β. τήλεως ℥ α. ὅτε μὲν ξηρὰ ἀναλαμβάνεται τοῖς τηκτοῖς ὅτε ὄξει φυραθεῖται. εἰ δὲ ῥίαι γαστὴρ μὴ βλητέον κολοκυνθίδα.

Διὰ αἰγείας κόπρου τὸ ἀπόθετον ὑδρωπικοῖς.

Πίσσης βρυτίας λι. ζ. S. νίτρου λι. α. κολοκυνθίδος οὐ τεθριαμένης πυρέθρου ὀποπάνακος κόκκου κνιδίου ἀνὰ ℥ γ. καππάρεως. ῥίζης φλοιοῦ. λιβανίου ἴρεως. στέατος ταυρείου ἐλατηρίου. λεπίδος χαλκοῦ σελίνου σπέρματος θυείδων ἀνὰ ℥ ς. σταφίδων ξε. S. τήλεως ἀλεύρου ℥ S. χολῆς ταυρείας ℥ β. ἐλαίου κυπρίνου ξε. S. κηροῦ λι. α. φρυκτῆς λι. γ. αἰγείας κόπρου ὀρεινῆς, καχρύος, κυπέρου, καρδαμώμου ἀνὰ ℥ ς. Τὸ διὰ σταφίδων.

Κηροῦ ῥητίνης πίσσης σταφίδων στέατος ταυρείου ἀνὰ λι. α. νίτρου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ℥ ς.

ὄξους

ἂν καὶ τῆς τοιαύτης χρήζει δυνάμεως διὰ τῶν στυφόντων. ἐὰν γάρ τέ τις κίνδυνος ἐφέπεται περὶ τὴν ζωὴν κοινωνικῶν τούτων ὑπαρχόντων. ὅθεν διὰ τῶν ἀρωμάτων μάλιστα συντίθεται. στομάχῳ μὲν οὖν ἀποσιτοῦντι ἢ ἀτονοῦντι ἢ πνευματουμένῳ. τά τε διὰ τῶν σπερμάτων. καὶ μελιλώτου καὶ ἀλόης καὶ ἀψινθίου. καὶ σαμψύχου καὶ νάρδου καὶ μαστίχης ἐπιβλητέον. ἥπατι δέ. τὰ διὰ μυροβαλάνου, ἀμμωνιακοῦ, στεάτων καὶ χαμαιμηλίνου. σπληνὶ δὲ τὰ δι' ἀσβέστου ἀρσενικοῦ καππάρεως. ἰτεῶν καρδαμώμου ἰοῦ ἀμμωνιακοῦ ὄξους. ῥευματιζομένοις δὲ τοῖς δὲ τοῖς περὶ κοιλίαν. τὰ δι' οἰνάνθης. στυπτηρίας μηλίνου. καὶ τῶν ἄλλων στρυφνῶν. καὶ ταῦτα γὰρ καταχρώμενοι κοινῶς μαλάγματα προσαγορεύουσιν. καίπερ ἐναντίας τῇ μαλάξει ὄντα δυνάμεως. πυρουμένοις δὲ τοῖς σπλάγχνοις ὡς ἐν πυρετοῖς καυσώδεσι διὰ κρόκων ῥοδίνου χυλοῦ λινοσπέρμου. ἢ σέρεως ἢ πολυγόνου στέατος ὑός. λιθαργύρου. κατεψυγμένοις δὲ τὰ δι' ὀποβαλσάμου φύλλου κασσάμου. πεπέρεως. θώρακι δέ, ἐν μὲν αἵματος ἀναγωγαῖς, τὰ στύφοντα καὶ ξηραίνοντα διά τε στυπτηρίας καὶ ἰτέας καὶ ἀσφάλτου συντιθέμενα. ἐν δὲ φθίσεσι τὰ διὰ δαφνίδων πρασίου καρδαμώμου κωνίας.

Τὸ διὰ μελιλώτων.

Κρόκου νάρδου κελτικῆς κυπέρου καρδαμώμου ἴρεως σμύρνης ἀνὰ Γο. β̄. μελιλώτων λι. ᾱ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λι. ᾱ. κηροῦ λι. γ̄. τερεβινθίνης λι. ᾱ. κυπρίνου λι. γ̄. γλευκίνου λι. ς̄. βδελλίου Γο. ς̄. πιτύος καὶ κύφεως Γο. β̄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ πολυάρχιον ἐκ τῶν κατὰ τόπους Γαληνοῦ.

Κηροῦ τερεβινθίνης βδελλίου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. καρδαμώμου. κυπέρου ἀνὰ μ ᾱ. ἀμώμου. νάρδου ἰνδικῆς κρόκου. σμύρνης λιβάνου ξυλοκινναμώμου ἀνὰ ∠ κε̄, ἐλαίου κυπρίνου κο ᾱ. οἴνου ἰταλικοῦ. ὅσον ἐξαρκεῖ σκευάζε καὶ χρῶ ποτὲ μὲν ἀκράτῳ ἔστι δ' ὅτε ἀνειμένῳ κηρωτῇ κυπρίνῃ.

Ἄλλως τὸ πολυάρχιον.

Ξυλοβαλσάμου κόστου ἴρεως κυπέρου σμύρνης σχοίνου ἄνθους, καρδαμώμου. λιβάνου. ναρδοστάχυος μαστίχης στύρακος βδελλίου ἀμώμου φύλλου κρόκου κασσίας πυρέθρου ἀριστολοχίας μακρᾶς ἀνὰ Γο. ᾱ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. ᾱ. S φρυκτῆς Γο. γ̄. τερεβινθίνης λι. ᾱ. μυελοῦ ἐλαφείου Γο. ς̄. κηροῦ λι. ς̄. ὀποβαλσάμου Γο. ς̄. οἴνου Γο. η̄.

Τὸ φιλαγριανόν.

Κρόκου Γο. ᾱ. S. ἀλόης ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. βδελλίου στύρακος ἀνὰ Γο. ᾱ. στεάτων χηνῶν Γο. β̄. ὑσσώπου φαρμάκου Γο. δ̄. φοινίκων Γο. ς̄. κηροῦ λι. ᾱ. νάρδου Γο. ς̄. ἀμηλίνου Γο. ς̄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν τῶν ξηρῶν λείωσιν βραχέντα γ̄ ἡμέρας καὶ κινοῦμεν τρεῖς τῆς ἡμέρας. φοινικίνη σπάθη. εἶτα συνεψόμενα τῷ ἐλαίῳ τῆς δὲ ς̄ τὸ καρδάμωμον. ὕδατι πρὸ μιᾶς ἀποβραχὲν τῆς γ̄ δέ. ὁ κρόκος οἴνῳ, τινὲς δὲ σὺν τῷ κρόκῳ. καὶ ἑτέρας ε̄ Γο. σμύρνης προστιθέασιν. διασκευάσαντες δὲ τὸ μὲν ἔλαιον καθαρὸν ἀποτίθενται. τὴν δὲ τῶν εἰδῶν ὑπόστάθμην ἅπασαν φοχίσκαν πλάσαντες καὶ ξηράναντες ἔχουσι τὸ καλούμενον κροκόμαγμα.

Μενδήσιον.

Εὕρηται μὲν διὰ τὸ ἐν αἰγύπτῳ. εὑρῆσθαι ἔνθα καὶ ὁ μένδης φέρεται. λαμβάνει δὲ ἐλαίου βαλανίνου λι. ῑ. οἱ ἄλλοι ξε. ῑ. σμύρνης κασσίας σύριγγος Γο. γ̄. τερεβινθίνης λι. ᾱ. οἱ ἄλλοι ξε. ῑ. κινναμώμου Γο. γ̄. ταῦτα οὐχ ἕψεται. ἀλλ' ἐμβληθέντα ξηρὰ κινεῖται ἐπὶ ἡμέρας ξ̄. εἶτα τακεῖσα ἡ τερεβινθίνη εἰς μέρος τοῦ ἐλαίου ἐμβάλλεται. εἶτα πάλιν κινεῖται ἑτέρας ἡμέρας ζ̄. καὶ οὕτως ἀποτίθεται.

Μαρκιάτον.

Μαστίχης κηροῦ στύρακος, ἀνὰ Γο. γ̄. ὑσσώπου φαρμάκου Γο. S. ὀποβαλσάμου Γο. ᾱ. S. ναρδίνου γλευκίνου. ἐλαίου ὀμφακίνου ἀνὰ Γο γ̄. μυελοῦ ἐλαφείου Γο. ᾱ. S. τερεβινθίνης Γο. ᾱ.

Διόμφακος. ᾱ. ἐμβολή.

Ἀσπαλάθου σπάθης φοινίκων μελιλώτων ἴρεως σχοίνου ἄνθους ξυλοβαλσάμου ῥόδων ξηρῶν. καλάμου ἀρωματικοῦ ἀνὰ Γο. γ̄. ἐλαίου ὀμφακίνου λι. ῑ. ὄμφακος χυλοῦ ξε. ῑ.

Β ἐμβολὴ φύλλου.

Ἀμμωνιακοῦ ναρδοστάχυος. κόστου καρυοφύλλου κασσίας κασσάμου ἀνὰ Γο. γ̄, οἱ ἄλλοι καὶ ἀγαρικοῦ Γο. γ̄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Γ ἐμβολή.

Λιβάνου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος στύρακος βδελλίου σμύρνης μαστίχης ἀνὰ Γο. γ̄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν. κηροῦ φάκτου Γο. ε̄. ὀποβαλσάμου Γο. ς̄. πιτύος Γο. η̄. προαποβρέχεται ᾱ ἡμέρα. τὰ μὲν τῆς πρώτης ἐμβολῆς ἐν τῷ χυλῷ τοῦ ὄμφακος. καὶ τῷ ἐλαίῳ. τὰ δὲ τῆς β̄ ἐν ἑτέρῳ λεκανιδίῳ. ἐν οἴνῳ, ἀμιναίῳ. ἢ ἄλλῳ παλαιῷ, καὶ εὐόσμῳ. κινῶν ἑκάστης ἡμέρας σπάθη φοινικίνη. τρεῖς τὸν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μεθ' ἃς ἕψε ἐν κακκάβῃ γεγανωμένῃ πρῶτον τὰ τῆς ᾱ ἐμβολῆς ἄχρις ὀλίγον περιλειφθῇ τοῦ ὄμφακος. εἶτα εὐθέως ἐπίβαλλε τὰ τῆς δευτέρας σὺν τῷ οἴνῳ. κάλλιον δὲ προσηρώσαντα. οὕτως αὐτὰ ἐπιβάλλειν καθαρῷ τῷ ἐλαίῳ. καὶ ὅτε ἑψηθῶσιν. ἄχρις οὗ ἐλάχιστον τοῦ οἴνου λειφθῇ. ὡς μὴ καυθῆναι τὸ ἔλαιον. ἐπάρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς στρώσον. καὶ ἐπίβαλλε πάλιν τῷ ἐλαίῳ καθαρῷ τὰ τῆς γ̄ ἐμβολῆς ὅπερ ἂν προεκλυθέντα ἐν ἰγδῷ μετὰ τοῦ οἴνου. δηλονότι. πλὴν τοῦ στύρακος. οὕτω γὰρ ἐπιβληθεὶς σὺν τοῖς ἄλλοις, ἑτοίμως λύεται καὶ ἕψειν ἄνθρακι. ἄχρις οὗ δόξῃ καλῶς ἔχειν. καὶ ἐπάρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἔα ψυγῆναι τῇ δὲ ὑστεραίᾳ στρώσας ἐπιμελῶς τοῦ ἐλαίου καὶ θερμαίνας αὐτάρκως ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπίβαλλε τὸν κηρὸν καὶ ἐπάρας σπάθιζε. μετὰ δὲ τὸ ψυγῆναι ἐπίβαλλε τὸ ὀπο-

λι. α'. 𐅻 κη'. κηροῦ οὐγ. ιζ'. λίθου πυρὶτου οὐγ. α'. ἐν ἄλλῳ πυριτικοῦ ἔχει. βατίνου ῥίζης οὐγ. α'. 𐅻 η'. γλυκείας οὐγ. α'. ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ ☉ ∠. δ'. οὐγ. ς'. χαμαιλέοντος μέλανος οὐγ. α'. δικτάμνου 𐅻 μϛ'. ῥητίνης ξηρᾶς λι. α'. στέατος στρουθοκαμήλου λι. α'. τοὺς λίθους μετὰ τῆς λιθαργύρου τρίβε προσεπιβάλλων. ἁλὸς ἄνθος λι. β'. κατὰ μέρος ἕως οὗ πᾶν ἀλεσθῇ.

Τὸ διὰ λεπτοκαρύων πρὸς πώρους ἀρθρῶν δεδοκιμασμένον.

Γ ραστοσέκτου οὐγ. ς'. λεπτοκαρύων τῆς οὐσίας οὐγ. β'. ἀφρονίτρου οὐγ. ς'. ἐλαίου παλαιοῦ λι. α'. στέατος ταυρικοῦ οὐγ. δ'. μέλιτος οὐγ. η'. ᾠὰ ς'. τὰ λευκὰ. κηροῦ οὐγ. γ'. τερεβινθίνης οὐγ. β'. ἐλαίου τῷ προτοσέκτῳ.

Διχτουργαίνης κηρωτὴ πρὸς ποδάγρας ἀνώδυνος θαυμαστή.

Γ ἐμπλῆ ἄγοντος ἡμέραν τῆς μαρτίου μηνὸς ἐν οἴκῳ κατάγαιον εἰς κεκρημένον ἐλαίου κοινοῦ εἰς ξε. ϛ'. βαλλόμενε ξύλοις ἀμπελίνοις, καὶ ὅτε βράσει ἐπίβαλλε τουργαίνης, θαλασσίου ἰχθύος λι. α'. καὶ ἀσφάλακας τῆς ζώου. ὃν τινὲς μυοδεμόνδαν καλοῦσι τῆς αἵματος οὐγ. δ'. καὶ συνέψει ἕως διαλυθῶσιν αἱ σάρκες τῆς ἰχθύος. ἢ φρυγῶσιν. εἶτα σφράσσας ἐπίβαλλε τῆς ἐλαίῳ κηροῦ τὸ σύμμετρον πρὸς τὴν σύστασιν ὡς ἀπαλωτάτην γενέσθαι κηρωτὴν ἣν εὐθὺ ταλάρας εἰς ὀθόνιον ἐπιτίθει.

Τὸ διὰ τῆς οὔρου τῆς ἡμιόνου ποδαγρικόν.

Ο ὔρου ἡμιόνου ἄῤῥενος ξε. δ'. λιθαργύρου λι. ϛ'. ἐλαίου παλαιοῦ μ. α'. λειώσας εὐθὺ πολὺ πάντα ὡς γλοιώδης γενέσθαι ἕψε ἕως ἀμολύντου.

Τὸ διὰ λίθου ἀσίου ἄνθους φιλαγρίου πρὸς σκίρους.

Γ ινκεδάνου ῥίζης ἀσίου λίθου ἄνθους. εἰ δὲ μὴ παρείη. ἁλῶν, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ὀρίων ὑποπυρῶν κζ. ἀνὰ οὐγ. α'. ἀριστολοχίας ☉ κοστήρεως κωνίας κόπρου ἰοῦ ξυστοῦ λεπίδος χαλκοῦ. μίσυος ἀνὰ 𐅻 ιη'. κασσίας 𐅻 ιη'. σμύρνης οὐγ. γ'. ὄξους δριμυτάτου οὐγ. γ', κηροῦ οὐγ. ιβ'. S. πιτυΐνης πίσσης βρυτίας οὐγ. ιη'. S. 𐅻 ς'. ἐλαίου παλαιοῦ, καὶ ὄξους δριμυτάτου τὸ ἀρκοῦν.

Τοῦ αὐτοῦ Γαληνοῦ.

Κ ηροῦ τερεβινθίνης ἀνὰ λι. α'. λίθου ἀσίου μαίνης ἀνὰ οὐγ. γ'. κυπρίνου οὐγ. β'. ὕδατος πηλοποιοῦ τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ δι' ἁλὸς ἄνθους ἀφθειτικὸν ἐν παρακμαῖς.

Τ ερεβινθίνης φρυκτῆς πιτυΐνης κηροῦ ἀνὰ λι. α'. πίσσης ξηρᾶς στυπτηρίας σχιστῆς ἁλὸς ἄνθους ἀνὰ λι. S. ἕψε ἐν διπλώματι.

Ἡ ζοφοσαρκωτικὴ ἑλκῶν.

Γ ολίνου τερεβινθίνης. μέλιτος ἀνὰ οὐγ. β'. ψιμυθίου βουτύρου ἀνὰ οὐγ. α'. οἱ δὲ καὶ λιβάνου οὐγ. α'.

Τὸ ἰταλικὸν καθαίρον τὰ ῥυπαρὰ καὶ σαρκοῦν.

Ε ρινεοῦ λέγω δὲ τῆς ἀγρίας συκῆς τὸν ἀπαλὸν φλοιὸν ἑψήσας ἐν ἐλαίῳ ῥίψον καὶ τῆξας ἐν τῷ ἐλαίῳ κηροῦ πυροῦ τὸ αὐταρκες ἐμμότῳ χρῶ.

Ἐντατικόν.

Σ ατυρίου. αἰδοίου ἐλαφείου σκίγκου οὐρᾶς ἀνὰ ∠. β'. εὐζώμου σπέρμα πυρέθρου καὶ χυλοῦ κηροῦ ἀνὰ ∠. δ'. τερεβινθίνης ∠. α'. ἀνὰ, φουθιῶν βωγλιτῶν γ' ἀσκαλαβώτας γ'. ἐλαίου δαφνίνου ἢ ἰρίνου τὸ ἀρκοῦν βρέχονται ζῶντες ἐν ὄξει οἱ ἀσκαλαβῶται ἕως ἡμερῶν μ' ἐν κόπρῳ χωσθέντος τοῦ ἀγγείου.

Ἡ χρυσῆ ἔμμοτος.

Λ ιβανίου στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ οὐγ. β'. κολοφωνίας ῥητίνης ἀνὰ λι. α'. ἐλαίου οὐγ. γ'. ἀρσενικοῦ οὐγ. β'. ὀξελαίου τὸ ἀρκοῦν.

Καταγματικὴ θρασβσίου.

Γ ίσσης βρυτίας λι. α'. οὐγ. δ'. λιθαργύρου λι. α'. οὐγ. δ'. λιβάνου οὐγ. η'. τερεβινθίνης οὐγ. ε'. στέατος ταυρείου λι. α'. οὐγ. δ'. χαλβάνης ὀποπάνακος ἀνὰ οὐγ. α'. κηροῦ οὐγ. δ'. ἐλαίου παλαιοῦ λι. α'. ὄξους οὐγ. ε'.

Καταγματικὴ πρὸς τὰ ἔξω φαινόμενα καὶ ἄλλα θαυμάτων. ἐκ τῆς Ἡρακλείτου.

Γ ίσσης ξηρᾶς μ. α'. λιθαργύρου μ. α'. μαίνης μ. S. στέατος μοσχίου μ. α'. κηροῦ τυρρηνικοῦ οὐγ. κς'. ὀποπάνακος ∠. ..., ἰοῦ ξυστοῦ κυπρίου χαλκοῦ ἀνὰ μνᾶς ε' καὶ ἀμμωνιακοῦ τερεβινθίνης μ. α'. S. ε'. χαλκοῦ οὐγ. α'. κεκαυμένου ἐλαίου παλαιοῦ κζ. α'. ὄξους, κζ. S.

Ὑγρὸν ὑσσώπου τοῦ φαρμάκου σκευή.

Μ ελιλώτου οὐγ. δ'. καρδαμώμου οὐγ. β'. ὀρίων ῥυπαρῶν πάνυ οὐγ. ς'. βρέξας εἰς οἶνον ξε. ϛ'. εὐθὺ ἡμέρας γ' ἕψε ἕως ὀλίγου περιλειφθῇ, καὶ σφράσσας μῖξον τῷ οἴνῳ ἐλαίου οὐγ. γ'. καὶ ἕψε ἕως ὀλίγον περιλειφθῇ. καὶ τοῦ οἴνου καὶ τότε ἐπίβαλλε κολοφωνίας οὐγ. γ'. τερεβινθίνης οὐγ. γ'. τινὲς δὲ καὶ κηροῦ μίσγουσιν οὐγ. γ'. καὶ ὑσσώπου βοτάνης οὐγ. α'. συνέψουσι τοῖς ἄλλοις. ἕτεροι πλαύουσι τὰ ὀρία οἴνῳ καὶ ξηράναντες τὸν οἶνον μετὰ τοῦ ῥύπου ὃν δὴ καὶ πίνον προσαγορεύουσιν. εὐθὺ δὲ τῆς χρείας, βάλλουσιν ὄξους αὐτοῦ οὐγ. γ'. καὶ τὰ λοιπὰ ὡς εἴρηται.

Περὶ μαλαγμάτων καὶ ἐπιθεμάτων. ιη'.

Τ ῶν μαλαγμάτων καλουμένων, τὰ μὲν τοῖς μέσοις ἐπιβάλλεται φλεγμαίνουσι χρονίως. ἢ σκληρουμένοις, ἢ πυρουμένοις. ἢ κατεψυγμένοις. ἢ ῥευματιζομένοις. τὰ δὲ τοῖς ἄρθροις, ἐσφηνωμένοις. ἢ νεύροις κατεψυγμένοις. ἢ καὶ ἑτέροις μορίοις ἐσκιρρωμένοις ἁρμόττει. περὶ μὲν οὖν τούτων ὥστε τῷ περὶ ἐμπλάστρων εἴρηται, κἀν τῷ περὶ ἀκόπων εἰρήσεται. τῶν δὲ τοῖς μέλεσιν ἁρμοζόντων. ἃ δὴ καὶ ἰδίως ἐπιθέματα προσαγορεύεται. τὰ μὲν τῷ στομάχῳ καὶ ἥπατι προσφερόμενα ὁποῖα ἐστὶ

δίχα τῆς ἀποδοῦ δεῖ τὸ τινὰς ἀπαιρίσκεσθαι. καὶ οὐδὲν ἧττον ὁμοῦ καὶ λίθον ἰᾶται.

Ἡ λέαινα ξηραίνουσα καὶ διαφορῶσα.

Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μολυβδαίνης ἀνὰ ∠ ε. νάπυος ∠ η. χαμαιλέοντος ῥίζης ∠ ις. κολοφωνίας ∠ ε. λεπίδος χαλκοῦ στρουθίου ῥίζης ε. εὐφορβίου καὶ ἰοῦ ἀνὰ ∠ η. ἀριστολοχίας ∠ ις. πυρέθρου ∠ η. ἐλαίου παλαιοῦ κο. α. καὶ ῥαφανίνου τὸ ἀρκοῦν. Ἄλλη. Ἡ λέαινα μετασυγκριτικὴ καὶ κενωτικὴ ὑγρῶν. χαλκίτεως Γο. β. ἀρσενικοῦ Γο. α. ἐλλεβόρου μέλανος καὶ θαψίας ἀνὰ ∠ α. S. ἐλατηρίου Γο. γ. κηροῦ λι. α. S. φρυκτῆς λι. α. ἐλαίου κο. β.

Τὸ μυκαδονικόν.

Κηροῦ κολοφωνίας πίσσης. ταυρείου στέατος λιβανωτοῦ ἴσα τήξας καὶ ἐπάρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, πρὸς ἔμπλασσε τῷ λιβανωτῷ. Τὸ σφαιρεῖον πρὸς τὰ πυρώδη.

Σμυνθίου, λιθαργύρου ἀσβέστου ζώσης ἀνὰ Γο. γ. κηροῦ Γο. α. S. βδελλίου ῥοδίνου ἀνὰ Γο. α. τὰ τηκτὰ κατὰ χρείαν τῶν ξηρῶν πλάττε σφαιρία. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἐλαίου Γο. ς. τῆκε μετὰ β. Γο. κηροῦ καὶ ἐπίβαλλε τοῦ φαρμάκου Γο. α. καὶ ἀνάδευσε. ψυχὲν δὲ ἀνάκοπτε μεθ' ὕδατος Γο. ς. ἐγὼ καὶ ῥοδίνου Γο. γ.

Τὸ δι' ὤχρας ἀφλέγμαντον αὐτομάτοις τε καὶ τοῖς ἐν δημοσίοις βαλανείοις.

Ὤχρας ἀττικῆς λι. ς. κηρωτῆς λι. α. λιθαργύρου Γο. η. οἰνάνθης κηροῦ κολοφωνίας πίσσης. πιτυΐνης ἀνὰ λι. α. τερεβινθίνης Γο. η. ἐλαίου λι. ς. ἀναλύεται δὲ οὕτως. κηροῦ λι. α. ἐλαίου παλαιοῦ λι. γ. τοῦ φαρμάκου λι. α. οἴνῳ ἀνάκοπτε. Ἡ δὲ κεδρίας κολλητικὴ διαφορητικὴ σμηκτική.

Κηροῦ πίσσης ξηρᾶς ἀνὰ λι. α. κολοφωνίας Γο. η. κεδρίας Γο. ς. τήξας ὁμοῦ ἐν λεβητίῳ ἀμολύντως.

Ἄλλο μαλακτικόν.

Κηροῦ πίσσης ἀνὰ Γο. η. κολοφωνίας ∠ κδ. προπόλεως ∠ ιζ. κεδρίας ∠ κ.

Διὰ κισσήρεως ἀφουλωτικόν.

Μυρσίνου λι. β. κηροῦ λι. α. κισσήρεως κο. καὶ ὕδατι σβεσμένης ∠ ς. λεπίδος στομώματος ∠ ς. χαλκοῦ κε. κιμωλίας ἀνὰ ∠ ε. ἐπάνω μαρμάρου καὶ σπόγγον δὲ ὕδατος.

Ἡ παύλα χειρώσει καὶ βουβῶσι.

Κηροῦ κολοφωνίας νίτρου ἀνὰ λι. α. Διανίτρου πρὸς ἀθέρωμας.

Νίτρου ὀπτοῦ Γο. γ. κηροῦ ἐλαίου κολοφωνίας ἀνὰ ∠ α. S. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ἢ μηδικοῦ ∠ δ. ἐπιτίθεται ἔμμοτον ἄνωθεν. Τὸ δι' αἱμάτων.

Αἱματίτου ὀξέων χρισθείσης Γο. ς. κηροῦ Γο. ε. ἐλαίου Γο. δ. ῥητίνης Γο. ε. S. κολοφωνίας λι. β. S.

Ἡ μαχαιρίωνος χλωρὰ ἰσχιαδικῶν ἀρθρῶν σφακελώσεσιν ἀποστήμασιν.

Ὀποπάνακος. χαλβάνης ἰοῦ σμύρνης. ἴρεως ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀριστολοχίας ἀνὰ Γο. α. τερεβινθίνης. κηροῦ ἐλαίου ὀμφακίνου ἀνὰ Γο. ζ. Χλωρὰ ἄλλη ἁπλῆ.

Ῥητίνης λι. γ. κηροῦ λι. α. ἰοῦ ξυστοῦ λι. S. λιβανίου ∠ κδ. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἄλλη χλωρὰ ποιοῦσα πρὸς καὶ θυγατρα καὶ ὑποδρυμικούς τε.

Κολοφωνίας Γο. ς. ἰοῦ ξυστοῦ Γο. α. S. κηροῦ Γο. β. ἀλῶν καππαδοκικῶν Γο. α. ῥοδίνου Γο. ς. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. Ἡ πηγανηρὰ πρὸς πλευριτικούς.

Πηγάνου χλωροῦ λι. α. βουτύρου λι. α. S. τερεβινθίνης Γο. ε. ὑσσώπου φαρμάκου Γο. ε. ὀποπάνακος Γο. γ. χαλβάνης Γο. γ. ἀσφάλτου λι. α. Ἡ δὲ στάκτης ἰσχιαδικοῖς ἀρθριτικοῖς οἰδηματώδεσιν.

Κηροῦ ἐλαίου παλαιοῦ κονίας προστάκτου ἀνὰ λι. α. φρυκτῆς νίτρου ἀλεξανδρίνου νίτρου λευκοῦ. τερεβινθίνης ἀνὰ Γο. ς. τὰ νίτρα λειοῦ τῇ κονίᾳ.

Τὸ δὲ νίτρου πρὸς ἀποστάσεις καὶ σκίρους ὄγκους.

Ἐλαίου παλαιοῦ κηροῦ ἀφρονίτρου. σάπωνος κονίας ἀνὰ λι. α. τερεβινθίνης Γο. ς. χαλβάνης προπόλεως, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ Γο. α. σκεύαζε ὡς τὸ πρὸ αὐτοῦ. Ἡ δι' ἁλῶν.

Κηροῦ Γο. δ. ἐλαίου λι. α. ἁλῶν κοινῶν Γο. δ. ἀφρονίτρου Γο. δ. ψιμυθίου Γο. η. ὄξους Γο. β. εἰς τὴν λείωσιν. Ἄλλως. Ἁλῶν κοινῶν νίτρου ἀνὰ Γο. δ. κηροῦ ἐλαίου παλαιοῦ ἀνὰ Γο. ς. ὕδατος θαλασσίου τὸ ἀρκοῦν. Ἡ δὲ πιτυρίνης πώρων λυτική.

Πιτυρίνης χοιρείας παλαιᾶς λίτρους. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. τυροῦ παλαιοῦ. βοείου ἢ αἰγείου στέατος ταυρείου. ἀποχύματος. ὀπτοῦ ἢ τοῦ παλαιοῦ ξύσματος ἀνὰ λι. α. μυελοῦ ἐλαφείου Γο. η. ὑσσώπου κηρωτῆς Γο. γ. κυπρίνου Γο. ς. οἴνου αἰγυπτίου τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ δὲ κινναβαρίως πρὸς πώρους καὶ ἄλλους παντοίους σκιρώδεις ὄγκους. λέγεται ἡ παμπαθής.

Λιθαργύρου λι. α. ἐλαίου παλαιοῦ κο. α. λεπίδος χαλκοῦ Γο. α. χαλκοῦ κε. Γο. α. κινναβάρεως ∠ η. μαγνήτου ζῶντος Γο. α. λίθου φρυγίου ∠ ς. λίθου πυρίτου καδμείας ἰοῦ ξυστοῦ λιβάνου ἀνὰ Γο. α. διφρυγοῦς Γο. β. ἁλὸς Γο. α. S. χαλβάνης Γο. α. S. λίθου ὀνίτου σκυθικοῦ ∠ η. λίθου αἱματίτου Γο. α. προπόλεως

μυθίου Γο. α̅. S. μάννης Γο. β̅. ὀποπάνακος Γο. β̅. ζιγγιβέρεως Γο. β̅. ἐλαίου Γο. γ̅. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ δὲ ἶρις ἡ κολλητική. καὶ πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς ἐμπίπτουσα κατὰ τοῦ θώρακος ἐπιτιθεμένη.

Μίσυος χαλκίτεως ἰοῦ ψιμυθίου κικίδος στυπτηρίας σχιστῆς καὶ ☉ μελαντηρίας ἀνὰ Γο. ς̅. κηροῦ Ν. ϛ̅. πιτυΐνης Ν. β̅. πίσσης Ν. β̅. σιδίων Γο. ς̅. ἀσφάλτου Ν. β̅. ἴτεας φύλλων Ν. β̅. ἐλαιοῤῥόδου Γο. δ̅. χαλβάνης Γο. ς̅. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. τινὲς καὶ τερεβινθίνης Γο. ϛ̅.

Ἡ νικολάου ἔναιμος κολλητικὴ κόλπων.

Λεπίδος χαλκοῦ Γο. δ̅. ἰοῦ ξυστοῦ Γο. α̅. S. λιθαργύρου Γο. α̅. S. ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ ☉ ἀνὰ Γο. α̅. στυπτηρίας σχιστῆς καὶ ☉ ἀνὰ Γο. α̅. χαλβάνης Γο. α̅. θείου ἀπύρου Γο. α̅. κικίδος, ὀμφακίτιδος Γο. δ̅. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν Γο. α̅. μίσυος Γο. α̅. ὀριγάνου Γο. α̅. χαμαιλέοντος Γο. α̅. καὶ μέλανος βοτρύτιδος Γο. α̅. ἐλλεβόρου λευκοῦ Γο. α̅. πυκνοδάφνου Γο. γ̅. σελίνου σπέρματος Γο. β̅. συμφύτου ῥίζης Γο. α̅. S. ψιμυθίου Γο. α̅. S. μανδραγόρου ξ Γο. S. χαλκίτεως Γο. α̅. S. σαμίου ἀστέρος Γο. α̅. λιβανωτοῦ ἄῤῥενος Γο. α̅. ἅλατος Γο. α̅. βδελλίου Γο. ϛ̅. ὀπίου θηβαίου Γο. β̅. ζιγγιβέρεως βωλίτιδος Γο. S. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. α̅. πτελέως Γο. ς̅. πορφυρᾶς ξ Γο. ς̅. κηροῦ ξανθοῦ Ν. γ̅. κολοφωνίας Ν. ϛ̅. πιτυΐνης Ν. α̅. ἀλφίτου Ν. α̅. μαστίχης Γο. ς̅. πίσσης μελαίνης Ν. ϛ̅. ἐλαίου παλαιοῦ Ν. α̅. στύρακος Γο. α̅. ὀποπάνακος Γο. α̅. S. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ ἱκέσιος πρὸς χοιράδας καὶ ἀποστήματα. καὶ ἀθερώματα. καὶ ἄρθρα καὶ ἰσχιαδικά.

Λιθαργύρου ∠. ρκ̅. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. ϛ̅. ὄξους ξε. α̅. ἰοῦ ∠. α̅. S. πίτυος φλοιοῦ ∠. η̅. χαμαιλέοντος λευκοῦ τῆς ῥίζης ∠. ιϛ̅. εὐφορβίου ∠. ιϛ̅. ὑποκυστίδος ξ ∠. ιϛ̅. προπόλεως ∠. ιϛ̅. ζιγγιβέρεως ∠. ιϛ̅. ἐλενίου ∠. ιϛ̅. πυρέθρου ∠. ιϛ̅. κηροῦ Ν. γ̅.

Ἡ ὑδρῶνος πρὸς πλήγματα καὶ πάσαν ὀδύνην τῶν σαρκωδῶν μορίων.

Ἐλαίου παλαιοῦ Ν. α̅. S. λιθαργύρου Ν. α̅. κηροῦ πιτυΐνης ἀνὰ Γο. ζ̅. S. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. δ̅. ψιμυθίου Γο. δ̅. χαλβάνης μάννης ζιγγιβέρεως λιβάνου ἀνὰ Γο. α̅. Ὀξυρὰ πολύχρηστος.

Γίσσης ξηρᾶς Ν. ϛ̅. κηροῦ Ν. α̅. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. α̅. τερεβινθίνης Ν. S. χαλβάνης Γο. β̅. μάννης Γο. β̅. ὄξους ξε. α̅. S. Ἡ ἀκήρωτος γαληνοῦ κολλητική ἐστι δὲ καὶ πεπτικὴ πυοποιοῦσα τὰ ἕλκη μετὰ κικίνου παλαιοῦ. ἐλαίου ὡς ἔμμοτον ἀναλυομένη. Λιθαργύρου Ν. γ̅. ἐλαίου κικίνου ἢ παλαιοῦ Ν. δ̅. ὄξους δριμυτάτου Ν. ϛ̅. λεπίδος χαλκοῦ. μελαίνης χαλκίτεως ἰοῦ ἀνὰ Γο. β̅. τὴν λιθάργυρον μετὰ τοῦ ἐλαίου ἕψει μέχρι γλυώδους συστάσεως. εἶτα ἐπίβαλε τὰ μεταλλικὰ λελειωμένα πλείοσιν ἡμέραις μετὰ ὄξους.

Ἡ δὲ τῶν μεταλλικῶν.

Χαλκίτεως Γο. α̅. μίσυος Γο. β̅. λεπίδος χαλκοῦ Γο. γ̅. λιβανωτοῦ Γο. γ̅. κολοφωνίας Γο. ϛ̅. χαλβάνης Γο. α̅. S. κηροῦ Ν. α̅ ἐλαίου Γο. ιε̅. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ ἁρμονία καταγματική.

Χαλκίτεως Γο. δ̅. λεπίδος χαλκοῦ Γο. ϛ̅. S. χαλκοῦ Κε. Γο. α̅. λιβανωτοῦ Γο. β̅. ἐλαίου Ν. α̅. ὄξους Ν. α̅. ἕψε τὰ μεταλλικὰ εἰς τὸ ὀξέλαιον ἕως ἀμολύντου. εἶτα ἐπίβαλλε τὸν λίβανον.

Ἡ μελίτων βαρκτιάνος.

Λιθαργύρου Ν. α̅. κηροῦ Γο. ζ̅. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. γ̅. S. χαλβάνης ἰοῦ ἀνὰ ∠. ϛ̅. κολοφωνίας Γο. ζ̅. σμύρνης ∠. α̅. ἐλαίου Κε. α̅. S. ἕψε τὴν λιθάργυρον σὺν ἐλαίῳ ἕως ἀμολύντου. εἶτα ἐπίβαλλε τὰ λοιπά. Ἡ ἀΐκητος κολλητική. διαφοροῦσα λεπίδας. ἀφιστᾶσα καὶ πρὸς ἀγκυλώσεις.

Ἀφρόσελήνου ἱερᾶς ξηρᾶς λιβάνου ἀνὰ ∠. ξ̅. χαλκοῦ Κε. ∠. κ̅. νίτρου ἁλῶν, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠. κ̅. πυρέθρου σταφίδος ἀγρίας κάχρυος κόκκου κνιδίου. πίτυος πτερίδος κόπρου. ἀριστολοχίας κυμίνου ἰοῦ κυπέρου. βαλσάμου σπέρμα ἀνὰ ∠. η̅. ὄξους Κε. ιβ̅. λειοτρίβει τοῖς ὑποκειμένοις ἕως τὸ ὄξος ἀναλωθῇ. εἶτα ἐπίβαλλε ἀφεψήματος ἰσχάδων παχυτάτου Γο. ϛ̅. καὶ μέξας πλάσσε τροχίσκους καὶ ξήραινε. ἐν δὲ τῇ χρήσει ὀξ αὐτῶν τῶν τροχίσκων Γο. ϛ̅. λειώσας ὄξει μίσγε ῥητίνης Γο. γ̅. κηροῦ τυῤῥηνικοῦ Γο. ϛ̅. ἐλαίου Γο. β̅.

Ἡ διαίρων.

Πίσσης Ν. β̅. πιτυΐνης Γο. ϛ̅. κηροῦ τυῤῥηνικοῦ Γο. ε̅. ἐλαίου Γο. γ̅. ἀσφάλτου σεσησαμένου Γο. β̅. αἰγείρου ἀλεύρου ξε. α̅. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ δὲ τῆς συγκαμίνου ὀποῦ.

Λιθαργύρου πίσσης ξηρᾶς ταυρείου στέατος ἀνὰ Γο. η̅. τερεβινθίνης Γο. γ̅. κηροῦ Γο. ε̅. ἰοῦ ξυστοῦ ὀποπάνακος. χαλβάνης ἀνὰ Γο. α̅. ἐλαίου κικίνου ἢ σουσίνου ἢ παλαιοῦ πάνυ Κε. α̅. πίσσης ὑγρᾶς Κε. α̅. ὀποῦ συκαμίνου ἧς ὁ καρπὸς συκόμορα καλεῖται Κε. α̅.

Ἡ δίχρωμος.

Χαλκοῦ Κε. στυπτηρίας σχιστῆς ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ Γο. α̅. κηροῦ Ν. α̅. κολοφωνίας Ν. α̅. στέατος χοιρείου Ν. α̅. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ ἰνδικὴ πρὸς νομάς τε καὶ αἱμοπτοϊκούς.

Κυροῦ ῥητίνης φρυκτῆς. πίσσης ξηρᾶς. ἀσφάλτου ὑγρᾶς ζακυνθίας ἀνὰ Ν. α̅. ψιμυθίου χαλκίτεως. μίσυος μελαντηρίας. στυπτηρίας σχιστῆς καὶ ☉ κικίδος. ὀμφακίτιδος σιδίων ἀνὰ Γο. ς̅. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ δὲ τῆς σποδοῦ τῶν ἀκανθῶν διαφορητικὴ χοιράδων καὶ ποδάγρας.

Τερεβινθίνης λίθου αἱματίτου ἀσφάλτου ἰουδαϊκοῦ ἀνὰ ∠. τξ̅. κηροῦ δαφνίδων. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἀφρονίτρου. στέατος, μοσχείου ἀνὰ ∠. τμ̅. λίθου πυρίτου ἀσβέστου ∠. ρμ̅. ἀκανθῶν σποδοῦ ∠. ρμ̅. ἐλαίου παλαιοῦ Κε. β̅. ψυχέντι τῷ φαρμάκῳ τὴν σποδὸν ἐπίπασσε. σκευάζεται δὲ καὶ

διχῶς

οἴνου τὸ ἀρκοῦν. Τὸ διὰ ψιμυθίου ἢ δι' ἁλῶν.

Κηροῦ ξάνθου ℥ ς̄. ῥοδίνου λί. α. S. λιθαργύρου ℥ β. ψιμυθίου ℥ β. ἀμύλου ℥ γ. ἁλῶν ε̄ τὰ λεανθ.

Γαρύγγου, Ὀρειβασίου.

Λιθαργύρου ℥ α. S. ψιμυθίου ℥ α. S. κηροῦ ℥ δ. λίπους ὑείου ℥ ζ. κολοφωνίας ℥ δ. λινοσπέρμου Χ ἐλαίου ἀνὰ ℥ ι. θαυμασίως ποιεῖ πρὸς τὰς ἐν βραχίοσι ῥαγάδας, εὐθὺ ἑλκῶν δὲ φησὶ φυλάσσουσι. δυσώδες γὰρ ἀποτελεῖται.

Διὰ καδμίας ἀπουλωτικόν.

Χαλκίτεως κεκ. ℥ β. καδμίας, μάννης, ἀνὰ ℥ α. κηροῦ κολοφωνίας ἐλαίου μυρσινίτου ἀνὰ λί. α. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ Φοινικίνη.

Ὀξυγγίου παλαιοῦ λί. β. ἐλαίου λί. γ. λιθαργύρου λί. γ. χαλκίτεως ὠμῆς ℥ ς. πρῶτον μὲν ἡ χαλκῖτις μετὰ ἐλαίου προσλειούσθω εἰς ἴγδιν καλὸν ἢ καὶ σὺν ὀλίγῳ. μετὰ δὲ τὸ γλοιώδης γενέσθαι, καὶ τὴν λιθάργυρον προσλειωθεῖσαν ἐπεμβάλλειν. ὕστερον δὲ καὶ τὸ στέαρ. καὶ μετὰ τὸ καλῶς λειωθῆναι ἕψει εὐθὺ μαλθακοῦ πυρὸς ἕως ἀμολύντου ἀναδίζων ταῖς τῶν φοινίκων ῥάβδοις.

Διαγχούσης πρὸς τὰ πυρίκαυτα.

Κηροῦ ξάνθου ℥ δ. ῥοδίνου ℥ ιη̄. τούτοις τακεῖσιν ἐπιπλάττεται τῆς πορφυρᾶς ἀγχούσης τῆς ῥίζης ξηρᾶς. λειοτάτης ℥ δ. Ἄλλη. Ἀγχούσης ῥίζης χλωρᾶς. προσφάτως κομισθείσης ἀνὰ ℥ γ. ἑψήσας, ἐλαίου ℥ δ. καὶ ῥίψας ἐπίβαλλε τῷ ἐλαίῳ κηροῦ ξάνθου ℥ ιη̄. καὶ λύε. S. Τὸ πομφολύγινον.

Πομφόλυγος ℥ β. λιθαργύρου ℥ γ. λειοῦνται μετὰ Χ λινοσπέρμου. καὶ ἐπιβάλλεται τακέντα καὶ ψυγέντα κηροῦ ℥ ς. στέατος χηνείου ἢ ὀρνιθείου ℥ β. χαμαιμήλου ℥ ς. Φιλοκοτύχη ἀσάλευτος ἐσφικώ.

Λιβάνου ℥ ιζ. σμύρνης ℥ ζ. ὀπίου ∠ δ. σχιστῆς ∠ β. βουτύρου ∠ δ. ἁλῶν λεπτῶν λίκμηθοι δ. καδμείας κεκ. καὶ πεπλ. ∠ δ. πομφόλυγος ∠ ς. κηροῦ τυρρηνικοῦ ∠ η. στέατος χηνείου ∠ ις. μυελοῦ ἐλαφείου ∠ η. μολίβδου κεκ. καὶ πεπλ. ∠ η. λίθου αἱματίτου ∠ α. ὑσσώπου ὑγροῦ ∠ δ. τὰ ξηρὰ λεῖου μετ' οἴνου ἰταλικοῦ καὶ μίσγε τὰ τηκτά.

Τὸ ἀμυθάωνος πρὸς ἀγκύλας καὶ ἐσπασμένα ἄρθρα. ἔστι δὲ καὶ ἐπισπαστικόν.

Ἀμμωνιακοῦ κηροῦ βδελλίου ἀνὰ ∠ η. τερεβινθίνης ἴρεως ἰλλυρικῆς. χαλβάνης ἀνὰ ∠ κ.

Τὸ ἀριστοφάνειον μαλακτικόν.

Πίσσης λί. δ. ἀποχύματος λί. β. κηροῦ λί. α. ὀποπάνακος ℥ α. τοῦ δὲ ὄξους ξε. α.

Τὸ διὰ μολυβδαίνης πρὸς θερμὰς διαθέσεις.

Μολυβδαίνης ℥ δ. λιθαργύρου ℥ β. ψιμυθίου ℥ β. κηροῦ ℥ η. μυρσίνου λί. β. οἴνῳ λεῖου τὰ ξηρά.

Κέρχνοι δι' ὀξυμέλιτος αἰδοιικὸν καὶ πρὸς νομάς.

Κικίδος ℥ β. λεπίδος ℥ α. S. χαλκίτεως. λιβάνου ἀνὰ ℥ α. λεῖου ὄξει εὐθὺ ἰσχυρᾶς ἡμέρας. ἔπειτα μίξον μέλιτος ℥ ε. χωρὶς δὲ ποιήσας κηρωτὴν ἐκ μυρσίνου ἢ ῥοδίνου ℥ β. καὶ ταυρείου στέατος ℥ η. κηροῦ ℥ δ. τερεβινθίνης ℥ α. μίξας συλλέαινε καὶ χρῶ ὡς τὸ διὰ χάρτου. διά τε πυούλκου καὶ διὰ μοτοῦ.

Ἡ δι' ὀξελαίου.

Λιθαργύρου λί. α. ἐλαίου ὄξους ἀνὰ λί. β ς. πῆξις γ. Ἡ διὰ τῆς ἀχάτου διαφοροῦσα καὶ μαλάσσουσα.

Λίθου ἀχάτου ἀμιάντου ℥ α. S. κηροῦ ℥ ε. φρυκτῆς ℥ γ. ἐλαίου ℥ α.

Ἡ ἶσις ἔναιμος κολλητική, θερμοῦσα καὶ καθαίρουσα.

Λεπίδος χαλκοῦ, χαλκοῦ κεκ. ἀριστολοχίας ☉ ἀνὰ ∠ η. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ς. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν ∠ η. λιβάνου ∠ η. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ η. σμύρνης ∠ ιβ. ἀλόης ∠ ιβ. χαλβάνης ∠ ιβ. δρακοντίου ῥίζης Χ ∠ η. κηροῦ λί. α. κολοφωνίας λί. β. ἐλαίου παλαιοῦ ℥ γ. ὄξους τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ ἀθανασία πρὸς ἕλκη ῥυπαρὰ σκληρώσεις νευροτρώτους.

Σιδίων χαλκοῦ κεκ. κικίδων ἀριστολοχίας ☉ καὶ μακρᾶς ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λεπίδος χαλκοῦ στυπτηρίας σχιστῆς καὶ ☉ ἴρεως. μίσυος χαλκάνθου, χαλκίτεως, ἰοῦ, ξυστοῦ, καδμείας, ἀλόης, σμύρνης, λιβάνου. προπόλεως χαλβάνης ἀνὰ ℥ α. κηροῦ ∠ σ. πίσσης ∠ σ. κολοφωνίας ∠ ρ. ἐλαίου ℥ ς. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. Ἡ διὰ δικτάμνου κολλητικὴ πρὸς κυνόδηκτα καὶ παντοῖα ἕλκη.

Λιθαργύρου λί. β. λεπίδος χαλκοῦ ℥ α. S. ἐλαίου παλαιοῦ ξε. β. διφρυγοῦς ℥ γ. γλυπαίνης ℥ α. S. ἀριστολοχίας σχιστῆς ℥ β. S. δικτάμνου ℥ β. S. κολοφωνίας λί. α. μάννης ℥ γ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ℥ ς. προπόλεως ℥ β. κηροῦ ℥ ς. S. δεῖ πρῶτον ἕψειν τοὔλαιον μετὰ τῆς λιθαργύρου ἕως ἀμολύντου. εἶτα δραῦ τὰ ἔξω ἐπεμβάλλειν ἰὸν καὶ λεπίδας. καὶ πάλιν ἕψειν ἕως μὴ μολύνῃ. καὶ πάλιν ἄρασθαι. βαλεῖν ῥητίνην ἀμμωνιακὸν συνεσμηγμένον καὶ κινεῖν ἕως παύσηται ζέον. ἐπιτίθεται. καὶ ἐπ' ὀλίγον μικρὸν ζέσῃ ἐπεμβάλλειν χαλκὸν καὶ διφρυγές. καὶ πάλιν ἕψειν ἕως μολυνθῇ. εἶτα κηρὸν καὶ ἑψήσεται ἕως ἀμολύντου· πρόπολιν βάλλειν. καὶ μετ' ὀλίγον ἀλόην. μάννα δὲ ἔκταμεν. ἀριστολοχίας γλυπαίνῃ ἐπιπλάσσειν λίαν διαψυχθεῖσαν ὀλίγως.

Βαρβάρα ἔναιμος καὶ πόρους καταγμάτων λέκιυσι.

Ἀσφάλτου ἰουδαϊκοῦ. πίσσης ξηρᾶς κηροῦ, ῥητίνης ἀνὰ λί. α. τερεβινθίνης ℥ β. λιθαργύρου ℥ α. ψι-

Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λι. ᾱ. νίτρου ἀλεξανδρίνου οὐγ. ϛ̄. ἀφρονίτρου οὐγ. ϛ̄. στέατος χοιρείου λι. ϛ̄. κηροῦ λι. ϛ̄. τερεβινθίνης λι. ᾱ. ἐλαίου παλαιοῦ οὐγ. ᾱ. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. Ἡ δὲ στρουθίου διαφοροῦσα χοιράδας.

Λιθαργύρου. στρουθίου. ἀριστολοχίας ἀνὰ οὐγ. δ̄. χαλβάνης λεπίδος χαλκοῦ ἅλατος ἀνὰ οὐγ. ᾱ. μάννης οὐγ. β̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος οὐγ. ϛ̄. πιτυΐνης οὐγ. ιϛ̄. ὄξους σκιλλητικοῦ δρ. δ̄. εἰς τὴν τῶν ξηρῶν λείωσιν.

Τὸ σμίλιον πρὸς ἀποστήματα.

Ἐλαίου παλαιοῦ λι. ᾱ. S. λιθαργύρου ἐρυθροῦ. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ κονίας συκίνης πρωτοστάκτου ῥητίνης ἀνὰ λι. ᾱ. χαλβάνης ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ οὐγ. γ̄. χαλκάνθου οὐγ. δ̄. κηροῦ οὐγ. ϛ̄. ἰοῦ ὀποπάνακος ἀνὰ οὐγ. ᾱ. ὄξους ἕψε τὴν λιθάργυρον καὶ τὸν ἰὸν εἰς τὸ ἔλαιον ἕως ἀμολύντου. εἶθ' οὕτως τὰ λοιπὰ ἐπίβαλλε.

Τὸ δὲ σκόρδων ῥηκτικόν.

Κηροῦ οὐγ. ϛ̄. κολοφωνίας οὐγ. δ̄. πιτυΐνης οὐγ. γ̄. στέατος ταυρείου οὐγ. δ̄. νίτρου πυρροῦ οὐγ. ᾱ. S. σκόρδα καθαρὰ κ̄. ἐλαίου δρ. S. τὰ σκόρδα εἰς τὸ ἔλαιον ἑψήσας ῥῖψον. καὶ τὰ λοιπὰ μίξον.

Ἡ δὲ πυῤῥακοῦ διαφορητική.

Στέατος χηνίου καὶ φασιανῶν ἀνὰ οὐγ. γ̄. ἐλαίου παλαιοῦ οὐγ. κϛ̄. ψυλλίου οὐγ. γ̄. κνίδος σπέρμα ῥίζης ἀπυρακοῦ χλωρᾶς λι. ᾱ. κηροῦ πάκτος οὐγ. ῑ. τῆς δὲ χυλοῦ οὐγ. β̄. τερεβινθίνης οὐγ. ᾱ. τὴν ῥίζαν εἰς λεπτὰ σχίσας βρέχε εἰς τὸ ἔλαιον σὺν τῷ ψυλλίῳ. καὶ τὸ κνιδόσπερμον νυχθήμερον. καὶ τότε ἕψε. εἶτ' αὐτὰ μὲν ῥῖψον. τὰ δὲ τηκτὰ μίξας τῷ ἐλαίῳ ἀνάλυε. Γυρίνη πρὸς σκληρίας καὶ στρεύματα.

Ἀλθαίας φοινίκων ἢ νικολάων ἀνὰ λι. β̄. τήλεως λινοσπέρμου ἀνὰ δρ. S. χαμαιμήλου μελιλώτου ἐλάτου ἀνὰ οὐγ. ϛ̄. οἴνου ἀμιναίου ἀνὰ δρ. S. λιθαργύρου λι. ᾱ. ψιμυθίου κολοφωνίας ἀνὰ λι. β̄. κηροῦ τερεβινθίνης ἀνὰ λι. ᾱ. ἐλαίου παλαιοῦ λι. ε̄. ὕδατος λι. β̄. ἄρτου ξηροῦ κοπέντος. καὶ σηθέντος λι. ε̄. ἐν τῷ οἴνῳ ἑψηθεῖσαι αἱ βοτάναι χυλοῦνται. καὶ τῷ χυλῷ, ὁ ἄρτος βρέχεται τῇ δὲ ἐπιούσῃ λειοῦται. λιθάργυρος ψιμύθιον ἐν τῷ ὕδατι. κἄπειτα ἐπιβληθέντος τοῦ ἐλαίου ἕψεται ἕως ἀμολύντου. εἶτα ἐπιβάλλεται τὰ λοιπά. ἐπαρθέντα δὲ τοῦ πυρὸς ἐμβάλλεται ὁ ἄρτος ἀναθίζεται αὐτόθως. ἐπιβάλλεται δὲ καὶ ἰοῦ ξυστοῦ. καὶ ἁλὸς ἄνθους ἀνὰ οὐγ. ϛ̄. ἴρεως ἀριστολοχίας ἀνὰ οὐγ. ϛ̄. τερεβινθίνης λι. ᾱ.

Γυλάριον δι' ἑλκύσματος πρὸς ἀποσύρματος ὅμοια.

Κηροῦ στέατος ταυρείου οὐγ. ε̄. ἑλκύσματος οὐγ. ϛ̄. κολοφωνίας οὐγ. δ̄. πίσσης ἐλαίου ἀνὰ οὐγ. β̄. τὸ ἕλκυσμα ξηρὸν λειοῦται οἴνῳ, ἢ χυλῷ τήλεως, μὴ παρόντος δὲ ἑλκύσματος μολυβδαίνῃ χρώμεθα.

Τὸ δι' ἀλθαίας ἐπί τε ποδαγρικῶν καὶ ἄλλων σκληριῶν.

Χυλὸν τήλεως καὶ λινοσπέρμου καὶ ἀλθαίας ἀνὰ λι. γ̄. ἐλαίου λι. β̄. ἑψήσας ἕως ὅτου ὁ χυλὸς δαπανηθῇ ἔπειτα βάλλε κολοφωνίας λι. ᾱ. τερεβινθίνης λι. ᾱ. κυανοῦ δάκρυον οὐγ. γ̄. ὅτε δὲ λυθῇ αἶρε ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπίβαλλε κηροῦ λι. ᾱ. χαλβάνης οὐγ. δ̄. ἀμφότερα ὁμοῦ κοπέντα καὶ λύσας ἀναθίζε.

Τὸ κίσσινον πρὸς νευροτρώτους καὶ νύγματα καὶ μάλιστα χρόνια.

Λεπίδος ἐρυθρᾶς οὐγ. δ̄. S. λιβανίου οὐγ. ᾱ. μίσυος οὐγ. ᾱ. S. χαλκίτεως ∠. δ̄. ὄξους ϛ̄. λεῖον θερμαίνων ἐν ἡλίῳ ἕως ἀναλωθῇ. εἶτα λύσας κηροῦ οὐγ. η̄. ἐλαίου οὐγ. μ̄. μίσγε εἰ δὲ διαιρεθείη. καὶ γυμνὸν νεῦρον, ἀντὶ χαλβάνης βάλλε τερεβινθίνης οὐγ. β̄.

Τὸ μελάγχλωρον, πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ αἱμον.

Σιδίων χαλκοῦ κξ. κικίδος. ἀριστολοχίας ☉ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ λεπίδος χαλκοῦ σχιστῆς στυπτηρίας καὶ ὑγρᾶς οἱ δὲ ἀντὶ ὑγρᾶς ☉ ἴρεως μίσυος χαλκάνθου χαλκίτεως ἰοῦ ξυστοῦ καὶ μέλας ἀλόης σμύρνης λιβανίου. πάνακος ῥίζης, λιθαργύρου. ψιμυθίου ἴσα πάντα λειοῦται ἐν ἡλίῳ θέρους ὥρᾳ μετ' ὄξους ἐνδὶ ἰκμάδας ὀμβρίας καὶ πλάσσει τροχίσκος ἐμπλάστρος δὲ γίγνεται οὕτως φαρμάκου οὐγ. ϛ̄. κηροῦ οὐγ. ϛ̄. ἐλαίου οὐγ. η̄. ἰαθὴν μὲν νευροτρώτων παλαιῶν. ἰαθὴν δὲ ἄλλων κοινῶν.

Τὸ δὲ ἠριγέροντος.

Ἠριγέροντος χυλοῦ λι. β̄. ἐλαίου παλαιοῦ λι. ᾱ. S. ἐλαίου κυπρίνου οὐγ. δ̄. ὀξυγγίου παλαιοῦ λι. ᾱ. τερεβινθίνης οὐγ. ᾱ. χαλβάνης οὐγ. S. πιτυΐνης οὐγ. ϛ̄. ἰοῦ λιβάνου ὑαστοῦ που. φαρμάκου ἀνὰ οὐγ. ᾱ. λεπίδος χαλκοῦ δρ. η̄. κηροῦ οὐγ. ῑ. ἀποχύματος οὐγ. ιδ̄. ἕψει τὸ ἔλαιον μετὰ τοῦ χυλοῦ ἕως γλυκάδους συστάσεως. σὺν τῷ χοιρείῳ. καὶ τὰ ξηρὰ λεῖον τῷ κυπρίνῳ. τὴν δὲ χαλβάνην κόψον μετὰ τοῦ κηροῦ. καὶ ἐπίβαλλε τῇ κοινότητι. καὶ τὸ ἀπόχυμα εἰ μὲν ξηρὸν εἴη λεῖον κοσκινίσας σταθμίζε καὶ ἐπίπλασσε. εἰ δὲ μὴ οἷόν τε λειωθῆναι μετὰ μοίρας τοῦ ἐλαίου διαλυθέντος σηθέσθω. καὶ τότε πάντα μιγνύσθωσαν. Ἡ μνασαίου διαφορητική.

Κηροῦ ὀξυγγίου χοιρείου ἀνὰ λι. ᾱ. κολοφωνίας οὐγ. ϛ̄. λιθαργύρου λι. β̄. οἴνου καλοῦ λι. δ̄.

Ἡ ἀριοβαρζάνειος πρὸς τὰς αὐτὰς διαθέσεις.

Λιθαργύρου οὐγ. ᾱ. S. ψιμυθίου λι. ᾱ. οὐγ. ε̄. ὕδατος θαλασσίου οὐγ. κε̄. ἐλαίου παλαιοῦ. λι. ᾱ. S. κηρύκων κξ οὐγ. ζ̄. S. κηροῦ πυῤῥοῦ οὐγ. β̄. τερεβινθίνης οὐγ. ϛ̄. λιβάνου οὐγ. γ̄. δρ. γ̄. S. Ἡ δὲ τοῦ δρακοντίου.

Κηροῦ κολοφωνίας πίσσης ξηρᾶς ὀξυγγίου ῥητίνης ἀνὰ λι. δ̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λι. β̄. δρακοντίου ῥίζης λι. ε̄. ἡ ῥίζα ξηρὰ λεία τοῖς ἄλλοις ἐπιπάσσεται λυθεῖσι. Τὸ ψιττάκιον.

Κηροῦ κολοφωνίας. στέατος χοιρείου. ὑοσκυάμου φύλλων ἁπαλῶν ἢ τοῦ χυλοῦ αὐτοῦ ἴσον ἐν ἀλεξανδρίᾳ ἦ. κηροῦ λι. β̄. S. ὑοσκυάμου λι. ϛ̄. ὀξυγγίου λι. ϛ̄. S. κολοφωνίας λι. ῑ. καὶ μᾶλλον διαφορεῖ. Τὸ μυρσινάτον.

Λιθαργύρου. ψιμυθίου. σανδύκος. μολύβδου κξ καὶ πισσ. ἀνὰ οὐγ. ᾱ. κηροῦ οὐγ. ϛ̄. ἐλαίου μυρσινάτου λι. ᾱ.

μασῆ, ἐπί τε ὀφθαλμικῶν καὶ παρειμένων. αἰδοίων τε καὶ ὤτων πυοῤῥοούντων. χαλκοῦ ∠ ϛ. μίσυος ὀπτοῦ. σμύρνης ἀνὰ ∠ γ. κρόκου ∠ α S. πεπέρεως ∠ α. οἴνου χίου καὶ γλυκέως κρητικοῦ ἀνὰ κο α S. λειώσας πάντα ἐν τῷ οἴνῳ ἕως ξηρανθῇ ἐπίχει τὸν γλυκὺν καὶ ἕψε, ἕως μέλιτος σχῇ πάχος.

Ἀνακολλήματα ὀφθαλμῶν ῥευματιζομένων.

Γῆς σαμίας μαίνης. λιβανοῦ σμύρνης ἴσα ἀναλαβὼν ᾠοῦ τῷ λευκῷ ἐπιτίθει ἐμπλάσας εἰς ὀθόνιον ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἄλλο. Ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ α. ὀπίου ∠ α. σμύρνης ∠ ϛ. κρόκου ∠ α. γύρεως ∠ δ. ᾠῶν ὀπτῶν λεκίθους β. ᾠοῦ τῷ λευκῷ ἀναλάμβανε.

Περὶ ἐμπλάστρων καὶ ἐμβαλλομένων εἰς τὰς ἑψήσεις αὐτῶν ἐκ τῶν ἀντύλλου καὶ π. συμμετρίας κηροῦ πρὸς ἔλαιον. ιζ.

Τῶν δὲ εἰς τὰς ἐμπλάστρους ἐμβαλλομένων φαρμάκων. τὰ μὲν ἐστὶ γεώδη. καθάπερ τὰ μεταλλικὰ, τά τε τῶν λίθων καὶ τῆς γῆς εἴδη. φρύγες καὶ τέφρα καὶ κογχύλια. τὰ δὲ ἐλαιώδη. τὰ δὲ δάκρυα. τὰ δὲ τηκτά. τὰ δὲ ὀποί. τὰ δὲ χυλός. σπέρματα δὲ καὶ βοτάνας. καὶ ῥίζας ὀλίγας λαμβάνουσιν. αὐτῶν δὲ τῶν ἐμπλάστρων. αἱ μὲν εἰσὶ τραύματι καὶ ἃς ἐναίμους τε καὶ κολλητικὰς καὶ κατατραυματικὰς καλοῦμεν, διὰ τῶν ξηραινόντων, οὐκ ἔχει ἄκρον. ἀλλὰ χρὴ τῆς β συμπληρουμένης καὶ τῆς γ ἀρχομένης συντιθέναι τάξεως. οἷα πέρ εἰσιν ἰτέα. δρῦς. κυπάρισσος. πίτυός τε. καὶ πεύκης φλοιοί. σμύρνα. λιβανωτός. ἄσφαλτος. ἀλόη. ἀριστολοχία. τέφρα κληματίνη. ψιμύθιον. λιθάργυρος. καὶ τὰ πλείω τῶν μεταλλικῶν, ἑψόνται δὲ, ἄχρις ἀμολύντου συστάσεως. αἱ δὲ ἀφουλωτικαὶ συντίθενται μὲν καὶ αὗται, διὰ τῶν ξηραινόντων μᾶλλον δὲ ἢ κατὰ τὰς κολλητικάς. οἷα πέρ εἰσι χαλκὸς κεκαυμένος. καὶ λεπὶς, αὐτοῦ τε καὶ τοῦ σιδήρου. ἰὸς χαλκῖτις. χαλκοῦ ἄνθος κεκαυμένον. στυπτηρία. κηκὶς μολύβδαινα. καδμεία κεκαυμένη. καὶ τὰ ὀστρεώδη. αἱ δὲ διαφορητικαὶ, διά τε τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων μετρίως. διὰ ἀριστολοχίας θαψίας. ἐλαίου παλαιοῦ καὶ ῥαφανίνου. μέλιτος, ὀποβαλσάμου. πίσσης τερεβινθίνης. χαλβάνης. ἁλῶν κεκαυμένων ἁλὸς ἄνθους. αἱ δὲ μαλακτικαὶ διά τε λιθαργύρου καὶ στεάτων καὶ μυελῶν ἐλαίου παλαιοῦ προπόλεως ἀμμωνιακοῦ στύρακος χαλβάνης. βδελλίου μαστίχης τερεβινθίνης ἢ ῥίζης ἀλθαίας τε καὶ ἀγριοσίκυος. αἱ δὲ ξηραντικαὶ καὶ διὰ θείου, νίτρου. ἁλῶν τέφρας. ἀσφάλτου. αἱ δὲ ἐπισπαστικαὶ δι' ἁλῶν καὶ νίτρου, προπόλεως. ἰοῦ ζύμης. κόπρων, θείου. τερεβινθίνης. σκευαζόμεναι δὲ συμπεπτικαὶ διὰ κηροῦ λαδάνου σταφίδος ἡμέρου ἀμώμου κρόκου λιβανοῦ πίσσης. μαστίχης αἰγυπτίας. στύρακος σμύρνης. χαλβάνης βουτύρου ὑσσώπου, στέατος, ἰοῦ. αἱ δὲ ἐκπυητικαὶ δι' ὑδρελαίου γύρεως, ἄρτου πιτυρίνου χόνδρου βουτύρου στέατος χοιρείου τε καὶ μοσχείου. λιβανοῦ πίσσης. ῥητίνης. αἱ δὲ παρηγορικαὶ διὰ λιθαργύρου. ψιμυθίου. ἐλαίου. ἀνήθου. χαμαιμήλου. ἀμύλου. κηροῦ ῥάκτου. χρὴ δὲ τὰς μὲν ἐναίμους ἐπ' ἀρχῶν ὄντων τῶν τραυμάτων τε καὶ κατατραυμάτων ἐπιβάλλειν. καὶ προσβοηθεῖν αὐταῖς. ἔξωθεν τῶν σπληνίων σπόγγους ὀξυκράτῳ διαβρόχους συνεπιθέντας. λύειν τε διὰ τρίτου πάλιν τὰ αὐτά. σπλήνια καὶ μὴ ἕτερα ἐπιβάλλειν. αἱ δὲ μαλακτικαὶ ἐπισπαστικαὶ καὶ διαφορητικαὶ ἔτι τε συμπεπτικαὶ, καὶ ἐμπυητικαὶ παραλαμβάνονται μετὰ τὴν τῶν καταπλασμάτων καὶ κηρωτῶν χρῆσιν. αἱ δὲ παρηγορικαὶ καὶ κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἐπὶ τῶν ἄκρων μᾶλλον ἀθετοῦσιν. περὶ δὲ τῆς ἑψήσεως αὐτῶν ἑξῆς ἐροῦμεν.

Τὸ βασιλικὸν τετραφάρμακον.

Κηροῦ κολοφωνίας πίσσης στέατος ταυρείου τὸ ἴσον. Ἡ διὰ τοῦ λινοσπέρμου διαφέρουσα καὶ ἐπιτυχής.

Ἐλαίου παλαιοῦ λι. β. κηροῦ γο. κ. κολοφωνίας. στέατος χοιρείου ἀνὰ λι. α S. λιθαργύρου λι. α. ψιμυθίου γο. ϛ. τοῦ λινοσπέρμου γο. ϛ. γύρεως γο. α. λιβανοῦ γο. δ. Ἡ διὰ μέλιτος.

Λιθαργύρου κηροῦ ἐλαίου ἀνὰ λι. δ. τερεβινθίνης λι. β. μέλιτος στέατος χοιρείου ἀνὰ λι. α. Ἄλλο.

Λιθαργύρου λι. ϛ. ἐλαίου λι. ι S. κολοφωνίας λι. ζ S. κηροῦ λι. γ S. μέλιτος λι. γ. Ἡ διὰ χυλοῦ.

Λιθαργύρου λι. ϛ. ἐλαίου θέρους μὲν λι. ζ. χειμῶνος δὲ λι. θ. τήλεως ξε. S. λινοσπέρμου ξε. S. ἀλθαίας λι. γ. τὴν ἀλθαίαν καὶ τὰ σπέρματα ἕψε ἐν ὕδατος ξε. κ. ἕως ὀλίγον περιληφθῇ ὕδ. αὐτοῦ λι. δ. μίξας τε ἐλαίῳ ἕψε. ἕως οὗ αἱ πομφόλυγες παύσωνται. εἶτα ἐπιπάσας λειοτάτην τὴν λιθάργυρον. ἕψε μαλθακῷ πυρὶ ἕως ἀμολύντου. Ἡ διὰ γύρεως.

Γύρεως ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ λι. α. πιτυΐνης κηροῦ στέατος χοιρείου ἀνὰ λι. ϛ. τοῦ λινοσπέρμου τὸ ἀρκοῦν. Τὸ βοτανικόν.

Λαπάθου ῥητινελαίου ἀγχούσης τῆς χειροπλέθου. ἔστι δὲ ἡ ὀνοκλεία ἐπιπανδύρου. ἀρνογλώσσου ἀνὰ γο. γ. ἐλαίου λι. ϛ. στέατος χοιρείου λι. ϛ. αἱ βοτάναι εἰς τὸ ἔλαιον ἑψηθεῖσαι ῥίπτονται τὰ δὲ λοιπὰ σὺν τῷ ἐλαίῳ τήκονται. Ἡ διὰ σφοδέλλων.

Ἀσφοδέλλου ῥίζης τοῦ λι. α. ῥοδίνου χαμαιμηλίνου στεάτων χηνείων ἀνὰ γο. β. στέατος χοιρείου γο. γ. κηροῦ γο. δ. Τὸ διὰ ζύμης ῥησσόντων ἀποστήματα.

Ζύμης ὀξυσιτίου ἀνὰ γο. ϛ. ἁλῶν γο. δ. πιτυΐνης γο. γ. κηροῦ γο. δ. ἀφρονίτρου γο. α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο. β. μέλιτος γο. ϛ. σάπωνος γο. β. Ἡ διὰ θείων.

κόμμεως Γο. γ̄. κρόκου Γο. ᾱ. S. ῥόδων ὀνυχισμένων Γο. ϛ̄. ὕδωρ. Διαλόης.

Καδμίας ψιμυθίου ἀλόης ἀνὰ Γο. ῑ. ῥόδων χλωρῶν Γο. ϛ̄ ἀμύλου Γο. γ̄. ὀπίου Γο. ᾱ. φαγαινίτιδος Γο. β̄. κόμμεως Γο. γ̄. ὕδωρ ὄμβριον. Κρόκινον διάῤῥοδον.

Ναρδοστάχυος ῥόδων ξηρῶν ἀλόης, ἀνὰ ∠. β̄. ὑοσκυάμου λευκοῦ ∠. ᾱ. S. κρόκου ∠. δ̄. S. γλαυκίου Γο. ϛ̄. σαρκοκόλλης Γο. ϛ̄. ὀπίου ∠. β̄. φαγαινίτιδος Γο. ᾱ. ὕδωρ ὄμβριον. Νείλου διάῤῥοδον.

Ῥόδων ἁπαλῶν ∠. δ̄. κρόκου ∠. β̄. μήκωνος, ὀβολὸς ᾱ κόμμεως ∠. δ̄. ὕδωρ ὄμβριον.

Ὁ λυγκεὺς ὀξυδερκικός.

Καδμίας χαλκοῦ κεκαυμένου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠. ιβ̄. σμύρνης λίθου αἱματίτου ὀπίου θηβαΐου ἀνὰ ∠. ϛ̄. ἀλόης ἡπατίτιδος. χολῆς ταυρείας χαλβάνης σαγαπηνοῦ ἀνὰ ∠. δ̄. ἰοῦ ξυστοῦ ὀποπάνακος ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ∠. ᾱ. κόμμεως ∠. ϛ̄. ὕδωρ ὄμβριον.

Πρωτεὺς πρὸς ταῦτα καὶ οὐλὰς λεπτύνει.

Καδμίας ψιμυθίου χαλκίτεως ὠμῆς ἀνὰ ∠. μ̄. πεπέρεως ∠. ᾱ. S. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ∠. η̄. κρόκου ∠. ιϛ̄. ὀπίου θηβαίου ∠. ῑ. σαγαπηνοῦ ∠. ιϛ̄. ἐλαίας αἰθιοπικῆς ∠. ιβ̄. ἀρσενικοῦ στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ ∠. η̄ σμύρνης ∠. ιβ̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠. κ̄. ὀποπάνακος ∠. ιϛ̄. ὀποβαλσάμου ∠. ῑ. κόμμεως ∠. κ̄. ὕδατι ὀμβρίῳ. Τὸ διὰ χυλοῦ μαράθρου.

Καδμίας ∠. ιζ̄. μέλανος ἰνδικοῦ ∠. ιϛ̄ πεπέρεως μακροῦ ∠. ιγ̄, καὶ λευκοῦ ∠. ιβ̄. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ∠. η̄. ὀποβαλσάμου ∠ ϛ̄. ναρδοστάχυος ∠. ϛ̄. σαγαπηνοῦ ὀποπάνακος ἀνὰ ∠. ε̄. ὀπίου ∠. δ̄. εὐφορβίου ∠. ᾱ. κόμμεως ∠. ᾱ. λείου χυλῷ μαράθρου. Τὸ δι' ὀποβαλσάμου.

Καδμίας ψιμυθίου ἀνὰ ∠. η̄. ὀμφακίου ∠. δ̄. πεπέρεως λευκοῦ Γο. ιϛ̄. ὀπίου ∠. δ̄. ὀποβαλσάμου κόμμεως ἀνὰ ∠. ιϛ̄. ὕδωρ ὄμβριον. Ὁ θαλασσηρός.

Καδμίας Γο. η̄. ἰοῦ Γο. β̄. μέλανος ἰνδικοῦ Γο. η̄. πεπέρεως λευκοῦ Γο. δ̄. ὀποῦ μηδικοῦ Γο. ᾱ. ὀποβαλσάμου Γο. ϛ̄. κόμμεως Γο. ϛ̄. ὕδωρ. Τὸ ἁρμάτιον.

Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. χαλκοῦ κεκαυμένου φλοιοῦ. λιβάνου ἀνὰ ∠. δ̄. ἰοῦ ∠. ᾱ. κόμμεως ∠. δ̄. ὕδωρ ὄμβριον. Μαλαβαθρινὸν ὃ καὶ ἰσόθεον.

Καδμίας ∠. ιϛ̄. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου ∠. ιδ̄. ὀπίου λυκίου ἰνδικοῦ μαλαβάθρου νάρδου ἰνδικῆς. κρόκου ἀλόης ἀνὰ ∠. β̄. καστορίου ∠. η̄. σμύρνης ∠. δ̄. ἀκακίας κόμμεως ἀνὰ ∠. μ̄. ὕδατι.

Ἡ χρῆσις δι' ὠοῦ παχυτέρου δι' οἴνου.

Καδμίας λίθου αἱματίτου καὶ σχιστοῦ ἀνὰ ∠. μ̄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. λ̄. χαλκίτεως ∠. λϛ̄. μήκωνος σπέρματος ∠. ιγ̄. ὕδατι ἀποζέσας τὸ μηκώνιον, καὶ τὸν χυλὸν ἐκθλίψας ἐπίβαλλε καὶ λείου οἴνῳ ἀμιναίῳ.

Ἄλλο δι' οἴνου.

Χαλκοῦ κεκαυμένου καδμίας πλακίτιδος ἀνὰ Γο. ϛ̄. λίθου αἱματίτου πεπλυμένου Γο. ϛ̄. κρόκου σμύρνης ἀλόης ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ Γο. γ̄. λυκίου ἰνδικοῦ ναρδοστάχυος ἀνὰ Γο. ᾱ. S. πεπέρεως λευκοῦ κόκκοι ρ̄. ἀκακίας κιῤῥᾶς Γο. ϛ̄. κόμμεως Γο. γ̄. οἴνῳ φαλερνίνῳ ἢ ἀμιναίῳ λείου.

Τὸ διὰ δύο λίθων φαρμακιτικόν.

Λίθου αἱματίτου. καὶ σχιστοῦ κασσιτέρου ἀνὰ ∠. ιη̄. χαλκοῦ καδμίας ὀπίου ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ ∠. ϛ̄. κόμμεως ∠. ϛ̄. χαλκίτεως κεκαυμένης ∠. ϛ̄. ὕδωρ. Ξηροκολλούριον γαληνοῦ προφυλακτικόν.

Λίθου φρυγίου κατατμηθέντος εἰς λεπτὰ. καὶ καυθέντος ἐν χυτριδίῳ ἄχρις οὗ διάπυρα γένηται. καὶ σβεσθέντος βουτύρῳ μὴ παλαιῷ. εἶτα πάλιν ὁμοίως καυθέντος καὶ σβεσθέντος, οἴνῳ φαλερνῷ. καὶ τρίτον καυθέντος. καὶ σβεσθέντος μέλιτι καὶ ξηρανθέντος λι. ᾱ. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπέρεως λευκοῦ φύλλου ἀνὰ Γο. ᾱ. κόμμεως Γο. ᾱ. S. καὶ πάνταν ἅπαντα λειωθῆ. καὶ μέλλεις ἀναιρεῖσθαι τὸ φάρμακον ἐπιμβάλλεις ὀπὸν βαλσάμου μὴ παχέως. κωλύει γὰρ τὸ τοιοῦτον ξηρὸν γενέσθαι τὸ φάρμακον ἀλλὰ τῷ διαφανιστάτου Γο. ᾱ. χρῆσθαι δὲ αὐτῷ κατὰ τῶν βλεφάρων μόνων ἐπιφερόντα τὴν μήλην. μὴ ἁπτόμενον τῶν χιτώνων. ἀλλ' ὥστε μόνων ἰᾶσθαι τὸ φάρμακον ἀνεωγμένων τῶν βλεφάρων. ὑπαλείφειν δὲ μὴ πρὸς ἅπαξ, ἀλλὰ πλεονάκις πρὸ τροφῆς τε καὶ μετὰ τροφὴν. καὶ μᾶλλον ἤδη συναισθήσεως οὔσης ὀφθαλμίας. θαυμαστῶς γὰρ ὅπως προφυλάττει πλέον παντὸς ἑτέρου φαρμάκου. Ξηρὸν διάκροκον.

Σαρκοκόλλης ∠. η̄. κρόκου ∠. δ̄. γλαυκίου ∠. δ̄. ἔγχριε πολλάκις τῆς ἡμέρας. τινὲς δὲ καὶ ἀλόης.

Ἄλλο ξηρὸν πρὸς ξηροφθαλμίαν σύκωσιν. σηπεδόνας ὑποσαρκώματα.

Καδμίας ∠. ῑ. χαλκίτεως ∠. κ̄. πεπέρεως κόκκοι π̄. νάρδου κελτικῆς ∠. ᾱ. τρίβε καδμίαν καὶ χαλκίτην μετ' οἴνου. καὶ ὅταν ξηρανθῇ ἐπίβαλλε τὰ λοιπὰ καὶ χνοώδη ποίει.

Ὑγρὰ ἡ διακαδμαλίδος.

Καδμαλίδος ἤγουν χαμαίδρυος κορωνόποδος οἱ ἰοτε δὲ καὶ ὀθόνης ἤγουν τὸ ἴδιον. ἔστι δὲ τὸ μέγα χελιδόνιον ἢ ὀθόνια. Ἀλλὰ πρὸς συκώσεις καὶ ἐγκανθίδας καὶ σαρκώματα.

Μίσυος ὀπτοῦ ∠. ϛ̄. χαλκάνθου ∠. δ̄. μέλιτος ἀττικοῦ ξ. ᾱ. Ἡ βράσις στράτου πολυχρήστου ὑγρὰ θαυμαστή,

μεως ∠ . α. μολίβου Κε καὶ πεπλ. ∠ . η. ἀναλάμβανε χ ἐχλίας. Διαβαλίας.

Χ αλκοῦ Κε ∠ . ιβ. σάνδυκος Го. κδ. φύλλων ἐλαίας Го. β. ὀπίου Го. β. κόμεως Го. γ. οἴνω απαθίτη ἢ ἀμιναίω. Διάσμυρνον τὸ κλαυδιανόν.

Γ λαυκίου σαρκοκόλλης ἀνὰ ∠ . μη. κρόκου ∠ . κδ. ὀπίου σμύρνης αἱματίτου ἀνὰ ∠ . ς. τραγακάνθης ∠ . μη. κόμεως ∠ . ις. οἴνω ἰταλικῷ ἡ χρῆσις δι᾽ ᾠοῦ.

Ἄλλο διάσμυρνον. πρὸς ῥυάδας καὶ αἰγίλωπας.

Κ αδμίας πεπλ. λίθου αἱματίτου πεπλ. ἀνὰ ∠ . κη. σμύρνης σποδίου, κυπρίας, ἀνὰ ∠ . κδ. ὀπίου ∠ . η. κρόκου ∠ . δ. οἱ δὲ ∠ . η. πιπέρεως λευκοῦ κόκκοι λ. κόμεως ∠ . ις. οἴνω ἰταλικῷ ἡ χρῆσις δι᾽ ᾠοῦ ὡς ἐπὶ τῶν προσφάτων ὑδαρές. Στακτικὸν προσχίου.

Κ αδμίας κόμεως ἀνὰ ∠ . κ. σίμεως χαλκάνθου ἀνὰ ∠ . η. ὀπίου ∠ . ιδ. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ . γ. πιπέρεως λευκοῦ ∠ . ς. κρόκου ∠ . η. μίσυος ὠμοῦ ∠ . η. ὀποβαλσάμου ∠ . δ. ὕδωρ. Τὸ γίδιον ἀμμωνίου.

Κ αδμίας χαλκοῦ ἀνὰ ∠ . ις. ψιμυθίου κασσίας. ἀλόης κρόκου ἀνὰ ∠ . δ. λεπίδος ∠ . ε. ῥόδων ἄνθος μολίβου Κε ἀνὰ ∠ . η. λυκίου ∠ . γ. λίθου σχιστῆς ∠ . δ. ὀπίου ∠ . γ. ἀκακίας ∠ . μ. κόμεως ∠ . μη. ὕδωρ. Ὄλυμπος ἢ ὀλυμπιακόν.

Α κακίας ναρδοστάχυος λιβανίου ἀνὰ ∠ . η. χαλκοῦ Κε καὶ πεπλ. σίμεως Κε καὶ πεπλ. ψιμυθίου Κε καὶ πεπλ. καδμίας ἀνὰ ∠ . ιβ. σμύρνης ὀπίου πεφωγμένου ἀνὰ ∠ . δ. κρόκου ∠ . ε. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ . γ. λίθους σχιστοῦ λεπίδος ἐρυθρᾶς λυκίου ἰνδικοῦ ὀμφακίου ἀνὰ ∠ . α. κασσίας ῥόδων ἄνθους ἀνὰ ∠ . β. φοινικοβαλάνων ∠ . δ. ὁμοίως τὰ ὀστᾶ τῶν φοινίκων Κε ἀριθμῷ ι. κόμεως Го. ι. ὕδωρ ὄμβριον. ἔσωζεν δὲ εἰς τὸ ὕδωρ ἐμβρεχόμενα τείχη τυχόντα. καλάμου ἀρωματικοῦ ὑοσκυάμου σπέρματος ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ ∠ . δ. φύλλου ∠ . α. Νάρδιον.

Κ αδμίας κρόκου κόμεως ἀνὰ ∠ . λς. χαλκοῦ Κε ∠ . η. σίμεως ἀκακίας, ἀνὰ ∠ . λ. νάρδου συριακῆς ∠ . ιβ. ὀπίου σμύρνης ἀνὰ ∠ . ις. ὕδατι. Θεοδότιον τὸ μικρόν.

Σ ίμεως ἀκακίας ἀνὰ ∠ . κ. χαλκοῦ Κε ∠ . η. ψιμυθίου ∠ . δ. σμύρνης ∠ . δ. ἰοῦ ∠ . ς. ἀλόης μηκωνίου λυκίου ἀνὰ ∠ . α. ὄμβριον ὕδωρ. Τὸ ῥινάριον.

Λ ίθου αἱματίτου λίθου σχιστοῦ ἀνὰ ∠ . ις. χαλκοῦ Κε καδμίας ἰοῦ ἀνὰ ∠ . η. ὀπίου ∠ . ε. χαλκίτεως ∠ . β. κόμεως ∠ . η. οἴνω. Ὁ ξυστήρ.

Κ ασσίτερος Κε μίσυος Κε, ὀστρείων Κε ἀνὰ Го. ς. καδμίας, ὀπίου, χαλκίτεως Κε κρόκου ἀλόης ἡπατίτιδος κασσίας. φύλλου ἀνὰ ∠ . ς. σίμεως ἀκακίας ἀνὰ Го. α. χαλκοῦ Κε Го. δ. σμύρνης τρωγλίτιδος ∠ . δ. ναρδοστάχυος ∠ . α. ψιμυθίου ∠ . η. κόμεως ∠ . δ. ὕδωρ ὄμβριον. τινὲς καὶ οἶνον μιγνύουσι.

Ἡ ἑκατόμβη πρὸς οὐλὰς παχείας.

Κ αδμίας Κε καὶ πεπλ. χαλκοῦ Κε καὶ πεπλ. ἀνὰ ∠ . η. σίμεως Κε ἀκακίας κιρρᾶς κόμεως ἀνὰ ∠ . ιε. ἀλόης κικίδος ἰοῦ σκώληκος. κασσίας λυκίου. ναρδοστάχυος. κρόκου. ὀπίου. σμύρνης. ψιμυθίου ἐβένου ῥινήματος χαλκίτεως ἀνὰ ∠ . α. ῥόδων ∠ . ξ. ὕδωρ ὄμβριον.

Ὁ διὰ κέρατος ἐκ τῶν Γαληνοῦ.

Μ ολύβου Κε κέρατος ἐλαφείου Κε ἀνὰ Го. β. ψιμυθίου. λεπίδος χαλκοῦ, ἀμύλου λιβάνου, σηπίας, ὀστράκου, Κε ἰοῦ σμύρνης κόμεως ἀνὰ Го. α. ὕδωρ ὄμβριον. Διὰ λιβάνου.

Λ ιβάνου Го. ς. καδμίας. πομφόλυγος γῆς ἀστέρος ἀμύλου κόμεως ἀνὰ Го. γ. ψιμυθίου Го. ς. λεπίδος χαλκοῦ Го. δ. τραγακάνθης Го. γ. ὀπίου Го. ς. ὕδωρ ὄμβριον. Λιβάνιον.

Κ αδμίας πεπλ. ἀμύλου ἀνὰ ∠ . ιβ. ψιμυθίου ∠ . ιβ. σποδίου πομφόλυγος τῆς ἀστέρος. μολίβδου Κε καὶ πεπλ. τραγακάνθης ἀνὰ ∠ . η. ὀπίου ∠ . ιβ. κόμεως ∠ . δ. ὕδωρ ὄμβριον. καὶ ᾠῶν εἴκοσι τὰ λευκὰ τινὲς καὶ σμύρνης ∠ . δ. Ἀστὴρ μάγγου.

Π ομφόλυγος. καδμίας ψιμυθίου ἀνὰ ∠ . ις. μολύβδου ∠ . η. ἀμύλου ∠ . η. λιβάνου ∠ . γ. γῆς ἀστέρος ∠ . ιβ. σμύρνης ∠ . β. τραγακάνθης κόμεως ἀνὰ ∠ . η. ὕδωρ. Οὐράνιον.

Γ ῆς ἀστέρος πιπέρεως Го. γ. σποδίου πεπλ. Го. α. κόμεως Го. δ. σίμεως Κε καὶ πεπλ. Го. β. λεπίδος πεπλ. Го. α. ὀπίου ∠ . ς. καδμίας Κε καὶ πεπλ. ∠ . β. ὕδωρ ὄμβριον. ἀρκεῖ καὶ ἀποκρούει.

Διὰ χυλοῦ τήλεως.

Κ αδμίας τραγακάνθης ἀνὰ Го. η. ψιμυθίου Го. λ. ἀμύλου Го. λ. ὀπίου Го. α. λείου χ τήλεως.

Τὸ κλέονος.

Π ομφόλυγος. μολύβδου ἀνὰ Го. ι. κρόκου Го. α. S. λεπίδος στομώματος Го. α. κόμεως Го. β. ὕδωρ ὄμβριον ὑδαρὲς ἔγχει. Διάρροδον τὸ διὰ τῶν οβ.

Ρ όδων χλωρῶν Го. οβ. καδμίας Κε καὶ πεπλ. ∠ . κδ. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ . β. ναρδοστάχυος ∠ . α. λεπίδος χαλκοῦ πεπλ. ∠ . β. σίμεως Κε καὶ πεπλ. ὀπίου σμύρνης ἀνὰ ∠ . γ. κρόκου ∠ . η. ἀμύλου ∠ . ς. κόμεως ∠ . κδ. ὕδωρ ὄμβριον. Λευκὸν διάρροδον.

Κ αδμίας Κε καὶ πεπλ. ψιμυθίου πεπλ. ἀνὰ Ν. α. ἀμύλου ὀπίου τραγακάνθης ἀνὰ Го. γ. ἀλόης Го. α. S.

μοῖ μὲν χαίρειν, καὶ ἡδέως ἐσθίεται καὶ ὠφέλιμον πλέον τοῦ ἀπὸ μελικράτου τοῖς μακροῖς ἀσθενείαις φορμοῦ σου αὐστηροῦ. καὶ οἰνώδους ὑδρομήλου. ἔστι γὰρ οὐδὲ καὶ χωρὶς γίνεσθαι μέλιτος, ὥσπερ αὖ τὸ ἀπόμελι ἐκ μέλιτος μόνου καὶ ὕδατος ἄνευ τινὸς ἑτέρας οὐσίας. ἀλλὰ καὶ τὰ μὲν ἐξ οἴνου συντιθέμενα, ἃ δὴ καὶ προπόματα καλοῦσι, τοῦ μέλιτος ἀπαφρισθέντος ξε. α. λαμβάνει πρὸς τέσσαρας τοῦ οἴνου καὶ συντίθεται μὴ ἑψόμενα. τὰ δὲ ἐξ ὕδατός τε καὶ χυλοῦ. εἰ μὲν ἕψοιτο, οἷα τοῦ μέλιτος πρὸς γ. λαμβάνει, τοῦ ὑγροῦ δαπανωμένου ἐν τῇ ἑψήσει, περίπου β. μοίρας· εἰ δὲ μὴ ἕψοιτο, οἷα τοῦ μέλιτος πρὸς β. τοῦ ὑγροῦ. τὰ δὲ μὴ ἑψόμενα δεῖ πάντως ἡλιοῦν ἐφ' ἱκανὸν, καὶ μάλιστα τὸ ὀμφακόμελι. ἑψεῖν δὲ προσήκει τὰ ἐξ ὕδατος, ὅτι διὰ τὴν ἀσθένειαν ῥᾳδίως τρέπεται. πάντα δὲ καταγγίζειν ὀστρακίνοις ἀγγείοις μακροῖς κεκονιαμένοις, ἀσφαλῶς τε πωμάζοντας ἀποτίθεσθαι ἐν ἀνωγέοις τόποις ἄχρι πέψεως. λεπτύνουσι δὲ καὶ καλῶς χρῆσθαι κεραννυμένοις ὕδατι. τὸ δὲ ὀμφακόμελι μετὰ τὸ ἀρξάσθαι καθάπερ τὸ γλεῦκος καταστῆναι, τότε πωμάζειν. τοῖς μὲν οὖν ἐξ οἴνου συντιθεμένοις ἐπὶ τῶν ἀπυρέτων μάλιστα χρώμεθα, ἤτοι μόνοις ἡδονῆς χάριν, πλὴν τῆς ἐκ σκαμμωνίας ἢ κόκκου κνιδίου, ἢ τῶν τοιούτων καθαρτικῶν καὶ παθῶν οἰκείων τῶν τοιούτων· ἐφ' ὧν καὶ τοῖς ἐκβαλλομένοις φαρμάκοις διὰ στόματος αὐτοῖς χρήσεται. τοῖς δὲ ἐξ ὕδατος ἢ χυλοῦ τινὸς ἐπὶ τῶν πυρεσσόντων. ὅτι μὲν ὡς ἡδύσμασι μὴ συγχωροῦντος αὐτοῖς οἴνῳ χρῆσθαι τοῦ νοσήματος. ὅτι δὲ καὶ καταλλήλως τοῖς πάθεσιν, ὥσπερ ἀπὸ μέλιτι μὲν ὑπὸ τοῦ πτύελα ἀνάγειν, ἢ οὖρα κινῆσαι, ἢ κοιλίαν λαπάξαι, ἢ χυμὸν λεπτῦναι. ὑδρομήλῳ δὲ καὶ ὑδροροσάτῳ ἐπί τε διψωδῶν καὶ καυσουμένων, ἢ ἐκλύτων καὶ κακοστομάχων. ὀμφακομέλιτι δὲ καὶ μυρτίτῃ καὶ ῥοδοστάκτῳ καὶ ῥοΐτῃ ἐπί τε κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, αἱμοῤῥοούντων τε καὶ τῶν ἄλλων ῥοωδῶν. τούτοις δὲ καὶ διακλύσμασι πολλάκις ἐπὶ στοματικῶν χρώμεθα παθῶν.

Ὑδρόμηλον διὰ χυλοῦ μήλων.

Κυδωνίων μήλων καθαρῶν κοπέντων τοῦ χυλοῦ ξε. β. μέλιτος ξε. γ. ὕδατος ξε. ϛ. ἕψε διαφρίζων ἕως ἀποτελεσθῇ. Ἄλλο. Μήλων κυδωνίων τεμαχισθέντων καθαρῶν λι. ι. εἰς ὕδατος πηγαίου ξε. ι. ἕψε ἕως τὰ κρέα γένηται. καὶ αἴρας ἔξω μετὰ τὸ ψυγῆναι στρῶσον. καὶ ἐκπιέσας τὰ μῆλα ῥῖψον. τὸ δὲ ὕδωρ μετρήσας, μῖξον αὐτῷ μέλιτος τὴν ἡμίσειαν ποσότητα. καὶ αὖθις ἕψε διαφρίζων ἕως οὗ τὸ ὄγδοον δαπανηθῇ. τινὲς δὲ καὶ ἀπὸ τῶν γλυκέων μήλων ὁμοίως συντιθέασιν ὑδρόμηλον.

Ὑδροροσάτου σύνθεσις.

Ῥόδων ξηρῶν ὠνυχισμένων λι. δ. ὕδατος ξε. ι. μέλιτος ξε. ζ.

Ῥοδομήλου σκευή.

Χυλοῦ μήλων κυδωνίων ξε. α. ῥόδων λι. γ. μέλιτος ξε. γ. ὕδατος ξε. ι. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῖς ῥόδοις οὐχ εὑρίσκεται τὰ μῆλα, δεῖ κατὰ τὸν οἰκεῖον καιρὸν συντιθέναι αὐτὰ μετὰ τοῦ μέλιτος, καὶ ὅτε τὰ μῆλα φανῶσι, προστεθῆναι τὴν ὅλην σύνθεσιν.

Ὀμφακομέλιτος σκευή.

Ὄμφακος χυλοῦ ξε. γ. μέλιτος ξε. α. μίξας ἡλίου ἐπὶ ἡμέρας μ. ἢ ἕψε.

Μυρτίτου σκευή.

Μύρτων χυλοῦ ξε. γ. μέλιτος ξε. α. ἕψε ἕως τὸ τρίτον δαπανηθῇ.

Ἀπόμελι ἐκ τῶν φαλαγγίου.

Κηρίων πεπληρωμένων μέλιτος λευκῶν λι. α. ὕδατος πηγαίου λι. γ. ς. διαθρύψας τὸν κηρὸν ἢ ὡς ἄσας ἕψε τὸ ὕδωρ σὺν τῷ μέλιτι ἕως ὅτε ἀφρὸς αὐτοῦ καὶ τὸ κηρῶδες ἀναπλέον κατὰ μέρος ἀφαιρεθῇ. καὶ τότε ψύξας ἐπιμελῶς καταπίεζε.

Ῥοδοστάκτου σύνθεσις.

Ῥόδων ὠνυχισμένων τοῦ χυλοῦ ξε. β. μέλιτος ξε. α. ἕψε ἀπαφρίζων ἕως δαπανηθῇ τὸ δ΄ μέρος.

Ῥοΐτου σκευή. ιϛ.

Ῥοῶν χυλοῦ ξε. γ. μέλιτος ξε. α. ἕψε ἕως ἀποτελεσθῇ.

Περὶ κολλουρίων καὶ ἀνακολλημάτων.

Πολλὴ τῶν ὀφθαλμικῶν φαρμάκων ἐστὶν ἡ ὕλη. καὶ γὰρ ὀποὶ καὶ χυλοὶ καὶ σπέρματα καὶ καρποὶ καὶ μέρη φυτῶν καὶ μεταλλικὰ τούτοις ἐμβάλλεται. ἐξ ὧν τὰ μὲν τῶν δριμέων, ῥυπτικά. καὶ ἐστὶν ἐμφρακτικά· καθάπερ πομφόλυξ σποδὸς ἄμυλον μόλιβδος στίμμι ἀστὴρ καδμεία πάντα πεπλυμμένα καὶ ἄνευ τὸ λευκὸν ὡς χρηστέον προκλιθείσης τῆς κεφαλῆς. εἰ γὰρ εἴη πεπληρωμένη, κίνδυνος ὑπὸ τῆς διατάσεως ῥαγῆναι τοὺς χιτῶνας τῶν ὀφθαλμῶν. τὰ δὲ τούτοις ἐναντία, τῆς δριμείας ὄντα φύσεως, ἐκφρακτικά τε καὶ κενωτικὰ τῶν σφηνωμένων χρονίως ὑπάρχει· ὥσπερ ὀποὶ κυρηναϊκός τε καὶ μηδικὸς καὶ σαγαπηνὸν καὶ εὐφόρβιον. καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ ῥυπτικὰ τῶν ῥυπαρῶν ἑλκῶν ἐστὶ λεπὶς χαλκοῦ χαλκός τε καὶ χαλκῖτις καὶ μίσυ καὶ σῶρι. καὶ ἄνθος χαλκοῦ. καὶ στίμμι κεκαυμένον. τὰ δὲ τούτοις παρακείμενα σμηκτικὰ καλούμενα ἐστὶν ἀφρόνιτρον. ζιγγίβερι. λίθου ἀσσίου ἄνθος. τὰ δὲ στυπτικὰ ἢ τούτων τὰ μὲν μετρίως στύφοντα. πολύχρηστα ταῖς ὀφθαλμίαις τε καὶ ἕλκεσι καὶ ῥεύμασιν ἁρμόττοντα. ἐστὶ ῥόδων φύλλα καὶ ἄνθη καὶ καρπὸς καὶ ἀνδράχνη. φύλλον τε καὶ κρόκος καὶ γλαύκιον. καὶ ὑποκυστὶς. τὰ δὲ τὴν στῦψιν ἰσχυροτέραν ἔχοντα ταῖς ὀξυδορκικαῖς μάλιστα μιγνύμενα δυνάμεσιν. ἐστὶν ὀμφάκιον. ἀκακία. βαλαύστια. κυτῖνοι. κηκίδες. τὰ δὲ πεπτικά τε καὶ διαφορητικὰ ἐστὶ σμύρνα. κρόκος καστόριον λιβανωτὸς χυλὸς τήλεως. τῶν δὲ συνθέτων ὀφθαλμικῶν. τὰ μὲν ἐστὶ πλαστά. καὶ ἁπλῶς λέγεται. τὰ δὲ ξηροκολλούρια τὰ δὲ ὑγροκολλούρια. τὰ μὲν οὖν πλαττόμενα πάσης τῆς εἰρημένης ὕλης, ἐστὶ δεκτικά. καὶ πάθεσιν ἁρμόττον-

ἐλλεβόρου μέλανος λίθου ἀσίου ἄνθους ἀνὰ ℔. α. ἀλκυονίου κεστρέως ὄπισθεν κιμωλίας σεμψύχου ἀνὰ ℔. γ. ναρδοστάχυος ℔. α. τινὲς δὲ καὶ ἁλὸς ℔. α. κόψας ἔχε τὸ ξηρίον ἐν ἀγγείῳ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως βάλλε χυλοῦ ὀρύζης καὶ πτισάνης ἐν χύτρᾳ καὶ μετὰ τὸ βράσαι ἐπίβαλλε τοῦ ξηρίου ℔. α. S. σάπωνος γαλλικοῦ ℔. α. S. ἀρσενικοῦ σχιστῆς ℔. α. S. σανδαράχης ℔. α. S. ἀσβέστου νεαρᾶς λι. α. χρήσθω δὲ τῷ χρίσματι γ. τοῦ μηνὸς τῇ ϛ. τῆς σελήνης καὶ τὴν ϛ. καὶ τῇ κϑ. ἅπαξ ἐν ἐνιαυτῷ. μετὰ δὲ ταῦτα ἅπαξ τοῦ μηνὸς τῆς σελήνης ἀγούσης κϑ.

Περὶ διαχρίστων στοματικῶν. καὶ πρὸς φάρυγγας. ιδ.

Ὅσῳ περ ἀραιότερά καὶ μαλακώτερα τοῦ δέρματος ἡ ἐπιφάνεια τοῦ κατὰ χιτῶνός ἐστι. τοσούτῳ καὶ τῶν στοματικῶν φαρμάκων ἡ χρῆσις ὑπαλλάττεται. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν τῆς φλεγμονῆς τῶν ἀποθουμένων τὸ ἐπιρρέον ἐστὶ χρεία φαρμάκων. οἷά περ ἐστὶ ξηρὰ μὲν ὀμφάκιον τε καὶ κηκὶς ὀμφακίτης. ῥοῦ τε χυλὸς καὶ ὑποκυστίδος καὶ στυπτηρίας. πίτυός τε καὶ λιβάνου φλοιός. καὶ τὰ βαλαύστια. καὶ καθόλου πάντα τὰ στύφοντα χωρὶς τῆς δακνώδους τε καὶ δηλητηριώδους δυνάμεως. ὑγρὰ δὲ χυλὸς μόρων τῶν τε βατίνων. καὶ τῶν συκαμίνων προσαγορευομένων ὅ, τε τῶν χλωρῶν καρύων τοῦ φλοιοῦ καὶ ῥοιῶν. καὶ μάλιστα τῶν ὀξειῶν καὶ μήλων κυδωνίων καὶ γλεῦκος. καὶ ἀμείνον. τὸ δὲ μέλι κατ᾽ ἀρχὰς μὲν μόνης τῶν φαρμάκων. καὶ μόνον ἕνεκα μίγνυται. ὅταν δὲ ἐπιστῇ τὸ ὑγρὸν τὰ συμπίπτοντα. καὶ μετρίως διαφοροῦντα μικτέον. οἷά περ ἐστὶν ὅ τε κρόκος καὶ σμύρνα καὶ τῆς γλυκείας ῥίζης ὁ χυλός. καὶ παρ᾽ ὅλον τὸν μεταξὺ χρόνον τῆς τε ἀκμῆς καὶ τῆς παρακμῆς μικτοῦ τινος ὑπ᾽ ἀμφοῖν ἐστι χρεία τοῦ τε ἀποκρουομένου καὶ τοῦ διαφοροῦντος. καὶ πρῶτον μὲν κρατείτω τὰ ἀποκρουστικὰ. εἶτα δὲ τὰ διαφοροῦντα. ἐν δὲ τῇ παρακμῇ μόνοις τοῖς διαφοροῦσιν. ἄνευ τοῦ στύφειν χρηστέον. οἷά περ ἐστὶ νίτρου τε καὶ ἀφρόνιτρον. ὀρίγανόν τε καὶ ὕσσωπον καὶ θύμους. καὶ καλάμινθα τε. καὶ ἴρεις καὶ σισαμοὶ καὶ τὰ παραπλήσια. τὸ δὲ ὑγρὸν τηνικαῦτα εἰρέσθω ἔσω. τότε ἀπὸ τοῦ γλεύκους ἑψομένου. καὶ τὸ ἀπὸ τῶν ἰσχάδων καὶ φοινίκων καὶ αὐτὸ τὸ γλυκὺ γλεῦκος σὺν τῷ μέλιτι. ὅταν δὲ οἷόν τι λείπηται τῆς φλεγμονῆς καὶ θείου μικτέον ἀπύρου. ἑψεῖν δὲ δεῖ πρῶτον τὸν χυλὸν σὺν τῷ μέλιτι ἄχρι μέλιτος ὑγροτέρου συστάσεως. εἶθ᾽ οὕτως ἐπιπάττειν τὰ ξηρὰ λειότατα. κἄπειτα μετρίως ἑψεῖν ἕως ἂν ἅπαντα ἀκριβῶς ἑνωθῇ καὶ τότε κατατίθεσθαι ἐν ὑαλίνοις σκεύεσιν.

Ἡ διὰ μόρων ἁπλῆ.

Μόρων χυλὸς ξε. γ. προαψήσας ὡς τὸ γ. δαπανηθῆναι ἐπίβαλλε μέλιτος ξε. α. καὶ ἕψε ἕως μελιτώδους πάχους.

Ἡ διὰ μόρων σύνθετος.

Μόρων χυλοῦ κο. ϛ. ἕψε ἕως γλοιοῦ πάχος. εἶτα πρόσμιξον λεῖα κρόκου ∠. α. σμύρνης ∠. β. ὄμφακος ∠. α. σχιστοῦ τετρώβολον. μέλιτος κοτύλης. καὶ ἕψε ἕως πάχους.

Περὶ βατίνων μόρων.

Καὶ τὸ διὰ τῶν βατίνων τόδε ὡσαύτως σκευάζεται στυπτικώτερον ὑπάρχον.

Τὸ διὰ καρύων ἁπλοῦν.

Τῶν χλωρῶν καρύων τοῦ φλοιοῦ κοπέντος τοῦ χυλοῦ κο. ε. μέλιτος κο. α. ἕψεται ἕως τὸ διάμετρον.

Διὰ καρύων σύνθετον.

Ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ ἀκμῇ τῶν ἐν στόματι φλεγμονῶν μιγνύειν δεῖ κρόκου καὶ στυπτηρίας ἀνὰ ∠. α. σμύρνης ∠. β. ἐν παρακμῇ δὲ διὰ τὸ διαφορῆσαι νίτρου ∠. α. θείου ∠. α. τῶν προειρημένων ποσῶν τοῦ τε χυλοῦ καὶ τοῦ μέλιτος.

Τὸ διὰ χυλοῦ τῶν ῥοῶν.

Ῥοῶν ἀπυρήνων γλυκειῶν χυλοῦ ξε. δ. ῥοῶν ὀξειῶν χυλοῦ ξε. β. μέλιτος ξε. α. σμύρνης ἢ μυρρίνας ∠. η. κροκομάγματος. κηκίδος, ἀνὰ ∠. η. στυπτηρίας σχιστῆς ∠. δ. ἴρεως ἰλλυρικῆς ∠. η. ὀμφακίου ἀνὰ ∠. η. σκεύαζε ὡς τὸ διὰ μόρων.

Ἄλλως τὸ αὐτό.

Ῥοῶν γλυκειῶν σὺν τοῖς λεπύροις κεκαυμένων τοῦ χυλοῦ ξε. ϛ. μέλιτος καλοῦ ξε. α. σχιστῆς ℔. α. σμύρνης ℔. S.

Τὸ διὰ γλεύκους.

Γλεύκους ξε. ϛ. κηκίδος στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ ∠. β. κρόκου σμύρνης ἀνὰ ∠. α. εἰ μὲν παραμυθήσασθαι βούλει. γλυκὺ ἔστω τὸ γλεῦκος. εἰ δὲ ἀποκρούεσθαι αὐστηρόν. τὸ δὲ μέσον μεταξὺ πως ἐστίν.

Ἡ αἰγυπτία στοματική.

Μέλιτος λι. α. ἐλαίου ℔. η. τερεβινθίνης ℔. β. κρόκου ∠. δ. διπλώματι τήκεται.

Ἡ διὰ τοῦ σισαμοῦ.

Ἀνήσου σπέρμα, σελίνου σπέρμα σχοίνου ἄνθους ἄμεως σπέρμα στυπτηρίας σχιστῆς ἴρεως ἰλλυρικῆς σισαμοῦ ὃ τινὲς ἁρμαλὰ καλοῦσιν. ἔστι δὲ τὸ ἄγριον πήγανον. κινναμώμου. σμύρνης. σφογγίτιδος. κρόκου κηκίδος, ἀνὰ ℔. α. ἀριστολοχίας μακρᾶς κασσίας κροκομάγματος ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ ℔. α. κόστου χελιδόνων. σποδοῦ προσφάτου ἀνὰ ℔. γ. νάρδου ἰνδικῆς, ἀμώμου ἀνὰ ℔. S. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἡδέα καὶ ὠφέλιμα πόματα. ιε.

Τῶν ἡδέων ἅμα τε καὶ ὠφελίμων πομάτων τὰ μὲν ὑπὸ οἴνου συντίθενται ἐμβαλλομένων ἐν αὐτῷ τινῶν εἰδῶν οἷον ἀψινθίου καὶ στιπτέρεως ἀψινθίου κασσάμου καὶ ἑτέρων πλειόνων ὑφ᾽ ὧν καὶ τὰς ὀνομασίας ἐοίκε λαμβάνειν ὅτε μὲν μιγνυμένου μέλιτος ὅτε δὲ οὔ. τὰ δὲ ὑπὸ ὕδατος. ἐν ᾧ περ ἀφεψοῦνται μῆλα ἢ ῥόδα τινῶν οἷον ὄμφακος ῥοιῶν μύρτων μίγνυται δὲ τούτοις μέλιτος καλλίστου ἀπαφρισθέντος. τοῦ τε

Κεφαλικὸν ξηρόν.

Ρ ρόδων γο. ι. ἴρεως γο. α. S. μαΐνης γο. α. S. ἀριστολοχίας. λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ γο. α. S. Ἄλλο. Στίπτου φλοιοῦ ∠. ϛ. λιβάνου ∠. δ. μαστίχης ∠. δ. ἴρεως ∠. ς. ῥοδίνης ξηρᾶς ∠. ϛ. ἀριστολοχίας ∠. β.

Διὰ ἀλόης.

Α λόης ∠. ϛ. ὀρόβου ∠. η. μαΐνης ∠. δ. κικίδος ∠. γ. χίσσης ∠. β. Διασφέκλης μαστίχινος.

Κ αδμείας κεκ. καὶ πεπλυμένης γο. α. γῆς ἀστέρος γο. α. σφέκλης κεκ. γο. δ. τοῦ διαφανοῦς γο. δ. λιβάνου γο. δ. τινὲς δὲ καὶ ἀμύλου γο. δ.

Ἡ μελιτοδὰ Ὀρειβασίου.

Χ αλκίτεως λεπίδος χαλκοῦ κικίδος βαλαυστίων κηροῦ γο. γ. ἀριστολοχίας μακρᾶς ἀνὰ γο. α. σπόδιον χίσσης ἀνὰ γο. S.

Διὰ ὀστρέων.

Κ αδμείας λιβάνου ἀνὰ γο. α. ὀστρέων κεκ. γο. γ.

Διὰ λιβάνου.

Λ ιθαργύρου λιβάνου λεπίδος, χαλκοῦ, ῥοϊδαρίου ἀμύλου ψιμυθίου τὸ ἴσον. Ἀφροδιτάριον.

Λ ιβάνου λεπίδος χαλκοῦ ῥοϊδαρίου ἀμύλου ψιμυθίου ἴσον.

Ἡ ῥοδία ἴσχαιμος καὶ πρὸς τομὰς καὶ ὑπερσαρκώσεις.

Κ ικίδος ὠμῆς ∠. ϛ. κικίδος κεκ. καὶ ἐσβεσμένης, οἴνῳ ξηρᾶς ∠. ις. λεπίδος χαλκοῦ μιλαίνης. εἰ δὲ μὴ ἐρυθροῦ ∠. η. χαλκάνθου ∠. κδ. χίσσης ∠. κζ. λεῖον ἀπόθου ἰσχυρᾶς ὀμβρίας. Τὸ ξανθόν.

Χ αλκίτεως κεκ. ∠. μ. χαλκάνθου κεκ. ∠. η. μίσυος κεκ. ∠. ι. χαλκοῦ κεκ. ∠. ι. Τὸ ψαρόν.

Μ ίσυος γο. ι. κικίδων γο. δ. χαλκίτεως γο. β. λεπίδος χαλκοῦ γο. β. χαλκάνθου γο. α. ἰοῦ ξυστοῦ γο. β.

Τὸ βασιλικὸν καυστικόν.

Φ οινικίνου λι. α. ἀσβέστου λι. ς. ὕδατι λείου ταῖς ὑπόκαυσι ὀμβρίαις. εἶτα ξηράνας χρῶ. Τὸ αἰθερόν.

Κ υπέρου ∠. η. σμύρνης ∠. ιβ. σανδαράχης ∠. γ. ῥόδων ἀνθοῦς ∠. β. κρόκου ∠. α. κρεκομάγματος. χίσσης ἴρεως ἰλλυρικῆς ἀνὰ ∠. ς. Τὸ δὲ χάρτε πρὸς τομὰς σώματος μάλιστα ἢ τὰ δι' αἰδοίων.

Λ επίδος χαλκοῦ. χάρτου κεκ. ἀνὰ ∠. η. ἀρσενικοῦ θείου ἀπύρου ἀνὰ ∠. ιβ. μολίβου κεκ. ∠. ϛ. πρὸς μὲν τὰς ὑγροτέρας σηπεδόνας ξηρῷ χρῶ, πρὸς δὲ τὰς ξηρὰς ῥοδίνῳ φυρῶν. ἄριστα καὶ μάλιστα ἐκ ῥοδίνου.

Τὸ διὰ ὀξυμυρσίνης πρὸς τὰ αὐτά.

Ρ οὸς συριακῆς γο. ις. ὀξυμυρσίνης φύλλων σανδαράχης ἀνὰ ∠. η. ἰτέας φύλλων ξηρῶν. σποδίου ἀνὰ ∠. ϛ. χίσσης χρυσοκόλλης ἀλόης χαλκίτεως ὠμῆς. λεπίδος ἀρσενικοῦ ἁλῶν καππαδοκικῶν ἀνὰ ∠. δ.

Τὸ τοῦ μασσαλιώτου.

Ν ίτρου ὀπτοῦ χρυσοκόλλης. λίθου ἀσσίου. σανδαράχης. μίσυος. χαλκίτεως χίσσης διφρυγοῦς ἴσα ξηρῷ χρῶ.

Σμῆγμα ξηρὸν Ἀσκληπιοῦ.

Δ αφνίδων νίτρου ἀλεξανδρίνου. ἁλὸς πεφρυγμένου. ἁλὸς καππαδοκικοῦ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀφρονίτρου, μαστίχης ἀνὰ λι. α. ἐλλεβόρου μέλανος στρουθίου πυρέθρου σφέκλης οἴνου κεκ. σταφίδος ἀγρίας νάπυος. κυπέρου. στυπτηρίας. χίσσης χοίνου ἄνθους ἴρεως κικίδων ἀνὰ γο. ϛ. σαμψύχου λι. α. ἄγνου σπέρματος γλήχωνος κυμίνου. σελίνου καὶ θρίων ἀνὰ γο. ϛ. χαμαιλέοντος μέλανος θείου. κόμμεως. λιβάνου πεπέρεως σικύου ἀγρίου ῥίζης. πρασίου κεμαδίας πανακίας σηπίας. ὀστράκου τήλεως φύλλου. κόστου κυμίνου. εὐφορβίου ναρδοστάχυος ἀνὰ γο. γ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ταῦτα προστίθησι. ἁλῶν νιβοπηγικῶν. ἁλῶν φαγασίων ἀνὰ λι. α. ἀδάρκης γο. α. στυπτηρίας ὑγρᾶς καλπικῆς. κνήκου κόκκου κνιδίου ἀγρώστεως ξηρᾶς. βρυωνίας ξηρᾶς ἀνὰ γο. γ.

Σμῆγμα πεπόνατον.

Λ ιβάνου. μαστίχης. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ γο. α. τραγακάνθης γο. α. S. χυλοῦ ὄμφακος γο. ς. σινήπεως σπέρματος προσφάτου γο. γ. σεμιδάλεως ξε. ι. ἁλῶν κα. τὰ λευκά. ἴρεως γο. δ. τινὲς καὶ ἐλλεβόρου μέλανος γο. β.

Ἄλλως τὸ κρεῖττονος.

Τ ραγμοῦ μοδ. α. σεμιδάλεως ξε. δ. τριφύλλου μυροβαλάνου. ἴρεως ἰλλυρικῆς ἀνὰ λι. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λι. α. κόστου λι. α. ἁλῶν λεπτὰ τὰ λευκά. πεπόνων σαρκός. ξε. β. ὄμφακος χυλοῦ ξε. β. φύρε καὶ ἀναπλάσσας ἀρτίσκους ξήραινε. εἶτα κόψας καὶ σήσας χρῶ. Ἄλλο. Τραγακάνθης. λιβάνου μαστίχης ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠. ι. ὄμφακος χυλοῦ ∠. α. σεμιδάλεως ξε. ι. ἁλῶν τῶν λευκοῦ γο. α. πεπόνων σαρκῶν γο. ι. σκεύαζε ὡς προείρηται.

Σμῆγμα κεφαλῆς ἐθυμιατιζομένης ξηραντικόν.

Ν ίτρου ἀλεξανδρίνου πυροῦ γο. ι. ἁλῶν κοινῶν πεφρυγμένων α. S. ἁλῶν καππαδοκικῶν γο. α. ταῦτα φυράσας ὄξει δριμυτάτῳ ἔμβαλε. λοπάδι καινῇ. καὶ καῦσον. ἀνακινῶν ἕως ἀνθρακωθῇ. εἶτα σμῆξας λείοις σμῆχε. ὅπως ἐπισχάζων ἐν βαλανείῳ.

Σάπων Κωνσταντίνου.

Ρ όδων ξηρῶν ἀλόης κικίδων σποδίου μαλάθρου σαρκοκόλλης ἀνὰ γο. γ. βαλαυστίων. σμύρνης σανδαράχης ναρδοστάχυος ἀνὰ γο. ς. κόστου γο. α. σάπωνος γαλλικοῦ λι. α. ἀναλάμβανε ζέματι θέρμων.

Ξηρίον τὸ ψίλωθρον ποδαγρικόν.

Μ αστίχης λιβάνου ἄρρενος. σταφίδος ἀγρίας. ἐλλεβόρου λευκοῦ λιθαργύρου ἀνὰ γο. γ. φύλλων ἀμύλου

Ὁ διὰ τοῦ ἀλικακάβου.

Λιθαργύρου ∠ κδ'. ψιμυθίου ∠ ιϛ'. ἢ κα'. ἀλικακάβου ∠ η'. χαλκάνθου ∠ δ'. σχιστῆς ∠ δ'. μίλτου ὥστε χρῶσαι ὕδατι ἀναλάμβανε. Ὁ διὰ δύο ἐλλεβόρων· ὁ δὲ αὐτὸς καὶ διὰ δύο ἀλικακάβων.

Ἀκακίας μελαίνης καὶ κιρρᾶς. κόλλης τεκτονικῆς, ἐν ἄλλῳ ἰχθυοκόλλης ἀνὰ Γο. δ'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. γλαυκίου. ἀλόης ἀνὰ Γο. ϛ'. λιβάνου ἄρρενος. ἐλλεβόρου μέλανος καὶ λευκοῦ ἀνὰ Γο. α'. ὄξει σκιλλητικῷ ἀναλάμβανε. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως τῷ αὐτῷ, ἢ κοινῷ λύσας χρῖε πρὸ λουτροῦ καὶ αὖθις μετὰ λουτρόν. Ὁ κεροχύτης.

Σμύρνης χαλκοῦ κεκαυμένου ἀριστολοχίας στροβύλης. ἰοῦ ξυστοῦ λεπίδος στομώματος πιτυοστροβίλων ὀρθοῦ στυπτηρίας ⊙ ἀνὰ Γο. α'. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. αἴρειν δὲ δεῖ τὴν ἀποθεραπείαν ἡλίου ὄντος ἐν κενῷ. γίνεται δὲ καὶ ἔμπλαστρος οὕτως, τοῦ τροχίσκου. κηροῦ κολοφωνίας ἐλαίου τὸ ἴσον ὄξους τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν λείωσιν τοῦ τροχίσκου. Ὁ μελάγχλωρος.

Σμύρνης ἀλόης. λεπίδος. χαλκοῦ κεκαυμένου ἀρσενικοῦ στυπτηρίας σχιστῆς καὶ στροβύλης ἴρεως χαλκίτεως. μίσυος. ἁλὸς ὀρυκτοῦ. χαλκάνθου. ψιμυθίου νίτρου λιθαργύρου πάνακος ῥίζης. κηκῖδος σιδίων. κηκίδων ἀριστολοχίας. ⊙ λεπίδος στομώματος ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ Γο. α'. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. γίνεται δὲ καὶ ἔμπλαστρος οὕτως, τοῦ τροχίσκου Γο. β'. κολοφωνίας, κηροῦ, ἐλαίου, ἀνὰ Γο. ϛ'. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. εἰς τὴν τοῦ τροχίσκου λείωσιν. Ὁ παντόλμιος πρὸς χειρώνια καὶ κακοήθη καὶ πρὸς ἑρπυσματα.

Κασίας χαλκοῦ κεκαυμένου ψιμυθίου. λιθαργύρου. ἰοῦ ξυστοῦ. στυπτηρίας σχιστῆς καὶ ⊙ καὶ ὑγρᾶς καὶ πλινθίτιδος, πάνακος ῥίζης ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ ⊙ σιδίων χαλκάνθου ἀνδράχνης ἴρεως ἀστραγαλίτιδος χαλκίτεως μίσυος. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ. ἰοῦ σιδήρου. λεπίδος χαλκοῦ. ἀλόης διφρυγοῦς λιβάνου κηκίδων σαρκοκόλλης μολύβδου κεκαυμένου φύλλων ἐλαίας. σώρεως σμύρνης μελαντηρίας ὑγρᾶς βαλαυστίων ἀκάνθης αἰγυπτίας. θείου ἀπύρου νίτρου ῥοῦ ἐρυθροῦ, ῥοῦ συριακοῦ. χρυσοκόλλης στυπτηρίας. βυρσοδεψικῆς. ἀκακίας ἁλὸς ἀφροῦ. ὀμφακίου. ἀρσενικοῦ τὸ ἴσον λείου ἐν τοῖς ὑπὸ κυνοκαύμασιν σὺν ὄξει ἐπὶ ἡμέρας λ'. Ὁ νυμφοδότου.

Ἀφρονίτρου Γο. α'. νίτρου ἀλεξανδρινοῦ, σάπωνος γαλλικοῦ ἀνὰ Γο. α'. ἁλὸς καππαδοκικοῦ μαστίχης. κηκίδων ἀνὰ ∠ δ'. ῥοδοφύλλων ἀμώμου ἀμύλου ἀνὰ Γο α'. φύλλου ∠ α'. στυπτηρίας σχιστῆς κόστου ἀνὰ ∠ β'. οἴνου μυρτίτου τὸ ἀρκοῦν. Ὁ διὰ θαψίας ἡ μικρανικός.

Χυλοῦ θαψίας ∠ ιϛ'. σμύρνης ∠ η'. ὀποπάνακος εὐφορβίου ἀνὰ ∠ ϛ'. νίτρου ὀποῦ παρθενικοῦ ἀνὰ ∠ δ'. πιτύρεως σαγαπηνοῦ ἀνὰ ∠ β'. ὄξους τὸ ἀρκοῦν, ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ὄξει καταχρίσας μετὰ ϛ' ὥρας λοῦε. εἰ δὲ βούλει ὑφειμένως χρήσασθαι κηρωτῇ ἴσης ἀναλαβὼν ἔμπλασσε καὶ ἔα νυχθήμερον. Ὑπόθετον πρὸς δυσεντερίαν. καὶ δακτυλίων πόνους.

Γῆς ἀστέρος. ἀμύλου ἀνὰ Γο. γ'. κρόκου Γο. β'. ἀκακίας φαγανάκανθης ἀνὰ Γο. α'. κασσορείου λιβάνου λυκίου ἀνὰ Γο. S. ἐπὶ τῶν θερμοτέρων. καὶ ὀπίου Γο S. ψυλλίου 𐅻 ἀναλάμβανε καὶ πλάττε ἐπὶ μήκει κεκαυμένου S.

Περὶ ξηρίων καὶ σμιγμάτων. ιγ'.

Τῶν ξηρίων φαρμάκων, ἃ δὴ καὶ καταπλάσματα καλεῖται. τὰ μὲν ἕλκεσιν ἁρμόττει τὰ δὲ τῷ δέρματι προσφέρεται. καὶ τῶν μὲν ἕλκεσιν ἁρμοττόντων. τὰ μέν εἰσι σαρκωτικὰ τῶν κοίλων. τὰ δὲ κατασταλτικὰ τῶν ὑπερσαρκούντων. τὰ δέ, κατουλωτικά. τὰ δὲ καυστικά τε καὶ σηπτικά. τὰ δὲ ἴσχαιμα. τὰ μὲν οὖν σαρκωτικὰ ἢ τῷ καθαίρειν. τὰ ῥυπαρὰ σαρκοῖ, ὡς τὰ δι᾽ ὀρόβων. ἀριστολοχίας ἴρεως πάνακος σμύρνης λιβάνου ἀλόης. ἢ παρὰ τὸ ξηραίνειν τὴν περιοῦσαν ὑγρασίαν ὡς τὰ διὰ χαλκοῦ διφρυγοῦς λεπίδος χάρτου κεκαυμένου πίτυος φλοιοῦ. ἀκάνθης. αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ κατουλοῖ. ἢ τῷ τὰς δριμύτητάς τε καὶ δήξεις ἀμβλύνειν ὡς τὰ διὰ πομφόλυγος ἀμύλου. ψιμυθίου. σφέκλης τοῦ διαφανοῦς ὀστρέων κεκαυμένων γῆς σαμίας καὶ τῶν παραπλησίων καὶ τῶν συνθέτων ἐκ τούτων ἔχει δυνάμεις. τῶν δὲ κατασταλτικῶν πραέα μέν ἐστι τὰ διὰ λεπίδος χαλκοῦ τὰ μίσυος χαλκίτεως κεκαυμένων κηκῖδος. ἰσχυρότερα δὲ τὰ διὰ χαλκάνθου ἰοῦ μίσυος. χαλκίτεως, ἀκαύστων. καυστικὰ δὲ καὶ σηπτὰ διὰ τιτάνου τε καὶ ἀρσενικοῦ καὶ σανδαράχης καὶ σφέκλης. ἥτις ἐστὶ τρὺξ οἴνου. κεκαυμένη συντίθεται δὲ ταῦτα πάντα τὰ χνοωδέστατα μὲν ἐπιπαττόμενα τοῖς ἕλκεσιν ἀδηκτότερα γίνεται. ἁδρομερέστατα δὲ μᾶλλον δάκνει. τὰ δὲ ἴσχαιμα ἢ τὸ στύφειν ἢ τῷ ψύχειν ἢ τῷ ξηραίνειν. ἢ τὸ παρεμπλάσσειν ἐν τῷ καίειν τε καὶ ἐσχαροῦν ἐπέχειν ὧν τὴν ὕλην ἐν τῷ περὶ τροχίσκων ἐμάθομεν. τῶν δὲ τῷ δέρματι προσφερομένων, τὰ μὲν ῥύπτει τε καὶ σμήχει ὡς τὰ διὰ κιμωλίας κλυστήρεως βρέγματος ζύμης κριθίνων, πιτύρων, σαρκός. ἁλὸς ἀνθοῦς. τὰ δὲ λεπτύνει τε. καὶ διαφορεῖ ὡς τὰ δι᾽ ἐλλεβόρου, ἀλκυονίου θείου σταφίδος ἀγρίας νάπυος πυρέθρου κέγχρου λημνίτιδος σηπίας ὀστράκου. καὶ ταῦτα δὲ προσλαμβάνοντα τίτανόν τε καὶ ἀρσενικὸν σύν τινι τῶν ὑγρῶν ψιλωτικά τε καὶ σμήγματα γίνεται. τὰ δὲ τῇ κεφαλῇ προσφέρεται διὰ τὸ ξηραίνειν τὸ ἐπιφερόμενον ὑπ᾽ αὐτῆς ῥεῦμα. ὡς τὰ διὰ νίτρου ἁλῶν κηκίδων σιδίων καὶ τῶν παραπλησίων. ἅπαντα δὲ τὰ σμήγματα δεῖ ἀναλείπτῳ προσφέρειν τῷ χρωτί.

δρακόντου ῥίζης Χ. γῆς ἀστέρος ἀνὰ ∠. ιβ. ῥοῦ τοῦ ἐπὶ τὰ ὄψα ∠. ιδ. σιδίων πεφωγμένων ∠. ζ. λιβανωτοῦ ∠. η. πίτυος φλοιοῦ πεφωγμένου σπέρματος ∠. ιδ. ὑοσκυάμου πεφωγμένου ∠. ι. ἐξ σκυτοδεψικοῦ ℥. β. οἴνου μέλανος ὅσον ἑψῆσαι τὸν ῥοῦν ὡς παχύτατον γενέσθαι τὸν οἶνον καὶ τούτου ἐπιθημέλω τὰ λοιπὰ ἀναλαβόντα πλάσσειν τροχίσκους·

ὁ τοῦ ἀμαζόνος.

Σελίνου σπέρματος ἀνίσου ἀνὰ ∠. ς. ἀψινθίου κόμης ∠. δ. σμύρνης τετρώβολον. ὀπίου κασσορίου ἀνὰ ∠. ϛ. κινναμώμου ∠. ς. ὕδατι.

ὁ διὰ πικρῶν ἀμυγδάλων.

Ἀνίσου σελίνου σπέρματος ἀσάρου ἀμυγδάλων πικρῶν. ἀψινθίου κόμης τὸ ἴσον ὕδατι. πλάττε τροχ. ∠. α. καὶ δίδου ἀπυρέτοις μετ' οἰνομέλιτος. πυρέσσουσι δὲ μεθ' ὑδρομέλιτος.

ὁ διὰ τῆς ἐρίκης ἀπολλωνιός.

Ἐρίκης καρποῦ ∠. δ. τετρώβολον λευκοῦ. νάρδου συριακῆς ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠. β. τὸ ἀμμωνιακὸν ὄξει διαλύεται καὶ τοῖς ξηροῖς ἐπιβάλλεται. καὶ ἀναπλάσσονται τροχίσκοι ἀνὰ ∠. α. ἡ δόσις τροχ. α. μετ' ὀξυμέλιτος κυ. α.

ὁ διὰ φυσαλίδων.

Σικύου ἡμέρου λελεπισμένου σπέρματος Γο. δ. ὑοσκυάμου σπέρματος κωνίου ἀνὰ Γο. β. μαράθρου λαπάθου σπέρματος κρόκου στροβίλων ἀμυγδάλων πικρῶν. ὀπίου ἀνὰ Γο. α. φυσαλίδος ℥. γ. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

ὁ φιλίππου δυσεντερικός.

Βαλαυστίων ἀκακίας· ὑποκυστίδος Χ ὀπίου ῥοῦ λιβανωτοῦ σμύρνης κρόκου κηκίδος. ἀλόης ῥέου ποντικοῦ, σιδίων μυρτίων ἀνὰ ∠. δ. ἀναλάμβανε οἴνῳ αὐστηρῷ. καὶ ποίει τροχίσκους τριοβολιαίους. δίδου δὲ ἀπυρέτοις, μετ' οἴνου. πυρέσσουσι δὲ μεθ' ὑδρομέλιτος.

ὁ μοῦσα.

Συπτηρίας ἀλόης σμύρνης χαλκάνθου ἀνὰ Γο. α. S. σιδίων κρόκου μάγματος ∠. ς. οἴνῳ.

κροκομάγματος σκευή.

Κρόκου Γο. β. ῥόδων ἀμύλου σμύρνης. ἀλόης λιβανωτοῦ κόμμεως ἀνὰ Γο. α. κόστου ναρδοστάχυος ἀνὰ ∠. α. οἴνῳ. τὸ ὑπὸ τοῦ κροκίνου ἐλαίου καὶ ἐπίθεμα κροκομάγματος λέγεται ποίησις. νύρη τροχ. ἐκ τῆς ὑρω.

ἡ πολυείδους σφραγίς.

Σμύρνης ἀλόης κρόκου ἀνὰ ∠. η. συπτηρίας σχιστῆς ∠. ε. ὕδατι.

Συπτηρίας σχιστῆς ∠. δ. σμύρνης ∠. η. χαλκάνθου ∠. β. κυτίνων ∠. ιϛ. χολῆς ταυρείας ∠. ς. ἐν ἄλλῳ ∠. ις. ἀλόης Γο. α. οἴνῳ αὐστηρῷ ἀναλάμβανε.

ὁ πασίωνος.

Λεπίδος χαλκοῦ ∠. ιβ. χαλκοῦ κεκαυμένου. ἀλόης ἀμμωνιακοῦ συπτηρίας στρογγύλης ἰοῦ ξυστοῦ λιβανωτοῦ ἀνὰ ∠. η. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

ὁ ἀνδρώνιος.

Κυτίνων ἰ. σμύρνης ∠. δ. κηκίδων ∠. η. ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠. δ. χαλκάνθου. κρόκου, σχιστῆς. κροκομάγματος. μίσυος λιβανωτοῦ ἀνὰ ∠. β. οἴνῳ συνφώδει ὄξει λείου.

φαυστίνου.

Ἀρσενικοῦ ∠. ιβ. σανδαράχης ∠. ς. ἀσβέστου ∠. η. χάρτου κεκ. ∠. α. Χ μύρτων. ἢ ἀφεψήματι ἀναλαβὼν ποίει τροχίσκους. καὶ οὕτω μετὰ ἀφεψήματος μυρτῶν καὶ φακῶν καὶ βάτου ῥιζῶν.

ὁ διὰ χαρτίου.

Χάρτου κεκ. λι. β. πιτύϊνου ἀρσενικοῦ σανδαράχης ἀνὰ Γο. α. ἀρνογλώσσου Χ ἀναλάμβανε.

θρόνος μαρκέλλιος.

Χάρτου κεκαυμένου ∠. η. σανδαράχης ἀρσενικοῦ λεπίδος χαλκοῦ σχιστῆς ἀνὰ ∠. δ. βαλαυστίου ∠. γ. ὀπίου ∠. ϛ. ἀσβέστου ∠. κ. ὀμφακίου ∠. α. ὑποκυστίδος Χ ∠. γ. οἴνῳ μυρτίτῃ ἀναλαβὼν ποίει τροχίσκους τετραδραχμιαίους καὶ ἕψησας εἰς οἶνον σίδια καὶ μύρτα καὶ ῥόδα ἕως ἀποτελέσωσι δίδου εἰς ς. κυάθους οἴνου τροχίσκον α. ἢ ἐπὶ πλέον ∠. δ.

ὁ διὰ φιλλῶν.

Κηκίδων κεκ. χάρτου κεκ. σφέκλου κεκ. ἄρτου κεκ. ἀνὰ ∠. ι. ἀμύλου καὶ κεράτων ἐλαφείων κεκ. ∠. η. ἀρσενικοῦ. ∠. β. σανδαράχης πιτύϊνου ἀνὰ ∠. η. ἀκακίας ψιμυθίου ἀνὰ ∠. α. λιθαργύρου ∠. γ. οἴνῳ λείου.

ὁ βιθυνός.

Σιδίων ∠. ι. καλαμίνθης Γο. γ. ἀριστολοχίας κηκίδων πάνακος. ῥίζης ἴρεως. χαλκάνθου. σχιστῆς χαλκίτεως. μίσυος. λεπίδος χαλκοῦ μαίνης. οἴνοι καὶ κόστου ἀνὰ Γο. α. S. ὄξει.

ὁ διὰ κασσορίου πρὸς ἕλκη καὶ νομὰς καὶ ἐρύματα.

Κρόκου ἀλόης λιβανωτοῦ ἀνὰ Γο. α. κυτίνων συπτηρίας σχιστῆς κασσορίου μαίνης ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ Γο. α. μέλτου. σταφίδος λι. α. ἀναλάμβανε οἴνῳ παλαιῷ.

ὁ διὰ κασσορίου καλικοῖς.

Σμύρνης κασσορίου ἀνὰ ℔. ς. κρόκου ὀπίου ἀνὰ ℔. ϛ. ἀνίσου σελίνου σπέρματος δαυκίου σπέρματος ἀνὰ Γο. S. ὑοσκυάμου σπέρματος ℔. η.

ὁ δι' οἰνελαίου τροχίσκος ἰσδρικὸς καὶ αἰδοιικός.

Ψιμυθίου Γο. ι. λιθαργύρου Γο. ι. λιβανωτοῦ σκωρίας μολίβου σχιστῆς συπτηρίας, ἀνὰ Γο. β. ἀθαλασσίῳ οἴνῳ λείου. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως οἰνοροδίνῳ ἢ οἰνομυρσίνῳ ἀνάλυε.

διὰ λίθου φρυγίου αἰδοιικοῖς.

Λίθους φρυγίους κεκ. καὶ ἐσβεσμένους τρεῖς. τὸ μὲν πρῶτον, βουτύρῳ ἢ ῥοδίνῳ· τὸ δὲ β. οἴνῳ. τὸ δὲ γ. μέλιτι Γο. ϛ. ῥόδων ἄνθους Γο. δ. σιδίων Γο. α.

ὁ διὰ λωταρίων ἰσδρικοῦ καὶ αἰδοιικοῦ.

Ψιμυθίου ἀμύλου γλαυκίου κρόκου συπτηρίας. ἴσα λείου χυλῷ λωταρίων ἢ οἴνῳ.

ὁ λευκός.

Γῆς ἀστέρος Γο. δ. πομφόλυγος ψιμυθίου ἀμύλου ἀνὰ Γο. β. ὀπίου ℔. δ. ὕδατι.

Ἡ ἄτακτος ποδαγρική.

Ψ ύλλου μέσου δαμασωνίου ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κυανοῦν ἄνθος ἐχούσης· ἐρυθροδάνου μαστίχης. κρόκου κασσίας ἀλόης ὑποκιστίδος. γεντιανῆς, χαμαίδρυος ἀνὰ Γο. α. χρυσοφύλλου ἀστέρος λευκοῦ καὶ μέλανος, ἀνὰ Γο. ς. ναρδοστάχυος σμύρνης· ῥέου βαρβαρικοῦ παιωνίας ῥίζης ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ στρογγύλης ἀνὰ Γο. β. ἡ χρῆσις ὁμοίως.

Ἡ πρόκλου ποδαγρικὴ καὶ πρὸς ἰσχιάδας.

Χ αμαίδρυος Γο. δ. κενταυρίου Γο. η. ἀριστολοχίας Γο. ζ. γεντιανῆς Γο. ς. ἀνδρικοῦ Γο. ε. πετροσελίνου μακεδονικοῦ Γο. δ. μήου Γο. γ. ἀγαρικοῦ Γο. β. φοῦ Γο. α. μέλιτος ἀττικοῦ ΚΞ β.

Τὸ διὰ τῶν ζ πρὸς τὰ αὐτά.

Π οντικοῦ ἀριστολοχίας μακρᾶς ἀνὰ Γο. α. κενταυρίου χαμαιπίτυος ἀγαρικοῦ ἀνὰ Γο. γ. χαμαίδρυος Γο. ς. γεντιανῆς Γο. ε. πυρὸς καὶ πετροσελίνου Γο. α. μέλιτος ∠. ε. ἡ δόσις ∠. α.

Περὶ τροχίσκων. ιβ.

Τ ροχίσκοι ὀνομάζονται μὲν ἀπὸ τοῦ σχήματος. εἴδη δὲ αὐτῶν γ. οἱ μὲν γάρ εἰσι πότιμοι. οἱ δὲ ἐνετικοί. οἱ δὲ καταχριστοί. τῶν μὲν οὖν ποτίμων οἱ μέν εἰσιν ἐπισχετικοὶ κοιλίας ἢ αἵματος ἢ ἄλλης τινὸς ῥύσεως τῷ ψύχειν ἢ στύφειν ἢ παρεμπλάττειν ἢ ξηραίνειν ἐπέχοντες, ὡς ὁ δι' ἀκάνθης αἰγυπτίας, καὶ διὰ σπερμάτων. καὶ οἱ παρηγορικοί. οἱ δὲ ἀνώδυνοι. οἱ παρὰ τὸ ναρκοῦν τὴν αἴσθησιν, ὡς ὁ κροκώδης, ἢ τῷ διαχεῖν ὡς οἱ διὰ τῶν ἀρωμάτων. οἱ δὲ ἐμφρακτικοὶ σπληνὸς ἢ νεφρῶν ἢ ἥπατος, ὡς ὁ δι' ἀμυγδάλων πικρῶν. τῶν δὲ ἐνετῶν· οἱ μὲν εἰσὶν ἀμβλυντικοὶ τῶν δριμέων ὡς ἐπὶ δυσεντερίας ὥσπερ οἱ διὰ πομφόλυγος καὶ ἀμύλου καὶ γῆς σαμίας διὰ χυλοῦ πτισάνης, ἢ τοιοῦτοί τινες ἐνιέμενοι. οἱ δὲ στυπτικοὶ τῆς περὶ κοιλίαν ἢ αἵματος ῥύσεως. ὡς οἱ διὰ στυπτηρίας ἀκακίας ὀμφακίου. οἷός ἐστιν ὁ Φιλίππου. ἢ δι' ἀκάνθης αἰγυπτίας μετὰ χυλοῦ ῥόδων, ἢ ἀρνογλώσσου ἐνιέμενοι. οἱ δὲ καυστικοὶ ἐπὶ τῶν νομωδῶν δυσεντεριῶν ἁρμόζοντες ἀπὸ σανδαράχης ἀρσενικοῦ πιτύου χάρτου κεκαυμένου συντιθέμενοι. ἐνιέμενοι δὲ μετὰ χυλοῦ φακῶν, ἢ ὀρύζης. προαποκλυσθέντος ἅλμῃ τοῦ ἐντέρου προβεβρωκότων δὲ καὶ τι τῶν κρεμαννύντων ὥστε μηδέν τι τῆς τῶν φαρμάκων δυνάμεως πρὸς τὸν στόμαχον ἀναρπάζεσθαι. χρήσιμοι δὲ οἱ ἐνετοὶ τροχίσκοι ἐπὶ τῶν κατωτέρω τοῦ ὀμφαλοῦ μάλιστα διαθέσεων. ἀνωτέρω γὰρ ἡ δύναμις αὐτῶν οὐκ ἐξικνεῖται. οἱ δὲ καταχριστοὶ δυνάμεως μὲν ὁμοίας εἰσὶ τοῖς ἐνιεμένοις. ἀλλ' οἱ μὲν στυπτικοὶ ποιοῦσιν ἐπὶ ῥεύματος ἐξανθημάτων· παρατριμμάτων. αἱμορραγίας. ῥυπτικοὶ ἑλκῶν. ὥσπερ ὁ ἀνδρώνειος ὁ πολυείδης. οἱ δὲ ἀμβλυντικοῖς ἀνθραξίν τε καὶ κακοήθεσιν τῶν ἑλκῶν, ἁρμόζοντες. ὅτε λευκὸς καὶ ὁ διὰ λωταρίων. οἱ δὲ καίοντες. ὡς οἱ λεχθέντες, οἷοί περ οἱ φαυστιανοὶ ἐπὶ τῶν ἐν αἰδοίοις ἕδρᾳ νομωδῶν ἑλκῶν ἐπί τε πτερυγίων καὶ σαρκωμάτων ἁρμόζοντες.

Τροχίσκος ὁ ἀστήρ.

Κ ρόκου ὀπίου καστορίου. ναρδοστάχυος. κασσίας σμύρνης. λημνίας σφραγῖδος. μανδραγόρου φλοιοῦ ἀνὰ Γο. δ. λευκοῦ σελίνου. ἀνίσου σεσέλεως. ὑοσκυάμου σπέρμα στύρακος, ἀνὰ ∠. η. οἴνῳ λείου.

Ὁ Τελέωνος.

Σ ελίνου σπέρμα. ὑοσκυάμου σπέρμα ἀνὰ ∠. β. ἀνίσου ∠. δ. ὀπίου ∠. γ. ὕδατι λείου.

Ὁ διὰ σπερμάτων.

Ἀ νίσου ἄμεως μαράθρου σπέρμα ἀνὰ ∠. δ. σελίνου σπέρμα ὀπίου ὑοσκυάμου σπέρμα ἀνὰ ∠. β. ὕδατι.

Ὁ κροκώδης.

Ἀ νίσου. δαύκου κελτικοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠. δ. σμύρνης καστορίου. ἀνὰ ∠. β. κρόκου ὀπίου ἀνὰ ∠. γ. σελίνου σπέρματος στύρακος ἀνὰ ∠. δ. ὑοσκυάμου σπέρμα ∠. ς. ὕδατι λείου.

Ὁ διάρροδος.

Ἀ κακίας κόμεως ῥόδων. ἄνθους βαλαυστίων ὑποκιστίδος X̆ κηκίδων ἀνὰ ∠. γ. ῥόδων χλωρῶν X̆ ἀρνογλώσσου σπέρμα ἀνὰ ∠. α. λυκίου ἰνδικοῦ ∠. α.

Ὁ διὰ κοραλλίου.

Υ οσκυάμου σπέρματος λιβάνου ἀνὰ ∠. η. γῆς σαμίας κοραλλίου μίλτου σινωπίδος ὀπίου ἀνὰ ∠. δ. ἀμύλου βαλαυστίων ἀνὰ ∠. β. X̆ πολυγόνου ἀναλάμβανε.

Ὁ δι' ἠλέκτρου.

Ψ υλλίου Γο. ε. μαστίχης Γο. δ. ἠλέκτρου ῥινήματος ἴρεως κρόκου ἀνὰ Γο. δ. ὀπίου Γο. β.

Ὁ δι' ἀκάνθης αἰγυπτίας.

Ἀ κάνθης αἰγυπτίας, ῥοῦ λιβάνου. ἀκακίας. στυπτηρίας σχιστῆς ὑποκιστίδος X̆ κηκίδος λημνίας σφραγῖδος. κοραλλίου. συμφύτου. σαμίου ἀστέρος. ἀλόης. λαδάνου τὸ ἴσον οἴνῳ.

Ἄλλος ὃν Γαλλωὸς ἀφροδισιαστικὸν κλειδίον ἐπιγράφει.

Κ υτίνων ῥοιῶν, ἀκάνθης αἰγυπτίας βαλαυστίων ὑποκιστίδος X̆ ἀκακίας ἀνὰ ∠. ς. λυκίου ῥὲχ ποντικοῦ ὀπίου ἀνὰ ∠. δ. σμύρνης ∠. β. ἀναλάμβανε οἴνῳ μυρσινίτῃ. ἢ ἀφεψήματι ῥόδων ἢ μύρτων.

Τὸ κλειδίον Ὀρειβασίου δυσεντερικὸν καὶ κοιλιακόν.

Κ ηκίδος ὀμφακίτιδος ∠. η. ὀπίου ∠. δ. ὕδατι πλάσσε καταπότια δίδου γ ἢ δ.

Ὁ δι' ἐλαφείου κέρατος. δυσεντεριῶσι καὶ αἱμοπτοϊκοῖς.

Κ οχλίων ∠. ιβ. κέρατος ἐλάφου ΚΞ. κηκίδος πεφωγμένης. ἀκακίας πεφωγμένης, ἀνὰ ∠. ε. ὀβολοὶ ιβ. μύρτων μελάνων ∠. ιε. ὀπίου πεφωγμένου ὑποκιστίδος X̆ ἀνὰ ∠. ε. οἰνάνθης ∠. ς. μαν-

δραγόρου

ἱδρῶσι καὶ οὐδὲν ἧττον διὰ τὸ φάρμακον. Κονδῖτον λίθων θρυπτικόν.

Π επέρεως λευκοῦ σαξιφράγου ναρδοστάχυος λιθοσπέρμου βετονίκης ἀνὰ γο. α. πετροσελίνου φύλλου ἀνὰ γο. α. S. πηγάνου ἀγρίου σπέρμα γο. S. μέλιτος ξε. α. οἴνου ἀσκαλωνίτου ξε. ις.

Τὸ διὰ τοῦ τραγείου αἵματος.

Ο ταν ἄρξηται ἡ σταφυλὴ περκάζειν τοῦ τράγου τὴν ἡλικίαν ἀκμαίου τὸ αἷμα λαβὼν καὶ ξηράνας ἐν ἡλίῳ δίδου τοῖς λιθιῶσιν ἀπ᾿ αὐτοῦ κοχλιάριον α. μετὰ γλυκέος κρητικοῦ. τινὲς δὲ καὶ ἀμώμου καὶ φύλλου μίσγουσιν ἀνὰ γο. γ. ἄλλοι καὶ σμύρνης λί. δ.

Ἡ διὰ τεττίγων νεφριτική.

Λ ιθόσπερμα ῥαφίδος τοῦ ἰχθύος κε. σεσέλεως ἀνὰ γο. α. ἄμεως σικύου ἡμέρου σπέρμα σαξιφράγου σταφίδων ἐκγεγιγαρτισμένων. ἀλθαίας σπέρμα φασήλου λευκοῦ. λαθύρου ἀνὰ γο. S. ναρδοστάχυος φοῦ. μήου λίθων τῶν ἀπὸ σπόγγων, ἀνὰ ∠ α. ἀδιάντου. παλιούρου σπέρμα τοῦ ἐντὸς σιῶν ξηρῶν. βάτου ῥίζης ἀγρώστεως πολυποδίου ἀνὰ ∠ γ. τραγίου αἵματος ξηρανθέντος ὡς εἴρηται λί. ς. τεττίγων ξηρῶν χωρὶς κεφαλῆς. πτερῶν ποδῶν γο. δ. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ς. μέλιτος ἀπέφθου τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ μέγεθος εἰς κονδῖτον ἀπόζεμα τριβόλου ἢ σαξιφράγου ἢ σίνωνος ἢ ῥίζης ἀσπαράγων ἢ ἀγρώστεως ἢ πενταφύλλου ἢ στρουθίου ῥίζης.

Ἡ διὰ τοῦ λιθοσπέρμου.

Λ ιθοσπέρμου βετονίκης σαξιφράγου πετροσελίνου πεπέρεως λευκοῦ ἴσα μέλιτι.

Ἡ διὰ πρασοσπέρμου.

Π επέρεως λευκοῦ καὶ μέλανος. δαύκου κρητικοῦ σικύου ἡμέρου σπέρμα μαράθρου σπέρμα. πρασίου σπέρμα πετροσελίνου μακεδονικοῦ πυρέθρου ζιγγιβέρεως. φύλλου ἀνὰ γο. α. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ διὰ τηκολίθου.

Ν αρδοστάχυος ὑσσώπου τηκολίθου ἀνὰ λί. η. πεπέρεως λί. ιβ. ζιγγιβέρεως πετροσελίνου. κόστου σαξιφράγου ἀνὰ λί. ς. κασσίας σελίνου σπέρμα ἀνὰ λί. γ. κυπέρου λί. ς. πρίσματος ἐλέφαντος λί. δ. καρδαμώμου ξύλου λί. ς. λινοσπέρμου λί. δ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ διὰ τοῦ σπέρματος τῆς ἀγρίας μαλάχης.

Σ ικύου ἡμέρου σπέρμα ∠ ιβ. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠ ς. κωνείου σπέρμα ∠ γ. οἱ δὲ ∠ ς. ὀπίου μαράθρου μαλάχης ἀγρίας σπέρμα κρόκου ἀνὰ ∠ γ. σελίνου σπέρμα ∠ ς. κασσίας ∠ δ. ἀμύγδαλα βασιλικὰ ι. κάρυα ποντικὰ ι. ἀσάρου ∠ δ. γλυκεῖ κρητικῷ ἀναλάμβανε καὶ δίδου τριώβολον ἀπυρέτοις μετὰ ἑψήματος. τινὲς δὲ μέλιτι ἀναλαμβάνουσιν.

Διὰ τραγημάτων νεφριτικὴ καὶ πρὸς ἑλκώσεις κύστεως καὶ νεφρῶν.

Σ ταφίδος λευκῆς ἀφῃρημένης τὰ γίγαρτα. στροβίλων προσφάτων ἀνὰ γο. β. σικύου σπέρμα λελεπισμένου μύρτων ὀξοσταισμένων. πικρῶν ἀμυγδάλων. φοινίκων λιπαρῶν. σελίνου σπέρμα. μήκωνος σπέρμα κρόκου ἀνὰ ∠ α. σμύρνης γο. β. γλυκεῖ πότιζε νῆστιν ∠ α.

Σατυριακὴ ἀντίδοτος.

Ζ ιγγιβέρεως σατυρείου ἀνωτέρου ἀνὰ ∠ η. σκίγκου τῆς οὐρᾶς μήου ἀσάρου πετροσελίνου καρδαμώμου σεσέλεως ἀνὰ ∠ δ. εὐζώμου σπέρματος κινναμώμου ἀνὰ ∠ γ. ὀρμίνου πεπέρεως λευκοῦ κνίκου σπέρματος ἀνὰ ∠ ς. χοίου ἄνθους ναρδοστάχυος ἀνὰ ∠ α. αἵματος τραγίου μύστρον δίδοται. ∠ α. τοῖς ἀσθενεστέροις μετὰ γάλακτος.

Καταπότια διὰ ξυλομάκερος δυσεντερικοῖς.

Ξ υλομάκερος. ὀπίου ῥόου ἀνὰ λί. ς. κηκίδος σμύρνης ἀνὰ γο. α. ἀναλάμβανε οἴνῳ σπαθίτῃ.

Διὰ κοραλλίου ποδαγρική.

Ρ ίου βαρβαρικοῦ παιωνίας σμύρνης τρωγλίτιδος ναρδοστάχυος, ἀνὰ γο. β. φύλλου γο. α. καρυοφύλλου κόκκοι ιε. ἀναγαλλίδος τῆς τὸ φοίνισσον ἄνθος ἐχούσης ἣν καλοῦσι κοράλλιον γο. S. ἀριστολοχίας μακρᾶς γο. δ. καὶ στρογγύλης γο. δ. ἡ δόσις λί. α. καθ᾿ ἡμέραν εὐπεπτηκότι. δεῖ δὲ ἄρχεσθαι ἀπὸ ἰσημερίας μετοπωρινῆς ἥτις γίνεται περὶ τὴν κδ. τοῦ σεπτεμβρίου μηνός. καὶ λαμβάνειν ἐφεξῆς ἡμέρας ν. καὶ διϊστᾶν ἡμέρας ιθ. καὶ οὕτως ποίει ἕως οὗ πληρωθῶσιν ἃς λαμβάνεις ἡμέρας τξε. τὰ δὲ [illegible] πάντα σχολάζειν. τουτέστιν ἀπὸ κδ. τοῦ ἰουνίου ἕως αὐγούστου συμπληρουμένου. ἀπέχεσθαι δὲ ἀφροδισίων. κρεῶν μάλιστα χοιρείων. καὶ ταρίχου. καὶ γάρου καὶ σεύτλου. καὶ δαύκου. καὶ ἡδυόσμου καὶ θριδάκων ἀπέφθων. καὶ πεπόνων. ἰχθύων δὲ κεφάλων. γόμφων καὶ τῶν μαλακῶν. καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων καὶ ὀσπρίων πάντων. καὶ πάντων ἁπλῶς τῶν παχυχύμων. καὶ οἴνου β. μέλανός τε καὶ πλείονος. λούεσθαι δὲ καθ᾿ ἡμέραν καὶ γυμνάζεσθαι. ἢ ἐκ ποδὸς ἢ διὰ ἵππου ἢ φορείου. οἱ δὲ ξηροτέρας ὄντες ἕξεως καὶ πλατύτερον διαιτηθέντες οὐκ ἐβλάβησαν.

Ἡ τοῦ ἀγαπητοῦ ποδαγρική.

Φ ύλλου ῥέου βαρβαρικοῦ κρόκου ναρδοστάχυος. σμύρνης τρωγλίτιδος. κόστου χαμαίδρυος ἀνὰ γο. β. ἀλόης ἡπατικῆς γο. ε. ὑπερικοῦ παιωνίας ἀνὰ γο. γ. ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ φοῦ. μήου δαμασωνίου ἀναγαλλίδος ἀνὰ γο. δ. ὁ τρόπος τῆς χρήσεως ὁ αὐτὸς τῇ διὰ κοραλλίου.

Τὸ διὰ κιτρίου τοῖς βραδυπεπτοῦσι.

Ὄξους ξε. γ̄. κιτρίου σαρκὸς λι. ᾱ. ὑσσώπου πηγάνου ὑσκυάμου ἀνὰ δραμίδιον συχνόμενον βραχέντα ἐν τῷ ὄξει ἕψεται εἰς ἀποτέταρτον. καὶ ἐμπασθέντα ῥίπτονται. τῷ δ᾽ ὄξει μίγνυται μέλιτος ξε. ᾱ. καὶ πάλιν ἕψεται ἕως μελιτώδους συστάσεως. ὅταν δὲ συστῇ ἐπιπλάσσονται ἀσάρου. μήου πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ Γο. ϛ. ἡ δόσις. κοχλιάριον ᾱ πρωῒ καὶ εἰς κοίτην. Ἡ πικρὰ γαληνοῦ.

Ἀλόης ∠ ρ̄. ξυλοβαλσάμου. μαστίχης κρόκου. ναρδοστάχυος ἀσάρου. κινναμώμου ἀνὰ ∠ ϛ̄. τινὲς καὶ σχοίνου ἄνθους καὶ κασσίας ἀνὰ ∠ ϛ̄. δίδου ∠ ᾱ. ἐν ὑδρομέλιτι.

Ἡ δι᾽ ὀξυμέλιτος πικρὰ πρὸς στομαχικοὺς ὑδέρους ὕδρωπας.

Ἀλόης Γο. δ. φύλλου Γο. ϛ. κόστου κασσίας ἀμώμου ἴρεως ἀνὰ ∠ ᾱ. μαράθρου ῥίζης φλοιοῦ λι. ᾱ. μαστίχης νάρδου κελτικῆς ζιγγιβέρεως ἀνὰ ∠ ᾱ. πεπέρεως ∠ ᾱ. μήου ∠ ᾱ. ὄξους ξε. ᾱ. S. μέλιτος ξε. ᾱ. S. τὸ μάραθρον προσχέον ἐν τῷ ὄξει ῥίπτεται. εἶτα ἐπιβάλλεται τὸ μέλι καὶ μετὰ τὸ ἑψηθῆναι ἄχρι μελιτώδους συστάσεως τὰ λοιπὰ λεάνας ἐπιπάσσεται. Τὸ διὰ λυκίου ἡπατικὸς κάλλιστος.

Γεντιανῆς χαμαιπίτυος πετροσελίνου πρασίου ἀνὰ ∠ ἀγρίου νάπυος σκολοπενδρίου πολίου. ῥίζης μέλανος δρυπτερίδου. κράμβης σπέρματος. ἀριστολοχίας μακρᾶς. πεπέρεως λευκοῦ. ναρδοστάχυος κόστου ῥιζώμου σπέρμα. ἠρυγγίου ῥίζης. πολύχ. ἐχίχ. εὐπατορίου ἀγκαθίδων. λυκίου ἡπατικὸς ἐλαιίζ ὅσα. μέλιτι ἀττικῷ ἀναλάμβανε. ἡ δόσις ποντικοῦ καρύου τὸ μέγεθος σὺν οἰνομέλιτι ἀττικῷ.

Θεοδώρητος δι᾽ αἱμαρροΐδων.

Αἱμαρροΐδων Γο. ᾱ. S. κρόκου κασσίας φύλλου ναρδοστάχυος. καρυοφύλλου μήου ἀγαρικοῦ. σχοίνου ἄνθους. ῥήου ἐπιθύμου ἀνὰ ∠ δ. ἀνήσου πεπέρεως ἀνὰ Γο. ᾱ. S. ἀλόης Γο. γ̄. σαρξιφάγου μαστίχης. ἴρεως ἰλλυρικῆς ἀνὰ Γο. ᾱ. S. μυροβαλάνων Γο. ᾱ. μέλιτος λι. ϛ̄. ἢ τὸ ἀρκοῦν. Θεοδώρητος ὁ χλωρὸς αἱμορροΐδων.

Ἀλόης ∠ ξ. ἀγαρικοῦ ∠ κδ. κρόκου κασσίας ῥήου ποντικοῦ ἀνήσου κινναμώμου. μαστίχης, ἀνὰ ∠ ῑ. κόστου πηγάνου σπέρματος. πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ῡ. ναρδοστάχυος ∠ γ̄. ξυλοβαλσάμου, ἀσάρου χαμαιδρυός μήου ἀνὰ ∠ δ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. τινὲς καὶ ταῦτα, αἱμορροΐδας δύο. ἡ δόσις ∠ β̄. μετὰ μελικράτου. Κυφοειδὴς πρὸς ἡπατικοὺς καὶ πρὸς ἐν θώρακι.

Σταφίδος σαρκὸς ∠ κδ̄. κρόκου ∠ ᾱ. καλάμου ∠ β̄. βδελλίου ∠ β̄. S. κινναμώμου διόβολον. νάρδου διόβολον. σχίνου ∠ β̄. σμύρνης ∠ δ. τερεβινθίνης ∠ δ. ἀσπαλάθου ῥινήματος ὀβολοὺς ϛ. μέλιτος ∠ ιϛ̄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν. Ἄλλο ἡ κυφοειδὴς Ἀλεξάνδρου.

Κρόκου κινναμώμου βδελλίου ἀνὰ ∠ δ. σμύρνης καλάμου ἀνὰ ∠ β̄. ἀσφάλτου σχοίνου ἄνθους ἀνὰ ∠ γ̄. κασσίας νάρδου ἀνὰ ∠ ᾱ. τερεβινθίνης ∠ ιϛ̄. σταφίδος σαρκὸς ∠ ρξ. μέλιτος ξε. ᾱ. S. οἴνου χίου τὸ ἀρκοῦν. Τὸ διὰ σελινοῦ ἡπατικόν.

Σελίνου Γο. ᾱ. κόστου Γο. ᾱ. φύλλου ∠ ῡ. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ϛ̄. ναρδοστάχυος ∠ ϛ̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. δίδου κοχλιάριον μετὰ κράσεως κονδίτου. Ἡ ζώπυρος.

Σμύρνης ∠ ᾱ. κρόκου κασσίας ἀνὰ δραχμῶν δ. κινναμώμου ∠ γ̄. ναρδοστάχυος ∠ β̄. σχοίνου ἄνθους ∠ β̄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ᾱ. S. λιβάνου ∠ ᾱ. κόστου ∠ ᾱ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Ἡ παιονία.

Στύρακος καλαμίτου ∠ ϛ̄. λιβάνου ἀμώμου κρόκου ἀνὰ Γο. ᾱ. S. ναρδοστάχυος ∠ ϛ̄. φύλλου ∠ ϛ. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ϛ. καὶ κοινοῦ ∠ ῡ. σμύρνης Γο. ᾱ. κόστου Γο. ᾱ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Τὰ διοσπολίου καὶ τὰ πότιμα ἡπατικά.

Ἀλόης Γο. ᾱ. ναρδοστάχυος φύλλου κόστου ἀνὰ ℥ ϛ. ἀγαρικοῦ ℥ ῡ. μαστίχης ℥ ιγ̄. ἐπιθύμου ℥ δ. ῥήου ℥ ᾱ. Ὀξύμελι ἀπολλωνικόν.

Καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ. σκολοπενδρίου. ναρδοστάχυος ἀσάρου ἴρεως. σχοίνου ἄνθους. κυπέρεως ἄνθους ἀνήσου κυμίνου μαράθρου. ἀνήθου βρίκης. καρποῦ ἀνὰ Γο. ᾱ. μυρίκης φύλλων. ἰτέας φύλλων. σελίνου ῥίζης δενδρολιβανοῦ. σκίλλης ἀνὰ Γο. ϛ. ὄξους ξε. γ̄. μέλιτος ξε. γ̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος σκεύαζε ὡς τὸ σκιλλητικὸν δίδου κοχλιάρια β̄. Ὀξύμελι ποιοῦν πρὸς λιθιῶντας.

Σαξιφράγου βετονίκης ἀγρώστεως ἀδιάντου ναρδοστάχυος. καρποῦ κασσίας ἀσάρου ἠρυγγίου ἀνὰ Γο. ᾱ. πετροσελίνου. μακεδονικοῦ πηγάνου. σπέρμα Γο. S. μαράθρου χλωροῦ ἴρεως σκίλλης ὀπτῆς. χαμαιδάφνης ἀνὰ Γο. β̄. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ Γο. γ̄. σίου Γο. ϛ. ὕδατος ὄξους μέλιτος ἀνὰ ξε. ϛ.

Φοῦσκα λίθων θρυπτικά.

Γλήχωνος. μαστίχης. σελίνου σπέρμα ἡδυόσμου ξηροῦ ἀνὰ Γο. ᾱ. ἁλὸς κοινοῦ πεφρυγμένου λι. ᾱ. κορίου σπέρμα ναρδοστάχυος ἀνίσου ἄμεως ἀνὰ ℥ ϛ̄. φύλλου ℥ δ. πεπέρεως λευκοῦ Γο. S. ἢ κοινοῦ Γο. ᾱ. λιθοσπέρματος Γο. ϛ̄. βετονικῆς Γο. ϛ̄. ὄξους καλοῦ ξε. ῑ. πάντα κόψας καὶ σήσας καὶ ξίψας λεάνας ταῦτα ἐᾷ ἡμέρας γ̄. μίγνυε τῷ ὄξει. καὶ ἡλιοῦ ἡμέρας μ̄. ἐᾷ δὲ τῆς χρείας ἀφέψημα ποιήσας μηλαίων δρυβίνθων καὶ ἀσπαράγων ῥίζης. σελίνου τε. καὶ ἀδιάντου ἐπίβαλλε εἰς κρᾶσιν αὐτοῦ β̄ ξε. τοῦ ὄξους καὶ πότιζε φυλάσσοντα ἐν τῇ θερμῇ τοῦ βαλανείου ἐμβάσει. τινὲς δὲ τὸ ἀπὸ τῶν λιχάνων πινῶν ξηρῶν ℥ λϛ. σὺν ὀξυκράτῳ ἐκ τῶν ἀρμονίων βοτανῶν τοῦ ἀφεψήματος κεραμμένω

δίδωσι

εἰς ὕδατος ξέ. γ̄. καὶ ἕψε ἕως ἀποριπωθῇ. εἶτα σηράσας, τὸ ὕδωρ ἐπίβαλλε μέλιτος λι. β̄. καὶ ἕψε ἕως μελιτώδους συστάσεως.

Τὸ διʼ ὀρόβων.

Ἀμυγδάλων πικρῶν γο. β̄. ἀλεύρου ὀροβίνου γο. δ̄. ὑσσώπου γο. δ̄. ἴρεως γο. S. στροβίλων πεφρυγμένων γο. β̄. μέλιτος ξέ. ᾱ. ἢ τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ διὰ κοκκάλων.

Ἴρεως ἰλλυρικῆς γο. δ̄. ὀρόβων γο. δ̄. ὑσσώπου γο. ϛ̄. κνίδης σπέρμα γο. β̄. γλυκυῤῥίζης γο. β̄. τήλεως γο. β̄. βολβῶν γο. δ̄. λινοσπέρμου πεφρυγμένου γο. δ̄. μελανθίου δρ. ιη̄. γλήχωνος δρ. ϛ̄. στροβίλων πεφρυγμένων γο. β̄. πεπέρεως δρ. ϛ̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἀντίδοτος ἡ σώτειρα.

Ναρδοστάχυος δρ. λδ̄. σμύρνης δρ. κζ̄. κρόκου δρ. λξ̄. κασσορείου δρ. λδ̄. ὀπίου δρ. λϛ̄. πετροσελίνου δρ. μ̄. ἀνίσου δρ. δ̄. σελίνου δρ. ζ̄. σχοίνου ἄνθους δρ. λϛ̄. κασσίας δρ. ιβ̄. πεπέρεως μακροῦ δρ. ιϛ̄. σίσωνος σπέρμα δρ. ϛ̄. στύρακος δρ. ιη̄. ἀμμωμου δρ. ιϛ̄. σεσέλεως δρ. ιβ̄. ἡδυχρόου δρ. ιη̄. κοστίου δρ. ιη̄. ἀσάρου δρ. ιη̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ διὰ στύρακος βηχικόν.

Ἀμώμου κασσίας ἀνὰ γο. ϛ̄. στύρακος. ναρδοστάχυος ἀνὰ γο. ᾱ. S. κρόκου πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ γο. ᾱ. μέλιτος ξέ. ᾱ. δίπλου κοχλιάριον.

Τὸ ἀλεξίον ἐμπυϊκοῖς καὶ χρονίοις ῥευματιζομένοις.

Τερεβινθίνης ∠. κη̄. νάρδου ∠. ιϛ̄. σμύρνης στακτῆς ∠. ϛ̄. καρδαμώμου βολβῶν ∠. ϛ̄. κρόκου ∠. ιϛ̄. χαλβάνης ∠. ιϛ̄. ἀμύγδαλα πικρὰ π̄. μέλιτος ἡμίνα. διʼ ὕδατος ποτίζε, κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος.

Ἡ ἰσοδία πολύχρηστος. ἔστι γὰρ τῶν ἄγαν ξηραινουσῶν.

Ἀμώμου δρ. ϛ̄. κρόκου δρ. ιη̄. δαύκου σπέρμα δρ. ᾱ. S. μαράθρου σπέρμα δρ. γ̄. κασσίας δρ. ᾱ. S. σχοίνου ἄνθους δρ. δ̄. S. κιννομώμου δρ. γ̄. ἀποκυΐδος χ. δρ. δ̄. S. θείου γο. ε̄. μήκωνος σπέρμα δρ. ε̄. πυρέθρου δρ. γ̄. πετροσελίνου δρ. ᾱ. S. ἴρεως ἰλλυρικῆς δρ. ζ̄. S. ὑοσκυάμου σπέρμα δρ. ιγ̄. S. ναρδοστάχυος δρ. ζ̄. S. πηγάνου σπέρμα δρ. ᾱ. S. ἀνήθου δρ. γ̄. καρδαμώμου γο. γ̄. ῥόδων ξηρῶν δρ. δ̄. S. ναρείου ἄνθους δρ. ᾱ. S. ἔστι δὲ δένδρον ὃ ἔχει τὸ ῥόδον τῆς ῥοδοδάφνης καὶ τὰ φύλλα αὐτῆς ἀνὰ δρ. γ̄. ῥέου δρ. ϛ̄. γλυκυσίδης δρ. ϛ̄. ἡδυχρόου δρ. ᾱ. S. φρυγανόφυλλης δρ. ιε̄. λυκίου δρ. ϛ̄. κυφίου φύλλων δρ. ϛ̄. ὠκίμου σπέρμα δρ. ᾱ. S. ἀνίσου δρ. γ̄. κόστου σμύρνης ἀνὰ δρ. ϛ̄. βδελλίου δρ. ιϛ̄. ἀρτεμισίας χ. δρ. ιγ̄. ῥοῦ συριακοῦ δρ. κε̄. S. ἀσάρου ἰνδοῦ ἀιθιοπίας λίθου ἰάσπεως ἀνὰ δρ. γ̄. πεπέρεως δρ. ιε̄. κασσορείου δρ. ᾱ. S. κιμωλίας δρ. ϛ̄. σίσωνος δρ. δ̄. στύρακος δρ. δ̄. ὀποβαλσάμου δρ. ιβ̄. σεσέρεως βοτάνης δρ. ᾱ. S. μέλιτος γο. κη̄. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ διὰ μήλων σαρκῶν.

Μήλων κυδωνίων καθαρῶν λι. γ̄. ἕψονται ἐν οἴνου προπαλαίου ξέ. γ̄. εἶτα τρίβονται καὶ ἐπιβάλλονται αὐτοῖς λειωθέντα πεπέρεως ἀνίσου λυβιστικοῦ ἀνὰ γο. ᾱ. τινὲς καὶ ζιγγιβέρεως γο. S. ἔνιοι ἀντὶ τοῦ οἴνου ὄξος ἔβαλον.

Τὸ διὰ τῶν χυλῶν τῶν μήλων πρὸς ἀνορέκτους καὶ δυσπεπτοῦντας δόκιμον.

Μήλων κυδωνίων πεπείρων τοῦ χυλοῦ ξέ. β̄. μέλιτος καλοῦ ξέ. β̄. ὄξους ξέ. ᾱ. ζιγγιβέρι γο. γ̄. πεπέρεως λευκοῦ γο. β̄. ἕψεως συστάσεως. τοῦτο πρὸς τοὺς κατεψυγμένους ὁ γαληνὸς σκευάζει ἐφʼ ὧν δὲ φησὶ χολὴ πλεονάζει δίχα τοῦ πεπέρεως. καὶ τοῦ ζιγγιβέρεως σκεύαζε.

Μηλοπλακουντίου σκευή.

Μήλων κυδωνίων καθαρῶν λι. ϛ̄. ἕψονται εἰς οἶνον ἕως οὗ τακερωθῶσι. εἶτα σηρωθέντα καὶ θλιβέντα ἔνιοι δὲ προσβάλλουσι μέλιτος λι. η̄. καὶ ἕψονται βληχρῷ πυρὶ κινουμένων νάρθηκι, ὡς ἀμόλυντον πως τὸ ὅλον γένηται. καὶ τότε προσλαμβάνουσι κοπέντα πεπέρεως γο. γ̄. ἀνίσου γο. γ̄. πετροσελίνου γο. ᾱ. ἔνιοι καὶ ζιγγιβέρεως γο. ᾱ. καὶ μαστίχης γο. ᾱ. εἶτα μιχθέντα πλάσσονται ὡς ἐξ ἡμισίου, καὶ μετὰ φύλλων δάφνης συντίθενται.

Κυδωνιάτον ζιπτὸν ἔχον σῶα τὰ τεμμάχη.

Μήλων κυδωνίων καθαρῶν τεμμαχισθέντων. λι. η̄. ἕψονται. εἰς οἴνου ξέ. η̄. συμμέτρως ὥστε μὴ διαλυθῆναι. εἶτα μίγνυνται αὐτοῖς μέλιτος ἐξαφρισθέντος λι. η̄. πεπέρεως γο. η̄. πετροσελίνου ἀνίσου ἀνὰ γο. γ̄. ζιγγιβέρεως γο. ε̄. ναρδοστάχυος γο. ᾱ. S. καρυοφύλλου γο. ᾱ. πάντα κοπέντα καὶ συμμέτρως ἑψηθέντα ἄχρι ζωμοῦ συστάσεως ἄφελε. καὶ ψύξας σώθες ὁμοῦ τὰ τεμμάχη σὺν τῷ ζωμῷ.

Ἡ διὰ γ̄. πεπέρεων,

Πεπέρεως κοινοῦ καὶ λευκοῦ. καὶ μακροῦ ἀνὰ ∠. ζ̄. ζιγγιβέρι ἀνίσου θύμου κορύμβου ἀνὰ ∠. ϛ̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἄλλη ὀριβασίου.

Πεπέρεως λευκοῦ γο. β̄. πεπέρεως μέλανος. καὶ μακροῦ ναρδοστάχυος κινναμώμου ἄμεως. καρύου ὑσσώπου σεσέλεως δαύκου πετροσελίνου, ἀνὰ γο. ᾱ. ζιγγιβέρεως ∠. δ̄. μέλιτος λι. γ̄.

Ἄλλη.

Πεπέρεως κοινοῦ γο. γ̄. λευκοῦ γο. ᾱ. μακροῦ γο. ᾱ. πετροσελίνου κινναμώμου ἢ κασσίας τὸ διπλοῦν ζιγγιβέρεως ἀνὰ γο. ᾱ. μέλιτος γο. κᾱ. ἢ τὸ ἀρκοῦν ἐγὼ καὶ θύμου κορύμβων γο. ᾱ. ἔμιξα.

Ὁ διοσπολίτης.

Κυμίνου ἀποβραχέντος ὄξει καὶ πεφρυγμένου γο. ᾱ. πεπέρεως ζιγγιβέρεως ἀνὰ γο. β̄. πηγάνου χλωροῦ γο. ᾱ. S. νίτρου ∠. ϛ̄. S. μέλιτι.

Ὀξύμελι τὸ ἁπλοῦν.

Ὄξους δριμυτάτου λευκοῦ ξε. α. ὕδατος ξε. β. μέλιτος ξε. α. ἕψε ἕως μέλιτος ὑγροτέρου συστάσεως ὑπερφέρων τὸ μέλι.

Ὄξος σκιλλητικόν.

Σκίλλης λευκῆς τεμαχισθείσης καὶ ξηρανθείσης ἐν σκιᾷ ἐπὶ ἡμέρας μ. μνᾶς ς. καὶ πάλιν καθαρθείσης, ὄξους καλοῦ ξε. ιβ. ἐπὶ ἡμέρας ξ. πωμάσας τὸ ἀγγεῖον ἐγκεῖσθαι ἐν ἡλίῳ, μεθ' ἃς τὴν μὲν σκίλλαν ἐκπιέσας ῥῖψον. τὸ δὲ ὄξος ὑλίσας κατάγγιζε. Ἔνιοι δὲ σκίλλης μνᾶν α. εἰς ὄξους ξε. ς. ἄλλοι δὲ χλωρᾶς τῆς σκίλλης τὸν αὐτὸν σταθμὸν εἰς τὸ ὄξους καταγγίζουσι. καὶ ἕως μνᾶς ς. καὶ ἔτι τμητικώτερον ποιεῖ δὲ πρός τε τὰ περὶ τὸ στόμα ῥεύματα διακλυζόμενον. καὶ πρὸς πολλὰ τῶν ἐντὸς πινόμενον. πλὴν τῶν μεθ' ἑλκώσεως καὶ πρὸς ἕτερα πλεῖστα.

Ὀξύμελι σκιλλητικόν.

Σκίλλης τῶν ἐντὸς τῶν ἁπαλῶν λι. β. ὄξους δριμέως λευκοῦ ξε. ιε. πεπέρεως, πετροσελίνου μακεδονικοῦ ἀνὰ γο. β. δαύκου κρητικοῦ ἄμμεως ἀνήθου νάρδου κελτικῆς λιβυστικοῦ ἀσάρου καρδαμώμου ναρδοστάχυος ἀμώμου. ῥέου ποντικοῦ ἀνὰ ς. μαράθρου σπέρματος κυμίνου σιλφίου ζιγγιβέρεως πυρέθρου ὑσσώπου κρητικοῦ. κόστου γλήχωνος. ἀνὰ γο. α. ἡδυόσμου χλωροῦ δέσμην α. πηγάνου χλωροῦ κλῶνας ε. μέλιτος ἀττικοῦ ξε. α. ἑψέματος ξε. β. σελίνου χλωροῦ δέσμην α. τὰ ἐντὸς τῆς σκίλλης τὰ λευκὰ συγκόψας βάλε εἰς τὸ ὄξος καὶ ἔασον βρεχθῆναι ἡμέρας ζ. ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν. εἶτα τὴν σκίλλαν ἐπάρας τὰ μὲν ξηρὰ ἤδη κοπέντα τὰ δὲ χλωρὰ ἄκοπα. βάλε εἰς τὸ ὄξος. καὶ πάλιν μετὰ ζ ἡμέρας πάντα στρώσας ἐπίβαλλε τῷ ὄξει τὸ μέλι καὶ τὸ ἕψεμα καὶ ἑψήσας ἄχρις συστάσεως κατάγγιζε, ἐν ὑέλῳ σκεύει. χρῶ δὲ τῷ βοηθήματι καὶ νήστεις ὡς προποτίσματι καὶ μετὰ τροφῆς ὡς ἐν βρώματι πολὺ χρηστότατον γάρ ἐστιν.

Γαληνοῦ φάρμακον διὰ σκίλλης ποιοῦν μάλιστα ἐπιληπτικοῖς.

Σκίλλαν εἰς λεπτὰ διαθρύψας ταῖς χερσὶ βάλε εἰς μελιτηρὸν ἀγγεῖον. καὶ πωμάσας ἰσχυρῶς ἀπόθου ἐν χωρίῳ πρὸς μεσημβρίαν ἐστραμμένῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι. μετὰ δὲ μ ἡμέρας τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς λύσας εὑρήσεις διεῤῥυηκὸς τὸ σῶμα τῆς σκίλλης. ἀνελόμενος οὖν τὸν χυλὸν αὐτῆς ἥδυνον μέλιτι καλλίστῳ καὶ δίδου τούτοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν κοχλιάριον. τοῖς μὲν παιδίοις μικρόν. τοῖς δὲ τελείοις μέγα. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ σῶμα τῆς σκίλλης λειώσας μετὰ μέλιτος δίδου κοχλιάριον. δεύτερον δέ ἐστιν ἐκείνου τῇ δυνάμει.

Ἡ Φίλωνος ἀντίδοτος.

Πεπέρεως λευκοῦ ∠. κ. ὑοσκυάμου ∠. π. ὀποῦ μήκωνος ∠. ι. κρόκου ∠. ε. πυρέθρου εὐφορβίου ναρδοστάχυος ἀνὰ ∠. α. μέλιτος ἀττικοῦ ἢ ἄλλου καλοῦ ἀπέφθου τὸ ἀρκοῦν. δίδου τελείοις καρύου ποντικοῦ μέγεθος, ἀτελεστέροις δὲ κυάμου. παισὶν ὀρεβίνθου, ἀνώδυνόν ἐστι μάλιστα φάρμακον καὶ ὑπνοποιόν.

Ἀθανασία ἀνώδυνος πλευριτικὴ Θεμισωνίου.

Κασίας ∠. π. ναρδοστάχυος ἀμώμου. κρόκου ὀπίου στύρακος. σμύρνης κόστου ἀνὰ ∠. δ. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν ἡ δόσις ὡς ἡ Φίλωνος.

Ἡ διὰ δύο πεπέρεων παραπλησίας δυνάμεως.

Καρδαμώμου. κασσίας. ὀπίου ἀνὰ ∠. γ. σμύρνης κόστου πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ χαλβάνης ἀνὰ ∠. γ. κρόκου ∠. γ. ἀναλάμβανε μέλιτι ἀπέφθῳ καὶ δίδου κυάμου μέγεθος.

Ἡ διὰ κωδιῶν καὶ ἑψήματος.

Κωδειὰς χλωρὰς, ἀνύδρους ἢ ι, ἑψήσας μετὰ τὸ ἐπαρθῆναι ἡμέρας α. καὶ γλυκυῤῥίζης γο. α. ἀποβρέξας ἐν ἑψήματος ξε. α. ἐπὶ μίαν ἕψει, ἕως τακερωθῶσι. καὶ μετὰ τὸ ἔχειν μετρίαν σύστασιν ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς κατάγγιζε καὶ χρῶ ἐπί τε πυρετικῶν ἀγρυπνούντων. καὶ εἰ ἀπὸ κεφαλῆς εἰς θώρακα φέρεται ῥεῦμα λεπτόν.

Ἡ διὰ κωδυῶν καὶ μέλιτος.

Τὰς δὲ κωδειὰς ὡς εἴρηται καὶ τὴν γο. τῆς γλυκυῤῥίζης ἑψήσας ἐν ὕδατι ὀμβρίῳ ἢ πηγαίῳ ξε. α. ἄχρι τακερώσεως, καὶ ἐκπιέσας ἐπίβαλλε τῷ ἀφεψήματι μέλιτος ἡμίξεστον. καὶ ἑψήσας ἄχρι συστάσεως, δίδου, ἐφ' ὧν μετὰ τοῦ ἀπόνου τε καὶ ὑπνωτικοῦ προσέτι καὶ δέεται διὰ καθάρσεώς τε καὶ ἀποῤῥύψεως τῶν θωρακικῶν ἢ τῶν περὶ τὸν πνεύμονά τε καὶ νεφρούς.

Διακωδειῶν σύνθετος.

Τοῦ ὕδατος ἐν ᾧ αἱ κωδειαὶ ἑψήθησαν κατὰ τὴν εἰρημένην συμμετρίαν ξε. α. οἴνου γλυκέος κο. ς. μέλιτος λι. α. κρόκου ὑποκυστίδος ἀκακίας ἀνὰ ∠. δ. ἕψε ἄχρι συστάσεως. εὐστομαχωτέρα δέ ἐστιν ἡ διὰ μέλιτος καὶ κωδειῶν ἀφεψήματος καὶ μήλων κυδωνίων. ἀνυτικωτέρα δὲ εἰ πρὸς ταῖς κωδειαῖς συνεψηθείη τῷ ὕδατι μελιλώτου καὶ γλυκυῤῥίζης.

Διὰ πρασίου ἔκλεικτον ἁπλοῦν πρὸς φθισικοὺς μάλιστα.

Πρασίου κόμης λι. α. ἑψήσας ἐν ὕδατι κο. ς. ἕως οὗ τὸ τρίτον λειφθῇ. τὴν μὲν βοτάνην ῥῖψον. ἐπιβάλλων δὲ τῷ ὕδατι μελιτώδους συστάσεως καὶ δίδου κοχλιάριον α.

Διαπρασίου τὸ σύνθετον.

Πρασίου κόμης. ἴρεως ἰλλυρικῆς ὑσσώπου γλήχωνος. γλυκυῤῥίζης σελίνου ἀνὰ γο. β. ἰσχάδων λιπαρῶν γο. γ. στροβίλους ἐῤῥινημένους γο. γ. κόψας ἀδρομερῶς. τὰ ξηρὰ ἀπόβρεχε μετὰ τῶν ἰσχάδων,

εἰς ὕδατος

εἶτα μίξας αὐταῖς ἄρτου καθαροῦ τὸ ἴσον, καὶ λειώσας ὁμοίως α. ἀνάπλαττε. καὶ κυκλίσκους ὀποβαλσάμου παραπτόμενος. καὶ ψύχε ἐν σκιᾷ.

Σκευὴ τῆς θηριακῆς ἀντιδότου.

A ρτίσκων σκιλλητικῶν ∠. μη. ἀρτίσκων θηριακῶν ∠. κδ. ἡδυχρόου ∠. κδ. κινναμώμου ∠. κδ. πεπέρεως κοινοῦ ∠. κδ. ὀποῦ μήκωνος ∠. κδ. ῥόδων ξηρῶν ∠. ιε. σκορδίου βουνιάδος σπέρματα ἴρεως ἰλλυρικῆς. ἀγαρικοῦ γλυκυρίζης ὀποβαλσάμου ἀνὰ ∠. ιβ. σμύρνης. κρόκου ζιγγιβέρεως ῥοῦ ποντικοῦ. πενταφύλλου ῥίζης. καλαμίνθης σχοίνου ἄνθος πρασίου. πετροσελίνου. στοιχάδος. κόστου πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ. δικτάμνου. ἄνθους λιβανίου ἄρρενος τερεβινθίνης. μαστίχης. κασσίας. μελαίνης ναρδοστάχυος. πολίου ἄνθος. στύρακος, σελίνου. σπέρμα σεσέλεως. θλάσπεως. ἄμεως χαμαιδρυος. χαμαιπίτυος. ὑποκυστίδος χυλ. μαλαβάθρου. νάρδου κελτικῆς. νάρδου. μήου. γεντιανῆς, ἀνήσου. μαράθρου. σπέρμα λημνίας σφραγῖδος. χαλκίτεως ὀπτῆς ἀμώμου ἀκόρου βαλσάμου, φοῦ ὀπίου ὑπερικοῦ. ἀκακίας κόμεως καρδαμώμου ἀνὰ ∠. δ. δαύκου σπέρμα. χαλβάνης. σαγαπηνοῦ. ἀσφάλτου, ὀποπάνακος καστορίου κενταυρίου ἀριστολοχίας κληματίτιδος ἀνὰ ∠. β. μέλιτος ἀττικοῦ λι. ι. οἴνου φαλερνινοῦ ξε. β. βαλὼν εἰς ὅλμον ὄπιον ὑποκυστίδα σμύρναν. σαγάπηνον. στύρακα. ἀκακίαν ὀποπάνακα παραστάζων μέλι ὀλίγον καὶ κόπτων διάλυε. εἶτα τὸν οἶνον ἐμβαλὼν ὥστε ὑπερέχειν βρέχε ἡμέρας γ. εἶτα τὰ λοιπὰ κόψας ἐνῶσον ἀπηφρισμένῳ τῷ μέλι. ἀποτίθεται δὲ εἰς ἀργυρᾶ ἢ ὑέλινα σκεύη μὴ πάνυ πλήρη παρέκασα ἀποπωματίζεται. ἡ δὲ χρῆσις. αὐτῆς, ἐπείξεως μὲν οὔσης. ἐπί τε θηριοδήκτων, καὶ δηλητηρίων εἰληφότων μετὰ ἑπταετίαν δεῖ καρύου ποντικοῦ μέγεθος μετ' οἴνου κυάθων γ. δὶς τῆς ἡμέρας πινομένης. Ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς ὑπό τινος αἰτίας ἀδήλου κινδυνεύοντας τῆς ἐν τῷ σώματι διαφθορᾶς μιμησαμένης θανασίμου φαρμάκου ποιότητα καθάπερ ἐπὶ τῶν λοιμωδῶν μάλιστα γίνεται ἅπαξ τῆς ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων παθῶν, μετὰ δεκαετίαν ἡ χρῆσις αὐτῆς δεῖ καὶ μέχρις κ. ἐτῶν. ἐπὶ δὲ βηχῶν καὶ θώρακος ἀλγημάτων ἢ πλευροῦ. ἀπυρέτοις μὲν μετ' οἰνομέλιτος. πυρέττουσι δὲ μεθ' ὑδρομέλιτος εἰς νύκτα κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος. αἱμοπτοϊκοῖς δὲ πᾶσι προσφάτοις μὲν ἐν ὀξυκράτῳ. χρονίοις δὲ ἐν ἀφεψήματι συμφύτου. κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος. πρωῒ καὶ ὀψέ. ἐμπνευματουμένοις δὲ καὶ στροφουμένοις ἢ κοιλιακοῖς. ὕδατος θερμοῦ κυάμου αἰγυπτίου ἕωθεν. ὄρεξιν δὲ ἐπιτεταμένην ἀνεγείρει. ῥίγους τε καὶ περιψύξεως καὶ χολεμεσίας προπινομένη τῶν προκαταβολῶν ἀπαλλάσσει. ἔμμηνά τε κινεῖ καὶ τὰ νεκρὰ τῶν ἐμβρύων ἀποβάλλει. κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος πινομένη μετὰ μελικράτου. ἢ γλυκέως ἀφεψημένου ἐν αὐτῷ πηγάνου ἢ δικτάμνου. πρός τε τὰς τῆς φωνῆς ἀποκοπάς, κατισχίαν τε καὶ μετὰ δυσπνοίας φαγεδαίνης δι' οἰνομέλιτος ἢ γλυκέος πινομένη. ὑπὸ τῇ γλώττῃ τε κατεχομένη καὶ ἀποτηκομένη. σπληνικοῖς τε καὶ ἡπατικοῖς μετ' ὀξυκράτου. εἰ δὲ σκίρρον ἔχει. δι' ὀξυμέλιτος ἢ ὄξους σκιλλητικοῦ κυάθου α. S. ἐπὶ νεφρικῶν μετ' ὀξυμέλιτος κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος. δυσεντερικοῖς τε ἴσως μετὰ ἀφεψήματος. ῥοῦ πρωῒ καὶ ὀψέ. πρὸς ἀμβλυωπίας δὲ καὶ ἄκρως ποιεῖ οὕτω τῆς ἀντιδότου καὶ ὀποβαλσάμου 𐅻. β. μέλιτος κυ. α. μίξας κατ' ὀλίγον ἔγχριε. σμήχει δὲ καὶ ὀδόντας. πολλοὶ δὲ προφυλακῆς χάριν κατὰ νουμηνίαν ἑλληνικοῦ κυάμου μέγεθος λαμβάνουσιν αὐτὴν ἄπεπτοι σὺν μέλιτος κοχλιαρ. α. καὶ ὕδατος κυ. β. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς ἀποδημίας αὐτῇ χρῶνται. ὅταν ὑπονοοῦσι μοχθηρά τινας ἀέρας ἢ ὕδατα ἔνθα πορεύονται.

Ἄλλαι θηριακαί.

Ε νταῦθα πρὸς τῆς μιθριδατίου τὰς θηριακοὺς ἄλλας τακτέον. εἰσὶ δὲ ἐν τῷ τέλει τοῦ ζ. βιβλίου μετὰ τὸ περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν.

Ἡ μιθριδάτιδος διὰ σκίγκου.

Σ μύρνης φαγλίτιδος ζιγγιβέρεως. κινναμώμου ἀνὰ ∠. ι. ναρδοστάχυος λιβανίου θλάσπεως ὀποβαλσάμου. σχοίνου, ἄνθους. κόστου. στοιχάδος. σεσέλεως. χαλβάνης. τερεβινθίνης πεπέρεως μακροῦ, καστορίου, ὑποκυστίδος κυ. στύρακος. μαλαβάθρου φύλλων ἀνὰ ∠. δ. κασσίας μελαίνης πολίου πεπέρεως λευκοῦ. σκορδίου δαύκου σπέρμα. καρποβαλσάμου κύφεως βδελλίου κελτικῆς. κόμεως. πετροσελίνου ὀπίου καρδαμώμου μαράθρου σπέρμα, γεντιανῆς ῥοδοφύλλων ἀνὰ ∠. η. δικτάμνου ἀνήσου. ἀκόρου φοῦ ἀνὰ ∠. γ. μήου. ἀθαμαντικοῦ. ἀκακίας. γαστρὸς σκίγκου ὑπερικοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠. α. S. οἴνου καὶ μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. σκεύαζε παραπλησίως τῇ θηριακῇ φησὶν ὁ γαληνός. πρὸς ὅσα περ ἐκείνη καὶ ταύτην ἐνεργεῖν. πλὴν τῶν ὑπ' ἐχίδνης δηχθέντων εἰς οὓς γὰρ ἐκείνη δραστικωτέρα ἐστίν.

Ἡ διὰ τῶν αἱμάτων ποιοῦσα πρὸς πάντας τὰ ἰοβόλα καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα φάρμακα.

Π επέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ. κόστου. ἀκόρου. φοῦ. ἀνήσου. δικτάμνου κρητικοῦ ἀνὰ ∠. ϛ. ἀμώμου ὀποβαλσάμου. πηγάνου ἀγρίου σπέρμα. μαράθρου σπέρμα κυμίνου αἰθιοπικοῦ. ἀνήθου. νήσσης ἄρρενος αἵματος ξηροῦ. δρίφου αἵματος. χηνὸς αἵματος θηλείας νήσσης αἵματος. βουνιάδος ἀγρίας σπέρμα. ἀνὰ ∠. γ. γεντιανῆς ῥίζης ξιφύλλου. σχοίνου ἄνθος. λιβανωτοῦ ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ ∠. δ. κινναμώμου ∠. β. σκορδίου ∠. η. πετροσελίνου. πολίου σμύρνης νάρδου ἀνὰ ∠. ς. κασσίας ∠. γ. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ∠. γ. στοιχάδος ∠. ε. ἀσάρου ∠. ϛ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠. γ. μήου ἀθαμαντικοῦ ∠. ϛ. ἀγαρικοῦ ∠. β. καρποβαλσάμου κόκκους κ. μέλιτος ἑφθοῦ τὸ ἀρκοῦν.

μὲν καὶ προπαρασκευήν, μᾶλλον εἰς ἐλλεβορισμόν, ὁ τρόπος οὗτός ἐστι. προδιακεντήσαντα γὰρ καλάμῳ τὰς ῥαφανίδας ἐλλεβόρου τοῦ καλλίστου τοῦ λευκοῦ τῶν ῥιζῶν τὰ καρφάδη ἐμπείρειν δεῖ τοῖς κεντήμασι. καὶ μείναντα αὐτὰ τὴν νύκτα ἀφελεῖν τὰς δὲ ῥαφανίδας τεμμαχίσαντα ξὺν ὀξυμέλιτι διδόναι. κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. προστιθέντι δηλονότι τοῖς ἐμέτοις τῷ κάμνοντι καὶ διαστήσαντα τὰς εἰρημένας ὥρας προσαναγκάζειν ἐμεῖν. Ἐλλεβορισμοῦ δὲ τρόπος κυρίως οὗτος, ἀνὰ ἐν. ἐλλεβόρου τοῦ καλλίστου < ζ΄. εἰς κοτύλην ὕδατος προαποβρέξας ἡμέρας ε΄. ἕψειν ἕως τὸ τρίτον λειφθῇ τοῦ ὕδατος. ἀποπιέσαντα δὲ τὸν ἐλλέβορον τῷ ὕδατι μιγνύναι ἴσον μέλιτος. ἑψήσαντα δὲ ἕως πάχους μετὰ τὴν προγυμνασθῆναι τοῖς ἐμέτοις κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον διδόναι ὃ καὶ μοι τινὲς καὶ ὑπέπτω. καὶ διαχωρήσαντι κάτω, ἢ αὐτομάτως ἢ καὶ διακλύσματος. α΄. ἢ β΄. πρὸς τὴν δύναμιν. Ὁ δὲ δὴ πάντων δραστικώτατος τρόπος τοιοῦτός τίς ἐστι, κατατέμνειν τοῦ ἐλλεβόρου τὰς ῥίζας εἰς μεγέθη παραπλήσια σησάμοις. τὸ γὰρ χνοῶδες, πνιγμοὺς ἐμποιεῖ τῷ δραστικῷ τῆς ἐνεργείας. ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενεστέρων, χυλῷ πτισάνης ἢ ἄλικος. ἢ τοιούτου τινὸς < ζ΄. τὸ πλεῖστον. τὸ ἐλάχιστον δὲ μίαν τοῦ ἐλλεβόρου συνεψήσας δὸς ποιεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐρρωμενεστέρων εἰς θερμὸν ὕδωρ ἢ μελίκρατον. ἄρχεται δὲ τῆς καθάρσεως μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας, οἱ δὲ βραδύτερον ἀρξάμενοι. μᾶλλον καθαίρονται. βραδυνόντων δὲ τῶν ἐμέτων μελίκρατον δόντα πιεῖν ἀναγκάζειν ἐμεῖν καθιέντα πτερὸν εἰς ἔλαιον βεβρεγμένον. εἰ δὲ μηδ' οὕτως ἐμοῖεν εἰς βαλανεῖον αὐτὸν ἀπακτέον. ἀρξαμένων δὲ αὐτῶν ἐμεῖν εἰ μὲν κατὰ λόγον ἡ κένωσις γένοιτο, μηδὲν παρενοχλεῖν. ἀσθενούντων δὲ αὐτῶν ἢ καὶ ἀσωμένων, ὑδρέλαιον διδόναι πιεῖν ἅμα τε κάτω διαχωρήσαντος αὐτοῖς ὁ ἀποβρασμός γίνεται τούτου. καὶ ἄλλως ἐπὶ τῶν ἐλλεβοριζομένων ἐφ' ὅτε γινομένου καὶ τοῦ φαρμάκου τὸν ἐπισωρευμένον λυμαρέστερον φέρουσι. λειποθυμοῦντας δὲ αὐτούς. ὀσφραίνειν τοῖς τε καὶ τοῖς παραπλησίοις, ἀνακτᾶσθαι, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα δὲ ὡς εἰκὸς ἐπιγινόμενα συμπτώματα παραπλησίως ἁρμόζεσθαι. πολλῆς δὲ γινομένης τῆς κενώσεως, ζέφειν τε καὶ ὑπνοῦν ἐπιτρέπειν καὶ ἄλλα ὡς ἐπὶ τῶν ὑπερκαθαιρομένων ἐλέγετο πρακτέον. ἐπιμενούσης δὲ σικύας τῷ στομάχῳ προσοιστέον καὶ τὰ κῶλα διαδετέον. κατὰ λόγον δὲ γινομένης τῆς κενώσεως. μελίκρατον αὐτοῖς πιεῖν δοτέον σύμμετρον. ὑπὲρ τοῦ ἐκπλυνθῆναι τὰ ἐκ τοῦ φαρμάκου ὑπολείμματα. καὶ μετ' ὀλίγον ζωμὸν ὑποπτίσαν ἐπιδοτέον, ἐπὶ δὲ τῶν ὑπόπτως μὲν ἐχόντων πρὸς τὰς διὰ στόματος. χρῄζοντων δὲ πάντως τοῦ ἐλλεβορισμοῦ. ὁ ἀρχιγένης τοιούτῳ τινὶ κλύσματι. ἀποβρέξαντες ἐλλεβόρου λευκοῦ < β΄. ἐν ὕδατι ξ΄. α΄. καὶ ἐάσαντες μεῖναι νυχθήμερον τῇ ἐπιούσῃ. ἑψόμενον τὸν ἐλλέβορον ἐν τῷ ὕδατι ὥστε καταλειφθῆναι τὸ ἥμισυ. ἔπειτα ἐνίεμεν διὰ τῆς ἕδρας ὥσπερ ἐμεῖν ἄνω καθαίρει, ὀλίγον ἀσθενέστερον τῆς τοῦ ἐλλεβόρου πόσεως. μετὰ δὲ τὴν αὐτάρκη κάθαρσιν. βαλανεῖον δριμύ, βρεχόμενοι προσθέντες τὴν ἔγκλυσιν. ὥστε τὸ σῶμα ἀποδοθῆναι καὶ μηκέτι ἐμεῖν αὐτοὺς καὶ μετὰ τὴν ἔγκλυσιν μελικράτου ἅπαξ ἢ δὶς ἐνίεμεν ὑπὲρ τοῦ τὰ ἐν τῷ ἀποπλύνασθαι. ὁ δὲ αὐτός φησι γίνεσθαι δὲ καὶ βάλανος διὰ ἐλλεβόρου λευκοῦ κοπέντος καὶ σηθέντος, εἶτα ἑφθῷ μέλιτι ἀναληφθέντος ὁμοίως καθαίρουσι, τὴν ἄνω κοιλίαν ὥσπερ καὶ ὁ κλυσμὸς διὰ τοῦ ἐλλεβόρου καθαίρει. ἀσφαλέστερος δέ ἐστιν οὗτος ὁ τρόπος. ἐφ' ὧν μὴ ἔστι μαθεῖν τὴν κάθαρσιν ἔστι. πλῆθος μὲν οὖν ἔστω < β΄. τοῦ ἐλλεβόρου. περιπλασσέσθω δὲ ἡ προειρημένη κροκύδι στερεᾷ ἡ βάλανος. καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κροκύδος ἔξωθεν διὰ τῆς ἕδρας ἀπολαμβανέτω. ἵνα μετὰ τὴν αὐτάρκη κάθαρσιν ἐξὸν κομίσασθαι τὴν βάλανον ἡμῖν. οὗτος ὁ τρόπος, καθαίρει μὲν ἐντελέστατα, οὔτε δὲ πνιγμὸν οὔτε ἄλλον τινὰ κίνδυνον ἐπιφέρει.

Περὶ διαφορᾶς ἀντιδότων. ια΄.

Γεγραμμένων τῷ περὶ ἀντιδότων Γαληνοῦ. τὰς ἰωμένας τὰ πάθη δυνάμεις, οὐκ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένας. ἀλλ' εἴσω τοῦ σώματος λαμβανομένας. ἀντιδότους ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοί. τρεῖς δὲ αὐτῶν εἰσὶν αἱ διαφοραί. τινὲς μὲν ἐκ συνθέσεως τῶν θαυμασίων φαρμάκων προσφέρονται. τινὲς δὲ τῶν ἰοβόλων ὀνομαζομένων θηρίων. τινὲς δὲ τοῖς ἐκ φαύλης διαίτης γινομένοις πάθεσιν ἀρήγουσιν. εἰσὶ δέ τινες τρεῖς ἐπαγγελλόμεναι χρείας. ὥσπερ καὶ ἡ θηριακὴ καλουμένη. Ἡ δύναμις τοῦ ἐν τῇ θηριακῇ σκευασία.

Ἀσπαλάθου ῥίζης φλοιοῦ. καλάμου ἀρωματικοῦ. κόστου ἀσπροῦ. ξυλοβαλσάμου. φοῦ. ἀμαράκου. μαστίχης ἀνὰ < ς΄. καρποβαλσάμου < ζ΄. νάρδου < ις΄. σχοίνου ἄνθους < ζ΄. κινναμώμου < κδ΄. ἀμώμου κασσίας σύριγγος ἀνὰ < η΄. νάρδου Ἰνδικῆς φύλλου ἀνὰ < ιβ΄. σμύρνης < κδ΄. κρόκου < ιβ΄. οἴνῳ καλῷ ἀναλάμβανε καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους. ὀποβάλσαμον παραπλέκων. Ἀρτίσκων σκιλλητικῶν σκευασία.

Σκίλλαν πηλῷ ἢ στέατι περιπλάσας ὄπτησον συμμέτρως. καὶ λαβὼν τοῦ ἐντὸς αὐτῆς λ β΄. καὶ ἀλεύρου ὀροβίνου λ α΄. καὶ λειώσας ὁμοίως ποίει, ἀρτίσκους. Ἀρτίσκων θηριακῶν σκευασία.

Λαβὼν ἔχεις τέσσαρας ἢ ε΄. πυρροτέρας καὶ νεοθηράτους ἄφελε αὐτῶν τοῦ πρὸς τὴν κεφαλήν, καὶ τοῦ πρὸς τὴν οὐρὰν μέρους. ἀνὰ δ΄. δακτύλων μέγεθος. καὶ πᾶσαν τὴν φολίδα καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν ἀφελὼν καὶ τὰ λοιπὰ ἕψει ἐν καινῇ χύτρᾳ μετὰ ἀνήθου καὶ ἁλῶν συμμέτρων ἕως οὗ χωρισθῶσιν αἱ ἄκανθαι τῶν σαρκῶν. εἶτα ἀνελόμενος καὶ καθαρὰς ἀκριβῶς τῶν ἀκανθῶν. τὰς σάρκας καὶ

ὡδὶ μέζας

στροβύλους ἀνὰ ∠ β΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις 𐅻 β΄ ἢ γ΄ ἢ δ΄ μετὰ μελικράτου καὶ ἁλῶν.

Ἡ Γαληνοῦ ἱερά.

Ζ χαμαίδρυος, πετροσελίνου μακεδονικοῦ, πεπέρεως λευκοῦ, στοιχάδος, ἐλλεβόρου μέλανος, σκαμμωνίας, ναρδοστάχυος, σκίλλης ὀπτῆς, πετροσελίνου, ἐπιθύμου, ἀνὰ ∠ ις΄. σμύρνης, κρόκου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, εὐφορβίου ἀνὰ ∠ η΄. ἀναλάμβανε μέλιτι.

Ἡ Ῥούφου ἱερά.

Ε σκαμμωνίας ἤτοι κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠ η΄. χαμαίδρυος ∠ ι΄. ἀγαρικοῦ ∠ η΄. πετροσελίνου ∠ ι΄. ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠ ι΄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ι΄. κινναμώμου ∠ δ΄. ἀγαρικοῦ ∠ η΄. στάχυος, κρόκου, πολίου, σμύρνης ἀνὰ δραχμὰς τέσσαρας. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἀρχιγένους ἱερά.

F ῥαιδίου, ἀγαρικοῦ, χαμαίδρυος, κολοκυνθίδος ἐντεριώνης, στοιχάδος ἀνὰ ∠ ι΄. ὀποπάνακος, σαγαπηνοῦ, πετροσελίνου, ἀριστολοχίας στρογγύλης, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ε΄. κινναμώμου, ναρδοστάχυος, σμύρνης, πολίου, κρόκου ἀνὰ ∠ δ΄. τὰ ξηρὰ κόπτειν ὁμοῦ καὶ σήθειν. τὸ δὲ ὀποπάνακα καὶ τὸ σαγαπηνὸν τὴν σμύρναν πελασμὸν ἀποβρέχειν εἰς ὕδωρ μελικράτου νύκτα μίαν. εἶτα λεαίνειν. καὶ ἐπιβάλλειν τὰ ξηρὰ καὶ ἀναβάλλειν τὰ μέλιτι καὶ ἀποτίθεσθαι εἰς ὑελοῦν ἢ μολιβοῦν ἀγγεῖον. οὗτος ὁ τρόπος κοινός ἐστι πασῶν τῶν ἱερῶν. ἡ δὲ δόσις αὐτῶν ἡ τελεία ∠ δ΄. προσλαμβανέτω δὲ καὶ ἁλῶν ∠ α΄. μέλιτος κε. β΄. ὕδατος τὸ ἀρκοῦν. εἰ δὲ καθαρτικωτέρας βουλόμεθα ποιῆσαι τὰς οὐκ ἐχούσας σκαμμωνίαν, ἐπιμικτέον καὶ ταύταις ἀεὶ ὀβολὸν αὐτῆς.

Διάχριστα ὕδρωψι καὶ ἐμπνευματώσεσιν καθαρτικά. Γ.

Δ Διάχρισμα ὕδρωπος πρὸς ἔνδοσιν φυσῶν, πηγάνου μέλιτι συλλειοῦται ὡς μὴ χυλίζεσθαι, καὶ ἐσωτάτω διαχρίεται τῆς ἕδρας. πρακτικώτατον δέ ἐστιν εἰ προσλάβοι κυμίνου βραχὺ καὶ νίτρου ἢ κυκλαμίνου χ. καὶ κρομμύδι δὲ ἀναληφθὲν ἐντίθεται. ἢ διαπλασθὲν βαλάνιον τῷ μέλιτι παραληφθέντος. φύσας γὰρ ἐκκρίνουσιν ἱκανῶς καὶ κουφίζουσι.

Διάχρισμα ἕδρας κοινοῦ γαστέρα λέγεται χαλαστικόν.

Ζ τὴν πιτυΐνην ῥητίνην σὺν μέλιτι λειωθεῖσαν ἕψεται ἄχρις οὗ σκληρὰ γένηται. καὶ ἐν τούτῳ διαχρίεται ἡ ἕδρα. ῥᾳδίως γὰρ πολλὰ μὲν, οὐκ ἀπόνως δὲ προσβιβάζεται.

Ἐπομφάλιον ὑπακτικὸν κοιλίας.

Κ κυκλαμίνου ∠ δ΄. νίτρου ∠ γ΄. ἐλλεβόρου μέλανος καὶ λευκοῦ ἀνὰ ∠ ς΄. κολοκυνθίδος ∠ γ΄. σκαμμωνίας ∠ β΄. ἐλατηρίου ∠ δ΄. κόκκου κνιδίου ∠ δ΄. ἰσχάδων λιπαρῶν 𐅻 β΄. χολῆς ταυρείας 𐅻 α΄.

Ἄλλο καὶ μᾶλλον.

Ζ ἐλατηρίου, λαθυρίδων, χαλβάνης, κυκλαμίνου, ἐλλεβόρου μέλανος ἀνὰ ∠ δ΄. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠ η΄. σικύου ἀγρίου νεαροῦ, σκαμμωνίας, κόκκου κνιδίου ἀνὰ ∠ ς΄. τιθυμάλλου ∠ ς΄. τερεβινθίνης ∠ γ΄. ἀναλάμβανε ταῦτα χολῇ ταυρείου. καὶ ὡς χρίσματι χρῶ. τινὲς δὲ προσπλέξαντες κηρίου 𐅻 ζ΄ καὶ σικυωνίου τὸ ἀρκοῦν ὡς ἔμπλαστρον ἐπιτίθενται.

Φάρμακα ἐμετικὰ καὶ τρόποι ἐλλεβορισμοῦ. Γ.

Ζ Μέτοις μὲν χρῶνται καὶ οἱ ὑγιαίνοντες, ὑπὸ πλήθους τροφῆς ἢ χυμῶν βαρούμενοι καὶ νοσοῦντες δὲ ὀξέως ἐπειδὰν ὑπὸ φλέγματος, ἢ τοιούτου τινὸς ἐνοχλῶνται. ἐμετικοῖς δὲ φαρμάκοις. οὔτε ὑγιαίνουσιν ἐπιτρεπτέον οὔτε τοῖς ὀξέως νοσοῦσι χρῆσθαι. ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρονίων διαθέσεων. καὶ μάλιστα τῶν ἐσκιρρωμένων. καὶ μοχθηρὰς ἰσχυρῶς δεομένων. οἷον ποδάγρας, ἐπιληψίας, τῆς ἀρχομένου ἐλέφαντος, ὕδρωπος, μελαγχολίας, καὶ τῶν παραπλησίων. ὠφελοῦνται δὲ πτύσει αἵματος καὶ κακοστομαχοῦσι πνιγομένοις. προχειρότατον μὲν οὖν τῶν ἐμετικῶν ἐστιν κινῆσαι εἰς αὐτὸ τῶν δακτύλων, ἢ πτερῶν βρεχομένων καὶ καθιεμένων ἐς τὴν γαργαρεῶνα. καὶ ναρδου δὲ κελτικῆς ῥιζῶν ζ΄ δραχμαὶ μελικράτῳ ποθεῖσαι ἄνω καθαίρουσιν ἰσχυρῶς. ὁμοίως δὲ, καὶ κάστορος ς΄ δραχμαὶ μελικράτῳ ποθεῖσαι καὶ δαφνίδων γ΄. φύλλα χλωρὰ λεανθέντα καὶ βρωθέντα. καὶ ἐλατηρίου ὀβολὸς σὺν ὕδατι ποθεὶς ἄνω καθαίρει φλέγμα καὶ χολήν, καὶ σταφίδος ἀγρίας κόκκοι ιε΄ μετὰ μελικράτου παχέος. τῶν δὲ βολβῶν οἱ μὲν συνήθως ἐσθιόμενοι ὠμοὶ βρωθέντες, οἱ δὲ τῶν ναρκισσίων ἑφθοὶ ἄνω καθαίρουσι. καὶ ὁ ὀπὸς τῆς ῥίζης τῶν πρὸς τὸν ἀνθρωπον βρωθεὶς ἄνω καθαίρει. καλοῦσι δέ τινες αὐτὸ χαμαιράφανον. ὅλη δὲ βρωθεῖσα ἄνω τε καὶ κάτω. ῥαφανίδες δὲ τῶν προειρημένων ἐλαττον μὲν καθαίρουσιν. ὠφελιμώτεραι δέ. δεῖ δὲ αὐτὰς δριμείας τε σφόδρα καὶ νεαρὰς ὑπαρχούσας εἰς λεπτὰ κατατέμνειν. καὶ προσδεῖν ὥρας γ΄ ὥρας ἐν ὀξυμέλιτι βραχείσας αὐτὰς λαμβανέτωσαν ὅσας δύνανται πρὶν ἢ ἀμισαντες γ΄ ἢ δ΄ ἀπὸ δείπνου. ἅπαξ δὲ νήσεις καὶ πλεονάκις ἀπορροφείτωσαν τοῦ ὀξυμέλιτος. β΄ δὲ διαλιπόντες ὥρας χλιαρὸν πίνοντες ὕδωρ καθιέσει δακτύλων ἢ πτερῶν ἐμείτωσαν.

Τρόποι ἐλλεβορισμοῦ.

Δ Ἐπεὶ ὁ ἐλλέβορος τοῖς χρονίως καὶ ἰσχυρῶς νοσοῦσι. καὶ τὴν ἐκ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀφῃρημένοις ἐλπίδα τῶν πάντων αὐτὴν ἰσχυρότερον εἶναι τὸ νόσημα. δοτέον δὲ αὐτὸ συνεχῶς οἷς χρόνιον ὕδρωψ, ἐλέφας, καχεξία, παράλυσις καὶ τὰ παραπλήσια. αὐτὸ πολλάκις κατά τινας καιροὺς ὡς ἐπιληψία, ποδάγρα. πλειόνων δὲ τῶν τοῦ ἐλλεβορισμοῦ τρόπων ὑπαρχόντων, ἁπλούστερος

πόλτος καθαρτικὸς ἀρίστου· ὡς δὲ δικοῖς ἐλεφαντιῶσιν ἐξαιρέτως. καὶ ἐφ' ὧν ἐκμοχλεῦσαί τις παχὺν ἐθέλει γλίσχρον χυμόν.

Κολοκυνθίδας β΄ ἀτελεῖς ὅταν καταφάγῃ τὸ σπέρμα κενώσεις. τὴν ἐντεριώνην δὲ ἐάσαντα γεμίσαι αὐτὰς, ἐλαίου γλυκέως. καὶ πωμάσαντα, τοῖς ἰδίοις πώμασιν ἐᾶσαι νυχθήμερον. τῇ δ' ἑξῆς κενωθέντος τοῦ ἐλαίου τὰς κολοκυνθίδας ἑψεῖν ἐν ὕδατι, ἕως ἂν τακερωθῶσιν. εἶτα αὐτὰς μὲν ῥῖψαι· τοῦ δ' ἐλαίου τῷ ὕδατι μιχθέντος προσεμβάλλειν μέλανος ἐλλεβόρου τετρώβολον. σκαμμωνίας δὲ ∠ α΄. συνεψήσαντα δὲ τούτοις πολτάριον ἐκ σεμιδάλεως ἢ ἄρτου ξηροῦ λείου. ἔπειτα ἀπ' αὐτοῦ τῷ πάσχοντι διδόναι. λιτῶς προδιαιτηθέντι μεγέθει καρύων ποντικῶν η΄ ἢ ι΄. ἢ τό γε πλεῖστον ιδ΄. καὶ ποτὸν ὕδωρ θερμόν.

Περὶ παραφυλακῆς τῶν καθαιρομένων καὶ τί ποιητέον τοῖς μὴ καθαιρομένοις ἐπὶ τῇ καθάρσει τῶν καθαρσίων. ς΄.

Καθόλου μὲν ἐπὶ πάντων δραστικῶν καθαιρομένων προδιαιτήσαντα τὸν ἄνθρωπον νήστει καὶ ὕπνῳ πεπηκότι διαδιδόναι τὸ φάρμακον. καὶ κωλύειν, ὑπνοῦν μέχρι παντελοῦς καθάρσεως. καὶ κίνησιν μετρίαν ἐν δυνατὸν παραλαμβάνειν, καὶ ῥοφῆς ἁπάσης τηνικαῦτα καὶ πόματος ἀπέχειν.

Ἐκ τῶν Φιλαγρίου.

Ἄχρι τῆς τελείας καθάρσεως. εἰ δὲ μὴ φέροιεν τὴν ἀσιτίαν. ἤτοι διὰ τὸ ἔχειν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, εὐέκχολωτον, διὰ μακρᾶς ἀσιτίας προηγησαμένης ἤ τινα τοιαύτην αἰτίαν δοτέον αὐτοῖς ἄρτον ἐξ ὑδαροῦς οἴνου ἢ πτισάνης χυλὸν χόνδρου μὴ τῆς κενώσεως ἀρξαμένης, ἵνα μὴ διαφθαρῇ. ἀλλ' εὐθέως μετὰ τὴν τοῦ φαρμάκου πόσιν. οὕτω γὰρ ἐνίοτε καὶ πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου ταχεῖαν κίνησιν τῷ σώματι συνεργεῖ. εἰ μέντοι γε πιών τις ὅτι οὖν τῶν ὑπηλάτων φαρμάκων μὴ καθαίροιτο μηδὲ κενοῖτο. χαλεποῦ μὲν ὑπάρχοντος οὐδενὸς, οὐδὲν περιεργάζεσθαι δεῖ. εἰ δὲ κατεπείγοι διὰ μέγεθος νοσήματος ἢ συνεπάγοιτο. καὶ διατείνοιτο καὶ πιεζόμενος ὁ κάμνων εἴη. κλύζειν μὲν ἐξ ἀνάγκης αὐτίκα. εἰ δὲ μὴ δ' οὕτως ὑπακούοι ἡ κοιλία δακνομένου μὲν τοῦ σώματος καὶ ὥσπερ ἐκζεομένου. λούειν ἀλείφοντας δαψιλεῖ ἐμπιπλαμένου δὲ καὶ βαρουμένου φλεβοτομεῖν καὶ μάλιστα εἰ πολύαιμος ὁ ἄνθρωπος εἴη. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐρυθροὺς καὶ προπετεῖς οὐ φυσικῶς ἀλλ' ἐπικτήτως διὰ τὸ ποθὲν φάρμακον ἔχων. τούτων δὲ οὐδενὸς ἐνοχλοῦντος. ἀλλὰ δήξεως καὶ σπαραγμοῦ ἐπὶ τῷ λουτρῷ φέρειν αὐτίκα. καὶ οἴνου διδόναι πίνειν δαψιλοῦς κἂν τῷ μεταξὺ κλύζειν. εἰ μὴ καθίσταται. καὶ αὖθις λούειν. ἔστω δὲ τοὔλαιον τὸ τοῦ κλύσματος πηγάνινον. ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς τῶν ἀφύσων ἐσκευασμένον.

Περὶ ὑπερκαθαιρομένων. ζ΄.

Τῶν δὲ ὑπερκαθαιρομένων τρίβειν τὸ δέρμα. καὶ λούειν θερμῷ πρὸ τοῦ βαλανείου διδόντας οἴνου λεπτοῦ τε κιῤῥοῦ καὶ ξανθοῦ. τάχιστα γὰρ ὁ τοιοῦτος εἰς ἀνάδοσιν ὁρμᾷ. καὶ ἄρτου διαβρόχου. καὶ ῥοιῶν. παραμενούσης δὲ τῆς κενώσεως διαδεῖν τε τὰ κῶλα τῶν ἐπιδέσμων ἄνωθεν κάτω νεμομένων καὶ ἀποσφιγγόντων. καὶ ἀπολαμβανόντων τι τοῦ αἵματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ διδόναι πίνειν τῆς διὰ σαρκῶν θηριακῆς σύμμετρον. διατίθει γὰρ ἐπὶ τὸ δέρμα καὶ διὰ ταχέων ἀντισπᾶται τὴν εἰς τὴν κοιλίαν τῶν ὑγρῶν φοράν. ἀμαυροῖ τε τὸ ἰῶδες καὶ φαρμακῶδες τῶν καθαρτηρίων. καὶ ταύτης ἀθρόων τῶν τε θηριακῶν τροχίσκων. καὶ πρός τι τῶν διασπερμάτων καὶ τῆς Φιλωνείου προσαγορευομένης. ἀλλὰ καὶ σικύαις χρῆσθαι κατὰ τοῦ στομάχου καὶ καταπλάσμασι τοῖς δι' ἀλφίτου καὶ οἰνομέλιτος. μεθ' ἃ τοῖς στύφουσιν χρηστέον ἐπιθέμασι. μάλιστα δὲ ὀνίνανται ταῖς τοῦ ὅλου σώματος τρίψεσι. καὶ ταῖς τῶν φαρμάκων πόσεσιν. ἀπέχειν δ' αὐτοὺς ἀέρος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ λίαν. ὁ μὲν γὰρ συνελαύνει τὰς ὕλας ἔξωθεν εἴσω. καὶ αὔξει τὴν ῥύσιν. ὁ δὲ διαφορεῖ. καὶ καταλύει τὴν δύναμιν. εἰ δὲ διὰ δῆξιν τῶν ἐντέρων ὑπερεθιζομένων ἡ κένωσις αὔξοιτο. κατὰ τὰ πλάτη ἐν τε τοῖς ἐρημοῖς. ἐνεῖναί τε τὰ ἀμβλύνοντα· στέαρ χηνῶν καὶ οἶνον γλυκύν. καὶ νάρδον καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἀντιδότων ἢ Ἀντιόχου ἱερά. η΄.

Χαμαίδρυος, ἀγαρικοῦ κολοκυνθίδος ἐντεριώνης στοιχάδος ἀνὰ ∠ ι΄. ὀποπάνακος σαγαπηνοῦ. πετροσελίνου. ἀριστολοχίας κληματίτιδος. πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ε΄. κινναμώμου. ναρδοστάχυος. σμύρνης τρωγλίτιδος. κρόκου φύλλων ἀνὰ ∠ δ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠ κ΄. σκίλλης ὀπτῆς, ἀγαρικοῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ, σκαμμωνίας ὑπερικοῦ ἀνὰ ∠ γ΄. ἐπιθύμου πολυποδίου ξηροῦ βδελλίου ἀλόης, χαμαίδρυος. πρασίου κασσίας ἀνὰ ∠ η΄. σμύρνης τρωγλίτιδος ὀποπάνακος. σαγαπηνοῦ πεπέρεως κοινοῦ πετροσελίνου. καὶ μακροῦ. καὶ λευκοῦ. καὶ κινναμώμου κρόκου. καστορίου ἀριστολοχίας μακρᾶς ἀνὰ δραχμῶν δ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἰούστου ἱερά.

Ἐπιθύμου ∠ ιβ΄. πρασίου στοιχάδος χαμαίδρυος ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας. ἀγαρικοῦ πεπέρεως μακροῦ σκίλλης ὀπτῆς ἀνὰ ∠ ιϛ΄. εὐφορβίου, κολοκυνθίδος, ἐντεριώνης, ἀλόης κρόκου, γεντιανῆς. πετροσελίνου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, σαγαπηνοῦ ἀνὰ ∠ η΄. ὀποπάνακος, πολίου κινναμώμου, σμύρνης. ναρδοστάχυος, σχοίνου ἄνθος, γλήχωνος ἀνὰ ∠ δ΄. ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ

στρογγύλης

ἀκρεμόνων γο. γ̄. καὶ ἀσάρου. ὀξέων ἀκτῆς φλοιὸς γο. γ̄. ἀσάρου γο. ᾱ. γλήχωνος γο. γ̄. ἐπιθύμου γο. β̄. ἐλλεβόρου γο. β̄. ἀνήρου γο. β̄. σίου γο. ᾱ. ἀμμωνιακοῦ γο. ᾱ. ὑποκιστικοῦ γο. ᾱ. κυμίνου γο. ᾱ. ἀψινθίου γο. β̄. ὄξους ξε. ῑ. μέλιτος ξε. ῑ. τὰς βοτάνας ἀπόβρεξον ἐν τῷ ὄξει ἡμέρας τρεῖς ἢ ἐμβρύας. εἶτα ἑψήσας ἕως τὸ πλεῖον τοῦ ὑγροῦ μέσου ἀναλωθῇ. ἐπίβαλλε τὸ μέλι καὶ στρώσας πρὸς πλείονας τὰς λαθυρίδας, καὶ τὸν κόστον καὶ τὸν κνίδιον κόκκον καὶ τὸ ναρδόσταχυ λειωθέν. καὶ εἰ βούλει μετὰ τὸ πλεῖον ἑψηθῆναι, τὸ ὀξύμελι. ἡ τελεία δόσις γο. ᾱ. ἢ πρὸς τὴν δύναμιν. ποιεῖ δὲ ποδαγρικοῖς πάθεσι καὶ ἐπιληπτικοῖς καὶ ἐφ᾽ ὧν κενῶσαι τὸ αἷμα καὶ ἐκφράξαι τοὺς παχεῖς δεόμεθα χυμούς.

Καθαρτικὸν ὑδραγωγὸν τὸ διὰ καρυοφύλλου.

Ἀλόης ἐπιθύμου καρυοφύλλου. κόκκου κνιδίου πετροσελίνου ῥέου ποντικοῦ ἀνὰ γο. ς. εὐφορβίου γρ. δ̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις κοχλιάριον ᾱ.

Καθαρτικὸν τὸ διὰ τοῦ ῥοδομέλιτος Ἀλεξάνδρου.

Ῥόδων ξε. β̄. μέλιτος ξε. ᾱ. σκαμμωνίας γο. δ̄. ἡ δόσις ἡ τελεία κοχλιάρια ε̄. ἡ ἐλάττων κοχλιάρια β̄. ἡ μέση κοχλιάρια γ̄. Ἄλλως. Μέλιτος λι. ᾱ. ῥόδων ξε. λι. ᾱ. πεπέρεως ∠. β̄. σκαμμωνίας ∠. η̄. μαστίχης ∠. δ̄. καὶ ζιγγιβέρεως ∠. ς̄. Ἄλλως. Ὧ ἐγὼ χρῶμαι. Ναρδοστάχυος ἀσάρου ἐπιθύμου ἀνὰ γο. ς. βρέχε εἰς ὕδατος κε. ἡμέρας ἢ ἐμβρύας γ̄. καὶ συμμίξας ἑψήσας μίξον τῷ ὕδατι ῥόδων ξε. ς. μέλιτος ξε. ς. καὶ ἑψήσας ἕως συστάσεως ἐπίβαλλε σκαμμωνίας γο. ᾱ. ς.

Καθαρτικὸν τὸ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων.

Μήλων κυδωνίων ὀπτημένων γο. δ̄. πεπέρεως γο. ς̄. σκαμμωνίας ∠. ᾱ. μέλιτος γο. ῑ. τρίψας δίδου κοχλιάρια γο. ᾱ. ἢ πρὸς δύναμιν. Τὸ διὰ κνεώρου εὐστόμαχον.

Κνεώρου λέπους καὶ τῆς σαρκὸς λι. μία ἐν ὕδατι ξε. ᾱ. ς. ἑψήσας ἕως οὗ λειφθῇ τὸ τρίτον ἐπίβαλλε ξε. ς. μέλι καὶ ἕψε ἕως μελιτώδους συστάσεως ἐπίπλαττε λεῖα μακροπεπέρεως γο. ᾱ. σκαμμωνίας ὀπτημένης ἐν ζύμῃ γο. ᾱ. Βουκέλλατος καθαρτικός.

Σκαμμωνίας ὀπτῆς γο. ᾱ. πεπέρεως καὶ σελίνου σπέρματος ἀνὰ γρ. ᾱ. μαράθρου ἀνίσου ἀνὰ γο. ᾱ. μέλιτος λι. ᾱ. ὀπτήσας συμμίξας δίδου εἰς κονδῖτον γο. ᾱ. Ἐλαῖαι καθαρτικαί.

Σκαμμωνίας γο. ᾱ. πεπέρεως γο. ᾱ. ἐπιθύμου κυμίνου πεφρυγμένου πετροσελίνου πηγάνου φύλλων ἡδυόσμου χλωροῦ ἀνὰ ∠. δ̄. σελινίου ∠. ᾱ. φοινίκων γο. ῑ. μέλιτος γο. ῑ. ὄξους κοτύλαι γρ. β̄. κολυμβάδων ξε. ᾱ. σχιστῶν δὲ λευκῶν τινὲς καὶ γάρου, σύμμιξον. ἡ δόσις ε̄ ἢ ζ̄ ἢ ς̄.

Γάστιλλος καθαρτικός.

Σκαμμωνίας ∠. δ̄. εὐφορβίου ∠. δ̄. φύλλου ∠. β̄. πεπέρεως ∠. β̄. μέλιτος λι. ᾱ. ἡ δόσις γο. ᾱ.

Φοῦσκα καθαρτικὴ καὶ εὐστόμαχος.

Κυμίνου μαράθρου ἀνὰ γο. ᾱ. γλήχωνος σελίνου. ἀνίσου ἀνὰ γο. ς. ἐπιθύμου. σκαμμωνίας, ἀνὰ γο. ᾱ. ἁλῶν γο. β̄. ἡ δόσις ἡ πλείων γρ. β̄. ἐν τῷ ὀξυκράτῳ. τινὲς δὲ καὶ εὐφορβίου γρ. δ̄.

Οἶνος καθαρτικὸς ἤτοι ὑδραγωγός.

Σκίλλης γο. γ̄. σελίνου σπέρματος γο. ς̄. πεπέρεως ∠. ᾱ. καὶ πυρέθρου ῥίζης ∠. δ̄. κόκκου κνιδίου λελεπισμένου ∠. ᾱ. φύλλου μαλαβάθρου σφαιρία β̄. οἴνου κοτύλαι ιβ̄. μέλιτος ξε. γ̄. κόψας τὴν σκίλλαν ἔμβρεχε τῷ οἴνῳ. τὰ δὲ λοιπὰ λεῖα μίσγε. Ἅλατα καθαρτικά.

Ἁλῶν κοινῶν πεφρυγμένων ∠. ς̄. σελίνου σπέρμα ζιγγιβέρεως σκόρδου ξηροῦ ἀνὰ γρ. ς̄. ἀνίσου πεπέρεως ἀνὰ γο. ς. σκαμμωνίας ἐπιθύμου, ἀνὰ γο. ᾱ. ἡ δόσις κοχλιάριον ᾱ.

Ἡ διὰ ἑρμοδακτύλου ποδαγρική.

Ἑρμοδακτύλου γο. γ̄. ἀνίσου κυμίνου αἰθιοπικοῦ ἄμεως θύμου κορύμβων πεπέρεως λευκοῦ ζιγγιβέρεως ἀνὰ γρ. γ̄. ἐπιθύμου γο. ς. ἡ δόσις γρ. δ̄. τινὲς γρ. ς̄. δίδοται ἕωθεν μετὰ κονδίτου ἢ μελικράτου ἢ ζεστοῦ κράτου. Ἄλλως ἡ αὐτὴ καθαρτική.

Ἑρμοδακτύλου γο. ᾱ. κυμίνου αἰθιοπικοῦ ἀνίσου ἀγαρικοῦ ζιγγιβέρεως ἀνὰ γρ. ς̄. μαστίχης γρ. β̄. ναρδοστάχυος γρ. β̄. μόσχου κεράτ. ᾱ. κνήκου γρ. ς̄. ἡ δόσις γρ. δ̄. μεθ᾽ ὑδρομήλου τὴν σκαμμωνίαν διὰ τὸ κακοστόμαχον. παραιτούμεθα. εἰ δὲ χρεία πλείονος κενώσεως μίγνυε τῇ δόσει σκαμμωνίας κε. γ̄. δίδου λουσαμένῳ.

Καταπότια τὰ διὰ τοῦ ἀρμενιακοῦ λίθου ἤτοι ἀρθριτικῶν ὡς μάλιστα διδόμενα.

Ἀλόης γο. δ̄. σκαμμωνίας γο. ς̄. ἀγαρικοῦ γο. ᾱ. ἐπιθύμου γο. ᾱ. λίθου ἀρμενιακοῦ γρ. ιβ̄. κασσίας γο. ᾱ. ναρδοστάχυος γο. ᾱ. σκίλλης ὀπτῆς γο. β̄. κρόκου γρ. ις̄. ῥοδομέλιτι ἀναλάμβανε. ἡ δόσις γρ. ς̄.

Ἡ διὰ τοῦ κορωνοποδίου ποιοῦσα ἐφ᾽ ὧν καὶ διὰ ἑρμοδακτύλου εὐστόμαχος.

Ζιγγιβέρεως, γρ. β̄. πεπέρεως γρ. ᾱ. ἀγαρικοῦ ῑ. κνήκου, τοῦ αὐτοῦ γρ. δ̄. κορωνοποδίου ῥίζης γρ. ς̄. ἡ δόσις γρ. η̄. τοῖς δὲ δυσκοιλίοις καὶ ἔτι κγ̄. ποιεῖ πάντως ξ̄ ἢ ὀκτὼ σύνεγγυς γαστέρας. καὶ μετὰ τὴν κένωσιν λούσας, θρέψον αὐτὸν καὶ ἀκράτου. Τὸ διὰ τοῦ κυρηναϊκοῦ πρὸς τεταρταίους.

Ὀποῦ κυρηναϊκοῦ πεπέρεως ζιγγιβέρεως πηγάνου φύλλων ἀνὰ ∠. ᾱ. ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος.

μένων ξηρῶν ἀκεόντων ὅσον ὀβολῶν ὀκτὼ ἐν μελικράτῳ δοτέον, ἄγει χολὴν παραπλησίως ἐλλεβόρῳ· καὶ φυσῶν ἐστιν καταρρηκτικόν. Ἀγαρικόν· παραπλησίαν κολοκυνθίδι τὴν δύναμιν ἔχει. βραδέως μὲν ἐνεργοῦν· οὐ πάνυ δὲ κακοστόμαχον· δίδοται δὲ λεῖον ∠. β. μετὰ μελικράτου. ἔστω δὲ λευκότατον καὶ εὐθρυπτότατον καὶ οὐ πάνυ ξυλῶδες οὐδὲ τετερηδονισμένον. Ἶρις ἰλλυρικὴ παραπλησίως καθαίρει δοθεῖσα πλῆθος ὀβολῶν ἢ ἐν μελικράτῳ, ἔστω δὲ μὴ παλαιὰ μηδὲ τετερηδόνας ἔχουσα. Κενταύρειον τὸ μικρόν· χολὴν καὶ μύξας καθαῖρον· ἰσχιαδικοῖς ἰδίως ἁρμόζει. πίνεται δὲ αὐτοῦ τὸ ἀφέψημα τοῦ κενταυρείου ∠. α. S. ἐν ὕδατος κοτύλῃ καθεψηθείσης, ἕως εἰς τὸ ἥμισυ καταλήξῃ. Τραγοριγάνου τὸ ἄνθος σὺν τῷ καρπῷ πλῆθος ∠. β. δίδοται ἐν μελικράτῳ· οἷς καὶ ὁ μέλας ἐλλέβορος· ἔστι δὲ εὐστομαχώτερον μὲν ἐλλεβόρου, ἧττον δὲ καθαίρει. Χαμαιλαίας ∠. δ. ἑψηθείσας ἐν μελικράτου κοτύλαις β. ὡς εἰς τὸ δ. καθεψηθεῖσαι. παραπλησίως ἐλλεβόρῳ καθαίρει. ἔνιοι δὲ τῆς χαμαιλέας καὶ ἀψινθίου τὸ διπλάσιον καταπότια ποιήσαντες διδόασιν. Ἀριστολοχίας τῆς κληματίτιδος τοῦ καρποῦ ∠. α. ἐν μελικράτῳ δοθεῖσα, καθαίρει ὡς κολοκυνθίς. Πολυποδίου ἡ ῥίζα ξηρὰ λεία ἐπιπλασθεῖσα μελικράτῳ, ἢ συντριβεῖσα αὐτῷ τὸ αὐτὸ δρᾷ τῇ κολοκυνθίδι.

Ὅσα μέλαιναν χολὴν κενοῖ.

Τοῖς μέλαιναν χολὴν ἐξάγουσιν, χρηστέον προηγουμένως ἐπὶ μελαγχολικῶν εὐπαροξύντων ὀργίλων, μισανθρωπούντων· ἢ ἀναχωρητικῶν· ἐν ἀναλήψει διομένων καθάρσεως ἐν φθινοπώρῳ πυρώδεσιν ἐπὶ ἕξεων κατὰ ξηρῶν ὀλιγομυωδῶν. Ἐπίθυμον. κράτιστόν ἐστιν τῶν μέλαιναν κενούντων χολήν. δοτέον δὲ αὐτοῖς ∠. ε. λείους σὺν γάλακτος κοτύλῃ. Ἐπίθυμβρον. τὸ ἐπὶ θύμβρᾳ γινόμενον παραπλησίως μὲν ἐπιθύμῳ κενοῖ, ἀσθενέστερον δέ ἐστιν. Γλήχων, ἄγει μέλαιναν πλῆθος ὀξυβάφου ἐν μελικράτῳ ποθεῖσα. Τραγοριγάνου ἡρακλεωτικῆς τὸ αὐτὸ ποσὸν ὡσαύτως κενοῖ γλήχωνι. ἄμφω δὲ ξηραί. Ἄλυπον εἴρηται, καθαίρειν κάτω τὸ σπέρμα αὐτοῦ μέλαιναν χολὴν πλῆθος ἴσον ἐπιθύμῳ μεθ᾽ ἁλῶν· καὶ ὄξους. τὰ δ᾽ ἔντερα ὥς φησι διοσκορίδης, ἐλαφρῶς ἑλκοῖ· ἔστι δὲ οἶμαι ἡ νῦν ἀλυπιὰς καλουμένη, δοτέον ἐν μελικράτῳ. Παρθένιον ὁμοίως ξηρὸν ποθὲν τῶν αὐτῶν ἐστὶν ἀγωγόν. Ἄλυσσον μεθ᾽ ἁλῶν ποθὲν, ὁμοίως τούτοις καθαίρει.

Ὅσα φλέγμα κενοῖ.

Τοῖς δὲ φλεγματαγοῖς χρηστέον· ἐπί τε τῶν ψυχροτέρων ἕξεων καὶ γεγηρακυιῶν καὶ χειμῶνος· ἐπί τε παρέτων καὶ ἀποπλήκτων καὶ παρῳδηκότων οἰδήμασι σομφοῖς. τῶν τε πολλὰ φλέγματα ἐν τῇ κοιλίᾳ, ἢ θώρακι ἢ στομάχῳ ἐχόντων. ἐπί τε γυναικείῳ ῥευματιζόντων. ἁρμόζει δὲ καὶ τοῖς πολλὰ ἀπομυσσομένοις καὶ παχέα ἀναχρεμπτομένοις ἀνορέκτοις τε καὶ ἰσχιαδικοῖς, ἐπειδὰν τὸ ἄρθρον ὑπόμυξον ἢ ἐλεφαντῶδες ἢ μάλιστα δὲ κατὰ τὰ ἄλλα ὑδρωπικοῖς τοῖς λεγομένοις ἀνασάρκα. Στύρακος λευκοῦ ∠. α. πλῆθος σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ ἰσοσταθμῳ καταπινόμενος φλέγμα κενοῖ. Ἐλαίας τῆς ῥίζης ὁ φλοιὸς ∠. α. πλῆθος σὺν οἴνῳ ἢ ὕδατι. πυρέθρου ὀβολοὶ δ. σὺν ὕδατι λυχνίδος τοῦ σπέρματος ∠. β. κυκλαμίνου τῆς ῥίζης ∠. α. σὺν ὑδρομέλιτι. σκορδίου ∠. ς. σὺν μέλιτι χαμαιπίτυς λειανθεῖσα καὶ ἐν καταποτίοις δοθεῖσα λεπίδος κυπρίας ∠. S. μετὰ ῥητίνης ἴσης ἐν καταποτίοις εὐτονώτερον καθαίρει φλέγμα δαφνίδος φύλλων χλωρῶν ∠. α. S. σικύου ἀγρίου ῥίζης φλοιοῦ, ὀβολοὶ δύο· κνίκεως κόκκοι μ. προσαγορευόμενοι κρότωνες περιπτισθέντες ἐσθίονται καὶ παραπλησίως δρῶσιν· ἀπίου τὸ ἥμισυ τὸ πρὸς τῇ ῥίζῃ ἐσθιόμενοι ὅ τινες χαμαιράφανον καλοῦσιν. Βδέλλιον ∠. β. μεθ᾽ ὑδρομέλιτος, ἰδίως δὲ τὸ κόμμι τοῖς ὄμματα ῥευματιζομένοις ἐπιτήδειον.

Ὅσα ὕδωρ κενοῖ.

Ὑδραγωγοῖς δὲ χρηστέον· ἐπί τε ὑδρωπικῶν τῶν ἀσκίτην ὕδρωπα νοσούντων. ἐπί τε γυναικῶν τῶν ἐνοχλουμένων ὑπὸ ῥοῦ λευκοῦ. ἐπί τε τῶν ἕλκη ῥευματικὰ ἐχόντων. Λεπίδος κυπρίας ∠. α. σὺν μελικράτῳ, πινομένη ὕδωρ ἄγει ὄξους δὲ ἐπιρροφεῖν βραχὺ ἵνα μὴ ἀνεμέσῃ. Κόκκος κνίδιος περιεπτισμένος λεῖος σὺν μέλιτι ἑφθῷ ποθεὶς πρὸς τὸ μὴ ἅπτεσθαι τῆς κατὰ πόθρας ὕδωρ ἄγει. δοτέον δὲ κόκκους· ἢ κ. ἢ κε. ἢ λ. τοῖς δὲ ἰσχυροτέροις μ. Εὐφορβίου ∠. α, σὺν μέλιτι ἑφθῷ πινομένη ἄγει φλέγμα μᾶλλον δὲ ὕδωρ. Λογχίτιδος σπέρματος ὀβολοὶ η. σὺν μελικράτῳ ὕδωρ ἄγουσιν. Κνεωρὸν ὁμοίως ὕδωρ καθαίρει. σὺν ἀλφίτῳ πινόμενον. Κνήκου σπέρμα ∠. ε. συλλειανθῆσαι συνεψῶνται πτισάνῃ μετ᾽ ὀλίγων ἁλῶν καὶ ῥοφοῦνται. Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠. α. ἐν μελικράτῳ πινόμενα ὕδωρ ἄγουσι. τινὲς δὲ τοῖς σπληνικοῖς αὐτὸ μετ᾽ ὀξυκράτου διδόασιν. Ἀκτῆς τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης ὁ χυλὸς πινόμενος ὅσον γο. β. σὺν οἴνῳ ὕδωρ ἄγει.

Περὶ συνθέτων καθαρτικῶν καταπότια τὰ διὰ τῆς ἀλόης. ε.

Κολοκυνθίδος ἐντεριώνης μ. α. ἀψινθίου χ μ. α. ἀλόης μ. α. σκαμμωνίας μ. β. ὕδατι ποίει κοκκία ὀρεβίνθου τὸ μέγεθος ἡ δόσις κόκκοι ια.

Ὀξυμέλιτος ἰουλιανοῦ.

Πηγάνου γο. γ. ὀριγάνου γο. γ. θύμου κόμης γο. δ. ἀνήθου γο. α. S. ἴρεως γο. α. μανδραγόρου ῥίζης γο. α. S. ἀγαρικοῦ γο. β. δαφνίδων λιπαρῶν γο. ιβ. κόκκου κνιδίου γο. δ. λαθυρίδων γο. γ. ἀλυπιάδος γο. γ. πολυποδίου γο. β. φύλλου γο. α. κόστου γο. α. ναρδοστάχυος γο. α. ῥέου ποντικοῦ γο. α. S. σκίλλης γο. γ. ἀκτῆς

Περὶ τῶν καθαιρόντων φαρμάκων ἁπλῶν ὅσα χολὴν ἄγει ξανθήν. δ.

Ἀλόης ∠ α. μετὰ μελικράτου πρωῒ διδόσθω. οἱ δὲ ἑσπέρας διδόντες ἢ μετὰ τροφὴν βλάπτουσι. διαφθερεῖ γὰρ τὴν τροφήν. κενοῖ ξανθὴν χολὴν ἧττον διδομένη ὅσον τριώβολον ἐκκοπρωτικὴ μόνον ἱκανῶς γίνεται. πάντων δὲ τῶν καθαρτικῶν κακοστομάχων ὑπαρχόντων, ἀλόη μόνον εὐστόμαχός ἐστι. τοῖς δὲ μὴ ἀνεχομένοις τῆς πικρίας αὐτῆς καταπότια πλαττομένη διδόσθω. Ὅτι μὲν τὰ καθαρτικὰ τῶν φαρμάκων οὐχ ἁπλῇ τινὶ κατὰ κρᾶσιν ἐστὶ θερμότητι. ἔδει γὰρ πάντα τὰ θερμὰ κενοῦν ἐστὶ πάντα. ἀλλ' ἰδιότητι τῆς ὅλης οὐσίας ὃν τρόπον ἡ μαγνῆτις λίθος ἕλκει τὸν σίδηρον δέδεικται. τῶν δὲ καθαρτικῶν τὰ μὲν μαλακτικὰ μόνα εἴρηται κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον. τοῖς δὲ δραστικοῖς αὐτῶν χρώμεθα ἤτοι πρὸς τὸ μεταγαγεῖν τὴν ὕλην ἢ πρὸς τὸ μοχλεῦσαι διάθεσιν ἐσκιρρωμένην. καὶ ἀφανίσαι. ἢ πρὸς τὸ μεταποιῆσαι τὸ σῶμα καὶ τρέψαι τὴν κρᾶσιν αὐτοῦ. ἢ πρὸς τὸ ἐξαγαγεῖν αὐτοῦ τὸ ἐγχρονισθὲν ὑγρόν. εἰσὶ δέ τινες καὶ μικτοὶ τρόποι ἐκ τῶν εἰρημένων, ἀλλήλοις ἐπιπλεκόμενοι. χρηστέον δὲ καθαρτικοῖς ἐπὶ τῶν εὐτόνων τὴν δύναμιν. καὶ ἐρρωμένων τὴν προαίρεσιν. καὶ τῶν τοὺς πρώτους ἡλικίας ἐκβεβηκότων οὔπω δὲ πρὸς τὰ ἔσχατα τῆς ἡλικίας ἀφιγμένων. στόμαχόν τε εὔτονον ἐχόντων, καὶ πολλὴν ὕλην ἀχρείαν ἐν τῷ σώματι συλλεγόντων, οὐ σφόδρα πολυαίμων. ὥρᾳ δὲ τῶν καθάρσεων εἰ μὴ κατεπείγοι, ἐαρινὴ μάλιστα καὶ μεθοπωρινή.

Περὶ τῶν χολὴν κενούντων.

Χολαγωγεῖς χρηστέον. ὥρᾳ μὲν θέρει, πολλῷ χειμῶνος. ἐπὶ ἡλικίας δὲ ἀκμαστικῆς τε καὶ παρακμαστικῆς. ἕξεων δὲ κατὰ ξηρῶν τε καὶ μυωδῶν καὶ μελανοχρώων. ἢ ἐρυθρῶν ἢ ἀνδρῶν μᾶλλον ἢ γυναικῶν. τῶν τε συνεχῶς διαφθειρόντων τὰς τροφάς. καὶ τῶν ὑπεστενωμένων τὴν γαστέρα. ἢ πικροχόλων. ὀργίλων. οὖρά τε ὀλίγα ἐκκρινόντων. τροφαῖς τε χρωμένων ξηραῖς. καὶ θερμαῖς. ἐπὶ δὲ παθῶν ἰκτερικῶν τε καὶ ἡπατικῶν. πλευριτικῶν φρενίτιδος. συνάγχης. μανίας. κεφαλαίας. ὀφθαλμίας. ἐρυσιπέλατος. λέπρας. πυρετῶν. καὶ οἷς τὸ χολῶδες πλεονάζει. δίδοται δὲ ἡ ἀλόη κεφαλὴν βαρυνομένοις. ὀφθαλμιῶσι. διψῶσι. τοῖς τε ἐν τοῖς ὕπνοις φαντασιοῦσι πυρὸς πέρι τι. τοῖς τε διαδρομῆς φρικώδους αἴσθησιν ἔχουσι. καὶ τοῖς φύσεις δριμείας ἀποκρίνουσι. δακνομένοις τὰ ἔντερα. καὶ τοῖς περὶ στόμαχον πυρώσεως ὠδῖσιν ἀναφερτικῶς ἀντιλαμβανομένοις. καὶ τοῖς ἐπὶ πλήθει περιττωμάτων ἐπικλυσθῆναι μὴ δυναμένοις, ἱκανῶς γὰρ ἐκκενοῖ ὅλον μὲν οὐ συγκινοῦσα τὸ σῶμα εἰ μὴ σφόδρα πολλὴ δοθείη. τὴν δὲ παρακειμένην ἐν τοῖς ἐντέροις κοιλίᾳ τε καὶ στομάχῳ χολὴν ἄγουσα. ἁρμόζει δὲ ὁ ἐλλέβορος. καὶ τοῖς ὀξέως νοσοῦσι. καὶ τοῖς χρονίοις δεομένοις χολαγωγοῦ φαρμάκου. ἐπὶ μαινομένοις. ἐπὶ τοῖς κρανικῶς ὀχλουμένοις. ῥευματιζομένοις ὄμμα. περὶ θώρακα διαθέσεις ἔχουσι. ἐπιτηδειότατος δὲ ἐστὶν σπλάγχνοις τε καὶ ὕδρωπι καὶ κύστει φαρμακείας δεομένοις χολαγωγοῦ φαρμάκου. ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βραχείας ἀρτηρίας χρονίως πεπονθυίας. ἰκτεριῶσί τε καὶ τοῖς ἐξανθήματα ἔχουσι καὶ λειχῆνας. ἢ ἕρπητας, ἢ ἐρυσιπέλατα. ἢ λέπρας.

Ἐλλέβορος μέλας, χολὴν ἄγει μάλιστα ξανθὴν ἐκ παντὸς τοῦ σώματος χωρὶς περισκελίας. ὅθεν καὶ τοῖς μὴ βαρέως πυρέττουσι δίδοται καὶ μᾶλλον ἀπυρέτοις πλῆθος ∠ α. τῶν ῥιζῶν λείων ἐν μελικράτῳ. καὶ ὕδατι προσανεστενωμένον. ἢ μετὰ μέλιτος ὡς καταπότια. τινὲς δὲ μιγνύουσιν αὐτῷ γλήχωνα ἢ θύμβραν ἢ τι τῶν εὐζώνων τῶν εὐστομάχων. Σκαμμωνία. παραπλησίως ἐλλεβόρῳ καθαίρει. καὶ μᾶλλον τὴν ξανθὴν χολήν. κακοστομαχωτέρα δὲ πάντων τῶν καθαρτικῶν ἐστι. δοτέον οὖν αὐτὴν ἀπυρέτοις τε καὶ εὐστομάχοις πλῆθος ὀβολῶν τεσσάρων. ξὺν ἅλασιν ἢ ἀνίσῳ. ἢ ζιγγιβέρεως. ἢ σελίνου. ἢ τινὶ τῶν εὐστομάχων. ἢ μετὰ μέλιτος. γίνεται δὲ καὶ καταπότια μετὰ κόμμεως. Κολοκυνθίδος ἐντεριώνη κενοῖ μάλιστα μὲν χολὴν καὶ μυξώδη δὲ οὐκ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καθάπερ ἐλλέβορός τε καὶ σκαμμωνία. ἀλλ' ἀπὸ τῶν πλευρῶν τε καὶ νευρωδῶν πλῆθος ∠ α. ἐν μελικράτου κυάθοις δυσὶν ἀφεψημένου αὐτῷ. καὶ πηγάνου, λεαινέσθω δὲ ἐπὶ πολὺ ὅτι αἱ τραχύτητες αὐτῆς προσισχόμεναι τοῖς ἐντέροις ἑλκώσεις τε καὶ νευρικὰς ἐργάζονται συμπαθείας. δοτέον δὲ αὐτὴν τοῖς κεφαλὴν πεπονθόσιν ἤτοι τοῖς ἐπιπολῆς μήνιγξ, ἢ ὁ περικράνιος κακοπαθεῖν τύχῃ, ἐπὶ σκοτωματικοῖς. ἑτεροκρανικοῖς ἀπὸ κεφαλαίας ὀχλουμένοις. ἐπιληπτικοῖς ἀποπληκτικοῖς. κοινικῶς ἀνομένοις χρονίως ὄμματα ῥευματιζομένοις. ὀρθοπνοϊκοῖς τε καὶ ἀσθματικοῖς. καὶ βήσσουσι χρονίως. ἔτι δὲ ἀρθριτικοῖς τοῖς περὶ νεφροὺς ἢ κύστιν ἐχούσι διάθεσιν. Ἐλατήριον παραπλησίως κενοῖ σκαμμωνίας. ἐκλεκτέον δὲ τὸ πρασίζον καὶ κοῦφον. καὶ μὴ παλαιότερον ἐνιαυτοῦ. πλῆθος, ζιγγιβέρεως λείου μετὰ γάλακτος κοτύλης α. Τιθύμαλλος, ἄγει χολήν, ἐλατηρίῳ, ἢ σκαμμωνίᾳ παραπλησίως, δίδοται δὲ τοῦ ὀποῦ σταγόνες τέσσαρες ἢ πέντε ξὺν ἀλφίτῳ φυραθεῖσαι. καὶ ταχέως καταπινόμεναι. καὶ γὰρ καταχυθεῖσαι. ἐν τῷ στόματι. ἐπὶ πολὺ τὴν γλῶτταν ἑλκοῦσι καὶ τὰ περιξ.

Λαθυρίδες, καθαίρουσι χολήν. ὥσπερ ἐλλέβορος καὶ σκαμμωνία. δοτέον οὖν ἀπὸ ἑπτὰ ἕως η. ἢ μέχρι πέντε τε καὶ δέκα. τοῖς μὲν εὐτόνοις καὶ πλείονος δεομένοις καθάρσεως, διαμασᾶσθαι προστάσσοντας τοῖς ἀσθενεστέροις δὲ καὶ κακοστομάχοις, ὁλοσχερεῖς αὐτὰς καταπίνειν. Πεπλίς τῶν ἀκραι-

μερὲς καὶ διαφορητικὸν καὶ χαλαστικόν. καὶ ἀρωματίζον τὴν δύναμιν. χαμαιπίτυς. θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην. διὸ καθαρτικός τε καὶ ῥυπτικὸς τῶν σπλάγχνων ἐστὶ καὶ μάλιστα τοῦ ἥπατος. ἄγει δὲ καὶ οὖρα. καὶ καταμήνια. καὶ τὰ μεγάλα τραύματα κολλᾷ. καὶ τὰ σηπεδονώδη ἰᾶται. καὶ σκληρίας διαφορεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ. χαμαίδρυς. οἱ δὲ καὶ ταύτην χαμαίδρυν. οἱ δὲ καὶ τεύκριον παραπλησίας ἐστὶ τῷ χαμαίδρυϊ δυνάμεως. χαμαισύκη. ῥυπτικήν τε καὶ δριμεῖαν ἔχει δύναμιν. ὥστε καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας. οἵ τε κλῶνες αὐτῆς καὶ ὁ ὀπὸς ἀφαιροῦσιν. ἀπορρύπτουσι δὲ σὺν μέλιτι τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς παχείας οὐλὰς καὶ ἀμβλυωπίας καὶ ἀρχὰς ὑποχύσεως ἰῶνται. χαμαιλέα. ῥυπτικῆς ἐστὶ δυνάμεως. διὸ τά τε ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καὶ τὰς ἐσχάρας καθαίρει μετὰ μέλιτος. χελιδόνιον, τὸ μὲν μέγα θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν, ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικὸν ἰσχυρῶς. ὁ χυλὸς δὲ αὐτοῦ εἰς ὀξυωπίαν ἐστὶ χρήσιμος. ἡ δὲ ῥίζα ἰκτερικούς τε σὺν οἴνῳ ἐκφράττει καὶ ἀνίσῳ πινομένη. μασσωμένη δὲ ὀδονταλγίας ὠφελεῖ. τὸ δὲ μικρότερον τετάρτης ὂν τῶν θερμαινόντων ἀποστάσεως δριμύτερόν ἐστιν ὡς ἑλκοῦν τὸ δέρμα καταπλασσόμενον. ὄνυχάς τε λεπροὺς ἐκβάλλει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ διὰ ῥινῶν καθαίρει. χελιδόνων καυθεισῶν ἡ τέφρα σὺν μέλιτι διαχριομένη. κυναγχικὰς φλεγμονὰς ἰᾶται. ποιεῖ δὲ καὶ ὀξυδερκίαν. χολὴ πάντων τῶν ἄλλων τοῦ ζώου χυμῶν ἐστὶ θερμοτάτη. διαφέρει δὲ τῇ μὲν χροιᾷ καθ' ὃ ἡ ξανθὴ τῆς ὠχρᾶς ἐστὶ θερμοτέρα. καὶ τῆς ξανθῆς ἡ ἰώδης. τῇ δὲ τῶν ἐχόντων αὐτὴν ζώων διαφορᾷ καθ' ὅσον ἡ μὲν τῶν ὑῶν ἀσθενεστέρα πασῶν ἐστιν. ὥστε καὶ τοῖς ἐν ὠσὶν ἕλκεσιν ἀδήκτως ἁρμόζειν. δριμυτέρα δὲ ταύτης ἡ τῶν προβάτων. κἀκείνης τῶν αἰγῶν. ταύτῃ δὲ παραπλησία τῶν ἄρκτων τε καὶ βοῶν. ἡ δὲ τῶν ταύρων ἰσχυροτέρα καὶ ταύτης ἡ τῶν ὑαινῶν. κἀκείνης ἡ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλλιωνύμου καλουμένου. καὶ ἡ τοῦ σκορπίου. ἥτις ὑποχύσεσί τε καὶ ἀμβλυωπίαις καὶ λευκώμασιν ἁρμόζει. καὶ ἡ τῆς θαλαττίας χελώνης. ἡ δὲ τῆς ἀγρίας αἰγός. καὶ νυκταλωπιῶντας ὠφελεῖν λέγεται. αἱ δὲ τῶν πτηνῶν ζώων πᾶσαι, δριμύτεραί τε εἰσὶ καὶ ξηραντικώτεραι τῶν ἐν τοῖς τετράποσιν. αὐτῶν δὲ τούτων αἱ τῶν ἀλεκτρυόνων τε καὶ περδίκων ἀμείνους. αἱ δὲ τῶν ἱεράκων τε καὶ ἀετῶν. δριμύτεραί πως εἰσὶ καὶ διαβρωτικαί. καὶ ἰώδεις τὴν χροιάν. ἐνίοτε δὲ καὶ μέλαιναι. χονδρίλη. σέρεως εἶδος ὑπάρχουσα. τὸ ὑπόπικρον ἔχει. διὸ καὶ ξηροτέρα πως αὐτῆς ἐστι. χόνδρος, παραπλήσιός ἐστι πυρῷ. γλίσχρος δὲ πλέον ἐκείνου. χρυσοκόλλα. ἔστι μὲν ἡ μεταλλευομένη. καὶ σκευάζεται δὲ ἐν θυίᾳ ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ. τοσούτῳ, δίδοται οὔρῳ παιδὸς ἀφθόρου τριβομένου ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν. ἡ παρ' οὖν ῥύπτει διαφορητικὴν καὶ ξηραντικὴν τὴν δύναμιν ἔχουσα μᾶλλον τῆς μεταλλευομένης. ὡς καὶ τήκειν σάρκας ἀδήκτως ἕλκεσι γοῦν κακοήθεσιν ἁρμόττει. κἀκείνην δὲ καύσας ἀδηκτοτέραν ἐργάσῃ. χρυσοκόμη ἢ καὶ χρυσῖτις. δριμεῖαν ἅμα καὶ στύφουσαν ἔχει δύναμιν ἡ ῥίζα, διόπερ οὐδὲ πολύχρηστός ἐστι πλὴν ἐν περιπνευμονίαις τε καὶ ἡπατικοῖς πάθεσιν ἐν μελικράτῳ καθεψηθεῖσα δίδοται. κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα.

ἀρχὴ τοῦ ψ.

Ψ ψευδοβούνιον. παραπλήσιον ὑπάρχον βουνίῳ τὴν ἰδέαν. θερμαίνει δὲ καὶ διαφορεῖ καὶ ῥύπτει. στρόφους γοῦν καὶ στραγγουρίας καὶ πλευρῶν ἀλγήματα λύει. διαφορεῖ δὲ καὶ χοιράδας, μεθ' ἁλῶν καὶ οἴνου καταπλασσομένη. ψευδοδίκταμνον, ἀσθενοῦς δικτάμνου δύναμιν ἔχει. ψιμύθιον. ἐμψυκτικόν τε ἐστί. καὶ ἐμπλαστικόν. ψυλλίου τὸ σπέρμα τῆς δευτέρας τῶν ψυχόντων ἐστὶ τάξεως. ἐν δὲ τῷ ξηραίνειν τε καὶ ὑγραίνειν. μέσον ἐστίν. ψωρικὸν λιθαργύρου μιγνυμένης διπλασίας χαλκίτεως γίνεται λειουμένων τε ὄξει καὶ χωννυμένων εἰς καινὴν χύτραν ἐν κόπρῳ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. ξηραντικώτερόν τε. καὶ λεπτομερέστερον. καὶ ἀδηκτότερον χαλκίτεως γίνεται.

ἀρχὴ τοῦ ω.

Ω ὠὸν τὸ μὲν λευκόν τε καὶ λεπτὸν τῶν ἀδηκτοτάτων ἐστὶ μετρίως ἐμψῦχον. χρηστέον οὖν αὐτῷ ἐπὶ ὀφθαλμῶν. καὶ τῶν ἐν αἰδοίοις, ἑλκῶν. καὶ πάντων κακοήθων. μίγνυται δὲ καὶ τοῖς ἰσχαίμοις ἐμπλαστικοῖς φαρμάκοις. καὶ ἡ λέκιθος δὲ παραπλησίας οὖσα δυνάμεως, ἀφλεγμάντοις μίγνυται φαρμάκοις. ὀπτωμένη δὲ ξηραντικωτέρα μὲν γίνεται. ἧττον δὲ παρηγορική. ὄξει δὲ ἑψηθὲν ὅλον ὠὸν εἰ βρωθείη ξηραίνει τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα. εἰ δὲ καὶ προσλάβοι τι τῶν στυφόντων, οἷον κηκῖδος, ἢ ῥοῦ. ἢ βαλαυστίων ταγηνισθεῖσα δραστικώτερον ἱκανῶς γίνεται. καὶ κατακαύμασι δὲ παραχρῆμα βοηθεῖ. ὅλον ὠμὸν ἐπιβαλλόμενον. ῥοφητὸν δὲ προσφερόμενον. τά τε κατὰ θώρακα συμπέττει. καὶ παρηγορεῖ. καὶ τὰς τραχύτητας τῆς ἀρτηρίας καταλεαίνει. προκριτέον δὲ τὸ νέον τοῦ παλαιοῦ. καὶ τὸ τῶν ἀλεκτορίδων τούτων ἄλλων ζώων. ὤκιμον ἐκ τῆς δευτέρας τάξεως ἐστὶ τῶν θερμαινόντων. ἔχει δὲ ὑγρότητα περιττωματικήν. ὅθεν οὐδὲ χρήσιμον ἐστὶν ἔσω τοῦ σώματος λαμβανόμενον. ἔξωθεν δὲ καταπλασσόμενον. διαφορεῖ καὶ συμπέττει. ὠκιμοειδὲς ἣν ἔνιοι φιλεταίρειον ὀνομάζουσι. ἄχρηστος μὲν ἡ ῥίζα. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομερές. καὶ ξηραντικὸν ἀδήκτως ἐστίν.

εἰς ὕδατος ξ. γ. καὶ ἕψε ἕως ἀποριτωθῇ. εἶτα σηρώσας, τὸ ὕδωρ ἐπίβαλλε μέλιτος λι. β. καὶ ἕψε ἕως μελιτώδους συστάσεως.

Τὸ δι᾽ ὀρόβων.

Ἀμυγδάλων πικρῶν Γο. β. ἀλεύρου ὀροβίνου Γο. δ. ὑσσώπου Γο. δ. ἴρεως Γο. S. στροβίλων πεφρυγμένων Γο. β. μέλιτος ξ. α. ἢ τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ δυοκαίδεκα.

Ἴρεως ἰλλυρικῆς Γο. δ. ὀρόβων Γο. δ. ὑσσώπου Γο. ϛ. κνίδης σπέρμα Γο. β. γλυκυρίζης Γο. β. τήλεως Γο. β. βολβῶν Γο. δ. λινοσπέρμου πεφρυγμένου Γο. δ. μελανθίου ⊢. ιη. γλήχωνος ⊢. ϛ. στροβίλων πεφρυγμένων Γο. β. πεπέρεως ⊢. ϛ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἀντίδοτος ἡ σώτειρα.

Ναρδοστάχυος ⊢. λδ. σμύρνης ⊢. κζ. κρόκου ⊢. λζ. καστορίου ⊢. λδ. ὀπίου ⊢. λϛ. πετροσελίνου ⊢. μη. ἀνήσου ⊢. θ. σελίνου ⊢. ζ. σχοίνου ἄνθους ⊢. λϛ. κασσίας ⊢. ιβ. πεπέρεως μακροῦ ⊢. ιϛ. σίνωνος σπέρμα ⊢. ϛ. στύρακος ⊢. ιη. ἀμμωμου ⊢. ιϛ. σεσέλεως ⊢. ιβ. ἡδυχρόου ⊢. ιη. κοστου ⊢. ιη. ἀσάρου ⊢. ιη. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ διὰ στύρακος βηχικόν.

Ἀμώμου κασσίας ἀνὰ Γο. ϛ. στύρακος. ναρδοστάχυος ἀνὰ Γο. α. S. κρόκου πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ Γο. α. μέλιτος ξ. α. δίδου κοχλιάριον.

Τὸ φιλεξίου ἐμπυϊκοῖς καὶ χρονίοις ῥευματιζομένοις.

Τερεβινθίνης ∠. κη. νάρδου ∠. ιϛ. σμύρνης στακτῆς ∠. ϛ. καρδαμώμου βολβῶν ∠. ϛ. κρόκου ∠. ιϛ. χαλβάνης ∠. ιϛ. ἀμύγδαλα πικρὰ π. μέλιτος ἡμίνα. δι᾽ ὕδατος ποτίζε κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος.

Ἡ ἴσοδρα πολύχρηστος. ἔστι γὰρ τῶν ἄγαν ξηραινουσῶν.

Ἀμώμου ⊢. ϛ. κρόκου ⊢. ιη. δαύκου σπέρμα ⊢. α. S. μαράθρου σπέρμα ⊢. γ. κασσίας ⊢. α. S. σχοίνου ἄνθους ⊢. δ. S. κινναμώμου ⊢. γ. λίπαρο κυΐσιδος χ. ⊢. δ. S. θείου Γο. ε. μήκωνος σπέρμα ⊢. ε. πυρέθρου ⊢. γ. πετροσελίνου ⊢. α. S. ἴρεως ἰλλυρικῆς ⊢. ζ. S. ὑοσκυάμου σπέρμα ⊢. ιγ. S. ναρδοστάχυος ⊢. ξ. S. πηγάνου σπέρμα ⊢. α. S ἀνήθου ⊢. γ. καρδαμώμου Γο. γ. ῥόδων ξηρῶν ⊢. δ. S. ἠπείου ἄνθος ⊢. α. S. ἔστι δὲ οἱ λευκὸς ὑφ᾽ οὗ ἀνίχει τὸ ῥόδον τῆς ῥοδοδάφνης καὶ τοῦ ῥόδου αὐτῆς ἀνὰ ⊢. γ. ῥέου ⊢. ϛ. γεντιανῆς ⊢. ϛ. ἡδυχρόου ⊢. α. S. φραγκακάνθης ⊢. ιε. λυκίου ⊢. ϛ. κυφίου φύλλων ⊢. ϛ. ὠκίμου σπέρμα ⊢. α. S. ἀνήσου ⊢. γ. κόστου σμύρνης ἀνὰ ⊢. ϛ. βδελλίου ⊢. ιϛ. ἀρτεμισίας χ. ⊢. ιγ. ῥοῦ συριακοῦ ⊢. κε. S. ἀσάρου κνίδης αἰθυίας λίθου ἰάσπεως ἀνὰ ⊢. γ. πεπέρεως ⊢. ιε. καστορίου ⊢. α. S. κιμωλίας ⊢. ϛ. σίσωνος ⊢. θ. στύρακος ⊢. θ. ὀποβαλσάμου ⊢. ιβ. σεσέρεως βοτάνης ⊢. α. S. μέλιτος Γο. κη. οἴνου τὸ ἀρκοῦν.

Τὸ διὰ μήλων σαρκῶν.

Μήλων κυδωνίων καθαρῶν λι. γ. ἑψῶνται ἐν οἴνου προπαλαίου ξ. γ. εἶτα τρίβονται καὶ ἐμβάλλονται αὐτοῖς λειωθέντα πεπέρεως ἀνήσου λυβιστικοῦ ἀνὰ Γο. α. τινὲς καὶ ζιγγιβέρεως Γο. S. ἔνιοι ἀντὶ τοῦ οἴνου ὄξος ἔβαλον.

Τὸ διὰ τῶν χ τῶν μήλων πρὸς ἀνορέκτους καὶ δυσπεπτοῦντας δόκιμον.

Μήλων κυδωνίων πεπείρων τοῦ χ. ξ. β. μέλιτος καλοῦ ξ. β. ὄξους ξ. α. ζιγγιβέρι Γο. γ. πεπέρεως λευκοῦ Γο. β. ἕψεως συστάσεως τοῦτο πρὸς τοὺς κατεψυγμένους ὁ γαληνὸς σκευάζει ἐφ᾽ ὧν δὲ φησὶ χολὴ πλεονάζει δίχα τοῦ πεπέρεως. καὶ τοῦ ζιγγιβέρεως σκεύαζε.

Μηλοπλακουντίου σκευή.

Μήλων κυδωνίων καθαρῶν λι. ϛ. ἑψῶνται εἰς οἶνον ἕως οὗ τακερωθῶσι. εἶτα σηρωθέντα καὶ ζέοντα ἔνιοι δὲ προσβάλλουσι μέλιτος λι. η. καὶ ἑψῶνται βληχρῷ πυρὶ κινουμένων νάρθηκι, ὡς ἀμόλυντόν πως τὸ ὅλον γένηται. καὶ τότε προσλαμβάνουσι κοπέντα πεπέρεως Γο. γ. ἀνήσου Γο. γ. πετροσελίνου Γο. α. ἔνιοι καὶ ζιγγιβέρεως Γο. α καὶ μαστίχης Γο. α. εἶτα μιχθέντα πλάσσονται ὡς ἐπὶ ἡμισείου, καὶ μετὰ φύλλων δάφνης συντίθενται.

Κυδωνιάτον ζέπιον ἔχον σῶα τὰ τεμμάχη.

Μήλων κυδωνίων καθαρῶν τεμμαχισθέντων. λι. η. ἑψῶνται. εἰς οἴνου ξ. η. συμμέτρως ὥστε μὴ διαλυθῆναι. εἶτα μίγνυται αὐτοῖς μέλιτος ἀπαφρισθέντος λι. η. πεπέρεως Γο. η. πετροσελίνου ἀνήσου ἀνὰ Γο. γ. ζιγγιβέρεως Γο. ε. ναρδοστάχυος Γο. α. S. καρυοφύλλου Γο. α. πάντα κοπέντα καὶ συμμέτρως ἑψηθέντα ἄχρι ζωμοῦ συστάσεως ἄφελε. καὶ ψύξας σώθες ὁμοῦ τὰ τεμμάχη σὺν τῷ ζωμῷ.

Ἡ διὰ γ. πεπέρεων.

Πεπέρεως κοινοῦ καὶ λευκοῦ. καὶ μακροῦ ἀνὰ ∠. ζ. ζιγγιβέρει ἀνήσου θύμου κορύμβου ἀνὰ ∠. ϛ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἄλλη ὀριβασίου.

Πεπέρεως λευκοῦ Γο. β. πεπέρεως μέλανος. καὶ μακροῦ ναρδοστάχυος κινναμώμου ἄμεως. καρύου ὑσσώπου σεσέλεως δαύκου πετροσελίνου, ἀνὰ Γο. α. ζιγγιβέρεως ∠. δ. μέλιτος λι. γ.

Ἄλλη.

Πεπέρεως κοινοῦ Γο. γ. λευκοῦ Γο. α. μακροῦ Γο α. πετροσελίνου κινναμώμου ἢ κασσίας τὸ διπλοῦν ζιγγιβέρεως ἀνὰ Γο. α. μέλιτος Γο. κα. ἢ τὸ ἀρκοῦν ἐγὼ καὶ θύμου κορύμβων Γο. α. ἔμιξα.

Ὁ διοσπολίτης.

Κυμίνου ἀποβραχέντος ὄξει καὶ πεφρυγμένου Γο. α. πεπέρεως ζιγγιβέρεως ἀνὰ Γο. β. πηγάνου χλωροῦ Γο. α. S. νίτρου ∠. ϛ. S. μέλιτι.

Ὀξύμελι τὸ ἁπλοῦν.

Ὄξους δριμυτάτου λευκοῦ ξε. α. ὕδατος ξε. β. μέλιτος ξε. α. ἕψε ἕως μέλιτος ὑγροτέρου συστάσεως διαφείζων τὸ μέλι. Ὄξος σκιλλητικόν.

Σκίλλης λευκῆς τεμμαχισθείσης καὶ ξηρανθείσης ἐν σκιᾷ ἐπὶ ἡμέρας μ. μνᾶς ϛ. καὶ πάλιν καθαρθείσης, ὄξους καλοῦ ξε. ιβ. ἐφθὸν ἡμέρας ξ. πωμάσας τὸ ἀγγεῖον ἐγκεῖσθαι ἐν ἡλίῳ, μεθ᾽ ἃς τὴν μὲν σκίλλαν ἐκπιέσας ῥίψον. τὸ δὲ ὄξος ὑλίσας καταγγίζε. Ἔνιοι δὲ σκίλλης μνᾶν α. εἰς ὄξους ξε. ϛ. βάλλουσι δὲ χλωρᾶς τῆς σκίλλης τὸν αὐτὸν σταθμὸν εἰς τὸ ὄξους καταγγίζουσι. καὶ ἕως μνᾶς ϛ. καὶ ἔτι τμητικώτερον ποιεῖ δὲ πρός τε τὰ ἄλλα τὸ στόμα ῥεύματα διακλυζόμενον. καὶ πρὸς πολλὰ τῶν ἐντὸς πινόμενον. πλὴν τῶν μεθ᾽ ἑλκώσεως καὶ πρὸς ἕτερα πλείονα.

Ὀξύμελι σκιλλητικόν.

Σκίλλης τῶν ἐντὸς τῶν ὀπταλέων λι. β. ὄξους δριμέος λευκοῦ ξε. η. πεπέρεως, πετροσελίνου μακεδονικοῦ ἀνὰ Γο. β. δαύκου κρητικοῦ ἄμμεως ἀσπίζου νάρδου κελτικῆς λιβυστικοῦ ἀσάρου καρδαμώμου ναρδοστάχυος ἀμώμου ῥέου ποντικοῦ ἀνὰ S. μαράθρου σπέρματος κυμίνου σιλφίου ζιγγιβέρεως πυρέθρου ὑσσώπου κρητικοῦ. κόστου γλήχωνος. ἀνὰ Γο. α. ἡδυόσμου χλωροῦ δέσμην α. πηγάνου χλωροῦ κλῶνας ε. μέλιτος ἀττικοῦ ξε. α. ἑψήματος ξε. β. σελίνου χλωροῦ δέσμην α. τὰ ἐντὸς τῆς σκίλλης τὰ λευκὰ συγκόψας βάλλε εἰς τὸ ὄξος καὶ ἔασον βραχῆναι ἡμέρας ζ. ἐν τοῖς ὑπόκαυσι καύμασιν. εἶτα τὴν σκίλλαν ἐπάρας τὰ μὲν ξηρὰ ὅσα κόπτεται τὰ δὲ χλωρὰ ἔκοπτε. βάλλε εἰς τὸ ὄξος. καὶ πάλιν μετὰ ζ. ἡμέρας πάντα σηθώσας ἐπίβαλλε τῷ ὄξει τὸ μέλι καὶ τὸ ἕψημα καὶ ἕψησας ἄχρις συστάσεως καταγγίζε, ἐν ὑέλῳ σκεύει. χρῶ δὲ τῷ βοηθήματι καὶ ἰάσεις ὡς προσφυέστατον καὶ μετὰ φαφῆς ὡς ἐν σώματι πολὺ χρηστότατον γάρ ἐστιν.

Γαληνοῦ φάρμακον διὰ σκίλλης ποιοῦν μάλιστα ἐπιληπτικοῖς.

Σκίλλαν εἰς λεπτὰ διαθρύψας ταῖς χερσὶ βάλλε εἰς μελιτηρὸν ἀγγεῖον. καὶ πωμάσας ἰσχυρῶς ἀπόθου ἐν χωρίῳ πρὸς μεσημβρίαν ἐστραμμένῳ ἐν τοῖς ὑπόκαυσι καύμασι. μετὰ δὲ μ. ἡμέρας τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς λύσας εὑρήσεις διερρυηκὸς τὸ σῶμα τῆς σκίλλης. ἀφελόμενος οὖν τὸν χυλὸν αὐτῆς ὕδωρ ἐν μέλιτι καλλίστῳ καὶ δίδου τούτοις καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν κοχλιάριον. τοῖς μὲν παιδίοις μικρόν. τοῖς δὲ τελείοις μέγα. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ σῶμα τῆς σκίλλης λειώσας μετὰ μέλιτος δίδου κοχλιάριον. ἀσθενέστερον δέ ἐστι τῇ δυνάμει. Ἡ φίλωνος ἀντίδοτος.

Πεπέρεως λευκοῦ ∠. κ. ὑοσκυάμου ∠. κ. ὀποῦ μήκωνος ∠. ι. κρόκου ∠. ε. πυρέθρου εὐφορβίου ναρδοστάχυος ἀνὰ ∠. α. μέλιτος ἀττικοῦ ἢ ἄλλου καλοῦ ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν δίδου τελείοις καρύου ποντικοῦ μέγεθος, ἐλαττοσι δὲ κυάμου. παυστικὸν ῥευματισμῶν, ἀνώδυνόν ἐστι μάλιστα φάρμακον καὶ ὑπνοποιόν. Ἀθανασία ἀνώδυνος πλευριτικὴ θεβαΐου.

Κασίας ∠. η. ναρδοστάχυος ἀμώμου. κρόκου ὀπίου στύρακος. σμύρνης κόστου ἀνὰ ∠. δ. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν ἡ δόσις ὡς ἡ φίλωνος.

Ἡ διὰ δύο πεπέρεων παραπλησίας δυνάμεως.

Καρδαμώμου μασσαλιωτικοῦ. ὀπίου ἀνὰ ∠. γ. σμύρνης κόστου πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ χαλβάνης ἀνὰ ∠. γ. κρόκου ∠. γ. ἀναλάμβανε μέλιτι ἀπηφρισμένῳ καὶ δίδου κυάμου μέγεθος.

Ἡ διὰ κωδιῶν καὶ ἑψήματος.

Κωδειὰς χλωρὰς, ἀνύδρους ἢ ϛ. ἑψήσας μετὰ τὸ ἐπαρθῆναι ἡμέρας α. καὶ γλυκυρρίζης Γο. α. ἀποβρέξας ἐν ἑψήματος ξε. α. ἐπὶ μίαν ἕψει, ἕως τακερωθῶσι. καὶ μετὰ τὸ ἔχειν μετρίαν σύστασιν ἆρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς καταγγίζε καὶ χρῶ ἐπί τε πυρεκτικῶν ἀγρυπνούντων. καὶ ἐπὶ ἀπὸ κεφαλῆς εἰς θώρακα φερομένου ῥεύματος λεπτοῦ. Ἡ διὰ κωδυῶν καὶ μέλιτος.

Τὰς δὲ κωδειὰς ὡς εἴρηται καὶ τὴν Γο. τῆς γλυκυρρίζης ἕψησας ἐν ὕδατι ὀμβρίῳ ἢ πηγαίῳ ξε. α. ἄχρι τακερώσεως, καὶ ἐκπιέσας ἐπίβαλλε τῷ ἀφεψήματι μέλιτος ἢ μέξεστον. καὶ ἑψήσας ἄχρι συστάσεως, δίδου, ἐφ᾽ ὧν μετὰ τοῦ ἀπόνου τε καὶ ὑπνωτικοῦ προσέτι καὶ δέεται διὰ καθαρσίας τε καὶ ἀπορρύψεως τῶν θωρακικῶν ἢ τῶν περὶ τὸν πνεύμονά τε καὶ νεφρούς. Διακωδειῶν σύνθετος.

Τοῦ ὕδατος ἐν ᾧ αἱ κωδειαὶ ἑψήθησαν κατὰ τὴν εἰρημένην συμμετρίαν ξε. α. οἴνου γλυκέος Κο. ϛ. μέλιτος λι. α. κρόκου ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀνὰ ∠. δ. ἕψε ἄχρι συστάσεως. εὐστομαχωτέρα δέ ἐστιν ἡ διὰ μέλιτος καὶ κωδειῶν ἀφεψήματος καὶ μήλων κυδωνίων. ἀνυτικωτέρα δὲ ἡ πρὸς τοὺς κωδειαῖς συνεψηθεῖσα τῷ ὕδατι μελιλώτου καὶ γλυκυρρίζης. Διὰ πρασίου ἔκλεικτον ἁπλοῦν πρὸς φθισικοὺς μάλιστα.

Πρασίου κόμης λι. α. ἑψήσας ἐν ὕδατι Κο. ϛ. ἕως οὗ τὸ τρίτον λειφθῇ. τὴν μὲν βοτάνην ῥίψον. ἐπιβάλλων δὲ τῷ ὕδατι μέλιτος ἄχρι συστάσεως καὶ δίδου κοχλιάριον α.

Διαπρασίου τὸ σύνθετον.

Πρασίου κόμης. ἴρεως ἰλλυρικῆς ὑσσώπου γλήχωνος. γλυκυρρίζης σελίνου ἀνὰ Γο. β. ἰσχάδων λιπαρῶν Γο. γ. στροβίλους ἐρρυπωμένους Γο. γ. κόψας ἀφεψομένων ὡς. τὰ ξηρὰ ἀποβρέχε μετὰ τῶν ἰσχάδων, εἰς ὕδατος

εἶτα μίξας αὐταῖς ἄρτου καθαροῦ τὸ ἴσον, καὶ λειώσας ὁμοίως ἀνάπλαττε, καὶ κυκλίσκους ὀποβαλσάμου παραπτόμενος· καὶ ψύχε ἐν σκιᾷ.

Σκευὴ τῆς θηριακῆς ἀντιδότου.

Ἀρτίσκων σκιλλιτικῶν ∠ μη΄. ἀρτίσκων θηριακῶν ∠ κδ΄. ἡδυχρόου ∠ κδ΄. κινναμώμου ∠ κδ΄. πεπέρεως κοινοῦ ∠ κδ΄. ὀποῦ μήκωνος ∠ κδ΄. ῥόδων ξηρῶν ∠ ιβ΄. σκορδίου βουνιάδος σπέρματα, ἴρεως ἰλλυρικῆς, ἀγαρικοῦ, γλυκυρρίζης, ὀποβαλσάμου ἀνὰ ∠ ιβ΄. σμύρνης, κρόκου, ζιγγιβέρεως, ῥοῦ ποντικοῦ, πενταφύλλου ῥίζης, καλαμίνθης, σχοίνου ἄνθους, πρασίου, πετροσελίνου, στοιχάδος, κόστου, πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, δικτάμνου, ἄνθους, λιβάνου ἄρρενος, τερεβινθίνης, μαστίχης, κασσίας μελαίνης, ναρδοστάχυος, πολίου ἄνθους, στύρακος, σελίνου σπέρμα, σεσέλεως, θλάσπεως, ἄμεως, χαμαίδρυος, χαμαιπίτυος, ὑποκιστίδος χυλοῦ, μαλαβάθρου, νάρδου κελτικῆς, νάρδου, μήου, γεντιανῆς, ἀνίσου, μαράθρου σπέρμα, λημνίας σφραγῖδος, χαλκίτεως ὀπτῆς, ἀμώμου, ἀκόρου, βαλσάμου, φοῦ, ὀπίου ὑπερικοῦ, ἀκακίας, κόμεως, καρδαμώμου ἀνὰ ∠ δ΄. δαύκου σπέρμα, χαλβάνης, σαγαπηνοῦ, ἀσφάλτου, ὀποπάνακος, καστορίου, κενταυρίου, ἀριστολοχίας, κληματίτιδος ἀνὰ ∠ β΄. μέλιτος ἀττικοῦ λι. ι΄. οἴνου φαλερίνου ξε. β΄. βαλὼν εἰς ὅλμον τὸ ὄπιον, καὶ ὑποκιστίδα, σμύρναν, σαγάπηνον, στύρακα, ἀκακίαν, ὀποπάνακα, παραστάζων μέλι ὀλίγον καὶ κόπτων διάλυε. εἶτα τὸν οἶνον ἐμβαλὼν ὥστε ὑπερέχειν βρέχε ἡμέρας γ΄. εἶτα τὰ λοιπὰ κόψας ἕνωσον ἀπηφρισμένῳ τῷ μέλιτι. ἀποτίθεται δὲ εἰς ἀργυρᾶ ἢ ὑέλινα σκεύη μὴ πάνυ πλήρη παρέκαστα ἀποπωματίζεται. ἡ δὲ χρῆσις αὐτῆς, ἐπείξεως μὲν οὔσης, ἐπί τε θηριοδήκτων, καὶ δηλητήρια εἰληφότων μετὰ ἑπταετίαν δεῖ καρύου ποντικοῦ μέγεθος μετ' οἴνου κυάθων γ΄. δὶς τῆς ἡμέρας πινομένης. Ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς ὑπό τινος αἰτίας ἀδήλου κινδυνεύοντας τῆς ἐν τῷ σώματι διαφθορᾶς μιμησαμένης θανασίμου φαρμάκου ποιότητα καθάπερ ἐπὶ τῶν λοιμωδῶν μάλιστα γίνεται ἅπαξ τῆς ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων παθῶν, μετὰ δωδεκαετίαν ἡ χρῆσις αὐτῆς δεῖ καὶ μέχρις κ΄ ἐτῶν. ἐπὶ δὲ βηχῶν καὶ θώρακος ἀλγημάτων ἢ πλευροῦ, ἀπυρέτοις μὲν μετ' οἰνομέλιτος, πυρέττουσι δὲ μεθ' ὑδρομέλιτος εἰς νύκτα κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος. αἱμοπτοϊκοῖς δὲ πᾶσι προσφάτοις μὲν ἐν ὀξυκράτῳ, χρονίοις δὲ ἐν ἀφεψήματι συμφύτου κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος πρωῒ καὶ ὀψέ. ἐμπνευματουμένοις δὲ καὶ στροφουμένοις ἢ κοιλιακοῖς, ὕδατος θερμοῦ κυάμου αἰγυπτίου ἕωθεν. ὄρεξιν δὲ ἐπὶ τεταμένην ἀνεγείρει. ῥίγους τε καὶ περιψύξεως καὶ χολεμεσίας προπινομένη τῶν προκαταβολῶν ἀπαλλάσσει. ἔμμηνά τε κινεῖ καὶ τὰ νεκρὰ τῶν ἐμβρύων ἀποβάλλει, κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος πινομένη μετὰ μελικράτου ἢ γλυκέως ἐναφεψημένου ἐν αὐτῷ πηγάνου ἢ δικτάμνου. πρός τε τὰς τῆς φωνῆς ἀποκοπάς, κατισχίαν τε καὶ μετὰ διπλῆς φαγεδαίνης δι' οἰνομέλιτος ἢ γλυκέος πινομένη. ἐπὶ τῇ γλώττῃ τε κατεχομένη καὶ ἀποτηκομένη. σπληνικοῖς τε καὶ ἡπατικοῖς μετ' ὀξυκράτου. εἰ δὲ σκίρρον ἔχει, δι' ὀξυμέλιτος ἢ ὄξους σκιλλιτικοῦ κυάθου α΄ S. ἐπὶ νεφρικῶν μετ' ὀξυμέλιτος κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος. δυσεντερικοῖς τε ἴσως μετὰ ἀφεψήματος ῥοῦ πρωῒ καὶ ὀψέ. πρὸς ἀμβλυωπίας δὲ καὶ ἄκρως ποιεῖ οὕτω τῆς ἀντιδότου καὶ ὀποβαλσάμου ∠ β΄. μέλιτος κυ. α΄. μίξας κατ' ὀλίγον ἔγχριε. σμήχει δὲ καὶ ὀδόντας. πολλοὶ δὲ προφυλακῆς χάριν κατὰ νουμηνίαν ἑλληνικοῦ κυάμου μέγεθος λαμβάνουσιν αὐτὴν ἄπεπτοι σὺν μέλιτος κοχλιαρίου α΄. καὶ ὕδατος κυ. β΄. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς ἀποδημίας αὐτῇ χρῶνται, ὅταν ὑπονοοῦσι μοχθηρούς τινας ἀέρας ἢ ὕδατα ἔνθα πορεύονται. Ἄλλαι θηριακαί.

Ἐνταῦθα πρὸς τῆς μιθριδατίου τὰς θηριακὰς ἄλλας τακτέον. εἰσὶ δὲ ἐν τῷ τέλει τοῦ ζ΄ βιβλίου μετὰ τὸ περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν.

Ἡ μιθριδάτιος διὰ σκίγκου.

Σμύρνης, φαγλίτιδος, ζιγγιβέρεως, κινναμώμου ἀνὰ ∠ ι΄. ναρδοστάχυος, λιβάνου, θλάσπεως, ὀποβαλσάμου, σχοίνου ἄνθους, κόστου, στοιχάδος, σεσέλεως, χαλβάνης, τερεβινθίνης, πεπέρεως μακροῦ, καστορίου, ὑποκιστίδος χυλοῦ, στύρακος, μαλαβάθρου φύλλων ἀνὰ ∠ δ΄. κασσίας μελαίνης, πολίου, πεπέρεως λευκοῦ, σκορδίου, δαύκου σπέρμα, καρποβαλσάμου, κύφεως, βδελλίου, κελτικῆς, κόμεως, πετροσελίνου, ὀπίου, καρδαμώμου, μαράθρου σπέρμα, γεντιανῆς, ῥοδοφύλλων ἀνὰ ∠ η΄. δικτάμνου, ἀνίσου, ἀκόρου, φοῦ ἀνὰ ∠ γ΄. μήου, ἀθαμαντικοῦ, ἀκακίας, γαστρὸς σκίγκου, ὑπερικοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠ α΄ S. οἴνου καὶ μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. σκεύαζε παραπλησίως τῇ θηριακῇ φησὶν ὁ γαληνός. πρὸς ὅσα περ ἐκείνη καὶ ταύτην ἐνεργεῖν, πλὴν τῶν ὑπ' ἐχίδνης δηχθέντων· εἰς ὅσον γὰρ ἐκείνη δραστικωτέρα δεῖν.

Ἡ διὰ τῶν αἱμάτων ποιοῦσα πρὸς πάντα τὰ ἰοβόλα καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα φάρμακα.

Πεπέρεως λευκοῦ καὶ μακροῦ, κόστου, ἀκόρου, φοῦ, ἀνίσου, δικτάμνου κρητικοῦ ἀνὰ ∠ β΄. ἀμώμου, ὀποβαλσάμου, πηγάνου ἀγρίου σπέρμα, μαράθρου σπέρμα, κυμίνου αἰθιοπικοῦ, ἀνήθου, νήττης ἄρρενος αἵματος ξηροῦ, ἐρίφου αἵματος, χηνὸς αἵματος, θηλείας νήττης αἵματος, βουνιάδος ἀγρίας σπέρμα ἀνὰ ∠ γ΄. γεντιανῆς ῥίζης, ξιφύλλου, σχοίνου ἄνθους, λιβανωτοῦ, ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ ∠ δ΄. κινναμώμου ∠ β΄. σκορδίου ∠ η΄. πετροσελίνου, πολίου, σμύρνης, νάρδου ἀνὰ ∠ ς΄. κασσίας ∠ γ΄. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ∠ γ΄. στοιχάδος ∠ ε΄. ἀσάρου ∠ β΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ γ΄. μήου ἀθαμαντικοῦ ∠ β΄. ἀγαρικοῦ ∠ β΄. καρποβαλσάμου κόκκους κ΄. μέλιτος ἑφθοῦ τὸ ἀρκοῦν.

μὲν καὶ προπαρεσκευασμένον, μᾶλλον εἰς ἐλλεβορισμόν, ὁ τρόπος οὗτός ἐστι. προσδιακεντήσαντα γὰρ καλάμῳ τὰς ῥαφανίδας, ἐλλεβόρου τοῦ καλλίστου τοῦ λευκοῦ τὴν ῥίζαν τὰ καρφώδη ἐμπείρειν δεῖ τοῖς κεντήμασι. καὶ μείναντα αὐτὰ τὴν νύκτα ἀφελεῖν· τὰς δὲ ῥαφανίδας τεμαχίσαντα σὺν ὀξυμέλιτι διδόναι. καὶ κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. προστιθέντι δηλονότι τοῖς ἐμέτοις τῷ κάμπτοντι καὶ διηγήσαντα τὰς εἰρημένας ὥρας προσαναγκάζειν ἐμεῖν. Ἐλλεβορισμοῦ δὲ τρόπος κυρίως οὕτως, εἰ εἴη. ἐλλεβόρου τοῦ καλλίστου ∠ ϛ. εἰς κοτύλην ὕδατος προαποβρέξας ἡμέρας ε. ἕψειν ἕως τὸ τρίτον λειφθῇ τοῦ ὕδατος. ἀποπιέσαντα δὲ τὸν ἐλλέβορον τῷ ὕδατι μιγνύειν ἴσον μέλιτος. ἑψήσεται δὲ ἕως πάχους μετὰ τὴν προγυμνασθῆναι τοῖς ἐμέτοις κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον διδόναι τὸ καμὸν πίνειν καὶ ἐπιπίπτω. καὶ διαχωρήσαντι κάτω, ἢ αὐτομάτως ἢ καὶ διακλύσματος. α. ἢ β. πρὸς τὴν δύναμιν. Ὁ δὲ δὴ πάντων δραστικώτατος τρόπος τοιοῦτός ἐστι, κατατέμνων τοῦ ἐλλεβόρου τὰς ῥίζας εἰς μεγέθη παραπλήσια σησάμοις. τὸ γὰρ χνοῶδες, πνιγμοὺς ἐμποιεῖ τῷ δραστικῷ τῆς ἐνεργείας. ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενεστέρων, χυλῷ πτισάνης ἢ ἄλικος. ἢ τοιούτου τινός ∠ ϛ. τὸ πλεῖστον. τὸ ἐλάχιστον δὲ μίαν τοῦ ἐλλεβόρου συναψήσας δὸς πιεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐρρωμενεστέρων εἰς θερμὸν ὕδωρ ἢ μελίκρατον. ἄρχεται δὲ τῆς καθάρσεως μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας, εἰ δὲ βραδύτερον ἀρξάμενοι, κάλλιον καθαίρονται. βραδυνόντων δὲ τῶν ἐμέτων μελίκρατον δόντα πιεῖν ἀναγκάζειν ἐμεῖν καθιέντα πτερῶν εἰς ἔλαιον βρεχέντων. εἰ δὲ μὴ δι' οὕτως ἐμοῖεν εἰς βαλανεῖον αὐτὸν ἀπενεκτέον. ἀρξαμένων δὲ αὐτῶν ἐμεῖν, εἰ μὲν κατὰ λόγον ἡ κένωσις γένοιτο, μηδὲν παρενοχλεῖν. σπαραττομένων δὲ αὐτῶν ἢ καὶ ἀσωμένων. ὑδρέλαιον διδόναι πιεῖν ἅμα τε κάτω διὰ γαστρὸς αὐτοῖς ὁ ἀποβιβασμὸς γίνεται τούτου. καὶ ἄλλως ἐπὶ τῶν ἐλλεβοριζομένων ἔσθ' ὅτε γινομένου καὶ τοῦ φαρμάκου τὸν ἐπισυρμὸν ὑπομενέστερον φέρουσι. λειποθυμοῦντας δὲ αὐτούς. ὀσφραντοῖς τε καὶ τοῖς παραπλησίοις, ἀνακτᾶσθαι, καὶ πρὸς τ' ἄλλα δὲ ὡς εἰκὸς ἐπιγινόμενα συμπτώματα παραπλησίως ἁρμόζεσθαι. πολλῆς δὲ γινομένης τῆς κενώσεως, ζέφειν τε καὶ ὑπνοῦν ἐπιφέρει καὶ ἄλλα ὡς ἐπὶ τῶν ὑπερκαθαιρομένων ἐλέγετο πρακτέον. ἐπιμενούσης δὲ σικύας τῷ στομάχῳ προσενεκτέον καὶ τὰ κῶλα διαδετέον. κατὰ λόγον δὲ γινομένης τῆς κενώσεως. μελίκρατον αὐτοῖς πιεῖν δοτέον σύμμετρον. ὑπὲρ τοῦ ἐκπλῦναι τὰ ἐκ τοῦ φαρμάκου περιττώματα. καὶ μετ' ὀλίγον ζωμὸν ἐπιπίνειν ἐπιδοτέον, ἐπὶ δὲ τῶν ὑπόπτως μὲν ἐχόντων πρὸς τὰς διὰ στόματος. χρηζόντων δὲ πάντως τοῦ ἐλλεβορισμοῦ ὁ Ἄττυλλος χρῆται τοιούτῳ τινὶ κλύσματι. ἀποβρέξαντες ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠ β. ἐν ὕδατι ξε. α. καὶ ἐάσαντες μεῖναι νυχθήμερον τῇ ἐπιούσῃ ἑψόμενον τὸν ἐλλέβορον ἐν τῷ ὕδατι ὥστε καταλειφθῆναι τὸ ἥμισυ. ἔπειτα τοῦτο ἐνίεμεν διὰ τῆς ἕδρας ὥσπερ ἐμεῖν ἄνω καθαίρει, ὀλίγον ἀσθενέστερον τῆς τοῦ ἐλλεβόρου πόσεως. μετὰ δὲ τὴν αὐτάρκη κάθαρσιν. βαλανεῖον δριμύ, ἐθίζομεν προσθέντες τὴν ἔκκρισιν. ὥστε τὸ ἔνεμα ἀποδοθῆναι καὶ μικρόν τι μεῖναι αὐτοῦ καὶ μετὰ τὴν ἔκκρισιν μελικράτῳ ἅπαξ ἢ δὶς ἐνίεμεν ὑπὲρ τοῦ τὰ ἔντερα ἀπονίψασθαι. ὁ δὲ αὐτός φησι γίνεσθαι δὲ καὶ βάλανος διὰ ἐλλεβόρου λευκοῦ κοπέντος καὶ σηθέντος, εἶτα ἑφθῷ μέλιτι ἀναληφθέντος ὁμοίως καθαίρουσι, τὴν ἄνω κοιλίαν ὥσπερ καὶ ὁ κλυσμὸς διὰ τοῦ ἐλλεβόρου καθαίρει. ἀσφαλέστερος δέ ἐστιν οὗτος ὁ τρόπος. ἐφ' ὧν μάλιστα μελετᾶσθαι τὴν κάθαρσιν ἐστι. πλῆθος μὲν οὖν ἔστω ∠ β. τοῦ ἐλλεβόρου. περιπλασσέσθω δὲ ἡ περιδεσμέντω κροκύδι στερεὰ ἡ βάλανος. καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κροκύδος. ἔξωθεν διὰ τῆς ἕδρας ἀπολαμβανέτω. ἵνα μετὰ τὴν αὐτάρκη κάθαρσιν ἐξείη καθελκύσαι τὴν βάλανον ἢ μήν. οὗτος ὁ τρόπος, καθαίρει μὲν ἐντελέστατα, οὔτε δὲ πνιγμὸν οὔτε ἄλλον τινὰ κίνδυνον ἐπιφέρει.

Περὶ διαφορᾶς ἀντιδότων. ια.

Π ροοίμιον τῆς περὶ ἀντιδότων Γαληνοῦ. τὰς ἰωμένας τὰ πάθη δυνάμεις. οὐκ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένας. ἀλλ' ἔσω τοῦ σώματος λαμβανομένας. ἀντιδότους ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοί. τρεῖς δὲ αὐτῶν εἰσὶν αἱ διαφοραί. τινὲς μὲν ἐν ἀνάγκῃ τῶν θανασίμων φαρμάκων προσφέρονται. τινὲς δὲ τῶν ἰοβόλων ὀνομαζομένων θηρίων. τινὲς δὲ τοῖς ἐκ φαύλης διαίτης γινομένοις πάθεσιν ἀρήγουσιν. εἰσὶ δὲ τὰς τρεῖς ἐπαγγέλλονται χρείας. ὥσπερ καὶ ἡ θηριακὴ καλουμένη.

Ἡδυχρόου τοῦ ἐν τῇ θηριακῇ σκευασία.

Α σπαλάθου ῥίζης φλοιοῦ. καλάμου ἀρωματικοῦ. κόστου ἀσάρου. ξυλοβαλσάμου. φοῦ ἀμαράκου. μαστίχης ἀνὰ ∠ ϛ. καρποβαλσάμου ∠ ϛ. μάρου ∠ ιϛ. σχοίνου ἄνθους ∠ ϛ. κινναμώμου ∠ κδ. ἀμώμου κασίας ῥίζης ἀνὰ ∠ η. ναρδοστάχυος ἰνδικῆς φύλλου ἀνὰ ∠ ιβ. σμύρνης ∠ κδ. κρόκου ∠ ιβ. οἴνῳ καλῷ ἀναλάμβανε καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους. ὀποβαλσάμου παραπεμπόμενος.

Ἀρτίσκων σκιλλητικῶν σκευασία.

Σ κίλλαν πηλῷ ἢ στέατι περιπλάσας ὄπτησον συμμέτρως. καὶ λαβὼν τοῦ ἐντὸς αὐτῆς β β̄. καὶ ἀλεύρου ὀροβίνου β ᾱ. καὶ λειώσας ὁμοίως ποίει, ἀρτίσκους.

Ἀρτίσκων θηριακῶν σκευασία.

Λ αβὼν ἔχεις τέσσαρας ἢ ε. πυρροτέρας καὶ νεοθηράτους ἀφελεῖν αὐτῶν τοῦ πρὸς τὴν κεφαλήν, καὶ τοῦ πρὸς τὴν οὐρὰν μέρους. ἀνὰ δ. δακτύλων μέγεθος. καὶ πᾶσαν τὴν φολίδα καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν ἀφελὼν καὶ τὰ λοιπὰ ἕψει ἐν καινῇ χύτρᾳ μετὰ ἀνήθου καὶ ἁλῶν συμμέτρων ἕως οὗ χωρισθῶσιν αἱ ἄκανθαι τῆς σαρκῶν. εἶτα ἀναλόμενος καὶ καθαρὰς ἀκριβῶς τῶν ἀκανθῶν. τὰς σάρκας καὶ

ἤδη μίξας

στροβύλης ἀνὰ ∠ β. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις κοχ. β. ἢ γ. ἢ δ. μετὰ μελικράτου καὶ ἁλῶν.

Ἡ Γαληνοῦ ἱερά.

Χαμαίδρυος. πεπέρεως μακροῦ. πεπέρεως, λευκοῦ. στοιχάδος, ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας. ναρδοστάχυος. σκίλλης ὀπτῆς. τινὲς καὶ ἐπιθύμου, ἀνὰ ∠ ιϛ. σμύρνης κρόκου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος εὐφορβίου ἀνὰ ∠ η. ἀναλάμβανε μέλιτι.

Ἡ Ῥούφου ἱερά.

Σικυωνίας. ἤτοι κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠ η. χαμαίδρυος ∠ ι. ἀγαρικοῦ ∠ η. πετροσελίνου ∠ ε. ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠ ε. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ε. κινναμώμου ∠ δ. ἢ κασσίας ∠ η. στάχυος κρόκου πολίου σμύρνης ἀνὰ δραχμῶν τεσσάρων. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἀρχιγένους ἱερά.

Πρασίου. ἀγαρικοῦ. χαμαίδρυος κολοκυνθίδος ἐντεριώνης στοιχάδος ἀνὰ ∠ ι. ὀποπάνακος σαγαπηνοῦ. πετροσελίνου ἀριστολοχίας στρογγύλης πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ε. κινναμώμου ναρδοστάχυος. σμύρνης, πολίου. κρόκου ἀνὰ ∠ δ. τὰ ξηρὰ κόπτειν ὁμοῦ καὶ σήθειν. τὸν δὲ ὀποπάνακα καὶ τὸ σαγαπηνὸν τὴν σμύρναν τεθλασμένα. ἀποβρέχειν εἰς θυίαν μελικράτῳ νύκτα μίαν. εἶτα λεαίνειν. καὶ ἐπιβάλλειν τὰ ξηρά καὶ ἀναβάλλειν τῷ μέλιτι καλλίστῳ ἀποτίθεσθαι εἰς ὑελοῦν ἢ μολιβοῦν ἀγγεῖον. οὗτος ὁ τρόπος κοινός ἐστι πασῶν τῶν ἱερῶν. ἡ δὲ δόσις αὐτῶν ἡ τελεία ∠. προσλαμβανέτω δὲ καὶ ἁλῶν ∠ α. μέλιτος κο. β. ὕδατος τὸ ἀρκοῦν. εἰ δὲ καθαρτικωτέρας βουλόμεθα ποιῆσαι τὰς οὐκ ἐχούσας σκαμμωνίαν ἐπιμικτέον καὶ ταύταις ἀνὰ ὀβολὸν αὐτῆς.

Διάχριστα ἕδρας καὶ ἐπομφάλια καθαρτικά. γ.

Διάχρισμα ἕδρας πρὸς ἔκδοσιν φυσῶν, πηγάνου μέλιτι συλλειοῦ βάλεται ὡς ἂν χ γενέσθαι καὶ ἐσωτάτω διαχρίεται τῆς ἕδρας. πρακτικώτατον δέ ἐστιν εἰ προσλάβοι κυμίνου βραχὺ καὶ νίτρου ἢ κυκλαμίνου χ. καὶ κροκύδι δὲ ἀναληφθὲν ἐντίθεται. ἢ διαπλασθὲν βαλάνιον τοῦ μέλιτος παρατεθέντος. φύσαι γὰρ ἐπεξίασιν ἱκαναὶ κουφίζουσαι.

Διάχρισμα ἕδρας κινοῦν γαστέρα λέγεται κατ' ἀνάγκην.

Στυπτηρία σὺν μέλιτι λεανθεῖσα ἕψεται ἄχρις οὗ σκληρὰ γένηται. καὶ ἐν τούτῳ διαχρίεται ἡ ἕδρα. ῥᾳδίως γὰρ πολλὰ μὲν, οὐκ ἀπόνως δὲ προσβιβάζεται.

Ἐπομφάλιον ὑπακτικὸν κοιλίας.

Κυκλαμίνου ∠ δ. νίτρου ∠ γ. ἐλλεβόρου μέλανος καὶ λευκοῦ ἀνὰ ∠ ϛ. κολοκυνθίδος ∠ γ. σκαμμωνίας ∠ β. ἐλατηρίου χ ∠ δ. κόκκου κνιδίου ∠ δ. ἰσχάδων λιπαρῶν Γο. β. χολῆς ταυρείας Γο. α.

Ἄλλο κάλλιστον.

Ἐλατηρίου λαθυρίδων χαλβάνης, κυκλαμίνου, ἐλλεβόρου μέλανος ἀνὰ ∠ δ. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠ η. σικύου ἀγρίου νεαροῦ σκαμμωνίας. κόκκου κνιδίου ἀνὰ ∠ ϛ. τιθυμάλλου ∠ ϛ. τερεβινθίνης ∠ γ. ἀναλάμβανε ταῦτα χολῇ ταυρείου. καὶ ὡς χρίσματι χρῆσθαι. τινὲς δὲ προσαπλέξαντες κηροῦ Γο. ξ. καὶ σικυωνίου τὸ ἀρκοῦν ὡς ἔμπλαστρον ἐπιτέθηκαν.

Φάρμακα ἐμετικὰ καὶ τρόποι ἐλλεβορισμοῦ. δ.

Ἐμέτοις μὲν χρῶνται καὶ οἱ ὑγιαίνοντες, ὑπὸ πλήθους τροφῆς ἢ χυμῶν βαρούμενοι καὶ νοσοῦντες δὲ ὀξέως ἐπειδὰν ὑπὸ φλέγματος, ἢ τοιούτου τινὸς ἐνοχλῶνται. ἐμετικοῖς δὲ φαρμάκοις. οὔτε ὑγιαίνουσιν ἐπιτρεπτέον οὔτε τοῖς ὀξέως νοσοῦσι χρῆσθαι. ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρονίων διαθέσεων. καὶ μάλιστα τῶν ἐσκιρρωμένων. καὶ μοχλείας ἰσχυρᾶς δεομένων. οἷον ποδάγρας ἐπιληψίας τῆς ἀπὸ στομάχου ἐλέφαντος. ὑδέρου. μελαγχολίας, καὶ τῶν παραπλησίων. ἐναντιοῦνται δὲ πτύσεσιν αἵματος καὶ κακοστομαχοῦσι πνιγομένοις. προχειρότατον μὲν οὖν τῶν ἐμετικῶν ἐστὶν κύπρινον εἰς αὐτὸ τῶν δακτύλων. ἢ πτερῶν βρεχομένων καὶ καθιεμένων. ἐς τὴν γαργαρεῶνα. καὶ νάρδου δὲ κελτικῆς ῥιζῶν ξ δραχμαὶ μελικράτῳ ποθεῖσαι ἄνω καθαίρουσιν ἰσχυρῶς. ὁμοίως δὲ, καὶ κέστρου ε ἢ ϛ δραχμαὶ μελικράτῳ ποθεῖσαι καὶ δαφνοειδοῦς γ. φύλλα χλωρὰ λεανθέντα καὶ βρωθέντα. καὶ ἐλατηρίου ὀβολὸς ἐν ὕδατι ποθεὶς ἄνω καθαίρει φλέγμα καὶ χολήν, καὶ σταφίδος ἀγρίας κόκκοι ιε μετὰ μελικράτου παχέος. τῶν δὲ βολβῶν οἱ μὲν συνήθως ἐσθιόμενοι ὠμοὶ βρωθέντες, οἱ δὲ τοῦ ναρκίσσου ἑφθοὶ ἄνω καθαίρουσι. καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης τοῦ πρὸς τῷ ἀδρίᾳ βρωθὲν ἄνω καθαίρει καλοῦσι δέ τινες αὐτὸ χαμαιράφανον. ὅλη δὲ βρωθεῖσα ἄνω τε καὶ κάτω. ῥαφανίδες δὲ τῶν προειρημένων ἔλαττον μὲν καθαίρουσιν. ὠφελιμώτεροι δέ. δεῖ δ' αὐτὰς δριμείας τε σφόδρα καὶ νεαρὰς ὑπαρχούσας εἰς λεπτὰ κατατέμνειν. καὶ προδιεῖν ἢ γ ὡρῶν ἐν ὀξυμέλιτι βραχεῖσας αὐτὰς λαμβανέτωσαν ὅσας δύνανται περιμένοντες γ ἢ δ. ἀπὸ δείπνου. ἅπαξ δὲ νήσεις καὶ πολλάκις ἀπορροφείτωσαν τοῦ ὀξυμέλιτος. β δὲ διαπατήσαντες ὥρας χλιαρὸν πίνοντες ὕδωρ καθιέσει δακτύλων ἢ πτερῶν ἐμείτωσαν.

Τρόποι ἐλλεβορισμοῦ.

Δοτέον ἐλλέβορον τοῖς χρονίως καὶ ἰσχυρῶς νοσοῦσι. καὶ τὴν ἐκ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀφῃρημένοις ἐλπίδα τῶν πάντων αὐτὸν ἰσχυρότερον εἶναι τὸ νόσημα. δοτέον δὲ αὐτὸ συνεχῶς ἐνοχλοίη ὕδρωψ. ἐλέφας καχεξία παράλυσις καὶ τὰ παραπλήσια. αὐτὸ περιοδίζει κατά τινας καιροὺς ὡς ἐπιληψία. ποδάγρα. πλειόνων δὲ τῶν τοῦ ἐλλεβορισμοῦ τρόπων ὑπαρχόντων, ἁπλούστερος

πόλτος καθαρτικὸς ποιοῦ· ἀδιδδικοῖς ἐλεφαντιῶσιν ἐξαιρέτως. καὶ ἐφ' ὧν ἐκμοχλεῦσαι τὸν παχὺν ἐθέλει γλίσχρον χυμόν.

Κολοκυνθίδας β' διελκύσαντα τὸ σπέρμα κενώσεις. τὴν ἐντεριώνην δὲ ἐάσαντα γε, μίσγειν αὐταῖς, ἐλαίου γλυκέος. καὶ πωμάσαντα, τοῖς ἰδίοις πώμασιν ἐᾶσαι νυχθήμερον. τῇ δ' ἑξῆς κενωθέντος τοῦ ἐλαίου τὰς κολοκυνθίδας ἑψεῖν ἐν ὕδατι, ἕως ταπεινωθῶσιν. εἶτα αὐτὰς μὲν ῥίψαι, τῷ δ' ἐλαίου τῷ ὕδατι μιχθέντος προσεμβάλλειν μέλανος ἑλλεβόρου τετρώβολον. σκαμμωνίας δὲ < α. συνεψήσαντα δὲ τούτοις πολτάριον ἐκ σεμιδάλεως. ἢ ἄρτου ξηροῦ λείου. ἔπειτα ἀπ' αὐτοῦ δὸς πάσχοντι διδόναι. λιτῶς προδιαιτηθέντι ἢ μεγέθει καρύου ποντικοῦ ἢ ἐπί. ἢ τόγε πλεῖστον ιδ. καὶ ποτὸν ὕδωρ θερμόν.

Περὶ παραφυλακῆς τῶν καθαιρομένων καὶ τί ποιητέον τοῖς μὴ καθαιρομένοις εὐθὺ τῇ καθάρσει τῶν καθαρσίων. ϛ'.

Καθόλου μὲν εὐθὺ πάντων δραστικῶν καθαιρομένων προδιαιτήσαντα τὸν ἄνθρωπον νήστει καὶ ἀπεπτηκότι διαδιδόναι τὸ φάρμακον. καὶ κωλύειν, ὑπνοῦν μέχρι παντελοῦς καθάρσεως. καὶ κίνησιν μετρίαν ἐν δωματίῳ παραλαμβάνειν, καὶ ῥοφῆς ἁπάσης τηνικαῦτα καὶ πόματος ἀπέχειν.

Ἐκ τῶν Φιλαγρίου.

Ἄχρι τῆς τελείας καθάρσεως. εἰ δὲ μὴ φέροιεν τὴν ἀσιτίαν· ἤτοι διὰ τὸ ἔχειν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, εὐεκχόλωτον, διὰ μακρᾶς ἀσιτίας προηγησαμένης ἤ τινα τοιαύτην αἰτίαν δοτέον αὐτοῖς ἄρτον διὰ ὑδαροῦς οἴνου ἢ πτισάνης χυλὸν χόνδρου μὴ τῆς κενώσεως ἀρξαμένης, ἵνα μὴ διαφθαρῇ. ἀλλ' εὐθέως μετὰ τὴν τοῦ φαρμάκου πόσιν. οὕτω γὰρ ἐνίοτε καὶ πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου ταχεῖαν κίνησιν τῷ σώματι συνεργεῖ. εἰ μέντοι γε πιών τις ὅτι οὖν τῶν ὑπηλάτων φαρμάκων μὴ καθαίροιτο μηδὲ κενοῖτο. χαλεποῦ μὲν ὑπάρχοντος οὐδενός, οὐδὲν περιεργάζεσθαι δεῖ. εἰ δὲ κατεπείγοι διὰ μέγεθος νοσήματος ἢ ἀναρρίπτοιτο. καὶ διατείνοιτο καὶ περισπώμενος ὁ κάμνων εἴη. κλύζειν μὲν δὴ ἀνάγκη αὐτίκα. εἰ δὲ μὴ δ' οὕτως ὑπακούοι ἡ κοιλία διαχυομένου μὲν τοῦ σώματος καὶ ὥσπερ ἐκζεομένου. λούειν ἀλείφοντας δαψιλεῖ· ἐμπιπλαμένου δὲ καὶ βαρουμένου φλεβοτομεῖν καὶ μάλιστα εἰ πολύαιμος ὁ ἄνθρωπος εἴη. καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ἐρυθροὺς καὶ προπετεῖς οὐ φυσικῶς ἀλλ' ἐπικτήτως διὰ τὸ ποθὲν φάρμακον ἔχων. τούτων δὲ οὐδενὸς ἐνοχλοῦντος. ἀλλὰ δίψους καὶ στεναγμοῦ εὐθὺ τῷ λουτρῷ φέρειν αὐτίκα. καὶ οἶνον διδόναι πίνειν δαψιλοῦς καὶ τῷ μεταξὺ κλύζειν. εἰ μὴ καθίσταται. καὶ αὖθις λούειν. ἔστω δὲ τοὔλαιον τὸ τοῦ κλύσματος πηγάνινον. ἢ δι' ἄλλου τινὸς τῶν ἀφύσων ἐσκευασμένον.

Περὶ ὑπερκαθαιρομένων. ζ'.

Τῶν δὲ ὑπερκαθαιρομένων τρίβειν τὸ δέρμα. καὶ λούειν θερμῷ πρὸ τοῦ βαλανείου διδόντας οἶνον λεπτοῦ τε κιρροῦ καὶ ξανθοῦ. τάχιστα γὰρ ὁ τοιοῦτος εἰς ἀνάδοσιν ὁρμᾷ. καὶ ἄρτου διαβρόχου. καὶ ῥοιῶν. παραμενούσης δὲ τῆς κενώσεως διαδεῖν τε τὰ κῶλα τῶν ἐπιδέσμων ἄνωθεν κάτω ἐκ μερῶν καὶ ἀποσφιγγόντων καὶ ἀπολαμβανόντων τι τοῦ αἵματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ διδόναι πίνειν τῆς διὰ σαρκῶν θηριακῆς σύμμετρον. διατίθει γὰρ εὐθὺ τὸ δέρμα καὶ διὰ ταχέων ἀντισπᾷ τὴν εἰς τὴν κοιλίαν τῶν ὑγρῶν φοράν. ἀμαυροῖ τε τὸ ἰῶδες καὶ φαρμακῶδες τῆς καθαρτηρίου. καὶ ταύτης ἀπορῶν τῶν τε θηριακῶν τροχίσκων. καὶ πρός τι τῶν διασπερμάτων καὶ τῆς φιλωνίου προσαγορευομένης. ἀλλὰ καὶ σικύαις χρῆσθαι κατὰ τοῦ στομάχου καὶ κατὰ πλάσμασι τοῖς δι' ἀλφίτου καὶ οἰνομέλιτος. μεθ' ἃ τοῖς στύφουσι χρηστέον ἐπιθέμασι. μάλιστα δὲ ὀνίνανται ταῖς τοῦ ὅλου σώματος ψύξεσι. καὶ ταῖς τῶν φαρμάκων πόσεσιν. ἀπέχειν δ' αὐτοὺς ὕδατος ψυχροῦ ἢ θερμοῦ λίαν. ὁ μὲν γὰρ συνελαύνει τὰς ὕλας ἔξωθεν εἴσω. καὶ αὔξει τὴν ῥύσιν. ὁ δὲ διαφορεῖ. καὶ καταλύει τὴν δύναμιν. εἰ δὲ διὰ δῆξιν τῶν ἐντέρων ἐρεθιζομένων ἡ κένωσις αὔξοιτο· καταπλάττειν τε τοῖς ἐρυμοίοις. ἐν οἷς ἐνέψει τε τὰ ἐμβαλλόντα. σίδης χιτὼν καὶ οἶνος γλυκύς. καὶ νάρδον καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἀντιδότων ἢ ἀντιδότου ἱερᾶς. η'.

Χαμαίδρυος, ἀγαρικοῦ κολοκυνθίδος ἐντεριώνης στοιχάδος ἀνὰ < ι. ὀποπάνακος σαγαπηνοῦ. πετροσελίνου. ἀριστολοχίας κληματίτιδος. πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ < ε. κινναμώμου. ναρδοστάχυος. σμύρνης πολυγαλίτιδος κρόκου φύλλου ἀνὰ < δ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Κολοκυνθίδος ἐντεριώνης < κ. σκίλλης ὀπτῆς, ἀγαρικοῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἑλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ, σκαμμωνίας ὑπελκυσθείσης ἀνὰ < γ. ἐπιθύμου πολυποδίου ξηροῦ βδελλίου ἀλόης, χαμαίδρυος. πρασίου καστορίου ἀνὰ < η. σμύρνης πολυγαλίτιδος ὀποπάνακος. σαγαπηνοῦ πεπέρεως κοινοῦ πετροσελίνου. καὶ μακροῦ. καὶ λευκοῦ. καὶ κινναμώμου κρόκου. καστορίου ἀριστολοχίας μακρᾶς οἰνομέλιτος δ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ Ἰούστου ἱερά.

Ἐπιθύμου < ιβ. πρασίου στοιχάδος χαμαίδρυος ἑλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας. ἀγαρικοῦ πεπέρεως μακροῦ σκίλλης ὀπτῆς ἀνὰ < ϛ. εὐφορβίου, κολοκυνθίδος, ἐντεριώνης, ἀλόης κρόκου, γεντιανῆς. πετροσελίνου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, σαγαπηνοῦ ἀνὰ < η. ὀποπάνακος, πολίου, κινναμώμου, σμύρνης. ναρδοστάχυος, χόρτου ἄνθος, γλήχωνος ἀνὰ < δ. ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ

στρογγύλης

στροβύλης ἀνὰ ∠. β. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις κοχλ. β. ἢ γ. ἢ δ. μετὰ μελικράτου καὶ ἁλῶν.

Ἡ γαληνοῦ ἱερά.

Χ αμαίδρυος. πεπέρεως μακροῦ. πεπέρεως, λευκοῦ. στοιχάδος, ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας. ναρδοστάχυος. σκίλλης ὀπτῆς. τινὲς καὶ ἐπιθύμου, ἀνὰ ∠. ις. σμύρνης κρόκου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος εὐφορβίου ἀνὰ ∠. η. ἀναλάμβανε μέλιτι.

Ἡ ῥούφου ἱερά.

Σ ικυωνίας ἤτοι κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠. η. χαμαίδρυος ∠. ι. σαγαπηνοῦ ∠. η. πετροσελίνου ∠. ε. ἀριστολοχίας στροβύλης ∠. ε. πεπέρεως λευκοῦ ∠. ε. κινναμώμου ∠. δ. ἢ κασσίας ∠. η. στάχυος κρόκου πολύου σμύρνης ἀνὰ δραχμῶν τεσσάρων. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἀρχιγένους ἱερά.

Π ρασίου. ἀγαρικοῦ. χαμαίδρυος κολοκυνθίδος ἐντεριώνης στοιχάδος ἀνὰ ∠. ι. ὀποπάνακος σαγαπηνοῦ. πετροσελίνου ἀριστολοχίας στροβύλης πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠. ε. κινναμώμου ναρδοστάχυος. σμύρνης, πολύου. κρόκου ἀνὰ ∠. δ. τὰ ξηρὰ κόπτειν ὁμοῦ καὶ σήθειν. τὸν δὲ ὀποπάνακα καὶ τὸ σαγαπηνὸν τὴν σμύρναν πεπλασμένα. ἀποβρέχειν εἰς θυίαν μελικράτῳ νύκτα μίαν. εἶτα λεαίνειν. καὶ ἐπιβάλλειν τὰ ξηρὰ καὶ ἀναβάλλοντα μέλιτι καλλίστῳ ἀποτίθεσθαι εἰς ὑελοῦν ἢ μολιβοῦν ἀγγεῖον. οὗτος ὁ τρόπος κοινός ἐστι πασῶν τῶν ἱερῶν. ἡ δὲ δόσις αὐτῶν ἡ πλεία ∠. προσλαμβανέτω δὲ καὶ ἁλῶν ∠. α. μέλιτος κοχλ. β. ὕδατος τὸ ἀρκοῦν. εἰ δὲ καθαρτικωτέρας βουλόμεθα ποιῆσαι τὰς οὐκ ἐχούσας σκαμμωνίαν ἐπιμικτέον καὶ ταύταις ἀνὰ ὀβολὸν αὐτῆς.

Διάχριστα ἕδραις καὶ ἐπομφάλια καθαρτικά. ς.

Δ ιάχρισμα ἕδρας πρὸς ἔκδοσιν φυσῶν, πηγάνου μέλιτι συλλειοῦται ὥστε γλοιώδεσθαι καὶ ἐσωτάτω διαχρίεται τῆς ἕδρας. πρακτικώτατον δέ ἐστιν εἰ προσλάβοι κυμίνου βραχὺ καὶ νίτρου ἢ κυκλαμίνου χ. καὶ κροκύδι δὲ ἀναληφθὲν ἐντίθεται. ἢ διαπλασθὲν βαλάνιον τοῦ μέλιτος παραχυθέντος. φῦσαι γὰρ ἐπεξίασιν ἱκανῶς καὶ κουφίζουσι.

Διάχρισμα ἕδρας κινοῦν γαστέρα λέγεται χειζαναγκη.

Σ τυπτηρία σὺν μέλιτι λειωθεῖσα ἕψεται ἄχρις οὗ κηρώδης γένηται. καὶ ἐν τούτῳ διαχρίεται ἡ ἕδρα. ῥᾳδίως γὰρ πολλὰ μὲν, οὐκ ἀπόνως δὲ προσβιβάζεται.

Ἐπομφάλιον ὑπακτικὸν κοιλίας.

Κ υκλαμίνου ∠. δ. νίτρου ∠. γ. ἐλλεβόρου μέλανος καὶ λευκοῦ ἀνὰ ∠. ϛ. κολοκυνθίδος ∠. γ. σκαμμωνίας ∠. β. ἐλατηρίου χ ∠. δ. κόκκου κνιδίου ∠. δ. ἰσχάδων λιπαρῶν γο. β. χολὴν ταυρείαν γο. α.

Ἄλλο κάλλιστον.

Ε λατηρίου λαθυρίδων χαλβάνης, κυκλαμίνου, ἐλλεβόρου μέλανος ἀνὰ ∠. δ. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠. η. σικύου ἀγρίου ξηροῦ σκαμμωνίας. κόκκου κνιδίου ἀνὰ ∠. ϛ. τιθυμάλλου ∠. ϛ. τερεβινθίνης ∠. γ. ἀναλάμβανε ταῦτα χολῇ ταυρείου. καὶ ὡς χρίσματι χρῆσθαι. τινὲς δὲ προσαπλέξαντες κηρίου γο. ξ. καὶ σικυωνίου τὸ ἀρκοῦν ὡς ἔμπλαστρον ἐπιτίθενται.

Φάρμακα ἐμετικὰ καὶ τρόποι ἐλλεβορισμοῦ. ι.

Ε μέτοις μὲν χρῶνται καὶ οἱ ὑγιαίνοντες, ὑπὸ πλήθους τροφῆς ἢ χυμῶν βαρούμενοι καὶ νοσοῦντες δὲ ὀξέως. ἐπειδὰν ὑπὸ φλέγματος, ἢ τοιούτου τινὸς ἐνοχλῶνται. ἐμετικοῖς δὲ φαρμάκοις. οὔτε ὑγιαίνουσιν ἐπιτρεπτέον οὔτε τοῖς ὀξέως νοσοῦσι χρῆσθαι. ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρονίων διαθέσεων. καὶ μάλιστα τῶν ἐσκιρωμένων. καὶ μοχλείας ἰσχυρᾶς δεομένων. οἷον ποδάγρας ἐπιληψίας τῆς ἀπὸ στομάχου ἐλέφαντος. ὑδέρου. μελαγχολίας, καὶ τῶν παραπλησίων. ἐναντιοῦνται δὲ πτύσεσιν αἵματος καὶ κακοστομαχοῦσι πνιγομένοις. προχειρότατον μὲν οὖν τῶν ἐμετικῶν ἐστιν κύπρινον εἰς αὐτὸ τῶν δακτύλων. ἢ πτερῶν βρεχομένων καὶ καθιεμένων. ἐς τὴν γαργαρεῶνα. καὶ νάρδου δὲ κελτικῆς ῥιζῶν ζ. δραχμαὶ μελικράτῳ ποθεῖσαι ἄνω καθαίρουσιν ἰσχυρῶς. ὁμοίως δὲ, καὶ κέστρου ε. ἢ ϛ. δραχμαὶ μελικράτῳ ποθεῖσαι καὶ δαφνοειδοῦς γ. φύλλα χλωρὰ λειωθέντα καὶ βρωθέντα. καὶ ἐλατηρίου ὀβολὸς ἐν ὕδατι ποθεὶς ἄνω καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν, καὶ σταφίδες ἀγρίας κόκκοι ιε. μετὰ μελικράτου παχέος. τῶν δὲ βολβῶν οἱ μὲν συνήθως ἐσθιόμενοι ὠμοὶ βρωθέντες, οἱ δὲ τοῦ ναρκίσσου ἑφθοὶ ἄνω καθαίρουσι. καὶ ὁ πίσος τῆς ῥίζης. τῷ πρὸς τῷ ἄδρῳ βρωθεὶς ἄνω καθαίρει καλοῦσι δέ τινες αὐτὸ χαμαιράφανον. ὅλη δὲ βρωθεῖσα ἄνω τε καὶ κάτω. ῥαφανίδες δὲ τῶν προειρημένων ἔλαττον μὲν καθαίρουσιν. ὠφελιμώτερον δέ. δεῖ δ' αὐτὰς δριμείας τε σφόδρα καὶ νεαρὰς ὑπαρχούσας εἰς λεπτὰ κατατέμνειν. καὶ προδιεῖν ἢ γ. ὡρῶν ἐν ὀξυμέλιτι βραχεῖσας αὐτὰς λαμβανέτωσαν ὅσας δύνανται περιπατήσαντες γ. ἢ δ. ἀπὸ δείπνου. ἅπαξ δὲ νήσεις καὶ πολλάκις ἀπορροφείτωσαν τοῦ ὀξυμέλιτος. β. δὲ περιπατήσαντες ὥρας χλιαρὸν πίνοντες ὕδωρ καθίσει δακτύλων ἢ πτερῶν ἐμείτωσαν.

Τρόποι ἐλλεβορισμοῦ.

Δ οτέον ἐλλέβορον τοῖς χρονίως καὶ ἰσχυρῶς νοσοῦσι. καὶ τὴν ἐκ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀφῃρημένοις ἐλπίδα τῷ πάντων αὐτὸν ἰσχυρότερον εἶναι τὸ νόσημα. δοτέον δὲ αὐτὸ συνεχῶς ἐνοχλοῖν ὕδρωψ. ἐλέφας καχεξία παράλυσις καὶ τὰ παραπλήσια. αὐτὸ περιοδίζει κατά τινας καιροὺς ὡς ἐπιληψία. ποδάγρα. πλειόνων δὲ τῶν τοῦ ἐλλεβορισμοῦ τρόπων ὑπαρχόντων, ἀπλούστερος

πόλτος καθαρτικὸς τριῶν· ὁ δ' ἰδικὸς ἐλεφαντιῶσιν ἐξαιρέτως. καὶ ἐφ' ὧν ἐκμοχλεῦσαι τις τὸ παχὺ ἐθέλει γλίσχρον χυμόν.

Κολοκυνθίδας β' ὀστεοκτίσαντα τὸ σπέρμα κενώσεις. τὴν ἐντεριώνην δὲ ἐάσαντα γεμίσαι αὐτὰς ἐλαίου γλυκέως. καὶ πωμάσαντα τοῖς ἰδίοις πώμασιν ἐάσαι νυχθήμερον. τῇ δ' ἑξῆς κατατεθέντος τοῦ ἐλαίου τὰς κολοκυνθίδας ἑψεῖν ἐν ὕδατι, ἕως τακερωθῶσιν. εἶτα αὐτὰς μὲν ῥῖψαι, τοῦ δὲ ἐλαίου τῷ ὕδατι μιχθέντος προσεμβάλλειν μέλανος ἐλλεβόρου τετρώβολον. σκαμμωνίας δὲ ∠ α'. συνεψήσαντα δὲ τούτοις πολτάριον ἐκ σεμιδάλεως. ἢ ἄρτον ξηρὸν λεῖον. ἔπειτα ἀπ' αὐτοῦ τῷ πάσχοντι διδόναι. λιτῶς προδιαιτωμένῳ μεγέθει καρύων ποντικῶν ἢ η̅ ἢ ι̅. ἢ τό γε πλεῖστον ιδ̅. καὶ ποτὸν ὕδωρ θερμόν.

Περὶ παραφυλακῆς τῶν καθαιρομένων καὶ τί ποιητέον τοῖς μὴ καθαιρομένοις εὐθὺ τῇ καθάρσει τῶν καθαρσίων. ϛ̅.

Καθόλου μὲν εὐθὺ πάντων δραστικῶν καθαιρομένων προδιαιτήσαντα τὸν ἄνθρωπον νήστει καὶ ἄνευ πτισάνης τι διαδιδόναι τὸ φάρμακον· καὶ κωλύειν ὑπνοῦν μέχρι παντελοῦς καθάρσεως. καὶ κινήσει μετρίᾳ ἐν δυνάμει παραλαμβάνειν, καὶ τροφῆς ἁπάσης τηνικαῦτα καὶ πόματος ἀπέχειν.

Ἐκ τῶν Φιλαγρίου.

Ἄχρι τῆς τελείας καθάρσεως. εἰ δὲ μὴ φθάνοιεν τὴν ἀσιτίαν, ἤτοι διὰ τὸ ἔχειν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς εὐκατάχολον, διὰ μακρᾶς ἀσιτίας προηγησαμένης ἢ τινὰ τοιαύτην αἰτίαν, δοτέον αὐτοῖς ἄρτον δι' ὑδαροῦς οἴνου ἢ πτισάνης χυλὸν χλιαρὸν μὴ τῆς καθάρσεως ἀρξαμένης, ἵνα μὴ διαφθαρῇ. ἀλλ' εὐθέως μετὰ τὴν τοῦ φαρμάκου πόσιν. οὕτω γὰρ ἔστι καὶ πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου ταχεῖαν κίνησιν τῷ βάρει συνεργεῖ. εἰ μέντοι γε πιὼν τις ὁτιοῦν τῶν ὑπηλάτων φαρμάκων μὴ καθαίροιτο μηδὲ κενοῖτο. χαλεποῦ μὲν ὑπάρχοντος οὐδενός, οὐδὲν προσεργάζεσθαι δεῖ. εἰ δὲ κατεπείγοι διὰ μέγεθος νοσήματος ἢ συμπαρείποιτο, καὶ διατείνοιτο καὶ πεπρησμένος ὁ κάμνων εἴη. κλύζειν μὲν διὰ ἀνάγκης αὐτίκα. εἰ δὲ μὴ δ' οὕτως ὑπακούοι ἡ κοιλία διακινουμένου μὲν τοῦ σώματος καὶ ὥσπερ ἐκζεομένου. λούειν ἀλείφοντας δαψιλεῖ· ἐμπιπλαμένου δὲ καὶ βαρουμένου φλεβοτομεῖν καὶ μάλιστα εἰ πολύαιμος ὁ ἄνθρωπος εἴη. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς καὶ προπετεῖς οὐ φυσικῶς ἀλλ' ἐπικτήτως διὰ τὸ ποθὲν φάρμακον ἔχοι. τούτων δὲ οὐδενὸς ἐνοχλοῦντος. ἀλλὰ δήξεως καὶ στραγγισμοῦ εὐθὺ τῷ λουτρῷ φέρειν αὐτίκα. καὶ οἶνον διδόναι πίνειν δαψιλοῦς κἂν τῷ μεταξὺ κλύζειν. εἰ μὴ καθίσταται. καὶ αὖθις λούειν. ἔστω δὲ τοὔλαιον τὸ τοῦ κλύσματος πηγάνινον ἢ δι' ἄλλου τινὸς τῶν ἀφύσων ἐσκευασμένον.

Περὶ ὑπερκαθαιρομένων. ζ̅.

Τῶν δὲ ὑπερκαθαιρομένων τρίβειν τὸ δέρμα. καὶ λούειν θερμῷ πρὸ τοῦ βαλανείου διδόντας οἴνου λεπτοῦ τε κιρροῦ καὶ ξανθοῦ. τάχιστα γὰρ ὁ τοιοῦτος εἰς ἀνάδοσιν ὁρμᾷ. καὶ ἄρτον διαβρόχου. καὶ ῥοιῶν. παραμενούσης δὲ τῆς καθάρσεως διαδεῖν τε τὰ κῶλα τῶν ἐπιδέσμων ἄνωθεν κάτω πιεζομένων καὶ ἀποσφιγγόντων. καὶ ἀπολαμβανόντων τι τοῦ αἵματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ διδόναι πίνειν τῆς διὰ σαρκῶν θηριακῆς σύμμετρον. διατίθει γὰρ εὐθὺ τὸ δέρμα καὶ διὰ ταχέων ἀντισπᾷ τὴν εἰς τὴν κοιλίαν τῶν ὑγρῶν φοράν. ἀμαυροῖ τε τὸ ὀδυνῶδες καὶ φαρμακῶδες τῶν καθαρτηρίων. καὶ ταύτης ἀπορῶν τῶν τε θηριακῶν τροχίσκων. καὶ προσέτι τῶν διασπερμάτων καὶ τῆς φιλωνίου προσαγορευομένης. ἀλλὰ καὶ συνεχῶς χρῆσθαι κατὰ τοῦ στομάχου καὶ κατὰ τὰ πλάσμασι τοῖς δι' ὀλφέτου καὶ οἰνομέλιτος. μεθ' ἃ τοῖς στύφουσι χρηστέον ἐπιθέμασι. μάλιστα δὲ ἐνισχύσαντα τοὺς τοῦ ὅλου σώματος ῥίψεσι. καὶ τοὺς τῶν φαρμάκων πόσεσιν. ἀντέχειν δ' αὐτοῖς ὁ ὅρος ψυχροῦ ἢ θερμοῦ λίαν. ὁ μὲν γὰρ συνελαύνει τὰς ὕλας ἔξωθεν εἴσω. καὶ αὔξει τὴν ῥύσιν. ὁ δὲ διαφορεῖ. καὶ καταλύει τὴν δύναμιν. εἰ δὲ διὰ δίψιν τῶν ἐν τῷ ὑπερκαθαιρομένων ἡ κένωσις αὔξοιτο. κατὰ τὰ πλεῖστα τε τοῖς ἀγριμονίοις. αὐγαναί τε τὰ ἀμβλαύοντα. στάχυν ὧν καὶ οἴνου γλυκέος. καὶ νάρδου καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἀντιδότων ἢ ἀντιχειρ ἱερά. η̅.

Χαμαιδρυος, ἀγαρικοῦ κολοκυνθίδος ἐντεριώνης στοιχάδος ἀνὰ ∠ ι̅. ὀποπάνακος σαγαπηνοῦ. πετροσελίνου. ἀριστολοχίας κληματίτιδος. πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ε̅. κινναμώμου. ναρδοστάχυος. σμύρνης φαγλίτιδος κρόκου φύλλου ἀνὰ ∠ δ̅. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠ κ̅. σκίλλης ὀπτῆς, ἀγαρικοῦ, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ, σκαμμωνίας ὑπὸ βενικοῦ ἀνὰ ∠ γ̅. ἐπιθύμου πολυποδίου ξηροῦ βδελλίου ἀλόης, χαμαιδρύος. πρασίου κασσίας ἀνὰ ∠ η̅. σμύρνης σαγαλίτιδος ὀποπάνακος. σαγαπηνοῦ πεπέρεως κοινοῦ πετροσελίνου. καὶ μακροῦ. καὶ λευκοῦ. καὶ κινναμώμου κρόκου. καστορίου ἀριστολοχίας μακρᾶς ἀνὰ δραχμὰς δ̅. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν.

Ἡ Ἰούστου ἱερά.

Ἐπιθύμου ∠ ιβ̅. πρασίου στοιχάδος χαμαιδρυος ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας. ἀγαρικοῦ πεπέρεως μακροῦ σκίλλης ὀπτῆς ἀνὰ ∠ ιϛ̅. εὐφορβίου, κολοκυνθίδος, ἐντεριώνης, ἀλόης κρόκου, γεντιανῆς. πετροσελίνου, ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, σαγαπηνοῦ ἀνὰ ∠ η̅. ὀποπάνακος, πολίου κινναμώμου, σμύρνης. ναρδοστάχυος, χαλβάνου ἄνθος, γλήχωνος ἀνὰ ∠ δ̅. ἀριστολοχίας μακρᾶς καὶ

ἀκεκομμένου γο. γ. κενταυρίου. ὅ ἐστιν ἀκτῆς φλοιὸς γο. γ. ἀσάρου γο. α. γλήχωνος γο. γ. ἐπιθύμου γο. β. ἐλλεβόρου γο. β. ἀκόρου γο. β. σίου γο. α. ἀμμωνιακοῦ γο. α. ὑποσφαιρικοῦ γο. α. κυμίνου γο. α. ἀνίσου γο. β. ὄξους ξε. ι. μέλιτος ξε. ι. τὰς βοτάνας ἀπόβρεξον ἐν τῷ ὄξει ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. εἶτα ἑψήσας ἕως τὸ πλεῖον τοῦ ἡμίσεος ἀναλωθῆ. ἐπίβαλλε τὸ μέλι καὶ στρώσας πρὸς πέλεκε τὰς λαθυρίδας, καὶ τὸν κόστον καὶ τὸν κνίδιον κόκκον καὶ τὸ ναρδόσταχυ λειωθέν. καὶ εἰ βούλει μετὰ τὸ τέλειον ἑψηθῆναι, τὸ ὀξύμελι. ἡ τελεία δόσις γο. α. ἢ πρὸς τὴν δύναμιν. ποιεῖ δὲ ποδαγρικοῖς πάθεσι καὶ ἐπιληπτικοῖς καὶ ἐφ᾽ ὧν κενῶσαί τε ἅμα καὶ ἐκφράξαι τοὺς παχεῖς δεόμεθα χυμούς.

Καθάρσιον ὑδραγωγὸν τὸ διὰ καρυοφύλλου.

Ἀλόης ἐπιθύμου καρυοφύλλου. κόκκου κνιδίου πετροσελίνου ῥέου ποντικοῦ ἀνὰ γο. ϛ. εὐφορβίου ∠. δ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις κοχλιάριον α.

Καθάρσιον τὸ διὰ τοῦ ῥοδομέλιτος Ἀλεξάνδρου.

Ῥόδων χυλοῦ ξε. β. μέλιτος ξε. α. σκαμμωνίας γο. δ. ἡ δόσις ἡ τελεία κοχλιάρια ε. ἡ ἐλάττων κοχλιάρια β. ἡ μέση κοχλιάρια γ. Ἄλλως. Μέλιτος λι. α. ῥόδων χυλοῦ λι. α. πεπέρεως ∠. β. σκαμμωνίας ∠. η. μαστίχης ∠. δ. καὶ ζιγγιβέρεως ∠. ϛ. Ἄλλως. ᾧ ἐγὼ χρῶμαι. Ναρδοστάχυος ἀσάρου ἐπιθύμου ἀνὰ γο. ϛ. βρέχε εἰς ὕδατος κο. ἐπὶ ἡμέρας γ. καὶ συμμέτρως ἑψήσας μίξον τῷ ὕδατι ῥόδων χυλοῦ ξε. ϛ. μέλιτος ξε. ϛ. καὶ ἑψήσας ἕως συστάσεως ἐπίβαλλε σκαμμωνίας γο. α. ϛ.

Καθάρσιον τὸ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων.

Μήλων κυδωνίων ὀπτημένων γο. δ. πεπέρεως γο. ϛ. σκαμμωνίας ∠. α. μέλιτος γο. ι. τρίψας δίδου κοχλιάριον γο. α. ἢ πρὸς δύναμιν. Τὸ διὰ κιτρίου εὐστόμαχον.

Κιτρίου λέπους καὶ τῆς σαρκὸς λι. μία ἐν ὕδατι ξε. α. ϛ. ἑψήσας ἕως οὗ λειφθῇ τὸ τρίτον ἐπίβαλλε ξε. ϛ. μέλι καὶ ἕψησας ἕως μελιτώδους συστάσεως ἐπίπλαττε λεῖα μακροπεπέρεως γο. α. σκαμμωνίας ὀπτημένης ἐν ζύμῃ γο. α. Βουκέλλατος καθαρτικός.

Σκαμμωνίας ὀπτῆς γο. α. πεπέρεως καὶ σελίνου σπέρμα ἀνὰ ∠. α. μαράθρου ἀνίσου ἀνὰ γο. α. μέλιτος λι. α. ὀπτήσας συμμέτρως δίδου εἰς κονδίτον γο. α. Ἐλαῖαι καθαρτικαί.

Σκαμμωνίας γο. α. πεπέρεως γο. α. ἐπιθύμου κυμίνου πεφρυγμένου πετροσελίνου πηγάνου φύλλων ἡδυόσμου χλωροῦ ἀνὰ ∠. δ. σιλφίου ∠. α. φοινίκων γο. ε. μέλιτος γο. ε. ὄξους κοτύλαι ∠. β. κολυμβάδων ξε. α. σχιστῶν δηλονότι. τινὲς καὶ γάρου, σύμμετρον ἡ δόσις ε ἢ ζ ἢ θ.

Γάστιλλος καθαρτικός.

Σκαμμωνίας ∠. δ. εὐφορβίου ∠. δ. φύλλου ∠. β. πεπέρεως ∠. β. μέλιτος λι. α. ἡ δόσις γο. α.

Φοῦσκα καθαρτικὴ καὶ εὐστόμαχος.

Κυμίνου μαράθρου ἀνὰ γο. α. γλήχωνος σελίνου ἀνίσου ἀνὰ γο. ϛ. ἐπιθύμου. σκαμμωνίας, ἀνὰ γο. α. ἁλῶν γο. β. ἡ δόσις ἡ τελεία ∠. β. ἐν τῷ ὀξυκράτῳ. τινὲς δὲ καὶ εὐφορβίου ∠. δ.

Οἶνος καθαρτικὸς ἐπὶ ὑδρωπιώντων.

Σκίλλης γο. γ. σελίνου σπέρματος γο. ϛ. πεπέρεως ∠. α. καππάρεως ῥίζης ∠. δ. κόκκου κνιδίου λελεπισμένου ∠. α. φύλλου μαλαβάθρου σφαιρία β. οἴνου κοτύλαι ιβ. μέλιτος ξε. γ. κόψας τὴν σκίλλαν ἔμβρεχε τῷ οἴνῳ. τὰ δὲ λοιπὰ λεῖα μίσγε. Ἅλατα καθαρτικά.

Ἁλῶν κοινῶν πεφρυγμένων ∠. ϛ. σελίνου σπέρμα ζιγγιβέρεως ἄρτου ξηροῦ ἀνὰ ∠. ϛ. ἀνίσου πεπέρεως ἀνὰ γο. ϛ. σκαμμωνίας ἐπιθύμου, ἀνὰ γο. α. ἡ δόσις κοχλιάριον α.

Ἡ διὰ ἑρμοδακτύλου ποδαγρική.

Ἑρμοδακτύλου γο. γ. ἀνίσου κυμίνου αἰθιοπικοῦ ἄμεως θύμου. κορύμβων πεπέρεως λευκοῦ ζιγγιβέρεως ἀνὰ ∠. γ. ἐπιθύμου γο. ϛ. ἡ δόσις ∠. δ. τινὲς ∠. ϛ. δίδοται ἕωθεν μετὰ κονδίτου. ἢ μελικράτου ἢ ζεστακράτου. Ἄλλως ἡ αὐτὴ καθαρτική.

Ἑρμοδακτύλου γο. α. κυμίνου αἰθιοπικοῦ ἀνίσου ἀγαρικοῦ ζιγγιβέρεως ἀνὰ ∠. ϛ. μαστίχης ∠. β. ναρδοστάχυος ∠. β. μόσχου κεράτ. α. κνίκου ∠. ϛ. ἡ δόσις ∠. δ. μεθ᾽ ὑδρομήλου τὴν σκαμμωνίαν διὰ τὸ κακοστόμαχον παραιτούμεθα. εἰ δὲ χρεία πλείονος κενώσεως μίγνυε τῇ δόσει σκαμμωνίας κεράτια γ. δίδου λουσαμένω.

Καταπότια τὰ διὰ τοῦ ἀρμενιακοῦ λίθου ἐπὶ ἀρθριτικῶν ὡς μάλιστα διδόμενα.

Ἀλόης γο. δ. σκαμμωνίας γο. ϛ. ἀγαρικοῦ γο. α. ἐπιθύμου γο. α. λίθου ἀρμενιακοῦ ∠. ιβ. κασσίας γο. α. ναρδοστάχυος γο. α. σκίλλης ὀπτῆς γο. β. κρόκου ∠. ϛ. ῥοδομέλιτι ἀναλάμβανε ἡ δόσις ∠. ϛ.

Ἡ διὰ τοῦ κορωνοποδίου ποιοῦσα ἐφ᾽ ὧν καὶ διὰ ἑρμοδακτύλου εὐστόμαχος.

Ζιγγιβέρεως, ∠. β. πεπέρεως ∠. α. ἀγαρικοῦ ι. κνίκου, τοῦ ἐντὸς ∠. δ. κορωνοποδίου ῥίζης ∠. ϛ. ἡ δόσις ∠. η. τοῖς δὲ δυσκοιλίοις κεράτια κγ. ποιεῖ πάντως ξ ἢ ἑκπτὼ σύνεσιν γαστρὸς. καὶ μετὰ τὴν κένωσιν λούσας, θρέψον ὠὰ καὶ ἄρτον. Τὸ διὰ τοῦ κυρηναϊκοῦ πρὸς τεταρταίους.

Ὀποῦ κυρηναϊκοῦ πεπέρεως ζιγγιβέρεως πηγάνου φύλλων ἀνὰ ∠. α. ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος.

μένων ξηρῶν ἀλεσθέντων ὅσον ὀβολῶν ὀκτὼ ἐν μελικράτῳ δοτέον, ἄγει χολὴν παραπλησίως ἐλλεβόρῳ. καὶ φυσῶν ἐστιν καταῤῥηκτικόν. Ἀγαρικὸν. παραπλησίαν κολοκυνθίδι τὴν δύναμιν ἔχει. βραδέως μὲν ἐνεργοῦν. οὐ πάνυ δὲ κακοστόμαχον. δίδοται δὲ λεῖον ∠. β. μετὰ μελικράτου. ἔστω δὲ λευκότατον καὶ εὐθρυπτότατον καὶ οὐ πάνυ ξυλῶδες οὐδὲ τερηδονισμένον. Ἶρις ἰλλυρικὴ παραπλησίως καθαίρει δοθεῖσα πλῆθος ὀβολῶν η̄ ἐν μελικράτῳ, ἔστω δὲ μὴ παλαιὰ μηδὲ τερηδόνας ἔχουσα. Κενταύρειον τὸ μικρὸν. χολὴν καὶ μύξας καθαίρει. ἰσχιαδικοῖς ἰδίως ἁρμόζει. πίνεται δὲ αὐτοῦ τὸ ἀφέψημα τοῦ κενταυρείου ∠. ᾱ. S. ἐν ὕδατος κοτύλῃ καθεψηθείσης. ἕως εἰς τὸ ἥμισυ κατέλθῃ. Τραγοριγάνου τὸ ἄνθος σὺν τῷ καρπῷ πλῆθος ∠. β̄. δίδοται ἐν μελικράτῳ. οἷς καὶ ὁ μέλας ἐλλέβορος. ἔστι δὲ εὐστομαχώτερον μὲν ἐλλεβόρου, ἧττον δὲ καθαίρει. Χαμαιλαίας ∠. δ̄. ἑψηθεῖσαι ἐν μελικράτου κοτύλαις β̄ ὡς εἰς τὸ δ̄ καθεψηθεῖσαι. παραπλησίως ἐλλεβόρῳ καθαίρει. ἔνιοι δὲ τῆς χαμαιλαίας καὶ ἀψινθίου τὸ διπλάσιον καταπότια ποιήσαντες διδόασι. Ἀριστολοχίας τῆς κληματίτιδος τοῦ καρποῦ ∠. ᾱ. ἐν μελικράτῳ δοθεῖσα, καθαίρει ὡς κολοκυνθίς. Πολυποδίου ἡ ῥίζα ξηρὰ λεία ἐπιπλασθεῖσα μελικράτῳ, ἢ συντριβεῖσα αὐτῷ τὸ αὐτὸ δρᾷ τῇ κολοκυνθίδι.

Ὅσα μέλαιναν χολὴν κενοῖ.

Τοῖς μέλαιναν χολὴν ἐξάγουσι, χρηστέον προηγουμένως ἐπὶ μελαγχολικῶν εὐπαροξύντων ὀργίλων, μισανθρωπούντων. ἢ ἀναχωρητικῶν. ἐν ἀναλήψει δεομένων καθάρσεως ἐν φθινοπώρῳ προηγουμένως ἐπὶ ἕξεων κατὰ ξηρῶν ὀλιγομυελῶν. Ἐπίθυμον. κράτιστόν ἐστιν τῶν μέλαιναν κενούντων χολὴν. δοτέον δὲ αὐτοῖς ∠. ε̄. λείους σὺν γάλακτος κοτύλῃ. Ἐπίθυμβρον. τὸ ἐπὶ θύμβρα γινόμενον παραπλησίως μὲν ἐπιθύμῳ κενοῖ, ἀσθενέστερον δέ ἐστιν. Γλήχων, ἄγει μέλαιναν πλῆθος ὀξυβάφου ἐν μελικράτῳ ποθεῖσα. Τραγοριγάνου ἡρακλεωτικῆς τὸ αὐτὸ τρόπον ὡσαύτως κενοῖ γλήχωνι. ἄμφω δὲ ξηραί. Ἄλυπον εἴρηται, καθαίρειν κάτω τὸ σπέρμα αὐτοῦ μέλαιναν χολὴν πλῆθος ἴσον ἐπιθύμῳ μεθ' ἁλῶν. καὶ ὄξους. τὰ δ' ἔντερα ὥς φησι διοσκορίδης, ἐλαφρῶς ἑλκοῖ. ἔστι δὲ οἶμαι ἡ νῦν ἀλυπιὰς καλουμένη, δοτέον ἐν μελικράτῳ. Παρθένιον ὁμοίως ξηρὸν ποθὲν τῶν αὐτῶν ἐστὶν ἀγωγόν. Ἄλυσσον μεθ' ἁλῶν ποθὲν, ὁμοίως τούτοις καθαίρει.

Ὅσα φλέγμα κενοῖ.

Τοῖς δὲ φλεγματαγωγοῖς χρηστέον. ἐπί τε τῶν ψυχροτέρων ἕξεων καὶ γεγηρακυιῶν καὶ χειμῶνος. ἐπί τε παρέτων καὶ ἀποπληκτικῶν καὶ παρῳδηκότων οἰδήμασι συμφοῖς. τῶν τε πολλὰ φλέγματα ἐν τῇ κοιλίᾳ, ἢ θώρακι ἢ στομάχῳ ἐχόντων. ἐπί τε γυναικείων ῥευματιζόντων. ἁρμόζει δὲ καὶ τοῖς πολλὰ ἀπομυσσομένοις καὶ παχέα ἀναχρεμπτομένοις ἀορίκτοις τε καὶ ἰσχιαδικοῖς, ἐπειδὰν τὸ ἄρθρον ὑπόμυξον ἢ ἐλεφαντιῶδες ἢ μάλιστα δὲ κατάλληλα ὑδρωπικοῖς τοῖς λεγομένοις ἀνασάρκα. Στύρακος λευκοῦ ∠. ᾱ. πλῆθος σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ ἰσοσταθμῷ καταπινόμενος φλέγμα κενοῖ. Ἐλαίας τῆς ῥίζης ὁ φλοιὸς ∠. ᾱ. πλῆθος σὺν οἴνῳ ἢ ὕδατι. πυρέθρου ὀβολοὶ δ̄ σὺν ὕδατι λυχνίδος τοῦ σπέρματος ∠. β̄. κυκλαμίνου τῆς ῥίζης ∠. ᾱ. σὺν ὑδρομέλιτι. σκορδίου ∠. ϛ. σὺν μέλιτι χαμαιπίτυς λειωθεῖσα καὶ ἐν καταποτίοις δοθεῖσα λεπίδος κυπρίας ∠. S. μετὰ ῥητίνης ἴσης ἐν καταποτίοις εὐτονώτερον καθαίρει φλέγμα δαφνίδος φύλλων χλωρῶν ∠. ᾱ. S. σικύου ἀγρίου ῥίζης φλοιοῦ, ὀβολοὶ δύο. κνίκεως κόκκοι μ̄. προσαγορευόμεναι κρότωνες ἐπιτεθέντες ἐσθίονται καὶ παραπλησίως δρῶσι. ἀπίου τὸ ἥμισυ τὸ πρὸς τῇ ῥίζῃ ἐσθιόμεναι ὅπερ χαμαιράφανον καλοῦσιν. Βδέλλης ∠. β̄. μεθ' ὑδρομέλιτος, ἰδίως δὲ τὸ κόμμι τοῖς ὄμματα ῥευματιζομένοις ἐπιτήδειον.

Ὅσα ὕδωρ κενοῖ.

Ὑδραγωγοῖς δὲ χρηστέον. ἐπί τε ὑδρωπικῶν τῶν ἀσκίτην ὕδρωπα νοσούντων. ἐπί τε γυναικῶν τῶν ἐνοχλουμένων ὑπὸ ῥοῦ λευκοῦ. ἐπί τε τῶν ἕλκη ῥευματικὰ ἐχόντων. Λεπίδος κυπρίας ∠. ᾱ. σὺν μελικράτῳ, πινομένη ὕδωρ ἄγει ὄξους δὲ ἐπιῤῥοφεῖν βραχύ. ἵνα μὴ ἀνεμεθῇ. Κόκκος κνίδιος ἀποκεκελυφισμένος λεῖος σὺν μέλιτι ἑφθῷ ποθεὶς πρὸς τὸ μὴ ἅπτεσθαι τῆς καταπόσεως ὕδωρ ἄγει. δοτέον δὲ κόκκους. ἢ κ̄ ἢ κε̄. ἢ λ̄. τοῖς δὲ ἰσχυροτέροις μ̄. Εὐφορβίου ∠. ᾱ, σὺν μέλιτι ἑφθῷ πινομένη ἄγει φλέγμα μᾶλλον δὲ ὕδωρ. Λογχίτιδος σπέρματος ὀβολοὶ η̄ σὺν μελικράτῳ ὕδωρ ἄγουσιν. Κνεωρὸν ὁμοίως ὕδωρ καθαίρει. σὺν ἀλφίτῳ πινόμενον. Κνήκου σπέρμα ∠. ε̄. συλλειανθῆσαι συνεψῶνται πτισάνῃ μετ' ὀλίγων ἁλῶν καὶ ῥοφοῦνται. Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠. ᾱ. ἐν μελικράτῳ πινόμενα ὕδωρ ἄγουσι. τινὲς δὲ τοῖς σπληνικοῖς αὐτὸ μετ' ὀξυκράτου διδόασι. Ἀκτῆς τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης ὁ χυλὸς πινόμενος ὅσον Γο. β̄. σὺν οἴνῳ ὕδωρ ἄγει.

Περὶ συνθέτων καθαρτικῶν καταπότια τὰ διὰ τῆς ἀλόης. ε̄.

Κολοκυνθίδος ἐντεριώνης μ ᾱ. ἀψινθίου ✗ μ ᾱ. ἀλόης μ ᾱ. σκαμμωνίας μ β̄. ὕδατι ποίει κοκκία ὀρεβίνθου τὸ μέγεθος ἡ δόσις κόκκοι ιᾱ. Ὀξυμέλιτος ἰουλιανοῦ.

Πηγάνου Γο. γ̄. ὀριγάνου Γο. γ̄. θύμου κόμης Γο. δ̄. ἀνήθου Γο. ᾱ. S. ἴρεως Γο. ᾱ. μανδραγόρου ῥίζης Γο. ᾱ. S. ἀγαρικοῦ Γο. β̄. σεσέλεως λιπαρῶν Γο. ιβ̄. κόκκου κνιδίου Γο. δ̄. λαθυρίδων Γο. γ̄. ἀλυπιάδος Γο. γ̄. πολυποδίου Γο. β̄. φύλλου Γο. ᾱ. κόστου Γο. ᾱ. ναρδοστάχυος Γο. ᾱ. ῥέου ποντικοῦ Γο. ᾱ. S. σκίλλης Γο. γ̄. ἀκτῆς

Περὶ τῶν καθαιρόντων φαρμάκων ἁπλῶν ὅσα χολὴν ἄγει ξανθήν. δ.

Ἀλόης < α΄. μετὰ μελικράτου πρωῒ διδόσθω· οἱ δὲ ἑσπέρας διδόντες ἢ μετὰ τροφὴν βλάπτουσι. διαφθείρει γὰρ τὴν τροφήν. καὶ τὴν ξανθὴν χολὴν ἧττον διδομένη ὅσον τριόβολον ἐκκοπρωτικὴ μόνον γίνεται. πάντων δὲ τῶν καθαρτικῶν κακοστομάχων ὑπαρχόντων, ἀλόη μόνον εὐστόμαχός ἐστι. τοῖς δὲ μὴ ἀνεχομένοις τῆς πικρίας αὐτῆς καταπότια πλαττομένη διδόσθω. Ὅτι μὲν τὰ καθαρτικὰ τῶν φαρμάκων οὐχ ἁπλῇ τινι κατὰ κρᾶσιν διὰ θερμότητι. ἕλκει γὰρ πάντα τὰ θερμὰ κενοῦν διὰ τί πάσχει. ἀλλ' ἰδιότητι τῆς ὅλης οὐσίας· ὃν τρόπον ἡ μαγνῆτις λίθος ἕλκει τὸν σίδηρον δέδεικται. τῶν δὲ καθαρτικῶν· τὰ μὲν μαλακτικὰ μόνον εἴρηται κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον. τοῖς δὲ δραστικοῖς αὐτῶν χρώμεθα ἤτοι πρὸς τὸ μεταγαγεῖν τὴν ὕλην ἢ πρὸς τὸ μοχλεῦσαι διάθεσιν ἐσκιρρωμένην. καὶ ἀνακαινίσαι. ἢ πρὸς τὸ μεταποιῆσαι τὸ σῶμα καὶ τρέψαι τὴν κρᾶσιν αὐτοῦ. ἢ πρὸς τὸ ἐξαγαγεῖν αὐτοῦ τὸ ἐνοχλοῦν ὑγρόν. εἰσὶ δέ τινες καὶ μικτοὶ τρόποι ἐκ τῶν εἰρημένων, ἀλλήλοις ἐπιπλεκόμενοι. χρηστέον δὲ καθαρτικοῖς ἐπὶ τῶν εὐτόνων τὴν δύναμιν. καὶ θαρσούντων τὴν προαίρεσιν. καὶ τῶν τὰς πρώτας ἡλικίας ἐκφυγόντων οὔπω δὲ πρὸς τὰ ἔσχατα τῆς ἡλικίας ἀφιγμένων. στόμαχόν τε εὔτονον ἐχόντων, καὶ πολλὴν ὕλην εὔχροιαν ἐν τῷ σώματι συλλεγόντων, οὐ σφόδρα πολυαίμων. ὥρα δὲ τῶν καθαρσίων εἰ μὴ κατεπείγοι ἐαρινὴ μάλιστα καὶ μετοπωρινή.

Περὶ τῶν χολὴν κενούντων.

Χολαγωγοῖς χρηστέον. ὥρᾳ μὲν πάσῃ, πλὴν χειμῶνος. ἐπὶ ἡλικίας δὲ ἀκμαστικῆς τε καὶ παρακμαστικῆς. ἕξεων δὲ κατὰ ξηρῶν τε καὶ μυωδῶν καὶ μελανοχρώτων. ἢ ἐρυθρῶν καὶ ἀρρένων μᾶλλον ἢ γυναικῶν. τῶν τε συνεχῶς διαφθειρόντων τὰς τροφάς. καὶ τῶν ὑπεγγυωμένων τὴν γαστέρα. καὶ πικροχόλων. ὀργίλων. οὖρά τε ὀλίγα ἐκκρινόντων. τροφαῖς τε χρωμένων ξηραῖς. καὶ θερμαῖς. ἐπὶ δὲ παθῶν ἰκτερικῶν τε καὶ ἡπατικῶν. πλευριτικῶν φρενίτιδος. συνάγχης. μανίας. κεφαλαίας. ὀφθαλμίας. ἐρυσιπέλατος. λέπρας. πυρετῶν. καὶ οἷς τὸ χολῶδες πλεονάζει. δίδοται δὲ ἡ ἀλόη κεφαλὴν βαρυνομένοις. ὀφθαλμιῶσι. διψώδεσι. τοῖς τε ἐν τοῖς ὕπνοις φαντασιώδεσιν αἴθου πέρι τε. τοῖς τε διαδρομὰς φρικώδεις αἴσθησιν ἔχουσι. καὶ τοῖς φύσεις δριμείας ἀποκρίνουσι. δακνομένοις τὰ ἔντερα. καὶ τοῖς περὶ στόμαχον πυρώσεως λύσσην ἀναφορητικῶς ἀντιλαμβανομένοις. καὶ τοῖς ἐπὶ πλήθει περιττωμάτων ἐπικλυσθῆναι μὴ δυναμένοις, ἱκανῶς γὰρ ἐκκενοῖ ὅλον μὲν οὐ συγκινοῦσα τὸ σῶμα εἰ μὴ σφόδρα πολλὴ δοθείη. τὴν δὲ παρακειμένην ἐν τοῖς ἐντέροις κοιλίᾳ τε καὶ στομάχῳ χολὴν ἄγουσα. ἁρμόζει δὲ ὁ ἐλλέβορος. καὶ τοῖς ὀξέως νοσοῦσι. καὶ τοῖς χρονίοις δεομένοις χολαγωγοῦ φαρμάκου. ἐπὶ μαινομένοις. ἑτεροκρανικῶς ὀχλουμένοις. ῥευματιζομένοις ὄμμα. περὶ θώρακα διαθέσεις ἔχουσι. ἐπιτηδειότατος δὲ ἐστιν σπλάγχνοις τε καὶ ὑστέρᾳ καὶ κύστει φαρμακείας δεομένοις χολαγωγοῦ φαρμάκου. ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ῥαχιαίας ἀρτηρίας χρονίως πεπονθυίας. ἰκτεριῶσί τε καὶ τοῖς ἐξανθήματα ἔχουσι καὶ λειχῆνας. ἢ ἕρπητας, ἢ ἐρυσιπέλατα. ἢ λέπρας.

Ἐλλέβορος μέλας, χολὴν ἄγει μάλιστα ξανθὴν ἐκ παντὸς τοῦ σώματος χωρὶς περισκελίας. ὅθεν καὶ τοῖς μὴ βαρέως πυρέττουσι δίδοται καὶ μᾶλλον ἀπυρέτοις πλῆθος < α΄. τῶν ῥιζῶν λείων ἐν μελικράτῳ. καὶ ὕδατι προσαναπτυσσόμενον· ἢ μετὰ μέλιτος ὡς καταπότια. τινὲς δὲ μιγνύουσιν αὐτῷ γλήχωνα ἢ θύμβραν ἐπὶ τῶν ὀξυπέρων τῶν εὐστομάχων. Σκαμμωνία. παραπλησίως ἐλλεβόρῳ καθαίρει. καὶ μᾶλλον τὴν ξανθὴν χολήν. κακοστομαχωτέρα δὲ πάντων τῶν καθαρτικῶν ἐστι. δοτέον οὖν αὐτὴν ἀπυρέτοις τε καὶ εὐστομάχοις πλῆθος ὀβολῶν τεσσάρων· σὺν ἁλσὶν ἢ πεπέρει. ἢ ζιγγιβέρεως. ἢ ὀξυπέρῳ τινὶ τῶν εὐστομάχων. ἢ μετὰ μέλιτος. γίνεται δὲ καὶ καταπότια μετὰ κυμίνου. Κολοκυνθίδος ἐντεριώνη κενοῖ μάλιστα μὲν χολὴν καὶ μυξώδη δὲ οὐκ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καθάπερ ἐλλέβορός τε καὶ σκαμμωνία. ἀλλ' ἀπὸ τῶν πλευρῶν τε καὶ νευρωδῶν πλῆθος < α΄. ἐν μελικράτου κυάθοις δυσὶν ἀναφυραμένου αὐτῷ. καὶ πηγάνου, λειούσθω δὲ ἐπὶ πολὺ ὅτι αἱ τραχύτητες αὐτῆς προσισχόμεναι τοῖς ἐντέροις ἑλκώσεις τε καὶ νευρικὰς ἐργάζονται συμπαθείας. δοτέον δὲ αὐτὴν τοῖς κεφαλὴν πεπονθόσιν ἤτοι τοῖς ἐπεισθὲν μώλυξ, ἢ ὁ περικράνιος κατακαῦσθαι τύχῃ, διὰ σκοτωματικοῖς. ἑτεροκρανικοῖς ἀπὸ κεφαλαίας ὀχλουμένοις. ἐπιληπτικοῖς ἀποπληκτικοῖς. κυνικῶς σπωμένοις χρονίως ὄμματα ῥευματιζομένοις. ὀρθοπνοϊκοῖς τε καὶ ἀσθματικοῖς. καὶ βήττουσι χρονίως. ἔτι δὲ ἀρθριτικοῖς τοῖς περὶ νεφροὺς ἢ κύστιν ἔχουσι διάθεσιν. Ἐλατήριον παραπλησίως κενοῖ σκαμμωνίας. ἐκλεκτέον δὲ τὸ πρασίζον καὶ κοῦφον. καὶ μὴ παλαιότερον ἐνιαυτοῦ. πλῆθος, διωβόλου λεῖον μετὰ γάλακτος κοτύλης α΄. Τιθύμαλλος, ἄγει χολήν, ἐλατηρίῳ καὶ σκαμμωνίᾳ παραπλησίως, δίδοται δὲ τοῦ ὀποῦ σταγόνες τέσσαρες ἢ πέντε σὺν ἀλφίτῳ φυραθεῖσαι. καὶ ταχέως καταπινόμεναι. καὶ γὰρ καταχυθεῖσαι ἐν τῷ στόματι ἐπὶ πολὺ τὴν γλῶτταν ἑλκοῦσι καὶ τὰ πέριξ.

Λαθυρίδες, καθαίρουσι χολήν. ὥσπερ ἐλλέβορος καὶ σκαμμωνία. δοτέον οὖν ἐπὶ ε΄ ἢ ι΄. καὶ μέχρι [illegible]. τοῖς μὲν εὐτόνοις καὶ πλείονος δεομένοις καθάρσεως, διαμασᾶσθαι προστάσσοντας τοῖς ἀσθενεστέροις δὲ καὶ κακοστομάχοις, ὁλοσχερεῖς αὐτὰς καταπίνειν. Πεπλίου τῶν ἀκρεμ-

μοιρεῖς καὶ διαφορητικὸν καὶ χαλαστικόν· καὶ ἀρωματίζον τὴν δύναμιν. Χαμαιπίτυς. θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην. διὸ καὶ θρυπτικός τι καὶ ῥυπτικὸς τῶν σπλάγχνων ἐστὶ καὶ μάλιστα τοῦ ἥπατος. ἄγει δὲ καὶ οὖρα· καὶ καταμήνια. καὶ τὰ μεγάλα τραύματα κολλᾷ. καὶ τὰ σηπεδονώδη ἰᾶται. καὶ σκληρίας διαφορεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ. Χαμαίδρωψ. οἱ δὲ καὶ τοῦτο χαμαίδρυν. οἱ δὲ καὶ τεύκριον παραπλησίας ἐστὶ τῷ χαμαίδρυϊ δυνάμεως. Χαμαισύκη. ῥυπτικήν τε καὶ δριμεῖαν ἔχει δύναμιν. ὥστε καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας. οἵ τε κλῶνες αὐτῆς καὶ ὁ ὀπὸς ἀφαιροῦσιν. ἀπορύπτουσι δὲ σὺν μέλιτι τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς παχείας οὐλὰς καὶ ἀμβλυωπίας· καὶ ἀρχὰς ὑποχύσεως ἰῶνται. Χαμαιλέα. ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως. διὸ τά τε ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καὶ τὰς ἐσχάρας καθαίρει μετὰ μέλιτος. Χελιδόνιον, τὸ μὲν μέγα θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν, ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικὸν ἰσχυρῶς. ὁ χυλὸς δὲ αὐτοῦ εἰς ὀξυωπίαν ἐστὶ χρήσιμος. ἡ δὲ ῥίζα ἰκτερικούς τε σὺν οἴνῳ ἐμφερέστει καὶ ἀνίσῳ πινομένη. μασσωμένη δὲ ὀδονταλγίας ὠφελεῖ. τὸ δὲ μικρότερον τῆς τετάρτης ὂν τῶν θερμαινόντων ἀποστάσεως δριμύτερόν ἐστιν ὡς ἑλκοῦν τὸ δέρμα καταπλασσόμενον. ὄνυχάς τε λεπροὺς ἐκβάλλει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ διὰ ῥινῶν καθαίρει. Χελιδόνων καυθεισῶν ἡ τέφρα σὺν μέλιτι διαχριομένη· κυναγχικὰς φλεγμονὰς ἰᾶται. ποιεῖ δὲ καὶ ὀξυδερκίαν. Χολὴ πάντων τῶν ἄλλων τοῦ ζώου χυμῶν ἐστὶ θερμοτάτη. διαφέρει δὲ τῇ μὲν χροιᾷ καθ᾽ ὃ ἡ ξανθὴ τῆς ὠχρᾶς ἐστι θερμοτέρα. καὶ τῆς ξανθῆς ἡ ἰώδης. τῇ δὲ τῶν ἐχόντων αὐτὴν ζώων διαφορᾷ καθ᾽ ὅσον ἡ μὲν τῶν ὑῶν ἀσθενεστέρα πασῶν ἐστιν· ὥστε καὶ τοῖς ἐν ὠσὶν ἕλκεσιν ἀδήκτως ἁρμόζειν. δριμυτέρα δὲ ταύτης ἡ τῶν προβάτων· καὶ ἔτι ἡ τῶν αἰγῶν. ταύτῃ δὲ παραπλησία ἡ τῶν ἄρκτων τε καὶ βοῶν. ἡ δὲ τῶν ταύρων ἰσχυροτέρα καὶ ταύτης ἡ τῶν ὑαινῶν· καὶ ἐκείνης ἡ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλλιωνύμου καλουμένου. καὶ ἡ τοῦ σκορπίου. ἥτις ὑποχύσεσί τε καὶ ἀμβλυωπίαις καὶ λευκώμασιν ἁρμόζει. καὶ ἡ τῆς θαλαττίας χελώνης. ἡ δὲ τῆς ἀγρίας αἰγὸς. καὶ νυκταλωπιῶντας ὠφελεῖν λέγεται. αἱ δὲ τῶν πτηνῶν ζώων πᾶσαι, δριμύτεραί τε εἰσὶ καὶ ξηραντικώτεραι τῶν ἐν τοῖς τετράποσιν. αὐτῶν δὲ τούτων αἱ τῶν ἀλεκτρυόνων τε καὶ περδίκων ἀμείνους. αἱ δὲ τῶν ἱεράκων τε καὶ ἀετῶν. δριμύτεραί πως εἰσὶ καὶ διαβρωτικαί. καὶ ἰώδεις τὴν χροιάν. ἐνίοτε δὲ καὶ μέλαιναι. Χονδρίλη. σέρεως εἶδος ὑπάρχουσα. τὸ ὑπόπικρον ἔχει. διὸ καὶ ξηροτέρα πως αὐτῆς ἐστι. Χόνδρος, παραπλήσιός ἐστι πυρῷ. γλίσχρος δὲ πλέον ἐκείνου. Χρυσοκόλλα. ἔστι μὲν ἡ μεταλλευομένη. ἡ σκευάζεται δὲ ἐν θυΐᾳ ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ χαλκοῦ. τοσοῦτον, δίδοται οὔρου παιδὸς ἀφθόρου τριβομένου ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν. ἣ παρ᾽ ὅσον ῥύπτει διαφορητικὴν καὶ ξηραντικὴν τὴν δύναμιν ἔχουσα μᾶλλον τῆς μεταλλευομένης. ὡς καὶ τήκειν σάρκας ἀδήκτως ἕλκεσι γοῦν κακοήθεσιν ἁρμόττει· καὶ ἐκείνην δὲ καύσας ἀδηκτοτέραν ἐργάσῃ. Χρυσοκόμη ἢ καὶ χρυσῖτις. δριμεῖαν ἅμα καὶ στύφουσαν ἔχει δύναμιν ἡ ῥίζα, διόπερ οὐδὲ πολύχρηστός ἐστι πλὴν ἐν περιπνευμονίαις τε καὶ ἡπατικοῖς πάθεσιν ἐν μελικράτῳ καθεψηθεῖσα δίδοται. κινεῖ δὲ καὶ ἔμμηνα.

Ἀρχὴ τοῦ ψ.

Ψ Ψευδοβούνιον. παραπλήσιον ὑπάρχον βουνίῳ τὴν ἰδέαν. θερμαίνει δὲ καὶ διαφορεῖ καὶ ῥύπτει. στρόφους γοῦν καὶ στραγγουρίας καὶ πλευρῶν ἀλγήματα λύει. διαφορεῖ δὲ καὶ χοιράδας, μεθ᾽ ἁλῶν καὶ οἴνου καταπλασσομένη. Ψευδοδίκταμον, ἀσθενοῦς δικτάμου δύναμιν ἔχει. Ψιμύθιον. ἐμψυκτικόν τε ἐστὶ καὶ ἐμπλαστικόν. Ψυλλίου τὸ σπέρμα τῆς δευτέρας τῶν ψυχόντων ἐστὶ τάξεως. ἐν δὲ τῷ ξηραίνειν τε καὶ ὑγραίνειν· μέσον ἐστίν. Ψωρικὸν λιθαργύρῳ μιγνυμένης διπλασίας χαλκίτεως γίνεται λειουμένων τε ὄξει καὶ χωννυμένων ἐς καινὴν χύτραν ἐν κόπρῳ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. ξηραντικώτερόν τε καὶ λεπτομερέστερον καὶ ἀδηκτότερον χαλκίτεως γίνεται.

Ἀρχὴ τοῦ ω.

Ω Ὠὸν τὸ μὲν λευκόν τε καὶ λεπτὸν τῶν ἀδηκτοτάτων ἐστὶ μετρίως ἐμψῦχον. χρηστέον οὖν αὐτῷ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ τῶν ἐν αἰδοίοις, ἑλκῶν. καὶ πάντων κακοήθων. μίγνυται δὲ καὶ τοῖς ἰσχαίμοις ἐμπλαστικοῖς φαρμάκοις. καὶ ἡ λέκιθος δὲ παραπλησίας οὖσα δυνάμεως, ἀφλεγμάντοις μίγνυται φαρμάκοις. ὀπτωμένη δὲ ξηραντικωτέρα μὲν γίνεται· ἧττον δὲ παρηγορική. ὄξει δὲ ἑψηθὲν ὅλον ᾠὸν ἐν βραβείῃ ξηραίνει τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα. εἰ δὲ καὶ προσλάβοι τι τῶν στυφόντων, οἷον κηκῖδας, ἢ ῥοῦ. ἢ βαλαυστίων ταγηνισθεῖσι δραστικώτερον ἱκανῶς γίνεται. καὶ κατὰ καύματα δὲ παραχρῆμα βοηθεῖ. ὅλον ὠμὸν ἐπιβαλλόμενον· ῥοφητὸν δὲ προσφερόμενον. τά τε κατὰ θώρακα συμπέττει. καὶ παρηγορεῖ. καὶ τὰς τραχύτητας τῆς ἀρτηρίας καταλεαίνει. προκριτέον δὲ τὸ νέον τοῦ παλαιοῦ. καὶ τὸ τῶν ἀλεκτορίδων τούτων ἄλλων ζώων. Ὤκιμον ἐκ τῆς δευτέρας τάξεως ἐστὶ τῶν θερμαινόντων. ἔχει δὲ ὑγρότητα περιττωματικήν. ὅθεν οὐδὲ χρήσιμον ἐστὶν εἴσω τοῦ σώματος λαμβανόμενον. ἔξωθεν δὲ καταπλασσόμενον. διαφορεῖ καὶ συμπέττει. Ὠκιμοειδὲς ἣν ἔνιοι φιλεταίριον ὀνομάζουσιν· ἄχρηστος μὲν ἡ ῥίζα. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομερές. καὶ ξηραντικὸν ἀδήκτως ἐστίν.

λλακὸν ἐστὶν ἐκ τῆς τρίτης ὢν τάξεως. Ὑπερικόν. ὑπερικόν. τὸ μὲν ἕτερον ἀνδρόσαιμόν τε καὶ ἄσκυρον ὀνομαζόμενον εἴρηται. θερμαίνει δὲ θάτερον καὶ ξηραίνει λεπτομεροῦς ὑπάρχον οὐσίας ὥστε οὖρά τε κινεῖ καὶ καταμήνια κινεῖ ὅλος ὁ καρπὸς αὐτοῦ. μετὰ δὲ τῶν φύλλων ἐπιπλαττόμενος χλωρὸς, ἀπουλοῖ ἐγκαύματα. ξηρὰ δὲ ἐπιπλαττόμενα τῶν ἑλκῶν ἰᾶται. δίδοται δὲ καὶ τοῖς ἰσχιαδικοῖς πίνειν. Ὑπήκοον ψύχει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ἐγγὺς ὂν μήκωνος. Ὑπόγλωσσον θαμνίσκος ἐστὶν, οὗ τε οὖν ῥίζα καὶ ὁ χυλὸς μαλακτικῆς εἰσὶ δυνάμεως. Ὑποκυστὶς χυλὸς ἐστὶ τῶν ἐπιφυομένων παρὰ τὰς ῥίζας τοῦ κισσοῦ τε καὶ τοῦ κισθάρου καλουμένου, ὃ δὴ κυτίνων, στρυφνὸν ἱκανῶς φάρμακον εἰς ἅπαντα τὰ ῥοώδη παθήματα. τῷ ξηραίνειν καὶ ῥωννύειν τὰ μόρια. Ὑπόφαυσον. εἶδός ἐστι κυκαμινῆς ἀκάνθης. ὥσπερ καὶ τὸ ἐπισφαιρὲς τούτου τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν φύλλων. καὶ τῶν ῥιζῶν ξυραλίων ἑλκῶν τερεβόλου μετὰ μελικράτου ὕδωρ καὶ φλέγμα κινεῖ. ἁρμόζει δὲ μάλιστα ὀρθοπνοίαις, ἐπιληψίαις καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ χρόνια πάθεσιν. Ὕσσωπον. θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερές.

ἀρχὴ τοῦ φ.

ακοὶ ξηραίνουσι μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. θερμασίας δὲ καὶ ψύξεως ἐν τῷ μεταξύ. ἔχουσι δέ τι καὶ στύψεως. αὐτὸ μὲν οὖν τὸ σῶμα ξηραίνει τε καὶ γαστέρα ἵστησι. τὸ δὲ ἀφέψημα, προτρέπει. διὸ καὶ ἀποχεῖται τὸ πρότερον ὕδωρ ὅταν ἐπισχέσεως ἕνεκα λαμβάνωνται. Φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων. ὑγραίνει καὶ ψύχει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. Φαλαρίδος ὁ χυλὸς καὶ τὰ φύλλα. καὶ τὸ σπέρμα πινόμενον κύστεως ἀλγήμασι βοηθεῖ. ἔχουσα καὶ λεπτομερές. ἔστι δὲ καὶ θερμόν. Φαλαγγίτης, ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τῶν τοῖς φαλαγγιοδήκτοις βοηθεῖν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὴς. ὥστε καὶ στρόφους μόνοις ἀρήγειν δοκεῖ. Φελλοί. καὶ μάλιστα οἱ ἀπὸ τῶν ἐν πυρῶν ἀπίων καυθέντες. ξηραντικώτατοι. ἐργάζονται τέφραν. ἥ τις ταῖς δυσεντερικαῖς μάλιστα μίγνυται δυνάμεσι. Φιλυρέας. τοῦ δένδρου τὰ φύλλα παραπλησίως στύφει, τοῖς τῆς ἀγρίας ἐλαίας. ὠφελεῖ δὲ τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη διαμασσώμενα. καὶ διακλυζομένου τοῦ ἀφεψήματος αὐτῶν. ὃ καὶ πινόμενον οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖ. Φλόμοι. πλείονές μέν εἰσιν. ἐν αἷς καὶ ἡ καλουμένη θρυαλλίς. πασῶν δὲ τὰ μὲν φύλλα ξηραντικῆς καὶ μετρίως ῥυπτικῆς εἰσὶ δυνάμεως. καὶ μάλιστα τῆς χρυσιζούσης καὶ τὸ στρυφνὸν ἐχούσης. τοῖς ῥοώδεσιν ἁρμόττουσι πάθεσι. διακλύζονται δὲ αὐτῶν ἔνιοι καὶ πρὸς ὀδόντας. Φοῖνιξ. οἱ δὲ φοινικοβάλανοι ἐστὶ μὲν ἄγαν παραπλησία. δυνάμει δὲ ἔχει συμπτικήν. πινόμενοι δὲ ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ πάντα τὰ ῥοώδη στέλλει. Φοῖνιξ. τὸ δένδρον. τὸ μὲν καρπὸς ἤδη πεπανθέντα θερμὸν μετρίως ἔχει καὶ τονωτικὸν καὶ ἀντέμαχον. ἔσω τε λαμβανόμενοι. καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενοι. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ φοίνικος στύφον ἱκανῶς ἐστίν. ὅθεν στομαχικαῖς τε καὶ ἡπατικαῖς δυνάμεσι μίγνυται. πάντων δὲ στυπτικώτερόν ἐστι τὸ διάμφισμα τοῦ καρποῦ τοῦ ἐκφυομένου. Φάρμακον. λεπτομεροῦς τε καὶ ῥυπτικῆς καὶ ἑλκτικῆς ἐστι δυνάμεως. λευκώματα γοῦν λεπτύνει μετὰ μέλιτος τὸ σπέρμα. καὶ σκόλοπας ἐξάγει. Φοῦ νάρδου παραπλησίαν ἔχει τὴν ῥίζαν. κατὰ δευτέραν μὲν ὡς τὰ πλεῖστα, οὖρα δὲ μᾶλλον αὐτῆς προτρέπουσα, ὁμοίως τῇ κελτικῇ. Φῦκος. ψύχει καὶ ξηραίνει. κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν ἔχει τι καὶ στύφον μετρίως. Φυλλίτης. στρυφνή τις οὖσα ποιότητος οὐκ ἀπὸ τρόπου. διαρροίας ὀνίνησι πινόμενη.

ἀρχὴ τοῦ χ.

αλβάνη. θερμαίνει μὲν πλησίον τῆς τρίτης ἀποστάσεως. ξηραίνει δὲ πλησίον τῆς δευτέρας. μαλακτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὑπάρχουσα δυνάμεως. Χαλκῖτις. συμπτικῆς καὶ δριμείας καὶ καυστικῆς. καὶ ἐσχαρωτικῆς ἐστὶ δυνάμεως. λεπτομερία δὲ μεταξὺ μίσυος τέ ἐστι καὶ σώρεως. καυθεῖσα δὲ λεπτομερεστέρα γίνεται. Χάλκανθος, ὕδωρ ἐστὶ πηγνύμενον ἐν τοῖς κατὰ κύπρον μετάλλοις. ἰσχυροτάτην ἔχει στύψιν μετὰ θερμότητος, οὐχ ἁγνοοῦς. πάντων μᾶλλον τὰς ὑγρὰς σάρκας τακεροῦσαι τε καὶ ξυραίνει δυνάμενον. χρόνῳ δὲ πλείονι εἰς χαλκῖτιν μεταβάλλει. Χαλκὸς κεκαυμένος. ἔχει μέν τι καὶ δριμύ. καὶ στύψεως μετέχει. κάλλιστον οὖν ἐστὶ πρὸς συνούλωσιν ἑλκῶν ἐπὶ τῶν ξηροτέρων σωμάτων. εἰ δὲ πλυθείη τοῖς ἁπλοῖς χρησιμώτερός ἐστιν. Χαλκοῦ ἄνθος λεπτομερεστέρας ἐστὶ δυνάμεως. τοῦ κεκαυμένου χαλκοῦ. καὶ τῆς λεπίδος αὐτοῦ. μιγνύμενον γοῦν ἐν κολλουρίοις ἀποῤῥύπτει τάς τε τραχύτητας καὶ συμφύσεις τῶν βλεφάρων. Χαμαίδρυς. θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. σπλῆνας τε οὖν τήκει καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖ. καὶ τὰς τῶν σπλάγχνων ἐμφράξεις ἐκκαθαίρει. Χαμαικίσσου τὸ ἄνθος πικρὸν ἱκανῶς ὑπάρχον, ἐκφράττει τὰ καθ' ἧπαρ, δίδοται δὲ καὶ τοῖς ἰσχιαδικοῖς. Χαμελαία, θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην. Χαμαιλέοντος, τοῦ μὲν μέλανος ἡ ῥίζα θερμαίνει καὶ ξηραίνει πλησίον τῆς τρίτης τάξεως. ἔστι δὲ ῥυπτική τε. καὶ τῶν ὀλίγον τὸ δέρμα καὶ διαφορητικὴ καὶ μαλακτικὴ τῶν σκληρῶν ὄγκων, καὶ φαγεδαινικὰ καταπλασθεῖσα ἰᾶται. ἔσω δὲ λαμβανομένη τοῦ σώματος δηλητηριώδης ἐστίν. ἡ δὲ τοῦ λευκοῦ ῥίζα παραπλησία μέν ἐστι τῆς τοῦ μέλανος πικροτέρα δέ. ἥ τις μετ' οἴνου αὐστηροῦ πλῆθος ὀξυβάφου πινομένη. πλατείας ἕλμινθας κτείνει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὑδρωπικούς. Χαμαίμηλον. ἡ ἀνθεμίς. θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν πρώτην τάξιν, ἔστι δὲ καὶ λεπτο-

ξηραίνει. τὰς δ᾽ ἧττον θερμὰς καὶ ὅσαι σκιρρώδεις διαφοροῦσα θερμαίνουσα. Τιθύμαλλοι. πάντες μὲν ἐκ τῆς τετάρτης εἰσὶ τῶν θερμαινόντων τάξεως μετὰ δριμύτητος καὶ πικρότητος ἰσχυρᾶς. ἀλλ᾽ ἡ μὲν ῥίζα ἀσθενεστέρα τοῦ ὀποῦ οὖσα ἑψημένη σὺν ὄξει τὰ τῶν βεβρωμένων ὀδόντων ἀλγήματα παύει. οἱ δὲ ὀποὶ σφοδροτέραν ἔχοντες δύναμιν. εἰς μὲν τὸ τρῆμα τῶν ὀδόντων ἐντίθενται. τοῦ δ᾽ ἄλλου σώματος ἐὰν ἅψωνται ἐπικαίουσιν αὐτό. διὸ καὶ τρίχας ἀφαιροῦσι προσχριομένοις ἐπ᾽ ὀλίγον. καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ τὰ τοιαῦτα ἀφαιροῦνται. καὶ τὰ περὶ τὸ δέρμα πάθη ἀπορρύπτουσι. καὶ τὰ νομώδη φαγεδαινικὰ τῶν ἑλκῶν ἰῶνται. ἐπεὶ δ᾽ ὄντων ἰσχυρότατοι μέν εἰσιν ὅ, τε χαρακίας καὶ ὁ μυρσινίτης. καὶ ὁ ἐν ταῖς πέτραις δενδροειδής. ἐφεξῆς δὲ ὅ τε τῷ φλόμῳ προσεοικὼς καὶ ὁ κυπαρισσίας. εἶθ᾽ οὕτως ὁ παράλιος. εἶτα ὁ ἡλιοσκόπιος. Τίτανος. ἡ μὲν ἄσβεστος καίει σφοδρῶς ὥστε καὶ ἐσχαροῦν. σβεσθεῖσα δὲ παραχρῆμα μὲν ἐσχαροῖ. μεθ᾽ ἡμέρας δὲ οὐκέτι. συντείνει δ᾽ ὅμως καὶ διατήκει τὰς σάρκας. ἡ δὲ πλυθεῖσα, διαφορητικὴ ἱκανῶς γίνεται θαλάσσῃ πλυθεῖσα.

Τραγάκανθα, παραπλησίαν ἔχει τῷ κόμμι δύναμιν. Τράγιον. φυτὸν ἐστὶν ἐν Κρήτῃ. σχίνῳ παραπλήσιον, θερμὸν τῆς τρίτης τάξεως. ἑλκτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς καὶ λεπτομεροῦς ὑπάρχον δυνάμεως. σκόλοπάς τε οὖν ἀνάγει. καὶ λίθους θρύπτει. καὶ καταμήνια κενοῖ, δραχμῆς ὁλκῇ πινόμενον. τὸ δ᾽ ἄλλο, τὸ τούτου πικρότερον, σκολοπενδρίῳ προσεοικός. φύεται μὲν πολλαχόθι. στυπτικὸν δὲ ἱκανῶς ἐστίν, ὥστε πρὸς τὰ ῥοώδη τῶν παθῶν ἁρμόττει. Τραγορίγανος. ὀριγάνῳ τὴν δύναμιν ἔοικεν προσειληφυῖα τι καὶ στύψεως. Τρίβολος. ψύχει μετρίως. ἀλλ᾽ ὁ μὲν χερσαῖος μετὰ τοῦ ξηραίνειν ἰσχυρός ἐστιν. ὁ δὲ ἔνυδρος ἧττον καὶ ὑγραίνει. ἄμφω δὲ πρός τε τὰς γενέσεις τῶν φλεγμονῶν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιρροίαις ἁρμόττουσι. τοῦ δὲ χερσαίου. λεπτομερὴς ὁ καρπὸς ὑπάρχων, τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει. Τραγοπώγων. παραπλήσιόν ἐστιν ζειᾷ. δύσπεπτος δὲ μᾶλλον καὶ κοιλίας μαλακτικός. Τρίγλη ἡ ἰχθύς. συνεχῶς ἐσθιομένη ἀμβλυωπίαν ἐργάζεται. ὠμὴ δὲ ἀνασχισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα. θαλαττίου δράκοντος καὶ σκορπίου καὶ δρακαίνης ἰᾶται δῆγμα. Τριπόλιον ἡ ῥίζα θερμὴ τὴν δύναμιν ἐστὶ κατὰ τὴν γεῦσιν, ἀπόστυφος καὶ δριμεῖα. Τρίχες κεκαυμέναι παραπλησίας εἰσὶ τοῖς κεκαυμένοις ἐρίοις δυνάμεως. Τρυγόνος θαλασσίας κέντρον ἐπικρουόμενον ὀδόντι ἀλγοῦντι θρύπτει αὐτόν. καὶ ἐκπεσεῖν ποιεῖ. Τρὺξ ἡ μὲν ἄκαυστος, σύνθετός ἐστιν. ἱκανῶς ξηραίνουσα. καὶ διαφοροῦσα, τὸ δὲ στύφον αὐτῇ, πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ οἴνου ἐξ οὗ σύνεστι προσγίνεται. χρηστέον οὖν αὐτῇ ἔν τε τοῖς ὑγροτέροις. καὶ ῥοώδεσι τῶν παθῶν. καὶ φύγεθλα δὲ διαφορεῖ. καὶ μαστῶν παρεχόντων τὸ γάλα σβεννύουσι. ἡ δὲ κεκαυμένη. ἣν δὴ καὶ σφέκλην καλοῦσι. καυστικὴ γίνεται. ὥστε καὶ τοῖς καυστικοῖς αὐτὴν ἐπιμίγνυσθαι φαρμάκοις. ὄνυχας οὖν λεπροὺς ἐκβάλλει σὺν ῥητίνῃ. καὶ τρίχας ξανθίζει μετὰ σχινίνου ἐλαίου νύκτα ὅλην συγχρισθεῖσα. πεπλυμμένη οὖν, ταῖς τῶν ὀφθαλμῶν ξηραντικαῖς μίγνυται δυνάμεσιν. ἡ δὲ τοῦ ὄξους. ἰσχυροτέρα κατὰ πάντα τῆς τοῦ οἴνου καὶ στυπτικωτέρα ἐστίν. Τρωγλοδύτης. στρουθίον ἐστὶ πάντων τῶν ὀρνέων μικρότερον. πλὴν τοῦ λεγομένου βασιλίσκου. ἐν φραγμοῖς μάλιστα διαιτώμενον. ὅπερ ὀπτόν τε καὶ ὠμόν τε ταριχευμένον ἐσθιόμενον, τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει. καὶ καυθέντος δὲ αὐτοῦ. ἡ τέφρα πινομένη, τὸ αὐτὸ δρᾷ. Τυρὸς ὁ μὲν νεοπαγὴς καὶ μαλακὸς, ἀποκρουστικὴν ἔχει δύναμιν ἐμψυχόντων ἀτρέμα ὥστε καὶ τραύματα κολλᾶν ἐπιτιθέμενος. ὁ δὲ ὀξυγαλάκτινος λεγόμενος πρὸς ταύτῃ καὶ διαφορητικὴν ἐπικτᾶται βραχεῖαν. καὶ πλέον κολλᾷ τὰ τραύματα. ὁ δὲ παλαιὸς καὶ μᾶλλον, ὁ λιπαρὸς, διαφορητικός. ὥστε καὶ πρὸς ἀρθριτικῶν πώρους ἁρμόττει. καὶ μάλιστα μετὰ ἀφεψήματος ὑείου κρέως ταριχηροῦ τε καὶ λιπαροῦ.

ἀρχὴ τοῦ υ.

Ὑακίνθου. ἡ μὲν ῥίζα βολβοειδὴς ὑπάρχουσα τάξεώς ἐστι πρώτης μὲν ἐν τῷ ξηραίνειν. ἐν δὲ τῷ ψύχειν δευτέρας. ἀνήβους γοῦν τοὺς παῖδας ἐπὶ πολὺ διατηρεῖν πεπίστευται. σὺν οἴνῳ καταπλαττομένη. ὁ δὲ καρπὸς ἀτρέμα ῥύπτει τε καὶ στύφει. τοῖς ἰκτερικοῖς γοῦν δίδοται σὺν οἴνῳ ξηραίνων μὲν μᾶλλον ἧττον δὲ ψύχων. Ὕαλος. λεία πινομένη μετ᾽ οἴνου λεπτοῦ καὶ λευκοῦ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτειν λέγεται. Ὕδνα γεωδεστέρας οὐσίας κέκτηται μετά τινος δυνάμεως βραχείας λεπτομεροῦς. Ὑδράργυρος. εἰς μὲν ἰατρικὴν χρείαν οὐ πάνυ τι φέρεται δηλητήριον ὄν. τινὲς δὲ καύσαντες αὐτὴν ὡς τεφρωθῆναι καὶ μίξαντες ἑτέροις εἴδεσιν, ἐπιπολικῶν τε καὶ τῶν ἑλκωδῶν ἐδίδοσαν πιεῖν. Ὑδροπέπερι θερμόν ἐστι βοτάνιον. ἀλλ᾽ οὐχ ὡς πέπερι. χλωρὸν δὲ μετὰ τοῦ καρποῦ καταπλασσόμενον, οἰδήματά τε καὶ τοὺς ἐσκιρρωμένους ὄγκους διαφορεῖ. Ὕδωρ τὸ ἄριστον. καὶ ἀμιγεστέρας οὐσίας. ψύχει τε καὶ ὑγραίνει κατὰ τὴν οἰκείαν οὐσίαν. ἐπίκτητον δὲ θερμότητα προσλαβὸν, ἄχρι περ ἂν αὐτὴν διαφυλάττει θερμαίνει. ψυχρὸν δὲ γενόμενον ψύχει. τὸ δέ τινα ἐπιμιξίαν ἔχον θείου, ἢ νιτρώδους ἢ ἀσφαλτώδους τῆς ἐπιμιγνυμένης οὐσίας προσκτᾶται τὴν δύναμιν. τὸ δὲ ὄμβριον ἔχει τι καὶ στύψεως. δι᾽ ἣν ταῖς ὀφθαλμικαῖς μίγνυται δυνάμεσιν. ὁποῖον δὲ δεῖ τὸ ἄριστον ὕδωρ εἶναι κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον εἴρηται. Ὑοσκύαμος. ὁ μὲν τὸ μέλαν ἔχων σπέρμα καὶ ὁ τὸ ξανθόν. δηλητηριώδεις εἰσίν. ἐπιτηδειότατος δὲ πρὸς τὰς ἰάσεις ὁ καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ ἄνθος

παχυμερής· λεπτομερεστέρα δέ πως ἐστὶ τῶν ἄλλων ἡ σχιστή· μετὰ ταύτην δὲ ἡ στρογγύλη τε καὶ ἡ στραγγαλωτή· παχυμερὴς δὲ ἱκανῶς ἡ ὑγρὰ καὶ ἡ πλακῖτις τε καὶ πλινθῖτις ὀνομαζομένη. Στύραξ θερμαίνει, μαλάττει, συμπέττει· βῆχάς τε οὖν καὶ κατάῤῥους καὶ κορύζας ὀνίνησιν· ἔμμηνά τε προτρέπει πινόμενος καὶ προστιθέμενος. Σῦκα τὰ μὲν ξηρὰ, θερμὴν τὴν δύναμιν ἔχει κατὰ τὴν δευτέραν ἐστὶ τάξιν· ἀλλὰ τὰ μὲν λιπαρὰ πέττει μᾶλλον τοὺς σκληροὺς ὄγκους· τὰ δὲ δριμύτερα ῥύπτει τε καὶ διαφορεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν μελιτῶδες γεγονός, ὃ δὴ καὶ αὐτὸ τινὲς σίραιον προσαγορεύουσιν, ὃ παραπλήσιόν ἐστι τὴν δύναμιν μέλιτι. τὰ δὲ χλωρὰ τούτων ἀσθενεστέραν ἔχουσι τὴν δύναμιν· ἄμφω δὲ κοιλίαν ὑπάγει. τὰ δὲ τῶν ἐρινεῶν σῦκα δριμείας τε καὶ διαφορητικῆς εἰσὶ δυνάμεως· ὥσπερ καὶ τῶν ἡμέρων οἱ ὄλυνθοι. Συκῆ θερμῆς καὶ λεπτομεροῦς ἐστι κράσεως ὥστε τόν τε ὀπὸν καὶ τῶν φύλλων τὸν χυλὸν μὴ διακινεῖν μόνον, ἢ ῥύπτειν σφοδρῶς, ἀλλὰ καὶ ἑλκοῦν ἢ ἀναστομοῦν καὶ μυρμηκίας ἐκβάλλειν. ἔστι δὲ καθαρτικά. ἡ δὲ ἀγρία συκῆ ἣν ἐρινεὸν καλοῦσιν, εἰς ἅπαντα τῆς ἡμέρου πλέον δύναται. Συκομόρου ὁ μὲν καρπὸς ἄζοφός τε καὶ κακοστόμαχός ἐστιν· ὁ δὲ ὀπὸς τοῦ δένδρου δύναμιν ἔχει μαλακτικὴν, κολλητικὴν τραυμάτων, διαφορητικὴν ὄγκων. πίνεται δὲ καὶ συγχρίεται πρὸς θηρίων δήγματα· καὶ σπλῆνας ἐσκιρρωμένους καὶ στομάχου ἀλγήματα καὶ φρικώδη. Σύμφυτον τὸ μὲν πετραῖον ἐξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων· ἔχει μὲν γάρ τι καὶ τμητικὸν, ᾧ καὶ τὸ ἐν θώρακι πύον καὶ τὸ ἐκ νεφρῶν ἐκκαθαίρει· ἔχει δέ τι καὶ συναγωγικὸν, ὃ καὶ πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς καὶ σπάσματα, καὶ ῥήγματα, καὶ ῥοῦν ἐρυθρὸν, καὶ ἐντεροκήλας ἁρμόττει. ἔχει δὲ καί τινα καὶ θερμὴν ὑγρότητα, δι' ἣν ἄδιψόν τέ ἐστιν ἢ τὰς ἐν ἀρτηρίᾳ τραχύτητας ἰᾶται. τὸ δ' ἕτερον τὸ μέγα, γλίσχρον τι καὶ κομμιῶδες ἔχει, σχεδὸν ἄλλη παραπλήσιον. χρῶνται δὲ αὐτῷ εἰς ὅσα καὶ τῷ πετραίῳ. Σφονδυλίου μὲν καρποὶ καὶ ῥίζα, δριμείας εἰσὶ καὶ τμητικῆς δυνάμεως· ἀσθματικούς τε, καὶ ἐπιληπτικοὺς καὶ ἴκτερον ἰᾶσθαι. ἡ δὲ ῥίζα περιξυσμένη καὶ σύριγξιν ἐντιθεῖσα, ἐκτυλοῖ αὐτάς. εἰς δὲ τὰς κοιλίας ὁ χυλὸς τοῦ ἄνθους αὐτῆς ἐνστάζεται, χρησιμώτατος ἕλκεσιν ἁρμόττων. Σχῖνος κατὰ πάντα τὰ μέρη αὐτοῦ ξηραίνει μὲν β΄ τάξεως πληρουμένης· ἐν δὲ τῷ θερμαίνειν καὶ ψύχειν μέσος ἐστί· στύφει εἰς τοσοῦτον ὡς ἴσως εἶναι κατά τε τὴν στύψιν τῷ τῆς ὑποκύστεως χυλῷ. Σχοίνου ἄνθος· θερμαίνει μετρίως· ἧττον δὲ στύφει· καὶ τῆς λεπτομεροῦς οὐκ ἀπήλλακται φύσεως· ὅθεν οὐρητικόν τέ ἐστι· καὶ καταμηνίων ἀγωγόν· καὶ ἐκφρακτικόν· ἐν πυρίαις τε καὶ πόμασι καὶ καταπλάσμασι παραλαμβανόμενον. ἔστι δ' αὐτοῦ στυπτικωτέρα μὲν ἡ ῥίζα· τὸ δ' ἄνθος θερμότερον. Σχοῖνος ἰδία διττή ἐστιν· ἀλλὰ τῆς μὲν ὀξυσχοίνου καλουμένης ὁ καρπὸς ὑπνωτικός ἐστι· τῆς δὲ ὁλοσχοίνου ἧττον. ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὴς, ἄμφω δὲ φρύγοντες, εἰ μετ' οἴνου πίνοιντο, τὰ κατὰ τὴν γαστέρα ξηραίνουσι ῥεύματα· καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἐπέχουσιν. Σῶρυ παραπλησίας ἐστὶ τῷ μίσυϊ δυνάμεως παχυμερέστερον ὑπάρχον ἱκανῶς πολλῷ.

ἀρχὴ τοῦ Τ.

Ταρίχων ἡ σὰρξ δριμείας ἐστὶ καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως. τοῖς μὲν οὖν ἀπὸ πρηστῆρος ἐχίδνης δηχθεῖσι δίδοται ὡς ὅτι πλεῖστον φαγεῖν καὶ οἶνον πίνειν, ὡς πλῆθος καὶ ἐξεμεῖν ἔστι τε ταῖς δριμυφαγίαις ἁρμόττει. καταπλάττεται δὲ καὶ ἐπὶ κυνοδήκτων ὠφελίμως, καὶ ἄλλων θηρίων. Ταυρόκολλα ἡ δὲ ξυλόκολλα, ἐκ τῶν βοείων βυρσῶν γινομένη ῥυπτικῆς ἱκανῶς ἐστι δυνάμεως· ὅθεν ὄξει διηθεῖσα λειχῆνας καὶ λέπρας τὰς ἐπιπολαίους ἀφίστησι· καὶ τὰ πυρίκαυτα φλυκταινοῦσθαι κωλύει ὕδατι θερμῷ ἀνεθεῖσα. ἔστι δὲ καὶ τραυματικὴ ὀξυμέλιτι λειομένη. Τελλῖναι τὰ εὐχερῆ καυθεῖσαι καυστικὴν ἐργάζεται τέφραν· ἥτις μιγνυμένη κεδρίᾳ, τὰς θρίχας τῶν βλεφαρίδων ἐκ ῥίζης ἐκτιλληθεισῶν ἐνσταζομένη, κωλύει πάλιν φύεσθαι. Τερέβινθος θερμαίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν· ξηραίνει δὲ χλωρὸς μὲν ὢν πρώτης τάξεως· ξηρὸς δὲ δευτέρας· ὁ δὲ καρπὸς ὁ ξηρὸς τῆς τρίτης τάξεώς ἐστι τῶν ξηραινόντων· ταῦτ' ἄρα καὶ οὐρητικός ἐστι καὶ σπλῆνας ὀνίνησι. Τέττιγας οἱ μὲν ὠμοὺς ξηράναντες διδόασι τοῖς κωλικοῖς πίνειν ἢ τρεῖς ἢ πέντε ἢ ζ΄ μετὰ πεπέρεως ἴσων κόκκων ἀριθμῷ· οἱ δὲ ὀπτῶντες αὐτοὺς, παρέχουσι πίνειν τοῖς τὴν κύστιν πεπονθόσι. Τεῦτλον, νιτρῶδές ἐστιν· ὅθεν ἢ ῥύπτει καὶ διαφορεῖ· καὶ διὰ ῥινῶν καθαίρει· πλέον δὲ τὸ λευκὸν ἑψηθὲν ἀφλεγμάντου γίνεται δυνάμεως ἅμα διαφορητικῆς. Τεύκριον θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν· ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην· τμητικῆς τε καὶ λεπτομεροῦς ὑπάρχουσα δυνάμεως· ὅθεν καὶ σπλῆνας ἰᾶται. Τέφρα οὐχ ἅπασα τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἔχει κρᾶσιν· ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς καυθείσης ὕλης διαφορὰν ἐξαλλάττεται. ἡ μὲν δὴ τῶν στυφόντων τέφρα, οἷον δρυῶν τε ἢ πρίνων, στυπτικὸν οὐκ ὀλίγον ἔχει ὥστε καὶ αἱμοῤῥαγίαν ἐπέχειν μηδενὸς ἑτέρου παρόντος. ἡ δὲ τῶν δριμέων, οἷον συκῆς τε καὶ τιθυμάλλου, ἡ τέφρα δριμυτέρα τε καὶ ῥυπτικωτέρα γίνεται. Τιλέφιον· θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν, ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν· ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικόν· ὅθεν ἢ πρὸς τὰ σπιλαδώδη τῶν ἑλκῶν ἁρμόττει· καὶ λεύκας, καὶ ἀλφοὺς ἰᾶται σὺν ὄξει. Τῆλις θερμαίνει μὲν ἐκ τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως· ξηραίνει δὲ ἐκ τῆς πρώτης· ὅθεν τὰς μὲν ζεούσας φλεγμονὰς παρο-

τὰς τῶν μασχαλῶν τε καὶ ὅλου τοῦ σώματος ἰᾶται δυσωδίας. Σκόρδιον· ποικίλλον ἐστὶν πικρόν τι καὶ στρυφνὸν ὑπάρχον, καὶ δριμύ. καθαίρει γοῦν ἅμα καὶ θερμαίνει τὰ σπλάγχνα· καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖ· καὶ τὰ κατὰ πνεύμονα πάντα θερμαίνει. καὶ τραύματα κολλᾷ τε καὶ ἀνακαθαίρει. καὶ ἀφουλεῖ ξηρὸν ἐπιπλαττόμενον. Σκόροδον θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τετάρτην ἀπόστασιν. τὸ δὲ ὀφιόσκοροδον ἀγριόσκοροδον ἰσχυρότατον τοῦ ἡμέρου. Σκοροδόπρασον καὶ τῇ γεύσει καὶ τῇ δυνάμει μικτόν ἐστιν ἐκ σκορόδου τε καὶ πράσου. Σκορπιοειδὲς, θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν, ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. Σκορπίος ὁ μὲν χερσαῖος ὠμὸς ἐπιτεθεὶς βοήθημα τῆς ἰδίας γίνεται πληγῆς, ὁμοίως δὲ καὶ ὁπτὸς ἐσθιόμενος. ὁ δὲ θαλάττιος τὴν χολὴν ἔχει χρήσιμον πρὸς τὰς ὑποχύσεις. Σκωρία. πᾶσα μὲν ἱκανῶς ξηραίνει. ἡ δὲ τοῦ σιδήρου πλέον ἤ τις ἑψηθεῖσα λειοτάτη σὺν ὄξει ὦτα πυορροοῦντα, θαυμασίως ἰᾶται· καὶ τοῖς ἀκόνιτον δὲ πιοῦσι βοηθεῖ σὺν ὀξυμέλιτι ποθεῖσα. ἡ δὲ τοῦ μολύβδου ἀνάλογον τῷ μολύβδῳ στύφουσα μᾶλλον. Σμῖλαξ ἡ κατὰ τὸ δένδρον ἐστὶ δηλητηρίου δυνάμεως. Σμύρνα τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων. τὰ γοῦν ἐν κεφαλῇ τραύματα ἐπιπλαττομένη κολλᾷ. ἔχει δὲ καὶ πικρόν. ὅθεν ἕλμεις τε καὶ ἔμβρυα κτείνει καὶ ῥύπτει. διὸ ταῖς ὀφθαλμικαῖς μίγνυται δυνάμεσι. καὶ τὰ κατὰ θώρακα διακαθαίρει, χωρὶς τοῦ τραχύνειν τὴν ἀρτηρίαν. ἡ δὲ βυζαντινὴ σμύρνα δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν μαλακτικὴν διαλυτικήν. Σμύρνιον· οἱ δὲ ἱπποσέλινον· οἱ δὲ σέλινον ἄγριον ὀνομάζουσι. θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. σελίνου μόνον ἰσχυρότερον. πετροσελίνου δὲ ἀσθενέστερον. ἐμμήνων τε οὖν ἀγωγόν ἐστι καὶ οὐρητικόν. Σόγκος στύφει τε καὶ σαφῶς ψύχει καταπλαττόμενός τε καὶ ἐσθιόμενος· ξηρανθεὶς δὲ μετρίως θερμαίνει. Σπαργάνιον ξηραντικῆς καὶ στυπτικῆς δυνάμεώς ἐστιν. Σπάρτος ᾧ τὰς ἀμπέλους δεσμοῦσι. τούτου ὁ καρπὸς καὶ τὸ ἄνθος ποθέντα σὺν μελικράτῳ ὀβολοὶ πέντε καθαίρει ἄνω, ὥσπερ ἐλλέβορος λευκὸς, ἀκινδύνως. ὁ δὲ καρπὸς καὶ κάτω καθαίρει. αἱ δὲ ῥάβδοι ἰσχιάδας ὠφελοῦσι. Σπεκλάριον· οἱ δὲ διὰ τοῦ φ σφεκλάριον ὅτι τινὲς αὐτῷ σφέκλων ἐν ταῖς θυσίαις χρῶνται. διὸ καὶ διαφανὲς προσαγορεύεται, γυψῶδες ὑπάρχον τὴν οὐσίαν. δύναμιν ἔχει παραπλησίαν τοῖς κεκαυμένοις ὀστράκοις ἤγουν ὀστρέοις. Σπόγγος ὁ μὲν καινὸς ἔτι διασώζων τὴν τῆς θαλάττης ὀσμὴν ἐπιτιθέμενος σὺν ὕδατι ἢ οἴνῳ ἢ ὀξυκράτῳ τραύματα κολλᾷ. καυθεὶς δὲ δριμείας ἐστὶ δυνάμεως καὶ διαφορητικῆς, καὶ σὺν ἀσφάλτῳ δὲ ὑγρᾷ πίττῃ καιόμενος καὶ προστιθέμενος διὰ πυρὸς αἱμορραγίας ἵστησι. Σπόδιον. παραπλησίας ἐστὶ δυνάμεως τῇ πομφόλυγι. Σταφυλῖνος. οὖρά τε κινεῖ· καὶ καταμήνια προτρέπει. μάλιστα τὸ σπέρμα καὶ ἡ ῥίζα, τὰ δὲ φύλλα ῥυπτικῆς ὄντα δυνάμεως, τοῖς δὲ φαγεδαινικοῖς ἁρμόττει πάθεσι. χλωρά τε μετὰ μέλιτος. ὁ δὲ ἄγριος ἰσχυρότερος εἰς ἅπαντα τοῦ ἡμέρου. Στάχυς ὁ παραπλήσιος τῷ πρασίῳ θάμνος θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. καταμήνια γοῦν κινεῖ καὶ ἔμβρυα κτείνει. καὶ χόρια ἐκβάλλει. Στέατα πάντα μὲν ὑγραίνει τε καὶ θερμαίνει τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. παρὰ δὲ τὴν διάφορον ζῴων κρᾶσιν, ἡ δύναμις αὐτῶν ἐξαλλάττεται. τὸ μὲν οὖν τῶν ὑῶν, ὑγρότατον ἁπάντων ἐστίν. ἐγγὺς ἐλαίῳ τὴν δύναμιν. ὅθεν καὶ δήξεις ἀμβλύνει. τὸ δὲ αἴγειον ξηρότερόν τε καὶ ταχέως πηγνύμενον, διὸ καὶ τοῖς τὸ ἀπευθυσμένον δακνομένοις ἐνίεται. τὸ δὲ χήνειον θερμότερόν τε καὶ λεπτομερέστερόν ἐστι. μεταξὺ δὲ τούτων τὸ τῶν ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων. τὸ δὲ τῶν λεόντων, θερμότατον, ἁπάντων καὶ λεπτομερέστατον. ὅθεν καὶ διαφορητικώτατον. τὸ δὲ τῶν βοῶν μεταξὺ τὴν κρᾶσιν ἐστὶ, τοῦ τε τῶν ὑῶν καὶ τῶν λεόντων. τὸ δὲ τῶν ἄρκτων ἀλωπεκίας ἰᾶται. τὸ δὲ τῶν ἀλωπέκων ὠταλγίας. ὥσπερ οὖν τὸ τῶν ἐχιδνῶν ἐγχεόμενόν φασι καὶ ὑποχύσεις κωλύειν γίνεσθαι, ἐν ἅπασι δὲ θερμότερον ἀεὶ καὶ ξηρότερον τὸ τῶν ἀρρένων ἐστί. καὶ τούτων αὐτῶν τὸ τῶν ἐνόρχων μᾶλλον, τοῦ τῶν ἄλλων. χρονίζον δὲ ἅπαν στέαρ ἑαυτοῦ γίνεται θερμότερον. Στίμμι πρὸς τῷ ξηραίνειν, ἔχει καὶ στύψιν. ὅθεν καὶ τοῖς ὀφθαλμικοῖς, μίγνυται κολλυρίοις. Στοιβῆς ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν στυπτικῆς ὄντα δυνάμεως. ὅθεν τραύματά τε μεγάλα κολλᾷ. καὶ δυσεντερίας. καὶ αἱμορραγίας. καὶ ὦτα πυορροοῦντα, τὸ ἀφέψημα αὐτῶν ὠφελεῖ. καὶ τὰς ἐκ πληγῆς τῶν ὀφθαλμῶν συγχύσεις ὀνίνησι καταπλαττόμενος. Στοιχὰς ἐκφράττει, καὶ λεπτύνει. καὶ ῥύπτει καὶ ῥωννύει τὰ σπλάγχνα πάντα καὶ ὅλην τοῦ ζῴου τὴν ἕξιν. Στρατιώτης, ὁ μὲν ἔνυδρος ψυχρός ἐστι τὴν δύναμιν. ὁ δὲ χερσαῖος ἔχει, καὶ στῦφον. ὅθεν ἕλκη τε κολλᾷ. τινὲς δὲ καὶ πρὸς αἱμορραγίας αὐτῷ χρῶνται καὶ πρὸς σύριγγας. Στρύχνον. τὸ μὲν κηπευτὸν, καὶ ἐδώδιμον στύφει τε καὶ ψύχει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. τὸ δὲ ἁλικάκαβον, παραπλήσιον ὂν τῷ κηπευτῷ, τὸν καρπὸν οὐρητικὸν ἔχει, ὅμοιον ὄντα ῥαγὶ σταφυλῆς, τοῦ δὲ ὑπνωτικοῦ στρύχνου τῆς ῥίζης ὁ φλοιὸς σὺν οἴνῳ δραχμῆς πλῆθος πινόμενος ὑπνωτικὸς γίνεται καὶ οὐρητικὸν ἔχει τὸ σπέρμα. τρίτης ἂν τάξεως τῶν ψυχόντων. ὅθεν πλείω τῶν δώδεκα κορύμβων πινομένη μανιώδης γίνεται. τὸ δὲ δὴ τέταρτον ἔνδοθεν μὲν ἄχρηστόν ἐστιν. ἔξωθεν δὲ καταπλαττόμενον, ἕλκη νομώδη θεραπεύει δευτέρας ὂν τάξεως, κατά τε τὸ ψύχειν καὶ ξηραίνειν. Στυπτηρία πᾶσα μὲν στρυφνοτάτη ἐστὶ καὶ παχυμερής.

τῶν ἑλκῶν. Σάπων· ῥυπτικῆς δυνάμεως. Σαρκοκόλλα· δάκρυόν ἐστι δένδρου περσικοῦ· ἐμπλαστικόν τε καὶ ἀδήκτως ξηραῖνον· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τραύματα κολλᾷ. Σαρξιφαγές· διουρητικόν τέ ἐστι καὶ λίθων θρυπτικόν. Σατύριον ἢ τρίφυλλον· ὑγρόν ἐστι καὶ θερμὸν τὴν κρᾶσιν καὶ φυσῶδες, ὅθεν εἰς ἀφροδίσια παρορμᾷ. τινὲς δὲ καὶ ὀπισθοτόνους αὐτό φασιν ἰᾶσθαι μετ᾽ οἴνου αὐστηροῦ πινόμενον. ἐν δὲ τῷ περὶ τῆς θηριακῆς ὁ Γαληνὸς φησὶ τὴν τρίφυλλον τῷ ὑακίνθῳ ὁμοίαν ὑπάρχειν, τοῦ ἄνθους ἐγκύμονα γινομένην τὸ σπέρμα ὅμοιον ἔχει τῇ ἀγρίᾳ κνίκῳ· ἀφεψομένης αὐτῆς τὸ ζέμα φαλαγγίων μὲν ἢ ἐχιδνῶν δήγματα καταντλούμενον θεραπεύειν αὐτό. ὑγιεῖ δὲ τὸ ποτὸν προσφερόμενον φασὶν ὅμοιον πάθος ἐργάζεσθαι τοῖς ὑπό τινος τούτων δηχθεῖσιν. Σαύρας ἡ παρ μὲν ἡ κεφαλὴ κατὰ τὸν ἴδιον εἴρηται τόπον. ὅλη δὲ ἀνασχισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα σκορπιοπλήκτους ἰᾶται. Σέλινον· θερμὸν εἰς τοσοῦτον ἐστὶν ὡς οὐρά τε κινεῖν καὶ καταμήνια. ἔστι δὲ καὶ ἄφυσον· καὶ μάλιστα τὸ σπέρμα. Σέρις· ὑπόπικρόν ἐστι λάχανον ψυχρὸν ἱκανῶς καὶ ὑγραῖνον· ἔχει δέ τι καὶ στύψεως. Σέσελι· θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν, ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην· παραπλήσιον μὲν ὑπάρχον ἀνήθῳ, ἧττον δ᾽ αὐτοῦ στύφει· καὶ μᾶλλον θερμαίνει καὶ ἕλμινθας κτείνει. ἔστι δὲ μετρίως καὶ εὐστόμαχον. Σεσέλεως ἡ ῥίζα καὶ μᾶλλον ὁ καρπὸς ἱκανῶς θερμαίνει μετὰ λεπτομερείας· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸν πρὸς ἐπιληψίαν τε καὶ ὀρθοπνοίας ἁρμόττει. Σηπίας ὄστρακον· παραπλήσιον μέν ἐστι ὀστρέῳ τὴν δύναμιν. λεπτομερὲς δὲ μᾶλλον ῥυπτικόν· ὅθεν εἰ καυθείη, πτερύγια λεπτύνει σὺν ἁλσὶν ὀρυκτοῖς, ἄκαυστον δὲ συκώσεις ἀποσμήχει παρατριβόμενον· καὶ τὰ περὶ τὸ δέρμα ῥύπτει. Σησαμοειδοῦς τοῦ λευκοῦ τὸ σπέρμα θερμαίνει τε καὶ ῥύπτει καὶ ῥήσσει. Σήσαμον οὐκ ὀλίγον ἔχει τὸ γλίσχρον καὶ λιπαρόν· ὅθεν ἐμπλαστικόν τε καὶ μαλακτικόν ἐστι καὶ μετρίως θερμαίνει. Σῆψ ἣν ἔνιοι χαλκιδικὴν σαῦραν ἐκάλεσαν ἐν οἴνῳ ποθεῖσα τοὺς ὑπ᾽ αὐτῆς δηχθέντας ἰᾶται. Σίαλον τὸ τῶν ἀνθρώπων νήστεων μάλιστα διαφορητικόν τε καὶ ῥυπτικόν ἐστι· λειχῆνας γοῦν παιδίων ἀπορρύπτει χρισθέν· καὶ δοθιῆνας πέττει μετὰ πυρῶν. δῆλον ὅτι μασσηθέντων ἐπιτιθέμενον. ὑπώπιά τε αἴρει. τοῖς γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ἀναιροῦσι θηρίοις ἐναντιώτατόν ἐστι. Σιδηρῖτις ἡρακλεία ἡ καὶ ἀλξίνη εἴρηται. ἡ δὲ ἀχίλλειος σιδηρῖτις ἐμφερὴς μέν ἐστιν ἐκείνῃ, μᾶλλον δὲ στύφει· ὅθεν τοῖς ῥοώδεσιν ἁρμόττει πάθεσιν. Σίδηρος ἐναποσβεσθεὶς ὕδατι πολλάκις ξηραντικὴν ἱκανῶς αὐτῷ δύναμιν ἀποτίθεται· πινόμενον γοῦν ἁρμόττει σπληνικοῖς. εἰ δὲ εἰς οἶνον ἀποσβεσθείη κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς καὶ χολερώδεσι ἐκλελυμένοις στόμαχον ἀρήγει. Σικύος ὁ μὲν ἐδώδιμος χλωρός ἐστι· ψύχει τε καὶ ὑγραίνει καὶ κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. καὶ ἡ μὲν σὰρξ αὐτοῦ ζεούσας παραμυθεῖται φλεγμονάς. τὸ δὲ σπέρμα· ῥυπτικόν τε καὶ τμητικόν ἐστιν· οὐρά τε οὖν κινεῖ καὶ λαμπρύνει τὸ σῶμα. ξηρὸς δὲ ξηραίνει κατὰ τὴν πρώτην τάξιν καὶ μᾶλλον ῥύπτει, τό, τε σπέρμα καὶ ἡ ῥίζα. Σικύου ἀγρίου ὁ μὲν τοῦ καρποῦ χυλὸς ἐλατήριον εἴρηται. ὁ δὲ τῆς ῥίζης τε καὶ τῶν φύλλων· ὅμοιος μέν ἐστιν ἐλατηρίῳ ἀσθενέστερος δέ. ἡ δὲ ῥίζα· ῥύπτει· διαφορεῖ· μαλάσσει. ξηραντικὸς δὲ ὁ χυλός. Σίλλυβον ἀκανθῶδές ἐστι φυτὸν παραπλήσιον τῷ λευκῷ χαμαιλέοντι. ἐδώδιμον δὲ τῆς ῥίζης ὁ δὲ ὀπὸς < α. σὺν μελικράτῳ ποθεὶς ἐμέτους κινεῖ. Σίλουρος ταριχηρὸς βρωθεὶς ἀρτηρίαν καὶ φάρυγγα διακαθαίρει. καταπλασσόμενος δὲ σκόλοπας ἐξάγει. Σιλφὴ τῆς ἐν τοῖς ἀρτοκοπείοις σὺν ἐλαίῳ ἑψομένης τὰ ὦτα ἐνσταζόμενα ὠταλγίας ἰᾶται. Σίλφιον· θερμαίνει γενναίως· ἔστι δὲ καὶ φυσῶδες καὶ δυσέλεπτον· ἔξωθεν γὰρ τοῦ σώματος δραστικώτερον. καὶ μᾶλλον ὁ ὀπὸς ἑλκτικῆς ὑπάρχει δυνάμεως· ἔχει δέ τι καὶ καθαιρετικόν. Σίνων θερμὸς οὐρητικός τε καὶ πεπτικός ἐστι· ἔμμηνά τε ἄγει· καὶ ἐκφράσσει τὰ σπλάγχνα. Σίον θερμὸν οὐρητικὸν καὶ διαφορητικόν· λίθων τε τῶν ἐν νεφροῖς θρυπτικὸν καὶ ἐμμηνίων ἀγωγόν. Σισάρου ἡ ῥίζα ἑφθὴ εὐστόμαχός τέ ἐστι καὶ οὐρητικὴ θερμὴ κατὰ τὴν τρίτην τάξιν· λεπτομερής τέ ἐστι καὶ διαφορητικὸν ἰσχυρὸν τὸ σπέρμα· διὸ τοῖς λύζουσι καὶ στροφουμένοις δίδοται σὺν οἴνῳ. Σισύμβριον· ὃ καὶ καρδαμίνην ὀνομάζουσιν· καρδάμῳ προσεοικώς· ξηρὸν μέν, θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν· ὑγρὸν δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. Σκαμμωνία· θερμῆς καὶ διαφορητικῆς καὶ ῥυπτικῆς καὶ χολαγωγοῦ ἐστι δυνάμεως· καὶ μᾶλλον ὁ ὀπός· ὃς δὴ καὶ φύματα διαφορεῖ καὶ ἔμβρυα φθείρει προστιθέμενος, καὶ λέπρας ἐξάγει· κεφαλαλγίας τε χρονίας ἐστὶν ἐπίβρεγμα σὺν ὀξυροδίνῳ. καὶ ἡ ῥίζα δὲ καθαίρει ποθεῖσα· αὐτή τε καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς· σὺν ὄξει δὲ καὶ ἀλεύρῳ κριθίνῳ καθεψηθεῖσα ἰσχιάσι καταπλάττεται. Σκάνδιξ ἄγριόν ἐστι λάχανον θερμαῖνον καὶ ξηραῖνον κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν· οὐρητικόν τε, καὶ τῶν σπλάγχνων ἐκφρακτικόν. Σκίγκου τὰ περὶ τοὺς νεφροὺς ὡς ἐντατικὸν τῶν αἰδοίων πίνεται καὶ ἀντιπεπονθέναι τι αὐτοῖς δοκεῖ θρίδακος σπέρμα μεθ᾽ ὕδατος πινόμενον· καὶ τὸ τῶν φακῶν ἀφέψημα μετὰ μέλιτος. Σκίλλα τμητικῆς ἐστι δυνάμεως θερμαίνει δὲ καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν· ἄμεινον δὲ αὐτὴν ὀπτὴν ἢ ἑψηθεῖσαν λαμβάνειν. Σκολόπενδρα θαλαττία ἑψηθεῖσα ἐν ἐλαίῳ καὶ καταχρισθεῖσα, ψιλοῖ τρίχας· καυθεῖσα δὲ καὶ κνησμὸν ἐργάζεται. Σκολοπένδριον τὸ ἄσπληνόν ἐστιν. Σκόλυμον θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν· ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ πλῆθος οὔρων ἄγει δυσωδῶν σὺν οἴνῳ καθεψηθεῖσα. καὶ

ἔχουσί τι καὶ στύφοντος· ὅθεν ὁ χυλὸς αὐτῶν αἵματός ἐστιν ἐφεκτικός. Πρῖνος παραπλησίαν μὲν ἔχει δρυῒ τὴν δύναμιν, πολλῷ δὲ αὐτῆς ἐστιν ἰσχυρότερος. Πρόπολις, θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν· καὶ ῥύπτει μετρίως· λεπτομεροῦς τε καὶ ἐκφρακτικῆς ἐστὶ δυνάμεως. Πταρμικῆς, τὰ μὲν φύλλα πταρμοὺς κινεῖ· τὸ δὲ ὅλον θάμνιον χλωρὸν ὑπόπικρόν τε καὶ τὰς ἄλλας ἐκχυλώσεις διαφορεῖ· ἔστι γὰρ θερμὴ καὶ ξηρά· χλωρὰ μὲν ἐστιν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηρὰ δὲ κατὰ τὴν τρίτην. Πτελαία ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως, καὶ ῥυπτικῆς· ὥστε καὶ τραύματα κολλᾶν. ὁ δὲ φλοιός ἐστι μᾶλλον· ἐὰν πρόσφατος ὢν ὥσπερ ἐπίδεσμος περιελιχθῇ τοῖς τραύμασιν. ἰᾶται δὲ καὶ λέπρας σὺν ὄξει καὶ αἱ ῥίζαι δὲ τῆς αὐτῆς εἰσὶ δυνάμεως τῷ ἀφεψήματι αὐτῶν τὰ πωρώσεως δεόμενα κατάγματα καταντλεῖν. Πτερὶς ξηραντικὴ τὴν δύναμιν ἐστὶ καὶ πικρά. ὅθεν ἔμβρυά τε φθείρει καὶ πλατείας ἕλμινθας ἀναιρεῖ· τεσσάρων δραχμῶν ὁλκῆς σὺν μελικράτῳ. ὅτι δὲ μετρίως στύφει ξηραντικὴ τῶν ἑλκῶν ἀδήκτως ἐστί. Πυκνόκομον διαφορητικῆς τε καὶ δριμείας ἐστὶ δυνάμεως· τὰ μὲν οὖν φύλλα φύματα καὶ δοθιῆνας διαφορεῖ· ὁ δὲ καρπὸς πρὸς τούτοις· καὶ σκόλοπας ἕλκει· ἡ δὲ ῥίζα χολῆς τῆς ξανθῆς ἐστι καθαρτική. Πυρέθρου ἡ ῥίζα καυστικὴν ἔχει δύναμιν· καὶ ὀδόντων ἐψεψημένων ὀδύνας πραΰνει· καὶ πρὸ τῶν κατὰ περίοδον ῥιγῶν ἀνατρίβεται μετ᾽ ἐλαίου εἰς τὰς ναρκώσεις τε καὶ παρειμένους ὠφελεῖ. Πυρὸς θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν· μέσος δὲ τῶν τε ξηρῶν καὶ ὑγρῶν ἐστιν· ἔχει δέ τι καὶ γλίσχρον καὶ ἐμφρακτικόν. Πιτύα πᾶσα δριμείας ἐστὶ καὶ λεπτυντικῆς καὶ διαφορητικῆς καὶ δῆλον ὅτι ξηραντικῆς δυνάμεως. ἀλλὰ τὴν μὲν τοῦ λαγωοῦ, ἐπιληπτικοὺς θεραπεύειν ἔγραψαν εἰ μετ᾽ ὄξους πίνοιτο· καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἰᾶσθαι· καὶ γάλα τεθρομβωμένον ἐν κοιλίᾳ λύειν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἐκ θώρακος πτύσεις τοῦ αἵματος ἐπέχειν αὐτὴν φασίν. ἱππείαν δὲ πιτύαν ἔγραψαν· κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς ἁρμόττειν. τὴν δὲ τῆς φώκης καστορείου δύναμιν ἔχειν.

Ἀρχὴ τοῦ ρ.

Ῥάκος κεκαυμένου τὸ μὲν ἐξ ἐρίου, ὁμοίαν ἐκείνοις ἔχει κεκαυμένοις δύναμιν· τὸ δὲ λινοῦν καιόμενον μὲν ἔτι λεπτομερῆ καπνὸν ἐκδίδωσιν, ὡς καὶ κατάρρους ἐκφράττειν· καὶ ταῖς τῆς ὑστέρας ἁρμόττειν ἀναδρομαῖς· ἤδη καὶ καυθὲν ἐγγύς ἐστιν ἐρίῳ τὴν δύναμιν. Ῥάμνος ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν· ψύχει δὲ κατὰ τὴν πρώτην· ὅθεν ἕρπητας ἰᾶται καὶ ἐρυσιπέλατα μὴ πάνυ θερμά· χρηστέον δὲ τοῖς ἁπαλοῖς φύλλοις. Ῥάφανος θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν· ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν· ἡ δὲ ἀγρία δραστικωτέρα ἐστίν· ἀμφοῖν δὲ τὸ σπέρμα ἰσχυρότερον, διαφοροῦσι γοῦν τά τε ὑπώπια καὶ τὰ ἄλλα πελιδνά. Ῥῆον· οἱ δὲ ῥᾶ. σύνθετόν ἐστιν ἐκ γεώδους ψυχρᾶς καὶ λεπτομεροῦς οὐσίας ἀερώδους τε καὶ θερμῆς καὶ δριμείας ἠρέμα· ὅθεν σπάσματα καὶ ῥήγματα καὶ ὀρθοπνοίας ὀνίνησι· καὶ πελιώματα τῷ διαφορεῖν, τῷ δὲ στύφειν, αἵματός τε πτύσεις καὶ κοιλιακοὺς καὶ δυσεντερικούς· δι᾽ ἄμφω δὲ τοὺς ἡπατικοὺς ὠφελεῖ. Ῥητίναι πᾶσαι θερμαίνουσί τε καὶ ξηραίνουσιν· ἀλλ᾽ ἡ μὲν τερεβινθίνη πρωτεύει· διαφορητική τε καὶ μαλακτικὴ καὶ λεπτομερὴς ὑπάρχουσα καὶ ῥυπτική· διὸ καὶ ψώρας ἰᾶται, καὶ ἡ λάριξ ἐστὶν ἡ μέν τοι πευκίνη καὶ ταύτης ἔτι μᾶλλον ἡ στροβιλίνη, δριμυτέρα μὲν ἐστιν, οὐ μὴν οὔτε διαφορεῖ πλέον οὔτε ἐπισπᾶται· μέσαι δὲ αὐτῶν εἰσὶν ἥ τε πιτυΐνη καὶ ἡ ἐλατίνη. Ῥόδα σύνθετα τὴν φύσιν ἐστὶν ἐξ ὑδατώδους οὐσίας· θερμῆς καὶ στυφούσης τε καὶ πικρᾶς· τὸ δὲ ἄνθος αὐτῶν ἔτι μᾶλλον ἐστὶ στυπτικόν· ὅθεν καὶ ξηραντικόν. Ῥοδία ῥίζα θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν· λεπτομεροῦς τε καὶ διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως. Ῥοαὶ αἱ μὲν γλυκεῖαι, ὅλαι τὴν στυπτικὴν δύναμιν ἐπικρατοῦσαν ἔχουσι, δι᾽ ἣν ψύχουσί τε καὶ ξηραίνουσιν· ἀλλ᾽ αἱ μὲν γλυκεῖαι τῶν ἄλλων ἧσσον ἄμφω κέκτηνται· αἱ δ᾽ αὐστηραί, μᾶλλον μὲν ψύχουσι· ξηρότεραι δ᾽ εἰσὶ καὶ εὐστόμαχοι, αἱ δὲ ὀξεῖαι ψύχουσι καὶ πλέον ἔχουσί τι καὶ τμητικόν. τὰ δὲ γίγαρτα τοῦ χυλοῦ στυπτικώτερά τέ ἐστι καὶ ξηραντικώτερα· τούτων δέ τι μᾶλλον τὰ λέμματα σίδια προσαγορευόμενα· παραπλησίας δὲ τούτοις εἰσὶ δυνάμεως οἱ κύτινοι. Ῥοῦς τοῦ βυρσοδεψικοῦ καλουμένου τοῖς ἰατροῖς ὁ καρπὸς μάλιστα καὶ ὁ χυλὸς εἰς χρείαν ἥκουσιν ἱκανῶς ὄντος στυπτικοῦ μὲν καὶ ξηραντικοῦ ἐκ τῆς τρίτης τάξεως ῥυπτικοῦ δὲ τῆς δευτέρας. Ῥύπος ὁ ἀπὸ τῶν χαλκῶν ἀνδριάντων ἢ σκευῶν ἐν οἷς ἄφθονον ἔλαιον ἐναπομένει ἔχον τι καὶ ἰοῦ, διαφορητικός ἐστι καὶ ξηραντικὸς μετρίως καὶ μαλακτικός· ἄπεπτα γοῦν φύματα διαφορεῖ. περὶ δὲ τοῦ ἐν τῷ κατὰ παλαίστρας ὃν ἔνιοι καὶ πάτον καλοῦσιν ἐν τῷ περὶ ἱδρῶτος εἴρηται. ὁ δὲ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος παρωνυχίας ἰᾶσθαι λέγεται.

Ἀρχὴ τοῦ σ.

Σαγαπηνὸν ὀπός ἐστιν· ὃς ναρθηκος θερμὸς καὶ λεπτομερὴς ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν ὡς καὶ τοῖς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλαῖς καὶ ὑποχύσεσιν ἁρμόττειν. Σαλαμάνδρας καυθείσης τὴν τέφραν ἔνιοι μιγνύουσι σηπτικαῖς τε καὶ λεπρικαῖς καὶ ψωρικαῖς δυνάμεσι. Σάμψυχον· θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν· ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς καὶ διαφορητικόν. Σανδαράχη· καυστικῆς ἐστι δυνάμεως ὥσπερ καὶ τὸ ἀρσενικόν. Σάνδυξ ἢ σηρικὸν λεπτομεροῦς μὲν ἐστι καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως· οὐ μὴν θερμῆς. Σαπρότης ξύλων καὶ μάλιστα τῆς πτελαίας καθαίρει καὶ ἀναπληρεῖ τὰ ὑγρὰ

τῶν

τρίτης τάξεως ἐστὶ τῶν ξηραινόντων. ὅθεν ἐπὶ τῶν κακοήθων τε καὶ φαγεδαινικῶν αὐτῇ χρῶνται. Πετροσελίνου τὸ σπέρμα θερμὸν τέ καὶ ξηρόν ἐστι κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν· τμητικὸν ὑπάρχον· οὖρά τε καὶ καταμήνια κινεῖ δαψιλῶς· ἔστι δὲ καὶ ἄφυσον. Πευκεδάνου τὸ μὲν ὀπῷ καὶ τῷ χυλῷ ἱκανῶς θερμαίνοντι, καὶ διαφοροῦντι καὶ λεπτύνοντι χρώμεθα. καὶ ὀσφραντῷ δὲ καὶ πόματι πρὸς τὰ κατὰ πνεύμονα καὶ θώρακα διὰ πάχος χυμῶν πάθη· καὶ πρὸς ἐσκιρρωμένον σπλῆνα. καὶ ὀδοῦσι δὲ τετρημένοις ἐντεθεὶς τὴν ὀδύνην εὐθὺς ἔπαυσε. καὶ τοῖς κατὰ νεῦρα πάθεσιν ἁρμόττει. ἡ δὲ ῥίζα, καὶ λεπίδας ὀστῶν ἀφίστησι· καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἰᾶται. θερμαίνουσά τε καὶ ξηραίνουσα· κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. Πεύκη παραπλησίαν μὲν ἔχει τῇ πίτυϊ τὴν δύναμιν· μετριωτέραν δέ. Πήγανον· τὸ μὲν ἄγριον, τῆς τετάρτης ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων. τὸ δὲ ἥμερον τῆς τρίτης. τέμνον τε καὶ διαφοροῦν τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμούς. καὶ οὖρα κινεῖ. λεπτομερές τέ ἐστι καὶ ἄφυσον ὅθεν καὶ τὰς συνουσίας ἐπέχει. Πίσσα μὲν ξηρὰ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. ἧττον θερμαίνουσα. ἡ δὲ ὑγρὰ τὸ ἀνάπαλιν· ἔχουσι δέ τι καὶ ῥυπτικὸν καὶ συμπεπτικόν· καὶ διαφορητικὸν καὶ δριμύ. διὸ καὶ λεπροὺς ὄνυχας ἐξάγουσι καὶ λειχῆνας ἀπορρύπτουσι. καὶ ὄγκους συμπέττουσιν. ἰσχυροτέρα δὲ ἡ ὑγρὰ ὡς καὶ τοὺς ἀσθματικοὺς καὶ τοὺς ἐμπυϊκοὺς ὠφελεῖν ἐκλειχομένη. ἡ δὲ ξηρὰ τραύματα μᾶλλον κολλᾷ. Πισσέλαιον ἐκ τῆς ὑγρᾶς γίνεται πίσσης. λεπτομερέστερον αὐτῆς ὑπάρχον κατ' οὐσίαν. Πιστακίων ὁ καρπὸς ἐσθιόμενος εὐστόμαχός ἐστι μετρίως. καὶ τῶν κατὰ τὸ ἧπαρ ἐμφρακτικός. καὶ μάλιστα τῶν λεπτῶν αὐτοῦ τῶν ἀρωματιζόντων τὸ ἀφέψημα ἐν οἴνῳ. βοηθεῖ δὲ καὶ ἑρπετοδήκτοις. Πιτυΐδες. ὁ καρπὸς ἐστὶ τῶν πιτύων μικτῆς ὑπάρχον δυνάμεως στυφούσης τε καὶ δριμείας. ὅθεν καὶ ταῖς ἐκ θώρακος ἀναπτύσεσι συμπράττουσι. Πιτυοκάμπαι τῆς αὐτῆς εἰσὶ κανθαρίσι καὶ βουπρήστει δυνάμεως. Πίτυος φλοιός, ἐπικρατοῦσαν ἔχει τὴν στυπτικὴν δύναμιν. ὡς παράτριμμα τά τε κατακαύματα πλαττομένην ὠφελεῖν. ἐπέχειν τε κοιλίαν εἰ ποθείη. τὰ δὲ φύλλα καὶ τραύματα κολλᾷ. Πιτύουσα καὶ ταύτην τινὲς εἶδος τιθυμάλλου φασίν, ὅτι τε ὀπὸν ἔχει καὶ καθαίρει παραπλησίως ἐκείνοις. Πλάτανος ὑγροτέρας ἐστὶ καὶ ψυχροτέρας δυνάμεως. ὅθεν καὶ τὰ χλωρὰ φύλλα τὰς γινομένας φλεγμονὰς ὀνίνησι. ὁ δὲ φλοιὸς καὶ τὰ σφαιρία ξηραντικωτέρας ἐστὶ δυνάμεως. ὥστε τὸν μὲν ἐν ὄξει καθεψηθέντα ὀδονταλγίας ἰᾶσθαι. τὰ δὲ πυρίκαυτα. μετὰ στέατος θεραπεύειν. ὁ δὲ φλοιὸς καυθείς, ξηραντικώτερος καὶ ῥυπτικώτερος γίνεται. ὡς λέπρας τε καὶ τὰ κάθυγρα τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι. Πνεύμων. ὁ μὲν ἄρνειός τε καὶ χοίρειος τὰ ἐξ ὑποδημάτων παρατρίμματα θεραπεύειν πεπίστευται. ὁ δὲ τῆς ἀλώπεκος σκελετευθεὶς εἰ πίνοιτο, τοὺς ἀσθματικούς. ὁ δὲ θαλάσσιος. πρόσφατος λεῖος. ποδαγρικοὺς καὶ χειμεθλιῶντας ὠφελεῖ. Πολεμώνιον. οἱ δὲ φιλέταιρον. λεπτομερές ἐστιν καὶ ξηραντικόν. ὅθεν ἔνιοι πρὸς ἰσχιάδας καὶ δυσεντερίαν καὶ σκιρρούμενον σπλῆνα, ποτίζουσι τὴν ῥίζαν αὐτοῦ μετ' οἴνου. Πόλιον τὸ μικρότερον. ὃ καὶ πρὸς τὰς ἀντιδότους χρώμεθα, τῆς τρίτης ἐστὶ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων τάξεως. ἐκφράττει τοιγαροῦν ἅπαντα τὰ σπλάγχνα καὶ οὖρα καὶ ἔμμηνα κινεῖ. καὶ χλωρὸν μὲν ἔτι κολλᾷ τὰ μεγάλα τραύματα. ξηρὸν δὲ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἐπιπαττόμενον ἰᾶται. Πολύγαλον, αὐστηρὰ μετρίως ἔχει τὰ φύλλα. δοκεῖ δὲ πινόμενον γάλα γεννᾶν. θερμὴν δηλονότι καὶ ὑγρὰν ἔχον κρᾶσιν. Πολυγόνατον. μικτόν ἐστιν ἐκ στύψεώς τε καὶ δριμύτητος καὶ πικρότητος καί τινος ἀηδίας ἀρρήτου. διόπερ οὐδὲ πολύχρηστόν ἐστι. τὴν δὲ ῥίζαν αὐτοῦ τινὲς ἐπιπλάττουσι. καὶ τοὺς ἐμπροσώπους σπίλους ἀπορρύπτουσιν αὐτῷ. Πολύγονον ἔχει μέν τοι καὶ στῦφον. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῷ τὸ ὑδατῶδες ψυχρὸν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ὀνίνησι γοῦν ἐπιπλαττόμενον ψυχρὸν τοὺς ἐγκαιομένους τὸν στόμαχον. καὶ τὰ ἐρυσιπέλατα. καὶ τὰς θερμὰς φλεγμονάς. ἅτε δὲ τοιοῦτον ὑπάρχον, ἀποκρούεται ῥεύματα. καὶ ταύτῃ δοκεῖ ξηραντικὸν ὑπάρχειν. ἔστι δὲ τὸ ἄρσεν τοῦ θήλεος ἰσχυρότερον. Πολύκνημον. θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν ὡς καὶ τραύματα κολλᾷ. Πολυπόδιον ξηραντικῆς ἱκανῶς ἀδήκτου δυνάμεώς ἐστι πινόμενον καθαίρει κάτω. Πομφόλυξ ἀδήκτως ξηραίνει. ὥστε τοῖς σαρκώδεσι τῶν ἑλκῶν καὶ τοῖς ἄλλοις κακοήθεσι βοηθεῖν. μίγνυται δὲ καὶ ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσιν. Πορφύραι καὶ κήρυκες παραπλησίας εἰσὶ τοῖς ὀστρακοῖς δυνάμεως. τὰ δὲ πώματα αὐτῶν σὺν ἐλαίῳ ἑψηθέντα, τρίχας ῥεούσας κρατύνει. σὺν ὄξει δὲ ποθέντα σπλῆνας οἰδοῦντας ἰᾶται. προσθυμιαθέντα δὲ διεγείρει τὰς ὑστερικὰς πνίγας καὶ δευτέρας ἐκβάλλει. Ποταμογείτων. ψύχει καὶ στύφει. παραπλησίως πολυγόνῳ. τῆς ὁμοίας αὐτῷ δυνάμεως ὑπάρχον. Ποτήριον. οἱ δὲ φρύνιον. οὗ αἱ ῥίζαι, κοπῖσαι διακοπὰς νεύρων καὶ τραύματα κολλῶσι. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς πινόμενον. ταῖς περὶ νεῦρα διαθέσεσιν ἀρήγει. Πράσιον. θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. μᾶλλον δὲ ξηραίνει. ἐκφράττει τέ καὶ ἧπαρ καὶ σπλῆνα καὶ τὰ κατὰ θώρακα. καὶ πνεύμονα. ἔμμηνά τε προτρέπει. καταπλαττόμενον δὲ ῥύπτει τε καὶ διαφορεῖ. καὶ ἄλλως ῥυπτικόν τε καὶ τμητικόν ἐστι. Πράσον κακόχυμόν ἐστι καὶ δριμύ. ὡς δὲ φησὶ Διοσκορίδης. καὶ δυσόνειρον εὐκοίλιον. οὐρητικόν. λεπτυντικόν. ἔχει δὲ καὶ ῥυπτικόν. ἄγει δὲ καὶ τὰ ἐκ θώρακος, ἐνεψηθὲν πτισάνῃ τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ νεφριτικαῖς μίγνυται δυνάμεσι τὰ δὲ φύλλα

ὁ δὲ κυρηναῖος· ἁπάντων ἐστὶ θερμότερός τε καὶ λεπτομερέστερος. Ὀρίγανοι πᾶσαι τμητικῆς τε καὶ λεπτυντικῆς καὶ ξηραντικῆς καὶ θερμαντικῆς εἰσὶ δυνάμεως κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. Ὀρεοσέλινον παραπλήσιόν ἐστι σελίνῳ τὴν δύναμιν· ἰσχυρότερον δέ. Ὀροβάγχη· ξηρᾶς καὶ ψυχρᾶς ἐστὶ κράσεως κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. Ὄροβος· θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν· ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν· ἔστι δὲ καὶ πικρὸς, διὸ τέμνει τε, καὶ ῥύπτει· καὶ ἐκφράττει· πλείων δὲ ληφθεὶς αἷμα δι' οὔρων ἄγει. Ὅρμινον· παραπλήσιόν ἐστι πρασίῳ τὴν ἰδέαν θερμόν τε, καὶ μετρίως ξηρὸν καὶ ῥυπτικόν· συνουσίας τε γοῦν παρορμᾷ· καὶ ἀποκαθαίρει σὺν μέλιτι· τὰς τῶν ὀφθαλμῶν παχύτητας. καὶ οἰδήματα διαφορεῖ· καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶται. τὸ δὲ ἄγριον, ἰσχυρότερόν ἐστι τοῦ ἡμέρου. Ὄρυζα ἔχει τι στυπτικόν· διὸ καὶ γαστέρα μετρίως ἐπέχει. Ὄρχις ἡ πόα· ὀνομάζεται δὲ κοινῶς ὄρχις βολ-

οι βοειδῆ ῥίζαν ἔχουσα διπλῆν· δύναμιν δὲ τῆς μὲν μείζονος ὑγρὰν καὶ θερμὴν, διὸ καὶ εἰς συνουσίαν παρορμᾷ. τῆς δὲ ἐλάσσονος θερμὴν καὶ ξηρὰν· τοὐναντίον γοῦν ἐπέχει τὰς συνουσίας. Ὄρχις ἡ καὶ σαραπιάς· οἱ δὲ τρίορχιν· ξηραίνει μᾶλλον τῆς προτέρας· οἰδήματα γοῦν διαφορεῖ καὶ ἕλκη τὰ ῥυπαρὰ καὶ σηπεδονώδη καθαίρει· καὶ ἕρπητας ἰᾶται· ξηρανθεῖσα δὲ μᾶλλον ξηραίνει· δοκεῖ δὲ τὸ στύφειν· καὶ κοιλίαν ἐπέχει μετ' οἴνου πινομένη. Ὄσιρις ἐξ ἧς τὰ κορήματα γίνεται πικρὰ καὶ ἐκφρακτικὴ τῶν καθ' ἧπαρ ἐστίν. Ὀστᾶ κεκαυμένα διαφορητικῆς καὶ ξηραντικῆς ἱκανῶς εἰσὶ δυνάμεως, μάλιστα δὲ φασὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων. τὸν γοῦν ὕειον ἀστράγαλον κεκαυμένον ἐμπνευματώσεις καὶ στρόφους ἰᾶσθαι φασί. καὶ τῆς ὀστᾶ κεκαυμένα διδοὺς πίνειν. ἐπιληψίαν τε καὶ ἀρθρῖτιν θεραπεύει. τὸν δὲ βόειον ἀστράγαλον καυθέντα, σειομένους φασὶν ἱστᾶν ὀδόντας. μετὰ μέλιτος δὲ πινόμενος ἐξάγει τὰς στρογγύλας ἕλμινθας, μετ' ὀξυμέλιτος δὲ σπλῆνα τήκει καὶ τὰς λεύκας καταχριόμενος ὠφελεῖ. ἀφροδισιαστικός τε ἐστιν· καὶ οἱ μηροὶ δὲ τοῦ βοὸς πινόμενοι κεκαυμένοι· αἱμορραγίας τε καὶ ῥύσιν κοιλίας ἱστᾶσιν. Ὄστρακα τὰ ἐκ τῶν ἰπνῶν λεῖα, ξηραντικῆς τε καὶ ῥυπτικῆς εἰσὶ δυνάμεως· ὅθεν ὀδόντας σμήχει· καὶ αὐτὰ χριόμενα σὺν ὄξει κνησμοὺς καὶ ἐξανθήματα καὶ ποδάγρικους ὠφελεῖ. σὺν κηρωτῇ δὲ χοιράδας διαφορεῖ. Ὀστρέων τὸ ὄστρακον καυθὲν, παραπλησίας ἐστὶ τῆς τῶν κηρύκων δυνάμεως· ἧττον δὲ παχυμερέσι. ῥύπτει τε γοῦν τὰ περὶ τὸ πρόσωπον. καὶ ὀδόντας λευκαίνειν. πλυνόμενον δὲ ἄδηκτον γίνεται καὶ τοῖς ὑγροῖς ἕλκεσι χρήσιμον εἰς πλήρωσίν τε καὶ συνούλωσιν. Οὖρον ἅπαν θερμόν ἐστι καὶ δριμύ· ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν ἀνθρώπων, ἀσθενέστερόν τε τοῦ τῶν ἄλλων ζώων ἐστὶ πλὴν τῶν συνοίκων ὑῶν. ῥυπτικὸν δὲ ἱκανῶς· ὃ καί τινες ἐν λοιμῷ πίνοντες ἐσώθησαν. λέπρας τε καὶ τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν καὶ ἀχῶρας καὶ πίτυρα θεραπεύει. καὶ τὰ προσπταίσματα τῶν ποδῶν ὅτε μὴ φλεγμαίνοι. τὸ δὲ τῶν ἀφθόρων παίδων· ἰσχυρότερον· ἐξ οὗ καὶ ἡ χρυσοκόλλα γίνεται. τὸ δὲ τῶν ἡμιόνων, ἀρθριτικῆς ἁρμόττει δυνάμεσιν. τὸ δὲ τῶν αἰγῶν καὶ τῶν καμήλων. κοιλίαν ὑπάγει· ὅθεν ὑδρωπικοῖς δίδοται.

Ἀρχὴ τοῦ π.

Π αγκράτιον· σκίλλῃ τὴν ἰδέαν τε καὶ τὴν δύναμιν ἔοικεν· ἀσθενέστερον δέ ἐστι. Παλλιούρου τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα στύφει μὲν ὅθεν καὶ ῥέουσαν ἵστησι γαστέρα. καὶ διαφορεῖ δὲ φύματα. τὰ μὴ λίαν θερμά. ὁ δὲ καρπὸς τέμνει τοσοῦτον, ὡς καὶ λίθους θρύπτειν καὶ ταῖς ἐκ θώρακος βοηθεῖν ἀναπτύσεσι. Πάνακες, ἡράκλειον, ἐξ οὗ καὶ ὁ καλούμενος ὀποπάναξ γίνεται. θερμαίνων μὲν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ξηραίνων δὲ κατὰ τὴν δευτέραν· καὶ μαλάττων καὶ διαφορῶν. ὁ δὲ τῆς ῥίζης φλοιός· ἀσθενέστερος ὢν τοῦ ὀποῦ· ἔχει τι καὶ ῥυπτικὸν καὶ σαρκωτικὸν ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ καὶ ἔμμηνα κινεῖ. τὸ δὲ ἀσκληπίειον καὶ τὸ χειρώνιον πάνακες εἰσί· θερμότερα τοῦ προτέρου· ὅθεν αὐτῶν τοῖς ἄνθεσι καὶ τῷ καρπῷ πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν. καὶ φύματα χρῶνται. Πάπυρος· ἄκαυστος μὲν ὕλη τις γίνεται. καυθεὶς δὲ ξηραίνει ὡς πῦρ καὶ ὁ κεκαυμένος χάρτης· ἀσθενεστέρα δὲ ἡ τῆς παπύρου τέφρα. Παρωνυχία· ὠνόμασται μὲν ἐκ τοῦ τὰς παρωνυχίας ἰᾶσθαι. δύναμις δὲ αὐτοῦ λεπτομερής τέ ἐστι καὶ ξηραντική· καὶ ἄδηκτος. Πεντάφυλλον ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν· ἥκιστα δὲ δριμεῖα· διὸ καὶ πολύχρηστος. Πέπλος ἔνιοι δὲ μήκωνα ἀφρώδη· καὶ οὗτος ὁ θαμνίσκος ὀπὸν ἔχει· καὶ καθαίρει παραπλησίως τοῖς τιθυμάλλοις. Πεπλίον ὀπὸν, ἔχει καὶ τοῦτο καὶ φύεται τὰ πολλὰ παρὰ θαλάσσῃ· τὰ μὲν ἀλλ' ἄχρηστον. τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ πυρῶδες ὁμοίως τῷ τοῦ πέπλου καθαῖρον. Πεπέρεως ἡ μὲν ῥίζα, κόστῳ τὴν δύναμιν ἔοικεν· ὁ δὲ καρπὸς, ὁ μὲν ἄρτι βλαστάνοντος αὐτοῦ τὸ μακρὸν ἔστι πέπερι· ὑγρότερον ὑπάρχον καὶ θερμόν· ὁ δὲ ἔτι ὄμφαξ, τὸ λευκόν ἐστι, δριμύτερον ὑπάρχον τοῦ μέλανος· ἐκείνου ὑπερωπτημένου· ἄμφω δὲ θερμαίνει τε καὶ ξηραίνει. Πέπων ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως· ὅθεν ἡ μὲν, ἔτι σὰρξ αὐτοῦ· ἐφήλεις τε καὶ τὰ παραπλήσια σμήχει· τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ νεφροὺς ἐκφράττει. Περικλυμένου τά τε φύλλα καὶ ὁ καρπὸς τμητικῆς τε ἅμα καὶ θερμαινούσης εἰσὶ δυνάμεως. ὥστε τὸ οὖρον αἱματῶδες ἐκκρίνειν πόμενον ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν πόμενος, ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν· ὠφελεῖ τε σπληνώδεις καὶ δυσπνοϊκούς. Περιστερεών· εἰς τοσοῦτον ξηραίνει τε καὶ στύφει· ὥστε κολλᾶν τραύματα. καὶ αἱμορραγίας ἵστησιν. Περσέα δένδρον ἐστὶν αἰγύπτιον· οὗ τὰ φύλλα ξηραίνει τε καὶ στύφει· διὸ καὶ αἱμορραγίας ἵστησι. Πετασίτης· ἐκ τῆς

μονα. Μῶλυ· τινὲς δὲ πήγανον ἄγριον. ἄλλοι ἁρμαλαν. σύῤῥοι δὲ, βησασάν, τρίτης ἀποστάσεως τῶν θερμαινόντων ἐστὶ λεπτομερές. ὅθεν καὶ τέμνει τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς διαφορεῖ τε καὶ ἀπούρησιν προτρέπει.

Ἀρχὴ τοῦ ν.

Ν Νάκανθον. οἱ δὲ νάκαφθον. ἰνδικόν ἐστιν ἄρωμα πρὸς μύξαν ἐστεγνωμένην ὑποθυμιζόμενον. Νάπυ θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δ' ἀπόστασιν. Ναρδόσταχυς. ἡ ῥίζα ταύτης θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. ἔχει δὲ καὶ στῦφόν τι. καὶ δριμὺ καὶ ὑπόπικρον. ἥπατι γοῦν ἁρμόττει καὶ στομάχῳ, ἔξωθέν τε καὶ ἔσω πινόμενον καὶ οὖρα κινεῖ. καὶ τὰ τῶν ὀφθαλμῶν ῥεύματα ξηραίνει. ἰσχυροτέρα δέ ἐστιν ἡ ἰνδικὴ τῆς συριακῆς καὶ μελαντέρα. Νάρδος κελτικὴ, παραπλησίας μέν ἐστι τῇ λεχθείσῃ δυνάμεως. ἀσθενεστέρα δὲ, πλὴν εἰς οὖρα. θερμοτέρα γάρ ἐστιν ἐκείνης καὶ ἧττον στύφουσα. Νάρδος ὀρεινὴ ἡ καὶ θυλακῖτις καὶ πυρῖτις λεγομένη τῶν προειρημένων ἐστὶν ἀσθενεστέρα. Νάρθηκος τὸ σπέρμα μὲν λεπτύνει καὶ θερμαίνει. τὸ δὲ ἐντὸς χλωρὸν ἔτι στύφει. διὸ αἱμοπτοϊκοῖς τε καὶ κοιλιακοῖς ἁρμόττει. Νάρκη θαλασσία τοῖς κεφαλαλγοῦσιν ἔτι ζῶσα προστιθεμένη κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀνωδυνίαν ἐργάζεται, ἴσως αὐτῷ δὴ τούτῳ τὸ ναρκοῦν. καὶ τὸ ἔλαιον δὲ ἐν ᾧ ζῶσα ἐνήψηθη τὰ δριμύτερα τῶν ἀρθριτικῶν ἀλγημάτων παραμυθεῖται χριόμενον. ἕδραν δὲ προπεσοῦσαν προστέλλειν αὐτήν φασὶ προστιθεμένην. Ναρκίσσου ἡ ῥίζα, ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως ὡς κολλᾶν τραύματα μέγιστα. μέχρι καὶ τῶν κατὰ τοὺς τένοντας διακοπῶν. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν καὶ ἐπισπαστικόν. Νευράς· οἱ δὲ ποτήριον ξηραντικῆς ἐστιν ἀδήκτου δυνάμεως, ὡς καὶ αὐτὴν νεῦρα διακοπέντα κολλᾶν. αἱ ῥίζαι δὲ μάλιστα τοῦτο δρῶσιν, ἐπιτιθέμεναί τε καὶ πινόμεναι. Νήριον ἢ ῥοδοδάφνη ἔξωθεν μὲν καταπλασσομένη, διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως, ἔσω δὲ λαμβανομένη, ἀναιρεῖ. Νυμφαία· δυνάμεως ἐστὶ ξηραντικῆς ἀδήκτου. ἐπέχει τοιγαροῦν καὶ τὴν γαστέρα. καὶ τὸ σπέρμα ξηραίνει. ἀλλ' ἡ μὲν τὴν λευκὴν ἔχουσα ῥίζαν, ἰσχυροτέρα ἐστίν. ὥστε καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἰᾶσθαι πινομένη σὺν οἴνῳ μέλανι καὶ αὐστηρῷ. ἡ δὲ τὴν μέλαιναν ἔχει τι καὶ ῥυπτικὸν, ὡς ἀλφούς τε μεθ' ὕδατος ἰᾶσθαι καὶ ἀλωπεκίας μετὰ πίττης ὑγρᾶς χριομένη.

Ἀρχὴ τοῦ ξ.

Ξ Ξάνθιον. ἢ φασγάνιον τὸν καρπὸν ἔχει διαφορητικῆς δυνάμεως. Ξιρίς. ἢ ξυρὶς λεπτομεροῦς τε καὶ διαφορητικῆς καὶ ἑλκτικῆς ἐστι δυνάμεως. καὶ δηλονότι ξηραντικῆς, καὶ μᾶλλον τὸ σπέρμα ὥστε καὶ οὐρητικὸν εἶναι καὶ σπλῆνα σκιρρούμενον ἰᾶσθαι. Ξιφίου ἡ ῥίζα ἑλκτικῆς ἐστι καὶ διαφορητικῆς καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως.

Ἀρχὴ τοῦ ο.

Ο Ὄη τὸ δένδρον οὗ ὁ καρπὸς ὄα καλεῖται· ὑπό τινων δὲ οὖα, στυπτικῆς ἐστι δυνάμεως, ἀλλ' ἧττον μεσπίλου. Ὀθόνναι. οἱ μέν φασι πόας εἶναι χυλὸν ἐν τῇ κατ' αἴγυπτον ἀραβίᾳ φυομένης. οἱ δὲ λίθον αἰγύπτιον. ῥύπτει δὲ καὶ δάκνει πάντα τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις ἀποσμήχουσα. Οἰνάνθη. ἡ μὲν πλείστη χρῆσις τῆς ἀγρίας ἀμπέλου τὸ ἄνθος, οὐδὲ στυπτικὸν ἱκανῶς ὑπάρχον. καὶ τὸ νωτικὸν μάλιστα τῶν περὶ κοιλίαν. ὁ δὲ διοσκορίδης ἑτέραν ὑπογράφει ταύτην ἐναντίαν τὴν δύναμιν ἔχουσαν. ὅθεν δευτέρα φησὶν ἐκβάλλειν αὐτὴν καὶ στραγγουρίαν καὶ ἴκτερον ἰᾶσθαι. Οἶνος. ἐκ τῆς δευτέρας τάξεώς ἐστι τῶν θερμαινόντων. ξηραινόντων. ὁ δὲ ἱκανῶς παλαιὸς τῆς τρίτης. ὁ δὲ γλευκίτης τῆς πρώτης. Οἴσυπος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐρίων εἴρηται λόγῳ. Ὄλυνθοι, δριμείας εἰσὶ καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως διὰ τὸν ἐν αὐτοῖς ὀπόν. ἑψηθέντες μὲν οὖν, τοὺς σκληροὺς ὄγκους διαφοροῦσιν. ὠμοὶ δὲ μυρμηκίας τε καὶ θύμους ἐκβάλλουσιν. Ὁλόστιον. ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως μετὰ τοῦ στύφειν. ὅθεν αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ ῥήγματα χρῶνται. Ὀμφάκιον ὁ χυλός ἐστι τῆς ὄμφακος σταφυλῆς. στύφον ἱκανῶς καὶ ξηραῖνον κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ὅθεν τοῖς ῥοώδεσι τῶν παθῶν καὶ μάλιστα τοῖς στομαχικοῖς ἁρμόττει. Ὀνάγρα. οἱ δὲ ὀνόθηρα. ἄλλοι ὀνοθούριν. θάμνος ἐστὶ δενδρώδης οὗ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα τὰ θηριώδη τῶν ἑλκῶν πραΰνει. Ὄνοσμα ἢ ὀνοσμὶς ἢ φλόμιτις ἢ ἄνωνις. δριμεῖα καὶ πικρά ἐστιν ὅθεν τὰ φύλλα αὐτῆς πινόμενα σὺν οἴνῳ κτείνει τε καὶ ἐκβάλλει ἔμβρυα. Ὀνόβρυχις. ἀραιωτικῆς καὶ διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως. φύματα γοῦν διαφορεῖ καὶ στραγγουρίας ἰᾶται καὶ ἱδρῶτας προκαλεῖται. Ὄνοι οἱ ὑπὸ ταῖς ὑδρίαις σφαιρούμενοι διαφορητικῆς τε καὶ ξηραντικῆς εἰσὶ δυνάμεως. ποθέντες γοῦν σὺν οἴνῳ δυσουρίας τε καὶ ἴκτερον ἰῶνται. ἤδη κυναγχικῶν τε διαχρίονται μετὰ μέλιτος. καὶ πρὸς ὠταλγίας δὲ λεῖοι σὺν ῥοδίνῳ θερμανθέντες ἐν κελύφει ῥοιᾶς ἐνστάζονται. Ὄνυχες πώματά εἰσι κογχυλίων ἰνδικῶν. οἳ θυμιαθέντες ἐγείρουσι τάς τε ὑστερικῶς πνιγομένας καὶ ἐπιληπτικούς. ποθέντες δὲ κοιλίαν ταράσσουσιν. Ὀνωνὶς· ῥίζαν ἔχει θερμαντικὴν ἤδη που κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ὁ δὲ φλοιὸς αὐτῆς ῥύπτει τε καὶ τέμνει. ὅθεν καὶ λίθων θρυπτικός ἐστιν. Ὄξος, μικτῆς ἐστι δυνάμεως ψυχρᾶς καὶ θερμῆς ἀμφοῖν λεπτομερῶν. ἐπικρατεῖ δὲ τῆς θερμῆς ἡ ψυχρά. ξηραντικὸν δὲ τῆς τρίτης ἐστὶ τάξεως. Ὀξυάκανθος τὸ δένδρον. ἀχράδι παραπλήσιον ἐστὶ τήν ἰδέαν τε καὶ τὴν δύναμιν. ἔχον τι καὶ λεπτομερές. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ τοῖς μύρτοις ἔοικεν. Ὄπιον. Ὀπὸς ὅ, τε κυρηναϊκὸς καὶ μηδικὸς, καὶ ὁ συριακός. καθ' ὑπεροχὴν λέγονται. θερμοί τε ἱκανῶς ὄντες καὶ διαπνευματώδεις.

νος πλείους εἰσὶν, ἀλλὰ τῆς μὲν κηπευτῆς. ἣν δὴ καὶ θυλακῖτιν καλοῦσιν, ἐδώδιμόν ἐστιν τὸ σπέρμα σὺν ἄρτοις ἐσθιόμενον· μετρίως ὑπνῶδες ὑπάρχον. ἡ δὲ ῥοιὰς προσαγορευομένη· διὰ τὸ ταχέως ἀπορρεῖν αὐτῆς τὸ σπέρμα ἰσχυρότερον αὐτὸ τῆς κηπευτῆς ἔχει. ἐσθίεται δὲ οὐ καθ᾽ αὐτό. ἀλλ᾽ ἐλάχιστον μιγνύμενον πλείονι μέλιτι. ἡ δὲ ἤδη καλουμένη ἔχουσα τὴν κωδίαν τὸ σπέρμα μέλαν ἔχει καὶ φαρμακῶδες ἱκανῶς ψυχρόν. ἡ δὲ τὴν κωδίαν ἐπιμηκεστέραν ἔχουσα καὶ ἀναυξεστέραν φαρμακωδεστέρα πασῶν ἐστίν· ὥστε καὶ ναρκοῦν ἄχρι νεκρώσεως. ἔστι δὲ τῆς τετάρτης τῶν ψυχόντων ἀποστάσεως. αὐτή τε καὶ ὁ ὀπὸς αὐτῆς ὃν καλοῦσιν κατ᾽ ἐξοχὴν ὄπιον. ἡ δὲ κερατῖτις μήκων, ῥυπτικῆς ἐστὶ δυνάμεως· ὥστε τῆς μὲν ῥίζης αὐτῆς τὸ ἀφέψημα πινόμενον, ἡπατικοὺς ὠφελεῖ. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἄνθη· τὰ ἄγαν ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καθαίρει. καὶ ἐσχάρας ἀφιστᾶν. ἡ δὲ ἡράκλεια καὶ ἀφρώδης καλουμένη, μήκων· καθαρτικὸν φλέγματος ἔχει τὸ σπέρμα. Μῆλα. τοῖς μήλοις ἅπασιν, ὑγρότης ἐμφέρεται περιττωματική· καὶ ψυχρά. ἀλλὰ τὰ μὲν ἔκλυτα καὶ ὑδατώδη, ψυχρότερά τε καὶ ὑγρότερα τῶν ἄλλων ἐστί. τὰ δὲ γλυκέα· ὑδατώδη μὲν, οὐ σαφῶς ψυχρά. τὰ δὲ αὐστηρά· ψυχρότερα μὲν τῶν γλυκέων ἧττον δὲ ὑγρά. τὰ δὲ ὀξώδη· ψυχρὰ μὲν καὶ αὐτά· τμητικὰ δὲ τῶν ἐν γαστρὶ χυμῶν. τὰ δὲ στρυφνὰ οἷα περ εἰσὶ κυδώνια καὶ στρουθία· ψυχρά τε καὶ γεώδη τὴν κρᾶσιν εἰσί. καὶ διὰ τοῦτο κοιλίαν τε στέλλει· καὶ τραύματα κολλᾷ. οὕτω καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ χυλοὶ καὶ οἱ φλοιοὶ τῶν δένδρων ἀλλήλων διαφέρουσι. Μηλαίας περσικῆς. οἱ μὲν βλαστοὶ καὶ τὰ φύλλα πικρὰ σαφῶς εἰσίν. ἕλμινς γοῦν ἀποκτείνει λεῖα κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐπιτιθέμενα. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς τοῦτο δὴ τὸ ἐδώδιμον περσικὸν ὑγρόν τε ἐστὶ καὶ ψυχρὸν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. Μηλαίας ἀρμενιακῆς ὁ καρπός· ὃν νῦν καλοῦσι πρεκόκκια τῆς αὐτῆς τοῖς περσικοῖς ἐστὶ δυνάμεως. Μήου αἱ ῥίζαι θερμαὶ μὲν κατὰ τὴν τρίτην εἰσὶ τάξιν. ξηραὶ δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. οὐρά τε οὖν καὶ καταμήνια κινεῖ κεφαλαλγές τε ἐστὶν πλέω λαμβανόμενον. Μῖλαξ ἡ τελεία καὶ ἡ τραχεῖα· τοῖς δένδροις περιπλεκομένη, θερμῆς τε καὶ δριμείας εἰσὶ δυνάμεως. Μίσυ. τῶν ἐσχαρωτικῶν τε καὶ καυστικῶν ἐστὶ φαρμάκων μετὰ στύψεως ἰσχυρᾶς. ἧττον δὲ δάκνει. χαλκίτεως τῷ λεπτομερὴς εἶναι. καὶ τὴν χαλκῖτιν δέ. καὶ τὸ σῶρυ χρονίζοντά φησιν ὁ Γαληνὸς εἰς μίσυ συμμεταβάλλειν, ἐκ τῆς ἐπιφανείας ἀρχομένης τῆς μεταβολῆς. Μολύβδαινα λιθαργύρῳ παραπλησίαν ἔχει δύναμιν. ἀποκεχωρηκυῖα τῆς μέσης κράσεως ἐπὶ τὸ ψυχρότερον. Μόλυβδος· δυνάμεώς ἐστι ψυκτικῆς, ἔχει δὲ καὶ ὑγρὰν, οὐσίαν πλείστην ὑπὸ ψύξεως πεπηγυῖαν· τριβομένου γοῦν ἐν αὐτῷ ἢ οἴνου ἢ ὠμοτριβοῦς ἐλαίου ἤ τινος τῶν ψυχόντων χυλῶν· πρὸς τὰς περὶ τὰ αἰδοῖα καὶ τὴν ἕδραν ἑλκώδεις φλεγμονὰς, ἄριστον ἕξεις φάρμακον. ἔλασμα δὲ μολύβδινον κατὰ τῶν ψοῶν φερόμενον ὀνειρωγμοὺς ἐπέχει. καὶ γαγγλία δὲ διαχεῖ μέταλλον ἐπιτιθέμενον αὐτοῖς μολιβοῦν. ὁ δὲ κεκαυμένος μόλυβδος· ξηραντικώτερος μέν ἐστιν. ἔχει δέ τι καὶ δριμύ· εἰ δὲ πλυθείη ἀδήκτως τε ξηραίνει καὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἀγαθὸν γίνεται φάρμακον. Μορέας ὁ καρπός. ὁ μὲν πέπειρος ὑπάγει γαστέρα καὶ τοῖς στοματικοῖς ἄλλοις ὅσα μετρίας δεῖται στύψεως χρήσιμός ἐστιν. ὁ δὲ ἄωρος· ξηρανθεὶς στυπτικὸν ἱκανὸν γίνεται φάρμακον. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης τοῦ δένδρου. καὶ καθαρτικός ἐστι μετά τινος πικρότητος. ὅθεν πλατεῖαν ἕλμιν κτείνει. τῶν δὲ φύλλων. καὶ τῶν βλαστῶν μέση πως ἐστὶ τῶν ὑπαγόντων καὶ ἐπεχόντων ἡ δύναμις. Μυάγρου τὸ σπέρμα λιπαρόν ἐστι. τὸ δ᾽ ἐν αὐτῷ ἐλαιῶδες ἐμπλαστικὴν ἔχει δύναμιν. Μύακες καυθέντες. τὰ αὐτὰ δρῶσι τοῖς κήρυξιν. ἰδιαίτερον δὲ πλυθέντες, τραχύτητα βλεφάρων, καὶ λευκώματα σμήχουσιν συμμέλιτι. ἡ δὲ σὰρξ αὐτῶν. τοῖς κυνοδήκτοις ὠφελίμως, ἐπιτίθεται. Μύαγρον. οἱ δὲ μελάμπυρον· πόα φρυγανώδης, ἐστὶ καὶ λιπαρά· δοκεῖ δὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ λίπος ὁμαλίζειν τὰς τοῦ σώματος τραχύτητας. Μυελὸς, μαλακτικῆς τῶν σκληρυνομένων τε καὶ σκιρρουμένων σωμάτων. ἐστὶ δυνάμεως· κάλλιστος μὲν ὁ τῶν ἐλάφων ἐφεξῆς δ᾽ αὐτῷ, ὁ τῶν μόσχων· ὁ δὲ τῶν ταύρων καὶ τῶν τράγων δριμύτερός ἐστι καὶ ξηραντικώτερος καὶ ὁ μὲν ἀπὸ τῶν κώλων λιπαρώτερός τε, καὶ μαλακτικώτερός ἐστιν· ὁ δὲ τῆς ῥάχεως, σκληρότερός τε καὶ αὐχμηρότερος. Μύκητες· ψυχροὶ καὶ ὑγροὶ τὴν κρᾶσιν ἱκανῶς εἰσί· τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ ἀναιροῦσιν ἐσθιόμενοι· καὶ μάλιστα ὅσοι αὐτῶν τὴν φύσιν ἐπίμικτον ἔχουσι σηπεδονώδει ποιότητι. Μυοσώτη εἴρηται ἀλσίνη. Μύξα δένδρου καρπός ἐστι μικρότερος μὲν τῶν κοκκυμήλων· δυνάμεως δὲ παραπλησίας. Μυρίκη τμητικῆς ἐστι καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως, ἄνευ τοῦ ξηραίνειν ἐπιφανῶς. ἔχει δέ τι καὶ στύψεως· τὸ γοῦν ἀφέψημα αὐτῆς σπλῆνας ὀνίνησι πινόμενον· ἰᾶται δὲ καὶ ὀδονταλγίας. ὁ δὲ καρπὸς καὶ ὁ φλοιὸς αὐτῆς ἐγγύς ἐστι κηκίδι τὴν δύναμιν. ἡ δὲ τέφρα τοῦ δένδρου ξηραντικωτέρα ἐστί. Μυριόφυλλον ξηραντικῆς ἐστιν εἰς τοσοῦτον δυνάμεως, ὡς κολλᾶν τραύματα. Μύρρα. ἢ μύρρις. ἐκ τῆς δευτέρας ἐστὶ τῶν θερμαινόντων τάξεως. ἔχουσά τι καὶ λεπτομερές. εὐώδης δὲ καὶ γλυκεῖα ἐστὶν αὐτῆς ἡ ῥίζα· ἐμμηνίων τε κινητική. καὶ τῶν ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος, ἀνακαθαρτική. Μυρρίνη ἐξ ἐναντίων οὐσιῶν σύγκειται· κρατεῖ δὲ ἐν αὐτῇ τὸ γεῶδες ψυχρόν. ὅθεν ἰσχυρῶς ξηραίνει. ἡ δὲ μυρτὶς ἡ ἐν τῷ στελέχει καὶ τοῖς κλάδοις αὐτῆς, ὀχθώδης ἐπίφυσις· ξηραίνει τε καὶ στύφει, σφοδρότερον. ἔστι δὲ καὶ τὰ ξηρότερα φύλλα, τῶν χλωρῶν ξηραντικώτερα. καὶ ὁ καρπὸς δὲ καὶ ὁ χυλός. παραπλησίας εἰσὶ δυνάμεως. ἔξωθέν τε καὶ εἴσω τοῦ σώματος, λαμβανά-

μύτερόν τε καὶ ξηραντικώτερόν ἐστιν. ὥστε καὶ πρὸς τὰ ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥεύματα. καὶ πρὸς ἀφθαρτικοὶ αὐτῷ χρῶνται. Λογχίτιδος. τῆς μὲν τὸ σπέρμα τρίγωνον ἐχούσης καθάπερ λόγχη ἡ ῥίζα, παραπλησία τῇ τοῦ δαύκου, οὐρητική ἐστιν. τῆς δὲ τῷ σκολοπενδρίῳ προσεοικυίας τὰ φύλλα χλωρὰ μὲν τραυμάτων ἐστὶ κολλητικά. ξηρὰ δὲ, μετ᾽ ὄξους πινόμενα, σπλῆνας ἰᾶται σκιρρουμένους.

Λυκαψοῦ τὴν ῥίζαν συπτικὴν οὖσαν φησὶν ὁ Διοσκουρίδης καταπλασσομένην σὺν ἀλφίτοις ἐρυσιπέλασιν ἁρμόττειν. λεῖαν δὲ συναλειφομένην ἐλαίῳ ἱδρῶτας κινεῖν. Λύκιον. ἐξ ἑτερογενῶν σύγκειται δυνάμεων. τῆς μὲν θερμῆς τε καὶ λεπτομεροῦς καὶ διαφορητικῆς, τῆς δὲ γεώδους ψυχρᾶς. καὶ ἠρέμα συφούσης ὥστε ξηραίνειν κατὰ τὴν δευτέραν, ἀπόστασιν. κατὰ δὲ τὸ θερμαίνειν ἢ ψύχειν, μέσον. διόπερ ὡς ῥυπτικῷ μὲν αὐτῷ χρῶνται ἐπὶ τῶν ἐπισκοτούντων ταῖς κόραις. ὡς δὲ συπτικῷ, ἐπὶ κοιλιακῶν τε καὶ δυσεντερικῶν καὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν. ἐπὶ δὲ φλεγμονῶν, ὡς διαφοροῦντι. προτερεύει δὲ τὸ ἰνδικόν. Λυσιμάχιον. ἐπικρατοῦσαν ἔχει τὴν συπτικὴν δύναμιν. ὅθεν τραύματά τε κολλᾷ καὶ ἴσχαιμός ἐστιν αὐτή τε καὶ ὁ χυλός. καὶ δυσεντερικοὺς ὠφελεῖ. πινομένη τε καὶ ἐνιεμένη. Λυχνίδος τῆς εἰς τοὺς στεφάνους. καὶ τὸ σπέρμα θερμόν ἐστι καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν πληρουμένην. Λωτὸς ὁ ἥμερος. ὃν ἔνιοι τρίφυλλον ὀνομάζουσι. ῥυπτικῆς ἐστι καὶ ξηραντικῆς μετρίως δυνάμεως. εὔκρατος δὲ κατὰ θερμότητα. τοῦ δὲ ἀγρίου τὸ σπέρμα. δευτέρας ἐστὶ τῶν θερμαινόντων τάξεως. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικόν. τοῦ δὲ αἰγυπτίου τὸ σπέρμα καὶ ἀρτοποιοῦνται. Λωτὸς τὸ δένδρον λεπτομερές τε καὶ ξηραντικόν ἐστι καὶ συπτικὸν μετρίως. ὅθεν πρός τε ῥοῦν γυναικεῖον. καὶ τὰ κατὰ κοιλίαν ῥεύματα πινόμενος ἁρμόττει μετ᾽ οἴνου ἢ ὕδατος. ἢ καὶ ἀφεψόμενος. καὶ τὰς ῥεούσας τρίχας κρατύνει.

Ἀρχὴ τοῦ μ.

ἄκερ. φλοιός ἐστιν ἐκ τῆς ἰνδικῆς κομιζόμενος. ξηραίνων μὲν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν μέσος δὲ κατὰ θερμότητα καὶ ψύξιν. ἔστι δὲ καὶ συπτικὸς λεπτομερής. ὅθεν κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς ἁρμόττει. Μαλαβάθρου φύλλον νάρδου στάχυϊ παραπλησίαν ἔχει δύναμιν. Μαλάχη ἡ μὲν ἀγρία διαφορητική μετρίως ἐστὶ καὶ μαλακτική. ἡ δὲ κηπευτή. ὡς ἂν ὑγροτέρα καὶ ἀσθενεστέρα ἐστίν. ὁ δὲ καρπὸς εἰς τοσοῦτον ἰσχυρῶς. εἰς ὃν καὶ ξηρότερος. Μαμιρᾶς. ῥιζίον τι πίας ἐστὶν ἔχον ὥσπερ κονδύλους πυκνούς. ὅπερ οὐλάς τε καὶ λευκώματα λεπτύνειν πεπίστευται. δηλονότι ῥυπτικῆς ὑπάρχον δυνάμεως. Μανδραγόρας. τῆς τρίτης ἐστὶ τῶν ψυχόντων τάξεως. τὰ δὲ μῆλα αὐτοῦ καὶ θερμότητός τινος μετέχει. καὶ ὑγρότητος. ὅθεν καὶ κωματώδη τὴν δύναμιν εἰσίν. τῆς ῥίζης δὲ ὁ φλοιὸς ἰσχυρότατος ὤν. οὐ ψύχει μόνον. ἀλλὰ καὶ ξηραίνει. τὸ δὲ δένδρον αὐτῆς ἀσθενὲς ὑπάρχει.

Μάννα λιβανίου παραπλησίαν μὲν ἔχει τῷ λιβανωτῷ δύναμιν, ὑπαναιμένην δὲ, καὶ ἠρέμα συφοῦσαν. Μάραθρον θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν α. διὸ καὶ γαλακτός ἐστι γεννητικόν, καὶ τοῖς ἀποχεομένοις βοηθεῖ. Μαστίχη. ἡ μὲν χία. θερμαίνει καὶ ξηραίνει, κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. σύνθετου δὲ δυνάμεώς ἐστι συπτικῆς τε ἅμα καὶ μαλακτικῆς. ὅθεν καὶ στομάχου καὶ κοιλίας, καὶ ἐντέρων καὶ ἥπατος φλεγμοναῖς ἁρμόττει. ἡ δὲ αἰγυπτία μελαντέρα πως οὖσα ξηραίνει τε μᾶλλον καὶ διαφορεῖ καὶ ἧττον στύφει. διὸ καὶ δοθιῆνας διαφορεῖ. Μέλαν ἰνδικόν, ὥς φησι Διοσκουρίδης τῷ ψυχρῷ τῷ ἐλαφρῶς ἐστι καὶ ἐκ τοσούτων φλεγμονὰς καὶ οἰδήματα. ἕλκη τε αἴρει καθαιρόντων. Μελαντηρία τῶν συφόντων ἱκανῶς ἐστιν μετὰ λεπτομερείας. Μέλαν ὃ γράφομεν ἱκανῶς καὶ τοῦτο ξηραίνει. λυόμενον δὲ ὀξυκράτῳ, τὰ πυρίκαυστα καταχριόμενον ὀνίνησι παραχρῆμα. Μελάνθιον θερμαίνει μὲν καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερές. ὅθεν τοὺς κατάρρους ὀσφραινόμενον ἰᾶται. καὶ ἀφυσώτατόν ἐστιν εἴσω λαμβανόμενον. ἔστι δὲ καὶ πικρόν. ὅθεν τὰς ἕλμινθας ἀναιρεῖ. ῥύπτει τε καὶ τέμνει. ὅθεν ὀρθοπνοίαις ἁρμόττει καὶ λέπρας ἀποσμήχει. καὶ μυρμηκίας ἐκβάλλει. καὶ καταμήνια κινεῖ. Μέλι θερμαίνει. καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ἔστι τε ῥυπτικὸν ἱκανῶς ἑψηθέν. ἧττον μὲν γίνεται δριμύ τε καὶ ῥυπτικὸν καὶ γαστρὸς ὑπακτικόν. μᾶλλον δὲ τρέφει. τὸ δὲ πικρὸν ὥσπερ καὶ τὸ ἐν σαρδονίᾳ, μικτῆς ἐστι δυνάμεως. γεώδους τε καὶ θερμῆς. τὸ δὲ σάκχαρ ὅπερ ἐκ τῆς εὐδαίμονος ἀραβίας κομίζεται, καὶ ἧττον μὲν γλυκὺ τοῦ παρ᾽ ἡμῖν ἐστιν. ἰσοδυναμεῖ δὲ πρὸς τὸ μή τε κακοστόμαχον εἶναι μήτε διψώδες ὡς ἐκεῖνο. Μελία γνώριμον δένδρον ἐστίν. οὗ τὰ φύλλα πινόμενα ἐχεδήκτοις ἁρμόζει. ὁ δὲ φλοιὸς καεὶς καὶ καταχρισθεὶς μεθ᾽ ὕδατος λέπρας ἀφίστησι. τὰ δὲ τορνεύματα τοῦ ξύλου ποθέντα φασὶν ἀναιρετικὰ εἶναι. Μελιλώτου μικτῆς ἐστι δυνάμεως. συπτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς. καὶ συμπεπτικῆς. Μελισσόφυλλον, ὅμοιον πρασίῳ τὴν δύναμιν ἐστὶν εἰς ἅπαντα. Μεμαίκυλος ὁ καρπὸς ὢν τῆς κομάρου. εἴρηται κατὰ τὸ κ στοιχεῖον. Μέσπιλα. οἱ δὲ ἐπίκοκκα. στρυφνὸς ἱκανῶς ἐστιν ὁ καρπὸς οὗτος καὶ μόλις ἐδώδιμος τῆς τε γαστρὸς ἐφεκτικός. καὶ οἱ βλαστοὶ δὲ καὶ τὰ φύλλα στρυφνὰ ἱκανῶς εἰσίν. Μηδίου ῥίζα ὑπεναντίαν ἔχει τῷ καρπῷ δύναμιν. ἡ μὲν γὰρ αὐστηρά τε καὶ ῥευμάτων ἐστὶν ἐφεκτική. ὥστε καὶ ῥοῦν στέλλειν. τὸ δὲ σπέρμα καὶ τὸ προσεπεῖν τὰ καταμήνια λεπτομεροῦς τε καὶ τμητικῆς ὑπάρχον δυνάμεως. Μήκω

ἄκαρπος. αἱ δὲ δύο φέρουσι καρπόν. ῥυπτικῆς τε καὶ τμητικῆς καὶ διαφορητικῆς καὶ μαλακτικῆς εἰσὶ δυνάμεως. ὧν ὁ χυλὸς σὺν μέλιτι τὰς διὰ πάχους ὑγρῶν ἀμβλυωπίας ἰᾶται. τῆς δὲ εἰς τοὺς στεφάνους χρησίμης τὸ ἀφέψημα πινόμενον, τοὺς ἰκτεριῶντας ὀνίνησιν. Λιβανωτὸς θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην. ἔχει δέ τι καὶ ὑπόστυφον ὀλίγον. ὁ φλοιὸς αὐτοῦ στύφει σαφῶς διὸ καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν συμπληρουμένην. παχυμερέστερός τε τοῦ λιβάνου καὶ ἧττον δριμύς. ὅθεν καὶ αἱμοπτοϊκοὺς καὶ δυσεντερικοὺς καὶ κοιλιακοὺς καὶ στομαχικοὺς ἰᾶται. ἔξωθέν τε καὶ εἴσω λαμβανόμενος. ὁ δὲ θαλλὸς αὐτοῦ θερμαίνει καὶ ξηραίνει τῆς τρίτης ἀποστάσεως ἔχων τι καὶ ῥυπτικόν. ὃ ἀνακαθαίρει τε καὶ πληροῖ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη. Λιγνὺς καιομένων τινῶν εἰδῶν ὥσπερ αἰθάλη τίς ἐστιν. οἷον λιβανωτοῦ. σμύρνης. τερμίνθου. στύρακος. πίσσης ὑγρᾶς. κέδρου. ξηραντικὴ μὲν καὶ γεώδης καὶ λεπτομερὴς ὑπάρχουσα. αἱ δὲ κατ' εἶδος αὐτῆς διαφοραί, παρὰ τὴν καιομένην ὕλην γίνονται. χρῶνται δὲ αὐτῇ μάλιστα κατὰ τὰς ὀφθαλμικάς τε καὶ καλλιβλεφάρους δυνάμεις. ἡ δὲ τοῦ λιβανωτοῦ, χρειωδεστέρα πασῶν ἐστὶν ὡς πραϋτέρα. ἰσχυροτέρα δὲ πάλιν ἡ τῆς πίτυός τε. καὶ κώνου καὶ πεύκης. ὅθεν πρὸς τὰ ψίλα βλέφαρα καὶ μυδῶντας κανθοὺς καὶ περιβεβρωμένους καὶ δακρύοντας ἐστὶ χρήσιμος. Λιγυστικοῦ. καὶ ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα τῶν θερμαινόντων εἰς τοσοῦτον ἐστὶν ὡς ἔμμηνά τε κινεῖν. ἔστι δὲ καὶ ἄφυσον πάνυ. Λιθάργυρος, τῆς μέσης ἐν τοῖς μεταλλικοῖς ἐστὶ τάξεως, διὸ καὶ ὡς ὕλῃ χρώμεθα πολλάκις αὐτῇ μεγνύντες ἑτέραις δυνάμεσι. ξηραίνει γε μὴν μετρίως. καὶ ῥύπτει καὶ στύφει, διὸ πρὸς τὰς ἐν μηροῖς παρατρίψεις χρησιμεύει. Λίθοι. πάντες μὲν ὥσπερ καὶ ἡ γῆ ξηραίνουσιν. ἀλλ' ὁ μὲν αἱματίτης. στυπτικός τε καὶ ξηραντικὸς ἱκανῶς ἐστὶν, ὥστε καὶ τραχώμασιν ὀφθαλμῶν ἁρμόττει. ἀφλεγμάντοις μὲν σὺν ὕδατι. φλεγμαίνουσι δὲ σὺν ᾠῷ. ἁρμόττει δὲ καὶ πτύσεσιν αἵματος πινόμενος καὶ ἕλκη ὑπερσαρκοῦντα καταστέλλει. ὁ δὲ σχιστός, παραπλησίαν μὲν ἔχει τούτῳ δύναμιν. ἀσθενέστερος δὲ. καὶ μετ' αὐτὸν ὁ γαλακτίτης. ὁ δὲ μελιτίτης ἔχει τι καὶ θερμότητος. ὁ δὲ μόροχθος. ὃν δὴ καὶ λευκογραφίδα καλοῦσιν. ἔσω μαλακώτερος τούτων ἐστὶ διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν δηκτικὴν ποιότητα. τοσούτῳ μετριώτερός τε καὶ ἀνωδυνώτερος ἐστίν. διόπερ ἐπὶ τῶν μαλακοσώμων. μετὰ κηρωτῆς αὐτῷ πρὸς ἀφούλωσιν ἑλκῶν χρῶνται. ὁ δὲ ὑπόχλωρος ἴασπις ἰσχυροτέρας ὢν δυνάμεως. οὐλάς τε καὶ πτερύγια λεπτύνει. ὁ δὲ χλωρὸς ἴασπις στόμαχον ὠφελεῖ περιαπτόμενός τε καὶ ἐν δακτυλίῳ φορούμενος. ὁ δὲ ἰουδαϊκὸς καλούμενος τῶν ἐν νεφροῖς λίθων ἐστὶν θρυπτικός. ὅθεν καὶ τηκόλιθον αὐτὸν οἱ νεώτεροι προσαγορεύουσιν. ὁ δὲ πυρίτης τῶν ἰσχυρῶς ἐστὶ διαφορούντων. ὄγκους τε καὶ θρόμβους, οὗ μὴ παρόντος τῷ μυλίτῃ χρῶνται. ὁ δὲ φρύγιος μετὰ τοῦ ξηραίνειν ἰσχυρῶς ἔχει τι. καὶ στύψεως. καὶ δήξεως. ὅθεν ἀποκρουστικός τε καὶ διαφορητικός ἐστιν. διὸ καὶ ὀφθαλμικαῖς μίγνυται δυνάμεσι. καὶ ὁ ἀγήρατος δὲ στυπτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὑπάρχων δυνάμεως γαργαρεῶνας φλεγμαίνοντας ὠφελεῖ. τὸ δὲ τῆς ἀσίας πέτρας ἄνθος. λεπτομερὲς εἰς τοσοῦτον ἐστίν, ὡς ἀδήκτως τὰς πλαδαρὰς σάρκας ἐκτήκειν. ὁ δὲ γαγάτης ξηραντικὸς ἱκανῶς ὑπάρχων ἐμφυσήμασιν ἁρμόττει μάλιστα χρονίοις. ὁ δὲ μαγνίτης. ὁ καὶ ἡρακλεία καλουμένη λίθος. παραπλησίαν ἔχει τῷ αἱματίτῃ τὴν δύναμιν. ὁ δὲ μὴν ἀρράβιος ἐοικὼς ἐλέφαντι ξηραντικός τε καὶ ῥυπτικὸς ἐστί. τῷ δὲ ἀλαβαστρίτῃ καυθέντι. τοὺς στομαχικοὺς ἔνιοι ποτίζουσιν. ἡ δὲ σμυρίς. ῥυπτικὴν ἔχουσα δύναμιν. ὀδόντας σμήχει. οἱ δὲ ἐν τοῖς σπόγγοις εὑρισκόμενοι λίθοι. τοὺς ἐν νεφροῖς θρύπτουσι λίθους. παραπλησίας δὲ τούτοις εἰσὶ δυνάμεως, καὶ οἱ ἐν τῷ ἀργαίῳ τῆς καππαδοκίας ὄρει γεννώμενοι. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ὀφίτης καλούμενος. ὅστις καὶ τοὺς ἐχιοδήκτους ὠφελεῖ περιαπτόμενος. τὸν δὲ ὀστρακίτην καὶ τὸν γεώδη ξηραντικοὺς ἱκανῶς φασί. ὥστε καὶ φλεγμονώδεις ὄγκους ἰᾶσθαι. τῷ γε μὴν τῆς ναξίας ἀκόνης ἀποτέλεσμα, σμηκτικὸν εἶναί φασιν. ὥστε καὶ τιτθοὺς παρθένων καὶ παίδων ὄρχεις προστέλλειν. τῆς ἐλαιακόνης δὲ τὸ ἀποτέλεσμα ῥυπτικὸν ὑπάρχον ἀλωπεκίαις ἁρμόττει. τὸν ἰβρακίτην δὲ καὶ ἰνδικὸν λίθον φασὶ περιαπτόμενόν τε, τὸ ἐκ τῶν αἱμορροΐδων ἱστᾶν αἷμα. τὸν δὲ σάπφειρον πινόμενον. τοὺς ὑπὸ σκορπίου πληγέντας ὠφελεῖν. καὶ τὸν ἀφροσέληνον, τοὺς ἐπιληπτικούς. ὁ δὲ ἀρμενιακὸς καθαίρει μὲν κάτω, τὴν κοιλίαν. ἔστι δὲ κακοστόμαχος. Λιθόσπερμον. οἱ δὲ λειόσπορον. οἱ δὲ ἡράκλειον πόας τῆς ἀετονύχου προσαγορευομένης ἐστὶ τὸ σπέρμα λιθῶδες λευκόν. ὃ πινόμενον μετ' οἴνου λευκοῦ λίθους θρύπτει καὶ οὖρα ἄγει. Λινόσπερμον. θερμὸν μέν ἐστι κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. μέσον δὲ τῶν ὑγραινόντων καὶ ξηραινόντων ἐσθιόμενον δὲ φυσῶδες ἐστὶν κἂν φρυγῇ. Δεῖ εἰδέναι, ὅτι τὸ τῆς λινοζώστεως, σπέρμα ἀποτριβόμενον ταῖς παρὰ φύσιν τοῦ σώματος ἐξοχαῖς. ἃς καλεῖ ὁ ἰδιώτης ναρθία, πεπείρασται δὲ ἀφανίζειν αὐτά. δεῖ δὲ ἔγχλωρον εἶναι τὸ σπέρμα, καὶ πολλάκις αὐτὸ ἀνατρίβειν αὐτά. Λινόζωστις ὑπακτικὴ μὲν γαστρὸς ἱκανῶς ἐστίν. καταπεπλασμένη δὲ διαφορεῖ. Λίτρον ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἀφρονίτρου τε καὶ ἁλῶν ἐστὶ δυνάμεως. καυθὲν δὲ λεπτομερέστερόν τε καὶ διαφορητικώτερον γίνεται. καὶ εἴσω τοῦ σώματος ληφθὲν τέμνει καὶ λεπτύνει, τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς πλέον τῶν ἄλλων. τὸ δὲ χαλαστραῖον, ἐστὶ δὲ χωρίον τῆς θεσσαλονίκης ἡ χαλέστρα, δρι-

μύτερόν τε

ἐντεροκηλικοῖς ἁρμόττει. καὶ μὴν ῥινῶν καθαίρει καὶ κατὰ τοῦ ὑπογαστρίου χριόμενος, κοιλίαν ὑπάγει. καὶ ἔμβρυα φθείρει. ἡ δὲ ὅλη ῥίζα τοῦ χυλοῦ μέν ἐστιν ἀσθενεστέρα. σφοδρὰ δὲ καὶ αὐτὴ ὥστε μετὰ μελικράτου πινομένη τελῶν μέγεθος. τὰ ἐν ὠσὶν ἐκκαθαίρει. ῥύπτει δὲ καὶ τὰ περὶ τὸ δέρμα. ἡ δὲ ἑτέρα κυκλάμινος, ἣν καὶ κισσάνθεμον καλοῦσι, τὴν ῥίζαν ἄχρηστον ἔχουσα, τὸν καρπὸν ἔχει δραστικόν. ὥστε πινόμενον παραπλήσια τῇ προτέρᾳ δρᾷν. Κύμινον θερμαντικῆς ἐστι δυνάμεως κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν. οὐρητικόν τε καὶ ἄφυσον ὑπάρχει. Κυνοσβάτου ὁ μὲν καρπὸς οὐκ ἀγεννῶς στυπτικός ἐστι. τὰ δὲ φύλλα μετρίως στύφει. φυλάττεσθαι δὲ τὸ ἐν τῷ καρπῷ ἐριῶδες ὡς ἀρτηρίας κακωτικόν. Κυπαρίσσου τά τε σφαιρία καὶ οἱ βλαστοὶ ξηραντικῆς εἰσι δυνάμεως. οὐδὲν ἐπιφανὲς ἐχούσης θερμόν. ὥστε καὶ τραύματα μεγάλα κολλᾷ ἐν σκληροῖς σώμασι. ἔν τε ταῖς πλαδαραῖς σήψεσι τὰς κατὰ βάθους ὑγρότητας ἀλύπως ἐκβόσκεται. καὶ τοὺς ἐντεροκοιλικοὺς ὠφελεῖ. Κύπειρα θερμαίνει καὶ ξηραίνει χωρὶς δήξεως. ὅθεν καὶ τὰ ὑγρότερα τῶν ἑλκῶν θαυμαστῶς ἀπουλοῖ καὶ τὰ ἐν τῷ στόματι ὠφελεῖ. ἔχει δέ τι καὶ τμητικόν. λίθους τε θρύπτει καὶ οὖρα καὶ ἔμμηνα κινεῖ. Κύπρου τὰ φύλλα, καὶ οἱ ἀκρέμονες μικτῆς εἰσι δυνάμεως. διαφορητικῆς τε, καὶ στυπτικῆς. ἀλύπως τε καὶ ἀδήκτως ξηραινούσης. ὅθεν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν καταντλούμενον, ὀνίνησι τὰ πυρίκαυστα. καὶ ταῖς πυρώδεσι φλεγμοναῖς ἁρμόττει καὶ τὰς ἄφθας ὠφελεῖ διαμασσωμένη. καὶ ἁπλῶς καῖς μίγνυται δυνάμεσι. Κυτίσου τὰ φύλλα. διαφορητικῆς ἠρέμα καὶ χλιαρᾶς εἰσι δυνάμεως· καθάπερ καὶ τὰ τῆς μαλάχης. Κώνιον ὅτι τῆς ἄκρως ψυκτικῆς ἐστι δυνάμεως, πρόδηλον. Κώνου ὁ μὲν φλοιὸς καὶ τὰ φύλλα παραπλήσιά εἰσι τῇ πίτυϊ δυνάμεως. δριμύτερα δὲ καὶ δραστικώτερα. ὁ δὲ καρπὸς ὃν δὴ καὶ στρόβιλον ὀνομάζουσιν. ὁ μὲν χλωρός. ἔχει τι πικρὸν καὶ δριμὺ μεθ' ὑγρότητος. διὸ τοῖς κατὰ θώρακα πάθεσιν ἀναπτυστικός ἐστιν. ὁ δὲ ἐδώδιμος ἐν ὕδατι βραχεὶς ὡς ἀποτίθεσθαι τὸ δριμὺ εὔκρατος γίνεται. ἄδηκτός τε καὶ ἐμπλαστικὸς ὡς καὶ τραχύτητας καταλεαίνει.

Ἀρχὴ τοῦ λ.

Λαγώπους ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως. καὶ τὰ κατὰ τὴν γαστέρα ῥεύματα ξηραίνει. Λάδανον. ἀπὸ τοῦ κισθοῦ τοῦ λάδανος λεγομένου γίνεται. νεμόμεναι γὰρ αὐτὸ αἱ αἶγες ἐν τοῖς πώγωσι καὶ τοῖς μηροῖς αὐτῶν τὸ λιπαρώτερον καὶ ὀπῶδες, τῆς πόας ἀφαιροῦνται. συναγόμενον δὲ τὸ λάδανόν ἐστιν ἄριστον φάρμακον θερμόν, περί που τῆς δευτέρας ἀποστάσεως. καὶ λεπτομερές. μαλακτικόν τε μετρίως καὶ διαφορητικὸν καὶ συμπεπτικόν. διὸ καὶ τοῖς κατὰ μήτραν ἰδίως ἁρμόττει πάθεσιν. ἔχει δέ τι καὶ στυπτικόν. ὅθεν τὰς ῥεούσας κρατύνει τρίχας. Λαθυρὶς εἶδος αὕτη τιθυμάλλου. τινὲς δέ φασιν, ὅτι καθαίρει παραπλησίως ἐκείνῳ ὁ ὀπὸς αὐτῆς. τὸ δὲ σπέρμα ταύτης μάλιστα τὴν καθαρτικὴν ἔχει δύναμιν. Λαψάνη ἐσθιομένη μὲν κακόχυμός ἐστι. καταπλασσομένη δὲ ῥυπτικὸν ἔχει τι καὶ διαφορητικόν. Λάπαθον. διαφορητικῆς ἐστι μετρίως δυνάμεως. τὸ δὲ ὀξυλάπαθον πρὸς ταύτῃ καὶ ἀποκρουστικὸν ἔχει τι. τὸ δὲ σπέρμα καὶ μάλιστα τοῦ ὀξυλαπάθου στυπτικὸν ὑπάρχον διαρροίας τε καὶ δυσεντερίας ἰᾶται. ἐναντίως δέ πως ἔχει τὰ φύλλα πρὸς τὸ σπέρμα. τὰ μὲν γὰρ ἐκταράσσει τὴν κοιλίαν ἐσθιόμενα, τὸ δὲ πινόμενον ἐπέχει αὐτήν. Λειμωνίου τὸν καρπὸν αὐστηρὸν ὑπάρχοντα μετ' οἴνου διδόασι κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς καὶ αἱμοπτοϊκοῖς. καὶ πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον πλῆθος ὀξυβάφου. Λιχὴν ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν. ἔστι μὲν οἷον βρύον. ῥυπτικῆς τε ἅμα καὶ μετρίως ψυχούσης καὶ ξηραντικῆς ὑπάρχων δυνάμεως. λειχῆνας δὲ θεραπεύει. καὶ ἀφλέγμαντός ἐστιν. ὡς δέ φασιν ὁ Διοσκορίδης. καὶ αἱμορραγίας ἵστησι. Λειχῆνας ἵππων λειωθέντας σὺν ὄξει φασίν, ἐπιληψίας τε καὶ παντὸς ἰᾶσθαι θηρίου δῆγμα. Λεοντοπετάλου ἡ ῥίζα καὶ ξηρᾶς κατὰ τὴν τρίτην τάξιν καὶ διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως. Λεπίδιον ὃ δὴ καὶ ἰβηρίδα καλοῦσιν ἐκ τῆς τετάρτης ἐστὶ τῶν θερμαινόντων τάξεως. ὅμοιον μὲν ὑπάρχον καρδάμῳ κατὰ τὴν δύναμιν, ἧττον δὲ αὐτοῦ ξηραίνει. Λεπὶς πᾶσα μὲν ἰσχυρῶς τε ξηραίνει καὶ στύφει. καὶ δακνώδης ἐστὶν οὐκ ἀγεννῶς. ἀλλ' ἡ μὲν τοῦ χαλκοῦ ξηραίνει πλέον καὶ λεπτομερεστέρα ἐστὶν ἔχουσά τι καὶ ἰοῦ καὶ μᾶλλον ἡ ἐκ τῶν κυπρίων ἥλων. ἣν δὴ ἕτεροι καὶ ἡλῖτιν ὀνομάζουσιν. ἡ δὲ τοῦ σιδήρου στύψεως πλείονος μετέχει. καὶ ταύτης μᾶλλον ἡ τοῦ στομώματος. ὅθεν καὶ πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἀμείνων ἐστὶ καθαίρει δὲ καὶ τήκει σάρκας μᾶλλον ἢ τοῦ χαλκοῦ. Λευκάκανθον. οἱ δὲ πολυγόνατον. οἱ δὲ ἰσχιάδα καλοῦσι, ταύτης ἡ ῥίζα τέμνει μὲν καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. θερμαίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην. Λευκὰς θερμαίνει μὲν καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ἐπικρατεῖ δὲ ἡ δριμύτης. Λευκοΐου καὶ σύμπαν μὲν ὁ θάμνος, ῥυπτικῆς ἐστὶ καὶ λεπτομεροῦς δυνάμεως. μᾶλλον δὲ τὰ ἄνθη. καὶ τὰ τούτων ξηρότερα. ὥστε καὶ καταμήνια κινεῖ καὶ ἔμβρυα φθείρει τε καὶ ἐκβάλλει. καὶ εἴ τις αὐτῶν δι' ὕδατος μίξεως ἀμβλύνει τὴν δύναμιν καὶ πρὸς φλεγμονὰς ἁρμόζει. καὶ μάλιστα τὰς ἐν μήτρᾳ. καὶ ῥίζαι δὲ, παραπλησίας οὖσαι δυνάμεως, παχυμερέστεραί τε καὶ γεωδέστεραί πως εἰσί. μετ' ὄξους δὲ τὰς σκιρρουμένας ὠφελοῦσι φλεγμονάς. Λεύκη τὸ δένδρον ἐξ ὑδατώδους τε χλιαρᾶς καὶ γεώδους ὑπάρχον οὐσίας. ῥυπτικῆς μετέχει δυνάμεως. Λιβανωτίδες, τρεῖς ἡ μὲν

τὰ ζῶα. δριμείας εἰσὶ δυνάμεως· γράφουσι γοῦν τινὲς ὡς εἰ μετ᾽ ὄξους ποθείη, βδέλλας ἐκβάλλουσι. Κόρις ἡ πόα. οἱ δὲ ὑπερικόν. δριμὺ καὶ εὐῶδές ἐστιν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ πινόμενος, οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖ. βοηθεῖ δὲ καὶ φαλαγγιοδήκτοις. ἐπὶ δὲ ὀπισθοτονικῶν σὺν ἐλαίῳ συγχρίεται. Κορίαννον ἢ κόριον ἐξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων· λεπτομεροῦς μὲν γεώδους τῆς πικρᾶς· ὑδατώδους δὲ ὑγρότητος χλιαρᾶς. ἔχει δέ τι καὶ στύψεως ὀλίγον ὥστε φλεγμοναῖς τε καὶ ἐρυσιπέλασι μὴ πάνυ ζέουσιν ἁρμόττει. καὶ τοὺς ἁπαλωτέρους ὄγκους διαφορεῖ σύν τινι τῶν προσφόρων. τὸ δὲ σπέρμα ὀλίγον μὲν ποθὲν μετὰ γλυκέος, ἕλμινθας ἐκβάλλει. πλεῖον δὲ ληφθὲν κινεῖ τὴν διάνοιαν. Κόρυδος ἢ κορυδαλλός. τὸ ὄρνεον ἑψόμενον σὺν λιτῷ ζωμῷ τοὺς κολικοὺς ὠφελεῖ. χρὴ δὲ συνεχῶς καὶ πολλάκις ἐσθίειν αὐτὸ σὺν ζωμῷ. Κορωνόποδος ἡ ῥίζα καὶ αὐτὴ πεπίστευται κολικοὺς ὠφελεῖν ἐσθιομένη. Κόστος βραχείας μὲν πάνυ τῆς πικρᾶς· πλείστης δὲ τῆς δριμείας τε καὶ θερμῆς μετέχει ποιότητος. ὅθεν ἐφ᾽ ὧν ἤτοι θερμῆναί τι πρόκειται μόριον ἢ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἕλξαι τινὰ χυμὸν ἐπὶ τὸν κόστον ἔρχονται. οὐρητικός τε οὖν ἐστι. καὶ ἐμμηνίων ἀγωγός. καὶ ἕλμινθας ἀναιρεῖ. ἔχει δέ τι καὶ φυσῶδες. διὸ καὶ ἀφροδίσια παρορμᾷ μετ᾽ οἰνομέλιτος πινόμενος ἰσχιαδικοῖς τε καὶ παραλύτοις. καὶ τοῖς κατὰ περίοδον ῥιγοῦσιν ἁρμόττει μετ᾽ ἐλαίου ἀνατριβόμενον. Κοτυληδών, ἐμψύχει τε καὶ ἀποκρούεται καὶ ῥύπτει καὶ διαφορεῖ. πεπίστευται δὲ τὰ φύλλα αὐτῆς ἐσθιόμενα σὺν τῇ ῥίζῃ λίθους τε θρύπτειν καὶ οὖρα κινεῖν. Κοχλίαι καυθέντες μὲν ξηραντικῆς ἱκανῶς εἰσι δυνάμεως καὶ μετρίως θερμῆς· ὠφελοῦσι δὲ δυσεντερίας τὰς μήπω σηπεδονώδεις, πρὸς τέσσαρα τούτων μέρη μιγνυμένων πεπέρεως λευκοῦ μ α. καὶ κηκίδων μ β. ἄκαυστοι δὲ ὅλοι λεῖοι ἐπιτιθέμενοι κατὰ τῆς γαστρὸς ἐπὶ τῶν ὑδερικῶν καὶ κατὰ τῶν ἄρθρων ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν, ἕως αὐτομάτως ἀποστῶσιν, ὠφέλιμοι γίνονται. καὶ καθάπαξ τὸ διὰ βάθους ὑγρὸν ξηραίνουσιν ἰσχυρῶς. Κρανίας τοῦ δένδρου. ὁ μὲν καρπὸς στρυφνὸς ὤν. ἐσθιόμενος ἰσχυρῶς μὲν ἐπέχει τὴν γαστέρα. καὶ τὰ φύλλα δὲ καὶ οἱ βλαστοὶ τῇ στρυφνότητι ξηραίνουσιν ἰσχυρῶς. ὥστε καὶ τὰ μέγιστα κολλᾶν τραύματα τῶν σκληρῶν σωμάτων. Κράμβη ἡ μὲν ἐδώδιμος. ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως, ἐσθιομένη τε καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη. οὐ μὴν δριμείας ἐναργῶς. τραύματα γοῦν κολλᾷ. καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν. καὶ δυσλύτους ὄγκους ἰᾶται. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν καθ᾽ ὃ καὶ λέπρας θεραπεύει. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς πινόμενον ἕλμινθας ἀναιρεῖ, καὶ μάλιστα τῆς αἰγυπτίας. τῶν δὲ καυλῶν αὐτῆς καυθέντων ἡ τέφρα, καυστικῆς ἐστι δυνάμεως. μετὰ στέατος δὲ πλευρῶν ἀλγήμασι χρονίοις ἁρμόζει. ἡ δὲ ἀγρία ἰσχυροτέρα τῆς ἡμέρου κατὰ πάντα ἐστίν. ὅθεν οὐδὲ εἴσω τοῦ σώματος, ἀλύπως λαμβάνεται. ἡ δὲ θαλαττία ὕφαλμός τε καὶ ὑπόπικρος οὖσα τὴν γαστέρα λαπάττει. Κραταιογόνου τῆς πόας ὁ καρπός. καὶ δριμὺς γευομένοις ἐστὶ καὶ ψυχρὸς κέγχρῳ παραπλήσιος. Κρῆθμον ἁλμυρόν πώς ἐστιν ἅμα βραχείᾳ πικρότητι. διὸ καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ῥυπτική τέ ἐστι καὶ ξηραντική. Κριθαὶ ψύχουσι καὶ ξηραίνουσι κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. ἔχουσι δέ τι καὶ ῥυπτικὸν ὀλίγον. εἰσὶ δὲ τοῦ τῶν κυάμων ἀλεύρου ξηραντικώτεραι. καὶ ἄφυσοι μᾶλλον. τὰ δὲ ἄλφιτα πολὺ καὶ τῶν κριθῶν εἰσι ξηραντικώτερα. ἡ δὲ πτισάνη πρὸς τῷ μᾶλλον ὑγραίνειν. καὶ μᾶλλον ἐστὶ ῥυπτική. Κρίμνον τὸ παχυμερές. οὕτως ὀνομάζεται τοῦ τε πυρίνου καὶ τοῦ ἐκ τῶν ζειῶν ἀλεύρου, τροφιμώτερον μὲν ἀλφίτου. δυσπεπτότερον δὲ κρίμνον ἐστὶ πολτός. Κρίνου τὸ μὲν ἄνθος τῇ κράσει μικτόν ἐστιν ἐκ λεπτομεροῦς τε καὶ γεώδους οὐσίας. καί τινος ὑδατώδους εὐκράτου, ὅθεν καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ συντιθέμενον ἔλαιον διαφορητικῆς τε καὶ μαλακτικῆς ἐστι δυνάμεως, ταῖς κατὰ μήτραν ἁρμόζον φλεγμοναῖς. ἡ δὲ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα ξηραίνει καὶ ῥύπτει καὶ διαφορεῖ μετρίως ὅθεν εἰς τὰ κατακαύματα χρήσιμα ἐστι. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν καὶ νευροτρώτους ὀνίνησι σὺν ὀξυμέλιτι. Κροκοδειλίου, τὸ μὲν σπέρμα καὶ ὁ χυλὸς θερμῆς καὶ ξηρᾶς καὶ διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως. οὖρά τε οὖν κινεῖ καὶ καταμήνια. ἡ δὲ ῥίζα τὰς ἐκ θώρακος ἀναπτύσεις ὠφελεῖ. ἄγει δὲ καὶ διὰ ῥινῶν αἷμα. Κρόκος δευτέρας μὲν ἐστι τάξεως τῶν θερμαινόντων. πρώτης δὲ τῶν ξηραινόντων. στύφει τε καὶ συμπέπτει. Κρόμμυον ἐκ τῆς τετάρτης τάξεώς ἐστι τῶν θερμαινόντων παχυμερὲς τὴν οὐσίαν. ὅθεν αἱμοῤῥοΐδας ἀναστομοῖ προστιθέμενον. ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικόν. ἀλφοὺς δὲ ἀφαιρεῖ σὺν ὄξει καὶ ἀλωπεκίας θᾶττον ἀλκυονίου παρορμᾷ τὰς τρίχας. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ τοὺς ὑποχεομένους ἢ ἀμβλυώττοντας διὰ παχὺν χυμὸν ὠφελεῖ. Κύαμος. οὐ πολὺ τῆς μέσης ἀφέστηκε κράσεως. κατά τε τὸ ψύχειν. καὶ ξηραίνειν. μετέχει δέ τινος καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως ἡ σὰρξ αὐτοῦ. ἀναπτύσεσι γοῦν ταῖς ἐκ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἁρμόζει τοῦ δὲ λέμματος ἔχοντός τι καὶ στύψεως, κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς ὅλος ὁ κύαμος ἁρμόζει ἐν ὀξυκράτῳ ἑψηθείς. καταπλαττόμενος δὲ φλεγμονάς τε καὶ ὄγκους ἰᾶται καὶ γάλα σβεννύουσιν ἐπὶ τῶν τιτθῶν. Κύανος. δριμείας ἐστὶ δυνάμεως καθαιρετικῆς τε καὶ διαφορητικῆς πλείονος. ἢ κατὰ τὸ κιννάβαρι. μετέχει δὲ καὶ στύψεως. Κυκλάμινος. ποικίλην τὴν δύναμιν ἐστίν. καὶ γὰρ ῥύπτει. καὶ τέμνει καὶ ἀναστομοῖ. καὶ ἐπισπᾶται καὶ διαφορεῖ. ὁ μὲν οὖν χυλὸς αὐτῆς, αἱμοῤῥοΐδας ἀναστομοῖ προστιθέμενος καὶ σκληρίας διαφορεῖ σὺν ἄλλοις. μετὰ μέλιτος δὲ τοῖς

θηριοδήκτοις ἁρμόζει. Κληματῖτις ἡ τοῖς κλάδοις περιελίττεται τοῖς δένδροις ὡς σμῖλαξ δριμείας τε καὶ καυστικῆς οὔσης δυνάμεως. ταύτης ὁ καρπὸς μεθ᾽ ὕδατος ποθεὶς ἄγει κάτω φλέγμα καὶ χολήν. τὰ δὲ φύλλα καταπλασθέντα λέπρας ἀφίστησι. Κλινοπόδιον θερμαντικῆς ἐστι δυνάμεως. καὶ ξηραντικῆς. οὐδέ που καυστικῆς ἀλλὰ τρίτης που τάξεως. Κνήκου τῷ σπέρματι πρὸς τὰς καθάρσεις μόνον χρώμεθα. εἰ δέ τις ἔξωθεν αὐτῷ χρῷτο, τῆς τρίτης ἂν εἴη τῶν θερμαινόντων τάξεως.

Κογχύλια παραπλησίας ἐστὶ τοῖς κήρυξι δυνάμεως. Κοιλίαν αἰθυίας ἢ πρόσφατον ἑφθὴν ἢ ὀπτὴν λιπανθεῖσαν εὐστόμαχον εἶναί φασιν ἐν βρώσει. ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς τῶν ἀλεκτορίδων ἔνδον τῆς κοιλίας χιτῶνα ξηρὸν πινόμενον. ἄμφω δὲ ψευδῆ φησὶν ὁ Γαληνὸς εὑρηκέναι πειράσας. τὴν δὲ τῆς φάττης τῆς ὀρνέου κοιλίαν κατ᾽ ὀλίγον σιτιζομένην. λίθους ἐξουρεῖν φησὶν ὁ Διοσκορίδης. ἡ δὲ τῆς γαλῆς κοιλία πινομένη παντὸς ἀλεξιφάρμακον θηρίου λέγεται. Κόκκος κνίδιος. ὁ καρπός ἐστι τῆς θυμελαίας. οὐχ ὁ τῆς χαμελαίας ὥς τινες ᾠήθησαν. δριμείας μὲν ὢν καὶ καυστικῆς δυνάμεως. καθαίρει δὲ κάτω ποθεὶς ὕδωρ. Κόκκος βαφικὸς ἀδήκτως ξηραίνει. διὸ τοῖς τε μεγάλοις ἁρμόττει τραύμασι. καὶ τοῖς νευροτρώτοις σὺν ὄξει ἢ ὀξυμέλιτι λειωθεῖσα. Κοκκυμηλέας ὁ καρπὸς ὑπάγει γαστέρα πρόσφατος μὲν μᾶλλον ξηρανθεὶς δὲ ἧττον. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ τὰς κατὰ γαργαρεῶνα φλεγμονὰς ἰᾶται διακλυζόμενον. τὸ δὲ κόμμι τοῦ δένδρου τμητικῆς ἐστι καὶ λεπτομεροῦς δυνάμεως. ὅθεν φασὶν οἴνῳ μετ᾽ οἴνου πινόμενον λίθων εἶναι θρυπτικόν. σὺν ὄξει δὲ λειχῆνας ἰᾶσθαι παίδων. ὁ δὲ τῶν ἀγρίων κοκκυμήλων καρπός, στυπτικὸς ἱκανῶς ἐστι καὶ σταλτικὸς γαστρός. ὀνομάζεται δὲ τὸ φυτὸν τοῦτο κατὰ τὴν οὐσίαν προύμνων, ἔοικε δὲ τὰ ὄμβρια κοκκύμηλα τὰ νῦν δαμασκηνὰ προσαγορευόμενα ὥς φησιν ὁ Γαληνός. κόλλα, ἡ ἐκ μοσχέλεως τε καὶ γύρεως γινομένη, ἐμπλαστικῆς καὶ στυπτικῆς ἐστι δυνάμεως. Κολοκύνθη. ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς ἐστι κράσεως κατὰ τὴν β΄ ἀπόστασιν. ὅθεν ὅλη καταπλαττομένη τὰς θερμὰς ἐμψύχει φλεγμονάς. Κολοκυνθὶς καθαρτικῆς ἐστι δυνάμεως ἰσχυρᾶς. χωρὶς δὲ αὐτῆς ὁ χυλὸς ἐγκλυζόμενος ἰσχιάδας ὀνίνησι. Κόμαρος. στρυφνὸς τῇ ποιότητι τὸ δένδρον ἅμα τῷ καρπῷ. μεμαίκυλον δὲ αὐτὸν ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ κακοστόμαχος οὗτος καὶ κεφαλαλγής. Κόμμι. ξηραντικῆς ἐστι καὶ ἐμπλαστικῆς δυνάμεως. καὶ διὰ λειότητα καὶ τραχύτητας ἰᾶται. Κονία. τὸ δὲ περίπλυμα τῆς τέφρας ὀνομάζεται. ῥυπτικωτάτη τε καὶ ξηραντικωτάτη πασῶν ἐστίν. ἥ τε ἐκ τῆς συκίνης. καὶ τῆς τῶν τιθυμάλλων. καὶ σχεδὸν ἤδη τῆς σηπτικῆς δυνάμεως. εἰ δὲ προσλάβοι καὶ τιτάνου τέφρα καυστικὴν ἐργάζεται τὴν κονίαν. ἣν δὴ καὶ πρωτόστακτον ὀνομάζουσι τοῖς κλυστικοῖς μάλιστα μιγνυμένην φαρμάκοις. ἰσχυροτάτη δὲ πασῶν ἐστὶν ἡ ἐκ μόνης τιτάνου γινομένη. Κόνυζαι. ἀμφότεραι ξηραίνουσι καὶ θερμαίνουσι κατὰ τὴν γ΄ τινα ἀπόστασιν. ὅθεν καὶ τοὔλαιον ἐν ᾧ ἕψεται τὰ κατὰ περίοδον ῥίγη παύει. καὶ τὰ ἄνθη δὲ παραπλησίας ἐστὶ δυνάμεως ὥσπερ τὸ ἀφέψημα καταμήνιά τε κινεῖ καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει. ἡ δὲ ἐν τοῖς εὐύδροις χωρίοις φυομένη δυσωδεστέρα καὶ ἀσθενεστέρα τὴν δύναμιν ἐστίν. Κόπρος. ἅπασα μὲν θερμῆς τε καὶ ξηραντικωτάτης καὶ διαφορητικωτάτης ἐστὶ δυνάμεως. ἐξαλλάττεται δὲ παρὰ τὴν τοῦ ἐκκρίνοντος αὐτὴν ζώου κρᾶσίν τε καὶ δίαιταν. ἡ μὲν οὖν τῶν κυνῶν ὅταν ὀστοφαγήσωσι ξηρανθεῖσα δυσεντερικοὺς ἰᾶται μετὰ σχιστοῦ πινομένη γάλακτος. ἕλκη τε παλαιὰ τοῖς πρὸς ταῦτα μιγνυμένη φαρμάκοις. ὠφελεῖ δὲ τῶν συναγχικῶν καὶ τῶν κατὰ παρίσθμια φλεγμονῶν. μέλιτι ἀναληφθεῖσα διαχρίεται. τούτους δὲ καὶ ἡ τῶν ἀπυρίτως διαιτηθέντων παίδων κόπρος. μειζόνως ὀνίνησιν. ἡ δὲ τῶν λύκων. καὶ αὐτὴ λευκοτέρα ἐπὶ πλεῖον θάμνων εὑρισκομένη κολικοὺς γενναίως ὀνίνησιν. οὐ πινομένη μόνον. ἀλλὰ καὶ περιαπτομένη. ἐξαρτᾶν δὲ αὐτὴν δι᾽ ἐρίου ἀπὸ λυκοβρώτου προβάτου ἢ ἐλαφείου δέρματος. ἡ δὲ τῶν αἰγῶν κόπρος δριμυτέρα τε οὖσα καὶ διαφορητικωτέρα. τοὺς σκιρρώδεις ὄγκους διαφορεῖ καταπλαττομένη. καὶ μάλιστα τῶν σκληροσαρκῶν. καυθεῖσα δὲ ῥυπτικωτέρα τε καὶ λεπτομερεστέρα γίνεται. ἡ δὲ τῶν βοῶν ἔχει καί τινα ἑλκτικὴν δύναμιν. σφηκῶν γοῦν καὶ μελιττῶν ἰᾶται πληγὰς καὶ τῶν ὑδεριώντων ὅλον τὸ σῶμα βολβίτοις καταχριόμενον οὐκ ὀλίγῳ μεγάλως ὀνίνησιν. ἡ δὲ τῶν προβάτων, σὺν ὄξει μυρμηκίας τε καὶ ἀκροχορδόνας. καὶ δοθιῆνας καὶ ἥλους ἰᾶται. ἡ δὲ τῶν ἀγρίων περιστερῶν, δριμυτέρα πολλῷ τῶν ἄλλων ὑπάρχουσα. φοινίσσει μετὰ σπέρματος καρδάμου. ἡ δὲ τῶν κατοικιδίων ὀρνίθων δι᾽ ὀξυμέλιτος ἢ ὄξους ἢ οἰνομέλιτος πινομένη, τοὺς πνίγοντας μύκητας ἐξεμεῖσθαι ποιεῖ. καὶ ἀλεξιφάρμακος γίνεται. ταύτην δὲ καὶ τοῖς κολικοῖς ἐδίδου τις πιεῖν. τινὲς δὲ καὶ τὴν τῶν πελαργῶν φασὶ πινομένην, ὀρθοπνοϊκοὺς ὠφελεῖν. ἡ δὲ τῶν μυῶν ῥυπτικωτέρα τῶν ἄλλων οὖσα, ἀλωπεκίαις τε ἁρμόττει καὶ τῶν παιδίων τῇ ἕδρᾳ προστιθεμένη, πρὸς ἔκκρισιν προξενεῖ. ἡ δέ γε τῶν ψαρῶν, ὅταν ὄρυζαν φάγωσι ῥυπτικὴ γίνεται. ὥστε καὶ ἐφήλεις ἀποσμήχειν. ἡ δὲ τῶν χερσαίων κροκοδείλων ἀλφοὺς ἀπορύπτει. ὥσπερ οὖν ἡ τῶν νειλοκροκοδείλων λευκώματα λεπτύνειν πεπίστευται. Κοράλλιον ὥσπερ δενδρῶδές ἐστι φυτὸν ἀπολιθούμενον, οὐκ ἐν χέρσῳ φυόμενον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης, ἐρυθρὸν τὴν χροιάν. ὅμοιον λίθῳ, δυνάμει δὲ ξηραντικὴν ἱκανῶς καὶ μετρίως στυπτικήν. ἁρμόζει γοῦν αἱμοπτοϊκοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς. Κόρεις

κτος. οἱ δὲ κλῶνες ἰσχυρῶς τε καὶ ἀδήκτως θερμαίνουσιν. ὅθεν πρὸς τοῖς ἤδη τοῦ μεγάλου λεχθεῖσι. καὶ ἰσχιαδικοὺς ἐνιέμενον αὐτῆς τὸ ἀφέψημα χολώδη κενοῖ. ἐνίοτε δὲ καὶ αἱματώδη. καὶ μεγάλως ὠφελεῖ. Κέρας αἰγός τε καὶ ἐλάφου κεκαυμένον. ὀδόντας τε λαμπρύνει. καὶ προστέλλει τὰ οὖλα πλαδῶντα. τὸ δὲ τῆς ἐλάφου κέρας, μετ' οἴνου λειούμενον εἶτα περιπλασσόμενον ὀδόντας σειομένους ἵστησι. μετὰ τὸ καυθῆναι δὲ πλυθέν. δυσεντερίας τε καὶ κοιλιακοὺς καὶ πτύσεις αἵματος καὶ ἰκτερικοὺς ὠφελεῖ πλῆθος κοχλιαρίων δύο. μίγνυται δὲ καὶ ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσι. τὸ δὲ ταύρου κέρας. μεθ' ὕδατος πινόμενον αἱμορραγίας ἐπέχει. Κεράσια. τὰ μὲν γλυκέα μᾶλλον ὑπέρχεται. τὰ δ' αὐστηρὰ, μᾶλλόν εἰσιν εὐστόμαχα. τὰ μέντοι ὀξέα τοῖς φλεγματώδεσι καὶ φλεγματικοῖς στομάχοις ἁρμόττει διὰ τὸ τμητικόν. τὸ δὲ κόμμι τοῦ δένδρου τὰς τετραχυσμένας ἀρτηρίας λεαίνει. καὶ λιθιῶντας ὀνίνησι μετ' οἴνου πινόμενον. Κερατωνία. καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς τὰ κεράτια ξηραντικῆς ἐστὶ καὶ ψυκτικῆς δυνάμεως μετέχων δηλονότι καὶ γλυκύτητός τινος. Κεφαλαὶ ταριχηρῶν μαινίδων καυθεῖσαι ξηραντικῆς γίνονται δυνάμεως οὐ πάνυ δριμείας. τὰς ἐν ἕδρᾳ γοῦν ῥαγάδας καὶ γαργαρεῶνας χρονίως ἐσκιρρωμένους ὠφελοῦσιν. ἡ δὲ τῆς σμαρίδος κεκαυμένη ὅλη πρὸς ἀλωπεκίας ποιεῖ μετὰ στέατος ἀρκείου. τὸ δ' αὐτὸ δρᾷ καὶ ἡ τοῦ μυὸς κεκαυμένη μετὰ μέλιτος. ἡ δὲ τοῦ ἰκτίνου ξηρὰ αὐτὴ τῶν πτιλῶν ὅσον τοῖς τρισὶν ἐπᾶραι δακτύλοις μεθ' ὕδατος πινομένη ποδαλγικοὺς ὠφελεῖ. τὴν δὲ τῆς σαύρας φασὶν σκόλοπας ἐξάγειν καὶ μυρμηκίας. καὶ ἀκροχορδόνας καὶ ἥλους. Κηκίς. ἡ μὲν ὀμφακίτης, στρυφνὸν ἱκανῶς ἐστὶ φάρμακον, ὅθεν ξηραίνει. καὶ ἀποκρούεται τὰ ῥεύματα καὶ συνάγει. καὶ σφίγγει τὰ χαλαρὰ καὶ ἄρρωστα μόρια. καὶ πᾶσι τοῖς ῥοώδεσιν ἁρμόττει πάθεσιν. καὶ κείσθω τῆς τρίτης μὲν τῷ ξηραίνειν. δευτέρας δὲ τῷ ψύχειν τάξεως. ἡ δὲ ἑτέρα ἡ ξανθὴ καὶ χαύνη. καὶ μεγάλη. ξηραίνει μὲν ἧττον δὲ ἐκείνης, τοσοῦτον ὅσον καὶ στύψεως ἀπολείπεται. τὰς δὲ ἐν ἕδρᾳ φλεγμονάς τε καὶ προπτώσεις ἑψουμένη ὠφελεῖ. καυθεῖσαι δὲ καὶ ὀξυσβεσθεῖσαι ἴσχαιμοι γίνονται. Κηπαία ἐμφερής ἐστι τῇ ἀνδράχνῃ. βοηθεῖ δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα πινόμενα ψωριώσῃ τῇ κύστει. ἡ δὲ ῥίζα μετὰ ἀσπαράγου τοῦ μυακανθίνου πινομένη. στραγγουρίας ὠφελεῖ τὰς ἐπὶ ἐμφράξει. Κηρός. εὔκρατος ὢν ὕλη τῶν ἄλλων γίνεται φαρμάκων. αὐτὸς δὲ καθ' αὑτὸν τῶν ἠρέμα ῥυπτικῶν ἂν εἴη. ἔχει γάρ τι βραχὺ διαφορητικῆς τε καὶ θερμῆς δυνάμεως. Κηρύκων. τὸ μὲν ὄστρεον καυθὲν ξηραντικῆς ἱκανῶς ἐστὶ δυνάμεως, ἀδήκτου. διὸ τοῖς κακοήθεσι τῶν ἑλκῶν ἁρμόζει. ἤδη δὲ τῶν σηπεδονωδῶν μετ' ὄξους ἢ οἴνου ἢ ὀξυμέλιτος αὐτοῖς χρηστέον. τῆς δὲ ἰδίας σαρκὸς αὐτῶν ἔτι ζώντων ἐν ἐλαίῳ ἑψηθείσης. ὠταλγίας ὠφελεῖ τοὔλαιον ἐγχεόμενον. Κίκεως ὁ καρπός. ὅστις καὶ καθαίρει ῥυπτικήν τε καὶ διαφορητικὴν ἔχει δύναμιν. οὕτω δὲ καὶ τὸ φύλλον, ἀλλὰ ἀσθενέστερον. περὶ δὲ τοῦ ἐλαίου εἴρηται. Κιννάβαρις δριμείας μετρίως ἐστὶ δυνάμεως. ἔχει δέ τι καὶ στύψεως. Κιννάμωμον, ἄκρως ἐστὶ λεπτομερές. οὐ μὴν ἄκρως γε θερμόν. ἀλλ' ἐκ τῆς τρίτης που τάξεως. οὐδὲν δὲ οὕτω ξηραίνει τῶν ἐξ ἴσου θερμαινόντων αὐτῷ διὰ τὸ λεπτομερὲς τῆς οὐσίας. ἡ μέντοι κινναμωμὶς οἷόν περ ἀσθενές τι κιννάμωμον. ἔνιοι δὲ αὐτὴν ψευδοκιννάμωμον ὀνομάζουσιν. Κιρκαίας ἡ μὲν ῥίζα θερμαντικὴ καὶ εὐώδης ἐστίν. ἥτις σὺν οἴνῳ πινομένη ὑστέρας ἐκκαθαίρει. ὁ δὲ καρπὸς σὺν ῥοφήματι πινόμενος, γάλα γεννᾷ. Κίσσηρις, ῥυπτικὴ καὶ μάλιστα τῶν ὀδόντων ἐστίν. οὐ μόνον τῇ δυνάμει, ἀλλὰ καὶ τῇ τραχύτητι. ἐμβάλλεται δὲ καὶ εἰς τὰ σαρκωτικὰ τῶν ἑλκῶν φάρμακα. καὶ εἰς τὰ σμηκτικὰ τῶν περὶ τὸ δέρμα. εἰ δὲ καυθείη. λεπτομερεστέρα μὲν δακνώδης δὲ γίνεται. πλυνομένη δὲ τὸ δακνῶδες ἀποτίθεται. Κισθός. ὁ κίσθαρος. στυπτικός ἐστι θάμνισκος καὶ ψυχρὸς ἠρέμα τὴν δύναμιν. τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ, καὶ οἱ βλαστοὶ τοσοῦτον ξηραίνουσιν. ὥστε καὶ τραύματα κολλᾶν. τὰ δὲ ἄνθη ξηρότερα περί που κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν ὄντα. δυσεντερίας τε, καὶ τὰ ἄλλα ῥοώδη ἰᾶται πινόμενα. ἔξωθεν δὲ καὶ τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ὠφελεῖ. Κισσὸς, ἐξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων. στύφει τε γὰρ καὶ ψύχει. καὶ δριμύς ἐστι καὶ θερμός. ὑδατώδους μετέχων οὐσίας καὶ χλιαρᾶς ὁ χλωρός. οὗ τὰ φύλλα ἑψηθέντα σὺν οἴνῳ τραυμάτων ἐστὶ κολλητικά. πυρίκαυτά τε καὶ σπληνικοὺς ὠφελεῖ. ὁ δὲ χυλὸς ἐρρινόν ἐστι φάρμακον. καὶ τὰ χρόνια τῶν ἐν ὠσὶν ἰᾶται ῥεύματα. τὸ δὲ δάκρυον αὐτοῦ δριμύτερον ὑπάρχον. φθεῖρας κτείνει. καὶ τρίχας ψιλοῖ. Κίτρεον ὃ καὶ μῆλον μηδικόν. τὸ μὲν μέσον αὐτοῦ ὀξῶδες. ἢ ἄποιον ἐν ᾧ τὸ σπέρμα τρίτης ἐστὶ τῶν ψυχόντων τε καὶ ξηραινόντων τάξεως. ὁ δὲ φλοιὸς ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν, οὐκέτι δὲ ψύχει. ἀλλ' ἔστι δριμύς. ἡ δὲ σὰρξ αὐτοῦ παχύχυμός τε ἐστὶν καὶ φλεγματικὴ καὶ ψυχρά. τὸ δὲ σπέρμα διαφορεῖ τε καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. καὶ τὰ φύλλα δὲ τοῦ δένδρου, ξηραντικῆς τε καὶ διαφορητικῆς εἰσι δυνάμεως. Κιχώριον ἢ πικρίς. οἷον ἀγρία σέρις ἐστί. ψύχουσά τε καὶ ξηραίνουσα κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. ἔχει δὲ καὶ στυπτικὸν ὅθεν ἡπατικαῖς ἁρμόττει δυσεντερίαις. Κληματῖτις. οἱ δὲ δαφνοειδὲς οἱ δὲ μυρσινοειδὲς, οἱ δὲ πολυγονοειδές. κλήματα ἔχει μακρὰ ὡς ὀλοσχοίνου τὸ πάχος πέταλον ἐμφερὲς δάφνῃ ξηραντικῆς ἐστὶ δυνάμεως. διαρροίας γοῦν. καὶ δυσεντερίας καὶ ὀδόντων πόνους παύει. καὶ

τὴν ἰσχάδα φυλάττειν λέγονται. Κανθαρίδες αἱ τοῖς πυροῖς ἐγγινόμεναι, μηλίνας ἐγκαρσίους ζώνας ἔχουσαι, ὄξους θερμανθέντος ἀτμῷ πνιγεῖσαι πολύχρηστοι γίνονται. τούς τε γὰρ ψωρώδεις ὄνυχας ἐκβάλλουσι σὺν κηρωτῇ. καὶ ἥλους καὶ τὰ ψωρώδη τῶν παθῶν ὠφελοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ σηπτικαὶ καὶ καυστικαί. τινὲς δὲ καὶ τοῖς οὐρητικοῖς φαρμάκοις ἐλάχιστον αὐτῶν μίξαντες ἔδωκαν. Καννάβεως ὁ καρπὸς ἄφυσος καὶ ξηραντικός ἐστιν. ὥστε καὶ τὴν γονὴν ξηραίνει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ χλωρὸς πρὸς ὤτων ἀλγήματα τὰ κατ᾽ ἔμφραξιν ποιεῖ. Καύκωνον. τὸ τῆς ἄκτης ἄνθος ἐστὶ περὶ οὗ λέλεκται. Κάπνιον οἱ δὲ καπνός. ἀθροίζεται μὲν ἐκ τοῦ φυτοῦ χυλὸν αὐτοῦ πολὺ δάκρυον ἐπισπᾶσθαι καὶ γὰρ ὀξυδορκίαν ποιεῖ. δριμὺς δὲ καὶ πικρός ἐστιν. ὅθεν οὖρά τε χολώδη προτρέπει πολλά. καὶ τὰς καθ᾽ ἧπαρ ἐμφράξεις τε καὶ ἀτονίας ἰᾶται στόμαχόν τε ῥώννυσι καὶ γαστέρα λαπάττει.

Καππάρεως ἡ ῥίζα ῥύπτει μὲν καὶ διακαθαίρει. καὶ τέμνει καὶ διαφορεῖ τῇ τε πικρότητι καὶ δριμύτητι. συνάγει δὲ καὶ σφίγγει καὶ πιλεῖ τῇ στρυφνότητι. διὸ σπλῆνάς τε σκιρρώδεις ὀνίνησι πινομένη τε καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη, καὶ καταμήνια κινεῖ. καὶ ἀποφλεγματίζει. τά τε κακοήθη τῶν ἑλκῶν ὠφελεῖ. καὶ ὀδόντων πόνους ἰᾶται. ὄγκους τε διαφορεῖ καὶ ἀλφοὺς καὶ τοὺς ἐν ὠσὶ σκώληκας ἀναιρεῖ. καὶ τὰ φύλλα δὲ καὶ ὁ καρπὸς παραπλησίας μὲν ἀσθενεστέρας δὲ δυνάμεώς ἐστιν. Καρδάμου τὸ σπέρμα καυστικόν ἐστιν ὥσπερ τὸ νᾶπυ. διὸ καὶ φοινίσσει καταπλαττόμενον. τέμνει δὲ καὶ τοὺς παχεῖς χυμοὺς σὺν ἑτέροις τισὶν ὁμοίοις. καὶ ἡ πόα δὲ ξηρὰ μὲν παραπλησίας ἐστὶ δυνάμεως, ὑγρὰ δὲ μετριωτέρα. διὸ καὶ ὠμὴν αὐτὴν ἐσθίουσι. Καρδάμωμον. δριμὺ μὲν καὶ αὐτὸ τοῦ δὲ καρδάμου ἀσθενέστερον. ἔχει δέ τι καὶ πικρότητος δι᾽ ἣν τὰς ἕλμινθας ἀναιρεῖ καὶ τὰς ψώρας ἀπορρύπτει σὺν ὄξει. Καρὶς λειωθεῖσα καὶ μετὰ ῥίζης βρυωνίας καὶ πινομένη ἕλμινθας κτείνει. Καρκίνων καυμένων ἡ τέφρα. τῶν μὲν ποταμίων ξηραντική ἐστιν ὁμοίως τῇ τῶν ἐχίνων τε καὶ κοχλιῶν. ἰδιότητι δὲ τῆς ὅλης οὐσίας θαυμαστῶς ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων ἐνεργεῖ πινομένη. ἡ δὲ τῶν θαλαττίων ὑπερβάλλουσαν ἔχουσα τὴν ξηρότητα τούτοις μὲν οὐχ ἁρμόττει, τοὺς δὲ μᾶλλον ξηραίνεσθαι χρήζοντας ὠφελεῖ. καταπλαττόμενος δὲ λεῖος ὁ ποτάμιος σκόλοπάς τε καὶ ἀκίδας ἀναβάλλει. Καρόου τὸ σπέρμα ξηραίνει καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν. ἄφυσόν τέ ἐστι καὶ οὐρητικόν οὐ τὸ σπέρμα μόνον ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ φυτόν. Καρπήσιον ἀρωματίζον ἐστὶ καὶ λεπτομερές. ῥύπτει τε γοῦν τὰς τῶν σπλάγχνων ἐμφράξεις καὶ οὐρεῖν κινεῖ καὶ νεφροὺς ἐκκαθαίρει λιθιῶντας. Καρύα τὰ δένδρα ἔχει μέντοι κἂν τοῖς βλαστοῖς στυπτικόν πλεῖστον δὲ ἐν τοῖς τῶν καρύων λέμμασιν. ὁ γοῦν χυλὸς αὐτῶν ἑψόμενος σὺν μέλιτι στοματικὸν γίνεται φάρμακον. τὸ δὲ λέπος αὐτῶν καυθὲν λεπτομερὲς γίνεται καὶ ξηραντικὸν ἀδήκτως. τὸ δὲ ἐδώδιμον αὐτῶν ἐλαιῶδες ὂν ῥᾳδίως ἐκχολοῦται. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον λεπτομερές ἐστι καὶ διαφορητικόν. ὄγκων τε καὶ σηπεδόνων. τὰ δ᾽ ἔτι καίρια διὰ παλαιότητα ῥυπτικὴν ἔχουσι τὴν ὑπὲρ τὸ δέρμα δύναμιν. τὸ δὲ ποντικὸν ὃ δὴ καὶ λεπτοκάρυον καλοῦσι, ψυχρότερόν ἐστι καὶ αὐστηρόν. τὰ δ᾽ ἄλλα τῷ μεγάλῳ παραπλησίως. Καρυόφυλλον. οὐ πρὸς ταὐτὸν καὶ τὴν οὐσίαν ἔχει ἀλλ᾽ ἐκ τῆς ἰνδίας. ἔστι δ᾽ αὕτη τινὰ δένδρου καρφοειδῆ μέλανα ὅσον δακτύλου σύνεγγυς τὸ μῆκος φέρεται ἀρωματίζοντα καὶ δριμέα ὑπόπικρα θερμά τε καὶ ξηρὰ περί που τρίτης τάξεως. πολύχρηστά ἐστιν ἐν ὄψοις τε καὶ ἑτέροις φαρμάκοις. Κάσαμον τοῦτό φασί τινες εἶναι τὸν καρπὸν τοῦ βαλσάμου, περὶ οὗ κατ᾽ ἐκεῖνο λέλεκται. Κασία θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν. καὶ λεπτομερὴς ἱκανῶς ἐστὶ καὶ δριμεῖα καὶ μετρίως στύφουσα. τέμνει τε οὖν ἅμα καὶ διαφορεῖ καὶ ῥώννυσι τοῖς ὀργάνοις ἐντιθεῖσα. ἄγει δὲ καὶ καταμήνια. Καστόριον θερμαίνει καὶ ξηραίνει μετὰ λεπτομερείας ὑπερβαλλούσης δι᾽ ἣν πρὸς τὰς ἀρθρίτιας καὶ τοῖς τῶν νεύρων ἐπὶ πλήθει χυμῶν πάθεσιν ἁρμόττει καὶ τὰ κατεψυγμένα ῥᾳδίως ἀναθερμαίνει. ἔξωθέν τε προσφερόμενον καὶ πινόμενον μετὰ τοῦ μηδὲν ἕτερον βλάπτειν μόριον, κἂν μετρίως πυρέττωσιν. ὥσπερ ἐπὶ τῶν καταφορῶν καὶ ληθάργων. κινεῖ δὲ καὶ καταμήνια. καὶ χωρίον ἐκβάλλει. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸν θώρακα παθῶν καὶ διὰ τῆς ῥινὸς θυμιώμενον, μεγάλως ὀνίνησι. Καυκαλίς. οἱ δὲ δαῦκον ἄγριον. θερμαίνει τε γὰρ ὡς ὁ δαῦκος καὶ ξηραίνει καὶ διουρεῖται καὶ ταριχεύεται εἰς ἀπόθεσιν. Κέγχρος ψύχει μὲν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν, ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. ἔστι δέ πως καὶ λεπτομερὴς ἐπ᾽ ὀλίγον. ἔξωθεν οὖν διά τε μαρσίππων πυριουμένη, καὶ καταπλαττομένη ξηραίνειν πέφυκεν. Κέδρος, ἥ τε θαμνώδης ὁμοία ταῖς ἀρκεύθοις καὶ τὸ δένδρον. θερμαίνουσι καὶ ξηραίνουσι κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. τὸ δ᾽ ἐξ αὐτῶν ἔλαιον ὃ καλοῦσι κεδραίαν καὶ τῆς τετάρτης ἐφάπτεται λεπτομερὴς ἱκανῶς ὑπάρχουσα. τὰς μὲν οὖν ἁπαλὰς σάρκας ἑτοίμως τε καὶ ἀνωδύνως σήπει. τὰς δὲ σκληρὰς καὶ μάλιστα τῶν νεκρῶν ξηραίνει τε καὶ ἀσήπτους διαφυλάττει. φθεῖράς τε καὶ κονίδας καὶ ἀσκαρίδας καὶ τοὺς ἐν ὠσὶ σκώληκας ἀναιρεῖ. καὶ ἄλλα πλεῖστα δρᾷ. Κενταυρίου τοῦ μεγάλου ἡ ῥίζα, δριμεῖά τε καὶ θερμὴ μετὰ γλυκάδους στύψεώς ἐστι καταμήνια γοῦν προτρέπει καὶ ἔμβρυα φθείρει τε. καὶ ἐκβάλλει τραύματά τε κολλᾷ καὶ αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ καὶ τἄλλα τὰ κατὰ θώρακα. τοῦ δὲ μικροῦ ἡ μὲν ῥίζα ἄπρα-

καὶ ἁρμόζει διαθέσεσι πινομένη τε καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη. Ἱδρῶτα καθ' αὑτὸ μὲν συνάγειν ῥυπῶδές ἐστι. μίγνυται δὲ ἐν ταῖς παλαίστραις τῶν γυμναζομένων τῷ πάτῳ τὸ ἀποκρουστικὸν μόνον ἔχοντι καὶ γίνεται τὸ ὅλον διαφορητικόν. ἐπὶ γοῦν τῶν φλεγμαινόντων τιτθῶν δραστικόν ἐστι βοήθημα. καὶ πρὸς τὸ σβέσαι τὸ πυρωμένον αὐτοῖς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βουβῶνας. εἰ δὲ ξηρότερον εἴη, συμμαλακτέον αὐτὸ κυπρίνῳ ἢ ῥοδίνῳ. Ἰξὸς θερμαίνει μετὰ δριμύτητος. ἕλκει γοῦν ἐκ τοῦ βάθους ἰσχυρῶς καὶ διαφορεῖ παραπλήσιον τῇ θαψίᾳ. πολλῷ δὲ ἐκείνης ἐστὶν ἀσθενέστερος. Ἰξοῦ τὰ φύλλα τὴν ὑδατώδη καὶ ὑπόψυχρον ἐπικρατοῦσαν οὐσίαν κέκτηται. Ἰὸς δριμεῖαν ἔχει ποιότητα γευσαμένοις διαφορητικός τε καὶ καθαιρετικὸς καὶ τμητικὸς ὑπάρχων, οὐχ ἁπαλῆς μόνον. ἀλλὰ καὶ σκληρᾶς σαρκός. εἰ δέ τις ὀλίγον αὐτοῦ μίξειε πολλῇ κηρωτῇ. ῥυπτικὸν ἀδήκτως ἐργάσεται φάρμακον. Ἱππόκαμπος θαλάσσιον ἐστὶ ζῶον, οὗ καυθέντος ἡ τέφρα σὺν πίσσῃ ὑγρᾷ ἀλωπεκίας δασύνει. Ἱππολάπαθον ἐν ἕλεσι γίνεται λαπάθῳ παραπλήσιον ὑπάρχον. Ἱππομάραθρον τὸ μὲν κάχρυϊ προσεοικός, ξηραντικώτερον ἐστὶ τοῦ μαράθρου διὸ καὶ τὴν γαστέρα ἵστησι καὶ λίθους θρύπτει καὶ καταμήνια κινεῖ. τὸ δὲ σπέρμα ἔχον ὅμοιον τὸ τοῦ κοριάνου παραπλήσιον μὲν ἐκείνῳ ἀσθενέστερον δέ. Ἱπποποτάμου ὄρχεις ξηροὶ πινόμενοι πρὸς ἑρπετῶν δήγματα ὠφελεῖ. Ἱπποσέλινον παραπλησίαν ἔχει τῷ σελίνῳ τὴν δύναμιν. ἀσθενέστερον δέ. Ἱππουρίς. στυπτικὴν μετὰ πικρότητος ἔχει ποιότητα. καὶ διὰ τοῦτο ξηραίνει ἰσχυρῶς τε ἅμα καὶ ἀδήκτως. τραύματα γοῦν τὰ μέγιστα κολλᾷ. καὶ ἐντεροκήλαις ὀνίνησι καὶ τὰ ῥοώδη τῶν παθῶν ἰᾶται μετ' οἴνου πινομένη. Ἱππόφαες. οἱ δὲ ἱππόφαιστον ᾧ γνάμπτουσι τὰ ἱμάτια θάμνος ἐστὶ φρυγανώδης οὗ ἡ ῥίζα ὀπίζεται καθάπερ ἡ θαψία. τοῦ δὲ ὀποῦ ὁ βολὸς, εἷς σὺν ὀροβίνῳ ἀλεύρῳ δοθεὶς καθαίρει χολὴν καὶ φλέγμα. καὶ ὅλον δὲ τὸ φυτὸν ξηραινόμενον καθαρτικὸν γίνεται. Ἶρις θερμαντική τε καὶ λεπτομερὴς ἱκανῶς ἐστὶ καὶ ῥυπτικὴ καὶ συμπεπτική. ῥήξεις γοῦν ἁρμόττει καὶ εὐανάγωγα ποιεῖ τὰ κατὰ θώρακα. καὶ στρόφους ἰᾶται. καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καθαίρει, πινομένη δὲ σὺν μελικράτῳ κοιλίαν κενοῖ.

Ἰσάτις ἡ μὲν ἥμερος ᾗ οἱ βαφεῖς χρῶνται ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως, ἔχουσα καὶ στύψιν. ταῦτά τοι καὶ τὰ μεγάλα τραύματα τῶν σκληρῶν κολλᾷ σωμάτων. καὶ τὰ αἱμορραγοῦντα ὠφελεῖ. καὶ τοὺς οἰδηματώδεις ὄγκους διαφορεῖ. καὶ πᾶσι τοῖς κακοήθεσιν ἀνθίσταται. ἡ δὲ ἀγρία δάκνουσα μᾶλλον. καὶ διὰ τοῦτο ξηραντικωτέρα τε γινομένη πρὸς μὲν τὰς ὑγρὰς σηπεδόνας ἰσχυρότερον ἀνθίσταται πρὸς δὲ τὰ ἄλλα χεῖρον ἐστὶ δάκνουσα. διὰ δὲ τὸ ἰσχυρὸν τῆς δυνάμεως καὶ τοῖς σπληνικοῖς ἐστὶ χρήσιμος. Ἰσόπυρον. ἢ φασίολον σπέρμα πικρὸν καὶ ὑπόστρυφνον ἔχει ῥύπτει τοιγαροῦν καὶ τέμνει τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς καὶ μετὰ τοῦ συνάγειν καὶ σφίγγει τὰ σώματα. διὸ καὶ τὰ ἐν βάθει καθαίρει. καὶ αἱμοπτυϊκοῖς οὐκ ἀπρεπές. Ἰτέας τά τε φύλλα καὶ τὸ ἄνθος ἀδήκτου ξηραντικῆς ἐστὶ δυνάμεως. ἔχει δέ τινα καὶ στύψιν ξηρότερος δὲ ὁ φλοιὸς οὗ καυθέντος ἡ τέφρα τῶν ἰσχυρῶς ἐστὶν ξηραινόντων ἥλους γὰρ καὶ μυρμηκίας αἴρει σὺν ὄξει. Ἰχθυοκόλλα ἐμπλαστικῆς ἐστὶ καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως. εὐθετεῖ δὲ εἴς τε καὶ κολλητικὰς ἐμπλάστρους. καὶ εἰς τὰς λεπτικὰς δυνάμεις καὶ εἰς τετανότητα προσώπου.

ἀρχὴ τοῦ κ.

Κ ακάνου ἡ ῥίζα ξηραντικὴ μετρίως ἐστὶν καὶ ἄδηκτος ἐμπλαστική διὸ τὰς τῆς ἀρτηρίας τραχύτητας ὀνίνησιν ἐκλειχομένη τε σὺν οἴνῳ. καὶ διαμαλαττομένη καθάπερ τραγάκανθά τε καὶ γλυκύρριζα.

Κάγκαμον δάκρυόν ἐστιν ξύλου ἀραβικοῦ σμύρνῃ προσεοικὸς εὐῶδες ᾧ καὶ θυμιάματι χρῶνται. δύναμιν δὲ ἔχει ἰσχναντικὴν τῶν καταπιμέλων καὶ ῥυπτικὴν. καὶ ἐκφρακτικήν. Καδμεῖαι ἀμφότεραι ξηραίνουσιν. ἀλλ' ἡ μὲν βοτρυῖτις παχυμερεστέρα λεπτομερεστέρα δὲ ἡ πλακῖτις ἐστί. καυθεῖσα δὲ ἡ καδμεία ἀδήκτως ξηραίνει καὶ ῥύπτει καὶ γίνεται χρήσιμος εἰς τὰ πληρώσεως ἕλκη δεόμενα κατά τε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὅλον τὸ σῶμα. καὶ μάλιστα τὰ ὑγρότερα ἤδη τῶν μαλακωτέρων σωμάτων. ἤδη γὰρ τῶν σκληροτέρων δραστικωτέρας χρεία σωμάτων. Κακαλία. παραπλησίαν ἔχει τῷ κακάνῳ δύναμίν τε καὶ χρῆσιν. Καλαμάγρωστις. ξηραίνει διόπερ ὅ χυλός τε καὶ τὸ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν αὐτῆς ὀφθαλμικαῖς μίγνυται δυνάμεσι. τὸ δὲ σπέρμα οὐρητικόν τέ ἐστι καὶ εὐστόμαχον. Καλαμίνθη θερμὴ καὶ ξηρὰ τὴν κρᾶσιν ἐστὶν ἐκ τῆς τρίτης που τάξεως. καὶ λεπτομερὴς καὶ δριμεῖα. ἰσχυροτέρα πολλῷ τοῦ ἡδυόσμου. ἔστι γὰρ οἷον ἄγριος ἡδύοσμος. ῥᾳδίως τε γοῦν ἐκ τοῦ βάθους ἐπισπᾶται πρὸς ἑαυτὴν διὸ καὶ ἱδρῶτας κινεῖ. καὶ τὸ σύμπαν σῶμα διαφορεῖ καὶ τὰ κατὰ περίοδον ῥίγη παύει. ἔξωθέν τε σὺν ἐλαίῳ τριβομένη γενναίως. καὶ ἰσχιαδικοῖς δὲ ἐστι κλυτική. καὶ τὰς ὑπὸ τὸ δέρμα κακοχυμίας ἀποσμήχει. Κάλαμος ὁ μὲν ἀρωματικὸς θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ἔχει δέ τι καὶ λεπτομερὲς καὶ στυπτικόν. οὐρητικός τε οὖν ἐστι καὶ ταῖς στομαχικαῖς ταῖς τε καθ' ἧπαρ καὶ ὑστέρας ἐπιμίγνυται δυνάμεσι. ὁ δὲ φραγμίτης ῥυπτικός ἐστι. τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ χλωρὰ μετρίως ἐμψύχει. ὁ δὲ φλοιὸς αὐτοῦ καυθεὶς θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν. τὴν δὲ ῥίζαν αὐτοῦ σὺν βολβοῖς καταπλαττομένην ἀκίδας τε καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶσθαι φασί. Κάμπαι αἱ ἤδη τῶν λαχάνων ἐπιχριόμεναι σὺν ἐλαίῳ ἀδήκτους τοὺς

δριμὺς ὡς ἂν ἐκ σηπεδόνος γεγενημένος καὶ ψυχρὸς ἐκ τῆς ὀξώδους ποιότητος. διὸ καὶ κακόχυμος. Ζύμη. καὶ αὕτη ἐξ ἐναντίων σύγκειται· καὶ γὰρ ὀξύτητος μετέχει ψυχρᾶς καὶ σηπεδονώδους καὶ θερμότητος καὶ προσέτι τῆς ἐκ τῶν ἁλῶν καὶ τοῦ ἀλεύρου. ἐστὶν οὖν οὐ μετρίως θερμὴ καὶ διαφορητική. Ζωμὸς ὁ μὲν ἀπὸ τῶν νεαρῶν ἰχθύων κοιλίας ἐστὶν ὑπαγωγός. καθ᾽ ἑαυτόν τε καὶ μετ᾽ οἴνου πινόμενος. ἰδίως δὲ ὁ ἀπὸ φυκίδων καὶ σκορπίων. καὶ ἰούλων. καὶ περκῶν καὶ τῶν ἄλλων ἁπαλῶν πετραίων λιτὸς μεθ᾽ ὕδατος καὶ ἐλαίου καὶ ἀνήθου καὶ ἁλῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τῶν ὀστρακοδέρμων κάλλιστα τελλινῶν χημῶν κογχαρίων. καὶ ὁ τοῦ παλαιοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος σὺν ἁλσὶν ἤδη πλεῖστον ἑψηθέντος ὑπακτικὸς γίνεται. ὁ δὲ τῆς ἀλεκτορίδος τοὐναντίον ἐπικρατητικός.

Ἀρχὴ τοῦ η.

Η Ἡδύοσμον θερμὸν καὶ λεπτομερὲς καὶ δριμὺ τὴν δύναμιν ἐστὶν ἐκ τῆς τρίτης που τάξεως μεθ᾽ ὑγρότητος, ἣ μὲν περιττοῦ δι᾽ ἣν καὶ εἰς συνουσίαν παρορμᾷ. ἔχει δέ τι καὶ πικρόν. διὸ τὰς ἕλμινθας ἀναιρεῖ. τῷ δὲ στρυφνῷ τὰς προσφάτους ἀναγωγὰς τοῦ αἵματος ἐπέχει. Ἡδύσαρον. ἢ πελεκῖνος. πικρὸν καὶ ὑπόστυφόν ἐστιν. ὅθεν εὐστόμαχόν τε γίνεται πινόμενον. ἐκκαθαίρει δὲ τῶν σπλάγχνων ἐμφράξεις. Ἡλιοτρόπιον μέγα ὃ δὴ καὶ σκορπίουρον καλοῦσι θερμῆς καὶ ξηρᾶς καὶ ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως. οὗ τὸ ἀφέψημα ποθὲν ἄγει φλέγμα, καὶ χολήν. καταπλαττόμενος δὲ ὁ καρπὸς αὐτοῦ μυρμηκίας καὶ τὰ παραπλήσια ξηραίνει. τὸ δὲ μικρὸν καὶ ταῦτα μὲν αἴρει. καὶ ἕλμινθας δὲ κτείνει μετὰ τοῦ καρποῦ πινόμενον σὺν νίτρῳ καὶ ὑσσώπῳ καὶ καρδάμῳ. Ἤλεκτρον τὸ τῆς αἰγείρου δάκρυον φασὶ κατὰ τὸν ἠριδανὸν ποταμὸν ἀποχεόμενον καὶ πηγνύμενον χρυσοειδές. ὅπερ πινόμενον λεῖον στομάχου καὶ κοιλίας ῥεύματα καὶ αἷμα ἐπέχει. Ἡμεροκαλλοῦς ἡ ῥίζα παραπλησίαν ἔχουσα τὴν τοῦ κρίνου δύναμιν. ὁμοίως ἐκείνῳ τὰ πυρίκαυτα ὠφελεῖ. Ἡμιονῖτις στύψεως ἅμα πικροτάτη μετέχει. διὸ καὶ σπληνικοὺς ὠφελεῖ σὺν ὄξει πινομένη. Ἧπαρ τὸ μὲν τοῦ λυττῶντος κυνὸς ὀπτηθὲν εἰ βρωθείη, τοῖς ὑπ᾽ αὐτοῦ δηχθεῖσι φασὶ βοηθεῖν. τοῦ δὲ τῆς αἰγὸς ὀπτωμένου τὸν ἰχῶρα, νυκτάλωπας ὠφελεῖν ἐνσταζόμενον. καὶ τὸν ἀτμὸν δὲ αὐτοῦ δέχεσθαι τοῖς ὀφθαλμοῖς ἑψομένου κελεύουσι. καὶ αὐτὸ ἐσθίειν. ἐλέγχειν τε τοὺς ἐπιληπτικοὺς εἰ βρωθείη. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖ καὶ τὸ τράγιον φασί. τὸ δὲ τῆς σαύρας ἐντεθὲν ὀδοῦσι βεβρωμένοις, ἀναλγησίαν ποιεῖ. τὸ δὲ τοῦ λύκου καὶ εἰς τὸ δι᾽ ἡπατορίου φάρμακον ἡπατικὸν ἐμβάλλεται. τὸ δὲ ὄνειον ὀπτὸν ἐπιληπτικοὶ νήστεις ἐσθίοντες βοηθοῦνται. τὸ δὲ τοῦ κάπρου νεαρὸν ξηρανθὲν λεῖον σὺν οἴνῳ πρὸς ἑρπετῶν πίνεται δήγματα. τὸ δὲ τῆς αἰθυίας ξηρὸν πινόμενον λίθους ἐκβάλλει. Ἠριγέρων, ἐπίμικτον ἔχει δύναμιν. ψυκτικήν τε καὶ μετρίως διαφορητικήν. Ἠρύγγιον θερμαίνει μὲν οὐ καταφανῶς. ξηρότητος δὲ οὐκ ἀφανοῦς οὐκ ὀλίγης μετέχει.

Ἀρχὴ τοῦ θ.

Θ Θαλάσσιον ὕδωρ δριμὺ καὶ θερμαντικὸν μετρίως καὶ ξηραντικόν ἐστι καὶ κακοστόμαχον μὲν πινόμενον. κοιλίας δὲ ταρακτικὸν καὶ φλεγμάτων ἀγωγόν. θερμὸν δὲ καταντλούμενον ἐπισπᾶται καὶ διαφορεῖ. Θαλίκτρον δύναμιν ἔχει ξηραντικὴν χωρὶς δήξεως ἐπουλοῖ γοῦν τὰ χρόνια ἕλκη. Θαψία δριμεῖα καὶ ἰσχυρῶς ἐστι θερμαντικὴ σὺν ὑγρότητι ἕλκει τοιγαροῦν ἐκ βάθους βιαίως. καὶ αὐτὴ διαφορεῖ τὸ ἑλχθέν. Θεῖον ἑλκτικῆς καὶ αὐτὸ ἐστὶ δυνάμεως. θερμόν τε καὶ λεπτομερές. ὥστε πρὸς πολλὰ τῶν ἰοβόλων ἀνθίστασθαι. καὶ μάλιστα ἤδη τρυγόνος θαλασσίας καὶ δράκοντος ἤτοι ξηρὸν ἐπιπαττόμενον ἢ καὶ μιγνύμενον στέατι ἢ οὔρῳ παιδὸς ἢ ἐλαίῳ ἢ μέλιτι. καὶ τὰ ψωρώδη δὲ θαυμαστῶς ἰᾶται. Θέρμος ὁ μὲν ἐδώδιμος ἐμπλαστικῆς ἐστι δυνάμεως. ὁ δὲ πικρὸς ῥυπτικός τε καὶ διαφορητικὸς καὶ ξηραίνων ἀδήκτως. ἕλμινθάς τε ἀναιρεῖ ἐπιπλαττόμενός τε καὶ πινόμενος. καὶ τὰ σπλάγχνα διακαθαίρει. μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως. πινόμενος καὶ τὰ πολλὰ τὸ δέρμα διασμήχει καὶ ὄγκους διαφορεῖ μετ᾽ ὀξυμέλιτος καταπλαττόμενος. ὁ δὲ ἄγριος πικρότερός ἐστιν καὶ ἰσχυρότερος τοῦ ἡμέρου κατὰ πάντα. Θηλύπτερον ἣν ἔνιοι νυμφαίαν ἢ πτέριν ὀνομάζουσι παρεοικυῖα τῇ πτέριδι καὶ κατὰ τὴν δύναμιν ἥτις ποθεῖσα μετ᾽ οἴνου πλατείας τε καὶ στρογγύλας ἕλμεις κτείνει. ἔστι δὲ καὶ φθόριος, ἐμβρύων. τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς βρωθέντα κοιλίαν μαλάσσει. Θλάσπεως σπέρμα ἐστὶ δριμὺ τὴν δύναμιν. ὥστε καὶ τὰ ἐντὸς ἀποστήματα ῥήσσειν πινόμενον καὶ καταμήνια κινεῖ. καὶ δι᾽ ἕδρας ἐνιέμενον ἰσχιαδικοὺς ὀνίνησιν. αἱματώδη κενοῦν καὶ ἄλλως καθαρτικὸν ἄνω τε καὶ κάτω χολωδῶν ὀξυβάφου πλῆθος πινόμενον. Θρίδαξ. ὑγρὸν καὶ ψυχρόν ἐστι λάχανον οὐκ ἐσχάτως, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῶν κρηναίων ὑδάτων κρᾶσιν. ὥστε πρὸς τὰς θερμὰς φλεγμονὰς ἁρμόττει. ἔστι δὲ καὶ ἄδιψος καὶ γονορροίας ἐπέχει καὶ ὀνειρωγμούς. πινομένη. ἡ δὲ ἀγρία ταύτης ἧττον, ψύχει τε καὶ ὑγραίνει. ἔστι δὲ καὶ ὀποδεστέρα. Θύμος. θερμαίνει τε καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ἔστι δὲ τμητικὸς τῶν γλίσχρων καὶ παχέων χυμῶν. Θύμβρα. ἡ μὲν ἀγρία τὰ αὐτὰ τῷ θύμῳ δύναται. ἡ δὲ κηπευτή, κατὰ πάντα μὲν ἀσθενεστέρα. πρὸς δὲ βρῶσιν βελτίων. Θυμελαία. ἐκ ταύτης ὁ κνίδιος κόκκος γίνεται. παραπλησίαν αὐτῷ δύναμιν ἔχουσα.

Ἀρχὴ τοῦ ι.

Ι Ἰδαία ῥίζα στρυφνὴν τὴν γεῦσιν τε καὶ τὴν δύναμιν ὑπάρχουσα πρὸς αἱμορραγίας τε καὶ ῥευματι-

στρεις φαύλαις τε καὶ ἀφυλάκτοις μίγνυται. Ἐλλέβορος ἑκάτερος θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν· ἔστι δὲ καὶ δριμὺς καὶ ῥυπτικός. ὅθεν καὶ πρὸς τὰ λεπρώδη τοῦ δέρματος ἁρμόττει. ὁ δὲ μέλας καὶ σύριγγας ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐκτυλοῖ καθιέμενος. Ἑλίχρυσον. οἱ δὲ χρυσάνθεμον οἱ δὲ καὶ ἀμάραντον στεφανωματικόν ἐστι φυτὸν κόμην ἔχον χρυσοφανῆ ἥτις ξὺν οἴνῳ ποθεῖσα δυσουρίας καὶ ἑρπετῶν δήγμασι καὶ ἰσχιάσιν ἁρμόττει καὶ ῥήγμασιν ἔμμηνά τε ἄγει καὶ θρόμβους διαλύει ξὺν οἴνῳ μέλιτι ποθεῖσα καὶ κατάῤῥοις βοηθεῖ. Ἑλξίνη. οἱ δὲ περδίκιον οἱ δὲ παρθένιον· οἱ δὲ σιδηρῖτιν οἱ δὲ ἡρακλείαν. δύναμις δὲ αὐτῇ ῥυπτική τε καὶ ἀτρέμα στυπτικὴ μεθ' ὑγρότητος ὑποψύχρου. Ἑλξίνη ἡ καὶ κισσάμπελος διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως. Ἔλυμος ἡ καὶ μελίνη ὁμοία ἐστὶ κέγχρῳ ξηραντική τε καὶ ψυκτικὴ τὴν δύναμιν ἔξωθεν ἐπιπλασθεῖσα, ξηραίνει δὲ καὶ τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα. Ἔμπετρον ἡ πρασοειδὴς καθαρτικόν ἐστι φάρμακον φλέγματος καὶ χολῆς, ἔστι δὲ καὶ ἁλυκὸν διὸ καὶ ῥυπτικὸν ἂν εἴη. Ἐπίθυμον ξηραίνει καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν δραστικώτερον θύμου ὄν. Ἐπιμηδίου ἡ δύναμις ψυκτικὴ μετρίως ἐστὶ μεθ' ὑγρότητος ὑδατώδους. ἥτις καταπλασσομένη μαστοὺς ὀρθίους διαφυλάττει. λέγεται δὲ καὶ ἄτοκας πινομένη. Ἐπιμηλὶς ἥτις καὶ σύνηθες παρὰ τοῖς ἰταλοῖς ἀγροίκοις καλεῖται. ἔστι δὲ εἶδος ἀγρίας μηλέας ἧς ὁ καρπὸς στρυφνὸς μέν ἐστι κακοστόμαχος δὲ καὶ κεφαλαλγής. Ἐπιπακτίς. οἱ δὲ ἑλλεβορίνην πίνεται πρὸς τὰ θανάσιμα καὶ τὰ καθ' ἧπαρ νοσήματα. Ἐρέβινθος. τὸ μὲν σύνηθες ὄσπρεον φυσῶδές ἐστι τρόφιμον εὐκοίλιον οὐρητικόν, γάλακτος, καὶ σπέρματος γεννητικὸν καταμηνίων ἀγωγόν. οἱ δὲ κριοὶ καλούμενοι τῶν ἄλλων εἰσὶν οὐρητικώτεροι. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν καὶ λίθους τοὺς ἐν νεφροῖς θρύπτει καὶ μάλιστα τῶν μελανῶν. οἱ δὲ ὀροβιαῖοι καλούμενοι θερμότεροι τούτων εἰσὶ καὶ ὑπόπικροι. οἱ δὲ ἄγριοι κατὰ πάντα τρόπον τῶν ἡμέρων εἰσὶν ἰσχυρότεροι. Ἔρια τὰ μὲν ῥυπαρὰ χρήσιμα πρὸς τὰς ἐπιβροχὰς εἰσὶ πεπτικὸς γάρ ἐστιν αὐτῶν ὁ οἴσυπος παραπλήσιος τῷ βουτύρῳ. τὰ δὲ μὴ ῥυπαρὰ ὕλη μόνον εἰσί. τὰ δὲ κεκαυμένα δύναμιν ἔχει δριμεῖάν τε καὶ θερμὴν καὶ ξηρὰν ἅμα λεπτομερείᾳ ὡς καὶ τὰς πλαδαρὰς σάρκας ὑπὲρ τῶν ἑλκῶν ἀποτήκειν τάχιστα. Ἐρείκη διαφορητικῆς ἐστιν ἀδήκτου δυνάμεως. τῷ δὲ ἄνθει μάλιστα καὶ τοῖς φύλλοις αὐτῆς χρηστέον. Ἔρινος ἔφυδρός ἐστι πόα ἧς τοῦ καρποῦ ∠. β. μετὰ μέλιτος ∠. δ. ἐγχριόμενα ῥεύματα ὀφθαλμῶν ἵστησι. ὁ δὲ χυλὸς ποιεῖ πρὸς ὠταλγίας. Ἑρμοδακτύλου ἡ ῥίζα καθαρτικῆς ἐστι δυνάμεως αὐτή τε καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς, ἰδίως τε τοῖς ἀρθριτικοῖς ἐν αὐτοῖς τοῖς ῥεύμασι δίδοται. ἔστι δὲ καὶ κακοστόμαχος ἱκανῶς. Ἕρπυλλος θερμαίνει ὥστε καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖν. Ἐρυθρόδανόν ἐστιν ἡ τῶν βαφέων ἐρυθρὰ ῥίζα στρυφνὴ καὶ πικρά· σπλῆνά τε καὶ ἧπαρ καὶ νεφροὺς διακαθαίρουσα. ὥστε καὶ αἱματώδη οὖρα καταμήνιά τε κινεῖ. καὶ τὰ πολλὰ τὸ δέρμα ῥυσώδη ἀποῤῥύπτει. Ἐρύσιμον τὸ σπέρμα πυρῶδές τε καὶ θερμαντικόν ἐστιν ἐπίσης καρδάμῳ. διόπερ ὀπτηθὲν ἐν ζύμῃ τοῦ θώρακος ἐστὶ καθαρτικὸν καὶ ἐν ἐλίγμασι καὶ σκληρίας μαλάσσει. καὶ τοὺς κρυπτοὺς καρκίνους ὠφελεῖ καταπλασσόμενον. Εὔζωμον. καὶ αὐτὸ παραπλήσιον ὂν κράσεως φυσῶδές ἐστι. διὸ καὶ εἰς συνουσίαν παρορμᾷ. τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ καὶ οὐρητικόν ἐστι. τοῦ δὲ ἡμέρου τὸ ἄγριον ἰσχυρότερον. Εὐπατόριον λεπτομεροῦς καὶ τμητικῆς ἐστι δυνάμεως ἄνευ θερμότητος ἐπιφανοῦς. ὅθεν καὶ τὰς καθ' ἧπαρ ἐμφράξεις ἐκκαθαίρει· ἔχει δέ τι καὶ στύψεως. Εὐφόρβιον καυστικῆς ἐστι δυνάμεως καὶ λεπτομεροῦς ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ὀποῖς. Ἐφήμερον οὐ τὸ δηλητήριον. ἀλλ' ὅπερ ἶρις ἀγρία καλεῖται μακτῆς ἐστι δυνάμεως ἀποκρουστικῆς. Ἐχῖνοι αἱ σάρκες θερμαὶ καὶ ξηραὶ τὴν κρᾶσιν ἐν σκληροῖς εἰσιν ἐκκαθαίρουσαι διὰ τοῦ δέρματος ὅλον τὸ σῶμα. διὸ πολλοὶ τῶν ἐλεφαντιώντων ἐσθίοντες ἢ πίνοντες αὐτὰς ἰάθησαν. αἱ δὲ ἐν παραθαλασσίοις ἢ ἄλλοις ξηροῖς διαιτώμεναι χωρίοις καὶ διψώδεις μᾶλλον εἰσίν. Ἔχιος ἡ μὲν πόα στρυφνή τέ ἐστι καὶ ἀποκρουστική καὶ ξηραντική. τοῦ δὲ χερσαίου ἐχίνου ἡ χολὴ αὐτῇ τριχῶν κολλητικὴ ἡ μὲν σὰρξ σκελετευθεῖσα ἰσχυρῶς ἐστι διαφορητικὴ καὶ ξηραντικὴ ὀπτηθεῖσα γοῦν. ἐλεφαντιῶσί τε καὶ καχεκτικοῖς καὶ ἄλλοις βοηθεῖ πλείοσι. τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ καυθὲν ξηραντικώτερόν τε καὶ διαφορητικὸν γίνεται. ἀλωπεκίας γοῦν μετὰ πίσσης ὑγρᾶς καταχριόμενον ἰᾶται. τὸ δὲ τοῦ θαλαττίου τὸ μὲν ἐδώδιμον οὐρητικόν τέ ἐστι καὶ εὐκοίλιον. τὸ δὲ ὄστρακον καυθὲν παραπλήσιον τῷ τοῦ χερσαίου γίνεται. Ἔχιον οἱ δὲ δωρεάδα οἱ δὲ καὶ ταύτην ἀλκιβιάδιον καλοῦσιν ἀγχουσῶδής ἐστι πόα ἥτις οὐ μόνον τοῖς δηχθεῖσιν ὑπὸ ἑρπετοῦ βοηθεῖ ποθεῖσα μετ' οἴνου, ἀλλὰ καὶ προποθεῖσα τοὺς δακνομένους ἀβλαβεῖς διαφυλάττει. Ἕψημα τὸ ἑψηθὲν γλεῦκος οἱ δὲ σίραιον προσαγορεύουσι θερμαίνει τε μετρίως καὶ συμπέττει. ἔστι δὲ καὶ ἐμπλαστικόν τε καὶ ἄδηκτον.

Ἀρχὴ τοῦ ζ.

Ζειά. παραπλησίαν ἔχει τοῖς πυροῖς δύναμιν μεταξὺ μὲν οὖσα τοῦ θερμαίνειν τε καὶ ψύχειν. ἠρέμα δὲ ξηραίνουσα· ἔστι δὲ καὶ ἐμπλαστική. Ζιγγιβέρεως ἡ ῥίζα θερμαίνει μὲν ἰσχυρῶς· ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν ἀκατεργάστου τινὸς καὶ παχυμερεστέρας μετέχον ὑγρότητος· δι' ἣν καὶ τιτρᾶται ῥᾳδίως μόνιμον δὲ φυλάττει τὴν θερμότητα. Ζύθος σύνθετος ἐστὶ τὴν οὐσίαν. καὶ γὰρ

δριμὺς

μὴ καιόμενοι ἢ μεθ' ὕδατος τοῖς λείοις ἐπιτιθέμενοι. φυμάτων σκορπιστικὸν γίνεται. τὸ δὲ τῆς ἔχεως λεῖον ἐπιτιθέμενον, ταῖς ἀλωπεκίαις θαυμαστῶς ἐπιφύει τὰς τρίχας. Δέρματα κασσυμάτων παλαιῶν κεκαυμένα ξηραντικὴν ποιοῦσι τέφραν, ὅθεν τὰ ἐκ τῶν ὑποδημάτων θεραπεύει θλίμματα. μηκέτι φλεγμαίνοντα καὶ πυρίκαυστα καὶ παρατρίμματα καὶ ἐξοχάδας. Δίκταμνον λεπτομερεστέρας ἐστὶ δυνάμεως ἢ κατὰ γλήχωνα. τὰ δὲ ἄλλα παραπλήσιον αὐτῇ. τὸ δὲ καλούμενον ψευδοδίκταμνον ἀσθενέστερόν ἐστι. Διονυσίας ἔρχεται αἰθρέζαμον. Διφρυγὲς μικτῆς ἐστὶ δυνάμεως· ἔχει γάρ τι καὶ στῦφον καὶ δριμὺ μετρίως. διὸ καὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἀγαθόν ἐστι φάρμακον. Διψακοῦ τῆς ἀκάνθης ἡ ῥίζα ξηραντικὴ κατὰ τὴν δευτέραν ἐστὶ τάξιν· ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικόν. Δορύκνιον ὅμοιόν ἐστι τὴν κρᾶσιν μήκωνι καὶ μανδραγόρᾳ ψύχον ἀμέτρως· ναρκοῖ μὲν γὰρ ὀλίγον. ἀναιρεῖ δὲ πλεῖον ληφθέν. Δρακόντιον ἔχει μέν τι παραπλήσιον ἄρῳ· δριμύτερον δέ ἐστιν αὐτοῦ καὶ πικρότερον. καὶ θερμότερον καὶ λεπτομερέστερον. ἔχει δέ τι καὶ στύψεως. ἡ μὲν οὖν ῥίζα αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα διακαθαίρει ποθεῖσα καὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἄριστόν ἐστι φάρμακον. καὶ τὰ φύλλα δὲ παραπλήσια. ὁ δὲ καρπὸς ἰσχυρότερός ἐστιν. Δρυοπτερὶς γλυκεῖά τε καὶ δριμεῖα. καὶ ὑπόπικρός ἐστι. κατὰ δὲ τὴν ῥίζαν καὶ στρυφνή· δύναμιν δ' ἔχει σηπτικήν, ὅθεν καὶ τρίχας ψιλοῖ. Δρυὸς τά τε φύλλα καὶ ὁ καρπὸς ξηραντικῆς τε καὶ χαλαρᾶς ἐστὶ δυνάμεως. ὥστε καὶ ζεύματα πρόσφατα κολλᾶν καὶ φλεγμονὰς ἀρχομένας ἰᾶσθαι. τὸ δὲ ὑπὸ τῷ κελύφει τῆς βαλάνου ὑμενῶδες τὸ πρὸς τῇ σαρκὶ τοῦ καρποῦ στυπτικώτερον ὑπάρχον πρός τε ῥοῦν γυναικεῖον καὶ τὰ λοιπὰ ῥοώδη δίδοται νοσήματα.

Ἀρχὴ τοῦ ε.

Ἔβενος τὸ ξύλον θερμαντικῆς τε ἐστὶ καὶ ῥυπτικῆς καὶ λεπτομεροῦς δυνάμεως. ὅθεν καὶ τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοτοῦντα ἀποσμήχεται τῷ ῥύπτειν καὶ ἄλλοις ὀφθαλμικοῖς μίγνυται δυνάμεσι. Ἐγκέφαλος λαγωοῦ ἑψηθεὶς τοῖς παρατριβόμενός τε καὶ ἐσθιόμενος ἤδη τὴν ὀδόντων τῶν παιδίων ἀφίλυπον εἶναι φασί. τινὲς δὲ καὶ τρόμους βοηθεῖν ἐσθιόμενον τὸν ἐγκέφαλον ἔγραψαν. τὸν δὲ τοῦ ἀλεκτρυόνος σὺν οἴνῳ πινόμενον θηριοδήκτοις φησὶν Διοσκορίδης βοηθεῖν καὶ τοῖς ἐκ μηνίγγων ἐπέχειν αἱμορραγίας. τὸν δὲ τῆς καμήλου φησὶν ὁ Γαληνὸς ξηρὸν μετ' ὄξους πινόμενον ἐπιληπτικοὺς θεραπεύειν. καὶ τὸν τῆς γαλῆς ὁμοίως. τὸν δὲ τῆς χελιδόνος μετὰ μέλιτος πρὸς ὑποχύσεις ποιεῖν. τὸν δέ γε τῶν προβάτων συμπαθέντα ὁμοίως ταῖς τῶν παιδίων ὀδοντοφυΐαις ἀκριβῶς βοηθεῖν. Ἐλαίας οἱ μὲν θαλλοὶ τοσοῦτον μετέχουσι ψύξεως, ὅσον καὶ στύψεως. ὁ δὲ καρπὸς ὁ μὲν ἀκριβῶς πέπειρος, θερμότερος συμμέτρως ἐστίν. ὁ δὲ ἄωρος, στυπτικώτερός τε καὶ ψυχρότερος. Ἐλαίας αἰθιοπικῆς τὸ δάκρυον προσεοικὸς ἀμμωνιακῷ λεπτῶν ῥυπτικῆς ἐστὶ δυνάμεως. διὸ πρὸς οὐλὰς καὶ λευκώματα καὶ ἀμβλυωπίας αὐτῷ χρῶνται. καὶ πρὸς ὀδόντων πόνους ἐμπιπλάμενοι τῷ βρώματι. φασὶ δέ τινες ταύτην εἶναι τὴν ἀγρίαν ἐλαίαν. Ἔλαιον τὸ μὲν ἐκ τῆς δρυπεποῦς ἐλαίας γλυκὺ θερμόν τε μετρίως ἐστὶ καὶ μᾶλλον ὑγραντικόν. τὸ δὲ ὠμοτριβὲς ὅσον μετέχει στύψεως, τοσοῦτο καὶ ψύξεως. τὸ δὲ πεπλυμένον ἀδηκτότερον ἐστί. τὸ δὲ παλαιὸν ὅσῳ παλαιότερον τοσοῦτον ἐστὶ θερμότερόν τε καὶ διαφορητικώτερον καὶ μάλιστα εἰ καὶ λεπτομερὲς ἐξ ἀρχῆς εἴη. κρίνεται δὲ ἄριστον τὸ καθαρὸν εἶναι καὶ διαυγὲς καὶ τὸ ἐξ ὀλίγου πολὺ τοῦ σώματος ἀλείφεσθαι καὶ ῥᾳδίως ἀναπίνεσθαι πρὸς τοῦ χρωτός. τοιοῦτον δὲ μάλιστα τὸ σαβῖνον ἐστί. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἀγρίας ἐλαίας ῥυπτικόν τε ἅμα καὶ στυπτικόν ἐστι καὶ αὐχμηρότατον ὡς ἐν ἐλαίοις. καὶ τὸ κίκινον δὲ ἰσοδυναμεῖ τῷ παλαιῷ. τὰ δὲ λοιπά, διὰ σπερμάτων ἢ ῥαφανίνου καὶ τὰ ἄλλα πρὸς τὰς οὐσίας ἐξ ὧν γέγονε, καὶ τὰς διαφορὰς ἔχει τῶν δυνάμεων. Ἐλαιόμελι κατὰ Συρίαν ἔκ τινος στελέχους ἔλαιον ῥεῖ παχύτερον μέλιτος καὶ γλυκύτερον. ὃ πινόμενον πλῆθος κυάθων δυοῖν μετὰ κοτύλης ὕδατος ἄγει κατὰ κοιλίαν ὠμὰ καὶ χολώδη. ναρκώδεις δὲ γίνονται οἱ λαμβάνοντες, καὶ οὐ δεῖ φοβεῖσθαι ἀλλὰ διεγείρειν αὐτούς. Ἐλατήριον ὁ χυλὸς τοῦ καρποῦ τοῦ ἀγρίου σικύου προσαγορεύεται. δευτέρας ὑπάρχει τῶν θερμαινόντων τάξεως ὅπερ ἔμμηνά τε προκαλεῖται καὶ τὰ κυόμενα διαφθείρει προστιθέμενον διὰ τὴν ἄκραν πικρότητα. καθαίρει δὲ καὶ διὰ ῥινῶν μετὰ γάλακτος ἐγχριόμενον. ἐνιέμενον δὲ κάτωθεν κενοῖ φλέγματα, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα. Ἐλάτη τὸ δένδρον θερμαίνει καὶ ξηραίνει παραπλησίως αἰγείρῳ. τὰ δὲ τῆς ῥητίνης αὐτῆς ἐν τῷ περὶ ῥητινῶν εἰρήσεται. Ἐλατίνη πόα δέ ἐστιν παραπλήσιος τῇ ἑλξίνῃ. μετρίως ψύχει τε καὶ στύφει. Ἐλαφόβοσκος θερμῆς ἐστὶ καὶ ξηρᾶς δυνάμεως κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν καὶ λεπτομερής. Ἑλελίσφακος ἐναργῶς θερμαίνει τε καὶ ὑποστύφει. Ἐλένιον θερμόν ἐστι καὶ ξηρὸν σὺν ὑγρότητι περιττωματικῇ. διὸ καὶ τὰ ἐκ θώρακος ἐκλεικτοῖς μιγνύμενον ἀνάγει. καὶ φοινίσσουσι δὲ δι' αὐτοῦ τὰ μόρια. Ἐλεοσέλινον ἐν τοῖς ἐφύδροις γινόμενον τόποις τὰ αὐτὰ δύναται τῷ κηπευτῷ σελίνῳ· μεῖζον αὐτοῦ ὄν. Ἐλέφαντος τὰ ἐκ τοῦ ὄνυχος ῥινήματα καταπλασσόμενα παρωνυχίας θεραπεύει. καὶ τὰ τῶν ὀστῶν δὲ καὶ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ ξηρᾶς τε καὶ ῥυπτικῆς ὄντα δυνάμεως τοῖς τοιούτοις μίγνυται φαρμάκοις. Ἑλκύσματα τοῦ ἀργύρου ἐστὶν ἡ σκωρία τὴν αὐτὴν ἔχουσα μολιβδαίνῃ δύναμιν στυπτικὴ γάρ ἐστι καὶ ἐμπλαστική. ὅθεν ἐμπλά-

πρὸς διαθέσεις καὶ πρὸς τὰ χαῦνα τῶν οἰδημάτων ὠφελοῦνται τε ἐναργῶς. τῆς δὲ φαρμακώδους γῆς ἡ μὲν λημνία μίλτος ἡ σφραγὶς ὀνομαζομένη πρὸς τὸ ξηραίνειν καὶ στύφουσα μετρίως τῶν δηλητηρίων ἐστὶ φαρμάκων, ἀλεξιτήριος καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἰᾶται σὺν ὄξει. ἢ οἴνῳ καὶ τὰς αἱμοῤῥαγίας ἴστησι ἁπάσας· δυσεντερίας τε παύει καὶ τὴν νομώδη προσκλυσθέντος τοῦ ἐντέρου πρῶτον μελικράτῳ. ἔπειτα ἅλμῃ. ἡ δὲ σινωπικὴ μίλτος σφοδροτέρα τῆς λημνίας ὑπάρχουσα ταῖς ἐμπλαστικαῖς ἐπιμίγνυται δυνάμεσι. καὶ πινομένη τε ἕλμινθας κτείνει. πραϋντικωτέρα δὲ πολλῷ τῆς λημνίας ἡ σαμία ὡς ἐχέκολλος. καὶ γλίσχρα χρηστέον οὖν αὐτῇ εἰς ὅσα πραΰνειν δεῖ καὶ τὰς τοῦ αἵματος δὲ ἰᾶται πτύσεις ὁπόθεν δ' ἂν ὦσιν. ἡ σελινουσία τε καὶ ἡ χία ῥυπτικώτεραι εἰσί· διὸ καὶ τινὲς τῶν γυναικῶν ὡς ῥύμμασιν αὐταῖς ἐπὶ τῶν προσώπων χρῶνται ἕλκη τε θεραπεύουσι καὶ ἀφουλοῦσι. καὶ μᾶλλον τὰ πυρίκαυτα. ἡ δὲ κιμωλία μικτῆς ἐστὶ δυνάμεως ψυχούσης τε καὶ διαφορητικῆς ἄπλυτος. ἡ δὲ πεπλυμένη ψύχει μᾶλλον καὶ τὰ πυρίκαυτα σὺν ὀξυκράτῳ θεραπεύει. ἡ δὲ ἀμπελῖτις. ἔστι δὲ ἡ χριομένη, ἐπὶ τῶν ἀμπέλων. δι' ἧς τοὺς ἐν αὐταῖς φθείρειν σκώληκας. ξηραίνει τε καὶ διαφορεῖ ἰσχυρῶς. οὐδὲ τὸ ἄδηκτον ἔχουσα. ἡ δὲ κρητικὴ ἀδρώδης ἐστὶν καὶ ἀδήκτως ῥυπτική. ἡ δὲ ἐρετρίας ἐναργῶς στύφει καυθεῖσα δὲ καὶ ξηραίνει ἀδήκτως. ἀμείνων δὲ ἐστὶν ἡ τεφρώδης. ἡ δὲ παιγνῖτις ὁμοίαν μὲν ἔχει τῇ κιμωλίᾳ τὴν δύναμιν. μέλαινα δὲ ἐστίν. ἡ δὲ ἀρμενία ἣν καὶ βῶλον ὀνομάζουσιν ἄκρως ξηραίνει ὅθεν δυσεντερικοῖς τε καὶ τοῖς κατὰ γαστέρα ῥεύμασιν αἵματός τε πτύσεσι. καὶ φθόαις. καὶ δυσπνοίας δι' ὑγρότητα καὶ τοῖς ὑγροῖς ἕλκεσι. καὶ τοῖς λοιμικοῖς πάθεσι γενναίως ἁρμόττει. πίνεται δὲ σὺν οἴνῳ λεπτῷ κεκραμένῳ. εἰ δὲ πυρέττοιεν, σὺν ὕδατι. καὶ ἡ ἄλλη δὲ βῶλος παραπλησίας ἐστὶ τῇ ἀρμενίᾳ δυνάμεως. ἡ δὲ ὤχρα διαφορητική τε καὶ σηπτικὴ τὴν δύναμιν. καταστέλλει γοῦν τὰ ὑπερσαρκοῦντα τῶν ἑλκῶν. καὶ τὰ κοῖλα πληροῖ σὺν κηρωτῇ μιγνυμένη. Γῆρας ὄφεως ἱκανῶς ξηραίνει. ὄξει γοῦν ἀναζεσθὲν ὀδονταλγίας θεραπεύει. τὸ δὲ τῆς ἀσπίδος ξιφθὲν μετὰ μέλιτος, καὶ ὑπαλειφόμενον ὀξυδερκέστατον ἐστί. Γῆς ἔντερα λεῖα νευροτρώτοις ἐπιτιθέμενα παραχρῆμα θαυμαστῶς ὀνίνησι. Γίγαρτα ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν ψύχει δὲ κατὰ τὴν πρώτην, ψυχρὰ οὖν ἱκανῶς ὄντα πᾶσι τοῖς ῥοώδεσιν ἁρμόττει. Γιγίδιον θερμασίαν μὲν οὐ πάνυ σαφῆ κέκτηται ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν καὶ στύφει διὸ καὶ εὐστόμαχον ἐστί. Γλαύκιον στύφει μετά τινος ἐνδείας· ἀλλὰ καὶ ψύχει σαφῶς· ὥστε καὶ ἐρυσιπέλατα θεραπεύει τὰ μὴ ἰσχυρά. Γλαὺξ ἡ πόα θερμὴ καὶ ὑγρὰ τὴν κρᾶσιν ἐστὶ διὸ καὶ γάλακτος γεννητική. Γλήχων θερμαίνει τε καὶ λεπτύνει σφοδρῶς· ὅθεν καταπλασσόμενος φοινίσσει καὶ τὰ ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ὑγρὰ παχέα καὶ γλίσχρα ἀναπτύεσθαι ποιεῖ. Γλοιὸς ὁ ἐν τοῖς βαλανείοις θερμαίνει μετρίως μαλάσσει διαφορεῖ ῥαγάσι τε καὶ κονδυλώμασιν ἁρμόττει. Γλυκύῤῥιζον χλιαρᾶς ἐστὶ καὶ ὑγρᾶς κράσεως. ἔχων τι καὶ στύψεως. ὅθεν καὶ τραχύτητας ἐκλεαίνει. οὐ τὰς ἐν ἀρτηρίᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν ψωραλέᾳ κύστει ἔστι δὲ καὶ ἄδιψον. Γλυκυσίδης. οἱ δὲ πεντόροβον. οἱ δὲ παιωνίαν. ταύτης ἡ ῥίζα δριμεῖά τε ἐστὶ καὶ ὑπόπικρος. καὶ ξηραντική, ἔχουσά τι καὶ στυπτικόν. ὅθεν καταμήνιά τε κινεῖ καὶ νεφροὺς καὶ ἧπαρ ἐκκαθαίρει μέγεθος ἀμυγδάλου πινόμενον σὺν οἴνῳ. εἰ δὲ αὐστηρὸς ὁ οἶνος εἴη. καὶ τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα ἵστησι περιαπτομένη δὲ παιδίοις ἐπιληψίας ἰᾶται. Γναφάλιον ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ τοῖς φύλλοις αὐτοῦ ἁπαλοῖς οὖσιν ἀντὶ γναφάλου χρῆσθαι. εἰσὶ δὲ λευκὰ καὶ μετρίως στύφοντα. διὸ πρὸς δυσεντερίας μετ' οἴνου αὐστηροῦ πίνονται. Γογγυλίδος ἥ τε ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα φυσώδη τε εἰσὶ καὶ σπέρματος γεννητικά. καὶ ἀφροδισιαστικά. Γόργυλον. οἱ δὲ σίσελι θερμὸν καὶ διουρητικὸν ἐστὶ καὶ ἐμμηνίων ἀγωγόν, ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ μετὰ μέλιτος ἐκλειχομένη. τὰ ἐν θώρακος ἀνάγει. Γύρις παραπλησίαν τὴν δύναμιν ἐστὶν ἀμύλῳ θερμοτέρα δέ πως. Γύψος πρὸς τὸ ξηραίνειν ἐμπλαστικῆς ἐστὶ δυνάμεως· ὅθεν πρὸς αἱμοῤῥαγίας ἁρμόζει συνείρει τε καὶ αὐτὸ τὸ λευκὸν καιομένη δὲ τὸ μὲν ἐμπλαστικὸν οὐκ ἔθ' ὁμοίως ἔχει ξηραίνει δὲ μᾶλλον καὶ ἀποκρούει μάλιστα σὺν ὀξυκράτῳ.

Ἀρχὴ τοῦ Δ.

Δᾷδες ἔχουσί τι. καὶ δριμύ. καὶ συμπεπτικὸν καὶ ῥυπτικὸν ὅθεν ὄξει μὲν ἑψηθεῖσαι. ὀδονταλγίας ἰῶνται διακλυζομένου τοῦ ὄξους. εἰ δὲ καὶ μέλιτος προσλάβοιεν, ἀποφλεγματίζουσι. μιγνύμεναι δὲ καὶ ἐκλεικτοῖς εὐανάπτυστα ποιοῦσι τὰ κατὰ θώρακα. Δαμασκηνά. ἐν τῷ περὶ κοκκυμήλων. ῥηθήσεται. Δαμασώνιον. ῥυπτικήν τινα δύναμιν ἔχει διὸ λίθους θρύπτει. καὶ τὰ κατὰ κοιλίαν οὖρα μεθίστησιν. Δαῦκος ὁ καὶ σταφυλῖνος διττός. οὗ ποτε ἡ ῥίζα φυσώδης τε ἐστὶ καὶ ἀφροδισιαστική. τὸ δὲ τοῦ ἀγρίου σπέρμα τελέως ἐστὶν ἄφυσον. καὶ οὐρητικὸν καὶ καταμηνίων κινητικόν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ πόα. Δάφνης τοῦ δένδρου τὰ μὲν φύλλα ξηραίνει καὶ θερμαίνει σφοδρῶς. μᾶλλον δὲ καὶ ὁ καρπός. ὁ δὲ τῆς ῥίζης φλοιὸς πικρός τε ὢν καὶ ὑπόστυφος λίθους τε θρύπτει, καὶ ἡπατικοὺς ὠφελεῖ σὺν οἴνῳ εὐώδει τριώβολοι πινόμενοι. Δάφνη πόα ἡ καὶ ἀλεξάνδρεια καλουμένη. θερμή τε καὶ δριμεῖα καὶ ὑπόπικρος ἐστί. διό ποτε ἔμμηνά τε καὶ οὖρα κινεῖ. καὶ τὸ δαφνοειδὲς δὲ τῆς αὐτῆς ἐστὶ δυνάμεως καὶ ἡ χαμαιδάφνη. αὕτη δὲ καὶ ἐσθίεται. Δέρμα προβάτου νεόδαρτον ἔτι θερμὸν τοῖς μεμαστιγωμένοις περιτεθὲν θαυμαστῶς αὐτοὺς ἰᾶται. τοῦ δὲ ἱπποποτάμου τὸ δέρ-

μα καιόμενον

πτει. ὁ δὲ καρπὸς πέπειρος μὲν ὤν, θερμότερος ἐστὶν ἅμα στύφει μετρίως. διὸ καὶ ἐδώδιμος. ὁ δὲ ἄωρος στρυφνός τε καὶ ἰσχυρὸς ξηρός τε καὶ μάλιστα ξηρανθείς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἄνθος. Βατράχιον τέσσαρας μὲν ἔχει διαφοράς, ἅπαντα δὲ θερμῆς καὶ ξηρᾶς ὑπερβαλλόντως εἰσὶ δυνάμεως. καὶ δριμείας καὶ καυστικῆς ὥστε ἑλκοῦν μετὰ πόνου. μετρίως δὲ χρωμένων [illegible] τὸ δέρμα μόνον ἀποσμήχει. ἡ δὲ ῥίζα ξηρὰ πταρμικόν ἐστι φάρμακον. Βάτραχοι· αὐτῶν μὲν θηριοδήκτων ζωμοὶ ἐσθίονται. κεκαυμένων δὲ αὐτῶν ἡ τέφρα ξηραντικωτάτη γινομένη αἱμορραγίας τε ἵστησι καὶ ἀλωπεκίας ἰᾶται μετὰ πίττης ὑγρᾶς. Βδέλλιον τό τε σκυθικὸν καὶ τὸ ἀραβικὸν μαλακτικῆς ἐστι τῶν σκιρρουμένων δυνάμεως καὶ μάλιστα τὸ νέον. τὸ δὲ ἀραβικὸν καὶ διουρητικόν ἐστι καὶ λίθων θρυπτικὸν καὶ συμπεπτικόν. Βεττονικὴ λεπτόκλαδός ἐστι πόα παραπλήσια τὰ κλωνία τοῖς τοῦ γλήχωνος ἔχουσα. καὶ λεπτότερα· καὶ σχεδὸν ἄποια γινομένοις. φύεται δὲ μάλιστα ἐν πεδώδεσι τόποις ᾗ χρῶνται καὶ ἐν ταῖς νεφριτικαῖς δυνάμεσιν. ἔστι δὲ καὶ παρὰ ῥωμαίοις ἄλλη τις βεττονίκη καλουμένη ἣν ὁ διοσκορίδης κέστρον ὀνομάζει. ἄλλοι δὲ ψυχροτρόφον διὰ τὸ χαίρειν τοῖς ψυχροῖς τόποις μηδὲν ὅμοιον ἔχουσα τῇ προειρημένῃ πλὴν τῆς ἐνεργείας. πρὸς δὲ τὸ κενοῦν οὖρα· καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ ποιεῖ καὶ μάλιστα. ἡ μὲν ῥίζα αὐτῆς μεθ' ὑδρομέλιτος ποθεῖσα ἔμετον κινεῖ. τὰ δὲ φύλλα κοιλίαν ἀπάγει. Βήχιον οἱ δὲ βηχικὸν εἴρηται μὲν ἀπὸ τοῦ βῆχάς τε καὶ ὀρθοπνοίας ὠφελεῖν ὑποθυμιώμενον. σύγκειται δὲ ἐστὶν ἐκ θερμῆς καὶ ὑδατώδους οὐσίας. Βλίτον ἐδώδιμον ἐστὶ λάχανον ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν κατὰ τὴν β' ἀπόστασιν. Βολβός· ὁ μὲν ἐδώδιμος πικρότητός τε ἅμα καὶ στύψεως μετέχων σαφῶς. ξηραντικός τέ ἐστι καὶ κολλητικὸς τραυμάτων· καὶ ῥυπτικός. ὁ δὲ ἐμετικὸς θερμότερος ἐστὶ τῆς τοῦ δυνάμεως. Βότρυς οἱ δὲ ἀμβροσίαν· ἄλλοι ἀρτεμισίαν. φυτὸν ἐστὶ θαμνῶδες ἱκανῶς· ὃ σὺν οἴνῳ πινόμενον ὀρθοπνοϊκοὺς ὠφελεῖ. Βουβώνιον ἀστὴρ ἀττικὸς εἴρηται. Βούγλωσσον ὑγρὸν καὶ θερμὸν ἐστὶ τὴν κρᾶσιν· ὅθεν καὶ τοῖς οἴνοις ἐμβαλλόμενον εὐφροσύνην ποιεῖν λέγεται. Βούνιον· οἱ δὲ ἀρκτιον θερμόν τε ἐστὶ καὶ οὐρητικόν· καὶ καταμηνίων ἀγωγόν. καὶ τὸ ψευδοβούνιον δὲ ὅμοιον. Βούπρηστις ζῶον μὲν ἐστὶ τῇ κανθαρίδι παραπλήσιον ἀποπιάθων καθάπερ ἐκείνη. Βούτυρον πεπτικῆς τε καὶ μετρίως διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως ἐπὶ τῶν μαλακῶν σωμάτων. βουβῶνας γοῦν καὶ παρωτίδας ὠφελεῖ καὶ οὖλα λεπτύνει· καὶ μάλιστα τῶν ὀδοντοφυούντων παιδίων· καὶ τὰ κατὰ θώρακα ἐκλειχόμενον συμπέττει. Βούφθαλμον· ὅμοιον μὲν ἔχει τῷ χαμαιμήλῳ ἄνθος· μεῖζον δὲ πολλῷ, καὶ δριμύτερον· διὸ καὶ διαφορητικόν. ὥστε καὶ σκληρίας ἰᾶσθαι κηρωτῇ μιγνύμενον. Βράθυ, παραπλήσιον ὑπάρχον κυπαρίσσῳ θερμαίνει τε καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν, καὶ λεπτομερές ἐστι λεπτυντικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὑπάρχον ἐν ποσῷ δυνάμεως εἴς τε τὰς σηπεδόνας ὅμοιον ἐστὶ κυπαρίσσῳ. Βρεττανικὴ στυπτικῆς ἐστι καὶ κολλητικῆς δυνάμεως. ὁμοίως τῷ ἀγρίῳ λαπάθῳ τὴν ἰδέαν· ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς τὰς ἐν στόματι σήψεις ἰᾶται. Βρόμος ὁμοίως ἔχει τῇ κριθῇ τὴν δύναμιν· ξηραίνει δὲ καὶ διαφορεῖ μετρίως τε καὶ ἀδήκτως. ἔχει δέ τι καὶ στύψεως· ὅθεν καὶ διαρροίας ἰᾶται γαστρός. Βρύον θαλάσσιον ψύχει τε καὶ στύφει· διὸ τὰς ζεούσας φλεγμονὰς καταπλασσόμενον ὠφελεῖ. Βρύον οἱ δὲ σπλάγχνον. ἐν δρυσὶ καὶ λεύκαις καὶ πεύκαις εὑρισκόμενον διαφορητικὸν ἅμα καὶ μαλακτικὸν μετρίως ἐστὶ καὶ μάλιστα τὸ ἐπὶ τῆς κέδρου. Βρυωνία εἴρηται ἄμπελος λευκή.

ἀρχὴ τοῦ γ̄.

Γάλα πᾶν ἐκ τριῶν οὐσιῶν σύγκειται. τυρώδους, ὀρρώδους, λιπαρᾶς. ἣν πλείστην ἔχει τὸ βόειον. ἐξ ἧς καὶ τὸ βούτυρον γίνεται. ὁ δὲ ὀρρὸς αὐτοῦ ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως ὅθεν καὶ γαστέρα ὑπάγει εἴ τις αὐτὸν τῇ ἑψήσει διακρίνει, ὧ τυρώδης δὲ καὶ παχὺ ἐμπλάττεται μᾶλλον· καὶ διὰ τοῦτο δριμύτητας ἀμβλύνει. ἑψηθὲν δὲ τὸ γάλα ὑπὸ τῶν διακεκαυμένων κοχλάκων ἢ ἄλλως πῶς ἄριστον γίνεται φάρμακον δυσεντερίας τε καὶ τῶν κατὰ τὴν γαστέρα δριμέων ῥευμάτων. ὅλον δὲ τὸ γάλα πρός τε τὰ κατ' ὀφθαλμοὺς δριμέα ῥεύματα καὶ τὰς ἄλλας δριμύτητας ἁρμόζει. εὐκρατότατον δὲ τὸ γάλα τῆς γυναικός ἐστι· μεθ' ὃ τὸ αἴγειον. εἶτα τὸ ὄνειον τε καὶ προβάτειον. ἔσχατον δὲ τὸ βόειον. Γαλῆς δὲ κατακαυθείσης ἡ τέφρα ἱκανῶς διαφορεῖ· μετ' ὄξους γοῦν καταχριομένη ποδάγρας καὶ ἀρθρίτιδας ὠφελεῖ. ταριχευθεῖσα δὲ πρὸς ἐπιληψίας γίνεται. Γάλιον ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ τὸ γάλα πηγνύειν. παραπλήσιον δὲ ἐστιν ἀπαρίνῃ ξηραντικόν τε καὶ ὑπόδριμυ. τὸ δὲ ἄνθος αὐτοῦ πρὸς αἱμορραγίας ἁρμόζει καὶ πυρίκαυτα. Γαλίοψις οἱ δὲ γαλίβδολον ἐμφερής ἐστιν ἀκαλήφῃ. λειότερον δὲ καὶ δυσῶδες· διαφορητικῆς τέ ἐστι καὶ μαλακτικῆς τῶν σκιρρωδῶν ὄγκων δυνάμεως. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ νομώδη καταπλασσόμενον. Γάρος θερμαίνει καὶ ξηραίνει δυνατῶς. διό πρός τε τὰς σηπεδόνας τῶν ἑλκῶν ἔξωθεν αὐτῷ χρῶνται. καὶ τοῖς δυσεντερικοῖς ἐν ἰᾶσι καὶ τοῖς ἰσχιαδικοῖς. Γεντιανὴ ῥίζα δραστήριος ἱκανῶς ἐστι λεπτῦναι καὶ διακαθᾶραι καὶ ἀπορρύψαι καὶ ἐκφράξαι. Γεράνιον· τὰ φύλλα ἔχον ἀνεμώνῃ ὅμοια· τὴν δὲ ῥίζαν ἐδώδιμον ἥτις ποθεῖσα σὺν οἴνῳ ἐμπνευματώσεις ὑστέρας λύει. τὸ δὲ ἕτερον γεράνιον ἀχρεῖον ἐστὶ πρὸς ἰατρικήν. Γῆ πᾶσα ξηραίνει. ἡ γὰρ μεγάλης ἐπέρας οὔσης καὶ ἀδήκτους. εἰ δέ τις αὐτῇ πυρώδης ποιότης ἐπιμέμικται πλυθεῖσα καὶ ταύτην ἀποτίθεται. τῶν μὲν οὖν γεωργουμένων ἡ λιπαρὰ πᾶσα χρήσιμος ἐστὶν εἰς θεραπείαν ἀπὸ τοῦ ξηρανθῆναι δεομένων μορίων· μάλιστα δὲ ἡ αἰγυπτία ᾗ πηλῷ χρῶνται πρός τε τὰς ὑδεραλέας καὶ σπληνι-

καὶ γὰρ ξηρότητος ἀδήκτου μετέχει. καὶ ψύξεως μηδέπω ναρκούσης. Ἄρον τῆς πρώτης ἐστὶ τάξεως. ἔν τε τῷ θερμαίνειν. καὶ ξηραίνειν, ἐκ γεώδους καὶ ἀερώδους γεγονὸς οὐσίας θερμῆς τε. καὶ ῥυπτικῆς. αἱ ῥίζαι δὲ αὐτοῦ θερμότεραι. τὸ δὲ δρακόντιον ἰσχυρότερον. Ἀρσενικὸν. καυστικῆς ἐστι δυνάμεως. χρῶνται δὲ αὐτῷ, καὶ εἰς τὰς ψιλώσεις τῶν τριχῶν. εἰ δὲ χρονίσῃ. καὶ αὐτοῦ τοῦ δέρματος ἅπτεται. καιόμενον δὲ λεπτομερέστερον γίνεται. Ἀρτεμισίαι. ἀμφότεραι θερμαίνουσι μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηραίνουσι δὲ κατὰ τὴν πρώτην. εἰσὶ δὲ καὶ λεπτομερεῖς. ὥστε καὶ τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει. καὶ πυρίαις ὑστέρων ἁρμόττειν. Ἄρτος καταπλασσόμενος. διαφορητικώτερός ἐστι τῆς τῶν πυρῶν δυνάμεως ὡς ἂν καὶ ἁλῶν καὶ ζύμης μετέχων. ἐπισπαστικὴ γάρ ἐστι τῶν ἐκ βάθους ἡ ζύμη. Ἄσαρον παραπλησίας ἐστὶ τῷ ἀκόρῳ δυνάμεως ἐπιτεταμένης δὲ μᾶλλον. Ἀσβόλῃ ᾗ οἱ ζωγράφοι χρῶνται. λαμβάνεται μὲν ἐκ τῶν ὑαλουργιῶν. διαφορητικῆς τε καὶ δριμείας δυνάμεώς ἐστιν. ὥστε καὶ καίειν. καὶ σήπειν. ἀπουλοῖ δὲ καὶ τὰ καύματα σὺν ῥοδίνῃ κηρωτῇ. Ἀσκαλαβώτης τὸ ζῶον ἄχρηστον μέν ἐστιν εἰς τὰ ἄλλα. τοῖς δὲ ὑπὸ σκορπίου πληγεῖσιν, αὐτόν φασι βοηθεῖν ἐπιτιθέμενον. μίγνυται δὲ καὶ ὠτικαῖς δυνάμεσιν. Ἀσκληπιὰς θερμὴν καὶ ξηρὰν τὴν δύναμιν ὑπάρχουσα καὶ λεπτομερὴς ἁρμόζει στροφουμένοις ἐν οἴνῳ πινομένη. καταπλασσομένη δὲ ποιεῖ πρός τε τὰ θηριόδηκτα καὶ τὰ ἐν μήτρᾳ καὶ μαστοῖς κακοήθη. Ἄσκυρον ἐν τῷ ἀνδρόσαιμον εἴρηται. Ἀσπάλαθος. ἀνομοιομερής ἐστι τὴν δύναμιν δριμύς τε καὶ στυπτικὸς ὑπάρχων. καὶ δι᾽ ἄμφω ξηραίνων. διὰ τοῦτο πρός τε σηπεδόνας καὶ ῥεύματα χρήσιμός ἐστι. Ἀσπάραγος, πετραῖος ἢ μυακάνθινος. ῥυπτικὸς μέν ἐστι. μέσος δὲ κατὰ θερμότητα καὶ ψύξιν νεφρῶν τε καὶ ἥπατος ἐστὶν ἐκφρακτικός. καὶ μάλιστα αἱ ῥίζαι καὶ τὸ σπέρμα, καὶ ὀδονταλγίας ἰᾶται. Ἄσπληνον. λεπτομερὲς μέν ἐστι τὴν δύναμιν. οὐ μὴν θερμόν. ταῦτ᾽ ἄρα καὶ λίθους θρύπτει. καὶ σπλῆνας τήκει. Ἀσταφὶς ἡ μὲν ἥμερος. πεπτικῆς τε ἅμα καὶ στυπτικῆς. καὶ διαφορητικῆς ἠρέμα μετέχει δυνάμεως. ἡ δὲ ἀγρία δριμείας ἰσχυρῶς, ὡς ἀποφλεγματίζειν τε καὶ ῥύπτειν σφοδρῶς. Ἀστὴρ ἀττικός. οἱ δὲ βουβώνιον. ὅτι μὴ μόνον ἐπιπλαττόμενον. ἀλλὰ καὶ περιαπτόμενον ἰᾶσθαι βουβῶνας πεπίστευται. μικτῆς ὑπάρχει δυνάμεως, διαφορητικῆς τε καὶ ψυκτικῆς. Ἀστράγαλος θαμνίσκος ἐστὶ μικρός. ἔχων ῥίζας στυπτικάς. ξηραίνων οὐκ ἀγεννῶς. ἕλκη γοῦν ἀπουλοῖ παλαιὰ καὶ κοιλίαν ἵστησιν. ἡ ῥίζα μετ᾽ οἴνου πινομένη. πλεῖστος δὲ ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας γίνεται. Ἄσφαλτος ξηραίνει καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. διὸ κολλᾷ τὰ ἔναιμα ἕλκη. Ἀσφοδέλου ἡ ῥίζα ῥυπτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως, καυθείσης δὲ αὐτῆς ἡ τέφρα θερμοτέρα καὶ ξηροτέρα γίνεται καὶ λεπτομερεστέρα. διὸ καὶ ἀλωπεκίας ἰᾶται. Ἀτρακτυλὶς ἢ κνίκος ἀγρία ἐκ τῶν ἀκανθωδῶν ἐστι ξηραντικῆς τε καὶ μετρίως θερμῆς ὑπάρχων δυνάμεως. Ἀτράφαξις. ὑγραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ψύχει δὲ κατὰ τὴν πρώτην. διὸ καὶ κατὰ γαστέρα διεξέρχεται. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως. ὅθεν καὶ πρὸς ἰκτερικοὺς τοὺς διὰ ἧπατος ἔμφραξιν χρήσιμός ἐστιν. Ἀφάκη. στυπτικῆς ἐστι δυνάμεως ὥσπερ ὁ φακός. ἐσθιομένη δέ. δυσπεπτοτέρα τοῦ φακοῦ ἐστιν. ἰσχυρότερον δὲ ξηραίνει, μετὰ τοῦ θερμαίνειν συμμέτρως. Ἀφρόνιτρον. διαφορητικῆς ἐστι καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως ὡς μὴ μόνον τὰ ῥυπῶντα σμήχειν, ἀλλὰ καὶ κνῆσμον ἰᾶσθαι. πινόμενον δὲ καὶ κακοστόμαχόν ἐστιν. Ἀφρὸς νίτρου παραπλησίαν μὲν ἔχει τῷ νίτρῳ δύναμιν. λεπτομερέστερον δὲ τὴν οὐσίαν ἐστὶ διὸ καὶ λεῖον ὑπάρχει καθάπερ ἄλευρον. Ἀχρὰς παραπλησίαν μὲν ἔχει τῇ ἀπίῳ, τὴν δύναμιν, ἐπιτεταμένην δὲ μᾶλλον. διὸ καὶ τραύματα μεγάλα κολλᾷ. Ἀψίνθιον. θερμὸν μὲν τῆς πρώτης ἀποστάσεως ἐστὶν ξηρὸν δὲ τῆς τρίτης. στυπτικὴν καὶ πικρὰν. καὶ δριμεῖαν ἅμα κεκτημένον ποιότητα. διὸ καὶ τοὺς ἐν τῇ κοιλίᾳ χολώδεις χυμούς. διά τε γαστρὸς καὶ διὰ οὔρων κενοῖ. ἐφ᾽ ὧν δὲ φλέγμα πλεονάζει. τούτους διὰ τὴν στύψιν οὐδὲν ὀνίνησιν. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ τῆς πόας πολὺ θερμότερός ἐστι.

Ἀρχὴ τοῦ β.

Βαλάνου μυρεψικῆς. τὸ μὲν ἔνδον ὂν σαρκῶδες. ῥυπτικήν τε καὶ τμητικὴν ἅμα σὺν στύψει τὴν δύναμιν ἔχει. διὸ μετὰ μελικράτου μὲν πινόμενον ὁλκὴ δραχμῆς. ἐμετόν τε κινεῖ καὶ τὴν κάτω κοιλίαν ὑπάγει. σὺν ὀξυκράτῳ δὲ πρὸς τὰς τῶν σπλάγχνων ἐμφράξεις ἁρμόζει καὶ τῶν περὶ τὸ δέρμα δὲ σὺν ὄξει καταχριόμενον ῥυπτικόν ἐστιν. ὁ μέντοι φλοιὸς αὐτοῦ πάνυ στύφει. Βάκχαρις. εὐώδης ἐστὶ πόα, παραπλήσιος κινναμώμῳ στεφανωματικὴ δριμεῖα. ταύτης ἡ ῥίζα ἀφεψημένη ἐκφρακτικὴ γίνεται καὶ οὔρων καὶ ἐμμηνίων κινητικήν. τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς στυπτικὰ ὄντα πρὸς ῥεύματα ὠφελεῖ. Βαλαύστιον. ἄνθος ἐστὶν ἀγρίας ῥοιᾶς. ἰσχυρῶς στυπτικόν. ξηράν τε καὶ ψυχρὰν ἔχον τὴν δύναμιν. ἕλκη τε σὺν ἐπιπόλαια ἀπουλοῖ. καὶ ῥεύματα ἵστησιν. Βαλσάμου. τὸ μὲν ὂν ξύλον ξηραίνει καὶ θερμαίνει, κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερές. ὁ δὲ ὀπὸς αὐτοῦ. πολλῷ λεπτομερέστερος. ὁ δὲ καρπὸς παραπλησίας μὲν δυνάμεως. ἧττον δὲ λεπτομερής. Βαλλωτή. οἱ δὲ μέλαν πράσιον. δριμείας ἐστὶ καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως καταπλασσομένη γοῦν ἁλσὶ κυνοδήκτους ὠφελεῖ. Βάτου τὸ μὲν θαμνῶδες, ἱκανῶς στύφει. καὶ ξηραίνει, διὸ καὶ τραύματα κολλᾷ καὶ ῥεύματα ἵστησιν. ἡ δὲ ῥίζα πρὸς τῷ στύφειν καὶ λεπτομερὴς οὐκ ὀλίγως ἐστίν. διὸ καὶ τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει. ὁ

πηλὸς μέλαινα. καὶ αὕτη βρυωνία παραπλήσιός ἐστι τῇ λεγομένῃ λευκῇ, ἀσθενεστέρα. Ἀμύγδαλα τὰ μὲν πικρὰ, τῆς λεπτυνούσης τε καὶ ἐκφρακτικῆς τῶν ἐν βάθει γλίσχρων τε καὶ παχέων χυμῶν εἰσὶ δυνάμεως καὶ ῥυπτικῆς τῶν περὶ τὸ δέρμα. καὶ τὸ δένδρον δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. τὰ δὲ γλυκέα θερμὰ συμμέτρως εἰσί. Ἄμυλον γίνεται μὲν ἐκ πυροῦ καθαροῦ βρεχομένου ὕδατι ἐν τοῖς ὑπόκυνα καύμασιν. καὶ ἀπηχουμένου τῆς ἡμέρας πεντάκις. ἐπὰν δὲ μαλακώτατος γένηται. διηθήσαντες τὸ ὕδωρ ἐπιχέαντες. χωρίζουσι τὸ πίτυρον καὶ ξηραίνουσιν ἐν ἡλίῳ ταχέως. πρὶν ὀξωθῆ. δύναμιν δὲ ἔχει ψυκτικήν τε μετρίως καὶ ξηραντικήν. καὶ πραϋντικὴν τῶν δριμέων. Ἄμωμον. ἔοικε δὲ τὴν δύναμιν ἀκόρῳ. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ξηρότερον. τοῦτο δὲ πεπτικώτερον. Ἀναγαλλὶς ἑκατέρα ῥυπτικῆς ἱκανῶς ἐστι δυνάμεως. ἔχουσά τι καὶ ὑπόθερμον. καὶ ἑλκτικόν. ὥστε καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶσθαι καὶ ἐκ ῥινῶν καθαίρειν τὸν χυλὸν αὐτῆς. Ἀνάγυρος. θάμνος ἐστὶ δυσώδης. καὶ δριμὺς θερμῆς τε καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομερέστερόν τέ ἐστι, καὶ ἐμετικόν. Ἀνδράχνη. ψύχει μὲν κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ὑγραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. ταῦτά τοι καὶ τοὺς καυσουμένους ὀνίνησι κατὰ τῆς κοιλίας ἐπιτιθεμένη, καὶ ἀποκρούεται τὰ ῥεύματα τῇ τε γλισχρότητι τὰς ἐκ τῶν ὀξέων αἱμωδίας καταλεαίνει. ἔχει δὲ τὴν στύψιν. καὶ δυσεντερίας. καὶ αἱμορραγίας ὀνίνησιν. Ἀνδρόσαιμον διττόν. τὸ μὲν ἕτερον ἄσκυρον ἢ ἀσκυροειδὲς ὀνομάζεται. εἶδος ὑπάρχον ὑπερικοῦ. θάτερον δὲ διονυσιάς. ἔστι δὲ ὁ μὲν καρπὸς αὐτῶν καθαρτικός. τὰ δὲ φύλλα ξηραντικώτερα. Ἀνδρόσακες πικρὰ καὶ δριμεῖα πόα, διαφοροῦσα καὶ ξηραίνουσα. πινομένη δὲ αὐτή τε καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς οὖρα κινεῖ. Ἀνεμῶναι πᾶσαι. δριμείας καὶ ῥυπτικῆς εἰσὶν ἐπισπαστικῆς τε καὶ ἀναστομωτικῆς δυνάμεως. ὅθεν φλέγματά τε προσκαλοῦνται καὶ λέπρας ἀφιστᾶσι προστιθέμεναι. καὶ γάλα κατασπῶσι. Ἄνηθον. θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν ἐπιτεταμένην. ξηραίνει δὲ σύνεγγυς ὅπερ ἑψόμενον ἐν ἐλαίῳ διαφορητικόν τε καὶ ἀνώδυνον. καὶ ὑπνοποιόν. καὶ πεπτικὸν ὠμῶν ὄγκων ὑπάρχει. καυθὲν δὲ τῆς τρίτης τάξεως τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων γίνεται. καὶ πλαδαροῖς ἕλκεσιν ἐπιπλαττόμενον ὀνίνησιν. ὑγρότερον δὲ καὶ ἧττον θερμὸν καὶ πεπτικόν ἐστι τὸ χλωρόν. Ἀνθυλλὶς διττὴ μέν ἐστιν. ἄμφω δὲ ξηραίνουσιν ἕλκη. ἡ δὲ ἐοικυῖα τῇ χαμαιπίτυϊ. λεπτομερεστέρα ἐστὶν, ὡς καὶ τοῖς ἐπιληπτικοῖς ἁρμόττειν. ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικωτέρα. Ἀνίσου τὸ σπέρμα, δριμύτερόν ἐστι θερμαῖνόν τε καὶ ξηραῖνον κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ταῦτ' ἄρα καὶ οὐρητικόν ἐστι καὶ διαφορητικὸν πνευμάτων. Ἀντίρρινον ἢ ἀνάρρινον παραπλησίαν ἔχει τῷ βουβωνίῳ δύναμιν. καταδεέστερον δέ. ἐξ ἐκείνου οὖν καὶ τοῦτο μαθήσῃ. Ἄνωνις ἢ ὄνωνις. θερμὴ τὴν δύναμιν ἐστὶ μάλιστα κατὰ τὴν ῥίζαν. ἧς ὁ χυλὸς πινόμενος σὺν οἴνῳ, οὖρά τε ἄγει καὶ λίθους θρύπτει. ἐσχάρας τε ῥήσσει καὶ ὀδόντας πραΰνει. Ἀπαρίνη. οἱ δὲ φιλάνθρωπον. οἱ δὲ ὀμφακόκαρπον, μετρίως ῥύπτει καὶ ξηραίνει. ἔχει δὲ καὶ λεπτομερές. Ἄπιος. ἀνώμαλός ἐστι κατὰ τὴν κρᾶσιν. τὸ μέν τι γεῶδες ἔχουσα, τὸ δὲ ὑδατῶδες. διὸ ἐσθιομένη μὲν εὐστόμαχός τέ ἐστι καὶ ἄδιψος. καταπλαττομένη δὲ ξηραίνει καὶ μετρίως ψύχει. Ἀπόκυνον ἢ κυνοκράμβη. λέγεται δὲ καὶ κυνόμορον, ἐπειδὴ τάχιστα τοὺς κύνας ἀναιρεῖ. ἔστι δὲ καὶ δηλητήριον ἀνθρώποις. ἱκανῶς οὖσα δυσώδης τε καὶ θερμὴ χωρὶς τοῦ ξηραίνειν. ὅθεν καὶ καταπλασσομένη διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως. Ἀπόχυμα ἡ ἀπὸ τῶν πλοίων ἐστὶ ἀποξυομένη παλαιὰ πίττα. διαχυτική τε οὖσα καὶ ξηραντικὴ καὶ διαφορητικὴ τῶν ὄγκων. Ἀράχνην τὸ ζῶον συμμαλαχθεῖσαν ἐμπλαστρίῳ καὶ ἐπιτεθεῖσαν μετώπῳ καὶ κροτάφοις. τεταρταϊκὰς περιόδους ἀπολύειν φησὶ Διοσκορίδης. τὸ δὲ ὕφος αὐτῆς ἐπιτιθέμενον. αἱμορραγίας ἵστησι καὶ ἀφλέγμαντα τηρεῖ τὰ ἐπιπολῆς ἕλκη. Ἀργεμώνη. ῥυπτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ἐστι δυνάμεως. Ἀρίσαρον. καὶ μικρότερόν ἐστι τοῦ ἄρου πολλῷ. καὶ δριμύτερον. ῥίζαν ἐλαίας ἔχουσα τὸ μέγεθος. Ἀριστολοχία. πᾶσα μὲν θερμὴ, καὶ λεπτομερής ἐστι καὶ ῥυπτικὴ πικρά τε καὶ ὑπόδριμυς, χρειωδεστάτη πρὸς τὰς ἰάσεις. ἀλλ' ἡ μὲν στρογγύλη λεπτομερεστέρα καὶ κατὰ πάντα δραστικωτέρα. ἡ δὲ κληματῖτις, εὐώδης μὲν, ἀσθενεστέρα δέ. ἡ δὲ μακρὰ τὰ μὲν ἄλλα μεταξὺ τούτων ἐστίν. θερμὴ δὲ οὐχ ἧττον τῆς στρογγύλης. Ἄρκευθος θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ὁ δὲ καρπὸς θερμαίνει μὲν ὁμοίως ξηραίνει δὲ, πρώτης τάξεως. Ἄρκιον προσωπῖτις. τὰ φύλλα τοῖς τῆς κολοκυνθίδος ἔχον ὅμοια. μείζονα δὲ καὶ σκληρότερα. διαφορητικὸν μέν ἐστι καὶ ξηραντικόν ἔχει δὲ καὶ στυπτικόν. διὸ καὶ τὰ φύλλα αὐτοῦ παλαιὰ ἕλκη θεραπεύει. Ἄρκτιον φλόμῳ παραπλήσιόν ἐστι. τὴν δὲ ῥίζαν ἁπαλὴν καὶ λευκὴν καὶ γλυκεῖαν ἔχον. λεπτομεροῦς τε καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως. καὶ ῥυπτικῆς μετρίως. Ἀρμενιακόν. δύναμιν ἔχει ῥυπτικὴν, ἅμα βραχείᾳ δριμύτητι καὶ στύψει βραχυτέρᾳ. διὸ καὶ μίγνυται τοῖς ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσι. καὶ τριχῶν τῶν ἐν τοῖς βλεφάροις ἐστὶν αὐξητικόν. Ἀρνάβω. τῶν ἀρωματιζόντων ἐστίν. ὅθεν τοῖς μύροις μάλιστα μίγνυται. θερμῆς τε καὶ ξηρᾶς ὑπάρχον δυνάμεως κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν παραπλήσιον κασίας τε καὶ καρπησίῳ. ἔθεν ὁ Ποσειδώνιος μὴ παρόντος κινναμώμου, τούτῳ φησὶ χρῆσθαι. Ἀρνόγλωσσον ψύχει τε ἅμα καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. μικτὸν δ' ἐξ ὑδατώδους τε καὶ γεώδους οὐσίας ὑπάρχον. ἔχον τι καὶ στύψεως. διὸ πρὸς ἕλκη τε κακοήθη καὶ πρὸς ῥεύματα καὶ εἰς δυσεντερίας ἁρμόττει τῇ συμμετρίᾳ τῆς κράσεως καὶ αἱμορραγίας ἐπέχει. καὶ πλείστοις ἁρμόττει.

σαρκῶν χρήσιμον αὐτῷ. τὸ δὲ λυκόκτονον τῆς αὐτῆς ἐν τῷ προσθὲν δυνάμεως. ἰδίᾳ δὲ λύκους ἀναιρεῖ. ὥσπερ ἐκεῖνο τὰς παρδάλεις. Ἄκορον θερμαίνει, καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. χρώμεθα δὲ τῇ ῥίζῃ αὐτοῦ πρός τε κινῆσαι οὖρα. καὶ πρὸς σπλῆνος σκίῤῥον. λεπτύνει δὲ καὶ τὰ πάχη τῶν κερατοειδοῦς. Ἀκείδης θυμιώμεναι, δυσουρίας μάλιστα γυναικῶν ὠφελοῦσιν. ἡ δὲ ἄπιθρος ἀκεὶς σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ πινομένη σὺν οἴνῳ. Ἀκτῆ. ἥτε μεγάλη καὶ ἡ χαμαιάκτη. ξηραντικῆς ἐστὶ δυνάμεως, καὶ μετρίως διαφορητικῆς. καὶ κολλητικῆς. πινόμεναι δὲ ἢ ἑψόμεναι, ὕδωρ ἄγουσι διὰ γαστρός. Ἅλες ξηραντικῆς ἱκανῶς καὶ στυπτικῆς εἰσὶ δυνάμεως. ὅθεν ὅσον μὲν ὑγρόν ἐστιν ἐν τοῖς σώμασιν, ἐκεῖ πᾶν ἐκβόσκονται. τὸ δὲ, στερεὸν συνάγουσι τῇ στύψει. διὸ καὶ ταριχεύουσι. καὶ ἄσηπτα φυλάττουσιν. οἱ δὲ κεκαυμένοι διαφοροῦσι μᾶλλον. Ἀλθαία ἢ ἐβίσκος. ἔστι δὲ εἶδος ἀγρίας μαλάχης διαφορητική. χαλαστική. ἀφλέγμαντος. πραϋντική. πεπτική φυμάτων ἐστίν. ἡ δὲ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα, τὰ μὲν ἄλλα ἐπιτεταμένα ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἀλφῶν ῥυπτικά. τὸ δὲ σπέρμα καὶ λίθους θρύπτει. Ἄλιμον. ἀνομοιομερές ἐστιν. ἀλυκόν τε καὶ ὑπόστυφον. τὸ δὲ πλεῖστον αὐτοῦ, θερμὸν ἄκρατον μεθ᾽ ὑγρότητος ἀπεπτοτέρας. γάλακτος γοῦν καὶ σπέρματός ἐστι γεννητικόν. Ἀλκαία εἶδος ἐστὶ καὶ αὕτη τῆς ἀγρίας μαλάχης. σὺν οἴνῳ δὲ πινομένη, δυσεντερίας καὶ ῥήξεις ἰᾶται καὶ μᾶλλον ἡ ῥίζα αὐτῆς. Ἀλκυόνιον. ῥύπτει μὲν πάντα καὶ διαφορεῖ δριμείας ἔχοντα ποιότητας. ἀλλὰ τὸ μὲν μηλήσιον. ἔστι δὲ σκωληκοειδὲς καὶ πορφυροῦν ἄριστον. διὸ καὶ καυθὲν ἀλωπεκίας ἰᾶται. καὶ λιχῆνας, καὶ ἀλφοὺς ἀποῤῥύπτει. τὸ δὲ τὴν ἐπιφάνειαν λείαν ἔχον, δριμύτατόν ἐστιν. οὐ μόνον ἀποῤῥύπτον. ἀλλὰ καὶ ἑλκοῦν τὸ δὲ παραπλήσιον ἐρίοις ἀσαπέροις. ἀσθενέστερον ἁπάντων ἐστίν. Ἅλμη μὲν ἀμιγὴς ὕδατος οὐσίας παραπλησίαν ἔχει τοῖς ἁλσὶ δύναμιν. πλὴν ἀσθενεστέραν τῇ μίξει τοῦ ὕδατος. ἡ δὲ τῶν ταριχηρῶν ἰχθύων. καὶ ἡ τῶν κολυμβάδων ἐλαιῶν. ῥυπτικωτέρας εἰσὶ δυνάμεως. ἰσχιαδικοῖς οὖν καὶ δυσεντερικοῖς ἐνίενται. Ἀλόη θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην. ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχος, καὶ ῥυπτική. καὶ διαφορητική. καὶ γαστρὸς ἐκκοπρωτική. πλυθεῖσα δὲ ἧττον μὲν ῥύπτει. εὐστόμαχος δὲ μᾶλλον ἐστίν. ἀφλέγμαντός τε, καὶ ἑλκῶν ἀφθαλωτική. μάλιστα τῶν κατὰ ἕδραν τε καὶ αἰδοῖον. Ἁλὸς ἄνθος. ὑγρόν ἐστι φάρμακον. λεπτομερέστερον τῶν κεκαυμένων ἁλῶν. δριμύ τε καὶ διαφορητικὸν ἱκανῶς. Ἁλὸς ἄχνη. ἀφρῶδες ἐστὶν ἐπάνθημα τῶν ἁλῶν. λεπτομερέστερον μὲν ἐκείνων καὶ διαφορητικώτερον. ἧττον δὲ συνακτικόν. Ἀλσίνη. οἱ δὲ μυὸς ὦτα, τὴν δύναμιν ὁμοίαν ἔχει τῇ ἑλξίνῃ. ψύχουσά τε καὶ ὑγραίνουσα. διὸ πρὸς τὰς ζεούσας, ἁρμόζει φλεγμονάς. Ἄλυπον. καθαίρει τὸ σπέρμα αὐτοῦ κάτω μέλαιναν χολὴν πλῆθος ἴσον ἐπιθύμου λαμβανόμενον μετὰ ἁλῶν καὶ ὄξους. τὰ δὲ ἔντερα ἐλαφρῶς ἑλκοῖ. Ἄλυσσον ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τοῦ τοὺς λυσσοδήκτους ὀνινάναι. ξηραντικῆς δὲ καὶ διαφορητικῆς καὶ ῥυπτικῆς οὔσης δυνάμεως. νεφρούς τε ἐκφράττει καὶ ἔφηλιν ῥύπτει. Ἀλώπηξ τὸ ζῶον. ὅλη ἐν ἐλαίῳ ζῶσα ἢ τεθνεῶσα καθεψημένη διαφορητικὸν ἐργάζεται τοὔλαιον. τὰ διὰ βάθους ὑγρὰ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἕλκον. ὅθεν ἀρθριτικοὺς ἐν αὐτῷ εἰς πύελον ἐμβιβάζοντες, ἐν χρόνῳ συχνῷ. ἀρχόμενον μὲν, τὸ πάθος ἔπαυσαν. χρονίσαν δὲ ἐμετρίασαν. Ἀμάρακον. θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. Ἀμάραντον. λεπτύνει. καὶ τέμνει. ἔμμηνα γοῦν ἄγει σὺν οἴνῳ ποθέν. καὶ θρόμβους αἵματος διαλύει. σὺν οἰνομέλιτι. πάντων τε ῥευμάτων ἐστὶ ξηραντικὸν κακοστόμαχον ὑπάρχον. Ἀμβροσία, καταπλαττομένη δύναμιν ἔχει στύφουσάν τε καὶ ἀποκρουστικήν. Ἄμι τῆς τρίτης τάξεως ἐστὶ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων. λεπτομερές τε καὶ διαφορητικὸν καὶ οὐρητικόν. τὸ δὲ σπέρμα μάλιστα χρήσιμόν ἐστιν.

Ἀμίαντον. ἐν Κύπρῳ γεννᾶται παραπλήσιον στυπτηρίᾳ σχιστῇ. ἐκφλογούμενον μὲν ὑπὸ πυρός. μὴ καιόμενον δέ, χρῶνται δὲ αὐτῷ τινὲς ἐν τοῖς ξηραντικοῖς ψιλώθροις. Ἄμμος ἡ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλάττης, ἱκανῶς ξηραίνει. πυρωθεῖσα γοῦν ὑπὸ ἡλίου ἐξικμάζει τὰ ὑδερικὰ σώματα χωννυμένων ἐν αὐτῇ. φρυχθεῖσα δὲ ξηροτέρα γίνεται αὐτὴ κέγχρου καὶ ἁλῶν. Ἀμμωνιακὸν θυμίαμα. ὀπός ἐστι μαλακτικῆς δυνάμεως ἐπιτεταμένης. ὥστε σκίρρους τε καὶ πώρους διαλύειν. Ἀμόργη. τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων καὶ ξηραινόντων ἐπιτεταμένης. οὕτω γέ τοι τὰ μὲν ἐν τοῖς ξηροῖς σώμασιν ἕλκη θεραπεύει. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις, συντείνει τε καὶ παροξύνει. Ἀμπελόπρασον. ἐστὶ πράσον ὂν ἄγριον. δριμύτερόν ἐστι καὶ θερμότερον κατὰ τὴν ἐσχάτην τάξιν. ὅθεν καὶ καυστικόν. τμητικόν τέ ἐστι καὶ ἐκφρακτικόν. καὶ κακοστόμαχον. Ἀμπέλου ἀγρίας οἱ βότρυες τε καὶ οἱ ἀκρέμονες, ῥυπτικῆς εἰσὶ δυνάμεως. ἔχουσι δέ τι καὶ στυπτικόν. Ἀμπέλου τῆς ἡμέρου, παραπλησία μὲν ἡ δύναμις τῇ ἀγρίᾳ. ἀσθενεστέρα δέ. Ἀμπέλου λευκῆς ἣν δὴ καὶ βρυωνίαν καὶ ψίλωθρον καλοῦσιν. οἱ μὲν βλαστοὶ ὡς εὐστόμαχοι ἐσθίονται. καὶ οὐρητικοί εἰσιν. ἡ δὲ ῥίζα ῥυπτική τε καὶ λεπτομερής ἐστι καὶ μετρίως θερμή. διὸ καὶ σπλῆνας τήκει πινομένη. καὶ ἔξωθεν μετὰ σύκων καταπλαττομένη. καὶ ψώρας καὶ λέπρας ἰᾶται. Ἀμ-

σάν τε καὶ ὑπόπικρον ἔχει τὴν ῥίζαν· ὅθεν ἀπολυτικούς τε καὶ νεφριτικοὺς ὠφελεῖ. καταπλασσομένη δὲ σὺν ἀλφίτοις, ἐρυσιπέλασιν ἁρμόζει. τὰ δὲ φύλλα τῆς ῥίζης ἧττον ψύχει τε καὶ ξηραίνει. διὸ καὶ πρὸς διάῤῥοιαν πίνεται. ἡ δὲ λυκοψὸς, στυπτικωτέρα πως ὑπάρχουσα, ὁμοίως ἐρυσιπέλασιν ἁρμόσει. ἡ δὲ ὀνόχειλές τε καὶ ἀλκιβιάδιος, φαρμακωδέστεραι τούτων οὖσαι, ἐχεοδήκτους ὠφελεῖ, καταπλασσομένη τε καὶ περιαπτομένη καὶ ἐσθιομένη. ἡ δὲ τετάρτη, μικροτέρα τῶν ἄλλων οὖσα, σχεδὸν ἀνώνυμός ἐστιν. πικροτέρα δὲ τῆς ἀλκιβιαδίου τυγχάνουσα πρὸς τὰς πλατείας ἕλμινθας ἁρμόζει, πλῆθος ὀξυβάφου πινομένη. Ἀδάρκη. ἀφρός τις ἐστὶν ὕδατος ἁλμυροῦ προσπεπηγὼς φορυτῷ τε, καὶ καλάμοις. δριμυτάτη δὲ ἐστὶ καὶ θερμαντικὴ ἱκανῶς τοῦ καίειν. ἔξωθεν προστιθεμένη σὺν ἄλλοις. εἴσω γὰρ τοῦ σώματος οὐχ οἷόν τε λαβεῖν αὐτήν. Ἀδίαντον. ξηραίνει. λεπτύνει. διαφορεῖ μετρίως. κατὰ δὲ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν μεταξύ πως ἐστὶν, ἀλωπεκίας γοῦν ἰᾶται καὶ ὄγκους διαφορεῖ. καὶ λίθους θρύπτει πινόμενον καὶ τὰς ἐκ πνεύμονος ἀναφορὰς ξηραίνει. ῥεῦμα κοιλίας ἵστησιν. Ἀείζωον διττόν. ψύχει μὲν ἐκ τῆς τρίτης ἀποστάσεως. ξηραίνει δὲ καὶ στύφει μετρίως. ταύτῃ ἄρα καὶ πρὸς ἐρυσιπέλατά τε καὶ ἕρπητας, καὶ τὰς ἐκ ῥεύματος ἁρμόττει φλεγμονάς. Ἀετώνυχοι ἐν τῷ περὶ λίθων λεχθήσονται. Ἀθηρὰ πολτάριον ἐστὶ ῥοφηματῶδες ἐκ τῆς ἀληλεσμένης ζειᾶς ἢ ἀπὸ τοῦ σίτου, σκευαζόμενον παιδίοις ἁρμόζον. ποιεῖ δὲ καὶ εἰς καταπλάσματα. Αἰγίλωψ διαφορητικὴν ἔχει δύναμιν. ὅθεν καὶ τὰς σκληρυνομένας φλεγμονὰς καὶ τοὺς αἰγίλωπας ἰᾶται. Αἴγειρος θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν α τάξιν. ξηραίνει δὲ μετρίως, καὶ λεπτομερής ἐστιν. ὡς τὰ μὲν φύλλα μετ' ὄξους καταπλασσόμενα ποδαγρικὰς ὀδύνας παύειν. ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη θερμοτέρα τῶν αἰθῶν οὖσα μίγνυται ἀκόποις τε καὶ μαλάγμασιν. ὁ καρπὸς δὲ μετ' ὄξους πινόμενος ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. Αἰδοῖον ὄῤῥεως ἐλάφου. ξηρανθέν τε καὶ λεῖον σὺν οἴνῳ ποθὲν, ἐχεοδήκτους σώζει. μίγνυται δὲ καὶ συνθέτοις δυνάμεσιν. Αἰθάλη καὶ λιγνὺς κατὰ τὸ λ ῥηθήσεται. Αἰθιοπίς. παραπλήσια μὲν ἔχει φλόμῳ τὰ φύλλα. τῆς δὲ ῥίζης αὐτῆς τὸ ἀφέψημα πινόμενον ἰσχιαδικοὺς σώζει. πλευριτικούς τε καὶ αἱμοπτοϊκοὺς, ἀρτηρίας τε καὶ τραχύτητας μετὰ μέλιτος. Αἷμα ψυχρὸν οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν ὑῶν· ὑγρόν τε ἐστὶ καὶ ἧττον θερμὸν, ἀνθρωπείῳ μάλιστα τὴν κρᾶσιν ἴσος. τὸ δὲ τῶν περιστερῶν καὶ φάττης καὶ τρυγόνος, εὔκρατόν πως ὑπάρχον, τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑποσφάγματα ἰᾶται θερμὸν ἐνσταζόμενον. καὶ τῇ παχείᾳ μήνιγγι ἐγχεόμενον εὐθὺ τῶν ἀναξυσθέντων ἀφλέγμαντόν ἐστι. τὸ δὲ τῆς γλαυκὸς σὺν οἴνῳ πινόμενον ἢ ὕδατι δύσπνοιαν ὀνίνησι. τὸ δὲ τῶν νυκτερίδων, τιτθούς τε διαφυλάττει παρθένων. καὶ ἄτριχας εἶναί φασι καταχριόμενον. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τῶν βατράχων. καὶ τὸ τοῦ χαμαιλέοντος καὶ τὸ τῶν κροτώνων τῶν κυνῶν. ὁ δὲ Γαληνὸς πειράσας ἐψεῦσθαι ταῦτά φησι. τὸ δὲ τῶν αἰγῶν διὰ ξηρότητα τοὺς ὑδεριῶντας ὠφελεῖ μετὰ μέλιτος πινόμενον. καὶ τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει. τὸ δὲ τῶν κατοικιδίων ὀρνίθων, αἱμοῤῥαγίας μήνιγγος ἐπέχει. τὸ δὲ τῶν ἀρνῶν ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. τὸ δὲ τῶν ἐρίφων νεοπαγὲς ἔτι, ὅσον ἡμικοτύλιον σὺν ἴσῳ ὄξει πινόμενον, τοὺς ἀπὸ θώρακος αἷμα ἀνάγοντας ἰᾶται. τὸ δὲ τῶν ἄρκτων καὶ τῶν ἀγρίων αἰγῶν καὶ φάσσων καὶ ταύρων ἀποστήματα πεπαίνειν φασί. τὸ δὲ τοῦ χερσαίου κροκοδείλου ποιητικὸν ὀξυδερκείας ἐστί. τὸ δὲ τῶν ὀχευτῶν ἵππων σηπτικαῖς μίγνυται δυνάμεσι. ἡ δὲ δι' αἱμάτων ἀντίδοτος πρὸς τὰ θανάσιμα φάρμακα διδομένη, καὶ νήττης αἷμα καὶ ἐρίφου, καὶ χηνὸς δέχεται. Αἶρα θερμαίνει καὶ ξηραίνει πλησίον τῆς τρίτης ἀποστάσεως ἴσως τὴν δύναμιν ἴσην τυγχάνουσα. Ἀκαλλίς. θάμνου καρπός ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ γινομένου. οὗ τὸ ἀπόβρεγμα τοῖς πρὸς ὀξυδερκείαν κολλουρίοις μίγνυται. Ἀκακία· τρίτης μέν ἐστι τῶν ξηραινόντων τάξεως. πρώτης δὲ τῶν ψυχόντων. ἡ δὲ πλυθεῖσα ἀδηκτοτέρα. ἔστι δὲ στυφὴ καὶ γεώδης. Ἀκαλήφης ὅ, τε καρπὸς καὶ τὰ φύλλα λεπτομερῆ τέ ἐστι. καὶ ξηραίνουσιν ἀδήκτως. ὄγκους τε διαφοροῦσι καὶ ῥύπτουσιν. ὑπάγουσί τε γαστέρα. φυσώδη δὲ μετρίως ἐστί. διὸ καὶ πρὸς συνουσίαν παρορμᾷ. Ἄκανθος. οἱ δὲ μελάμφυλλον. οἱ δὲ παιδέρωτα, διαφορητικῆς ἐστι καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως. Ἀκάνθιον. λεπτομεροῦς καὶ θερμῆς ὂν δυνάμεως, σπωμένοις βοηθεῖ. Ἄκανθα λευκὴ, τὴν μὲν ῥίζαν ξηραντικήν τε καὶ μετρίως στύφουσαν ἔχει. διὸ καὶ στομαχικοὺς καὶ αἱμοπτοϊκοὺς καὶ ὀδονταλγοῦντας ὠφελεῖ. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομεροῦς τε καὶ θερμῆς ἐστι δυνάμεως, ὅθεν καὶ σπασμοὺς ἰᾶται. Ἄκανθα αἰγυπτία. οἱ δὲ ἀραβική. στυπτικῆς τε καὶ ξηραντικῆς εἶναι ἐστὶ δυνάμεως. ὅθεν αἱμάτων τε καὶ τῶν ἄλλων ῥευμάτων ἐστὶν ἐφεκτική. Ἄκορος. [illegible] παραπλήσιος οὖσα στύφει μετρίως. ὅθεν ἵστησι κοιλίαν. καὶ ἔμμηνα πινομένη. καταπλασσομένη δὲ, φύγεθλα, καὶ ἐρυσιπέλατα ὠφελεῖ. Ἀκόνιτον. τὸ μὲν παρδαλιαγχὲς σηπτικῆς καὶ δηλητηριώδους δυνάμεώς ἐστιν ὅθεν ἔσωθεν μὲν αὐτὸ μὴ ληπτέον. ἔξωθεν μέντοι ἐπὶ τῶν σηπτικῶν δεομένων

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΩΝ ΓΕΥΣΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΡΑΣΕΩΝ. α.

Ἔτι δὲ ὀσμῆς ἐστὶν ἀσφαλές τι τεκμήρασθαι περὶ τῆς κράσεως τῶν αἰσθητῶν σωμάτων· τὰ μὲν γὰρ ἄοσμα, παχυμερῆ τὰς οὐσίας. ἀλλ' οὔπω δῆλον, ὅπως ἔχει θερμότητος ἢ ψύξεως. τὰ δὲ ὀσμώδη λεπτομερῆ τέ πως ἐστὶ καὶ θερμά. τὸ μέντοι ποσὸν ἢ τῆς λεπτομερείας ἢ τῆς θερμότητος οὐκ ἐνδείκνυται διὰ τὸ ἀνώμαλον εἶναι τὴν οὐσίαν αὐτῶν. ἔστι δὲ μᾶλλον οὐδὲ ἐκ τῶν χρωμάτων ἀκριβῶς ἔτι συλλογίσασθαι. καθ' ἑκάστην γὰρ χροιὰν εὑρίσκεται καὶ θερμὰ καὶ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρά. ἡ δὴ μέντοι τῆς γεύσεως ἅπαντα ὁμοίως τὰ μόρια τῶν γευστῶν σωμάτων προσάπτει τῇ γλώσσῃ καὶ κινεῖ τὴν αἴσθησιν. ὥστε σαφῶς διὰ αὐτῆς καὶ τὰς ἐν ταῖς κράσεσι αὐτῶν εὑρίσκειν δυνάμεις. Τὸ μὲν οὖν στύφον, συνάγειν καὶ πιλεῖν καὶ πυκνοῦν καὶ ἀποκρούεσθαι καὶ παχύνειν. ἔτι τε πρὸς τούτοις ἁπάντων, ψύχειν τε καὶ ξηραίνειν πέφυκεν.

Τὸ δὲ ὀξὺ τέμνειν καὶ διαιρεῖν καὶ λεπτύνειν. ἐκφράττειν τε καὶ διακαθαίρειν. ἄνευ τοῦ θερμαίνειν. τὸ δὲ δριμὺ παραπλήσια ὀξεῖ δρᾷ, κατά γε τὸ λεπτύνειν τε καὶ καθαίρειν. διαφέρει δὲ τὸ μὲν ὀξὺ ψύχειν· τὸ δὲ δριμύ, θερμαίνειν. καὶ προσέτι τῷ μὲν ἀποκρούεσθαι· τὸ δὲ ἐπισπᾶσθαι καὶ διαφορεῖν καὶ ἐκκαίειν. καὶ ἐσχαροῦν. οὕτω δὲ καὶ τὸ μὲν πικρόν, διακαθαίρει τε τοὺς πόρους καὶ διαρρύπτει καὶ λεπτύνει καὶ τέμνει τὸ πάχος τῶν χυλῶν, ἄνευ φανερᾶς θερμότητος. τὸ δὲ ὑδατῶδες ψυχρὸν παχύνει καὶ συνίστησι. καὶ συνάγει. καὶ πιλεῖ. καὶ νεκροῖ καὶ ναρκοῖ. τὸ δὲ ἁλυκόν. συνάγει. σφίγγει. ταριχεύει. ξηραίνει. χωρὶς ἐπισήμου θερμότητος ἢ ψύξεως. τὸ δὲ γλυκύ. χαλᾷ. πέττει. μαλάττει. ἀραιοῖ. τὸ δὲ ἐλαιῶδες. ὑγραίνει μαλάττει χαλᾷ.

Περὶ τῆς τάξεώς τε καὶ ἀποστάσεως τῶν κράσεων. β.

τ ὁ μὲν δὴ σύμμετρον φάρμακον ὡς ὁμοίας εἶναι κράσεως ᾧ προσάγεται, κατὰ τὸ μήτε ξηραίνειν μήθ' ὑγραίνειν. μήτε ψύχειν. μήτε θερμαίνειν. οὔτε ξηρὸν οὔτε ὑγρόν. οὔτε ψυχρὸν οὔτε θερμὸν ὀνομάζειν προσήκει. τὸ δὲ ξηρότερον ἢ ὑγρότερον. ἢ θερμότερον ἢ ψυχρότερον, ἀπὸ τῆς ἐπικρατούσης καλεῖται δυνάμεως. ἀρκεῖ δὲ καθ' ἑκάστην ἐπικράτειαν τέσσαρας ὡς πρὸς τὴν χρείαν ποιήσασθαι τάξεις. θερμὸν μὲν ὀνομάζονται κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. ὅτι ἂν ἡμᾶς θερμαίνῃ μὴ μέντοι ἐναργῶς. ἀλλὰ μετὰ τοῦ προσδεῖσθαι τινὸς ἀποδείξεως λογικῆς. οὕτω δὲ καὶ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν καὶ ὑγρὸν ὅτι περ ἂν ἀποδείξεως δέηται, μηδέπω τὴν ἐνέργειαν ἰσχυρὰν καὶ ἐναργῆ κεκτημένον. ὅσα μέντοι σαφῶς ἤδη ξηραίνειν ἢ ὑγραίνειν. ἢ θερμαίνειν ἢ ψύχειν πέφυκε. δευτέρας τὰ τοιαῦτα τάξεως εἶναι λεχθήσεται. τὰ δὲ ἤδη μὲν σφοδρῶς, οὐ μὴν εἰς ἄκρον γε τῆς τρίτης. ὅσα δὲ οὕτω θερμαίνειν πέφυκεν, ὡς ἐσχαροῦν τε καὶ καίειν. τετάρτης. οὕτω δὲ καὶ ὅσα ψύχειν πέφυκεν. ὡς ἤδη νεκροῦν. τετάρτης καὶ ταῦτα. ξηραῖνον δὲ οὐδέν ἐστιν εὑρεῖν, τετάρτης τάξεως. ἄνευ τοῦ καίειν. ἔτι γὰρ ἂν ἄκρως ξηραίνει πάντως ἤδη καίει. τοιαῦτα δέ ἐστιν, χαλκῖτίς τε καὶ μίσυ. καὶ τίτανος τῆς τρίτης μέντοι τάξεως τῶν ξηραινόντων, δύναταί τι καὶ μὴ καῖον εἶναι. καθάπερ ὅσα στύφει σφοδρῶς πάντα· τούτων ἐστὶν ὀμφάκιον καὶ ῥοῦς καὶ στυπτηρία.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἁπλοῖς φαρμάκοις δυνάμεων. γ.

Ἀ βρότονον. θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. διαφορητικῆς τε καὶ τμητικῆς ὑπάρχον δυνάμεως. ἐλαχίστης γὰρ μετέχει τῆς στυφνότητος καὶ ἀλειφόμενον σὺν ἐλαίῳ δι' ὅλου τοῦ σώματος. τὰ κατὰ περίοδον ῥίγη ὑγιάζει. ἔστι δὲ κακοστόμαχον. τὸ δὲ κεκαυμένον, μᾶλλον τοῦ ἀκαύστου ξηραῖνον. ἀλωπεκίας ἰᾶται. σύν τινι τῶν λεπτομερῶν ἐλαίων. Ἀγάλλοχον. ξύλον ἐστὶν ἰνδικὸν παραπλήσιον θύᾳ. εὐῶδες. ὃ διαμασσώμενον. πρὸς εὐωδίαν στόματος ποιεῖ. ἔτι δὲ καὶ θυμίαμα. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ ὅσον δραχμὴ μετὰ ὁλκὴν πινομένη. πλάδον ἰᾶται στομάχου καὶ ἔκλυσιν. καὶ ἡπατικοῖς δὲ καὶ δυσεντερικοῖς ἁρμόζει καὶ πλευριτικοῖς. Ἀγαρικόν. ῥίζα ἐστίν. ἐπίφυσις πρέμνον. χαύνη τὴν σύστασιν. σύνθετος δὲ ἀερώδους τε καὶ γεώδους οὐσίας. διαφορητική τε τὴν δύναμιν καὶ πάχους τμητική. καὶ καθαρτικὴ μάλιστα τῶν ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἐμφράξεων. Ἀγήρατον. δυνάμεώς ἐστιν διαφορητικῆς τε καὶ ἀτρέμα πως καὶ ἀφλεγμάντου. Ἄγνος ἢ λύγος. θερμαίνει. καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερής. καὶ ἄφυσος. ὅθεν καὶ πρὸς ἁγνείαν πεπίστευται δρᾶν. οὐ μόνον ἐσθιόμενος καὶ πινόμενος ἀλλὰ καὶ ὑποστρωννύμενος. ποιεῖ δὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ καὶ πρὸς ἔμφραξιν ἥπατος καὶ σπληνὸς πινόμενον. φρυττόμενος δὲ ἧττόν ἐστι φυσώδης καὶ εὐανάδοτος. Ἄγρωστις ἡ τοῦ παρνασσοῦ μάλιστα χρήσιμός ἐστι. ξηραντική τε καὶ μετρίως ψυκτικὴ καὶ λεπτομερὴς καὶ ὑπόστυφνός ἐστι. διὸ τραύματά τε κολλᾷ τὰ ἔναιμα καὶ λίθους τὸ ἀφέψημα αὐτῆς θρύπτει. Ἄγχουσαι τέσσαρες, οὐ τῆς αὐτῆς ἅπασαι δυνάμεως. ἡ μὲν γὰρ ὀνοκλεία προσαγορευομένη. στύφου-

σάν τε

τα μαλακτικοῖς ἰασώμεθα φαρμάκοις, ὧν τὴν ὕλην οὐδεὶς τῶν μετιόντων τὰ ἔργα τῆς τέχνης ἀγνοεῖ.

Περὶ τῶν μεθ᾽ ἑλκώσεως ἐξαρθρημάτων. ρκα.

Ἐπὶ δὲ τῶν μεθ᾽ ἑλκώσεως ἐξαρθρημάτων, πολλῆς χρεία συνέσεως· ἐμβαλλόμενα γὰρ ταῦτα κινδύνους ἐσχάτους, ἔστι δὲ καὶ θάνατον ἐπιφέρουσι. φλεγμαινόντων γὰρ ἀπὸ τῆς τάσεως τῶν παρακειμένων νεύρων τε καὶ μυῶν, ὀδύναι ἰσχυραὶ καὶ σπασμοὶ καὶ πυρετοὶ ὀξεῖς ἐπιγίνονται. μάλιστα ἐπὶ ἀγκώνων καὶ γονάτων καὶ τῶν ὑποκειμένων. ὅσῳ γὰρ τῶν κυρίων εἰσὶν ἐγγυτέρω, τοσοῦτο τὸν κίνδυνον ἐπιφέρουσι μείζονα. ὁ μὲν οὖν Ἱπποκράτης, παντάπασιν ἀπαγορεύει τήν τε ἐμβολὴν τούτων, καὶ τὴν ἰσχυροτέραν ἐπίδεσιν. μόνοις δὲ τοῖς ἀφλεγμάντοις τε καὶ παραμυθητικοῖς ἐν ἀρχῇ χρῆσθαι κελεύει βοηθήμασιν. οὕτω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἴσως ζήσεσθαι ὑπάρξει. ἅπερ δὲ αὐτὸς ἐπὶ μόνων τῶν δακτύλων συμβουλεύει, ταῦτα ἡμεῖς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων ποιεῖν πειρασώμεθα. καὶ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν εὐθὺς ἔτι τοῦ μέρους ἀφλεγμάντου μένοντος, τὸ ἐξεστηκὸς ἄρθρον διὰ μετρίας ἐμβαλοῦμεν κατατάσεως. καὶ εἰ μὲν ἀποβαίη κατὰ σκοπὸν, ἐπιμείνωμεν τῇ ἀφλεγμάντῳ μόνον ἀγωγῇ χρώμενοι. εἰ δὲ φλεγμονή τις ἢ σπασμὸς ἤ τι τῶν εἰρημένων γένηται, πάλιν ἐκβαλεῖν αὐτὰ δέον ἔπειτα ἀβιάστως ἐπιδεῖν. εἰ δὲ καὶ τοῦτον εὐλαβοίμεθα τὸν κίνδυνον, οὐ γὰρ ἐπιδεῖν ἴσως φλεγμαίνοντα, βέλτιον ἐν ἀρχῇ μὲν ἐπὶ τῶν μειζόνων ἄρθρων ὑπερτίθεσθαι τὴν ἐμβολήν· παρακμασάσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, ὅπερ δὲ γίνεται τὸ μετὰ τὴν ἑβδόμην ἢ τὴν ἐνάτην ἡμέραν, τότε προειπόντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐμβολῆς κίνδυνον, καὶ ὡς εἰ μὴ ἐμβληθείη, καὶ ζήσαντες χωλοὶ πάντως ἔσονται, πειραθῶμεν ἀβιάστως ποιήσασθαι τὴν ἐγχείρησιν κεχρημένοι πρὸς εὐχρηστίαν καὶ τῷ μοχλίσκῳ. τὴν δὲ τοῦ ἕλκους θεραπείαν ὡς ἐν τοῖς σὺν ἕλκει κατάγμασιν εἴρηται ποιησώμεθα.

Περὶ συγκατάγματι γινομένης ἐξαρθρήσεως. ρκβ.

Εἰ δὲ συγκατάγματι χωρὶς ἕλκους ἐξάρθρησις γένηται, τῇ κοινῇ κατατάσει τε καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἀναπλάσει χρηστέον, ὡς ἐπὶ τῶν ἁπλῶν καταγμάτων εἴρηται. συνέλκει δὲ πάλιν ἐκ τῶν μεθ᾽ ἑλκώσεως καταγμάτων τε καὶ ἐξαρθρημάτων ἰδίᾳ λεχθέντων τὸν ἁρμόζοντα δεῖ ποιεῖσθαι χειρισμόν.

ΤᾺ ΚΕΦΆΛΑΙΑ ΤΟΥ̃ ἙΒΔΌΜΟΥ ΒΙΒΛΊΟΥ.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἑβδόμῳ καὶ τελευταίῳ τῆς ὅλης ὑπάρχοντι πραγματείας· περὶ τῆς τῶν φαρμάκων δυνάμεως ὁ λόγος ἐστὶν ἁπλῶν τε καὶ συνθέτων ἁπάντων, ὑπόσων μάλιστα δι᾽ ὅλων τῶν πρὸ τούτου ἓξ βιβλίων ἐμνήσθημεν, ἔχουσι δὲ τάξεως οὕτως.

περὶ τῶν ἀπὸ τῶν γευστῶν ποιοτήτων δηλουμένων κράσεων. α.
περὶ τῆς τάξεως καὶ ἀποστάσεως τῶν κράσεων. β.
περὶ τῶν ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἁπλοῖς φαρμάκοις δυνάμεων. γ.
περὶ καθαιρόντων φαρμάκων ἁπλῶν. δ.
περὶ συνθέτων καθαρτικῶν. ε.
περὶ φυλακῆς τῶν καθαιρομένων, καὶ τί ποιητέον τοῖς μὴ καθαιρομένοις ἐπὶ τῇ πόσει τῶν καθαρσίων. ς.
περὶ τῶν ὑπερκαθαιρομένων. ζ.
περὶ τῶν ἱερῶν ἀντιδότων. η.
διάχριστα ἕδρας καὶ ἐπομφάλια καθαρτικά. θ.
φάρμακα ἐμετικά· τρόποι ἐλλεβορισμοῦ. ι.
περὶ διαφόρων ἀντιδότων. ια.
περὶ τροχίσκων. ιβ.
ξηρὰ καὶ σμήγματα. ιγ.
διάχριστοι στοματικαί. ιδ.
ἡδέα καὶ ὠφέλιμα πόματα. ιε.
κολλούρια καὶ ἐγκολλήματα. ις.
ἔμπλαστρα καὶ τρόποι ἑψήσεως αὐτῶν καὶ περὶ συμμετρίας κηροῦ πρὸς ἔλαιον. ιζ.
μαλάγματα καὶ ἐπιθέματα. ιη.
ἄκοπα καὶ συγχρίσματα καὶ δρώπακες καὶ σιναπισμοί. ιθ.
ἐλαίων καὶ μύρων σκευασίαι διάφοροι. κ.
οἰνανθαρίων σκευαί. κα.
θυμιάματα καὶ κῦφοι. κβ.
σκευὴ μασσυχᾶ ὃ τινες μασσυάθιον καλοῦσιν. κγ.
πεσσοὶ διάφοροι. κδ.
ἐκ τῶν Γαληνοῦ περὶ ἀντεμβαλλομένων. κε.
περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων. κς.

ροῦ κρεμαμένου τοῦ ἀνθρώπου, τὸ μὲν ὑγιὲς σκέλος μεταξὺ τῶν φλιῶν τούτων ἀγκωνίσαμεν ἀπὸ τὴν ὑπερβαθμίδα. τὸ δὲ πεπονθὸς ἔσωθεν ὑποβραχιονίσαμεν ταύτης. ὡς ἐφαρμόζειν αὐτῇ τῇ κεφαλῇ τοῦ μηροῦ. ἐπισχωμένου πρότερον αὐτῇ πολυπτύχου τινὸς ἱματίου διὰ τὸ μὴ θλίβεσθαι τὸν μηρόν. ἕτερον δὲ ξύλον ἔχον τὸ μὲν πλάτος σύμμετρον, τὸ δὲ μῆκος ὅσον ἀπὸ τῆς τοῦ μηροῦ κεφαλῆς ἄχρι τοῦ σφυροῦ. ἀποτεταγμένον ἔσωθεν τῷ σκέλει συνδεδέσθω. γινομένης δὲ τῆς κατατάσεως ἢ δι' ὑπέρου ὡς ἐπὶ τῆς κυφώσεως ὡς ἔμπροσθεν εἴπομεν. ἕλκειν ἐπὶ τὰ κάτω τὸ σκέλος μετὰ τοῦ προσδεδεμένου ξύλου. ὅπως τῇ βίᾳ ταύτῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ εἰς τὸν ἴδιον ἐπανέλθοι τόπον. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ἐμβολῆς τρόπος, ἄνευ τῆς ἐπὶ τοῦ ξύλου κατατάσεως ἐπιτελούμενος, ὑφ' Ἱπποκράτους. δεῖ γὰρ φησὶ τὰς χεῖρας τοῦ κάμνοντος μαλθακῶς προσδῆσαι ταῖς πλευραῖς καὶ τοὺς πόδας ἀμφοτέρους ἰσχυρῶς ἱμαντίῳ μαλθακῷ, κατά τε τὰ σφυρὰ καὶ ἀπὸ τῶν γονάτων ἀπέχοντας ἀλλήλων. ὅσον δακτύλους δ΄. ἐκτεταμένου τοῦ πεπονθότος ἀπὸ τῶν στηθέων, ὡς δύο δακτύλους. κἄπειτα κρεμάσαι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ κεφαλῆς, ἀπέχοντα τῆς γῆς ὅσον δύο πήχεις. νεανίσκον δέ τινα ἔμπειρον τοῖς ἑαυτοῦ πήχεσι περιβάλλοντα τὸν πεπονθότα μηρόν. κατὰ τὸ βραχύτατον ἔνθα καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ ἐξ ἀπίνως ἀποκρεμασθῆναι τοῦ ἀνθρώπου βιαζόμενον. ῥᾳδίως γὰρ εἰσολισθαίνει τὸ ἄρθρον, οὗτος ὁ τρόπος τοῦ καταρτισμοῦ. τῶν μὲν ἄλλων ἁπλούστερός ἐστιν, οὔτε τι μὴ ἀγόμενος διὰ πολλῆς παρασκευῆς ἀλλ' ὡς ἐλεεινὸν αὐτὸν οἱ πολλοὶ παρῃτήσαντο. εἰ δὲ ἐπὶ τὰ ἐκτὸς ἡ ἐξάρθρησις γίνηται. κατατεταθέσθω μὲν ὁ ἄνθρωπος ὡς εἰρήκαμεν. τὸν δὲ κατὰ περίναιον ἱμάντα διὰ τῶν ἀντικειμένων φέρειν μερῶν προσήκει· βουβῶνος φημὶ καὶ κενεῶνος. τὸν δὲ ἰατρὸν μοχλεύειν ἔξωθεν ἐπὶ τὰ ἔσω κατὰ τὴν ἁρμόζουσαν τὴν ἐπιγεγενημένην τάφρον, ἀντιβαίνοντος τοῦ μοχλοῦ ὑπηρέτου πρὸς τὸν ὑγιᾶ γλουτόν. ὅπως μὴ ὑπείκοι. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν ἐξηρθρηκότων κατατεινομένου τοῦ ἀνθρώπου. ἀνήρ τις ἰσχυρὸς τὸ θέναρ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐπὶ τοῦ πεπονθότος ἀποθέμενος βουβῶνος τῇ ἑτέρᾳ συμπιεζέτω ἅμα τε ἐπὶ τὰ κάτω, καὶ πρὸς τῷ γόνατι ποιούμενος τὴν πίλησιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπὶ τὰ ὀπίσω. οὐ δεῖ μὲν ἄχρι μετεώρου κατατείνεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἐπὶ στερεοῦ κεῖσθαι καθάπερ καὶ τῶν ἐπὶ τὰ ἐκτὸς ἐξηρθρηκότων, ὥσπερ δὲ ἐπὶ τοῦ κυφώματος ἐλέγετο ἐπὶ μὲν τοῦ ξύλου ἢ βάθρου πρηνῆ κατατείνειν τὸν ἄνθρωπον οὐ κατὰ τὰς ἰξύας ἀλλ' ἐν τῷ σκέλει τεταμένων τῶν δεσμῶν ὡς ἀρτίως εἴρηται. χρῆσθαι δὲ καὶ τῇ διὰ τῆς σανίδος πιλήσει. καὶ τὸ πηγαῖον. ἔνθα καὶ τὸ ἄρθρον ἐξέστηκε. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐκ προκαταρκτικῆς αἰτίας ἐξαρθρησάντων τὸ ἰσχίον. ἐπειδὴ καὶ διὰ πλῆθος ὑγρότητος ὥσπερ ὁ ὦμος. οὕτω καὶ τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τῇ καύσει χρηστέον ὡς ἐν τῷ περὶ αὐτῆς εἴρηται λόγῳ.

Περὶ τῆς κατὰ τὸ γόνυ διαρθρώσεως. ριθ.

ζ τὸ γόνυ κατὰ τρεῖς μεθίσταται τρόπους. ἔσω γὰρ καὶ ἔξω. καὶ κατὰ τὴν ἰγνύαν. ἔμπροσθεν γὰρ ἐπὶ τῆς ἐπιγονατίδος ἐκστῆναι κωλύεται. τοῖς αὐτοῖς οὖν τῆς κατατάσεως χρώμενοι τρόποις. ποτὲ μὲν διὰ τῶν χειρῶν μόνων. ποτὲ δὲ καὶ διὰ τῶν βρόχων, πρεπόντως ἐπιδήσωμεν. καὶ τὴν ἄλλην προσοίσωμεν ἐπιμέλειαν. ἐπὶ πλέον ἐν ἀκινησίᾳ φυλαττομένου τοῦ μορίου.

Περὶ τῆς κατὰ τὸ σφυρὸν διαρθρώσεως ἐν ᾧ καὶ περὶ δακτύλων ποδός. ρκ.

η ἡ κατὰ τὸ σφυρὸν διάρθρωσις ὑπὸ ὀλίγου μὲν παρασπασθεῖσα καὶ διὰ μετρίας κατατάσεως θεραπεύεται. τελείως δὲ ἐξαρθρήσασα. πλείονος δεῖται τῆς ἀνάγκης. πειρατέον μὲν οὖν καὶ ταύτῃ διὰ τῶν χειρῶν ἰσχυροτέρᾳ κατατάσει χρήσασθαι. μὴ γινομένης δὲ τῆς ἐμβολῆς ὕπτιον ἐκτείναντες χαμαὶ τὸν ἄνθρωπον μεταξὺ τῶν δύο μηρῶν κατὰ τὸν περίναιον μακρόν τινα καὶ ἰσχυρὸν πλατυλίσκον. χαμαὶ διὰ βύθους ὀρθὸν καταπήξομεν, ὥστε πρὸς αὐτὸν ἀντιβαίνειν τὸ σῶμα. μὴ εἴκειν πρὸς τὴν κατάτασιν τοῦ ποδός. μᾶλλον δὲ προσπεπήχθω πρὶν ἢ κατακλίνεσθαι τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ παρείη τὸ μέγα ξύλον ἔνθα τὸ ποδιαῖον ξύλον κατὰ τὸ μέσον ἔφυμον ἔχει προσπηγὲς ἐπὶ τούτου ποιητέον τὴν κατάτασιν. ὑπηρέτου δὲ τὸν μηρὸν διακρατοῦντος καὶ ἀντέλκοντος ἕτερος ὑπηρέτης ταῖς χερσὶν ἢ καὶ δι' ἱμάντος ἑλκέτω τὸν πόδα. ὁ δὲ ἰατρὸς ταῖς χερσὶν εὐθυνέτω τὸ ἐξάρθρημα. καὶ τὸν ἕτερον δὲ πόδα ἄλλος ἐπὶ τὰ κάτω διακρατείτω. μετὰ δὲ τὸν καταρτισμὸν ἐπιδετέον ἀσφαλῶς τῶν μὲν ἐπὶ τὸν ταρσόν. τῶν δὲ κατὰ τὰ σφυρὰ φερομένων ἐπιδέσεων ἢ τοῦ δεσμοῦ φυλαττομένων ὑμῶν τὸ τὸν ὀπίσω κατὰ τὴν πτέρναν διασφιγγέσθωσαν τένοντα. καὶ φυλακτέον τὸν ἄνθρωπον ἄχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν μὴ βαδίζοντα. βαδίζειν γὰρ οὗτοι πρὸ τῆς τελείας ἀποθεραπείας πειρώμενοι, δύσχρηστον ἐργάζονται τὸ μέρος. εἰ δέ τις ἐκ πηδήματος οἷα συμβαίνει τὸ τῆς πτέρνης ὀστέον μετακινήσειεν. ἢ καὶ ἄλλην τινὰ φλεγμονώδη διάθεσιν ἐργάσηται προσηκεῖ τινι κατατάσει καὶ διαπλάσει. καὶ ἐμβροχαῖς ἀφλεγμάντοις. καὶ δεσμοῖς ἀσφαλέσι οὕτω κατορθωτέον ἐφ' ἡσυχίας ὁμοίως ἄχρι καταστάσεως φυλαττομένου τοῦ ἀνθρώπου. καὶ τὴν τῶν δακτύλων δὲ παραπλησίως ὡς ἐν τοῖς τῶν χειρῶν ἐλέγομεν, οὐ χαλεπὸν μετρίᾳ τάσει καταρτίζειν. ἐπὶ πάντων δὲ τῶν ἐξαρθρημάτων τε καὶ παραρθρημάτων μετὰ τὸν καταρτισμὸν τε καὶ τὰς τῆς ἀναπαύσεως ἡμέρας τὴν ὡς εἰκὸς παρακμάζουσαν τοῖς ἄρθροις φλεγμονὴν ἢ ὄγκον ἃ καὶ ἀχρηστίας ἐπιφέρουσι χρονίας, πρὸς τοῦ-

ρᾳ ἐκπεσεῖν ἔξω τῆς ἰδίας κοιλότητος καὶ παρὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τῆς ἐξαρθρήσεως, πολλαὶ γίνονται διαφοραί. κατὰ τέσσαράς τε τρόπους· μᾶλλον δὲ τόπους. ἡ κατ᾽ ἰσχίον ἐξάρθρησις γίνεται. ἢ γὰρ εἰς τὰ ἔσω. ἢ εἰς τὰ ἐκτός. ἢ ἔμπροσθεν ἢ ὀπίσω μεθίσταται. ἀλλ᾽ ἔσω μὲν καὶ ἔξω συνεχῶς. καὶ μάλιστα πολλῷ συνεχέστερον εἰς τὰ ἔσω. ἔμπροσθεν δὲ καὶ ὀπίσω. κατὰ τὸ σπάνιον. ὅσοις μὲν οὖν εἰς τὰ ἔσω ἡ ἐξάρθρησις γίνεται, τούτοις, τότε πεπονθὸς σκέλος πρὸς τὸ ὑγιὲς παραβαλλόμενον, μακρότερον δείκνυται καὶ τὸ γόνυ προπετέστερον καὶ κατὰ τὸν βουβῶνα κάμψαι τὸ σκέλος οὐ δύνανται. καὶ κατὰ τὸν περίναιον, ὁ ὄγκος ὑποπίπτει σαφής. ὡς ἐκεῖ τῆς κεφαλῆς ἀποστηριχθείσης τοῦ μηροῦ. ὅσοις δὲ εἰς τὰ ἔξω κατωλίσθησε, τούτοις τἀναντία συμβαίνει σημεῖα. τότε γὰρ σκέλος βραχύτερον φαίνεται καὶ κατὰ μὲν τὸν περίναιον ἐγκοιλᾶται. κατὰ δὲ τὸν γλουτὸν εἰς ὄγκον ἐπαίρεται. καὶ τὸ γόνυ ἐσώτερον ἐστί. καὶ συγκάμπτειν τὸ σκέλος δύνανται. οἱ δὲ ὡς εἰς τὰ ἔμπροσθεν ἐκτείνουσί τε χωρὶς ὀδύνης τοῦ γόνατος οὐδὲ προκύπτειν εἰς τὰ ἔσω δύνανται. βαδίζειν πειρώμενοι. τά τε οὖρα τούτοις ἐπέχεται. καὶ ὁ μὲν βουβὼν ἐξογκοῦται τὸ δὲ πυγὸν ῥυσσόν τε καὶ ἄσαρκον φαίνεται. καὶ πτερνοβατοῦσιν ἐν τῇ πορείᾳ. οἱ δὲ εἰς τὰ ὀπίσω ἐξαρθρήσαντες, οὐκ ἐκτανύουσιν τὴν ἰγνύαν οὔτε τὸ γόνυ. οὔτε δὲ εἰς κάμψαι δύνανται πρὶν ἢ τὸν βουβῶνα ἐπικάμψωσι. καὶ τούτοις δὲ τὸ σκέλος βραχύτερον. ὁ βουβὼν λαγαρώτερος φαίνεται. καὶ κατὰ τοῦ πυγαίου ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ διασημαίνει. ἐφ᾽ ὧν μὲν οὖν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἢ ἁπλῶς πρὸς πλείονος χρόνου τοῦ τὸ ἄρθρον ἐκπεπτωκότος ἡ μελέτη. καὶ μεμένηκεν ἄπορος ἡ θεραπεία. φθάσαντος ἤδη κυλλωθῆναι τοῦ κώλου. ὅσοις δὲ προσφάτως ἐξήρθρησεν. οὗτοι τῆς Ἱπποκράτους ἐπιμελείας τεύξονται. δεῖ τοίνυν ταχέως εἰς τὴν εἰσβολὴν ἰέναι. χρονίζοντα γὰρ τὰ κατ᾽ ἰσχίον ἐξαρθρήματα παντελῶς ἀνίατα γίνεται. κοινῶς μὲν οὖν εἰς τῶν τεσσάρων ἐξαρθρήσεων ὅτε κατὰ περιστροφὴν καὶ περίφραξι τοῦ ἄρθρου καὶ ὁ διὰ τῆς κατατάσεως ἁρμόσει καταρτισμός. εἰ γὰρ εἴη καὶ τὸ πάθος νεαρόν. καὶ ὁ κάμνων ἐστὶ νεάζων. ἐνίοτε τὸν μηρὸν διακρατοῦντες καὶ περιφέροντες τῇδε κἀκεῖσε τὸ ἄρθρον ἐμβεβλήκαμεν. εἰς τὰ ἔσω δὲ γεγενημένης τῆς ἐξαρθρήσεως καὶ τὸ σκέλος μόνον ἀθρόως τε καὶ ἰσχυρῶς κατὰ τὸν βουβῶνα κάμψαντες ὡς ἐσωτάτω. τὸ δέον ἐξεπράξαμεν. εἰ δὲ μὴ τούτοις ὑπείξοι, κατατάσει χρηστέον. πρῶτον μὲν τῇ διὰ τῶν χειρῶν. τῶν μὲν τὸ σκέλος κάτωθεν ἑλκόντων κατά τε τὸν μηρὸν καὶ τὴν κνήμην σφιγγομένων, τῶν δὲ ἄνωθεν ὑπὸ τὰς μασχάλας τὸ σῶμα περιβαλλόντων. εἰ δὲ καὶ ἰσχυροτέρας δέοιτο τῆς κατατάσεως. βρόχοις ὑφαντοῖς ἢ πλεκτοῖς ἤγουν ἱμᾶσιν ἐκδησάτωσαν τὸ σκέλος. πάντως μὲν ὑπὲρ τὸ σφυρόν. ἵνα δὲ μή τι τὸ γόνυ πάθῃ. καὶ τούτου ἀνωτέρω. τὰ δὲ περὶ τὸ στῆθος, οὐκ ἀνάγκη δεσμεῖν. ἀλλ᾽ ὡς εἴρηται ταῖς χερσὶν ὑπὸ τὰς μασχάλας περιβαλλέσθωσαν. ἱμάντος τε μαλθακοῦ καὶ ἰσχυροῦ τὴν μεσότητα κατὰ τὸν περίναιον ἁρμόσαντες. εἰς τῶν ὤμων ἀνάγωμεν, ἔμπροσθεν διὰ τοῦ βουβῶνος καὶ τῆς κλειδός. ὄπισθεν δὲ διὰ τοῦ νώτου· καὶ τὰς δύο τοῦ ἱμάντος ἀρχὰς ὑπηρέτῃ δώσωμεν. κἄπειτα πάντες ἕλκοντες ἅμα, ὥστε τοῦ κάμνοντος μετέωρον γενέσθαι σῶμα, τὴν κατάτασιν ποιείτωσαν. οὗτος μὲν ὁ τρόπος τῆς κατατάσεως, κοινός ἐστι τῶν δ΄ τῆς ἐξαρθρήσεως τοῦ μηροῦ διαφορῶν. ἰδίᾳ δὲ καθ᾽ ἑκάστην ὁ τῆς μοχλείας ὑπαλλάττεται τρόπος. κατατεινομένου γὰρ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὲν εἰς τὰ ἔσω τὸ ἄρθρον ἐξέπεσε τοῦ μὲν ἱμάντος τοῦ κατὰ τὸν περίναιον τὴν μεσότητα δεῖ μεταξὺ τῆς τοῦ μηροῦ κεφαλῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ περιναίου τετάχθαι. ἀναφέρεσθαι δὲ τὸν ἱμάντα, διὰ τοῦ παρακειμένου βουβῶνος, καὶ τῆς κλειδός. νεανίσκον δέ τινα δεῖ τοῖς δύο πήχεσι τὸν πεπονθότα μηρόν, κατὰ τὸ παχύτερον αὐτοῦ περιβάλλοντα ἕλκειν, ἰσχυρῶς εἰς τὰ ἔξω. οὗτος ὁ τρόπος τῆς ἐκβολῆς εὐκολώτερος τῶν ἄλλων ὑπάρχει. μὴ εἴξαντος δὲ τούτῳ τοῦ ἄρθρου. καὶ ἑτέροις χρηστέον ποικιλοτέροις μὲν πρακτικωτέροις δὲ τούτου. κατατείνεσθαι μὲν γὰρ χρὴ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ μεγάλου ξύλου. ἢ βάθρου, ἐφ᾽ οὗ καὶ τοὺς κατὰ τὴν ῥάχιν ἔχοντας τὴν κύφωσιν κατατείνομεν ἐπεγλύφθωσαν δὲ ὅλῳ σχεδὸν ἐπιμήκεις τινές. οἷ τάφροι πλάτος τε καὶ βάθος μὴ πλεῖον δακτύλων τριῶν. ἀπέχουσαι δὲ ἀλλήλων μὴ πλείων δακτύλων δ΄. ὥστε τοῦ μοχλοῦ κατὰ τὸ πέρας ἐπ᾽ αὐτῶν ἀντιβαίνοντος ἐφ᾽ ὁπότερα ἂν δέοι ποιεῖσθαι τὴν μόχλευσιν κατὰ μέσου δὲ, τοῦ ξύλου ἢ βάθρου ἕτερον ἐμπεπήχθω ξύλον. ὅσον ποδιαῖον τῷ μήκει. πάχος δὲ ὅσον στυλείου. ὥστε ὑπὸ τούτου κατατεινομένου. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ τὸ ξύλον μεταξὺ φθάσαι τοῦ περιναίου καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ. ἅμα τε γὰρ κωλύσει τὴν ἐπίδοσιν τοῦ σώματος γενέσθαι τοῖς πρὸς ποδῶν ἕλκουσι. καὶ τούτου ὄντως οὐδὲ χρεία πολλάκις γίνεται τῆς ἄνωθεν ἀντιτάσεως. ἅμα δὲ καὶ κατατεινομένου τοῦ σώματος αὐτὸ τὸ ξύλον εἰς τὰ ἔξω τὴν κεφαλὴν ἐκμοχλεύσει τοῦ μηροῦ. ἡ δὲ κατάτασις, κατὰ τὸν ἀνωτέρω λεχθέντα γινέσθω τρόπον. καὶ μάλιστα τοῦ ποδός. εἰ δὲ μὴ οὕτως ἐνεχθείη, τὸ μὲν ἐμπεπηγὸς ὀρθὸν ξύλον ἀφαιρετέον. ἐκ πλαγίου δὲ τῆς τούτου θέσεως. ἑκατέρωθεν ἕτερα δύο ξύλα ἐμπεπήχθω καθάπερ φλιαὶ μὴ ἔλαττον ἢ ποδὸς τὸ μῆκος. ἐφηρμόσθω δὲ τούτοις ἕτερον ξύλον καθάπερ κλιμακτῆρα, ὡς εἶναι τὸ σχῆμα τῶν τριῶν ξύλων, παραπλήσιον τῷ π στοιχείῳ τῷ π τὰ μικρῷ κατωτέρω τῶν ἄκρων τὸ μέσον ἐναρμοσθὲν ξύλον. κἄπειτα ἐπὶ τὸ ὑγιὲς πλευ-

πολλῶν μὲν οὖν ἅμα σπονδύλων ἐπ' ἐλάχιστον παρεκτραπέντων ἢ τῶν πλειόνων ἅμα παρεκτροπὴ φαίνεται κατὰ κυκλικὴν γινομένη περιφέρειαν τῆς καμπῆς. καὶ τὸ μέζον οὐ πιθὸς ἀπαιτούμενον ἑνὸς ἤδη πολὺ παραξαντος σπονδύλου. μεγάλη παρεκτροπὴ οὐ περιφερὴς γωνία τινὰ δὲ ποιεῖται τὴν τῆς ῥάχεως καμπήν. ὅτε καὶ μᾶλλον κίνδυνος ἐπακολουθεῖ. τῆς μὲν οὖν ἤδη τὰ ἔσω τῆς ῥάχεως παρεκτροπῆς ἀμήχανος ἡ ἐπανόρθωσις, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι διὰ τῆς γαστρὸς ἔμπροσθεν ποιεῖσθαι τὴν ἀντίθεσιν. ὅσοι γὰρ ἐκ κλίμακι καταπεσόντες ἢ οὕτω παθόντες, ἢ σικύας προσβάλλοντες. ἢ πταρμοὺς ἢ βῆχας, ἢ φύσας ἐπιτηδεύοντες τίποτε κατορθοῦν ἠξίωσαν. ἱκανῶς ὑπὸ τοῦ Ἱπποκράτους ἠλέγχθησαν. ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἀποθραυσθείσης τινος τῆς ἀκάνθης ὀστείων γινομένη κοῖλον ἀποφαίνει τὸν τόπον, ὡς ἐν τῷ περὶ καταγμάτων εἴρηται. τινὲς ἠξίωσαν λόρδωσιν εἶναι τὸ πάθος. εἶτα διὰ τάχους τούτου θεραπευθέντος. ἑτοίμως γὰρ ἐπιπωροῦται ἀνίατον ἀπεφήναντο τὴν λόρδωσιν ὑπάρχειν. καὶ περὶ αἰτίαν δεινῶς οὖσαν ἢ δυσίατον. ἐπίσχεσις γὰρ αὐτοῖς αὕτη κατὰ τὴν οὔρων τε καὶ τῆς κόπρου γίνεται καὶ περίψυξις τοῦ σώματος, εἰς ὕστερον δὲ καὶ ἀκούσιος τῶν περιττωμάτων ἔκκρισις. ταῦτα δὲ διὰ τὴν τῶν νεύρων, καὶ τὴν τῶν μυῶν γίνεται συμπάθειαν καὶ ταχέως ἀποθνήσκουσι. καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἄνω. καὶ κατὰ τὸν τράχηλον σπονδύλοις τοῦ πάθους συστάντος. τὴν δὲ κύφωσιν τὴν ἐκ παιδὸς μικροῦ μάλιστα γεγενημένην καὶ χρονίαν εἶναι καὶ μὴ ταχυθάνατον. ἀλλ' ἤδη νόσον ἄγαν καὶ ἀνίατον Ἱπποκράτης ἀπεφήνατο. ἤδη δὲ τῆς αὐτῆς γινομένης κυφώσεως ἀπὸ πτώματος. αἱ μὲν διὰ τῆς κλίμακος καὶ τῆς τοῦ νοσοῦντος ὀρθίας κρεμάσεως τῆς τε τοῦ ἀσκοῦ φυσήσεως μηχαναὶ καταγέλαστοι. μόνος δὲ ὁ τοῦ Ἱπποκράτους ἀρκέσει καταρτισμός. δεῖ γάρ φησι μέγα ξύλον μήκει τε καὶ πλάτει τηλικοῦτον ὡς χωρῆσαι τὸν ἄνθρωπον ἢ βάθρον ἴσον τούτῳ ἐγγὺς ἀποτίθεσθαι τοίχους παρατεταμένον τῷ τοίχῳ. κατὰ μῆκος μὴ πλέον ἀπέχον ποδὸς ἐφαπλῶσαι τε αὐτῷ ἱμάτιά τινα. χαίρειν τοῦ μὴ ἐπικλᾶσθαι τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. τοῦτον δεῖ λουσάμενον πρὶν ἢ κατακεῖναι κατὰ τοῦ ξύλου ἢ τοῦ βάθρου κἄπειτα ἱμάντι τὸ στῆθος τοῦ ἀνθρώπου δὶς περιειλήσαντα διὰ τῶν μασχαλῶν δῆσαι κατὰ τὸ μετάφρενον, καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἱμάντος ἐκδῆσαι πρὸς ξύλον ἐπίμηκες ὑπεροειδὲς ὀρθὸν στῆσαι τε ἔχον ἤδη τοῦ ἐδάφους πρὸς τῷ πέρατι τοῦ ὑποκειμένου ξύλου ἢ βάθρου. καὶ δυνάμενον διακρατεῖν ἄνωθεν. ὑπηρέτη ἔστω τι τῆς τοῦ κάμνοντος κεφαλῆς ἐξόπισθεν ὥστε τοῦ μὲν κάτωθεν πέρατος αὐτῆς συνεζευγμένου. τοῦ δὲ ἄνω ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἑλκομένου τοῦ κατὰ τὸν δέοντα καιρὸν γίνεσθαι τὴν κατάτασιν. ἑτέρῳ δὲ ἱμάντι τοὺς πόδας ὁμοῦ κατά τε τὰ ὑπὲρ τῶν σφυρῶν μερῶν δήσαντες καὶ αὖθις ἑτέρῳ τὰ ὑπὲρ τῶν ἰγνύων, τῆς συναφῆς. τοῦ δὲ κατὰ τὴν ὀσφὺν γινομένης. πάλιν τὰ πέρατα τῶν ἱμάντων τούτων συνζεύξαντες. ἑτέρῳ δὲ ξύλῳ ὑπεροειδεῖ ὁμοίως τῷ λεχθέντι προσδήσαντες στήσωμεν ἐν τῷ πρὸς τοῖς ποσὶ πέρατι τοῦ ξύλου. ἢ βάθρου τὸ ὕπερον καθ' ὁμοιότητα τοῦ προτέρου. κἄπειτα κελεύσωμεν τοῖς ὑπηρέταις διὰ τῶν ξύλων ποιεῖσθαι τὴν ἀντίτασιν. τινὲς δὲ διὰ τῶν καλουμένων ὀνίσκων ταύτην ἐργάζονται. ἄξονες δέ εἰσιν οὗτοι ἤδη ὀρθοὶ στρεφόμενοι ξύλοι. ἑκατέρωθεν τούτου τοῦ μεγάλου ξύλου ἢ βάθρου κατὰ τὰ πρὸς τοῖς ποσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ πέρατα τεταγμένοι οἱ ἱμάντες ἐνειλοῦνται. οὕτω δὲ γινομένης τῆς κατατάσεως αὐτῆς, τῇ τῶν χειρῶν ἢ μιᾶς παλάμῃ τὸ κύφωμα πιλήσωμεν. εἰ δὲ χρεία, καὶ ἐπικαθεσθῶμεν αὐτῷ μηδενὸς ὄντος φόβου. εἰ δὲ μὴ οὕτως ἡ ῥάχις ἀπευθύνοιτο. φέρει δὲ τὴν πίεσιν ὁ κάμνων. δεῖ τὸν παρακείμενον τοῖχον ἤδη μῆκος ἐγγλύψαι σωληνοειδῶς ἀντικρυς τοῦ κυφώματος. ὡς εἶναι τῆς γλυφῆς τὸ μῆκος ὅσον πήχεως. μήτε ὑψηλότερον τῆς τοῦ κάμνοντος ῥάχεως. μήτε πολλῷ ταπεινότερον. μᾶλλον δὲ προπαρεσκευασμένην εἶναι δεῖ τὴν γλυφήν. τούτου γὰρ ἕνεκα. καὶ τὸ ξύλον ἀπ' ἀρχῆς πλησίον κεῖσθαι τοῦ τοίχου παρεσκευάσαμεν. κἄπειτα σανίδος συμμέτρου τὸ ἕτερον πέρας ἤδη τὰ κάτω πιέσωμεν. ἕως ἂν αἰσθητὴ τῆς ῥάχεως ἡ ἀπεύθυνσις γένηται. ὡς δὲ φησὶν Ἱπποκράτης, καὶ ἡ κατάτασις μόνη δίχα τῆς σανίδος καὶ αὖθις πάλιν διὰ τῆς σανίδος μόνη ἡ ἴασις ἱκανή ἐστι τὸ δέον ἐκτελέσαι. εἰ δὲ ἔχει ἀληθῶς, οὐδὲν ἄτοπον κατὰ τῆς λορδώσεως τε καὶ σκολιώσεως ἐν ἀρχῇ ποιεῖσθαι τὴν ἁρμονίαν κατάτασιν δίχα, δηλονότι τῆς πιέσεως. δεῖ δὲ μετὰ τὸν καταρτισμὸν πέταλον ξύλινον πλάτος μὲν τριδάκτυλον, μῆκος δέ, ὅσον κατὰ τὴν κύφωσιν. καί τινα τῶν ὑγιαινόντων ἐπιλαμβάνειν σπονδύλων λίνῳ πλαγμωνίῳ ἢ στυππείῳ διὰ τὴν σκληρότητα περιειλήσαντας ἐπιθεῖναι τοῖς σπονδύλοις καὶ προσηκόντως ἐπιδῆσαι. καὶ τῇ λεπτῇ διαίτῃ χρώμενον. εἰ δὲ καὶ μετὰ ταῦτα λείψανόν τι τῆς κυφώσεως ἀπολειφθείη, τῇ διὰ τῶν χαλαστικῶν τε καὶ μαλακτικῶν φαρμάκων θεραπείᾳ σὺν τῇ διὰ τοῦ πετάλου προστυπώσει χρηστέον ἐπὶ πολύ. τινὲς δὲ μολυβδίνῳ πετάλῳ ἐχρήσαντο.

Περὶ τῆς κατ' ἰσχίον ἐξαρθρήσεως.

I ἐφ' ὧν ἄλλων ἐν τοῖς ὀστοῖς ἀνθρώπων ποτὲ μὲν παράρθρημα ποτὲ δὲ καὶ τελείαν παθόντων ἐξάρθρησιν. ἡ κατ' ἰσχίον τε καὶ κατὰ τὸν ὦμον διάρθρωσις μόνη τῇ ἐξαρθρήσει ἀπό τι πλάγιον παραξοσθῇ, καὶ τούτων μᾶλλον ἡ κατὰ τὸ ἰσχίον, ὅτι τε βαθεῖαν καὶ στρογγύλην τὴν κοιλότητα κέκτηται, καὶ ὅτι ὑψηλοτέραις ὀφρύσιν κατωχύρωται. φθάσαντος δέ ποτε τοῦ ἄρθρου διά τινα βίαν ἰσχυ-

τὴν μασχάλην ἐγκαρσίως ἐφαρμόζειν τῇ βαθμίδι. τὴν δὲ χεῖρα κάτω ἕλκοντες, ἐάσωμεν ἐπὶ θάτερα τὸ ἄλλο σῶμα μετέωρον κρεμασθῆναι. τηνικαῦτα γὰρ εἰσελεύσεται τὸ ἄρθρον. μετὰ δὲ τὴν ἐμβολὴν, δεῖ σύμμετρον σφαῖραν ἐξ ἐρίων. εἰ μὲν ἀφλέγμαντον εἴη τὸ μόριον, ξηράν· εἰ δὲ φλεγμαίνοι, ἐλαιοβραχῆ ἐπιβάλλοντα τῇ μασχάλῃ, ἐπιδεσμεῖν. διὰ δὲ ταύτης καὶ τοῦ ὤμου καὶ τῆς ἑτέρας μασχάλης κατὰ χιασμὸν ὡς μάλιστα φαινομένων τῶν ἐπιδέσεων τοῦ δεσμοῦ· ὥστε τὸν χιασμὸν ὑπὲρ τοῦ πεπονθότος ὤμου τυγχάνειν. τὸν δὲ βραχίονα συγκαταδεσμεῖν ταῖς πλευραῖς. καὶ αὐτὸν τὸν ἀγκῶνα. καὶ τὴν ἄκραν χεῖρα ἐκ τοῦ αὐχένος ἀναδεσμεῖν. ἵνα μὴ πάλιν προσφάτως ἐκπίπτῃ τὸ ἄρθρον. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην καὶ βραδύτερον ἐπιλύοντα δεῖ μετρίᾳ κεχρῆσθαι τρίψει διὰ τὸ στερεμνιωτέρου γινομένου τοῦ σώματος, δυσέκπτωτον ἀποτελεῖσθαι τὸ ἄρθρον. εἰ δὲ πολλάκις ἐκπίπτει τὸ ἄρθρον, ἢ δι' ὑγρότητα ἢ ἑτέραν τινὰ χρονίαν ὀδυνοποιοῦσαν. ἐπὶ τὴν καῦσιν ἰτέον ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται. ὅταν δὲ ἢ κυομένοις ἢ μετὰ τὴν ἀπότεξιν ἔτι αὐξομένοις ἐξαρθρήσῃ τὸ μόριον καὶ μηκέτι εἰσενεχθῇ, ἐπὶ μὲν τοῦ ὤμου, αἱ σάρκες οὐδέν τι τοῦ κατὰ φύσιν απολείπονται. οὐδὲ γὰρ κωλύεται ἡ χεὶρ, ὅτι οὖν ἔργον ποιεῖν. τὸ δὲ ὀστοῦν τοῦ βραχίονος βραχύτερον μένει μὴ αὐξανόμενον. καὶ λέγονται οἱ τοιοῦτοι γαλιάγκωνες. ἐπὶ δὲ τοῦ μηροῦ καὶ τὸ ὀστοῦν ἀναυξὲς μένει, καὶ ὅλον φθίνει τὸ σκέλος. μὴ δυνάμενοι γὰρ τὸ βάρος φέρειν τοῦ σώματος οὐ γυμνάζεται. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ κώλων ἐξ ἄρθρων μενόντων, τὰ ὑποκείμενα πάντων παραβλάπτεται.

Περὶ ἀγκῶνος. ρ̄ιε.

Ὅσῳ ποικιλωτέρα τῆς κατ' ὦμον διαρθρώσεως ἡ κατ' ἀγκῶνα γεγένηται, τοσούτῳ χαλεπωτέρα κατὰ τὰς ἐκπτώσεις τυγχάνει καὶ βραδύτερον ἐξολισθαίνει καὶ χαλεπώτερον ἐμβάλλεται. διὰ τὴν πυκνότητα τῶν ὑπεροχῶν τε καὶ κοιλοτήτων. πάσχει μὲν οὖν ἔστιν ὅτε παράρθρησιν μόνον. πολλάκις δὲ καὶ τέλειον ἐξολισθαίνει. κατὰ πᾶν μὲν σχῆμα. μάλιστα δὲ κατὰ τὸ ἔμπροσθέν τε καὶ ὄπισθεν. διαγινώσκεται δὲ ῥᾳδίως τῇ τε ὄψει καὶ τῇ ἁφῇ τοῦ ἐκπεπτωκότος ὑποπίπτοντος, ἐφ' οὗ ἂν ἐκπέσοι. καὶ τοῦ ὅθεν ἐξέπεσε κοίλου φαινομένου. ταῦτα δὲ μάλιστα ἡ τοῦ ὑγιαίνοντος ἀγκῶνος ἐλέγχει παράθεσις. δεῖ οὖν αὐτίκα ποιεῖσθαι τὴν ἐμβολὴν πρὸ τοῦ φλεγμῆναι. φθάσαντα γὰρ ἔστιν ὅτε παθεῖν δυσίατα. τινὰ δὲ καὶ παντελῶς ἀνίατα γίνεται. καὶ μάλιστα εἰ ἐπὶ τὰ ὀπίσω, γίνεται ἡ ἐξάρθρησις. πασῶν γὰρ τῶν κατ' ἀγκῶνα καὶ ἐπωδυνωτέρα. καὶ μᾶλλον ἐπικίνδυνός ἐστιν ἡ ἐπὶ τὰ ὀπίσω. τὰς μὲν οὖν ἐπ' ὀλίγον παραρθρήσεις, καὶ μετρία κατάτασις ἀποκαθίστησι. τῶν μὲν ὑπηρετῶν ἐκτεταμένην τὴν χεῖρα κατά τε τὸν βραχίονα καὶ τὸν πῆχυν διακρατούντων τε καὶ ἀνθελκόντων. τοῦ δὲ ἰατροῦ τῷ θέναρι τῆς αὐτοῦ χειρὸς ἀπωθουμένου τὸ ἐξεστηκὸς εἰς τὸ κατὰ φύσιν. ὁ δὲ Ἱπποκράτης τὴν μὲν ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν ἐξάρθρησιν διὰ τῆς ἀθρόας χειρὸς κάμψεως ἐπανορθοῦται. ὥστε τὸ θέναρ αὐτῆς εἰς τὸν κατ' εὐθὺ ὦμον κροῦσαι. τὴν δὲ ἐπὶ τὰ ὀπίσω διὰ τῆς ἀθρόας πάλιν καὶ ἐπιπολὺ γινομένης ἐκτάσεως. ἐπειδὴ καὶ τῶν ἐξαρθρήσεων ἡ μὲν ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν διὰ βιαίας ἐκτάσεως μάλιστα γίνεται. ἡ δὲ ἐπὶ τὰ ὀπίσω διὰ κάμψεως ὁμοίως βιαίας. εἰ δὲ ἐπιμένοι τὸ ἐξάρθρημα καὶ ἰσχυροτέρᾳ κατατάσει χρησώμεθα. τοιαῦτα δὲ μάλιστά ἐστιν ἡ ἐπὶ τοῦ κατάγοντος βραχίονος εἰρημένη τῷ Ἱπποκράτει ἔνθα τὸ ξύλον παραλαμβάνει. τῶν δὲ νεωτέρων τινὲς οὕτω καταρτίζουσι. δύο κατατεινόντων ὑπηρετῶν ὡς εἴρηται τὴν χεῖρα. τοῦ μὲν ἄνω πρὸς τῇ μασχάλῃ διακρατοῦντος. τοῦ δὲ κάτω πρὸς τῷ καρπῷ. στὰς ὁ ἰατρὸς κατάντικρυς τοῦ κάμνοντος. τοῖς δυσὶ θέναρσιν ἐπὶ τὸ ἄρθρον περιβάλλει τὸν βραχίονα. καὶ καλῴδιον ἢ ἱμάτιον συνηγμένον ἐπίμηκες. ἢ πλατεῖαν ταινίαν περιελίξας ταῖς αὐτοῦ χερσὶν. ἅμα δηλονότι τῷ τοῦ κάμνοντος βραχίονι καὶ ἀνθέλκει ἐπὶ τὰ ἔξω καὶ κάτω πρὸς τῇ ἄκρᾳ χειρί. αὐτὸς οὖν ἀκολουθῶν μετὰ τάσεως περισφιγγομένας αὐτὰς ἕλκει. ἕως οὖν ὑποβῇ τὴν τοῦ ἀγκῶνος διάρθρωσιν. δεῖ δὲ προαλείφειν ἐλαίῳ τὴν χεῖρα διὰ τὸ ὀλισθηρὰν καὶ εὐπαράγωγον γενέσθαι τοῖς τοῦ ἰατροῦ θέναρσιν. οὕτω γὰρ αὖ τὰ ἐξεστηκότα τῇ τῶν διασυρομένων χειρῶν βίᾳ πιεζόμενα εἰς τὸν ἴδιον ἐπανελεύσεται τόπον. μετὰ δὲ τὴν ἐμβολὴν, ἐγκωνίως τὴν χεῖρα σχηματίσαντες τὴν διὰ τῶν σπληνῶν τε καὶ τῆς προσηκούσης ἐπιδέσεως ἐπιμελείᾳ χρησώμεθα.

Περὶ τῶν κατὰ τὸν καρπὸν καὶ τοὺς δακτύλους ἐξαρθρημάτων. ρ̄ις.

Ἡ τοῦ καρποῦ καὶ τῶν δακτύλων ἐξάρθρησις. οὐδὲ μίαν ἔχει περισκελίαν, χωρὶς εἰ μὴ σὺν ἕλκει γένηται. περὶ μὲν οὖν ταύτης ἐν τῷ περὶ τῶν σὺν ἕλκει γινομένων ἐξαρθρημάτων εἴρηται. τὰς δὲ χωρὶς ἕλκους μετρίᾳ κατατάσει καὶ ταῖς ἀφλεγμάντοις ἐπιμελείαις ἰασόμεθα.

Περὶ σπονδύλων ῥάχεως. ρ̄ιζ.

Οἱ τῆς ῥάχεως σπόνδυλοι. τὸ μὲν τῆς τελείας ἐξαρθρήσεως ὑπομένοντος πάθος, ὀξύτατον ἐπιφέρουσι τὸν θάνατον, οὐδὲ γὰρ τὴν τυχοῦσαν ἐνταῦθα ὑπομένει πίεσιν. ὅπου γε καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ τῶν νεύρων μόνον ἔκφυσις ἱκανὴ γίνεται θλιβομένη κίνδυνον ἐπάγειν. παραρθρήμασι δὲ πολλάκις ἁλίσκεται. ποτὲ μὲν ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν γινομένης τῆς παρατροπῆς καὶ καλεῖται λόρδωσις. ποτὲ δὲ ἐπὶ τὰ ὀπίσω καὶ λέγεται κύφωσις. ἔσθ' ὅτε δὲ ἐπὶ τὰ πλάγια. καὶ σκολίωσιν τοῦτο προσαγορεύουσι.

μενοι, ὑπό τε τοῦ δικεφάλου μυὸς καὶ τοῦ ἀκρωμίου. ἀλλ' οὐδὲ βίαιόν τινα κίνησιν ἡ κλεὶς ἰδίᾳ κινεῖται διὰ μέσην τὴν τοῦ θώρακος, γεγονέναι διάστασιν· ὅθεν ἄνθρωπος μόνος ἐν ζώοις ἔχει κλεῖν. εἰ δὲ συμβῇ κατὰ παλαίστρας ὡς ἐπὶ ταύτην παραρθρῆσαι. τῇ τε διὰ τῆς χειρὸς ἀνατετάσθαι διαπλάσει καὶ τῇ διὰ τῶν πολυπτύχων προστυπώσει σπληνῶν, ἅμα ταῖς πρεπούσαις ἐπιδέσεσι. τῇ δὲ αὐτῇ θεραπείᾳ καὶ τὸ ἀκρώμιον παραρθρῆσαν, εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπανάγεται τόπον. ἔστι δὲ χονδρώδης ὁ σύνδεσμος τὴν κλεῖν τῇ ὠμοπλάτῃ συνδεσμοῦν διαλανθάνον ἐν τοῖς σκελετοῖς. ὃ παρακινηθὲν, φαντασίαν παρέχεται τοῖς ἀπείροις τοῦ τὴν κεφαλὴν ἐκπεπτωκέναι τοῦ βραχίονος. καὶ γὰρ ἤδη τούτου ἡ ἐπωμὶς ὀξυτέρα φαίνεται. κοῖλον δὲ τὸ ὅθεν μετέστη. ἀλλὰ διακριτέον αὐτὰ τοῖς ἐφεξῆς εἰρησομένοις σημείοις.

Περὶ ὤμου ἐξαρθρήσαντος. ριδ'.

Ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος πρὸς τὴν τῆς ὠμοπλάτης διαρθρουμένη κοιλότητα, ἐκπίπτει μὲν πολλάκις. ἀλλ' οὐδὲ ἄνω διὰ τὴν ἀγκυροειδῆ τῆς ὠμοπλάτης ἀπόφυσιν κωλύουσαν· οὔτε ὀπίσω διὰ τὴν αὐτὴν ὠμοπλάτην. οὔτε μὴν ἔμπροσθεν διὰ τὸν τένοντα τοῦ δικεφάλου μυὸς, καὶ αὐτὸ τὸ ἀκρώμιον. ἀλλὰ σπανίως μὲν ἔσω τε καὶ ἔξω. συνεχῶς δὲ καὶ μάλιστα τοῖς σαρκωτέροις ἤδη τὰ κάτω. ἀλλὰ τούτοις μὲν ῥᾳδίως καὶ ἐκπίπτει, καὶ αὖθις ἐμβάλλεται. τοῖς δὲ πολυσάρκοις ἔμπαλιν. βραδέως μὲν ἐκπίπτει, χαλεπῶς δὲ εἰσφέρεται. τισὶ μὲν οὖν καὶ μὴ ἐξαρθρήσασιν ἤδη πληγὰς, πολλάκις ἐκπτώσεως ὑπόληψις γίνεται, διὰ τὸ φλεγμονὴν ἰσχυρὰν παρακολουθῆσαι. τοῖς δὲ ἤδη τὰ κάτω ἐξαρθρήσασιν αὗται διαγνώσεις. ὁ πεπονθὼς ὦμος πρὸς τὸν ὑγιᾶ παραβαλλόμενος, πολὺ διαλλάττει. τῆς μὲν ἐπωμίδος ὅθεν ἡ ἔκπτωσις γέγονε κοίλης φαινομένης ὡς ἤδη τοῦ παραρθρήσαντος λεγομένου ἀκρωμίου τοῦ κατὰ φύσιν ὀξυτέρου φαινομένου καὶ τῆς ἐκπεσούσης κεφαλῆς τοῦ βραχίονος, ἐν τῇ μασχάλῃ σαφῶς ὑποπιπτούσης. καὶ ὁ τῆς χειρὸς δὲ ταύτης ἀγκὼν ἀφίσταται μᾶλλον ἀπὸ τῶν πλευρῶν. εἰ δὲ προσαναγκάζοις αὐτὸν, μετὰ πόνου προσφέρεται ταῖς πλευραῖς. οὐδὲ τὴν χεῖρα δύναται παρὰ τὸ οὖς ἀνάγειν ἐκτεταμένου τοῦ ἀγκῶνος. οὐδὲ τὴν ἄλλην δι' αὐτῆς ποιεῖσθαι πολυειδῆ τὴν κίνησιν. ἐπὶ μὲν οὖν παιδίων, ἢ ἐφ' ὧν πρόσφατος ἢ οὐκ ἐπὶ πολὺ γέγονεν ἡ ἔκπτωσις, καὶ τῷ κονδύλῳ τοῦ μέσου δακτύλου καμφθέντος, ὑπερέχοντι τῆς τοῦ ἰατροῦ χειρὸς ἢ τῆς τοῦ πεπονθότος τῆς ὑγιοῦς, εἰ μὴ παῖς ᾖ, πολλάκις εἰσήνεγκται ὥς φησιν Ἱπποκράτης, αἱ δὲ δραστικώτεραι τῶν ἐμβολῶν εἰσὶν αὗται. δεῖ λουσάμενον τὸν ἄνθρωπον ἀπαντλήμασι χαλαστικωτέροις χρησάμενον, ὕπτιον ἀνακλῖναι χαμαί. καὶ σφαῖραν σύμμετρον ἤτοι δερματίνην ἢ ἄλλην τινὰ μὴ πάνυ μαλθακὴν πρὸς τὴν μασχάλην, ἐφαρμόσαι. καὶ καθεσθέντα τὸν ἰατρὸν, ἀντιβλέποντος μὲν τῷ κάμνοντι πρὸς τῷ πεπονθότι πλευρῷ. εἰ μὲν ὁ δεξιὸς ὦμος πέπονθε, τὴν τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ἐφαρμόσαι πτέρναν ὑπὸ τῆς προϋποτεθείσης τῆς μασχάλης σφαίρας. εἰ δὲ, ὁ ἀριστερὸς, τοῦ ἀριστεροῦ. καὶ τῆς πεπονθυίας χειρὸς ἤδη λαβόμενος ἕλκειν ἤδη τοὺς πόδας, ἅμα τε καὶ τῇ πτέρνῃ ἀντιβαίνειν τῇ μασχάλῃ, ὑπὲρ τοῦ τινὸς ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ἀντιβαίνοντος, πρὸς τὸν ἕτερον ὦμον ὑπὲρ τοῦ μὴ τὸ σῶμα συνεφέλκεσθαι. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος τρόπος ἐμβολῆς, ὁ διὰ τοῦ κατωμίζειν. δεῖ γὰρ νεανίσκον ἢ μακρότερον τοῦ κάμνοντος, ἢ γοῦν ὑψηλότερον ἑστῶτα πρὸς τῷ πεπονθότι πλευρῷ τοῦ κάμνοντος κατ' αὐτοῦ ἑστῶτος ὑποβάλλειν τῇ μασχάλῃ τὸν ἑαυτοῦ ὦμον καὶ ἀντεπιτάμενον ἕλκειν τὴν χεῖρα, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γαστέρα, ὥστε τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ κάμνοντος ὄπισθεν τοῦ κάτω μεῖζον τὸ μετέωρον κρεμασθῆναι. εἰ δὲ ἐλαφρὸς ὁ κάμνων εἴη, κοῦφός τις ἕτερος παῖς διὰ αὐτοῦ ἀποκρεμανύσθω. τῆς γὰρ χειρὸς καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος ἀντιρρόπως ἑλκομένων ἤδη τὰ κάτω ὁ ὑποβεβλημένος ὦμος τῇ μασχάλῃ ῥᾷστα τὸ ἐκπεπτωκὸς ἄρθρον ἐμβάλλει. καὶ διὰ τοῦ καλουμένου δὲ ὑπέρου, οὕτω δρῶμεν, ἔστι δὲ ξύλον ἐπίμηκες. ὀρθὸν ἱστάμενον ἤδη τοῦ ἐδάφους ἐπ' ἄλλου τινὸς στερεοῦ. οὗτινος τοίνυν τὸ ἄνω πέρας περιφερὲς, καὶ μὴ πάνυ παχὺ μὴ δὲ μὴν λεπτὸν ὑπάρχον ὑποβεβλέσθω τῇ μασχάλῃ τοῦ κάμνοντος ἢ ἑστῶτος ἢ καθημένου. ὅπως ἂν καὶ μήκους ἔχοιτο ὑπέρου. καὶ τῆς χειρὸς τῷ ὑπέρῳ παρατεταμένης καὶ κάτω ἑλκομένης. τοῦ δὲ λοιποῦ σώματος ἀντιρρέποντος ἤδη τὰ κάτω, ἢ αὐτομάτως ἢ ἑτέρου τινὸς ἕλκοντος ἡ ἐμβολὴ γινέσθω. καὶ ἐν βαθμίδι δὲ κλίμακος οὕτω ποιητέον ὥσπερ ἤδη τοῦ κατεαγότος βραχίονος ἐλέγομεν κατὰ τάσιν. ἐνταῦθα δὲ στρογγύλον τι σῶμα τῇ βαθμίδι προσδεδέσθω τῇ μασχάλῃ τοῦ κάμνοντος ἐφαρμόζειν δυνάμενον καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος ἀνωθεῖν. εἰ δὲ διὰ παλαιότητα τοῦ πάθους ἢ διὰ σκληρότητα σώματος δυσχεραίνομεν περὶ τὴν ἐμβολήν. χρησώμεθα καὶ τῇ διὰ τῆς καλουμένης ἄμβης, μεθόδῳ, ξύλον δὲ ἔστω ἡ ἄμβη τὸ μὲν μῆκος, ὡς δίπηχυ. πλάτος δὲ τετραδάκτυλον. καὶ πάχος, ὡς διδάκτυλον. ἔχον τὸ ἕτερον πέρας περιφερὲς καὶ ἐμπαρεισδῦνον τῇ τῆς μασχάλης κοιλότητι. παραπλησίως τῷ τοῦ ὑπέρου πέρατι. οὕτω οὖν τὸ πέρας, ῥάκει περιδήσαντες, ὅπως ἂν προσηνέστερον ᾖ τῇ κεφαλῇ τοῦ βραχίονος κατὰ τὴν μασχάλην ἐφαρμόσωμεν. ὅλην δὲ τὴν χεῖρα πρὸς τὸ ξύλον κατατείναντες συνδήσωμεν αὐτῷ κατά τε τὸν βραχίονα. καὶ τὸν πῆχυν καὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς. ἔπειτα μὲν ξύλῳ πλαγίῳ μεταξὺ δύο στύλων ὀρθῶν ἐφαρμοσθέντι ἢ πάλιν ἐν βαθμίδι κλίμακος ὑπερενέγκαντες τὴν χεῖρα σὺν τῷ ξύλῳ ὥστε

γένηται, σμίλῃ τὴν ἐπιφάνειαν διελόντες ἐκκοπεῦσι λύσομεν τοῦ ὀστοῦ τὴν συνέχειαν· εἶτα τὸ κάταγμα θεραπεύσωμεν ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται.

Περὶ τῶν ἐν ἀπωρωσίᾳ διαμενόντων καταγμάτων. ρι.

Ἀπώρωτα μένει τινὰ τῶν καταγμάτων ὑπὲρ τὴν ὡρισμένην τῇ φύσει προθεσμίαν, ἢ διὰ τὰς συνεχεῖς ἐπιλύσεις ἢ διὰ τὰς καταντλήσεις τὰς ἀμέτρους· ἢ διάκαιρον κίνησιν· ἢ διὰ πλῆθος ἐπιδέσμων ἢ διὰ τὴν ὅλου τοῦ σώματος ἀτροφίαν, ἐφ' ὧν καὶ λεπτότερον συμβαίνει τὸ κῶλον γίνεσθαι. δεῖ οὖν καὶ τὰς ἄλλας μὲν προφάσεις σπουδάζειν ὑποτέμνεσθαι. μάλιστα δὲ τὴν ἀτροφίαν· τοῦτο μὲν διὰ θερμοτέρας προφορᾶς ὕλην ἐπισπωμένους τῷ μορίῳ· τοῦτο δὲ τροφὴν ὑποτυποῦντας αὐτάρκη καὶ λουτρά· καὶ τὴν λοιπὴν θυμηδίαν. σημεῖα δὲ τοῖς ἤδη πωρουμένοις παρέπεται· καὶ ἄλλα μὲν, μάλιστα δὲ τὸ τὰς ἐπιδεσμίδας ἐπαιμάσσεσθαι καὶ μὴ γινομένου τοῦ τραύματος· ὅπερ ἴσως γίνεται τοῖς κατὰ τὸν πῶρον οὐσίας ἤδη καὶ συνέρχεται παρεσπασμένη ταῖς σύραγξι τῶν ἐντὸς τοῦ αἵματος ῥανίδας ἐκθλιβούσαις.

Περὶ τῶν ἐξαρθρημάτων. ρια.

Τὸν περὶ τῶν ἐξαρθρημάτων λόγον ἀκόλουθον ὄντα τῷ περὶ καταγμάτων ἐπερχόμεθα. ἐξάρθρημά ἐστιν ὡς τύπῳ φάναι, ἔκπτωσις ἄρθρου, ἀπὸ τῆς οἰκείας κοιλότητος ἐπὶ τὸ ἀσύνηθες, ἐφ' ἧς ἡ προαιρετικὴ παραποδίζεται κίνησις. διαφορὰς δὲ τούτου λέγειν ἑτέρας, οὐκ ἔχομεν. ὅτι μὴ μόνον τὴν παρὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον. τελέως μὲν γὰρ ἐξεστηκότος τοῦ ἄρθρου τῷ κοινῷ τοῦ γένους ὀνόματι τὸ πάθος ἐξάρθρημα προσαγορεύεται. παρεγκλιθέντος δὲ μόνον ἢ μέχρι τῆς ὀσφύος τῆς κοιλότητος ἐνηνεγμένου παράρθρημα.

Περὶ τῆς κάτω γένυος. ριβ.

Πάλιν οὖν ἀπὸ τῶν ὑπερτέρων ἀρχόμενοι, περὶ τῆς κάτω γένυος λέγωμεν· ἀκίνητος γὰρ ἡ ἄνω ὑπάρχουσα, τὸ τῆς ἐξαρθρήσεως ἀπηρνήσατο πάθος. ἡ δὲ κάτω ἐξαρθρεῖ μέν. οὐχ ὑπομένει διὰ τὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῆς πρὸς τὴν ἄνω γένυν ἀσφαλῶς ἀποκεκλεῖσθαι. παράρθρημα δὲ πολλάκις ὑφίστασθαι διὰ τὸ μαλακωτέρους ὑπὸ τῆς ἐν τῷ μασᾶσθαί τε καὶ διαλέγεσθαι συνεχοῦς γυμνασίας ὑπάρχοντας τοὺς συνέχοντας αὐτὴν μύας ἐπὶ τοῖς τυχοῦσιν αἰτίοις ῥᾳδίως χαλᾶσθαι. τὸ γὰρ σπᾶται παρ' Ἱπποκράτει τὸ χαλᾶται δηλοῖ. ἐφ' ὧν αὖθίς τινος περισκελίας αὐτομάτως τὸ ἄρθρον εἰς τὸν οἰκεῖον ἐπανέρχεται τόπον. περὶ δὲ τῆς τελέως ἐξαρθρούσης γένυος, ἀρκεῖ τὴν ἐκείνης λέξιν ἐκθέσθαι, σύντομόν τε καὶ ἀνελλειπῆ μετὰ σαφηνείας ὑπάρχουσαν. φησὶ μὲν οὖν ὧδε. ἐκπίπτει μὲν ἡ γνάθος ὀλιγάκις. σπᾶται μέντοι πολλάκις ἐν χασμῇσιν. ὅκως περ καὶ ἄλλαι πολλαὶ μυῶν παραλλαγαὶ καὶ νεύρων τοῦτο ποιοῦσι. δῆλον μὲν οὖν τοῖσδε μάλιστά ἐστιν· ὁπότ' ἂν ἐκπεπτώκῃ. προΐσχει γὰρ ἡ κάτω γνάθος εἰς τὸ ἔμπροσθεν. καὶ παρῆκται πρὸς τἀναντία τοῦ ὀλισθήματος, καὶ τὸ ὀστοῦν τὸ κορωνὸν ὀγκηρότερον φαίνεται παρὰ τὴν ἄνω γνάθον. καὶ χαλεπῶς συμβάλλουσι τὰς γνάθους. καὶ τουτέοισι δ' ἐμβολὴ πρόδηλος οἵη σι γίνεται ἁρμόζουσα. χρὴ γὰρ τὸν μέν τινα κατέχειν τὴν κεφαλήν. τὸν δὲ περιλαβόντα τὴν κάτω γνάθον. καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τοῖσι δακτύλοισι κατὰ τὸ γένειον. χάσκοντος τοῦ ἀνθρώπου ὁκόσον μετρίως δύναται. πρῶτον μὲν διακινεῖν τὴν γνάθον χρόνον τινὰ τῇ δὲ κἀκεῖσε, παράγοντα τῇ χειρί, καὶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον κελεύειν χαλαρὴν τὴν γνάθον ἔχειν· καὶ συμπαράγειν καὶ συνδιδόναι, ὡς μάλιστα. ἐξαπίνης σπᾶται τρισὶ σχήμασιν ὁμοῦ προσέχοντα τὸν νοῦν. δεῖ μὲν γὰρ παράγεσθαι ἐκ τῆς διαστροφῆς εἰς τὴν φύσιν. δεῖ δὲ εἰς τοὐπίσω ἀπωσθῆναι τὴν γνάθον τὴν κάτω. δεῖ δὲ ἑπομένως τούτοις συμβάλλειν τὰς γνάθους καὶ μὴ χάσκειν, ἐμβολὴ μὲν οὖν αὕτη. καὶ οὐκ ἂν γένοιτο, ἀπ' ἄλλων σχημάτων. ἰητρείη δὲ, βραχεῖα ἀρκέσει σπλῆνα προστιθέντα κεκηρωμένον χαλαρῷ ἐπιδέσμῳ ἐπιδεῖν. ἀσφαλέστερον δὲ χειρίζειν ἐστὶν ὕπτιον κατακλίναντα τὸν ἄνθρωπον. ἐρείσαντα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ σκυτίνου ἐπικεφαλαίου, ὡς πληρεστάτου. ἵνα ὡς ἥκιστα ὑπείκῃ· προσκατέχειν δὲ χρή τινα τὴν κεφαλὴν τοῦ χειριζομένου. ἢν δὲ ἀμφότεραι αἱ γνάθοι ἐξαρθρήσωσιν· ἡ μὲν ἴασις ἡ αὐτή. συμβάλλειν δέ τι ἧσσον οὗτοι τὸ στόμα δύνανται. καὶ γὰρ προπετέστεροι αἱ γένυες τούτοισι. διαστραφέες μάλιστα ἂν γνοίης τοῖσιν ὀρθοῖσι τῶν ὀδόντων τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω· κατὰ τάξιν τούτοις σύμφορον ὡς τάχιστα ἐμβαλεῖν. ἐμβολῆς δὲ τρόπος εἴρηται. ἢν δὲ μὴ ἐμπέσῃ κίνδυνος περὶ τῆς ψυχῆς ὑπὸ πυρετῶν συνεχέων. καὶ νωθρῆς καρώσιος. καρώδεες γὰρ οἱ μύες οὗτοι καὶ ἀλλοιούμενοι καὶ ἐντεινόμενοι παρὰ φύσιν. φιλεῖ δὲ καὶ ἡ γαστὴρ ὑποχωρεῖν τούτοισι χολώδεα ἄκρητα ὀλίγα καὶ ἢν ἀνεμέωσιν. ἄκρητα ἐμέουσιν. οὗτοι οὖν καὶ θνήσκουσιν. καὶ μάλιστα τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς ἐμβολῆς καὶ ἡμεῖς πολλάκις ἐχρησάμεθα. πυρίαις πρότερον δι' ὑδρελαίου θερμοῦ διὰ σπόγγου κατὰ τῆς ἐξαρθρησάσης χρησάμενοι γένυος. ὁπότε μάλιστα δυσείκτως ἔχοι περὶ τὴν εἴσοδον. χαμαί τε καθίζοντες τὸν ἄνθρωπον, ἐξόπισθεν αὐτοῦ ἡμεῖς ἑστῶτες ἐνεργοῦμεν κατὰ τὸν εἰρημένον Ἱπποκράτει τρόπον.

Περὶ κλειδὸς καὶ ἀκρωμίου. ριγ.

Ἡ δὲ κλεὶς κατὰ μὲν τὸ ἔνδον πέρας οὐκ ἐκπίπτει συνηρθρῶται γὰρ τῷ στέρνῳ ὅθεν οὐδὲ κινεῖται καθ' αὑτό. εἰ δὲ βίᾳ τινὸς, ἔξωθεν ὀξέως πλήξαντος ἀποσπασθείη τῷ τοῦ κατάγματος αὐτῆς ὑπαχθήσεται καταρτισμῷ. τὸ δὲ πρὸς τὸν ὦμον διαρθρούμενον αὐτῆς πέρας, οὐ πάνυ τι δὲ ἐκπίπτει κωλυό-

θὸν προσηρείσθω. καὶ πλείονος ἕνεκεν ἀσφαλείας μεσότητας ἐπιδέσμων δύο ἢ τριῶν ὑποβάλλοντες τῷ σωλῆνι ὠσθέντι ἱματίῳ συνδήσωμεν αὐτῷ τὸ κατεαγὸς κῶλον ἐλαφρῶς. εἰ δὲ μὴ καρτερῶν ὁ κάμνων πειρᾶται συστέλλειν τὸν ὅλον πόδα, δεῖ δὲ ἔξω κατὰ τὸν ταρσὸν τὸ λεχρίον. εἶτα προσηνῶς συνδεσμεῖν σανιδίῳ. ἵνα μὴ ὀκνοῦντες ἐν τῷ καθ' ἄλλην ὡς εἰκὸς τὸν πόδα συστέλλωσι. τινὲς δὲ καὶ τὰ στρώματα τῆς κλίνης κατὰ μέσον διακόπτουσιν· ὥστε ἀκινήτους εἶναι αὐτούς· καὶ διὰ τοῦ χάσματος ἐπιτελεῖσθαι τὴν οὔρησιν. καὶ τὴν ἀποπάτησιν ἄχρι τῆς τοῦ πώρου πήξεως.

Περὶ τῶν ἅμα τραύματι συνισταμένων καταγμάτων. ρζ.

Σὺν τραύματι δὲ γινομένου τοῦ κατάγματος, εἰ μὲν αἱμορραγία τις εἴη, ταύτην πρότερον ἐπισχῶμεν. εἰ δὲ φλεγμονή, τοῖς πρὸς αὐτὴν χρησώμεθα βοηθήμασι. περιθλάσεως δὲ τῶν σαρκῶν γινομένης, κατασχάσωμεν τὸ μέρος τὸν εἰς τὴν γάγγραιναν ὑποτεμνόμενοι φόβον. εἰ δὲ κακοήθεια προσγένοιτο ἤ τις ἑρπανομώδης σῆψις κατάλληλως ἀπαντήσωμεν. ἔχεις δὲ τούτων ἑκάστου τὴν θεραπείαν ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ. εἰ δὲ μηδὲν παρείη τούτων μήτε δὲ πολὺ τῶν ὀστῶν ἐγυμνώθη, ἀγκίστροις καὶ ῥαφαῖς χρησάμενοι τῇ ἐναίμῳ τούτους θεραπεύσωμεν ἀγωγῇ τῶν ἀποθραυσθέντων ὡς εἰκὸς ὀστέων καὶ νυττόντων ἢ ἐμπλεόντων ποιούμενοι πρῶτον τὴν ἀφαίρεσιν. εἰ δὲ μέγα τι ὀστοῦν ὑπερέχει μὴ συμβαλλόμενον διὰ μέγεθος ἐν τῇ κατατάσει τούτου προσεκτέον. ὁ μὲν γὰρ Ἱπποκράτης ἐπὶ μηροῦ καὶ βραχίονος κατεαγέντων ἐξίσχοντα ὀστᾶ, καθάπαξ ἐμβάλλειν ἀπαγορεύει· κίνδυνον τούτοις ἐσόμενον προαγορεύων, διὰ τὴν ἐκ τῆς τάσεως φλεγμονὴν ἢ καὶ σπασμὸν ὡς ἔοικε τῶν μυῶν καὶ τῶν νεύρων. ὁ μέντοι χρόνος ἀεὶ συμβαλλομένην ἔστιν ὅτε τὴν χείρωσιν. ἐφ' οἷς οὐδήποτ' οὖν ὀστοῦ ποιούμεθα τῶν διεστηκότων τὴν ἐγχείρησιν μηδαμῶς ἐν τῇ φλεγμονῇ τούτους ἐγχειρήσωμεν. ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν εὐθὺς πρὸ τῆς φλεγμονῆς, ἢ περὶ τὴν ἐνάτην, παυσαμένης ἤδη τῆς φλεγμονῆς. ἁρμόζωμεν δὲ αὐτὰ τῷ λεγομένῳ μοχλίσκῳ· σιδηροῦν δὲ ἐστὶ τοῦτο ὄργανον. μῆκος μὲν ἔχον ἄχρις ζ ἢ ὀκτὼ δακτύλων. πάχος δὲ σύμμετρον ὥστε μὴ ἐπικάμπτεσθαι ἐν τῇ μοχλεύσει, ὀξὺ κατὰ τὸ ἄκρον καὶ πλατύ. καὶ μετρίως ἐπικαμπές. οὗ τινες τὸ ὀξὺ πέρας ὑποβάλλοντες τῇ ἐπικειμένῃ τοῦ ὀστοῦ ὑπεροχῇ. κατὰ τὸ ἕτερον ἀντιβαίνοντες ἅμα καὶ μετρίας κατατάσεως τοῦ κώλου γινομένης. κατάλληλον φέρωμεν τὰ τοῦ κατάγματος πέρατα. εἰ δὲ μὴ δυνηθείημεν τοῦτο πρᾶξαι, ἐκκοπέων ἐπιθέντων ἀφέλωμεν τὸ ὑπερέχον· ἢ ἀποπρίσωμεν κατὰ τὸν ἐν τῷ περὶ συρίγγων διηγορευμένον τρόπον. καὶ τὴν τραχύτητα τῶν ὀστῶν διασμιλίζοντες. ἀποκαθήσαντές τε τὸ κῶλον· τῇ ἐναίμῳ θεραπεύσωμεν ἀγωγῇ. μάλιστα δὲ προνοεῖν ἐπὶ τῶν ὁμοζύγων κώλων. ἢ δυζύγων μὲν καλουμένων ἑκατέρου δὲ τῶν ἐν αὐτοῖς ὀστῶν ἐκ μέρους ἀποπρισθέντων· ὅπως ὁ συναίρετοι μένῃ τὸ κῶλον. καὶ τῇ κατατάσει κατὰ τὸ ἀκριβὲς χρῆσθαι. τὴν δὲ ἐπίδεσιν οὕτω παραληπτέον. τὰς μὲν οὖν κυκλοτερεῖς περιειλίσεις ἐπὶ τῶν παρ' ἑκάτερα τοῦ τραύματος μερῶν τακτέον. τὰς δὲ λοξάς, παρὰ τὸ μῆκος τοῦ ἕλκους, ὥστε κατὰ τὸ χιασμένον ἀχανίαν ἐκ πάντων γίνεσθαι. καὶ ῥυπαροῦ μὲν ἔτι τοῦ ἕλκους τυγχάνοντος, τὰ καθαίροντα παραλαμβάνειν, καθαροῦ δὲ, τὰ σαρκοῦντα ἔμμοτά τε καὶ τὴν ἄλλην τὴν διὰ πείρας ὕλην. Ἱπποκράτης δὲ τῇ πισσηρᾷ ἐμπλάστρῳ ἐμμότῳ χρῆται. ταύτην δέ φασιν εἶναι τὴν τετραφάρμακον βασιλικήν. μετὰ δὲ τὴν σάρκωσιν ἐπιβλητέον τοὺς νάρθηκας. τινὲς δὲ καὶ ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ἐπιβάλλουσι. τὸν κατὰ τὸ ἕλκος φυλαττόμενοι τόπον καὶ πρὸς τὴν κατεπείγουσαν χρείαν ἐπισφίγγοντες αὐτούς. ἢ πάλιν ἀνιέντες. ἐφ' ὧν δὲ λεπὶς ἀποπλεῖν μέλλει, σημειούμεθα μὲν τοῦτο διὰ τοῦ πλεῖον ὑγρὸν ἀποκρίνεσθαι καὶ λεπτὸν, τὴν δὲ περὶ τοῖς ἕλκεσι σάρκα λαγαρὰν καὶ σομφὴν γινομένην ἐπαίρεσθαι. θεραπεύοντες δὲ τῇ μὲν ἐπιδέσει λαγαρωτέρᾳ χρώμεθα, ἀποστᾶσαν δὲ ἢ τοιούτῳ τινὶ τὴν λεπίδα ἐκβαλόντες αὖθις εὐτονωτέρᾳ τῇ ἐπιδέσει χρησώμεθα. παρ' ὅλον δὲ τὸν τῆς ἑλκώσεως καιρὸν· μοτοφύλαξ ἐπικείσθω τῷ τραύματι διὰ μέσου τῶν ἀφλεγμάντων φαρμάκων. καὶ ἁπλοῦς ἐπιβαλλέσθω δεσμοὺς καθ' ἑκάστην ἐπιμέλειαν λυόμενος, τῶν ἄλλων τῶν προειρημένων μενόντων ὡς ἐν τῷ περὶ βραχίονος εἴρηται.

Περὶ ὑπερπωρώσεως καταγμάτων. ρη.

Αἱ τῶν καταγμάτων ὑπερπωρώσεις, ἀπρεπείας μὲν ἐργάζονται πάντως. ἐνίοτε δὲ καὶ δυσεργίαν, εἰ πλησίον ἄρθρου γένοιτο. εἰ μὲν οὖν ἔτι νεοπαγὴς ὁ πῶρος εἴη, τοῖς ἄγαν στύφουσι χρησώμεθα φαρμάκοις διὰ ἐπιδέσεως προτυπωθέντες. καθ' ὅ τι δὲ καὶ μολίβδινον ἐπιθέντες ἔλασμα. τὸ δέον ἐπράξαμεν. εἰ δὲ λιθώδης εἴη καὶ στερεός, ἀνατέμνοντες ξέσωμεν. τὸ ὑπερέχον ἐκκοπεῦσιν ἀφελόμενοι εἰ χρεία, καὶ περιρρυπίζοντες.

Περὶ τῶν ἐν διαστροφῇ πωρωθέντων. ρθ.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν διαστροφῇ πωρωθέντων δυσεργίας οὐκ ὀλίγης ἐπακολουθούσης καὶ μάλιστα εἰ ἐν τοῖς ποσὶν εἶεν. τὸν μὲν τῆς ἀνακατάξεως τρόπον οὐκ ἀποδεκτέον ἔχοντα τοὺς ἐπιφέροντα κινδύνους. ἀλλ' εἰ μὲν ἔτι νεοπαγὴς ὁ πῶρος. τοῖς χαλαστικοῖς ἀποντλήμασί τε καὶ καταπλάσμασι τοῖς τε διὰ ἰσχάδων λιπαρῶν καὶ κόπρου περιστερῶν καὶ τοῖς ἄλλοις πωρωλυτικοῖς καλουμένοις χρώμεθα φαρμάκοις. ἔτι δὲ καὶ τῇ διὰ τῶν χειρῶν τρίψει τε καὶ περικλάσει τοῦτον διαλύσωμεν. εἰ δὲ λιθώδης γίνηται,

ἔμπροσθεν διαστρέφεται τόπον, καὶ εἰς τὸ ἔξω· καὶ γὰρ εἰς τούτους φυσικῶς πεπλάτυνται. κατορθοῦται δὲ διὰ χειρῶν καὶ βρόχων καὶ καρχησίων ἰσοτόνων. τοῦ μὲν ὑπὲρ τοῦ κατάγματος τασσομένου. τοῦ δὲ ὑπὸ τὸ κάταγμα. παρὰ μέρος δὲ γεγενημένου τοῦ κατάγματος εἰ μὲν πρὸς τῇ κεφαλῇ γένοιτο τοῦ μηροῦ μεσότητα κηρίας περιειλημμένον ἀρχὰς ἐχούσης ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐντέμνειν τὰ σώματα, κατὰ τὰ περὶ βουβῶνα τάξαντες. καὶ τὰς ἀρχὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀνάγοντες, ὑπηρέτῃ πρὸς διακράτησιν ἐπιδώσομεν, κατωτέρω δὲ τοῦ κατάγματος περιθέντες τὸν βρόχον τὰς ἀρχὰς εἰς καταντικρὺ ἑτέρῳ ὑπηρέτῃ δώσομεν. εἰ δὲ πρὸς τῷ γόνατι καταγείη. τὸν μὲν βρόχον ἀνωτέρω περιτίθεμεν τοῦ κατάγματος καὶ τὰς ἀρχὰς ἀποδίδωμεν εἰς ἀνάτασιν. τὸ δὲ γονάτιον. καὶ αὐτὸ πλοκῇ τινὶ βρόχῳ διακρατοῦμεν. εἶτα δὲ τὸ μέρος κατορθοῦμεν ἐπεὶ κατακειμένου τοῦ κάμνοντος. καὶ τοῦ σκέλους ἀντιταμένου τὰ ἐπινύσσοντα διὰ τῶν ὀστέων ὡς πολλάκις εἴρηται ἀνατέλλοντες τὰ ὑπερέχον αἴρομεν. τὴν δὲ λοιπὴν ἐπιμέλειαν ἐν τοῖς περὶ βραχίονος εἰρήκαμεν. πωροῦται ὁ μηρὸς, ἕως πεντήκοντα ἡμερῶν. ὁ δὲ τῆς ἀποθέσεως τρόπος, μετὰ τὴν ὅλην τῆς διδασκαλίας εἴρηται.

Περὶ ἐπιγονατίδος. ργ.

σ πάνιον ὅσον ἐστὶν ἐπιγονατὶς εὐτόνως κατεχόμενον ὑπὸ σωμάτων. ἀναθλᾶταί τε καὶ κάτωθεν. θλώμεναι μὲν πολλάκις, σπανίως δὲ καταγνύμεναι. ὑπομένει δὲ τὴν διὰ τάχους ῥῆξιν καὶ τὴν εἰς λεπτὰ θραῦσιν, μετὰ φαύματος. ἢ ἄνευ φαύματος. ἡ δὲ σημείωσις πρόδηλος κίνησις γὰρ ὑποπίπτει τῆς συνεχείας. καὶ κοιλότης καὶ ψόφος. κατορθοῦται δὲ τὸ μέρος τοῦ σκέλους ἐκταθέν. τοσοῦτο γὰρ διχοτομηθὲν, συνάγεται τοῖς δακτύλοις, ἕως ἂν ψαύσηται τοῦ κατάγματος τὰ χείλη. καὶ ἀλλήλοις παρατεθῇ. τὸ δὲ εἰς λεπτὰ θραυσθὲν, διαπλάσσεται. καὶ γὰρ μὴ γενομένης πωρώσεως διὰ τὸ μὴ ἀντιτασσεσθαι μέρος ἑκάτερον ὑπὸ τῶν συμπεφυκότων μυῶν τε καὶ νεύρων ἀπὸ τοῦ μηροῦ καὶ τῆς κνήμης. ὅμως πολὺ τῆς διαστάσεως συναιρεθήσεται. δυσεργίαν τε τοῖς πεπονθόσιν ἐπιφέρει. οὔτε γὰρ κάμπτουσιν αὐτοῖς ἄχρι πλείονος ὑπομένει τὸ γόνυ. κἂν τῷ περιπατεῖν παραποδίζονται μάλιστα πρὸς τὰς ἀναβάσεις. πρὸς μὲν γὰρ τὰς καθ' ὁμαλοῦ κινήσεις. ἡ δυσεργία κλέπτεται. πρὸς δὲ τὰς ἀναπαύσεις διὰ τὸ μὴ κάμπτεσθαι τὸ γόνυ κατὰ τὴν τοῦ σκέλους ἄρσιν καὶ θέσιν ἐξελέγχεται. καὶ νῦν δὲ τὸ ἐπινύσσον ὀστάριον μετὰ προσαναστολῆς ἐξελόντες τὴν ἀκόλουθον ἐκείνων ἐπιμέλειαν.

Περὶ κνήμης. ρδ.

τ ῷ περὶ πήχεος λόγῳ σύμφωνος ἐστὶν ὁ περὶ κνήμης. καὶ γὰρ αὕτη δυσὶν ὀστοῖς κεχρημένη, τῷ μὲν παχυτέρῳ καὶ ὁμωνύμως λεγομένῳ ἑτέρῳ δὲ λεπτῷ ὅπερ ἐκ τῆς ὁμοιότητος περόνη προσαγορευομένῳ τὰς αὐτὰς τῶν καταγμάτων ἐπιδέχεται διαφοράς. πρὸς ἅπαντα μὲν διαστρεφομένη τόπον. ὅταν ἄμφω συντριβῇ τὰ ὀστᾶ. πρὸς τρεῖς δὲ ὅταν τὸ ἕτερον ἔσω τε, καὶ ἔξω. καὶ ἡ μὲν κνήμη, ὀπίσω. ἡ δὲ περόνη ἔμπροσθεν. διὸ καὶ αὐτὴ παραπλησίως κατορθοῦται διὰ χειρῶν ἢ βρόχων τῶν ἀνωτέρω τοῦ κατάγματος βρόχων. ποτὲ μὲν αὐτῇ τῇ κνήμῃ περιτιθεμένων, ποτὲ δὲ τῷ μηρῷ. ἰσχυροτέρου γὰρ ὄντος τοῦ γόνατος, ἀσφαλέστερον ἀβλαβὲς φυλάττεται κατὰ τὴν τάσιν, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ κατωτέρῳ τοῦ κατάγματος ἐπὶ πήχεων εἴρηται. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ περὶ βραχίονος.

Περὶ ποδὸς ἄκρου. ρε.

Ο μὲν ἀστράγαλος, οὐδ' ὅλως κατάγνυται τῷ πανταχόθεν αὐτὸν τῷ σώματι περιφρουρεῖσθαι διὰ τῆς κνήμης καὶ τῆς περόνης καὶ τοῦ κυβοειδοῦς. τὸ δὲ σκαφοειδὲς καὶ τὰ τοῦ ταρσοῦ ὀστᾶ. καὶ τῶν τοῦ ποδὸς δακτύλων. καὶ αὐτὸ τὸ κυβοειδὲς κατάγνυται παραπλησίως τοῖς ἐπὶ καρποῦ. ἢ μετακαρπίου, καὶ χειρὸς δακτύλοις. ὥστε καὶ τὸν περὶ τούτων λόγον ὑπὲρ τοῦ μὴ ταυτολογεῖν, μεταληπτέον ἐκεῖθεν.

Περὶ τῆς τοῦ σκέλους ἀποθέσεως. ρϛ.

τ οῦ μηροῦ κατεαγέντος ἢ τῆς κνήμης, ὁ τῆς ἀποθέσεως τρόπος οὐχ ἧττον ἐσπουδάσθω σοι τῆς ἄλλης ἐπιμελείας. ἡ γὰρ ἰσότης τῶν καταγέντων μερῶν, ὑπὸ ταύτης μάλιστα καλῶς ἐπιτελουμένης φυλάττεται. τινὲς μὲν οὖν ἐπὶ σωλῆνος, οἱ μὲν ξυλίνου. οἱ δὲ ὀστρακίνου τὸ κατεαγὸς ἀπετίθεντο κῶλον ἢ καὶ αὐτὸ τὸ σκέλος. ἕτεροι δὲ μόνα τὰ σὺν φαύματι κατεαγέντα διὰ τὸ μὴ δύνασθαι φησὶν νάρθηξι ταῦτα περισφίγγεσθαι. καθάπαξ δὲ τὴν τῶν σωλήνων οἱ μεταγενέστεροι παρῃτήσαντο χρῆσιν. διὰ πολλὰς μὲν αἰτίας, μάλιστα δὲ διὰ τὸ θλιβερὸν τῆς ἀπὸ τούτων σκληρείας. οὐδὲ γὰρ ἀπείργεται. καὶ τὰ σὺν τραύματι κατεαγότα κῶλα ναρθηκίζειν, ὡς δείξομεν. ὕπτιος τοίνυν ὁ κάμνων ἀνακλινέσθω. καὶ ὑποβεβλήσθω τῷ σκέλει καθὸ μάλιστα μέρος ἐστὶ τὸ κάταγμα. ἱμάτιόν τι παχὺ ἴσον τῷ σκέλει. κατὰ τὸ μῆκος ἑκατέρωθεν συνεστραμμένον καὶ κατειληθὲν ἀναλόγως σωλῆνι κατὰ τὴν μέσην ἐπιμήκη κοιλότητα. ἀφηπλούσθω δὲ αὐτῷ δέρμα μαλθακόν. ἐκδοχὰς οὖν κατὰ τῶν ἐπιβρόχων. εἶτα κατὰ μῆκος ἐφαρμοζέσθω τῇ σωληνοειδεῖ ταύτῃ κοιλότητι τὸ σκέλος καὶ παρατιθέσθω ζεῦγν ἐκ τῶν πλαγίων. ἕτερα ἱμάτια ἢ ὅμοια ὑπὲρ τοῦ μὴ εἰς τὰ πλάγια παραξέπεσθαι τὸ κῶλον. τὸ δὲ τοῦ ποδὸς ἴχνος ζευγίδιον. ῥάκει περιβεβλημένον διὰ τὴν μαλακότητα, ὀρ-

δεῖν. οἱ μὲν οὖν νεώτεροι μετὰ τὴν ἐπίδεσιν αὐτίκα καὶ τοὺς νάρθηκας ἐπιβάλλουσιν. ὑπὲρ τοῦ συνέχεσθαι τὸ σχῆμα τῆς καταρτίσεως. ἐπισφίγγοντες αὐτοὺς πρὸς τὴν συναίσθησιν· καὶ τὸν ἐκ τῆς φλεγμονῆς ὄγκον. οἱ δὲ παλαιοὶ μετὰ τὴν ἑβδόμην ἐπέβαλον τοὺς νάρθηκας. ἔσω δὲ ταύτης παρακμασάσης τῆς φλεγμονῆς. λεπτότερον τὸ κῶλον γίνεται. λύειν δὲ κελεύομεν διὰ τριῶν τοὺς ἐπιδέσμους ἐπικρατοῦντες ὅπως μὴ τάσις τις γένοιτο μήτε κίνησις ἀληθῶς συμπαθῆ τι τῷ μορίῳ, μήτε ἐπὶ πλέον αἱ διαπνοαὶ κωλύοιντο, τοῦ φθάσαντος ἐστηρίχθαι κατάγματος, δι᾽ ἃς οὐ μόνον ἀσώδως κνᾶσθαι συμβαίνει τισίν· ἀλλὰ καὶ διαβρωθέντος ὑπὸ τῆς τῶν ἰχώρων δριμύτητος. ἐνίοτε τοῦ δέρματος ἕλκωσιν γενέσθαι. καταντλεῖν οὖν ὕδατος εὐκράτου τοσοῦτον ὅσον ἱκανός ἐστι διαφορῆσαι τοὺς ἰχῶρας. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην διὰ πλειόνων χρὴ λύειν. ὡς ἂν μηκέτι χρῄζοντος τῶν μορίων ἀποκρίνειν ἰχῶρας. ἀλλὰ καὶ ἡ πώρωσις ἀμείνων οὕτω γίνεται. τοὺς δὲ νάρθηκας, ἐπιβάλλειν δεῖ τόνδε τὸν τρόπον. δεῖ ἁπλώματα πτύχους ἐλαιοβρεχεῖς ἐπὶ τοῖς ἐπιδέσμοις περιβάλλειν. εἰ μὲν οὖν ὁμαλὸν εἴη κατὰ πάχος τὸ κῶλον, ὁμοίως. εἰ δὲ ἀνώμαλον, τῇ τῶν κοιλοτέρων μερῶν διὰ τῶν ἁπλωμάτων ἐκπληρώσει. ἰσοπαχὲς τὸ μέρος πρὸς τὴν τῶν ναρθήκων ἐπιβολὴν ἐργασώμεθα. εἶτα μετρίως ἐρίῳ ἢ στυππείῳ τοὺς νάρθηκας περιειλίξαντες, ἐπιβάλλομεν περὶξ τοῦ κατάγματος μὴ ἔλαττον ἢ δάκτυλον ἀπέχοντας ἀλλήλων σφίγγοντες κατὰ τὸ σύμμετρον φυλαττόμενοι κατὰ τὸ ἐγχωροῦν τῷ πλεονάζειν ἀθρόως τοὺς νάρθηκας. καὶ μάλιστα κατὰ τὸ ἔνδον τῆς καμπῆς μέρος. ἑλκοῦσι γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐνίοτε καὶ νευρικὰ, ἐργάζονται φλεγμονάς. ἀλλὰ δεῖ κατ᾽ ἐκεῖνα βραχυτέρους αὐτοὺς εἶναι. ὥσπερ οὖν ἰσχυροτέρους ἐφ᾽ ᾧ μέρει κυρτοῦται τὸ κάταγμα. βέλτιον δὲ καὶ τῷ θώρακι συνδεσμεῖν τὸν βραχίονα μετρίως. ὑπὲρ τοῦ μὴ κινουμένου αὐτὸν τὸ σχῆμα παραρίπτειν. εἰ δέ ποτε φλεγμονὴ ἢ. ταύτην δὲ γινώσκομεν ἔκ τε τοῦ περὶξ ὄγκου καὶ ἐρεύθους, καὶ τοῦ πολὺ μᾶλλον νῦν ἢ πρῶτον σφίγγεσθαι τὸ κῶλον. ἢ καὶ διαστροφὴ τὸ κατεαγὸς εἴη καὶ μηδὲν τούτων. ἀλλὰ χαῦνοι φανῶσιν ἢ ἔμπαλιν σφιγκτότεροι τοῦ δέοντος οἱ ἐπίδεσμοι. λύσαντα δεῖ τὴν ἐπίδεσιν ἐπιδιορθοῦσθαι. ἀνακεκλίσθαι δὲ χρὴ τὸν κάμνοντα ὕπτιον ἐπὶ τοῦ στομάχου τὴν χεῖρα ἔχοντα· τῷ δὲ βραχίονι ὑποβεβλήσθω μαλακὸν ἔχον ἐπ᾽ αὐτοῦ δέρμα. χέειν τοῦ ταῖς ἐπιρροίαις τὴν ἐπιβροχὴν δέχεσθαι. ἐπιβρέχεσθαι δὲ καθ᾽ ἡμέραν ἐλαίῳ θερμῷ καὶ μάλιστα φλεγμονῆς οὔσης. καὶ τρεφέσθω λεπτῶς μὲν κατὰ τὸν τῆς φλεγμονῆς καιρόν· ὕστερον δὲ συμμέτρως, πρὸς τὴν τοῦ πώρου γένεσιν. ἠρεμείτω τε μέχρι πωρώσεως. πωροῦται δὲ ὁ βραχίων καὶ ἡ κνήμη περὶ τὰς τεσσαρακοστὰς ἡμέρας μεθ᾽ ἣν λύσαντα καὶ λουτρῷ χρησάμενον ἀποθεραπεύειν ταῖς καταγματικαῖς ἐμπλάστροις προσήκει. οὗτος ὁ τρόπος τοῦ χειρισμοῦ πᾶσι τοῖς ἄλλοις σχεδὸν τοῖς κατεαγόσι τῶν κώλων ἁρμόζει.

Περὶ πήχεως καὶ κερκίδος. ρ̄.

Ὁ πῆχυς καὶ ἡ κερκὶς ποτὲ μὲν ἄμφω κατ᾽ αὐτὸ κατάγνυνται. ποτὲ δὲ θάτερον μόνον, ἤτοι κατὰ μέσον. ἢ παρὰ μέρος πρὸς τῷ ἀγκῶνι ἢ καρπῷ. πάντων μὲν οὖν χεῖρον τὸ ἄμφω κατ᾽ αὐτὸ κατεαγῆναι. μετὰ ταῦτα δὲ τὸν πῆχυν μόνον. ἀνεκτότερον δὲ πάντων ἐστὶν ἡ κερκὶς κατεαγυμένη. εἰ γὰρ καὶ μείζων ἐστὶ τοῦ πήχεως. ἀλλ᾽ ἐκεῖνον αὐτὸν ὑποκείμενον ἔχει καὶ ὀχοῦντα αὐτήν. ἀλλ᾽ εἰ μὲν τὸ ἕτερον μόνον κλασθείη κατ᾽ ἐκεῖνο μάλιστα δεῖ ποιεῖσθαι τὴν κατάτασιν ἰσχυροτέραν. εἰ δὲ ἄμφω, ὁμοίως δεῖ κατατείνειν ἐσχηματισμένης τῆς χειρὸς κατὰ τὸ ἐγγώνιον σχῆμα ὥστε τὸν μὲν αὐτίχειρα πάντων εἶναι τῶν δακτύλων ὑψηλότερον· τὸν δὲ μικρὸν δάκτυλον, ἁπάντων ταπεινότερον. οὕτω γὰρ ἂν καὶ τὸν πῆχυν συμβαίνει ὑποκεῖσθαι τῇ κερκίδι. εἰ δὲ καὶ ἰσχυροτέρας δέοι τῆς κατατάσεως ἀμφοτέρων μάλιστα κλασθέντων μὴ μόνον ταῖς χερσίν. ἀλλὰ καὶ διὰ βρόχων ποιεῖσθαι τὴν κατάτασιν ὡς ἐν τῷ περὶ βραχίονος εἴρηται. καὶ πλάσσειν δὲ τὴν ἐπίδεσίν τε. καὶ τὴν ἄλλην ἀκολουθίαν ἅμα τῇ τῶν ναρθήκων ἐπιβολῇ κατ᾽ ἐκεῖνα πρακτέον ἄχρι πωρώσεως. πωροῦνται δὲ τὰ περὶ τὸν πῆχυν ἐν ἡμέραις ὡς τὰ πολλὰ τριάκοντα. καὶ ἡ ἀπόθεσις δὲ ὁμοία τῇ τοῦ κατεαγέντος ἔσω βραχίονος, πλὴν τῶν ὑποβαλλομένων αὐτῷ.

Περὶ ἄκρας χειρὸς καὶ τῶν αὐτῆς δακτύλων. ρᾱ.

Τὰ τοῦ καρποῦ καὶ μετακαρπίου καὶ τῶν ἐν δακτύλοις σκυταλίδων. ὀστᾶ χαῦνα. καὶ συνεχῶς ἰδίᾳ φύσει γινόμενα θλᾶται μὲν ὡς τὰ πολλὰ, κατάγνυνται δὲ σπανίως. καθ᾽ ὁποίου τοίνυν ἐσχηματισμένου τοῦ κάμνοντος ἐφ᾽ ὑψηλοτέρου δίφρου προστάττειν ἐπὶ δίφρου τινὸς ὁμαλοῦ πρὶν ἢ τὴν χεῖρα τιθέναι. καὶ τεταμένων δι᾽ ὑπηρέτου τῶν κατεαγότων, τοῖς ἑνὶ δακτύλοις αὐτὰ διαπλάττειν, αὐτίχειρι καὶ λιχανῷ προσπεπιεσμένῃ δεῖ τῇ ἐπιδέσει χρῆσθαι. καθ᾽ ὃν ἐπισυμβαίνει καιρὸν ἡ φλεγμονή, διὰ γὰρ τὴν χαυνότητα ῥᾳδίως ἐπ᾽ αὐτῶν ὁ πλεονασμὸς τοῦ πώρου γίνεται. εἰ δὲ σκυταλὶς ἢ δάκτυλος, ἁπλῶς κατεαγείη. εἰ μὲν ὁ μέγας τε καὶ αὐτίχειρ προσαγορευόμενος εἴη μετὰ τὴν ἐπιτηδείαν ἐπίδεσιν καθ᾽ ἑαυτὸν ἀφεὶς αὐτόν. συνδετέον ὑπὲρ τοῦ ἠρεμεῖν. εἰ δέ τις τῶν ἄλλων. εἰ μὲν λιχανὸς ἢ μικρὸς τῷ πλησίον συνδεσμείσθω, εἰ δέ τις τῶν μέσων τοῖς παρ᾽ ἑκάτερα· ἢ καὶ πάντας ἐφεξῆς, ἅμα συνδετέον. βέλτιον γὰρ ἠρεμοῦσιν ὥσπερ εἰ καὶ νάρθηξι συνεδέθησαν οἱ κατεαγέντες.

Περὶ μηροῦ. ρβ̄.

Ὁ περὶ τοῦ μηροῦ λόγος ἀναλογεῖ τῷ περὶ βραχίονος. ἰδίως δὲ μᾶλλον καταγνύμενος ὁ μηρὸς, εἰς τὸ ἔμπροσθεν

φορᾶς. θραύεται δὲ κατὰ τὰ πέρατα καὶ ῥήγνυται ἀπὸ μήκος καὶ ἐκπιέζεται κατὰ τὴν μεσότητα. παρέπεται δὲ αὐτοῖς ἄλγημα τοπικὸν. νυγματώδης τε καὶ σφυγματώδης συναίσθησις. καὶ τοῦ κατ᾽ εὐθὺ σκέλους ἰσχίον διὰ τὸ ἐμπεπιέσθαι τὸν καταρτισμὸν ὡσαύτως ταῖς ὠμοπλάταις ἀπαιτεῖ. ἀπαρκεῖται δὲ μάλιστα τὴν διὰ τῆς χειρουργίας τοῦ ἀποθραυσθέντος ἄρσιν διὰ τῶν ἔξωθεν σωμάτων εἰ δύναιτο τοῖς δακτύλοις διαπλαττόμενον. ἀκόλουθον δὲ δεῖ ποιεῖσθαι καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν ἐπιβροχαῖς τε χρώμενον καὶ τὰ κοῖλα τῶν λαγόνων προσεξαναπληροῦντα πτύγμασιν. ὥστε τὴν ἐπίδεσιν, ὁμαλὴν γίνεσθαι τῶν ἐπιδέσεων ἐγκυκλίων ὥσπερ ἐπιβαλλομένων. τὰ δ᾽ αὐτὰ λεκτέον καὶ περὶ τῶν τῆς ἥβης ὀστῶν. οὐδὲν γὰρ ἰδιαίτερον περὶ αὐτῶν εἰπεῖν ἔχομεν.

Περὶ σπονδύλων καὶ ἀκάνθης ῥάχεως καὶ ἱεροῦ ὀστοῦ. ϙη.

Τῶν σπονδύλων αἱ περιοχαὶ θλῶνται μὲν ἐνίοτε, σπανίως δὲ καὶ κάταξιν ὑπομένουσιν. ἐφ᾽ αἷς θλιβομένων τῶν τοῦ νωτιαίου μηνίγγων. ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ μυελοῦ, συμπάθειαι νευρικαὶ γίνονται. καὶ θάνατος ὀξὺς ἐπακολουθεῖ. καὶ μᾶλλον εἰ καὶ κατὰ τοὺς τοῦ τραχήλου σπονδύλους συσταίη τὸ πάθος. ὅθεν χρὴ προειπόντα τὸν κίνδυνον. εἰ μὴ δυνατὸν τολμῆσαι, καὶ διὰ τομῆς τὸ θλῖβον ὀστάριον ἐξελεῖν. εἰ δὲ μὴ, τῇ γοῦν ἀφλεγμάντῳ τούτους ἀγωγῇ παραμυθήσασθαι. εἰ δέ τις τῶν ἀποφύσεων τῶν σπονδύλων, ἐξ ὧν ἡ ἄκανθα λεγομένη συνέστηκεν ἀποθραυσθείη. τῇ τῶν δακτύλων ἑτοίμως ὑποπιπτούσῃ σημειώσει. κινουμένου τε καὶ ἀντιμεθισταμένου τοῦ ἀποθραύσματος. δεῖ δὲ τοῦτο ἀφελεῖν ἔξωθεν ἐπιτεμόντα τὸ δέρμα καὶ συναγαγόντα ῥαφαῖς ἐναίμῳ θεραπείᾳ χρήσασθαι. τοῦ δὲ ἱεροῦ καταγέντος, ὀστοῦ, τὸν λιχανὸν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς δάκτυλον εἰς τὴν ἕδραν δεῖ παρακαθιέντα τῇ ἑτέρᾳ τὸ δὲ καταγὸς ὡς οἷόν τε διαπλάττειν. εἰ δέ τι ἀποθραυσθὲν αἰσθοίμεθα καὶ τοῦτο διελόντας λαμβάνειν ἐπίδεσίν τε καὶ ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τὴν πρόσφορον.

Περὶ βραχίονος. ϙθ.

Ἐπὶ τοῦ καταγέντος βραχίονος ὁ μὲν Ἱπποκράτης τὴν κατάτασιν οὕτως εἰργάσατο. δεῖ φησὶ ξύλον ἐπίμηκες. ἤτοι στυλίον ἐκ τῶν ἄκρων σχοινίῳ δήσαντα καὶ κρεμάσαι πλάγιον ἀπό τινος δοκοῦ. καθίσαντα δὲ τὸν ἄνθρωπον, ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τινὸς ὀρθότερον. ἢ κατὰ τὸ λεγόμενον ὀρθοκάθεδρον σχῆμα, τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ λεχθέντος διαγαγεῖν ξύλου. ὥστε τῇ μασχάλῃ αὐτοῦ τὴν μεσότητα τοῦ ξύλου ἐγκαρσίως ἐφαρμόσαι τὴν δὲ χεῖρα κεκαμμένου κατ᾽ ὀρθὴν γωνίαν τοῦ ἀγκῶνος, ὑπηρέτης ὑποκύψας διακρατείτω κἄπειτα βάρος τι ἤτοι λίθον. ἢ στάθμιον μολιβδοῦν ἤ τι τοιοῦτον ἀπαρτίσας τοῦ ἀγκῶνος. καὶ ἀφεὶς ἀποκρέμασθαι μετέωρον, οὕτως τὸ κάταγμα διαπλαττέτω. ἢ ἀντὶ τοῦ βάρους ὑπηρέτης ἐπὶ τὰ κάτω ἑλκέτω τὸν βραχίονα. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ στυλίου, βαθμίδι κλίμακος ἐχρήσαντο. ὁ δὲ σωρανὸς, οὕτως. καθέδριον σχηματίσαντες τὸν κάμνοντα. ἢ ὅπερ ἄμεινον ὕπτιον διὰ τὸ ἀταλαίπωρον. εἶτα βρόχῳ τὴν χεῖρα δήσαντες κατὰ τὸν καρπὸν καὶ ἐκ τοῦ αὐχένος ἐκκρεμάσαντες ὥστε τὸ ἐπαγώνιον αὐτῆς φυλάττεσθαι σχῆμα δυσὶ προστάσσωμεν ὑπηρέταις. τῷ μὲν ἄνωθεν τοῦ κατάγματος. τὸν δὲ κάτωθεν περιθεῖναι τοὺς δακτύλους. καὶ οὕτω τὴν τάσιν ἐπιτελεῖν. εἰ δὲ καὶ συντονωτέρας ὁλκῆς δεόμεθα δύο βρόχους ἰσοτόμους τῷ βραχίονι περιτίθεμεν τὸν, μὲν ἄνωθεν τοῦ κατάγματος. τὸν δὲ κάτωθεν. καὶ τῷ μὲν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ κάμνοντος ἑστῶτι τῷ δὲ ἐπὶ τοὺς πόδας τὰς ἀρχὰς τῶν βρόχων ἐπιδόντες κελεύσωμεν ἀντιτείνειν. εἰ δὲ πρὸς τῷ ἀκρωμίῳ τὸ κάταγμα συσταίη. μεσότητα κηρίας ὑποβαλόντες τῇ μασχάλῃ, καὶ τῇ πρὸς τῇ κεφαλῇ κελεύσαντες ἔχειν. ἑτέρου τὸ ἀντικείμενον ἀνθέλκοντος ποιήσωμεν ὡς εἴρηται τὴν ἀντίτασιν. ὥσπερ οὖν εἰ πρὸς τῷ ἀγκῶνι τὸ κάταγμα γένηται. κατ᾽ ἐκεῖνον ἢ καὶ κατὰ τὸν καρπὸν ὁ βρόχος ἐπιβαλλέσθω. καλῶς δὲ συναρμοσθέντων τῶν ὀστῶν τοῦ κατάγματος. ἡ μὲν κατάτασις ἀνέσθω. ἐπιδείσθω δὲ κατὰ τὸν Ἱπποκράτειον νόμον. ἀλλ᾽ ἀφλεγμάντου μὲν ὄντος καὶ προσφάτου τοῦ κατάγματος. λινοῖς χρηστέον ἐπιδέσμοις εὐμήκεσι μὲν, πλάτος δὲ ὅσον γ̄ ἢ δ̄ δακτύλων. ὕδατι διαβρόχοις, ἢ καὶ ὀξυκράτῳ. φλεγμαίνοντος δὲ ὀθονίοις λεπτοῖς τε καὶ μαλακοῖς ἐλαιοβραχέσι. καὶ εἰ μὲν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βραχίονος ᾖ τὸ κάταγμα. τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐπιδέσμου χρὴ κατὰ τοῦ κατάγματος ἐπιβάλλεσθαι. ἐπὶ δὲ δὶς ἢ τρὶς ἐπιδήσῃς ἄνω φερέτω τὸν ἐπίδεσμον. ἵνα φησὶν αἱ ἐπιρρεύσεις τοῦ αἵματος ἀπολαμβάνονται. κἀκεῖ τελευτάτω. χρῆσθαι δὲ καὶ δευτέρῳ ἐπιδέσμῳ τὴν ἀρχὴν ὁμοίως ἐπιβαλλόμενον ἐπὶ τὸ κάταγμα. καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως τῷ προτέρῳ πάλιν δὲ ἄνωθεν ἐπὶ τὰ κάτω. καὶ αὖθις παλινδρομεῖν ἐπὶ τὰ ἄνω κἀκεῖσε. καὶ οὕτως τελευτάτω. σύμμετρος δὲ ἡ σφίγξις ἔστω πρὸς τὴν συναίσθησιν ἡμῶν τε καὶ αὐτοῦ τοῦ κάμνοντος. εἰ δὲ πρὸς τῷ ἀκρωμίῳ τύχοι διὰ τῆς πρώτης ἀποδεσμίδος περιλαμβανέτω τὸ ἀκρώμιον καὶ ὠμοπλάτας καὶ στέρνου ὥστε τὴν γεραιίδα λεγομένην ἐπίδεσιν γενέσθαι. διά τε τῆς δευτέρας ἄχρι τοῦ ἀγκῶνος ἐπινέμεσθαι. παλινδρομεῖν τε ἐκεῖθεν ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα συμπεριλαμβανέτω τε τῷ ἀκρωμίῳ τὰς ὠμοπλάτας τε καὶ τὸ στέρνον παραπλησίως τῇ πρώτῃ ἐπιδεσμίδι. εἰ δὲ πρὸς τῷ ἀγκῶνι τὸ κάταγμα γένοιτο. καὶ τὸν πῆχυν συνδεσμεῖν φυλαττομένου τοῦ ἀγκωνίου σχήματος. παραπλησίως δὲ κἀπὶ τῶν ἄλλων κώλων. ἤτοι πήχεων, μηρῶν. κνημῶν. παρὰ μέρος ἢ καὶ πλησίον ἄρθρου. καὶ οὐκ ἐν μέσῳ τῷ κώλῳ τοῦ κατάγματος ὑπάρχοντος καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον συνεπι-

καὶ νύττον αἰσθόμεθα σμίλῃ διατέμνοντες ἐπορθὸν, τότε ἀποθραυσθὲν ἀφέλωμεν. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ ἐκκοπέων ὁμαλίσωμεν ὑποβεβλημένου τῇ κλειδὶ μηνιγγοφύλακος. ἢ ἑτέρου ἐκκοπέως διὰ τὸ ἑδραῖον. καὶ εἰ μὲν ἀφλέγμαντον εἴη, ῥαφαῖς. εἰ δὲ μὴ μοτοῖς χρησώμεθα. καὶ σπλήνας διαφόρους παρασκευάσαντες. πρὸς τὴν ῥοπὴν τοῦ ὑπερέχοντος ὀστοῦ τοὺς μείζονας καὶ παχυτέρους παραθήσωμεν. φλεγμονῆς μὲν οὔσης. ἐλαιοβρεχεῖς, οὐκ οὔσης δὲ ξηρούς. καὶ σύμμετρον δὲ ἐρίου σφαῖραν πλησίον ὑποβάλλοντες τῇ μασχάλῃ, τὴν πρέπουσαν ἐπαγάγωμεν ἐπίδεσιν διά τε τῶν μασχαλῶν καὶ τῆς περιθείας κλειδὸς καὶ ὠμοπλάτης κατὰ τὸ ἁρμόζον. τὰς ἐπιδήσεις φέροντες. καὶ εἰ μὲν ἐπὶ τὰ κάτω ἔρρεπε τὸ πρὸς τῷ ὤμῳ τῆς κλειδὸς μέρος. πλατυτέρου τελαμῶνος τὴν μεσότητα τῷ κατ' αὐτὴν ὑποθέντες ἀγκῶνι τὸν βραχίονα ὅλον ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἀπαιωρήσωμεν. δι' ἑτέρου τε δεσμοῦ τὴν χεῖρα κατ' αὐτὸν κρεμάσαντες ὥσπερ ἤδη τῶν ἀπ' ἀγκῶνος φλεβοτομηθέντων. εἰ δὲ ἤδη τὸ ἄνω πέρας, ὅπερ ἐστὶν ἐναντίον παραιτητέον τὴν τοῦ βραχίονος ἐπάρτησιν. ὕπτιον δὲ κατακλιτέον τὸν κάμνοντα. καὶ λεπτῶς διαιτητέον. εἰ δὲ χρὴ καὶ ἐπιβρέχοντα ἀλλὰ κατὰ λόγον χρῶντα μέχρι πωρώσεως. πωροῦται δὲ τὸ πλεῖστον ἡ κλεὶς ἐν εἴκοσιν ἡμέραις.

περὶ ὠμοπλάτης. ϟδ.

Η ὠμοπλάτη, κατὰ μὲν τὸ πλατὺ καὶ τραπεζῶδες, οὐ κατάγνυται. κατὰ δὲ τὴν ῥάχιν αὐτῆς ὑπομένει κάταγμα, ποτὲ μὲν πιεζομένης. ποτὲ δὲ ῥῆξιν ἁπλῆν ὑφισταμένης. ἄλλοτε δὲ καὶ ἀποθραυομένης. τὸ μὲν οὖν ἐκπίεσμα τῇ ἁφῇ γινώσκεται κοῖλον ὑποπίπτον. νάρκην τε τοῦ πλησίον βραχίονος καὶ νυγματώδη πόνον ἐμποιοῦν. ἡ δὲ ῥῆξις, τῇ πρὸς τὴν ἁφὴν τραχύτητι καὶ τοπικῇ ὀδύνῃ. ἀμφότερα δὲ τῇ ἀφλεγμάντῳ ἀγωγῇ θεραπεύεται. ἡ δὲ ἀπόθραυσις. καὶ αὐτὴ τῇ ἁφῇ γινωσκομένη. ἠρεμοῦσα μὲν τῷ προσήκοντι δεσμῷ προτυποῦται. ἀναπλέουσα δὲ καὶ νύττουσα τῇ τε διὰ τομῆς ἀφαιρέσει καὶ ῥαφαῖς ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται. δεσμοὶ δὲ κἀνταῦθα παραπλήσιοι τῇ κλειδὶ ἐπιβαλλέσθωσαν καὶ ἡ ἀνάκλισις ἤδη τὸ ἀντικείμενον ἔστω πλευρόν.

περὶ στέρνου. ϟε.

Η μεσότης μὲν τοῦ στέρνου. διαιρεῖται καὶ ἐμπιέζεται. τὸ δὲ ἄκρον, ἀποθραύεται. ῥήξεως μὲν οὖν διαστρόφου γινομένης, ἄλγημα τοπικὸν καὶ ἀνωμαλία παρακολουθεῖ, καὶ ψόφος, πρὸς τὴν τῶν δακτύλων ἐπέρεισιν. ἐκπιέσματος δὲ σφοδρὸν ἄλγημα. δύσπνοια. βὴξ ἐπινυττομένου τοῦ ὑπεζωκότος. σπανιάκις καὶ αἵματος ἀναγωγή. κοιλότης τε τοῦ κατεαγότος καὶ εἶξις. καὶ νῦν δὲ τὴν ἐπιμέλειαν, ὡσαύτως διατιθέσθω τοῖς τῆς ὠμοπλάτης παραδοθεῖσιν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐκπιέσματος ὁ καθ' Ἱπποκράτην παραλαμβανέσθω καθαρτισμός. ὃν ἐκεῖνος ἐπὶ τῆς ἔσω κεχωρηκυίας ἐξέθετο κλειδὸς διὰ τῆς ὑπτίας κατακλίσεως καὶ τῆς τοῦ ὑπ' αὐχενίου κατὰ τὸ μετάφρενον ὑποβολῆς, καὶ τῆς τῶν ὠμοπλατῶν πιλήσεως. μετὰ τοῦ καὶ τὰς πλευρὰς ἑκατέρωθεν ταῖς χερσὶ συνάγειν. σκεπασθέντων δὲ τῶν πλευρῶν τοῖς ἐρίοις τὴν ἐγκύκλιον παραλαμβάνειν ἐπίδεσιν. προϋποβεβλημένων ἐπ' εὐθείας τελαμώνων ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ εἰς ὕστερον αἱ τῶν δυοῖν ἀρχαὶ πρὸς τὰς κατ' ἀλλήλους ἀναλαμβάνονται κωλύουσαι τὰς ἐγκυκλίους ἐπιδέσεις ἀπορρεῖν.

περὶ πλευρῶν. ϟϛ.

Τῶν μὲν πλευρῶν καὶ σπαθῶν λεγομένων αἱ μὲν ὀστώδεις κατὰ πᾶν μέρος ὑπομένουσι τὴν ῥῆξιν. αἱ δὲ νόθαι, κατὰ μόνα τὰ πρὸς τῇ ῥάχει. καὶ γὰρ κατὰ μόνα ταῦτα γεγόνασιν ὀστώδεις. κατὰ δὲ τὰ ἔμπροσθεν. ἀποχονδρούμεναι θλῶνται. καὶ οὐ κατάγνυνται. ἡ δὲ σημείωσις οὐ χαλεπή. καὶ γὰρ ἀνωμαλία τοῖς τοῦ σημείου μόνου δακτύλοις ὑποπίπτει. καὶ ψόφος καὶ παραγωγὴ πρὸς τὸ κατεαγός. ἐπὶ δὲ τῶν ἔσω νενευκυιῶν. καὶ ἄλγημα σφοδρὸν νυγματῶδες, χαλεπώτερον τοῦ ἐπὶ τῶν πλευρῶν. διὰ τὸ σκόλοπι παραπλησίως τὸν ὑπεζωκότα τιτρώσκεσθαι. δύσπνοιαι βὴξ, ἀναγωγὴ πολλάκις αἵματος. καὶ τὰς μὲν οὖν ἄλλας παραλλαγὰς τοῖς δακτύλοις ἐνδέχεται διαπλάττειν. τὴν δὲ εἰς τὸ εἴσω, οὐκέτι διὰ τὸ ἄπορον τῆς τάσεως. ὅθεν οἱ μὲν φυσώδη τε καὶ πολλὴν παρακελεύονται διδόναι τροφὴν διὰ τὴν ἐκ τῆς ἐμπνευματώσεως καὶ τάσεως ἐπὶ τὰ ἐκτὸς ὤθησιν τοῦ κατάγματος, ὅπερ οὐκ ἀναγκαῖον. οὐδὲν γὰρ κοινὸν ὅσον γε πρὸς τοῦτο θώρακι τε καὶ τοῖς θρεπτικοῖς πρὸς τὸ καὶ τὴν φλεγμονὴν ἀπὸ τῆς ἐμφορήσεως αὔξεσθαι. οἱ δὲ σικύας προβάλλουσιν. ὅπερ οὐκ ἀμέθοδον εἰ μὴ μέλλοι τῷ τῶν σωμάτων ἐκ τῆς συνολκῆς ἀθροισμῷ, πλέον ἐπὶ τὰ ἔνδον ὠθεῖσθαι τὸ κάταγμα. διό φησιν ὁ Σωρανός. ἐρίοις μὲν ἐλαίῳ θερμῷ διαβρόχοις ἐσκεπάσθω τὰ μέρη. καὶ διὰ πτυγμάτων ἐκπεπληρώσθω τὸ μεσοπλεύριον ὑπὲρ τοῦ τὴν ἐπίδεσιν ὁμαλὴν γίνεσθαι κατ' ἐγκύκλιον περιαγωγὴν ὡς ἐπὶ στέρνου. πάντα δὲ ὡς ἐπὶ τῶν πλευριτικῶν γινέσθω πρὸς ἀναλογίαν τοῦ μεγέθους. εἰ δὲ μεγάλη τις ἀνάγκη βιάζοιτο διὰ τὸ σφοδρῶς ἐπινύττεσθαι τὸν ὑπεζωκότα διαιρεῖν δεῖ τὸ δέρμα. καὶ γυμνῶσαι τὸ κατεαγὸς τῆς πλευρᾶς. εἶτα μηνιγγοφύλακα προϋποβάλλοντα διὰ τὸ μὴ τρωθῆναι τὸν ὑπεζωκότα, ἐκκόπτειν εὐφυῶς καὶ ἀναβάλλειν τῶν ὀσταρίων τὰ νύττοντα. μετὰ δὲ τοῦτο. τὰ μὲν ἀφλέγμαντα ζυγκλείειν καὶ ἐναίμως θεραπεύειν. τὰ δὲ φλεγμαίνοντα σκέπειν ἐλαιοβραχέσι μοτοῖς. καὶ τρέφειν καὶ θεραπεύειν ἀφλεγμάντως. ἀνακλίνειν δὲ ὡς ἂν ἐκεῖνοι κούφως φέροιεν.

περὶ ἰσχύων καὶ τῶν τῆς ἥβης ὀστέων. ϟζ.

Τὰ τῶν ἰσχύων ἢ λαγόνων ὀστᾶ. σπανίως μὲν κατάγνυνται. τὰς αὐτὰς δὲ ταῖς ὠμοπλάταις ὑπομένει διαφοράς.

ἱμάντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ὠτὸς ἐπὶ τὸ ἰνίον. καὶ τὸ μέτωπον. κἄπειτα αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἑτέραν τοῦ ἱμάντος ἀρχὴν ἀσφαλιζέσθω. ὥστε ἀνθελκομένην ἐπὶ τὰ πλάγια τὴν ῥῖνα πρὸς τὸ μέσον ἀπευθύνεσθαι σχῆμα. ἐπεὶ οὐ πάνυ τι τοῖς νεωτέροις ἤρεσεν. εἰς λεπτὰ δὲ καταθραυσθέντων τῶν τῆς ῥινὸς ὀστέων, διαιρεῖν ἢ ἐπιδιαιρεῖν χρή. καὶ τὰ λεπτὰ ὀστάρια τελχολαβίδι κομίσωμεν. ῥαφαῖς συνάγειν τὰ διεστηκότα. καὶ τῇ ἐναίμῳ τε καὶ κολλητικῇ χρῆσθαι θεραπείᾳ. εἰ δὲ καὶ ἔσωθεν τῆς ῥινὸς ἕλκος εἴη γεγονὸς λημνίσκοις ἐκ μοτῶν χρισθεῖσι θεραπεύειν. τινὲς καὶ μολιβδίνοις σωληναρίοις ἄχρις ἀφουλώσεως ἐχρήσαντο διὰ τὸ μὴ σάρκωμα ἐκ τῶν ἑλκῶν ἐπιζαφλῶσαι.

Περὶ τῆς κάτω γένυος καταγείσης. καὶ ὠτὸς θλασθέντος. ϟβ΄.

Περὶ μὲν τοῦ θλασθέντος ὠτὸς ἐν τῷ γ΄ παραδεδώκαμεν βιβλίῳ. ὡς οὐ καταγματικῆς οὔσης τοιαύτης διαθέσεως. ἡ δὲ κάτω γένυς κατάγνυται διὰ πολλὰς αἰτίας. εἰ μὲν οὖν ἔξωθεν μόνον θλασθεῖσα μὴ ἀποκαυλισθεῖσα δὲ, ἐπὶ τὰ ἔσω κοιλανθῇ. ἡ μὲν σημείωσις πρόχειρος. δεῖ δὲ τῆς ἑτέρας χειρός. εἰ μὲν ἡ δεξιὰ γένυς κατεάγη τῆς δεξιᾶς. εἰ δὲ ἑτέρα τῆς εὐωνύμου. τὸν λιχανὸν δὲ καὶ μέσον δάκτυλον ἐν τῷ τοῦ παθόντος στόματι καθέντα. τὸ ἔνδον κύρτωμα τοῦ κατάγματος εὐφυῶς ὠθεῖν, ἐπὶ τὰ ἔξω. ὑπὸ τῆς ἑτέρας χειρὸς ἐκτὸς ἀποδεχομένης. ἡ γὰρ τῆς γένυος εὐθύτης τῇ τῶν κατ' αὐτὴν ὀδόντων ἰσότητι στοχαζέσθω σοι. καυληδὸν δὲ γινομένου τοῦ κατάγματος. πρῶτον τῇ τάσει καὶ τῇ ἀντιτάσει χρησάμενος ὑπηρέτου διακρατοῦντος αὐτὸ ὡς εἴρηται ποιοῦ τὴν ἀπεύθυνσιν. τοὺς γὰρ κατὰ τὸ κλασθὲν μέρος διεστηκότας ὀδόντας δεῖ συζεύξαντας ὡς μὲν Ἱπποκράτης φησὶ χρυσίῳ συνδεσμεῖν. δηλονότι τῷ χρυσολίνῳ καλουμένῳ ἢ χρυσονήματι. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο οὐ τοῖς πᾶσιν εὔπορον λίνῳ ἰσχυρῷ ἢ κύστῳ ἢ θριξὶν ἱππείαις ἢ τοιούτῳ τινί. ἀλλ' εἰ μὲν σὺν ἕλκει γέγονε τὸ κάταγμα σημειωτέον μήλῃ. μήποτε καὶ ἀπόθραυσις ὀστέου γέγονε. καὶ εἰ τούτῳ μικρᾶς οὔσης τῆς διαιρέσεως. ἐπιμένοντα δεῖ τὸ ἀποθραυσθὲν ὀστάριον. ἢ ἐν ἢ πλείοσι δι' ἐπιτηδείου κομισάμενον ὀργάνου. ῥαφαῖς συνάγειν τὰ χείλη τοῦ ἕλκους, καὶ ἐναίμῳ φαρμάκῳ, χρησάμενον ἐπιδεσμεῖν. εἰ δὲ χωρὶς ἕλκους κηρωτὴν ἁπλῆν ἐπιτιθέντα τῇ γένυϊ, προσηκόντως ἐπιδεῖν. τοῦ δὲ ἐπιδέσμου ἡ μεσότης μὲν τεττέσθω κατὰ τὸ ἰνίον. αἱ δὲ ἐπιδέσεις ἑκατέρωθεν διὰ τῶν ὤτων ἐπ' ἄκρον τὸ γένειον. εἶτ' αὖθις ἐπὶ ἰνίον. εἶτα ἐπ' ἀνθερεῶνα. κἀντεῦθεν διὰ παρειῶν ἐπὶ τὸ βρέγμα. καὶ πάλιν ἔνθεν ὑπὸ κάτω τοῦ ἰνίου. ἔνθα καὶ τελευτᾶν δεῖ τὸν ἐπίδεσμον. ἐπὶ τούτοις δὲ πάλιν ἐπίλημμα. τουτέστι δεσμὸς ἕτερος περιληφθεὶς τῷ μετώπῳ, ὀπίσω τῆς κεφαλῆς συναπτέσθω πρὸς τὸ πάσας τὰς προλεχθείσας δέσεις περισφίγγειν. τινὲς δὲ καὶ ναρθήκιον ἐλαφρὸν, ὥσπερ ἕτεροι κύτος ἰσόμηκες ἐπιθέντες τῇ γένυϊ, ἐπιδέουσιν ὡς εἴρηται. ἕτεροι δὲ τῇ λεγομένῃ φεβρίᾳ ἐπιδέσει χρῶνται. εἰ δὲ ἄμφω αἱ γένυες κατὰ τὸ γένειον ἄκρον ἀποσπασθῶσι. καθ' ὃ καὶ συμφύονται μέρος ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις μικρὸν αὐτὰς ἀποδιαστήσας εἰς ἀλλήλας αὖθις συναρμόσον. καὶ τοὺς ὀδόντας συζεύξας ὡς εἴρηται δῆσον. καὶ τῇ προσηκούσῃ χρησάμενος ἐπιδέσει. κέλευσον φέρειν λεπταῖς καὶ ῥοφηματώδεσι τροφαῖς χρωμένους. ἡ γὰρ μάσησις αὐτοῖς πολεμία. καὶ εἰ νομίσαις τι παρακεκινεῖσθαι τοῦ σχήματος. ἐπιλύων διὰ τρίτης αὖθις ἐπίδησον. οὕτω πρᾶττε ἄχρι πωρώσεως. πωροῦται δὲ ἡ γένυς ἔσω μάλιστα τριῶν ἑβδομάδων ὅτι τε χαυνὴ καὶ μυελοῦ πλήρης ἐστίν. εἰ δὲ φλεγμονή τις γένηται μηδὲν πρὸς ταύτην ἐμβροχῶν τε καὶ καταπλασμάτων ἀμελητέον. ὅπερ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως παραφυλάχθω σοι.

Περὶ κλειδὸς καταγείσης. ϟγ΄.

Ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἡ κλεὶς σχήματι. κατὰ μὲν τὸ ἔνδον αὐτῆς πέρας τῷ στέρνῳ συμφυομένη. κατὰ δὲ τοὐκτὸς πρὸς τὸ ἀκρώμιον διαρθρουμένη. καὶ διὰ τοῦτο τὸν ὦμον. ἢ καὶ αὐτὸν ἀνέχουσα τὸν βραχίονα ἐὰν ὑπομείνῃ κάταγμα καθ' οἱονδήποτε μέρος τὸ πρὸς τῷ ὤμῳ αὐτῆς ὡς τὸ πολὺ κατωτέρω τὸ ἔνδον φέρεται πέρατος συγκατασπώμενον τῷ βραχίονι. βέλτιον γὰρ καυληδὸν μᾶλλον. ἀλλὰ μὴ σχιδακηδὸν ἢ καλαμηδὸν καταγῆναι τὴν κλεῖν. ἤπερ ὡς νομίζεται τοῖς πολλοῖς. τὸ μὲν γὰρ ἀποκαυλισθὲν, ἑτοίμως τῇ ἀνατάσει καὶ τῇ πλάσει τῶν δακτύλων εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανέρχεται. τὰ λοιπὰ δὲ δυσαρμόστους ἔχει τὰς ἐξοχάς. εἰ τοίνυν διὰ παντὸς αὐτῆς τοῦ πάχους ὅπως ἂν ᾖ καταγείη, δύο ὑπηρετείσθω εἷς μὲν πρὸς τὸν τῇ καταγείσῃ κλειδὶ ταῖς χερσὶ περιβάλλων βραχίονα ἐπὶ τὰ ἐκτὸς ἅμα καὶ ἄνω ἕλκων. ἕτερος δὲ τὸν ἀντικείμενον ὦμον ἢ πάντως γε τὸν τράχηλον ἐπισπώμενος, ποιείτω σὺν τὴν ἀντίτασιν. ὁ δὲ ἰατρὸς τοῖς ἑαυτοῦ δακτύλοις εὐθετείτω τὸ κάταγμα τὰ μὲν προπετέστερα ὠθῶν. τὰ δὲ ἐν βάθει πρὸς τοὐκτὸς ἐπισπώμενος. εἰ δὲ πλείονος δέησοι τῆς ἀντιτάσεως. εὐμεγέθη σφαῖραν ἐκ ῥάκκους ἢ ἐρίων ἤ τινα τοιοῦτον ὄγκον ὑποβαλλὼν τῇ μασχάλῃ τὸν ἀγκῶνα τῇ κατ' αὐτὸν πλευρᾷ προσάγειν, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς εἴρηται ποιεῖν. εἰ δὲ μὴ οἷός τε εἴη. τῷ πρὸς τῷ ὤμῳ τῆς κλειδὸς πέρας ἐν βάθει γεγονὸς ἐπισπᾶσθαι πρὸς ἐπιφάνειαν ὕπτιον ἀνακλίνας τὸν ἄνθρωπον. ὑπαυχένιόν τι σύμμετρον ὑποβαλὼν τῷ μεταφρένῳ. τοὺς δύο ὤμους ἐπὶ τὰ κάτω πιλοῦντος ὑπηρέτου. ὥστε τὸ ἐν βάθει τῆς κλειδὸς ὀστοῦν ἀνακλασθῆναι πάλιν αὐτοῖς τοῖς δακτύλοις διάπλαττε τὸ κάταγμα. εἰ δὲ μέρος τι τῆς κλειδὸς ἀποθραυσθέν τε καὶ ἄστακτον ἢ

περιαχθέντων μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν ῥάκος ἁπλοῦν λινοῦν ὅσον τὸ μέγεθος τοῦ τραύματος ῥοδίνῳ διαβρέξαντες ἐπιπωμάσωμεν τὴν μήνιγγα· καὶ μικρὰ ἐρίου κροκύδα ὁμοίως τῷ ῥοδίνῳ διαβρέξαντες ἐπιθῶμεν τῷ προειρημένῳ ῥάκει· εἶτα πτυκτὸν διπλοῦν οἰνελαίῳ ἢ καὶ αὐτῷ τῷ ῥοδίνῳ διαβρέξαντες ὅλῳ τῷ τραύματι περιθήσωμεν ἐπικουφούμενοι ὡς μὴ βαρεῖσθαι τὴν μήνιγγα. κἄπειτα πλατεῖ ἐπιδέσμῳ χρησώμεθα, μηδὲ τούτῳ σφίγγοντες. ἄλλως τε μόνον φυλάττεσθαι τοὺς μοτοὺς καὶ τῇ ἀφλεγμάντῳ τε καὶ πυρετικῇ λεγομένῃ χρησώμεθα διαίτῃ. συχνότερον ἐπιβρέχοντες μεταξὺ τῷ ῥοδίνῳ τὴν μήνιγγα. κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν λύσαντες καὶ περισπογγίσαντες τῷ οἰναίμῳ τε καὶ ἀφλεγμάντῳ θεραπεύσομεν ἀγωγῇ. ἐπιπάττοντες τῇ μήνιγγι τινὸς τῶν κεφαλικῶν λεγομένων ξηρῶν ἄχρι σαρκώσεως· καὶ ἀποξύοντες τὸ ὀστοῦν. ὅπου καὶ χεῖρον δεήσει διά τινας ὑπερεχούσας ἀκίδας. ἢ καὶ δι᾽ αὐτὴν τὴν σάρκωσιν. καὶ τὴν λοιπὴν δὲ τῶν φαρμάκων ὕλην ὡς ἤδη τῶν τραυμάτων εἴρηται προσενεκτέον.

Περὶ φλεγμονῆς μήνιγγος.

Ἐπεὶ δὲ πολλάκις μετὰ τὴν χειρουργίαν φλεγμαίνει καὶ ἡ μῆνιγξ· ὡς μὴ μόνον τοῦ κρανίου τὸ πάχος ἀλλὰ καὶ τὸ δέρμα αὐτοῦ ὑπερβαίνειν μετὰ ἀντιτυπίας· καὶ τὴν φυσικὴν αὐτῆς σφυγματώδη παραποδίζεσθαι κίνησιν, οἷς ὡς μάλιστα καὶ σπασμὸς καὶ ἕτερα χαλεπὰ συμπτώματα ἢ θάνατος ἐπακολουθεῖ. φλεγμαίνει δὲ ἢ διά τινα ὀξεῖαν ὑπεροχὴν ὀστοῦ νύττουσαν. ἢ διὰ βάρος περὶ τῶν μοτῶν. ἢ διὰ ψύξιν ἢ πολυφαγίαν ἢ οἰνοποσίαν ἢ καί τινα ἄλλην αἰτίαν ἄδηλον. εἰ μὲν ἐκ φανερᾶς ἐφλέγμαινε προφάσεως· ταύτην ταχέως ἐκκοπτέον· εἰ δὲ ἐξ ἀδήλου, πλέον ἀγωνίζεσθαι προσήκει ἢ φλεβοτομίᾳ χρώμενον εἰ μηδὲν κωλύει ἢ αὐτίκα τῇ πρὸς φλεγμονὴν ἁρμοζούσῃ διαίτῃ· καὶ τοπικοῖς δὲ χρῆσθαι βοηθήμασι διὰ τῆς τοῦ θερμοῦ ῥοδίνου ἐπιβροχῆς· καὶ καταντλήσει δι᾽ ἀφεψήματος ἀλθαίας ἢ τήλεως λινοσπέρμου, χαμαιμήλου καὶ τῶν ὁμοίων. καταπλάσμασι δὲ τοῖς δι᾽ ὠμῆς λύσεως ἢ λινοσπέρμου σὺν τῷ εἰρημένῳ ἀφεψήματι καὶ στέασιν ὄρνιθος· καὶ ἐμβροχαῖς δι᾽ ἐρίου. ἔν τε τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἰνίοις ἐνστάζοντα, καὶ τοῖς ἀκουστικοῖς πόροις τι τῶν ἀφλεγμάντων ἐλαίων. μήτε δὲ τῶν σπλάγχνων ἀμελητέον καταπλάττοντα καὶ τοῦ ὅλου δὲ σώματος ποιεῖσθαι πρόνοιαν ὕδατι θερμῷ καθ᾽ ἧκον αὐτὸν ἐμβιβάζοντα καὶ ἐπαλείφοντα. ἐπιμενούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ μηδενὸς ἑτέρου κωλύοντος. καὶ χολαγωγῷ φαρμάκῳ καθαίρειν αὐτὸν Ἱπποκράτης κελεύει.

Περὶ μελανθείσης μήνιγγος.

Μελανθείσης δὲ μήνιγγος εἰ μὲν ἐπιπολῆς μελανθείσης τῶν ἐκ φαρμάκου ταύτην ποιεῖν δυναμένων, μέλιτι ἁπλοῦ μίξαντες ῥοδίνῳ. καὶ διὰ μοτῶν ἐπιτιθέντες θεραπεύσωμεν. ἀκολούθως καὶ τὰ λοιπὰ προσφέροντες. ἡ δὲ αὐτόματος ἡ μέλανσις γίνηται καὶ διὰ βάθους μάλιστα σὺν ἄλλοις χαλεποῖς σημείοις. τηνικαῦτα δεῖ τούτων ἀπαγορεύειν· νέκρωσιν γὰρ δηλοῖ τῆς ἐμφύτου θερμασίας. οἶδα δέ τινα καὶ μετὰ ἐνιαυτὸν τῆς πτώσεως ἀναφηθέντα τὸ κρανίον. καὶ περιελυόμενον. ἦν γὰρ ἐν τῷ βρέγματι τὸ κάταγμα τὸ ἐκ βέλους γεγονός. καὶ ἔχον ἔκκρισιν δι᾽ ἣν καὶ ἡ μῆνιγξ ἀπαθὴς ἐφυλάχθη.

Περὶ ῥινὸς κατεαγείσης τε καὶ θλασθείσης. ϟα.

Τῆς ῥινὸς τὸ μὲν κάτω μέρος χονδρῶδες ὂν οὐ κατάγνυται μέν, ἀλλὰ θλᾶται καὶ σιμοῦται καὶ διαστρέφεται. τὸ δὲ ἄνω τῆς ὀστώδους οὐσίας ὑπάρχον· ἔσθ᾽ ὅτε κατάγνυται. ἤδη τούτων δὲ τὴν ἐπίδεσιν Ἱπποκράτης παραιτεῖται σιμότητα μᾶλλον ἢ διαστροφὴν ἐργαζομένην πλείονα. πλὴν τῶν κατὰ μέσης τῆς ῥινὸς ὑπερεχηκότων τινὰ ἐπικρούσματι. ἤδη ἕτερον γὰρ τὸν προσήκοντα δεσμὸν σὺν ἐπιθέσει παραλαμβάνει φαρμάκου, διὰ τὸ προστυπουμένην τὴν ῥῖνα τὸ κατὰ φύσιν ἀναλαμβάνειν σχῆμα. καταγείσης τοίνυν τῆς ῥινός. εἰ μὲν τοῖς κάτω μέρεσι τὸν λιχανὸν ἢ μικρὸν δάκτυλον καθέντα ποιεῖσθαι τὴν ἤδη τὰ ἐκτὸς τῶν μορίων ἀπεύθυνσιν. ἐν δὲ τοῖς ἐνδοτέρω καὶ τῷ τῆς σμίλης πυρῆνι ἕτερον πρακτέον εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἢ μὴ πόρρω ταύτης. ἐπειδὴ περὶ τὴν δεκάτην ἡμέραν τὰ τῆς ῥινὸς ὀστᾶ κρατύνεται. ἔξωθέν τε τῷ λιχανῷ καὶ μεγάλῳ δακτύλῳ δεῖ ταύτην διαπλάττειν. ἵνα δὲ τὸ διαπλαττόμενον ἀσύμπτωτον φυλάττηται σχῆμα, δεῖ σφηνίσκους στρεπτοὺς ἐκ ῥάκους εἰληθέντας, ἐντιθέναι τῇ ῥινὶ διὰ ἑκατέρου μυξωτῆρος· κἂν τὸ ἕτερον μόνον τῆς ῥινὸς μέρος τύχῃ διεστραμμένον. καὶ τούτους ἐᾶν ἄχρις οὗ κρατύνοιτο τὸ ὀστοῦν ἢ ὁ χόνδρος. τινὲς δὲ καὶ καλαμίσκους ἀπὸ πτερῶν χηνείων ῥάκεσι νήσαντες ἐντίθεασι τῇ ῥινὶ χάριν τοῦ τό τε σχῆμα φυλάττεσθαι καὶ τὴν ἀναπνοὴν μὴ παραποδίζεσθαι. ὅπερ οὐκ ἀναγκαῖον διὰ στόματος τῆς διαπνοῆς γινομένης. εἰ δὲ φλεγμαίνοι ἡ ῥὶς τῶν ἀφλεγμάντων τι φαρμάκων ἐπιθήσωμεν. οἷον διὰ χυλῶν, ἢ τὴν δι᾽ ὀξελαίου. ἤ τι τοιοῦτον. ἢ ἀπὸ πυρίνης σεμιδάλεως ἅμα μάννῃ. ἢ κόμμι ἑψηθείσης ἐπιβάλωμεν κατάπλασμα διά τε τὴν φλεγμονὴν καὶ τὸ συνέχεσθαι τὴν ῥῖνα. ἢ ἤδη θάτερα δὲ τῆς ῥινὸς διεστραμμένης. ὁ μὲν Ἱπποκράτης μετὰ τὴν ἁρμόζουσαν διάπλασιν κελεύει περιμήκους ἱμάντος δακτύλου τὸ πλάτος τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ταυροκόλλης ἢ κόμμι χρίσαντα κολλῆσαι τῷ ἄκρῳ μέρει τῆς ῥινὸς ἐκ πλαγίου καθ᾽ ὃ νένευκε· καὶ μετὰ τὸ ξηρανθῆναι φέρειν τὸν

ἀποσχόμεθα καὶ χωρήσωμεν ἐπὶ τὴν διάγνωσιν· πότερον ἅπτεται τοῦ ὀστέου ἡ μῆνιγξ ἢ μένει προστετυπωμένη. μενούσης γὰρ αὐτῆς ἀφλέγμαντός τε μένει μετρίως, τό, τε τραῦμα καὶ ὁ κάμνων ἀπύρετος γίνεται κατὰ βραχύ· καὶ πύον τι πεφθὲν ἐπιφαίνεται. εἰ δὲ ἀποστῇ ἡ μῆνιγξ αὐξάνεται τὰ ἀλγήματα καὶ ὁ πυρετὸς ὁμοίως καὶ τὸ ὀστοῦν ἀλλοιόχροεῖ· καὶ πύον λεπτὸν καὶ ἄπεπτον φέρεται. εἰ δὲ ἀμελήσει ὁ θεραπεύων· καὶ μὴ τῇ ἀναιρέσει χρήσηται· τούτου χαλεπώτερα γίνεται συμπτώματα· χολεμεσία· σπασμός· παρακοπὴ διανοίας, καὶ πυρετὸς ὀξύς· ἐφ' ὧν δεῖ καὶ παραιτεῖσθαι τὴν ἐγχείρησιν. μὴ παρόντων δὲ τούτων· εἰ μὲν μὴ ἅπτηται ἡ μῆνιγξ ῥωγμὴ δὲ μόνον εἴη· καὶ διὰ ξυστῆρος μόνου θεραπεύεται, κἂν ἄχρι βάθους εἴη. εἰ δὲ ἄχρι τῆς διπλόης μόνον· ἕως ἐκείνης ξυστέον. ἢ καὶ τὸ κλασθὲν ὀστοῦν περιαιρετέον ὡς εἰρήσεται. εἰ δὲ καὶ εἰς λεπτὰ συντεθρίβη· καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἀφαιρετέον διὰ τοῦ ἐπιτηδείου ὀργάνου, κἂν μὴ ἅπτηται ἡ μῆνιγξ. ἀπ' ἀρχῆς δὲ παραλαβόντα τὸν τραυματίαν χειμῶνος μὲν, πρὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἡμέρας· πάντως σπούδαζε ποιεῖσθαι τὴν τοῦ ὀστέου περιαίρεσιν. θέρους δὲ πρὸ τῆς ζ'. πρὶν τὰ εἰρημένα γενέσθαι συμπτώματα. χειρουργήσεις δὲ τόνδε τὸν τρόπον.

χειρουργία.

Γ Προξυρήσαντες τὴν κεφαλὴν κατὰ τοῦ τραύματος. δύο τομὰς ἐκβαλοῦμεν κατ' ὀρθὰς γωνίας τεμνούσας ἀλλήλας παραπλησίως τῷ χ στοιχείῳ· τούτων δὲ τὴν ἑτέραν εἶναι δεῖ τὴν ἤδη προϋπάρχουσαν. εἶτα τὰς κατὰ κορυφὴν τέσσαρας γωνίας ἀποδείραντες· ὥστε τὸ ἀναιρεθησόμενον ὀστοῦν ὅλον γυμνωθῆναι. εἰ μὲν αἱμορραγία γένηται, μοτοῖς ἀπὸ ὀξυκράτου διαμοτώσωμεν. εἰ δὲ μὴ ξηροῖς. εἶτα πτυκτὸν ἐξ οἰνελαίου βαλόντες τῷ προσήκοντι δεσμῷ χρησόμεθα· κατὰ δὲ τὴν ὑστεραίαν εἰ μή τι νεωτερικὸν κωλύσει σύμπτωμα τῇ ἀναιρέσει τοῦ πεπονθότος ἐγχειρήσομεν ὀστοῦ. καθέδριον τοίνυν ἢ ἀνακεκλιμένον σχηματίσαντες τὸν κάμνοντα ἁρμοδίως τῷ τραύματι καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ ἐριοβύσαντες διὰ τὸν ἐκ τῆς ἐπικρούσεως ἦχον λύσομεν τινὰ δεσμὸν τοῦ τραύματος. καὶ περιελόντες τοὺς μοτοὺς ἅπαντας καὶ περισπογγίσαντες. κελεύσομεν δύο ὑπηρέταις τενοντίοις λεπτοῖς περιτιθέασι ἀναστέλλειν τὰς τέσσαρας γωνίας τῶν ἐπικειμένων τῷ κατάγματι σωμάτων. καὶ εἰ μὲν ἀσθενὲς εἴη τὸ ὀστοῦν ἢ φύσει ἢ ἐκ τοῦ κατάγματος αὐτίκα τοῖς ἐκκοπεῦσι τοῦτο περιέλωμεν. πρῶτον τοῖς σκυλισκωτοῖς ἀπὸ τοῦ πλατυτέρου ἀρχόμενοι· καὶ μεταμείβοντες τοὺς στενοτέρους κἄπειτα τοῖς μηλωτοῖς ἠρεμαίως ἐπικρούοντες τῇ σφύρᾳ τὸν διασεισμὸν τῆς κεφαλῆς. εἰ δὲ ἰσχυρὸν εἴη τὸ ὀστοῦν πρότερον τοῦτο περιφυτήσαντες τοῖς ἀβαπτίστοις λεγομένοις. τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ ἔχοντα μικρὸν ἐσωτέρω τῆς ἀκμῆς ἐξοχὰς κωλυούσας αὐτὰ πρὸς τὴν μήνιγγα βαπτίζεσθαι· τότε διὰ τῶν κοπέων περιαιρέσει χρησάμενοι τὸ πεπονθὸς ὀστοῦν ἀφελώμεθα. μὴ ἀθρόως, ἀλλὰ κατὰ μέρος. εἰ μὲν δυνατὸν τοῖς δακτύλοις, εἰ δὲ μὴ ὀδοντάγρᾳ, ἢ ὀστάγρᾳ. ἢ τριχολαβίδι ἢ τοιούτῳ τινί. τὸ δὲ μεταξὺ τῶν τρημάτων χωρίον, ἐχέτω διάστημα ὅσον τὸ μῆκος πυρῆνος. μεγίστου μήλης. τὸ δὲ βάθος ἄχρις οὗ πλησίον γένηται τῆς ἔνδον ἐπιφανείας τοῦ ὀστέου. φυλαττομένων ἡμῶν ἅψασθαι τὸ τρύπανον τῆς μήνιγγος. διὸ καὶ πρὸς τὸ πάχος τοῦ ὀστέου δεῖ τὸ τρύπανον εἶναι πλειόνων ἐπ' αὐτῷ παρεσκευασμένων. εἰ δὲ ἄχρι τῆς διπλόης τοῦ κρανίου μόνον εἴη τὸ κάταγμα· ἄχρι ταύτης καὶ μόνον τρυπητέον. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὀστέου κομιδὴν ἐξομαλίσαντες τὴν ἀπὸ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ κρανίου τραχύτητα ξυστῆρι ἤ τινι τῷ σμηλίῳ τῶν ἐκκοπέων ὑποβαλλομένου μηνιγγοφύλακος καὶ τὰ ὡς εἰκὸς ἀπομείναντα ὀστάρια ἢ ἀκίδια εὐφυῶς κομισάμενοι ἐπὶ τὴν διαμότωσιν χωρήσωμεν. οὗτος ὁ κοινότερος ἅμα τε καὶ εὐχερὴς καὶ ἀκίνδυνος τῆς χειρουργίας τρόπος. καὶ ὁ διὰ τοῦ καλουμένου φακωτοῦ ἐκκοπέως τρόπος ὑπερβαλλόντως ἐπαινεῖται τῷ Γαληνῷ χωρὶς περιφυτήσεως μετὰ τὴν τῶν ἐκ τῶν κυλίσκων περιγλυφὴν παραλαμβανόμενος φησὶ γοῦν ὧδέ πως. ἣν δὲ ἅπαξ γυμνώσεις μέρος ὑποβαλὼν ἐκκοπέα· τὸ μὲν φακοειδὲς ἐπὶ τῷ πέρατι προὔχον· ἀμβλὺ ὂν καὶ λεῖον ἔχοντα. τὸ δὲ ὀξὺ κατὰ τὸ μῆκος ὄρθιον ὅταν στηρίξῃς κατὰ τῆς μήνιγγος τὸ πλατὺ τοῦ φακοειδοῦς ἐπικρούων τῇ μικρᾷ σφύρᾳ διαιρεῖν οὕτω τὸ κρανίον. συμβαίνει δὲ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις ἐνεργείαις πάντα ὅσων χρῄζομεν. ἡ μέν γε μῆνιγξ οὐδ' ἂν νυστάζων τις ἐνεργεῖ τρωθῆναι δύναται· τῷ πλατεῖ μέρει, μόνῳ τοῦ φακοειδοῦς ὁμιλοῦσα· κἂν προσέχηταί τι τῷ κρανίῳ· καὶ ταύτης τῆς πρὸς ἄρτησιν ἀλύπως ἀποσπᾷ τὸ περιφερὲς πέρας τοῦ φακοειδοῦς. ἕπεται δὲ ἐξόπισθεν αὐτῷ τῷ ποδηγοῦντι διακόπτων τὸ κρανίον ὁ ἐκκοπεὺς αὐτὸ ὡς ἀκινδυνότερον. ὅτε βέλτιον ἐνεργοῦντα τρόπον ἕτερον ἀναζητήσεως εὑρεῖν ἐγχωρεῖ. ἡ δὲ διὰ τῶν πριονίων τε καὶ χοινικίδων χειρουργία τοῖς νεωτέροις ὡς μοχθηρὰ διαβέβληται. ἀλλὰ τὴν μὲν ἐγχείρησιν ὡς ἐπὶ ῥωγμῆς ἐξεθέμεθα. ὁ δὲ αὐτὸς τρόπος τῆς τῶν ὀστῶν περιαιρέσεως ἁρμόσει καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ κρανίου καταγμάτων· καὶ τὸ ποσὸν δὲ τῶν ὀφειλόντων ὀστῶν ἐκκόπτεσθαι ὁ Γαληνὸς ἡμᾶς διδάξει ὧδε σαφῶς λέγων· ὁπόσον δὲ ἐκκόπτειν χρὴ τοῦ πεπονθότος ἐφεξῆς σοι δίειμι. τὸ μὲν ἰσχυρῶς συντριβὲν ὅλον ἐξαιρεῖν δεῖ. εἰ δὲ ἀπ' αὐτοῦ τινὲς ἐπιπλέον ἐκτείνονται ῥωγμαὶ καθάπερ ἐνίοτε φαίνεται συμβαῖνον. οὐ χρὴ ταύταις ἕπεσθαι μέχρι τοῦ πέρατος εὖ εἰδότας ὡς οὐδὲν βλάβος ἐπακολουθήσει διὰ τὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὀρθῶς

εἶναι τὴν διαίρεσιν. ἀλλὰ καὶ μείζονα· καὶ διὰ τὸ θλασμὸν τὴν σάρκα καὶ πελιδνήν. καὶ τῷ μετὰ βάρους ἐνδυνᾶσθαι δεῖ ταῦτα μοχλεύσαντα διὰ ἀναβολαίου ἢ κυαθίσκου. ἢ τραυματικοῖς μελωτίδος ἀναλαβεῖν. εἰ δὲ προσδέχοιτο καὶ διὰ ὀδοντάγρας ἢ ῥιζάγρας ἐξέλκειν. πολλοῖς δὲ καταπαρέντα βέλη δηλαδὴ καὶ τῶν τραυμάτων ἀφυλαχθέντων μετὰ χρόνον συχνὸν, ἀποστάντος τοῦ τόπου, καὶ ῥαγέντος βέλος ἐξεπέδησεν.

Περὶ καταγμάτων καὶ τίνες αὐτῶν διαφοραί. πθ.

Ἀκόλουθον ἂν εἴη μετὰ τὴν τῶν κατὰ σάρκα χειρουργουμένων διδασκαλίαν, καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς ὀστοῖς καταγμάτων φημὶ δὴ καὶ ἐξαρθρημάτων διαλαβεῖν. ἔτι καὶ αὐτὰ τῷ τῆς χειρουργίας ὑποπίπτωκε γένει. καὶ πρῶτον περὶ καταγμάτων καὶ τούτων πρότερον τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ συνισταμένων. ὅτι μεταξύ τῶν κατὰ σάρκα καὶ τῶν τοῖς ὀστοῖς εἰσὶ χειρουργιῶν. καὶ ὅτι πάντων τῶν σωμάτων ὑπάρχει τὸ κρανίον. καθόλου οὖν κάταγμά ἐστι διαίρεσις ὀστοῦ. ἢ ῥῆξις ἢ διακοπὴ ὑπό τινος ἔξωθεν βίας γινομένη. διαφοραὶ δὲ τῶν καταγμάτων εἰσὶ πλείους. ἡ μὲν γὰρ λέγεται ἀφανιδὸν. ἡ δὲ σχιδακηδόν. ἡ δὲ εἰς ὄνυχα. ἡ δὲ ἀλφιτηδόν. ἡ δὲ κατὰ ἀπόθραυσιν. ἀφανιδὸν μὲν οὖν ἐστι ῥῆξις ὀστοῦ κατά τι χαράσσει χάσμα διὰ πάχους. ὃ καὶ σικυηδὸν καὶ καυληδὸν τινὲς ὀνομάζουσιν. ἐκ τῆς ἐμφερείας τῶν καταγνυμένων σικυῶν τε καὶ καυλῶν. σχιδακηδὸν δέ ἐστι, ῥῆξις ὀστοῦ ἐπιμήκης. εἰς ὄνυχα δέ ἐστιν ὅταν κατὰ μέν τι μέρος εὐθεῖα, κατὰ δὲ τὸ πέρας μηνοειδής. ἣ δὲ αὐτὴν καὶ καλαμηδὸν λέγεται. ἀλφιτηδὸν τέ ἐστι ῥῆξις ὀστοῦ πολυμερὴς εἰς λεπτά. ἣ δὲ αὐτὴν καὶ καρυηδὸν παρέχουσα εἴρηται. ἀπόθραυσις δὲ ἡ καὶ ἀποκοπή ἐστιν ἀφαίρεσις μέρους ὀστοῦ κατ᾽ ἐπίρρηξιν τῆς ἐπιφανείας· ὥστε τὸ ἀφαιρεθέν. αὗται πλὴν αὗται τῶν καταγμάτων αἱ διαφοραί.

Περὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καταγμάτων. Ϟ.

Ἰδίως δὲ τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ κάταγμα, διαίρεσίς ἐστι τοῦ κρανίου ποτὲ μὲν ἁπλῆ, ποτὲ δὲ πολυσχιδὴς, ὑπό τινος ἔξωθεν βίας γινομένη. τοῦ δὲ κατάγματος τῆς κεφαλῆς αἱ διαφοραί εἰσιν αὗται. ῥωγμὴ, ἐκκοπή, ἐκπίεσμα, ἐγγίσωμα, καμάρωσις. ἔτι δὲ τῶν νηπίων καὶ θλάσις. ῥωγμὴ μὲν οὖν ἐστι, διαίρεσις τοῦ κρανίου ἐπιπολαίου ἢ βαθεῖα μηδαμῶς ἕως ἔξω μετακινηθέντος τοῦ πεπονθότος ὀστοῦ. ἐκκοπὴ δέ ἐστι διαίρεσις τοῦ κρανίου μετὰ ἀνακλασμοῦ τοῦ πεπονθότος. εἰ δὲ καὶ ἀποθραυσθείη τὸ πεπονθὸς ἀποσκεπαρνισμὸν τινὲς τὸ πάθος προσηγόρευσαν. ἐκπίεσμα δέ ἐστι πολυμερὴς τοῦ ὀστοῦ διαίρεσις μετὰ τοῦ κατεαγότα ὀστάρια ὑποκεχωρηκέναι κάτω πρὸς τὴν μήνιγγα. ἐγγίσωμα δέ ἐστι τοῦ ὀστοῦ διαίρεσις μετὰ τὸ πεπονθὸς ὀστοῦν, ὑπελεληλυθέναι τοῦ κατὰ φύσιν κάτω πρὸς τὴν μήνιγγα. καμάρωσις δέ ἐστι διαίρεσις τοῦ κρανίου μεθ᾽ ὑψώσεως τῶν πεπονθότων, ὥς φησιν ὁ Γαληνὸς, ἔτι δὲ τὰ ἔσω ὑποχώρησις. ἡ κοίλανσις. παραπλησίως τοῖς ἐκπιέσμασι. οὕτω τι ἐκεῖνος ἐστί. τινὲς δὲ καὶ τριχισμὸν τούτοις προσηρίθμησαν. ἀλλ᾽ ἔστιν ὁ τριχισμὸς στενωτάτη ῥωγμή. καὶ τὴν αἴσθησιν διαλανθάνουσα. διὸ πολλάκις λεληθυῖα διὰ τὸ μὴ ἀκριβῆ γενέσθαι τὴν σημείωσιν, θανάτου γέγονεν αἰτία. ἡ δὲ θλάσις οὐκ ἔστι διαίρεσις τοῦ ὀστοῦ καὶ ταύτῃ αὐτῆς εὐλόγως οὐδὲ κάταγμα φαίη τὴν τοιαύτην διάθεσιν ἀλλ᾽ ἔστιν ὥσπερ καὶ διὰ κάμψεις ἔτι δὲ τὰ ἔνδον τοῦ κρανίου κοιλαίνουσα χωρὶς τοῦ λυθῆναι τὴν συνέχειαν, καθάπερ ἔτι τῶν χαλκῶν τε καὶ ἀμορφοτέρων ἀγγείων ἔξωθεν πληττομένων γίνεται. εἰσὶ δὲ καὶ τῆς θλάσεως δύο διαφοραί. ἢ γὰρ δι᾽ ὅλου τοῦ πάθους ἑαυτοῦ θλᾶται τὸ ὀστοῦν. ὥστε πολλάκις καὶ ἀποστῆναι τὴν μήνιγγα. ἢ πάντως γε θλίβεσθαι πρὸς τοῦ κρανίου δι᾽ ὅλου ἢ οὐ δι᾽ ὅλου. ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐκτὸς μόνον πτυχὴν ἔτι φαίνεται ἄχρι τῆς διπλόης. τινὲς δὲ ταύταις ταῖς διαφοραῖς καὶ τὸ ἀπήχημα προστεθείκασιν. ὅπερ ἐστὶ κατ᾽ αὐτοὺς ῥῆξις κρανίου κατὰ τὰ ἀντικείμενα τῶν πεπληγμένων γινομένη μερῶν. πλανῶνται δὲ οὗτοι. οὐ δὲ γὰρ ὥσπερ ἐπί τινων ὑαλίνων ἀγγείων ὡς αὐτοί φασι καὶ ἐνταῦθα γίνεται. ἐκεῖνα μὲν γὰρ διὰ τὸ εἶναι κενὰ τοῦτο πάσχουσι. τὸ δὲ κρανίον πλῆρές ἐστι. καὶ ἄλλως ἰσχυρόν. καὶ ἄλλων πλειόνων μερῶν τῆς κεφαλῆς πληγέντων κατὰ πτῶσιν. ἢ χωρὶς τοῦ λυθῆναι τὴν συνέχειαν τοῦ δέρματος γινομένη τοῦ κρανίου ῥωγμή. ὕστερον ἀποστάσεως γενομένης κατ᾽ αὐτὰς καὶ αὐτῆς τμηθείσης φανεῖσα ἔδοξεν αὐτοῖς κατὰ τὸ ἀντικείμενον γεγονέναι τῆς πληγῆς. καὶ αὐτὴ δὲ ὡς ἡ πρώτη λεχθεῖσα ῥωγμὴ θεραπεύεται. εἰ μὲν οὖν κάταγμα γέγονε τῇ κεφαλῇ, δῆλον ἐκ τῆς τοῦ πλήξαντος σώματος ὀξύτητος ἢ βάρους. ἢ σκληρότητος. ἢ βιαίας δυνάμεως. καὶ ἐκ τῶν ἐπιγινομένων τῷ πληγέντι συμπτωμάτων διὰ σκοτώματος ἢ ἀφωνίας ἢ ἀθρόας καταπτώσεως καὶ μάλιστα ἐπὶ ἐγγισώματος. ἢ θλάσματος. ἢ ἐκπιέσματος ἢ τῆς ἔτι τὰ ἔνδον καμαρώσεως θλιβομένου τοῦ ἐγκεφάλου. ἔτι μὲν καὶ ἀπὸ τῆς κατ᾽ αἴσθησιν σημειώσεως. εἰ μὲν τι ἀξιόλογος εἴη. τοῦ δέρματος ἡ διαίρεσις. δι᾽ αὐτῆς ἑτοίμως γνωσόμεθα. εἰ δὲ μὴ δι᾽ ὅλως ἡ διαίρεσις. ἢ στενὴ τῆς ὑποπτεύομεν δὲ κάταγμα ἔτι διελόντες τὸ δέρμα διά τε τῆς ὁράσεως. καὶ τῆς διὰ τοῦ ὀργάνου μηλώσεως τοῦτο διαγινώσκωμεν. εἰ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τι καταγμάτων εἴη αὐτόθεν φανερὸν γίνεται. εἰ δὲ ῥωγμὴ μόνον στενὴ καὶ τριχοειδὴς διαλανθάνουσα τὴν αἴσθησιν φάρμακόν τι μέλαν ὑγρὸν ἢ καὶ αὐτὸ τὸ γραφικὸν ἐγχέαντες μέλαν ξέσωμεν τὸ ὀστοῦν. αὐτὴ γὰρ ἡ ῥωγμὴ μέλαινα δείκνυται. καὶ δεῖ ἔτι μένειν τῇ ξύσει ἄχρις οὗ τὸ σημεῖον τῆς ῥωγμῆς ἀφανὲς γένηται. εἰ δὲ ὁ χρημώδιδος εἴη τῷ ξύειν ἀποσχόμεθα

ἀφλέγμαντον εἴη τὸ τραῦμα, ῥαφαῖς χρησάμενοι ἐναίμως αὐτὸ θεραπεύσωμεν. εἰ δὲ φλεγμαίνοι, δι' ἐμβροχῶν τε καὶ καταπλασμάτων καὶ τῶν ὁμοίων τὴν φλεγμονὴν θεραπεύσωμεν. ἐπὶ δὲ τῶν πεφαρμασμένων βελῶν ἅπασαν τὴν ἤδη μεταβαλοῦσαν τοῦ φαρμάκου σάρκα εἴπερ οἷόν τε εἴη περιέλωμεν. δήλη δὲ καθέστηκεν, ἐκ τοῦ διηλλάχθαι τῆς ὑγιοῦς σαρκός. ἔξωχρος γὰρ καὶ ὑπόπελιος καὶ οἷον νενεκρωμένη φαίνεται. φασὶ δὲ τοὺς δάκας καὶ τοὺς δαλμάτας περιπλάσσειν ταῖς ἀκίσι τὸ ἐλένειόν τε καὶ ἴνον καλούμενον. καὶ οὕτως ὁμιλῆσαν μὲν τῷ αἵματι τῶν τιτρωσκομένων ἀναιρεῖν, ἐσθιόμενον δέ, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀβλαβὲς εἶναι καὶ μηδὲν κακὸν δρᾶν. εἰ δὲ τὸ βέλος ἐνεστὼς παγείη πάλιν, περιεχόμεθα τῷ ὀργάνῳ. καὶ εἰ μὲν σὰρξ ἐμποδίζοι, ταύτην περιέλωμεν ἢ διαστείλωμεν. εἰ δὲ καὶ διαβάθους εἴη τοῦ ὀστέου πεπηγός, ἔστω δὲ γνώσκομεν ἐκ τοῦ ἐνεστηριγμένου αὐτὸ μὴ σαλεύεσθαι, βιαζομένων· ἐκκοπεύει τὸ περικείμενον περιελόντες ὀστοῦν. ἢ καὶ τρυπάνοις πρότερον περιτρυπήσαντες, εἰ πάχος ἔχοι τὸ βέλος ἀπολύσωμεν. εἰ δὲ καὶ εἴς τι τῶν κυρίων μορίων ἡ κατάπαρσις γένηται. οἷον ἐγκέφαλον ἢ καρδίαν ἢ βρόγχον ἢ πνεύμονα ἢ ἧπαρ ἢ κοιλίαν ἢ ἔντερα ἢ νεφροὺς ἢ μήτραν ἢ κύστιν· ἤδη μὲν τῶν θανασίμων φανέντων σημείων καὶ τῆς ἐξολκῆς μάλιστα σπασμὸν πολλὴν ἐμποιεῖν μελλούσης παραιτησώμεθα τὴν ἐγχείρησιν. ἵνα μὴ πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελῆσαι καὶ λοιδορίας πρόφασιν τοῖς ἰδιώταις παράσχωμεν. εἰ δὲ τὰ τῆς ἐκβάσεως ἄδηλα πως τυγχάνει, προειπόντα τὸν κίνδυνον ἐγχειρεῖν δεῖ. πολλοῖς γὰρ καὶ ἀποστάσεως ἔν τινι τῶν ἀναγκαίων γενομένης μορίων κατὰ τὸ παράδοξον σωτηρία παρηκολούθησεν· ὅπου γε καὶ λοβὸς ἥπατος καὶ μέρος ἐπιπλόου καὶ περιτοναίου. καὶ ὅλη ἡ μήτρα πολλάκις ἱστόρηται ἀφαιρεθῆναι. καὶ θάνατον ἐπὶ τούτοις μὴ γενέσθαι. καὶ βρόγχον δὲ πολλάκις ἐξεπίτηδες ἔσθ' ὅτε διαιροῦμεν ἐπὶ συναγχικῶν· ὡς ἐν τῷ περὶ λαρυγγοτομίας ἐλέγομεν. τὸ μὲν οὖν καταλιπεῖν τούτοις τὸ βέλος ἀπαραίτητον ἐπάγει τὸν θάνατον, πρὸς τὸ καὶ ἀπάνθρωπον δεικνύναι τὴν τέχνην. τὸ δὲ ἀφελεῖν, εἰκὸς καὶ περισῶσαι. ἡ δὲ τῶν κυρίων τρωθέντων μορίων διάγνωσις οὐ χαλεπή. διά τε τῶν συμπτωμάτων τῆς ἰδιότητος καὶ τῶν ἐκκρινομένων· καὶ τῆς τῶν μορίων θέσεως ἐπισκοπουμένη. μηνίγγων μὲν γὰρ τρωθεισῶν, περιωδυνία κεφαλῆς εὔτονος γίνεται καὶ πύρωσις ὀφθαλμῶν μετ' ἐρυθήματος γλώττης καὶ διανοίας παρατροπή. εἰ δὲ μετ' ἐγκεφάλου τρωθεῖσαι, κατάπτωσις, ἀφωνία, διαστροφὴ προσώπου, χολεμεσία, αἵματος ἀπόκρισις διὰ ῥινῶν ἀκουστικοῦ πόρου, ὑγροῦ λευκοῦ καὶ ἀθηρώδους κένωσις, ἰχὼρ ἂν εὕροι διέξοδον διὰ τῆς τρώσεως. εἰ δὲ εἰς τὰ κενὰ τοῦ θώρακος ἡ κατάπαρσις γίνηται, σωζομένης εὐρυχωρίας πνεῦμα διεξέρχεται. τῆς δὲ καρδίας τρωθείσης παρὰ τὸν ἀριστερὸν μαστὸν τὸ βέλος φαίνεται· οὐ κενεμβατοῦν, ἀλλ' ὡς ἐν ἑτέρῳ πεπηγός. καὶ ποτὲ καὶ τὴν σφυγματώδη διασημαῖνον κίνησιν. αἵματός τε μέλανος ἔκκρισις γίνεται, ἐὰν εὕροι διέξοδον· καταψύξις τε καὶ ὑδρὼς καὶ λειποθυμία. καὶ χωρὶς ἀναβολῆς ὁ θάνατος ἐπακολουθεῖ. πνεύμονος δὲ τρωθέντος εὐρυχωρίας μὲν οὔσης διὰ τῆς τρώσεως, ἀφρῶδες αἷμα κενοῦται. μὴ οὔσης δὲ μᾶλλον ἐμεῖται· καὶ τὰ περὶ τράχηλον ἀγγεῖα ἐπαίρεται καὶ γλῶσσα ἑτεροχροεῖ. καὶ μέγα εἰσπνέουσιν, ἐφιέμενοι τοῦ ψυχροῦ. ἐπὶ δὲ τοῦ διαφράγματος τὸ μὲν βέλος πρὸς ταῖς νόθαις πλευραῖς φαίνεται κατά τε πεπαρμένον. ἡ δὲ εἰσπνοὴ μεγάλη γίνεται σὺν ἀλγήματι καὶ στεναγμῷ καθ' ὅλον τῶν κατὰ τὴν συνωμίαν μερῶν. εἰ δὲ κατ' ἐπιγάστριον ἡ τρῶσις γένηται, δῆλον ἐκ τῶν ἐκκρινομένων εὐρυχωρίας οὔσης· ἢ καὶ τοῦ βέλους ἐξαιρεθέντος ἢ καὶ τοῦ ἐπιθέματος ἔνδον κλασθέντος. ἀπὸ μὲν γαστρὸς χυλὸς κενοῦται. ἀπ' ἐντέρων δέ, κόπρος. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ἐπίπλους ἢ ἔντερον προκύπτει. ἐπὶ δὲ κύστεως τρωθείσης, οὖρον ἐκκρίνεται. ἐπὶ μὲν οὖν μηνίγγων καὶ ἐγκεφάλου διὰ τῆς περιτρυπήσεως τοῦ κρανίου τὸ βέλος κομισώμεθα καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καταγμάτων αὐτίκα λελέξεται. ἐπὶ δὲ θώρακος, εἰ μὴ ἐπακολουθείη διά τε τῆς τοῦ μεσοπλευρίου μετρίας ἐπιτομῆς ἢ καὶ μιᾶς ἐκκοπτομένης πλευρᾶς μηνιγγοφύλακος ὑποβληθέντος, βελουλκητέον. ὁμοίως δὲ κἀπὶ γαστρός τε καὶ κύστεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐν βάθει μορίων. εἰ μὲν ἐπακολουθείη τὸ βέλος, ἀπεριέργως ἐξαιρείσθω. εἰ δὲ μή, πάλιν τῇ ἐπιδιαιρέσει καὶ ἐναίμῳ χρηστέον ἀγωγῇ. ἐπὶ δὲ γαστρὸς εἰδήσει καὶ γαστρορραφία παραλαμβανέσθω καθάπερ εἴρηται. εἰ δὲ ἔν τινι τῶν μεγάλων ἀγγείων, οἷον ἐν ταῖς ἐν βάθει σφαγαῖς ἢ καρωτίσιν· ἢ καὶ ταῖς κατὰ μασχάλας ἢ βουβῶνας μεγάλαις ἀρτηρίαις καταπαρὲν βέλος πλείονα τὴν αἱμορραγίαν διὰ τὴν ἐξαίρεσιν ἀπειλεῖ, δεῖ ταῦτα βρόχοις πρότερον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διασφίγξαντας ἔπειτα τὴν ἐξολκὴν τοῦ βέλους ποιεῖσθαι. εἰ δὲ συνούλωσις μορίου γίνηται· οἷον βραχίονος θώρακι συνειλουμένου ἢ πήχεως ἑτέροις μορίοις τοῦ σώματος, ἤτοι ποδοῖν πρὸς ἀλλήλους. εἰ μὲν μὴ δι' ὅλων ἀμφοῖν τῶν μορίων διέλθοι τὸ βέλος ἢ τὸ δόρυ· ἐπιλαβόμενοι ἔστω ἔξωθεν ὥσπερ καὶ ἐφ' ἑνὸς ἐξελκύσωμεν. εἰ δὲ διαμπὰξ ἀμφοτέρων διέλθοι, πρίζοντα τοῦ ξύλου τὴν μεσότητα παρὰ μέρος ἕκαστον ἐξέλκειν κατὰ τὸ εὔκολον σχῆμα. ἐπεὶ δὲ καὶ λίθοι πολλάκις ἢ κήρυκες ἢ μόλυβδοι ἢ τοιαῦτά τινα ὑπὸ σφενδόνης βαλλόμενα καταπείρεται τῇ τε βίᾳ καὶ τῶν γωνιωμένα τυγχάνει. γνωστέον μὲν οὖν αὐτὰ τῷ τε τραχὺν καὶ ἀνώμαλον ὑποπίπτειν τὸν ὄγκον. καὶ τῷ μὴ πάντως ἐπ' εὐθείας

τῶν χηλῶν καὶ ἀεὶ τῶν ἀξιοῦσι περιχαράσσοντα κατὰ στροφὴν, ἤδη τὸ βάθος βιαζόμενον ἐκ βάσεως ἀφαιρεῖν τὴν μυρμηκίαν. ἕτεροι δὲ χαλκῷ ἢ σιδηρῷ σωληνιδίῳ τὸ αὐτὸ δρῶσι. τοῖς δὲ νεωτέροις ἤρεσεν περιχαράξαντα καὶ μυδίῳ διαλαβόντα σμίλῃ καθάπερ τοὺς ἥλους ἐκτεμεῖν. ἡ δὲ ἀκροχορδὼν ἐπανάστασίς ἐστι σμικρὰ τῆς ἐπιφανείας ἄπονος τυλώδης περιφερής. κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν δὲ βάσιν ἔχουσαν στενὴν, ὡς δοκεῖν ἐκκρεμᾶσθαι. κέκληται δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ ἄκρῳ παρεοικέναι χορδῆς. ἀποτείναντες οὖν τὴν ὑπεροχὴν ἐκτέμωμεν. εἰ δὲ μὴ ἔστι, λίνῳ γοῦν ἢ θριξὶ ταύτην ἀπολινώσωμεν. οἶδα δὲ ὅτι καὶ ταύτας καὶ τὰς εἰρημένας πάσας ὑπεροχὰς πολλοὶ τῶν λεγομένων ψυχροκαυτηρίῳ ἐδαπάνησαν.

Περὶ βελῶν ἐξαιρέσεως. πη΄.

Ὅτι τὸ βελουλκικὸν τῆς χειρουργίας μέρος τῶν ἀναγκαιοτάτων ἐστὶ, δηλοῖ ὁ ποιητὴς Ὅμηρος εἰρηκώς· ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, ἰούς τ' ἐκτάμνειν ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν. λεκτέον οὖν πρῶτον τὰς διαφορὰς τῶν βελῶν. διαφέρουσι τοίνυν τὰ βέλη ὕλῃ, σχήματι, μεγέθει, ἀριθμῷ, σχέσει, δυνάμει. ὕλῃ μὲν καθ' ὃ τῶν καλουμένων ἀτράκτων αὐτῶν ἢ ξυλίνων ἢ καλαμίνων ὑπαρχόντων, αὐτὰ δὲ τὰ βέλη ἢ σιδηρᾶ ἐστιν ἢ χαλκᾶ ἢ κασσιτέρινα ἢ μολίβδινα ἢ κεράτινα ἢ ὑάλινα ἢ ὀστᾶ ἢ καλάμινα καὶ αὐτὰ ἢ ξύλινα. τοσαύτη γάρ τις διαφορὰ μάλιστα παρ' Αἰγυπτίοις εὑρίσκεται. σχήματι δὲ καθ' ὃ τὰ μέν εἰσι στρογγύλα, τὰ δὲ γωνιωτὰ, ἤτοι τρίγωνα. τὰ δὲ γλωχινωτὰ καὶ λογχωτὰ καλούμενα, τὰ δὲ τριγλώχινα. καὶ τὰ μὲν ἀκιδωτὰ, τὰ δὲ χωρὶς ἀκίδων. καὶ τῶν ἀκιδωτῶν, τὰ μὲν ἤδη τὰ ὀπίσω νευούσας τὰς ἀκίδας ἔχουσιν, ἵνα ἐν τῇ ἐξολκῇ ἀντιπείρωνται. τὰ δὲ ἤδη τὰ ἔμπροσθεν, ἵνα ἐν τῇ ὠθήσει τοῦτο ποιῶσι. τὰ δὲ καὶ ἀντιθέτως δίκην τῶν κεραυνίων ὥστε καὶ ἑλκόμενα αὐτὰ καὶ ὠθούμενα, ἀντεμπείρεσθαι. τινὰ δὲ καὶ κινούμενα διὰ γιγγλυμοῦ τὰς ἀκίδας ἔχουσι συναγομένας, αἵτινες ἐν τῇ ἐξολκῇ ἐξαπλούμεναι, κωλύουσιν ἐξέλκεσθαι τὸ βέλος. μεγέθει δὲ καθ' ὃ τὰ μέν εἰσι μεγάλα ἄχρι τριῶν τὸ μῆκος δακτύλων, τὰ δὲ μικρὰ ὅσον δακτύλου. ἃ δὴ καὶ μικτὰ καλοῦσι κατ' Αἴγυπτον. τὰ δὲ τούτων μεταξύ. ἀριθμῷ τε καθ' ὃ τὰ μέν εἰσιν ἁπλᾶ, τὰ δὲ σύνθετα. λεπτὰ γάρ τινα αὐτοῖς ἐπιτίθεται σιδήρια, ἅτινα ἐν τῇ τοῦ βέλους ἐξολκῇ διαλανθάνοντα μένει κατὰ τὸ βάθος. σχέσει δὲ καθ' ὃ τὰ μὲν οὐραχὸν ἔχειν τοῖς ἀτράκτοις ἐγκείμενον, τὰ δὲ αὐλόν. καὶ τὰ μὲν ἀσφαλῶς ἡρμοσμένα πρὸς τὸν ἄτρακτον, τὰ δὲ ἀμελέστερον, ἵνα κατὰ τὴν ἐξολκὴν χωριζόμενα εἴσω καταμείνῃ. δυνάμει δὲ καθ' ὃ τὰ μέν εἰσιν ἀφάρμακα, τὰ δὲ πεφαρμακευμένα. αὗται μὲν αἱ τῶν βελῶν διαφοραί. γινέσθω δὲ ἡμῖν ὁ τῆς ἐξαιρέσεως λόγος ἐπί τε τῶν ἐν πολέμῳ τιτρωσκομένων ἐπί τε τῶν ἐκτὸς πολέμου ἑκουσίως τε καὶ ἀκουσίως, καθ' οἱανδήποτε περίστασιν ἐξ οἱασδήποτουοῦν ὕλης γινομένων. τῆς δὲ τῶν βελῶν ἐξολκῆς ἐπὶ μὲν σαρκῶν διττή τις ἐστὶν ἡ διαφορά, ἥ τε κατὰ ἐφελκυσμὸν καὶ ἡ κατὰ διωσμόν. ἐφ' ὧν μὲν γὰρ ἤδη πολὺ τὸ βέλος καταπέπαρται, κατὰ ἐφελκυσμὸν γίνεται ἡ ἐξαίρεσις. ὁμοίως καὶ ὅσα διὰ βάθους μὲν ἐμπέπηγεν, τὰ δὲ ἀντικείμενα μέρη τιτρωσκόμενα τὸν ἐξ αἱμορραγίας ἢ συμπαθείας ἐπάγει κίνδυνον. τὸν δὲ κατὰ διωσμόν, ἐφ' ὧν διὰ βάθους τε καταπέπαρται καὶ βραχέα τῶν ἀντικειμένων εἰσὶ σώματα, καὶ οὔτε νεῦρον οὔτε ὀστοῦν οὔτε τούτων οὐδὲν παραποδίζει τῇ διαιρέσει. ἐπὶ δὲ ὀστέου παγέντος κατὰ ἐφελκυσμὸν παραλαμβάνεται τρόπον. εἰ μὲν οὖν καταφανὲς εἴη τὸ βέλος αὐτόθεν ποιούμεθα τὴν ἐξολκήν. εἰ δὲ κεκρυμμένον, δεῖ φησιν Ἱπποκράτης, εἰ μὲν δύναιτο ὁ παγεὶς εἰς ἐκεῖνο τοῦ σχήματος αὐτὸν ποιήσαντα σημειώσασθαι, ἐφ' οὗ καὶ τιτρωσκόμενος ἐτύγχανεν. εἰ δὲ μὴ δύναιτο, κείμενον γοῦν ὡς οἷόν τε κατ' ἐκεῖνο σχηματίσαντες τῇ μηλώσει χρησόμεθα. καὶ εἰ μὲν ἐν σαρκὶ πέπηγε διὰ τῶν χειρῶν τὸ βέλος ἐξελκύσωμεν ἢ διὰ τοῦ ἐπιθέματος αὐτοῦ, ὅπερ ὀνομάζουσι καὶ ἄτρακτον, εἰ μὴ ἐκπέπτωκε. ξύλινόν τε μάλιστα τοῦτό ἐστι. ἐκπεπτωκότος δὲ δι' ὀδοντάγρας ἢ ῥιζάγρας ἢ βελουλκοῦ ἢ ἑτέρου τινὸς ὀργάνου προσφόρου ποιησώμεθα τὴν ἐξολκήν, καί ποτε τὴν σάρκα προεπιτέμνοντες. εἰ μὴ δέχοιτο τὸ ὄργανον ἡ διαίρεσις. εἰ δὲ καὶ εἰς τὰ ἀντικείμενα τοῦ μορίου χωρήσειε τὸ βέλος καὶ μὴ ἤτοι δι' ἐκείνου τοῦ μέρους ἐξέλκειν αὐτὸ δι' οὗ καὶ κατεπάρη, διελόντες τὰ ἀντικείμενα, δι' ἐκείνων αὐτὸ κομισώμεθα, ἢ ἐξέλκοντες ὡς εἴρηται, ἢ καὶ διὰ τῆς καταπάρσεως διωθούμενοι, ἢ τῷ ἐπιθέματι εἴπερ ἐκπέπτωκε καθέσει διωστῆρος, φυλασσόμενοι νεῦρον ἢ φλέβα ἢ ἀρτηρίαν ἤ τι τῶν ἀναγκαίων διελεῖν. αἰσχρὸν γὰρ βελουλκοῦντας ἡμᾶς τοῦ βέλους χεῖρον ἐργάσασθαι κακόν, καὶ εἰ μὲν οὐραχὸν ἔχειν τὸ βέλος εἴη, διὰ τῆς μηλωτῆς ἡμῖν γινώσκεται, τὴν θήλειαν τοῦ διωστῆρος καθέντες καὶ ἐναρμόσαντες, ὠθήσωμεν τὸ βέλος. εἰ δὲ αὐλὸν τὸ ἄρρεν. τὸ δὲ βέλος ἐξαιρετέον εἰ φανείη γλυφίδας ἔχον τινὰς ὡς ἑτέρων ἐν αὐταῖς ἐντεθῆναι δυναμένων λεπτῶν σιδηρείων πάλιν τῇ μηλώσει χρησάμενοι εἴπερ εὑρίσκοιμεν ἐκεῖνα κατὰ τὰς αὐτὰς μεθόδους κομισώμεθα. εἰ δὲ ὡς εἰκὸς ἀντιθέτους ἀκίδας ἔχοι τὸ βέλος μὴ ἐπιδήσωσιν, ἐπιτέμνειν δεῖ κατὰ τὸν πλησίον αὐτοῦ τόπον εἰ μηδὲν τῶν ἀναγκαίων παρακαίοιτο. καὶ γυμνωθὲν τὸ βέλος βαστάζοντας ἀσκύλτως ἐξέλκειν. τινὲς δὲ καὶ καλαμίσκους αὐταῖς ταῖς ἀκίσι περιθέντες, οὕτως αὐτὸ ἐξέλκουσιν ὑπὲρ τοῦ μὴ διαξαίνεσθαι πρὸς τῶν ἀκίδων τὰς σάρκας. καὶ εἰ μὲν

τες μετὰ βίας ἐξέλκουσιν ἀπορρήξαντες. ἀλλὰ πάντων ἀσφαλέστερος ἐστὶν ὁ λεχθεὶς τῆς χειρουργίας τρόπος. καὶ τοὺς ἐν ἀπογαστρίῳ δὲ παραπλησίως χειρουργήσωμεν κιρσούς. καὶ τοὺς ἐν κροτάφοις ὡς ἤδη τῆς ἀγγειολογίας εἴρηται.

Περὶ δρακοντίων. πγ.

Τὸν περὶ τῶν δρακοντίων λόγον ὡς ἂν διὰ τῶν φαρμάκων μάλιστα κατορθούμενον ἐν τῷ τετάρτῳ παραδεδώκαμεν βιβλίῳ.

Περὶ ἀκρωτηριασμοῦ. πδ.

Τῶν ἄκρων ἐνίοτε διασαπέντων ἢ χειρὸς ἢ ποδὸς. ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ ὀστᾶ διαφθαρῆναι ἢ προκαταρκτικῆς αἰτίας ἢ καταγέντα ἢ καὶ προηγουμένως διασαπέντα καὶ τὴν ἔκπρισιν αὐτῶν ἀπαιτεῖν πρὸ ταύτης ἀνάγκη τὰ περικείμενα τοῖς ὀστοῖς σώματα πρῶτον διελεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ τούτου γινομένου πρῶτον. εἶτα τῆς πρίσεως πλείονι χρόνῳ γινομένης κίνδυνος αἱμορραγίας ἐπακολουθεῖ. καλῶς ὁ Λεωνίδης οὐ πάντα πρῶτον διατέμνει τὰ σώματα πλὴν εἰ μὴ παντελῶς εἴη διασεσηπότα. ἀλλὰ τὸ μέρος ἔνθα μὴ νομίζῃ πλείους εἰ δὲ μείζονας εἶναι φλέβας ἢ ἀρτηρίας. πρῶτον διὰ τάχους. ἄχρις ὀστέου διατέμνει. εἶτα τὸ ὀστέον ὅσον τάχος ἐκπρίζει λινοῦν ῥάκος περιθεὶς τοῖς τμηθεῖσι σώμασιν ὑπὲρ τοῦ μὴ δι' αὐτῶν διασυρόμενον τὸν πρίονα, ὀδύνας ἐμποιεῖν. καὶ τό τε λοιπὸν ἐκτέμνων καυτῆρας διαφανεῖς κατὰ τῶν ἀγγείων ἐπιβάλλει καὶ ἵστησι τὴν αἱμορραγίαν καὶ διὰ μότοις. καὶ προσφόρως ἤδη δήσας τῇ πυοποιῷ χρῆσαι θεραπείᾳ.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς ὄνυχας πτερυγίων. πε.

Τὸ κατὰ τοὺς ὄνυχας πτερύγιον ὑπεραύξησίς ἐστι σαρκὸς καλύπτουσα μέρος τοῦ ὄνυχος ἐν τοῖς τοῦ ποδὸς καὶ τῆς χειρὸς. μεγάλοις μάλιστα συνισταμένη δακτύλοις ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν τοῖς ποσὶν, ἐκ προσπταίσματος ὡς ἤδη τὸ πολὺ γίνεται. τὸ δὲ ἐν ταῖς χερσὶν, ἐκ παρωνυχίας ἀμεληθέντων. φλεγμαινόντων τε καὶ μεταβαλλόντων εἰς πῦον. τὸ γὰρ πῦον ἐγχρονίσαν ἐσθίει τήν τε ῥίζαν τοῦ ὄνυχος. καὶ αὐτὸν διαφθείρει. καὶ πολλάκις μὲν ὅλον ἀφανίζει. τὰ δὲ πλεῖστα τὸ μέσον πάνυ τοῦ ὄνυχος. πρὸς δὲ ταῖς ῥιζονυχίαις αὐταῖς καταλείπει τι διάσηπτον αὐτοῦ μέρος. ἐνίοτε ὅλην καταλείπει τὴν ῥίζαν ἀδιάβρωτον. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ὀστέον διέφθειρε. καὶ ὀδμὴ γίνεται χαλεπή. καὶ ὁ δάκτυλος ἐξ ἄκρου πλατύνεται καὶ πελιδνότερος φαίνεται. τούτους οὖν χειρουργεῖν ἅπαν τὸ ἐγκαταλελυπόμενον μέρος τοῦ ὄνυχος. ἀποτέμνοντας ἀκμῇ σμιλίου. καὶ κομιζομένους. ἔπειτα καυτηρίοις τὸ ἑλκούμενον ἐπικαίοντας καὶ τετμημένον μέρος. νομὴ γάρ ἐστι κατὰ γένος τὸ πτερύγιον καὶ οὐ καθίστασθαι ταῦτα, εἰ μή τις αὐτὰ φλέξειεν, ὡς ἐπὶ τὸ ἀμεληθὲν διαφθείρει τὸν δάκτυλον. εἰ δὲ τοῦ ὀστέου καὶ τοῦ ὄνυχος ἀπαθῶν μενόντων. ἡ ἐκ τῆς γωνίας τοῦ ὄνυχος ἀποδυομένη καὶ νύττουσα τὴν ἐπιπεφυκυῖαν αὐτῇ σάρκα φλεγμονῆς αἰτία γίνεται. δεῖ τὸ νύττον τοῦ ὄνυχος μέρος λεπτῷ κοπαρίῳ, ἢ τοιούτῳ τινὶ ὑποβληθέντι μετεωρίσαντα σμιλίου ἀκμῇ ἀφελεῖν. καὶ τὸ ὑπερέχον ἐσχαρωτικῷ δαπανῆσαι φαρμάκῳ. καὶ πλεῖστοι γε τούτῳ τῷ τρόπῳ διὰ χειρουργίας ἐθεραπεύθησαν. εἰ δὲ μείζον εἴη πρῶτον τῷ σμιλίῳ περιελόντα τῷ φαρμακώδει χρῆσθαι.

Περὶ ὄνυχος θλασθέντος. πϛ.

Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἐπικρουσμένων ὀνύχων θλασθέντων ὀδύναι παρακολουθοῦσιν εἰς χειρουργίαν ἡμᾶς ἕλκουσαι, ἀρκεῖ τοῦ Γαληνοῦ σοι παραθέσθαι τὴν λέξιν. φησὶ γοῦν. θλασθέντων δὲ τῶν ὀνύχων σαφῶς ἐπειράθημεν ἀνωδύνου βοηθήματος τῆς κενώσεως τοῦ αἵματος. ὅταν σφυγμοί τε γίνωνται καὶ περιωδυνίαι σφοδρόταται. δεῖ δὲ λοξὴν ποιεῖσθαι μὴ κατ' εὐθὺ τοῦ βάθους ἄνωθεν κάτω τὴν τομὴν ὀξεία σμίλῃ. ἵνα ἐκκενωθέντος ἤδη πώματί τι τῶν ὑποκειμένων γίνεται τὸ τμηθὲν, οὕτω μένειν τὸν ὄνυχος. εἰ δὲ κατ' εὐθὺ ποιήσαις τομὴν ἐκ τῶν ἄνωθεν εἰς τὸ καλούμενον ὑποσάρκωμα γίνεται τῆς ὑποκειμένης τῷ ὄνυχι σαρκὸς ἐκβλαστανούσης διὰ μέσου τῆς διαιρέσεως ἕτερον σῶμα ἐντεῦθεν δὲ πάλιν ὀδύναι καταλαμβάνουσιν ἅσπερ ἐν ταῖς παρωνυχίαις ὀνομάζομεν θλιβομένης ἀπὸ τοῦ ὄνυχος τῆς φυομένης σαρκὸς. ἀνωδύνους τε οὖν ἐν τῷ παραχρῆμα τοὺς κάμνοντας ἔστιν ἰδεῖν ἤδη τοιαύτῃ τομῇ. ἐν δὲ ταῖς ἐχομέναις ἡμέραις ἔξεστιν ἢ μὴν ἄξιμα ἐπαίρουσι τὸ ἀποτετμημένον τοῦ ὄνυχος ἢ ἐκκλείειν τι τοῦ ἰχῶρος τοῦ ὄνυχος. αὖθίς τε πάλιν ἐπιτιθέναι τῇ ὑποκειμένῃ σαρκὶ καθάπερ ἔφην. ἤδη ἐπίθεμα τὸν ὄνυχα τῇ δὲ ἄλλῃ τοῦ δακτύλου πάσης ἐπιμελείας παρηγορητικῇ τε καὶ διαφορητικῇ συμφορήσει χρῆσθαι.

Περὶ ἥλων καὶ μυρμηκίων καὶ ἀκροχορδόνων. πζ.

Ὁ μὲν ἧλος. τύλος ἐστὶ περιφερὴς λευκὸς ὡμοιωμένος ἥλου κεφαλῇ κατὰ πᾶν τοῦ σώματος μέρους συνιστάμενος, μάλιστα δὲ ἐν τοῖς πέλμασι τῶν ποδῶν καὶ τοῖς δακτύλοις. ὀδύνην τε καὶ δυσεργείας ἐν τῷ βαδίζειν ἐμποιῶν. περιχαράξαντα τοίνυν τὸν ἧλον καὶ μηλείῳ διακρατήσαντα ὀξυκοράκῳ σμιλίῳ, ἢ φλεβοτόμῳ ἐκριζοῦν ἐξελεῖν. τινὲς δὲ διὰ τὸ μὴ πάλιν γενέσθαι. τοῖς διαπύροις ἐχρήσαντο καυτηρίοις. ἡ δὲ μυρμηκία ἐπανάστασίς ἐστι τῆς ἐπιφανείας, μικρὰ τυλώδης στρογγύλη παχεῖα. κατὰ βάσιν ἐγκαθημένη, καὶ πρὸς τὰς παραψύξεις ὁμοίαν αἴσθησιν ἐμποιοῦσα δήγμασι μυρμήκων. ἅπαντι μὲν καὶ αὕτη συνισταμένη τῷ σώματι, μάλιστα δὲ κατὰ χεῖρας. τινὲς μὲν οὖν ἐξ ὧν ἐστι καὶ ὁ Γαληνὸς σύριγγι πτεροῦ σκληροῦ διαιροῦσι τά τε τῶν παλαιῶν ἀλεκτρυόνων καὶ τὰ

κτύλου, καὶ τοῦ ὀργάνου λεπτὸν προσυπάρχον βιαιότερον ὠθήσαντες τὸ κοπάριον πρὸς τὸν δακτύλιον διεκβάζομεν τὸν πυθμένα τῆς σύριγγος ἄνω τετραμμένον. διαβαλόντες δὲ τῷ δακτύλῳ τὸν πυρῆνα τοῦ ὀργάνου πρὸς τοὐκτὸς ὑπὸ τὴν ἡμῶν γεγονὸς ὅλον τὸ μεταξὺ τῶν στομάτων τῆς σύριγγος σῶμα. λέγω δὲ τό τε ἐξ ἀρχῆς κατὰ ὑποφορὰν τετραμμένου καὶ τοῦ νῦν ὑφ' ἡμῶν γεγενημένου σμιλίῳ διατέμνοντες ἀπελύσαμεν τὸ κοπάριον.

Περὶ αἱμορροΐδων. οθ.

Τὰς τῶν αἱμορροΐδων σημειώσεις δήλας ἡμῖν ἐξ αὐτῶν τῶν κενουμένων καθεστηκυίας. πρὸ τῆς ἐν ἐργασίας κλύσματι χρησόμεθα πλείστῳ ἅμα μὲν τὰ περιττὰ τοῦ ἐντέρου κενοῦντες. ἅμα δὲ καὶ τὴν ἕδραν ἐρεθίζοντες ἑτοιμοτέραν γίνεσθαι πρὸς τὴν ἔκτρεψιν καὶ τὴν τοῦ δακτυλίου ἔξοδον. σχηματίσαντες οὖν ὕπτιον τὸν κάμνοντα πρὸς αὐγὴν λαμπράν. οἱ μὲν ἀποσφίγξει καὶ χρώμενοι λίνον πεντάπλοκον τῇ αἱμορροϊδοκαύστῃ ἢ τῇ σταφυλοκαύστῃ πρὸς τὰ χείλη περιθέντες ἑκάστην αἱμορροΐδα διὰ τούτου τοῦ βρόχου ἀποσφίγξομεν. κατακλάψαντες μέσην διὰ τὴν τοῦ περιττοῦ αἵματος ἐξοχέτευσιν ὅτι καὶ ὁ Ἱπποκράτης οὕτω παρακελεύεται. μετὰ δὲ τὴν ἀπόσφιγξιν πτύγματι ἐλαίου. καὶ τῷ ἑδρικῷ εὐθὺ δέσμῳ χρησάμενοι, ἐφ' ἡσυχάσαι τῷ κάμνοντι κελεύσωμεν, ἐλαίῳ χλιαρῷ μελικράτῳ τὴν γαστέρα θεραπεύοντες. εἶθ' ὕστερον τῷ διὰ ψυχρῶν καὶ κρόκου καταπλάσματι χρώμενοι. καὶ μετὰ τὴν τῶν αἱμορροΐδων ἀπόπτωσιν ὡς ἀφουλοῦντες. ὁ δὲ Λεωνίδης οὐκ ἀπολινοῖ. ἀλλὰ τῇ σταφυλάγρᾳ διακρατήσας ἐπὶ πολὺ τὰς αἱμορροΐδας. σμίλῃ ἐκτέμνει. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν, μάννῃ καὶ ἀμύλῳ τῇ χαλκίτιδι. ἢ τῷ διὰ κεκαυμένου χάρτου ἅμα πίττῃ. χρῆσθαι δὲ καὶ τῷ Φαυστίνῳ τροχίσκῳ πρός τε λείαν ἀπόκαυσιν. ἐχρήσαντο δὲ ἕτεροι τὰς κοιλίας τῆς σταφυλοκαύστου πληρώσαντες τοῦ καυστικοῦ φαρμάκου καθάπερ ἐπὶ τὴν σταφυλήν. οὕτω καὶ τὰς αἱμορροΐδας ἔκαιον.

Περὶ κονδυλωμάτων ἢ ἐξοχῶν καὶ ῥαγάδων. π.

Τὸ ἐν τῷ δακτυλίῳ κονδύλωμα κατὰ τὸν τόπον μόνον τῶν ἐν τοῖς γυναικείοις διαλλάσσει. σολιδῶδες ὂν καὶ αὐτὸ τῆς ἕδρας ἐπανάστασις, ἢ φλεγμονῆς ἢ ῥαγάδος προηγησαμένης. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ἐξοχὰς προσαγορεύεται. τυλούμενον δὲ, κονδύλωμα. δεῖ οὖν ὡς ἐπὶ ἐκεῖνα καὶ ταῦτα μυδίῳ κρατήσαντας ἐκτέμνειν καὶ τοῖς ἐπουλωτικοῖς ἀποθεραπεύειν. τὰς δὲ ῥαγάδας ὑπὸ κόπρου σκληρᾶς μάλιστα γινομένας. καὶ περὶ τὴν ἀφούλωσιν διὰ τὸ τυλοῦσθαι χρονιζούσας. νεαροποιήσωμεν. ἢ τοῖς ὄνυξιν. ἢ σμίλῃ διαξέοντες καὶ προσφόρως ἀπουλώσωμεν.

Περὶ δακτυλίου ἀτρήτου. πα.

Τοῖς νεογνοῖς παιδίοις ὁ δακτύλιος ἄτρητος ἐκφύσεως ἐστιν. ὅτε εὑρίσκεται. διὰ τὸ ὑμένι διαφράττεσθαι. εἰ μὲν οὖν δυνατὸν εἶναι αὐτοῖς, δακτύλοις τὸν ὑμένα διαρρηγνύτω. εἰ δὲ μὴ ἀκμῇ σμιλίου ἐκτεμόντες, οἴνῳ θεραπεύσωμεν. ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῖς τελείοις πολλάκις δι' ἕλκος μὴ θεραπευθὲν καλῶς σύμφυσις κατὰ τὸν δακτύλιον γίνεται. δεῖ ταύτην ἀναρρήξαντα δι' ὀργάνου προσφόρου θεραπεύειν οἰκείως αὐλίσκου μολιβδίνου ἢ σφηνίσκου ἐντιθεμένου τῷ δακτυλίῳ, μέχρι τελείας ἀποθεραπείας ὑπὲρ τοῦ μὴ αὖθις συμφῦναι χρίειν δὲ τὸν σφηνίσκον τινὶ τῶν ἀφουλωτικῶν φαρμάκων.

Περὶ κιρσοτομίας. πβ.

Οἱ κιρσοὶ ἀνεύρυσις ἐστι φλεβός. ποτὲ μὲν ἐν τοῖς κροτάφοις. ποτὲ δὲ κατὰ τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν τοῦ ὑπογαστρίου μέρος. ἐνίοτε δὲ περὶ τοὺς διδύμους. ὡς μάλιστα δὲ κατὰ τὰ σκέλη. οὗτος δὲ τὴν γένεσιν ὡς ἐπίπαν ἐκ μελαγχολικωτέρας ἔχει ὕλης. τὴν μὲν ἐν τοῖς διδύμοις τὴν χειρουργίαν ἤδη παραδεδώκαμεν ἐν τῷ περὶ κιρσοκήλης λόγῳ, καὶ τοὺς ἐν τῷ σκέλει δὲ παραπλησίως χειρουργήσωμεν, ἐν τοῖς ἔνδον τοῦ μηροῦ ποιούμενοι τὴν ἐγχείρησιν. ἔνθα καὶ ἡ ἔκφυσις αὐτῶν, ὡς ἐπίπαν εὑρίσκεται κατωτέρω γὰρ εἰς πλείονας ἀποσχίδας κατατεμνόμενοι, δυσχερέστεροι μᾶλλον εἰσί. λουσαμένου τοίνυν τοῦ ἀνθρώπου βρόχον ἐν τῷ ἄνω περιθέντες μέρει τοῦ μηροῦ. κελεύσωμεν αὐτῷ βαδίζειν. πληρωθεῖσαν δὲ τὴν φλέβα. μέλανι γραφικῷ ἢ κολλουρίῳ σημειωσώμεθα κατὰ τὴν θέσιν αὐτῆς. ὅσον δακτύλων ἢ μικρὸν πλέον τὸ μῆκος δακτύλων. ἀνακλίναντες τὸν ἄνθρωπον ἐκτεταμένον ἔχοντα τὸ σκέλος. ἕτερον βρόχον ἀνωτέρω τοῦ γόνατος περιβαλοῦμεν. ἀποκορυφωθείσης δὲ τῆς φλεβὸς σμίλῃ τέμνομεν. εὐθὺ τῆς σημειώσεως τὸ βάθος μὴ πλέον τοῦ δέρματος ἵνα μὴ τὴν φλέβα διέλωμεν. ἀγκίστροις δὲ τὰ χείλη τῆς τομῆς διατείναντες. καὶ τοῖς ὑδροκηλικοῖς εὐθὺ καμπτοῖς κοπαρίοις. τοὺς ὑμένας ὑποδείραντες. γυμνώσωμεν τε τὴν φλέβα, καὶ πανταχόθεν ἀπολύσαντες λύσωμεν τοὺς τοῦ μηροῦ δεσμούς. τυφλαγκίστρῳ τε ἀνατείνοντες ὑποβάλωμεν βελόνην διπλοῦν ἔχουσαν λίνον. κόψομέν τε τὴν διπλόην. καὶ διελόντες φλεβοτόμῳ κατὰ μέσον τὴν φλέβα κενώσωμεν ὅσον χρεία τοῦ αἵματος. εἶτα ἐν βρόχῳ τὸ ἀνωτέρω τῆς ἀγγείας μέρος ἀποσφίγξαντες. ὀρθόν τε τὸ σκέλος ἀνατείναντες ἐκπιέσει τῶν χειρῶν, τὸ ἐν τῷ σκέλει αἷμα κενώσωμεν. καὶ ἔπειτα κάτωθεν πάλιν τὸ ἀγγεῖον ἀποσφίγξαντες ἢ τὸ μεταξὺ τῶν δεσμῶν κόψαντες τῆς φλεβὸς ἀφέλωμεν. ἢ μένειν αὐτὸ συγχωρήσωμεν ἄχρις ἂν αὐτομάτως ἐκπέσοι σὺν τοῖς βρόχοις. καὶ διαμοτώσαντες ξηροῖς. οἰνελαίῳ τε βρεχθὲν σπλήνιον ἐπιβαλόντες ἐπιδήσωμεν τῇ τε ποιητῇ ἐμμότῳ θεραπεύσωμεν ἀγωγῇ. οἶδα δὲ ὅτι τῶν ἀρχαίων τινὲς οὐ κέχρηνται τοῖς βρόχοις. ἀλλ' αὐτόθεν οἱ μὲν ἐκτέμνουσι τὸ γυμνωθὲν ἀγγεῖον. οἱ δὲ καὶ ἐκβάλλουσιν αὐτὸ τείναν-

διὰ τὸν ἐκ τῶν παρακειμένων ἀρτηριῶν κίνδυνον. δεῖ δὲ τὴν μέθοδον οὕτω πράττειν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα πανταχοῦ θέσιν τε καὶ γειτνίασιν καὶ συμπάθειαν τῶν περιεχόντων ἤδη σκοπούμενοι μορίων. μέγεθός τε τοῦ νοσήματος, καὶ ῥώμην, τῆς τοῦ κάμνοντος δυνάμεως. καὶ τὸ κύριον δὲ κόλπος ὢν συριγγώδης μελιτώδει ποδὶ ἐρριμμένος ὑγρασίαν, τῇ τῶν συριγγῶν καὶ τῶν ἄλλων κόλπων ὑπαγέσθω χειρουργίᾳ τε καὶ ἀποθεραπείᾳ.

Περὶ τῶν ἐν ἕδρᾳ συρίγγων. οη.

Τὰς κατὰ τὴν ἕδραν σημειωτέον σύριγγας τὰς μὲν κρυπτὰς ἐκ τοῦ μὴ φαινομένου στομίου πόνον αὐταῖς γίνεσθαι. καὶ ὑγρασίαν τινὰ διὰ τῆς ἕδρας προχεῖσθαι. τοῖς πλησίοις δὲ, καὶ ἀποστήματος σημεῖα φθάσει προηγησάμενα. τὰς δὲ φανερὰς ἐκ τῆς τοῦ κοπαρίου ἢ τε ιχὸς τῆς χειριᾶς καθέσεως. κενεμβατεῖ γὰρ πρὸς τὸ βάθος τὸ ὄργανον. καὶ τῷ λιχανῷ δακτύλῳ παραπεμφθέν τι κατὰ τὴν ἕδραν ὑποπίπτει συντετρημμένης δηλονότι τῆς σύριγγος ἤδη τὰ ἐντός. ἤδη δὲ τῶν ἀσυντρήτων οὐκ ἀμέσως ὁμιλεῖ τῷ δακτύλῳ τὸ ὄργανον ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ μέσου ἀσυντρήτου σώματος. τὰς δὲ σκολιὰς καὶ λαβυρινθώδεις, ἐκ τοῦ τὸ μὲν ὄργανον ἐπ' ὀλίγον χωρεῖν. τὸ δὲ πῦον πρὸς τὴν ἀναλογίαν πολὺ φέρεσθαι. τὰς δὲ πλησίον τοῦ ἐντέρου γινώσκομεν ἐκ τοῦ ποτὲ καὶ ἑλμινθία καὶ κόπρον διὰ τοῦ στομίου φέρεσθαι. σχεδὸν δὲ ἐπὶ πάντων τύλος τις κατὰ τὸ στόμιον προφαίνεται. ἀθεράπευτος μὲν οὖν ἡ σύριγξ ἡ φάκελον συντρήσασα τῆς κύστεως. ἢ πρὸς τὸ ἄρθρον ὀστοῦ μηροῦ, ἢ πρὸς αὐτὸ τὸ ἀπευθυσμένον χωρήσασα. δυσίατος δὲ ἡ ἀστόμωτος καὶ κρυπτὴ καὶ εἰς ὀστέον λήγουσα, καὶ πολυσχιδής. αἱ δὲ λοιπαὶ τούτων εὐίατοι. χειρουργοῦμεν δὲ αὐτὰς οὕτως. ὑπτίου τοῦ κάμνοντος ἐσχηματισμένου. καὶ τὰ σκέλη ἀνέχοντος. ὥστε τοὺς μηροὺς ἤδη τὴν γαστέρα ψαύειν, καθάπερ ἤδη τῶν κλυζομένων τὴν κοιλίαν. εἰ μὲν οὖν ἐπιπολῆς ὑποπίπτοι τὸ πέρας τῆς σύριγγος. ὑποβαλόντες κοπάριον ἢ μηλωτίδα διὰ τοῦ στομίου ἐκτέμνομεν ἁπλῇ διαιρέσει τὸ ὑποκείμενον δέρμα. εἰ δὲ εἰς τὸ βάθος τῆς ἕδρας λήγοι τὸ πέρας τῆς σύριγγος καθέντες κοπάριον διὰ τοῦ στομίου εἰ μὲν συντετρημένην αὐτὴν εὕροιμεν, τῇ καθέσει τοῦ κατὰ τὴν ἀντικειμένην τῷ πεπονθότι σφαιρώματι χεῖρα λιχανοῦ δακτύλου ἐπιβαλλόμενοι τῆς ἀρχῆς τοῦ κοπαρίου. καὶ κατανακάμπτοντες. ἀνέλκωμεν αὐτὸ πρὸς τοὐκτός. καὶ διαιρέσει ἁπλῇ τὰ ἐπικείμενα τῷ κοπαρίῳ ἀπολύσωμεν σώματα. εἰ δὲ μήπω συντετρημένη ἡ σύριγξ εὑρίσκοιτο πέρατι τοῦ δὲ μόνον πρὸς τὸ βάθος τῆς ἕδρας καὶ σημειουμένοις ἡμῖν ὑποπίπτοι διὰ τοῦ λιχανοῦ δακτύλου. τὸ τοῦ κοπαρίου πέρας λεπτοῦ τινὸς καὶ ὑμενώδους ὄντος ἐν τῷ μεταξὺ σώματος. ἔξω βιαιότερον ἐκθήσομεν τῇ τοῦ κοπαρίου ἀρχῇ καὶ διαγαγόντες διὰ τῆς ἕδρας τὸ κοπάριον, τῷ σμιλίῳ, πάλιν τὰ ἐπικείμενα αὐτῷ ἀπολύσωμεν σώματα καθὼς ἔμπροσθεν εἴπομεν. ἐὰν γοῦν τῆς ἢ τοῦ συριγγοτόμου τὸ ὀξὺ τὸ πρὸς τῇ ἕδρᾳ πυθμένα τοῦ κόλπου ἐκφύσαντες αὐτό τι τὸ ὄργανον διὰ τῆς ἕδρας διεμβαλόντες αὐτόθεν ὅλον τὸ μεταξὺ τῇ ἀκμῇ τοῦ συριγγοτόμου διατέμωμεν. καὶ μετὰ τὴν ἐκτομὴν. μυελῷ ἡ σαφυλάγρα τὰ περὶ τῆς διαιρέσεως σώματα διακρατήσαντες τύλοι δὲ εἴσιν ὡς ἐπίπαν περιέλωμεν αὐτὰ φυλαττόμενοι πανταχοῦ τὸν σφιγκτῆρα μῦν. ἔνιοι τινὲς ἀπειχότερον ἐν βάθει τεμόντες. ἔζησαν αὐτόν. καὶ τοὐντεῦθεν ἀκουσίως ἔκκρισις κόπρου τῷ ἀνθρώπῳ συνέβαινεν. εἰ δέ τινες ὑπὸ δειλίας τὴν χειρουργίαν φεύγοιεν τῇ Ἱπποκρατείῳ χρηστέον ἀπολινώσει. παρακελεύεται γὰρ Ἱπποκράτης λίνου πενταπλόκον ὠμόν, διατετρημένου κοπαρίου. ἢ διὰ πτερίνου διαγαγεῖν διὰ τῆς σύριγγος καὶ συνάψαι τὰς ἀρχὰς τοῦ λίνου. καὶ καθ' ἡμέραν ἐπισφίγγειν, ἕως ὅλον τὸ μεταξὺ τῶν δύο στομίων σῶμα διατμηθὲν ἀποπέσῃ τὸ λίνον. εἰ δὲ χρονίζοι πρὸς τὴν ἀπόλυσιν καὶ τοῦ ψαφαροῦ ἢ τινὸς τοιούτου ξηρίου, δεῖ περιπλάττοντα τὸ λίνον διαιρεῖν. τινὲς δὲ ἐν τῷ τρήματι τοῦ συριγγιακοῦ σφηνὸς τὸ λίνον ἐνείραντες, κατὰ τὸν εἰρημένον διαβιβάζουσι τρόπον. ὅπερ οἶμαι μὴ χρῆναι. φεύγοντες γὰρ τὴν χειρουργίαν πρὸς ταύτην καὶ τὸ βραδὺ τῆς θεραπείας προσκτῶνται. περὶ δὲ τῶν κρυπτῶν συρίγγων. ὁ μὲν Λεωνίδης ταυτί φησιν. ὅταν δὲ βαθεῖα τυγχάνῃ τὸ σφιγκτῆρα συνελθοῦσα ἐπὶ τὸ ἄνω τοῦ δακτυλίου ἀρξαμένη. ἢ καὶ ἤδη πολὺ κεχωρηκυῖα μὲν τῷ σφιγκτῆρι κατασκευασμένῃ μετὰ τὴν προδεδηλωμένην σημείωσιν τῷ ἑδροδιαστολεῖ τῷ μικρῷ διοπτρίῳ λέγω διαστεῖλαι τὴν ἕδραν ὡς γυναικεῖον κόλπον. εἰ δ' ὅταν φανερὸν γένηται τὸ τῆς σύριγγος στόμιον δι' αὐτοῦ καθιέσθω ὁ τῆς μηλωτίδος πυρήν. καὶ διωθείσθω εἰς τὸ βάθος. ἐπικύφου τι ὄντος τοῦ ἐλάσματος, ὅλη διαιρείσθω ἡ σύριγξ τῷ ἡμισπαθίῳ ἢ σπαθίῳ συριγγοτόμῳ. ἡμεῖς δὲ τοιαύτῃ περιτυχόντες διαθέσει. τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ τῆς χειρουργίας οὐκ ἠδυνήθημεν χρήσασθαι, διὰ τὸ μὴ ὑποπίπτειν τῇ ὁράσει τὴν ὑποφορὰν τῆς σύριγγος. μεταξὺ γὰρ ἦν τοῦ δακτυλίου τε καὶ σφιγκτῆρος κατὰ τὸ δεξιὸν τεταγμένη μέρος. καὶ ὁ διαστολεὺς μᾶλλον ἐπισκότει τῇ ἐνεργείᾳ. ἐπεὶ δὲ διὰ τῶν δακτύλων διαστέλλουσιν ἡμῖν ῥαγάς τις ὑποφαίνεται κατὰ μίαν τινὰ τῶν τοῦ δακτυλίου ῥυτίδων ὥσπερ ἀπόρροια τῆς σύριγγος ὑπάρχουσα. καὶ γὰρ τὸ πῦον δι' αὐτῆς ὑπέρρει. ἐθεωρήσαμεν δὲ διὰ ταύτης τοῦ κοπαρίου τὸν πυρῆνα παραπέμψαι πρὸς τὴν σύριγγα καθάπερ προσηγούμενοι, πρὸς αὐτῆς. κἄπειτα τὸν λιχανὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς πρὸς τὸν σφιγκτῆρα καθέντες δάκτυλον εὑρηκότες τι τῶν μεταξὺ σώματι. τῷ δα-

ἀεὶ στέρα ἐν θερμῷ καὶ λελεπτυσμένῃ εἰς τὸ βάθος δεῖ καθιέναι καὶ ὑποπιέσαν τὸ δεύτερον ἐκβαλεῖν. εἰ δὲ προσπεφυκὸς εἴη τῷ τῆς ὑστέρας πυθμένι, καθιέναι μὲν ὁμοίως τὴν χεῖρα. συλλαμβάνοντα δὲ τὸ χορίον τείνειν· μὴ δ' ἐπ' εὐθείας, διὰ τὸν τῆς προπτώσεως φόβον· μὴ δὲ μετὰ βίας ἰσχυρᾶς ἀλλὰ πειθηνίως τὸ πρῶτον, μετάγειν εἰς τὰ πλάγια τῇ καὶ τῇ παραφέροντα. εἶτα κατὰ τὸ ποσὸν εὐτονώτερον. ὑπακούει γὰρ οὕτω· καὶ ἀπολύεται τῆς προσφύσεως. εἰ δὲ μεμυκὸς εὑρεθείη τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας ταῖς εἰρημέναις πρὸς τοῦτο χρηστέον θεραπείαις. εἰ δὲ μὴ ἀσθενὴς ἡ δύναμις εἴη καὶ πταρμικοῖς χρῆσθαι. καὶ ὑπατμοῖς ἐν χύτρᾳ διὰ τῶν ἀρωμάτων. καὶ εἰ διασταίη τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας καθιέντα τὴν χεῖρα πειρατέον ἐξέλκειν ὡς εἴρηται. εἰ δὲ μηδ' οὕτω κομισθείη, οὐ προσήκει ταράττεσθαι. μεθ' ἡμέρας γὰρ ὀλίγας μυδῆσαν καὶ διαλυόμενον εἰς ἰχῶρας ἐκπίπτει. ἀλλ' ἐπεὶ τῇ δυσωδίᾳ κεφαλαλγοῦσί τε σφοδρῶς καὶ στόμαχον ἀνατρέπει, θυμιατέον τὰ κατάλληλα. δεδοκίμασται δὲ τὸ καρδάμωμον καὶ ξηρὰ σῦκα.

Περὶ καύσεως ἰσχιάδων. ος´.

Ὥσπερ ὁ ὦμος. οὕτως καὶ τὸ ἰσχίον διὰ πλῆθος ὑγρότητος ποτὲ ἐξιστάμενον τὴν καῦσιν ἀπαιτεῖ. ὥσπερ γὰρ Ἱπποκράτης φησίν· ὁκόσοισιν ἀπὸ ἰσχιάδος χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται· φθίνει τὸ σκέλος καὶ χωλοῦνται εἰ μὴ καυθῶσι. δεῖ τοίνυν κἀνταῦθα κατ' ἐκεῖνον μάλιστα τὸν τρόπον καίειν ἔνθα τὸ ἄρθρον ἐξίσταται. οὕτως γὰρ ἂν τὸ πλεονάζον ὑγρὸν ξηρανθείη. καὶ ὁ τόπος ἐκ τῆς οὐλῆς πυκνούμενος, οὐκέτι τὸ ὀστοῦν ἀποδέξεται. διὸ καὶ ἄχρι συχνοῦ βάθους ἐνταῦθα δεῖ τὴν καῦσιν ἐργάζεσθαι. οἱ δὲ νεώτεροι τρεῖς ἐσχάρας παρέχουσι καίοντες. μίαν μὲν ὄπισω κατὰ τὴν κοιλότητα τοῦ σφαιρώματος. ἑτέραν δὲ ἀνωτέρω τοῦ γόνατος κατὰ τὸ ἐκτός. καὶ τρίτην ἀνωτέρω τοῦ ἐκτὸς ἀστραγάλου κατὰ τὸ σαρκωδέστερον.

Περὶ συρίγγων καὶ κυρίων. οζ´.

Περὶ τῶν ἐν ἕδρᾳ συρίγγων ἀπαιτοῦντος τοῦ τόπου διαλαβεῖν οὐδὲν ἂν εἴη χεῖρον διαλεχθῆναι πρότερον περὶ τῶν καθόλου συρίγγων. ἡ τοίνυν σύριγξ, κόλπος ἐστὶ τετυλωμένος πως ἀνώδυνος ἐν τοῖς πλείστοις τῶν μορίων συνιστάμενος. γίνεται δὲ τὰ πολλὰ ἐξ ἀποστημάτων μὴ καλῶς θεραπευθέντων. ὁ δὲ τύλος νεαρά τίς ἐστι καὶ λευκὴ καὶ ἄναιμος σάρξ· διὸ καὶ ἀνώδυνος μήτε φλεβὸς μήτε νεύρου διατείνοντος εἰς αὐτήν καὶ ποτὲ μὲν ξηρὸς ὁ κόλπος. ποτὲ δὲ καθυγραινόμενος· τὸ δ' ὑγρὸν ὅτε μὲν ἀδιαλείπτως φέρεται· ὅτε δὲ καὶ ἐνδίδωσι κατά τινας καιρούς· ἀποφραττομένου τοῦ στομίου. καὶ αὖθις ἀναστομουμένου. καὶ ποτὲ μὲν εἰς ὀστοῦν αἱ σύριγγες ἀποπερατοῦνται. ποτὲ δὲ εἰς νεῦρον ἢ ἄλλο τι τῶν κυρίων. ἢ εὐθυτενεῖς οὖσαι, ἢ σκολιαί. καὶ ἢ μονόστομοι ἢ πολύστομοι. τὰς μὲν οὖν εἰς ἀρτηρίας μεγάλας ἢ νεῦρα. ἢ τένοντας ἀξιολόγους. ἢ ὑπεζωκότα. ἤ τι τῶν κυρίων καθηκούσας μορίων. ἢ οὐδ' ὅλως. ἢ καὶ μετὰ πολλῆς καὶ τεχνικῆς χειρουργητέον εὐλαβείας. ταῖς δὲ λοιπαῖς τόνδε τὸν τρόπον ἐγχειρήσωμεν. σημειωσώμεθα πρότερον. εἰ μὲν εὐθυτενὴς εἴη κοπαρίῳ. εἰ δὲ σκολιά, διαπυρήνῳ εὐκαμπεῖ. τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ κασσιτέρινα καὶ τῶν χαλκῶν τὰ λεπτότατα. ἐφ' ὧν δὲ δύο ἢ πλείονα στόμια εἰσὶ τῇ διὰ τοῦ πυρήνου σημειώσει μὴ πειθόμενα. κλύσαντες τὸν κόλπον δι' ἑνὸς τῶν στομίων, ἐκ τῆς εἰς τὰ λοιπὰ στόμια τοῦ κλύσματος διόδου εὑρήσωμεν. εἴτε μία πολύστομός ἐστιν εἴτε πλείονες σύριγγες. καὶ μετὰ τὴν σημείωσιν. εἰ μὲν ἐπιπολῆς ὁ κόλπος εἴη, καὶ στενός. καθέσει μήλης τοῦτον ἀπλώσαντες. σμίλῃ κατὰ τὸ οἰκεῖον σχῆμα τὸν τύλον περιέλωμεν. ἢ τοῖς ὄνυξιν. ἢ τῇ ἀκμῇ τοῦ σμιλίου ἀποξύοντες. εἰ δὲ καὶ πλάτος ἔχει τὰ περιττὰ τῶν σωμάτων περιαιρετέον. εἰ δέ γε μὴ ἐπιπολῆς· ἀλλὰ διὰ βάθους ἐπορθὲν χωρεῖ. ἄχρις οὗ δυνάμεθα κατὰ βάθος αὐτὸν διελόντες, κατὰ κύκλον περιέλωμεν ὅλον τὸν τύλον. εἰ δέ τι αὐτοῦ περιλείποιτο, φαρμάκῳ καυστικῷ τοῦτο δαπανήσωμεν. εἰ δὲ πολὺς ὢν φαρμάκῳ μὴ πείθοιτο καυστηρίοις σιδηροῖς τοῦτον ἐσχαρώσωμεν. εἰ δὲ εἰς ὀστοῦν ἡ σύριγξ καταλήγει. ἀπαθὲς μὲν ὂν τοῦτο μόνον ξύσωμεν. τερηδονισμένου δὲ ἢ ἄλλως πως διεφθορότος αὐτοῦ τὸ πεπονθὸς ὅλον διὰ ἐκκοπέων ἀντιθέτων περιέλωμεν, εἰ δέοι. πρότερον τρυπάνοις περιτρυπήσαντες. εἴτε ἄχρι διαπνοῆς μόνον· εἴτε ἄχρι μυελοῦ εἴη πεπονθότος. εἰ δὲ καὶ ὀστοῦν ὑπερέχοι καθάπερ ἀποκαυλισθέν, ἀποπρίσωμεν αὐτό. λαβόντες οὖν δύο τελαμῶνας· τοῦ μὲν ἑνὸς τὴν μεσότητα τῷ ἐξέχοντι ὑποβαλοῦμεν ὀστέῳ ἀνατείνεσθαί τε αὐτῷ δι' ὑπηρέτου· τοῦ δὲ λοιποῦ παχυτέρου ὄντος ἢ καὶ ἐξ ἐρίου πεποιημένου, ὁμοίως τὴν μεσότητα τῇ ὑπὸ τὸ ὀστέον ἐφαρμόζοντες σαρκί. καὶ τὰς ἀρχὰς κάτω λαβόντες. δι' αὐτοῦ τοῦ τελαμῶνος τὴν σάρκα κάτω κελεύσωμεν ἕλκεσθαι, ἵνα μὴ τοῖς ὀδοῦσι τοῦ πρίονος ἡ σὰρξ διαξαίνοιτο. καὶ οὕτως ἡμεῖς τὴν ἀπόπρισιν ποιούμεθα. ὅπου δὲ μόριόν τι τῶν κυρίων ὑπόκειται. οἷον ὑπεζωκὼς ἢ νωτιαῖος μυελὸς ἤ τι τοιοῦτον ἐν τῷ ἐκκόπτειν ἢ πρίζειν ὀστοῦν· μηνιγγοφύλακα ὑποβαλοῦμεν. μὴ πεπονθότος δὲ τοῦ ὀστέου ἡ συνέχεια, ὅλον δὲ κατὰ κύκλον γυμνὸν εἴη σαρκὸς, ἀποπριστέον αὐτὸ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον· ἀδύνατον γὰρ κατὰ κύκλον περιπλεόμενα ὀστᾶ σαρκωθῆναι. ὁμοίως δὲ ἡ ἀποπεράτωσις, ὀστέου πλησίον ἄρθρου πεπόνθοι ἀποπριστέον αὐτήν. καὶ εἰ ὅλον δὲ πολλάκις ὀστοῦν. οἷον πῆχυς ἢ κερκὶς ἢ κνήμη. ἤ τι τοιοῦτον ἐφθορὸς ἢ ὅλον ἀφελεῖν. μηροῦ δὲ κεφαλὴν. ἢ ἰσχίον. ἢ νωτιαίου σπόνδυλον πεπονθότα, ἐγχειρίζειν παραιτητέον

ἐπιπολαιοῦσι δέ, τῆς δὲ κατὰ μέσον ἀσκουμένην οἷον διαμυδῶντος βεβρεγμένου. ἡ δὲ ἐν τῷ στόματι τῆς ὑστέρας ἡ ἀπόστασις ἦν, τὴν χειρουργίαν παραιτητέον.

Περὶ ἐμβρυουλκίας καὶ ἐμβρυοτομίας. οδ'.

Τὴν τῆς δυστοκούσης ἐπιμέλειαν ἐν τῷ τρίτῳ παραδεδωκότες βιβλίῳ, εἰ μὴ πρὸς ἐκείνην ὁ τόκος κατορθοῖτο, ἤδη τὴν χειρουργίαν εἰκότως ζητοῦμεν, σημειούμενοι πρότερον, εἴτε περιεκτικῶς ἔχει ἡ γυνή, εἴτε μή. καὶ εἰ μὲν σώζοιτο, τηνικαῦτα ἐγχειρήσωμεν. εἰ δὲ μή, τὴν ἐγχείρησιν παραιτητέον. αἱ μὲν οὖν ὀλεθρίως διακείμεναι, καταφέρονται ληθαργικῶς, καὶ παράφοροί εἰσι, καὶ δυσανάκλητοι. καὶ ἀνακλιθῶσι πρὸς τὰς ἐμβοήσεις, ἀσθενῶς ἀποκρινόμεναι πάλιν καταφέρονται. τινὲς δὲ καὶ συνέλκονται σπασμωδῶς, ἢ ὀδυνῶνται τὰ νεῦρα, ἢ ἀποσφοδροῦσι. ὁ σφυγμὸς δὲ ὀγκούμενος ἰσχυρῶς καταλαμβάνεται, ἀμυδρὸς δὲ καὶ ἀσθενής. αἱ δὲ σωθησόμεναι, οὐδὲν τοιοῦτον πάσχουσι. κατακλιθείσης τοίνυν ἤδη κλίνης ὑπτίας τῆς γυναικός, καὶ μᾶλλον κατάρροπον τὰ σκέλη ἐπηρμένα, διακρατείτωσαν, ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν γυναῖκες, ἢ ὑπηρέται τινές. εἰ δὲ μὴ παρεῖεν, διά τινων δεσμῶν τῷ κλινιδίῳ τὸν θώρακα προσκαταλαμβάνειν τῆς γυναικός, ὥστε μὴ πρὸς τοὺς ἐπισπασμοὺς ἀκολουθεῖν τὸ σῶμα, τῆς ὅλης τὸν τόνον ὑπεκλύει. καὶ παραστελλομένων τῶν πτερυγωμάτων. ὁ ὑπηρέτου τὴν εὐώνυμον χεῖρα συνηγμένων μετ' εὐρύτητα δακτύλων λελεπτυσμένην καθιέναι πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρας, καὶ δι' εὐρύνειν αὐτό. ἐλαιοχυτουμένου δὲ τούτου, προσαναχαλᾶν καὶ ζητεῖν ποῦ καταπαρεστὸν τὸ ἐμβρυουλκόν. ἐπιτήδειοι δὲ πρὸς καταπαρεστὸν τόποι τῶν μὲν ἐπὶ κεφαλὴν καταφερομένων, ὀφθαλμοὶ καὶ ἰνίον καὶ στόμα πρὸς οὐρανίσκον. ἀνθερεών τε καὶ κλεῖδές τε καὶ οἱ παρὰ τὰς πλευρὰς καὶ ὑποχόνδριοι τόποι. τῶν δὲ ἤδη τοὺς πόδας τὰ ὑπὲρ τῆς ἥβης ὀστᾶ καὶ μεσοπλεύρια. καὶ κλεῖδας πάλιν. καὶ ἔπειτα τὸ ἐμβρυουλκὸν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κατέχειν τὴν καμπὴν δὲ αὐτοῦ τοῖς δακτύλοις ἐγκρύψαντα, τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ πράως συνεισφέρειν. καὶ καταπείρειν ἔν τινι τῶν εἰρημένων τόπων. ἄχρι κενεμβατήσεως. καὶ ἀντιθετέον τοῦτο δεύτερον ὅπως ἰσόρροπος. καὶ μὴ ἑτεροκλινὴς ὁ ἐπισπασμὸς ἐπιτελῆται. εἶτα ἕλκειν ὁμαλῶς, μὴ μόνον ἐπ' εὐθείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πλάγια. καθάπερ ἤδη τῆς κομιδῆς τῶν ὀδόντων γίνεται. καὶ μὴ αὖθις ἀνιέναι τὴν τάσιν ἐν τῷ μεταξύ. κἄπειτα τὸν λιχανὸν δάκτυλον λελιπασμένον ἢ καὶ πλεονάσας καθιέντα, μεταξὺ τοῦ τε στόματος τῆς ὑστέρας καὶ τοῦ σφηνωθέντος σώματος, περιάγειν κυκλοτερῶς. οἱονεὶ περιαίροντα. ἐπακολουθοῦντος δὲ κατὰ λόγον τοῦ ἐμβρυουλκοῦ εἰς τὰ ὑπερκείμενα μεταφέρειν δεῖ. καὶ οὕτω πράττειν ἕως τελείας ἐξολκῆς τὸ ἔμβρυον. προβεβλημένου δὲ χειρὸς καὶ ἀνάγεσθαι μὴ δυναμένης διὰ τὴν σφήνωσιν. περιβάλλοντας δεῖ ῥάκος, εἰς τὸ μὴ διολισθαίνειν, ποσῶς ἐπισπᾶσθαι. καὶ προστασθὲν ὅλον ἀποκόπτειν ἀπὸ τῶν ὤμων. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖν, καὶ εἰ τὰς δύο χεῖρας προπίπτοι. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς πόδας προπίπτοντας μὴ συνακολουθοῦντος τοῦ λοιποῦ σώματος ἀπὸ τῶν βουβώνων ἀποκοπτέον. ἔπειτα πειρᾶσθαι τὸ λοιπὸν σῶμα διαστρέφειν. εἰ δὲ μείζονος τοῦ κεφαλαίου τυγχάνοντος ἡ σφήνωσις γίνοιτο· ὑδροκεφάλου μὲν ὄντος τοῦ ἐμβρύου, πολυπτικῷ ἀσπαθίῳ, ἢ κατὰ πᾶσι ἢ σκολοπομαχαιρίῳ, κρυπτομένῳ κατὰ τῶν δακτύλων τὸ κρανίον διελεῖν, ἵνα κενωθὲν συμπέσῃ. εἰ δὲ φυσικῶς ἀδροκέφαλον, ἐν διελόντα, ὁμοίως τὸ κρανίον συνθλᾶν διὰ ὀδοντάγρας ἢ ὀστάγρας. καὶ ἐὰν ὑπερέχῃ τὰ ὀστᾶ, κομίζεσθαι ταῦτα. εἰ δὲ προβιβασθείσης τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸν θώρακα σφήνωσις γένηται, τῷ αὐτῷ ὀργάνῳ διαιρεῖσθαι ὡσανεὶ περὶ τὰς κλεῖς τόποι μέχρι κενεμβατήσεως. ἵνα τοῦ ὑγροῦ κενωθέντος, ὁ θώραξ συμπέσῃ. εἰ δὲ μὴ συμπίπτοι, διελόντα καὶ τὰς κλεῖς αὐτὰς ἀφαιρεῖν δεῖ. τηνικαῦτα γὰρ συμπτωσεῖται. εἰ δὲ τὸ ὑποχόνδριον ἐμπεφυσημένον ἦν τεθνηκότος τοῦ ἐμβρύου, ἢ ὑδρωπικοῦ τυγχάνοντος, τῇ αὐτῇ μεθόδῳ, κενοῦν αὐτὸ χρὴ αὐτοῖς τοῖς αὐτοσιδήροις. τῶν δὲ ἤδη πόδας ἐπιφερομένων, ἡ μὲν παρέγκλισις ῥᾳδίως ἀπευθύνεται πρὸς τὸ στόμα τῆς ὑστέρας. εἰ δὲ κατὰ τὸν θώρακα, ἢ τὸ ἐπιγάστριον σφηνωθῇ, διὰ ῥάκους ἐπισπασάμενον αὐτό, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διαιρεῖν τὰ περιεχόμενα. εἰ δὲ τῶν λοιπῶν ἀφῃρημένων τὸ κεφάλαιον προσανασπασμὸν ἐγκατασχεθείη, καθιέναι τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, κἂν μὲν διεστηκὸς ᾖ τὸ στόμα τῆς ὑστέρας ἐπιχαλᾶν τὴν χεῖρα κατὰ τὸ βάθος, καὶ τὸ κεφάλαιον ἀναζητηθέν, μετακυλίσαι τοῖς δακτύλοις πρὸς τὸ στόμιον. ἔπειτα ἐμβρυουλκὸν ἐν ἑνὶ ἢ δευτέροις καταπείροντας. διαφλεγμαίνοντος τοῦ στομίου μὴ βιάζεσθαι. ἀλλ' ἐγχυματισμοῖς λιπαροῖς, καὶ δακτυλίσι χρῆσθαι. ἐγκαθίσμασί τε καὶ ἐμβροχαῖς, καὶ καταπλάσμασιν. ὅπως διαστάντος τοῦ στομίου κομισθῇ καθὰ προείρηται. τὰ δὲ πλάγια τῶν ἐμβρύων εἰ μὲν ἀπευθύνοιτο, ταῖς εἰρημέναις χρῆσθαι μεθόδοις. εἰ δὲ μή, ἔνδον ὅλον αὐτὸ κατατέμνοντα κομίζεσθαι κατὰ μέρος φυλαττόμενον μή τι τῶν μορίων αὐτοῦ διαλαθὸν ἔνδον καταλειφθείη. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν, ταῖς πρὸς τὰς φλεγμονὰς τῆς ὑστέρας ἐπιμελείαις χρηστέον. εἰ δὲ καὶ αἱμορραγία γίνοιτο, καὶ ταύτης ἔχεις τὴν θεραπείαν.

Περὶ χωρίου ἐγκαταλείψεως. οε'.

Πολλάκις μετὰ τὴν τοῦ ἐμβρύου κομιδὴν ἐγκατέχεται κατὰ τὴν ὑστέραν τὸ χορίον. ὃ δὴ καὶ δεύτερον καλεῖται. διεστῶτος μὲν οὖν τοῦ στομίου τῆς μήτρας καὶ αὐτοῦ τοῦ χορίου ἀπολελειμμένου, καὶ παρά τι μέρος τῆς ὑστέρας σφαιροειδῶς συνεστραμμένου. ῥᾴστη τούτου ἡ κομιδή. τὴν γὰρ χεῖρα τὴν

φρὰς ἤδη τὴν ἄφεδρον συνέσχηνται. ἡ δὲ μία ἤδη τῶν γυναικῶν ἤδη μὲν γὰρ τὴν ἄφεδρον. ποτὲ μὲν κατὰ τὸ περίναιον. ποτὲ δὲ κατὰ τὸ μέσον ὄχων. διὸ τῆς αἰδοίου γυναικὸς τετρημένης φαίνεται. τρίτη δὲ πρὸς ταύταις. καθ' ἣν ἐπί τινων διὰ τοῦ κατὰ τὸ ὄχων ἢ διὰ αἰδοίου τὰ οὖρα προχεῖται. ἤδη δὲ τῶν γυναικῶν, ἀνωτέρω τοῦ αἰδοίου κατὰ τὸ ἐφήβαιον ἀφεδρεῖον πολλάκις αἰδοίου διὰ τῆς διεξ-σκεται. τινῶν τινῶν διασχέντων σωμάτων. ἐνίοις μὲν ὥσπερ καυλός. ἄλλοις δὲ καθάπερ διδύμων. ἡ μὲν οὖν τρίτη τὴν ἄφεδρον καθ' ἣν τὸ οὖρον διὰ τοῦ ὀχέου ἐκκρίνεται. ἀνίατός ἐστιν. αἱ λοιπαὶ δὲ φρὰς θεραπεύονται. τῶν περιττῶν ἀφαιρουμένων σωμάτων. καὶ ὡς ἑλκῶν θεραπευομένων.

Περὶ νυμφοτομίας καὶ κερκώσεως. ο.

Ὑπὲρ μεγέθους ἐνίαις γίνεται νύμφη, καὶ εἰς ἀπρέπειαν αἰσχύνης ἀπαντᾷ. καθ' ὅς δέ τινες ἱστοροῦσιν ἐνίαι διὰ τοὺς μηροὺς καὶ ὀρθιάζουσιν ἀνδράσιν ὁμοίως καὶ πρὸς συνουσίαν ὁρμῶσι. διόπερ ὑπτίας ἐσχηματισμένης τῆς γυναικός. μυδίῳ κατασχόντες τὸ περιττὸν τῆς νύμφης ἐκτέμνομεν σμίλῃ. φυλαττόμενοι τὸ ἐκ βάθους αὐτὴν ἐκτέμνειν. ἵνα μὴ ῥευματικὸν ἐκ τούτου γένηται πάθος, καὶ τὴν κέρκωσιν δὲ σαρκώδη ἔκφυσιν οὖσαν ἀπὸ τοῦ στομίου τῆς μήτρας. ἀναπληροῦσαν τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ποτὲ δὲ καὶ εἰς τὰ ἐξωτικὰ κέρκου προεκπίπτουσαν, παραπλησίως ἀφαιρετέον τῇ νύμφῃ.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς γυναικείοις τόποις θύμων. καὶ κονδυλωμάτων καὶ αἱμορροΐδων. οα.

Ὁ μὲν θύμος ὑπεροχή τίς ἐστιν, ποτὲ μὲν ἐρυθρά. ποτὲ δὲ λευκὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἄπονος ἐμφερὴς τοῖς τοῦ θύμου κορύμβοις. τὰ δὲ κονδυλώματα στολιδώδεις ἐπαναστάσεις εἰσίν. ὥσπερ αἱ αἱμορροΐδες παραπλήσιοι ταῖς κατὰ τὴν ἕδραν. ποτὲ δὲ καὶ αἱμορραγοῦσι. πάσας οὖν τὰς τοιαύτας ἐν ταῖς γυναιξὶν ὑπεροχὰς ὑπτίας γενομένης ἐν τῇ γυμνώσει μυδίῳ διακρατήσαντες, ἢ μᾶλλον τῇ ἀκμῇ ἐκτέμνομεν. καὶ χρησώμεθα κηκίδι λείᾳ ἢ σχιστῇ στυπτηρίᾳ. τὴν γὰρ ἀπολίνωσιν ἤδη τούτων οἱ μείζονες τῶν χειρουργῶν οὐ προσίενται.

Περὶ ἀτρήτων καὶ φίμου. οβ.

Ἄτρητοι κατὰ τὰ γυναικεῖα μόρια γίνονται γυναῖκες. ὅτε μὲν ἐκ φύσεως. ὅτε δὲ διὰ ἐπιγεννήματος νόσου τινὸς προηγησαμένης. καὶ ποτὲ μὲν ἐν βάθει. ποτὲ δὲ ἐν τοῖς πτερυγώμασι, ἢ ἐν τοῖς μεταξὺ χωρίοις. καὶ ἡ κατὰ φύσιν ἢ δι' ἔμφραξιν. τὸ δὲ διαφράττον, ἢ σὰρξ ἐστὶν ἢ ὑμήν. παρεμποδισμὸν δὲ οὐ πολὺν ἐργάζεται τὸ πάθος. ὅτε μὲν ἐν τῇ συνουσίᾳ ὅτε δὲ ἐν τῇ συλλήψει. ἢ τῇ ἀποτέξει. ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν. εἰ δὲ διὰ παντὸς εἴη διαφράττον ὑμὴν, ἢ σάρξ. ἐπί τινων γὰρ ἐν τῷ μέσῳ πέφυκε. τὴν αἰτίαν τοίνυν εὑρηκότες ἢ κατὰ τὸ πρόχειρον. ἢ καὶ καθέσει διόπτρας. εἰ μὲν σύμφυσις μόνον εἴη, ταύτην ὀρθῇ διαιρέσει διὰ συριγγοτόμου ἀπολύσωμεν. εἰ δὲ διάτασις. ἀγκίστρῳ κατὰ πάρεσιν τὸ μεταξὺ σῶμα. εἴτε ὑμὴν εἴτε σὰρξ εἴη τείναντες τῷ συριγγοτόμῳ διέλωμεν. καὶ στήσαντες τὴν αἱμορραγίαν, ἀδήκτοις ξηραίνουσι φαρμάκοις. ἔπειτα τοῖς ἀπουλωτικοῖς χρησώμεθα πριαπισμῷ τινι τῶν ἀπουλωτικῶν χρισθέντα φαρμάκων ὑποτιθέντες, ἐφ' ὧν μάλιστα μὴ πάνυ διὰ βάθους ἡ χειρουργία γέγονεν, ὑπὲρ τοῦ μὴ πάλιν φυλῶσαι τὰ μόρια. καὶ ὁ φίμος δὲ κατὰ τὸ στόμα συνιστάμενος τῆς ὑστέρας ὡσαύτως χειρουργεῖται.

Περὶ ἀποστήματος ὑστέρας. ογ.

Περὶ τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας συστάντος ἀποστήματος δυναμένου ἀχθῆναι ὑπὸ χειρουργίαν. οὐ προχείρως ἐπὶ τὴν τομὴν ἀκτέον. ἀλλὰ τελειωθείσης μὲν τῆς διαθέσεως. αὐξηθείσης δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς φλεγμονῆς. λεπτοποιηθέντων δὲ τῶν ἤδη κενουμένων ὑγρῶν σωμάτων διὰ τὴν κυρτότητα τῆς ὑστέρας. ἐν δὲ τῷ ἐνεργεῖν, σχηματιζέσθω ἡ γυνὴ ἤδη δίφρου ὑπτία συνηγμένα ἔχουσα τὰ σκέλη πρὸς τὸ ἐπιγάστριον καὶ τοὺς μηροὺς ἀπ' ἀλλήλων διεστῶτας. ὑποβεβλήσθωσαν δὲ αὐτῆς αἱ πήχεις ὑπὸ τὰς ἰγνύας καὶ βρόχοις τοῖς κατ' ἀλλήλοις ἀναληφθῶσαν πρὸς τὸν αὐχένα. ὁ δὲ ἐνεργῶν ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν καθεζόμενος. διοπτριζέτω τῇ πρὸς τὴν ἡλικίαν καταλλήλῳ διόπτρᾳ. δεῖ δὲ διοπτρίζοντα διὰ μήλης ἀναμετρεῖσθαι τὸ τοῦ κόλπου τοῦ γυναικείου βάθος. ἵνα μὴ μείζονος ὄντος τοῦ τῆς διόπτρας λωτοῦ, θλίβεσθαι συμβαίνῃ τὴν ὑστέραν. κἂν εὑρεθῇ τοῦ κόλπου μεῖζον ὁ λωτός. τὰ πτύγματα ἤδη τιθέσθω κατὰ τῶν πτερυγωμάτων. ἵνα κατ' αὐτῶν ἡ διόπτρα ἑδράζηται. δεῖ δὲ καθιέναι τὸν λωτὸν εἰς τὸ ἄνω μέρος, τὸ κοχλίον ἔχοντα καὶ κρατεῖσθαι μὲν τὴν διόπτραν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦντος. στρέφεσθαι δὲ τὸν κοχλίον δι' ὑπηρέτου. ἵνα διϊσταμένων τῶν ἐμβολισμάτων τοῦ λωτοῦ, διαστέλληται ὁ κόλπος. ὑποπεσόντος δὲ τοῦ ἀποστήματος εἰ ὑβαφὲς καὶ λεπτὸν ὑπάρχοι. ὅπερ ὑπὸ ἁφῆς δακτύλου ὑποπίπτει διαιρείσθω κατὰ τὴν κορυφὴν σπαθίῳ. ἢ κατιάδι. καὶ διὰ ταύτης μέσον μετὰ τὴν ἔκκρισιν τοῦ πύου λημνίσκος ῥυφθέντα δι' ἐλαίου ῥοδίνου τιθέσθω. ἢ μᾶλλον ἔξω τῆς διαιρέσεως εἰς τὸν γυναικεῖον κόλπον χωρὶς συνώσεως. ἔξωθεν δὲ τῶν πτερυγωμάτων καὶ κατὰ τοῦ ἤτρου καὶ ὀσφύος ἔρια οἰσύπηρα ἢ καθαρὰ ἐλαίῳ διαβεβρεγμένα ἐπιτιθέσθω. τῇ δὲ τρίτῃ ἐγκαθιζέσθω ὑδρέλαιον θερμὸν ἢ μαλάχης ἀφέψημα. καὶ ἀπομάξαντας ἐνθεῖναι τὸν λημνίσκον πρᾴως εἰς τὴν διαίρεσιν κεχρισμένον τῷ τετραφαρμάκῳ καθ' αὑτὸ, ἢ συναπτέσθω μέλιτι. ἔσω δὲ αὐτὸ μὲν διαβρόχου ῥοδίνου, καταπλάσμασί τε τὸ ἔξωθεν σκέπειν. ἕως ἀφλέγμαντα γένηται. καὶ καθαρὰ ἡ δυσκόλως ἀνακαθαίροιτο. ἐγκλυστέον διωτικοῦ ἴρεως ἀφεψήματι ἢ ἀριστολοχίας, ἢ μέλιτι.

ἐπουλοῦν

τὴν κατὰ τὴν ὑπόρρυσιν τοῦ ὀσχέου παραχέοντες διαίρεσιν· τόν τε λημνίσκον διασβάλλοντες· τάς τε ἐλαιοβρόχους ἐμβροχὰς καὶ τοὺς ἐπιδέσμους ὡς ἐπὶ τῶν ὑδροκηλικῶν ἐπιβαλόντες. ἅπαντα τὰ λοιπὰ καθ' ἕτερον ἑκάστοτε λέλεκται διαπραξόμεθα. τινὰς δὲ τῶν οὐκ ἀφυῶν χειρουργῶν οἶδα μετὰ τὴν ἐκτομὴν τοῦ [illegible] καυτῆρσι διαπύροις τὸ πέρας αὐτῆς ἐπικαίοντας διὰ φόβον αἱμορραγίας ὡς ἔοικεν. οὗτοι δὲ αὐτοὶ μετὰ τὴν χειρουργίαν ἔλουον εὐθὺς τοὺς κάμνοντας ἐν πυέλῳ μακρᾷ ξυλίνῃ καὶ θερμὸν ὕδωρ ἐχούσῃ μέχρι τῆς ζ΄ ἡμέρας ἕως πεντάκις τοῦ νυχθημέρου τοῦτο πράττοντες. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν παιδίων. καὶ θαυμασίως ἐξέβαινον, ἀφλεγμάντων τηρουμένων αὐτῶν καὶ τῶν βρόχων ἅμα τοῖς σώμασι ταχέως ἀποπιπτόντων. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ λούεσθαι χρέω τὰς εἰρημένας ἐπὶ βροχὰς ἐπιβάλλων. ἕτερος δέ τις πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ πιτύρῳ λείῳ σὺν ἐλαίῳ τὴν [illegible] αὐτῶν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀνέξηρον.

Περὶ βουβωνοκήλης. ξϛ΄.

Τῆς γινομένης κατὰ τὸ περιτόναιον κήλης, βουβωνοκηλικὸν προηγεῖται σύμπτωμα. τὸ πρῶτον γὰρ ἐπεκτεινομένου τοῦ περιτοναίου χαλώμενον τὸ ἔντερον· τέως μὲν ἀφίσταται κατὰ τὸν βουβῶνα, καὶ ποιεῖ τὴν βουβωνοκήλην. ἥν τινα χειρουργοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι τοῦτον τὸν τρόπον. μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν διαίρεσιν ὅσον δακτύλων τὸ μῆκος τριῶν ἐγκαρσίαν κατὰ τὸ ἐξογκούμενον τοῦ βουβῶνος, τούς ὑμένας τε καὶ τὴν πιμελὴν ἐκλαβεῖν. κατὰ τὸ μέσον τοῦ περιτοναίου γυμνωθέντος καθ' ὃ κυρτοῦται πυρῆνα τιθέτω σμίλης. ἀπωθεῖται γὰρ οὕτως εἰς τὸ βάθος τὰ ἔντερα. τὰς οὖν ἐπαναστάσεις τοῦ περιτοναίου τὰς ἑκατέρωθεν γινομένας τοῦ τῆς πυρηνοσμήλης ῥαφαῖς πρὸς ἀλλήλας ξυνάψομεν. ἔπειτα τὸν πυρῆνα ἐξελκύσομεν. οὔτε τὸ περιτόναιον ἀποκόπτοντες, οὔτε τοὺς διδύμους ἐκβάλλοντες. οὔτε ἄλλο οὐδέν. ἀλλ' ἐναίμως θεραπεύοντες ἀγωγῆς. ἐπειδὴ δὲ τοῖς νεωτέροις ἡ καῦσις μᾶλλον ἐπὶ τῶν βουβωνοκηλικῶν προσκέκριται καὶ ταύτην εἰκότως παραδώσομεν. τοίνυν ἔστω τῷ ἀνθρώπῳ μετὰ σύμμετρον κένωσιν, βιαιότερον ἐντείνειν καὶ ἐντύνεσθαι μετὰ κατοχῆς τοῦ πνεύματος τὸν δὲ ὄγκον κατὰ τὸν βουβῶνα φανέντος. μέλανι γραφικῷ ἢ κόλλῃ εἴσω τὸ χωρίον τὸ μέλλον καίεσθαι περιγράψομεν κατὰ τριγώνου σχῆμα, πρὸς τὴν τοῦ βουβῶνος θέσιν ἄνω τὴν ἐγκαρσίαν γραμμὴν τάττοντες. ἐμβαλόντες τε καὶ σημεῖον κατὰ μέσον τοῦ τριγώνου. ἀνακλιθέντος δὲ τοῦ κάμνοντος· πυρώσαντες καυτῆρας ἐμβαλοῦμεν κατὰ τοῦ μέσου σημείου, πρῶτον τὸν ἡλωτόν. εἶτα κατὰ τὰς πλευρὰς τοῦ τριγώνου τοὺς γαμμοειδεῖς. καὶ τρίτον, τοῖς πλατυτέροις ἢ φακωτοῖς, ὅλον τὸ τρίγωνον ἐξομαλίσομεν. ὑπηρέτου παρὰ τὴν καῦσιν ῥάκει τὸν ἰχῶρα ἐκμάττοντος. ἕως τό τε κατὰ βάθος καίοντες, ἕως οὗ πιμελὴν φθάσαντες ἐπὶ τῶν συμμέτρων τὴν ἕξιν. οὔτε γὰρ ἐπὶ τῶν ἐπιμελῶν διαξηρότητα τῷ σημείῳ προσακτέον, ἵνα μὴ λάθωμεν αὐτὸ τὸ περιτόναιον καίοντες. ὅπερ ἐπὶ τῶν παχυτέρων τε καὶ πιμελωδεστέρων ἐφ' ὧν. καὶ πρὸ τῆς αὐτάρκους καύσεως ἐπιμελῆ φαίνεται. μᾶλλον δὲ τῷ τεχνικῷ τὴν συμμετρίαν ἐξευρήσομεν στοχασμῷ. μετὰ δὲ τὴν καῦσιν, ἅλας ἅμα πράσῳ λειώσαντες, ἐμβαλοῦμεν τῇ ἐσχάρᾳ καὶ τῷ βουβωνικῷ χιοειδεῖ ἐπιδέσμῳ χρησόμεθα. ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέραις τοῖς ἀποσχαρωτικοῖς φαρμάκοις. οἷον φακῷ μέλιτι καὶ τοῖς ὁμοίοις ἀποθεραπεύσομεν.

Περὶ ῥακώσεως ὀσχέου. ξζ΄.

Χαλωμένου τοῦ κατὰ τὸν ὄσχεον δέρματος χωρὶς τῶν ἔνδον αὐτοῦ σωμάτων, ἡ ῥάκωσις γίνεται, πάθος ἀπρεπέστατον. ὁ μὲν οὖν Λεωνίδης ὕπτιον ἀνακλίνας τὸν ἄνθρωπον σμίλῃ κατὰ [illegible] πρὸς ἢ σκληροῦ δέρματος· τὸ περιττὸν ἐξέτεμνε καὶ ῥαφαῖς ἐξυγροῦ τὰ χείλη. ὁ δὲ Ἄντυλλος καὶ ῥαφαῖς πρότερον τρισὶν, ἢ τέτρασι, τὸ περιττὸν διακεντήσας δέρμα, ψαλίδι ἐπάκμῳ ἢ σμίλῃ τοῦτο μετὰ τὰς ῥαφὰς ἐξέτεμνε. καὶ ῥαφαῖς ἐπισφαλισάμενος ἐναίμως ἐθεράπευε.

Περὶ εὐνουχισμοῦ. ξη΄.

Σκοπὸν ἐχούσης τῆς ἡμετέρας τέχνης ἀπὸ τοῦ παρὰ φύσιν ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν ἐπανάγειν τὰ σώματα, τῆς ἐναντίας ὁ εὐνουχισμὸς ἐπαγγελίας τετύχηκεν. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἄκοντες πολλάκις ὑπό τινων ὑπερεχόντων εὐνουχίζειν ἀναγκαζόμεθα, λεκτέον ὡς ἐν ἐπιτόμῳ τὸν τρόπον τῆς ἐγχειρήσεως. διττὸς δέ ἐστιν οὗτος. ὁ μὲν κατὰ θλάσιν. ὁ δὲ κατ' ἐκτομήν. ὁ μὲν κατὰ θλάσιν οὕτως ἐπιτελεῖται. ἔτι νήπια ὄντα τὰ παιδία ἐγκαθίζεται εἰς λεκάνην θερμοῦ ὕδατος. ἔπειτα ὅταν χαλασθῇ τὰ σώματα ἐν αὐτῇ τῇ λεκάνῃ, τοῖς δακτύλοις θλᾷς τὰ διδύμια ἕως οὗ ἀφανισθῇ. καὶ διαλυθέντα, μηκέτι τῇ ἁφῇ συνεστῶτα ὑποπίπτῃ. ὁ δὲ κατ' ἐκτομὴν τρόπος τοιοῦτός ἐστιν. ὕπτιος ἐσχηματίσθω ἐπὶ βάθρου ὁ εὐνουχιζόμενος, καὶ τοῖς δακτύλοις τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς πιεζέσθω ὁ ὄσχεος σὺν τοῖς διδύμοις. καὶ διατεθεὶς, ἐπ' ὀρθὸν τεμνέσθω σμίλῃ δύο τομαῖς, μιᾷ καθ' ἕτερον δίδυμον. ἐκπηδήσαντες δὲ οἱ δίδυμοι ἐκτεμνέσθωσαν περιδερόμενοι, λεπτοτάτης μόνον συνεχείας τῆς κατὰ τὴν φύσιν τῶν ἀγγείων καταλιμπανομένης. οὗτος ὁ τρόπος τοῦ κατὰ θλάσιν προκέκριται. οἱ γὰρ τεθλασμένοι ποτὲ συνουσίας ὀρέγονται, μέρους τινὸς ὡς ἔοικε, τῶν διδύμων ἐν τῇ θλάσει διαλαθόντος.

Περὶ ἑρμαφροδίτων. ξθ΄.

Τὸ ἑρμαφρόδιτον πάθος κατὰ σύνθεσιν ἀπό τε Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης ὠνόμασται, πολλὴν παρέχον ἀπρέπειαν ἀμφοτέροις τοῖς γένεσι. τεσσάρων γὰρ οὐσῶν κατὰ Λεωνίδην τῶν διαφορῶν αὐτοῦ. αἱ μὲν

τὰ δὲ ἀγγεῖα διὰ τῶν δακτύλων ἡμῶν τε καὶ ὑπηρέτου ἀπολαβόντες ἐν τῷ ὄσχῳ, καὶ ἰσχυρῶς διατείναντες λοξὴν ἐπισύρωμεν τὴν ἀκμὴν τοῦ σμιλίου, κατ᾽ ἐπικόπου τῶν ἀγγείων. εἶτα δι᾽ ἀγκίστρων κατὰ πάρσεως ὑποδείραντες τὰ ὑποκείμενα τῷ δέρματι. τά τε ἀγγεῖα γυμνώσαντες ὡς ἐν τῇ περὶ τῆς ἀγγειολογίας καὶ περὶ τῶν ἀνευρυσμάτων ἐλέγομεν. βελόνην διπλῆν ἔχουσαν λίνον διείραντες. καὶ κόψαντες τὴν ἀγκύλην τοῦ λίνου κατά τε πρώτην αὐτῶν ἀποκίρσωσιν καὶ τὸ κάτω πέρας, τὰ ἀγγεῖα βροχίσωμεν. μέσην δόντες ἐπ᾽ ὀρθὸν διαίρεσιν. καὶ τὸ συναχθὲν αἷμα κενώσαντες τῇ τε πυοποιῷ θεραπεύσωμεν αὐτοὺς ἀγωγῇ· ὅπως καὶ οἱ βρόχοι σὺν τοῖς ἀγγείοις αὐτομάτως ἐκπέσωσιν. ὁ δὲ Λεωνίδης φησίν· ὡς ἐὰν μέν τινα τῶν τρεφόντων τὸν δίδυμον ἀγγείων ἀποκιρσωθείη· οὕτω δεῖ πράττειν. εἰ δὲ πάντα σὺν αὐτοῖς καὶ τὸν δίδυμον χρὴ λαμβάνειν· ἵνα μὴ τῶν τρεφόντων ἐστερημένος ἀγγείων ἀπομαρανθείη. τὴν δὲ πνευματοκήλην κατὰ γένος ἀνευρύσματα τυγχάνουσαν· ὁ μὲν Λεωνίδης παντάπασιν ἀπαγορεύει χειρουργεῖν διὰ τὸν ἐν χερσὶν ἀπὸ τῆς αἱμορραγίας κίνδυνον. οἱ δὲ νεώτεροι διττῆς οὔσης τῆς γενέσεως αὐτῆς. τῆς μὲν ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀγγείων τρεφόντων τὸν δίδυμον γινομένης. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς δαρτοῖς καὶ τῷ ὄσχῳ ἀρτηριῶν· ταύτην μὲν ἀπαγορεύουσι. τὴν δὲ προτέραν χειρουργοῦσι. διακρίνομεν δὲ αὐτὰς τῷ τὴν μὲν ἀπὸ τῶν ἀρτηριῶν γινομένην ῥᾳδίως πρὸς τὴν τῶν δακτύλων πίλησιν ἀφανίζεσθαι. τὴν δὲ ἀπὸ τῶν τρεφουσῶν τὸν δίδυμον φλεβῶν. ἢ μηδ᾽ ὅλως. ἢ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας, χειρουργοῦμεν δὲ ὡς ἤδη τῶν κιρσοκηλῶν εἴρηται, τῶν φλεβῶν ἑκάστην ἐκλαμβάνοντές τε καὶ ἀπολινοῦντες.

Περὶ ἐντεροκήλης. ξε'.

Ἐντεροκήλης ἐστὶν, εἰς ὄσχεον ἐντέρου κατολίσθησις. γίνεται δὲ, ἢ διὰ ῥῆξιν τοῦ περιτοναίου ῥαγέντος κατὰ τὸν τοῦ κενεῶνος τόπον· ἢ δι᾽ ἔκτασιν αὐτοῦ τοῦ περιτοναίου. ἀμφότερα μὲν οὖν ἡ ῥῆξις φημὶ καὶ ἡ ἔκτασις γίνονται. βιαίας τινὸς προηγησαμένης αἰτίας πληγῆς, ἢ πηδήματος. ἢ κραυγῆς. ἡ δὲ κατ᾽ ἐπίκτασιν, ἰδίως καὶ διὰ πάρεσιν, καὶ ἑτέρας τοῦ σώματος ἀσθενείας γίνεται. σημεῖα δὲ κοινὰ μὲν ἀμφοῖν ὅτε προφανὴς κατὰ τὸν ὄσχεον ὄγκος· καὶ τὸν ἐν γυμνασίοις τε καὶ ἀλέαις καὶ κατοχῇ πνεύματος καὶ ταῖς ἄλλαις περιστάσεσι μείζονα τὸν ὄγκον αὐτὸν ἑαυτοῦ γίνεσθαι. ἐν δὲ τῇ σημειώσει βραδέως μὲν ἀνατρέχειν θλιβόμενον. ταχέως δὲ πάλιν αὖ κατολισθαίνειν. ἄνωθεν δὲ τὸ ἔντερον κατὰ τοὺς ὑπτίους σχηματισμοὺς μένει κατὰ χώραν· ἕως ἂν ὀρθοὶ ἱστῶσι. καὶ ἡ τῆς κόπρου δὲ εἰς ὄσχεον ἀπόληψις κίνδυνον αὐτοῖς πολλάκις ἐπήνεγκεν. ὀδυνῶνται γὰρ, ἔσθ᾽ ὅτε καὶ βορβορύζουσι πρὸς τὴν ἐπίθλιψιν. ἴδια δὲ σημεῖα τῶν μὲν κατ᾽ ἐπίκτασιν· τὸ μὴ ἀθρόως ἀλλὰ κατὰ μέρος ἐν χρόνῳ. καὶ ἤδη τοῖς τυχοῦσιν αἰτίοις ἔσθ᾽ ὅτε τὴν κατολίσθησιν γίνεσθαι. καὶ τὸν ὄγκον· ὁμαλὸν· καὶ βύθιον φαίνεσθαι τοῦ κατολισθήσαντος ἐντέρου· τῷ περιτοναίῳ περισφιγγομένου. τοῖς δὲ κατὰ ῥῆξιν, τὸ ἀθρόως ἐξ ἀρχῆς γίνεσθαι τὴν κατολίσθησιν· καὶ ἤδη βεβαίοις, αἰτίαις μόνον· καὶ τὸν ὄγκον ὑπερμεγέθει, ἀνώμαλόν τε καὶ ἐπιπολῆς εὐθὺς ἤδη τῷ δέρματι φαίνεσθαι διὰ τὸ ἔξωθεν ἐκπίπτειν τοῦ περιτοναίου τὰ ἔντερα. εἰ μὲν οὖν τοῦ περιτοναίου ῥαγέντος ἐπίπλους μόνον ἐκπέσῃ κατὰ τὸν ὄσχεον, ἐπιπλοκήλη προσαγορεύεται τὸ πάθος. εἰ δὲ καὶ ἔντερον ἤδη ἐπιπλοεντεροκήλη. εἰ δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἐρυθρῷ φανείη, σύνθετος ἐκ τῶν τριῶν καὶ ἡ ὀνομασία γίνεται. οὔτε δὲ ταύτας, οὔτε τὴν κατὰ ῥῆξιν ἐντεροκήλην χειρουργίαις ὑποβάλλομεν. μόνην δὲ τὴν κατ᾽ ἐπίκτασιν ἐντεροκήλην χειρουργοῦμεν, τὸν δὲ τρόπον. μετὰ τὸν ὕπτιον σχηματισμὸν ἀνατείναντες σὺν τῷ ὑπηρέτῃ τὸ πρὸς τῷ βουβῶνι δέρμα, ἐγκαρσίως διέλωμεν. τέμνοντες ὡς ἤδη τῆς ἀγγειολογίας· τινὲς δὲ οὐκ ἐγκαρσίως ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ὀρθὸν τέμνουσιν. ἀγκίστροις τε καταπείραντες διαπλώσωμεν τὴν διαίρεσιν· μέτρον ἔχουσαν ὅσον ὁ ἀναβαλλόμενος δίδυμος. εἶτα πάλιν ἀγκίστροις καταπείραντες ἐν τῷ τετάρτῳ δέρματι τῷ πλῆθος πρὸς τὸ τοῦ τραύματος μέγεθος τυφλαγκίστρῳ ἢ κοπαρίῳ τοὺς ὑμένας καὶ τὴν πιμελὴν ὑποδέροντες σμίλῃ διατέμνωμεν. γυμνωθέντος δὲ πανταχόθεν τοῦ περιτοναίου, καθέντες τὸν λιχανὸν δάκτυλον πρὸς τὰ ὄπισθεν τοῦ ὄσχου μεταξὺ περιτοναίου καὶ δαρτοῦ τὴν ὀπισθίαν ἀπολύσωμεν πρόσφυσιν. κἄπειτα τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸ πέρας ἐν διπλοῦντες ἤδη τὰ ἔνδον τοῦ ὄσχου ὁμοῦ τε τῇ ἀριστερᾷ τὸν περιτόναιον ἀνέλκοντες, πρὸς τὴν διαίρεσιν ἀναλάβωμεν τὸν δίδυμον ἅμα τῷ ἐρυθρῷ. καὶ τῷ ἑνὶ ὑπηρέτῃ κελεύσωμεν, ἀνατείνειν τὸν δίδυμον. αὐτοὶ δὲ τὴν ὀπισθίαν πρόσφυσιν τέλεον ἀπολύσαντες κατανοήσωμεν τοῖς δακτύλοις μή τις ἕλιξ ἐντέρου συναπείληπται κατὰ τὸν ἐρυθροειδῆ, καὶ κάτω πρὸς τὴν γαστέρα ταύτην ὠθήσωμεν. εἶτα λαβόντες βελόνην εὐμεγέθη λίνον ἔχουσαν διπλοῦν δωδεκάπλοκον, πρὸς τὸ πέρας τοῦ περιτοναίου τὸ πρὸς τῇ διαιρέσει κατὰ μέσον διείρωμεν. κόψαντες δὲ τὴν διπλόην, τέσσαρας ἀρχὰς ποιήσωμεν· καὶ ταύτας κατ᾽ ἔχειν δεσμὸν ἀντεμπλέξαντες ἐξ ἀμφοτέρων, τὸν περιτόναιον, ἰσχυρῶς ἀποσφίγξωμεν. καὶ πάλιν τὰς ἀρχὰς περιελίσαντες ἐπισφίγξαντες μὲν γενναίως μηδὲ τῶν τρεφόντων ἀγγείων ἔτι χορηγεῖν δύνασθαι. ἵνα μὴ ἐντεῦθεν φλεγμονὴ γένηται, καὶ δεύτερον ἐξωτέρω δεσμὸν ἐμβάλλομεν ἧττον ἢ δύο δακτύλους ἀπέχοντα τοῦ προτέρου. μετὰ δὲ τούτους τοὺς δεσμοὺς, ὅσον δακτύλου μέγεθος ἐάσαντες τοῦ περιτοναίου· ὅλον αὐτὸ κατὰ κύκλον ἀποτέμωμεν. συναφαιροῦντες δηλαδὴ καὶ τὸν δίδυμον. καὶ πάλιν

τὴν καθ᾽ ὑπόρρυσιν

τοὺς ἀξυμενίσαντες. γυμνώσαντες δὲ τὸν ἐρυθροειδῆ. φλεβοτόμῳ μέσον αὐτὸν διέλωμεν, κατ' ἐκεῖνα μάλιστα τὰ μέρη, καθὰ τοῦ διδύμου ἀφίσταται. καὶ τὸ ὑγρὸν ἔλαττον ἢ τὸ πλεῖον αὐτοῦ ἐν ἀγγείῳ τινὶ ἐκκενώσαντες, ἀγκίστροις τὸν ἐρυθροειδῆ περιέλωμεν· ὅσῃ μάλιστα τὸ λεπτότατον αὐτοῦ μέρος. τοῦ ἐντεῦθεν δὲ ὁ μὲν Ἄντυλλος ῥαφαῖς. καὶ τῇ ἐναίμῳ θεραπείᾳ χρῆται. οἱ δὲ νεώτεροι τῇ συσαρκωτικῇ καλουμένῃ ἀγωγῇ. εἰ δὲ ὁ δίδυμος εὑρεθείη ἕτερον τινὰ κάκωσιν ἔχων, ἀφαιρετέος. τὰ ὅπλα τὰ ζῶντα κρεμαστῆρι βρόχῳ, διαλαβόντες, αὐτὸν τὸν κρεμαστῆρα διατέμνοντες ἐξελεῖν τὸν δίδυμον. καὶ ἐπὶ τῶν διπλῶν τὸν αὐτὸν τρόπον διπλᾶς ἐνεργήσωμεν. τὰς διαιρέσεις ἑκατέρωθεν τὰ πρὸς βουβῶνας μέρη τοῦ ὀσχέου ταπεινώσαντες. μετὰ δὲ ταῦτα καθέντες πυρῆνα σμίλης διὰ τῆς διαιρέσεως κάτω πρὸς τὸ πέρας τοῦ ὀσχέου, δι' αὐτοῦ τε τὸν ὄσχεον κυρτώσαντες ἐπ' ἄκμονος σμιλίῳ τὴν κατὰ τὴν ὑπόρρυσιν παρέχωμεν τομήν. ἵνα καὶ οἱ θρόμβοι τοῦ αἵματος καὶ τὸ πύον δι' αὐτῆς ἐκκρίνοιτο. δι' αὐτῆς δὲ τοῦ πυρῆνος τῆς σμίλης τὸν λημνίσκον πρὸς τὴν ἄνω διαίρεσιν διεκβάλλωμεν καὶ περιαποδήσαντες τοὺς μοτώσαντας, ἔρια ἐλαίῳ βρεχθέντα διὰ τῆς τομῆς κάτω πρὸς τὸν δίδυμον ἐκβαλοῦμεν. ἔξωθεν τε, ἄλλα ἔρια ἐν ἐλαίῳ βραχέντα τῷ ὀσχέῳ ἀπὸ γαστρίων καὶ βουβώνων περιτείνωμεν τε καὶ ταῖς ψόαις ἐπιβάλλωμεν. καὶ πτύγμα διπλοῦν ἐπὶ τούτοις ἐπιπλάσαντες. ἐπιδήσαντές τε τῷ ἀξαστηλῷ, καὶ τοῖς ἁρμοδίοις ἐπιδέσμοις. ἀνακλίνομεν τὸν ἄνθρωπον. ἀποβάλλοντες ἔρια τῷ ὀσχέῳ, διὰ τὸ ἀναπαύεσθαι, καὶ τὸ δέρμα αὐτοῖς ἐφαπλώσαντες, μολυνθὲν εἰς ἀποδοχὴν τῶν ἐπιβρόχων. ἐπιβρέχωμεν δὲ ἐλαίῳ θερμῷ ἄχρι τῆς τρίτης ἡμέρας. μεθ' ἣν λύσαντες δεῖ ἐν μὲν τῷ τραύματι τῷ τε ἐσφαιρωμένῳ ἐμμότῳ χρῆσθαι, τὸν λημνίσκον διὰ τῆς χώρας ἀλλάττοντα. ἔξωθεν δὲ πάλιν τὰς ἐμβροχὰς ἐπιβλητέον διὰ τὴν φλεγμονήν, ἄχρι τῆς ζ΄. μεθ' ἣν μοτοφυλακίῳ φαρμάκῳ χρησόμεθα. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἕλκους ἀνακάθαρσιν, καὶ μετρίαν σάρκωσιν ἤδη λοιπὸν καὶ λαχμένων αὐτῶν, τὸν λημνίσκον ἀφαιρετέον, καὶ τῇ λοιπῇ τῆς θεραπείας ἀκολουθίᾳ, καθ' ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται χρηστέον. εἰ δὲ φλεγμονή τις ἢ αἱμορραγία ἢ τι τῶν τοιούτων ἐπιγένηται μεταξύ. κατάλληλα δεῖ πρὸς ἕκαστον ἀπαντᾶν. ἵνα μὴ παλιλλογῶμεν. εἰ δὲ καύσει μᾶλλον ἐπὶ τῶν ὑδροκηλικῶν ὡς τοῖς νεωτέροις δοκεῖ παραλαμβάνοιμεν, πάντα τὰ πρὸ τῆς χειρουργίας καὶ μετὰ τὴν χειρουργίαν ἁρμόδια πρακτέον. καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ χειρουργίᾳ. χωρὶς μόνον τοῦ σιδήρου τέμνειν. καὶ τῆς καθ' ὑπόρρυσιν διαιρέσεως. πυρώσαντες τοίνυν δύο ἢ τρεῖς τῶν γαμμοειδῶν καυτήρων, καὶ μαχαιρωτὸν ἕνα, πρῶτον μὲν τὸν ὄσχεον, τοῖς γαμμοειδέσι κατὰ μέσον διακαύσωμεν. κοπαρίῳ δὲ ἢ τῷ φλεγμίστρῳ τοὺς ὑμένας διακρίνοντες, τῷ μαχαιρωτῷ δὲ τούτους καυτῆρι ὡς πρὸ διατέμνοντες καύσωμεν. γυμνωθέντα δὲ τὸν ἐρυθροειδῆ χιτῶνα. λευκὸς δὲ καὶ στιλπνὸς ὢν ῥᾷστα γινώσκεται. τῷ ἄκρῳ τοῦ γαμμοειδοῦς διακαύσαντες τὸ ὑγρὸν ἐκκρίνωμεν. καὶ μετὰ ταῦτα γυμνωθέντα αὐτὸν ἀγκίστροις ἀνατείναντες τῷ μαχαιρωτῷ καυτῆρι ἕλωμεν.

Περὶ σαρκοκήλης καὶ πωροκήλης. ξγ΄.

Σάρξ κατά τι μέρος γινομένη τῶν τὸν ὄσχεον καταπλεκόντων σωμάτων τὸ σαρκοκηλικὸν ἐργάζεται πάθος. γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ ἄδηλον αἰτίαν. ἐρευματισθέντος τοῦ διδύμου. καὶ σμιρεωθέντος ἢ ἐμπληγῆς ἢ δι' ἀπείρου μετὰ κηλοτομίαν θεραπείας. παρέπεται δὲ καὶ τούτοις ὁ μὲν χροιὰ ἅμα σκληρότητι. σκιρρώδους δὲ ὄντος τοῦ ὄγκου ἀχροιά τε καὶ ἀναισθησία. κακοήθους δὲ πόνοι συγμαστώδεις. χειρουργοῦντες τοίνυν σχηματίσωμεν ὡς καὶ πρῶτον παρέδοται· καὶ διέλωμεν ὡσαύτως. καὶ εἰ μὲν κατὰ συσσάρκωσιν διδύμου τὸ πάθος ὑπάρχῃ καὶ δαρτὸν καὶ ἐρυθροειδῆ ὁμοίως διέλωμεν. ἔπειτα τὸν δίδυμον ἀνατείναντες, καὶ τοῦ ἐρυθροῦ ἔξω κομίσαντες διαπείραντες τὸν κρεμαστῆρα τῶν ἀγγείων. τὰ μὲν ἀγγεῖα διασφίγξωμεν, τὸν δὲ κρεμαστῆρα διακόψωμεν. τὸν δὲ συσσαρκωθέντα δίδυμον ὡς ἀλλότριον ἐκβαλοῦμεν. εἰ δὲ περί τινα τῶν χιτώνων ἢ τῶν ἀγγείων ἡ συσσάρκωσις γίνεται διελόντες τὸν ὄσχεον καὶ τοὺς ἀποκειμένους ὑμένας τῇ σαρκί, πᾶν τὸ σεσαρκωμένον περιέλωμεν. εἰ δὲ ὑπὸ τῇ βάσει πρόσφυσις σαρκώδης περιελόντες τὰ πέριξ αὐτῆς καὶ τὸν δίδυμον αὐτῇ συνεξελοῦμεν. ἀδύνατον δὲ χωρὶς αὐτῆς μένειν τὸν δίδυμον. οἱ δὲ πῶροι κατά τε τὸν δίδυμον καὶ κατὰ τὸν ἐρυθροειδῆ συνίστανται τῇ τε ἀντιτυπίᾳ τῇ πολλῇ καὶ σκληρότητι καὶ τῇ ἀνωμαλίᾳ σαρκοκήλης τε καὶ ὑδροκήλης διακρινόμενοι. καὶ τούτους οὖν χειρουργητέον ὡς καὶ τὴν σαρκοκήλην.

Περὶ κιρσοκήλης καὶ πνευματοκήλης. ξδ΄.

Τὰ μὲν κατὰ τὸν ὄσχεον ἢ τοὺς δαρτοὺς ἀγγεῖα κιρσούμενα κιρσοὺς ἁπλῶς ὀνομάζουσι. τὰ δ' ἄλλα τὰ φέροντα τὸν δίδυμον ἐὰν ἀποκιρσωθῇ, κιρσοκήλην τὸ πάθος προσαγορεύουσι. τὰ δὲ σημεῖα τούτων εὔδηλα. σύστασις τε ὄγκου ἑδραία καὶ σκολιὰ κατὰ ποσὸν βοτρυοειδὴς καὶ χάλασμα τοῦ διδύμου προφαίνεται. καὶ ἄλλαι τινὲς δυσεργίαι, μάλιστα ἐν δρόμοις καὶ γυμνασίοις. καὶ ὁδοιπορίαις. χειρουργοῦμεν δὲ αὐτούς, οὕτως. μετὰ τὸν ἀνάρροπον σχηματισμὸν διαψηλαφήσαντες τὸν ὄσχεον, τὸν μὲν κρεμαστῆρα εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπωσόμεθα. εὔγνωστος τε ἔστι καὶ λεπτότερος τῶν ἀγγείων καὶ στερρότερος καὶ ἀντιτυπώτερος ὡς ἂν καὶ ἰσχυρός. καὶ ὁ κάμνων δὲ ἀλγεῖ κατὰ τὴν θλῖψιν αὐτοῦ. καὶ πρὸς τῷ καυλῷ παραγιγνόμενος

γίας σήσαντες ἔρια ἢ πτύγματα ἐν ἐλαίῳ βρέξαντες ἐπιθήσομεν. καὶ τοῖς λιθικοῖς ἤγουν διάσκαλίσιν ἐπιδέσμοις χρησώμεθα. εἰ δὲ πῶς αἱμορραγὴς εἴη, πτύγμα ἐπιβλητέον ἀπὸ ὀξυκράτου ἢ ὑδρορροδίνου. καὶ ἀνακλίναντες τὸν κάμνοντα συχνότερον ἐπιβρέχομεν. κατὰ δὲ τὴν τρίτην λύσαντες ὑδρελαίῳ τε πολλῷ καταιονίζοντες, ἐμμότῳ τῷ τετραφαρμάκῳ χρησώμεθα. συχνότερον αὐτὸν εὐθὺ λύοντες καὶ θερμαίνοντες διὰ τὴν ἐκ τοῦ οὔρου δριμύτητα. εἰ δὲ φλεγμονή τις ἐπιγένηται, τοῖς πρὸς ταύτην καταπλάσμασί τε καὶ καταντλήμασι χρησώμεθα. καὶ εἰς τὴν κύστιν ἐνήσωμεν ῥόδινον ἢ χαμαιμήλινον ἢ βούτυρον. εἰ μή τις ἡμᾶς φλεγμονὴ κωλύοι. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ νομώδης ἢ ἄλλως ῥυπώδης ἢ κακοήθης γένηται τὸ ἕλκος, πρὸς ἕκαστα κατάλληλα ἁρμοσώμεθα. ἀφλεγμάντου δὲ γινομένου τοῦ ἕλκους, λούσαντες αὐτὸν, τῇ διὰ χυλῶν ἐμπλάστρῳ χρησώμεθα κατά τε τὴν ἕδραν καὶ τοῦ ὑποχονδρίου. παρέλκει δὲ τὸν τῆς θεραπείας καιρὸν τοὺς μηροὺς ἅμα χρὴ διαγκᾶν πρὸς τοῖς ἐνθήμασιν ὑποκειμένων. εἰ δὲ μικρὸς ὑπάρχων ὁ λίθος ἐμπίσοι τῷ καυλῷ καὶ μὴ δύναιτο ἐξουρηθῆναι. τὴν ποσθὴν ἰσχυρῶς εἰς τοὔμπροσθεν ἀποτείνομεν. εὐθὺ δήσωμεν αὐτὴν κατὰ τὸ ἄκρον τῆς βαλάνου. διαδήσωμεν δὲ καὶ ὄπισθεν τοῦ αἰδοίου τὸν καυλὸν πρὸς τὸ πέρας τὸ πρὸς τῇ κύστει τὴν διάσφιγξιν ἐπιβάλλοντες, κἄπειτα διέλωμεν κάτω τὸν λίθον κατὰ τὸ ἐπικείμενον αὐτοῦ τοῦ λίθου. καὶ μέψαντες δὲ τὸν καυλὸν δι᾽ ἐκβαλοῦμεν τὸ λιθίδιον. καὶ λύσαντες τοὺς δεσμοὺς ἐκθρομβώσωμεν τὸ ἕλκος. ὁ μὲν οὖν ὄπισθεν ἐπιβέβλητο δεσμὸς διὰ τὸ μὴ παλινδρομῆσαι τὸν λίθον ὀπίσω. ὁ δὲ ἔμπροσθεν ἵνα μετὰ τὴν τοῦ λίθου κομιδὴν λυομένης τῆς ποσθῆς αὐτὰ ναρθήκων τὸ δέρμα καλύψῃ τὴν διαίρεσιν.

Περὶ τῶν περὶ τοὺς διδύμους σωμάτων. ξα.

Εἰς τὴν περὶ τῶν κηλοτόμων διδασκαλίαν συμβαλλομένους τῶν περὶ τοὺς διδύμους σωμάτων τοὺς ὅρους πρότερον ὑπογράφομεν. αὐτὸς μὲν οὖν ὁ δίδυμος. οὐσία ἐστὶν ἀδενώδης καὶ ψαφαρὰ πεποιημένη εἰς τὴν τοῦ σπέρματος γόνιμον δύναμιν. οἱ δὲ παραστάται καὶ κρεμαστῆρες ὀνομαζόμενοι, ἐκφύσεις εἰσὶ τῆς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ μήνιγγος σὺν φλεψὶν ἀρτηρίαις ἔσω ἐν τοῖς διδύμοις καθήκουσαι. δι᾽ ὧν ἡ τοῦ σπέρματος εἰς τὸ αἰδοῖον γίνεται πρόεσις. τὰ σπερματικὰ δὲ ἀγγεῖα, φλέβες εἰσὶν ἀπὸ τῆς κοίλης φλεβὸς εἰς τοὺς ὄρχεις ἑλικοειδῶς φερόμεναι. δι᾽ ὧν οἱ δίδυμοι τρέφονται ἑλικοειδὴς τε ἐστὶ χιτὼν νευρώδης τὴν φύσιν. κατὰ μὲν τὰ κυρτὰ καὶ ἔμπροσθεν τοῦ διδύμου ἀπόλυτος. κατὰ δὲ τὰ κοῖλα καὶ ὄπισθεν προσπεφυκὼς αὐτῷ ἐκ τοῦ περιτοναίου τὴν γένεσιν ἔχων χιτῶνος. τὸ δὲ μέρος ἐστὶ καθὸ προσπέφυκε τῷ διδύμῳ. ἐπιθέσιν πρόσφυσιν ὀνομάζουσι. δαρτοὶ δέ εἰσιν οἱ κολλῶντες ὑμένες τὸ ἔξωθεν δέρμα πρὸς τὸν ἐρυθροειδῆ χιτῶνα προσπεφυόμενοι αὐτῷ, καθὰ μέρη κἀκεῖνος ὄπισθεν τῶν διδύμων προσφύεται. ἔστι δὲ αὐτὸ τὸ ἔξωθεν ῥυσσὸν δέρμα περιβεβλημένον τοῖς ὄρχεσιν ὄσχεος προσαγορεύεται.

Περὶ ὑδροκήλης. ξβ.

Ἀργὸν ὑγρὸν συλλεγόμενον περὶ τὸ μέρος τῶν τὸν ὄσχεον διαπεπληκότων σωμάτων. ὄγκον τε ἀπεργαζόμενον αἰσθητὸν, ταύτης τῆς ὀνομασίας τετύχηκεν. συνίσταται μὲν οὖν ὡς τὰ πολλὰ τὸ ὑγρὸν, ἐν ἐρυθροειδεῖ περὶ τὸν δίδυμον εἰς τοὔμπροσθεν μέρος. καθ᾽ ὃ μάλιστα χωρίζεται τοῦ διδύμου ὁ ἐρυθροειδής. σπανίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξωτέρω τοῦ ἐρυθροειδοῦς ὑμέσι τὸ πάθος συνίσταται. πολλάκις δὲ ἐν ἰδίῳ χιτῶνι περιέχεται τὸ ὑγρόν. καὶ καλοῦσιν οἱ χειρουργοὶ ἐστὶ τὸ πάθος ἐν ἐπιγεννητῷ. ἐν μὲν οὖν διὰ προηγουμένην αἰτίαν, ἢ δι᾽ ἀσθένειαν τῶν μορίων τὸ πάθος συστείη, τὸ λεπτὸν τροφῆς προσφερόμενον αἷμα εἰς ὑδατώδη ἢ ὀρρώδη ἀργὸν οὐσίαν μεταβάλλεται. εἰ δὲ διὰ πληγὴν, αἱματώδης ἢ ζυτώδης οὐσία περιέχεται. κοινὸν μὲν οὖν σημεῖον ὄγκος ἐστὶν ἀνώδυνος μόνιμος κατὰ τὸν ὄσχεον καθ᾽ ὅλον δή ποτε πιεζόμενον οὐκ ἀφανιζόμενος. ἀλλ᾽ εἴκων μὲν εὐθὺ τῶν ὀλίγον ἐχόντων τὸ ὑγρόν. οὐκ εἴκων δὲ εὐθὺ τῶν πολύ. καὶ ἐφ᾽ ὧν μὲν ἐν ἐρυθροειδεῖ συνέστη τὸ ὑγρὸν. ὁ ὄγκος περιφερής ἐστι μικροῦ ὑπομήκης καθάπερ ᾠόν. καὶ τούτοις ὁ δίδυμος ἄδηλός ἐστι. διά τε πανταχόθεν περιπλεόμενος. ἐν δὲ ἐκτὸς τοῦ ἐρυθροειδοῦς ὑπὸ τοῖς δαρτοῖς ἐστὶ δι᾽ ἐλάττων ὑποπίπτει σωμάτων. ἐν ἐπιγεννητῷ δὲ τοῦ ὑγροῦ συστάντος διὰ τὴν ἁπανταχόθεν συστροφὴν καὶ σφαίρωσιν, ὁ ὄγκος ἕτερον διδύμου παρέχεται φαντασίαν. καὶ εἰ μὲν ὑδατῶδες εἴη τὸ ὑγρὸν, ὁ μάχρους ὁ ὄγκος διαυγάζεται. εἰ δὲ φυσῶδες ἢ αἱματῶδες ἢ ἐρυθρὸς ἢ πελιδνὸς φαίνεται. εἰ δὲ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι τοῦ ὀσχέου τὰ σημεῖα ταῦτα φανείη, δικήλους τούτους εἶναι ἴσθι. χειρουργοῦμεν δὲ ἐστὶ τὸν τρόπον. ψιλώσαντες τὴν ἥβην καὶ τὸν ὄσχεον εἰ μὴ παῖς ᾖ. κατακλίνωμεν αὐτὸν ὕπτιον ὑπὸ βάθρα, ἐπιβάλλοντες τοῖς μὲν πυγαίοις, πολύπτυχόν τι ῥάκος. τῷ δὲ ὀσχέῳ ἀπόρροον δίμηγα θῇ. καὶ καθέντες ὑπὸ διεστώτων τῶν κάμνοντος. ὑπηρέτην κελεύσωμεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τοῦ κάμνοντος καθεσθέντι. τό τε αἰδοῖον ἀποτείνειν εὐθὺ θάτερα. καὶ τὸ δέρμα τοῦ ὀσχέου πρὸς τὸ ἐπιγάστριον ἐπιτείνειν. αὐτοὶ δὲ λαβόντες σμίλην διέλωμεν τὸν ὄσχεον ἀπὸ τοῦ μέσου κατὰ μῆκος, ἄχρι πλησίον τῆς ἥβης εὐθυτενῆ τὴν διαίρεσιν παρέχοντες παράλληλον τῇ διχοτομούσῃ τὸν ὄσχεον γραμμῇ. διαιροῦντες τέως τὸν ἐρυθροειδῆ. ἐν ἐπιγεννητῷ δὲ τοῦ ὑγροῦ ὄντος καθ᾽ ὃ ἡ κορυφὴ τοῦ ἐπιγεννητοῦ διασημαίνει χιτῶνος. κἀκεῖ τὴν διαίρεσιν ἐμβαλοῦμεν. ἀγκίστρῳ δὲ τὰ χείλη τῆς τομῆς διαστήσαντες. τῷ τε ὑδροκηλικῷ κοπαρίῳ. καὶ τῷ σμιλίῳ τὸν

λίφ τὸν

Περὶ θύμων τῶν ἐν αἰδοίοις. νη.

Οἱ θύμοι, σαρκώδεις εἰσὶν ὑπεροχαί, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς βαλάνου, ποτὲ δὲ ἐπὶ τῆς πόσθης συνιστάμεναι. τούτων δὲ οἱ μέν εἰσι κακοήθεις, οἱ δὲ οὔ. τοὺς μὲν οὖν εὐήθεις ἀποξύειν ἀκμῇ σμιλίου προσήκει, καὶ τὴν χαλκίτιν ἐπιπάττειν. ἐπὶ δὲ τῶν κακοήθων, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν, καύσει χρηστέον. εἰ δὲ κατὰ ἀλλήλων ἐν τῇ πόσθῃ γένωνται θύμοι, οἱ μὲν ἔνδον αὐτῆς, οἱ δὲ ἐκτός, χρὴ μὴ πᾶσιν αὐτοῖς ἀθρόως ἐπιχειρεῖν, ὅπως μὴ λάθωμεν τὴν πόσθην διατέμνοντες λεπτὴν οὖσαν· ἀλλὰ πρῶτον ἀφαιρεῖν τοὺς ἔνδον, καὶ μετὰ τὴν ἀφούλωσιν αὐτῶν, τότε καὶ τοὺς ἐκτὸς ἐπιχειρεῖν. τινὲς δὲ τῶν νεωτέρων ψαλίδι αὐτοὺς ἀποκείραντες, ἱππείᾳ τριχὶ ἀποδήσαντες ἐθεράπευον. ὥσπερ ἄλλοι ψυχροκαυτηρίῳ τούτους ἀποκαίουσιν.

Περὶ καθετηρισμοῦ καὶ κλυσμοῦ κύστεως. νθ.

Ἀπολειφθέντος οὔρου κατὰ τὴν κύστιν διά τινα ἔμφραξιν, ἤτοι ἀπὸ θρόμβων ἢ λίθων, ἢ ἄλλην αἰτίαν τινά, χρησώμεθα καθετηρισμῷ πρὸς κομιδὴν τοῦ περιττοῦ. λαβόντες οὖν πρὸς ἡλικίαν καὶ γένος ἁρμόζοντα καθετῆρα, εὐωδιάσωμεν αὐτόν. ὁ δὲ τοῦ εὐωδιασμοῦ τρόπος τοιοῦτός ἐστιν. ἔριον σμικρὸν λίνῳ δήσαντες κατὰ τὴν μεσότητα, τὸ λινόν τε δι' ὀξυχρίου διαγαγόντες διὰ τῆς τοῦ καθετηρίου σύριγγος, τὸ ἔριον ἐφαρμόσωμεν τῷ τρήματι τῷ πρὸς τῷ πυρῆνι τοῦ καθετῆρος. καὶ ψαλίσαντες τὰ ὑπερέχοντα τοῦ ἐρίου, καθήσωμεν εἰς ἔλαιον τὸν καθετῆρα, τὸν δὲ κάμνοντα σχηματίσαντες εἰς καθέδριον, προσκαταντλήσαντες, εἰ μή τι κωλύοι. λαβόντες τε τὸν καθετῆρα, καθήσωμεν ἐπ' εὐθείας πρῶτον ἄχρι βάσεως τοῦ καυλοῦ. κἄπειτα τὸ αἰδοῖον, ἀνακλάσωμεν, ὡς πρὸς τὸν ὀμφαλόν. καὶ γὰρ ἀπὸ τούτου τοῦ μέρους σκολιὸς ὑπάρχει τῆς κύστεως ὁ πόρος. κἄπειθ' οὕτως τὸν καθετῆρα προσοίσωμεν. ἐπειδὰν δὲ κατὰ τὸν περίναιον πλησίον τῆς ἕδρας γένηται, πάλιν τὸ αἰδοῖον ἐγκειμένου τοῦ ὀργάνου καταγνάμψωμεν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπάγοντες σχῆμα. ἀπὸ γὰρ τοῦ περιτοναίου τῆς κύστεως ὁ πόρος ἄνω τείνει. προσεμβιβάσωμέν τε τὸν καθετῆρα, ἕως τὴν κύστιν κατεμβατήσῃ. μετὰ δὲ τοῦτο ἐπισπασώμεθα τὸ ἐγκείμενον τῷ καθετῆρι λινόν, ἵνα τῷ ἐρίῳ συνεφελκόμενον τὸ οὖρον ἐπακολουθήσῃ καθάπερ ἐπὶ τῶν συμφώνων γίνεται. τοιοῦτος μὲν ὁ τῆς καθέσεως τρόπος. ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἑλκωθεῖσαν κύστιν δεόμεθα κλύζειν, εἰ μὲν ὠτικοὶ κλυστῆρες δύναιντο παραπέμπειν τὸ ἔνεμα, ἐκείνοις χρησώμεθα κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον παραπέμποντες αὐτούς. εἰ δὲ μὴ δυνατὸν εἴη, τῷ καθετῆρι προσαρμώσαντες τὸ δέρμα, ἢ κύστιν βοείαν, διὰ τῆς τοῦ καθετῆρος ἐνέσεως ἐγκλύσωμεν.

Περὶ λιθιάσεως. ξ.

Τῆς τῶν λίθων γενέσεως τὴν αἰτίαν, καὶ ὅτι τοῖς μὲν παισίν, ἐν τῇ κύστει μᾶλλον, τοῖς δὲ προήκουσιν ἐν τοῖς νεφροῖς οἱ λίθοι γεννῶνται, δι' ἑτέρων ἤδη λέξαντες ἐπὶ τὸν τῆς λιθοτομίας χωρήσωμεν τρόπον, τὰ σημεῖα πρότερον τῶν ἐν τῇ κύστει προτάξαντες λίθων. οὐρούντων μὲν οὖν ἔκκρισις ὑδατώδης αὐτοῖς γίνεται, ὑπόστασίς τε ψαμμώδης ἐν αὐτοῖς, καὶ κνηθομένοις συνεχῶς τὸ αἰδοῖον χαλώμενόν τε καὶ αὖθις ἐντεινόμενον ἀλόγως. ὅτι δὴ καὶ ψηλαφοῦσιν αὐτὸ συχνῶς ἐρεθιζόμενα καὶ μάλιστα τὰ παιδία. ἐν δὲ τῷ τραχήλῳ τῆς κύστεως ἐμπίπτοντος τοῦ λίθου, καὶ ἰσχουρία ἐξαίφνης γίνεται. τῶν δὲ λιθοτομουμένων, παῖδες μέν, ἄχρι τεσσαρεσκαίδεκα ἐτῶν εὐθεράπευτοι διὰ τὴν τῶν σωμάτων μαλακότητα. γέροντες δὲ δυσθεράπευτοι, διὰ τὸ δυσελκὲς τοῦ σώματος. αἱ δὲ μεταξὺ τούτων ἡλικίαι, καὶ κατὰ τοῦτο μέσως πως ἔχουσι. καὶ πάλιν εὐθεράπευτοι μὲν οἱ μείζονας ἔχοντες λίθους, ὅτι τὰς φλεγμονὰς ἠθόθησαν. δυσθεράπευτοι δὲ οἱ μικροτέρους διὰ τὰ ἐναντία. τούτων οὕτως ἐχόντων ἐπὶ τὴν χειρουργίαν ἐρχόμενοι τῇ διασείσει χρησώμεθα πρότερον ποτὲ μὲν δι' ὑπηρετῶν, ποτὲ δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ κάμνοντος πηδῶντος ἀφ' ὑψηλοῦ τινος. ἵν' ὁ λίθος ὑποβιβασθείη πρὸς τὸν τράχηλον τῆς κύστεως. ἔπειτα σχηματίσωμεν αὐτὸν ὥσπερ ὀρθοκαθήμενον τὰς χεῖρας ὑπὸ τοὺς ἰδίους ἔχοντα μηρούς. ὅπως εἰς ὀλίγον χωρίον ἡ κύστις ὑποδράμῃ. εἰ μὲν οὖν ἁπτομένοις ἡμῖν ἔξωθεν ὁ λίθος ὑποπίπτει κατὰ τὸν περίναιον ὑπὸ τῆς διασείσεως ἐκπεσών, πρὸς τὴν χειρουργίαν αὐτόθεν τρεπόμεθα. εἰ δὲ μὴ ὑποπίπτοι, τὸν λιχανὸν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς δάκτυλον εἰ παιδίον τὸ νοσοῦν ἢ καὶ τὸν μέσον, ἐὰν τελειότερον ἀναλείψαντες ἐλαίῳ καθίσωμεν εἰς τὴν ἕδραν. καὶ ὑπτίοις τοῖς δακτύλοις διερευνῶντες, ὑποπεσόντα τε τὸν λίθον κατὰ μικρὸν μετάγοντες εἰς τὸν τράχηλον τῆς κύστεως σφηνώσωμεν καὶ τῷ δακτύλῳ ἢ τοῖς δακτύλοις ὠθοῦντες αὐτὸν πρὸς τοὐκτὸς ἐσφηνωμένον, ὑπηρέτῃ τε προστάξαντες θλίβειν ταῖς χερσὶν τὴν κύστιν, ἑτέρῳ κελεύσωμεν ὑπηρέτῃ, διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἔχειν ἄνω τοὺς διδύμους, τῇ ἑτέρᾳ δὲ τὸν περίναιον ἀποτείνειν ἐπὶ θάτερα τῆς δοθησομένης τομῆς. αὐτοί τε λαβόντες τὸ καλούμενον λιθότομον μεταξὺ μὲν τῆς ἕδρας καὶ τῶν διδύμων, μὴ κατὰ μέσου δὲ τοῦ περιναίου, ἀλλ' ἐπὶ θάτερα πρὸς τῷ ἀριστερῷ πυγαίῳ λοξὴν τὴν διαίρεσιν ἐμβαλοῦμεν κατ' ἐπικύρτου τοῦ λίθου τέμνοντες. ὥστε τὴν τομὴν ἔξωθεν εὐρυχωρίαν ἔχειν. ἔνδοθεν δὲ μὴ πλέον, ἢ ὥστε τὸν λίθον δυνηθῆναι δι' αὐτῆς ἐκπεσεῖν. ἔσθ' ὅτε γὰρ διὰ τῆς ἐπερείσεως τῶν κατὰ τὴν ἕδραν δακτύλων ἢ δακτύλου ἅμα τῇ τομῇ καὶ χωρὶς ἀναβολῆς χαλιέντος ὁ λίθος ἐκπηδᾷ. εἰ δὲ μὴ ἐκπηδήσοι τῇ διὰ τοῦ λιθουλκοῦ ἀναβολῇ τοῦτον ἐξελῶμεν. μετὰ δὲ τὴν τοῦ λίθου κομιδὴν τοῖς διαμαύνης λιβανωτοῦ καὶ ἅλες καὶ συμφύτου ἢ καὶ μίσυος καὶ τῶν ὁμοίων. ἰσχαίμοις ξηροῖς τὴν αἱμοῤῥα-

πειτα δεσμοῦσί τις μαλακῷ τινὶ ὀθονίῳ πέριξ τὴν πόσθην, δηλονότι μεσολαβουμένου τινὸς ὀθονίου κατὰ τὴν γωνίαν ὑποδερμὶς ὑπὲρ τοῦ μὴ συμφυῆναι τὴν πόσθην τῇ βαλάνῳ. ταῦτα μὲν μᾶλλον Ἄντυλλος. ἀποδέχεται τὸν τρόπον πλατυκώτερον αὐτὸν ἐξηγούμενος. ἡμεῖς δὲ κεφαλαιωδῶς μόνον εἰπεῖν ἠρκέσθημεν. ὅτι κατὰ τὸ σπάνιον ἐν τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης ἡ τοιαύτη ἐπιζητεῖται χειρουργία. διὰ τὸ μήτε δυσεργίαν τινὰ τὸ πάθος ἐμποιεῖν, μήτε τοσαύτην ἀπρέπειαν ὡς ταύτης μᾶλλον τινὰ τὴν διὰ τῆς χειρουργίας ὑφίστασθαι βάσανον.

Περὶ ὑποσπαδιαίων. νδ΄.

Πολλοῖς ἐκ γενετῆς ἡ βάλανος οὐ τέτρηται. ἀλλ' ὑπὸ τὸ κυνὶ καλούμενον κατὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τῆς βαλάνου, τὸ τρῆμα ἐστίν. ἐντεῦθεν οὔτε οὐρεῖν εἰς τοὔμπροσθεν δύνανται, εἰ μὴ πάνυ τὸ μόριον ἀνακλάσωσιν ὡς πρὸς τὸ ἦτρον. οὔτε τεκνοποιεῖν. τοῦ σπέρματος αὐτοῖς, εἰς τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας ἐξακοντίζεσθαι μὴ δυναμένου. πρὸς δὲ τούτοις, καὶ ἀπρέπειαν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐμποιεῖ τὸ πάθος. πάντων οὖν ἁπλούστατός τε καὶ ἀκινδυνότατός ἐστιν ὁ κατὰ ἀποκοπὴν τῆς χειρουργίας τρόπος. τοίνυν σχηματίσαντες τὸν κάμνοντα ὕπτιον, ἔπειτα ἀνατείνοντες τὴν βάλανον διὰ τῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἰσχυρῶς, εἶτα ἀκμῇ σμιλίου τὴν βάλανον κατὰ τὴν στεφάνην ἀποτέμνομεν. οὐ λείαν ποιοῦντες τὴν ἀποτομήν, ἀλλὰ περιγλυφῇ ὁμοίαν. ὥστε κατὰ μέσον τινὰ ἐξοχὴν φαίνεσθαι βαλανοειδῆ. ἐπειδὴ πολλάκις αἱμορραγία γίνεται. εἰ μὲν οἷόν τε διὰ τῶν ἰσχαίμων αὐτὴν στήσωμεν. εἰ δὲ μή, τῇ διὰ τῶν λεπτῶν καυτηρίων χρησώμεθα καύσει.

Περὶ φιμοῦ. νε΄.

Διπλὸν τῆς φιμώσεως αἴτιον γίνεται. ποτὲ μὲν γὰρ ἡ πόσθη καλύψασα τὴν βάλανον, ἀποσύρεσθαι πάλιν ἀδυνατεῖ. ποτὲ δὲ ἀπαχθεῖσα ὀπίσω, οὐκέτι ἐπάγεται. ταῦτα τὸ εἶδος ἰδίως παραφίμωσις προσαγορεύεται. ἡ μὲν οὖν πρώτη διαφορὰ γίνεται ἤτοι δι' οὐλὴν ἐν τῇ πόσθῃ γενομένην. ἢ διὰ σαρκὸς πρόσφυσιν. ἡ δὲ δευτέρα ἐν ταῖς τῶν αἰδοίων φλεγμοναῖς ἀποτελεῖται. ὁπότ' ἂν ἀπαχθέντος τοῦ δέρματος ὀπίσω ἡ βάλανος ἀνοιδήσασα μηκέτι ἐπιδέχηται τὴν πόσθην. εἰ μὲν οὖν τὸ πρῶτον εἶδος τῆς φιμώσεως αἴτιον γίνοιτο. χειρουργήσωμεν αὐτὸ τόνδε τὸν τρόπον. μετὰ τὸ σχηματίσαι τὸν πάσχοντα, οἰκείως ἐπισπασάμενοι τὴν πόσθην εἰς τοὔμπροσθεν, καθήσωμεν ἀγκιστράρια τρία ἢ τέσσαρα, εἰς αὐτὴν τὴν ἄκραν. καὶ δόντες ὑπηρέταις διακρατεῖν, ἐπιβλέψωμεν ἐφ' ὅσον οἷόν τε διατείνειν καὶ ἀνοίγειν αὐτήν, ἔπειτα ἐὰν ἐξ οὐλῆς ἡ ἔξω συνδρομὴ γένοιτο, φλεβοτόμῳ ἢ σκολοπομαχαιρίῳ ἐκ τῶν ἔνδοθεν μερῶν διαιρῶμεν τὴν πόσθην ἐν τρισὶν ἢ τέσσαρσι τόποις ποιούμενοι τὰς διαιρέσεις κατὰ τὰ ἔνδοθεν μέρη. εὐθυτενεῖς τε. καὶ ἴσον ἀπ' ἀλλήλων διεστώσας. ἔστι δὲ διπλῆ κατὰ τὴν βάλανον ἡ πόσθη. τὸ οὖν ἐν αὐτῇ σῶμα ἔνδοθεν μέρους δηλοῦμεν. οὕτω γὰρ τὸ ἀγκύλιον. τὸ ἐκ τῆς οὐλῆς γεγονὸς διαλύσαντες, ἐπάξωμεν τὴν πόσθην. εἰ δὲ σὰρξ προσπεφυκυῖα ἐκ τῶν ἔνδοθεν μερῶν ἐργάζοιτο τὴν φίμωσιν. κατὰ τῆς σαρκὸς πάσης τὰς ἐγχαράξεις τάξωμεν ἀποσύραντες τὴν πόσθην. τὰς δὲ μεταξὺ τῶν διαιρέσεων ὑπεροχὰς τῆς σαρκὸς ξύσωμεν. μετὰ δὲ ταῦτα μολίβδινον σωληνάριον περιβαλοῦμεν τῇ βαλάνῳ πάσῃ κατειλίσσοντες αὐτὴν ἐξηρασμένῃ παπύρῳ. ἐχέτω δὲ πάντη ἴσον τὸ σχῆμα ὁ σωλήν. οὕτω γὰρ διὰ τὴν τοῦ σωλῆνος περίθεσιν κωλυθήσεται συμφυῆναι πάλιν ἐπαχθεῖσα ἡ πόσθη. ἐν διαστάσει φυλαττομένη ὑπό τε τοῦ μολίβδου καὶ τῆς κατειλιμμένης παπύρου. ἀνοιδοῦσα γὰρ ἐκ τῆς διαβροχῆς ἔτι μᾶλλον διΐστησι τὸ δέρμα. ταῦτα οὖν ποιοῦμεν. εἴτε δι' οὐλὴν εἴτε δι' ἔκφυσιν σαρκὸς φιμώσεως γενομένης. χειρουργήσαιμεν. εἰ δὲ ἡ λεγομένη παραφίμωσις γένοιτο. εἰ μὲν ἐγχρονίσασα συμφυὴς καὶ ἀνίατός ἐστιν εἰ μή τις θέλοι χαράζειν. ὥσπερ λεπτόδερμον. εἰ δὲ μήπω συμπεφυκέναι τύχοι. καταχαράξαντες αὐτὴν εὐθυτενέσιν ἀμυχαῖς τρισὶν ἢ τέσσαρσιν ἢ καὶ πλείοσι κύκλῳ καταντλήσαντες χλιαρῷ ἐλαίῳ πολλῷ, ἐπισπασώμεθα πρὸς τὸ ἐκτός.

Περὶ προσφυοῦς πόσθης. νϛ΄.

Ἑλκώσεως προηγησαμένης περὶ τὴν βάλανον ἢ τὴν πόσθην περὶ ἀμφότερα γίνεται πρόσφυσις. ἃς οὖν ἀποδείρωμεν ἐφ' ὅσον οἷόν τε ἐστὶν ἀκμῇ σμιλίου. ἢ πολυπικοῦ σπαθίου τὰς αὐτοχὰς ἀπολύειν πειρωμένους. μάλιστα μὲν καθαρῶς τὴν βάλανον ἀπὸ τῆς προσπεφυκυίας πόσθης διακρίνειν. εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη ταῦτα προσλαμβάνειν τι μᾶλλον τῆς βαλάνου πρὸς τὴν πόσθην ἢ τὸ ἐναντίον. λεπτὴ γὰρ οὖσα ἡ πόσθη διατιτρᾶται ῥᾳδίως. μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς προσφύσεως, ὀθόνιον λεπτὸν ὕδατι ψυχρῷ διάβροχον μεταξὺ θετέον τῆς βαλάνου καὶ τῆς πόσθης, ἵνα μὴ πάλιν πρόσφυσις γένηται. στύφοντι οἴνῳ ἐπουλοῦντας αὐτά.

Περὶ τῶν περιτεμνομένων. νζ΄.

Οὐ περὶ τῶν διὰ σέβας ἐθνικὸν περιτεμνομένων νῦν ὁ λόγος ἡμῖν. ἀλλὰ περὶ τούτων οἷς διαθέσεως αἰδοιικῆς γενομένης ἡ πόσθη μελαίνεται. χρὴ τοίνυν ἐπ' αὐτῶν τὸ μεμελασμένον ἅπαν διαιρεῖν καὶ κατὰ κύκλον. καὶ μετὰ ταῦτα, τὸ λεπίδι σὺν μέλιτι χρηστέον ἢ καὶ σιδίῳ καὶ ὀρόβου δίνῳ ἐμμότου. εἰ δ' αἱμορραγήσει ποτέ, τοῖς μηνοειδέσι καυτηρίοις χρηστέον, πρὸς ἀμφότερα συμβαλλομένοις αὐτήν τέ φημι τὴν αἱμορραγίαν καὶ τὴν νομὴν τοῦ σώματος. εἰ δὲ ὅλη ποτὲ δαπανηθείη ἡ βάλανος, σωληνάριον μολίβδινον ἐνθέντες τῷ πόρῳ δι' αὐτοῦ κελεύσομεν ἀπουρεῖν τοὺς κάμνοντας.

ποιήσαιτο. τίς οὖν ἐστιν αὕτη; ἡ ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀέρος ψύξις ἀστὶ καὶ ἴασις τῷ θερμῶναι· σπόγγον οὖν μαλακὸν χρὴ ὕδατι θερμῷ μετὰ βρέξαντας, εἶτα ἐκπιάσαντας, ἐκθερμαίνειν πρότερον τὸ ἔντερον. ἐφεψεῖν δὲ ἐν τῷ τέως οἶνος αὐστηρὸς θερμός· καὶ γὰρ καὶ θερμαίνει μᾶλλον ὕδατος καὶ ῥώμην ἐντίθησι τῷ ἐντέρῳ. εἰ δὲ καὶ τούτοις χρησαμένοις ἔτι διαμένοι τὸ ἔντερον ἐμπεφυσημένον, τέμνειν τοῦ περιτοναίου τοσοῦτον χρὴ, ὅσον δεῖται τὸ προπεπτωκός. ἐπιτήδεια δὲ εἰς τὴν τοιαύτην τομήν ἐστι τὰ καλούμενα ὀρθὰ συριγγότομα. ἐπιτήδειον δὲ καὶ τῷ κάμνοντι πρὸς μὲν τοῖς κάτω μορίοις τῆς τρώσεως γεγενημένης τὸ ἀνάρροπον. καὶ κατὰ μὲν τὰ δεξιὰ μέρη οὔσης τὰ ἀριστερά· κατὰ δὲ τὰ ἀριστερὰ οὔσης τὰ δεξιὰ κλίνεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ καὶ τοῖς μεγάλοις καὶ τοῖς μικροῖς ἕλκεσι κοινόν· αἱ δὲ ἀποθέσεις τῶν ἐντέρων εἰς τὴν οἰκείαν χώραν ἐπὶ τοῖς μεγάλοις γινόμεναι τραύμασιν ὑπηρέτου δεξιοῦ δέονται. χρὴ γὰρ αὐτὸν τὸ ἔξωθεν καταλαβόντα τὸ τραῦμα ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶν εἴσω προστέλλειν τε καὶ σφίγγειν, ὀλίγον ἑκάστοτε τῷ ῥάπτοντι παραγυμνοῦντα· καὶ μέντοι καὶ τὸ ῥαφὲν αὐτὸ μετρίως προστέλλειν ἄχρι περ ἀκριβὴς ῥαφῇ. τίς δ᾽ αὖ ὁ τρόπος ἐστὶ τέλειος εἰς τὰ τοιαῦτα τῆς καλουμένης γαστρορραφίας ἐφεξῆς λέγωμεν· ἐπειδὴ συμφῦναι χρὴ τῷ περιτοναίῳ τὸ ἐπιγάστριον, ἀρκτέον ἀπὸ τοῦ δέρματος ἔξωθεν εἴσω διείραντα βελόνην· ἐπειδὰν δὲ τὸ δέρμα καὶ τὸν μῦν ὀρθὸν ὅλον διεξέλθῃ, τὸ παρακείμενον ὑπερβαίνοντα περιτόναιον ἐᾶν· αὐτὴν ἔσωθεν δὲ τοῦ λοιποῦ περιτοναίου, κἄπειτα ἐντεῦθεν ἔσωθεν ἔξω διαπείρειν τὸ ἕτερον ἐπιγάστριον. διεξελθούσης δὲ τελέως αὖθις ἔξωθεν εἴσω, τὸ ἐπιγάστριον τοῦτο διείραντας, εἶτα τὸ παρακείμενον αὐτῷ περιτόναιον ὑπερβαίνοντας ἐπί τε τὸ ἀντικείμενον ἐλθόντας, ἔσωθεν ἔξω τοῦτο διακεντεῖν· ἅμα δὲ αὐτῷ καὶ τὸ πλησίον ἐπιγάστριον ἅπαν. εἶτ᾽ αὖθις καὶ αὖθις κατεργάζεσθαι μέχρι περ ἂν ὅλον ὁμοίως ῥάψωμεν τὸ τραῦμα. διάστημα δὲ τῶν ῥαφῶν ὅσον μὲν ἐπὶ τὸ σφίγγειν τὰ ὑποκείμενα βραχύτατον εἶναι χρεών. ὅσον δὲ τὸ μεταξὺ τῶν ῥαφῶν δέρμα διαμένειν ἀσύρρηκτον, οὐ χρηστὸν τὸ βραχύ. φυλάττων οὖν ἑκατέρου τὴν ὑπερβολὴν ἀμφοῖν αἱρεῖσθαι τὸ μέσον. ὥσπερ γε καὶ αὐτοῦ τοῦ ῥάμματος ἡ σύστασις. τὸ μὲν γὰρ σκληρότερον ἐκπρίσει τὸ δέρμα· τὸ δὲ μαλακώτερον αὐτὸ φθάσει ῥηγνύμενον. οὕτω δὲ καὶ τὸ μὲν ἐγγυτάτω τῶν ἄκρων χειλῶν διαπείρειν τὴν βελόνην, τὸ λειπὸν τοῦ δέρματος ὀλιγοστὸν ὄν, ἀναγκάζεται καὶ βιάζεται ῥήγνυσθαι δὲ τὸ πλεῖστον· τὸ δὲ πολὺ τοῦ δέρματος ἀκόλλητον ἀπολείπει. ταῦτα μὲν οὖν ἐν καὶ πάντων ἑλκῶν ἐστι κοινά· μάλιστα φυλακτέον αὐτὰ ἐν ταῖς γαστρορραφίαις. ἤτοι δὲ ὡς προείρηται ποιητέον, ἐστοχασμένον τοῦ συμφῦναι τῷ περιτοναίῳ τὸ ἐπιγάστριον· ἐπειδὴ μόγις αὐτὸ συμφύεται νευρῶδες ὑπάρχον. ἢ ὡς ἔνιοι συνάγοντες ἀλλήλοις τὰ κατὰ φύσιν οἰκεῖα, περιτοναίῳ μὲν ὡς περιτόναιον, ἐπιγαστρίῳ δὲ ἐπιγάστριον. ἔστω δὲ τοῦτο κάτω, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ τοῦ πλησίον ἡμῖν ἐπιγαστρίου διεκβάλλειν χρὴ τὴν βελόνην ἔξωθεν εἴσω, δι᾽ αὐτοῦ μόνου, καθυπερβαίνοντος ἄμφω τὰ χείλη τοῦ περιτοναίου· πάλιν ἀντιστρέφειν τὴν βελόνην ἔξωθεν εἴσω δι᾽ ἀμφοτέρων τῶν χειλῶν τοῦ περιτοναίου· κἄπειτ᾽ αὖθις ἀντιστρέφοντας ἔσωθεν ἔξω δι᾽ ἐκβάλλειν κατὰ τὸ ἀντικείμενον ἐπιγάστριον. οὗτος ὁ τρόπος τοῦ κοινοῦ καὶ προχείρου καθ᾽ ὃ ἐπὶ τῶν πλαγίων χειλῶν ἐπιβολῇ μετὰ δι᾽ ἐκβάλλουσαν τὴν βελόνην διαφέρει τῷ κατακρύπτειν ἔνδον ἀκριβῶς τοῦ ἐπιγαστρίου τὸ περιτόναιον. ἐπιτίθεται δὲ φάρμακα τῆς αὐτῆς ὕλης τοῖς ἐναίμοις ὀνομαζομένοις. ὅπως μὴ δὲ συμπαθῇ τι τῶν κυριωτέρων, ἐλαίῳ χρὴ συμμίξαντα θερμῷ μετ᾽ ἐρίου ἁπαλοῦ διαβρέξαντας ὅλον ἐν κύκλῳ περιλαμβάνειν τὸ μεταξὺ βουβώνων τε καὶ μασχαλῶν. ἄμεινον δὲ καὶ διὰ κλυστῆρος ἐνιέναι τοῖς ἐντέροις. εἰ δέ τι καὶ αὐτῶν τῶν ἐντέρων τρωθείη, οἶνος ἔσω τὸ ἐνιέμενον αὐστηρὸς ὁ μέλας χλιαρός, καὶ μᾶλλον εἰ διαβρωθείη σύμπαν. ἰᾶται μὲν οὖν τὰ παχέα τῶν ἐντέρων· δυσίατα δὲ τὰ λεπτά. πάσι δὲ ἀνίατος ἡ νῆστις διά τε τὸ πλῆθος, καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀγγείων, καὶ τὸ λεπτὸν καὶ νευρῶδες τοῦ χιτῶνος. ἀλλὰ καὶ τὴν χολὴν ἀκραιφνῆ πᾶσαν ἐκδέχεται· καὶ πάντων ἐστὶν ἐγγυτάτω τοῦ ἥπατος. γαστρὸς δὲ τὰ κάτω τὰ σαρκώδη θεραπεύειν τολμᾶν· ἐγχωρεῖ δὲ καὶ τυχεῖν οὐ μόνον ὅτι παχύτερα ταῦτά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰωμένοις φαρμάκοις εὐπετῶς ἡ ἔσω κατὰ τὴν δὲ τὴν χώραν. τὰ δὲ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς καὶ στομάχου, τῇ παρόδῳ μόνον ψαύει τῶν πεπονθότων· τοῖς δὲ ἐν τῷ στόματι καὶ τὸ περιττὸν τῆς αἰσθήσεως ἐναντιοῦται πρὸς τὰς ἰάσεις. ὅταν δὲ περιτοναίου ῥαγέντος ἐπίπλους προπέσῃ, καὶ ἤτοι πελιδνωθῇ ἢ μελανθῇ, βρόγχῳ διαλαμβάνοντές τε πρὸ τοῦ μελανθέντος, διὰ τὸν ἀπὸ τῆς αἱμορραγίας κίνδυνον, ἀποτέμνειν χρή, τὰ μετὰ τὸν βρόγχον ἐν τῷ κάτω πέρατι τῆς γαστρορραφίας ἐκκρεμεῖς τοῦ βρόγχου τὰς ἀπαρχὰς ποιησαμένους πρὸς τὸ κομίσασθαι ῥᾳδίως αὐτὰς ὅταν ἀποπυωθῶσιν ἐκπυήσαντος τοῦ τραύματος.

Περὶ ποσθῆς λεπτοδέρμου. ιγ.

Ἐφ᾽ ὧν ὀλίγον ἐνδεῖ τῷ δέρματι τοῦ αἰδοίου. τινὲς μὲν τὴν ἀπρέπειαν διπλὸν ἐπινοοῦσι χειρουργίας τρόπον. ποτὲ μὲν ἄνω κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ αἰδοίου τὸ δέρμα τέμνοντες κυκλοτερῶς, ἐν κάτω που λυθείσης τῆς συνεχείας ἕλκεσθαι κάτω τὸ δέρμα, μέχρι τοῦ ἐσκεπάσθαι τὴν καλουμένην βάλανον. ἐνίοτε δὲ ἀποδέροντες σμίλῃ κατὰ τὸ ἔνδον ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν βάλανον ῥίζης, εἶτα ἕλκοντες κάτω, κα-

του τοῦ ὀμφαλοῦ ὅσον τρισὶν αὐτοῦ δακτύλοις ἀποστάντες διαιροῦμεν τὸ ὑπογάστριον ἄχρι περιτοναίου. εἰ δὲ προτοπαθήσαντος τοῦ ἥπατος, ἐξ ἀριστερῶν τοῦ ὀμφαλοῦ διέλωμεν. εἰ δὲ ἀπὸ σπληνὸς ἐν τοῖς δεξιοῖς. οὐ τμητέον γὰρ ἐπ᾽ ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐφ᾽ ᾧ μέλλουσι κατακλίνεσθαι, καὶ διαδέροντες τῇ ἀκμῇ τοῦ ὀργάνου τὸ ὑποκείμενον δέρμα, μικρὸν ἀνωτέρω τῆς πρώτης τομῆς διέλωμεν τὸ περιτόναιον ἄχρι κενεμβατήσεως τοῦ ὀργάνου. μετὰ δὲ ταῦτα χαλκοῦν καλαμίσκον διά τε τῆς τοῦ περιτοναίου διαιρέσεως καθήσομεν ἔχοντα τὴν ἐκτομὴν, παραπλησίαν τοῖς γραφικοῖς καλάμοις. καὶ δι᾽ αὐτοῦ τὸ ὑγρὸν κενωσώμεθα σύμμετρον πρὸς τὴν δύναμιν ἁπτόμενοι τοῦ σφυγμοῦ, εἶτα τὸν καλαμίσκον κομισάμενοι στήσομεν τὸ ὑγρόν. στήσεται γὰρ εὐθὺς ἐναλλὰξ δοθείσης αὐτῆς τῆς διαιρέσεως. καὶ ἡμεῖς δὲ διὰ τὸ ἀσφαλὲς μοτὸν στρεπτάριον διὰ μόνης τῆς τοῦ ἐπιγαστρίου καθήσομεν διαιρέσεως ἀνακλίναντές τε καὶ ἀσχητισάμενοι τὸν ἄνθρωπον τῇ ἑξῆς πάλιν ὀλίγον τοῦ ὑγροῦ πρὸς τὴν δύναμιν διὰ τοῦ καλαμίσκου κενώσωμεν. καὶ οὕτως ἑξῆς ἄχρις ἐλάχιστον περιληφθῇ πανταχοῦ τὴν ἀθρόαν φυλαττόμενοι κένωσιν. πολλοὶ γὰρ ἀπειροκαλήσαντες, ἅμα τῷ ὑγρῷ καὶ τὸ ζωτικὸν πνεῦμα κενώσαντες, ἀθρόως ἀπέκτειναν τὸν ἄνθρωπον. ὅσοι δὲ τῆς ἀσφαλείας μᾶλλον φροντίζουσιν, ὀλίγον διὰ τῆς χειρουργίας κενώσαντες ὅσον κουφισθῆναι τοῦ πολλοῦ βάρους τὴν δύναμιν. τὸ λοιπὸν ὑδρωπικοῖς φαρμάκοις καὶ ψάμμῳ καὶ ἡλίῳ καὶ δίψει καὶ ξηραινούσαις τροφαῖς ἐδαπάνησαν. καὶ τῇ καύσει δὲ κέχρηνται κατά τε τοῦ στομάχου καὶ ἥπατος. σπληνός τε καὶ ὑπογαστρίου καὶ κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ε̄ παρέχοντες ἐσχάρας. οἱ μὲν σιδηροῖς λεπτοῖς καυστηρίοις, οἱ δὲ διὰ τῶν καλουμένων ἰσκῶν ἢ τινος ἑτέρας τοιαύτης ὕλης. καὶ πολλοί γε ταύτῃ τῇ μεθόδῳ μᾶλλον ἰάθησαν. ἐνίοτε μὴ παρακεντηθέντες τὸ σύνολον.

Περὶ ἐξομφάλων. να.

Ὁ ἐξόμφαλον γίνεται πάθος ὅτε μὲν ῥαγέντος κατ᾽ ἐκεῖνο τοῦ περιτοναίου καὶ προπεσόντος, ἢ τοῦ ἐπιπλόου ἢ ἐντέρου. ὅτε δὲ ἀργοῦ ὑγροῦ ὑποδραμόντος τὸν ὀμφαλόν. ἄλλοτε δὲ σαρκὸς ὑποτραφείσης καὶ ἄλλοτε δὲ αἵματος συνωσθέντος διὰ φλεβὸς ἢ ἀρτηρίας ῥῆξιν ὡς ἐπὶ τῶν ἀνευρυσμάτων. ἐνίοτε οὐχ αἵματος, ἀλλὰ πνεύματος μόνον. εἰ μὲν οὖν ἐπίπλους ἔξωθεν εἴη περὶ τὸν ὀμφαλὸν ὄγκος. ὁμόχρους τε καὶ εὐβαφὴς καὶ ἀναλγὴς καὶ ἀνώμαλος φαίνεται. εἰ δὲ ἔντερον πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ ἀνώμαλος πλέον. καὶ κατὰ τὴν τῶν δακτύλων ἐπέρεισιν ἀφανιζόμενος. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ βορβορύζων βαλανείοις τε καὶ διατάσεσι. μᾶλλον αὐξόμενος. εἰ δὲ ὑγρόν. εὐβαφὴς μὲν ὁμοίως ὁ ὄγκος. οὐχ ὑπείκων δὲ κατὰ τὴν θλῖψιν, οὐδὲ μειούμενος, οὐδὲ μὴν αὐξόμενος. εἰ δ᾽ αἷμα πρὸς τοῖς εἰρημένοις σημείοις καὶ πελιδνότερος ὁ ὄγκος. σαρκός τε ὑποτροφαῖς σκληρότερος καὶ ἀντίτυπος ὁ ὄγκος ἔσται. καὶ μένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους. τοῖς δὲ διὰ πνευμάτωσιν, εὐάφεια παρακολουθήσει. καί τις ἦχος κατὰ τὴν ἐπίκρουσιν, καὶ ἀφανισμὸς πρὸς τὴν θλῖψιν. χειρουργήσωμεν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον, ἀναστήσαντες τὸν ἄνθρωπον ὀρθὸν κελεύσωμεν αὐτῷ συντεθῆναι τῇ τοῦ πνεύματος ἀπολήψει. κἄπειτα μέλανι γραφικῷ περιγράψαντες κατὰ κύκλον, πᾶσαν τοῦ ὀμφαλοῦ τὴν ἐπανάστασιν. σχηματίσωμεν ὕπτιον. καὶ σμιλίῳ περιχαράξωμεν τὸν ὄγκον κατὰ τὴν σημείωσιν. ἔπειτα τὸ μέσον ἀνατείναντες ἀγκίστρῳ. λίνον ἢ νεῦρον περιβαλοῦμεν περὶ τὴν ἐγχάραξιν. οὕτω γὰρ κρατηθήσεται μὴ ἀπολισθαῖνον, ἀγκύλῃ κατὰ τῆς ἐφάψεως τάττοντες. ἔπειτα κατὰ κορυφὴν στομώσαντες τὸν ὄγκον τὸν ἐσφιγμένον καθήσομεν δάκτυλον λιχανόν. ἐρευνήσωμέν τε ἀκριβῶς, μή πως ἐκ τοῦ ἐντέρου ἕλιξ, ἢ τοῦ ἐπιπλόου μέρος συναποσφιγγόμενον εἴη. κἂν μὲν ἔντερον εἴη τὸ ἀπειλημμένον. χαλάσαντες τὴν ἀγκύλην τοῦ βρόχου ὤσομεν αὐτὸ εἰς τὰ ἐντός. εἰ δὲ ἐπίπλους εἴη. τοῦτον ἐπισπασάμενοι τὸ περιττὸν αὐτοῦ ἀποτέμωμεν. ἀπολινώσαντες τὸ παρεμπῖπτον ὡς εἰκὸς ἀγγεῖον. ἔπειτα λαβόντες δύο βελόνας ἐχούσας λίνον ἁπλοῦν, κατὰ χιασμὸν αὐτὰς διὰ τῆς γινομένης περιχαράξεως διάγωμεν. καὶ κόψαντες τὰς ἀγκύλας τῶν λίνων ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀνευρυσμάτων ἐλέγομεν ἐκ τεσσάρων ἀρχῶν ποιησώμεθα τὴν ἀπόσφιγξιν. μετὰ δὲ τὸ ἀποσαπῆναι καὶ ἐκπεσεῖν τὰ ἀπολινωθέντα σώματα. τῇ ἐμμότῳ θεραπεύσωμεν ἀγωγῇ. κοιλοτέραν δὲ τὴν οὐλὴν ἀεὶ γίνεσθαι σπουδάζοντες. ταῦτα μὲν ἐπιπλόου ἢ ἐντέρου τὸ πάθος ἐργαζομένων. εἰ δὲ σὰρξ ἢ ὑγρὸν ἢ αἷμα τοῦ πάθους αἴτιον γίνοιτο περιελόντες κατὰ κύκλον τοῦ ὄγκου μεσότητα. ἔπειτα κομισάμενοι τὸ ἐγκείμενον ἔξωθεν τοῦ περιτοναίου κατὰ τὸν ὀμφαλὸν κατὰ συσσάρκωσιν τὴν θεραπείαν ποιησώμεθα. τοῦ δὲ κατὰ ἀνεύρυσιν ἢ παράθεσιν πνεύματος ἐξομφάλου ἀπαγορεύσωμεν ὥσπερ καὶ τὰ ἀνευρύσματα.

Περὶ τῶν κατὰ τὸ περιτόναιον ῥήξεων. καὶ περὶ προπτώσεων ἐντέρου. ἢ ἐπίπλου. ἐν ᾧ καὶ τρόπος γαστρορραφίας ἐκ τῶν Γαληνοῦ. νβ.

Ὡς δ᾽ ἄν τις ἄριστα μεταχειρίζοιτο ταῖς τοῦ περιτοναίου ῥήξεσιν, ἐφεξῆς σκεπτέον. εἰ μὲν οὖν μικρὸν εἴη τὸ τραῦμα ὡς τὸ προπεσὸν ἔντερον ἐμφυσηθὲν. μηκέτι οἷόν τε εἶναι καὶ καταστεῖλαι ἀναγκαῖον. ἤτοι τὴν φῦσαν ἐκκενοῦν ἢ τὸ τραῦμα μεῖζον ἐργάζεσθαι. βέλτιον δὲ οἶμαι τὸ πρότερον. ἐάνπερ οἷόν τε ᾖ τυχεῖν αὐτοῦ. πῶς δ᾽ ἄν τις τύχοι μᾶλλον εἰ τὴν αἰτίαν ὑφ᾽ ἧς ἐμφυσᾶται τὸ ἔντερον ἐκποδὼν ποιήσαιτο.

Περὶ καρκίνου. με.

Ὁ καρκῖνος ὄγκος ἐστὶν ἀνώμαλος ὀχθώδης ἐν ἀρχαῖς ἀπὸ πίλιδος ἐπιδίδων. ποτὲ μὲν ἀνέλκωτος ὢν καὶ κρυπτὸν ἰσοκράτης ὠνόμασεν. ὅς γε καὶ χειρουργούμενος, χεῖρον διατίθεται. ποτὲ δὲ ἑλκούμενος. ἐκ μελαίνης γὰρ χολῆς ἔχων τὴν γένεσιν, ὡς ἐπίπαν ἀναβιβρώσκεται συνιστάμενος. ἐν πλείοσι μὲν τοῦ σώματος μέρεσιν, ὡς μάλιστα δὲ κατὰ τὴν μήτραν καὶ τοὺς μαστοὺς ἤδη γυναικῶν ἔχουσι τὰς φλέβας πανταχόθεν περιτεταμένας, ὥσπερ τὸ ζῶον ὁ καρκῖνος τοὺς πόδας· ὅθεν αὐτῷ καὶ τοὔνομα τέθειται. τὴν μὲν οὖν διὰ φαρμάκων ἐπιμέλειαν αὐτοῦ κατὰ τὸ τέταρτον αὐτάρκως εἰρήκαμεν. τοῦ δὲ κατὰ τὴν μήτραν ἐν τῷ τρίτῳ. ἐπειδὴ τὰ διαστέλλοντα τοῦ κατὰ φύσιν ἁπλῶς ἐξεστηκότα σώματα τὴν ἀφαίρεσιν ἀπαιτεῖ· τῶν μὲν ἐν τῇ μήτρᾳ καρκίνων, οὔτε δυνατὸν. οὔτε συμφέρον ἐστὶ χειρουργεῖν. τῶν δὲ κατὰ τοὺς ἐκτὸς καὶ οὐχ ἥκιστά γε τοὺς μαστοὺς τὴν χειρουργίαν ἐκθησόμεθα. τινὲς μὲν οὖν καυτηρίοις ὅλον τὸ περιττὸν ἐθεράπευσαν. ἕτεροι δὲ τὸν ὅλον μαστὸν ἐκτεμόντες ἔκαυσαν. ὁ δὲ Γαληνὸς τὴν διατομῆς μόνον παραλαμβάνειν χειρουργίαν γράφων ὧδε. εἴ γε μὴν ἐπιτολμήσαις ποτὲ διὰ χειρουργίας ἰᾶσθαι καρκῖνον, ἄρξαι μὲν κενοῦν, ἀπὸ καθάρσεως τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ. περικόψας δὲ πάνυ ἀκριβῶς τὸ πεπονθὸς ὡς μηδεμίαν ἀπολείπεσθαι ῥίζαν, ἔασον ἐκχυθῆναι τὸ αἷμα. καὶ μὴ ταχέως ἐπισχῇς ἀλλὰ καὶ θλῖβε τὰς πέριξ φλέβας ἐκπιέζων αὐτοῦ τὸ παχὺ τοῦ αἵματος. εἶτα θεράπευε τοῖς ἄλλοις ἕλκεσι παραπλησίως. ταῦτα μὲν ὁ Γαληνὸς καὶ τὰ λοιπὰ τῶν κακοήθων καὶ σηπεδονωδῶν ἑλκῶν. οἷον φαγεδαίνας τε καὶ γαγγραίνας. καὶ τὰ παραπλήσια, τὸν αὐτὸν χειρουργητέον τρόπον.

Περὶ γυναικομάστων. μϛ.

Ὥσπερ ταῖς θηλείαις οὕτω καὶ τοῖς ἄρρεσι περὶ τὸν τῆς ἥβης χρόνον, οἱ μαστοὶ φυσῶνται κατὰ ποσόν. ἀλλὰ τοῖς μὲν πλείοσιν ἀποκαθίσταται πάλιν. ἐνίων δὲ ἀρχὴν λαβόντες αὔξονται, πιμελῆς ὑποτρεφομένης. τῆς γοῦν ἀπρεπείας ἐχούσης τὸ εἶδος τὸ κατὰ τὴν θηλύτητα, χειρουργεῖν ἄξιον. μηνοειδῆ τοίνυν τομὴν εἰς τὸ κάτω τοῦ μαστοῦ δόντες καὶ ἀποδείραντες. ἀφελόντες τὴν πιμελὴν ῥαφαῖς ζυγώσομεν. εἰ δὲ καὶ ἀπονεύει τυχὸν διὰ μέγεθος εἰς τὰ κάτω καθάπερ ἤδη γυναικῶν ὁ μαστὸς αὐτοῦ, μέρεσι δύο μηνοειδεῖς ἐμβαλοῦμεν διαιρέσεις συμβαλλούσας ἀλλήλαις κατὰ πέρατα, ὥστε τὴν μικροτέραν ὑπὸ τῆς μείζονος περιέχεσθαι. καὶ τὸ μεταξὺ δέρμα ὑποδείραντες, ἀφελόντες τὴν πιμελὴν, ὁμοίως ταῖς ῥαφαῖς χρησόμεθα. εἰ δὲ διαμαρτῶντες, ἔλασσον ἐκκόψωμεν. τότε ῥᾴδιον τὸ περιττεῦον πάλιν περιελόντες ῥάψομεν, καὶ ἐναίμοις ἐπιθήσομεν φάρμακον.

Περὶ καύσεως ἥπατος. μζ.

Εἰ μὲν μετὰ βάρους ἡ ὀδύνη γίνοιτο τοῖς τὸ ἧπαρ ἀποστάμενον ἔχουσι. δηλοῦται τὸ σαρκῶδες αὐτοῦ πεπονθός. εἰ δὲ ὀξὺς ὁ πόνος μᾶλλον ἐν τῷ χιτῶνι τὸ πάθος. καὶ δεῖ καίειν οὕτως, καυτήρια λεπτὰ πυρηνοειδῆ καύσαντες ἀκριβῶς. ἐμβάλλωμεν ἀνωτέρω τοῦ βουβῶνος ὀλίγον πρὸς τῷ πέρατι τοῦ ἥπατος, μίαν ἐσχάραν τιθέντες. καύσαντες δὲ ὅλον τὸ δέρμα καὶ φθάσαντες ἕως τοῦ χιτῶνος ἐκκενοῦμεν τὸ πῦον. μετὰ δὲ τὴν κένωσιν τῷ φακομέλιτι χρησάμενοι. τοῖς τε διὰ μελικράτου καὶ τῶν σαρκωτικῶν εἰδῶν. εἰς ὕστερον δὲ καὶ ἀφουλώτοις χρησόμεθα.

Περὶ καύσεως σπληνός. μη.

Ἀγκίστροις ἀνατείναντες τὸ δέρμα τὸ ἐπικείμενον τῷ σπληνί. μακρῷ καυτηρίῳ πεπυρακτωμένῳ, διαμπὰξ αὐτὸ καύσομεν ὥστε τῇ μιᾷ προσβολῇ β΄ γενέσθαι ἐσχάρας. καὶ τοῦτο πράξομεν τετραχῶς, ὥστε τὰς πάσας ϛ΄ ἐσχάρας γενέσθαι. ὁ δὲ Μάρκελλος τῷ λεγομένῳ τριαίνῃ ἢ τριαινοειδεῖ καυτηρίῳ χρώμενος, τῇ μιᾷ προσβολῇ τὰς ἐσχάρας ἐργάζεται.

Περὶ καύσεως στομάχου. μθ.

Ἐπὶ τῶν χρονίως ῥευματιζομένων στομάχων, οἱ νεώτεροι, καύσει ἐκέχρηντο. ἐν μὲν πυρηνοειδέσι καυτηρίοις, τρεῖς ἐμβάλλοντες ἐσχάρας· μίαν μὲν ἤδη τὸν ξιφοειδῆ χόνδρον. ἑτέρας δὲ δύο, κατωτέρω, κατὰ τρίγωνον σχῆμα. τὸ δὲ βάθος ὅλον τὸ δέρμα διακαίοντες. αἱ δὲ μίαν μόνην παρέχουσι μείζονα κατ᾽ αὐτὸ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, ἐσχάραν. ἕτεροι δὲ οὐδὲ σιδήρῳ καίουσιν. ἀλλὰ ταῖς καλουμέναις ἴσκαις. εἰσὶ δὲ σπογγώδη τινὰ σώματα αἱ ἴσκαι. ἐν ταῖς δρυσὶ καὶ ταῖς καρύαις γινόμεναι. τοῖς βαρβάροις μᾶλλον ἐν χρήσει καθεστῶτα. συγχωροῦσι δὲ μένειν ἤδη χρόνου ἀνούλωτα τὰ ἕλκη. μᾶλλον δὲ καὶ προσεπικαίουσιν ἵνα τῇ πολλῇ δι᾽ αὐτῶν διαφορήσει τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἀρρευμάτιστον διαμένοι.

Περὶ ὑδρώπων. ν.

Τὴν τῶν ὑδρώπων ἢ ὑδέρων σύστασιν, καὶ πόσαι τούτων διαφοραὶ, τίνα τε τὰ αἴτια. πῶς τε διαγνωστέον καὶ τὰς κατὰ φαρμακείας ἐν τῷ γ΄ παραδεδωκότες βιβλίῳ. προσυπολελειμμένου τοῦ κατ᾽ ἐκεῖνον, τοῦ τὸν ἀσκίτην μόνον ὑποπίπτειν χειρουργίᾳ. ταύτην νῦν παραδώσοντες ἥκομεν. ὀρθὸν τοίνυν στήσομεν τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ μὴ δύναιτο καθίσομεν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο, παραιτητέον ἐστὶ τὴν χειρουργίαν ἐν τοσούτῳ [illegible]. ἑστῶτος οὖν ὀρθοῦ τοῦ ἀνθρώπου, κελεύσωμεν ὑπηρέταις ἐξόπισθεν ἑστῶσι θλίβειν διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἀπωθεῖν τὸν ὄγκον κάτω ὡς πρὸς τὸ ἦτρον. αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὸ σκολόπιον ἢ φλεβότομον, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν περὶ τὰ ἔντερα μερῶν ὁ ὕδρωψ ἐγένετο κατὰ κάθε-

αἵματος ἐκ πληγῆς κενῶσαι θέλοιμεν. ὅρος δὲ τῆς συμμέτρου τῶν διαιρέσεων ἐπὶ βάθους τὸ πάχος μόνον τοῦ δέρματος. τινὲς ἐπινοήσαντες ὄργανον πρὸς τοῦτο τρία σμιλία ἴσα ζεύξαντες ὁμοῦ ὅπως τῇ μιᾷ ἐπιβολῇ τρεῖς γένοιντο διαιρέσεις. ἀλλ᾽ ἡμεῖς τοῦτο δύσχρηστον ἡγούμενοι, ἁπλῇ σμίλῃ χρησόμεθα. ἕτεροι δὲ σικύαις ὑαλίναις ἐχρήσαντο διά τε τὸ ποσὸν τοῦ κενωμένου αἵματος ἐν τῇ ὁλκῇ διαυγάζεσθαι. ἀλλὰ ὁλκιμώτεραι μᾶλλον εἰσὶν αἱ χαλκαῖ πλείονος δεχόμεναι φλογός. τῶν ὑαλίνων ἑτοίμως καταρρηγνυμένων. ἀλλὰ καὶ ὅσοι διὰ κεράτων τῷ στόματι μυζῶντες ἕλκουσι, κενοῦσι μὲν οὗτοι, οὐ ξηραίνουσι δέ, καθάπερ αἱ μετὰ φλογὸς ἐπιδόσει. μέλλοντες δὲ προσφέρειν τὴν σικύαν, ὄρθιον σχηματίζοντες μόριον, ἐκ πλαγίου ταύτην κολλήσομεν. εἰ γὰρ κειμένοις αὐτοῖς ἄνωθεν ἐπάγωμεν τὸ ἐλλύχνιον, ἅμα τῇ φλογὶ κατὰ τοῦ δέρματος ἐκπίπτον ἀνιαρῶς καίει. μὴ τοῦτο τῆς χρείας ἀπαιτούσης. ἔσθ᾽ ὅτε καὶ τὸ τῆς σικύας μέγεθος πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔστω μόριον. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ πολλαὶ τῶν σικυῶν εἰσὶν ἐν σμικρότητι καὶ μεγέθει διαφοραί. ὥσπερ καὶ τὰς μακροτραχήλους τε καὶ τὸ κύτος εὐρυτέρας ὁλκιμωτέρας τῶν ἄλλων ποιητέον. φυλάττεσθαι δὲ δεῖ σικύας προσάγειν πλησίον μαστῶν. ἐκπίπτοντες γὰρ εἰς αὐτὰς ἐνίοτε καὶ οἰδοῦντες σφόδρα δυσχερῆ τὴν ἄρσιν ποιοῦνται. καὶ τότε δὴ σπόγγοις ἐκ θερμοῦ περιλαμβάνειν τὰς σικύας ἀνίενται γοῦν. εἰ δὲ μὴ δ᾽ οὕτως ἀνεθεῖεν, ξυπᾶν αὐτὰς δεῖ.

Περὶ καύσεως μασχάλης. μβ.

Ἐν τῇ κατ᾽ ὦμον διαρθρώσει γινομένης ἐξαρθρώσεως, ἐπὶ πιόνων ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος πολλάκις τε καὶ συχνῶς ἐκπίπτει. ἡ δ᾽ ὑγρότης ταύτην πλεονάζουσα, ἢ διὰ τὸ τῇ συνεχεῖ ἐξολισθήσει ὁδοποιηθῆναι τὸν τόπον. τηνικαῦτα οὖν εὐθὺ τὴν καῦσιν ἀφικνούμεθα. δεῖ τοίνυν ἢ ὑπτίως ἢ ἐπὶ τὸ ὑγιὲς πλευρὸν ἀνακλιθέντος τοῦ κάμνοντος, τὸ ἐνδοτέρω τῆς μασχάλης δέρμα καθ᾽ ὃ μάλιστα τὸ ἄρθρον ἐκπίπτει, τοῖς δυσὶ δακτύλοις τῆς χειρὸς τῆς ἀριστερᾶς ἢ ἀγκίστροις ἀνατείνοντα λεπτοῖς καὶ εὐθυμήκεσι πεπυρακτωμένοις καυτηρίοις διακαῦσαι ἄχρις οὗ τὸ καυτήριον, ἀντιπεριΐστασθαι κατὰ τὴν μίαν ἐπιβολὴν δύο ἐσχάρας γενέσθαι. καὶ εἰ πολὺ τὸ μεταξὺ τούτων εἴη διάστημα, πυρηνοσμίλῃ διεκβαλόντες δι᾽ αὐτῶν ἑτέραν ἐν τῷ μέσῳ ποιήσωμεν ἐσχάραν, καίοντες ἄχρις οὗ τὸ καυτήριον ἐντύχῃ τῇ σμίλῃ. καὶ ἑτέρας δὲ δύο βούλεται Ἱπποκράτης ἐσχάρας γίνεσθαι παρ᾽ ἑκατέρου τῆς μέσης τῶν εἰρημένων ἴσον ἑκατέρας ἀπεχούσας διάστημα κατὰ τετράγωνον σχῆμα. βάθος δὲ καύσωμεν μὴ πλέον τοῦ δέρματος, ὅτι νεῦρα καὶ ἀγγεῖα καὶ ἕτερα δυνάμενα φλεγμονὴν ἐπάγειν καὶ δυσεργίαν ὑπόκειται. θεραπεύειν δὲ διὰ τῆς τοῦ πράσου μετὰ τῶν ἁλῶν τετριμμένων ἐπιθέσεως καὶ τῆς ἄλλης τῆς εἰς τὰς ἐσχάρας ἐπιμελείας. καὶ τὸ μετὰ ταῦτα πεφυλαγμένως ἐνεργεῖν τῇ χειρί.

Περὶ παραφυάδων δακτύλων καὶ ἑξαδακτύλων. μγ.

Παραφύονται δάκτυλοι περὶ τὴν χεῖρα· ποτὲ μὲν ἐγγὺς τῶν μεγάλων δακτύλων, ποτὲ δὲ ἐν τοῖς μικροῖς· σπανίως δ᾽ ὤφθη καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τινά. τῶν δὲ παραφυομένων οἱ μὲν δι᾽ ὅλα σαρκώδεις εἰσίν, οἱ δὲ καὶ ὀστᾶ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς, ἐνίοτε δὲ καὶ ὄνυχας. τῶν δὲ ἐχόντων ὀστᾶ, οἱ μὲν ἀπὸ ἄρθρου τὴν ἔκφυσιν ἔχουσι κοινωνοῦντες ἑτέρῳ δακτύλῳ τῆς πρὸς ἄρθρον συμβολῆς, οἱ δὲ ἀπὸ σκυτάλης ἐκπεφύκασιν. οὗτοι μὲν οὖν οἱ ἀπὸ σκυτάλης δίχα παντὸς ἀκινητοῦσιν. οἱ δὲ ἄλλοι κινοῦνταί ποτε. ἀλλὰ τῶν μὲν σαρκωδῶν, εὔκολος ἡ ἀποκοπή. τέμνομεν γὰρ σμίλῃ τὸ περιττὸν διὰ παντός. τῶν δὲ ἀπ᾽ ἄρθρου, περισκελεστέρα ἡ ἐγχείρησις. τῶν οὖν ἀπὸ σκυτάλης ἐκπεφυκότων πρῶτον τὴν σάρκα κατὰ κύκλον ἐκτέμνομεν μέχρις ὀστέου. αὐτό τε τὸ ὀστέον τῷ ἐκκοπεῖ διακόπτοντες ἢ πρίονι αὐτὸ ἀφαιροῦντες. ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ ξέοντες καὶ ἀφουλοῦντες αὐτὰ ὥσπερ κἀπὶ τῶν ἐν τοῖς ὀστοῖς τραυμάτων ἐλέγομεν.

Περὶ χειρουργίας καύσεως ἐμπύων. μδ.

Πρακτικώτατον βοήθημα τοῖς ἐμπύοις ἡ καῦσις εὕρηται. δεῖ οὖν τῆς μακρᾶς ἀριστολοχίας τὴν ῥίζαν ἐλαίῳ δεύσαντας ἐπιτιθέναι αὐτοῖς πεπυρακτωμένας τὰς ἐσχάρας. μίαν μεταξὺ τῆς τῶν κλειδῶν ἐμβάλλοντα συμβολῆς, ἀνατεθέντος ἄνω τοῦ δέρματος. δύο δὲ μικρὰς ὀλίγον πρὸς ἀνθερεῶνα, ἀποχωρίσαι τῶν καρωτίδων. δύο δὲ ὑπὸ μαζοὺς ἀμφοτέρωθεν εὐμεγεθεστέρας μεταξὺ γ καὶ δ πλευρᾶς. ἑτέρας δὲ δύο μεταξὺ ε καὶ ς, μικρὸν ἀπονευούσας εἰς τοὐπίσω. καὶ ἄλλην κατὰ μέσον τοῦ στέρνου, καὶ ἑτέραν ὑπὲρ ἄνω τοῦ στόματος τῆς γαστρός. τρεῖς δὲ ὄπισθεν. κατὰ μὲν τὸ μέσον τοῦ μεταφρένου μίαν. ἑκατέρωθεν δὲ τῆς ῥάχεως δύο, ὑποβεβηκυίας τὴν ἐν τῷ μεταφρένῳ ἐσχάραν μὴ πάνυ ἐπιπολαίους. ἕτεροι δὲ ὡς φησὶ καὶ ὁ Λεωνίδης καυτηρίῳ πυρηνοειδεῖ πεπυρακτωμένῳ διὰ μεσοπλευρίου τὸ κατὰ τὸ ἀπόστημα σημειωσάμενοι, ἕως τοῦ πύου τὴν καῦσιν εἰργάσαντο. τινὲς δὲ καὶ χειρουργῆσαι τούτους ἐτόλμησαν διὰ μέσου ε καὶ ς πλευρᾶς ἐγκαρσίᾳ τομῇ διελόντες, μικρὸν ὑπολόξως τὸ δέρμα· κἄπειθ᾽ οὕτως σκολοπομαχαιρίῳ τὸν ὑπεζωκότα συντρήσαντες ὑμένα, καὶ τὸ πῦον ἐκκενώσαντες. καὶ οὗτοι δὲ καὶ οἱ διὰ σιδήρου καίοντες ἄχρι βάθους ἢ παραυτίκα τὸν θάνατον ἐπιφέρουσι τοῦ ζωτικοῦ πνεύματος ἀθρόως ἅμα τῷ πύῳ κενωθέντος, ἢ σύριγγας ἀνιάτους ἐργάζονται.

διὸ καὶ πρὸ τῆς αὐτάρκους κενώσεως πολλοὶ κατ᾿ ἀρχὰς εὐθὺς λειποθυμοῦσιν. ἀλλὰ δεῖ τῷ λόγῳ τῆς κενώσεως γενέσθαι τούτοις τὴν λειποθυμίαν. εἰ δὲ πολλῆς μὲν χρεία κενώσεως, ἡ δὲ δύναμις ἀσθενὴς τυγχάνει, τεμνέσθαι δεῖ τὴν κένωσιν. καὶ τὴν πρώτην ἀφαίρεσιν ἐλλιπεστέραν ποιησάμενον, ἀφαιρεῖν αὖθις εἰ δεήσοι καὶ γ΄. κενοῦμεν δὲ ὅλον οὐ μόνον ἐν πληθωρικῇ διαθέσει γινόμενον ὥς φησι καὶ ὁ Γαληνός. ἀλλὰ καὶ διὰ μέγεθος τοῦ πάθους ἐν συμμετρίᾳ χυμῶν καθεστηκότος τοῦ παντὸς σώματος. ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἐκ ῥινῶν ἢ ἄλλοθεν αἱμορραγίας, ὅτι μὴ πλῆθος εἴη ῥεῦσαν. καὶ κενοῦν ἀντισπαστικῶς ἐκ τῶν ἀντικειμένων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶς φλεγμαινόντων. καθάπερ ἐπὶ κωλικῶν τε καὶ νεφρῶν λιθιώντων. ὀφθαλμιῶν τε καὶ τῶν οὕτως ὀξέως κατεπειγόντων. ἡ γὰρ ὀδύνη, καὶ θερμασία τοῦ φλεγμαίνοντος μέλους. αἰτίαι ῥεύματος γίνονται κἂν ἀπέριττον ᾖ τὸ σύμπαν σῶμα. χρὴ τοίνυν ἐνδεέστερον αὐτὸ ποιεῖν. τηνικαῦτα κενοῦντα κένωσιν ἥτις ἁρμόττειν φαίνεται. μάλιστα τῇ τε ἡλικίᾳ. καὶ τῇ φύσει τοῦ κάμνοντος ἐπισκοποῦντα. καὶ τὴν ὥραν καὶ τὴν χώραν. καὶ τῷ ἔθει τοῦ νοσοῦντος. ἐφ᾿ ὧν δὲ ἐγγὺς τῆς διαιρουμένης φλεβὸς ἔστι τις φλεγμονὴ μεγάλη καθάπερ ἐπὶ πλευριτικῶν τε καὶ ἡπατικῶν, κάλλιστον ἀναμένειν, τὴν μεταβολὴν τοῦ αἵματος ἐν τῇ χροιᾷ καὶ τῇ συστάσει. ἕτερον δέ ἐστι τὸ κατὰ τὴν φλεγμονὴν αἷμα τοῦ κατὰ φύσιν. ἐπειδὴ θερμαινόμενον ἐπὶ πλεῖον, εἰ μὲν ἦν ἔμπροσθεν ὠμότερον, ἐρυθρότερόν τε καὶ ξανθότερον γίνεται. εἰ δὲ τοιοῦτον εἴη ἔμπροσθεν. ἤδη τὸ μέλαν ἐκτρέπεται κατοπτώμενον. οὐ μὴν ἐκ παντὸς τρόπου περιμένειν χρὴ τὴν μεταβολήν. ἀλλ᾿ ἔσθ᾿ ὅτε καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι παύεσθαι προσήκει διὰ διττὴν τὴν αἰτίαν ἤτοι δυνάμεως ἀρρωστίαν, γνώσῃ δὲ ταύτην τῶν σφυγμῶν ἁπτόμενος. εὑρήσεις γὰρ αὐτοὺς ἀνωμάλους κατὰ σφοδρότητα καὶ μέγεθος ἢ καὶ ἀμυδρούς. καὶ ὁ τόνος τῆς ῥύσεως ὀκλάζων. ἀτονοῦσαν δὲ ἤδη τὴν δύναμιν ἐνδείκνυται. ἢ καὶ διὰ φλεγμονῆς κακοήθειαν. ἐνίοτε γὰρ οὐδὲν μεθίησιν. ἀλλ᾿ ἔσφιγκται σφοδρῶς. εἰ δὲ μηδὲν κωλύει τούτων. ὅτε κάμνων ἀκμάζων εἴη, περιμένειν δεῖ τὴν μεταβολὴν καὶ μᾶλλον εἰ τὸ περιέχον εὔκρατον εἴη. εἰ δὲ τὸ αἷμα πρὸ τῆς αὐτάρκους κενώσεως ἐπισχεθείη. τοῦτο δὲ γίνεται ἢ διὰ δειλίαν καὶ λειποθυμίαν ἢ διὰ θρόμβον. ἢ διὰ βιαίαν τὴν σφίγξιν πρὸς ἕκαστον τούτων ἁρμοσώμεθα. τὴν μὲν λειποθυμίαν τοῖς ὀσφραντοῖς ἀνακτώμενοι. τὴν δὲ σφίγξιν ἀνιέντες τὸν δεσμόν. τὸν δὲ θρόμβον ἢ ἐλαίου ἐπιχύσει. ἢ τῇ τῶν δακτύλων ἐπιβολῇ διαλύοντες. ἡ δὲ λοιπὴ τῆς φλεβοτομίας παρασκευή, πᾶσι γνώριμος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῖς κατ᾿ ἀγκῶνα. ἡ δὲ ἀπὸ μετώπου ἡ ἀφαίρεσις ὡς ἐπὶ κεφαλαλγιῶν γίνοιτο, προσεπαντλήσαντες αὐτὸν ἐπιδήσωμεν ταινιδίῳ κατὰ τὸν τράχηλον παρενθέσει δακτύλου κατὰ τὸν βρόγχον τὸν πνιγμὸν ἀποφεύγοντες. καὶ πληρωθεῖσαν τὴν φλέβα τὴν ἐν μετώπῳ διέλωμεν, ἀκμῇ φλεβοτόμου ἢ σμιλίου. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰς ἐπιπολῆς σφραγίτιδας δι᾿ ὀφθαλμίαν χρονίαν τέμνωμεν διὰ κυαθίσκου μήλης. τὴν τοῦ αἵματος ἔκροιαν ποιούμενοι. καὶ τὰς ὑπὸ τῇ γλώττῃ δὲ φλέβας ὡς ἐπὶ συναγχικοῦ πάθους ἐγκαρσίους ἐκτέμνωμεν φυλαττόμενοι τὴν σφίγξιν. τινὲς δὲ καὶ τὰς ἐν τοῖς μεγάλοις κανθοῖς διαφανεῖς φλέβας, ὡς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς χρονίων νοσημάτων ὁμοιοτρόπως διαιροῦσιν. ἐφ᾿ ὧν καὶ τὰς ἔνδον τῶν μυκτήρων ἤτοι παραθλίψει διασμήλης πυρῆνος. ἢ καὶ διά τινων τραχειῶν ἐρεθίζοντες ῥηγνύουσι. καὶ τὰς ὄπισθεν δὲ τῶν ὤτων διὰ τὰ περὶ κεφαλὴν πάθη διαιροῦσι. τὰς δὲ κατ᾿ ἰγνύαν, ὡς ἐπὶ νεφρῶν, καὶ τὰς ἐν τοῖς ἄκροις τοῖς τῶν ὑποκειμένων δεσμοῖς μορίων. τῇ τε τῶν χειρῶν ἀνατρίψει, καὶ τῇ τῶν ποδῶν βαδίσει πληρώσαντες διαιροῦσιν. ἐν μὲν τῇ εὐωνύμῳ χειρί, ἐπὶ σπληνικῶν, τὴν μεταξὺ μάλιστα μικροῦ τε καὶ παρὰ μέσου δακτύλου. ἐπὶ δὲ ἡπατικῶν ἐν τῇ δεξιᾷ. ἡ γὰρ τῶν ἄκρων κένωσις ἐκ μακροῦ μᾶλλον γινομένη πρακτικωτέραν τὴν ἀντίσπασιν ἐργάζεται. ἐν δὲ τῷ ποδὶ καθάπερ ἐπὶ ἰσχιαδικῶν ἢ τῶν κατὰ τὴν ὑστέραν τὴν ἀνωτέρω τοῦ ἔνδοθεν ἀστραγάλου τέμνουσιν.

Περὶ σικυάσεως. μα΄.

Οὔτε ἐν ἀρχαῖς τῶν παθῶν. οὔτε πληθωρικῶν ὄντων τῶν σωμάτων, σικύαις χρησόμεθα. ἀλλ᾿ ὅταν προκενωθῇ πᾶν τὸ σῶμα. καὶ μηκέτι ἐπιρρέει. μηδὲν τῷ μορίῳ χρεία γίνηται κενῶσαί τι ἢ μοχλεῦσαι καὶ πρὸς τοὐκτὸς ἑλκύσαι. ἡ μὲν οὖν κούφη σικύα πνευματώσεις τε λύει. καὶ στόμαχον ῥευματιζόμενον ἵστησι. καὶ αἷμα ἐπισπᾶται. καὶ φερόμενον αὖ πάλιν ἵστησιν, ἐν τοῖς ἀντικειμένοις προσφερομένη. καὶ τὸ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀντιμετάγει. καὶ τὸ ὅλον μετάστασιν μὲν τῶν ὑγρῶν κένωσιν δὲ τῶν πνευμάτων ἐργάζεται. ἡ δὲ μετὰ κατασχασμῶν, ἐμπρακτοτέραν δίδωσι τοῖς αἰτίοις τὴν διαπνοὴν αἰσθητῆς ἐκ τοῦ βάθους κομιζομένη τὰ λυποῦντα. οὐ μόνον γὰρ αἵματος. ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν ἐργάζεται κένωσιν. καὶ μάλιστα μετὰ πλείονος προσφερομένη τῆς φλογός. ἀλλ᾿ εἰ μὲν ἀπ᾿ εὐσάρκων μορίων βουλόμεθα ποιήσασθαι τὴν ἀφαίρεσιν, πρῶτον ἐγχαράξαντες ἔπειτα τὴν σικύαν ἐπιτίθεμεν. εἰ δὲ ἀσαρκότερον εἴη τὸ μέρος κούφην πρότερον τὴν σικύαν κολλήσωμεν. εἰς ὄγκον δὲ τοῦ μορίου ἐπαρθέντος ἐγχαράξαντες αὖθις αὐτὴν ἐπιθῶμεν. καὶ εἰ μὲν ὀλίγον κενῶσαι βουλόμεθα, μιᾷ διαιρέσει ἀρκεσθῶμεν. εἰ δὲ πλεῖον πλείοσι. καὶ εἰ μὲν λεπτότερον τὸ περιεχόμενον ἀπολάβοιμεν αἷμα ἐπιπολῆς ἐγχαράξομεν. εἰ δὲ παχύτερον διὰ βάθους. ὅτε καὶ θρόμβους

Περὶ βρογχοκήλης. λη.

Ὄγκος ἐπὶ τῷ τραχήλῳ γίνεται μέγας καὶ περιφερὴς ἐκ τῶν ἔνδοθεν μερῶν ταύτης τῆς προσηγορίας τετυχηκώς. διαφοραὶ δὲ βρογχοκήλης δύο· αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν στεατώδεις, αἱ δὲ ἀνευρυσματώδεις εἰσί· τὰς μὲν οὖν ἀνευρυσματώδεις σημειωσόμεθα· οὕτω καὶ τὰ ἀνευρύσματα. καὶ ἀπαγορεύομεν παραπλησίως μὲν ἁπάντων ἀνευρυσμάτων, ἐπικίνδυνον ἐχόντων τὴν ἐγχείρησιν. ἐξόχως δὲ τὸ περιτράχηλον. διὰ τὸ τῶν ἀρτηριῶν μέγεθος· τὰς δὲ στεατώδεις, ὁμοίως στεατώμασι χειρουργητέον. διακρίνοντάς τε καὶ ὑπερβαίνοντας τὰ ἀγγεῖα· τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ καὶ ἐπὶ χοιράδων ἐλέγομεν.

Περὶ γαγγλίου. λθ.

Συστροφὴ νεύρου τὸ γάγγλιον ἐστὶν ἐκ πληγῆς ἢ κόπου γινόμενον. τὰ πολλὰ μὲν κατὰ καρποὺς καὶ σφυρὰ καὶ τὰ κινούμενα κατ᾽ ἄρθρον σώματα ἀποτελούμενον. γινόμενον δὲ κἂν τοῖς ἄλλοις μέρεσι. παρέπεται δὲ αὐτῷ ὄγκος ὁμόχρους ἀντίτυπος ἀναλγής. εἰ δέ τις βιαίως θλίβῃ ναρκώδη παρέχει τὴν αἴσθησιν. οὐκ ἐν βάθει τὴν σύστασιν ἀλλ᾽ ὑπ᾽ αὐτῷ τῷ δέρματι λαμβανόμενον καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια μὲν μεταφερόμενον. εἰ δέ τις βιάζοιτο ἐμπρός τε καὶ ὀπίσω, οὐδαμῶς. τὰ μὲν οὖν ἐν σκέλεσιν ἢ βραχίοσιν ἢ τοῖς ἄκροις ἐκτέμνειν οὐκ ἀσφαλές. κίνδυνος γὰρ κυλλὸν γενέσθαι τὸ μόριον. τὰ δὲ κατὰ κεφαλὴν, ἢ μέτωπον, χειρουργοῦμεν διαιροῦντες τὸ δέρμα σμίλῃ. καὶ εἰ μὲν μικρὰ εἴη σαρκολάβῳ διακρατοῦντες αὐτὰ καὶ ἐκ βάσεως ἀποτέμνοντες. εἰ δὲ μείζονα ἀγκίστροις καταπείραντες καὶ κατὰ περίεδρα ἀφαιρούμενοι. καὶ ῥαφαῖς τὰ χείλη συνάγοντες. καὶ ἐναίμῳ θεραπεύοντες φαρμάκῳ.

Περὶ φλεβοτομίας. μ.

Ὁ τῆς φλεβοτομίας τρόπος, εἰ καὶ πᾶσιν ἐστὶν εὔδηλος. ἀλλά γε διὰ τὸ τῆς χειρουργίας ἀνελλιπὲς καὶ τοὺς τεχνικοὺς αὐτοῦ διορισμοὺς, οὐ παρόπταιος ἡμῖν ἔσται. πρῶτος τοίνυν τῆς φλεβοτομίας ἐστὶ σκοπὸς, ἡ τοῦ πλεονάζοντος αἵματος κένωσις. διττὸν δὲ τὸ πλῆθος τοῦ αἵματος ἀποδέδεικται. ποτὲ μὲν πρὸς τὴν δύναμιν, κἂν μὴ πλήρεις αἱ φλέβες φαίνονται. ἐφ᾽ ᾧ ταχέως ἀσθενεῖς τε καὶ ἄτονοι γίνονται. μὴ δυναμένης τῆς φύσεως φέρειν τὸ βάρος, ὥσπερ τι φορτίον. τὰ δὲ περιέχοντα αὐτὸ ἀγγεῖα ἐν αὐτῷ τῷ παρεγχύματι θεωρούμενα. καὶ ἡ δύναμις ἀλύπως αὐτὸ φέροι. ἐφ᾽ ὧν ῥηγνυμένων ἐνίοτε τῶν φλεβῶν, αἵματος πτύσεις ἢ ἕτεραι συμβαίνουσι ῥεύσεις. τὸ μὲν οὖν πρὸς τὴν δύναμιν πλῆθος, ἐκ τοῦ κατὰ τὸ σῶμα διαγνώσῃ βάρους. τὸ δὲ κατὰ τὰς φλέβας. ἔκ τε τῆς τάσεως. καὶ τοῦ φαίνεσθαι πεπληρωμένας αὐτάς. ἄμφω δὲ τὴν κένωσιν δείκνυται. οὐκοῦν καὶ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νοσήματος ἐνίοτε φλεβοτομήσεις, ἀνάγκης ὑπούσης μόνην τὴν ἐν τῇ γαστρὶ τῶν σιτίων πέψιν ἢ καὶ τὴν ἐν ἥπατι τελείαν ἐξαιμάτωσιν ἐκδεξάμενος. εἰ δὲ διά τι κατ᾽ ἀρχὰς ἡ φλεβοτομία μὴ παραληφθείη καὶ προσωτέρω τῆς ἑβδομάδος, οὐδὲν ἄτοπον φλεβοτομεῖν. τῆς τε χρείας ἀπαιτούσης καὶ τῆς δυνάμεως οὐκ ἐναντιουμένης. ἐπισκοπεῖσθαι δὲ χρὴ μέλλοντα φλεβοτομεῖν. μὴ κόπρου πολλή τις ἐπίσχεσις ἐν τοῖς ἐντέροις ἐστὶ καὶ κενοῦμεν αὐτὴν πρότερον διὰ μαλθακοῦ κλύσματος, ἵνα μὴ αἱ φλέβες ἀπὸ τῶν ἐντέρων ἕλξωσι τινὰ σηπεδονώδη τῶν περιττωμάτων οὐσίαν. τοὺς μὲν οὖν διὰ νόσον παροῦσαν χρῄζοντας τῆς τοῦ αἵματος ἀφαιρέσεως ἐν ἅπαντι καιρῷ φλεβοτομήσωμεν. τὴν ἀκμὴν μόνον ἐν πυρετοῖς τῶν περιοδικῶν φυλαττόμενοι παροξυσμῶν, εἰ δὲ συνεχὴς πυρετὸς εἴη πάντως ἑωθινὸς καιρός ἐστιν ἐπιτηδειότερος. ὅσοι δὲ μὴ νόσου παρούσης, ἀλλὰ προφυλακῆς ἕνεκα τὴν τοῦ αἵματος ἐπιζητοῦσι κένωσιν. τούτοις τὸ ἔαρ ἐπιτήδειον. ἐν δὲ ταῖς ἡλικίαις ἄχρι τεσσαρεσκαίδεκα ἐτῶν ἡ κένωσις παραιτητέα. ὥσπερ αὖ καὶ μετὰ τὸν ἑξηκοστὸν ἐνιαυτόν. εἰ μή τις ἀπαραίτητος ἀνάγκη ἡμᾶς βιάζοιτο. καὶ καθόλου τοὺς ἀσθενεστέραν ἔχοντας τὴν δύναμιν παραφυλακτέον. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν προσφάτων φλεγμαινόντων μορίων ἐκ τῶν ἀντικειμένων δεῖ ποιεῖσθαι τὴν κένωσιν. ἐπὶ δὲ τῶν χρονιωτέρων. ἐκ τῶν πλησίων. πολλαχοῦ μὲν γὰρ τοῦ σώματος φλεβοτομοῦμεν. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ τοῦ ἀγκῶνος ἔνδοθεν. ἀλλὰ προσεκτέον, ὅτι τῇ μὲν ἔσω καὶ μασχαλιαίᾳ καλουμένῃ φλεβί· καθόλου μὲν ἡ ἀρτηρία ὑπόκειται. τῇ δὲ μέσῃ νεῦρον. ἡ δὲ ἄνω καὶ ὠμιαία προσαγορευομένη παντελῶς ἄφοβος. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν νοσημάτων τὴν ὠμιαίαν τέμνομεν. ἐπὶ δὲ τῶν κάτω τοῦ τραχήλου τὴν μασχαλιαίαν. ἐπαμφοτερίζει δὲ ἡ μέση. δεῖ οὖν ταινιδίῳ στενῷ διαδῆσαί τι περὶ τοὺς μύας τοῦ βραχίονος μέρος, καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλας τῶν χειρῶν τρίψει πληρωθεῖσαν τὴν φλέβα τὴν ἐπιτηδείαν τῇ χρείᾳ διελεῖν ἐπικαρσίως καθ᾽ ὅλον αὐτῆς τὸ πλάτος μόνον. καὶ γὰρ αἱ μείζους τούτου, δυσαφούλωτοι καὶ αἱ στεναὶ λίαν, φλεγμονώδεις πρὸς τῷ μὴ τὴν τοῦ παχυτέρου χυμοῦ κωλύσειν διέξοδον. ἐφ᾽ ὧν δὲ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν καὶ τὴν τρίτην. ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὴν τετάρτην ἐπαφελεῖν ἐλπίζομεν. ἐλοξοτέρως δεῖ τὴν φλέβα διαιρεῖν ἵνα ἐν τῇ κάμψει τῆς χειρὸς συνερείᾳ μὴ ταχέως ἀφουλωθῇ, οὕτω γὰρ ἔδοξεν Ἀντύλλῳ. τὸ δὲ ποσὸν τοῦ κενουμένου, τῇ τε ῥώμῃ τῆς δυνάμεως καὶ τῷ μεγέθει μετρείσθω τοῦ νοσήματος. πλήθους οὖν ὑποκειμένου χυμοῦ, καὶ ζεούσης ὕλης πρὸς ἅπαξ ἄχρι λειποθυμίας κενοῦμεν. ἐρρωμένης δηλονότι τῆς δυνάμεως λειποθυμοῦντος τοῦ κάμνοντος διὰ τὸ τὸν χυμὸν ἐν τῷ στομάχῳ παραρρυῆναι.

τὸ δέρμα ὑπερπούσας ἁπλῇ διαιρέσει χρησάμενοι, τῶν ἐπικειμένων ἀπολύσωμεν σωμάτων. τά τε χείλη τὸ δέρμα τοῖς ἀγκίστροις διατείναντες ἐξυμενίσωμεν ὡς ἐπὶ τῆς ἀθερολογίας ἐλέγομεν. καὶ κατὰ μικρὸν διαφελώμεθα· τὰς δὲ μείζονας ἀγκίστροις καταπείραντες μετεωρίσωμεν. καὶ ὁμοίως ὑποδέροντες, πανταχόθεν τῶν κατεχόντων αὐτὰς σωμάτων ἐλευθερώσωμεν, φυλάττοντες πανταχοῦ τάς τε καρωτίδας ἀρτηρίας καὶ τὰ παλινδρομοῦντα νεῦρα. εἰ δέ τι διαιρεθὲν ἀγγεῖον ἐπισκοτίζοι τῷ ἔργῳ, βρόχῳ διαλάβωμεν αὐτό· ἢ διαπὰξ ἀποτέμωμεν εἰ μὴ μεγάλα εἴη. καὶ ὅτε εἰς στενὸν ἡ βάσις τῆς χοιράδος ἔλθῃ, ἀποτέμωμεν αὐτὴν εὐφυῶς. καὶ παρεμπέμψαντες τὸν λιχανὸν δάκτυλον, ἐρευνήσωμεν εἴπου καὶ ἄλλαι παρακείμεναι χοιράδες, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀφέλωμεν αὐτάς. εἰ δὲ μέγα τι πολλάκις ἀγγεῖον ἢ καὶ πλείονα κατὰ τὸν πυθμένα τῆς χοιράδος ὑποπτεύοιμεν, μὴ ἐκτέμωμεν αὐτὴν ἐκ βάσεως· ἀλλὰ βρόχῳ διαναλάβωμεν· ἵνα κατὰ μέρος ἀκινδύνως αὐτόματος ἐκπέσοι· τότε δὴ τῇ ἐμμότῳ θεραπευτέον ἀγωγῇ. εἰ δὲ αὐτόθεν ἐκτέμνοιτο, συναγάγωμεν τὰ χείλη. πάντως δὲ τὰς διαιρέσεις ἐπ᾽ ὀρθὸν χρὴ δίδοσθαι. καὶ εἰ μὲν μηδὲν ἔχοιεν περιττὸν, ῥάψωμεν αὐτόθεν. εἰ δὲ ἐκ τοῦ τῆς χοιράδος ὄγκου πλεονάζοι τὸ τοῦ δέρματος, μυρσινοειδὲς αὐτοῦ μέρος ἀφελόντες χρησώμεθα ταῖς ῥαφαῖς καὶ φάρμακον ἔναιμον ἐπιβάλωμεν.

Περὶ στεατωμάτων, καὶ ἀθερωμάτων μελικηρίδων. λϛ.

Τοῦ γένους ὄντα καὶ ταῦτα τῶν ἀποστημάτων, τούτῳ διαφέρουσιν, ὅτι τὰ μὲν ἰδίως ἀποστήματα καλούμενα, φλεγματώδη τέ ἐστιν καὶ ἐπώδυνα. καὶ δριμέως ὑγροῦ καὶ διαβρωτικοῦ περιεκτικά. καὶ οὐκ ἀνώδυνα ὑμένι περιέχεται ἤτοι χιτῶνι. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν ἐν τῷ στεατώματι περιεχόμενον προσφόρως τῇ ὀνομασίᾳ στέατι παραπλήσιόν ἐστι· τὸ δὲ ἐν τῷ ἀθερώματι, τῇ ἀθάρῃ τοῦ σίτου ἀθήρᾳ. μέλιτι δὲ παρεοικὸς, ὑγρὸν ἐν τῇ μελικηρίδι. διαγνώσει δὲ αὐτὰ οὕτως. τὸ μὲν στεάτωμα σκληρότερόν ἐστι τῶν ἄλλων, καὶ ἀντιμεθιστάμενον τῇ ἁφῇ. καὶ τὴν βάσιν στερεωτέραν ἔχων. ἡ δὲ μελικηρὶς ἁπτομένοις ὥσπερ τι σῶμα χλιαρὸν ὑποπίπτει. καὶ βραδέως μὲν χεῖται, ταχέως δὲ αὖθις στρέφεται. χειρουργοῦμεν δὲ καὶ ταῦτα τὸν ὅμοιον ταῖς χοιράσι τρόπον, ἐν τε τομῇ καὶ ὑποδορᾷ. καὶ ῥαφαῖς, καὶ τῇ λοιπῇ θεραπείᾳ παραφυλαττόμενοι μόνον τὸ τιτρῶσαι τὸν ὑμένα διὰ τὸ μήτε τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν προχυθὲν παρασοδίζειν τῇ χειρουργίᾳ, καὶ τὸ μόριον αὐτοῦ καταλιπεῖν, ὅτι παλιγγενεσίας· πολλὰ μὲν κατὰ καρποὺς καὶ σφυρὰ καὶ τὰ κινούμενα κατ᾽ ἄρθρον. αἴτια γίνεται. ὥσπερ καὶ χοιρὰς ἡ ὅλη ἢ μέρος αὐτῆς ἀπολυμπανόμενον. εἰ δέ τι τοιοῦτον καταλειφθείη, κάλλιον μὴ ῥάπτειν, ἀλλὰ σηπτικοῖς φαρμάκοις ἐκδαπανᾶν τὸ ἐγκατάλειμμα.

Περὶ ἀνευρύσματος. λζ.

Τὸ ἀνεύρυσμα ὄγκος εὐαφής ἐστι καὶ τοῖς δακτύλοις ὑπείκων ἐξ αἵματός τε καὶ πνεύματος ἔχων τὴν γένεσιν. φησὶ τε ὁ Γαληνὸς περὶ αὐτοῦ, ἀρτηρίας ἀναστομωθείσης, τὸ πάθος ἀνεύρυσμα καλεῖται. γίνεται δὲ καὶ τρωθείσης, ἐπειδὰν εἰς οὐλὴν μὲν ἀφίκηται τὸ ἐπικείμενον αὐτῇ δέρμα. μένῃ δὲ τὸ τῆς ἀρτηρίας, μήτε συμφυείσης, μήτε σαρκὶ φραχθείσης. διαγινώσκεται δὲ τὰ τοιαῦτα παθήματα τῷ σφυγμῷ τῶν ἀρτηριῶν. ἀλλὰ καὶ θλιβόντων. ἀφανίζεται πῶς ὁ ὄγκος παλινδρομούσης εἰς τὰς ἀρτηρίας τῆς ἐργαζομένης αὐτὸν οὐσίας. ταῦτα μὲν ὁ Γαληνός. ἡμεῖς δὲ διακρίνομεν αὐτὰ ἀπ᾽ ἀλλήλων οὕτως, τὰ μὲν δι᾽ ἀναστόμωσιν ἀρτηρίας γινόμενα, προμηκέστερα φαίνεται, καὶ ἐν βάθει τὴν σύστασιν ἔχει. καὶ κατὰ τὴν τῶν δακτύλων ἐπέρεισιν ὥσπερ ψόφος τις ἀκούεται. οὐδενὸς ἤχου ἐν τοῖς κατὰ ῥῆξιν ἀκουομένου. ἐκεῖνα δὲ περιφερῆ μᾶλλόν εἰσι καὶ ἐπιπολῆς ὑποπίπτοντα. τὰ μὲν οὖν ἐν μασχάλαις καὶ βουβῶσι καὶ τραχήλῳ γινόμενα, καὶ τῶν ἐν ἄλλοις δὲ τόποις τὰ ὑπερμεγέθη παραιτησώμεθα χειρουργεῖν διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀγγείων. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἄκροις καὶ τοῖς κώλοις ἢ ἐν κεφαλῇ, χειρουργητέον οὕτως· εἰ μὲν κατὰ ἀνευρυσμὸν ὁ ὄγκος ἐγένετο, διαίρεσιν εὐθεῖαν ἐμβαλοῦμεν τῷ δέρματι κατὰ μῆκος. ἔπειτα διαστείλαντες ἀγκίστροις τὰ χείλη, καθάπερ ἐπὶ τῆς ἀγγειολογίας ἐλέγομεν ὑποδέροντες. καὶ διὰ ὑμενιστήρων διακαθαίροντες, γυμνώσομεν τὴν ἀρτηρίαν. καὶ τῇ τῆς βελόνης διαγωγῇ τῇ τε διὰ τῶν δύο βρόχων ἀπολινώσει χρησάμενοι νύξαντες πρότερον φλεβοτόμῳ μεταξὺ τῆς ἀρτηρίας καὶ ἐκκενώσαντες τὸ περιεχόμενον, τῇ πυοποιῷ χρησώμεθα θεραπείᾳ. ἄχρις ἀποπτώσεως τῶν βρόχων. εἰ δὲ κατὰ ῥῆξιν ἀρτηρίας γένοιτο τὸ ἀνεύρυσμα, ἀναλαβεῖν χρὴ τοῖς δακτύλοις σὺν τῷ δέρματι, πᾶν ὅσον δυνατὸν εἴη τοῦ ἀνευρύσματος. ἔπειτα βελόνην διείρειν κατωτέρω τοῦ ἀναληφθέντος, διπλοῦν ἔχουσαν λίνον. καὶ μετὰ τὴν διεκβολὴν ψαλλίσαι τὴν ἀγκύλην. καὶ οὕτω τοῖς δύο ῥάμμασιν ἀπολινῶσαι τῇδε κἀκεῖσε τὸν ὄγκον ὡς ἐπὶ τοῦ σταφυλώματος ἐλέγομεν. εἰ δὲ φόβος εἴη, τῆς τῶν ῥαμμάτων περιολισθήσεως, καὶ ἄλλην διεμβλητέον βελόνην, διὰ τοῦ ὅλου πιέζουσαν τὴν προτέραν. ἔχουσαν ὁμοίως ῥάμματι διπλοῦν. καὶ κόψαντες τὴν ἀγκύλην ἐκ τεσσάρων, οὕτω τὸν ὄγκον ἀπολινώσωμεν. ἢ κατὰ μέσον στομώσαντες τὸν ὄγκον μετὰ τὴν ἔκκρισιν τοῦ δέρματος, περιέλωμεν καταλιπόντες τὸ δεδεμένον. καὶ σπλήνιον ἐπιθέντες ἐξ οἰνελαίου τῇ ἐμμότῳ χρησώμεθα θεραπείᾳ.

τάσσοντες αὐτήν· ὥστε μὴ χόνδρον ἀλλ' ὑμένα διακόπτεσθαι τὸν συνέχοντα τοὺς χόνδρους. εἰ δέ τις δειλότερος εἴη περὶ τὸ ἐνεργεῖν, ἀγκίστρῳ προανατείνας τὸ δέρμα διαιρείτω. ἔπειτα οὕτως αὐτῷ τῷ φάρυγγι ἐντυγχάνων καὶ παρεκστέλλων τὰ ἀγγεῖα εἰ ἄρα ὑποπίπτει, τὴν τομὴν ἐμβαλλέτω. ταῦτα μὲν ὁ Ἄντυλλος· στοχαζόμενος δὲ τῆς διακοπῆς τοῦ βρόγχου ἔκ τε τοῦ δι' αὐτῆς ἐξιέντος πνεύματος μετά τινος ῥωγμοῦ καὶ τοῦ διακοπῆναι τὴν φωνήν. μετὰ δὲ τὸ παρελθεῖν τοῦ πνιγμοῦ τὴν περίστασιν τὰ χείλη τοῦ τραύματος νεαροποιήσαντες. ῥαφαῖς χρησόμεθα. τὸ δέρμα μόνον δίχα τοῦ χόνδρου ῥάπτοντες. καὶ ἐναίμῳ χρησόμεθα φαρμάκῳ. εἰ δὲ μὴ κολλήσοι τῇ σαρκωτικῇ χρηστέον ἀγωγῇ. ὁμοίως δὲ τῇ θεραπείᾳ χρησόμεθα. καὶ εἴ τις ἡμῖν περιπέσοι διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν θανάτου ἑαυτὸν λαρυγγοτομήσας.

Περὶ ἀποστήματος. λδ'.

Ὅτι μὲν τὸ ἀπόστημα φθορὰ καὶ μεταβολὴ σαρκῶν ἤτοι σαρκωδῶν ἐστί· καὶ τίνες οἱ τῆς γενέσεως αὐτοῦ τρόποι· καὶ πόσαι διαφοραὶ τῶν ἀποστημάτων κατὰ τὸ τέταρτον βιβλίον αὐτάρκως εἴρηται. νυνὶ δὲ τὰ πρὸς χειρουργίαν μόνον περὶ αὐτοῦ λεκτέον. ἐπειδὰν εἰς πύον τελεία γένηται μεταβολή. ταύτην δὲ γινώσκομεν, ἔκ τε τοῦ τὰς ὀδύνας καὶ τὸν πυρετὸν εἰ προϋπῆρχε καὶ τὸ ἔρευθος καὶ τὸν σφυγμὸν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς φλεγμονῆς ἐλαττοῦσθαι τὰ σημεῖα. καὶ εἰς ὀξὺ τὸν ὄγκον ἀποκορυφοῦσθαι. καὶ πρὸς τὴν τῶν δακτύλων ἐπέρεισιν τὸ πύον ὑποπίπτειν, ἐπιπολῆς ὄντος μάλιστα τοῦ ἀποστήματος. τηνικαῦτα πρὸς χειρουργίαν τρεπώμεθα. εἰ δὲ μήτε πρὸς τὴν ἁφὴν ὑποπίπτοι μήτε ἀποκορυφοῖτο διὰ τὸ ἐν βάθει συνίστασθαι, τοῖς ἄλλοις τῆς μεταβολῆς σημείοις προσέχοντες χειρουργήσωμεν. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ πρὸ τελείας εἰς πύον μεταβολῆς ἐνίοτε ὠμοτεμοῦμεν αὐτὰ διὰ τὸ πλησιάζειν, ἢ ἄρθροις ἢ κυρίοις μορίοις. ἵνα μὴ τῇ ἐπιμόνῳ σήψει συνδιαφθείρηται σύνδεσμος. ἤ τι τῶν ἀναγκαίων. καὶ τὰ πλησίον δὲ τοῦ δακτύλου ἀποστήματα πρὸ τῆς τελείας πεπάνσεως ὠμοτομεῖν Ἱπποκράτης παρακελεύεται τὸν εἰς διὰ τενόντων ὑποδυόμενος φόβον. τέμνωμεν τοίνυν οὐκ ἐπὶ πάντων ὁμοίως διαιροῦντες. ἀλλὰ γραμμαῖς μὲν φυσικαῖς ὡς ἐπὶ μετώπου καὶ τριχῶν φυαῖς ὡς ἐπὶ κεφαλῆς κατακολουθοῦντες τῆς εὐπρεπείας, ὡς ἂν φροντίσωμεν. εὐθυτενῶς δὲ τοῖς κώλοις τέμνοντες ὡς ἐπὶ μυῶν καὶ τενόντων. νεῦρά τε καὶ ἀρτηρίας καὶ τὰ τῶν μορίων κύρια διαφεύγοντες, τῆς ἀσφαλείας ποιησόμεθα πρόνοιαν. ποτὲ μὲν εὐθυτομοῦντες. ποτὲ δὲ καὶ ἐγκαρσίως διαιροῦντες τὸ ἀπόστημα πρὸς τὴν ἑκάστου χρείαν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν μικροτέρων ἀποστημάτων μίαν παράγωμεν διαίρεσιν. ἐπὶ δὲ τῶν μεγάλων πλείονας. πρὸς τὸ μέγεθος πανταχοῦ τὰ λεπτότερα, καὶ πρὸς ὑπόρρυσιν ἐπιτήδεια τέμνοντες· καὶ τὰ μὲν ἐπὶ πλεῖστον ἀποκορυφοῦντα καὶ ἄπεπτα καὶ λεπτὰ καὶ νενεκρωμένα περιέλωμεν κατὰ τρίγωνον ἢ μυρσινοειδὲς ἢ ἄλλο γωνιῶν σχῆμα περιιούμενοι τὴν περιαίρεσιν τοῦ κυκλοτεροῦς ἀεὶ ἐπιτηδείου πρὸς ἀφούλωσιν ὑπάρχοντος: τὰ δὲ μὴ ἀποκορυφούμενα μόνον ἁπλοτομήσωμεν. μέγαν δὲ τὸν κόλπον εὑρίσκοντες. εἰ μὲν σαρκῶδες εἴη. καὶ οἷόν τε κολληθῆναι τὸ ἐπικείμενον δέρμα ταῖς κατ' ἀπόρρυσιν μόνον χρησόμεθα πρὸς τὸν τόπον διαιρέσεσιν. εἰ δὲ λεπτὸν καὶ λίαν ἄσαρκον ὅλον κατὰ μῆκος, ἁπλοτομήσωμεν. καὶ μετὰ τὴν ἁπλῆν διαίρεσιν. ἐὰν ἰσχνὰ πάνυ καὶ οὐ σαρκώδη τὰ παρ' ἑκάτερα φαίνοιτο σώματα περιαιροῦμεν αὐτά. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν περισπογγίσαντες, μικροῦ μὲν ὄντος τοῦ ἀποστήματος καὶ μιᾶς διαιρέσεως, ἁπλῇ διαμοτώσει χρησόμεθα. μεγάλου δὲ καὶ πλειόνων διαιρέσεων καὶ διά τινα λημνίσκον δι' αὐτῶν ἀγάγωμεν. τὰ δὲ κατὰ τὴν περιαίρεσιν ὁμοίως μοτῶν πληρώσωμεν. εἰ δὲ αἱμορραγοῖεν ὕδατι ψυχρῷ ἢ ὀξυκράτῳ χρηστέον. μενούσης δὲ τῆς αἱμορραγίας. χαλκίτιν ἐπιπάσωμεν χνοώδη· καὶ διαπλάδαρον δὲ πολλάκις σηπεδόνα, ταύτῃ χρησόμεθα. τὰ δὲ σπλήνια χειμῶνος μὲν ὄντος καὶ νευρωδῶν σωμάτων οἰνελαίῳ βρέξαντες ἐπιθήσωμεν· θέρους δὲ καὶ σαρκωδῶν σωμάτων ὑδρελαίῳ ἢ αὐτῷ τῷ οἰνελαίῳ ψυχρῷ· καὶ ἐπιδήσαντες τῇ ἑξῆς τούτοις τοῖς ὑγροῖς ἐπιβρέξωμεν. κατὰ δὲ τὴν τρίτην λύσαντες καὶ περισπογγίσαντες ἐμμότῳ τετραφαρμάκῳ χρησόμεθα. καὶ εἰ μὲν ἀφλέγμαντον εἴη, τὴν αὐτὴν ἐμβροχὴν μοτοφυλάκιον φάρμακον ἐπιθώμεθα. εἰ δὲ φλεγμαίνοι· συμπεπτικὸν ἐπιβάλωμεν κατάπλασμα. καταντλήμασι πρότερον χρώμενοι. παυσαμένης δὲ τῆς φλεγμονῆς, τῇ πυοποιῷ, καὶ σαρκωτικῇ θεραπεύσωμεν ἀγωγῇ. καὶ τοὺς κόλπους δὲ, τοῖς κολλητικοῖς ἰασώμεθα φαρμάκοις ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ κόλπων εἴρηται.

Περὶ χοιράδων. λε'.

Αἱ χοιράδες ἀδένες εἰσὶν ἐσκιρρωμένοι, κατά τε τράχηλον καὶ μασχάλας καὶ βουβῶνας ὡς μάλιστα συνιστάμεναι. τοὔνομα λαβοῦσαι ἢ ἀπὸ τῶν χοιράδων πετρῶν. ἢ ἀπὸ τῶν συῶν. ὅτι πολυτόκον ζῶον, ἢ ὅτι τοιουτώδεις οἱ χοῖροι τραχήλους ἔχουσι. γίνονται δὲ χοιράδες. ἢ κατὰ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ τραχήλου. ἢ κατὰ θάτερον αὐτοῦ μέρος. ἢ κατ' ἀμφότερα καὶ μία ἢ δύο. ἢ πλείους. ἅπασαι δὲ ἐν ὑμέσιν ἰδίοις περιέχονται. καθάπερ στεατώματα καὶ ἀθερώματα καὶ μελικηρίδες. αἱ μὲν οὖν ἐπώδυνοί τε καὶ πρὸς ἁφὴν καὶ πρὸς ἐπίθεσιν φαρμάκου χείρους γινόμεναι, κακοήθεις εἰσίν, ἃς δὴ καὶ καρκινώδεις τινὲς εἰρήκασι. καὶ δῆλον ὡς οὐ πάνυ χειρουργίαις ὑπείκουσι. τὰς οὖν εὐήθεις καὶ πρὸς ἁφὴν καὶ τὴν τῶν φαρμάκων εὔκαιρον χρῆσιν. χειρουργητέον τόνδε τὸν τρόπον. τὰς μὲν οὖν ἐπιπολαίους καὶ πρὸς

Περὶ σταφυλῆς. λα.

Ὁ γαργαρεὼν ὥσπερ τι πλῆκτρον τῆς φωνῆς ὑπάρχων δέχεται πολλάκις ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥεῦμα. καὶ παρὰ φύσιν αὐξηθεὶς, ἐπιμήκης μὲν καὶ λεπτὸς γενόμενος, κίων προσαγορεύεται. παχὺς δὲ κάτωθεν καὶ περιφερὴς, σταφυλή. ἑκάτερον δὲ ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος. ἐὰν οὖν μὴ δυνηθῇ ταῖς καθολικαῖς, λέγω δὴ ταῖς διὰ φλεβοτομίας τε καὶ καθάρσεως ὑπαγούσαις κενώσεσι, μηδὲ μὴν τοῖς τοπικοῖς, στυπτικοῖς τε καὶ ἀποκρουστικοῖς ἢ καὶ διαφορητικοῖς δυνάμεσιν ὑπεῖξαι βοηθήμασιν, ἐπὶ τὴν χειρουργίαν ἀφικνούμεθα. διὰ τὸ μὴ τοῖς συνεχέσιν ἐρεθισμοῖς, βῆχάς τε καὶ ἀγρυπνίας· ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πνιγμὸν ἐπακολουθῆσαι. τὰς μὲν οὖν συνεσταλμένας τε καὶ περιφερεῖς, καὶ οὐκ ἐπιμήκεις καὶ διαίμους ἢ ὑπομελαίνας, χειρουργεῖν παραιτησόμεθα. τὰς δὲ λεπτὰς καὶ ἐπιμήκεις καὶ μετεώρους κατὰ τὸ ἄκρον καὶ παρειμένας, καὶ αἱματώδεις οὐκ ἄγαν, ἀλλ' ὑπολευκαινομένας χειρουργητέον. εὐθὺς γὰρ συμβαίνει ταύτας εἶναι καὶ ἀφλεγμάντους, τοσοῦτον δὲ μόνον τῆς σταφυλῆς ἀφαιρετέον ὅσον ὑπερέχει τοῦ κατὰ φύσιν. καὶ γὰρ αἱ εἰς τέλος αὐτῆς ἀποκοπαὶ, βλάπτουσιν ἐσχάτως τὰ περὶ τὸν θώρακα πάντα χωρία, καὶ ἀφώνους ἀπεργάζονται. καθέδριον τοίνυν σχηματίσαντες τὸν κάμνοντα πρὸς ἡλιακὴν ἀκτῖνα, κελεύσαντές τε μέγα χαίνειν, σταφυλάγρᾳ ἢ μυδίῳ τὸ περιττὸν ἐκπιέσαντες καὶ πρὸς τὸ κάτω μέρος ἕλξαντες, ἀποκόψωμεν σταφυλοτόμῳ, ἢ ἀγκιστρωτῷ σμιλίῳ. τὰ δὲ μετὰ τὴν χειρουργίαν ὡς ἐπὶ τῆς ἀδενοτομίας εἴρηται πραττέσθω. πολλάκις δὲ ἢ διὰ τὴν τοῦ κάμνοντος δειλίαν ἢ διὰ δέος αἱμορραγίας ἢ διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ φαρμάκου τὸν σίδηρον παραιτούμενοι, καυστικῷ μᾶλλον φαρμάκῳ ταύτην ἐκτήκομεν. δεῖ τοίνυν τὸν ἐν τῇ καύσει τῆς βλεφάρων ἠρεμοῦντι ἢ ἑτέρῳ τοιούτῳ τρόπῳ λαβόντα καυστικὸν φάρμακον, πληρῶσαι τούτου τοῦ σταφυλοκαύστου τὰς κοιλότητας. καὶ μεγάλα χαίνειν τῷ ἀνθρώπῳ κελεύσαντες, τήν τε γλῶσσαν δι' ὑπηρέτου τῷ γλωσσοκατόχῳ πιέσαντες, ἐφ' ἱκανὸν διωνυγμένῳ τῷ ὀργάνῳ τοσοῦτον μέρος τῆς σταφυλῆς περιλάβωμεν ὅσον ἂν καὶ ἀποτέμωμεν. σύστασιν δὲ τὸ φάρμακον ἐχέτω, μήτε ὑγρὰν ἵνα μὴ διαρρέῃ· τῆς μὲν σταφυλῆς διαμαρτῇ, τὰ δὲ ὑποκείμενα μέρη καταφλέξει. διὸ παραγγέλλωμεν τῷ ἀνθρώπῳ μὴ καταπίνειν παρ' ὅλον τὸν τῆς καύσεως χρόνον. μήτε παντάπασι σκληρὰν, ἵνα ῥᾳδίως προσιζάνῃ τῇ σταφυλῇ. καὶ εἰ μὲν ἐκ μιᾶς ἐπιβολῆς μελανθῇ τὸ τῆς σταφυλῆς ἄκρον ἀρκεσθῶμεν. εἰ δὲ μὴ, καὶ δὶς χρησόμεθα, δι' ὅλου τὸν τῆς ἐνεργείας χρόνον κεκυφότος τοῦ κάμνοντος, ὅπως ἔξω τοῦ στόματος ἐκρέοι τὸ ὑποτηκόμενον σίελον ἅμα τοῖς τοῦ φαρμάκου μορίοις. ἐκκρούεται μὲν γὰρ ἐν ὥρᾳ μιᾷ. ἐκπίπτει δὲ περὶ τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν. μετὰ δὲ τὴν καῦσιν ἐρίῳ μαλακῷ ἢ σπόγγῳ τὸν λιχανὸν περιελίξαντες δάκτυλον, ἐκμάζωμεν τὰ περὶ τὸν γαργαρεῶνα. ἢ καὶ ὕδατι κελεύσωμεν ἀποκλύσασθαι. τὰ δὲ περὶ τὸν τράχηλον, ταῖς διὰ χαμαιμήλου ἐμβροχαῖς ἐπί τε τούτων καὶ τῶν ταῖς ἀντιάσι ἀφηρημένων διὰ τὴν συμπάθειαν περιβάλλωμεν. καὶ τοῖς ἀναγαργαρίσμασι καὶ διαχρίσμασιν ὁμοίως χρησόμεθα.

Περὶ τῶν καταπαρεισῶν ἀκανθῶν τῇ φάρυγγι. λβ.

Καταπίνονται πολλάκις ἐν τῷ ἐσθίειν ἄκανθαι ἢ ἰχθύων ἢ ἑτέρων τινῶν ἐν διαφόροις μέρεσιν. τὰς μὲν οὖν ὑπ' ὄψιν γινομένας τοῖς ἰδίως ἀκανθοβόλοις προσαγορευομένοις ἐξέλωμεν. τὰς δὲ κατωτέρω πρὸς αὐτὴν τὴν κατὰ πόσεως ἑτέρῳ τόπῳ. τινὲς μέν φασι χρῆναι μείζονας ὄγκους καταπίνειν αὐτοὺς, οἷον καυλὸν θριδακίνης ἢ ψωμοὺς ἄρτου. ἕτεροι δὲ σπόγγον καθαρὸν καὶ ἁπαλὸν μικρόν τι μέγεθος ἐκδήσαντες λίνῳ κελεύουσι καταπίνειν. καὶ τοῦ λίνου λαβόμενοι αὖθις ἀνασπῶσι. καὶ τοῦτο ποιοῦσι πολλάκις ὅπως ἡ ἄκανθα πρὸς τὸν σπόγγον ἐμπαρεῖσα ἀνελκυσθῇ. ὁ δὲ Λεωνίδης κελεύει καταπλάσμασιν ἔξωθεν χρῆσθαι συμπτικοῖς, ὁποῖα τὰ δι' ὠμῆς λύσεως. ἵνα πυοποιηθεῖσα ἡ ἄκανθα, αὐτομάτως ἐκπέσῃ. εἰ δὲ παρ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἢ καὶ πρὸ τῆς κατὰ γαστέρα πέψεως ἐντύχοιμεν τῷ πεπονθότι, τοῦ καταπαρέντος ἀφανοῦς μὲν τυγχάνοντος ἐμεῖν ἐπιζεύξωμεν ἤτοι δακτύλων ἢ πτερῶν καθέσει· συναναχεῖται γὰρ ἐνίοτε τοῖς ἐμουμένοις τὸ καταπαρέν.

Περὶ λαρυγγοτομίας. λγ.

Οἱ τῶν χειρουργῶν ἄριστοι, καὶ ταύτην ἀνεγράψαντο τὴν χειρουργίαν. φησὶν οὖν Ἄντυλλος οὕτως· ἐπὶ μὲν τῶν συναγχικῶν ὡς κατὰ τὸν διαιτητικὸν παραδώσομεν τρόπον, ἀποδοκιμάσωμεν τὴν χειρουργίαν, ἀνωφελοῦς γινομένης τῆς διακοπῆς ἐφ' ὧν πᾶσαι αἱ ἀρτηρίαι καὶ ὁ πνεύμων πέπονθεν. ἐπὶ δὲ τῶν περὶ στόμα, καὶ ἀνθερεῶνα τὴν φλεγμονὴν ἐχόντων ἢ καὶ ἀντιάδων ἐπιπωμαζουσῶν τὸ τοῦ βρόγχου στόμα, ἀπαθοῦς μὲν οὔσης τῆς ἀρτηρίας εὔλογον χρῆσθαι τῇ φαρυγγοτομίᾳ πρὸς τὸ ἐκφυγεῖν τὸν τοῦ πνιγμοῦ κίνδυνον. ἔπειτα ὅταν ἐν ἔργῳ ὦμεν κατωτέρω τῆς κεφαλῆς τοῦ βρόγχου, ὅσον ἀπὸ τριῶν αὐτῆς κύκλων ἢ δ΄ διακόψομεν μέρος τι τῆς ἀρτηρίας, πάνυ γὰρ ἐπισφαλὲς διαιρεῖν. ἐπιτήδειον δ' ἐστὶ τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τὸ ἄσαρκον εἶναι καὶ διὰ τὸ τὰ ἀγγεῖα πόρρω τοῦ διαιρουμένου τόπου τεταγμένα ἔχειν. ἀνακλάσαντες οὖν εἰς τοὐπίσω τὴν κεφαλὴν τοῦ πεπονθότος ὥστε προφανέστερον γίνεσθαι τὸν βρόγχον, ἐγκαρσίᾳ χρησόμεθα τῇ διαιρέσει μετὰ δύο κύκλων

τὰ λειφθέντα διαπανήσωμεν· ἅμα τε καὶ τὸν τόπον ξηραίνοντες, εἰς ὕστερον δὲ καὶ τοῖς ἀφυλακτικοῖς χρησόμεθα τροχίσκοις μολίβδινα σωληνάρια ταῖς ῥισὶν ἐνθέσει παραπάσσειν τὴν θεραπείαν ἐφαρμόζοντες.

Περὶ κολοβωμάτων. κϛ.

Τ ὰ δὲ κολοβώματα τὰ περὶ τὸ οὖς ἢ τὰ χείλη μεθοδεύεται πρῶτον μὲν ὑποδερόντων ἡμῶν ἑκατέρωθεν τὸ δέρμα. μετὰ δὲ ταῦτα συναγόντων ἀλλήλοις τὰ χείλη τῶν τραυμάτων, ἀφαιρούντων τε τὸ τετυλωμένον ἔπειτα ῥαπτόντων τε καὶ κολλώντων.

Περὶ ἐπουλίδων καὶ παρουλίδων. κζ.

Η μὲν ἐπουλὶς σαρκός ἐστιν ὑπεροχὴ κατά τινα τῶν ὀδόντων ἐπὶ τοῖς οὔλοις γινομένη· ἡ δὲ παρουλίς, ἀποστημάτιον κατὰ τὰ οὖλα γινόμενον. τὴν μὲν οὖν ἐπουλίδα, σαρκολάβῳ ἢ ἀγκίστρῳ ἐκκρεμάσαντες ἀποτέμωμεν· τὴν δὲ παρουλίδα κατὰ περιγραφὴν ἐκτέμνοντες διαμοτώσωμεν. οἶδα δὲ πολλάκις καὶ φλεβοτόμῳ νύξας αὐτὴν μόνον· καὶ τοῦ πύου κενωθέντος ἀποπαυσαμένην. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν οἴνῳ κελεύσαντες διακλύζεσθαι, τῇ ἑξῆς μελικράτῳ. καὶ μετὰ ταῦτα τῷ ἀνθηρῷ ξηρίῳ τὸ τραῦμα καταπλάσσωμεν, ἕως τελείας ἀποθεραπείας. εἰ δὲ σηπεδὼν ἐπιγένοιτο τοῖς οὔλοις διὰ τῶν προσφόρων φαρμάκων μὴ θεραπευομένη, πυρηνοειδέσι καυτηρίοις ταύτην διακαύσωμεν.

Περὶ ἐξαιρέσεως ὀδόντων. κη.

Π εριχαράξαντες ἕως φατνίου τὸν ὀδόντα, τῇ τε ὀδοντάγρᾳ κατὰ μικρὸν διασείσαντες ἐξελκύσωμεν. εἰ δὲ βεβρωμένος εἴη, λεπτῷ μοτῷ ἐρίῳ πρῶτον δεῖ τὸ βρῶμα αὐτοῦ ἀποσφηνοῦν, ἵνα μὴ θραύηται ὑπὸ τοῦ ὀργάνου σφιγγόμενος. μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν ἁλσὶ λεπτοτάτοις τὰ περιλειφθέντα σαρκία ἐμπάσσοντες ἀποτήξωμεν· ὕδατι δὲ ἢ οἴνῳ, ἢ ὀξυκράτῳ διακλυζέσθωσαν, ἄχρις ἀποθεραπείας. ἐπειδὴ δὲ καὶ περιττοί τινες ὀδόντες παραφύονται, τοὺς μὲν προσαποφυκότας τῷ φατνίῳ διὰ τῶν σμιλιωτῶν ἐκκόψωμεν· τοὺς δὲ μὴ προσαποφυκότας διὰ τῆς ὀδοντάγρας κομισώμεθα. εἰ δὲ ὑπεραυξηθείη τις τῶν ὀδόντων, ἢ καὶ ἀποθραυσθείη ποτὲ ῥινερίῳ τὸ ἐξέχον ἢ τὸ περιττὸν αὐτοῦ διαπανήσωμεν. καὶ τὰς προσκειμένας αὐτοῖς ὡς εἰκὸς λεπίδας τῷ καθαριστηρίῳ τῆς σμίλης. ἢ ξυστηρίῳ ἢ τῷ ῥινερίῳ διακαθαρῶμεν.

Περὶ ἀγκυλίων ἐν γλώσσῃ. κθ.

Τ ὸ ἀγκυλόγλωσσον πάθος· ποτὲ μὲν ἐκ φύσεως γίνεται τῶν κατεχόντων τὴν γλῶσσαν ὑμένων σκληροτέρων καὶ κολοβωτέρων ἐξ ἀρχῆς γινομένων· ποτὲ δὲ ἐξ ἐπικτήτου διά τινα οὐλὴν σκληροτέραν ὑπ' αὐτὴν ἐξ ἑλκώσεως γινομένην. οἱ μὲν οὖν ἐκ φύσεως τὸ πάθος ἔχοντες, τῷ τε βραδέως ἄρξασθαι τῆς διαλέκτου καὶ τῷ τὸν ὑπὸ τῇ γλώσσῃ δεσμὸν πλείονα τοῦ συμμέτρου φαίνεσθαι μὴ προηγησαμένης ἑλκώσεως διαγινώσκονται. οἱ δὲ ἐξ ἐπικτήτου τὴν οὐλὴν, σαφῶς φαινομένην ἔχουσι. καθέδριος οὖν ὁ πάσχων σχηματιζέσθω καὶ τὴν γλῶτταν ὡς πρὸς τὴν ὑπερῴαν μετεωριζέτω καὶ τεμνέσθω ὁ νευρώδης ἐκεῖνος δεσμὸς ἐγκαρσίως. εἰ δὲ οὐλήν τινα τὸ ἀγκύλιον γέγονεν, ἀγκίστρῳ κατὰ πέρας ἐξελκύσωμεν ἄνω τὸν τύλον· καὶ δῶμεν πλαγίαν διαίρεσιν, ἀπολύοντες τὴν ἀγκύλην· φυλάγοντες τὴν διὰ βάθους τῶν σωμάτων τομὴν, αἱμορραγίας γὰρ δυσεπισχέτους ἐνεγκεῖν πολλάκις. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν ὕδατι ψυχρῷ ἢ ὀξυκράτῳ διακλυζέσθωσαν. καὶ μετὰ ταῦτα τῇ χαλαστικῇ τε καὶ συνεπουλωτικῇ θεραπευέσθωσαν ἀγωγῇ.

Περὶ ἀντιάδων. λ.

Κ αθάπερ οἱ ἀποσκιρρωθέντες ἀδένες, χοιράδες προσαγορεύονται, οὕτως καὶ τὰ παρίσθμια φλεγμήναντα καὶ ὑπεραυξηθέντα, καὶ οἷον ἀποσκιρρωθέντα· δυσχερείας τε παρέχοντα τῇ τε κατὰ πόσιν καὶ τῷ πνεύματι ἐξ ἐναντίας ἀλλήλων τεταγμένα, ἀντιάδες ἐκλήθησαν. φλεγμαινούσας μὲν οὖν ταύτας χειρουργεῖν παραιτησόμεθα. παυσαμένας δὲ μετρίως τοῦ φλεγμαίνειν, χειρουργήσωμεν. καὶ μάλιστα τὰς λευκάς τε καὶ συνεστραμμένας καὶ στενὴν τὴν βάσιν ἐχούσας, ὡς αἵ γε πλαδαραὶ καὶ ἐρυθραὶ· καὶ τὴν βάσιν ἔχουσαι πλατεῖαν [illegible]. καθίσαντες τοίνυν τὸν ἄνθρωπον πρὸς αὐγὴν ἡλίου· καὶ χαίνειν κελεύσαντες ὑπηρέτου διακρατοῦντος τὴν κεφαλὴν ἑτέρου τε τῷ γλωσσοκατόχῳ τὴν γλῶσσαν πρὸς τὴν κάτω πιέζοντος γένυν· αὐτοὶ λαβόντες ἄγκιστρον καταπείρωμεν εἰς τὴν ἀντιάδα· καὶ ἐφέλκωμεν αὐτὴν ἐφ' ὅσον δυνάμεθα χωρὶς τοῦ συνεφελκύσαι τοὺς ὑμένας. ἔπειτα τέμωμεν αὐτὴν ὅλην ἐκ βάσεως τῷ κατὰ χεῖρα ἀγκυλοτόμῳ. δύο γάρ εἰσιν ὄργανα τοιαῦτα ἀντιτόμους ἔχοντα τὰς ἐπικαμπεῖς. μετὰ δὲ τὴν ἐκτομὴν τῆς μιᾶς, εὐθὺ τῆς ἑτέρας τὸν αὐτὸν τρόπον ἀντιστρόφως ἐργασόμεθα. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν, ὕδατι ψυχρῷ ἢ ὀξυκράτῳ ἀναγαργαριζέσθω ὁ πάσχων. εἰ δὲ τις αἱμορραγία προσγένοιτο, καὶ βάτου καὶ ῥόδων, καὶ μυρσίνων ἀποζέματι χλιαρῷ χρήσθωσαν. εἰ δὲ πλῆθος αἵματος φέρει, ἢ ἀρνογλώσσου καὶ συμφύτου χυλόν. καὶ τὸν διὰ ἠλέκτρου τροχίσκον. ἢ τὴν λημνίαν λύσαντες σφραγῖδα, ὀξυκράτῳ παρέχομεν διακλύζεσθαι. παυσαμένης δὲ τῆς αἱμορραγίας τῇ ἑξῆς ῥόδων ἄνθει καὶ κρόκῳ καὶ ἀμύλῳ σὺν γάλακτι διαχριέσθωσαν σὺν ὕδατι ἢ ᾠοῦ τῷ λευκῷ ἢ ὑδροροσάτῳ. ῥύπου δὲ προσγινομένου τοῖς ἕλκεσι, καὶ τοῖς διὰ μέλιτος διακλύσμασί τε καὶ διαχρίσμασι χρήσθωσαν.

νείας, μηδὲ ὅλως τηνικαῦτα πτερυγοτόμῳ ἢ φλεβοτόμῳ τὸ μεταξὺ τοῦ κανθοῦ σῶμα πρὸς τὸ ἀπόστημα ἀπολύσαντες, σάρκας ἐκ τοῦ βάθους ἀναγάγωμεν, καὶ τότε μετρίως ὑποξηραίνωμεν. ὕαλος δὲ χνοώδης ἐπιπαττομένη τούτοις θαυμασίως ξηραίνει. καὶ ἀλόη μετὰ μάννης ὁμοίως. τὴν δὲ λοιπὴν τῶν αἰγιλώπων φαρμακείαν ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ παραδεδώκαμεν.

Περὶ ἀκουστικῶν πόρων ἀτρήτων. κγ.

Τοῦτο τὸ πάθος ἐκ γενετῆς συνίσταται, ὑμένος τινὸς τὸν ἀκουστικὸν ἐμφράττοντος πόρον. ποτὲ μὲν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν· ποτὲ δὲ καὶ ἐν βάθει. καὶ ὕστερον ἐπιγίνεται προηγησαμένης κατὰ τὸν πόρον ἑλκώσεως. ὑπὸ σάρκωμα γὰρ ἐπιφυὲν ἐμφράττει αὐτόν. εἰ μὲν οὖν διὰ βάθους ὁ ἐμποδίζων ὑμὴν εἴη. δυσχερὴς ἡ ἐγχείρησις. πειρατέον δὲ ὅμως λεπτῷ τινὶ ὀργάνῳ τοῦτον διατέμνειν. εἰ δὲ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῷ σκολοπομαχαιρίῳ τοῦτον διελόντες εἰ χρεία. καὶ περιέλωμεν. εἰ δέ γε σαρκὸς ἐπίφυσις εἴη, καὶ ταύτην πτερυγοτόμῳ ἢ τῷ πολυπικῷ σπαθίῳ περιέλωμεν. εἶτα στρεπτὸν ἐκ ῥάκους πρὸς τὴν εὐρυχωρίαν τοῦ πόρου ποιήσαντες βρέξωμεν ἐν ὕδατι. καὶ περικυλίσαντες λεία χαλκίτιδι. ἢ τοιούτῳ τινὶ ξηρῷ. καθήσωμεν εἰς τὸν πόρον ὑπὲρ τοῦ μὴ πάλιν γενέσθαι τὴν σάρκωσιν. εἰ δὲ φλεγμαίνοιεν ταχέως αὐτὸ λάβωμεν. αἱμοῤῥαγοῦντος δὲ τοῦ πόρου. σπόγγον ὕδατι ψυχρῷ δεύσαντες ἐπιθήσωμεν. καὶ τοῖς ἄλλοις προσφόρως χρησώμεθα.

Περὶ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὸν ἀκουστικὸν πόρον. κδ.

Ἐμπίπτει τοῖς ὠσὶν, οὐ μόνον λιθίδια. ἀλλὰ καὶ ὕαλος. καὶ κύαμοι. καὶ τὰ τῶν κερατίων ὀστάρια. ὕαλος μὲν οὖν καὶ λιθίδια ἐν τῷ οἰκείῳ μεγέθει φυλάττονται μένοντα. κύαμοι δὲ καὶ τὰ τῶν κερατίων ὀστάρια καὶ ὅσα τοιαῦτα τῇ φυσικῇ νοτίδι τοῦ σώματος ἐκφυσώμενα μεγίστας ὀδύνας ἐπιφέρει. δεῖ οὖν ἢ μηλωτίδι ἢ ἀγκιστρίῳ ἢ τριχολάβῳ ταῦτα ἐκβάλλειν. ἢ κατατάσει βιαίᾳ τῆς κεφαλῆς ἐπί τινος κύκλου τοῦ ὠτὸς ἐντιθεμένου. καὶ διὰ καλαμίδος δὲ ταῦτα πολλάκις ἐξειλκύσαμεν ἐκμυζῶντες. καὶ τὸ ἐμπεσὸν κατὰ τὴν ἀκοὴν ὕδωρ ὁμοίως. κηρῷ τὴν πέριξ τῆς καλαμίδος τὸ πρὸς τῷ ὠτὶ περιφράξαντες. πρὸς τὸ μηδεμίαν ἔξωθεν γίνεσθαι πάροδον τῷ πνεύματι. τὰ δὲ λιθάρια καὶ τοὺς τοιούτους ὄγκους ἐξειλκύσαμεν. ἑλίξαντες ἔριον περὶ μηλωτίδα. καὶ βάψαντες ῥητίνῃ τερεμινθίνῃ ἤ τινι τῶν ἐχεκόλλων. καὶ καθέντες ἠρεμαίως εἰς τὸν ἀκουστικὸν πόρον. εἰ δὲ μὴ ὑπακούοι πταρμικὸν εὐθεὶς ταῖς ῥισὶ τὸ στόμα καὶ τοὺς ῥώθωνας ἔμφραττε. εἰ δὲ μηδενὶ τούτων ὑπείκοι πρὶν ἢ φλεγμονὰς καὶ σπασμοὺς καὶ κίνδυνον ἁπλῶς ἐπακολουθῆσαι διὰ χειρουργίας αὐτὰ κομισώμεθα. σχηματίσαντες τοίνυν τὸν πάσχοντα τοῦ ὠτὸς ἀπεστραμμένου πρὸς τῇ βάσει αὐτοῦ ὄπισθεν τοῦ καλουμένου λοβοῦ διαιρέσει μηνοειδεῖ μικρᾷ χρησώμεθα. καὶ τῷ κυαθίσκῳ τῆς μηλωτίδος ἐξέλωμεν τὸν ἐγκείμενον ὄγκον, μετὰ δὲ τὴν ἐξαίρεσιν ῥαπτέσθω τὸ τραῦμα. καὶ τῇ ἐναίμῳ ἀγωγῇ θεραπευέσθω.

Περὶ πολύπων. κε.

Ὁ πολύπους ὄγκος ἐστὶ παρὰ φύσιν ἐν ταῖς ῥισὶ συνιστάμενος ὠνομασμένος, ἀπὸ τῆς τοῦ θαλαττίου πολύποδος ἐμφερείας. ὅτι τε τῇ ἐκείνου προσέοικε σαρκί. καὶ ὅτι ταῖς ἰδίαις πλεκτάναις ὥσπερ ἐκεῖνος ἀμύνεται τοὺς θηρεύοντας ἀπολαμβάνων τὰς ῥῖνας αὐτῶν. οὕτω καὶ τὸ πάθος τοιοῦτον τῶν νοσούντων ἐκφράττει μυκτῆρας, δυσεργίαν παρέχων. κατά τε τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν διάλεκτον. τοὺς μὲν οὖν σκληροὺς καὶ ἀντιτύπους καὶ ὑποπελίους καὶ κακοήθεις πόλυπας. ὡς ἂν οὐδὲ τὸ καρκινῶδες ῥίψαντας παραιτητέον. τοὺς δὲ ψαφαρωτέρους τε καὶ χαύνους καὶ σαρκώδεις καὶ μὴ κακοήθεις. ὑπακτέον τῇ χειρουργίᾳ. καθέδριον τοίνυν τὸν αὐτὸν πρὸς ἡλιακὴν ἀκτῖνα σχηματίσαντες, καὶ τῆς ῥινὸς τὸν πόρον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐκπετάσαντες, τῇ δεξιᾷ χειρὶ πολυπικῷ σπαθίῳ τῷ μυρσινοειδεῖ ἀκμαίῳ, κατὰ κύκλον τὸν πόλυπα. ἤτοι τὸ σάρκωμα περιτέμωμεν, καθὰ μόνον προσπέφυκε τῇ ῥινὶ κατ᾿ ἐκεῖνα τὴν ἀκμὴν ἐντιθέντες τοῦ σιδήρου. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ ὄργανον ἀντιστρέψαντες τῷ κυαθίσκῳ αὐτοῦ. τὸ ὑποτετμημένον σαρκίον ἔξω κομισώμεθα. καὶ εἰ μὲν καθαρὸν τῆς ῥινὸς τὸν πόρον γενόμενον ἴδωμεν ἐπὶ τὴν θεραπείαν ἐρχώμεθα. εἰ δὲ ὑπολίποι τό τε σῶμα τοῦ πόλυπος, λαβόντες ἕτερον πολυποξύστην διὰ τῆς ἐπάκμης αὐτοῦ ξυστηρίου τὸ περιλελειμμένον σῶμα μετὰ τάσεως καὶ στροφῆς καὶ ξύσεως εὐτόνως κομισώμεθα. τοὺς δὲ κακοήθεις διακαίομεν πυρηνοειδέσι καυστηρίοις. καὶ μετὰ τὴν καῦσιν τῇ πρὸς τὰ διακεκαυμένα θεραπείᾳ χρώμεθα. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν ἀποσπογγίσαντες ἀκριβῶς. ὀξύκρατον ἢ οἶνον εἰς τὰς ῥῖνας ἐγχέομεν. καὶ εἰ μὲν διαβαίνοι τὸ ὑγρὸν διὰ τῆς ὑπερῴας παρὰ τὴν φάρυγγα, καλῶς ἔχει τὰ τῆς χειρουργίας. εἰ δὲ μὴ διαβαίνει, δῆλον ὡς ὅτι περὶ τὰ ἠθμοειδῆ ὀστᾶ, ἢ ἐν τοῖς ἀνωτάτω τῆς ῥινὸς εἰσὶ σαρκώματα μὴ καταλαμβανόμενα τοῖς πολυπικοῖς ὀργάνοις. λίνον οὖν παχὺ μετρίως ὅσον σφήκωμα, ὡς ἀπὸ δυοῖν ἢ τριῶν δακτύλων κονδύλους καταδήσαντες ἐνείρωμεν διὰ πυρῆνος τρήματι. καὶ τὸ ἕτερον πέρας τοῦ διὰ πυρῆνος διὰ τῆς ῥινὸς ἐμβάλλωμεν ἄνω πρὸς τοὺς ἠθμοειδεῖς πόρους. καὶ διὰ τῆς ὑπερῴας αὐτὸ καὶ τοῦ στόματος διεκβάλλοντες, διασύρομεν ταῖς δύο χερσὶν ὥσπερ διαπρίζοντες τοῖς κονδύλοις τὰ σαρκώματα. καὶ μετὰ τὴν χειρουργίαν ἐλλυχνίῳ ἢ μοτῷ, τὸν πόρον ἐν διαστάσει φυλάξαντες, μετὰ τὴν τρίτην τῷ μέσα τροχίσκῳ, καὶ τοῖς παραπλησίοις, τὰ ἐγκα-

θεν ἐκ τῶν πλαγίων. εἶτα διασείειν οὕτως, ὥστε ὁρᾶν ὑμᾶς ἐναργῶς κάτω χωροῦν τὸ πῦον. ἔμενε δὲ κάτω καίτοι τῶν ὑποχυμάτων μὴ μενόντων, εἰ μὴ πάνυ τις ἄκρως αὐτὰ συμπιλώσειε διὰ τὸ βαρὺ τῆς οὐσίας. καὶ παραχρῆμα τινὰς πάλιν ὁ αὐτός φησι πολλάκις δὲ πῦον ἀθρόως ἐκενώσαμεν διελόντες τὸν κερατοειδῆ μικρὸν ὑπὲρ ἄνω τοῦ χωρίου, καθ' ὃ συμφύονται πρὸς ἀλλήλους ἅπαντες οἱ χιτῶνες. ὀνομάζουσι δὲ ἔνιοι μὲν ἶριν, ἔνιοι δὲ στεφάνην τὸ χωρίον. ταῦτα μὲν ὁ Γαληνὸς ἐν τῷ τῆς θεραπευτικῆς μεθόδου φησὶ γράμματι. μετὰ δὲ τὴν τοῦ πύου τὴν ἀπόκρισιν τοῖς διὰ μελικράτου ἢ τηλομέλιτος ἐκκαθαίροντες τὸ ἕλκος ἐγχυματισμοῖς, ἀκολούθως τὴν λοιπὴν ἐφαρμόσωμεν θεραπείαν.

Περὶ ὑποχυμάτων. κα.

Ὑπόχυμά ἐστιν ἀργοῦ ὑγροῦ σύστασις ἐπὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα κατὰ τὴν κόρην ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν, ἢ τὸ σαφῶς ὁρᾶν. γίνεται δὲ μάλιστα διὰ ψύξιν τε καὶ ἀσθένειαν τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος. καὶ διὰ τοῦτο γέρουσι μᾶλλον καὶ τοῖς μακρὰν νόσον νοσήμασι. συμβαίνει δὲ καὶ διὰ βίαιον ἔμετον. καὶ διὰ πληγήν. καὶ δι' ἄλλας πλείστας αἰτίας. ἀλλὰ τὰς μὲν τῶν ἔτι μελετωμένων ὑποχυμάτων μηδὲν τῇ χειρουργίᾳ προσηκόντων ἐν τῷ γ' τῷδε λέλεκται βιβλίῳ. νῦν δὲ τὰ τελείαν σύστασίν τε καὶ πῆξιν εἰληφότα χαρακτηρίζομεν. ἅπαντες μὲν οὖν οἱ ὑποχυθέντες αὐγὴν ὁρῶσιν ἢ πολλὴν ἢ ὀλίγην. ταύτῃ τοι καὶ τῆς ἀμαυρώσεώς τε καὶ γλαυκώσεως τὰ ὑποχύματα χωρίζομεν. οὐδὲ τὴν αὐγὴν τὸ σύνολον ὁρώντων τῶν ἀμαυρωθέντων τε καὶ ἀπογλαυκωμένων. οὐκοῦν πάλιν ὁ Γαληνὸς διδάξει τήν τε πῆξιν καὶ τὴν διαφορὰν τῶν ὑποχυμάτων. καὶ ποῖα τούτων ἐστὶ χειρουργητέα. συγκλείσαντες τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ὑποκεχυμένου, καὶ τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ θλίβοντες τὸ βλέφαρον πρὸς τὸν ὀφθαλμόν. καὶ παράγοντες αὐτῷ μετὰ προσερεισμοῦ τῇδε κἀκεῖσε. ἔπειτα ἀνοίγοντες καὶ κατανοοῦντες τὸν ὀφθαλμὸν θεωρήσωμεν τὸ ὑπόχυμα. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν μηδέπω πεπηγότων, χύσις τις ἐκ τῆς θλίψεως τοῦ δακτύλου προσγίνεται. καὶ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον πλατύτερον φαίνεται. αὖθις δὲ εἰς τὸ οἰκεῖον ἀναστρέφει σχῆμα καὶ μέγεθος. ἐπὶ δὲ τῶν πεπηγότων οὐδεμία παραλλαγὴ οὔτε κατὰ πλατύτητα, οὔτε κατὰ σχῆμα ἐκ τῆς παραθλίψεως ἀπαντᾷ. ἐπειδὴ δὲ κοινόν ἐστι τοῦτο τεκμήριον τῶν τε μετρίως πεπηγότων καὶ ὑπερπεπηγότων, τῇ χροιᾷ διακρινοῦμεν ταῦτα. τὰ μὲν γὰρ σιδηρίζοντα, ἢ κυανόχροα ἢ μολυβδώδη ἐμφαίνοντα χρῶμα τῶν συμμέτρως πεπηγότων ἐστὶ καὶ πρὸς κατακέντησιν ἐπιτήδεια γίνεται. τὰ δὲ γυψοειδῆ καὶ χαλαζώδη τῶν ὑπερπεπηγότων ὑπάρχουσιν. ἐπεὶ οὖν ταῦτα μεμαθήκαμεν ἀπὸ τοῦ Γαληνοῦ, καθίσαντες τὸν ἄνθρωπον πρὸς αὐγὴν χωρὶς ἡλίου καταδήσωμεν ἐπιμελῶς τὸν ἀπαθῆ ὀφθαλμόν. καὶ διαστείλαντες τοῦ ἑτέρου τὰ βλέφαρα, διϊστῶμεν ἀπὸ τῆς καλουμένης ἴρεως πρὸς τῷ μικρῷ κανθῷ ὅσον πυρῆνα σμίλης τὸ μέσον, καὶ τότε προτυποῦμεν τῷ τοῦ παρακεντητηρίου πυρῆνι τὸν μέλλοντα παρακεντηθῆναι τόπον. ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου ὀφθαλμοῦ, τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἐνεργοῦντες, ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ τῇ εὐωνύμῳ, καὶ ἀναστρέψαντες τὴν ἀκμὴν στρογγύλην κατὰ τὸ πέρας ὑπάρχουσαν τοῦ κεντητηρίου, ὠθοῦμεν εὐτόνως. καὶ διὰ τοῦ προτετυπωμένου μέρους ἄχρι κενεμβατήσεως φθάσωμεν. μέτρον δέ σοι γινέσθω τῆς ἐπὶ τὸ βάθος φορᾶς ὅσον ἀπὸ τῆς κόρης ἐπὶ τὴν ἶριν ὑπάρχει διάστημα. ἄνωθεν οὖν κατὰ κορυφὴν τοῦ ὑποχύματος τὸ παρακεντητήριον ἄγοντες. ὁρᾶται δὲ ὁ χαλκὸς προφανῶς διὰ τὴν διαφάνειαν τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. κατάγομεν δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς ὑποκειμένους τόπους τὸ ὑπόχυμα. καὶ εἰ μὲν εὐθὺς κατενεχθείη, ἐπιμένωμεν ἠρεμοῦντες ὀλίγον. εἰ δὲ ἀναπλεύσει, πάλιν αὐτὸ κατάγομεν. μετὰ δὲ τὴν καταγωγὴν τοῦ ὑποχύματος, κομίζομεν τὸ παρακεντητήριον κατὰ περιστροφὴν ἠρεμαίως. καὶ μετὰ τοῦτο λύσαντες ὕδατι βραχύ τι. καταπασάμενοι ἁλῶν τὸν ὀφθαλμὸν ἐγχυματίσωμεν. καὶ ἐπιθέντες ἔξω ἔριον λεκίθῳ ᾠοῦ σὺν ῥοδίνῳ διαβρεχὲν ἐπιδήσωμεν. συνεπιδοῦντες καὶ τὸν ὑγιῆ, διὰ τὸ μὴ συγκινεῖσθαι. καὶ κατακλίναντές τε ἐν οἰκίσκῳ καταγείῳ τὸν κάμνοντα, κελεύσωμεν παντοίως ἠρεμεῖν. λεπτῶς διαιτῶντες ἄχρις ἑβδόμης ἐπιδεσμοῦντες εἰ μή τι κωλύει. μεθ' ἣν λύσαντες ἀποπειραθῶμεν τῆς ὁράσεως παραδεικνύντες αὐτῷ τινὰ τῶν ὁρατῶν. ὅπερ ἐν τῇ χειρουργίᾳ ἢ μετὰ τὴν χειρουργίαν εὐθέως ποιεῖν παραιτησώμεθα διὰ τὸ ἐκ τῆς βιαίας ἀτενίσεως ἑτοίμως αὖθις ἀναπλεῖν τὸ ὑπόχυμα. εἰ δὲ φλεγμονή τις κατεπείγοι, καὶ πρὸ τῆς ἑβδόμης λύσαντες πρὸς ταύτην ἀγωνισώμεθα.

Περὶ αἰγίλωπος. κβ.

Ὁ μὲν αἰγίλωψ ὄγκος ἐστὶν ἀποστηματώδης, μεταξὺ τοῦ μεγάλου κανθοῦ καὶ τῆς ῥινός. δυσίατον δὲ τοῦτο διά τε τὴν τῶν σωμάτων τὴν λεπτότητα. καὶ τὸν τῆς πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν συμπαθείας φόβον. εἰ μὲν οὖν πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἐρράγη τὸ ἀπόστημα, περιαιροῦμεν πᾶν τὸ ἐπανεστηκὸς ἄχρι ὀστέου. καὶ εἰ πρὸς μᾶλλον ὑποπίπτοι ἡ ὑποφορά, πᾶσαν αὐτὴν ἐξαπλώσωμεν. καὶ διάφθορον μὲν ἔτι μὴ ὂν τὸ ὀστέον ξέσωμεν. διεφθαρότος δέ, πυρηνοειδέσι καυτηρίοις διακαύσωμεν σπόγγον ψυχρῷ διάβροχον ἐπιθέντες τῷ ὀφθαλμῷ. τινὲς δὲ μετὰ τὴν ἐκτομὴν τῶν σαρκῶν τρυπάνῳ χρησάμενοι τὸ ὑγρὸν ἢ τὸ πῦον εἰς τὴν ῥῖνα μετήγαγον. ἡμεῖς δὲ τῇ καύσει μόνον ἠρκέσθημεν ἐπὶ τοσοῦτον καίοντες τοῖς αἰγιλωπικοῖς καυτηρίοις, ὥστε λεπίδα ἀποστῆναι. καὶ μετὰ τὴν καῦσιν τῷ φακομέλιτι ἢ τῷ σιδιωτῷ. καὶ τοῖς λοιποῖς ξηραίνουσι τῶν βοηθημάτων χρησώμεθα. εἰ δὲ πρὸς τὸν κανθὸν ὁ αἰγίλωψ ῥέπει, καὶ πρὸς τὴν ἐπιφά-

νειαν

μον ὑπηρέτει κατὰ τὸ μέσον τῆς ὀφρύος, ἀνατείνειν μετρίως τὸ βλέφαρον. καὶ λαβόντες αὐτοὶ φλεβότομον, διέλωμεν αὐτὸ κατὰ μέσον ἐγκαρσίως μὴ μείζονα τὴν ἐν ταῖς φλεβοτομίαις ποιούμενοι τὴν διαίρεσιν. τὸ δὲ βάθος, ὡς ὅλον τὸ δέρμα διελεῖν, ἢ καὶ αὐτῆς τῆς ὑδατίδος ἅψασθαι προσέχοντες ἀκριβῶς ἐστί. πολλοὶ γὰρ βαθύτερον πήξαντες ἢ τὸν κερατοειδῆ διεῖλον χιτῶνα, ἢ πάντως γε μυόσπαστον εἰργάσαντο τὸ βλέφαρον. καὶ δεῖ εἰ μὲν εὐθὺς ἡ ὑδατὶς προφανῇ, ταύτην ἐξελκύσωμεν· εἰ δὲ μὴ, καὶ αὖθις ἐπιδιέλωμεν ἠρεμαίως. ταύτην δὲ προφανεῖσαν δι' ὀθονίου μαλακοῦ τοῖς δακτύλοις ἐπιλαβόμενοι τῇδε κἀκεῖσε καὶ ποτὲ καὶ κατὰ περιαγωγὴν κινοῦντες ἐξελκύσωμεν. καὶ μετὰ τὴν κομιδὴν πτύγμα διαβρέξαντες ὀξυκράτῳ, καὶ ἐπιθέντες ἐπιδήσωμεν. τινὲς δὲ καὶ λεῖας ἅλας διὰ τοῦ πυρῆνος τῆς σμίλης ἐπεντιθέασιν ἐν τῇ διαιρέσει διὰ τὸ ἔτι περιλελεῖφθαι τῆς ὑδατίδος ἐκτήκειν αὐτό. μετὰ δὲ τὴν ἐπίλυσιν ἀφλεγμάντους μὲν ὄντας αὐτοὺς κολλουρίοις περιχρίστοις, ἢ λιβιανῷ, ἢ γλαυκίῳ, ἢ κροκώδει ἀποθεραπεύσωμεν. φλεγμαίνοντας δὲ τοῖς πρὸς ταῦτα καταπλάσμασι, καὶ ἄλλοις βοηθήμασιν ἰασώμεθα.

Περὶ συμφυῶν βλεφάρων. ιε.

Σύμφυσιν ὑπομένει τὸ ἄνω βλέφαρον ποτὲ μὲν πρὸς τὸ κάτω ταρσόν. ποτὲ δὲ πρὸς τὸν ἐπιπεφυκότα. ποτὲ δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν κερατοειδῆ δυσεργῆ τε τὸν ὀφθαλμὸν ἀποτελεῖ τὸ νόσημα. δεῖ οὖν τὸ μηλωτρίδα ὑποβαλόντα τῇ εὐρυχωρίᾳ τοῦ βλεφάρου, ἢ ἀγκίστρῳ ἀνατείναντα πτερυγοτόμῳ, τὴν πρόσφυσιν ἀπολύειν. φυλαττόμενον μὴ ξυσθῇ ὁ κερατοειδής. ἵνα μὴ προπτώσεως ἐκ τούτου πρόφασις γένηται. μετὰ δὲ τὴν ἐκτομὴν, τὸν ὀφθαλμὸν ἐγχυματίσαντες μοταρίοις τὰ βλέφαρα διαστήσωμεν, ὑπὲρ τοῦ μὴ πάλιν γίνεσθαι τὴν σύγχυσιν. καὶ ὠοβραχὲς ἔριον ἐπιθέντες, μετὰ τὴν τρίτην τοῖς λεπτύνουσι καὶ ἀφελοῦσι χρησώμεθα κολλουρίοις.

Περὶ χαλαζίων. ις.

Τὸ χαλάζιον σύστασίς ἐστιν ἀργοῦ ὑγροῦ κατὰ τὸ βλέφαρον. ὅπερ εἰ μὲν πρὸς τῆς ἐκτὸς ἐπιφανείας τοῦ βλεφάρου ὑποπίπτει, διελόντες ἐγκαρσίως ἔξωθεν σμιλίῳ τὸ βλέφαρον, ἔπειτα μηλωτρίδι ἢ τοιούτῳ τινὶ, κομισώμεθα τὸ χαλάζιον. καὶ μεγάλης μὲν οὔσης ἢ καὶ σεσηρείας τῆς διαιρέσεως, ῥαφῇ τὰ χείλη συνάπτωμεν καὶ ἐμπλαστρίῳ χρησώμεθα. μικρᾶς δὲ τὴν ῥαφὴν ὑπερθέμενοι ὁμοίως ἀποθεραπεύσωμεν. εἰ δὲ ἔνδοθεν εἴη τὸ χαλάζιον ὥστε διὰ τοῦ χονδρώδους αὐτὸ διαυγάζεσθαι, ἐκστρέψαντες τὸ βλέφαρον καὶ διελόντες ἐγκαρσίως ἔσωθεν αὐτὸ κομισάμενοι τῷ τῆς ἅλμης ἐγχύματι χρησώμεθα.

Περὶ ἀκροχορδόνων καὶ ἐγκανθίδων. ιζ.

Τὰς δὲ περὶ τὸ βλέφαρον ἀκροχορδόνας καὶ κατὰ τὸν μέγαν κανθὸν ἐγκανθίδας λεγομένας, σαρκολάβῳ κρατήσαντες, σμιλλίῳ τε ἀποτεμόντες, ἐπιθῶμεν λειωθεῖσαν τὴν χαλκῖτιν.

Περὶ πτερυγίων. ιη.

Υμένος μὲν νευρώδους, ἀπὸ τοῦ μεγάλου κανθοῦ τὸ ἐπίπαν τὴν ἀρχὴν δεξαμένου. καὶ κατὰ μικρὸν ἐπὶ τὰ ἔσω προϊόντος ἐστί συμβαίνει τὸ πάθημα. βλάπτει δὲ τὸν ὀφθαλμὸν τῷ τε κωλύειν τῇ συνολκῇ τοῦ βολβοῦ τὴν κίνησιν. καὶ τὸ προκόπτειν ὅλην ἐπικαλύπτειν τὴν κόρην. ἀμφότερα οὖν ὄντα τὰ λεπτόμερῆ καὶ λευκανθίζοντα, χειρουργοῦμεν οὕτως, διαστείλαντες τὰ βλέφαρα, τὸ πτερύγιον ἀγκίστρῳ μικροκαμπεῖ ἀναδεξάμενοι, ἀνατείνομεν. βελόνην δὲ λαβόντες ἔχουσαν κατὰ τὸ οὖς ἱππείαν τρίχα καὶ λίνον ἰσχυρὸν ἐπικαμφθεῖσάν τε μικρόν. κατὰ τὸ ἄκρον εὐθὺ τὸ μέσον τοῦ πτερυγίου καταπείρωμεν. καὶ τὸ μὲν λίνῳ τὸ πτερύγιον ἐκδήσαντες, μετέωρον ἀνατείνωμεν. τῇ δὲ θριξὶ, τὸ πρὸς τῇ κόρῃ μέρος αὐτοῦ ὥσπερ διαπρίζοντες, ὑποδείρωμεν ἄχρι πέρατος. τὸ δὲ λοιπὸν αὐτοῦ τῷ πρὸς τῷ μεγάλῳ κανθῷ ἀναρραφίσκῳ, σμιλίῳ ἐκτέμωμεν ἐκ βάσεως καταλιμπάνοντες τὸ φυσικὸν τοῦ κανθοῦ σαρκίον. ἵνα μὴ ῥοιὰς ἐπαρθέντος αὐτοῦ γένηται. τινὲς δὲ τῷ λίνῳ ἀνατείναντες ὡς εἴρηται, πτερυγοτόμῳ, τὸ ὅλον ἀποδέρουσι πτερύγιον, φυλαττόμενοι τοῦ κερατοειδοῦς ἅψασθαι χιτῶνος. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν ὀλίγους ἅλας λείους ἐμβαλόντες εἰς τὸν τόπον, ὠοβραχὲς ἔριον ἐπιδήσωμεν. μετὰ δὲ τὴν ἐπίλυσιν ἐπιπολὺ τὴν ἅλμην αὐτοῖς ἐντάξομεν. εἰ δὲ φλεγμονὴ παρακολουθήσῃ τοῖς πρὸς ταύτην ἀναγεγραμμένοις χρησώμεθα βοηθήμασιν.

Περὶ σταφυλωμάτων. ιθ.

Τὸ μὲν σταφύλωμα, κύρτωσίς ἐστι τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος, ἀτονήσαντος σὺν τῷ ῥαγοειδεῖ ποτὲ μὲν διὰ ῥευματισμόν. ποτὲ δὲ δι' ἕλκωσιν. χειρουργοῦμεν δὲ αὐτό. οὐχ ἵνα τὴν ὅρασιν ἀπολωλυῖαν ἀνακαλεσώμεθα. ἐστί γὰρ ἀδύνατον. ἀλλ' ἵνα μετρίαν εὐπρέπειαν τῷ πάσχοντι χαρισώμεθα. δεῖ οὖν βελόνην κάτωθεν ἐπὶ τὰ ἄνω διὰ τῆς βάσεως τοῦ σταφυλώματος καταπείραντα, ἑτέραν βελόνην, διπλοῦν ἔχουσαν λίνον, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν χεῖρα κανθοῦ, εὐθὺ τὸν ἕτερον διὰ τῆς βάσεως τοῦ σταφυλώματος διενεγκεῖν, καὶ μενούσης τῆς πρώτης βελόνης κόψαντα τὴν διπλόην τοῦ λίνου τοῦ σταφυλώματος. τὸ μὲν εὐθὺ τὰ ἄνω, τὸ δὲ εὐθὺ τὰ κάτω τοῖς ῥάμμασιν ἐκδῆσαι. καὶ τότε τὴν βελόνην ἀφελόντα ὠοβραχὲς ἔριον ἐπιθεῖναι. μετὰ δὲ τὴν ἐπίλυσιν προσηκέσιν ἐγχυματισμοῖς παραμυθεῖσθαι τὸν ὀφθαλμὸν, ἄχρις ἂν ἀποπτώσεως τῶν ῥαμμάτων ἅμα τῷ σταφυλώματι.

Περὶ ὑποπύου ὀφθαλμοῦ. κ.

Περὶ δὲ τῶν ὑποπύων ὀφθαλμῶν, ἀρκέσει τοῦ Γαληνοῦ παραθέσθαι τὴν λέξιν ὧδέ πως ἔχουσαν. τῶν καθ' ἡμᾶς δέ τις ὀφθαλμικῶν Ἰοῦστος ὄνομα καὶ διὰ κατασείσεως τῆς κεφαλῆς, πολλοὺς τῶν ὑποπύων ἐθεράπευσεν. καθίζων μὲν αὐτοὺς ὀρθίους ἐπὶ δίφρου περιλαμβάνων τὴν κεφαλὴν ἑκατέρω-

ἐλέγομεν ἀφυῶς γεγενημένης. ἐφ' ὧν καὶ μόνον μετρία δύναται γενέσθαι διόρθωσις, πάχος ἱκανὸν ἔχον τὸ βλέφαρον. οὐ δεῖ γὰρ αὐτὴν τὴν οὐλὴν ἐπιδιελόντα καὶ διαστήσαντα τὰ χείλη διὰ μοτοῦ καὶ δεσμῶν πάντως ἄχρι τελείας ἀποθεραπείας χρῆσθαι, μὴ τοῖς ἄγαν ξηραίνουσι χρώμενον, ἀλλὰ τοῖς χαλαστικωτέροις λιπάσμασιν. οἷός ἐστιν ὁ, τε τῆς τήλεως χυλὸς προσεξευτλούμενος καὶ τὸ βασιλικὸν τετραφάρμακον ἔμμοτον ἀναλελυμένον. Περὶ καταρραφῆς καὶ τῆς διὰ φαρμάκων καύσεως. ια.

Ὅσοις τῶν τριχῶν τὸ ἄνω βλέφαρον ὑποπέπτωκεν πάθεσι, τοσούτοις καὶ τὸ κάτω. καὶ γὰρ μεῖζον ἑαυτοῦ γινόμενον ἐκτρέπεται, καὶ φαλάγγωσιν ὑπομένει καὶ δυσχέρειαν. τῷ οὖν αὐτῷ κἀνταῦθα τῇ ἀναρραφῇ χρηστέον τρόπῳ κατὰ τὴν ἀντίστροφον τάξιν· πρῶτον διδόντα τὴν μηνοειδῆ τομὴν, διὰ τὸν ἐκ τοῦ αἵματος παραποδισμόν. εἶτα τὴν ὀβελιαίαν. τὴν δὲ ὑποτομὴν παραιτητέον. ὅτι τῷ συμφύτῳ βάρει τὸ κάτω βλέφαρον ἑτοίμως ἐκτρέπεται. καὶ τὴν ἄλλην δὲ θεραπείαν ὡς ἐπ' ἀναρραφῆς πλὴν τοῦ τῶν ῥαμμάτων, τὰς ὑπεροχὰς ἐν τῷ μετώπῳ κολλητέον. εἰ δὲ κἀνταῦθα τὴν χειρουργίαν φεύγοντες τὴν διὰ φαρμάκου μᾶλλον αἱρεῖταί τις καῦσιν, καὶ ταύτην ἤδη παρείληφας.

Περὶ ἐκτροπίου. ιβ.

Ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἄνω βλεφάρου τὸ λαγόφθαλμον πάθος, οὕτως ἐπὶ τοῦ κάτω τὸ ἐκτρόπιον γίνεται, πλὴν οὐκ ἐκ φύσεως. ἀλλὰ ποτὲ μὲν διὰ χάλασιν, ὑπὸ τῶν ταύτην ἐργάζεσθαι πεφυκότων φαρμάκων φλεγμονῆς προηγησαμένης. ποτὲ δὲ διὰ καταρραφὴν καῦσιν ἄτεχνον ἐκτρέπεται τὸ βλέφαρον. βελόνην τοίνυν λαβόντες λίνον διπλοῦν ἔχουσαν διαπείρωμεν τὸ σάρκωμα ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ κανθοῦ, ἐπὶ τὸν δεξιὸν αὐτὴν παράγοντες, εἶτα τοῖς πέρασιν αὐτῆς ἀμφοτέροις τὸ λίνον προσάψαντες ἀνατείνωμεν τὸ σάρκωμα διὰ τῆς βελόνης. καὶ οὕτως αὐτὸ σμιλίῳ ἐκτέμωμεν συναφαιροῦντες αὐτῷ καὶ τὴν βελόνην. καὶ εἰ μὲν ἀναλάβοι τὸ σχῆμα τὸ βλέφαρον καὶ ἴσον φανείη, ἀρκούμεθα τῇ χειρουργίᾳ. εἰ δὲ ἔτι ἐκτρέποιτο μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς σαρκὸς, τὸν κυαθίσκον τῆς σμίλης κατὰ τὸ ὀξὺ ὑποβάλλομεν τῷ τμηθέντι βλεφάρῳ. καὶ κατὰ τὸ ἔσωθεν μέρος τοῦ βλεφάρου δόντες δύο διαιρέσεις, τὰς ἀρχὰς ἐχούσας ἀπὸ τῶν δύο γωνιῶν τῆς γενομένης τομῆς εἰς ὀξύ τι φερομένας. καὶ ταύτας εἰς ἓν ἀγαγόντες τῷ λάβδα στοιχείῳ παραπλήσιον, ἀφαιροῦμεν σωμάτιον. ὡς εἶναι τὸ μὲν ὀξὺ αὐτοῦ κάτω πρὸς τῷ ὀφθαλμῷ. τὸ δὲ πλατὺ ἄνω πρὸς τῷ λεγομένῳ ταρσῷ. καὶ μετὰ τοῦτο τὰ διεστῶτα βελόνῃ συναγάγωμεν. ἐρίου ἐχούσῃ ῥάμμα, δύο ῥαφαῖς ἀρκούμενοι. εἰ δὲ διὰ καταρραφὴν ἢ καῦσιν τὸ ἐκτρόπιον εἴη γεγονός, καὶ ὑπὸ κάτω τῶν τριχῶν τοῦ βλεφάρου κατ' αὐτὴν τὴν πρώτην οὐλὴν ἁπλῆν δώσομεν τομήν. καὶ τὰ χείλη διαστήσαντες, διαμοτώσωμεν. καὶ τοῖς λοιποῖς ὡς ἐπὶ λαγοφθάλμων χρησόμεθα. πλὴν [illegible] ἄχρις οὗ κολληθῇ τὸ ῥαφέν.

Περὶ ἀναβροχισμοῦ καὶ τῆς διὰ σιδήρου καύσεως. ιγ.

Ἐφ' ὧν οὐκ εἰσὶν ἐν τῷ βλεφάρῳ πολλαὶ τρίχες νύττουσαι τὸν ὀφθαλμὸν, ἀλλ' ἄχρι μιᾶς ἢ δυοῖν. ἢ τό γε πλεῖστον τριῶν συνεγγὺς ἀλλήλων, τὸν ἀναβροχισμὸν δοκιμάζομεν. βελόνην οὖν λαβόντες ἰσχνοτάτην διείρομεν διὰ τοῦ ὠπὸς αὐτῆς τρίχα γυναικείαν ἢ ἁπλουστάτου κλωνὸς βύσσου. τὰ δύο ὁμοῦ πέρατα συναγαγόντες, ὥστε διπλῆν ἔχειν, τὸ ἐναιρόμενον ἀγκύλην. ἑτέρόν τε κλῶνα τοιοῦτον ἢ τρίχα διὰ τῆς ἀγκύλης ἐμβάλωμεν. διείραντές τε τὴν βελόνην κατὰ τοῦ ταρσοῦ ἔνθα φαίνονται αἱ παραπεφυκυῖαι τρίχες. καὶ διαλωματίδος τὴν τρίχα ἢ τὰς τρίχας ἐνθέντες εἰς τὴν ἀγκύλην ἀνέλκομεν. καὶ ἐὰν μὲν ἡ τοῦ βλεφάρου θρὶξ ὑπαχθῇ, ἀνασπῶμεν τὴν ἀγκύλην. ἐὰν δὲ ἐκπέσῃ ἢ μία ἢ πλείους διὰ τῆς ἐμβεβλημένης ἀρχῆς, αὖθις κατασπῶμεν τὴν ἀγκύλην, καὶ πάλιν ἐνθέντες τὴν τρίχα ἢ τὰς τρίχας, ἀνέλκομεν. εἰ δὲ μία μόνον εἴη θρὶξ ἡ νύττουσα τὸν ὀφθαλμὸν, ἰσχνὴν καὶ ἑτέραν αὐτῇ τῶν βλεφαρίδων συνανασπῶμεν, χρίσαντες αὐτὰ ἢ κόμμι ἢ ἑτέρῳ τινὶ κολλώδει. καὶ ἐπιδήσωμεν ἄχρι συμφύσεως τῆς τριχός. τινὲς δὲ τὴν καῦσιν μᾶλλον τοῦ ἀναβροχισμοῦ προτιμῶντες, ἐκστρέφουσι τὸ βλέφαρον. καὶ ἀνασπάσαντες τριχολαβίῳ τὴν νύττουσαν τρίχα, εἴτε μίαν εἴτε δύο ἢ καὶ γʹ, διαπύρῳ ἢ μηλωτίδι ἤ τινι τοιούτῳ λεπτῷ ὀργάνῳ πεπυρωμένῳ ἄγουσι τῷ τόπῳ ὅθεν ἡ θρὶξ ἢ αἱ τρίχες ἐκομίσθησαν. οὕτω γὰρ πυρωθέντος τοῦ δέρματος, οὐδ' ἑτέρα θρὶξ ἐκφύεται.

Περὶ ὑδατίδων. ιδ.

Ἡ μὲν ὑδατὶς, οὐσία τίς ἐστι πιμελώδης ὑπεστρωμένη τῷ τοῦ βλεφάρου δέρματι κατὰ φύσιν. ἐπί τινων δὲ καὶ μάλιστα παιδίων ὡς ὑγροτέρων αὐξανομένης συμπτωμάτων αἰτία γίνεται. φορτίζουσα τὸν ὀφθαλμὸν καὶ διὰ τοῦτο ῥευματίζουσα. τὰ βλέφαρα γοῦν αὐτοῖς ὑπὸ τὰς ὀφρῦς ὑδαλέα φαίνεται, μὴ δυνάμενα κατὰ τὸ πρέπον ἄνω ἐπαίρεσθαι. αὐτοί τε τοῖς δακτύλοις ἐπιθλίψαντες αὐτὰ διαστήσομεν τῶν δακτύλων, ἐμφυσᾶται τὸ μεταξύ. κατὰ δὲ τὸν ὄρθρον μάλιστα ῥευματίζονται. μηδὲ κατὰ τὰς ἡλιακὰς αὐγὰς ἀντιβλέπειν δυνάμενοι. ἀλλ' ὅμως δακρύοντες. καὶ συνεχέσι δὲ περιπίπτουσιν ὀφθαλμίαις. σχηματίσαντες τοίνυν οἰκείως τὸν κάμνοντα τοῖς δυσὶ δακτύλοις λιχανῷ τε καὶ τῷ μέσῳ, μικρὸν ἀποδιεστῶσι τὸ βλέφαρον πιλήσωμεν συναγωγὴν τινὰ τῆς ὑδατίδος πρὸς τὴν μεσότητα τῶν δακτύλων ποιούμενοι. τῷ δὲ ὄπισθεν ἑστῶτι καὶ τὴν κεφαλὴν στηρίζοντι κελεύσωμεν

λω τῆς ἀριστερᾶς ἐπιλαμβανόμενοι χειρός. εἰ δὲ πάνυ βραχεῖα, βελόνην ἔχουσαν ῥάμμα διὰ μέσου τοῦ ταρσοῦ, ἔσωθεν ἤδη τὰ ἔξω διαπείραντες. εἶτα διὰ τοῦ ῥάμματος ἀνατείναντες τῇ ἀριστερᾷ τὸ βλέφαρον, τῇ δεξιᾷ τῷ πυρῆνι τῆς σμίλης ὄπισθεν τοῦ ῥάμματος αὐτὸ κολπώσαντες ἐκστρέψωμεν. καὶ δώσωμεν τὴν ὑποτομὴν ἐσωτέρω τῶν νυττουσῶν κατὰ τοῦ ταρσοῦ ἀπὸ τοῦ μεγάλου κανθοῦ διήκουσαν ἄχρι τοῦ μικροῦ. τὸ δὲ ῥάμμα ὑποβάλλοντες μετὰ τὴν ὑποτομὴν, τῷ ἀντίχειρι τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἀντιβάλλοντες. μικρόν τι πτυγμάτιον ἀνατείνομεν τὴν ὀφρῦν. καὶ ἕτερα δὲ μικρὰ πτυγμάτια τάξαντες ἐν ἄκροις τοῖς κανθοῖς. κελεύσωμεν τῷ ὄπισθεν ἑστῶτι ὑπηρέτῃ δι' αὐτῶν διατείνειν τὸ βλέφαρον. καὶ τότε δι' ἀναρραφικοῦ σμιλίου δίδομεν πρῶτον τὴν ὀβελιαίαν καλουμένην διαίρεσιν. μικρὸν ἀνωτέρω τῶν κατὰ φύσιν τριχῶν ἀπὸ κανθοῦ διήκουσαν ἤδη κανθόν. βάθος δὲ ὡς μόνον τὸ δέρμα διαιρεθῆναι. καὶ μετ' αὐτὴν τὴν μηνοειδῆ παρέχομεν, ἀρχόμενοι μὲν, ὅθεν καὶ ἡ ὀβελιαία ἤρξατο. ἤδη τοσοῦτον δὲ ὕψος φερόμενοι ὡς ὅλον τὸ περιττὸν περιγραφῆναι δέρμα. καὶ τελευτῶντες ὁμοίως ἔνθα κἀκείνη. εἶτα τοῦ περιγραφέντος ἐκ τῶν δύο διαιρέσεων δέρματος μυρσινοειδοῦς τυγχάνοντος. τὴν πρὸς τὴν δεξιὰν ἡμῶν ἀγκίστρῳ πείραντες γωνίαν. ὅλον σὺν τῷ δερμάτιον ἀπολέρωμεν. εἶτα τὸν μώλωπα ἀποσπογγίσαντες, τρισὶν ἢ τέσσαρσιν ἀφαῖς, τὰ χείλη τοῦ τραύματος συνάπτομεν ἀπὸ τῆς μέσης ἀρχόμενοι. καταπείραντες δὲ τὴν βελόνην ἐν αὐτῇ τῇ ὑποτομῇ. τὸ δὲ ῥάμμα ἐξ ἐρίου ἔσω. κόψαντες δὲ τὸ περιττὸν ῥάμμα μὴ πλησίον τῶν ῥαφῶν, ἀλλ' ὥστε περιττεύειν ὡς τριῶν δακτύλων αὐτοῖς μῆκος. τὰ περιττὰ διανατείναντες κατὰ τὸ μέτωπον ἐμπλάστρῳ τινὶ τῶν ἐκκόλλων κολλήσωμεν. τὰς δὲ τοῦ βλεφάρου τρίχας ἀκμῇ βελόνης ἀπὸ τῶν ῥαφῶν ἐλευθερώσωμεν. οὗτος μὲν οὖν ὁ τρόπος τῆς χειρουργίας, κοινός τε καὶ ἀσφαλής. τινὲς δὲ φεύγουσι τὴν ἀποδοράν. διὸ μετὰ τὴν ὑποτομὴν, βλεφαροκατόχῳ μυδίῳ, τουτέστι πρὸς τὴν περιφέρειαν τοῦ βλεφάρου ἐσχηματισμένῳ ἀνατείναντες τὸ περιττὸν δέρμα σμιλίῳ ἀποκόπτουσι. καὶ τὰς ῥαφὰς ὡς ἔφημεν ἐπιφέρουσιν. εἰ δὲ ἐν μέρει τινὶ μόνον τοῦ βλεφάρου ἀπὸ τῶν τριχῶν γίνοιτο νυγμός. κατ' ἐκεῖνο καὶ μόνον ποιεῖσθαι προσήκει τὴν χειρουργίαν. ἔπειτα πτυγμάτια βρέξαντες ἐν ὀξυκράτῳ καὶ ἐπιθέντες ἐπιδήσωμεν ἐπιβρέχοντες αὐτὸ ἐν ὀξυκράτῳ ὑδαρεῖ, ἄχρι τῆς τρίτης. καθ' ἣν ἐπιλύσωμεν. καὶ κόψαντες τὰ περιττὰ τῶν ῥαμμάτων, περιχρίσωμεν ἢ κροκώδει ἢ γλαυκίῳ τὰ βλέφαρα ἢ τινὶ τῶν ἀφλεγμάντων κολλουρίων· δι' ὑγροῦ κροκώδει διαρρόδῳ τινί. εἰ δὲ φλεγμαίνοιεν αἱ ῥαφαί. καὶ ἐμπλάστριόν τι τῶν ἁπαλῶν αὐταῖς ἐπιθήσωμεν. καὶ ὡς γάλακτι ἐγχύτῳ τὸν ὀφθαλμὸν παραμυθησώμεθα. χαυνωθείσας δὲ τὰς ῥαφάς. κόψαντες διασύρωμεν. οἶδα δέ τινας τὴν μὲν ἀποδορὰν τοῦ βλεφάρου ποιουμένους ὡς εἴρηται. ῥαφαῖς δὲ μὴ χρωμένους· ἀλλὰ διὰ φουλωτικοῦ φαρμάκου ἀποθεραπεύοντας. συνουλουμένου γὰρ τοῦ τραύματος. τὸ βλέφαρον κατὰ μέρος ἀνατεινόμενον. τὰς τρίχας ἐκτὸς ἀναγκάζει νεύειν. ὥσπερ οὖν ἕτερός τις οὐδὲ τῇ ἀποδορᾷ τοῦ βλεφάρου ταῖς ἐκτὸς δύο χρώμενος διαιρέσεσιν ἀλλὰ τὴν ὑποτομὴν μόνον διδοὺς, ἀνέτεινε τοῖς δακτύλοις. ἢ δι' ἀγκίστρου τὴν ῥυτίδα τοῦ βλεφάρου. καὶ δυσὶ καλαμίοις ἢ πεταλίοις τισί. ἴσην ἔχουσι τοῦ βλεφάρου μῆκος. τὸ δὲ πλάτος ὅσον στενοφλεβοτόμου περιττὸν ὅλον δέρμα μέσον λαβὼν διέσφιγγε δεσμῶν αὐτὰ καθ' ἑκάτερα τὰ πέρατα. καὶ οὕτως ὅλον τὸ ὄπισθεν δέρμα μὴ τρεφόμενον καὶ διὰ τοῦτο νεκρούμενον. ἔσω δεκάτης ἢ πεντεκαιδεκάτης τὸ πλεῖστον ἡμέρας σὺν τοῖς καλαμίοις ἢ πεταλίοις ἐξέπιπτεν, ὡς μήτε σχεδὸν οὐλήν τινα φαίνεσθαι.

Περὶ τῆς διὰ φαρμάκου τῶν βλεφάρων καύσεως. θ.

Τὴν μὲν διὰ καυστικοῦ φαρμάκου τῶν βλεφάρων καῦσιν ὡς εἰπεῖν ἐν ἑνὶ λόγῳ πάντες οἱ ἀρχαῖοι παρῃτήσαντο. διά τε τὴν ἐκ τοῦ φαρμάκου δριμύτητα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιβουλεύουσαν, καὶ ὅτι τῆς καύσεως ὑπὲρ τὸ μέτρον γινομένης. τὸ τῶν λαγοφθάλμων γίνεται πάθος. ἐφ' ᾧ κεχηνότων τῶν βλεφάρων ὑπὸ τῆς προστυχούσης αἰτίας, ἡ ὅρασις παραβλάπτεται. ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ νυττόμενοι διαπαντὸς ὑπὸ τῶν τριχῶν. τῆς ἀναρραφῆς οὐδὲ ὄνομα πολλάκις ἀκοῦσαι δυνάμενοι κατέχουσιν ἡμᾶς. ἄκοντας πολλάκις ὡς ἐν ἀπόροις τὴν διὰ τοῦ φαρμάκου καῦσιν ὑπουργοῦμεν. ἡ μὲν σύνθεσις τοῦ φαρμάκου τοιάδε τίς ἐστιν. ἀσβέστου < β΄ σάπωνος γαλλικοῦ ἢ κοινοῦ < β΄. τινὲς καὶ ἀφρονίτρου < δ΄. λεῖα ποιήσαντες σὺν τῇ κονίᾳ ἢ σαπωνικῇ· ἢ ἑτέρᾳ συκίνῃ· ἢ δρυΐνῃ. οὔρῳ παιδὸς ἀφθόρου ἀναλαβόντες. διὰ πυρῆνος σμίλης ἐπιβάλλωμεν τῷ βλεφάρῳ. μυρσινοειδεῖ σχήματι, τοσοῦτον μέγεθος ἐπικαίοντες ὅσον ἂν καὶ ἐν τῇ ἀναρραφῇ περιείλομεν. ἐπιφλεχθέντος δὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολὴν τοῦ δέρματος. τοσοῦτον ἀφελόντες σπόγγῳ δεύτερον αὖθις ἐπιβαλοῦμεν ἐάσαντες αὐτῷ μένειν ἄχρι μελανώσεως. εἰ δὲ μὴ μελανθείη καὶ τρίτον ἐπιβλητέον. μελανθέντος δὲ τοῦ δέρματος. καὶ ἤδη λοιπὸν ἐσχάρας γινομένης ἀποπλύναντες τὸ φάρμακον. λουτροῖς τε καὶ ἀντλήμασιν ἄχρι τῆς ἀποπτώσεως τῆς ἐσχάρας χρησώμεθα. μεθ' ἣν ξυστοῖς τε μοτταρίοις καὶ κολλουρίοις ἁπαλοῖς τὴν ἀφούλωσιν ποιεῖσθαι προσήκει.

Περὶ λαγοφθάλμων. ι.

Λαγοφθάλμους καλοῦσι τοὺς τὸ ἄνω βλέφαρον ἀνεσπασμένον ἔχοντας, σὺν τῷ δὲ γίνεται τὸ πάθος. ἢ φυσικῶς, ἢ ἐξ οὐλῆς τραύματος· καὶ τούτου ἢ αὐτομάτως. ἢ ὑπὸ ἀναρραφῆς ἢ καύσεως ὡς ἀρτίως

λων καὶ τὴν τοῦ ὑπηρέτου. καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἀγγείου διώσομεν ἐπιπολαίαν διαίρεσιν. εἶτα τέλεον διαλαβόντες ἀγκίστροις τε ἀνατείναντες. καὶ διὰ ξυμοντηρίων τὸ ἀγγεῖον γυμνώσαντες, μετεωρίσωμεν ἀπολελαμμένον πανταχόθεν. καὶ εἰ μὲν λεπτὸν εἴη, τῷ τυφλαγκίστρῳ τοῦτο ἀνατείναντες καὶ περιστρέψαντες, ὑφ' οὗ ἐκτέμωμεν ὥστε καὶ μέρος αὐτοῦ λαβεῖν. εἰ δὲ μέγα τυγχάνει διὰ βελόνης διπλοῦν ὑποβαλόντες βρόχον. ἤτοι ὠμόλινον ἢ ἄλλον τινὰ ἰσχυρόν. καὶ πρῶτον φλεβοτόμῳ διελόντες ἐπ' ὀρθὸν τὸ ἀγγεῖον καὶ σύμμετρον τοῦ αἵματος ἀποκενώσαντες κατὰ τὰ δύο πέρατα τὸ γυμνωθὲν ἀπολινώσωμεν. τὸ δὲ μεταξὺ ἐκτεμόντες ἢ εὐθέως ἢ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐπιλύσεως ἀφέλωμεν. τινὲς δὲ καὶ χωρὶς τοῦ τέμνειν πυρηνοειδέσι καυτηρίοις, τὰ ἀγγεῖα διακαίουσιν ἄχρι συχνοῦ βάθους. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν διαμοτώσαντες ξηροῖς τίλτοις. καὶ σπλήνιον ἐπιθέντες ἐπιδήσωμεν. μετὰ δὲ τὴν ἐπίλυσιν, τοῖς σαρκωτικοῖς ξηροῖς τε καὶ ἐμμότοις, καὶ τοῖς ἀφυλακτικοῖς φαρμάκοις, τὴν ἀποθεραπείαν ποιησόμεθα. δηλονότι φθάσαντος διασαπῆναι καὶ ἐκπεσεῖν τὴν τῆς ἀπολινώσεως δεσμῶν.

Περὶ ὑποσπαθισμοῦ. ϛ.

Ε οὐεργάδιον τὸ εἶδος. ὄνομα τῇ χειρουργίᾳ γεγένηται. κεχρήμεθα δὲ τῷ ὑποσπαθισμῷ ἐφ' ὧν ῥεῦμα πολὺ καὶ θερμὸν κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς φέρεται. καὶ τὸ πρόσωπον δὲ αὐτοῖς ἐρυθρὸν ὑπάρχει. καὶ περὶ τὸ μέτωπον συναίσθησίς τις καὶ διαδρομὴ καθάπερ σκωλήκων ἢ μυρμήκων γίνεται. προξυρήσαντες τοίνυν τὰς κατὰ τὸ μέτωπον τρίχας ἐπιτρέψωμεν τὴν κάτω γένυν κινεῖν. καὶ φυγόντες τὴν κροταφιτῶν μυῶν τὴν κίνησιν. δίδομεν τρεῖς διαιρέσεις ἐν τῷ μετώπῳ εὐθείας παραλλήλους. μῆκος μὲν ἐχούσας ἑκάστην δύο δακτύλων. τὸ δὲ βάθος. ἕως ὀστέου διεστηκυίας ἀλλήλων ὅσον τριῶν διάστημα δακτύλων. μετὰ δὲ τὴν τομὴν, τὸν ὑποσπαθιστῆρα ἐπιβαλλόντες, ἀπὸ τῆς πρὸς τῷ ἀριστερῷ κροτάφῳ διαιρέσεως ἐπὶ τὴν μέσην ἀρχόμεθα. ὅλον τὸ μεταξὺ ὑποδέροντες ἕως τοῦ περικρανίου. εἶτα πάλιν τὸ σπαθίον ἀπὸ τῆς μέσης ἐπὶ τὴν λοιπὴν καθήσομεν. καὶ ἔπειτα τὸ σκολοπομαχαίριον τὴν ἀκμὴν αὖθις κατὰ τὴν πρώτην ἐκβαλόντες διαίρεσιν. ὡς τὴν μὲν ὀξεῖαν αὐτοῦ πλευρὰν τῇ ἔσωθεν τοῦ δέρματος ὑφηρμόσθαι σαρκί. τὴν δὲ ἀμβλεῖαν τῷ ὀστέῳ διωθήσομεν αὐτὸ ἄχρι τῆς μέσης διαιρέσεως. πάντα μὲν τὰ κατιόντα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγγεῖα διατεμόντες, μὴ μέντοι ἄχρι ἐπιφανείας τοῦ δέρματος. καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς μέσης ἐπὶ τὴν τελευταίαν αὐτὸ διαγάγωμεν, ὡσαύτως διατεμόντες τὰ ἀγγεῖα. μετὰ δὲ τὴν σύμμετρον τοῦ αἵματος κένωσιν, ἐκθλίψαντες τοὺς θρόμβους στρεπτούς τε μοτοὺς τρεῖς ποιήσαντες εἰς ἑκάστην τῶν διαιρέσεων ἐμβαλοῦμεν. καὶ πτύγμα ὕδατι βεβρεγμένον ἐπιβαλόντες, ἐπιδήσωμεν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ οἰνελαίῳ ἐπιβρέξαντες, μὴ μόνον τὰ ἕλκη, ἀλλὰ καὶ τοὺς κροταφίτας μῦς. καὶ τὰ ὦτα διὰ τὴν φλεγμονὴν τῇ τρίτῃ λύσαντες, ἐπὶ πολὺ τῇ ἀπαντλήσει χρώμεθα καὶ τῷ βασιλικῷ λυθέντι ῥοδίνῳ διαμοτώσαντες ἀκολούθως ἀποθεραπεύσωμεν.

Περὶ σκυφισμοῦ. ζ.

Ε φ' ὧν πολλὰ καὶ διὰ βάθους ἀγγεῖα πλῆθος ἐπιπέμπει ῥεύματος τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν περισκυφισμὸν παραλαμβάνομεν. τούτοις δὲ συνεδρεύει σημεῖα τοιαῦτα. πρῶτον μὲν ἀρρωστήσεις τοὺς τῶν καμνόντων ὀφθαλμούς, ἀζόφους τε καὶ μικροὺς καὶ ἀτόνους πρὸς τὴν ὅρασιν. τοὺς δὲ κανθοὺς ἀναβεβρωμένους. καὶ τὰ βλέφαρα ἡλκωμένα. καὶ τὰς τρίχας αὐτῶν ἐκπιπτούσας. καὶ δάκρυον λεπτὸν ἰσχυρῶς καὶ δριμὺ μετὰ θερμασίας φερόμενον. καὶ τὸ ἄλγημα ἐν βάθει τῆς κεφαλῆς ὀξὺ καὶ ἐπώδυνον. καὶ πταρμοὺς συνεχεῖς. προξυρήσαντες οὖν τὴν κεφαλὴν. καὶ τὴν κροταφιτῶν μυῶν ὡς εἴρηται φυγόντες τὴν κίνησιν. διαίρεσιν ἐγκαρσίαν παρέξομεν ἀρχόμενοι μὲν ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ κροτάφου. τελευτῶντες δὲ εἰς τὸν ἕτερον. ἡ δὲ διαίρεσις ἐν τοῖς ἀκινήτοις ἐχέτω τὰ πέρατα μικρὸν ἀνωτέρω τῶν μετώπῳ τεταγμένων. φυλάττοντες ἡμῶν τὴν στεφανιαίαν ἀναρραφήν. ὁ δὲ Λεωνίδης κατὰ μέσον τοῦ μετώπου ποιεῖ τὴν διαίρεσιν. γυμνωθέντος δὲ τοῦ ὀστέου, σπληνίσκοις ἢ μοτοῖς πλείοσι χωρίσωμεν, ἀπ' ἀλλήλων. τὰ δὲ χείλη τῆς διαιρέσεως ἐπιδήσωμεν. καὶ ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται ἐπιβρέχοντες τῷ οἰνελαίῳ. μετὰ δὲ τὴν λύσιν παρακμασάσης ἤδη τῆς φλεγμονῆς. ξύσωμεν τὸ ὀστέον ἄχρις ἂν ἄρξηται σαρκοβλαστεῖν. καὶ τῇ κατὰ συσάρκωσιν ἀγωγῇ θεραπεύσωμεν. χρώμενοι σαρκωτικοῖς ξηρίοις. ἐξ ὧν ἐστι τόδε. λαμβάνει ἀλεύρου πυρίνου β. β̄. κολοφωνίας β. ᾱ. καὶ τὸ κεφαλικὸν καλούμενον. καὶ τὰ διὰ κισσήρεως σαρκωτικά. τῇ δὲ οὐλῇ, παχυτέρα πυκνωθέντος τοῦ δέρματος, καὶ τὰ τῶν ἀγγείων στόματα στεγόμενα. τὸ πρόσω, ἐπιφέρεσθαι ῥεύματα τοῖς ὀφθαλμοῖς κωλύουσιν.

Περὶ ἀναρραφῆς καὶ ἑτέρων τρόπων. η.

Η καλουμένη διστιχίασις. ἔστι μὲν ἔκφυσις παρὰ φύσιν τριχῶν. εἰς τὸν κατὰ φύσιν στίχον τοῦ βλεφάρου προσγινομένων τριχῶν. ἥτις ἐκ ῥευματικῆς διαθέσεως ἔχει τὴν γένεσιν. ὅταν πολὺ μὲν ἄδηκτον δὲ καὶ μὴ δριμὺ τὸ ἐπιρρέον ὑγρὸν τυγχάνῃ. τὸ γὰρ δριμύτερον. ἢ ἁλμυρότερον, ἢ ἄλλως πως δακνῶδες ἐγχρονίζον. καὶ τὰς κατὰ φύσιν τῶν βλεφάρων ἀποφθείρει τρίχας ποτὲ μὲν οὖν ἐπὶ ταύτης τῆς διαθέσεως χρώμεθα τῇ ἀναρραφῇ. ποτὲ δὲ ἐπὶ τῆς φαλαγγώσεως, ὅταν ὁ ταρσὸς ἔσω νεύῃ στρεφομένης αὐτῷ τῆς τῶν τριχῶν φάλαγγος. ἄλλοτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κεχαλασμένων βλεφάρων. ὅταν αἱ κατὰ φύσιν τρίχες τὸν βολβὸν ἐπινύττωσιν. καθίζοντες τοίνυν σχηματίσαντες τὸν κάμνοντα, ἤτοι ἔμπροσθεν ἡμῶν ἢ ἐξ εὐωνύμων, ἐκτρέψωμεν τὸ ἄνω βλέφαρον. εἰ μὴ μακρὰς ἔχει τὰς τρίχας, αὐτοῦ ἐκτείνων τῷ λιχανῷ καὶ μεγάλῳ δακτύ-

λω

Περὶ τῆς κατὰ κεφαλὴν καύσεως, ἐπὶ ὀφθαλμιώντων δυσιάτων καὶ ἐλέφαντος. β.

ε' πὶ μὲν ὀφθαλμιῶν αὐτόθεν ἐπιρρεομένων ἐπί τε δυσιάτων· τῶν διὰ περιττωματικῆς ὑγρότητος περιουσίαν πεμπομένης ἐκ τῆς κεφαλῆς κάτω πρὸς θώρακα καὶ λυπούσης τῇ συνεχείᾳ τὰ τῇδε μέρια. καίουσι κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς ἄνω πως. προξυρήσαντες τὰ περὶ τὴν κορυφὴν μέρη. καυστῆρας πυρηνοειδεῖς ἐμβάλλουσι καίοντες ἕως ὀστέου τὸ δέρμα. ξέοντές τε μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τῆς ἐσχάρας τὸ ὀστοῦν. τινὲς δέ, καὶ αὐτὸ τὸ ὀστέον καύσαντες. λεπίδα μακρὰν ποιοῦσιν ἐμπίπτειν, πρὸς τὸ ῥᾳδίαν ἐκεῖθεν τὴν τῶν ὑγρῶν τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ γενέσθαι διαπνοήν τε καὶ κένωσιν. φυλάττοντες ἐπὶ χρόνον τὸ ἕλκος. εἶθ' οὕτως αὐτὸ φέροντες εἰς ἀπούλωσιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐλεφαντιώντων μελέτην ἐχόντων. πέντε τινὲς ἐμβάλλουσιν ἐσχάρας ἐν τῇ κεφαλῇ. μίαν μὲν κατὰ τὴν ἔμπροσθεν ἀνωτέρω τοῦ καλουμένου βρέγματος. ἑτέραν δὲ ταύτης κατωτέραν. τοῦ δὲ καλουμένου μετώπου μικρὸν ἀνωτέρω πρὸς τῷ πέρατι τῶν τριχῶν, καὶ ἄλλην κατὰ τὸ λεγόμενον ὀπισθοκράνιον. καὶ ἄλλας δύο κατὰ τὰ λεπιδοειδῆ καλούμενα προσκολλήματα ἀνωτέρω τῶν ὤτων. μίαν μὲν πρὸς τῷ δεξιῷ μέρει. ἑτέραν δὲ πρὸς τῷ εὐωνύμῳ. τῇ τῶν πλειόνων λεπίδων ἀφαιρέσει, τό πλῆθός τε καὶ πάχος τῶν ὑγρῶν ἐξατμίζοντες καὶ ἐκκενοῦντες ἐκ τοῦ βάθους τῆς κεφαλῆς, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ὄψιν λυμαίνεσθαι κωλύοντες. προσβάλλουσι δὲ καὶ τῷ σπληνὶ ἄλλον καυτῆρα. ἵνα τὸ πρωτουργὸν τοῦ μελαγχολικοῦ περιττώματος μόριον, διὰ τῆς κατὰ τὸ δέρμα γινομένης ἐσχάρας θεραπεύσωσιν.

Περὶ ὑδροκεφάλων. γ.

τ' ὸ ὑδροκέφαλον πάθος, ὠνόμασται μὲν ἀπὸ τῆς ἰδιότητος τοῦ γινομένου ὑγροῦ, ὑδατώδους τὴν οὐσίαν ὑπάρχοντος. γίνεται δὲ τοῖς παιδίοις κατ' αὐτὴν τὴν ἀπότεξιν ἀφυῶς θλιβομένης ὑπὸ τῶν μαιῶν τῆς κεφαλῆς, ἢ δι' ἄδηλον αἰτίαν, ἢ κατὰ ῥῆξιν ἀγγείου ἢ ἀγγείων. καὶ εἰς ἀργὴν οὐσίαν τοῦ ἐγχυθέντος αἵματος μεταβεβλημένου. ἢ κατὰ ἀραίωσιν διιδρουμένης τῆς ὕλης καὶ φερομένης μεταξὺ δέρματος καὶ περικρανίου. ἢ γὰρ μεταξὺ περικρανίου καὶ δέρματος συνίσταται τὸ ὑγρόν. ἢ μεταξὺ περικρανίου καὶ ὀστέου. ἢ μεταξὺ ὀστέου καὶ μήνιγγος. τοῖς μὲν οὖν μεταξὺ δέρματος καὶ περικρανίου ὑμένος, παρέπεται ὄγκος ἁπαλὸς ὁμόχρους. ἀναλγής. εἰς ὕψος κεκυρτωμένος. δι' ὀλίγου σώματος ὑποπίπτων κατὰ τὴν ἐπέρεισιν τῶν δακτύλων. ῥᾳδίως ὑπείκων καὶ αὖθις καθιστάμενος. τοῖς δὲ μεταξὺ περικρανίου καὶ ὀστέου. τὰ μὲν ἄλλα ὁμοίως. ὁ δὲ ὄγκος, μᾶλλον σκληρότερός τε, καὶ βραδέως εἴκων ὡς ἂν καὶ διὰ πλειόνων ὑποπίπτων σωμάτων. ἀλγοῦσί τε μᾶλλον. τοῖς δὲ μεταξὺ μήνιγγος καὶ ὀστέου. ὄγκος μὲν ἔσται, ἀλλ' οὐχ ὑπείκων. οὐδὲ ὁμοίως εὐαφής. πλὴν τῇ βιαίᾳ θλίψει ἀνωθούμενος εἴκει. τὸ γὰρ ὀστέον τῶν νηπίων ἔτι νεοπαγὲς ὄν. διίσταται πως ἤδη καὶ μάλιστα ὅταν ἀραιωθεισῶν τῶν ῥαφῶν ἡ πάροδος τοῦ ὑγροῦ πρὸς τοὐκτὸς γίνηται. γινώσκεται δὲ τοῦτο ῥᾳδίως τὸ διαπηδᾶν αὐτὸ παρεχόμενον εἰς τὸ βάθος ἐν τῇ πιλήσει τοῦ ὑγροῦ. ὀδύνη δὲ μείζων τούτοις γίνεται. ἥ τε κεφαλὴ πᾶσα διΐσταται καὶ τὸ μέτωπον αὐτοῖς ἔξω προβέβληται. καὶ ἀτενὲς ὁρῶσι καὶ δακρύουσι συχνότερον. τούτοις μὲν οὖν τὴν χειρουργίαν ἀπαγορεύσομεν. εἰ καὶ μάλιστά τινες τῶν χειρουργῶν περιφυτίσαντες ἐκομίσαντο τὸ ὀστέον. ὡς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ κατεαγμάτων εἰρήσεται. εἰ δέ γε μεταξὺ δέρματος καὶ περικρανίου συνίσταται τὸ ὑγρόν. μικροῦ μὲν ὄντος τοῦ ὄγκου, μίαν διαίρεσιν κατὰ μέσον ἐγκαρσίαν ἐμβαλοῦμεν, εἰ δὲ μεταξὺ περικρανίου καὶ ὀστέου καὶ μείζων ὁ ὄγκος εἴη, δυσὶ κεχρήμεθα διαιρέσεσι τεμνούσαις κατὰ μέσον ἀλλήλας. εἰ δ' ἔτι μείζων καὶ τρισὶ μιμουμέναις τὸ η στοιχεῖον. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν ἐκκενώσαντες τὸ ὑγρὸν καὶ διαμοτώσαντες προσφόρως ἐπιδήσωμεν, καὶ ἄχρι τῆς τρίτης οἰνελαίῳ ἐπιβρέχομεν. μεθ' ἣν λύσαντες ἐμμότῳ θεραπεύσωμεν ἀγωγῇ. καὶ εἰ χρονίζοι τὸ ὀστέον μὴ σαρκούμενον, ἐλαφρῶς αὐτὸ ξύσωμεν.

Περὶ ἀρτηριοτομίας. δ.

ε' πί τε ῥεύμασιν ὀφθαλμῶν χρονίοις. ἐπί τε τῶν σκοτωματικῶν πάθει τὰς ὄπισθεν τῶν ὤτων, διατέμνειν ἀρτηρίας εἰώθαμεν. προξυρητέον οὖν τὸ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς μέρος. καὶ σημειωτέον τοῖς δακτύλοις. ἐκ δὲ τοῦ κατὰ τὸν τόπον σφυγμοῦ ῥᾷστα καταληφθήσεται τῆς ἀρτηρίας ἡ θέσις. κἄπειτα τέμνειν αὐτὴν ἄχρις ὀστέου. μῆκος ἐχούσης τῆς διαιρέσεως, ὅσον δύο δακτύλων. προσημειωθείσης μέλανι γραφικῷ. ταύτης δὲ μὴ ὑποπιπτούσης, μεταξὺ δεῖ ἀπὸ τῶν ὤτων ὡς τριῶν δακτύλων διάστημα καὶ τότε χειρουργεῖν ἐγκαρσίως διαιροῦντα τὰς ἀρτηρίας. ἄχρις ἂν ὅ τε τοῦ αἵματος σφυγματώδης φανῇ ῥύσις. τότε ὄργανον εὑρήσει τὸ ὀστέον. μετὰ δὲ τὸ σύμμετρον αἷμα ῥυῆναι διελόντες τὸ περικράνιον ὑπὲρ τοῦ μὴ τῇ τάσει φλεγμαίνειν. καὶ ξύσαντες τὸ ὀστέον σφηνίσκον ἐκ ῥάκους ἐμβαλοῦμεν τοῖς τραύμασι καὶ τῇ ἐμμότῳ θεραπεύσομεν ἀγωγῇ. εἰ δὲ ἐπιμένοι καὶ ταῦθ' ψιλὸν τὸ ὀστέον. ὁμοίως καὶ τῇ τούτου ξύσει χρησώμεθα.

Περὶ ἀγγειολογίας καὶ καύσεως. ε.

ε' πί τε τῶν ἡμικρανικῶν καὶ τῶν χρονιζομένων. εἰ καὶ ὀξέως τοὺς ὀφθαλμοὺς θερμῷ καὶ δριμεῖ ῥεύματι. ὥστε καὶ θέρμην κατὰ τοὺς κροταφίτας ζεῖν οἰδήματι γίνεσθαι μυῶν. τὴν ἐν τούτοις ἀγγειολογίαν ἅπαντες ἐδοκίμασαν. προξυρήσαντες οὖν τὰς κατὰ τοῦ κροτάφου τρίχας. σημειωσώμεθα τοῖς δακτύλοις, προπυριάσαντες, ἢ καὶ τῇ δικοσφίγξει τοῦ τραχήλου χρησάμενοι. τὰ δὲ ἀγγεῖα ὑπ' ὄψιν ἐλθόντα μέλανι σημειωσάμενοι. κουφίσωμεν ἐκ τῶν πλαγίων τὸ δέρμα. διά τε τῶν τῆς ἀριστερᾶς ἡμῶν χειρὸς δακτύ-

περὶ ἐξομφάλων. να.
περὶ τῶν κατὰ τὸ περιτόναιον ῥήξεων καὶ τῆς προπτώσεως ἐν τῷ ὀσχέῳ ἐπιπλόου ἐν ᾧ καὶ φόνος γαστρορραφίας ἐκ τῶν Γαληνοῦ. νβ.
περὶ ποσθῆς, λειποδέρμου. νγ.
περὶ ὑποσπαδιαίου. νδ.
περὶ φιμοῦ. νε.
περὶ προσφυοῦς πόσθης. νς.
περὶ τῶν περιτεμνομένων. νζ.
περὶ θύμων τῶν ἐν αἰδοίοις. νη.
περὶ καθετηρισμοῦ. καὶ κλυσμοῦ κύστεως. νθ.
περὶ λιθιάσεως. ξ.
περὶ τῶν περὶ ἐξ διδύμων συμπτωμάτων. ξα.
περὶ ὑδροκήλης. ξβ.
περὶ σαρκοκήλης καὶ πωροκήλης. ξγ.
περὶ κιρσοκήλης καὶ πνευματοκήλης. ξδ.
περὶ ἐντεροκήλης. ξε.
περὶ βουβωνοκήλης. ξς.
περὶ ῥακώσεως ὀσχέου. ξζ.
περὶ εὐνουχισμοῦ. ξη.
περὶ ἑρμαφροδίτων. ξθ.
περὶ νυμφοτομίας καὶ κερκώσεως. ο.
περὶ τῶν ἐν τοῖς γυναικείοις τόποις θύμων καὶ κονδυλωμάτων καὶ αἱμορροΐδων. οα.
περὶ ἀτρήτων καὶ φίμου. οβ.
περὶ ἀποστημάτων ὑστέρας. ογ.
περὶ ἐμβρυουλκίας καὶ ἐμβρυοτομίας. οδ.
περὶ χορίου ἐκλείψεως. οε.
περὶ καύσεως ἰσχιάδων. ος.
περὶ συρίγγων καὶ κηρίων. οζ.
περὶ τῶν ἐν ἕδρᾳ συρίγγων. οη.
περὶ αἱμορροΐδων. οθ.
περὶ κονδυλωμάτων καὶ ἐξοχάδων καὶ ῥαγάδων. π.
περὶ δακτυλίου ἀτρήτου. πα.
περὶ κιρσοτομίας. πβ.
περὶ δρακοντίων. πγ.
περὶ ἀκρωτηριασμοῦ. πδ.
περὶ τῶν κατὰ τοὺς ὄνυχας πτερυγίων. πε.
περὶ ὄνυχος θλασθέντος. πς.
περὶ ἥλων καὶ μυρμηκιῶν. καὶ ἀκροχορδόνων. πζ.
περὶ βελῶν ἐξαιρέσεως. πη.
περὶ καταγμάτων καὶ τῆς τῶν αὐτῶν διαφορᾶς. πθ.
περὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καταγμάτων. ϟ.
περὶ ῥινὸς καταγείσης τε καὶ θλασθείσης. ϟα.
περὶ τῆς κάτω γένυος καταγείσης καὶ ὡς θλασθέντος. ϟβ.
περὶ κλειδὸς καταγείσης. ϟγ.
περὶ ὠμοπλάτου. ϟδ.
περὶ στέρνου. ϟε.
περὶ πλευρῶν. ϟς.
περὶ ἰσχύων καὶ τῶν τῆς ἥβης ὀστῶν. ϟζ.
περὶ σπονδύλων καὶ ἀκανθῶν ῥάχεως. καὶ ἱεροῦ ὀστοῦ. ϟη.
περὶ βραχίονος. ϟθ.
περὶ πήχεως καὶ κερκίδος. ρ.
περὶ ἄκρας χειρὸς καὶ τῶν δακτύλων αὐτῆς. ρα.
περὶ μηροῦ. ρβ.
περὶ ἐπιγονατίδος. ργ.
περὶ κνήμης. ρδ.
περὶ ποδὸς ἄκρου. ρε.
περὶ τῆς τοῦ σκέλους ἀποθέσεως. ρς.
περὶ τῶν ἅμα τραύματι συνισταμένων καταγμάτων. ρζ.
περὶ τῶν ὑπερπωρώσεως καταγμάτων. ρη.
περὶ τῶν ἐν διαστροφῇ πωρωθέντων. ρθ.
περὶ τῶν ἐν ἀπωρωσίᾳ διαμενόντων καταγμάτων. ρι.
περὶ ἐξαρθρημάτων. ρια.
περὶ τῆς κάτω γένυος. ριβ.
περὶ κλειδὸς. καὶ ἀκρωμίου. ριγ.
περὶ ὤμου ἐξαρθρήσαντος. ριδ.
περὶ ἀγκῶνος. ριε.
περὶ τοῦ τὸν καρπὸν καὶ τοῦ δακτύλου ἐξαρθρήματος. ρις.
περὶ σπονδύλων. ριζ.
περὶ τῆς κατ' ἰσχίον διαρθρώσεως. ριη.
περὶ τῆς κατὰ τὸ γόνυ διαρθρώσεως. ριθ.
περὶ τῆς κατὰ τὸ σφυρὸν διαρθρώσεως ἐν ᾧ καὶ περὶ δακτύλων ποδός. ρκ.
περὶ τῶν μεθ' ἑλκώσεως ἐξαρθρημάτων. ρκα.
περὶ τῆς συγκατάγματι γινομένης ἐξαρθρήσεως. ρκβ.

ἈΡΧῊ ΠΡΟΟΙΜΊΟΥ ΤΩ͂Ν ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥΜΈΝΩΝ. α.

Ὂν περὶ τῶν χειρουργουμένων λόγον διχῇ διελόντες εἴς τε τὰ κατὰ σάρκα χειριζόμενα. καὶ εἰς τὰ τῶν ὀστῶν εἴτε κατάγμασι καὶ ἐν ἐξαρθρήμασι θεραπευομένων, ἀπὸ τῶν κατὰ σάρκα νῦν ἀρχόμεθα τῇ συνήθει κἀνταῦθα κεχρημένοι συντομίᾳ. πάλιν οὖν ἐκ τῶν ὑπὲρ τῶν ἀρχόμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ταύτης μάλιστα τῶν ἐν τῇ κορυφῇ γινομένων ἐκθησόμεθα καύσεων.

Περὶ τῆς

ται μένων. ἐνίοτε δὲ καὶ πρήσκει τὰ ἔντερα τῷ βάρει. καὶ ἐπέχει τὰ οὖρα. παρειλεῖ δὲ αὐτῶν τὸ σῶμα καὶ μολιβδώδεις γίνονται. ἀπρέπειάν τε λαμβάνει. ἐφ' ὧν ἁρμόζει μετὰ τὸν ἔμετον πινόμενον σὺν οἴνῳ θερμένου ἀγρίου σπέρμα. σμύρνης ∠ .η. ἀψινθίου ὑσσώπου ἢ σελίνου σπέρμα. ἢ πεπέρεως. ἢ κυπέρου ἄνθος σὺν οἴνῳ. περιστερῶν τε ἀγρίων ἀφοδ. ξηρὰ μετὰ νάρδου καὶ οἴνου.

Περὶ μολύβδου. ξβ.

Καὶ τοῖς τὸ τοῦ μολύβδου ῥίνημα ἢ πολύμα πιοῦσι. συνεισβάλλει τε τὰ παραπλήσια καὶ βοηθεῖ τὰ καὶ ἐπὶ λιθαργύρου.

Περὶ ὑδραργύρου. ξγ.

Καὶ ἡ ὑδράργυρος δὲ ποθεῖσα τὰ αὐτὰ ἐπιφέρει τῇ λιθαργύρῳ. καὶ ἐπὶ τούτων δεῖ τοῖς αὐτοῖς βοηθήμασι χρῆσθαι. δοκεῖ δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖν, γάλα πολὺ διδόμενον. ἐμείτωσαν δὲ καὶ οὗτοι.

Περὶ ἐλλεβόρου λευκοῦ θαψίας. ἐλατηρίου. ἀγαρικοῦ τοῦ μέλανος πηγάνου ἀγρίου μελανθίου πάντων. ξδ.

Προνοητέον δὲ καὶ τῶν ἐπ' ὠφελείᾳ διδομένων ἐπιφερόντων δὲ κίνδυνον πολλάκις οὐχ ἧττον τῶν ἄλλων φαρμάκων, ὁποῖά ἐστι τὰ προκείμενα. λέγω δή. ἐλλέβορος λευκός. θαψία. ἐλατήριον. ἀγαρικὸν τὸ μέλαν. πνιγμὸν γὰρ ἐπιφέρει ταῦτα ἢ ὑπερκαθαίρει. ἐφ' ὧν τοὺς μὲν πνιγμοὺς θεραπεύσομεν ὡς ἐπὶ μυκήτων καὶ τῶν ὁμοίων προείρηται. τὰς δὲ ὑπερκαθάρσεις, τοῖς δυναμένοις ἐπέχειν τὰς ἐκκρίσεις τελοῦμεν. καὶ τῶν ἐπ' ὀλίγων μὲν δοκούντων βλάπτειν. ἐνίοτε δὲ κινδύνους ἐπιφερόντων οὐκ ἀμελητέον. ὧν ἐστι τό τε ἄγριον πήγανον. καὶ τὸ μελάνθιον. καὶ οἱ πικροὶ πάπποι. αὖθις δὲ εἶναι ἀκάνθης τῆς καλουμένης κάκτου. ἐφ' ὧν ἔμετος μόνος παραληφθεὶς ἀποκαθίστησι τοὺς λαβόντας.

Περὶ τῶν συμφύλων ἡμῖν, οἴνου τε, καὶ ψυχροῦ ὕδατος. ξε.

Καὶ ψυχρὸν δὲ ὕδωρ ἀθρόον ποθὲν ἢ ἄκρατος πολὺς οἶνος γλυκὺς μάλιστα, ἀπὸ βαλανείου, ἢ δρόμου, καὶ τῶν εὐτόνων γυμνασίων. πνιγμούς τε, καὶ ἀλγήματα ἐπιφέρει. ἐφ' ὧν φλεβοτομία ταχέως παραληφθεῖσα, καὶ κένωμα, λύει τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον.

ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἕκτῳ τῆς ὅλης ὑπάρχον τι πραγματείας περὶ τῶν χειρουργουμένων λέγεται. τῶν τε κατὰ σάρκα. καὶ τῶν ἐν ὀστοῖς θεωρουμένων. ἅπερ ἐν τῷ περὶ τῶν καταγμάτων καὶ τῶν ἐξαρθρημάτων συμπεραίνεται λόγῳ.

Προοίμιον τῶν χειρουργουμένων. α.
περὶ τῆς κατὰ τὴν κεφαλὴν καύσεως. ἐπὶ ὀφθαλμιώντων δυσπνοϊκῶν καὶ ἐλέφαντος. β.
περὶ ὑδροκεφάλων. γ.
περὶ ἀρτηριοτομίας. δ.
περὶ ἀγγειολογίας καὶ καύσεως. ε.
περὶ ὑπασπαθισμοῦ. ς.
περὶ περισκυθισμοῦ. ζ.
περὶ ἀναῤῥαφῆς, καὶ ἑτέρων τρόπων ἐπιτριχιώντων. η.
περὶ τῆς διὰ φαρμάκου τῶν βλεφάρων καύσεως. θ.
περὶ λαγοφθάλμων. ι.
περὶ καταῤῥαφῆς καὶ διαφαρμάκου καύσεως. ια.
περὶ ἐκτροπίων. ιβ.
περὶ ἀγκυλοβροχισμοῦ. καὶ τῆς διὰ σιδήρου καύσεως. ιγ.
περὶ ὑδατίδων. ιδ.
περὶ συμφυῶν βλεφάρων. ιε.
περὶ χαλαζίων. ις.
περὶ ἀκροχορδόνων καὶ ἐγκανθίδων. ιζ.
περὶ πτερυγίων. ιη.
περὶ σταφυλωμάτων. ιθ.
περὶ ὑποπύων ὀφθαλμῶν. κ.
περὶ ὑποχυμάτων. κα.
περὶ αἰγίλωπος. κβ.
περὶ ἀκουστικῶν πόρων ἀτρήτων. κγ.
περὶ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὸν ἀκουστικὸν πόρον. κδ.
περὶ πολύπων. κε.
περὶ κολοβωμάτων. κς.
περὶ ἐπουλίδων καὶ παρουλίδων. κζ.
περὶ ἐξαιρέσεως ὀδόντων. κη.
περὶ ἀγκυλίου ἐν γλώσσῃ. κθ.
περὶ ἀντιάδων. λ.
περὶ σταφυλῆς. λα.
περὶ τῶν καταπαρθεισῶν ἀκανθῶν τῇ φάρυγγι. λβ.
περὶ λαρυγγοτομίας. λγ.
περὶ ἀποστημάτων. λδ.
περὶ χοιράδων. λε.
περὶ στεατωμάτων. ἀθερωμάτων μελικηρίδων. λς.
περὶ ἀνευρύσματος. λζ.
περὶ βρογχοκήλης. λη.
περὶ γαγγλίου. λθ.
περὶ φλεβοτομίας. μ.
περὶ σικυάσεως. μα.
περὶ καύσεως μασχάλης. μβ.
περὶ προσφυῶν δακτύλων. μγ.
περὶ διαδακτύλων ἐν ᾧ καὶ περὶ χειρουργίας καὶ καύσεως ἐμπύου. μδ.
περὶ καρκίνου. με.
περὶ γυναικομάστων. μς.
περὶ καύσεως ἥπατος. μζ.
περὶ καύσεως σπληνός. μη.
περὶ καύσεως στομάχου. μθ.
περὶ ὑδρώπων. ν.

λαμβανόμενον δρυός τε φλοιός. ἢ φηγοῦ ἢ πρίνου. γάλακτι συνεψηθείς. καὶ μῆλα κυδώνια ἑψόμενα. ἢ λεῖα σὺν γλήχωνι μεθ' ὕδατος πινόμενα. ἄμωμόν τε καὶ βαλσάμου καρπὸς σὺν οἴνῳ. πολλοὶ μέντοι χρόνον. εἰ τινὲς αὐτοῦ τὸν κίνδυνον ἐκφύγοιεν. καὶ κλινοπετεῖς διαμένουσι καὶ ἀσθενοῦντες ἐπιπόνως τὸν λοιπὸν χρόνον διάγουσι.

Περὶ μυκήτων. νδ.

Μυκήτων δὲ οἱ μὲν τῷ γένει βλάπτουσιν. οἱ δὲ τῷ πλήθει. ἐπιφέρουσι δὲ παντελῶς ληφθέντες πνιγμοὺς ἐοικότας ταῖς ἀγχόναις. οἷς εὐθέως βοηθεῖν δεῖ κοινῶς ἀναγκάζοντας ἐμεῖν διὰ τοῦ ἐλαίου. θαυμαστῶς δὲ ὠφελοῦνται κονίαν κληματίνην. ἢ διὰ ἀχραδίνων ξύλων μετ' ὀξυκράτου καὶ ἁλῶν ἢ νίτρου πίνοντες. καὶ συνεψόμεναι δὲ ἀχράδες ἢ τὰ φύλλα τοῖς μύκησιν ἀφαιροῦνται τὸ πνιγμῶδες αὐτῶν, ἐσθιόμεναί τε ὠφελοῦσιν. ὠφελεῖ δὲ αὐτοῖς καὶ ἀλεκτορίδων ὠὰ ἀφεψόμενα. καὶ ἐν ὀξυκράτῳ πινόμενα. ἀριστολοχίας ∠ α. ἢ ἀψινθίου σὺν οἴνῳ. καὶ μέλι δὲ ἐκλειχόμενον καὶ πινόμενον σὺν ὕδατι. μελισσόφυλλόν τε σὺν νίτρῳ. ἢ πάνακος ῥίζα καὶ καρπὸς σὺν οἴνῳ. τρύξ τε οἴνου κεκαυμένη, μεθ' ὕδατος. καὶ χαλκοῦ ἄνθος σὺν ὄξει. ῥάφανός τε ἢ νάπυ ἢ κάρδαμα ἐσθιόμενα. ἐπεὶ δέ τινες μύκητες ἀπὸ θηρίων βρωθέντες οὐ μόνον πνίγουσιν ἀλλὰ καὶ ἑλκοῦσι τὰ ἔντερα. δοτέον ἀψίνθιον διαφελές. καὶ σύκων ἀφέψημα. καὶ ὀριγάνου. καὶ μελίκρατον καὶ ἔμετος. ἐμβροχαί τε θερμαὶ καὶ ἀπολύσεις καὶ ἀπὸ χοιροβρίου συνεύσει.

Περὶ αἵματος ταυρείου. νε.

Αἷμα δὲ ταύρου νεοσφαγοῦς ποθὲν δύσπνοιαν ἐπιφέρει. καὶ πνιγμόν. ἐμφράττον τοὺς περὶ τὰ παρίσθμια. καὶ τοὺς κατὰ τὸν στόμαχον πόρους μετὰ σπασμοῦ ἰσχυροῦ. διάχυσίς τε ἐπ' αὐτῶν ἡ γλῶσσα ἐρυθρά, καὶ οἱ ὀδόντες βεβρωμένοι καὶ θρομβία μεταξὺ αὐτῶν, ἐφ' ὧν τὸν ἔμετον παραιτούμεθα. τῶν θρόμβων μᾶλλον ἤδη τῷ στομάχῳ σφηνουμένων διὰ τὸ μετεωρίζεσθαι αὐτοὺς κατὰ τὴν ἕλξιν. διδόναι δὲ αὐτοῖς ὅσα δύναται τὴν πῆξιν διαλύσαι τοῦ αἵματος καὶ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν. τούς τε ὀλύνθους πλήρεις ὄντας ὀποῦ σὺν ὀξυκράτῳ. καὶ νίτρῳ δοτέον. ποιεῖ καὶ πυτία πᾶσα σὺν ὄξει. καὶ σιλφίου ῥίζα σὺν τῷ ὀπῷ ὁμοίως. καὶ κράμβης σπέρμα. κονία τε συκίνη. καὶ κονύζης φύλλα σὺν πεπέρεως. καὶ βατράχου σὺν ὄξει. δεῖ δὲ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν. εἴωθε δὲ τοῖς σωζομένοις ἀποδίδοσθαι διὰ τῆς ἕδρας κοπρώδη καὶ δυσώδη. καὶ καταπλάσσειν αὐτῶν τὸν στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν ἀλεύρῳ κριθίνῳ μετὰ μελικράτου.

Περὶ γάλακτος ἐμπιτυαθέντος. νϛ.

Καὶ τοῖς λαβοῦσι δὲ γάλα ἐμπιτυαθὲν ἀθρόως πολὺ πνιγμὸς γίνεται, διὰ τὸ θρομβοῦσθαι. οἷς βοηθοῦντες προσφέρειν δεῖ ὥσπερ ἀντίδοτον πυτίαν σὺν ὄξει πολλάκις ἀναγκάζοντας πίνειν. καὶ καλαμίνθης τὰ φύλλα ξηρὰ ἢ τὸν χυλὸν ὁμοίως. ἢ σιλφίου ῥίζαν. ἢ τὸν ὀπὸν σὺν ὀξυκράτῳ. θύμον τε σὺν οἴνῳ. καὶ τὴν πλατανίνην κονίαν. ἁλυκὸν δὲ μηδὲν προσφερέσθωσαν. μᾶλλον γὰρ πήγνυται καὶ τυροῦται τὸ γάλα. οὐδὲ τούτοις μέντοι δεῖ ἐμεῖν. οἰσάμενοι γὰρ ἤδη στομάχου τότε θρομβωμένου πνίγοι.

Περὶ μέλιτος τοῦ ἐν Ἡρακλείᾳ. νζ.

Τὸ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ γινόμενον μέλι. φαγοῦσιν ἢ πιοῦσι. τὰ αὐτὰ συμβαίνει τοῖς τὸ ἀκόνιτον πιοῦσιν. ἐφ' ὧν ἁρμόζει τὰ ἐπ' ἐκείνου εἰρημένα. εἰσὶ δὲ βοηθητικοὶ μάλιστα ὠφελούμενοι ἀπὸ ὑδρομέλιτος. συνεχῶς αὐτὸ πίνοντες, μιγνυμένων αὐτῷ πηγάνου φύλλων.

Περὶ γύψου. νη.

Γύψος δὲ ποθεῖσα πνιγμὸν ἐμποιεῖ λιθουμένη. ὅθεν μεταφέρειν δεῖ τὰ πρὸς τοὺς μύκητας ἁρμόζοντα βοηθήματα. διδόντας καὶ ἤδη τούτων, τότε τῆς μαλάχης ἀφέψημα παραληπτέον ἀντὶ τοῦ ἐλαίου. λιπαρὸν γὰρ ἐν τῷ ἐξεμεῖσθαι ὄλισθον ἐμποιοῦν, οὐκ ἐᾷ καταξύεσθαι τὰ σώματα. λουομένη γὰρ ἡ γύψος, ἐργάζεται τοῦτο. ἁρμόζει δὲ καὶ τὸ ἔλαιον ἐν μελικράτῳ. καὶ σύκων ἀφέψημα. καὶ κονία συκίνη. ἢ κληματίνη σὺν οἴνῳ πολλῷ καὶ ὀρίγανος. ἢ θύμος, σὺν κονίᾳ ἢ ὄξει. γλυκεῖ δὲ καὶ τούτους ἀποκλύζειν καὶ τῷ τῆς μαλάχης ἀφεψήματι.

Περὶ ψιμυθίου. νθ.

Τὸ δὲ ψιμύθιον. λαθεῖν οὐ δύναται διὰ τὸ χρῶμα. ἑκουσίως δὲ ληφθὲν λευκαίνει τὸν οὐρανίσκον. καὶ τὴν γλῶτταν καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ὀδόντων. ἐπιφέρει δὲ λυγμοὺς καὶ βῆχα. καὶ γλώσσης ξηρότητα καὶ ψῦξιν ἀκρωτηρίων μετὰ παρακοπῆς καὶ δυσκινησίας. οἷς ἁρμόζει διδόναι μελίκρατον. ἢ σύκων ἢ μαλάχης ἀφέψημα. ἢ γάλα θερμόν. ἢ σήσαμον λεῖον μετ' οἴνου. ἢ κονίαν κληματίνην. ἢ ἀμαράκινον ἔλαιον. ἢ ἴρινον. περσικῶν τε ὀστᾶ σὺν κριθῶν ἀφεψήματι. ἢ λιβανωτόν. ἢ κοκκυμήλων κόμμι ἢ πτελέας τὸ ἐν τοῖς θυλακίοις ὑγρὸν μετὰ χλιαροῦ ὕδατος, ἐμείτωσαν δὲ ἐφ' ἑκάστου. ἁρμόζει δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ θαψίας χυλὸς ἢ σκαμμωνίας ὀποῦ τετρώβολον σὺν μελικράτῳ πινόμενα.

Περὶ πιτύου καὶ σανδαράχης καὶ ἀρσενικοῦ. ξ.

Πίτυος δὲ καὶ σανδαράχη. καὶ ἀρσενικὸν ποθέντα, κοιλίας ἀλγήματα καὶ ἐντέρων ἐπιφέρει μετὰ δηγμοῦ σφοδροῦ. ὅθεν προσφέρειν αὐτοῖς δεῖ πάντα ὅσα κεράσαι καὶ λῦσαι δύναται τότε δριμεῖς καὶ τὸ πρὸς τὴν κοιλίαν ὀλισθηρὸν παρέχειν. οἷόν ἐστιν ὁ τοῦ ἐβίσκου καὶ μαλάχης χυλὸς καὶ ἀφέψημα λινοσπέρμου. ἢ τράγου ἢ ὀρύζης. γάλα τε πολὺ καὶ μελίκρατον καὶ ζωμοὶ λιπαροὶ καὶ εὔχυμοι.

Περὶ λιθαργύρου. ξα.

Λιθάργυρος δὲ ποθεῖσα. βάρος ἐπιφέρει στομάχου. καὶ κοιλίας καὶ ἐντέρων, μετὰ στρόφων ἐπιτε-

ἀκόνιτον γίνεται, ὁλόκληρον. ἐν δὲ ἀθήνησι σιδωνία. ἐν δὲ εὐβοίᾳ σιδηρίτης.

Περὶ ἰξίας. μϛ.

Ἰξίας ἥτις καὶ οὐλόφονον καλεῖται ἐν τῷ πίνεσθαι οἷόν τι ὠκίμου κατὰ τὴν ὀσμὴν καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν, ἐμφαίνει. ἐπιφέρει δὲ γλώσσης φλεγμονὴν ἰσχυρὰν καὶ παρακοπήν. καὶ τὰς ἐκκρίσεις ἐπέχει πάσας. βορβορυγμούς τε καὶ ψόφους μετὰ λειποθυμίας. ἐπιφέρουσα δίχα τοῦ προχωρεῖν τι. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξεμέσαι πλεῖον ἢ μετὰ τὴν κοιλίαν λυθῆναι πινόμενον ἀψινθίας ἀπόβρεγμα σὺν οἴνῳ πολλῷ. ἢ ὄξει ἢ ὀξυμέλιτι, πηγάνου τε ἀγρίου σπέρμα. ἢ σιλφίου ῥίζα. ὁμοίως τραγοριγάνου ἀπόζεμα σύν τινι τῶν προειρημένων. ἢ γάλακτι. ἢ ῥητίνῃ τερεμινθίνῃ. ἢ νάρδῳ. ἢ κασσίᾳ. ἢ σιλφίῳ. ἑκάστου ὀβολός. ἁρμόζουσιν σὺν οἴνῳ καὶ οἱ τῆς βασιλικῆς καρύας καρποὶ, λεῖοι σὺν οἴνῳ. ἢ ῥητίνη. καὶ κασσίας. καὶ πηγάνου ἑκάστου ∠ .α. ὁμοίως χαμαιλέας ∠ .β. ἢ θαψίας Ⅹ ∠ .ϛ. σὺν μελικράτῳ, καὶ ὄξος θερμὸν πινόμενον.

Περὶ ἐφημέρου. μζ.

Τοῖς δὲ ἐφήμερον λαβοῦσιν. ὅ ἔνιοι καλοῦσι κολχικὸν διὰ τὸ ἐν κολχίδι φύεσθαι. ἢ βολβὸν ἄγριον. ἐπακολουθεῖ κνισμὸς καθ' ὅλον τὸ σῶμα ὡς ὑπὸ κνίδης καὶ σκίλλης ἐρεθιζομένοις. ταῖς τε ἐντὸς ἀναφλέγονται καὶ καυσοῦνται τὸν στόμαχον μετὰ βάρους ἱκανοῦ. ἐπισχύοντος δὲ τοῦ πάθους. κατὰ κοιλίαν φέρεται. αἱματῶδες ξύσμασι μεμιγμένον. οἷς βοηθητέον καθάπερ καὶ τοῖς σαλαμάνδραν πεπωκόσι, διά τε ἐμέτων καὶ κλυσμάτων. πρὸ δὲ τοῦ ἐνισχύσαι τὸ φάρμακον, μεταδοτέον αὐτοῖς δρυὸς ἢ τῶν φύλλων ἢ τῶν βαλάνων ἢ σιδίων. ἢ ἑρπύλλου ἀφέψημα σὺν γάλακτι πίνειν. ἢ πολυγόνου Ⅹ. ἢ ἀμπέλου ἀκρεμόνων ἢ βάτων. ἢ νάρθηκος ἁπαλοῦ τῆς ἐν τεριώνης. ἢ μύρτων μετ' οἴνου. καὶ αὐτὰ δὲ τὰ μύρτα λεῖα κοπέντα καὶ ἐναποβραχέντα ὕδατι, βοηθεῖ τοῦ ἐξ αὐτῶν ὑγροῦ. λαμβανομένου. ποιεῖ δὲ ὡσαύτως καὶ ὁ τῶν σαρδινῶν βαλάνων μέσος ὑμὴν λαμβανόμενος μετὰ τῶν προειρημένων χυλῶν. ὀρίγανός τε σὺν κονίᾳ ποθεῖσα. ἀκριβῶς οὖν βοηθοῦνται τὸ βόειον γάλα θερμὸν πίνοντες ἐν τῷ στόματι, ὥστε τοὺς εὐπορήσαντας τούτου ἄλλου μηδενὸς χρήζειν βοηθήματος.

Περὶ σμίλακος. μη.

Ἡ δὲ καλουμένη σμίλαξ. ὑπ' ἐνίων δὲ θύμιον. παρὰ δὲ ῥωμαίοις ταξός. ποθεῖσα, ἐπιφέρει ψύξιν τε καθ' ὅλου τοῦ σώματος καὶ πνιγμὸν, ὀξύτατον θάνατον. οἷς βοηθεῖ πάντα ὅσα καὶ τοῖς τὸ κώνειον πεπωκόσιν.

Περὶ στρύχνου μανικοῦ δορυκνίου τε παρ' ἐνίοις. μθ.

Δορυκνίου τε ποθέντος ὃ ἔνιοι στρύχνον μανικὸν ἐκάλεσαν. παρακολουθεῖ, ὥσπερ γάλακτος ποιότης ἐν τῇ γεύσει. καὶ λυγμὸς συνεχής. γλώττης τε ξηρότης καὶ αἵματος ἀναγωγὴ ἀθρόα. κατὰ κοιλίαν τε αὐτοῖς μυξώδη φέρεται, ὡς ἤδη δυσεντερικῶν. οἷς βοηθητέον πρὸ τούτων τι παρακολουθῆσαι, διὰ τῶν ἤδη τοῦ ἐφημέρου ληφθέντων, ἐμέτου τέ φημι καὶ κλύσματος, καὶ ὅσα δύναται τὸ ποθὲν ἐκκρῖναι φάρμακον. ἰδίως δὲ ἐπ' αὐτῷ βοηθεῖ τὸ μελίκρατον, ἢ ὄνειον ἢ αἴγειον γάλα. καὶ γλυκὺς χλιαρὸς μετὰ ἀνίσου ὀλίγου πινόμενος. καὶ ἀμύγδαλα στήθη τε ὀρνίθων καθεψημένα. καὶ ταῦτα τὰ κογχύλια ὠμὰ καὶ ὀπτὰ ἐσθιόμενα. καὶ κάραβοι καὶ ἀστακοὶ καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμὸς πινόμενος.

Περὶ σαρδονίου. ν.

Ἡ σαρδόνιος λεγομένη πόα. βατραχίου εἶδός ἐστι. ποθεῖσα δὲ ἢ βρωθεῖσα, παραφορὰν ἐπιφέρει διανοίας. καὶ σπάσματα. μετὰ συνολκῆς χειλῶν, ὥστε γέλωτος φαντασίαν παρέχειν. ἀφ' ἧς διαθέσεως καὶ ὁ σαρδόνιος γέλως οὐκ εὐφήμως ἐν τῷ βίῳ καθωμίληται. ἐφ' ὧν ἰδίως μετὰ τὸν ἔμετον ἁρμόζει μελίκρατον πολὺ διδόμενον καὶ γάλα. ἐμβροχή τε καὶ λιπασμὸς ὅλου τοῦ σώματος, διὰ θερμαντικῶν φαρμάκων. καὶ ἔμβασις δι' ὑδρελαίου θερμοῦ. ἐπαλείφειν τε ἱκανῶς καὶ ἀνατρίβειν μετὰ τὴν ἔμβασιν αὐτούς. καθ' ὅλου τε ὡς πρὸς σπασμὸν ὅλην τὴν θεραπείαν ποιεῖσθαι.

Περὶ μήκωνος κερατίτιδος. να.

Ἡ δὲ λεγομένη κερατῖτις μήκων. ἐν τῷ βρωθῆναι ἢ ποθῆναι τὰ αὐτὰ ἐπιφέρουσα τῷ ὀπῷ τῆς μήκωνος συμπτώματα τοῖς αὐτοῖς ὑποπίπτει βοηθήμασιν.

Περὶ φαρικοῦ. νβ.

Τὸ δὲ καλούμενον φαρικὸν τὴν μὲν γεῦσιν ἅπασαν νάρδῳ ἔοικεν. ἐπιφέρει δὲ ποθὲν παράλυσιν μετὰ παρακοπῆς καὶ σπασμοῦ. δεῖ δὲ μετὰ τὸ ἐξεμέσαι αὐτοὺς ποτίζειν μετὰ οἴνου ἀψινθίῳ. καὶ κινναμώμῳ. ἢ σμύρνῃ. νάρδῳ κιλικίᾳ. ἣν ἔνιοι ἰσάτιν ἐκάλεσαν. ἢ ναρδοστάχυος ὁλκὴν β. ὀβολοὺς μεμιγμένους σὺν γλυκεῖ. ἢ ἴρεως καὶ κροκίνῳ ἄνθει σὺν οἴνῳ, κατὰ πλάσσειν τε τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ξυρήσαντες. ἀλεύρῳ κριθίνῳ. σὺν πηγάνῳ λείῳ καὶ ὄξει.

Περὶ τοξικοῦ. νγ.

Τὸ δὲ τοξικὸν δοκεῖ μὲν ὀνομάζεσθαι, ἐκ τοῦ τὰ τοξεύματα ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐν αὐτῷ χρίεσθαι. παρακολουθεῖ δὲ τοῖς πεπωκόσι χειλῶν, καὶ γλώσσης φλεγμονή. μανία τε ἀκατάσχετος ποικίλαις ἐπιβάλλουσα φαντασίαις ὡς καὶ διασώζειν δυσκόλους εἶναι ἐν ταῖς θεραπείαις. σπανίως δὲ, καὶ σώζεσθαι τινὰς τῶν πεπωκότων. δεῖν μὲν τοῖς συνεχέσιν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀναγκάζοντας, καὶ βιαζομένους. γλυκὺν οἶνον σὺν ῥοδίνῳ ποτίζειν καὶ ἐξεμεῖν ἀναγκάζειν. τό, τε τῆς γογγυλίδος σπέρμα σὺν οἴνῳ πινόμενον. ἰδίως ἐπ' αὐτῶν ἁρμόζει καὶ ἡ τῆς πενταφύλλου ῥίζα. αἷμα τράγου. ἢ αἰγὸς.

Περὶ ὑοσκυάμου. λθ.

Υοσκύαμος δὲ ποθεὶς, ἢ βρωθεὶς, παρακοπὴν ὁμοίαν τοῖς μεθύουσιν ἐπιφέρει. ἔστι δὲ εὐίατος. βοηθούμενος μελικράτου πολλῷ ποτιζομένῳ καὶ γάλακτι. μάλιστα μὲν τῷ ὀνείῳ. εἰ δὲ μή γε αἰγείῳ. ἢ βοείῳ. καὶ σύκων ξηρῶν ἀφεψήματι. ποιοῦσι δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν καὶ στρόβιλοι καὶ τὸ τοῦ σικύου σπέρμα σὺν γλυκεῖ λαμβανόμενον. καὶ ἁλμυρὸς οἶνος σὺν στέατι ὑείῳ. καὶ γλυκεῖ καὶ κνίδης σπέρμα. ὁμοίως δὲ νίτρον σὺν ὕδατι ἁρμόζει. καὶ κιχώρια. καὶ νᾶπυ. καὶ κάρδαμον. καὶ ῥάφανος. καὶ κρόμμυα. καὶ σκόροδα. ἕκαστον τούτων σὺν οἴνῳ λαμβανόμενον. ἡσυχάζειν δὲ αὐτοὺς ἀναγκάζειν δεῖ. ἵνα ὡς πρὸς τὸ ὕπνον πεπωκότες ἐκπέψωσι. Περὶ κορίου. λδ.

Τὸ δὲ κόρειον λαβεῖν μὲν οὐ δύναται διὰ τὴν ὀσμὴν. ποθὲν δὲ τὴν φωνὴν δασύνει καὶ μανίαν ἐπιφέρει. ὁμοίως τοῖς διὰ μέθην ληροῦσι γραῦν μετὰ αἰσχρολογίας. καὶ δι᾽ ὅλου τε τοῦ σώματος ἐπ᾽ αὐτῶν ἡ ὀσμὴ διαφαίνει τοῦ κορίου. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξεμεθῆναι μετὰ τοῦ ἐλαίου ἢ ἰρίνου ὡς προείρηται. ἄκρατος οἶνος σὺν ἀψινθίῳ. καὶ καθ᾽ ἑαυτὸν πινόμενος ὥστε καταθέντα ἤδη τὸ αὐτὸ λακκοθέντα σὺν ἅλμῃ ῥοφούμενα. καὶ ἡ ἅλμη δὲ πινομένη καὶ ζωμὸς ἁλμυρὸς ἐκ τε ὄρνιθος καὶ χηνὸς. γλυκύς τε σὺν κονίᾳ λαμβανόμενος. Περὶ ψυλλίου. μ.

Καὶ τὸ ψύλλιον δὲ ποθὲν ἐπιφέρει ψύξιν ὅλου τοῦ σώματος. καὶ νάρκην μετὰ ἐκλύσεως καὶ ἀδημονίας. ᾧ βοηθεῖ πάντα ὅσα καὶ τοῖς κόρειον πεπωκόσιν. Περὶ κωνείου. μα.

Κώνειον δὲ ποθὲν ἐπιφέρει σκοτώματα καὶ ἀχλύς. ὥστε μηκέτι μηδὲ ἐπ᾽ ὀλίγον βλέπειν. λυγμούς τε. καὶ διανοίας παραφοράν. καὶ ψύξιν ἄκρων. ἤδη τέλει τε πνιγόμενοι πνιγμὸν καὶ σπασμὸν λαμβάνοντες τοῦ κατὰ τὴν ἀρτηρίαν πνεύματος. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν ὡς καὶ ἤδη τῶν ἄλλων διὰ τῶν ἐμέτων ἀποκαθαιρούμεθα. ἔπειτα κλύσματι χρησάμενοι. τὸ εἰς τὰ οὖρα παραλιπὼν ἐκκείσθω μοι. ἤ τότε δὲ ὡς ἤδη τὸ μέγιστον βοήθημα τὴν ἄκρατου ποσίαν παρέχεσθαι. διδόντας μεταξὺ διαστήματα, οἷς διδόναι γάλα βόειον ἢ ὄνειον. ἢ ἀψίνθιον μετὰ πεπέρεως κυμινοῦ καὶ καστορίου. καὶ πήγανον. καὶ ἡδύοσμον σὺν οἴνῳ καὶ καρδάμωμον ἢ στύρακος ζ α. ἢ πεπέρεως μετὰ κνίδης σπέρματος σὺν οἴνῳ, ἢ δάφνης τὰ ἁπαλὰ φύλλα. ὁμοίως τε σίλφιον ἢ ὀπὸν αὐτοῦ σὺν οἴνῳ. καὶ γλυκεῖ. καὶ ὁ γλυκὺς οἶνος καθ᾽ ἑαυτὸν πινόμενος ἱκανῶς ἁρμόζει. Περὶ μήκωνος ὀποῦ. μβ.

Μήκωνος δὲ ποθέντος ὀποῦ παρακολουθεῖ καταφορὰ μετὰ καταψύξεως. καὶ κνισμοῦ ἐπιπταμένου, ὡς πολλάκις ἐνισχύοντος τοῦ φαρμάκου ἐπιγίνεσθαι τηλικοῦτον κνισμὸν, ὥστε διεγείρεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ. ὡς μήτε τοῦ φαρμάκου δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος ἐκδίδοται. ὧν βοηθεῖ μετὰ τὸ δι᾽ ἐλαίου ἐξαιρέσαι καὶ κλυσθῆναι δριμεῖ κλύσματι. ὀξυμέλιτι. συναλείφειν μέλιτι σὺν ῥοδίνῳ θερμαίνειν καὶ ἄκρατος πολὺς σὺν ἀψινθίῳ. καὶ κινναμώμῳ. καὶ ὄξει θερμῷ κατ᾽ αὐτό. νίτρον τε σὺν ὕδατι πηγάνου. τε σπέρμα σὺν πεπέρει ὀριγάνου μετὰ καστορίου καὶ ὀξυμέλιτος. ἢ θύμβρας, ἢ ὀριγάνου ἀφεψήματος σὺν οἴνῳ. δεῖ δὲ καὶ τούτους διεγείρειν τοῖς ὀσφραντοῖς, καὶ ἐμβιβάζειν εἰς θερμόν. καὶ πυριᾶν διὰ τὸ ἐπιγινόμενον κνισμόν. καὶ μετὰ λουτρὸν χρῆσθαι, τοῖς λιπαροῖς τῶν ζωμῶν μετὰ οἴνου ἢ γλυκέος. καὶ μυελὸς δὲ μετὰ ἐλαίου πινόμενος ὀνίνησιν αὐτούς.

Περὶ καρπησίας ὀποῦ. μγ.

Καὶ ὁ τῆς καρπησίας ὀπὸς ποθεὶς. κάρον ἐπιφέρει καὶ πνιγμὸν ὀξύν, βοηθοῦνται δὲ οὗτοι ὑφ᾽ ὧν οἱ τὸ κώνειον πεπωκότες. Περὶ μανδραγόρου. μδ.

Καὶ μανδραγόρου δὲ ποθέντος. εὐθέως κάρος παρακολουθεῖ καὶ ἔκλυσις. καταφορά τε ἰσχυρὰ. ὥστε κατὰ μηδὲν διαφέρειν τὸ πάθος. τοῦ καλουμένου ληθάργου. ὡς πρὸ τούτων τι συμβῆναι ἁρμόζει. ὅτε ἔμετος καὶ μετὰ τοῦτον μελικράτου. καὶ νίτρου καὶ ἀψινθίου ἀφέψημα σὺν γλυκεῖ. ἢ οἱ οἴνῳ γλυκάζοντι λαμβανόμενον. καὶ ἡ τῆς κεφαλῆς ἐμβροχὴ μετὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους διέγερσις καὶ κινουμένου τοῦ σώματος. καὶ δι᾽ ὀσφραντῶν. πεπέρεως νάπυος. καστορίου. πηγάνου σὺν ὄξει τετριμμένου πόσεως ὑγρᾶς καὶ τῶν κεκαυμένων καὶ ἐσβεσμένων καὶ ἐλλυχνίων. δυσαποκλύτως δὲ αὐτῶν ἐχόντων. καὶ πταρμικὰ προσάγειν καὶ τοῖς ἄλλοις κοινῶς βοηθήμασι. καὶ ἤδη τούτοις χρῆσθαι.

Περὶ ἀκονίτου. με.

Τὸ δὲ ἀκόνιτον εὐθέως ἐν τῷ πίνεσθαι γλυκαίνει τὴν γλῶτταν μετά τινος στύψεως. σκοτοδινός τε. καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξανίστασθαι γίνεται. καὶ ὑγρότητα ὀφθαλμῶν ἐπιφέρει. βάρος τε θώρακος καὶ ὑποχονδρίου. μετὰ τοῦ πολλὰ πνεύματα ἀποδίδοσθαι. ἐφ᾽ ὧν δεῖ ἐμέτοις κομισθῆναι δεῖ τὸ φάρμακον. καὶ ὑπὸ κλυστῆρος ὑποβιβασθῆναι τὴν κοιλίαν. χρησόμεθα δὲ προσπιπισμῷ ὀριγάνου. καὶ πηγάνου. ἢ πρασίου μετὰ οἴνου ἢ ἀψινθίου ἢ ὀξυμέλιτος ἢ ἀβροτόνου. ἢ χαμελαίας. ἢ χαμαιπίτυος. ἁρμόσει δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ ποδανόσου ὁλκὴ δραχμῆς μιᾶς σὺν οἴνῳ. πιτύα δὲ ἐρίφου ἢ λαγωοῦ ἢ νεβροῦ σὺν ὄξει ἢ σιδήρου σκωρίας ἢ αὐτὸς ὁ σίδηρος. ἢ χρυσός. ἢ ἄργυρος ἐν οἴνῳ σβεσθείς. τοῦ ὑγροῦ τε λαμβανομένου. κονία τε σὺν οἴνῳ. καὶ ὄρνιθος καθεφθοῦ ἢ κρεῶν λιπαρῶν ζωμὸς λαμβανόμενος σὺν οἴνῳ. καλεῖται δὲ ἡ χαμαιπίτυς ἰδίως ἐπ᾽ αὐτῶν ἁρμόζουσα ἡ μὲν ἡρακλεία τῇ ποντικῇ ἢ καὶ τὸ

μα· ζωμὸς λιπαρὸς βόειος· ἢ χήνειος· ἢ προβάτειος· κρέα τε ὀρνίθεια· ἢ ἄρνεια· ἢ προβάτεια· ἢ ἐλάφεια· τὰ κρέα τε καὶ λιπαρὰ ἀφεψημένα σὺν λίνου σπέρματι· οἶνος γλυκὺς πολύς· λιβανωτοῦ φλοιοῦ ∠ δ΄· μετὰ τὰ ἐδέσματα ἐνιέναι μετὰ κλυστῆρος χυλοῦ ὀρύζης· ἢ χόνδρου· ἢ τράγου· ἢ πτισάνης· ἢ μαλάχης· ἢ λινοσπέρμου· ἢ ἀλθαίας· ἢ τήλεως· ἐνίοτε δὲ καὶ μελικράτῳ μετὰ νίτρου. δεῖ τὸ ἔντερον ἀποσμήχοντα τούτοις πάλιν ἐνιέναι· ὕστερον δὲ τὰ φλεγμαίνοντα διὰ τῶν διὰ λινοσπέρμου καὶ κριθῶν παραμυθεῖσθαι· κατ' ἀρχὰς γὰρ βλάπτει· εἶτα καὶ λουτροῖς ὑδάτων γλυκέων χρηστέον, ποτιστέον δὲ καὶ μύρῳ τότε ἴρινον καὶ τὸ ῥόδινον.

Περὶ βουπρήστεως. λβ΄.

Τοῖς δὲ βούπρηστιν πεπωκόσι δοκεῖ κατὰ τὴν γεῦσιν ὅμοιόν τι βρωμώδει συναισθάνεσθαι. παρακολουθεῖ δὲ ἄλγημά τε στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρόν. ὄγκος τε τῆς κοιλίας καὶ ὅμοιος ὑδρωπικοῖς. περιτείνεται αὐτοῖς, ἡ ἐπιφάνεια ὅλου τοῦ σώματος· τά τε οὖρα ἐπέχεται. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς κανθαρίδας πεπωκόσιν· ἰδίως δὲ ὠφελοῦνται μετὰ τὸ καὶ διὰ τῶν ἐμέτων καὶ τοῦ κλυστῆρος κενωθῆναι. σῦκα ξηρὰ λαμβάνοντες καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν σὺν οἴνῳ· ἢ γάλακτι πίνοντες ἢ οἰνομέλιτι· καὶ ἀπίων πᾶν γένος ἐσθίοντες· καὶ γάλα γυναικὸς λαμβάνοντες.

Περὶ σαλαμάνδρας. λβ΄.

Τοῖς δὲ σαλαμάνδραν λαβοῦσι παρέπεται γλώσσης φλεγμονὴ καὶ λαλιᾶς ἐμποδισμός· καὶ τρόμος, μετὰ νάρκης τινὸς καὶ ἐλκώσεως. πελιοῦται δὲ τινὰ μέρη τοῦ σώματος κυκλοτερῶς, ὡς πολλάκις ἐμμείναντος τοῦ φαρμάκου σηπόμενα ἀπορρεῖν. ἐφ' ὧν ἅπαντα ποιήσομεν ὅσα καὶ ἐπὶ τῶν κανθαρίδων. ἰδιαίτερον δὲ αὐτοῖς προσφέρομεν ῥητίνην, πιτυΐνην· ἢ στροβιλίνην· ἢ χαλβάνην μετὰ μέλιτος, ἢ στροβίλια μετὰ ἀφεψήματος χαμαιπίτυος· ἢ κνίδης φύλλα συνεψηθέντα κρίνοις μετ' ἐλαίου· χελώνης θαλασσίας ἢ χερσαίας· ὠὰ ἀφεψημένα· βατράχων ζωμὸς συγκαθεψημένοις αὐτοῖς· ἠρυγγίου ῥίζης.

Περὶ πιτυοκάμπης. λγ΄.

Πιτυοκάμπης ποθείσης, εὐθέως πόνος περὶ τὸ στόμα καὶ τὸν οὐρανίσκον· γλώττης τε φλεγμονὴ ἰσχυρά· καὶ στομάχου ἄλγημα· καὶ ἐντέρων μετὰ κνησμώδους περιτάσεως τῆς αἰσθήσεως. πύρωσίς τε καθ' ὅλον τὸ σῶμα· καὶ ἄση τούτους βοηθητέον, ὁμοίως τοῖς τὰς κανθαρίδας πεπωκόσιν. ἰδίως δὲ ἐπ' αὐτῶν παραληψόμεθα ἀντὶ τοῦ λιτοῦ ἐλαίου τὸ μήλινον.

Περὶ λαγωοῦ θαλαττίου. λδ΄.

Λαγωοῦ θαλαττίου ποθέντος παρακολουθεῖ γεῦσις ὁμοία ἰχθύος. βρομώδης χρόνου δὲ ἐπιγινομένου, κοιλία τε ἀλγεῖ καὶ οὖρα ἐπέχεται. εἴποτε δὲ ἐκκριθείη. πορφυρίζοντα ὁρᾶται τὴν χροίαν. ἀποστρέφουσι γὰρ καὶ μισοῦσιν ἰχθὺν ἅπαντα. ἱδροῦσι δὲ δυσώδη αἵματι μεμιγμένα. δοτέον αὐτοῖς γάλα ὄνειον ἢ γλυκὺ συνεχῶς· ἢ μαλάχης ῥίζης καὶ τῶν φύλλων ἀφέψημα· ἢ πευκεδάνου ῥίζαν λείαν μετ' οἴνου· ἢ ἐλλεβόρου μέλανος· ἢ σκαμμωνίας ὀποῦ ∠ α΄. ἐν μελικράτῳ· χηνός τε αἷμα νεοσφαγοῦς ἔτι θερμόν· καὶ καρκίνους τε ποταμίους μόνον ἐὰν ἀνέχονται προσενέγκασθαι. σημεῖον δὲ σωτηρίας τὸ καὶ ἰχθύος δυνηθῆναι ἐσθίειν.

Περὶ φρύνου ἢ ἑλείου βατράχου. λε΄.

Φρῦνος δὲ ἢ ἕλειος βάτραχος προσενεχθεὶς ἐπιφέρει οἴδημα σώματος μετὰ ὠχρότητος ἐπιτεταμένης πυξώδους. δύσπνοιά τε ἐπιγίνεται· καὶ στόματος δυσωδία· καὶ λυγμὸς ἐνίοτε δὲ καὶ σπέρματος πρόεσις. μὴ βουλομένοις. εἰσὶ μέντοι εὐβοήθητοι μετὰ τὸν ἔμετον, λαμβάνοντες εὔκρατον πολὺ πῶμα· καλάμου ῥίζης ∠ β΄· ἢ κυπέρου τὸ αὐτό. δεῖ δὲ αὐτοὺς ἀναγκάζειν συντόμως περιπατεῖν καὶ τρέχειν, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ναρκῶδες. λούειν δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Περὶ βδελλῶν. λϛ΄.

Βδέλλας δὲ τὰς καταποθείσας σὺν τῷ ὕδατι καὶ προσφυομένας τῇ καταπόσει. διαγνώσῃ μὲν ἐκ τοῦ ἀεὶ ἐκμύζεσθαι κοιλίας τὸ στόμα καὶ δάκνεσθαι. ὅπερ καὶ σημεῖον ἐστὶ τοῦ βδέλλαν καταπεπόσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα πτύουσιν αἰθηρὸν, ἀποχρεμπτόμενοι τῷ βρόγχῳ προσφυεισῶν τῶν βδελλῶν. ἃς ἐκβάλλει ἅλμη καταρροφουμένη ἢ τὰ φύλλα σὺν ὄξει· ἢ χιὼν σὺν ὀξυκράτῳ πινομένη. ἀναγαργαριζέσθωσαν δὲ νίτρῳ σὺν ὕδατι καὶ χαλκάνθῳ σὺν ὄξει. τὰς δὲ τῷ βρόγχῳ προσφυείσας ἐμβιβάσας εἰς ἔμβασιν· θέρμινον ἄλευρον, δούς τε ψυχρὸν τῷ στόματι διακρατεῖν ἐξελεῖς. ἐξελκύσονται γὰρ ἐπὶ τὸ ψυχρότερον προθυμούμεναι. τινὲς κόρεις ἔδοσαν τοῖς καταπιοῦσι τὰς βδέλλας. ἐγὼ δὲ φησὶν ὁ Γαληνὸς τοῖς σκορόδοις ἐπὶ τούτων χρώμενος ἀεὶ, κόρεων οὐκ ἐδεήθην.

Περὶ χαμαιλέοντος. λζ΄.

Τοῖς δὲ τὸν χαμαιλέοντα τὸν μέλανα προσενηνεγμένοις· δηγμὸς εὔτονος· καὶ πόνος παρέπεται. μετὰ ἀνατροπῆς ὅλου τοῦ στόματος. τρόμος. εἶτα σπασμὸς ἐμπίπτει· καὶ ἔμετοι φλεγματώδεις καὶ ἀφρώδεις. τισὶ δὲ καὶ λυγμὸς μετὰ ἀφωνίας· καὶ προσώπου διαστροφή. ἁρμόζει δὲ τούτοις χ̄. πύρινος· λιπαρός· θερμός· πινόμενος· καὶ γλυκὺς οἶνος ὑδαρὴς θερμός· καὶ ἔμετος· καὶ γαλακτοποσία καὶ μαλακὸν κλύσμα· καὶ πυρίαι διὰ καταπλασμάτων. πρὸς δὲ τὸν ποιοῦντα πνιγμὸν καὶ πελιδνότητα· ἀψινθίου πόσις ἢ νίτρου μετ' ὀξυμέλιτος· ἢ ῥαφανίδων· πυρία τε τῶν ὑποχονδρίων ἁρμόσει.

δὲ καὶ χωρὶς ἐπιβουλῆς ἐνίοις περιίστασιν. ἔσθ᾽ ὅτε ἐν ἐρήμοις τόποις βλαβεροῖς περιπίπτουσιν ἢ τειχίοις ὑπό τινα δένδρα δὲ πίτυς. ἢ σπήλαια(?) διαιτώμενοι· προσεχέτωσαν τὰ ἐκ τούτων, ἢ τῶν ὀρόφων ἐκπίπτοντα θανάσιμα ζῶα. καὶ τὰ ἀγγεῖα· τά τε τοῦ οἴνου, καὶ τὰ τοῦ ὕδατος καὶ ἐν οἷς ἕψωσι τὰ ὄψα που μαστιζέτωσαν ὡς κἂν τῇ τῶν ἰοβόλων ζώων προφυλακῇ λέλεκται.

Κοινὴ θεραπεία τῶν ὁποιονοῦν εἰληφότων δηλητήριον. κθ.

Εἰ δέ τινες φθάσαιεν εἰληφότες θανάσιμον φάρμακον, ἑκουσίᾳ γνώμῃ δεῖ τὸ ἐξαγγεῖλαι αὐτοὺς ὁποῖα· πολλὰ γίνεται κατὰ τὸν βίον ἢ καὶ δι᾽ ἐπιβουλήν τινῶν. εἰ μὲν κατάδηλον ἡμῖν τὸ ποδαπὸν γίνεται, παραχρῆμα χωρήσομεν εὐθὺ τὸ κατάλληλον βοήθημα ὡς ἐν τῇ διεξόδῳ τούτων εἰρήσεται. εἰ δὲ τὸ δοθὲν φάρμακον ἀσυμφανὲς ἡμῖν πως γίνοιτο, δεῖ ταχέως εὐθὺ τὰ κοινῶς ἁρμόζοντα τοῖς ὅτι δήποτε φάρμακον πεπωκόσιν ἰᾶσθαι. τὸ γὰρ ἀναμένειν τὰ παρακολουθοῦντα σημεῖα, παντάπασιν ἀσύνετόν ἐστι. δυσβοηθήτων αὐτῶν διὰ τὸ βραδύνειν γινομένων. αὐτίκα τοίνυν μηδὲν ἀναβαλλομένους, ἔλαιον θερμὸν καθ᾽ αὑτὸ ἢ καὶ μεθ᾽ ὕδατος προσφέροντας ἐμεῖν ἀναγκάζειν. εἰ δὲ μὴ παρείη ἔλαιον. βούτυρον μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ προσοιστέον. ἢ μαλάχης λινοσπέρμου, ἢ τράγου(?) ἢ τήλεως. ἢ κνίδης σπέρματος ἀφέψημα. οὐ μόνον γὰρ κενώσει διὰ τῶν ἐμέτων ἀλλὰ καὶ ὑπάξει τὴν κοιλίαν. καὶ τῇ κακίᾳ τῶν φαρμάκων ἐναντιώσεται. ἀμβλυντικὰ τῶν δριμυτέρων καθεστηκότα. καὶ μάλιστα τοὔλαιον. γνώσει δὲ τοῦτο ἐναργῶς. εἰ γὰρ ἑλκώσειας τὸ δέρμα προσλαμβανόμενος διὰ κανθαρίδος ἢ ἀσβέστου ἢ τοιούτου τινὸς δριμέως· ἐλαίῳ προϋποχρίσας τὸ σῶμα οὐχ ἑλκωθήσεται τοῦτο. ἀλλ᾽ οὐδὲ σῦψαι τὸ σῶμα δυνηθείης προαληλειμμένον ἐλαίῳ. ἄλλως τε ὁ ἔμετος οὐ μόνον καθὸ κενοῖ τὸ βλάπτον ὠφέλιμός ἐστιν, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ δείκνυσιν ἐνίοτε τὸ ληφθὲν φάρμακον. ἔκ τε ὀσμῆς ἢ θεωρήματος(?) ἢ χρώματος. ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὀσμῆς καὶ πικρίας κώνειον. ἐκ δὲ χροιᾶς, ψιμύθιον ἢ γύψον. ἀπὸ δὲ θρόμβων γάλα. ἢ τὸ νεοσφαγὲς αἷμα. ἀπὸ δὲ βρόμου καὶ ποιότητος καὶ ὀσμῆς, λαγωὸν θαλάττιον ἢ φρῦνον. ὥστε δεῖ τούτων εὐθὺ τὰ ἑκάστῳ ἁρμόζοντα ἰᾶσθαι φάρμακα. παραμικτέον δὲ τῷ ἐλαίῳ, μαλάχης ἀφέψημα ἢ στέαρ χηνός. ἢ ζωμὸν ἐκ λιπαρῶν κρεῶν ἢ ὀρνίθων. ἢ κονίαν τὴν ἀπὸ τῶν ξύλων. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ νίτρον, λεῖον σὺν ὑδρομέλιτι. καὶ οἶνος πολύς. καὶ παλαιὸς καὶ τὰ διὰ στέατος ἢ βουτύρου. κομισάμενοι δὲ διὰ τῶν ἐμέτων τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ τὰ καταλειφθέντα(?) ἐν τοῖς ἐντέροις κλύσματι δριμυτέρῳ κενώσομεν. μετὰ δὲ ταῦτα, γάλα διδόναι πίνειν. τὸ γὰρ ἀνιαρὸν καὶ φαρμακῶδες ἀπὸ τούτου ῥᾳδίως ἀλλοιωθήσεται. δίδοται δὲ καὶ φάρμακα κοινῶς ἁρμόζοντα πᾶσιν ὧν ἐστι· λημνία μίλτος. ἀβρότονον. ἀγαρικὸν. ἐρύσιμον. ἠρυγγίου ῥίζα. σταφυλίνου σπέρμα. ἢ καλαμίνθης. νάρδος κελτική. καρδάμου(?) νάρθηκος χλωροῦ. ἐντεριώνη. ἢ ῥίζα τοῦ καλουμένου ῥοδοδένδρου. ἢ ῥοδοδάφνης ἄνθη. πράσου χυλόν. σίλφιον ἢ ὀπὸς αὐτοῦ. σαγαπηνόν. ὀποπάναξ. πευκεδάνου ὀπὸς καὶ ἡ ῥίζα. ἀριστολοχία μακρά. πηγάνου ἀγρίου τὸ σπέρμα. κέδρου τῆς φοινικῆς καλουμένης τὰ φύλλα ἐκ κέδρου(?) σὺν οἴνῳ ∠ α. πλῆθος. ποιεῖ καὶ πολίου ἀφέψημα. καὶ πίνεται ὑγρὰ ἐκλειχόμενα. γίνονται δὲ καὶ αἱ προλεχθεῖσαι βοηθοῦσαι ἀντίδοτοι. καὶ μᾶλλον ἡ δι᾽ ἐχιδνῶν θηριακή. ἐν τῇ αὐτῇ δὲ δυνάμει ἔχουσιν ἐπιλαμβανόμεναί τε καὶ προλαμβανόμεναι τῶν ἀναιρούντων φαρμάκων. ὃ γὰρ αὐτάρκες ἐστὶν αὐτῶν μέγεθος εἰς τὸ μηδὲν παθεῖν προληφθὲν τοῦτο αὐξηθὲν εἰς τὸ τετραπλάσιον ἢ πενταπλάσιον ἐπιδιδόμενον ὀνίνησι. καὶ οὐχ ἅπαξ γε τῆς ἡμέρας ἀλλὰ δίς. οὕτω γὰρ καὶ τῷ θαυμασίῳ δοκεῖ Γαληνῷ.

Κατάλογος τῶν ἁπλῶν δηλητηρίων. λ.

Τῶν δηλητηρίων. ζῶα μέν ἐστι φθαρτικὰ τάδε· κανθαρίς. βούπρηστις. σαλαμάνδρα. πιτυοκάμπη. λαγωὸς θαλάσσιος. φρῦνος. καὶ ὁ ἄφωνος ἕλειος βάτραχος. βδέλλαι καταποθεῖσαι. σπερμάτων δέ. ὑοσκύαμος. κόριον. ψύλλιον. κώνειον. μελάνθιον. ὀπισμάτων δέ. μηκώνιον. ὀποκάρπασον. θαψία. ἐλατήριον. μανδραγόρας. ῥιζῶν δὲ χαμαιλέων. ἀκόνιτον. ψύλλα(?). ἰξία. ἐλλέβορος. ἀγαρικὸν τὸ μέλαν. ἐφήμερον. ὃ οἱ μὲν κολχικὸν καλοῦσι διὰ τὸ ἐν Κολχίδι φύεσθαι. [illegible], καὶ λαχάνων. σμῖλαξ. ἣν οἱ μὲν θύμον. ῥωμαῖοι δὲ τάξιον καλοῦσι. στρύχνον τὸ μανικόν. ὃ καὶ δορύκνιον καλοῦσιν. ἥ τε σαρδόνη πόα εἶδος οὖσα βατραχίου. μήκων κερατῖτις. φαρικόν. τοξικόν. πήγανον ἄγριον. μύκητες. ἀπὸ ζώων δέ· αἷμα ταύρου νεαρόν. καὶ τὸ ἐμπηκτωθὲν δὲ γάλα. μέλι τε τὸ ἐν Ἡρακλείᾳ γινόμενον. μεταλλικὰ δέ· γύψος. ψιμύθιον. τίτανος. ἀρσενικόν. σανδαράχη. λιθάργυρος. ἀδάρκη. μόλιβδος. καὶ ἡ καλουμένη δὲ ὑδράργυρος. τῶν δὲ συμφύλων. οἶνος ἀθρόους πολὺς ἀπὸ βαλανείου γινόμενος ἢ γλυκύς. ἢ ψυχρὸν ὕδωρ ὁμοίως.

Περὶ κανθαρίδος. λα.

Τοῖς τὴν κανθαρίδα προσενεγκαμένοις παρέπεται χαλεπὰ πάντα τὰ σημεῖα. σχεδὸν γὰρ ἀπὸ στόματος ἄχρι κύστεως ἅπαντα δάκνεσθαι δοκοῦσι. κατὰ δὲ τὴν γεῦσιν πίσσῃ ἢ κεδρίᾳ ὅμοιόν τι ἐπιγινώσκουσι(?). φλεγμαίνουσί τε τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον καὶ δυσουροῦσι. πολλάκις δὲ καὶ αἷμα προΐενται δι᾽ οὔρων. φέρεται δὲ αὐτοῖς κατὰ κοιλίαν, ὅμοια τοῖς ἐπὶ δυσεντερικῶν. λιποθυμίαις τε καὶ ἄσαις. καὶ σκοτοδίνῳ περιπίπτουσιν. εἶτα τέλει δὲ παραφρονοῦσι τὴν διάνοιαν. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ἔμετος δι᾽ ὑδρελαίου. καὶ γαλακτοποσία. τῆς κιμωλίας ∠ δ. μετὰ μελικράτου. στροβίλια σικύου σπέρ-

λου τελέως ἢ ἀποτιζόμενα. καὶ ὄξει πρὸς ἐχίδνας.

Περὶ δράκοντος θαλασσίου. κβ΄.

Θαλαττίου δράκοντος πληγὴν μάλιστα παρατρίβειν. ἢ καταπλάσσειν τῷ πύλῳ λείῳ. ἢ φακῷ ἑφθῷ ἢ θείῳ σὺν ὄξει. ἢ τῷ δράκοντι αὐτῷ ἀναπτυχθέντι καταπλάττειν. ἢ ἀνθρωπίνῳ οὔρῳ. ποτίζειν δὲ ἀψινθίῳ μετὰ κράματος ἢ ἐλελισφάκῳ. ἢ κλάδους συκῆς ἐν οἴνῳ γλυκεῖ ἀποβρέγματι. ἢ τὸ ἐγκέφαλον τοῦ ἰχθύος.

Περὶ σκορπίου θαλαττίου. κγ΄.

Σκορπίου θαλαττίου πληγὴν ἰᾶται τεῦτλα ἀποχυλισθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα. θεῖον ἄπυρον μετ᾽ ὄξους ἀνατριβόμενον. δαφνίδες ῥῶς πινόμεναι λεῖαι.

Σκευὴ χελώνης θαλασσίας αἵματος. κδ΄.

Χελώνης θαλασσίας αἷμα σκευάζεσθαι εἰς ἀπόθεσιν τὸν τρόπον τοῦτον. ἐπὶ ξυλίνου ἢ κεραμεοῦ ἄγγους ὑπτίαν κατακλίνας τὴν χελώνην κατάτεμνε ταχέως τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. παγὲν δὲ τὸ αἷμα εἰς πολλὰ αὐτῷ καλάμῳ διαίρει. ἐπιθεὶς τε πώματος δίκην τῷ ἀγγείῳ κόσκινον ἐν ἡλίῳ ἀπόθου. ξηρανθὲν δὲ ἀνελόμενος χρῶ ἐπὶ τῶν ἐχιοδήκτων ὡς εἴρηται ∠. ς΄. μετ᾽ ὄξους κυ. α΄. τῇ δὲ τρίτῃ ∠. β΄. μετ᾽ ὄξους κυ. γ΄.

Περὶ κροκοδειλοδήκτων. κε΄.

Τὰ δὲ τῶν κροκοδειλοδήκτων νίτρον λεῖον μετὰ μέλιτος μέχρι ἀποκαθαρθῇ τὸ ἕλκος ἐπιτίθει. εἶτα ἀποπλήρου μέλιτι βουτύρῳ. μυελῷ ἐλαφείῳ. στέατι χηνείῳ. ὁ δὲ Γαληνὸς φησὶ τοὺς ὑπὸ τῶν κροκοδείλων δηχθέντας, τοῦ στέατος αὐτῶν ἐπιτιθεμένου τοῖς τραύμασιν ἀκριβῶς βοηθουμένους γινώσκειν.

Περὶ ἀνθρωποδήκτων. κς΄.

Οὐκ ἔξω τῆς ὑποθέσεως οἶμαι μετὰ τῶν ἰοβόλων καὶ τὰ ἀνθρωπόδηκτα γράφειν. ἄγε καὶ σκληρὰ πολὺ τῶν ἄλλων ἑλκῶν φαίνεται τὰ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχοντα δήγματα. καὶ μάλιστα εἰ νῆστις ὢν ὁ δάκνων τύχοι. προβεβρωκὼς ὅπερ. καὶ μάλιστα φαῦλα. κοινῶς μὲν οὖν τὰ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἰοβόλων λεχθέντα καὶ ἐπὶ τούτων ἔξωθεν κατὰ τοῦ δήγματος ἁρμόσει κατ᾽ ἀρχάς. πλὴν τῶν ἄγαν τε δριμέων καὶ τῶν καυστικῶν. ἰδίως δὲ προχρίσας ἐλαίῳ τὸ δῆγμα. μαράθου ῥίζας μετὰ μέλιτος καταπλάσσε ἢ κυάμινον ἄλευρον μετ᾽ ὀξυκράτου καὶ ὀξυροδίνου καταπλάσσε συχνὰ ἀλλάσσων. ἐμπλάστρῳ δὲ κέχρησο τῇ διὰ λεπίδος χαλκοῦ χαλβάνης ἰοῦ ἀνὰ γο. α΄. κηροῦ λι. α΄. μολυβδαίνης λι. β΄. ἐλαίου ξε. α΄. ἡ μολύβδαινα σὺν τῷ ἐλαίῳ προεψηθεῖσα προσλαμβάνει ἰὸν καὶ λεπίδα. καὶ ὅτε συστραφῇ. λαμβάνει τὰ τηκτά. παυσαμένης δὲ τῆς φλεγμονῆς. ὡς κοινὸν ἕλκος. καὶ ταῦτα θεράπευε.

Περὶ δηλητηρίων. κζ΄.

Ἐπεὶ περὶ τῶν ἰοβόλων ζώων ὡς ἐπιτόμῳ διδασκαλίαν ἀποδόντες. ἀκολούθως ἐπὶ τὸν περὶ τῶν δηλητηρίων μετερχόμεθα λόγον. τὰ μὲν ἁπλᾶ διερχόμενοι. καὶ τούτων τάς τε σημειώσεις καὶ τὰ ἀλεξιτήρια κοινῇ τε καὶ καθ᾽ ἕκαστον ἐπιφέροντες. τὰ δὲ σύνθετα, παραλιπεῖν ἐκρίθη. καὶ γὰρ ποικίλων τινὲς ἀναιρετικῶν φαρμάκων ἐξέθεντο συνθέσεις. βλάπτειν μᾶλλον ἤπερ ὠφελεῖν τοὺς ἀναγινώσκοντας δυνάμενοι. οὐδὲ γὰρ ἀκριβῆ τὰ σημεῖα τούτων ἐν τοῖς εἰληφόσιν εὑρίσκεται. ἵνα καὶ τὸ κατάδηλόν τις αὐτοῖς ἐφαρμόσει βοήθημα ποικίλων ἢ τούτων φαινομένων ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς ἐπικρατείας. ἴσως αὐτὶς καὶ τὸ ἐπιδιδόμενον ποικίλον στοχαζόμενος ἁμαρτήσεται ποτὲ μὲν ἐξ ἴσου ποτὲ δὲ κατ᾽ ἐπικράτειαν. ἀρκτέον οὖν καὶ ἐνταῦθα πάλιν ἀπὸ τῶν προφυλακτικῶν.

Περὶ προφυλακτικῆς τῶν δηλητηρίων. κη΄.

Εἰς περὶ τῶν δηλητηρίων φαρμάκων διδασκαλίας. τὸ προφυλακτικὸν εἶδος μάλιστα δυσχερέστατόν ἐστιν. διὰ τὸ τοὺς λάθρα διδόντας οὕτω μηχανᾶσθαι. ὡς καὶ τοὺς ἐμπειροτάτους ἐξαπατᾶν. τὰς μὲν γὰρ πικρίας τῶν φθαρτικῶν ἀφαιροῦνται φαρμάκων ταῖς μιγνυμέναις γλυκύτησι. τὰς δὲ δυσωδίας ταῖς τῶν ἀρωμάτων κατὰ μίξιν. ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς ἐπ᾽ ὠφελείᾳ δοκοῦντες προσφέρειν ἐν νοσήμασι τὰ τοιαῦτα. οἷον ἀψίνθιον, ἀβρότονον, ὀποπάνακα, καστόριον, παραμιγνύουσιν αὐτοῖς τὰ δηλητήρια. ἔν τε ζωμοῖς, οἷον, ἢ σκληροτέροις ἢ τῶν ὄψων τοῖς ποικίλαις συσποιοῦντες αὐτὰ προσφέρουσιν. ὅθεν τὸν ὑποπτεύοντα δεῖ παραιτεῖσθαι τὰ κατηρτυμένα τῶν ἐδεσμάτων. καὶ πᾶσαν ἐπιτεταμένην ποιότητα. οἷον γλυκεῖαν, ἁλυκὴν, ὀξεῖαν. μάλιστα δὲ ὕδατος προλαμβάνειν αὐταρκῶς. ἀποπληρωθείσης γὰρ τῆς ὀρέξεως εὐκατάληπτοι γίνονται τὸ λοιπὸν αἱ ποιότητες. ἑτέρα δέ τις ἐστὶν προφυλακτικὴ δυνατωτέρα. δεῖ γὰρ τὸν ὑποπτεύοντα τοιοῦτο προσλαμβάνειν τὰ δυνάμενα ἀμβλύνειν καὶ ἀδύνατα κατασκευάζειν τὰ φάρμακα. ὡς τὰς ἰσχάδας μετὰ βασιλικῶν καρύων. καὶ πηγάνου καὶ χόνδρου ἁλός. καὶ τὰ καλούμενα κεδρόμηλα. βουνιάδος τε σπέρμα ὁλκῆς μετὰ οἴνου πίνειν. ἢ καλαμίνθης τῶν φύλλων. ἢ σφαγνίτιδος λιμνίας. ἢ πηγάνου φύλλα κ΄. καὶ ὑπ᾽ οὐδενὸς βλαβήσονται φαρμάκου. καὶ ἀντίδοτοι δὲ προσλαμβανόμεναι μετ᾽ οἴνου καθ᾽ ἡμέραν, ὅσον αἰγυπτίου κυάμου μέγεθος, ἀσφαλῶς πάνυ προφυλάττουσιν. ἐξ ὧν ἐστιν ἥ τε διὰ σκίγκου, καὶ ἡ διὰ τῶν αἱμάτων. καὶ ἡ μιθριδάτειος. ταύτῃ ποτὲ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐχρήσατο μιθριδάτης καθ᾽ ἡμέραν αὐτὴν λαμβάνων, προφυλακτικῆς οὔσης φαρμάκου θανασίμου. ἣν ἡνίκα ὑπὸ τῶν ῥωμαίων ἑάλω δὶς πιὼν θανάσιμον φάρμακον καὶ μὴ δυνηθεὶς ἀποθανεῖν ἑαυτὸν ξίφει διεχειρίσατο. ἐπειδὴ

πυρετός τε καὶ καῦσος. ἡ διψὰς προσαγορεύεται. παρὰ δὲ τοῖς πλείστοις τῶν παλαιῶν. ὅτι ἀπὸ τοῦ αἱμόῤῥου. καὶ τῆς διψάδος δηχθέντες ἀπηγορεύθησαν ὡς ἀβοήθητοι. δεῖ δὲ εἰ τὴν κατ' ἰδιότητα πρὸς τὸ θηρίον ὠφελούντων ἀποροίημεν, ἀπὸ πειρᾶσθαι τῶν κοινῶν βοηθημάτων. καὶ παραχρῆμα τούς τε κατασχασμοὺς παραλαμβάνειν τάς τε καύσεις. καὶ εἰ ὁ τόπος ἐγχωροίη τὸν ἀκρωτηριασμόν. ἐφεξῆς δὲ, τὰς τῶν δριμέων καταπλασμάτων ἐπιθέσεις. χρησιμεύσει δὲ καὶ δριμυφαγία πᾶσα. μάλιστα δὲ ἡ ἀπὸ τῶν ταρίχων ἀκρατοποσία τε καὶ λουτρόν. ταῦτα δὲ συνεχῶς, καὶ ἐκ μικρῶν διαστημάτων πλεονάκις παραληπτέον. πρὶν ἢ ἐγκαταστῆψαι τὰ νοσήματα. ἐκείνων γὰρ ἐπιφανέντων. οὐδ' ὁποσοῦν τοῖς παρὰ τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίας ὄφελος γίνεται. τοπικὰ δὲ εὑρίσκομεν ἀναγεγραμμένα κατὰ τῶν δηγμάτων. ἐπὶ μὲν τῆς διψάδος. ἀσφαράγου φύλλα λεῖα σὺν ὄξει καὶ ἄλφιτα. καὶ βάτου φύλλα λελειωμένα μετὰ μέλιτος. ἀρνόγλωσσον ὕσσωπον. σκόρδον λευκόν. πράσον. πήγανον. κνίδη. ἐπὶ δὲ τοῦ αἱμόῤῥου, καὶ ταῦτα. καὶ πρὸς τούτοις, ἀμπέλου φύλλα ἑφθὰ σὺν μέλιτι λελειωμένα. διὰ στόματος δὲ. αὐτοῦ τοῦ θηρίου ἡ κεφαλὴ καυθεῖσα ποτιζέσθω. ἢ σκόρδον μετὰ οἴνου. ἐσθιέτωσαν δὲ καὶ σταφίδας.

Περὶ ὕδρου. ιζ'.

Τοῖς δὲ ἀπὸ ὕδρου δηχθεῖσι. τὸ ἕλκος πλατύνεται καὶ μέγα γίνεται πελιούμενον. ἰχὼρ τε δὲ ἀπ' αὐτοῦ μέλας καὶ πολὺς καὶ δυσώδης. οἷος ἀπὸ νομῆς ἐκκρίνεται. ὅτι ἴασις τοῦ κακοῦ σὺν χρόνῳ καὶ μόλις κατορθοῦται. τούτοις οὖν ὀρίγανος λεία σὺν ὕδατι φυραθεῖσα ἐπιτιθέσθω κατὰ τοῦ δήγματος. ἢ κονία δρυὸς ἐλαίῳ δευθεῖσα. ἢ κεῖθυον (?) ἄλευρον μετὰ μέλιτος συντετηκότος ποτίζεται. καὶ ἀριστολοχία δίδραχμον ἐν κράματι ὀξυκράτου κυάθοις δυσίν. ἐξῆς πρασίου χυλὸς ἢ ἀφέψημα σὺν οἴνῳ. ἢ κάρδαμον ἄγριον. ἢ καρπὸς ἀσφοδέλου. ἢ τὸ ἄνθος. ἢ μαράθρου σπέρμα σὺν οἴνῳ πρόσφατόν τε κρεῖον ἐσθιόμενον μετ' ὄξους.

Περὶ κεγχρίνου. ιη'.

Τοῖς δὲ ἀπὸ κεγχρίνου δηχθεῖσι τὸ μὲν δῆγμα ὅμοιον τὸ ἀπὸ ἐχίδνης. σηπεδὼν παρακολουθεῖ καὶ παραῤῥέουσιν αἱ σάρκες ὑδεριώσασαι πρότερον ὡς ἐπὶ ὑδρωπικῶν. λιθαργικοί τε γίνονται, καὶ καταφορικοί. Ἐρασίστρατος φησὶν αὐτοῖς πεπονθέναι τὸ ἧπαρ. καὶ τὴν κύστιν. καὶ τὸ κῶλον. αἰσθητικῶν γὰρ αὐτῶν. διεφθαρμένα τοῖς εὑρίσκεται τὰ μόρια. τούτοις οὖν θερδακίνης ὁ καρπὸς μετὰ λινοσπέρμου καταπλασσόμενος βοηθεῖ καὶ ἡ θύμβρα λεία. καὶ ἄγριον πήγανον. καὶ ὅρπυλος σὺν ἀσφοδέλῳ λελειωμένος. ποτιζέμενα δὲ παραχρῆμα κενταυρείου τῆς ῥίζης ∠ · β'. σὺν οἴνῳ Κ γ'. ἢ ἀριστολοχίας ῥίζα ὡσαύτως. κάρδαμόν τε καὶ γλυκυσίδη (?) παραπλησίως.

Περὶ κεράστου καὶ ἀσπίδος. ιθ'.

Τρία τῆς ἀσπίδος εἴδη φησὶν ὁ Γαληνός. τῆς μὲν χερσαίας καλουμένης. τῆς δὲ χελιδονίας. τῆς δὲ τρίτης, πτυάδος. ἥτις καὶ ὀλεθριωτέρα πασῶν ἐστιν. ἐπανατείνασα γὰρ τὸν τράχηλον καὶ συμμετρήσασα τῷ διαστήματι. τὸ μῆκος εὐστόχως ἐμπτύει τοῖς σώμασι τὸν ἰόν. ταύτην φασὶ τὴν βασιλίδα Κλεοπάτραν. ἐπειδὴ τὸν Ἀντώνιον νικήσας ὁ Αὔγουστος ἐβούλετο λαβεῖν αὐτὴν ἀλλ' ἦν αὐτὴν ἀπὸ βαλοῦσαν τῷ θηρίῳ τὸν ἀριστερὸν μαστόν. καὶ δηχθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ὀξύτατον γὰρ οὕτως ἐπάγει τὸν θάνατον. τοῖς μὲν οὖν ἀπὸ κεράστου δηχθεῖσιν ὁ τόπος ἐπαίρεται μετὰ σκληρίας καὶ φλυκταινώσεως. ῥεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ δήγματος ἰχὼρ. ποτὲ μὲν μέλας. ποτὲ δὲ ὕπωχρος καὶ πρασοειδής. κερσοειδὴς δὲ γίνονται περὶ τὸ σύγκριμα ὅλον. καὶ τὸ μὲν αἰδοῖον ἐντείνεται. ἡ δὲ διάνοια ἐξίσταται. ὀφθαλμῶν δὲ ἀμαύρωσις ἐπιγίνεται. πέρας δὲ ἀπόλλυνται σπώμενοι τετανικῶς. τοῖς δὲ ἀπὸ ἀσπίδος δηχθεῖσι. τὸ μὲν δῆγμα ὅμοιον κεντήματι βελόνης μικρὸν παντελῶς φαίνεται χωρὶς ἐπάρσεως. αἱμάτιον τε οὐ πολύ. βραχὺ δὲ μέλαν ἀποστάζει. ταχεῖα δὲ ἀμαύρωσις ὀμμάτων καταλαμβάνει. πόνος τε τοῦ σώματος ἀλυσειδὴς πανταπάσιν ἐλαφρός. καὶ οὐκ ἄγαν ὀδύνη παρακολουθεῖ. διὸ καλῶς ὁ Νίκανδρος ἐπιπεφώνηκε. καμάτου δ' ἄτερ ὄλλυται ἀνήρ. χροιᾶς διαφόρησις καὶ χλωανθής. καρδιωγμὸς ὀλίγος. μέτωπον συνεχὲς ἀνασπᾶται. βλέφαρα κινεῖται μετὰ ἀναισθησίας ὁμοίας ὕπνῳ, καὶ τούτοις ὁ θάνατος συναίρει μὴ δὲ τρίτον ἡμέρας διαλιπών. τούτοις οὖν ἐκ τῶν ἄλλων. συντόμως ἀκρωτηριασμὸς ἐπαμύνει. διόπερ αὐτίκα ἀποκοπτέον εἰ οἷόν τε εἴη τὸ δηχθὲν μόριον. ἢ περισαρκιστέον παραχρῆμα καὶ ἐκτμητέον διὰ βάθους μέχρις ὀστέου. ὅπως διακοπῇ μὲν τὰ διαδηγμένα μόρια. καὶ τὰ τούτοις πλησίον. εἶτα δὲ τὰ λειπόμενα τοῖς καυτηρίοις, ἀνικμαστέον. ὁ γὰρ τούτων ἰὸς ὥσπερ καὶ τοῦ βασιλίσκου ὃν τρόπον γάλα βοὸς ὀξυτάτως πήγνυσι τὸ ἐν ταῖς ἀρτηρίαις αἷμα καὶ πνεῦμα.

Περὶ βασιλίσκου. κ'.

Καὶ αὐτὸ τὸ θηρίον ἀπαυγασίας μὲν ἀπὸ ὀφθαλμῶν ἀνθρώπων γίνεται. Ἐρασίστρατος δέ φησιν. ὅταν δὲ ὁ βασιλίσκος δάκῃ. ἡ πληγὴ ὑπόχρυσος γίνεται. καὶ συμφέρειν αὐτοῖς φησὶ κάστορος ∠ · γ'. πινομένας. ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς μήκωνος ὀπόν. ἡμεῖς δὲ τούτων οὐκ ἐπειράθημεν.

Περὶ θαλασσίων ξυγόνος καὶ μυραίνης. κα'.

Ἐπὶ δὲ τῶν θαλασσίων. οἷον ξυγόνος καὶ μυραίνης. αἱ μὲν διαγνώσεις πρόδηλοι. γνωρίμοι γὰρ οἱ ἰχθύες. βοηθεῖ δὲ τοῖς ὑπ' αὐτῶν δηχθεῖσι συνεχῶς ὁ τοῦ σταλαγμοῦ (?), ἢ ὀλίγῳ πλείους μετὰ κονίας ἀπὸ ποπ-

λου

μαχ. ἴλιγγος, ἀνάλυσις στομάχου, λιποθυμία. τισὶ δὲ καὶ ἔμετος χολώδης, δυσουρία. περὶ δὲ τὸ δῆγμα φλυκταινῶν ἐπανάστασις καθάπερ ἐπὶ τῶν πυρικαύτων γίνεται. καὶ νομὴ περιλαμβάνει προχωροῦσα, ἤδη τὰ παρακείμενα. καὶ τὰ οὖλα αὐτοῖς αἱμάσσεται. προσγίνεται δὲ αὐτοῖς καὶ τρόμος, καὶ κάρος, καὶ ψυχρὰ περίψυξις. ἀκινδυνώτερον δὲ δοκοῦσιν ἀπαλλάττειν οἱ δηχθέντες ὑπὸ ἐχίδνης μᾶλλον ἢ ἔχεως. ἧττον δὲ καὶ τούτων αὐτῶν κινδυνεύουσιν οἱ προσενηνεγμένοι ζοφῶ. ἐν δὲ θεραπείαις. αὐτικώτατον μὲν βοήθημα σκοροδοφαγία καὶ ἀκρατοποσία. ὥστε εἰ ὑπομένοι τις, ἄλλου μὴ δεηθῆναι βοηθήματος. ἐσθιέτωσαν δὲ καὶ πράσα καὶ κρόμμυα καὶ τάριχον δριμύτατον. τινὲς δὲ καὶ βατράχους ζωμευτοὺς ἔδωσαν φαγεῖν. ποιεῖ δὲ καὶ ταῦτα μετ᾿ οἴνου ποτιζόμενον ἕκαστον. χελώνης θαλασσίας αἷμα ξηρὸν μετὰ κυμίνου ἀγρίου. πιτύα λαγωοῦ ἢ νεβροῦ τριόβολον. ἐλαφείου αἰδοίου ξηροῦ < α'. ἄγχουσα ἡ λεπτόφυλλος ὅλη. ταύτην δέ τινες, καὶ περιάπτουσι. πράσου χυλίσματος ὅσον ἡμικοτύλιον ἐν μελικράτῳ. μελισσοφύλλου τῶν φύλλων ὁ χυλός. ἄγριον πήγανον. ὀρνίθων κατοικιδίων ὁ ἐγκέφαλος. πάνακος ῥίζα ἑφθὴ σὺν οἴνῳ. ἀγαρικοῦ < α'. ἀρκευθίδες. ἀσφοδέλου ῥίζα. πιστάκια λεῖα. ἄγνου σπέρμα. γαλῆς ἐσκελετευμένης < β'. ἐχίου ῥίζα καὶ ὁ χυλός. καρκῖνοι ποτάμιοι ἢ θαλάσσιοι κατ᾿ ἰδίαν καὶ μετὰ σταφίδος ἀγρίας καὶ ἁλῶν καὶ πολίου. ἀριστολοχίας ῥίζα μετὰ σμύρνης καὶ γλυκανής καὶ σταφίδων ἴσων μέλιτι ἀναληφθέντα. καὶ τοῦτο δὲ θαυμαστόν, Ὀρειβασίου πρὸς ἐχιοδήκτους. ἀνίσου ὀξύβαφον. πεπέρεως, ἀνὰ < δ'. ἀριστολοχίας φλοιοῦ, ὀπίου, καστορίου, σμύρνης ἀνὰ < α'. γλυκεῖ λειώσας πλάσσε κυάμου ἑλληνικοῦ μέγεθος, καὶ δίδου πρὸς δύναμιν μετὰ κράματος κυ γ'. Ἄλλο. ἐκ τοῦ λύκου φαρμακον ἐπιτετευγμένον ἤδη ἐπὶ τῶν ἐχιοδήκτων. σμύρνης, καστορίου, πεπέρεως, σανδαράχης ἀνὰ < α'. ἀνήθου σπέρματος ὀξύβαφον λειώσας γλυκεῖ δίδου. Ἄλλο ἐκ τῶν Ἀρχιγένους. Καρκίνους κ' μετὰ αὐτάρκους ἀλεύρου πυρίνου κόψας ἐν ὅλμῳ ἐπιμελῶς. καὶ προσμίξας καλαμίνθης, καὶ ἁλὸς ὀλίγον ἀρτίσκους πλάσσον καὶ ξήραινον. χρῶ δὲ κατὰ πλάσσων μετὰ γάλακτος. καὶ ἅμα μετὰ μελικράτου ποτίζων. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃς φησὶ ποταμίους καρκίνους, θαλασσίοις χρῶ. ἔξωθεν δὲ κατὰ τῆς πληγῆς καταπλασθεῖσαι τῶν αὐτῶν αἱ σπύραθοι μετὰ οἴνου σπουδαίως ἀρήγουσιν. ἢ δάφνης ἑφθὰ φύλλα μετὰ ἐλαίου. ἢ σταφίδες ἢ καλαμίνθη. ὀρίκη. πήγανον. σέλινον. ἀβρότονον. χαλβάνη, μετὰ σπληνίου. ὀρίγανος χλωρὰ λειανθεῖσα. τῶν ὀρνίθων οἱ νεοσσοὶ ἀναπτυσσόμενοι. καὶ ἐπιτιθέμενοι θερμοὶ καὶ συνεχῶς ἐπιπλασσόμενοι. ὀρόβινον ἄλευρον μετ᾿ οἴνου πεφυραμένον. ῥαφανίου φλοιὸς λεῖος. σκίλλα ἑφθὴ ὠμὴ λύσις δι᾿ ὀξυμέλιτος. σικύου ἀγρίου φύλλα μετὰ παιπάλης ἀλφίτου. τρὺξ οἴνου, ὁμοίως μετὰ παιπάλης ἀλφίτου. πήγανον μετὰ ἁλῶν καὶ μέλιτος. πίτυρα ἐν ὄξει ἑφθά. τέφρα μετ᾿ ὄξους. κεδρία μεθ᾿ ἁλῶν. ὑγρὰ πίσσα μεθ᾿ ἁλῶν. καταντλεῖ δὲ τριφύλλου ἀπόζεμά τι ἢ γλήχωνος ἢ ὀξάλμη. ὅταν δὲ ὕφαιμοι αἱ φλύκταιναι γένωνται, ἀπόσχαζε αὐτὰς μὴ ἀποδέρων. εἶτα καταντλεῖ πολλῷ ὕδατι καὶ καταπλάττε φακῷ ἑφθῷ μετὰ μέλιτος, ἕως ἀφυγιασθῶσιν. ἡ δὲ δι᾿ ἐχιδνῶν ἀντίδοτος ἰδίως ἤδη τούτων ἐνεργεῖ πινομένη. καὶ κατὰ τοῦ δήγματος ἐπιτιθεμένη.

Περὶ ἀμφισβαίνης καὶ σκυτάλης. ιδ'.

Παραπλήσια δὲ συμβαίνει καὶ τοῖς ἀπὸ τούτων δήγμασι. καὶ βοηθεῖ τὰ αὐτά. διόπερ ἰδίας τινὰς οὐ τετύχηκε γραφῆς.

Περὶ δρυΐνου. Γαληνοῦ δὲ τὸ προοίμιον. ιε'.

Ὁ δὲ δρυΐνος ἐν ταῖς τῶν δρυῶν ῥίζαις τὸν βίον ποιούμενος οὕτω πονηρός ἐστι πρὸς τὸ διαφθεῖραι κακῶς, ὡς εἴ τις αὐτῷ φασι καὶ ἐπιβαίη ἐκδέρεσθαι αὐτοῦ τοὺς πόδας. καὶ οἴδημα πολὺ γίνεσθαι καθ᾿ ὅλων τῶν σκελῶν. καὶ ἔτι τὸ θαυμασιώτερον φασὶν ὅτι εἰ καὶ θεραπεύειν τις αὐτὸν ἐθέλοι, τούτου τὰς χεῖρας ἐκδέρεσθαι. εἰ δέ τις καὶ ἀμυνόμενος αὐτὸν ἀποκτεῖναι βούλοιτο τὸ θηρίον, λέγουσι τοῦτον μοχθηρὸν ὄζειν πάνυ. καὶ μηδενὸς δὲ ἄλλου ὀσφραίνεσθαι. τοῖς δὲ ὑπὸ δρυΐνου πληγεῖσιν ἔπαρμα μὲν γίνεται περὶ τὸν τόπον μετὰ ἐρεύθους καὶ φλυκταινώσει τῶν ἐν κύκλῳ μορίων. εἶτα δὲ καὶ ὑδατώδους ἰχῶρος ἔκκρισις. ἐπακολουθεῖ δὲ καρδιωγμὸς καὶ στρόφος. ἁρμόζει δὲ αὐτοῖς ἀριστολοχία οἴνῳ ποτιζομένη. καὶ ἡ τρίφυλλος πόα. ῥίζα τε ἀσφοδέλου παραπλησίως παραλαμβανομένη. καὶ δρυὸς πάσης ὁ καρπὸς λεῖος πινόμενος. ὡσαύτως καὶ τῆς πρίνου αἱ ῥίζαι κοπτόμεναι καὶ καταπλασσόμεναι τοπικῶς ἀρήγουσιν.

Περὶ αἱμόρρου καὶ τοῦ πρηστῆρος ἤτοι διψάδος. ιϛ'.

Τοῖς δὲ ὑπὸ αἱμόρρου δηχθεῖσιν ἰσχυραὶ περιωδυνίαι ἐμπίπτουσι. βραχέα δὲ παντελῶς. καὶ στενὰ παρέχουσι τὰ ἀραιώματα, ὑπὸ συνεχείας τῶν ἀλγημάτων. ἐκ δὲ τοῦ δήγματος. αἵματος ἔκκρισις γίνεται πολλή. κἂν οὐλὴ καθ᾿ ὅλου τοῦ σώματος ὑπάρχῃ ῥήγνυται καὶ αἱμορροεῖ. τὰ δὲ διαχωρήματα, αἱματώδη ἐκκρίνεται. καὶ τὸ ἀπορρέον αὐτοῖς αἷμά ἐστι τεθρομβωμένον. βήσσοντες δέ, ἀπὸ πνεύμονος αἷμα ἀνάγουσι καὶ τελευτῶσιν ἐξεμοῦντες ἀβοηθήτως. τοῖς δὲ ὑπὸ τῆς διψάδος δηχθεῖσιν ἄσβεστος ὁ καῦσος γίνεται, καὶ δίψος ἐπιτεταμένον ἰσχυρῶς. ὥστε ἀπλήρωτόν τε καὶ ἀδιάλειπτον εἶναι. καὶ τὸ ποτὸν χαλεπὸν ἕλκειν. εἰς τὸ αὐτὸ δὲ καθίσταται τῷ μηδὲ τὴν ἀρχὴν εἰληφότι τὸ ποτόν. παραπλήσιά τε τοῦ ὀλυσφηγήματος παρακολουθεῖ, διὰ τὴν συνεχῆ τοῦ ποτήματος εἰσφορὰν ὅθεν

ματι. μετὰ δὲ ταῦτα λεῖον ἅλας ἐπιτιθέσθω μετὰ λινοσπέρμου καὶ τῆς ἀλθαίας βοτάνης τὸ σπέρμα. βοηθεῖ δὲ καὶ θεῖον ἄπυρον ἀναληφθὲν ῥητίνῃ τερμινθίνῃ. ὁμοίως δὲ καὶ χαλβάνη πλατυνθεῖσα σπληνίου τύπον καὶ ἐπιτεθεῖσα. καλαμίνθη πλείστη κατὰ πλασσομένη καὶ ἀμμὶ λύσις ἐν οἴνῳ σκευασθεῖσα ἐν ἀφεψήματι πηγάνου. βοηθεῖν δὲ οὕτως καὶ τὸ σπέρμα τῆς τριφύλλου πόας λεαινόμενον καὶ ἐπιῤῥιπτόμενον. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς ἀριστολοχίας δίδραχμον μάλιστα τοῦ φλοιοῦ σὺν οἴνῳ γλυκεῖ κεκομμένην. καὶ γλήχων ἐφ' ἱκανὸν καθεψημένη. καὶ σταφίδες ἀριθμῷ δέκα, λειοτριβούμεναι. καὶ καλαμίνθη ἑψηθεῖσα ὁμοίως πολὺ μετ' ὀξυκράτου. καὶ κύπειρις μετ' οἴνου. πήγανον ὡσαύτως καὶ συκῆς ὀπὸς καὶ σίλφιον εἰ παρείη. μὴ παρόντος δὲ τῷ παρθενικῷ χρηστέον ὀπῷ. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ τῆς τριφύλλου καρπὸς πινόμενος. καὶ τὸ τοῦ ὠκίμου σπέρμα. ποιεῖ δὲ καὶ ἄργυρος παραχρῆμα προστιθεὶς τῷ πήγματι παραδόξως. τούτοις δὲ πᾶσιν αὐτίκα παρατασσέσθω λουτροῦ τε χρῆσις συνεχὴς μετὰ πολλῆς τῆς ἱδρώσεως καὶ οἰνοποσία ζωροτέρα τῷ κράματι. σύνθετα προποτιστέον. θείου ἀπύρου ὅσον κυάμου αἰγυπτιακοῦ τὸ μέγεθος. μετὰ πεπέρεως κόκκων ἢ ἐν οἴνῳ ἢ μηκοτυλίου. ἢ ὀπὸν σιλφίου μετὰ καρκίνου λειωθέντος ἐν οἴνῳ. ἢ μελανθίου. κυμίνου αἰθιοπικοῦ ἄγνου σπέρματος ἴσα μετ' οἴνου.

ἄλλο ἐπὶ σκορπίων χαλεπῶν καὶ φαλαγγίων πληγάς.

Τ ρυγὸς ∠ ιϛ. πυρέθρου ∠ δ. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ∠ γ. καστορίου δὲ ζωμοῦ σπέρματος ἀνὰ ∠ β, ἀναλαμβανέσθω αἵματι χελώνης θαλασσίας ἡ δόσις ὀβολοὶ δ μετ' οἴνου ἢ ὄξους κυ γ ἀκράτου. Ἄλλο. Πυρέθρου. ἀριστολοχίας ἀνὰ ∠ δ. πεπέρεως ∠ β. ὀποῦ σιλφίου ∠ α. ἡ δόσις κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος.

Περὶ σκολοπένδρας χερσαίας καὶ θαλάσσης. θ.

Τ οῖς δὲ ἀπὸ σκολοπένδρας δηχθεῖσι. κοινῶς μὲν ὁ ἐν κύκλῳ τόπος τοῦ δήγματος πελιοῦται. καὶ ἐπαίρεται. καί ποτε φυσώδης. κατὰ τὸ σπάνιον δὲ. καὶ ἐρυθρὸς φαίνεται. ἑλκοῦται δὲ καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ δήγματος λαμβάνων τὴν ἀρχὴν. ἑλκωσίν τινα, ἐπίπονον καὶ δυσεντ... πρὸς δὲ τούτοις. καὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα συναίσθησις γίνεται κνησμώδης. ἰδίως δὲ τοῖς μὲν ἀπὸ θαλασσίας σκολοπένδρας δηχθεῖσιν, ὑδατοειδὴς καὶ διαφανὴς ὁ ὄγκος ἔσθ' ὅτε γίνεται. τοῖς δὲ ἀπὸ χερσαίας ἐρυθής. κατὰ μὲν οὖν τὴν πληγὴν ἐπιτιθέναι δεῖ. λειοτριβημένους ἅλας. ἢ πήγανον λεῖον. ἢ σποδὸν ὄξει πεφυραμένην. ἢ σκίλλαν. καταντλεῖν δὲ ὀξάλμῃ. ὁ δὲ Ἀρχιγένης ἐλαίῳ πολλῷ θερμῷ καὶ οὕτως ἐπιτιθέναι τὰ λεχθέντα. πότιμα δὲ προσφέρειν ἀριστολοχίαν μετ' οἴνου. ἢ ἕρπυλον. ἢ καλαμίνθην. ἢ ἄγριον πήγανον. ἢ τρίφυλλον. ἢ χύλισμα ῥίζης ἀσφοδέλου ὡς ἡμικοτύλιον μετ' οἴνου.

Πρὸς ἀσκαλαβώτου δῆγμα. ι.

Σ ησάμῳ λείῳ καταπλάσσε.

Περὶ γαλεώτου. ια.

Ο ἱ δὲ ἀπὸ τοῦ γαλεώτου δακνώμενοι σὺν τόνως μὲν ἀλγοῦσι καὶ τὸ δῆγμα πελιὸν ἔχουσι. βοηθοῦνται δὲ παραχρῆμα καταπλασσόμενοι τὴν πληγὴν κρομμύοις. σκορόδοις. ἔτι δὲ ἐσθίοντες αὐτὰ οἶνον ἄκρατον ἐπιῤῥοφοῦντες θεραπεύονται.

Περὶ μυγαλῆς. ιβ.

Τ οῖς δὲ ἀπὸ τῆς μυγαλῆς δηχθεῖσι, παρέπονται πόνοι σφυγματώδεις. ἐρυθήματα. καθ' ἕκαστον ὀδόντος, κέντημα φλυκταίναι περὶ τὸ δῆγμα πλήρεις ἰχωροειδοῦς ὑγροῦ. καὶ τὰ πλησίον πάντα πελιοῦται. καὶ τοῦ δέρματος ἀποδερομένου τῆς φλυκταίνης. λευκὸν φαίνεται τὸ ἕλκος. ἀναξαινομένης εἰς ὑμένας νευρώδεις. πρὸς δὲ τούτοις ἐκπίπτει καὶ μέρη σηπόμενα. νομῆς γινομένης παραπλησίως τῆς τῶν ἑρπητικῶν. ἔτι δὲ καὶ στρόφος παρέπεται περὶ τὰ ἔντερα. καὶ δυσουρίας καὶ ψυχρᾶς νοτίδος περιέγχυσις. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς χαλβάνης σπλήνιον ἐπιτεθὲν καθ' αὑτὴν, ἢ καὶ μετ' ὄξους λειοτριβημένη. ἢ κρίθινον ἄλευρον μετ' ὀξυμέλιτος καταπλασθέν. καὶ αὐτὴ ἡ δακοῦσα μυγαλῆ ἀνασχισθεῖσα ... ἀνατρισθεῖσα καὶ ἐπιτιθεμένη. καὶ πύρεθρον ἐπιπλασσόμενον. ἢ σίδια γλυκείας ῥοιᾶς ἑφθά. ἢ μαλάχη ἀγρία. ἢ σκόροδα τετριμμένα ἢ νάπυ λεῖον μετ' ὄξους. καὶ ἡ διὰ τῆς θερμῆς ἅλμης καταντλήσις. εἶτα κριθῶν κεκαυμένων δι' ὄξους κατάπλασις. προποτίζειν δὲ ἀβρότονον ἑψηθὲν μετ' οἴνου. ἢ σισύμβριον. ἢ ἕρπυλον. ἢ δὲ ζωμόν. ἢ χαλβάνην. ἢ ἐλελίσφακον. ἢ κυπαρίσσου τὰ ἁπαλὰ σφαιρία μετ' ὀξυμέλιτος. ἢ πύρεθρον σὺν οἴνῳ. ἢ χαμαιλέοντος ῥίζαν. ἢ πιτύας ἐρίφου. ἢ ἀρνὸς ἢ γλυκείας ῥίζαν. ἢ περιστερεῶνα. οὗτος δὲ καὶ καταπλάσσεται. καὶ αὐτὴν τὴν δακοῦσαν μυγαλὴν λειοτριβήσαντες μετ' οἴνου ποτίζουσι. ποιεῖ δὲ καὶ τόδε. σμύρνης ∠ ϛ. ἀριστολοχίας φλοιοῦ ∠ δ. πρὸς δὲ μυγαλῆς καὶ σκολοπένδρας δῆγμα. ἅλας μεθ' ὑγροπίσσου καταπλάσσε. ἢ κεδρίαν μετὰ μέλιτος. ἢ σκόροδον μετὰ συκῆς φύλλων καὶ κυμίνου. ἢ καλαμίνθης φύλλα ἢ κριθὰς καὶ μετ' ὄξους.

Περὶ ἐχεῶν καὶ ἐχιδνῶν. ιγ.

Ε πειδὴ δὲ τῶν ἀπὸ ἐχεῶν. ἢ ἐχίδνης δακνομένων. ἢ τῶν ὁμοίων ἰοβόλων, παρακολουθεῖ πόνος ἐν ἀρχῇ μὲν τοῦ δηχθέντος τόπου. μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ὅλου τοῦ σώματος. φαίνεται δὲ κατὰ τὸ δῆγμα δύο τρηματία μικρὸν ἀλλήλων διεστηκότα. ῥύσις τε ἐκ τούτων αἵματος καὶ ἰχωροειδοῦς ὑγροῦ. μετὰ δὲ ταῦτα ἐλαιῶδους. εὐθὺ πᾶσι δὲ καὶ ἰώδους. ὃ δή φασί τινες εἶναι τὸν ἰὸν τῶν θηρίων. παρακολουθεῖ δὲ καὶ οἰδήματα περὶ τὸ δῆγμα ὑπέρυθρα. καὶ πελιά. ἄχροια περὶ τὸ σῶμα. ἰλιγγος

λοῦσι. τινὲς δὲ καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ δακόντος κυνὸς ἔδοξαν φαγεῖν. δίαιτα δὲ τοιαύτη παραλαμβανέσθω. ἥτις ὁμοῦ μὲν ἀμβλύνει καὶ σβεννύει τὴν τοῦ ἰοῦ δύναμιν. ὁμοῦ δὲ καὶ κωλύει τὴν εἰς τὸ βάθος φοράν. δύναται δὲ τούτων ἑκάτερον οἴνου γλυκέως ἀκράτου παλαιοῦ ζωροτέρου. γάλακτος πόσις. ὡσαύτως δὲ καὶ σκόρδων. καὶ κρομμύων καὶ πράσων ἐδωδή. εἰ δὲ μὴ κατ' ἀρχὰς παραληφθείη τὰ λεχθέντα βοηθήματα διά τινα ἐμποδισμόν. τὸ μὲν περισχαρίζειν ἢ καὶ σικυάζειν. ἢ καίειν τὸ ἕλκος, μὴ παραληπτέον. φθάσαντος ἤδη τοῦ ἰοῦ χωρῆσαι παρὰ τὸ βάθος. ταῖς εἰρημέναις δὲ μετασυγκριτικαῖς ἀγωγαῖς χρῆσθαι. μὴ προσγεγονότος δηλονότι τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους. κάθαρσίν τε τὴν διὰ τῆς ἱερᾶς καὶ τὴν διὰ τοῦ σχιστοῦ γάλακτος παραληπτέον. ἱδρωτοποιίας τε καὶ δρωπακισμοὺς. καὶ σιναπισμοὺς κατὰ μέρος ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος. ἀνυσιμώτατον δὲ πάντων ἐλλεβορισμὸς ἐγνώσθη πλειονάκις παραλαμβανόμενος.

Τὰ τῶν μὴ λυττώντων κυνῶν δήγματα. δ.

Τὰ δὲ τῶν μὴ λυττώντων κυνῶν δήγματα. καὶ αὐτὰ τινὸς ἰώδους οὐσίας μετέχοντα. εὐθέως μὲν καταρραίνων ὄξει πλατείᾳ τῇ χειρὶ τύπτε τὸ δῆγμα. ἔτι δὲ νίτρον μετ' ὄξους τρίψας, ἄνωθεν καταχρουνίζε. εἶτα σπόγγον καινὸν τῷ ὄξει διαβρέξας ἢ καὶ αὐτῷ τῷ ὀξυμέλιτι ἐπιτίθει, ἡμέρας γ. καταβρέχων αὐτὸν ἔξωθεν, εἰς τέλος γὰρ ἀφυγιάζει. ἢ ὀρόβινον ἄλευρον ἐλαίῳ πεφυραμένον ἐπιτίθει. ἢ σπόγγον καινόν. ἢ ἔριον ὑσσώπηρον ὄξει καὶ ἐλαίῳ βεβρεγμένον ἐπιτίθει. ἢ βάτου κόψας τὰ φύλλα σὺν ὄξει καταπλάσσε. ἢ κρόμμυον λεῖον μετὰ μέλιτος ἢ ὀριγάνου τῆς κόμης καὶ ἁλὸς καὶ κρομμύου ἴσον ἑκάστου μετὰ μέλιτος. ἢ μέλαν πράσιον, ὃ καὶ βαλλώτην καλοῦσι μεθ' ἁλῶν, πρὸς δὲ τὰ ἤδη πεπυρωμένα τῶν δηγμάτων, ὀρόβινον ἄλευρον μέλιτι πεφυραμένον ἐπιτίθει. ἰδίως γὰρ αὐτὰ τούτων ὠφελεῖ. τὰ δὲ φλεγμαίνοντα. λιθαργύρῳ λείᾳ μεθ' ὕδατος κατάχριε.

Περὶ σφηκῶν καὶ μελισσῶν. ε.

Τοῖς μὲν ἀπὸ μελιττῶν πληγεῖσι. παρακολουθεῖ τῇ πληγῇ ἀλγεῖν. ἐρυθαίνειν. οἰδεῖν. ἐπαίρεσθαι τὰ κύκλῳ. τὸ κέντρον μένειν ἐν τῇ πληγῇ. τοῖς δὲ ἀπὸ σφηκῶν. τὰ ὅμοια μὲν ἐπιτεταμένα δέ. πλὴν τὸ κέντρον οὐκ ἐνυπάρχει. βοηθεῖται δὲ ἑκάτερα. πηλῷ ἢ βολβίτῳ καταχριόμενα. ἢ συκῆς ὀπῷ. ἢ συκαμίνου τοῖς φύλλοις λείοις, ἢ μολόχης. ἢ κριθίνῳ ἀλεύρῳ σὺν ὄξει καταπλασσόμενα. καὶ πυρίᾳ δι' ἅλμης ἢ θαλάσσης.

Περὶ φαλαγγίων. ς.

Τοῖς ἀπὸ φαλαγγίων δεδηγμένοις. αὐτὸς μὲν ὁ τόπος ἐνερευθὴς φαίνεται. καὶ ὅμοιος κεντήμασιν. οὔτε ᾠδηκώς. οὔτε περίθερμος. ἀλλὰ μετρίως μὲν ὑπέρυθρος κατεψυγμένος δὲ καὶ κνησμώδης. παρέπεται δὲ τοῖς πληγεῖσι περίψυξις. καὶ τρόμος. τοῦ σώματος βάρος. ἱδρὼς ψυχρός. πόνος σύντονος. ὠχρίασις. οὔρων συνεχὴς πρὸς ἔκκρισιν ἐρεθισμός. τισὶ δὲ, δυσουρία καὶ ἔντασις καυλοῦ. ὄμματα ἔνυγρα. σύντασις περὶ βουβῶνας δὲ καὶ τὰς ἰγνύας, σπασμώδεις. δηγμὸς στομάχου ἰσχυρός. γλώσσης ἀσάφεια. ἔμετος ὑδάτων. ἢ ἀραχνίοις προσεοικότων. ἔστι δὲ οἷς καὶ δι' οὔρων καὶ γαστρὸς τὰ αὐτὰ φέρεται. καθεζόμενοί τε εἰς θερμὸν ὕδωρ ἄπονοι γίνονται. καὶ πάλιν ἀνιστάμενοι ἀλγοῦσι. βοηθοῦνται δὲ, εἰ ἔξωθεν μὲν αὐτοῖς ἐπιθείης τέφραν συκίνην σὺν ἁλσὶ λείοις μετὰ οἴνου πεφυραμένην. ἢ ῥίζαν ἀγρίας ῥοιᾶς λελειοτριβημένην. ἢ ἀριστολοχίαν σὺν κριθίνῳ ἀλεύρῳ ὄξει δεδευμένην. καταντλεῖν δὲ τὰ ἕλκη θαλάσσῃ θερμοτέρᾳ. ἢ μελισσοφύλλου ἀφεψήματι. ταύτης δὲ καὶ τὰ φύλλα ἐπιπλάσσειν. δεῖ δὲ καὶ λουτρὰ παραλαμβάνειν συνεχέστερα καὶ προποτισμοῖς χρῆσθαι τούτοις. ἀβροτόνου τὸ σπέρμα. ἄνηθον. ἀριστολοχία. ἐρέβινθος ἄγριος. κύμινον αἰθιοπικόν. κεδρίδες λεῖαι. πλατάνου φλοιός. τριφύλλου πόας τὸ σπέρμα. μυρίκης καρπός. τούτων ἑκάστου < β. πότιζε μετ' οἴνου κυ α. καὶ χλωρὸν κυπαρίσσου ἢ σφαιρίων τὸ ἀφέψημα κεκραμένον μετ' οἴνου. τινὲς καὶ καρκίνον ποτάμιον χυλωθέντα μετὰ γάλακτος καὶ σελίνου σπέρματος διδόμενον φασὶν ἀπαλλάσσειν.

Περὶ ἀράχνης πληγῆς. ζ.

Ἔστι δέ τι καὶ ἀραχνίων γένος. ὃ πλῆξαν συντόνους πόνους περὶ μέσον γεννᾷ τὸ ὑποχόνδριον, ἐρύθημα. δυσουρίαν. ἐνίοτε δὲ καὶ πνιγμός. κουφίζονται δὲ οἱ πληγέντες ἀπὸ τούτων, κύμινον ἄγριον θηβαϊκόν. ἢ ἄγνου σπέρμα. τῆς λευκῆς τὰ φύλλα ποτιζόμενα. ἢ σκόρδα μόνα προσφερόμενοι. καὶ οἶνον ἐπιρροφοῦντές τε ἄκρατον, ὠφελοῦνται.

Περὶ σκορπίου πληγῆς. η.

Οἷς δὲ ἀπὸ σκορπίου πληγεῖσιν. ὁ μὲν τόπος εὐθέως ἄρχεται. φλεγμαίνειν. σκληρὸς καὶ ἐνερευθὴς καὶ περιτενὴς σὺν ὀδύνῃ γινόμενος. καὶ ἐναλλάξ. ὅτε μὲν πυρώσεως. ὅτε δὲ ψύξεως. ἀντιλαμβανόμενος. καὶ ὁπότε παρέπεται ὁ πόνος. ποτὲ μὲν [illegible]. ποτὲ δὲ ἐπιτείνεται. παρέπεται δὲ αὐτοῖς ἱδρώς. καὶ φρικώδης συναίσθησις. καὶ τρόμος, περίψυξις ἀκρωτηρίων. καὶ βουβώνων ἔπαρσις. καὶ τοῦ μορίου ἔντασις. πολλάκις δὲ πνευμάτων μετὰ ψόφου διὰ τῆς ἕδρας ἔκδοσις. ὀρθοτριχίασις. δύσχροια ἐπαλγὴς περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς αἰσθήσεως. καθάπερ ἐπὶ τῶν τῆς βελόνης κεντημάτων ὀδυνωμένης. καὶ τούτοις δὲ βοηθεῖ παραχρῆμα μὲν συκῆς ὀπὸς ἐνσταχθεὶς ἐν τοῖς τραύμασιν. αὐτός τε ὁ πλήξας σκορπίος. λειοτριβηθεὶς καὶ ἐπιτιθέμενος τῇ πληγ-

τελόβολον μετ' οἴνου. καὶ ἡ κάθαρσις δὲ πᾶσιν ἁρμόσει καὶ ὑδροποτεία. καὶ ἡ τῆς δι' ἐχιδνῶν θηριακῆς παράληψις.

Περὶ λυσσοδήκτων καὶ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους. γ.

ὸν περὶ τῶν λυσσοδήκτων λόγον τῶν ἄλλων προετάξαμεν. ἐπειδὴ τὸ ζῷον πολύ τε καὶ σύνηθές ἐστι. καὶ συνεχῶς ἁλίσκεται τῇ λύσσῃ καὶ δυσφύλακτον καθέστηκε. καὶ ὁ ἀπ' αὐτοῦ κίνδυνος ἀπαραίτητός ἐστιν. εἰ μὴ πολλοῖς τις καὶ προσφόροις χρήσαιτο τοῖς βοηθήμασι. λυσσῶσι δὲ οἱ κύνες ὡς τὸ πολὺ μὲν ἐν τοῖς σφοδροτέροις καύμασιν. ὡς δέ φησιν ὁ Λύκος ἔσθ' ὅτε καὶ τοῖς ἐπιτεταμένοις κρύεσι. λυσσῶντες δὲ καὶ πόσιν καὶ βρῶσιν ἀποστρέφονται. καὶ διψώδεις μέν εἰσιν, οὐ ποτικοὶ δέ. καὶ ἀσθμαίνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. καὶ τὰ ὦτα κλίνουσι. σίελον δὲ καὶ δυσχελὲς καὶ ἀφρώδες ἀφιᾶσι. καὶ ἄφωνοι τοὐπίπαν εἰσί. καὶ σὺν ἀφροσύνῃ ὡς μηδὲ τοὺς οἰκείους γνωρίζειν. ἐφορμῶσι γοῦν χωρὶς ὑλαγμοῦ πᾶσιν ὁμοίως καὶ θηρίοις καὶ ἀνθρώποις. καὶ δάκνουσι. δάκνοντες δὲ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ὁ χαλεπὸν φέρουσι, πλὴν ὅσον ὀδύνην τὴν ἐκ τοῦ τραύματος. ὕστερον δὲ πάθος ἐμποιοῦσι τὸ καλούμενον ὑδροφοβικόν. ὃ συμπίπτει μετὰ σπασμῶν ἐρυθήματος ὅλου τοῦ σώματος. μάλιστα δὲ τοῦ προσώπου, καὶ μετὰ ἐφιδρώσεως καὶ ἀπορίας. καὶ τὸ ὕδωρ φεύγουσιν ὁρῶντές τε καὶ προσφερόμενοι. τινὲς δὲ καὶ πᾶν ὑγρόν. οἳ δὲ καὶ ὑλακτοῦσιν, ὥσπερ οἱ κύνες. καὶ δάκνουσιν ἐπιόντες. καὶ δάκνοντες αἴτιοι τοῦ αὐτοῦ καθίστανται πάθους. ἡ δὲ τῶν συμπιπτόντων αἰτία, τῶν μὲν ἄλλων, εὔδηλος κατειληφότος τοῦ ἰοῦ πάντα τὰ μέρη. τὸ δὲ φοβεῖσθαι τὸ ὕδωρ τινὲς μὲν ἔφησαν διὰ τὴν ἄμετρον γίνεσθαι ξηρότητα, διὰ παντελῶς αὐτὸν ἠλλοτριωμένους τῆς ὑγρᾶς οὐσίας. ὁ δέ γε Ῥοῦφος μελαγχολίας αὐτοῖς εἶδος τὸ τοιοῦτον ἀπεφήνατο γίνεσθαι τοῦ ἰοῦ τὸν χυμὸν ἐκεῖνον μεμιμημένου καθάπερ ἑτέρους ἴσμεν μελαγχολικοὺς ἄλλους ἄλλα φοβουμένους. ὅτῳ αἰτία συντρέχει. καὶ τοῖς φάσκουσιν αὐτοὺς οἴεσθαι τὸν δάκνοντα κύνα ἐν τοῖς ὕδασιν εἰκονίζεσθαι, τὴν δὲ ἐμπεσόντων εἰς τὸ πάθος. οὐδένα ἴσμεν περισωθέντα. πλὴν δ' ἱστορίας εἶναι δύο μεμαθήκαμεν καὶ αὐτούς. οὐχ ὑπὸ τοῦ λυσσῶντος κυνὸς δηχθέντας ἀλλ' ὑπὸ δηχθέντος τινὸς μετειληφότος. πρὸς δὲ τῆς τοῦ πάθους κατάπειραν. πολλοὶ καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κυνὸς δηχθέντων περιεσώθησαν. ἀρκτέον οὖν τῆς θεραπείας ἐν τούτοις. ἀλλ' ἐπεὶ πολλάκις ἐκ τοῦ μὴ συστῆναι τέως τὸ ὑδροφοβικὸν πάθος. ὡς τὰ πολλὰ γὰρ περὶ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν εἴωθεν ἐνσκήπτειν. τισὶ δὲ καὶ μετὰ ς μῆνας. ἱστόρηται δέ τισι καὶ μετὰ ἑπτὰ συστῆναι. τινὲς οἰηθέντες μὴ λυττᾷν τὸν κύνα τὸν δάκνοντα. συνουλῶσαί τε σπουδάσαντες τὸ ἕλκος. αὐτοὶ τοῦ πάθους αἴτιοι κατέστησαν. τῇδε τῇ δοκιμασίᾳ χρησάμενος εὑρήσεις πότερον λυττῶντος ἦν τὸ δῆγμα. ἢ οὐ. κάρυα βασιλικὰ λειοτριβήσας ἐπιμελῶς κατάπλασσε τὸ ἕλκος. τῇ δὲ ἑξῆς λαβὼν αὐτὰ παράθες εἰς βρῶσιν ἀλέκτορι ἢ ἀλεκτορίδι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐχ ἅψεται. εἰ δὲ ὑπὸ λιμοῦ πιεσθὲν φάγῃ, σκόπησον. εἰ μὲν γὰρ μὴ λυττῶν εἴη ὁ δακὼν κύων, ζήσεται τὸ ὀρνίθιον. εἰ δὲ λυττῶν τῇ ἐπιούσῃ τεθνήξεται. καὶ τότε πρὸς ἀναστόμωσιν ἐπείγου τοῦ ἕλκους. πάλιν δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τῇ δοκιμασίᾳ κέχρησο. καὶ ἐπειδὰν μὴ ἀποθάνῃ τὸ ὀρνίθιον, τηνικαῦτα τὸ ἕλκος εἰς οὐλὴν ἄγειν ὡς ἀπηλλαγμένου κινδύνου τοῦ κάμνοντος. ταύτην μὲν οὖν τὴν δοκιμασίαν Ὀρειβάσιος παραδίδωσιν. εἰ δὲ διὰ τῶν εἰρημένων σημείων ἀκριβῶς γνοίημεν λυττᾷν τὸν κύνα, τοῖς ἀναστομωτικοῖς αὐτίκα χρηστέον. πρῶτον μὲν οὖν ἐστι τῶν ἀναστομωτικῶν τὸ διὰ πίσσης καὶ ὄξους δριμυτάτου. καὶ ὁ πόπανακος ἐν τῷ περὶ ὑδροφόβων ἀκριβῶς εἰρημένον. εἰ δὲ ψυχρόχρως ὁ δηχθεὶς ᾖ, καὶ πρὸ τῶν αὐτοῦ ἰ εὐχλωρῷ ἐμπλάστρῳ ἤ τινι τοιούτῳ. ἢ προπυριάσας τὰ ἕλκη σκόρδῳ καταπλάσσε. ἔστι καὶ ἐσχαρωτικὸν ξηρὸν ἐσχαρωτικὸν τῶν λυσσοδήκτων, ἁλῶν ὀρυκτῶν ℥ η. χαλκίτεως ℥ ις. σπίλλης ℥ ις. πηγάνου χλωροῦ ℥ δ. ἰοῦ ξυστοῦ ℥ δ. πρασίου σπέρματος ℥ α. χρῶ πρῶτον ξηρὸν ἵνα ἐσχαρωθῇ. εἶτα μετὰ ῥοδίνου ἵνα ἐκπέσωσιν αἱ ἐσχάραι. φυλασσέσθω ἡ ἀνεστομωμένα τὰ μόρια ἐπὶ ἡμέρας μ' τὸ ἐλάχιστον. Κατάπλασμα λυσσοδήκτοις εὐρία φυλάττον τὰ στόμια. Κρομμύῳ μετὰ ἁλῶν καὶ πηγάνου καταπλάσσε. ἢ σιλφίῳ μετὰ ἁλῶν ἢ ταρίχει παλαιῷ, ἢ τέφρᾳ κληματίνῃ μετὰ ἐλαίου. ἢ σκόρδοις ἢ ἐκ τῆς φύλλοις ἢ ἡδυόσμῳ. ἢ μελισσοφύλλῳ. ἢ νεπέτῳ ἢ μετὰ ἁλῶν. ἢ κάρυα βασιλικὰ σὺν κρομμύῳ, καὶ ἁλσὶ καὶ μέλιτι ἢ τέφρα συκῆς κηρωτῇ ἀναληφθεῖσα. ἀπονίζειν δὲ τὸ ἕλκος ἑψόντας ἐν ὕδατι χαμαίμηλον, καὶ τὴν τοῦ ἀγρίου λαπάθου ῥίζαν. τινὲς δὲ καὶ καυστηρίοις σιδηροῖς τὸ ἕλκος καίουσι. προσποτίζειν δὲ αὐτοὺς ἁπλᾶ μέν, τὸ λύκιον. καὶ τὸ ἀψίνθιον. καὶ τὸν ὀπὸν τοῦ σιλφίου. καὶ χαμαίδρυν. καὶ σκόρδιον. καὶ πόλιον. σύνθετα δὲ ταῦτα κεκραμένα ποτιζέσθων. ἐπικλημάτιδων λευκῆς ἀμπέλου καυθέντων ἐν κυπρίνῳ ἀγγείῳ ἢ χαλκῷ κοχλιάρια β. γεντιανῆς τῆς ῥίζης λείας κοχλιάριον α. μετὰ οἴνου ἀκράτου παλαιοῦ κυ. β. πότιζε ἡμέρας δ. τινὲς δὲ καὶ τοῦ κυνὸς αἵματος κοχλιάρια β. λάμβανε δὲ τοὺς καρκίνους αὐξανομένης σελήνης, πρὶν ἢ ἥλιον ἀνασχεῖν. τοῖς δὲ μὴ αὐθήμερον ποτισθεῖσι διπλῆν δίδου τὴν δόσιν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ τριπλῆν. καὶ ἡ δι' ἐχιδνῶν δὲ θηριακή, καλῶς ἂν δοθείη. καθαίρειν δὲ τὸ διὰ τῆς σκαμμωνίας διδόντας καθ' ἡμέραν τοῦ φαρμάκου μετὰ ἀφεψήματος ἐλελισφάκου ἢ τῆς σιδηρίτιδος τῆς ἡρακλείας. ἣν καὶ ἄλυσσον καλοῦσι.

ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΝΤΩΝ ΚΟΙΝΗ ΤΩΝ ΙΟΒΟΛΩΝ.

Ἠν περὶ τῶν ἰοβόλων ζώων ποιούμενοι διδασκαλίαν, ἀπὸ τῶν κοινῶς ἐπιπολαίων τῶν τοιούτων, ἀρξόμεθα προφυλακτικὰ πρότερον ἐπερχόμενοι. ἐπεὶ τοίνυν ἐν τοῖς θηριουμένοις καὶ θάλπουσι τόποις διά τινα ἀνάγκην τυγχάνοι, ἐν οἷς μάλιστα σαλαμάνδραι ἢ φαλάγγια ἢ ἑρπετὰ πλεονάζει τινά, τὸ μὲν φράττειν προσήκει, τὸν ἀπὸ τοῦ φωλεοῦ σκόροδον μεθ᾽ ὕδατος τετριμμένον ἤ τινι τῶν ῥηθησομένων βοτανῶν. ἐπιθυμιᾶν δὲ κέρατα ἐλάφεια. αἰγῶν χηλὰς ἢ τρίχας. γαγάτην λίθον. ἄσφαλτον. βδέλλιον. χαλβάνην. κυπαρίσσου ἢ κέδρου πρίσμα. μελάνθιον. πευκέδανον. ἄγνου φύλλα. καλαμίνθην. σαγαπηνόν. καστόρειον. κάχρυος ῥίζαν. κόνυζαν. ἤ τι τῶν λοιπῶν βαρυόσμων, τοὺς δὲ κώνωπας ἰδίως διώκει θυμιαθέντα. χαλκάνθου καὶ μελανθίου ἀγρίου σπέρμα κυμίνου ἴσα. καὶ βόλβιτον. πρὸς δὲ τούτοις καὶ πῦρ ἀνάπτειν συχνότερον. φεύγουσι γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ θηρία τὴν αὐγήν. ὑποστρώννυσθαι δὲ στιβάδας ἀπὸ ἀσφοδέλων καὶ καλαμίνθης. ἄγνου. γλήχωνος. πολίου. κονύζης, ἀβροτόνου. εἰ δὲ μὴ δυνατὸν πάσῃ τῇ στιβάδι τοιαύτῃ χρῆσθαι. περὶ γοῦν τῆς στρωμνῆς αὐτὰ τιθέναι. προσέχειν δὲ χρὴ καὶ τοῖς ἑψομένοις. καὶ τοῖς ὕδασι. καὶ τοῖς οἰνηροῖς ἀγγείοις ἐπιμελῶς αὐτὰ πωμάζοντα. τάς τε ἐγχαρμὸς μὴ ποιεῖν ὑπό τινα δένδρα καὶ μάλιστα πτελέας ἢ πίτυος. ἐν ταύταις γὰρ σαλαμάνδραι τε καὶ κάμπαι θανάσιμοι πλεονάζουσιν. αἵ τινες ὑπὸ τῆς τοῦ πυρὸς ἀλέας θερμαινόμεναι, πίπτουσιν ἤδη τῶν ὄψων, ἢ τῶν ἄλλων ἀγγείων ἔν τισιν ἀσκεπῆ. τοῖς ἀσφαλεστέροις δὲ προσήκει. καὶ συγχρίεσθαι κηρωτῇ ὑγροτέρᾳ ἀπὸ κηροῦ καὶ ῥοδίνου καὶ χαλβάνης ὀλίγης. καὶ ῥινήματος ἐλαφείου κέρατος ὀλίγου. εἰ καὶ τοῦ αἰθιοπικοῦ κυμίνου ἰδίως δὲ ἀπὸ μελιττῶν. καὶ σφηκῶν πληγὰς κωλύει συγχριόμενα μαλάχης φύλλα. μετ᾽ ἐλαίου τριβόμενα.

Κοινὴ θεραπεία πάντων τῶν ὑπό τινος ἰοβόλου δηχθέντος ἢ πληγέντος. β.

Ἐὰν δὲ συμβῇ πληγῆναί τινα ἢ δηχθῆναι ὑπό τινος ἰοβόλου. παραυτὰ μὲν ἐκμυζησμῷ κεχρῆσθαι. δεῖ δὲ τὸν ἐκμυζῶντα μήτε νῆστιν εἶναι. ἀλλὰ καὶ οἴνῳ προσκλύσαι τὸ στόμα. καὶ ἔλαιον κατέχειν αὐτῷ. ἔπειτα τοῦ μορίου προσδεχομένου. σικυάζειν τὰ δεδηγμένα. σὺν πολλῇ φλογὶ κατασχάζοντα. καὶ κατὰ τοὺς πλησίον τόπους. ἀντισπᾶται γὰρ ἅμα τῇ τοῦ πνεύματος καὶ αἵματος ὁλκῇ ὁ ἰός. ἐπιφλέγειν τε καὶ ἐσχαροῦν τὰ ἡλκωμένα. καὶ ἀκροτηριασμοῖς τε παραλαμβανέσθω, καιρόν. εἰ θανάσιμον εἴη τὸ δακὸν θηρίον ὡς ἤδη ἀσπίδος. κεράστου. ἐχίδνης. καὶ τῶν παραπλησίων. καθάπερ ἱστορεῖ ὁ Γαληνὸς ἀμπελουργόν τινα ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα, γνόντα δὲ τὸ θηρίον, τῷ δρεπάνῳ τὸν δεδηγμένον εὐθὺς ἀποτεμεῖν δάκτυλον. καὶ τοῦ κινδύνου τὸ παράπαν ἀπαλλαγῆναι. εἰ δὲ φθάσει ὁ ἰὸς ἀναδοθῆναι κατὰ τὸ σῶμα. φλεβοτομίᾳ χρηστέον αὐτίκα. καὶ μάλιστα πληθωρικοῦ τοῦ δηχθέντος σοι φαινομένου. διδόναι τε μετὰ τῶν σιτίων ἐσθίειν. πέπερι. ἢ σκόροδον. οἶνόν τε πίνειν ἰσχυροῦ. κεραῶν ἀτμῶν, καὶ συμφύλου θερμασίας πληροῦντας τὸ σύγκριμα. καταπλάσσειν τε μετὰ ταῦτα τοῖς θερμαίνειν καὶ ἀμύσσειν τὸ δῆγμα δυναμένοις. σποδὸν κράμβης. ἢ συκῆς ὄξει μίξαντα. ἢ κονίας στακτῇ, ἢ γάρῳ. καὶ κρόμμυα. σὺν ἀλφίτῳ ἢ ἄρτῳ καὶ πράσα καρτὰ μεθ᾽ ἁλῶν. ἢ πίσσῃ ὑγρᾷ μεθ᾽ ἁλῶν θερμῇ. ἢ κέδρῳ. ἢ σπυράθοις αἰγῶν. ἁρμόζει δὲ αὐτοῖς καὶ καταντλησις δι᾽ ὄξους θερμοῦ. ἐν ᾧ καλαμίνθη ἀφήψηται. ἢ δι᾽ ὄξους καὶ θαλάττης. ἢ δι᾽ ὀξάλμης. ἐπιβλητέον δὲ τοῖς τόποις ὄρνιθας. καὶ μᾶλλον τοὺς ἀλεκτρυόνας ἢ ἕτερα ζῷα ἀρτιτέμνοντα θερμά. τόν τε γὰρ ἰὸν μεταλαμβάνει καὶ παρηγορεῖ τὰ ἀλγήματα. καὶ ἐμπλάστροις δὲ χρηστέον φαρμάκοις τῇ τε δι᾽ ἁλῶν. καὶ τῇ διὰ κάχρυος καὶ ἀδάρκης. καὶ τὸ ὅλον τῆς δριμυτέρας δυνάμεως. προποτίζειν δὲ κοινῶς ἅπαντας τοὺς ἐξ οἴνου δήποτε δηχθέντας ἢ πληγέντας ἰοβόλου. πλὴν εἰ μὴ παντάπασιν ἀβλαβὲς εἴη τὴν ἐν βάθει. πέπερι. ἢ δρίκλω. ἢ ἀστραγαλώτην μετ᾽ ὄξους, ἢ ἄσφαλτον παλιούρου ὁμοίως, ἢ παλαιοῦ ῥοῦ ἀφέψημα. ἢ γαλῆς σκελετευθείσης < β. μετ᾽ οἴνου τῶν περιβεβλημένων ὀξίν. ἢ χελώνης θαλασσίας αἷμα. ἢ καστορείου < α. μετὰ κράματος ἢ λιβανωτίδος < α. ἢ σικυωνίας ῥίζης. ἢ πράσου χ. ἢ χαμαιπίτυν ἢ σμύρνιον. ἢ κινάμωμον. ἢ ἀριστολοχίαν. ἢ ἄγνου σπέρμα ἢ κυπαρίσσου σφαιρία ἢ σέσελι ἢ πέπερι. ἢ τριφύλλου σπέρμα. ἢ δαφνίδας. ἢ καρκίνους ποταμίους, ὠμοὺς ἢ ἑφθούς. κέχρησο δὲ καὶ συνθέτῳ θηριακῇ τοιᾷδε.

Θηριακὴ πρὸς τὰ ἰοβόλα καὶ τὰ δηλητήρια ἐχεοδήκτους. σκορπιοπλήκτους.

Εὐοίας. ὀποπάνακος ἴρεως ἰλλυρικῆς λιβανωτίδος ῥίζης. ζιγγιβέρεως ἀνὰ < δ. ἀριστολοχίας < ς. λιβανωτοῦ πηγάνου ἀγρίου ἀνὰ < γ. ἀλεύρου ὀροβίνου < ς. οἴνῳ πλάσσε τροχίσκους. καὶ δίδου

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ πέμπτῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας, ὁ περὶ τῶν θηριακῶν τε καὶ ἀλεξιφαρμάκων ἐστὶ λόγος ὡς ὑποτέτακται.
προφυλακτικὰ πάντων κοινῇ τῶν ἰοβόλων. α.
κοινὴ θεραπεία πάντων τῶν ὑπό τινος ἰοβόλου πληγέντων ἢ δηχθέντων. β.
περὶ λυσσοδήκτων καὶ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους. γ.
πρὸς τὰ τῶν μὴ λυττώντων κυνῶν δήγματα. δ.
περὶ σφηκῶν καὶ μελισσῶν. ε.
περὶ φαλαγγίων. ς.
περὶ ἀράχνης. ζ.
περὶ σκορπίου. η.
περὶ σκολοπένδρας χερσαίας καὶ θαλασσίας. θ.
πρὸς ἀσκαλαβώτου δῆγμα. ι.
περὶ γαλεώτου. ια.
περὶ μυγαλῆς. ιβ.
περὶ ἐχιῶν καὶ ἐχιδνῶν. ιγ.
περὶ ἀμφισβαίνης καὶ σκυτάλης. ιδ.
περὶ δρυΐνου. ιε.
περὶ αἱμόρρου καὶ πρηστῆρος ἤτοι διψάδος. ις.
περὶ ὕδρου. ιζ.
περὶ κεγχρίνου. ιη.
περὶ κεράστου καὶ ἀσπίδος. ιθ.
περὶ βασιλίσκου. κ.
περὶ θαλασσίων καὶ πρώτης τῆς τρυγόνος καὶ σμυραίνης. κα.
περὶ δράκοντος θαλασσίου. κβ.
περὶ σκορπίου θαλασσίου. κγ.
σκαθὴ χελώνης θαλαττίας αἵματος. κδ.
περὶ κροκοδειλοδήκτων. κε.
περὶ ἀνθρωποδήκτων. κς.
περὶ δηλητηρίων. κζ.
περὶ προφυλακῆς τῶν δηλητηρίων. κη.
κοινὴ θεραπεία τῶν ὁποιονοῦν εἰληφότων δηλητήριον. κθ.
κατάλογος τῶν ἁπλῶν δηλητηρίων. λ.
περὶ κανθαρίδος. λα.
περὶ βουπρήστεως. λβ.
περὶ σαλαμάνδρας. λβ.
περὶ πιτυοκάμπης. λγ.
περὶ λαγωοῦ θαλαττίου. λδ.
περὶ φρυνίου ἢ ἑλιοβατράχου. λε.
περὶ βδελλῶν. λς.
περὶ χαμαιλέοντος. λζ.
περὶ ὑοσκυάμου. λη.
περὶ κορίου ἢ κοριάννου. λθ.
περὶ ψυλλίου. μ.
περὶ κωνείου. μα.
περὶ μήκωνος ὀποῦ. μβ.
περὶ καρπησίου ὀποῦ. μγ.
περὶ μανδραγόρου. μδ.
περὶ ἀκονίτου. με.
περὶ ἰξίας. μς.
περὶ ἐφημέρου. μζ.
περὶ σμίλακος. μη.
περὶ στρύχνου μανικοῦ, δορυκνίου δὲ παρ᾽ ἐνίοις. μθ.
περὶ σαρδονίου. ν.
περὶ μήκωνος κερατίτιδος. να.
περὶ φαρικοῦ. νβ.
περὶ τοξικοῦ. νγ.
περὶ μυκήτων. νδ.
περὶ αἵματος ταυρείου. νε.
περὶ γάλακτος ἐμπυτιασθέντος. νς.
περὶ μέλιτος τοῦ ἐν Ἡρακλείᾳ γινομένου. νζ.
περὶ γύψου. νη.
περὶ ψιμυθίου. νθ.
περὶ τιτάνου καὶ σανδαράχης καὶ ἀρσενικοῦ. ξ.
περὶ λιθαργύρου. ξα.
περὶ μολύβδου. ξβ.
περὶ ὑδραργύρου. ξγ.
περὶ ἐλλεβόρου λευκοῦ. θαψίας ἐλατηρίου. ἀγαρικοῦ τοῦ μέλανος. πηγάνου ἀγρίου. μελανθίου πάντων. ξδ.
περὶ τῶν συμφύλων ἡμῖν, δι᾽ οἴνου καὶ ψυχροῦ ὕδατος. ξε.

λιστα τυγχάνοιεν. νίτρου ἐρυθροῦ πεπέρεως καρδάμου μαράθου ἴσα, ἡ δόσις [illegible] γ'. μετ' οἴνου ἢ ὕδατος θερμοῦ. Ἄλλο ἔκλειγμα. Πεπέρεως δαφνίδων καθαρῶν. κυμίνου αἰθιοπικοῦ. μαστίχης ἴσα. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις κοχλιάριον ἕωθεν καὶ εἰς κοίτην. εἰ δὲ βούλει πρακτικώτερον αὐτὸ γενέσθαι, καὶ νίτρου τοῦ ἐρυθροῦ τὸ ἴσον. Ἄλλο. Ἐλαίου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. πεπέρεως ἀνὰ ἄλλῳ πηδάλιδος αἰὲ ∠ ς'. μετ' ὀξυμέλιτος θερμοῦ. καὶ διοστήσας πότιζε εὐφορβίου ∠ α'. ἢ δύο τοὺς πλείους. Ἄλλο. Πεπέρεως ὀξύβαφον. νίτρου ∠ β'. δίδου ἐν κ° ὕδατος προσκεκαυμένῳ σίλπιον δὲ γίνεται ἐν προσλαοῦσι καὶ σκαμμωνίας ὀλίγον. Ἄλλο. Ῥοιᾶς ὀξείας ῥιζῶν φλοιοῦ εἰς τὸ αὐτὸ λεπτωθέντος ∠ δ'. πεπέρεως ∠ δ'. καρδάμου μαράθου ∠ ς'. πρασίου ∠ ς'. μέλιτι δίδου προσεσκευασμένῳ φαγεῖν τι. εἰς δὲ παντελῆ τοῦ πάθους ἀπαλλαγὴν. καὶ τῆς θηριακῆς αὐ παράσχης. μὴ κωλύοντος ἰσχυροῦ πυρετοῦ.

Περὶ ἀσκαρίδων. νη'.

Αἱ ἀσκαρίδες. ὡς ἤδη καὶ φθάσαντες εἴπομεν, εἰδός εἰσιν ἑλμίνθων σκώληξιν παραπλήσιοι συνιστάμεναι περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ ἀπευθυσμένου. καὶ τὰ πρῶτα τοῦ σφιγκτῆρος ἐπιφέρουσαι τὴν τόπων τούτων κνησμὸν ἰσχυρόν. ποιητικαὶ δὲ τοῦ εἴδους φαῦλαι τροφαὶ καὶ ψύξις καὶ διαφθορὰ σιτίων. καταντλεῖν οὖν αὐτάς. ἤδη μὲν τὴν νηστείαν βαλανείοις δὲ μέλιτος μετὰ μετρίων ἁλῶν. ἢ νίτρου. ἤδη δὲ τὴν πλειστοτέρων ἁλμυρῶν σφοδροτέρων. ἢ ἀφεψήματι κενταυρείου σὺν νίτρῳ. καὶ μέλιτι. ἢ κολοκυνθίδος. ἢ ἀψινθίου. ἢ χαμαιλέοντος. ἢ ἀγχούσης. ἢ κνίκου. ἢ ὑσσώπου. ἢ γλήχωνος. ἢ καλαμίνθης. ἢ θέρμων. μετὰ δὲ τὰ κλύσματα ἀπὸ χρισίων τὸ ἀπευθυσμένον. ἐν ἀρχαῖς μὲν ὀμφακίῳ. ἢ ἀπὸ κυστίδος μετὰ νίτρου. ἢ ῥόδινον μετὰ συντηρείας ὑγρᾶς. ἤδη δὲ τὴν συγκομιδήν, λημνίᾳ σφραγῖδι μετὰ οἴνου. συνθέτοις δὲ τῷ τε ἀνδρωνείου τροχίσκῳ. καὶ τοῖς παραπλησίοις καὶ τῇ κυφοειδεῖ δὲ αὐτοῖς ἐπιτιθέοι διακλυστῆρος πολυζύτου αἱ πρὸ εἰσὶν αἱ μὴ ἐγχύται προσαγορευόμεναι. ἢ κρέας ἁλιστὸν ἁρμόζει δυνάμενον, ἐν ᾗ τις ἐπιθέσει χρώμεθα. ἐφ' ὅσοις αὖ ἀπὸ μέσου χρόνου καὶ μέχρι πολλάκις ἀλλοιοῦσθαι. κοινῶς δὲ πάντας τοὺς ἀπὸ τὴν ἑλμίνθων νοσοῦντας ὠφελοῦσιν. ἰχθύμενος τεῖχος ἀπὸ θυμιώμεναι. τροφαὶ δὲ αὐτοῖς ἔστωσαν εὔχυμοί τε καὶ εὐδιαίνονται. μὴ δὲ τὴν τὴν ἑλμίνθων ποιητικὴν αἰτίαν αὔξουσαι. μὴ δὲ τὴν δύναμιν ἐλαττοῦσθαι συγχωροῦσαι. διὸ καὶ οἶνον δώσομεν ὑδαρῶς. συχνότερον δὲ τρέφειν αὐτοὺς δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο. καὶ ἵνα μὴ τροφῆς ἀμοιροῦσαι αἱ ἕλμινθες δήξεις ἐμποιοῦσι. καιρὸς δὲ τῆς τροφῆς, ὅτε μάλιστα εὐφορώτεροι ἔχουσιν. εἰ δὲ καὶ ῥευματισμὸς ἐν ἦ τῆς γαστρὸς, ἴστον μᾶλλον πληθυνομένας τὰς ἑλμινθας μὴ διοικουμένων τὴν τροφήν. καὶ δὴ ῥοφήματα τούτων μὲν αὐτοῖς διδόναι στύφειν ἐπιμεμιγμένας τινὰ καὶ τὴν συνπτικὴν. οἷον ἄπιον. ἢ μῆλον. ἢ ῥοιὰν καὶ μάλιστα τὴν ἔξωθεν ἔξωθεν δὲ τῆς γαστρὸς, ἐφεκτικοῖς χρῆσθαι ἐπιθέμασιν. εἰ ὡς πρότερον δὲ λέλεκται.

Περὶ δρακοντίων. νθ'.

Ἐν Ἰνδικῇ καὶ τοῖς ἄνω τῆς αἰγύπτου τόποις τὰ λεγόμενα δρακόντια συνίσταται καθάπερ ἑλμινθώδη τινὰ ζῷα ἐν τοῖς μυώδεσι τῶν μορίων. οἷον βραχίοσι. μηροῖς. κνήμαις. ἤδη δὲ τὴν παιδίων ἢ πλευροῖς ἀπὸ τῶ δέρματι συνιστάμενα καὶ κινούμενα σαφῶς. εἶθ' ὅταν χρονίσῃ κατά τι πέρας τοῦ δρακοντίου πυοῦται ὁ τόπος καὶ τοῦ δέρματος ἀνασπομένου ἔξω προβάλλεται τοῦ δρακοντίου ἡ ἀρχή. ἑλκόμενον δὲ τὸ δρακόντιον ἀλγηδόνας ἐμποιεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἀποῤῥαγῇ. διὸ τινὲς μὲν φασὶ χρῆναι μολύβδιον ἐξαρτᾶν μὲν τοῦ δρακοντίου. ἵνα μὴ ἀθρόως. ἀλλὰ κατὰ μέρος τῷ βάρει τοῦ μολυβδίου ἡ ἀπόπτωσις αὐτοῦ γένηται. ἕτεροι δὲ τούτων καταγνωκότες διὰ τὸ μᾶλλον ἤπερ τῷ βάρει τοῦ μολυβδίου τὸ δρακόντιον ἀποῤῥήγνυσθαι καὶ ὀδύνας ἰσχυρὰς ἐμποιεῖν, παρακελεύονται τὸ μέρος εἰς ὕδωρ καθεῖναι θερμόν. ἵνα τὸ δρακόντιον θαλπόμενον πρὸς τὸ ἐκτὸς χωρῇ. καὶ περιτιθέναι τοῖς δακτύλοις αὐτὸ κατὰ μέρος ἐξέλκειν. ὁ δὲ σωρανός. οὐδὲ ζῷον τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ νευρώδους τινὸς σύστασιν εἶναι τὸ δρακόντιον. δόκησιν μόνον ἐμποιοῦντος, τοῦ κινεῖσθαι. ἔστι γὰρ μέχρι. ἔστι τὸ πρότερον καὶ τῷ σωρανῷ. καὶ τῷ λεωνίδῃ καὶ ἑτέροις ἔδοξε προσαντλήσει θερμῇ καὶ κατὰ πλάσμασι πεπτικοῖς ἤδη τούτων κεχρῆσθαι τοῖς διὰ μελικράτου καὶ ἀλεύρου πυρίνου. ἢ κριθίνου. καὶ ἐμπλάστρου δὲ χρῆσιν ἔσθ' ὅτε δοκιμάζουσι τῆς ὁμοίας δυνάμεως. ἁρμόζει δ' αὖ καὶ ἡ διὰ δαφνίδων. καὶ ἡ διὰ μέλιτος. νεκρούμενα γὰρ ἐκ τῆς τούτων χρήσεως τὰ δρακόντια. ἤγουν τὸ πάσχον μέρος συμπάσιον ἐκπίπτει. διαπυήσεως δὲ γινομένης εἰ μὴ ἐκπίσοι. διαιρεῖσθαι τὸ δέρμα. καὶ γυμνωθὲν, ἀφαιρείσθω τὸ πάσχον μέρος καὶ διατεμνέσθω τὸ δέρμα. καὶ ἡ ἀκόλουθος πυοποιὸς ἐπιμέλεια δοκιμαζέσθω.

Τέλος τοῦ τετάρτου βιβλίου.

ἢ καὶ αὐτὰ δοτέον ἐσθίειν τὰ μυξάρια καθεψημένα. δοτέον δὲ καὶ τῆς σέρεως τὸν χυλὸν ἢ τοῦ κοριάννου τὸ ἀπόβρεγμα μεθ' ὕδατος θερμοῦ λείου ἢ μετ' ὀξυκράτου. ἢ τῆς μυστίλης βοτάνης τὸ ἀφέψημα. ἢ τοῦ ἐλαφείου κέρατος τὸ ῥίνημα. ἢ τὴν σηπίδα μάλιστα λειοτάτην. καὶ ἐλαίας δὲ ὠμοτριβοῦς τοῦ πικροῦ κατὰ βραχὺ κοχλιάρια δύο καταρροφάτωσαν. τῷ μὲν γὰρ πικρῷ τὰς ἕλμινθας ἀναιρεῖ. τῷ δὲ ὀλισθηρῷ κατασύρων αὐτὰς τῇ κόπρῳ συναποδίδωσι. φλεγμονῆς δὲ καὶ διατάσεως τῶν σπλάγχνων ὑπαρχούσης τῷ διὰ λινοσπέρμου καὶ ἀλεύρου θερμίνου. καὶ ἀψινθίας. καὶ βρυωνίας ῥίζης χριστέον καταπλάσματι δι' ὑδρομέλιτος ἢ καὶ τῷ δι' ἐλαίου χαμαιμηλίνου καὶ οἴνου καὶ ἀψινθίας καρποῦ. καὶ ἀλόης περὶ τὰ ὑποχόνδρια καταντλήσει. μὴ σφόδρα δὲ τοῦ πυρετοῦ ἐνοχλοῦντος, μικτέον τοῖς μυξαρίοις τὸ ἡδύοσμον. καὶ δοτέον. ἐν ἀπυρεξίᾳ δὲ καὶ τὰ δραστικώτερα. οἷον τὸ ἀφέψημα τοῦ σερίφου. ἢ καλαμίνθης. ἢ πτέρεως. ἢ τοῦ καρδαμώμου τὸ ἀπόβρεγμα. ἢ ῥοιᾶς ὀξείας ῥίζης ἀπόζεμα. ἢ τὸ ἀφέψημα τοῦ φρυκτοῦ κυάμου. καὶ νίτρου πυροῦ ἀνὰ <γο> γ'. ἢ τὸ σαντονικόν. ἢ τὸ ἀβρότονον. ἢ καὶ ἄμφω. ἑφθοῦ σὺν μέλιτι κατὰ πότιμα γεγενημένων. ἢ θέρμων πικρῶν <γο> γ'. ἢ τῆς κράμβης ἢ τοῦ ὀξάλμου τὸ ἀπόβρεγμα λεῖον. ἢ τὸ ἀψίνθιον. ἢ καὶ ὃ μόνον πολλάκις ἤρκεσε. δοτέον δὲ καὶ τῆς πεπλυμένης ἀλόης ὅσον <γο> γ'. ἔστι τῶν ἄγαν εὐδοκιμούντων ἐστίν. ἔτι δὲ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ ἀπαλύτου. ἐπειδὴ δὲ τὰ παιδία τὴν ἀλόην οὐ προσίενται διὰ ζωμηρύσεως ὑπτίων αὐτῶν κρατουμένων τὸ στόμα διαστήσαντες, διὰ κλυστηρίδος τινὸς ἰσχυρὸν ἔχοντος αὐλίσκον, ἀκοῦσιν αὐτοῖς τὴν ἀλόην ὡς ὅτι μάλιστα ἐσωτέρω παραπέμψαντες ἐμβαλοῦμεν. θαυμασία μέθοδος ἐπὶ τῶν δυσχερῶν τοιούτων παιδίων. ἐφ' ὧν καὶ τροφὰς πολλάκις ῥοφηματώδεις διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀνορεκτούντων ἐνεχέαμεν. καὶ τὸ κύφι δὲ καὶ τὸ μασσυνέφαλον καλῶς ἂν δοθείη. καὶ τὸ κέρας τὸ ἐλάφειον κεκαυμένον μετὰ πεπέρεως σὺν μέλιτι ἢ ὀξυμέλιτι. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ δι' ὀξυμέλιτος αὐτοῖς πειρατέον διδόναι. μάλλιον δέ, εἰ καὶ σκιλλητικὸν εἴη τὸ ὄξος καὶ μάλιστα τοῖς τε λεπτοτέροις. ἢ τὸ νᾶπυ μετὰ ἐλαίου καὶ ὄξους κοχλιαρίου μέγεθος. τοὺς δὲ μετὰ ῥεύματος κοιλίας ἐνοχλουμένους ὑπὸ τῶν ἑλμίνθων, προποτιστέον ἀρνογλώσσου χυλῷ. ἢ καὶ αὐτὸ ξηρὸν δοτέον τὸ ἀρνόγλωσσον. ἐπίσης γὰρ πρὸς ἑκάτερον ἐνεργεῖ, τήν τε ῥύσιν καὶ τὰς ἕλμινθας. καταπλαστέον δὲ τούτοις τοῖς δι' ὠμῆς λύσεως καὶ πτέρεως καὶ ἀψινθίας. καὶ ἀλεύρου θερμίνου. καὶ σαντονικοῦ. καὶ ἀβροτόνου. ἤδη δὲ καὶ σίδια καὶ ἀκακίαν. καὶ κηκίδα. ἢ βαλαύστιον ἐπιμικτέον. ἐπειδὴ δέ τινες πολλάκις ἀπαρέσκονται τοῖς πικροῖς πόμασι, τῶν μὲν ἤδη λεχθέντων αὐτοῖς διδόναι τὰ μὴ κατὰ φανερῶς πικρά. πρὸς δὲ τούτοις ἔτι χαμαιπίτυν τε καὶ πράσιον. ἐλένιον. δαφνόκοκκον. καρδάμωμον. θύμον. γλήχωνα. καὶ ἕρπυλλον, καὶ κύπερον. πολυπόδιον. ἴρεως. κνῆκον. ἐρυθρόδανον. ἄκανθαν αἰγυπτίαν μετὰ πεπέρεως. ἴσον <γο> ς'. ἢ ἀπόζεμα ἡδυόσμου. μορέας ῥίζης τὸν χυλὸν ἢ τὸ ἀφέψημα. πετροσελίνου καὶ τὰ παραπλήσια τῶν εὐωδῶν σπερμάτων. ἔξωθεν δὲ χριστέον ἀλόῃ σὺν μηλίνῳ ἢ οἴνῳ. ἔστι καὶ τὴν ὄρεξιν διεγείρει πάνυ περιττῶς δεδειγμένον. ἐπιμικτέον δὲ πολλάκις τῇ ἀλόῃ, ἢ ἀψίνθιον ἢ χολὴν ταυρείαν πληροῦν τὸν ὀμφαλὸν σύν τινι τῶν εἰρημένων πικρῶν. ἢ τὸ διὰ τῆς ῥοδοδάφνης ἔλαιον συχνῶς ἐπαλειπτέον. ἢ τὴν κεδρίαν ἐπιθετέον μόνην τε καὶ σὺν κηρωτῇ κατὰ πάσης τῆς γαστρός. ἢ τὴν ξηρὰν πίσσαν λείαν ἐπιπαστέον. ἢ τὸ ἡδύοσμον. ἢ μελάνθιον σὺν ῥοδίνῳ ἐπιχριστέον. ἢ καὶ σερίφου ἀπόζεμα αὐτοῖς ἐπιμικτέον. ἢ μηλέας περσικῆς τὰ φύλλα ἐκλειώσαντες, καταπλάσσομεν. χριστέον δὲ καὶ τῷ ἐλαφείῳ μυελῷ, τόπον ἀλείμματος. κατά τε ὀμφαλοῦ καὶ ἥτρου καὶ ὀσφύος. καὶ κηρωτὴν δὲ προσμίξομεν ἃ δεῖ σοι ταύτην. ἀλόης. ἀψινθίας. ἀλεύρου θερμίνου. σερίφου. μελανθίου ἀνὰ <γο> ς'. κηροῦ <λι.> α' ς'. χαμαιμηλίνου τὸ ἀρκοῦν. χολὴ ταυρεία. λεῖου τὰ ξηρά. ἐνετέον δὲ συχνότερον αὐτοῖς τῷ μελικράτῳ. ὅπως ἂν πρὸς τὴν γλυκύτητα τοῦ μέλιτος αἱ ἕλμινθες ὑποβιβάζονται κάτω. εἰ δὲ σπεύσωμεν κατὰ τὸ βάθος μὴ ἐκκρίνοιτο. ἀλλὰ μᾶλλον ἀναθυμιάσεις ἐργάζοιντο. δεῖ ὑπεξάγειν αὐτοὺς ἢ τὴν ἀλόην. ἢ τὸ δι' αὐτῆς πικρὸν φάρμακον αὐτοὺς προποτίζοντα. ὅπου γε καὶ ἄλλως οὐκ ἀλγοῦντος αὐτοῖς ἐστὶν ἡ δι' ὑπαλάττου μαζίας κένωσις.

Περὶ πλατείας ἕλμινθος.

Ἡ πλατεῖα ἕλμινθος ἐστὶ μὲν ὡς εἰπεῖν μεταβολὴ τοῦ ὑποπεφυκότος ἔνδοθεν τὰ ἔντερα ὑμένος εἴς τι σῶμα ζῶον. ἥτις ἐκκρίνεται πολλάκις ὅλη. ἄπιστον ἔχειν μεγέθους. χαίρειν παρέχουσα. ἢ κατὰ μέρη ἀποκρίνεται. ἀπολυθεῖσα μέντοι, οὐ συνίσταται. πλεονάζει δὲ ποτὲ μὲν καὶ ἐπὶ ἀπυρέτων. καὶ πυρέττουσι δὲ συμβαίνει διὰ μακρὰς νόσους ἐπιφέρουσα δηγμοὺς τοῦ στομάχου συνεχεῖς καὶ προσέτι ὀρέξεις ἀκρατεῖς. τὸ ἐκ ζωοποιεῖσθαι ἐν τοῖς ἐντέροις τὴν παρακειμένην ἀναρπάζει τροφήν. ὡς ἑτέρας εὐθὺς προσδεῖσθαι. καὶ εἰ μὴ λάβοιεν, δάκνεσθαι τὰ ἔντερα. παρέπεται δὲ αὐτοῖς καὶ ἰσχνότης τοῦ σώματος. καὶ ἀδυναμία μετ' ἀνωμαλίας. τὸ δὲ ἀψευδέστατον σημεῖον τοῖς διαχωρήμασιν συναποθεῖν τινὰ σπέρματι κολοκύνθης ἐμφερῆ. ἡ δὲ θεραπεία σύμφωνος. προποτιστέον τε γὰρ αὐτὸν διὰ τῶν δριμέων καὶ σκοροδοφαγίᾳ. καὶ τῆς πτέρεως. ἢ τοῦ κενταυρείου τὸ ἀφέψημα πινόμενόν τε καὶ ἐνιέμενον. ἢ καλαμίνθης. ἢ δικτάμνου. ἢ γλήχωνος. ἐνετέον δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν ἅλμην. προποτίζειν δὲ ἔστιν μὴ δὲ τοῖς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἑλμίνθων ἐνοχλουμένοις ἄχρηστον εἰ ἀπύρετοι μάλιστα τυγχάνοιεν.

στύρακος λιβανίου ἀνὰ ∠. ι΄. πιτυΐδος κόκκοι ρξ΄. κηροῦ λι. ϛ΄. ῥητίνης τερεβινθίνης λι. ϛ΄. ἰρίνου ὑποτίθεμεν ὅσον ἐξαρκεῖ. οἴνου τὸ ἱκανόν. κόπτεται δὲ τὸ φάρμακον. ἔστι δὲ καὶ ἄκοπον ἀγαθὸν διαμένον ἰρίνῳ ἢ κυπρίνῳ διαφρινόμενον. μεταξὺ δὲ τῶν τε ἀκόπων καὶ τῶν ἐμπλάστρων ἐστὶ τὸ διὰ πιτυΐνης τὸ πολυμίγματον. ἡ δὲ τῶν ἀκόπων χρῆσις διὰ μαλακῆς γινέσθω καὶ ἐπιμόνου τρίψεως μετὰ τοῦ ἀποπειρᾶσθαι καὶ τῆς τοῦ πεπονθότος ἄρθρου κάμψεώς τε καὶ ἐκτάσεως.

Περὶ κεχαλασμένων ἄρθρων. νϛ΄.

Χαλᾶται τὰ ἄρθρα πολλάκις ἐπί τε πυρετικοῖς χρονίοις νοσήμασιν ἐπί τε κωλικοῖς καὶ παραλυτικοῖς, θερμοτέρας ὡς μάλιστα καὶ ὑγροτέρας αὐτὰ δυσκρασίας καταλαβούσης. καὶ τούτοις ἡ κίνησις παρεμποδίζεται. ἐφ' ὧν ἀκακίας χυλὸς ἀνεθεὶς ὕδατι καὶ καταντλούμενος. ἢ βάτου ἢ μυρσίνης. ἢ σχίνου. ἢ πτελαίας τῶν ῥιζῶν τοῦ φλοιοῦ ἁρμόζει τὸ ἀφέψημα. ἢ σίδια καταπλασθέντα. ἢ μυρσίνης φύλλα σὺν κηρωτῇ μυρσίνῃ ἐπιτιθέμενα. κρατύνεσθαι δὲ λέγεται τὰ σανδαπηγὰ διὰ τῆς συμφυούσης τε καὶ ξηραινούσης δυνάμεως. τὰ οὖν τοιαῦτα τοῖς ἄρθροις ἐπιθετέον φάρμακα, διά τε διὰ ἰτεῶν. καὶ ἡ ὀξύρα. καὶ ἡ φοινικίνη οἴνου στύφοντος. ἢ ὄξους ἐστὶ προλαβοῦσα. πολλοὶ δὲ νομίζοντες ἀπὸ ψύξεως γίνεσθαι τὴν τοιαύτην ἀκράτειαν. ἢ τοῖς θερμοτέροις χρησάμενοι βοηθήμασι μείζονα βλάβην εἰργάσαντο.

Περὶ ἑλμίνθων. νζ΄.

Τρεῖς εἰσὶν ἅπασαι τῶν ἑλμίνθων αἱ διαφοραί. μία μὲν ἡ τῆς στρογγύλης κατὰ πάχος. ἑτέρα δὲ ἡ τῆς πλατείας καὶ τρίτη ἣν ἀσκαρίδας προσαγορεύουσιν. αἱ δὲ γενέσεις ἅπασαι ἐξ ὠμῆς καὶ παχείας φλεγματικῆς ὕλης. καὶ σήψεως ἐπιτηδείας εἰσί. διὰ τοῦτο ἀθροίζεται τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἀδηφαγοῦσιν. ἀλλ' οὐκ ἀπὸ θερμῆς καὶ δριμείας ἢ μελαγχολικῆς. αὕτη γὰρ καὶ τὴν τῶν βρεφῶν ὑποτροφὴν βάλλει φύσιν, ἀφυεῖς πρὸς τὴν τῶν ἑλμίνθων κατάστασιν γίνεσθαι. τοὐναντίον δὲ καὶ φθαρτικὰ τούτων εἰσὶ τὰ χολώδη μάλιστα ἐπιτηδεύματα. εἰ δέ ποτε ταῖς ἕλμισι χολὴ συνεξεκρίθη ξανθὴ καὶ πυῤῥὰ ἢ καὶ δι' ἐμέτων. αὐτὰς μὲν ἐν τοῖς ἐντέροις ἤδη γινομένας. τὸν δὲ χολώδη χυμὸν ἤτοι κατὰ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ συστῆναι μορίῳ. ἑκάστης οὖν διαφορᾶς αὐτῶν εἴπωμεν εἶδός τε καὶ γένεσιν. καὶ τόπον, καὶ διάγνωσιν καὶ θεραπείαν ἀπὸ τῆς στρογγύλης ἀρξάμενοι.

Περὶ τῶν στρογγύλων ἑλμίνθων.

Αἱ τοίνυν στρογγύλαι τῶν ἑλμίνθων τὸ μὲν εἶδος ἅπασι κατάδηλον ἔχουσιν. ὅτι δὲ καὶ μᾶλλον αὗται τῶν ἄλλων πλεονάζουσι. συνίστανται δὲ κατὰ τὰ λεπτὰ μάλιστα τῶν ἐντέρων πλεονάζουσαι καὶ τῇ γαστρί. διὸ καὶ διὰ στόματος πολλάκις ἀναφέρονται. τισὶ δὲ καὶ διὰ ῥινῶν ἐξεκρίθησαν. πλεονάζουσι μᾶλλον τῶν ἄλλων παιδία τὰ νήπια καὶ σὺν πυρετῷ κατὰ τὸ πλεῖστον. ἀλλὰ παιδία μὲν τὰς ἀρχὰς τῶν πυρετῶν γινομένας, τὴν ὑπόστασιν ἐξ ὑποκειμένης διαφορᾶς ἔχουσι. παιδία δὲ τὰς ἀκμὰς ἐκ περιφερῆς νόσου. περὶ δὲ τὰς παρακμὰς ἐκ μεταβολῆς τῶν ὅλων ἐστὶ τὸ κρεῖττον. καὶ γὰρ Ἱπποκράτης φησίν. ἀγαθὸν δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι πρὸς κρίσιν ἰούσης τῆς νόσου. αἱ δὲ καὶ ταχεῖαι ἀποκτείνονται. παρέπεται δὲ τοῖς ἕλμινθας στρογγύλας ἔχουσι. δηγμὸς ἐντέρων καὶ κοιλίας καὶ βῆχες μικραὶ διορθίζουσαι ξηραί. τισὶ δὲ καὶ λυγμός. ὕπνοι τε μετὰ παλμῶν. καὶ ἀλόγως ἐξ ἀναστάσεων. ἔνιοι δὲ καὶ μετὰ κραυγῆς ἐξανίστανται καὶ πάλιν καταφέρονται. σφυγμοὶ ἀνώμαλοι καὶ οἱ πυρετοὶ μεγεθύνονται ἀτάκτως ἐπιτιθέμενοι. μετὰ περιψύξεως τῶν ἄκρων. ἢ ῥίγους. ἔσθ' ὅτε καὶ τέταρτον τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς ἀλόγως ἐπισημαίνονται. τοῖς δὲ παιδίοις καὶ μάσησις μετὰ προβολῆς τῆς γλώττης διακενῆς. καὶ βρυγμὸς ὀδόντων γίνεται. καὶ τὰ ὄμματα ῥύουσι. καὶ σιωπᾶν ἐθέλουσι. καὶ πρὸς τοὺς διεγείροντας ἀγανακτοῦσι. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ φαίνονται. καὶ τὰ μῆλα ἐρυθρὰ γίνεται, καὶ πάλιν εἰς τὸ πελιδνὸν μεταβάλλεται. πρὸς βραχὺ δὲ ταῦτα καὶ ἐκ διαστημάτων. τισὶ δὲ προσέρχονται τῷ στομάχῳ ναυτίαι καὶ δηγμοὶ αἴτιαι γίνονται καὶ ἀνορεκτοῦσιν οἱ κάμνοντες. ἐκβιασθέντες δὲ ναυτιῶντες. μόλις κατατίνουσιν ἢ καὶ ἀπεμοῦσι τὸ προσενεχθέν. πολλοῖς δὲ καὶ ἡ γαστὴρ καταφέρεται μετὰ διαφθορᾶς τῶν ἐδηδεσμένων. καὶ ἐμφυσᾶται τυμπάνου δίκην. τό, τε λοιπὸν σῶμα παραλόγως ἐκτήκεται μήτε λιμαγχονίας γενομένης μήτε κενώσεως ἀμέτρου. οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ πάντα δεῖ ζητεῖν τὰ λεχθέντα σημεῖα. ἀλλὰ τινὰ πρὸς τὸ ἐπικρατοῦν. ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ πλεῖστα. ταῦτα δὲ συμβαίνει τῶν ζώων ἑλισσομένων κατὰ τὰ ἔντερα καὶ δακνόντων καὶ τῆς πυρετώδους θερμασίας ἀτμοὺς ἀναφερούσης παρὰ τὸν ἐγκέφαλον, μοχθηρᾶς ἐκ τῆς ἀθροισθείσης ἐν τῇ γαστρὶ συνεχοῦς ὑγρότητος. ἐφ' ὧν δεῖ τινι μὲν ἀμφοῖν ὁμοίως προνοεῖσθαι τοῦ τε πυρετοῦ καὶ τῶν ἑλμίνθων. τινὶ δὲ τοῦ πυρετοῦ φροντίσαντας ὀλίγον, σπουδαίως ἐξαίρειν τὰς ἕλμινθας τοῦ σώματος. πολλοὶ γὰρ ἀμεληθέντες διεβρώθησαν ὑπ' αὐτῶν. καὶ σπασθέντες ἀπέθανον. ἄλλοι δὲ φασὶν ἑωρακέναι διὰ τῶν βουβώνων τοῦ κάμνοντος αὐτὰς ἐξεληλυθυίας. ἐξελκύσεις δὲ ταύτας ἀποκτείνας. ἀποκτενεῖς δὲ τοῖς πικροῖς μάλιστα χρώμενος βοηθήμασι. κοινῆς μὲν οὖν τῆς θεραπείας τοῦ πυρετοῦ καὶ τῶν ἑλμίνθων ὑπαρχούσης. ἁρμόσει τῶν βοηθημάτων τὰ ἁπλούστερα. προσποιητέον τοίνυν αὐτῷ

δὲ καὶ τὰ διὰ πομφόλυγος. καὶ τὸ διὰ μέλιτος ἐν ῥοδίνῳ πλείονι τακέν. δεῖ δὲ μηδὲν τῆς φύσεως ψαύειν. αἰσθητικὸν γάρ ἐστι τὸ νεῦρον. καὶ τῇ κράσει ψυχρὸν καὶ συνεχὲς τῇ κυριωτάτῃ τῶν ἀρχῶν. ἀλλ' οὐδὲ ἐλαίῳ καταντλεῖν προσήκει τὸ τοιοῦτον ἕλκος. ῥυποῦται γάρ. ἀπομάττειν οὖν μόνον τοὺς ἰχῶρας διὰ μαλακοῦ ἐρίου ὑπαλείπτρῳ περιειλίττοντας. πάντων δὲ κατὰ γνώμην προχωρούντων ἀκινδύνως γλυκεῖ διαβρέχειν. ἐπὶ δὲ τῶν ἰσχυροτέρων. καὶ τῷ πολυειδεῖ ζοχίσκῳ μετὰ σιδηρίου θερμοῦ διαμέτω χρῆσθαι. μετὰ δὲ τὸ σκεπασθῆναι τὸ γεγυμνωμένον νεῦρον. τοὺς μαστοὺς ἔξωθεν περιβάλλειν δεῖ τινὶ τῶν πρὸς τὰς ῥήξεις φάσεις ποιουμένων. ἢ τὴν δι' εὐφορβίου ἢ τὸ διὰ τῆς κόπρου τῶν περιστερῶν συμπεριλαμβάνοντα πολὺ καὶ τῶν ὑγιεινῶν μερῶν. τῆς φλάσεως δὲ ἐγκαρσίας γενομένης. ὁ μὲν κίνδυνος τοῦ σκεπασθῆναι μείζων. τὰ δὲ τῆς θεραπείας καὶ ἐπὶ ταύτη ὅμοια. πλὴν ὅτι τῆς φλάσεως ἔστι προσφάτου τυγχανούσης. ῥαφαῖς ἐχρήσαντό τινες. καὶ τῶν κολλητικῶν τινὶ φαρμάκων ἀλλὰ δεῖ τὰς ῥαφὰς μὴ λίαν ἐπὶ πολὺ διδόναι. ἵνα μὴ τὸ βάθος ἀκόλλητον μένῃ. ἀλλὰ βαθυτέρας φυλαττόμενον μέντοι τὸ πάλιν ἀπὸ τῆς βελόνης νυγῆναι τὸ νεῦρον. εἰδέναι δὲ καθόλου ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ὅτι τὸ τὰ νύγματα θεραπεῦον φάρμακον, θερμότερον ὑπάρχον οὐχ οἷόν τέ ἐστι διαίρεσιν νεύρου θεραπεύειν. οὐχ ὑπομένοντος τὴν ἐξ αὐτῶν δῆξίν τε καὶ φλόγωσιν. οὔτε δὲ τὸ τὰς διαιρέσεις θεραπεῦον ἁρμόζει τοῖς νύγμασιν. ἐγγὺς διικνεῖται πρὸς τὸ βάθος ἡ δύναμις αὐτῶν. στενῆς οὔσης τῆς τοῦ δέρματος διαιρέσεως διαίτῃ δὲ παραλαμβανέσθω λεπτοτέρᾳ καὶ στρωμνῇ μαλακῇ. καὶ θερμῷ τῷ ἐλαίῳ χρῆσθαι κατὰ μασχαλῶν καὶ κεφαλῆς καὶ τραχήλου. τῆς δὲ φλάσεως ἐν σκέλει γενομένης κατά τε βουβῶνας καὶ ἥτρου. καὶ τῶν τῇδε χωρίων. λουτροῦ δὲ τὸ μὲν σύμπαν, ἄχρι τῆς παρακμῆς τῶν φλεγμονῶν ἀπέχεσθαι. μηδαμῶς αὐτοῖς ἁρμοζούσης τῆς τοῦ ὕδατος ὡς ἔφημεν ψαύσεως. ἐπεὶ δέ τινες οὐκ ἀνέχονται μένειν ἄλουτοι δι' ἔθος. ἐν μὲν τῷ τετρωμένον μόριον χεῖρ ᾖ πειρατέον ὡς οἷόν τε μὴ βρέχειν αὐτὴν τῷ ὕδατι μήτε τῷ θερμῷ μήτε τῷ πολλῷ πλέον τῷ ψυχρῷ. ἐν ποδὶ δὲ τῆς τρώσεως γενομένης. ἐπεὶ τὸ μὴ βρέχειν ἀδύνατόν ἐστι. μέλλοντα αὐτὸν λούεσθαι, κατὰ τοῦ τετρωμένου μέρους ἐπιτιθεὶς τῶν ἐμπλάστρων τι φαρμάκων. ἔξωθεν αὐτοῦ πάλιν ἐπίβαλλε πολύπτυχον ὀθόνιον πλείονι ἐλαίῳ διαβραχέντος. αὖθις ἔξωθεν ἐπίδεσμον ἐξ ὀθόνης ἐπιβάλλειν. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ προσκατάχει τοῦ ἐπιδέσμου τὸ ἔλαιον, μέλλοντος εἰς τὴν πύελον ἐμβαίνειν τοῦ νευροτρώτου. λουσαμένου δὲ, τὰ μὲν ἐπικείμενα πάντα ἀπόβαλλε. χρῶ δὲ τῇ προειρημένῃ τῆς ὅλης θεραπείας ἀγωγῇ. θλάσεως δὲ μόνης τοῦ νεύρου γενομένης. ἐὰν μὲν ἅμα τῷ δέρματι θλασθῇ τι καὶ ἕλκωσις γίνηται, τῷ διὰ τῶν κυαμίνων ἀλεύρων καὶ ὀξυμέλιτος ἐπιπλάσσειν κατάπλασμα προσβάλλεις δὲ εἴ ποτε, καὶ ὀροβίνων ἀλεύρων καὶ ἴρεως τῇ θλάσει ὀδύνης συνούσης. πίτυος ὑγρᾶς μιγνύειν. ἐὰν δὲ χωρὶς τοῦ θλασθῆναι τὸ δέρμα γίνηται διαφορητικώτερον, καταντλεῖν ἐλαίῳ θερμῷ, συνεχῶς, ἀνηθίνῳ. σαμψυχίνῳ ἢ πηγανίνῳ ἢ ἰρίνῳ. ἢ ἀμαρακίνῳ τοῦ νεύρου δὲ ὅλου διακοπέντος, κίνδυνος μὲν οὐδεὶς ἕψεται. τὸ μόριον δὲ ἀνάπηρον γίνεται. θεραπεία δὲ ὁμοία παραληφθήσεται τοῖς ἄλλοις ἕλκεσιν. αὕτη μὲν ἡ διὰ τῶν ἁπλουστέρων βοηθημάτων ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ἴασις ἀρκοῦσα πρὸς τὴν ὅλην θεραπείαν. τινὲς δὲ καὶ πολυσυνθέτοις ἐπὶ αὐτῶν εἰώθασι χρῆσθαι φαρμάκοις. ὁποῖά ἐστι τό τε διὰ τῶν μεταλλικῶν τε καὶ αἱ βάρβαροι προσαγορευόμεναι. τό τε κίσσινον καὶ τὸ διὰ τοῦ ἰριγέροντος. καὶ τὸ μελάγχλωρον. ἥ τε ἰνδικὴ ἁρμονία καὶ ἡ ἀθηνᾶ. ὧν καὶ τὰς συνθέσεις. καὶ τὸν τῆς χρήσεως τρόπον. κατὰ τὸ ἕβδομον εὑρήσεις βιβλίον. ἐπὶ δέ τινες τῶν ζαπλούτων καὶ πολυτελῶν ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ἀξιοῦσι χρῆσθαι φαρμάκοις. ὁ Γαληνὸς ἀνεγράψατο. πρὸς μὲν τὰ νύγματα τῶν νεύρων τάδε. κινναμώμου γο. α. δικτάμνου γο. α. μαράθρου γο. α. ἀμαράκου γο. β. κηροῦ γο. η. ὀποβαλσάμου γο. ι. τερεβινθίνης γο. α. Ἄλλο. Ὀποῦ κυρηναϊκοῦ γο. α. κηροῦ γο. γ. ὀποβαλσάμου γο. ιβ. πρὸς δὲ τὰ γυμνωθέντα νεῦρα τόδε. κηροῦ μυρεψικοῦ γο. γ. μύρου σπικάτου ἢ φουλιάτου ἢ ναρδίνου γο. ιβ. πομφόλυγός τε γο. α. ναρδοστάχυος γο. α. ἀμώμου γο. α. φύλλου γο. α. καὶ ταῦτα δὲ τῶν ὑπὲρ ἐλπίδας εὐδοκιμούντων ὁ Γαληνὸς ἀπεφήνατο.

Περὶ ἀγκυλώσεων. νε.

Ἀγκύλας τε καὶ ἀγκυλώσεις προσαγορεύειν εἰώθασι τὰς τῶν ἄρθρων κατοχάς. διὰ σφήνωσιν ἢ νευρικήν τινα τάσιν γινομένας. ἐφ' ὧν τῆς μαλακτικῆς τε καὶ χαλαστικῆς δεῖσθαι δυνάμεως. κοινότερον μὲν οὖν καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἐσκιρρωμένων μορίων. ἔστι δὲ μᾶλλον τὰ ἐπὶ τῶν παραλυθέντων εἰρημένα τούτοις ἁρμόσει. ἰδιαίτερον δὲ μᾶλλον καταιονήσεις δι' ὑδρελαίου, ἐν ᾧ ἀφηψήθη λινόσπερμον τῆλις ἀλθαία. δάφνη. σικύου ἀγρίου ῥίζα. καὶ οὕτω τὸ σικυώνιον. μετὰ δὲ τὴν καταιόνησιν προσαγέσθω τούτοις. ἔμπλαστρα μὲν πρῶτον, τὰ ἁπλούστερα οἷόν ἐστι τό τε διὰ τῆς αἰγείρου καὶ τὸ διὰ τῆς ἐλάτης τό, τε βρόμιον. καὶ τὸ βασιλείου. καὶ ἡ πυξίς. μεθ' ἃ τό τε ἀριστοφάνειον καὶ τὸ τοῦ ἀζανίτου. ἰσχυρότατα δὲ τό, τε λιβυπόνιον προσαγορευόμενον. καὶ ἕτερον ποικίλον ἐστίν. ἔμπλαστρα δὲ φάρμακα. τό, τε ἀμυθάωνος ἔστι καὶ ἡ ἀνίκητος. κάλλιστον δὲ ἕτερον βδελλίου στέατος, μοσχίου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἴρεως ἰλλυρικῆς ἀνὰ ∠. ις. ὀποπάνακος χαλβάνης κάχρυος

ἢ κνίδας καυθεῖσαν δεῖ δὲ αὐτοῖς διαπύρους δι᾽ ὄξους ἢ δι᾽ οἴνου σβεννύειν. καθάπαξ δὲ αἱμοῤῥαγίας ἵστησιν· ἁπλᾶ μὲν· ἁλόη λίβανος· μάννα· σάμιος ἀστὴρ. ἰὸς σιδήρου. ἐρίων καυθέντων. ὁμοίως ἡ τέφρα λεπτοτάτη· κόπρος ὄνου. καὶ ἵππου, βραχὺς· σίδια· διφρυγὲς. κηκὶς. μυρσίνη ξηρά· στυπτηρία πᾶσα ἀμέτι καὶ καυθεῖσα. ῥητίνη φρυκτὴ. ἀμπέλου φλοιός. ἢ φύλλα ξηρὰ τῶν πλατάνων τῶν σφαιρίων ὀχρούς. μάλιστα ὅτε τὸ ἐπίπαγον ἀποβάλλῃ. ἰδίως δὲ μυκτῆρος αἱμοῤῥαγίας ἐπιτιθέμενα στέλλει ὀξυχίνου καρπὸς. κνίδης φύλλων χυλὸς. χαλκίτης αὐθηλις κζ. τρίχες λαγωοῦ. νάρθηκος τὸ μέσον καυθὲν σὺν ὄξει. ὄνια ξηρὰ ἢ ὑγρά· χυλὸς πράσου μετὰ λιβάνου ἐλλυχνίῳ ἀναληφθεὶς ἐντίθεται. δὲ πάσαις αἱμοῤῥαγίαις ἐστὶ φάρμακα καὶ τάδε. σπόγγοι καινοὶ ὑγρᾷ πίσσῃ δεύσας. καὶ ἀσφάλτου κατὰ πλάσεις ἐν χύτρᾳ καινῇ καῦσον. τῆς δὲ σποδιᾶς β. β. βαλὼν μίσυος μολίβδου β. α. καὶ στίμμεως β. α. Ἄλλο. λιβανωτοῦ. μάννης. θείου ἀπύρου. ἴσα ἔμπασσε. Ἄλλο. χαλκίτεως ∠ η. λιβανωτοῦ ἢ μάννης ∠ ις. ῥητίνης φρυκτῆς ∠ η. γύψου κζ ∠ η. ἐξαιρετικὸν ἴσχαιμον. χαλκίτεως χαλκοῦ κζ χαλκάνθου μίσυος ὁποῦ ἴσα. καὶ ἡ ῥοδία δὲ προσαχρειουμένη. καὶ ἡ ξανθὴ τῶν ἀγαθῶν ἰσχαίμων εἰσίν.

Περὶ νευροτρώτων. νδ.

τ Τὰ τιτρωσκόμενα τῶν νεύρων ἢ νυγέντα τὴν φλεγμονὴν καὶ τὴν ὀδύνην ὑπερβάλλουσαν ἔχει διὰ τὸ περιττὸν τῆς αἰσθήσεως διὸ καὶ πυρετοὶ καὶ σπασμοὶ τούτοις ἐπιγίνονται. τισὶ δὲ καὶ παραφροσύνη διὰ τὴν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον τῶν νεύρων συνέχειαν. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ κατὰ τἄλλα χωρία τοῦ τρωθέντος μορίου φλεγμοναὶ καὶ ἀποστάσεις ἐπάδανοι γίνεσθαι κατ᾽ αὐτὸ τοῦ νεύρου τοῦ τρωθέντος διὰ τὴν συνέχειαν αὐτοῦ. δεῖ οὖν τὴν τοῦ δέρματος τρῶσιν διατηρεῖν ἀκόλλητον. ἵνα δι᾽ αὐτῆς οἱ ἰχῶρες ἐκρέωσιν. ἐπὶ δὲ τῶν νυγμάτων εἰ τυφλὰ φαίνοιτο καὶ προσαπτόμενα δύο διαιρέσεσι τεμνούσαις ἀλλήλας. εἰ δὲ τοῖς συνθήμασιν εἰ πληθωρικὸν εἴη τὸ σῶμα. καὶ ἡ φλεγμονὴ μεγάλη. πρῶτον ἀπὸ φλεβοτομίας ἄρχεσθαι. κακοχύμου δὲ φαινομένου τοῦ σώματος. καὶ καθάρσει χρηστέον. φαρμάκοις δὲ προσαγέσθω τῷ τραύματι τὰ τὴν ὀδύνην πραΰνοντα καὶ τὴν ἰκμάδα ἀνασπῶντα, μὴ γλισχρούμενα μάλιστα τῆς ἐπιδιαιρέσεως. τὸ μὲν οὖν θερμὸν ὕδωρ τὸ ταῖς ἄλλαις φλεγμοναῖς ἐπιτηδειότατον, ἐνδέχεται τούτοις πολέμιον, ἢ κάλλιον κατὰ τοιοῦτο ἐλαίῳ λεπτομερεῖ μηδὲν ἔχοντι στύψεως θερμοῦ πρὸς αἴσθησιν οὔτε γὰρ τὸ ψυχρὸν οὔτε τὸ χλιαρὸν ἄγαν ἀβλαβὲς αὐτοῖς ἐστι. τῶν δὲ φαρμάκων, ἐπιτήδειός ἐστι ῥητίνη τερμινθίνη. καθ᾽ ἑαυτὴν μὲν ἐπὶ παιδίων καὶ γυναικῶν ἢ τῶν ἁπαλοσάρκων. μετὰ δὲ εὐφορβίου μαλαττομένη ἐπὶ τῶν σκληροσάρκων. κἄν ποτε σκληροτέρα τύχοι σύν τινι τῶν λεπτομερῶν ἐλαίων. καταπλάσμασι δ᾽ αὐτῆς ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων καὶ σηπομένων νεύρων χρήζεται. κρίθινον ἄλευρον. ἢ κυάμινον. ἢ ὀρόβινον ἑψήσας ἐν κονίᾳ στακτῇ σὺν ὀξυμέλιτι. χωρὶς δὲ τῆς ἑψήσεως ἐπὶ τῶν νυγμάτων καὶ κηρωτῆς τις ἂν χρήσαιτο τοιαύτῃ κηροῦ 𐅻 γ. εὐφορβίου 𐅻 α. ἢ περιστερᾶς κόπρου ἐπὶ τῶν σκληροτέρων σωμάτων ἐλαίου 𐅻 β. ἔσθ᾽ ὅτε καὶ τερμινθίνης 𐅻 α. ἐμπλαστρῶδες δὲ τὸ φάρμακον ἐργαζόμενος, εἰς τὴν 𐅻 τοῦ εὐφορβίου ἀνὰ ϛ 𐅻. κηροῦ καὶ φρυκτῆς ῥητίνης καὶ ἐλαίου. καὶ πίσσης λιπαρᾶς ἐμβαλεῖς αὐτὶ δὲ τῆς ῥητίνης πρόπολιν τὴν λιπαρωτάτην ἐμβαλὼν ἄμεινον ποιήσεις. καὶ ἄλλο δὲ πρὸς τὰ νυγέντα νεῦρα τῶν ἀγαθῶν ἐστι φαρμάκων. ποιοῦν καὶ πρὸς τοὺς λυσσοδήκτους ὄξους ξε α. πίσσης λιπαρᾶς λι α. ὀποπάνακος 𐅻 γ. τὸν ὀποπάνακα λύσας ὄξει ἐπὶ πλεῖον ἐκλείου. καὶ τὴν πίσσαν τήξας ἔμπλασσε. ἄλλο φάρμακον τοῖς νυγμένοις νεύροις ἐπιτήδειόν ἐστι. οὐ συγχωροῦν μῦσαι τὸ στόμιον τοῦ νύγματος· ὥσπερ οὐδὲ τῶν λυσσοδήκτων συνουλωθῆναι τὸ ἕλκος. ποιεῖ δὲ ἐπὶ μόνων τῶν σκληρῶν σωμάτων. εἰ δὲ ἐπὶ παιδίων γυναικῶν ἢ ἁπαλοσάρκων χρήσασθαι βουληθείης αὐτῷ ἐπίστασο τήκειν αὐτὸ διά τινος τῶν διαφορούντων ἐν τὸ ἀμαρακίνου. ἢ ὀποβαλσάμου. ἢ ἐλαίου παλαιοῦ. ἁρμόττει δὲ καὶ τὸ βασιλικὸν φάρμακον προσλαμβάνον νίτρου. ἢ ἀσβέστου, ἢ εὐφορβίου. ἢ θείου ἀπύρου. ἢ ἀγρίας περιστερᾶς κόπρου. ἢ ὀποπάνακος. ἢ σαγαπηνοῦ. ἢ ὀποῦ κυρηναϊκοῦ. ἢ καστορίου. εἰς λίτραν δὲ τοῦ φαρμάκου 𐅻 α ἐμβάλλειν τῶν εἰρημένων τινός. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς νευροτρώτους καλῶς. καὶ μάλιστα τοὺς νενυγμένους. δύναιτο δ᾽ ἄν τις κατ᾽ ἀγρὸν μηδενὸς εὐπορῶν πρόπολιν πρόσφατον καὶ λιπαρὰν ἐπιτιθέναι κατὰ τοῦ τραύματος. ἢ ζύμην μάλιστα παλαιὰν μόνην τε καὶ μετὰ τῆς προπόλεως μίξας. ἢ μετὰ ὀποῦ τιθυμάλλου. τοῖς καταπλάσμασι δὲ τοῖς δι᾽ ὀξυμέλιτος. ἢ στακτῆς κονίας. μετὰ ἀλεύρων κυάμων. ἢ ὀρόβων. ἢ ἐρεβίνθων. ἢ θέρμων πικρῶν. ἢ κριθῶν ἢ παιπάλης ἀλφίτων. οὐ μόνον ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ κατ᾽ ἀρχὰς εὐθέως κεχρῆσθαι· τὰ δὲ χαλαστικὰ τῶν καταπλασμάτων, ἐπὶ τῶν νευροτρώτων ἀεὶ παραιτεῖσθαι δεῖ. εἰ δὲ μὴ νυγῇ τὸ νεῦρον, ἀλλὰ σαφῶς τῇ τομῇ τρωθείη διαιρεθέντος καὶ τοῦ προκειμένου δέρματος. ὡς γυμνὸν φαίνεσθαι τὸ νεῦρον καὶ ἐρεθίει. οὐκ ἐγκαίρως διῃρημένων τῶν προειρημένων δι᾽ εὐφορβίου καὶ τῶν οὕτω δριμέων. οὐδενὶ χρῆσθαι. γυμνὸν γὰρ ὂν τὸ νεῦρον, οὐκ οἴσει τὴν δύναμιν αὐτῶν σφοδρὰν οὖσαν. τὴν τετανὸν οὖν παραλήψῃ τὴν ἐπιπλημμέλειαν πολλάκις ἐν ὥρᾳ θερμῇ. πλείονι τῷ ἐλαίῳ ἀνειμένην. καλὸν

λῶς γοῦν ὁ τοῦ πολυειδοῦς τροχίσκος ποιεῖ μετ᾽ οἴνου τριβόμενος ἕως γλοιώδους συστάσεως. καὶ τὰ ὁμοίως τούτῳ ξηραίνοντα φάρμακα. καὶ θαλάττῃ δὲ καὶ ἅλμῃ πολλάκις ἐαντλήσαντες αὐτά, βέλτιον ἐθεασάμεθα διατιθέμενα. χρηστέον οὖν ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν καὶ τοῖς μᾶλλον ξηραίνουσιν.

Ὅσα σκόλοπας καὶ ἀκίδας καὶ ἀκάνθας ἀνάγει. καὶ τὰ παραπλήσια. νβ.

Ἀκίδας καὶ καλάμους. ἔτι δὲ σκόλοπας καὶ ἀκάνθας ἐπισπῶνται ἀναγαλλίδες αἱ δύο· ἀριστολοχία στρογγύλη· ἀμμωνιακὸν σὺν μέλιτι· ὑοσκυάμου καρπὸς λεῖος καταπασσόμενος· καλάμου ῥίζαν κόψας καὶ μέλιτι μίξας εἰς τὸ ὀθόνιον ἐμπλάσσων δαψιλὲς ἐπιτίθει. συντόμως ἀνάγει.

Περὶ αἱμορραγίας τῆς τε ἀπὸ φλεβὸς καὶ τῆς ἀπὸ ἀρτηρίας. νγ.

Ἐπὶ τῶν αἱμορραγούντων μορίων, τὸ τοῖς σκόλοψιν ἐναντίον ἁρμόσει σχῆμα. τοῦτο δ᾽ ἐστὶ τὸ ἀνάρροπον. ἔστωσαν δὲ μηδὲ τοῦτο ἄμετρον. κίνδυνος γὰρ ὀδύνην γενέσθαι καὶ αὖθις αἱμορραγῆσαι τὸ ἀγγεῖον. οὐδὲν γὰρ ὀδύνης πλέον αἱμορραγίας τε κινεῖ καὶ φλεγμονὰς αὔξει. ἐπὶ δὲ τῶν αἱμορραγούντων μορίων, αὐτίκα μὲν ἐπίβαλλε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ κατὰ τὸ ἀγγεῖον ἕλκους ἐρείδων πράως καὶ πιέζων ἀνωδύνως. ἅμα τε γὰρ ἐφέξεις τὸ αἷμα. καὶ θρόμβον ἐπιπήξεις τῇ τρώσει. καὶ μέντοι καὶ εἰ διὰ συχνοῦ βάθους εἴη τὸ αἱμορραγοῦν ἀγγεῖον ἀκριβέστερον ἂν καταμάθοις· τήν τε θέσιν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγεθος. καὶ πότερον φλὲψ ἐστὶν ἢ ἀρτηρία. μετὰ δὲ ταῦτα σμικροῦ μὲν ὄντος τοῦ ἀγγείου· τινὶ τῶν ἰσχαίμων χρηστέον. κάλλιστα δὲ αὐτῶν ἐστι τὰ ἐμπλαστικὰ συντιθέμενα· διά τε τῆς φρυκτῆς ῥητίνης. καὶ ἀλεύρου πυρίνου χνοῦ. καὶ γύψου καὶ ὅσα τοιαῦτα ᾠοῦ τῷ λευκῷ φυρώμενα. καὶ σὺν λαγωαῖς θριξὶν ἐπιτιθέμενα. μεγάλου δὲ ὄντος αὐτοῦ διαπείρας ἀγκίστρῳ τὸ ἀγγεῖον ἀνάτεινέ τε καὶ περίστρεφε μετρίως. ἐπισχεθέντος δὲ τοῦ αἵματος, εἰ μὲν φλὲψ εἴη πειρᾶσθαι χωρὶς βρόχου στέλλειν τὸ αἷμα, τοῖς αὐτοῖς τούτοις φαρμάκοις. εἰ δὲ ἀρτηρία δυοῖν θάτερον ἢ βρόχον περιθεὶς. ἢ ὅλον διακόψας τὸ ἀγγεῖον ἐφέξεις τὸ αἷμα. βρόχους δὲ ἀναγκαζόμεθα ποτὲ καὶ ταῖς μεγάλαις περιτιθέναι φλεψίν· ὥσπερ γε διατέμνειν ποτὲ αὐτὰς ὅλας ἐγκαρσίας δηλονότι. κατασταίη δ᾽ ἄν τις, εἰς ἀνάγκην τοῦδε κατὰ τὰς ἐκ πολλοῦ βάθους ὀρθίας ἀναφερομένας. καὶ μάλιστα διὰ στενοχωρίας τινὸς ἢ μορίων κυρίων. ἀνασπᾶται γὰρ οὕτως ἑκάτερον τὸ μέρος ἑκατέρωσε. καὶ θρύπτεται καὶ σκέπεται πρὸς τῶν ἐπικειμένων σωμάτων ἡ τρῶσις. ἀσφαλέστερον δὲ ἄμφω ποιεῖν, βρόχον μὲν τῇ ῥίζῃ περιτεθῆναι τοῦ ἀγγείου. τέμνειν δὲ τοὐντεῦθεν. ταῦτα δὲ πράξαντα, σαρκοῦν ὅτι τάχιστα τὸ τραῦμα πρὶν ἀπορρυῆναι τοῦ ἀγγείου τὸν βρόχον. εἰ μὲν γὰρ ταχέως σαρκωθῇ ἀλλ᾽ εὑρεθείη που χώρα κενή, τὸ καλούμενον ἀνεύρυσμα γίνεται. διαγνώσῃ δὲ πότερα φλὲψ ἢ ἀρτηρία ἐστὶν ἡ αἱμορραγοῦσα. τῷ τῆς μὲν ἀρτηρίας ξανθότερόν τε καὶ λεπτότερον εἶναι τὸ αἷμα. καὶ σφυγματωδῶς κενούμενον. τῆς δὲ φλεβὸς. μελάντερόν τε καὶ χωρὶς σφυγμοῦ. ἄριστον οὖν ἁπάντων ὧν ἴσμεν σαρκωτικῶν ἐστὶ φαρμάκων. ᾧ καὶ πρὸς τὰς ἐκ μηνίγγων αἱμορραγίας ἀσφαλέστατον χρῆσθαι. καὶ πρὸς τὰς ἐν τραχήλῳ τρώσεις ἄχρι καὶ τῶν σφαγιτίδων. καὶ γὰρ καὶ τούτων ἐπέχει τὸ αἷμα. χωρὶς βρόχου λαμβάνων λιβανωτοῦ τοῦ λιπαρωτάτου μέρος ἓν ἀλόης. ἐπὶ μὲν τῶν μαλακωτέρων σωμάτων. μ. ϛ. ἐπὶ δὲ τῶν σκληροτέρων τὸ ἴσον. καὶ ἀντὶ λιβανωτοῦ μάννης τὸ ἴσον ᾠοῦ τῷ λευκῷ. καὶ τοῦτο φυράσθω ὡς μελιτώδη σύστασιν ἔχειν. εἶτα ἀναλαμβανέσθω λαγωαῖς θριξίν. μαλακωτάταις. κἄπειτα τῷ ἀγγείῳ καὶ τῷ ἕλκει παντὶ πλεῖστον ἐπιτιθέσθω. καταλείσθω δὲ ἔξωθεν διὰ ὀθόνης. ἐπιδέσμει δὲ τὰς μὲν πρώτας ἐπιβολὰς τέσσαρας ἢ πέντε. κατ᾽ αὐτοῦ τοῦ αἱμορραγοῦντος ἀγγείου ποιουμένων ἡμῶν. ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν ῥίζαν αὐτοῦ νεμομένων. εἶτα λύσας διὰ τρίτης εἰ μὲν ἀσφαλῶς ἔτι προσέχοιτο τῷ ἕλκει τὸ φάρμακον, αὖθις ἕτερον ἐν κύκλῳ περιχέοντα. καὶ ὥσπερ ἐπιπάσσοντα πάλιν ἐπιδεῖν. εἰ δὲ αὐτομάτως ὁ πρῶτος ἀποπτύοιτο μοτός. ἀτρέμα πιεζοῦντα τῷ δακτύλῳ τὴν ῥίζαν τοῦ ἀγγείου. πρὸς τὸ μηδὲν ἐπιρρυῆναι. τοῦτο μὲν ἀφελεῖν ἠρέμα. προσθεῖναι δὲ ἕτερον. οὕτω τε θεραπεύειν, μέχρι περ ἂν σαρκωθῇ τὸ ἀγγεῖον. ἀεὶ τοῦ ἀνάρροπου φυλαττομένου σχήματος ἀλύπως. τὰ δέ γε τὰς ἐσχάρας ἐπιπηγνύντα, γυμνότερον ἐργάζεται τὸ μέρος ἢ κατὰ φύσιν. εἶτ᾽ ἀποπιπτούσης τῆς ἐσχάρας. καὶ πολλοῖς αἱμορραγία δυσεπίσχετος ἠκολούθησεν ἐπὶ ταῖς τῶν ἐσχαρῶν ἀποπτώσεσιν. χρηστέον δὲ ὅμως καὶ τούτοις. ὅταν ἀνάγκη μεγάλη βιάζηται. μεγίστη δὲ ἀνάγκη τοῦ χρῆσθαι φαρμάκοις ἐσχαρωτικοῖς ἢ καυτηρίοις διαπύροις. ὅταν ὑπὸ ἀναβρώσεως σηπεδονώδους ἡ αἱμορραγία γίνεται. καὶ μέντοι κἀπειδὰν ἐν ταῖς τοιαύταις διαθέσεσιν ἅπαν ἐκκόψωμεν τὸ σηπόμενον ἀσφαλέστερον ἤτοι καίειν αὐτὴν διὰ ῥίζαν. ἢ φαρμάκοις ἐσχαρωτικοῖς χρῆσθαι. τοῦτο δὲ μάλιστα ἐπί τε αἰδοίων καὶ ἕδρας συμβαίνει γίνεσθαι. σκοπὸς δὲ τῶν ἐσχαρούντων, ἡ μετὰ στύψεως θερμότης καθάπερ ἐν χαλκίτιδι καὶ μίσυϊ. καὶ χαλκάνθῳ. τὰ δὲ διὰ τῆς ἀσβέστου σφοδρότερα μέν. ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ στύφειν τὴν τάχιον θᾶττον ἀποπίπτουσιν αἱ ἀπ᾽ αὐτῶν ἐσχάραι. κάλλιον δὲ μένειν αὐτάς. φθάνειν γὰρ ὑποσαρκοῦσθαι κατὰ τὴν βάσιν αὐτῶν. καὶ γίνεσθαι καθάπερ τι πῶμα τοῖς αἰτίοις. ἐπὶ δὲ τῶν οὕτως αἱμορραγούντων, ἰσάτις ἥμερος ἐπιπαττομένη καλῶς ἐπέχει.

τῷ φαρμάκῳ ἀφιστάμενον ὡς εἰκὸς αὐτὸ δι' ὑγρότητά τινα καὶ ἀλλάξαι οὐδὲν ἄτοπον ἐκ τοῦ αὐτοῦ φαρμάκου.

Περὶ ῥακωδῶν κόλπων.

Ὅταν δὲ βραδέως τμηθέντος ἀποστήματος ἤτοι διαμαθίαν τοῦ ἰατρεύοντος, ἢ διὰ δειλίαν τοῦ θεραπευομένου τὸ ἐπικείμενον τῷ κόλπῳ δέρμα λεπτὸν καὶ ῥακῶδες ᾖ, μὴ οἷόν τε περιελεῖν αὐτὸ μετὰ τὰ λελεγμένα κλύσματα κολλητικῷ χρηστέον φαρμάκῳ, συστάσει μὲν ὑγρῷ, τῇ δυνάμει δὲ ξηρῷ. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ διὰ χαλκίτεως φοινικίνη προσαγορευομένη ἀνειμένη δι' ἐλαίου παλαιοῦ, ὡς μήτε σκληρὰ πάνυ εἶναι, μήτε ἀμόλυντος, κἄπειτα μετὰ οἴνου μετρίως παλαιοῦ φυρωμένη. εἶτα ἐπιτιθεμένη ἐν κύκλῳ μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιδέσεως. ἁρμόττει δὲ ἐπὶ τῶν ῥακωδῶν ὡς εἴρηται δερμάτων οὐχ ἥκιστα μέλι μέχρι συστάσεως ἐμπλαστρώσεως ἑψηθὲν καὶ ἐπιτεθέν. ἄμεινον δὲ μετὰ τὴν ἐν τῷ ῥάκει ἐπίπλασιν ἐπιπάττειν αὐτὸ διὰ κοσκίνου μετεώρου χνοώδη σμύρναν, ἢ ἀλόην, ἢ λιβανωτὸν, ἢ πάντα ὁμοῦ. ἐπειράθην δὲ τοῦ λεπτοῦ κενταυρίου θαυμασίου φαρμάκου πρὸς τὴν αὐτὴν χρείαν. ἐφεξῆς δὲ αὐτῷ τὸ σύμφυτόν ἐστι. καὶ μετὰ ταῦτα τῆς ἰλλυρίδος ἴρεως ἡ ῥίζα μεθ' ὧν τὸ τῶν ὀρόβων ἄλευρον. ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὴν ἕψησιν ἐμπάττομεν αὐτὰ τῷ μέλιτι ὅτε μέλλει καθαιρεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἢ κεκηκίβη. κάλλιον δὲ καὶ μετὰ τὸ ἑψηθῆναι εἶτα κινεῖν ὅτε γίνηται χλιαρὸν ἐπιτιθέναι αὐτὸ τῷ κόλπῳ καὶ ἐπιδεῖν ὡς εἴρηται.

Περὶ σύριγγος. μθ.

Ἡ σύριγξ κόλπος ἐστὶ τετυλωμένος ἐξ ἀποστημάτων τὰ πολλὰ συνιστάμενος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν καλαμίνων συρίγγων ὠνομασμένος. εἰ μὲν οὖν εἰς ὀστοῦν καταλήγοι, τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν αὐτὴν ἄνευ χειρουργίας ἰαθῆναι, πλὴν εἰ μὴ χρόνῳ λεπὶς αὐτομάτως, ἢ ὀστοῦν ἀποσταίη. εἰ δὲ μὴ καταλήγοι εἰς ὀστοῦν, διὰ τῶν ἐκτυλωτικῶν τε καὶ κολλητικῶν ἰαθήσεται φαρμάκων. ἐκτυλωτικὰ μὲν οὖν εἰσι ταῦτα. σπονδυλίου ῥίζα περιξεσμένη καὶ ἐπιτιθεμένη συρίγγων τύλους ἀφαιρεῖ. καὶ ἐλλέβορος μέλας ἐντιθέμενος ἐν δύο ἢ τρισὶν ἡμέραις ἀφίστησι τὸν τύλον. ἀμόργη ἑψημένη καὶ ἐγκλυζομένη. σῶρυ ὠμόν. ἢ κεκαυμένον μετ' ὀλίγου κράματος ἐγκλυζόμενον. σῶρυ καὶ κροκόμαγμα μεθ' ὑδρομέλιτος. ἢ ἐλατήριον τῷ μυρσίνῳ ἀναλαβὼν κολλούρια ποίει καὶ ἐντίθει. ἢ σιλφίου ῥίζης χυλῷ ἐγχυμάτιζε. ὑπεκτήκει δὲ ταῦτα· ἰοῦ < ιβ. ἀμμωνιακοῦ < β. ἀναλαβὼν ὄξει ποίει ἐπιμήκη.

Κολλούριον ᾧ χρῶμαι εἰς ἐκτύλωσιν συρίγγων.

Ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, χαλκάνθου, ἰοῦ, μίσυος, χαλκίτεως, κόμμεως, ἴσα ἀναλάμβανε ὄξει. Ἄλλο ἐκ τῶν Ἡλιοδώρου χειρουργουμένων. Καδμίας, μίσυος, χαλκάνθου, χαλκοῦ κεκαυμένου, κόμμεως ἀνὰ < δ. χαλκίτεως ὠμῆς < γ. ἀναλάμβανε οὔρῳ παιδὸς ἀφθόρου καὶ πλάσσε κολλούρια. ἐνθεὶς δὲ τὸ κολλούριον ἐν τῇ σύριγγι, ἔξωθεν ἐπιτίθει ἄρτου τὸ ἔνδον ὕδατι βραχέν. ἀλλάσσων αὐτὸ ἕως φλέγματος γένηται καὶ ἐκπέσῃ ἡ ἐσχάρα. Ἄλλο ὃ ἔλαβον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἀγχούσης ῥιζῶν, μίσυος ὀπτοῦ, χαλκίτεως, ἰοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς, χαλκάνθου, ἀλόης ἀνὰ < α. κανθαρίδας πέντε ὄξει λειώσας ποίει κολλούρια. Ἄλλο. Χαλκάνθου < β. χαλκίτεως, ἰοῦ ἀνὰ < α. ἀναλάμβανε κόμμι καὶ χρῶ. ὅταν δὲ ἐκτυλωθῇ, ἰῷ ἑφθῷ μετὰ μελικράτου καθαρωτάτου ὀκταπλασίου ἀνακάθαιρε ποιῶν κολλούρια. μετὰ δὲ τὸ ἐκτυλωθῆναι σαρκωτικοῖς δεῖ χρῆσθαι. Κολλούριον σαρκωτικόν. Ἀλόης, σμύρνης, ἀμμωνιακοῦ, ὠῶν λεπῶν κεκαυμένων τῆς τέφρας ἴσον ὕδατι λειώσας, πλάσσε κολλούρια καὶ ἐντίθει. Ἄλλο. Σμύρνης, ἀλόης, λιβανώτου, σιδίων τὸ ἴσον ἀναλάμβανε ὕδατι. τινὲς χολῇ ταυρείᾳ. σαρκοῖ δὲ καὶ τὸ ὀμφάκιον ἐγκλυζόμενον. οἶδα τινὰ κεδρίᾳ κλύζοντα τὰς σύριγγας καὶ θαυμαστῶς ἐπιτυχόντα. μετὰ δὲ τὸ σαρκωθῆναι τῷ κολλητικῷ χρηστέον φαρμάκῳ κατὰ τὸν ἐν τῷ περὶ τῶν ἄλλων κόλπων διηγορευμένον τρόπον. στενῆς δὲ οὔσης ἅμα καὶ μακρᾶς τῆς σύριγγος, φησὶν ὁ Γαληνὸς, καὶ μηδέπω μοι φαινομένης ἔχειν ἔνδον ἐν αὐτῇ τύλον, ἀλλὰ μόνον ῥύπον, ἐνέθηκα πρότερον τὴν κονίαν. εἶτα ἐπισχὼν ἐν τῇ σύριγγι τοσοῦτον χρόνον ἕως ὅτε τὸν ῥύπον ἤλπισα τελέως ἐκπεσεῖν, μετὰ ταῦτα ἐπέθηκα τὸ φάρμακον. ἐπὶ δὲ τὸ διὰ κικίνου ἐλαίου λεχθὲν ἀνωτέρω.

Περὶ τῶν ἀναρρηγνυμένων. ν.

Ἔνια δὲ τῶν ἑλκῶν ἐπουλούμενα πολλάκις μετὰ χρόνον οὐ πολὺν αὖθις φλεγμαίνεται καὶ ἀναρρήγνυται. παθόντος γὰρ ὀστοῦ τινὸς ἐνίοτε ἡ ἐπικειμένη σὰρξ ἐπουλοῦται μὲν ῥᾳδίως, καὶ ὑγιὴς εἶναι δοκεῖ τελέως. πάλιν δὲ ἰχῶρος ἐπιρρέοντος κατ' ὀλίγον ἐκ τοῦ φθειρομένου κατὰ τὸ βάθος ὀστοῦ, φλεγμονῆς τε καὶ πύον ἐπιγίνεται τὴν οὐλὴν ἀναξαίνων. τίς οὖν ἡ θεραπεία τῶν τοιούτων ἑλκῶν; ξηραντέον ἐπὶ τοσοῦτον ὡς ἀποστῆναι τὸ πεπονθὸς ὀστοῦν. ῥᾳδίως οὖν ἀναπλώσει τὰ ἐγκαθήμενα τῶν ὀστῶν ἢ μήκωνος ἀγρίας καὶ συκῆς φύλλα λεῖα μετὰ παιπάλης ἀλφίτου καὶ οἴνου καταπλάσσεις. ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα καὶ χαλκάνθιον ἴσα ῥίψας ἐπιθήσεις. ἢ πευκεδάνου ἡ ῥίζα λεπίδας ὀστῶν ἀφίστησιν ἐν τάχει.

Περὶ τῶν ἐν ἄρθροις ἑλκῶν. να.

Τὰ ἄρθρα ξηρότερα τῶν σαρκωδῶν ἐστι μορίων. διόπερ ἑλκωθέντα ξηροτέρων δεῖται φαρμάκων κα-

σκεύαζε κυάνων ῥίζης χλωρῶν καλάμων.

Ἀρχιγένους τὸ χειρώνια τά τε ἐπὶ τῶν κνημῶν καὶ τὰς ἐν μαστοῖς κακοήθη χοιράδας παρωτίδας. Στέατος βοείου λι. γ΄. τερμινθίνης γο. ε΄. μάννης γο. ζ΄. γῆς λεγομένης σάρδης ἣ οἱ γραφεῖς χρῶνται. γο. ε΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν βαλὼν καὶ ἑνώσας χρῶ. Ἄλλο. Ἀρχιγένους. Κηροῦ γο. δ΄. ἐλαίου ὀμφακίνου. μάννης. ἢ λιβανωτοῦ διφρυγοῦς. λεπίδος ἀνὰ ∠. δ΄. σὺν ὄξει τὰ ξηρὰ λεάνας καὶ μελιτῶδες πάχος ποιήσας μίσγε τῇ κηρωτῇ καὶ χρῶ ἀνεὶς ἐκμότῳ. Ἄλλο. Πρὸς τὰ τῶν γυναικῶν κακοήθη ἕλκη καὶ τῶν ἄλλων ἁπαλοχρώτων. Κηροῦ τυρρηνικοῦ ∠. η΄. στέατος ταυρείου τερμινθίνης. μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπέρεως ἀνὰ ∠. α΄. χρῶ ἐμμότῳ ἀνεὶς διὰ ῥοδίνου. ἢ μυρσίνου.

Πρὸς οὐλὰς μελαίνας. μζ΄.

Οὐλὰς μελαίνας αἴρει βρυωνίας ῥίζης λευκῆς καὶ μελαίνης ἑψηθείσης ἐν ἐλαίῳ μέχρι χυλώσεως τὸ ἔλαιον ἐπιτιθέμενον. καλαμίνθη ἐν οἴνῳ ἑφθή. λιθάργυρος τετριμμένη σὺν ῥοδίνῳ λευκῷ. τὰς δὲ ἐκ λειχήνων οὐλὰς καὶ τὰς ἄλλας ὁμοχρόους ποιεῖ. ὄνειον στέαρ καταχριόμενον. βυζώμου ἀφόδευμα λεῖον μετὰ χολῆς αἰγὸς καὶ βοὸς. καὶ προβάτου καταχριόμενον σὺν λιθαργύρῳ προβάτειος ἀστράγαλος κεκαυμένος λεῖος σὺν αὐστηρῷ οἴνῳ. ἀμμωνιακὸν θυμίαμα σὺν ὑείᾳ χολῇ καταχριόμενον. σύνθετα δὲ λιθαργύρου ἢ διόσμου λιβανωτοῦ ἴσα μέλιτι. Ἄλλο. Νίτρου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, θείου ἀπύρου ἴσα σμύρνης. ὄξει λευκῷ ἢ οἴνῳ. ἢ ὕδατι λειοτριβήσας ἐπίχριε ὀλιγοστὸν ὡς μὴ ἑλκωθῆναι. Ἄλλο. Κιμωλίας περιστερῶν κόπρου. σάπωνος. λιβάνου ἴσα δι᾽ ὄξους. σμῆγμα πρὸς οὐλὰς μελαίνας. κιμωλίας ∠. η΄. ἀφρονίτρου ∠. ε΄. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠. ε΄. μυροβαλάνου πιέσματος ∠. δ΄. ἐν βαλανείῳ σμῆχε.

Περὶ κόλπων. μη΄.

Ὅτι τὸ παρακείμενον δέρμα τοῖς ἕλκεσιν ἐπιπλέον ἀκόλλητον ἢ τοῖς ὑποκειμένοις σώμασι. κόλπον τὸ τοιοῦτον πάθος ὀνομάζουσι. πρὸς μὲν οὖν τὴν ἄνω χώραν ἀνατεταμένου τοῦ κόλπου. ῥαδίως ἐκρεῖ διὰ τοῦ στόματος ὁ ἰχώρ. καὶ ἡ κόλλησις εὐχερὴς γίνεται. ἀναρρόπου δὲ ὄντος αὐτοῦ μένων ἔνδον. ὁ ἰχὼρ ἀναβιβρώσκει τι τῶν συνεχῶν. καὶ εἰ μὴ πρότερον εἰς ὑπόρρυσίν τινα ποιήσεις τομήν. οὐδὲν ἀνύσεις. οὔτε ἐν τῷ σαρκοῦν αὐτὸν οὔτε ἐν τῷ κολλᾶν. εἰ δὲ κατά τι τῶν κώλων. οἷον πήχει ἢ μηρῷ ὁ κόλπος ὑπάρχοι δυνατὸν καὶ χωρὶς ἀντιδιαιρέσεως κολληθῆναι κατάρροπον. ἐπινοοῦντός σου σχῆμα. ἐν μὲν γὰρ τῷ πήχει πλησίον τοῦ ἀγκῶνος ὑπάρχοντος τοῦ στομίου τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς ὑψηλότερον ἀνατείνων. εἰς ὑπόρρευσιν τρέψεις τὸν κόλπον. ἐν δὲ τῷ μηρῷ τοῦ κόλπου πρὸς τῷ γόνατι τὸ πέρας ἔχοντος, κατάρροπον, ἐργάσῃ, τὸ σχῆμα κατὰ τὴν ἰγνύαν ὑποτιθεὶς ὑπαυχένιον μαλακὸν ὡς ταπεινοτέραν ἔχειν τὴν θέσιν τὸν βουβῶνα τοῦ γόνατος. εἰ μὲν οὖν μὴ δέοιτο σαρκώσεως ὁ κόλπος. εὐθὺς διὰ εὐθυτρήτου τινὸς αὐλίσκου κύστιν ἔχοντος ἐνειμένην. πρὸς μὲν τὸ ἀπορρύψαι τοὺς κατὰ τὸν κόλπον ἰχῶρας. μελικράτῳ ὑδαρεῖ ὡς ἂν εἴποι τις κλυστέον αὐτόν. πρὸς δὲ τὴν μέλλουσαν κόλλησιν οἴνῳ. ἢ οἰνομέλιτι κἄπειτα χωρητέον ἐπὶ τὸ κολλητικὸν φάρμακον. εἰ δὲ κοῖλος ὤν, ὁ κόλπος δέοιτο σαρκώσεως. πρῶτον μὲν ἐνιέναι τοῦ διαχάρτου ξηροῦ ὀλίγον μετὰ πολλοῦ ῥοδίνου. κἄπειτα πιλωτῷ μοτῷ βύειν τὸ στόμιον. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς ἴσιδος ἢ τοῦ μαχαιρίωνος ἢ τινος τῶν παραπλησίων ἐμπλάστρων φαρμάκων. ἅμα ῥοδίνῃ κηρωτῇ ὑγροτέρᾳ τηκόντος, ὡσαύτως ἐνιέναι. συμμέτρως δὲ τοῦ σαρκωθέντος τοῦ κόλπου τῶν παρακολλητικῶν τι φαρμάκων ἐπιθήσεις ὥσεὶ καὶ πρόσφατον ἔναιμον ἐθεράπευσε θαῦμα. τοιαῦται δέ εἰσιν αἵ τε βάρβαροι καὶ δίχρωμοι καὶ κιρραὶ προσαγορευόμεναι. μάλιστα δὲ πασῶν. ἡ διὰ τοῦ κικίνου καὶ τῶν μεταλλικῶν χωρὶς κηροῦ σκευαζομένη κιρρὰ τοῦ Γαληνοῦ ἔμπλαστρος ἁρμόσει. μετὰ δὲ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ φαρμάκου σπόγγος καινὸς ἐξ οἰνομέλιτος ἢ οἴνῳ, περιβαλλέσθω. μαλακῶς μάλιστα καὶ ἡ ἐπίδεσις. ἀπὸ μὲν τοῦ πυθμένος ἀρχέσθω τοῦ κόλπου. τελευτάτω δὲ ἐπὶ τὸ στόμα. αἱ δὲ περιβολαὶ τῶν ὀθονίων σφιγγέτωσαν μὲν ἀνωδύνως τὸν πυθμένα τοῦ κόλπου. μετὰ βραχὺ δὲ ἐκλυέσθωσαν ἄχρι τοῦ στομίου τῆς περιβαλλομένης ἔξωθεν ἐμπλάστρου τῷ κόλπῳ διεψαλισμένης κατὰ τὸ στόμιον. ὡς ἐκκρίνεσθαι τοὺς ἰχῶρας. μικροῦ δέ τινος ἄλλου κατὰ τούτου ἐπιτιθεμένου ἐμπλαστρίου, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φαρμάκου χαύνου διὰ τὴν αὐτὴν ἔκροιαν. ἐὰν δὲ αὐτὸ μέχρι τῆς ἐπιλύσεως. ἣν διὰ τρίτης ποιησάμενος ἀφαιρήσεις αὐτὸ μόνον. καὶ ἀλλάξεις. ἐάσαι τὸ καθόλου τοῦ κόλπου περιβεβλημένον φάρμακον. ἔσται δέ σοι διάγνωσις εἰ κεκόλληται τὸ βάθος τοῦ κόλπου καλῶς ἐκρυέντος ἰχῶρος. ὀλίγου τε καὶ πεπεμμένου. ἢ καὶ μηδ᾽ ὅλως ἐκρυέντος. ἔτι δὲ καὶ κατ᾽ αὐτὸν τὸν κόλπον εἰ μήτε ὀδύνη τις αἰσθητὴ μήτε ὄγκος. ἀλλὰ προσέσταλται τὸ χωρίον ἅπαν καὶ ξηρὸν καὶ ἀνώδυνόν ἐστιν. ἐὰν δὲ καὶ πύον εὔπεπτον ἐπὶ τοῦ στόματος ἴδῃς ὀλίγον. ἔτι μᾶλλον ἐλπίδας ἀγαθὰς ἕξεις. εἰ δὲ καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἢ δευτέραν ἡμέραν ἐκκρίνηταί τις ἰχὼρ λεπτὸς ἐκ τοῦ κόλπου. μὴ πάνυ τι τῆς κολλήσεως ἀφέλπιζε. πολλάκις γὰρ ἡ τοῦ φαρμάκου δύναμις ἐκθλίβει σφοδρῶς ἐκ τῶν ὑποκειμένων ὑγρότητα λεπτήν. ἧς ἐκθλιβείσης. συμμέτρως ξηρὰ γινόμενα τὰ χωρία κολλᾶται. κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ἢ τετάρτην ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐὰν ἄπεπτος ἰχὼρ φαίνηται διὰ τοῦ στομίου. γίνωσκε κεκολλῆσθαι τὸν κόλπον. καὶ ἐπίμενε τῷ αὐ-

Πρὸς τὰ πλαδαρὰ ἕλκη καὶ δυσώδη.

Λιμνία σφραγὶς δι' ὄξους ἢ ὀξυμέλιτος. ἢ ἐξ ὑκράτου. ἢ οἴνου ἀνειμένη εἰς πηλώδη σύστασιν καταχρισθεῖσα ποιεῖ. ἢ κυπαρίσσου τὰ φύλλα. καὶ οἱ βλαστοὶ καὶ τὰ σφαιρία τὰ ἁπαλά. ἢ κολοκυνθίδος ξηρᾶς κεκαυμένης τέφρα. ἢ πλατάνου φλοιοῦ Κε. καὶ ἡ ἀνήθου Κε. ὁμοίως. ἢ ἐρίων ῥυπαρῶν Κε. ἢ ἀρνόγλωσσον ἰσάτις καθ' αὑτὴν ἢ σὺν ἀλφίτοις. ἢ πευκεδάνου ῥίζα ξηρά.

Περὶ τῶν οὐλῆς δεομένων ἑλκῶν. με.

Ξηραίνοντες καὶ στύφοντες τὴν σάρκα τῶν οὐλῆς δεομένων ἑλκῶν εἰς τοσοῦτον, ὥστε μὴ μόνον διαφορῆσαι τὸ παρὰ φύσιν περιττόν, ἀλλὰ καὶ τοῦ κατὰ φύσιν ἅψασθαι τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἕλκους παραπλήσιον δέρματι κατασκευάσωμεν. καὶ εἰς οὐλὴν ἄξομεν τὸ ἕλκος. ἐπὶ πλεῖον δὲ εἰς τοῦτο, κηκὶς ὀμφακίτης καὶ τὰ τῆς ῥοιᾶς λέμματα. μετρίως ξηραίνοντα. καὶ ὅσα δὲ χωρὶς τοῦ στύφειν ἀδήκτως ξηραίνει, καὶ ταῦτα εἰς οὐλὴν ἄγει. οἷον σμύρνα λιθάργυρος. καὶ εἰ καυθείη ὄστρεον. ἐπιπαττόμενα δὲ ξηρά. καὶ ταῦτα πολλάκις ἐπούλωσε πίτυος φλοιὸς σὺν κηρωτῇ μυρσίνῃ. κισσοῦ τὸ ἄνθος μετὰ κηρωτῆς. κρίνου ῥίζα σὺν ῥοδίνῳ. πιτυΐνη ξηρά. κώνειος ὀπτή. λεπὶς χαλκοῦ. ἴσα ξηροῖς χρῶ. τοῦτο καὶ καταστέλλει. ἢ κισσήρει λεία μαγνῆτις καὶ διφρυγοῦς μίξας αὐτὰ ὀλίγον χρῶ. ἢ λιθαργύρου μο. διφρυγοῦς τὸ S. μετὰ κηρωτῆς ὡς σπλήνιον ἐπιτίθει. τὰ δὲ παλαιὰ ἀπουλοῖ ἰξὸς σὺν λιβανωτῷ. ἰὸς μετὰ διφρυγοῦς ἴσου. καὶ μετὰ κηρωτῆς μυρσίνης. ἢ κενταύρειον τὸ μικρὸν πρόσφατον καταπλαττόμενον. τὰ δ' ὑγρότερα κυπείρου ῥίζῃ καταπλάττε. πρὸς δὲ τὰ καθ' ἕδραν τε καὶ αἰδοῖον μάλιστα φλεγμαίνοντα ἀλόῃ χρῶ λείᾳ ξηρᾷ. ἢ δι' ὕδατος ἢ λεπίδα χαλκοῦ ἢ χρυσόκολλαν ἐν ἡλίῳ μετὰ κηροῦ μαλάξας ἐπιτίθει.

Ξηρὸν ἀπουλωτικόν.

Ὀστρέων ∠ ιβ. μάννης ∠ ς. καδμείας ∠ δ. ποιεῖ καὶ πρὸς νομάς. Ἄλλο. Ἀριστολοχίας ∠ ς. πίτυος φλοιοῦ ∠ ς. μάννης ∠ ς. κισσήρεως ∠ δ. κολοφωνίας ∠ δ. ἴρεως ∠ δ. Ἄλλο. Κέρατος ἐλαφείου Κε ∠ δ. πίτυος φλοιοῦ Γο. ς. ψιμυθίου Γο. δ. ἰοῦ ξυστοῦ Γο. ς. καδμείας ∠ ιη. Ἄλλο. Κυτίνων, χαλκάνθου ἀνὰ ∠ ις. λεπίδος χαλκοῦ, στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ ∠ η. κηκίδος ∠ α. Ἄλλο. Ψιμυθίου λιθαργύρου ἀνὰ Γο. η. σκωρίας μολύβδου, κηκίδος, σμύρνης ξηρᾶς ἀνὰ ∠ δ.

Κατουλωτικόν.

Σχιστῆς στυπτηρίας Γο. α. λειώσας βρέξον ἐν ὕδατι ξε. α. λυθείσης δὲ τῷ ὕδατι μοτοὺς βρέξας, καὶ ξηράνας αὐτοῖς χρῶ.

Ἔμπλαστρος ἀπουλωτικὴ τῶν ἁπλουστέρων.

Κηροῦ ∠ μ. λιθαργύρου ∠ λε. διφρυγοῦς ∠ η. μυρσίνου ἡμικοτύλιον. ποιεῖ δὲ πρὸς ταῦτα καὶ ἡ φοινικίνη. καὶ ἡ διὰ καδμείας. τό τε μυρσινάτον καὶ τὰ παραπλήσια. πρὸς δὲ τὰ δυσεπούλωτα· κηροῦ μυρσίνου ἀνὰ ∠ ς. καδμείας Γο. ς. μολύβδου λιβάνου ἀνὰ ∠ β. σχιστῆς στυπτηρίας χαλκοῦ Κε ἀνὰ Γο. α. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ β. ἐπίλυε παρὰ μέρος.

Χρονίοις καὶ δυσεπουλώτοις.

Καδμείας ∠ η. χρυσοκόλλης ∠ η. σχιστῆς ∠ η. ἰοῦ λεπίδος χαλκῆς ἀνὰ ∠ α. πιτυΐνης ∠ μ. κηροῦ ∠ ξ. μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν. Ἄλλο. Κηροῦ πιτυΐνης ἀνὰ Γο. ς. καδμείας Γο. ς. χαλκίτεως ὠμῆς Γο. γ. μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν. οἴνῳ λειοῦται ἡ καδμεία καὶ ἡ χαλκῖτις. ἐν τοῖς [illegible] χρῶ πλατύσματι. καὶ ἐπάνω μοτῷ καὶ σπόγγῳ δι' οἴνου. Ἄλλο. Χαλκοῦ Κε Γο. β. σχιστῆς στυπτηρίας Γο. β. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν ∠ β. κηροῦ Γο. ς. κολοφωνίας Γο. ς. μυρσίνου Γο. β. ὄξει λειοῦται τὰ ξηρὰ ἐν ἡλίῳ ἡμέρας κ. ὅταν δὲ μελιτῶδες γένηται ἐκτήξας καὶ ψύξας τὸν κηρὸν μίσγε μαλάσσων. ποιεῖ πρὸς ταῦτα καὶ τὸ διὰ κισσήρεως φάρμακον. ἥ τε ἶσις καὶ τὰ παραπλήσια.

Περὶ κακοήθων ἑλκῶν ἃ χειρώνια καὶ τηλέφια καλεῖται. μς.

Τὰ παλαιὰ καὶ δυσκατούλωτα τῶν ἑλκῶν οἱ μὲν χειρώνια προσηγόρευσαν, οἷα δὴ τοῦ Χείρωνος αὐτοῦ δεόμενα πρὸς ἴασιν. οἱ δὲ τηλέφια, διὰ τὸ τὸν Τήλεφον ἐν ἕλκει τοιούτῳ χρονίσαι. σκεπτέον τοίνυν μήποτε καὶ τὸ ὅλον σῶμα κακόχυμον ὑπάρχον τοιαύτας ἐπιρροίας ἐκπέμπει τῷ ἕλκει. καὶ τὸν πλεονάζοντα χυμὸν διὰ τῶν καταλλήλων κενωτέον φαρμάκων. εἰ δὲ καὶ κιρσοὺς ἤδη πέμπουσι τοῖς σκέλεσιν ἐν τούτοις τοῦ ἕλκους τυγχάνοντος. καὶ τοῦτον ἀποληπτέον ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται. ἢ διὰ φλεβοτομίας γοῦν αὐτοὺς κενωτέον συχνόν, ἀφαιροῦντας τοῦ αἵματος. κἄπειτα τοῖς τοπικοῖς χρηστέον βοηθήμασι τῆς ἀνασκευαστικῆς ἀδήκτως ὑπάρχουσι δυνάμεως. ἁπλᾶ μὲν οὖν τὰ διὰ κισσήρεώς τε καὶ διφρυγοῦς. καὶ λεπίδος. ἰοῦ τε καὶ τιτάνου μετρίως πλυθείσης. στυπτηρίαν σχιστὴν λείαν ἐπίπασσε. ὑσσώπου ∠ δ. σταφίδος ∠ δ. νίτρου ∠ β. προεπιχρίσας μέλιτι καταπλάσσε. λεπίδος χαλκῆς ∠ γ. στυπτηρίας ∠ β. μετὰ κηροῦ ∠ γ. μαλάξας ἐν ἡλίῳ ἐπιτίθει.

Σύνθετα δὲ ταῦτα. ἔμπλαστρος πρὸς χειρώνια.

Ψιμυθίου Γο. η. σχιστῆς στυπτηρίας Γο. β. λεπίδος χαλκῆς ∠ β. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν. λιβάνου. ἰοῦ ξυστοῦ. σιδίων ἀνὰ Γο. β. ἀσβέστου Γο. α. κηροῦ λι. α. μυρσίνης λι. α. S. τὰ ξηρὰ οἴνῳ λείου. ἐκτυλοῖ ἐν ἀρχῇ. καὶ ἀποτιθέμενον φυλάσσεται. ἤδη τέλει δὲ τὸ ἀπὸ χρήσεως ἀναμαλασσόμενον μυρσίνῳ κατουλοῖ. Ἄλλο. Λιθαργύρου λι. α. ἐλαίου λι. β. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης. ἀριστολοχίας. κηκίδος ὀμφακίτιδος ἀνὰ Γο. α. χαλβάνης. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. λιβανωτοῦ ἀνὰ Γο. β.

δύναται τὴν ἐργαζομένην αὐτούς. ἀναιρεῖ δὲ τοὺς σκώληκας. κοινῶς μὲν ἅπαντα πρὸς τοὺς ἐν ὠσὶ σκώληκας ἀντιγεγραμμένα. πρὸς δὲ τοὺς ἐν τοῖς ἕλκεσιν ἀρχιγένης φησί· ἀψίνθιον καὶ πόλιον ἴσα σὺν πάνυ ὑγρᾷ καταχρίε.

Περὶ ὑπερσαρκούντων ἑλκῶν. μγ΄.

Ἡ τῶν ὑπερσαρκούντων ἑλκῶν καθαίρεσις διὰ τῶν ἰσχυρῶς ξηραινόντων γίνεται φαρμάκων. οἷον ὑπὸ διφρυγὲς καταπλαττόμενον. καὶ λεπὶς χαλκοῦ. καὶ τὰ ὀστρακώδη πάντα καυθέντα. καὶ οἱ ἐχῖνοι καυθέντες ἀμφότεροι σὺν τῷ σώματι παντί. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μετρίως καθαίρει τε καὶ προστέλλεται τὰ ὑπερσαρκοῦντα. τὸ δὲ τῆς ἀσίας πέτρας ἄνθος ἰσχυρότερον. τούτου δὲ μᾶλλον στυπτηρία τε καὶ χρυσόκολλα καὶ χαλκῖτις καὶ μίσυ. καυθέντα δὲ ἀδηκτότερα. καὶ τοῦ χαλκοῦ τὸ ἄνθος ὁμοίως. ὁ δὲ ἰὸς πάντων ἰσχυρότερος. ἅλες δὲ καυθέντες τὰς πλαδαρὰς τῶν σαρκῶν ὑποκατατήκουσιν. ὁμοίως καὶ μάστιλοι τε. ἐκ ῥάκους ἐν ἅλμῃ δριμυτέρᾳ βρεχθέντες καὶ ξηρανθέντες πεποιημένοι. καὶ ἐπιτιθέμενοι τὰ μέτρια τῶν ὑπερσαρκωμάτων ὑπεκτήκει. ὁ δὲ ἰὸς μετὰ λεπίδος χαλκοῦ τῶν ἰσχυρῶς ἐστὶ καταστελλόντων. σὺν ὕδατι ὅτε ῥοδίᾳ καλουμένῃ ξηρᾷ. καὶ τὸ ψαρὸν ἔτι τε τὸ ξανθὸν ἀδήκτως καταστέλλει. τὰς δὲ μεγίστας ὑπερσαρκώσεις ἄχρι βάθους ἐσχαροῦσιν. οἵ τε φαυσιανοὶ τροχίσκοι λεῖοι ἐπιπαττόμενοι. καὶ τὸ ὀλιγοχροῦς ξηρίον. τὸ δὲ λαμβάνον ἀσβέστου. λεπίδος χαλκοῦ. καὶ μόνος ἴσα ποιεῖ. καὶ πρὸς τὰ ὑπεραυξόμενα. καὶ μύκησιν ὅμοια ἀσήπτως καθαίρει τε μετὰ μέλιτος καὶ πληροῖ μετὰ κηρωτῆς.

Ξηρίον καταστέλλον.

Λιθαργύρου χαλκίτεως. ἰοῦ μολυβδαίνης ἴσα. Ἄλλο. Καταστέλλον ἰσχυρῶς ἀδήκτως. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς νομὰς καὶ μάλιστα ἐπουλίδας. λευκαίνει δὲ καὶ τοὺς ὀδόντας. Ἀσβέστου λι. α΄. ἀρσενικοῦ γο. ϛ΄. λειώσας τὸ ἀρσενικὸν ξηρὸν μεθ' ὕδατος. ἐπίβαλλε τὴν ἄσβεστον πλυθεῖσαν ὥσπερ κατὰ μίαν. καὶ ξίφει ξήραινε καὶ χρῶ. καὶ τῶν τροχίσκων δὲ ὅ τε παντόλμεως. καὶ ὅσοι πρὸς πολύποδας εἰσὶν ἀναγεγραμμένοι καλῶς ἕλκη καταστέλλουσιν. αἱ δὲ χλωραὶ τῶν ἐμπλάστρων. καὶ μάλιστα ἡ διὰ τῶν καππαδοκικῶν ἁλῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἶσις ἄκρατος ὑπερσαρκοῦν κωλύουσι τὰ ἕλκη.

Περὶ νομῶν καὶ σηπεδόνων καὶ φαγεδαίνης. μδ΄.

Καταντλήμασι μὲν χρηστέον ἐπὶ τῶν νεμομένων τε καὶ σηπομένων ἑλκῶν. δι' ὄξους τε, καὶ ὀξυκράτου ἢ οἴνου στύφοντος, ἢ ψυχροῦ ὕδατος. ἢ θαλάττης. ἢ ἀφεψήματος φακῆς. σιδίων. βαλαυστίων. σχίνου. μύρτων. ἀκάνθης αἰγυπτίας ἤ τινος τῶν στυφόντων τε καὶ ξηραινόντων. καταπλαστέον τε τούτοις αὐτοῖς τοῖς δι' ὀροβίνου ἀλεύρου. καὶ στυπτηρίας ὑγρᾶς. ἄρτου τε σεμιδαλίτου τῷ οἴνῳ. κωβίου παλαιοῦ. ἢ ἄλλου ταριχηροῦ παλαιοῦ ξηροῦ ἀπλύτου. τερεβινθίνης ὑγρᾶς ἴσα σταθμῷ λειώσας ἐπιτίθει. ἢ ἀριστολοχίας. καὶ κηκίδων φύλλων χυλὸν τὸ ἴσον. ἰοῦ τὸ ἥμισυ δι' ὕδατος μέλιτος πάχος καταχρίε. ἐὰν δὲ μὴ ἀφίστηται ἡ ἐσχάρα, ἐλατηρίου τὸ ἴσον τῷ ἰῷ προσμίσγε. ἐπὶ δὲ τῶν σηπεδονωδῶν ποιεῖ στυπτηρία λεία ἐπιπασσομένη. καὶ ἐπανωτίλμα ξηρόν. ἢ ἀριστολοχία στρογγύλη. ἢ κηκῖδες ἴσα μετ' ἐλαίου περίχριε. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζα. ἢ κράμβης, ἢ σεύτλου. ἢ λαπάθου φύλλων ἐν δίσαις θερμασθέντα, ἔγχρισον. ὅταν δὲ μαλακωθέντα σὺν ἀλιφίψας ἐπίθες, αὐτόνως ἀσήπτως καθαίρει. ἢ βαλλίαν ἐν οἴνῳ ἑφθὴν μετὰ μέλιτος κατάπλασσε. ἢ χαλκίτην κατάπλασσε. ἢ σελίνου σπέρμα λεῖον. ἢ λινόσπερμα λεῖον μετὰ χαλκάνθου ἐπιτίθει. ἢ θύμον καὶ σταφίδα καὶ σύκοις ἑφθοῖς κατάπλασσε. ἢ συκῆς φύλλοις λείοις μετὰ μέλιτος. ἢ νίτρον καὶ κύμινον καὶ ἄλευρον μετὰ μέλιτος. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζα. ἢ σκίλλη ἑφθὴ μετὰ μέλιτος. ἢ σώρεως ∠ ιβ΄. χαλκίτεως ∠ η΄. μίσυος ∠ δ΄. σὺν ὄξει δριμυτάτῳ ἐν μικρῷ τυλίῳ λείανε μέχρις ἂν ξηρανθῇ καὶ ἀναλάμενος χρῶ μήλην βάπτων. καὶ ἐπικυλίων τῷ ἕλκει. καὶ ἐπάνω διπλοῦν ὀθόνιον ἐξ οἰνελαίου ἐπιτίθει. ἐὰν δὲ φλεγμαίνῃ, ὑοσκυάμου μετὰ ἀλφίτου ἢ κράμβην μετὰ μέλιτος κατάπλασσε.

Πρὸς σηπεδόνας τὰς ἐν παντὶ τόπῳ καὶ νομάς.

Ἀσβέστου χαλκίτεως ἀνὰ ∠ β΄. ἀρσενικοῦ ∠ α΄. ἐξήρ καὶ πρὸς τὰ ἐν τοῖς δακτύλοις πτερύγια. καὶ πρὸς φαγεδαίνας. καὶ πρὸς ἄνθρακας χρηστέον ἐν τοῖς αἰδοίοις μετὰ μέλιτος. ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ξηρῷ. ἄνωθεν. ἀπλώνιον. ῥητίνης ἐπιτιθείς.

Πρὸς νομὰς πάσας καὶ τὰς ἐν στόματι καὶ πρὸς αἱμορραγίας. καὶ ὑπερσαρκοῦντα καταστέλλον πάγχρηστον ξηρίον.

Χαλκίτεως μίσυος ὠμῶν ἀνὰ ∠ κ΄. λεπίδος σιδήρου ∠ ϛ΄. κηκῖδος ὀμφακίτιδος ∠ η΄.

Πρὸς νομὰς καὶ σηπεδόνας.

Ἁλῶν ∠ ιβ΄. στυπτηρίας ὑγρᾶς δή ποτε κε ∠ α΄. λεπίδος κασσιτήρεως κε ἴσα. ποιεῖ καὶ ἰὸς ξυστὸς μετὰ μίσυος κε ἀναληφθέντα πίττῃ ὑγρᾷ. καὶ λεπὶς σιδήρου σὺν ἐλαίῳ. Πρὸς νομὰς αἰδοίου.

Ταὐτά τε καὶ τὸ λεγόμενον ἁρμόσει μελιτήριον. τό τε δι' ὄξους μυρσίνης καὶ τὸ διὰ χάρτου ξηρὸν καὶ πρὸς πάσας νομάς. καὶ τὸ δι' ὀξυμέλιτος κεράμιον. ὅ τε τοῦ Ἄνδρωνος τροχίσκος. καὶ οἱ παραπλήσιοι. τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα, καὶ πρὸς φαγεδαίνας ἁρμόζει. καὶ γὰρ καὶ ἡ φαγέδαινα ἕλκος ἐστὶ νομῶδες ἀναβιβρωσκόμενον.

Πρὸς τὰ

φελῆ σμύρνας ξηρᾶς ἐπιπάσσειν καὶ μὴ βρέχειν ταχέως γὰρ συνάγει. ἢ ἀλόην ξηρὰν ἢ ἀριστολοχίαν τρίψας. καὶ μέλιτι ἐν οἴνῳ συνεψήσας ἕως συμμέτρου πάχους εἰς μοτὸν ἐπιχρίων ἐπιτίθει. τῶν δὲ συνθέτων κολλητικῶν· αἵ τε βάρβαροί εἰσι. καὶ ἡ χρυσῆ καὶ ἡ Νικολάου. δι' ἰτεῶν τε καὶ διὰ δικτάμνου. καὶ ταύτας ἕτεραι παραπλήσιαι τὰ μεγάλα μάλιστα τραύματα κολλᾶν δυνάμεναι.

Πρὸς τὰ ὑπερσαρκοῦντα καὶ φλεγμαίνοντα ἕλκη. λη.

Πρὸς δὲ τὰ ὑπερσαρκοῦντα καὶ φλεγμαίνοντα τραύματα χρεία τῶν ξηραντικῶν τε καὶ ἀφλεγμάντων φαρμάκων. ὑγρῶν μὲν οὖν κάλλιστόν ἐστιν οἶνος. ποιεῖ δὲ καὶ ὀξύκρατον. εἰ δὲ καὶ σὺν ῥύπῳ φλεγμαίνοι· καὶ μελίκρατον ἢ ὀξυκρὰς. τῶν δὲ ξηρῶν φαρμάκων κοινῶς μὲν ἁρμόσει τὰ πρὸς φλεγμονὰς εἰρημένα. πλὴν τῶν ἐλαιωδῶν καὶ δριμέων. ἰδίως δὲ ἔστι· ῥοιὰς γλυκείας ἑψήσας ἐν οἴνῳ. καὶ τρίψας, κατάπλασσε. θαυμαστὸν ἐστὶ καὶ πολύχρηστον. πρός τε γὰρ τὰ ἐν κεφαλῇ ἕλκη ποιεῖ καὶ τὰ ἐν αἰδοίοις. καὶ πρὸς τὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι ὑπερσαρκοῦντα. καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονάς. εἰ δὲ καὶ ἐρυσίπελας, ἤ τι τοιοῦτον τοῖς ἕλκεσι προσγένοιτο. τοῖς πρὸς ἐκεῖνα χρηστέον, ἀναγεγραμμένοις βοηθήμασι.

Πρὸς ἄπεπτα καὶ ἀνίκμωτα ἕλκη. λθ.

Τὰ μὲν πρόσφατα καὶ διὰ τὸ ἔτι φλεγμαίνειν ἀνίκμωτα τυγχάνει. ἀνίκμωτα τῶν ἑλκῶν συμπέττει τε καὶ πυοποιεῖ. ἁπλᾶ μὲν ὕδωρ εὔκρατον καταντλούμενον. πύρινον ἄλευρον. ἢ χόνδρος ἢ ἄρτος ἢ κόλλαι εἰς τὰ βιβλία μετὰ τερεβινθίνης καταπλασσόμενα. κηρός. κρόκος. λιβανωτός. πίσσα. ῥόδινον. στέαρ χοίρειόν τε καὶ μόσχειον. σύνθετον δὲ τὸ τετραφάρμακον ἔμμοτον ἀνθινὸν ῥοδίνῳ. τὰ δὲ παλαιὰ καὶ τυλώδη συμπέττει. ἁπλᾶ μὲν σταφὶς β στύραξ. χαλβάνη. σμύρνα. λάδανον. πίσσα. ῥητίνη. βούτυρον. μαστίχη αἰγυπτία. ὕσσωπον. σύνθετα δέ, ἥ τε διὰ τοῦ κυκνείου ἄκηρος Γαληνοῦ. ἔμμοτος ἀναλυθεῖσα δι' ἐλαίου παλαιοῦ ἢ κικίνου. ἥ τε δίχρωμος, ὁμοίως καὶ τὸ βασιλικόν. καὶ αἱ παραπλήσιοι.

Περὶ τῶν κοίλων ἑλκῶν. μ.

Τὸ κοῖλον ἕλκος τῆς ἐλλειπούσης σαρκὸς ἀπαιτεῖ τὴν ἀναπλήρωσιν. ὕλη δὲ ταύτης, αἷμα σύμμετρόν τε καὶ χρηστόν ἐστιν. οὐκοῦν τὴν μὲν συμμετρίαν αὐτοῦ διὰ τῆς αὐτάρκους τροφῆς χρησόμεθα τὴν εὐκρασίαν δέ, διά τε τῆς αὐτῆς τῆς τροφῆς εὐχυμίας καὶ τῆς εὐκρασίας τοῦ μορίου, ἐν ᾧ τὸ ἕλκος ἐστίν. ἐπὶ δὲ τοῦ γεννωμένου περιττώματος, τὸ μὲν λεπτὸν ὑγρότερον τὸ ἕλκος ἀποτελεῖ. τὸ δέ, παχύτερον περιπηγνύμενον αὐτῷ ῥύπος γίνεται, διὸ ἔστι φαρμάκων δεῖται τῶν μετρίως ξηραινόντων τε καὶ ῥυπτόντων. τοιαῦτα δ' ἐστὶ λιβανωτός. καὶ κρίθινον ἄλευρον. καὶ κυάμινον. καὶ ὀρόβινον. καὶ ἶρις. καὶ ἀριστολοχία. καὶ καδμεία. καὶ πάναξ. καὶ πομφόλυξ. ὅταν δὲ μηδὲν ὠφελῇ τὸ προσαγόμενον σαρκωτικὸν φάρμακον. οὕτω πως ἐπ' ἄλλο μεταβαίνειν. ἀλλ' εἰ μὲν πλείων ὁ ῥύπος φαίνοιτο καὶ ὑγρότερον τὸ ἕλκος. εἰδέναι προσήκει ὡς ἐνδεέστερον ἐξήρανε τὸ φάρμακον καὶ ἐπιτείνειν αὐτὸ μέλιτος μίξει. εἰ δὲ καθαρὸν καὶ μᾶλλον ἄικμον, ἀραιοῦν πλέον ὑπὲρ ἐχρῆν, ἐξήρανε. καὶ χρὴ δι' ἐλαίου πλείονος ἀνιέντα. κηρωτὴν προσφέρειν. συμβαίνει δ' ἐνίοτε τοῦ φαρμάκου τυγχάνοντος ἰσχυροτέρου συντήκεσθαι τῆς σαρκὸς ὡς ὕπαρον καὶ ὑγρὸν φαίνεσθαι τὸ ἕλκος, παραπλησίως τοῖς ἐνδεέστερον ξηρανθεῖσιν. ἀλλὰ ἔστι κοιλότερόν τε συντηκόμενον γίνεται καὶ ὀχθῶδες, τοῖς χείλεσιν. ἐρυθρόν τε ἔτι καὶ φλεγμονῶδες ἔχον. πολλάκις δὲ καὶ δάκνεται σαφῶς ὁ πάσχων. τὸ δὲ ἕτερον ἀπὸ τοῦ ἔλαττον ξηραινόντων. οὐδὲν τούτων ἔχει παρακολουθοῦν. σαρκοῖ τοίνυν ξύλων καὶ μάλιστα ὅσα μετέχει μετρίας στύψεως τε καὶ ῥύψεως, ὥσπερ καὶ ἡ πτελαία καθαίρει καὶ ἀναπληροῖ τὰ καθαρὰ τῶν ἑλκῶν. ἢ ἀνημμέναι προστιθέμεναι. πίτυος φλοιὸν ἀποξύσας καὶ τρίψας μετὰ κηρωτῆς εἰς μοτοὺς ἐγχρίων ἔνθει τῶν κοίλων ἑλκῶν. καὶ μάλιστα τῶν προσφάτων ἐπιτίθει. πληροῖ γὰρ αὐτά. σύνθετα δὲ καθαρῶν μὲν ὄντων τῶν ἑλκῶν. τό τε διὰ τῶν ὀστρέων ἐστὶ καὶ τὸ μανὲ θονος διὰ σφέκλης. καὶ τὸ διὰ τῆς ἅλμης. καὶ ἡ μελιτηρὰ προσαγορευομένη ξηρίον. καὶ τὸ λαμψακηνὸν ἀμύλου. μάννης. ἅλικος, ὀρόβου, ἴσα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ διὰ λιβάνου. καὶ τὸ ἀφροδισιακόν. ῥυπαρωτέρων δὲ ὄντων ὡς τά τε κεφαλικὰ προσαγορευόμενα ξηρία. ἔμμοτα δὲ φάρμακα ἥ τε σοφὸς ἐστὶ καλουμένη. καὶ ἡ Ἶσις καὶ ἡ Ἀθηνᾶ. καὶ ἡ διὰ τῶν δακτυλίδων. ἔτι καὶ τὸ λεγόμενον ἰταλικὸν καὶ ὅσα διὰ πείρας.

Ἀνακαθαρτικὰ ῥυπαρῶν ἑλκῶν. μα.

Τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν εἴτε κοῖλα εἶεν εἴτε ἰσόπεδα καλῶς ἀνακαθαίρει ἀριστολοχία σὺν μέλιτι. τερεβινθίνη. μετὰ ἴσου ῥοδίνου καὶ μέλιτος. ἢ ἄστι ῥοδίνου. βούτυρον. ἶρις ἰλλυρικὴ μετὰ μέλιτος. ἐλαῖαι κολυμβάδες καταπλασθεῖσαι πρὸς δὲ τὰ νευρώδη τερμινθίνη σὺν βουτύρῳ τακεῖσα. τοῖς δὲ ἄγαν ῥυπαροῖς καὶ νομώδεσι ποιεῖ πράσιον μετὰ μέλιτος. ἔστι καὶ ἐσχάρας ἐκβάλλει. σύνθετα δὲ τά τε ἀμόργης ἑφθῆς μέλιτος ἀπηφρισμένου. συμπτύξεις φοίνικος ἴσα. Ἄλλο. Σαρκοπιάδος τῆς καὶ ζιδέρχεος ξηρᾶς ἴρεως ἰλλυρικῆς. πρασίου ξηροῦ. ἀριστολοχίας, ἀνὰ ∠ η'. ὀροβίνου ἀλεύρου ∠ ι'. ξηρῷ χρῶ. καὶ μετὰ μέλιτος. ἔτι δὲ πρὸς τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν ἥ τε αἰγυπτία ποιεῖ. καὶ αἱ δι' ἁλῶν κηρωταὶ συντεθεῖσαι ἥ τε ἰνδική. καὶ ἡ ἀθηνᾶ. καὶ αἱ χλωραὶ αἱ ἐμπλαστροι. καὶ ἡ διακαστορίου καὶ τὰ δι' ἐρεβίνθων ξηρά. καὶ ὁ μελάγχλωρος τροχίσκος. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κεραυνός.

Πρὸς σκώληκας ἐν ἑλκῶν. μβ.

Πρὸς τοὺς ἐν ἕλκεσι γινομένους σκώληκας. τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶ παῦσαι τὴν ὑγρότητα καὶ τὴν σηπε-

Περὶ στεατωμάτων καὶ ἀθερωμάτων καὶ μελικηρίδων. λδ.

Τοῦ γένους τῶν ἀποστημάτων ὡς ἐν ἐκείνοις ἐλέγομεν ὑπάρχοντα καὶ ταύτας προσηγορίας ἕκαστον αὐτῶν ἰδίας τετύχηκεν ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος τῶν περιεχομένων οὐσιῶν κατὰ τοὺς ὄγκους. ἔστι δὲ αὐτῶν ἡ μέν τις, οἷόν περ τὸ στέαρ· ἡ δὲ οἷον μέλι· καί τις ἀθήρᾳ παραπλήσιος. οἱ σκοποὶ δὲ τῆς θεραπείας κοινοὶ διαφορῆσαι τὸ περιεχόμενον ἢ σῆψαι πᾶν ἢ ἐκτεμεῖν. ἔνιοι μὲν οὖν ὄγκοι τοῖς τρισὶν ὑποπίπτουσι σκοποῖς. οἱ μὲν λεπτότερον ὑγρὸν ἔχουσιν ὡς μελικηρίς. ἔνιοι δὲ τοῖς δύο μόνοις, ὥσπερ τὸ ἀθέρωμα· καὶ γὰρ καὶ ἐκτέμνειν οἷόν τε καὶ σῆψαι ἐστί. τὸ δὲ στεάτωμα διὰ τῆς χειρουργίας μόνης θεραπεύεται· μήτε σαπῆναι μήτε διαφορηθῆναι δυνάμενον. ἑκάστου δὲ τούτων τὴν διάγνωσιν ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εὑρήσεις. τῶν μὲν οὖν διαφορούντων τὴν ὕλην, ἐν τοῖς περὶ χοιράδων εὑρήσεις. ἰδίως δὲ μελικηρίδας διαφορεῖ ταῦτα· σταφίδας ἀφαιρεθέντων τῶν γιγάρτων η΄· λεπίδος ∠ · γ· προπυριῶν ἐπιτίθει.

Ἄλλο. λαδάνου· βδελλίου· χαλβάνης· ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος· προπόλεως· τερμινθίνης ἴσα ὁλμοκοπεῖται. ποιεῖ καὶ χοιράσι· παρωτίσι· δοθιῆσι· φύμασιν. ὁ δὲ Ἀρχιγένης πρὸς μελικηρίδας φησὶν ἀφρόνιτρον καὶ ἐλλεβόρου τὸ διπλοῦν μετὰ κηρωτῆς σκληρᾶς ἐπιτίθει· τοῖς δὲ σηπτοῖς, οὐχ οἷόν τε χρήσασθαι περικειμένου τοῦ δέρματος. δεῖ οὖν τούτου πρότερον τὰς μελικηρίδας τε καὶ τὰ ἀθερώματα ἢ καὶ χοιράδας γυμνοῦν διὰ τῶν καυστικῶν φαρμάκων· ὧν ἁπλούστερον μέν ἐστι τὸ λαμβάνον ἀσβέστου καὶ σάπωνος· καὶ στακτῆς κονίας. ποικιλώτερον δὲ καὶ φυλάττεσθαι δυνάμενον, ἀπόθεσις ἐστί. ἀσβέστου ∠ · δ· σφέκλης ἤτοι τῆς τρυγὸς οἴνου καὶ νίτρου ὑγροῦ ὀπτοῦ ἀνὰ ∠ · ϛ· μέλιτος ∠ · α· λειώσας ἐν στακτῇ κονίᾳ· ποιήσας δὲ πάχος μέλιτος ὑγροτέρου, ζέσον δὶς ὥστε πως συστῆναι· καὶ ἀπόθου ἐν μολιβδίνῃ πυξίδι παραστάζων τῆς κονίας· ὅπως μὴ ταχέως ξηρανθῇ. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀκροχορδόνας μυρμηκίας, πτερύγια· ἥλους· τύλους· ἐλαίας ὑπερεχούσας. ἡ σφέκλα μὴ παλαιοτέρα δύο μηνῶν ἔστω· ἐπίχριε τὸ δέρμα. καὶ ὅταν ἄρξηται ξηραίνεσθαι· ἀποπλύνας σπόγγῳ αὖθις ἐπίχριε. καὶ ὅταν μελανθῇ τὸ δέρμα πάλιν ἀποπλύνας, τοῖς ἐσχαρωτικοῖς. ἐκπεσούσης δὲ τῆς ἐσχάρας τὰ σηπτὰ παραλαμβανέσθω. σηπτὴ ἱκανῶς ἄδηκτος. λεπίδος χαλκοῦ ∠ · δ· σανδαράχης ∠ · β· ἐλλεβόρου μέλανος ∠ · β· μετὰ ῥοδίνου χρῶ. Ἄλλη. λεπίδος· σανδαράχης· κνίδης σπέρματος πεφωσμένου ἴσα μετὰ ῥοδίνου χρῶ. Ἄλλο. ἐχίνων καὶ σηπίας ὀστράκου· ἀρσενικοῦ ἴσα μετὰ ῥοδίνου. τὰ δὲ κύκλῳ πάντα προκατάχριε ψιμυθίῳ μετ᾽ ἐλαίου. ἀγαθὴ καὶ ἡ δι᾽ ἀσβέστου ἀσκευάστου μ· β· χαλκίτεως μ· α· ἀρσενικοῦ μ· α.

Περὶ κηρίων. λε.

Τὸ κηρίον ὄγκος ἐστὶν ἐπὶ τοῦ δέρματος ἔχον κατατρήσεις· δι᾽ ὧν μελιτῶδες ὑγρὸν ἐκκρίνεται. ἐπιθετέον οὖν αὐτῷ σταφίδας μετὰ πηγάνου ἢ συκῆς τὰ ἁπαλώτατα φύλλα μετὰ μέλιτος ἢ κάρδαμον μετὰ λινοσπέρμου σὺν μέλιτι· ἢ σικύου ἢ μόρου ῥίζαν μετὰ μέλιτος. ἢ θεῖον ἄπυρον μετὰ κηρωτῆς ἢ τερεβινθίνης. ποικιλωτέραν δὲ τὴν περὶ τῶν κηρίων ποιήσεις θεραπείαν· τὰ ἐν τῷ περὶ ἀχώρων κατὰ τὸ τρίτον βιβλίον εἰρημένα μεταφέρων ἐνταῦθα.

Περὶ ἁπλοῦ ἕλκους. λϛ.

Ἐπειδὴ τὸ ἁπλοῦν ἕλκος διαίρεσίς ἐστι μόνον· εἴ τις συνάγοι τὰ διαιρεθέντα δεσμὸν ἐν κύκλῳ περιθείς, συμφυήσεται, τὰ διεστῶτα μόρια χωρὶς ἑτέρας τινὸς πραγματείας. δεῖ δὲ ὅταν μὲν καθέτων τῶν χειλῶν ἐκτεταμμένων ᾖ τὸ ἕλκος εἰς τὸ πλάγιον, ἐκεῖθεν τὴν ἀρχὴν ποιεῖσθαι τῆς ἐπιδέσεως καὶ περιτρέπειν εἰς τἀναντία. κατ᾽ ἀμφοτέρας δὲ οὔσης τῆς ἐκτροπῆς τὴν ἀπὸ δυοῖν ἀρχῶν παραλαμβάνειν ἐπίδεσιν καὶ προσάγειν οὕτω τὰ χείλη μηδενὸς γε μεταξὺ τῶν χειλῶν παρεμπεσόντος οἷον θριχὸς ἢ ψάμμου ἢ ἐλαίου ἢ ῥύπου ἢ τινος τοιούτου. πάντως συμφυήσεται τὸ ἕλκος. μεγάλου δὲ ὄντος τοῦ ἕλκους ὡς μὴ δύνασθαι τὰ κεχωρισμένα δι᾽ ὅλου συναχθῆναι διὰ τῆς εἰρημένης ἐπιδέσεως. ῥαφαῖς πρότερον αὐτὰ συνακτέον· εἶθ᾽ οὕτως ἐπιδήσαντα· τοῖς κολλητικοῖς λεγομένοις χρηστέον βοηθήμασι ξηραίνειν τε καὶ δαπανᾶν τὴν ἠθροισμένην ὑγρότητα καὶ ἑτέραν ἐπιρρεῖν κωλῦσαι δυναμένοις.

Ὅσα κολλᾷ ἕλκη δύναται. λζ.

Δρυὸς φύλλα καταπλασσόμενα· καὶ ἰτέας καὶ κράμβης χαμαιλαίας τε ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ φλοιὸς καὶ ὁ χυλὸς αὐστηροτέρας, ἀρνογλώσσου· πάντες ὀξυκράτου ἢ οἴνῳ βρεχθέντα, καὶ ἐν κύκλῳ περιειλουμένη. τὰ δὲ πρόσφατα κολλᾷ. πίτυος καὶ πεύκης τὰ φύλλα. καὶ ὁ φλοιὸς πρόσφατος ὡς ἐπίδεσμος περιειλούμενος μεθ᾽ ὕδατος ἢ ὀξυκράτου ἢ οἴνου. τυρὸς πρόσφατος λειωθείς. ἔξωθεν δὲ ἐπιτιθέναι φύλλα λαπάθου. ἢ ἀμπέλου. ἢ τεύτλου. ἢ θριδακίνης· ὁ δὲ ὀξυγαλάκτινος τυρός, καὶ τὰ μέζονα τραύματα ἀγκτῆρες καὶ ἀναστέλλουσι τὸ ῥεῦμα. ἵππουρις καταπλασσομένη κἂν νεῦρα διατετμημένα τύχοι. ἴσατις ἥμερος ἐπὶ τῶν σκληρῶν σωμάτων, κἂν ἐν ταῖς τῶν μυῶν ἢ κεφαλαῖς. κυπαρίσσου τὰ φύλλα. καὶ οἱ βλαστοὶ· καὶ τὰ νέα τῶν σφαιρίων. καὶ μαλακῇ ἐπὶ τῶν σκληρῶν σωμάτων. μιγνύναι δὲ χρὴ λελειωμένην ἄχνην ἀλεύρου, λαμβάνοντα πλεονάζοντος. μύλη σμύρναν σὺν ὕδατι καταχρισθεῖσα, ἢ λιβανωτὸς γῆς ἔντερα καὶ νεύρων διακοπὰς κολλᾷ. πενταφύλλου φύλλα μετὰ μέλιτος. σκόρδα καιόμενα καταπλασσόμενα. πρὸς δὲ τὰ πρεσβυτικὰ ἕλκη αἰγίπαλιν ποιεῖ μετὰ κηρωτῆς· κόγχαι καυθεῖσαι. καὶ ψιμύθιον δὲ μετὰ κηρωτῆς σμύρνης διπλασίονος. πρὸς δὲ τὰ ἐν κεφαλῇ

καὶ παρηγορίας μόνης δεῖται ἄχρι ἀνωδυνίας. κολληθῆναι γὰρ αὐτὰς οὐ δυνατόν. ἀριστολοχίας τοίνυν στρογγύλη ῥήγμασι καὶ σπάσμασιν εἴπερ τι ἄλλο ἐπιτήδειον. ὁμοίως κενταυρείου τοῦ μεγάλου ἡ ῥίζα καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς, ἶρις, κόστος, βδέλλιον σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενα.

Περὶ σκίρρων. λβ΄.

Ὁ μὲν ἀκριβὴς σκίρρος, ὄγκος ἐστὶν παρὰ φύσιν ἀναίσθητός τε καὶ σκληρός. ὁ δὲ οὐκ ἀκριβής, δυσαίσθητος. καὶ ὁ μὲν ἀναίσθητος, ἀνίατος. ὁ δὲ δυσαίσθητος, οὐκ ἀνίατος μὲν, οὐ μὴν εὐίατος. γίνεται γὰρ ἀπὸ γλίσχρου καὶ παχέος χυμοῦ δυσλύτως ἐμπλαττομένου τοῖς σκιρρουμένοις μορίοις. ἐνίοτε μὲν οὖν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς συνίσταταί τε καὶ αὔξεται. τὰ πολλὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἰατρῶν κατασκευάζεται. ψυξάντων τε καὶ στυψάντων σφοδρῶς ἐρυσιπέλατά τε καὶ φλεγμονάς. ἐὰν μὲν οὖν τις τὰ ἰσχυρῶς διαφοροῦντα τοῖς σκιρρουμένοις σώμασι προσφέρει φάρμακα, καὶ σαφῆ μείωσιν ἐργασάμενος τοῦ σκίρρου χρόνῳ βραχεῖ, τὸ λοιπὸν τοῦ πάθους λείψανον ἀνίατον ἐργάσηται. τῆς μὲν λεπτοτέρας ὑγρότητος διαφορηθείσης, τῆς δὲ λοιπῆς ἀποξηρανθείσης καὶ διὰ λιθώδους γενομένης. χρὴ τοίνυν τὸ διαφορητικὸν φάρμακον ἔχειν τι καὶ μαλακτικὸν ἄνευ τοῦ θερμαίνειν τε καὶ ξηραίνειν ἰσχυρῶς. τοιοῦτοι δέ εἰσι μυελοί τε σύμπαντες καὶ μᾶλλον ὁ ἐλάφειός τε καὶ μόσχειος. στεάτων δὲ τό, τε λεόντειον. καὶ τὸ τῆς παρδάλεως καὶ τὸ τῶν ἄρκτων εἶτα τῶν ταύρων. ἐν δὲ τοῖς ὀρνέοις τό τε χήνειον καὶ τὸ τῆς ἀλεκτορίδος. καὶ φασιανικόν. ξηρότερόν τε τὸ τῶν αἰγῶν τε καὶ τῶν τράγων. ἔτι τε πρὸς τούτοις. ἀμμωνιακὸν θυμίαμα. καὶ βδέλλιον, μάλιστα τὸ σκυθικόν. καὶ στύραξ ὁ ὑγρότερός τε καὶ λιπαρός. καὶ ἡ αἰγυπτία μαστίχη. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων μορίων σκιρρωθέντων. ἑκάστοτε τούτων κατ᾽ ἰδίαν χρηστέον. καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν συντιθεμένοις φαρμάκοις. ἐπὶ δὲ τῶν τενόντων τε καὶ συνδέσμων. ὄξει δριμυτάτῳ δεῖ σβεννύειν προπυρωθέντα λίθον. εἰ μὲν οἷόν τε τὸν πυρίτην. εἰ δὲ μή, τὸν γοῦν μυλίτην. ἐφ᾽ οὗ τὸ πεπονθὸς μόριον χρὴ διακινεῖν, ὅπως τὸν ἀναφερόμενον ἀτμὸν δέχοιτο. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν τὸ μαλακτικὸν ἐπιτιθέναι φάρμακον. ἐλαίῳ τε μὴν λεπτομερεῖ ἀπ᾽ ἀρχῆς, οὐχ ὕδατι τὸ μόριον ἀπαντλεῖν ἄχρι παντὸς ἑκάστης ἡμέρας ἐναφεψοντας ἐνίοτε τῷ ἐλαίῳ καὶ τῆς ἀλθαίας τὴν ῥίζαν ἢ τοῦ ἀγρίου σικύου. λουτροῦ δὲ τὸ παράπαν ἀφεκτέον αὐτόν. ἤγουν τοῦ συχνοῦ. μετέπειτα δὲ τοῦ σκίρρου μαλαχθέντος. ἀμμωνιακὸν τὸ λιπαρώτατον διείς τις ὄξει δριμυτάτῳ καταχρίομεν τὸ μόριον, ἄχρι συχνῶν ἡμερῶν. μεθ᾽ ἃς πάλιν τῷ μαλακτικῷ χρηστέον. προσειληφότι χαλβάνης τε καὶ ὀποπάνακος τῶν λιπαρωτάτων. τοιαῦτα δέ εἰσι μάλιστα τὸ διὰ πιτυΐνης. καὶ τὸ ἀμυθάωνος. καὶ τὰ πρὸς χοιράδας ἀναγραφησόμενα φάρμακα.

Περὶ χοιράδων. λγ΄.

Αἱ χοιράδες ἀδένες εἰσὶν ἐσκιρρωμένοι κατά τε τὸν τράχηλον. καὶ μασχάλας. καὶ βουβῶνας μάλιστα συνιστάμεναι. κοινῶς μὲν οὖν τῇ τῶν σκίρρων εἰρημένῃ νῦν ὑπάγονται θεραπείᾳ. ἰδίως δὲ θέρμων πικρῶν ἄλευρον δι᾽ ὀξυμέλιτος ἑψῶν καταπλάσσε ταῦτα. καὶ πρὸς τὰ φύματα. ἡ βοεία κόπρος σὺν ὄξει ἑψομένη καταπλασσε. ταῦτα καὶ τοὺς σκιρρώδεις ὄγκους ἅπαντας διαφορεῖ. καλῶς δὲ διαφορεῖ χοιράδας, ἄσβεστος μέλιτι ἢ γλοιῷ ἀναληφθεῖσα ἢ ἐλαίῳ. ἢ στέατι χοιρείῳ. ἢ ἀσβέστου καὶ νίτρου ἴσα καρδάμου. καὶ τέλεως τε ξηροπλοῦν σὺν μέλιτι ὡς μάλαγμα ἐπιτίθει ταῖς σκληρὰς διαφορεῖ ταῖς μετὰ βεβλημένας. ῥήσσει. ἐρινὸν ἄλευρον μετὰ διπλασίας κόπρου καὶ λινοσπέρμου. ἐν οἴνῳ ἑψηθέν. ὀλύνθοι ἄγριοι. καὶ ἥμεροι. ἢ καρδάμου λευκὸν λεῖον μετὰ πίσσης ὑγρᾶς μαλαγματῶδες ποιῶν ἐπιτίθει. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζης ξηρᾶς καὶ δάφνης φύλλων ξηρῶν κεκαυμένων τὴν τέφραν μετὰ τερεβινθίνης ἐπιτίθει. ἢ σταφίδος ἀγρίας. νίτρου τὸ ἴσον. θείου ἀπύρου τὸ διπλάσιον μετὰ ῥητίνης ἐπίθες. ἢ κόπρον αἰγείαν ἢ βοείαν ἐν ὄξει ἑφθήν. ἢ ὀρόβινον ἄλευρον ἐν οὔρῳ ἀφθόρου παιδὸς βραχὺν καὶ ἀναληφθὲν πίσσῃ. καὶ κηρῷ. καὶ ἐλαίῳ τετηκόσιν. ἢ ὄφιν νεκρὸν βαλὼν εἰς χύτραν. καὶ γυψώσας δὸς εἰς κάμινον καυθῆναι καὶ τὴν σποδὸν αὐτοῦ μίξον τέλεως ἴσῳ, καὶ ἀναλαβὼν μέλιτι χρῶ. καὶ τὸ διὰ τῶν ἀσπίδων δὲ φάρμακον θαυμαστόν ἐστιν. τό, τε διὰ τοῦ στρουθίου. καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀγρίου σικύου. καὶ τὸ διὰ κεδρίας, χοιράδας διαπυΐσκει. ἢ διαχεῖ. σμύρνης ∠ ι΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ϛ΄. ἰξοῦ δρυΐνου ∠ η΄. χαλβάνης ∠ δ΄. προπόλεως ∠ α΄. ὁλμοκοπεῖται.

Πρὸς χοιράδας μαστῶν καὶ σκληρίας.

Ἰξοῦ εἰργασμένου. ῥητίνης ξηρᾶς. κηροῦ ἀνὰ λι. α΄. χαλβάνης Γο. γ΄.

Πρὸς χοιράδας ἑλκωμένας καὶ ἀνελκώτους.

Κηροῦ πιτυΐνης. στέατος χοιρείου ἀπάλου. πρασίου ἰοῦ ξυστοῦ ἀνὰ Γο. ϛ΄.

Χοιραδικόν.

Ἐλαίου παλαιοῦ λι. β΄. κηροῦ λι. α΄. κολοφωνίας Γο. δ΄. νίτρου Γο. δ΄. σκόρδα ιβ΄. λεπίσας τῶν σκόρδων τὰς σκελίδας. βρέξον εἰς τὸ ἔλαιον ἐπὶ ἡμέρας γ΄. εἶτα ἑψήσας ἕως φρυγῶσιν. αὐτὰ μὲν ῥίψον. ἐντήξας δὲ τῷ ἐλαίῳ τὰ τηκτὰ μετὰ τοῦ ἀφελεῖν τοῦ πυρός. ἔμπασσε λειότατον τὸ νίτρον. ῥύσει καὶ ἀποστήματα.

Ἄλλο. Σικύνης τέφρας Γο. β΄. σχιστῆς Γο. α΄. ἀφρονίτρου Γο. α΄. ὑγροπίσσης Γο. ζ΄.

Σηπτὴ χοιραδική.

Σχιστῆς σανδαράχης ἀνὰ ∠ δ΄. λεπίδος χαλκοῦ ∠ α΄. ἀρσενίκου ∠ α΄. ξηρῷ καταπάσσε χοιράδας. ἐὰν δὲ ἡ καρκινώδη. ῥοδίνῳ φυράσας διὰ τῆς ἡμέρας χρῶ.

βασιλικοῦ παλαιοῦ τὸ ἴσον. ἢ καὶ μὴ παλαιοῦ. κυπαρίσσου τὰ φύλλα καὶ οἱ βλαστοὶ. καὶ τὰ ἴα καὶ ἁπαλὰ σφαιρία σὺν ἀλφίτοις. σταφὶς ἐκγιγαρτισθεῖσα. ἰσχάδες ἑφθαὶ ἐν οἴνῳ. μήκωνος κερατίτιδος αὐθι. ὀπὸς σιλφίου μετὰ πηγάνου καὶ ὀλίγου μέλιτος. ὑγρόπισσον σὺν σταφίδων καὶ ὕεια στέατι πίσσον.

Πρὸς ἄνθρακας πάνυ καλόν.

Λιθαργύρου λι. α. ἐλαίου παλαιοῦ λι. α. S. ἀρσενικοῦ ℥. α. ἕψε ἕως τὸ ἔλαιον καὶ λιθάργυρον ἕως ἀμολύντου, καὶ ἔπειτα ἐπίβαλλε τὸ ἀρσενικὸν. καὶ πάλιν ἕψε ἕως μέλαν γένηται. καὶ λειώσας εἰς θήκας χρῶ ἐμμότῳ.

γαγγραίνας παλαιὰ ἕλκη. χοιράδας. χοιράδες. ποδάγρας τε σὺν μανίως δὲ

ἄνθρακας. πρὸς τοὺς ἐν βλεφάροις ἄνθρακας.

Ὀπίου ἀκακίας. μίσυος ὀπτοῦ, λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ ∠. β. χαλκίτεως ∠. α. ὑοσκυάμου σπέρματος ∠. α. λειώσας ἐν ὕδατι χρῶ. ποιεῖ δὲ καλῶς φησὶ καὶ ἡ τετραφάρμακος. ἔχουσα τὸ πέμπτον λιβάνου. πρὸς δὲ τοὺς ἐν αἰδοίοις ἄνθρακας, ἢ χαλκίτεως. χαλκάνθου ἀνὰ ∠. α. ἀφρονίτρου ∠. β. μεθ' ὕδατος λειώσας χρῶ. ποιεῖ δὲ καὶ κόπρος προβατεία φρυχθεῖσα μετὰ μέλιτος ἐν ἀλεξανδρείᾳ τῇ σαρκοπιάδι ἥτις καὶ ὄρχις καὶ τριόρχις ὀνομάζεται. χλωρὰ μετὰ ψιχῶν ὡς καταπλάσματι χρῶνται πρὸς ἄνθρακας καὶ πάντα τὰ ἐσχαρώδη. ἐκπεσούσης δὲ τῆς ἐσχάρας. ὡς ἕλκος κοινὸν θεράπευε.

Περὶ καρκίνων. κϛ.

Ἐν παντὶ μὲν τῷ σώματος μέρει πέφυκεν ὁ καρκῖνος γίνεσθαι. καὶ γὰρ ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ ὑστέρᾳ ὡς ἐν τοῖς περὶ αὐτὴν εἴρηται λόγοις. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πλείοσι μορίοις. ἀλλ' ἐν τοῖς τιτθοῖς μάλιστα τῶν γυναικῶν πλεονάζει. διὰ τὸ χαύνους ὄντας ἑτοίμως εἰσδέχεσθαι, τὴν ὕλην παχυτάτην ὑπάρχουσαν. ἐκ μελαίνης γὰρ χολῆς ζεούσης οἱ καρκῖνοι συνίστανται. καὶ εἰ δριμυτέρα τύχοι μεθ' ἑλκώσεως. διὸ ἐστὶ κατὰ τὴν χροιὰν μελάντεροι τῶν φλεγμονῶν εἰσὶ, χωρὶς θερμότητος τοσαύτης. αἱ φλέβες δὲ πληροῦνταί τε καὶ τείνονται πέριξ παραπλησίως τοῖς τοῦ καρκίνου τοῦ ζώου ποσίν. ὅθεν καὶ τῆς ὀνομασίας ταύτης τετύχηκε. τινὲς δέ φασι διὰ τὸ δυσαποσπάστως ἔχεσθαι τὴν μορίων ἃν λάβηται. καθάπερ ὁ καρκῖνος τὸ ζῶον. διὰ δὲ τὸ πάχος τοῦ χυμοῦ τούτου καὶ ἀνίκητος ὁ καρκῖνος ἐστὶν μήτε ἀποκρουσθῆναι δυνάμενος. μήτε διαφορηθῆναι. μήτε δὲ τῆς ὅλου τοῦ σώματος εἴκων καθάρσεως εἰ καὶ τῶν μὲν πρακτικωτέρων φαρμάκων ἐπιτιθεμένων καταφρονῶν. ὑπὸ δὲ τῶν σφοδροτέρων παροξυνόμενος. δυνατὸν μὲν τοὺς ἀρχομένους καρκίνους κωλύειν αὔξεσθαι, τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν κενοῦντας. πρὶν ἐν τῷ πεπονθότι μορίῳ στηριχθῆναι. κενώσωμεν δὲ, πρῶτον μὲν εἰ μή τι κωλύοι διὰ φλεβοτομίας, ἔπειτα δὲ διὰ καθάρσεως. κατ' ἀρχὰς μὲν τοῖς ἁπλουστέροις. οἷον διὰ τὸ ἐπίθυμον πλῆθος ℥. δ. S. ἐν ὀρῷ γάλακτος ἢ μελικράτου δίδομεν. εἰς ὕστερον δὲ διὰ τῆς ἱερᾶς τὸν μέλανα λαμβανούσης ἐλλέβορον. ἤδη δὲ τοῦ πεπονθότος τόπου προσφερόμενον ἀλύπως ποιεῖ τοῖς ἑλκουμένοις. στρύχνου χυλὸς ὀθονίου μαλακοῦ διπτύχου λυομένου ἐν αὐτῷ. καὶ ἐπιτιθεμένου δεῖ δὲ ἔξωθεν κατ' αὐτοῦ ἐρίου ἁπαλὸν περιβάλλειν λυόμενον. καὶ αὐτὸ τῷ χυλῷ. καὶ προνοεῖν ὅπως μὴ ξηρανθείη ταῦτα συνεχέστερον ἐπαντλουμένου τοῦ χυλοῦ. χρήσαιτο δ' ἄν τις χρονίως ἤδη τῶν ἑλκουμένων καρκίνων. καὶ τὸ διὰ πομφόλυγος. οὐκ ἀνάρμοστα δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸ ζ΄ τοῦ περὶ τῶν ἐν ὑστέρᾳ καρκίνων λελεγμένα βοηθήματα πρὸς τὰ καρκινώδη. καὶ κακοήθη. πρός τε τὰ ἐν ἕδρᾳ κονδυλώδη. καὶ τοῖς ἐν αἰδοίοις. ἢ ὄρχεσιν. ἢ μαστοῖς φλεγμοναῖς ἐν μολιβδίνῳ ἰγδίῳ καὶ δοίδυκι μολιβδίνῳ. λημνίας σφραγῖδα δι' ὀξυκράτου. καὶ μελικράτου. ἢ γάλακτος ἐκτρίψας. ὥστε μελανθῆναι. ἢ ῥοδίνου. ἢ ὀμφακίνου ἐλαίου. ἢ χυλοῦ ἀειζώου. ἢ κοτυληδόνος. ἢ θριδακίνης. ἢ ψυλλίου. ἢ ὄμφακος, τρίψας ὁμοίως κατάχριε. διαιτάσθω δὲ ὁ κάμνων εὐχύλοις πτισάναις πλεονάζων καὶ γάλακτος ὀρῷ. καὶ λαχάνων μαλάχῃ, καὶ ἀνδράχνῃ, βλίτῳ τε καὶ κολοκύντῃ καὶ τοῖς πετραίοις τῶν ἰχθύων. καὶ ὀρνέοις ἅπασι πλὴν τῶν ἑλείων.

Ἀρχιγένους τὰ καρκινώδη. καὶ κακοήθη ἕλκη.

Καρκίνων ποταμίων κε καὶ καδμείας ἴσα λεία ἐπίπασσε ἢ τὴν σποδὸν. τῶν καρκίνων μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθει. ἐρυσίμου σπέρμα. λεῖον σὺν μέλιτι ἐπιτίθει.

Περὶ οἰδήματος.

Περὶ τῶν ἐπὶ θερμοτέροις χυμοῖς συνισταμένων ὄγκων διαλαβόντες. αὖθις περὶ τῶν ἐναντίων διαληψόμεθα. τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ οἰδήματος ποιούμενοι. ὥσπερ γὰρ ἤδη χολώδει ἐρυθήματι τὸ ἐρυσίπελας οὕτως ἤδη φλεγματώδει, τὸ οἴδημα γίνεται ὄγκος ὑπάρχων ἀνώδυνος. ἴσμεν δὲ εἴκων. καὶ ἄλλως οἰδήματα γινόμενα περὶ τοῖς ποσὶν ἐν ὑδερικαῖς διαθέσεσι καὶ φθισικαῖς καὶ καχεξίαις. ἐπὶ ἐκείνων μὲν οὖν σύμπτωμά ἐστιν τὸ οἴδημα τοῦ κατέχοντος πάθους τὸν ἄνθρωπον οὐδεμιᾶς ἰδίας ἐξαιρέτου θεραπείας δεόμενον. ἀρκεῖ γὰρ ἐπειδὰν ἄρα τηνικαῦτα τρίβειν τὰ σκέλη. ποτὲ μὲν δι' ὀξυροδίνου. ποτὲ δὲ δι' ἐλαίου. καὶ ἁλῶν ἢ καὶ αὐτὸ τοῦ ὀξυροδίνου τῶν ἁλῶν ἐμβάλλοντας. διὰ δὲ τὸν φλεγματώδη χυμὸν ἤδη ἐρρυηκότα μορίῳ συστάντος οἰδήματος. ἱκανὸς ἐνίοτε. καὶ σπόγγος ὀξυκράτῳ, βραχεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς μετ' ἐπιδέσεως ἠρέμα σφιγγούσης ἐκ τῶν κάτω μερῶν ἀρχομένης. πλαν-

ὕλην. μάλιστα μὲν ἐκ τῶν πρὸς παρωτίδας ἐν τῷ βʹ τῷ λελεγμένων. μετενεγκτέον βιβλίῳ, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐκ τῶν πρὸς φλεγμονὰς ἔναγχος εἰρημένων. ὥσπερ οὖν καὶ τὴν φυγέθλων θεραπείαν, ἐκ τούτων τε καὶ τῶν πρὸς ἐρυσιπέλατα λεχθέντων. ὁ δὲ ἀττικὸς ἀστὴρ πόαν ἣν καὶ βουβώνιον διὰ τὸ ἔργον καλοῦσιν. οὐ μόνον καταπλαττόμενον. ἀλλὰ καὶ περιαπτόμενον, βουβῶνας ὠφελεῖν πεπίστευται. τὰ δὲ φύματα διαφορεῖ καταπλασσόμενα ἰδίως. ἀδίαντον. ἀνδράφαξυς. ἑλξίνη. ἀλθαίας ῥίζα ἐν οἴνῳ ἑψηθεῖσα. ἀμμωνιακὸν μετὰ μέλιτος μαλαχθὲν καὶ ἐπιτεθὲν ὀξὸς σὺν ῥητίνῃ κηρωτῇ. ῥύσει δὲ πρόπολις. θέρμοι πικροὶ μετὰ ὄξους καταπλασθέντες. σικύου ἀγρίου ῥίζα τερεβινθίνῃ ἀναληφθεῖσα. καππάρεως ῥίζα ὁμοίως. νίτρον μετὰ ζύμης. ἢ σύκων.

Περὶ δοθιήνων. κγʹ.

Καὶ ὁ δοθιὴν ὄγκος ἐστὶν ἀποστηματώδης ἐκ παχέων χυμῶν ἐν τοῖς σαρκώδεσι μάλιστα τόποις συνιστάμενος. ἐπιεικὴς μὲν ὑπάρχων ὅταν ἐν αὐτῷ μόνῳ συνίσταται τῷ δέρματι. κακοήθης δὲ ὅταν ἐκ πλειόνος ἀνίσχῃ βάθους. διαφοροῦσι δὲ τοὺς δοθιῆνας καὶ πεπαίνουσι πυροὶ μασσώμενοι καὶ ἐπιτιθέμενοι. μαστίχη αἰγυπτία. σταφίδες ἐκγιγαρτισθεῖσαι καὶ σὺν ἁλσὶ λειωθεῖσαι καὶ καταπλασθεῖσαι. τοῦτο γὰρ διαχεῖ. ἢ ῥήσσει. ἢ ἰσχάδας ἑφθὰς ἐν ὑδρομέλιτι ἐπιτίθει. ἢ ταῖς ἰσχάσι μίξας ῥητίνην ἐπιτίθει. ἢ αὐτὰς τὰς ἰσχάδας ὅταν ὦσι λιπαραὶ χίας. ἢ ζύμην μετὰ νίτρου. ἢ λινόσπερμα μετὰ μέλιτος. ἢ ὑοσκυάμου φύλλα λεῖα μετὰ βουτύρου. σύνθετα δὲ τό, τε διὰ ζύμης. καὶ τὸ διὰ γύρεως. καὶ τὸ ἰδίως δοθιηνικὸν προσαγορευόμενον ἁρμόσει. πυρία δὲ μαλακοῖς σπόγγοις συνεχῶς εἰς θερμὸν ὕδωρ ἀποβάπτων. εἶθ' οὕτως ἐπιτίθει τὰ φάρμακα.

Περὶ τερμίνθου. κδʹ.

Ὁ μὲν Ὀρειβάσιος, φύματος εἶδος φησὶ τὴν τέρμινθον. ἐπιτίθεσθαι δὲ αὐτῆς ἄνω κατὰ τὸ φύκταιναν μέλαιναν ἧς ἐκραγείσης τὸ ὑποκάτω ὅμοιον ἀποσεσυρμένῳ φαίνεσθαι. τούτου δὲ διαιρεθέντος, πῦον ἀνευρίσκεσθαι. Διοσκορίδης δὲ ὁ Ἀλεξανδρεύς φησι. τερέβινθοι εἰσίν, ὑπεροχαὶ ἐπὶ τοῦ χρωτὸς συνιστάμεναι. στρογγύλαι. μελανόχλωροι, ἐοικυῖαι τερεβίνθου καρπόν. καὶ ταύτας οὖν παραπλησίως τοῖς ἄλλοις φυματώδεσιν ὄγκοις, θεραπευτέον ἐκ τῶν εἰρημένων μεταφέροντα τὰ βοηθήματα.

Περὶ ἀνθράκων. κεʹ.

Τοῦ αἵματος μελαγχολικωτέρου γινομένου. καὶ ζέσαντος. ἐν σκήψαντός τε μορίῳ τινί, τοὺς ὀνομαζομένους ἄνθρακας γίνεσθαι συμβαίνει. ἅπερ εἰσὶν ἐσχαρώδη ἕλκη. τὰ πολλὰ μὲν ἀπὸ φλυκταίνης ἀρχόμενα, τοῖς πυρικαύτοις ἐμφερῶς. ἐνίοτε δὲ καὶ χωρὶς ταύτης, ἀνακνῶνται γε πάντως ἐν ἀρχῇ τὸ μόριον. εἶτα ποτὲ μὲν μία φλύκταινα. ποτὲ δὲ πλείους ἐπανίστανται λεπταί. καθάπερ κέγχροι τινές. ὧν ἐκρηγνυμένων, ὁμοίως ἐσχαρῶδες ἕλκος γίνεται. παραπλήσιον τοῖς ὑπὸ καυτηρίων γινομένοις. ποτὲ μὲν τεφρώδους τῆς ἐσχάρας φαινομένης. ποτὲ δὲ μελαίνης. σὺν τῷ προσίσχεσθαι τῇ βάσει. καὶ τρόπον τινὰ προσηλῶσθαι μετὰ νομῆς. ἡ δὲ ἄλλη σὰρξ ἡ πέριξ. φλογώδης ἰσχυρῶς καὶ μέλαινα τῇ χροιᾷ γίνεται καὶ στίλβουσα παραπλησίως ἀσφάλτῳ καὶ πίττῃ. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ ἀκριβὴς μέλαινα χολή. ἀλλ' οἱ μὲν περὶ τῇ σαρκὶ συστάντες ἄνθρακες, συντόμως περιγράφονται. οἱ δὲ κατὰ τῶν ὑμένων ἢ τῶν νεύρων γινόμενοι, μέχρι πολλοῦ παραμένουσι. καὶ τὰς συμπαθείας τοῖς ὑποκειμένοις μεταδιδόασι τόποις ὥστε καὶ φλεγμονὰς ἐρυσιπελατώδεις αὐτοῖς γίνεσθαι. ἐν ὀλίγοις δέ, καὶ εἰς διαπύησιν ἔρχεται. τοῖς δὲ πλείοσι. καὶ πυρετοὶ συνεδρεύουσι. γίνονται δὲ καὶ κατά τινας ἐπιδήμους αἰτίας οἱ ἄνθρακες. θεραπεύειν οὖν αὐτοὺς εἰ μὴ μικροὶ παντελῶς εἰσιν. ἀπὸ φλεβοτομίας κενοῦντας αὐτοὺς μέχρι λειποθυμίας. καὶ ἀποσχάζειν δὲ μετὰ φλεβοτομίαν οὐκ ἀνάρμοστόν ἐστι βαθυτέραις ἀμυχαῖς διὰ τὸ τῶν χυμῶν πάχος. κατὰ δὲ τὸ πεπονθὸς τοῖς ἀποκρουσομένοις μετρίως καὶ διαφοροῦσι χρησόμεθα. τοιοῦτο δέ ἐστι τὸ δι' ἀρνογλώσσου καὶ φακῆς ἑφθῆς κατάπλασμα. λαμβάνων ἄρτου κλιβανίτου τὸ ἁπαλόν. μήτε ἄγαν καθαροῦ μήτε ῥυπαροῦ. κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ἕλκος ἐπιθήσομεν τῶν σφοδρῶν τι φαρμάκων. οἷόν ἐστι. τό τε ἀνδρῶνος καὶ τὸ πολυειδὲς καὶ τὸ πασίωνος, ἀνιέντες αὐτὰ γλυκεῖ, μέχρι γλοιώδους συστάσεως. καὶ τὸ μασταλεωτικὸν ξηρίον, εἰ καὶ αὐτὸ παραπλησίως ἀνιεμένου. καὶ ῥίζα δὲ δρακοντίου. ἢ ἀριστολοχίας ἢ ὀπὸς σιλφίου ἢ κυρηναϊκοῦ ἕκαστον δι' ὄξους καλῶς ἂν καταχρισθείη. τὰ δὲ ἐρυσιπελατώδη τοῖς πρὸς ἐρυσιπέλατα καταχριέσθω. τὰς δέ γε περὶ συμπαθείας ὑποπίπτε τῶν μερῶν, ἐμβρεκτέον οἰσυπηροῖς ἐρίοις δι' οἰνελαίου. παυσαμένης δὲ τῆς φλογώσεως. κατὰ τῶν ἀνθράκων ἐπιρριπτέον κεφαλικὰς κηρωτάς. ἀνιεμένας ἐμμότους. καλὴ δὲ μάλιστα ἡ διὰ βοτανῶν. καὶ ἡ διὰ νίτρου. καὶ τὰ πρὸς νομὰς ξηρία κατ' ἰδίαν καὶ μετὰ ῥοδίνου. ἐπιμενούσης δὲ τῆς σκληρίας. χρηστέον τῇ μηλίνῃ σαρκὶ πίωνος. σπουδαστέον μέντοι ὡς ὅτι τάχιστα διαπυΐσκειν τοὺς ἄνθρακας. δὶς μὲν τῆς ἡμέρας. ἅπαξ δὲ τῆς νυκτὸς ἀλλάσσοντα τά τε καταπλάσματα καὶ φάρμακα. πρὸς δὲ τὸ ἐκριζῶσαι τοὺς ἄνθρακας καὶ ἀπολῦσαι τῆς πρὸς τὰ παρακείμενα συνεχείας ῥοιὰς ὀξείας κατασχίσας ἕψε ἐν ὄξει. καὶ τακερὰς λειοτριβήσας. ἔμπλασον εἰς ὀθόνιον καὶ ἐπιτίθει. ξηραινόμενον δὲ ὑγραινέσθω τῷ ὄξει. ἄνθρακας πυοποιεῖ καὶ ῥήσσει. καρύου

βασιλικοῦ

καθαιρέσει χρηστέον διὰ χολαγωγοῦ φαρμάκου. ταύτῃ μὲν γὰρ, κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἄλλοις μέρεσιν ἐρυσιπελάτων χρηστέον. ἢ κλύσμασι πρακτικωτέροις. καταχρίειν τε τοῖς ἐρυσιπέλατα, τὸ μὲν ἐπιρρέον, ἀποκρουομένοις διὰ τῶν ψυχόντων. τὸ δὲ ἀθροισθὲν διαφοροῦντας, διὰ τῶν μετρίως θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων. πρὶν πελιδνὸν ἢ μέλαν γενέσθαι τὸ μόριον. φυλαττομένων ἀεὶ τῶν ἐγχριομένων δίυγρον διὰ τὸ συχνότερον ἐξαλλάττεσθαι δι᾽ ἐμβαφῶν σπόγγων ἀποπλυνομένων τῶν προτέρων. ἡ γὰρ πολλὴ τοῦ μορίου πύρωσις ταχέως ἐξατμίζουσα, ταῦτα ξηραίνει. χρήζει δὲ τὰ ἐρυσιπέλατα κατ᾽ ἀρχὰς ὡς ἔφην τῶν ψυχόντων μεθ᾽ ὑγρότητος ἀδήκτου(?) ψύξεως. οἷόν ἐστιν ἀείζωον. καὶ ἀνδράχνη. καὶ ψύλλιον. ὅ τε ἀπὸ τῶν τελμάτων φακὸς καὶ σέρις. καὶ κοτυληδὼν(?). στρύχνος τε καὶ ὑοσκύαμος. καὶ θριδακίνη. καὶ γλαύκιον. ἔστι γὰρ μὲν καὶ σέλινον καὶ τῆς ῥάμνου τὰ φύλλα καθ᾽ αὐτὰ ἢ σὺν ἄρτῳ καταπλασσόμενα. εἴτε δι᾽ ὕδατος πάνυ ψυχροῦ κεραστέα. μίγνυται δὲ καὶ ὄπιόν τι τούτοις. καὶ χυλὸς μήκωνος καὶ κωνείου. καὶ μανδραγόρου. καὶ γίνεται σύνθετα φάρμακα. καὶ γίνεται δ᾽ αὖ ἡ κηρωτὴ κηροῦ ῥάκτου(?). ῥοδίνου τε ἐξαπλοῦ μιχθέντος ἐξ ὀμφακίνου ἐλαίου. χωρὶς ἁλῶν πεποιημένου. ἐν θυίᾳ τε μαλαττομένων αὐτῶν. ὕδατος παραχεομένου ψυχροῦ, ὅσον εἰσδέξασθαι δύναται. εἰ δὲ καὶ ὄξους λεπτοῦ καὶ διαυγοῦς βραχύ τι μίξας. ἄμεινον ἐργάσῃ τὸ φάρμακον. καὶ ἄλφιτα δὲ μετά τινος τῶν εἰρημένων ψυκτικῶν βοτανῶν, ἐμψύχουσιν ἱκανῶς. καὶ φοινικοβάλανοι λιπαροὶ σὺν τούτοις. καταχριέσθω δ᾽ αὖ τὸ μέρος καὶ ψιμυθίῳ ἢ κιμωλίᾳ. ἢ κεραμικῇ γῇ μετὰ στρύχνου ἢ λιθαργύρου μετὰ ῥοδίνου ἢ χαλκίτιδος μετ᾽ ἐλαίου καὶ γλυκέος. ἢ ψιμυθίῳ μετ᾽ ὄξους καὶ λυκίου. καὶ ἀκακίᾳ μετ᾽ ὄξους. ἐνδιδούσης δὲ τῆς ζέσεως χρηστέον ἁπλοῖς μὲν θείῳ ἀπύρῳ καὶ ἡδυόσμου μετ᾽ ὀξυροδίνου. ἢ πηγάνου μετὰ ἀψινθίου καὶ ὄξους. καὶ ἐλαίου. ἢ λιθαργύρῳ μετὰ χυλοῦ πράσου. καὶ σεύτλου. συνθέτοις δὲ ἰδίως μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ τούτῳ τῷ ῥοδίσκῳ(?). λιθαργύρου. ψιμυθίου. κρόκου. θείου ἀπύρου. ὀπίου μετὰ γλυκέος κοινῶς δὲ πᾶσι. μάλτου σπαστικῆς. χαλκίτεως. μίσυος ὀπτοῦ ἰοῦ χαλκοῦ ξυστοῦ(?) ἴσα ὄξει χρῶ. Ἄλλο. Θείου ἀπύρου ψιμυθίου ὀπίου ἀκακίας ἴσα ὄξει.

Κατάπλασμα πρὸς ἐρυσιπέλατα. ἕρπητας ἀποστήματα. παρωτίδας. καὶ πυρικαύματα.

Ἀλθαίας ἰσχάδος(?) φύλλων ἁπαλῶν λι. α. ἑψήσας ἐν ὑδρελαίῳ τρίψον καλῶς. καὶ προσλαβὼν ῥοδίνου 𐅻. δ. λιθαργύρου ψιμυθίου ἀνὰ 𐅻. β. 𐅵. λείου. πάλιν κοριάνου χυλοῦ ἢ ἀειζώου. ἢ στρύχνου. εἶτα εὐθὺ βαλὼν ψίξας ὡς ἐμπλαστρώδης γενέσθαι. καταπλάσσε. ἐμπλάστρῳ δὲ ταύτῃ κέχρησο. κηκίνου λι. α. μυρσίνου λι. α. κηροῦ 𐅻. ε. λιθαργύρου 𐅻. δ. ἰοῦ ξυστοῦ 𐅻. β. ὄξει λειοῦται ἰὸς καὶ λιθάργυρος. Κηρωτὴ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ κατακαύματα. Κηροῦ ῥάκτου 𐅻. δ. ῥοδίνου 𐅻. γ. ὠῶν ϛ. πορφυρίδος(?) 𐅻. δ. παυσαμένης δὲ τῆς φλεγμονῆς ἢ χρονιζούσης, πρὶν πελιδνὸν γενέσθαι τὸ μόριον κατάπλαττε δι᾽ ὠμῆς λύσεως. εἰ δὲ καὶ φθάσει γενέσθαι πελιδνόν. ἀποσχαστέον τὰ μόρια. καὶ καταπλαστέον. εὐθὺ πλεῖον καὶ καταντλητέον δι᾽ ὕδατος θερμοῦ γλυκέος. ἐνίοτε δὲ καὶ θαλάττης ἢ ἅλμης. καί ποτε καὶ τῷ καταπλάσματι μιγνύναι ἅλας. κἄπειτα τοῖς εἰρημένοις συνθέτοις χρηστέον προσέχοντας ἐπιμελῶς τοῦ ἐὰν μετὰ βαλανίου(?) πύου. ἢ εἰς σηπεδόνα μετάπτωσις γίνηται.

Περὶ φύματος καὶ βουβώνων καὶ φυγέθλου. κβ.

Κατὰ μὲν τὸ γένος ἀλλήλοιν(?) ὁ βουβὼν καὶ τὸ φῦμα καὶ τὸ φύγεθλον. ἀδένων εἰσὶ παθήματα. βουβὼν μὲν ἡ φλεγμονή. φῦμα δὲ ἡ πρὸς ἐκπύησιν εὐθὺ γινομένη φλεγμονὴ τοῦ ἀδένος. κατ᾽ ἄλλους δέ τινας κοινῶς ἅπαντες οἱ ἐκφυόμενοι παρὰ φύσιν ἐν ὁτῳδήποτ᾽ οὖν μορίῳ δίχα ἀποστηματώδους ὄγκοι φύματα προσαγορεύονται. φησὶ δὲ ὁ Ἱπποκράτης. ὁκόσοι σὺν φύματα ἐν τῇ οὐρήθρῃ ἐκφύεται. τούτοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος λύσις. ἐν μὲν οὖν εὐθὺ προσπταίσμασιν ἢ ἑτέροις ἕλκεσιν. ἢ ὀδύναις συνιστάμενοι βουβῶνες τῶν ἀκινδύνων εἰσί. οἱ δὲ εὐθὺ πυρετοῖς οἷς δὴ μάλιστα λοιμικῶς συμπίπτειν εἰώθασιν κάκιστοι. εἴτε κατὰ τοὺς μηροὺς εἴτε κατὰ μασχάλας ἢ τράχηλον ὦσι γεγενημένοι. ἀλλὰ τοὺς μὲν προτέρους ἐν ἀρχῇ καθάπερ ἅπασαν φλεγμονὴν διὰ τῶν ψυχόντων τε καὶ στυφόντων ἀποκρουόμεθα βοηθημάτων ἤτοι σπόγγων ἐπιτιθέντες ἀπὸ ὀξυκράτου. ἢ ἐρίων δι᾽ οἴνου καὶ ἐλαίου ὀμφακίνου. ἢ ῥοδίνου. ἢ μηλίνου. ἢ σχινίνου. ἢ μυρσίνου. κἄπειτα τοῖς διαφοροῦσι χρηστέον. εἰ δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα πληθωρικὸν ἢ, προκενωτέον αὐτό. ἀπεπτίστου δὲ ὄντος τοῦ μὲν ἕλκους ἐφ᾽ οὗ γεγένηται προνοησόμεθα ὡς ἐν τῷ περὶ ἑλκῶν εἰρήσεται. τὸν δὲ ἀδένα φλεγμαίνοντα παρηγορητέον ἐρίοις ἐν ἐλαίῳ τῶν χαλαστικῶν τινὶ δεδευμένοις. καὶ ὅλον δὲ τὸ κῶλον αὐτοῖς περιελιττέον. διαπυηθέντα δὲ τὸν ὄγκον, οὐ προχείρως διαιρεῖν. ἀλλὰ πειρᾶσθαι τοῖς κηρωτοειδέσι φαρμάκοις διαφορεῖν. ὁποῖόν ἐστι μάλιστα τὸ διὰ τοῦ ἀποβρασοῦ(?). καὶ τὸ βοτανικόν. μὴ γινομένης δὲ τῆς διαφορήσεως, εὐθὺ τὴν ῥῆξιν ἰτέον, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἀποστήμασιν. καὶ θεραπεύειν ὡς ἐκεῖνα. εὐθὺ δὲ τῶν εὐθὺ πυρετοῖς ἢ ἁπλῶς. εὐθὺ πλήθει χυμῶν γινομένων. φυλάττεσθαι μὲν τὰ ἀποκρούοντα, διὰ τὸ μὴ παλινδρομεῖν ὠθουμένην εἰς τὸ βάθος τὴν ὕλην. ἀπὸ δὲ τῶν διαφορούντων εὐθέως ἄρχεσθαι, μηδενὸς δὲ κωλύοντος. διὰ ἡλικίαν ἢ δύναμιν. φλεβοτομία πρότερον ἀπ᾽ ἀγκῶνος παραλαμβανέσθω. κατὰ δὲ τοῦ τόπου πυρίαις χρηστέον δι᾽ ἀφεψήματος χαμαιμήλου. ἢ ἀνήθου. ἤ τινος τῶν ὁμοίων, τὴν δὲ λοιπὴν τῶν φαρμάκων

σώζοντος ὑγιοῦς. τὴν δὲ γάγγραιναν θεραπεύειν χρὴ κατατέμνοντας ὅσον πλεῖστον τοῦ κατὰ τὸ πάχος μέρους ἀμίκτου. ἢ γὰρ φλέβα τέμνοντας. κενοῦν δεῖ τὸ διεφθαρμένον αἷμα ὅταν ἡ περὶ αὐτὸ τὸ μόριον φλὲψ μεγάλη. ἢ ὅλον τὸ δέρμα διαιροῦντας πολλαῖς καὶ βαθείαις ἀμυχαῖς. καὶ ἐάσαντας ἀπορρυῆναι τὸ αἷμα, τῶν πρὸς τὰ σηπόμενα χρησίμων. ἔτι δὲ ταῦτα δι' ὀξυμέλιτος ἄλευρον ὀρόβων ἢ αἰρῶν. ἢ τὸ τῶν κυάμων. σφοδρότερον δὲ προσάγειν βουλόμενος. ἅλας ἐπιμβάλλει. ἢ ῥοχέσκοι τὴν ἄσβεστον. ἤ τι τῶν ὁμοίων, ποιεῖ πρὸς γαγγραίνας καὶ παλαιὰ κάρυα. αἴσηκ. θαίρει δὲ αὐτὰς ἀναλύφη. καὶ ὁ πὸς τιθυμάλλου ἐν καιρῷ. καὶ μέζω προσαγορευόμενος. ὠφελεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ θέρμων πικρῶν ἀφέψημα προσεμπλούμενον. τινὲς δὲ καὶ μετὰ τὴν τομὴν ἐκτομῆς ἀσφαλείας χάριν. καὶ καυτῆρι προσφέρουσιν, ἐφ' οἷς ἅλσι μετὰ πράσου χρηστέον. εἰς ὕστερον δὲ πρὸς ἀπόπτωσιν τῆς ἐσχάρας κατάπλασσε τῷ δι' ἄρτου ἢ κριθίνου ἢ πυρίνου ἀλεύρου ἑψομένῳ ἐν ὑδρελαίῳ, τῷ τε κεφαλικῷ ξηρίῳ μετὰ μέλιτος. τῷ τε τετραφαρμάκῳ καὶ τῷ μακεδονικῷ καλουμένῳ χρηστέον. χωρίζει δὲ καλῶς τὰς ἐσχάρας. ἄρτος μετὰ σελίνου λειωθείς. ἢ ὠκίμου ἢ ἴρις ἢ πάναξ. ἢ ἀριστολοχία. ἢ ἄκορα μετὰ μέλιτος. ἢ λίβανος. ἀφαιρεῖ δὲ καλῶς ἐσχάρας καὶ τὸ τοῦ μαχαιρίωνος φάρμακον. καὶ ἡ ἶρις ἐμπασσομένη σὺν μέλιτος. ἐπὶ δὲ τῶν μαλακῶν σωμάτων, ἀρκεῖ καὶ τὸ τῶν ὀρόβων ἄλευρον μετὰ μέλιτος.

Ἐκ τῶν Ὀρειβασίου πρὸς γαγγραίνας.

Ἰὸν ξυστοῦ. μέλτου. χιστῆς στυπτηρίας ἴσα ὕδατι λειώσας ἐπίχριε γαγγραίνας κατάπλασσομένας περιχαράξει. αἴρουσιν ἄλευρον. μετὰ ῥοφαίου καὶ ἁλῶν. ἔσθ' ὅτε καὶ ὄξους σταγὼν ἀφηρημένη. τὰ γίγαρτα μετὰ φλοιοῦ σὺν ἁλσὶ καὶ ὀξυμέλιτι. καρύων βασιλικῶν τὰ ἐντός. μυρσινόφυλλα ἐν οἴνῳ ἑφθὰ λεῖα μετὰ μέλιτος. ῥάφανος μετ' ὄξους καὶ ἐσχάρας ἄχρι ὀστέου ῥήσσει.

Περὶ ἕρπητος. κʹ.

Χολῆς ξανθῆς ἀμιγοῦς. ἢ ἑτέρου χυμοῦ ἀποκριθείσης κατά τι μόριον ἱσταμένης. τὸ πάθος ἕρπης ὀνομάζεται. εἰ μὲν δὴ παχεῖα τὴν σύστασιν εἴη καὶ μᾶλλον δριμεῖα πᾶν ἑλκοῖ μέχρι τῆς ὑποκειμένης σαρκὸς τὸ δέρμα. καὶ καλεῖται ἕρπης ἐσθιόμενος. εἰ δὲ λεπτή τε καὶ ἧττον δριμεῖα, καὶ θερμὴ φλυκταίνας μικρὰς δὲ ἐπιπολῆς τοῦ δέρματος ἐγείρει κέγχροις ἐοικυίας. κεγχρίας ἕρπης ἐκ τῆς ὁμοιότητος ὀνομάζεται. κατὰ δὲ τὴν Ὀρειβάσιον φλέγματος ἐπιμιξία μετὰ τῆς ξανθῆς χολῆς τὸν κεγχρίαν ἕρπητα ποιεῖ. κενώσομεν οὖν τὸ σῶμα πρὶν διὰ χολαγωγοῦ φαρμάκου. τοῖς πεπονθόσι δὲ τόποις τὰ ψύχοντα καὶ ξηραίνοντα προσαγάγωμεν φάρμακα. κατ' ἀρχὰς μὲν ἕλικας ἀμπέλου καὶ βάτου καὶ ἀρνογλώσσου καταπλάσσοντες. ὕστερον δὲ φακὴν τούτοις μιγνύειν ποτὲ καὶ μέλιτος. καὶ ἀλφίτων. καὶ τὸ γεγραμμένον πρὸς τὰς ἐκ ῥεύματος φλεγμονὰς κατάπλασμα. χωρὶς τοῦ ἀειζώου. τὰ δὲ ἡλκωμένα, ῥοχίσκοις ἐπιχρίειν λυομένοις γλυκεῖ ἢ οἴνῳ λεπτῷ καὶ αὐστηρῷ μὴ παλαιῷ. ἢ εὐκράτῳ ὑδαρεῖ. προσφέρειν δὲ καὶ γλαύκιον. καὶ τὰ τούτῳ παραπλήσια δι' ὕδατος. μηδὲν δὲ αἰτίοντος ὄξους παραπλέκειν. καὶ χυλῷ δὲ ἀρνογλώσσου ἢ στρύχνου διεὶς οἴνῳ μελαίνῃ. ἀνίσου δὲ λίνου σπέρμα φακὸς καὶ ἑψήσας ἐν οἴνῳ. καὶ ἐλαίῳ. καὶ λειώσας ἐπιτίθει. ἢ τὴν κιμωλίαν στρύχνου χυλῷ διεὶς κατάχριε. καὶ λιθαργύρου 𐅻. δ. καὶ πράσου ℥ κβ ζ καὶ σεύτλου ℥ τὸ ἴσον κατάχριε λειώσας. χρονίων δὲ ὕδη ὄντων τῶν τοιούτων ἑλκῶν ἐπιτήδειος ὅ, τε τοῦ μούσα ῥοχίσκος. καὶ ὁ τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλο. Πρὸς τὴν φλυκταινώδη ἕρπητα σκωρίας μολίβδου ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ λειώσας καὶ καταχρίσας ἐπίδεσμω καταπλάσσε. σεύτλου φύλλα ἐν οἴνῳ ἑφθά. ἢ κηροῦ 𐅻 δ. μυρσίνου 𐅻. ιϛ. σκωρίας μολίβδου 𐅻. δ. οἴνῳ ὑμέσει κατάχριε. σταθείσης δὲ τῆς νομῆς, τῇ διὰ τῆς σκωρίας κηρωτῇ χρῶ ἢ φακῷ ἑφθῷ, μετὰ μέλιτος καταπλάσσε. πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ δέρμα ἕρπητα. σκωρίας μολίβδου ἀσαλαβὼν λεῖον πηγάνου χυλῷ ἢ κηρωτὴν αὐτὸ πηγάνου μυρσίνῳ. Ἄλλο. Ξερίου παλαιοῦ ἀπλύτου πεφρυγμένου κβ. ∠. ιβ. S. κηροῦ ∠. κε. σκωρίας μολίβδου ὀξυβάφα ∠. S. στέατος αἰγείου τε θεραπευμένου καὶ πεπλυμένου ἐφ' ὕδατι ∠. κε. μυρσίνου 𐅻. ε. Ἄλλο πρὸς τοὺς ὀξέως νεμομένους. σιδίων γλυκείας ῥοιᾶς ∠. ϛ. λιθαργύρου ∠. ϛ. θρίου ἀπλύτου πεφρυγμένου κβ ∠. γ. κηροῦ ∠. ιβ. ψιμυθίου ∠. η. λιβανώτου χιστῆς ∠. α. οἴνῳ καὶ μυρσίνῳ.

Περὶ ἐρυσιπέλατος. καʹ.

Ἰδιαίτερον μὲν ὁ Γαληνὸς τὸν διὰ αἵματος ζέοντός τε καὶ λεπτοῦ συνισταμένον ὄγκον. ἐρυσίπελας ὀνομάζων. τὸν δὲ ἀμφοῖν. αἵματός τε καὶ χολῆς συνεστῶτα προσηγόρευσεν ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος χυμοῦ τὴν προσηγορίαν τῷ πάθει θέμενος. φλεγμονὴν μὲν γὰρ ἐρυσιπελατώδη τοῦ αἵματος. ἐρυσίπελας δὲ φλεγμονῶδες. τῆς ξανθῆς ἐπικρατούσης ὀνομάζει χολῆς κοινότερον δὲ τὸν διὰ αἵματός τε καὶ χολῆς θερμοτέρων γινομένων συνισταμένον ὄγκον, ἐρυσίπελας προσαγορεύειν. καθ' ἑκάτερον δὲ τρόπον, οὐδὲν μέγα διοίσει πρός γε τὴν τῶν βοηθημάτων χρῆσιν. εἰδέναι δὲ χρὴ τῶν ἐρυσιπελάτων ἐργωδέστερα τυγχάνει μάλιστα τὰ περὶ κεφαλήν. ὅθεν εἰ μὴ ἐμπράκτου τύχοι βοηθείας ἐνίοτε. καὶ πνίγει τοὺς πεπονθότας. εὐθὺς οὖν διὰ ἀρχῆς τούτου φανέντος, φλέβα τέμνειν ἐν τῷ ἀγκῶνι. μάλιστα μὲν τὴν ὠμιαίαν. εἰ δὲ μὴ φαίνοιτο τὴν διεσκεμμένην. εἰ δὲ διά τι κωλύοι μὴ φλεβοτομήσωμεν,

ποτε δέοι τὸ ῥαῦμα. μελικράτῳ τε καὶ ὀξυκράτῳ. καὶ οἴνῳ. καὶ οἰνομέλιτι χρηστέον. καὶ εἰ μέν τοι φλεγμαίνοι. διὰ τῆς φακῆς κατάπλασμα. μὴ φλεγμαίνοντος δὲ τῶν ἄλλων τι φαρμάκων τῶν ἐμπλάστρων. ἐπὶ ταῖς τοιαύταις τομαῖς χρησώμεθα. καὶ οὐχ ἥκιστα τῷ διὰ τῆς χαλκίτεως. ἐπιτίθει δὲ κατ᾽ αὐτῶν, σπόγγον ἢ ἔριον οἴνῳ βρέχων στρυφνῷ. τῷ δὲ ῥαύματι μηδὲν λιπαρὸν τῶν φαρμάκων προσφέρειν. ὅτι τὸ τραφαρμακόν ἐστιν. ἰσχυρῶς γὰρ δεῖται ξηραίνεσθαι.

Ὅσα ῥήσσουσιν ἀποστήματα.

Ἐπειδὴ δέ τινες οὐκ ἀνέχονται σιδήρῳ διαιρεῖσθαι τὰ ἀποστήματα, πειρατέον καὶ φαρμάκοις χρῆσθαι ἐπισπαστικοῖς. ναρκίσσου ῥίζαν λειοτριβήσας ἐν μελικράτῳ μετὰ ἐρίνου ἑψήσας κατάπλασσε. ἢ καλάμου ἁπαλὴν ῥίζαν λειοτριβήσας μετὰ μέλιτος. εἰ δὲ σκληρὰ εἴη προσεψήσας μελικράτῳ. ἢ ἀριστολοχίαν μετὰ μέλιτος κατάπλασσε. ῥήσσει δὲ πίσσης ξηρᾶς προπόλεως κελτικῆς ἴσα καὶ

Διονύσια πρὸς ἀποστήματα θαυμαστὴ καὶ πρὸς μαστούς. καὶ βουβῶνας ἐπισπα- (ἀφυλά-
τικὴ διὰ τῶν ἀδήλων πόρων διαφορεῦσα.

Ἐλαίου παλαιοῦ ὕδατος ἀνὰ λι. α. ἑψήσας τὸ ὑδρέλαιον. ἐπ᾽ ὀλίγον ἐπίβαλλε ἀφρονίτρου γο. ϛ. μίσυος γο. α. ἢ β. καὶ ἕψε ἕως ἀμολύντου. εἶτα ἐπίβαλλε μάννης λιβάνου κηροῦ τερεβινθίνης ἀνὰ γο. ϛ.

Πρὸς νευρικὰς ἀποστάσεις.

Κηροῦ κολοφωνίας. βουτύρου. ἀνὰ λι. α. πίσσης ξηρᾶς μέλιτος ἀνὰ λι. β. ἰοῦ γο. γ. ἰξοῦ τὸ ἀρκοῦν καὶ ἡ ὀξυρά, καὶ ἡ μαστιχηρά. Ἄλλο. Ἐπισπαστικὸν. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο. ϛ. κηροῦ. τερεβινθίνης ἀνὰ γο. δ. θείου ἀπύρου γο. γ. νίτρου. γο. γ. καὶ τὸ σμηλίον δὲ καλούμενον φάρμακον. καὶ τὸ διὰ σκορόδων, ἰσχυρῶς ῥήσσουσι τὰ ἤδη μεταβληθέντα. τὸ δὲ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ λινοσπέρμου διαφορεῖ, μεταβάλλει. ῥήσσει πρὸς τὴν ἐπιτηδειότητα. πρὸς δὲ τὰ ἐπιεικέστερα τῶν ἀποστημάτων. καὶ τὰ πρὸς παρωτίδας ἁρμόσει λελεγμένα. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τοῦ μετὰ πεσσοῦ τὸς ἀπὸ φλεγμονῆς ἀποστήματος. ὁ μέν τοι Γαληνὸς ἔφη μὴ διὰ φλεγμονῆς ἐνίοτε προηγησαμένης ἀπόστημα συνίστασθαι. ταύτης δὴ τῆς ἐξ αἵματος χρηστοῦ τὴν γένεσιν ἐχούσης. εὐθὺς γὰρ ἐξ ἀρχῆς φησὶ δι᾽ ἄλλον τινὰ χυμὸν ἐνίοτε ὅντινα οὖν ἀποδέρεται τῷ χρόνῳ καὶ ἀφίστασθαι τῶν ὑποκειμένων τὰ περιέχοντα. καὶ τοίνυν καὶ τμηθέντα παντοίαν ἰδέαν ὑγρῶν τε καὶ στερεῶν σωμάτων. ἐντὸς ἑαυτῶν ἔχοντα φαίνεται. καὶ γὰρ καὶ βορβόρῳ καὶ οὔρῳ καὶ θρόμβῳ καὶ χυμῷ. μελιτώδει. καὶ μυξώδει. καὶ ὀστοῖς. ὄνυξί τε καὶ θριξὶν ἐν ἀποστήμασιν εὑρίσκεται παραπλήσια σώματα. καὶ μὴν καὶ ζῷα πολλάκις εὕρηται σχεδὸν ἅπασι τοῖς ἐκ σηπεδόνος ἔχουσι τὴν γένεσιν ὁμοιότατα. καὶ λίθοις δὲ καὶ ψάμμοις ὀστράκοις τε καὶ ξύλοις, ἀνθρακί τε καὶ πηλῷ καὶ γλοιῷ. καὶ ἀμόργῃ, καὶ τρυγί φησιν ἐοικότα τοῖς ἀπὸ σκήμματος μάλιστα χρονίσασιν ἀποστήμασι συνίστασθαι. διὸ τὴν τελειοτέραν τῶν ἐκ τοῦ μάλιστα τοῦ σώματος ἀποστημάτων σημείωσιν. ὡς ἐπιτόμως λεκτέον καὶ ἔστι τὴν διὰ φαρμάκων οὐκ ἐπιδέχεται διαφόρησιν. ἀπόστημα τοίνυν, ἐστὶ φθορὰ καὶ μεταβολὴ σαρκῶν ἤτοι σαρκωδῶν. οἷον μυῶν φλεβῶν. ἀρτηριῶν. τούτων τὰ μὲν ἐν χιτῶνι περιέχεται ὡς ἀθερώματα στεατώματα μελικηρίδες. τὰ δὲ ἄνευ χιτῶνος, συνίσταται. τῇ τοῦ γένους ὀνομασίᾳ προσαγορευόμενα. περὶ ὧν νῦν λέγωμεν, τῆς τῶν ἀποστημάτων γενέσεως. κατὰ μὲν τὸ πλεῖστον φλεγμονὴ προηγεῖται περὶ ἧς διελάβομεν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ κατ᾽ ἀρχὰς εὐθὺς ὡς ἀρτίως ἔφημεν γίνεται. παρέπεται δὲ τῷ ἀποστήματι, πύρωσις ἰσχυρὰ τοῦ τόπου. καὶ μείζων ὄγκος, ἐρυθρός τε μᾶλλον ἢ πρὶν καὶ σκληρὸς μετὰ νυγματώδους ἀλγήματος καὶ σφυγμοῦ καὶ βάρους ὡς δοκεῖν ἐκκρεμᾶσθαί τι τοῦ μορίου. εἰ δὲ δὴ καὶ ὁ τόπος ἐπίκαιρος εἴη. καὶ πυρετὸς ἐπιγίνεται καὶ ῥῖγος ἄτακτον. καὶ νύκτωρ μάλιστα πονοῦσί τε, καὶ πυρέττουσιν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ βουβῶν αὐτοῖς ἐγείρεται. κατὰ τοὺς πλησίον ἀδένας. γινομένου δὲ τέλειον τοῦ ἀποστήματος, τὰ πλεῖστα μειοῦται. τὰ δὲ νύγματα κνησμώδη γίνεσθαι. καὶ ἡσυχῆ ναρκώση καὶ ὁ ὄγκος κορυφοῦται μᾶλλον εἰς ὀξεῖαν κορυφὴν εὐβαφής τέ ἐστιν καὶ εὔεικτος καὶ ἡ ἐπιφάνεια κατὰ τὴν κορυφὴν, ἀποσύρεται. λέγω δὲ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἔξω ῥηγνυμένων. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ φαρμάκοις ἢ αὐτομάτως ῥαγείη, τῇ ἐμμότῳ θεραπευέσθω ἀγωγῇ, κατὰ μέρους τοῦ πύου κενωθέντος. εἰ δὲ μὴ στομωθῇ αὐτὸ κατὰ τὸν ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρησόμενον τρόπον.

Περὶ γαγγραίνης καὶ σφακέλου. ιθ.

Ἐπειδὴ μὴ διαφορουμένη, μήτε εἰς πύον ἡ φλεγμονὴ μεταβάλλουσα. πολλάκις εἰς γάγγραινάν τε καὶ σφάκελον μεταπίπτει. λέγομεν ἤδη καὶ περὶ τούτων. γαγγραίνας μὲν γὰρ τὰς διὰ μέγεθος φλεγμονῆς, νεκρώσεις ὀνομάζουσιν. οὐκ ἤδη γεγενημένας. ἀλλὰ γινομένας ἔτι. καὶ εἰ μὴ ταχέως τις τὴν τοιαύτην διάθεσιν ἰάσηται. νεκροῦταί τε ῥᾳδίως τὸ παθὸν, οὗ τὸ μόριον ἐπιλαμβάνεται τὰ συνεχῆ. καὶ ἀποκτείνει τὸν ἄνθρωπον. ὅταν δὲ τελέως ἀναίσθητα γένηται τὰ οὕτω παθόντα σώματα, τὸ πάθος οὐκέτι γάγγραιναν, ἀλλ᾽ ἤδη σφάκελον ὀνομάζουσι. συμβαίνει δὲ καὶ περὶ τὸ πάθος καὶ τοῖς ὀστοῖς, ὅταν ἡ περικειμένη σὰρξ αὐτοῖς μοχθηροὺς ἰχῶρας γεννῶσα διαβρέξει τούτοις, αὐτὰ καὶ διασήψῃ. τελέως μὲν οὖν νεκρωθὲν τὸ μόριον. τάχιστα χρὴ περικόπτειν. καθὰ ψαύει τῆς τοῦ πλη-

Περὶ φλεγμονῆς. ιζ.

κ εἰωθὼς μὲν τοὺς θερμοὺς ἅπαντας καὶ ὀδυνηροὺς μετὰ φλογώσεως ὄγκους φλεγμονὰς προσαγορεύειν ἐάθεσι. παρὰ δὲ τὴν ἐργαζομένην αὐτοὺς ὕλην διάφοροι ὑπάρχουσι. καὶ τούτων τὴν διαφορὰν ἐξαλλάττεσθαι φησίν. αἵματος μὲν γὰρ χρηστοῦ καὶ συμμέτρου τῷ πάχει ῥυέντος εἴς τι μόριον ἀθρόως. καὶ διὰ τὸ πλῆθος σφηνωθέντος τὴν ἰδίως προσαγορευομένην γίνεσθαι φλεγμονήν. χολῆς δὲ ξανθῆς κατά τι μόριον ἱσταμένης ἐρυσίπελας. αἵματος δὲ καὶ χολῆς ἅμα ξανθῆς ἐπιῤῥυέντων τὸ ἐρυσιπελατῶδες συνίστασθαι. ὅταν δὲ τὸ ἐπιῤῥέον αἷμα θερμὸν ἱκανῶς ᾖ καὶ παχὺ, τοὺς ἄνθρακας ἐργάζεσθαι πέφυκεν. οὐκοῦν ἀπὸ τῆς ἰδίως ὀνομαζομένης φλεγμονῆς ἀρκτέον ἐπὶ πολλῶν ἀεὶ συμβαινούσης. ἥτις ὄγκος ἐστὶν ἐρυθρὸς καὶ ὀδυνηρός. καὶ ἀντίτυπος. καὶ θερμὸς διὰ αἵματος ὡς ἔφην χρηστοῦ τὴν γένεσιν ἔχων. ποτὲ μὲν διὰ ὅλου τοῦ σώματος φερομένου. ποτὲ δὲ ἐν αὐτῷ τῷ μορίῳ πλεονάσαντος ὡς μὴ στέγεσθαι πρὸς τὴν ἀγγείων ἀλλὰ διεκπίπτειν ἀθρόως εἰς τὰς μεταξὺ κενὰς χώρας. καὶ φύσει δὲ πολλάκις καὶ κατάγμασι. ἕλκεσί τε καὶ ἑτέραις πλείοσιν ἔξωθεν αἰτίαις ἕπεται τὸ πάθος ἐπειδὰν οὖν ἐξαίφνης φλεγμονή τι μόριον ἄνευ τοῦ προηγήσασθαι φανερὰ αἰτίαν. ὅλου δὲ τοῦ σώματος ἐπιπέμποντος τῷ μορίῳ. τὸ μὲν ὅλον δεῖ κενοῦν διὰ φλεβοτομίας. αὐτὸ δὲ τὸ φλεγμαῖνον. ἐπιβρέχειν τε καὶ καταπλάττειν. μὴ τοῖς θερμαίνουσι καὶ ὑγραίνουσιν. ἀλλὰ τοῖς ἀποκρούεσθαι μὲν τὸ ἐπιῤῥέον δυναμένοις. τὸ δὲ ἤδη περιεχόμενον ἐν τῷ πεπονθότι κενοῦν. καταπλάττειν οὖν τοῖς ἀειζώου καὶ λεμμάτων ῥοιᾶς ἑφθῶν ἐν οἴνῳ κηροῦ τε καὶ ἀλφίτων συγκειμένου. ὀδύνης μὲν οὖν σφοδρᾶς οὐκ οὔσης. τούτῳ καὶ τῆς ὀδύνης χρηστέον. σὺν ὀδύνῃ δὲ μείζονι τοῦ μορίου ῥευματισθέντος. μὴ δὲ οὕτως μὲν θερμὸν ὕδωρ ἢ ἔλαιον προσφέρειν. ἢ τὰ διὰ τῶν ἀλεύρων καταπλάσματα. πολέμια γὰρ ταῦτα ταῖς ῥευματικαῖς διαθέσεσιν. παραμυθεῖσθαι δὲ τὸ σφοδρὸν τῆς ὀδύνης, τὸ διὰ γλυκέος. καὶ ῥοδίνου καὶ κηροῦ βρέχοντας ἐρίοις ῥυπαροῖς ὕσωπον πολὺν ἔχουσιν. ἀναλαμβανόντα δὲ καὶ προσφέροντα θέρους μὲν ψυχρά. χειμῶνος δὲ χλιαρά. περιλαμβάνοντα, καὶ τοὺς ὑποκάτω τόπους τῶν πεπονθότων μορίων σπόγγῳ βραχέντι οἴνῳ αὐστηρῷ ἢ ὀξυκράτῳ ψυχρῷ. παραμικτέον δὲ τοῖς καταπλάσμασι καὶ τὰς πρὸς τὸ χρησίμους πόας. ἑλξίνη τοίνυν πρὸς πᾶσαν φλεγμονὴν ἁρμόττει. ἐν ἀρχῇ τε καὶ ἀναβάσει. γλαύκιον ὁμοίως. ἀνδράφαξις καὶ μαλάχη. θρίδαξ τε, καὶ κολοκύνθη πρὸς τὰς θερμὰς ἐπιπλαττόμενα. πολύγονον καὶ τρίβολοι ἀμφότεροι πρὸς τὰς ἐκ ῥεύματος φλεγμονάς. κράμβη δὲ πρὸς τὰς σκληρυνομένας. παραλλαγὰς δὲ ἐπὶ τούτοις γινομένης καὶ πύου μὴ ἐμπίπτοντος, τῷ διὰ χαλκίτεως ἐμπλαστρῷ φαρμάκῳ θεραπεύειν ἢ τινὶ τῶν ὁμοίων τῶν πρὸς τὰ ῥεύματα ποιούντων. καθαρὸν δὲ ὀθόνιον οἴνῳ βεβρεγμένον αὐστηρῷ ἔξωθεν ἐπιβάλλειν τοῦ φαρμάκου. τούτῳ μὲν οὖν ἰᾶσθαι τῷ τρόπῳ, τὰς ἐπὶ ῥεύματι φλεγμονάς, τὰς δὲ ἐπί τινι προφάσει συνισταμένας ὑγραίνων. καὶ θερμαίνων οὐ βλάψεις κἄν ποτε χρεία γένηται ἀποχάζειν αὐτάς, διόπως αὐτὸ ποιήσεις. τὰς δὲ ἐπὶ ῥεύματι φλεγμονὰς ἀποχαλάσας καὶ μάλιστα ἐν ἀρχαῖς. αἴτιός τινος κακοῦ μεγάλου γένοιο τῷ πάσχοντι.

Περὶ τῶν ἐκ τοῦ σώματος ἀποστημάτων. ιη.

ε εἰ μὴ δυνατόν σοι φαίνοιτο κωλυθῆναι τὴν ἐκπύησιν. ἄρτον ἑψήσας ἐν ὑδρελαίῳ καταπλάσσε. ἢ κρίθινον ἄλευρον παραπλησίως σκευαζόμενον. καταντλήσθω δὲ ὕδατι τὸ μόριον ἀλθαίας ῥίζης ἀφεψηθείσης. ὅταν δὲ δυσεκπύητος ὁ ὄγκος, ἢ δυσδιαφόρητος ᾖ. τὸ διὰ τῶν ἰσχάδων καταπλάσματι χρῆσθαι. δεῖ δὲ γλυκείας καὶ λιπαρὰς τὰς ἰσχάδας ἑψῶντα κατατήκειν ἐν ὕδατι καὶ τρίβειν ὁμοίως τὸ ὕδωρ μέλιτι λεπτῷ καὶ προσβάλλειν κρίθινον ἄλευρον. καὶ εἰ διαφορεῖτο μὲν ὁ ὄγκος. ἐνδεέστερον δὲ ταῖς ἰσχάσι συνεψεῖν ὕσσωπον ἢ ὀρίγανον. εἰ δὲ ἐκπυεῖν ταχὺ βουληθείης μᾶλλον. ἔλαιον ἐμβάλλειν τῷ ἀφεψήματι. πρόσεχε δὲ ἀκριβῶς μὴ διὰ τὸ ξηραίνεσθαι σφοδρότερον, σκιρρώδης γένηται τὸ μόριον. κἄν ποτέ τι τοιοῦτον δέοι συναφεψεῖν τῷ ὕδατι σικύου ἀγρίου ῥίζαν. ἢ ἀλθαίας. ἢ βρυωνίας. ἰσχυρότερα δὲ τούτων ἢ τοῦ δρακοντίου καὶ διαφορητικώτερα ἐστί. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ διὰ τοῦ δρακοντίου φάρμακον, ἰσχυρῶς τὰ τοιαῦτα διαφορεῖ. ἐνίοτε μὲν οὖν τούτων μόνον ἀφεψῆς. ἐνίοτε δὲ καὶ ἰσχάδων ἐπεμβαλεῖς. καὶ τὸ ἄλευρον ἀναμιγνὺς ἅμα στέατι καὶ τὸ κρίθινον ἔλαιον διαφορητικόν ἐστι καὶ πεπτικὸν ὠμῶν χυμῶν καὶ ἀπέπτων ὄγκων. καὶ πέττει συμπέττει τοὺς σκληροὺς καὶ ἀπέπτους ὄγκους ἅπαντας ἐμβαλλομένη τοῖς καταπλάσμασι καὶ μᾶλλον ἢ ὑγρά.

Φάρμακον σύνθετον.

τ ἃ μὲν ἤδη πεπεμμένα τῶν ἀποστημάτων διὰ ηθμοῦ ὡς πολλάκις εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἀπολλωνίου πέσσεται δὲ μὴ πεπεμμένα εἰς τέλος διαφορεῖ λίθου πυρίτου ∠. ιβ. ἀμμωνιακοῦ λείου ἴσον, κυάμινον ἄλευρον ∠. ς. ἀναλάμβανε ξυντίνῳ ὑγρᾷ ἢ εἰς δέρμα ἐπιπλάσας ἐπιτίθει. τὸ δὲ ἀπολλώνιον μὴ ἀφαιρεῖ, μέχρις ἂν αὐτομάτως πέσῃ. δεῖ δὲ μὴ πρὸ πολλοῦ σκευάζειν τὸ φάρμακον, ξηραίνεται γὰρ ταχέως ἐπὶ τούτοις δὲ μὴ διαφορηθέντος τοῦ ὄγκου. πύον δὲ κατ᾽ αὐτὸ ἐμπίπτοντες δηλοῦνται καὶ κενώσαντα τὸ πύον. φυλάττεσθαι μὲν τοῦ λοιποῦ προσφέρειν ἔλαιον ἢ ὕδωρ. ἀλλ᾽ εἰ καὶ ἀπονίψαι

κενθίνων· ἢ ναρκίσσων μετὰ ῥοδίνου ψίψας καὶ ποιήσας γλοιώδες καταχρίε. ὁ δὲ μάρκελλος σύνθετον τοῦτο φησί· ῥάκος μέλιτι δεύσας· καὶ κενθαῖς ἀνακυλίσας κατάκαυσον· καὶ βάλε τῆς τέφρας ∠ ·η· ψιμυθίου ∠ ·δ· βουτύρου ∠ ·η· κηροῦ ∠ ·ιϛ· στέατος αἰγείου ∠ · ιϛ · ῥοδίνου ∠ · ιϛ · πρὸς δὲ τὰ ἤδη περιφλυκταινούμενα. ῥοῦ καὶ ἄλφιτον τρίψας μετ᾽ ὄξους κατάπλασσε · ἢ κονίαν ἄσβεστον κηρωτῇ μιγνὺς καὶ εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσσων ἐπιτίθει. καὶ τὸ σφαιρίον δὲ καλούμενον πρὸς ταῦτα χρήσιμόν ἐστι. τὰ δὲ ἡλκωμένα πράσοις λείοις κατάπλασσε· ἢ ἀνδράχνην ψίψας μετὰ ἀλφίτων κατάπλασσε ἢ περιστερᾶς κόπρον εἰς ὀθόνιον ἐνειλίσας κατάκαυσον· καὶ διεὶς ἐλαίῳ, τὴν τέφραν αὐτοῦ χρῶ, θαυμαστὸν φάρμακον. καὶ πίτυος ἢ πεύκης φλοιὸς ἢ ἀδίαντον ξηρὸν λεῖον· ἢ μυρσίνης φύλλα κατακεκαυμένα λεῖα ἐμπάσσεται· ποιεῖ δὲ τούτων ἕκαστον καὶ μετὰ κηρωτῆς συντιθέμενον. καὶ τὸ λαμβάνον δὲ τῆς ἐρυθρᾶς ἀγχούσης τῆς ῥίζης ξηρὰ σκοπείσης λείας Γο. δ. κηροῦ τυρρηνικοῦ Γο·β· ῥοδίνου Γο·η· καὶ τὸ διὰ ψιμυθίου σὺν ὀλίγῳ μυελῷ ἐλαφείῳ, ἀγαθόν ἐστι φάρμακον.

Πρὸς τοὺς ἀπὸ μαστίγων πληγέντας. ιβ.

Ψιμυθίου καὶ λιθαργύρου ἴσα κηροῦ τὸ τετραπλοῦν μετὰ σουσίνου ἢ ῥοδίνου ὡς ἔμπλαστρῳ χρῶ· τῇ δὲ πρώτῃ ἡμέρᾳ κατ᾽ ἰδίαν τῷ σουσίνῳ μόνῳ χρῶ· ἢ κρόκου ∠ ·α· φαγανεύθου ∠ ·α· ὠὸν ὁλόκληρον χωρὶς τῶν ὀρόβων ἑνώσας χρῶ· τοῖς μεμαστιγωμένοις· δέρματα προβάτου νεωστὶ ἐκδεδαρμένου θερμὸν ἐστὶν περιτεθέν· θεραπεύει παντὸς μᾶλλον ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ καὶ νυκτί·

Τρίχας ἐν κατακαυμάτων φυῶσαι. ιγ.

Τρίχας ἐν κατακαύματος φύουσιν, ἐὰν σύκης φύλλα ἐν χύτρᾳ ὀπτὰ μετὰ κηρωτῆς ἐμπλάσσοι ἐπιθήσεις. ἢ καρείκης ∠ ·η· σαμψύχου ∠ ·α· τρίψας μετὰ ἐλαίου κηρωτῆς πάχος χρῶ· ἢ λατύπης ∠ ·ρ· λεπίδος ∠ ·ι· μεθ᾽ ὕδατος ἀναπλάσας τροχίσκους ἔχε· ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀνιεμένους ἐν πρὸς ἡμέραν κηρωτῆς·

Πρὸς ἀποσύρματα. ιδ.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἀποσυρμάτων καὶ τῶν ἐπιπολαίων ἑλκῶν τοὺς πρώτους ἀποσμήψας· ἢ οἴνῳ ἢ ὄξει· ἢ ὀξάλμῃ· τοῖς ἑξῆς εἰς ἀπούλωσιν χρῶ· τοῖς τε λιπαροῖς καὶ τῶν λευκῶν ἐμπλάστρων τοῖς ξηροτέροις. ἄκρως δὲ ποιεῖ τοῦτο· ψιμυθίου μ α· ἀμμωνιακοῦ τὸ S· μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν · λεάνας ἐν ὕδατι τὸ ἀμμωνιακόν· μίξον τὸ ψιμύθιον παραχέων τὸ μύρσινον καὶ χρῶ λιπαρῷ· ἢ λατύπῃ λεπίδα χαλκοῦ πρόσμιξον. καὶ μυρσίνῳ λεάνας χρῶ· ἢ κιμωλίαν καὶ λιθάργυρον μετ᾽ οἴνου καὶ κικίνου. καὶ μυρσίνου λεάνας χρῶ·

Πρὸς παρασύρματα καὶ ἀποτρίμματα καὶ χρόνια ἕλκη καὶ πρεσβυτικοὺς καὶ ἁπαλοὺς χρῶτας.

Λιθαργύρου χρυσίτιδος ∠ ·ν· κηροῦ ∠ ·κ· ῥητίνης ξηρᾶς πευκίνης ∠ ·ιβ· ἐλαίου κο α· S· τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ἔλαιον ἑψήσας ἐπίβαλε τὰ λοιπὰ καὶ συνθεὶς ἢ καὶ μαλάξας εὐθέως χρῶ · τὸ δὲ ἀποσυρὲν δέρμα. οὐ χρὴ τῶν ἑλκῶν ἀποτέμνειν. ἀλλ᾽ ἐπάγειν τὸ φάρμακον καὶ ἐπιτιθέναι. κολλᾶται γὰρ οὕτω. εἰ καὶ μελανθὲν εἴη. γυμνωθεὶς δὲ τῆς σαρκὸς, δύσκολος ἡ ἐπούλωσις δακνομένου καὶ ῥυπουμένου τοῦ ἕλκους · ἀφλέγμαντα δὲ τηρεῖ τὰ ἀποσύρματα ῥοῦς ἐρυθρὸς καταπλασσόμενος λεῖος σὺν μέλιτι. ἢ χοίνου κόμη καυθεῖσα καὶ σὺν μέλιτι ἐπιτεθεῖσα.

Πρὸς ἀποσύρματα καὶ μαστιγωθέντα καὶ περιθλάσεις ἄρθρων ἀνώδυνος.

Λιθαργύρου ψιμυθίου ἀνὰ Γο·ι· κηροῦ Γο·ϛ· ἐλαίου καθαροῦ ἢ ῥοδίνου λι· α· S· ἀμύλου Γο. β · ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ τὸ πηλάριον τὸ δι᾽ ἑλκύσματος καὶ ἡ δι᾽ ὠῶν ὁμοίως.

Περὶ μυρμηκίων καὶ ἀκροχορδόνων. ιε.

Ἑκάτερον τούτων ἐπανάστασίς ἐστιν τοῦ δέρματος. μικρὰ τυλώδης περιφερὴς κατὰ τὸ πλεῖστον. ἀλλ᾽ ἡ μὲν μυρμηκία, πλατεῖαν ἔχει τὴν βάσιν, καὶ πρὸς τὰς ἀφὰς ψήξεις· ὁμοίαν αἴσθησιν ἐμποιεῖ δήγμασιν μυρμήκων· ἡ δὲ ἀκροχορδὼν στενὴν ἔχει τὴν βάσιν ὡς δοκεῖν ἐκκεκρεμάσθαι ἄκρῳ χορδῆς ὡμοιωμένη· τούτους τοίνυν τοὺς ὄγκους. αἴρει ἐλατήριον μετὰ ἁλῶν ἐπιτεθέν. λιβανωτὸς μετ᾽ ὄξους ὅλως ἢ μετ᾽ ὄξους καὶ ἀλεύρου καὶ νίτρου. ὀπὸς συκῆς ἐπιχριόμενος. ὁμοίως δὲ καὶ τιθυμάλου · σμαρίδος κεφαλὴ ταριχηρὰ καυθεῖσα, ἰὸς μετὰ θείου ἀπύρου καυθεὶς ὠκίμου φύλλα μετὰ χαλκάνθου. κληματίδων ἔτι χλωρῶν καιομένων τὸ ἀποστάζον. προβάτεια κόπρος μετ᾽ ὄξους. τράγου χολὴ ἐπιχριομένη. ἡλιοτροπίου τοῦ μεγάλου ὁ καρπὸς σὺν οἴνῳ καταπλασθεὶς πήγανον μετὰ νίτρου. καὶ πεπέρεως. νίτρον σὺν οὔρῳ, ἀφοδεύρου. κόπρος βοὸς ἀγελαίας ἐν ὄξει.

Περὶ γαγγλίου. ιϛ.

Συστροφὴ νεύρου τὸ γάγγλιόν ἐστιν ἐκ πληγῆς ἢ κόπου γινόμενον. ἐν πλείοσι μὲν τοῦ σώματος μέρεσι. μάλιστα δὲ κατὰ τὰ κινούμενα διὰ χεῖρας ἄκρας· καὶ πόδας. ἐφ᾽ οὗ ὁ μὲν Ἀρχιγένης φησὶν ἄσβεστον μετὰ στέατος χηνείου, καὶ τερεβινθίνης ἐπιτίθει. πολλοὶ δὲ τῷ διὰ τοῦ ἀχάτου λίθου φαρμάκῳ χρῶνται. Ὀριβάσιος δὲ τούτῳ· ψιμυθίου. πιτυΐνης. ἐλαίου παλαιοῦ ἀνὰ Γο·α· ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. χαλβάνης ἀνὰ Γο·α· κηροῦ Γο·δ· ἢ μολίβδινον δισκάριον φασί· παχύτερον, ὡς οἱ σπόνδυλοι μεῖζον τοῦ γαγγλίου. ἐπιτίθει καὶ δέσμει· τῷ βάρει γὰρ διαλύει αὐτὸ ἐν χρόνῳ πλείονι · καὶ ἡμεῖς δὲ τούτῳ χρώμεθα· ἢ ξηρὰ καὶ μαστίχη.

νίτρου ὀπτοῦ, κηροῦ τὸ 𐅵. ζέσας ὕδατι ἐν ἡλίῳ καταχρίε. ὅταν δὲ ἑλκωθῇ ὡς ἕλκος θεράπευε. ὁ δὲ κρίτων πρὸς τὰ στίγματα φησὶ προσκνίσας τοὺς τόπους καταπλάσσε τοῖς ἑψηθεῖσιν. εἶτα ἐπιδήσας ἔασον ὑμέρας ϛ. τῇ δὲ ζ λούσας καταχρίε, κέντησον βελόνῃ τὸ στίγμα καὶ ἀποσπογγίσας τὸ αἷμα μετ' ὀλίγον, τρίψον ἅλας λεπτῶς, εἶτα τὸ φάρμακον ἐπιθεὶς ἔα ἡμέρας ε. ἔστι δὲ λιβανίου νίτρου κονίας ἀσβέστου κηροῦ ἀνὰ 𐅵 δ. μέλιτος ὀλίγον. λύσας γὰρ εὑρήσεις τὸ μέλαν ἐν τῷ φαρμάκῳ. Ἄλλο. χείσμα. πιτύρεως 𐅵 β. πηγάνου 𐅵 δ. ζειδαρέχης 𐅵 δ. ἀρσενικοῦ 𐅵 α. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν καταχρίε προσκνίσας καὶ τὰ ἄλλα ποιήσας ὁμοίως τῷ πρώτῳ. λύων δὲ διὰ τεσσάρων ἡμερῶν καὶ τὸ μέλαν ἀποματτων αὖθις καταχρίε. αἴρει γάρ φησιν ἐν ἡμέραις κ ἀνευ ἑλκώσεως καὶ οὐλῆς.

Ἄλλο τὸ κρατιστὸν καλούμενον. λιβανίου 𐅵 δ. νίτρου 𐅵 β. χαλκάνθου 𐅵 δ. κηροῦ 𐅵 ϛ. πιτύρεως 𐅵 γ. πηγάνου 𐅵 γ. ὀξάλεως 𐅵 γ. ἀρσενικοῦ 𐅵 α S. ζειδαρέχης 𐅵 γ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. χρῶ ὡς προεἰρηται περὶ αὐτοῦ. θεραπεύσαι δέ φησι βασάχιος κατά πλατὺ ὑπάρχοντα φύλλα τὰ στίγματα αἴρει. εἰ δὲ διὰ βάθους ὄντα μὴ ἀφαιροῖτο. ἐπ' ὀλίγον δὲ τοῦ δέρματος ὄν, ψυχρῷ καυτῆρι ἐγχαράσσεις ἀφελεῖ.

Περὶ ἐξανθημάτων. η.

Ἐξανθήματα γίνεται παχέων χυμῶν ἐν τῷ δέρματι σφηνωθέντων καὶ πλέον ἐστὶ κατὰ τὴν ἐσθῆτα δερμάτων συνεχῶς συνέστη. ἐφ' ὧν μὲν οὖν κατὰ τὸ βάθος πλῆθος ὑπόκειται χυμῶν, τούτους πρότερον δεῖ καθαίρειν. εἰ γάρ τις μὴ προκαθάρας τούτους πρότερον ἐπιχειροίη διαφορεῖν, ἐμφράξει μᾶλλον αὐτούς. ἢ καὶ ὠθεῖ διὰ τοῦ δέρματος. εἰ δὲ τὸ βάθος ἀπέριττον εἴη, χρὴ κενοῦν αὐτοὺς διὰ τοῦ δέρματος καὶ μὴ πόρρω ἀπελαύνειν βουλόμενον διὰ γαστρός. ἢ δι' ἐμέτων κενῶσαι. ἀλλὰ τήν γε θεραπείαν τῶν ἐμπεπλασμένων τῷ δέρματι χυμῶν. διὰ τῶν ἐκπυρούντων τε καὶ θερμαινόντων ποιητέον. καὶ μάλιστα ὅταν πλατέα τυγχάνῃ τὰ ἐξανθήματα. ἐστὶ ψυχρῶν δὲ ἰχώρων καὶ παχέων χυμῶν τὰ τοιαῦτα γεγένηται. δάφνης οὖν ἁπαλῶν φύλλων καὶ πηγάνου καὶ μαρτυρίσιον ἕκαστον τρῖψας. καὶ λιβανωτὸν μετ' ἐλαίου διεὶς ἐπάλειφε, ἢ σὺν τῷ ἁπαλοῖς ἑψήσας καὶ τρίψας καταπλάσσε. ἢ κηροῦ 𐅵 η. θείου ἴσον. ἁλὸς 𐅵 ϛ. τὰ ξηρὰ τρίψας καὶ ἐπιχέας ἐλαίου κυ S. πάντα ὁμοῦ ἕψε. ἢ γενομένῳ ἐμπλάστρῳ χρῶ. προσεμβάλλειν δὲ τῇ ἑψήσει. ἀγαθὸν σφόδρα τὸ φάρμακον.

Περὶ ἐπινυκτίδων. θ.

Αἱ ἐπινυκτίδες. ἑλκύδριά εἰσιν, ἀπὸ ταὐτομάτου ἐξανθοῦντα φλυκταινώδη ὑπέρυθρα τῶν ἐκρηγνυμένων, ἰχῶρ ὑφαιμος ἀπορρεῖ. ταῦτα τῆς μὲν ἡμέρας οὐ πάνυ ἐνοχλεῖ. νυκτὸς γὰρ ἐπόδυνα ἐστὶ μᾶλλον. ἢ κατὰ τὸ ἕλκος ὁπὸν οὖν σιλφίου ὕδατι διεὶς ἐπιτίθει. ξηραίνει γὰρ αὐτὰ δηκτικῶς. ἢ κώνειον ἐκλειώσας ἐπιτίθει. ἢ κράμβην ὠμὴν μεθ' ὕδατος ἢ σέλινον μετὰ ἀλφίτου τρίψας καταπλάσσε. ἢ ὑοσκυάμου φύλλα μετὰ μέλιτος τρίψας ἐπιτίθει. ἢ στρύχνον καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ κρίνου χλωροῦ. ἢ ἐλαίας φύλλοις ἑφθοῖς μετὰ ὕδατος χρῶ. ἢ σταφίδας ἐκγιγαρτισθείσας λείας ἀπαλλαγεὶ ἐπιπλάσας ἐπιτίθει. ἢ ἀδίαντον τρίψας μετὰ μέλιτος. φυλακτέον δὲ τὴν τῶν δριμέων καὶ ὀξέων καὶ ἁλυκῶν προσφορὰν καὶ πυρίας καὶ λουτρὸν καὶ ἥλιον.

Περὶ φλυκταινῶν. ι.

Τὰς δὲ μὴ ῥηγνυμένας αὐτομάτως φλυκταίνας. ἐπωδύνους δὲ γινομένας. ὀξείᾳ βελόνῃ τιτρῶν προσήκει καθυπόρρυσιν. εἶτα ἐκθλίβειν πρᾴως τὸ ὑγρὸν τὸ δέρμα τὸ προκείμενον, ἐάν τε καὶ πληρωθῇ. μύσαντος τοῦ τραύματος ἡ φλύκταινα πάλιν δεῖ τιτρᾶν ὁμοίως καὶ ἐκθλίβειν καὶ φυλάττειν τὸ δέρμα προσεσταλμένον ἄχρις ἂν ἀπουλωθῇ τὸ ὑπ' αὐτὸ ἡλκωμένον. πρὶν μὲν οὖν ἐκραγῆναι τὰς φλυκταίνας ἑφθῶν φακῶν λείων μεθ' ὕδατος καταπλάσσε. ἢ ῥοιᾶς ἢ βάτου χλωρὰ ἐστὶ τέφρας θερμῆς προστίθει. καὶ κατὰ τοὺς τόπους ἐὰν δὲ ἐκραγῶσι καὶ ἕλκος γένηται, στέαρ ὕειον τήξας καὶ λιθαργύρου λείας μίξας καὶ εἰς ὀθόνιον ἐμπλάσας ἐπιτίθει. ἢ κρίνου ῥίζαν ἑψήσας ἐν ὕδατι, ἢ τρίψας μετὰ κηρωτῆς ἐπιτίθει.

Πρὸς ἐπινυκτίδας καὶ φλυκταίνας.

Λιθάργυρον. καὶ θεῖον ἄπυρον ἴσα μετ' ὄξους. καὶ μυρσίνου λείου γλοιώδει ἐπιχρίσει, μετ' ἐλαίου καὶ οἴνου. ποιεῖ πρός τε ταῦτα καὶ θερμὰ ἐμβρέγματα καὶ ἀποζέματα. καὶ οὐχ ἧττον. ἀρχομένους τε δοθιῆνας, καὶ κατακαύματα. τότε διὰ μολυβδαίνης, ἢ τὸ δι' ὠῶν σκευαζόμενον φάρμακον.

Πρὸς τὰ πυρίκαυτα. ια.

Τὰ πυρίκαυτα, τῶν μετρίως ῥυπτόντων δεῖται φαρμάκων. χωρὶς τοῦ θερμαίνειν ἢ ψύχειν ἐπιφανῶς. γῆ τοίνυν χία καὶ κιμωλία. καὶ κρητική. καὶ πᾶσα δὲ κούφη γῆ καταχριομένη μετ' ὄξους μὴ πάνυ δριμέος ἢ ὕδατος μιγνυμένου, ποιεῖ καλῶς. καὶ κωλύει φλυκταινοῦσθαι. ἢ ὠὸν ὅλον ὠμὸν παραχρῆμα ἐπιτιθέμενον. ἀναλαμβανόμενον ἐρίῳ μαλακῷ, καὶ γὰρ ἐμψύχει μετρίως καὶ ἀδήκτως ξηραίνει καὶ μέλανι δὲ γραφικῷ περιέχριε. ἢ λιβανωτῷ ὕδατι διειμένῳ. ἢ φακῷ ἑφθῷ λείῳ ἢ ὀρόβῳ καταπλάσσε. πρὸς δὲ τὰ ἀφ' ὕδατος θερμοῦ κατακαύματα πρὶν φλυκταίνας γενέσθαι ἐλαίων ἁλμάδων ὕδωρ συνεχῶς καταντλεῖ. καὶ αὐτὰς τὰς ἁλμάδας μετὰ ἀλφίτου λείας καταπλάσσε. ἢ στυπτηρίαν σχιστὴν τρίψας μετ' ὄξους καταχρίε. ἢ χολὴν ταυρείαν μεθ' ὕδατος διαλελυμένην καταχρίε. ἢ κονίαν στακτὴν καταντλεῖ γάρῳ ἢ ἅλμῃ καταντλεῖ. ἢ βολβοὺς κρίνων ἢ ὑα-

θείου ἀπύρου ℥ α. καὶ μίξας καλῶς, ἐν βαλανείῳ χρῶ ἤδη πολὺ ἀνατρίβων. ἤδη δὲ τῶν περιττωματικωτέρων ἴσων μίξας ἄμεινον αὐτὸ ποιήσεις.

Περὶ λεύκης. ε.

Η λεύκη μεταβολή τίς ἐστι τοῦ χρώματος, ἤδη τὸ λευκότερον ἀπὸ γλίσχρου τε καὶ κολλώδους γινομένη φλέγματος. ἐπειδὴ δὲ οὐ πᾶσα λεύκη θεραπευτή ἐστιν, τὰς διαγνώσεις αὐτῆς ἰστέον τοιάσδε. βελόνῃ κατακέντησον ἐξ ἐπιπολῆς τὴν λεύκην, μὴ περαιτέρω τοῦ δέρματος· καὶ εἰ μὲν αἷμα ῥυῇ, θεραπευτή ἐστιν. εἰ δὲ γαλακτώδης ὑγρότης, ἀθεράπευτος. ἢ ῥάκει ἐρίνῳ τραχεῖ ἀνάτριψον αὐτήν. καὶ εἰ μὲν ἐρυθρότερος ὁ χροῦς γίνηται, θεραπευτή ἐστιν. εἰ δὲ μένει ἤδη τοῦ αὐτοῦ χρώματος, οὐ θεραπευθήσεται. καὶ τὰ πλείονα δὲ τοῦ σώματος κατειληφυῖας χωρία τῶν ὀλίγας καὶ τὰς παλαιοτέρας τῶν νεωτέρων, μᾶλλον ἀθεραπεύτους εἶναι νομιστέον. τινὲς μὲν οὖν τὴν διὰ σιδήρου καῦσιν ἤδη τῆς λεύκης ἐδοκίμαζον, κατὰ περίφλεξιν καὶ μόνον γινομένην. ἕτεροι δὲ τό τε τῆς καύσεως ὀδυνηρὸν καὶ τὴν ἐκ ταύτης οὐλὴν δεδιότες, οὐχ ἧττον ἀπρεπῆ τῆς λεύκης ὑπάρχουσαν, τοῖς ἐσχαρωτικοῖς ἐχρῶντο φαρμάκοις· οἷα φασὶ καὶ τὴν οὐλὴν ὁμόχροον ἐργαζόμενα. ἄλλοι δὲ καὶ τούτων παραιτούμενοι τὴν δυσέργειαν τοῖς βάμμασιν ἐχρῶντο. τῆς παρ' αὐτὰ μᾶλλον ἀπάτης· ἀλλ' οὐκ ὠφελείας φροντίζοντες. οὓς πλέον ἁπάντων παραιτητέον διὰ τὴν ταχεῖαν τοῦ πάθους παλιγγενεσίαν. χρηστέον τοίνυν ταῖς ἀποτεταγμέναις δυνάμεσιν. ἀδάρκης, κάχρυος, θείου ἀπύρου, ἴσα ἑκάστου κόψας καὶ σήσας ἰδίᾳ, εἶθ' ὁμοῦ μετ' ὄξους λειοτριβήσας ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, ἐν ἡλίῳ κατάχριε, μὴ ἀθρόως, ἵνα μὴ ἑλκωθῇ ὁ χρώς. προελθόντος δὲ χρόνου, προσβάλλεται βραχύ τι ἐλλεβόρου καὶ κνίδης, ὁμοίως. Ἄλλο. Συκῆς μελαίνης τοὺς ἀκρέμονας βρέξον ὄξει καὶ λειοτριβήσας, μίξον ἀφρονίτρου, θείου ἀπύρου, μυρίκης καρποῦ ἴσα. προεκνιτρώσας δὲ κατάχριε καὶ ἡλίαζε φυλασσόμενος μὴ ἑλκωθῇ. ὁ δὲ Ἀρχιγένης τοῖς φύλλοις τῆς συκῆς ἀσβέστου τὸ αὔταρκες μίξας ὁμοίως ἐκέχρητο. ἢ παρατρίψας φησὶ τὰς λεύκας ἐλλεβόρῳ λευκῷ ἕως συνισωθεὶς ὁμόχρους γένηται τῷ ἄλλῳ σώματι κατάχριε, σινάπιδι ἢ μυδιάδι. ἢ βελόναις συνεπειραμέναις κατακεντήσας, ἕως αἱμάξωσι κατάχριε σινάπιδι μετ' ὄξους ἢ προαποσμήξας ὡς εἴρηται, κατάχριε τῆς συκῆς ὀπῷ προσφάτῳ καὶ τῷ φύλλῳ αὐτῆς ἤδη ποσὸν παράτριβε.

Περὶ ἀλφῶν λευκῶν τε καὶ μελάνων. ς.

Η τῶν ἀλφῶν γένεσις ὁμοειδής ἐστι ταῖς λεύκαις. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν ἄχρι βάθους τὸν χρῶτα τρέπουσιν ὡς καὶ τὰς τρίχας ὁμοίας ἐκφύεσθαι. οἱ δὲ ἀλφοὶ ἐπιπολῆς τοῦ δέρματός εἰσι. πλὴν ὅτι καὶ αὐτοὶ χρονίζοντες ἄχρι βάθους χωροῦσιν, ὡς καὶ τὰς τρίχας λευκὰς φύειν διὰ τὸν ὑποκείμενον χυμόν. ἐκ μὲν γὰρ τοῦ φλεγματικοῦ χυμοῦ, λευκοὶ γίνονται. μέλανες δὲ ἀπὸ τοῦ μελαγχολικοῦ. κοινῶς μὲν οὖν ἀμφοτέροις ἁρμόζει· πεπλυμένη τίτανος ὕδατι λυθεῖσα. ἢ δρακοντίου ῥίζα σὺν ὄξει καταπλασσομένη. ὁμοίως ἐλλέβοροι ἑκάτεροι. θέρμων πικρῶν, ἀφέψημα καταντλούμενον καὶ τὸ ἄλευρον αὐτῶν καταπλασσόμενον δι' ὄξους ἢ ὀξυμέλιτος. καππάρεως τῆς ῥίζης ὁ φλοιὸς σὺν ὄξει, κρίνου ῥίζα μετὰ μέλιτος. κρόμμυον σὺν ὄξει καταχριόμενον ἐν ἡλίῳ. κροκοδείλου χερσαίου κόπρος ὁμοίως καὶ ἡ τῶν ψαρῶν ὅταν ὄρυζαν μόνην ἐσθίωσι. σηπίας ὄστρακα καυθέντα. σύνθετον δὲ τόδε, ἀλκυονίου, νίτρου ἀνὰ ℥ β. ἐλλεβόρου λευκοῦ, θείου ἀπύρου ἀνὰ ℥ α. ἔνιοι δὲ καὶ σφέκλης κε.

Ἄλλο. Θείου ἀπύρου, νίτρου ἀφροῦ ἀνὰ ∠ δ. κάχρυος κόκκους ζ. λείου μετ' ὄξους· μόνον δὲ χρῖε τὸν ἀλφὸν μηδὲν μολύνων τοῦ ἀπαθοῦς. ξηρανθὲν δὲ ἔκλυζε ὕδατι ψυχρῷ. Ἄλλο. Ἀλεύρου θερμίνου, κηρύκων καὶ νίτρου ἀνὰ χοίνικα. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠ η. ξηρῷ σμάσθω. Ἄλλο. Ὀροβίνου ἀλεύρου λι. β. εὐζώμου σπέρματος. ἀμυγδάλων πικρῶν, σικύου ἀγρίου ῥίζης ἀνὰ λι. α. οἰνομέλιτι συλλεάνας ἐπίχριε. καὶ μετὰ ὡριαῖον διάστημα ἀποσπόγγιζε, ποιεῖ καὶ πρὸς ἐφήλεις καὶ ἰόνθους καὶ σπίλους.

Πρὸς ἀλφοὺς λευκοὺς διάπειρα.

Θείου ἀπύρου 𐅻 β. ἀσβέστου ζώσης, λευκῆς ℥ δ. λευκὰ ὠῶν ε. ἐλαίου ναρδίνου καὶ ὄξους βραχέος. λειοῦται τὸ θεῖον πρῶτον. εἶτα ἐπιβάλλομεν αὐτῷ τὸ νάρδινον ἔλαιον. καὶ αὖθις λειοῦμεν. καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιστάζεται τὸ ὄξος. καὶ πάλιν λειοῦται. τὴν δὲ ἄσβεστον ἰδίᾳ πλύναντες, καὶ ἅπαξ καὶ δίς. καὶ τρίς, ἐπιβάλλομεν τῷ θείῳ. ἅμα καὶ τοῦ λευκοῦ τῶν ὠῶν, καὶ πάλιν λειοῦμεν. καὶ τὸ ἀθροιζόμενον ὑγρὸν ἀποχέομεν. σύμμετρον δὲ καταλείποντες ὥστε δύνασθαι χρίειν τὸ ἄλειμμα χρώμεθα οὕτως. Ἄλλο. Ἀρχιγένους θεῖον ἄπυρον. συκῆς φύλλων ξηρῶν. ἀφρόνιτρον. ἀλκυονίου. κιμωλία. μυρσίνη. μετ' ὄξους χρῶ. Ἄλλο. Ἀρχιγένης συκῆς φύλλων ξηρῶν ἐν σκιᾷ θείου στυπτηρίας ἴσα σὺν ὄξει κατάχριε. ἢ φύλλων συκῆς ∠ δ. νίτρου ∠ ϛ. ἀλκυονίου κεκ. ∠ β. ὄξει κατάχριε ἐν βαλανείῳ. ἰδίως δὲ τοὺς μέλανας ἄκρως αἴρει σανδαράχη μετὰ ἡμίσους θείου. προεκνιτρώσας δὲ κατάχριε ἐν ἡλίῳ. τοὺς δὲ λευκούς. χαλκάνθου ἰοῦ ἴσα νίτρου διπλάσιον δίχα λίπους σμῆχε. ἢ κάχρυος θείου ἀπύρου ἀδάρκης ἴσα λεάνας μετ' ὄξους σμῆχε καὶ κατάχριε. ὅταν δὲ ξηρανθῇ λοῦε τρίβων, αὐτὸ ποιεῖ καὶ λεύκαις.

Περὶ στίγματα ἐκ τῶν Ἀρχιγένους. ζ.

Τὰ δὲ στίγματα ἐξέλης τὸ πρασινὸν τῇ ὀμίδι μετὰ δριμυτάτου ὄξους καταχρίων ἢ ἀσβέστου β α.

τῶν, συλλειώσας τῷ ῥοδίνῳ καὶ τῷ λοιπῷ ὄξει καὶ λιθαργύρου συμμέτρως γλοιοῦ πάχος, κατάχριε. Ἄλλο. Τῶν ᾠῶν τῶν δύο τοῦ ὄξους κεράμια γ. ῥοδίνου Γο. ϛ. θείου ἀπύρου Γο. γ. προεκλειώσας μετὰ τοῦ ὄξους τὰ κεράμια καὶ τὸ θεῖον, ἐπίβαλλε τὴν κηρωτήν. καὶ ἡ λιθάργυρος δὲ τῷ ὀξυροδίνῳ λειουμένη ὡς ἐμπλαστρώδης γενέσθαι. τὰς δριμυτέρας ψώρας ἀποκαθαίρει. καὶ τὰ διὰ λαπάθους δὲ σμήγματα καὶ τὰ πλείονα τῶν πρὸς ἐλεφαντιῶντας σμηγμάτων, κοινῶς ἐπί τε λέπρας καὶ ψώρας ἁρμόζει.

Περὶ λειχήνων. γ.

Μιγνυμένων ἰχώρων λεπτῶν καὶ δριμέων ἑτέροις παχυχύμοις, οἱ λειχῆνες ἐπιγίνονται. ταχέως εἰς ψώρας καὶ λέπρας μεθιστάμενοι. διὸ τῶν ἰσχυρῶς ξηραινόντων χρήζουσι φαρμάκων. μετὰ δὲ τὴν ὅλου τοῦ σώματος ἐν δέουσι κένωσιν, ἁπλᾶ μὲν αὐτοῖς ἁρμόσει ὀρέβινθος. ἐλλέβορος. ἐχῖνος, ὁ ἐπὶ τῶν πεζῶν. πίσσα μιγνυμένη κηρωτῇ καὶ ῥητίνη. κροκοδείλου χερσαίου κόπρος. καὶ ἡ τῶν ψαρῶν, ὅταν ὄρυζαν μόνην ἐσθίωσι. πολλοὶ δὲ τούτῳ μόνῳ τοὺς ἐπὶ τῶν γενείων ἢ ἄλλῃ τινὶ λειχῆνας ἰαθεῖεν. πυροὺς πολλοὺς λαβὼν ἐπί τινος ἄκμονος ἐπιτίθει διάπυρον. καὶ τὸ ἀπορρέον ἐξ αὐτοῦ ὑγρὸν ἔτι θερμὸν λαμβάνων, ἐπίχριε τοὺς λειχῆνας. τοὺς δὲ τῶν παιδίων λειχῆνας σίελος ἀνθρώπου συνεχῶς ἀποτρίβει. τούτοις ποιεῖ καὶ τῆς κοκκυμηλέας τὸ κόμμι χριόμενον. χρονιζόντων δὲ τῶν λειχήνων, ἄγνου φύλλα τρίψας σὺν ὄξει κατάπλασσε ἢ καταπάσσε ὡς τὰ φύλλα ὁμοίως. σύνθετα δὲ ταῦτα. θεῖον μετὰ λιβανωτοῦ ἢ μετὰ ἀμμωνιακοῦ διεὶς ὄξει κατάχριε.

Τροχίσκος πρὸς λειχῆνας.

Κόλλης τεκτονικῆς ∠ δ. λιβάνου ∠ γ. ὄξους Κυ. ϛ. ὄξει διαλύων ἐπίχριε. Ἄλλο. Χαλκίτεως κόμμεως ἀνὰ ∠ η. θείου ἀπύρου μίσυος ἀνὰ ∠ ϛ. λεπίδος χαλκοῦ ἀκακίας ἀνὰ ∠ β. ὄξει κατάχριε. Ἄλλο. Θείου ἀπύρου. νίτρου ἀφροῦ ἀνὰ ∠ δ. καὶ χρυσὸς κόκκους ξ. λείου μετ' ὄξους. μόνον δὲ χρίε τὸ πεπονθὸς μηδὲν μολύνων τοῦ ἀπαθοῦς. ξηρανθὲν δὲ ἔκπλυνε ὕδατι ψυχρῷ. Ἄλλο. Ἐλλεβόρου λευκοῦ ἀνὰ ∠ η. ἀλεύρου θερμίνου κηρύκων Κξ. νίτρου ἀνὰ χοίνικα ξηρῷ σμηχέσθω. ἀγρίους δὲ καλοῦσι λειχῆνας τοὺς ὑπὸ μὲν τῶν μετρίως ξηραινόντων οὐδὲν ὀνιναμένους. ὑπὸ δὲ τῶν δριμυτέρων παροξυνομένους χρὴ οὖν ἐπὶ τούτων φάρμακα παραλαμβάνειν δραστήρια μὲν ἱκανῶς. χωρὶς δὲ τοῦ δάκνειν ἰσχυρῶς οἷόν ἐστι τοῦτο. γλαυκίου λιβάνου. ἀλκυονίου. ἀσφάλτου θείου κόμμεως ἀνὰ Γο. α. ὄξει ἐπίχριε. ἀφεψηθεῖσαν τὴν πίσσαν σὺν ὄξει ἑψήσας τακερωθεῖσαν ἐπίχριε. Ἄλλο. Πρὸς λειχῆνας καὶ κνησμόν. χαλκάνθου θείου ἀπύρου. νίτρου. λιβάνου ἴσα ἐπὶ μὲν λειχήνων ὄξει. ἐπὶ δὲ κνησμοῦ οἴνῳ. Ἄλλο. Λειχηνικόν. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ὀροβίνου ἀλεύρου. θερμίνου ἀλεύρου ἴσα ὄξει.

Περὶ κνησμοῦ. δ.

Τὸν μὲν ἐν γήρᾳ συμβαίνοντα κνησμόν, οὐκ ἂν ἰάσαιο τέλεον. παραμυθήσῃ δὲ τοῖς ὑποτεταγμένοις. τὸν δὲ διὰ κακοχυμίαν τοῖς ἄλλοις γινόμενον ἰᾶσθαι προσήκει ταύτην κενοῦντας. εἴη δ' ἂν ὑπὸ χολώδους τινὸς ἢ φλεγματικοῦ χυμοῦ σεσηπότος ἢ ἁλμυροῦ συνισταμένη. διαγινώσκεται δὲ ἀπὸ τῆς ἡλικίας καὶ κράσεως καὶ διαίτης ὥρας τε καὶ χώρας. καὶ τῶν λοιπῶν τούτοις συστοίχων. εἰ μὲν οὖν κατὰ τὰς φλέβας ἅμα τῷ αἵματι πλεονάζουσα φαίνοιτο, ἀπὸ φλεβοτομίας ἀρκτέον. εἰ δὲ ποιότητι μᾶλλον λυποῦσα τοῖς καταλλήλοις αὐτὴν κενώσαντες φαρμάκοις. ἐπὶ τὴν ἔξωθεν θεραπευτικὴν ἐπιμέλειαν. λουτρῶν τοίνυν χρηστέον πάντως μὲν ὀνῆσιν. ἔστι ὅτε δὲ καὶ μικρὸν βεβρωκότα, τὸ δεύτερον λούειν. δύσκινον γὰρ τὸ πάθος. σμᾶν δὲ τέλεως ἀφεψήματι ἢ σεύτλων ἢ πιτύρων. ἢ μαλάχης ἀγρίας καὶ ἡμέρου. ἢ πτισάνης. σὺν τούτοις δὲ καὶ ἀλεύρου. κυαμίνου ἢ θερμίνου ἢ μυροβαλανίνου. ἢ τοῦ τετραπόντου σκευαζομένου. εἰ δὲ χρονίζοι λούειν μὲν ὁμοίως. τρίβειν δὲ ἀφεψήματι ἐλελισφάκου μυρίκης. λινοζώστεως ὀριγάνου γλήχωνος. δαφνίδων σικύου ἀγρίου ῥίζης. καταπάσσειν ὡς κονίας στακτῆς. ἐξάλμης. εἶτα προσπάσσειν ξηρῷ νίτρῳ. ἢ μετὰ θυμοῦ ὄξους. ἢ τῷ λαμβάνοντι νίτρου ἀφροῦ Κξ. α. λιβανωτοῦ θείου ἀπύρου ἀνὰ Λ. α. κιμωλίας Λ τὸ ϛ. ἢ τοῦτο. ἀφρονίτρου θείου ἀπύρου. ἀλκυονίου Κξ ἴσων ξηροῖς. ἢ μετά τινος τῶν εἰρημένων ἀφεψημάτων. εἰ δὲ βούλει καὶ ἐλλεβόρου ξηροῦ σύμπασσε ἁλίπαντον. συγχρίειν δὲ ὀξελαίῳ συντεθριμμένης ἀγρίας σταφίδος. ἢ θείου. ἢ σανδαράχης. ἢ πάντων. ἢ σινήπι. μετὰ μυροβαλάνου πέσματος καὶ ὀξελαίου ἢ κοχλίοις Κξ καὶ λειανθεῖσι μέλιτι. ἢ λαπάθου ῥίζαις. ἢ τοῖς δι' αὐτῶν σκευαζομένοις σμήγμασιν, ὡς ἐν τῷ περὶ ἐλέφαντος εἴρηται. ἢ τισὶ τῶν ἐν τοῖς ψωρικοῖς. εἰ δὲ ἑλκωθείη τὰ μόρια χρῆσθαι παρυγρῷ. ἢ τῷ διὰ πομφόλυγος καλουμένῳ. ἢ κηροῦ Γο. α. τήξας ἐν Κυ α. κυπρίνου ἐπισύμπλεκε θείου ἀπύρου Γο. α.

Ἕτερον πρὸς κνησμούς.

Καρύων μεγάλων τῶν ταπεινῶν Γο. α. θείου Γο. α. σελίνου Χ. λειώσας χρῶ ἐν βαλανείῳ, ἀνατρίβων ἐπὶ πολύ. τοῦτο μόνον ἤρκεσεν πολλοῖς ψωρικοῖς τε καὶ ἄλλως κνηθομένοις. καὶ τὸ σέλινον δὲ καθ' ἑαυτὸ χλωρὸν κοπτόμενον καὶ σμώμενον ἐν βαλανείῳ μεγάλως ὀνίνησι. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πορδίκιον καὶ ζυγαῖα μετὰ ῥοδίνου λυθεῖσα καὶ καταχριομένη. Ἄλλο. Ὀρύζης καθαρᾶς. καὶ ἅλας λευκῆς Γο. γ. κόψας καὶ σήσας λείωσον ὄξει δριμυτάτῳ ἕως γλοιοῦ πάχος. καὶ ἐπιβάλλων ἰδίᾳ λειωθέντος

κυονίου. καὶ νίτρου καὶ σμύρνης. καὶ θείου καὶ συκῆς ἀγρίας φύλλων ξηρῶν μετ᾽ ὄξους λεῖον καταχριόμενον. καὶ τὸ διὰ σηπίας ὀστράκου. Κε. καὶ κισσήρεως. καὶ νίτρου καὶ κιμωλίας πεφωσμένης τε. κόμεώς τε καὶ κνίδου ὀμφακίνης ἴσον ξηρὸν ἐμπασσόμενον ἢ δι᾽ ὄξους σμηχόμενον. καὶ τόδε δὲ θαυμαστὸν λαπάθου ῥιζῶν δεσμίδιον χειροπληθὲς. νίτρου ∠. μ. λιβάνου ∠. κε. θείου ∠. κε. δι᾽ ὄξους αἰγυπτίου καταχρίεται. ἔμπλαστρον δὲ τόδε, ἀρσενικοῦ ∠. ι. θείου ἀπύρου ∠. η. κόστου ∠. ιβ. ἀσβέστου ∠. δ. κηροῦ ∠. δ. δαφνίδων ξηρῶν ∠. ιβ. ταῦτα φυρᾶται. λευκῆς τῶν φύλλων χυλίσματι ἢ πάχει ἀφεψήματι καὶ σύστασιν ἔχοντα μέλιτος καταχρίεται. Ἄλλο. Ῥιζῶν λαπάθου δεσμίδια δύο ἐν ὄξει καθεψεῖται καὶ ὁλμοκοπεῖται. καὶ λειοτριβεῖται. εἶτα ἀλκυονίου λι. α. ἀφρονίτρου Γο. η. θείου ἀπύρου λι. α. κοχλιῶν ὀστράκων Κε. Γο. δ. χαμαιλέοντος μέλανος τῆς ῥίζης Γο. δ. συνεκλεαίνεται πάντα μέχρι γλοιώδους πάχους. εἶτα καταχρίεται θέρους μὲν ἐν ἡλίῳ πολλάκις. χειμῶνος δὲ ἐν βαλανείῳ, μέχρι συνιδρώσεως. καὶ τὸ τοῦ ἀσκληπιοῦ δὲ ξηρὸν σμῆγμα καλῶς ἂν ἁρμόσοι καὶ τούτοις. καὶ πάντα κοινῶς τὰ ῥηθησόμενα. σμηκτικά. μέχρι τῶν πρὸς ἀλφούς. ὥσπερ οὖν καὶ τὰ νῦν εἰρημένα πρὸς ἐκεῖνα. αἱ δὲ ὀχλώδεις ἐπαναστάσεις φλεγμαίνουσαι. ἢ ἑλκούμεναι καταχριέσθωσαν λυκίῳ ἰνδικῷ. ἢ γλαυκίῳ. ἢ ἀλόῃ. ἢ αἰδρωνίῳ τροχίσκῳ. ἢ τῇ πολυειδοῦς σφραγῖδι καταπλαττέσθωσαν χόνδρῳ μετὰ χυλοῦ πολυγόνου. ἢ ἀρνογλώσσου. ἢ ἑλξίνῃ λείᾳ. καὶ τῆς μηλισσίας δὲ βοτάνης χλωρᾶς τὰ φύλλα μετ᾽ ὀξυμέλιτος κοπτόμενα καὶ καταπλασσόμενα θαυμασίως ὠφελεῖ. φοινίσσεται μὲν γὰρ τὰ μέρη. στέλλεται δὲ ῥᾳδίως αὐτοῦ ἐπιπλασθέντος, ἢ κηρωτῆς. διὰ μυγδαλίνου πεποιημένης καὶ εἰς τὴν κατὰ φύσιν εὐχροιαν ἀποκαθίσταται. κατὰ δὲ τῶν ἡλκωμένων ἁρμόζουσιν ἔμπλαστροι. ἥ τε διὰ τοῦ διφρυγοῦς καὶ ἡ διὰ οἴνου μηλίνη καὶ τὸ κοράκιον καὶ τὸ δι᾽ ὀξυμέλιτος. καὶ ὁ αἰδρώνιος τροχίσκος. καὶ πομφόλυξ. καὶ καδμεία σημεῖον δὲ τοῦ τὴν ὅλην μεθίστασθαι νόσον. τὸ τὰ πρῶτα τῶν ἑλκῶν συνουλοῦσθαι. πρὸς δὲ τὰς δυσπνοίας τῶν ἐλεφαντιώντων ὄνους τοὺς ὑπὸ τὰς ὑδρίας πέντε ἢ ς. διὰ μελικράτου Κε. γ. πότιζε. κοινῶς δὲ καὶ τῶν πρὸς δυσπνοϊκοὺς ἀναγεγραμμένων αὐτοῖς ἁρμόσει τινά. τὴν δὲ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων, αἱρεῖσθαι χρῆσιν, ὡς ἀναγκαιοτάτων, στυπτηριωδῶν μάλιστα καὶ σιδηριζόντων καὶ εἰ οἷόν τε ψυχρῶν. συμφέρει δ᾽ αὐτοῖς μάλιστα καὶ πινόμενα. καὶ ἡ τῆς παραθαλασσίας δὲ ἄμμου χρῆσις. τῆς αὐτῆς ἐστὶ ἀεὶ δυνάμεως. καὶ πάντα τὰ ἀφιδρωτήρια. ἐπειδὴ δὲ τῶν ἀμεταδότων ἐστὶ τὸ πάθος οὐχ ἧττον ἢ λοιμός. ἀποικιστέον αὐτοὺς ὡς ὅτι πορρωτάτω τῶν πόλεων ἐν μετεωρίοις καὶ καταψύχροις. καὶ ὀλιγανθρώποις χωρίοις. εἶπερ οἷόν τε κἀντεῦθεν δὲ μεταβαινέτωσαν εἰς τὰ παρακείμενα. διά τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ὡς εἰκὸς ἐντευξομένους οὐ χεῖρον. αὐτοί τε γὰρ ἐπιτηδειοτέρῳ τῷ ἀέρι χρήσονται. καὶ οὐκ ἂν μεταδοῖεν, ἄλλοις τοῦ κακοῦ.

Περὶ λέπρας καὶ ψώρας. β.

Τούτων τῶν παθῶν ἑκάτερον τραχυσμὸς τῆς ἐπιφανείας ἐστὶν μετὰ κνησμοῦ καὶ ἀποτήξεως ἐκ μελαγχολικοῦ χυμοῦ τὴν γένεσιν ἔχων. ἀλλ᾽ ἡ μὲν λέπρα. σωμάτων διὰ βάθους ἐπινέμεται τὸ δέρμα κυκλοτερῶς μετὰ τοῦ φολιδοειδεῖς ἀφιέναι λεπίδας. ἡ δὲ ψώρα, ἐπιπολαιοτέρα τέ ἐστι καὶ ποικίλως ἐσχηματισμένη. καὶ πιτυρώδη ἀφίησι σώματα. ἐφ᾽ ὧν δεῖ φλεβοτομίαν παραλαμβάνειν. πληθωρικωτέρου σοι φαινομένου τοῦ σώματος. εἰ δὲ μὴ πάντως γοῦν κάθαρσιν διὰ τῶν μέλαιναν ἐκκενούντων χολήν. ἔξωθεν δὲ χρήσῃ κοινῶς μὲν τοῖς τε ἐλλεβόροις. ἑκατέροις. καὶ τὴν πίτυαν τε πλυμμένην ἔχε ξηράν. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ὕδατι διαλύων εἰς γλοιοῦ πάχος κατάχριε. Ἄλλο. Ἑλελισφάκου. ἐλαίας αἰθιοπικῆς δάκρυον ἀνὰ ∠. η. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ. κόμεως ἀνὰ ∠. γ. χρίε δι᾽ ὄξους ἐν ἡλίῳ. τὰς δὲ λέπρας ἰδίως ἀφίστησιν, ἀνεμῶναι προστιθέμεναι. ἀμπέλου ῥίζα λευκῆς. σύνθετα δὲ αἱ ῥίνου ἀλεύρου χοίνικα. καρδαμώμου λευκοῦ ∠. δ. νίτρου ἀφροῦ ∠. α. χαλκάνθους ∠. η. ἀσφοδέλου ῥίζας μέσας ∠. δ, λεάνας ἐν ὄξει καὶ πάχος ποιήσας κηρωτῆς κατάχριε. προεκνίψας τὸν τόπον. καὶ ἐπιλύσας. ἐπίλυε ἢ διὰ τρίτης. καὶ ἀποκλύσας ὕδατι ψυχρῷ, πάλιν κατάχριε. Ἄλλο. Ἀσφοδέλου ῥιζῶν Χ Γο. ς. θείου ἀπύρου μαίνης. ἀνὰ ∠. ι. νίτρου ∠. η. ἐπίχριε δὶς ὄξει. πρὸς δὲ ψώρας ἰδίως ποιεῖ. ἁπλᾶ μὲν σταφὶς ἀγρία. θέρμοι πικροί. καρδάμωμον μετ᾽ ὄξους. κνίκου ῥίζα μετὰ μέλιτος, ῥητίνη τερεβινθίνη, θεῖον. βρέξον ἐλθεῖν. αἰγεῖα κόπρος σύνθετα δὲ μίσυ καὶ χαλκίτην ἴσα μετ᾽ οἴνου ἐπίχριε τὰς ὑγροτέρας ψώρας. Ἄλλο. Ῥοδοδάφνης ἁπαλὰ φύλλα συνέψησον ἐν ἐλαίου Ξε. α. ἕως φρυγῶσι. καὶ ῥίψας ἐπίβαλλε τῷ ἐλαίῳ. κηροῦ φάκτου Γο. γ. μετὰ δὲ τὸ λυθῆναι ψύξας ἐπίπασσε θείου ἀπύρου Γο. α. καὶ κατάχριε ἐν ἡλίῳ ἢ ἐν βαλανείῳ. τινὲς ἅμα τῇ ῥοδοδάφνῃ καὶ σκίλλαν ἕψουσιν. Ἄλλο. Τῆς διὰ χυλῶν Γο. β. κηροῦ Γο. β. ῥοδίνου Γο. α. λιθαργύρου Γο. γ. ψιμυθίου Γο. γ. ὑγροπίσσης Γο. ς. ἑλκύσματος Γο. β. σιρικοῦ Γο. β. ὄξους τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν τῶν ξηρῶν λείωσιν. Ἄλλο. Ψιμυθίου Γο. S ἀμύλου Γο. S. μολύβδου Γο. α. λωτάρια ἐρυθρᾶς ἀγχούσης Γο. β. κηροῦ Γο. ς. ῥοδίνου Γο. β. τὴν ἄγχουσαν ἕψησον καλῶς μετὰ τοῦ ῥοδίνου. εἶτα ἐπίβαλλε τὰ λοιπά. Ἄλλο. Ὠὰ ὅλα, ἢ ὅσα πρὸς τὴν χρείαν. ἀποβρέξας ἐν ὄξει δριμυτάτῳ ἕως σοῦ τὸ λέπος αὐτῶν ἁπαλὸν γένηται. ἕψησον ἐν αὐτῷ τῷ ὄξει, τὰ κρόκα ἀϊ-

φλεβοτομίᾳ χρησόμεθα μετὰ ἀφαιρέσεως καὶ μᾶλλον ἦρος. ὅτε μάλιστα καὶ τίκτεται τὸ πάθος καὶ παροξύνεται. μετὰ δὲ ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα θ΄ ἢ ι΄. καθαιρόμενοι αὐτοὺς τὸ διὰ τῆς κολοκυνθίδος πολτῷ. μὴ προσάπαξ. ἀλλὰ πλεονάκις ἐκ τοῦ πρὸς λόγον τὸ ποσὸν τοῦ φαρμάκου παραύξοντες καὶ ἡ διὰ τῆς ἱερᾶς δὲ κάθαρσις τούτοις ἐπιτήδειος. πάλιν δὲ διαλειπόντα περί που ι΄. ἡμέρας τὸν ὀρρὸν αὐτοῖς δοτέον τοῦ σχιστοῦ γάλακτος. μήτε ἔλαττον τριῶν κοτυλῶν. μήτε πλέον ε΄. ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέραις ἀχίστῳ ἢ νεομελγεῖ τρεφέσθωσαν. ἐφ᾽ οἷς ἐνδιδόντος μὲν τοῦ πάθους τῇ αὐτῇ, τροφῇ χρήσθωσαν. ἐπιμένοντος δὲ, τοῦ μὲν γάλακτος ἀπεχέσθωσαν. δριμυφαγήσαντες δὲ καὶ ἐξεμείτωσαν, ἀπό τε ῥαφανίδων, καὶ σιτίων. ἀγαθὴ δὲ καὶ ἡ διὰ τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου μετὰ ταῦτα κάθαρσις δὶς μὲν εἰ οἷόν τε τοῦ ἔαρος. ἅπαξ δὲ τοῦ φθινοπώρου τοὺς δὲ κεκρατημένους μήτε φλεβοτομεῖν μήτε ἐλλεβορίζειν. οὔτε γὰρ μετάληψις ἀπὸ τοῦ δέρματος εἰς τὸ βάθος. οὔτε μείωσις τῆς ὕλης ἐκ τούτων ἐπιγίνεται. ἀλλὰ δεῖ τὴν μὲν ὕλην ἐπὶ κοιλίαν ἐπάγειν. καὶ ἔντερα. τοῖς δὲ μετασυγκριτικοῖς χρῆσθαι. ξηραίνειν τε καὶ στύφειν τὴν ἐπιφάνειαν. κοῦφαί τε οὖν σικύαι ἐκ τοῦ στόματος τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὑποχονδρίων κολλάσθωσαν. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ δρωπακιζέσθω. μικρὸν δὲ διαλιπόντα. πάλιν ἀνακαμπτέον ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἱερᾶς ἀρχόμενον καθάρσεως ὑποτιθεμένους τὴν φλεβοτομίαν ἐπιβλαβέστερον μᾶλλον ἢ ὠφέλιμον ἐσομένην. καὶ ταύτῃ τῇ περιόδῳ. ἄχρι τρὶς ἢ τετράκις χρηστέον τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὸν καιρὸν μάλιστα τοῦ ἦρος καὶ τοῦ φθινοπώρου. ποτήματα δὲ τούτοις ἁρμόζει ὄξους Κυ α΄. μετὰ κεδρίας Κυ α΄. καὶ χυλοῦ κράμβης ὠμῆς Κυ β΄. μιγέντα δίδοται πρωῒ καὶ ἑσπέρας. ἢ σιδηρίτιδος βοτάνης φύλλα ξηρὰ ∠ α΄. ἐν οἴνου Κυ α΄. ἢ ἐλαφείου κέρατος, ∠ α΄. καὶ σκιλλίνου ὄξους Κυ. πλῆθος πότιζε μετὰ τὸν ἑωθινὸν περίπατον καθ᾽ ἡμέραν. καὶ τὰ ἄλλα δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τούτοις διδόσθω. ἢ σκίλλης ὀπτῆς ∠ ε΄ ἐν μελικράτῳ. ἢ ἐν μέλιτι ζόσῳ ἐλίγματος. ἢ ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ὀρόβου τὸ μέγεθος μέλιτι καὶ βουτύρῳ, διειμένον. ἢ ἐλέφαντος ῥινήματος ∠ ς΄. μετὰ οἴνου κυάθων β΄. ἢ κυμίνου αἰθιοπικοῦ ∠ γ΄. μετὰ μέλιτος ὡς ἔλιγμα. τούτων δὲ πλέον ὠφελεῖ θηριακῶν ἀρτίσκων ∠ α΄. ἐν οἴνῳ καλῷ Κυ α΄. λειοτριβηθεῖσα καὶ πινομένη. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν σκιλλιτικῶν ἀρτίσκων ∠ α΄. πινέσθω. καὶ τῆς καλαμίνθης δὲ τὸν χυλὸν ὡς πρακτικώτατον ἐπαινοῦσι βοήθημα πινόμενον. ἄρχεσθαι δὲ φασὶν ἀπὸ κυάθων τριῶν ἄχρι ς΄. ἁπάντων δὲ μᾶλλον ἡ δι᾽ ἐχιδνῶν θηριακὴ δραστήριος ὑπάρχει πινομένη τε καὶ ἔξωθεν συγχριομένη. εὐπορείας δὲ παρούσης τῶν θηρίων. οὐδὲν οὕτως ἐστὶ δραστήριον. ὡς αἱ τῶν ἐχιδνῶν σάρκες. ἐσθιόμεναι καθεψημέναι. λευκῷ ζωμῷ δι᾽ ὕδατος πλείονος καὶ ἁλῶν καὶ πράσου καὶ ἀνήθου. ἄχρι τῆς τῶν ἀκανθῶν διακρίσεως. προαποκοπεισῶν πρότερον. τῶν τε κεφαλῶν αὐτῶν καὶ τῶν οὐρῶν, ὡς ἀπὸ δακτύλων δ΄. ἀφαιρεθέντων δὲ καὶ τῶν ἐντὸς αὐτῶν. καὶ τοῦ δέρματος. καὶ θηριακοὶ δὲ ἄρτοι, τῆς αὐτῆς κατ᾽ εἶδος εἰσὶν ἐπαγγελίας. σὺν τοῖς ὄψοις λαμβανόμενοι. οὕτω γὰρ αὐτῶν χρωμένων συμβαίνει ποτὲ λεπίδας ἢ οἷόν τινα ἀλώπην ἀπὸ τοῦ δέρματος αὐτῶν ἀφίστασθαι.

Ἡ δὲ δίαιτα τοιαύτη τις ἔστω.

Μετὰ τοὺς ὕπνους προψηλαφηθείς τε καὶ τῆς κοιλίας ἀποπειραθεὶς ἐωρείσθω τε καὶ ἀναφωνείτω. εἶτα τριβέσθω. καὶ γυμναζέσθω ποικίλως. τὰ μὲν ἀφαλλόμενος. τὰ δὲ πλέον ἁλτῆρσί τε καὶ κωρύκῳ χρώμενος. ἀπομαξάμενος δὲ τὸν ἱδρῶτα. συγχριέσθω στέατι ἀρνείῳ. ἢ ἀλωπεκείῳ. ἢ τραγείῳ. ἢ τῶν πτηνῶν τινός. ἢ βουτύρῳ προσφάτῳ. μικρὸν δὲ διαλιπὼν λουέσθω συγχριόμενος χυλὸν τήλεως. ἢ πτισάνης. ἢ ἀμμωνιακοῦ βραχὺ ὄξει διειμένον. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν ἀπομαξάμενος ἐπαλειφέσθω κρινίνῳ. ἢ οἰνανθίνῳ. ἢ μυρσίνῳ. καὶ οἴνῳ βραχεῖ μετὰ στυπτηρίας ἢ ἀμμωνιακοῦ ὡς γλοιοῦ πάχος. ἀπομαξάμενος δὲ αὖθις ἁπαλοῖς ῥάκεσιν. ἡσυχαζέτω ἡμιώριον. μεθ᾽ ὃ πιὼν ὕδωρ ἀπεμείτω καθέσει δακτύλων ἢ πτερῶν. ἐν μέσαις δὲ πινέτω ἀψινθίτην, οἶνον. ἢ ὀριγανίτην αἱ δὲ τροφαὶ ἔστωσαν ἄρτος τε κρίθινος. ἢ μᾶζα ἐξ ἀλφίτων λαχάνων δέ. σεῦτλον. θριδακίνη ῥάφανός τε. καὶ πράσα. καὶ κράμβαι, δυσὶν ὕδασιν ἀπογλυκανθέντα, καὶ κάππαρις. τῶν δὲ ἐκ θαλάσσης. ὄστρεα. πλωρίδες. ἐχῖνοι. κτένια. τελλῖναι ἅμα σεύτλοις καθεψημένα. τάριχον παλαιὸν ὡς ἐν φαρμάκου μοίρᾳ. οἴνου δὲ παρ᾽ ὅλην τὴν νόσον, ἀπεχέσθωσαν. καὶ συνουσίας ὁμοίως. ὀλίγιστον μόνον καὶ λεπτὸν οἶνον καὶ ὑδαρῆ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐκ τῶν καθάρσεων ἀναλήψεως λαμβάνοντες. ἐν ᾧ καὶ τὰ δριμέα περιαιρετέον δίχα τῶν ἀρτυμάτων. δοτέον δὲ αὐτοῖς πτισάνην. ᾠά. καὶ χόνδρους πλυτούς. καὶ γάλα καὶ μέλι σὺν ἄρτῳ. μαλάχην τε καὶ λάπαθον. καὶ σίσαρον καὶ ἰχθὺν ἁπαλόσαρκον. καὶ τῶν πτηνῶν τὰ εὔχυμα. καὶ τῶν ὀπωρῶν σῦκα καὶ σταφυλὴν καὶ σταφίδας. μελιπωμάτων δὲ τὰ διὰ στροβίλων. ἢ ἀμυγδάλων πεφρυγμένων. καὶ κνίκου, δὶς τῆς ἡμέρας τρεφομένοις. χαλεπὸν δὲ τούτοις ἡ μονοσιτία. μετὰ δὲ τὴν ἔνδοθεν ἐπιμέλειαν. σμήγμασιν ἐν τῷ βαλανείῳ χρήσθωσαν. δι᾽ ἀφεψήματος σεύτλου. ἢ τήλεως σὺν ἀφρονίτρῳ. ἢ σάπωνι ἢ μυροβαλάνῳ. καὶ ποτὲ καὶ ψιλώθροις. σμήχει δὲ καὶ ἀνδράχνη μετ᾽ ὄξους λεανθεῖσα. καὶ τὸ λεπτὸν ἀείζωον. καὶ λαπάθου ῥίζαι ὄξει ἑψηθεῖσαι. καὶ στυπτηρία μετὰ ἁλῶν. καὶ σανδαράχη ἴσον ἐν οἴνῳ. καὶ κρινίνῳ. καὶ τὸ πρὸς ἀλφοὺς, δι᾽ ἀλκυονίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ τετάρτῳ τῆς ὅλης ὑπάρχοντι πραγματείας περὶ τῶν ἀορίστως τε καὶ σποράδην ἐκτὸς μάλιστα τοῦ σώματος γινομένων παθῶν ὁ λόγος ἐστίν.

Περὶ ἐλέφαντος. α.
περὶ λέπρας καὶ ψώρας. β.
περὶ λειχήνων. γ.
περὶ κνησμοῦ. δ.
περὶ λεύκης. ε.
περὶ ἀλφῶν λευκῶν τε καὶ μελάνων. ς.
πρὸς στίγματα. ζ.
περὶ ἐξανθημάτων. η.
περὶ ἐπινυκτίδων. θ.
περὶ φλυκταινῶν. ι.
πρὸς τὰ πυρίκαυστα. ια.
πρὸς τοὺς ὑπὸ μαστίγων πληγέντας. ιβ.
τρίχας ἐν κατακαυμάτων φύεσθαι. ιγ.
πρὸς ἀποσύρματα. ιδ.
περὶ μυρμηκιῶν, καὶ ἀκροχορδόνων. ιε.
περὶ γαγγλίου. ις.
περὶ φλεγμονῆς. ιζ.
περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ σώματος ἀποστημάτων. ιη.
περὶ γαγγραίνης καὶ σφακέλου. ιθ.
περὶ ἕρπητος. κ.
περὶ ἐρυσιπέλατος. κα.
περὶ φύματος καὶ βουβῶνος, καὶ φυγέθλου. κβ.
περὶ δοθιήνων. κγ.
περὶ τερμίνθου. κδ.
περὶ ἀνθράκων. κε.
περὶ καρκίνων. κς.
περὶ οἰδήματος. κζ.
περὶ ἐμφυσήματος. κη.
περὶ στρεμμάτων καὶ θλασμάτων. κθ.
περὶ σαρκοθλασμάτων καὶ ἐκχυμωμάτων. λ.
περὶ ῥήγματος καὶ σπάσματος. λα.
περὶ σκίρρων. λβ.
περὶ χοιράδων. λγ.
περὶ στεατωμάτων καὶ ἀθερωμάτων καὶ μελικηρίδων. λδ.
περὶ κηριῶν. λε.
περὶ ἁπλοῦ ἕλκους. λς.
ὅσα κολλᾶν ἕλκη δύνηται. λζ.
πρὸς περιωδυνοῦντα καὶ φλεγμαίνοντα ἕλκη. λη.
πρὸς ἄπεπτα καὶ ἀνεκπύητα. λθ.
περὶ τῶν κοίλων ἑλκῶν. μ.
ἀνακαθαρτικὰ ῥυπαρῶν. μα.
πρὸς σκώληκας ἑλκῶν. μβ.
περὶ ὑπερσαρκούντων. μγ.
περὶ νομῶν καὶ σηπεδόνων καὶ φαγεδαίνης. μδ.
περὶ τῶν οὐλῆς δεομένων ἑλκῶν. με.
περὶ κακοήθων ἑλκῶν. ἃ δὴ χειρώνιά τε καὶ τηλέφια καλεῖται. μς.
πρὸς οὐλὰς μελαίνας. μζ.
περὶ κόλπων. μη.
περὶ συριγγῶν. μθ.
περὶ τῶν ἀναῤῥηγνυμένων. ν.
περὶ τῶν ἐν ἄρθροις ἑλκῶν. να.
ὅσα σκόλοπας καὶ ἀκίδας καὶ ἀκάνθας ἄγει καὶ τὰ παραπλήσια. νβ.
περὶ αἱμοῤῥαγίας τῆς τε ἀπὸ φλεβὸς καὶ τῆς ἀπὸ ἀρτηρίας. νγ.
περὶ νευροτρώτων. νδ.
περὶ ἀγκυλώσεων. νε.
περὶ κεχαλασμένων ἄρθρων. νς.
περὶ ἑλμίνθων. νζ.
περὶ δρακοντίων. νη.

ΠΕΡΙ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ. α.

Τάχα οἶμαι τὸν Καππαδόκην Ἀρεταῖον εἰπεῖν μείζονα τὴν νόσον. χρῆναι δὲ καὶ τὴν τῶν βοηθημάτων ὑπάρχειν δύναμιν, διὸ ἔοικε μὴ δύνασθαι τυγχάνειν ἰάσεως τὸν ἐλέφαντα. μὴ γὰρ εὑρίσκεσθαι τούτου φαρμακείαν κρείσσονα. εἰ γὰρ ὁ καρκῖνος δὴ ἐλέφας τις ὢν ἐν ἑνὶ μορίῳ τῶν ἀνιάτων καὶ παρ᾽ αὐτῷ τῷ Ἱπποκράτει ὠνόμασται. πῶς οὐχὶ μᾶλλον ὁ ἐλέφας δὴ καρκῖνός τις ὑπάρχων ἐν ὅλῳ τῷ σώματι παντάπασιν ἀνίατος ἔσται, τῆς γὰρ μελαίνης χολῆς, ἐφ᾽ ᾗ τὸ πάθος τοῦτο συνίσταται διττὴν ἐχούσης τὴν γένεσιν. ἢ γὰρ ἐκ τοῦ μελαγχολικοῦ καὶ ξυνωδεστέρου ἤγουν ἰλύος τοῦ αἵματος ἢ ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς ἀμφοῖν ὑπεροπτωμένων γίνεται. τοὺς μὲν ὑπερύθρους ἐλέφαντας ἐπιεικεστέρους πως, ἀληθέστερον δὲ εἰπεῖν ἧττον ὄντας κακοήθεις. ἡ πρώτη διαφορὰ τῆς μελαίνης ἐργάζεται χολῆς. τοὺς δὲ ἄλλους. οἳ καὶ κακοηθέστεροι τυγχάνουσιν. ἑλκοῦντές τε τὸ πᾶν σῶμα. καὶ τῶν ἄκρων ἐκπτώσεις ἐργαζόμενοι ἡ ὑστέρα ἡ ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς ὑπεροπτωμένης γινομένη. διότι μὲν ἤδη τῇ νόσῳ κεκρατημένοις ἀπαγορευτέον ἐστίν. ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ πάθους ὑπάρχοντος ὡς μήτε τι τῶν ἄκρων ἀποπεσεῖν μήτε καθελκωθῆναι τὴν ἐπιφάνειαν. μήτε μὴν τοὺς ὄχθους ἐπὶ πλεῖστον ἐπανίστασθαι. εἰ δεχθείησαν ὅπως μόνον τὸ πρόσωπον καὶ τοῦτο μὴ λίαν ἀπρεπὲς φαίνεσθαι θεραπεύειν πειρασώμεθα. τινὲς γὰρ οὐκ ὀλίγοι διὰ μόνης τῆς κατὰ τὴν κεφαλὴν καύσεως τῆς οὕτως ἀρξαμένων πολλοὺς ἐκώλυσαν κρατηθῆναι τῷ πάθει εὐθὺς οὖν ἀρχομένου τοῦ νοσήματος ἡμεῖς

τῷ ὑπερέχοντι τοῦ ἥλου συνεχῶς τις ἀποξύῃ. σμιλίῳ ἢ κατιήρει παρατρίβῃ. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς τύλους. ποιεῖ δὲ καὶ θέρμων ὠμῶν καυθέντων ἡ σποδὸς μετὰ μέλιτος, ἢ μίσυ ἀναληφθὲν ὑγρᾷ πίσσῃ, μελάνθιον σὺν οὔρῳ ἀφθόρου ἢ λέκιθος κυαμίνη μετ᾽ ὄξους ἑψηθεῖσα. πεπειραμένον δὲ πολλάκις ἐστὶ τὸ διὰ κανθαρίδων· χαλκάνθου καδμείου τὸ ἴσον ἀναλαμβάνεται τερεβινθίνῃ ὡς ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι. καὶ τῷ ἥλῳ προπεριχαραχθέντι ἐπιτίθεται. Ἄλλο. Σφέκλης. ἀσβέστου. ἰξοῦ ἴσα σὺν στακτῇ κονίᾳ ἢ οὔρου ἀφθόρου.

Περὶ τῶν περὶ τοὺς ὄνυχας. καὶ πρῶτον περὶ παρωνυχίας. πα.

Ἡ παρωνυχία ἀπόστημά ἐστι παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄνυχος συνιστάμενον. μικρὰν μὲν οὖσαν ἔτι τὴν παρωνυχίαν, καὶ ἀρχομένην, κηκὶς μετὰ μέλιτος καταστέλλει καὶ συστῆναι κωλύει. ἢ ὁ μούσα τροχίσκος ἢ ἴρεως δι᾽ ὕδατος. γινομένην δὲ ἤδη τὴν παρὰ φύσιν σάρκα, σκοπός ἐστι διὰ τῶν ἀδήκτων ἀναλῶσαι καὶ ῥῆξαι. ποιεῖ δὲ πρὸς παρωνυχίας ὅ, τε τῶν ὤτων ῥύπος καὶ τὸ λύκιον. ἐκπυηθείσης δὲ κεντήσας καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκχέας σπόγγιον ὕδατι βρέξας ἐπιτίθει. ἢ κατάπλασσε φακῷ μεθ᾽ ὕδατος λείῳ. ἢ φοινικίῳ, μετ᾽ οἴνου ἢ ῥόδοις χλωροῖς ἢ ξηροῖς ἀποβεβρεγμένοις ὕδατι λείοις. ἢ ἀλφίτῳ μεθ᾽ ὕδατος. ποιεῖ δὲ πρὸς παρωνυχίας καὶ θέρμινον ἄλευρον. μέλιτι· ἢ οἰνομέλιτι πεφυραμένον. πρὸς δὲ τὰς ἡλκωμένας παρωνυχίας ἰοῦ λιθαργύρου ἀνὰ ∠ ·δ. σαρκοκόλλης ∠ ·δ. ἱκανὸν ἐπιτίθει ἄνωθεν δι᾽ οἴνου μόνον καὶ σπόγγιον. δεῖ δὲ καὶ διαστέλλειν τὴν σάρκα πανταχόθεν ἀπὸ τοῦ ὄνυχος.

Περὶ πτερυγίων.

Ὑπεραύξησίς ἐστι σαρκὸς τὸ πτερύγιον. καλύπτουσα μέρος τοῦ ὄνυχος ἐκ παρωνυχίας ἢ ἑτέρας τοιαύτης αἰτίας γινομένης. πρὸς ἣν ἀρσενικὸν καὶ μάνναν ἴσα ἐπίπασσε. ἄνωθεν δὲ μόνον δι᾽ οἴνου καὶ σπόγγιον ἐπιτίθει. Ἄλλο. Χαλκίτεως λεπίδος σιδίων ἴσα ἀναλάμβανε σύκῳ ὀπτημένῳ. καὶ μέλιτι προσκαταχεομένων σιμμάτων ἀφεψήματι. τὸ δὲ ξηραινόμενον τοῦ πτερυγίου περικαθαίρει.

Τὰ ἐπὶ τῶν δακτύλων πτερύγια σηπόμενα καὶ πρὸς αἰδοίων ἕλκη.

Λιβανωτοῦ ∠ ·α. λεπίδος ∠ ·α. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ ·δ. μέλιτος κυ. α. τρίβε ἐν ἡλίῳ ἕως ὑπόξανθον γένηται. καὶ χρῶ διὰ σπληνίου προσκαταντλήσας οἴνῳ.

Συντόμως ξηραῖνον πτερύγια. καὶ ἀποθεραπεῦον.

Σώρεως κε. ∠ ·β. λιβανωτοῦ ∠ ·ς. ἰοῦ ξυστοῦ ∠ ·α. μετὰ μέλιτος συλλεάνας ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ πτερύγιον ἐπιτίθει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπὶ τῶν τόπων τούτων κακοηθείας καὶ μελανίας καὶ σεσημμένα. Ἄλλο. Λεπίδα χαλκῆν, φοινίκων σαρκὶ ἀναλαβὼν, ἢ σύκων χρῶ. Ἄλλο. Περιστερᾶς κόπρον μετὰ παλαιοῦ ἀλφίτου, ἐν γλυκεῖ ἑψήσας καὶ συλλεάνας θερμὸν ἐπιτίθει. καὶ λεπὶς δὲ καθ᾽ ἑαυτὴν ἐμπασσομένη ξηραίνει τὰ πτερύγια. δεῖ δὲ συχνῶς τὴν νύττουσαν τὸ πτερύγιον γωνίαν τοῦ ὄνυχος αὐξομένην ἀφαιρεῖσθαι κοπαρίῳ μετεωριζόμενον. Πρὸς τεθλασμένους ὄνυχας. Μυρσίνῃ καὶ ῥοιᾶς φύλλοις ἁπαλοῖς προσκατάπλασσε. Πρὸς ὑφαίμους ὄνυχας. Ἄλευρον πίσσῃ μίξας ἐπιτίθει. Πρὸς τὸ ἀποστῆσαι τοὺς πεπονηκότας ὄνυχας. Θεῖον λεῖον ἀναλαβὼν ὑείῳ στέατι τίθει. Πρὸς τὸ ἀποστῆσαι τοὺς λεπριῶντας ὄνυχας. Ἰξοῦ δρυΐνου. σανδαράχης. τήλεως ἀνὰ γο. β. κανθαρίδων θαψίας ἀνὰ γο. α. ὄξους τὸ αὔταρκες. Ἄλλο. Προπόλεως. ἀττικῆς κηροῦ. ἀσφάλτου ἀνὰ ∠ ·β. θείου ἀπύρου ∠ ·α. ἐλαίῳ μὴ μολυνέσθω. ἐν δὲ τῇ χρήσει θερμανθὲν περιπλάσσεται τοῖς ὄνυξιν. Ἄλλο. Πίσσης ὑγρᾶς. κηροῦ κολοφωνίας. τερεβινθίνης. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. θείου ἀπύρου. ἀφρονίτρου ἴσα· μὴ μολυνέσθω. Ἄλλο ἀφιστῶν τοὺς λεπριῶντας ὄνυχας ἄνευ ἑλκώσεως. Ἀσφάλτου ἀρσενικοῦ σανδαράχης θείου ἀπύρου ἀνὰ ∠ ·δ. ἀναλάμβανε ῥητίνῃ καὶ χρῶ ἐπὶ πλεῖον διὰ ζ ἡμερῶν. Ἄλλο. Ὀρόβινον ἄλευρον χολῇ προβατείᾳ. ἢ οὔρῳ προβατείῳ. φυρῶν χρῶ. ἢ ἀσβέστῳ μετ᾽ ἐλαίου. ἢ χίαν μετὰ ὀποβαλσάμου. Ἢ ἰξῷ χάλκανθον. καὶ θεῖον ἄπυρον, ἀναλαβὼν τὸ ἱκανόν. δέρματι ἐμπλάσας ἐπίθες. ἢ σταφίδα ἀγρίαν μετ᾽ ὄξους λεάνας χρῶ. ἢ ῥητίνης τερεβινθίνης ∠ ·α. σανδαράχης τὸ διπλάσιον ἅμα τίθει τῇ ῥίζῃ τοῦ ὄνυχος. διαδήσας ἐπιμελῶς. ὅταν δὲ ἐκπέσῃ ὁ ὄνυξ, κηρωτὴν μυρσίνην ἐπιτίθει ὀλίγον ἔχουσαν τοῦ διὰ τῆς ῥητίνης φαρμάκου.

Τέλος τοῦ τρίτου βιβλίου.

ῥίζοντα ἅπαντα διαλέλησεν. καὶ τῆς ὅλης νόσου μὴ μαρτύρηται περὶ τὴν ἀρχαίαν· ἡ τὸ δι' ἄλλος αὐτοὺς ἐν ταῖς παρακμαῖς ὁμοίως ἐπιτιθέμενον τοὺς ἀπολειφθέντας ὄγκους διαφορεῖν πεπίστευται.

Περὶ προφυλακῆς ποδάγρας.

Τ ὸν μὲν ἤδη συνεχόμενον ποδάγρᾳ, ἢ καὶ ἀρθρίτιδι, τὴν χαλεπωτάτην ἕξιν ἐπανορθώσασθαι διὰ χα τὴν ἁρμόζουσαν μεθόδων. τὸν δὲ μήπω γεγενημένον, προφυλάξασθαι ῥᾴδιον. τὴν μὲν σιτίων ἀφαιρούνται. καὶ ῥοφαῖς εὐδιοικήτοις τε καὶ ἀπέπτοις. ὅπως τε συμμέτρως χρώμενοι. τοῖς δὲ γυμνασίοις προστιθέντα κατὰ τὸ ἰσχυρὸν, ἐν βοηθήματος μοίρᾳ. οἱ ἅλσιν ἐν ἐλαίῳ λειοτέρᾳ βρέχοντες καὶ προστριβόμενοι τοῖς ἄρθροις, πάντας τοὺς προφυλαττομένους ἐμπεσεῖν εἰς ποδαγρικὸν πάθος. οἱ ἴνησι μεγάλως. εἰ μὴ πάνυ ξηρὰν ἔχοιεν δυσκρασίαν. δεῖ δὲ χρῆσθαι αὐτῷ ἐσθίειν τε καὶ ἑσπέρας διὰ παντὸς τοῦ βίου. καὶ μετὰ τὰς παρακμὰς δὲ τῶν φλεγμονῶν τῷ αὐτῷ χρηστέον.

Περὶ χιμέτλων καὶ τῶν ἐν πέλμασι καὶ πτέρναις. οθ.

Τ ὰ χίμετλα ἑλκώδεις εἰσὶ διαθέσεις. περὶ τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν συνιστάμενα χειμῶνος ὥρᾳ. δεῖ οὖν αὐτὰ θαλάσσῃ χλιαρᾷ καταντλεῖν. ἢ τεύτλου ἀφεψήματι. ἢ φακοῦ ἢ ὀρόβου. ἢ ἀσφοδέλου ῥίζης. μετὰ δὲ τὴν καταντλησιν, φακοὺς ἑφθοὺς ἐν οἴνῳ λειώσας καταπλάσσειν. ἢ σύκα λεῖα μετ' ἐλαίου· λειώσας ἐπιτίθει. ἢ στυπτηρίας καὶ ἁλὸς ἴσα τρίψας ἐν οἴνῳ καταπλάσσειν. ἢ γογγύλην ξηρὰν ἢ βολβοὺς προσφάτους οὕτω λειωθέντα καταπλάσσειν. ἢ σκόροδα ἐν ἐλαίῳ φρύξας· καὶ ῥίψας κηρὸν τῷ ἐλαίῳ σύμμετρον τήξας ἐπιτίθει. ἢ σίδια ῥοιᾶς ἑψήσας οὕτω καὶ λειοτέρας βάλλας ἀνάλαβε κηρωτῇ ῥοδίνῃ καὶ χρῶ. προκαταντλῶν ἀφεψήματι θέρμων. ἢ μολύβδου. καὶ θεῖον ἄπυρον σὺν μέλιτι ἑφθῷ, ἐπιτίθει. ὁ δὲ τοῦ ὑοσκυάμου χυλὸς ἐπιχριόμενος συνεχῶς, ἀφλεγμάντους καὶ ἀπόνους ποιεῖ.

Μορφικὸν ἄλλον πρὸς χίμετλα.

Τ ευτλίου ῥίζαν γλύψας, εἰς τὸν βόθρον αὐτῆς ἔμβαλλε κηροῦ 𐅻. β. ἐλαίου χλιαροῦ καὶ ἑψήσας ἐν θερμῷ σπόδῳ ἔα καὶ μετὰ τὸ καταντλῆσαι τῷ ἀφεψήματι θέρμων, ἕως μὴ προσαντλεῖν τὸ ἧττον, καὶ ἐν τῇ γογγύλῃ κηρώτην ψύξας ἐπιτίθει. ἐπὶ δὲ τῶν ἡλκωμένων χιμέτλων λιβανίου σχιστῆς. μίλτου ῥητίνης τὸ ἴσον, στέατι ὕειῳ αὐτῆς χρῶ. πρὸς δὲ τὰ μετὰ φλεγμονῆς, ἡλκωμένα τῷ διὰ ἀφαιρέσεως χρῶσαι. ἐλαίου 𐅻. δ. ταυρείου στέατος ἢ χολῆς αἰγὸς λι. α. λιθαργύρου 𐅻. ϛ. κολοφωνίας 𐅻. δ. μέλιτος 𐅻. ϛ.

Πρὸς τὰς τῶν δακτύλων ῥαγάδας καὶ τῶν ὅλων ποδῶν.

Γ ὰς ὑγρὰς κατάχριε. ἢ κεκαυμένον ποτάμιον ἢ θαλάσσιον καύσας ἐπὶ ἀνθράκων, ἀπόξεσον τὸ ὄστρακον, καὶ μετ' ἐλαίου τρίψας καὶ πάχος μέλιτος ποιήσας. προκαταπλάξας τὰς ῥαγάδας ἐνστάζε. ποιεῖ δὲ καὶ σκίλλης τὸ ἐν τῷ ἐλαίῳ ζέσαν καὶ τὸ μετὰ ἐλαίου συλλειωθὲν καὶ κέρας αἴγειον καυθὲν καὶ ἀναληφθὲν στέατι αἰγείῳ. δεῖ δὲ προκαθαίρειν τοὺς τύλους καὶ οὕτω χρῆσθαι τοῖς φαρμάκοις.

Περὶ ῥαγάδας πτερνῶν καὶ πελμάτων αἱ ξηραί.

Α σβέστου ζώσης 𐅻. ιϛ. ψιμυθίου 𐅻. κ. κηροῦ 𐅻. κ. ἢ λ. χοιρείας πιμελῆς προσφάτου 𐅻. ζ. κολοφωνίας 𐅻. δ. χυλοῦ λινοσπέρμου. κυ. α. ἐλαίου γλυκέος 𐅻. μ. ἐπαλεῖφε τὸ πέλμα ἐργάζεται ὡς οὐδὲν ἕτερον. Ἄλλο. Στέατος αἰγείου κηροῦ ἐλαίου ἴσα χρῶ. Ἄλλο. Σίδια ἐν ὄξει ἑψήσας καταπλάσσε ἡμέρας ε. εἶτα περικαθάρας ἐπιτίθει ἄσβεστον μετ' ἐλαίου. ἢ γλαυκοῦ. Ἄλλο. Σκίλλαν ἑψήσας ἐλαίῳ αὐτῆς μὲν φρυγίζεται ῥίψον. τῷ δὲ ἐλαίῳ τερεβινθίνην τήξας χρῶ.

Πρὸς ἐκτρίμματα πτερνῶν τὰ ἐκ μακρᾶς κατακλίσεως.

Κ ηροῦ ἐλαίου. λιθαργύρου. μέλιτος ἴσα, ποιεῖ καὶ ἐπὶ πάσης ἑλκώσεως πελμάτων καὶ πτερνῶν. ἢ θέναρος καὶ τῶν ἐντὸς τῶν δακτύλων καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν πλευσίαν ἐστὶ τὸ ἕλκος ὄνυχι.

Πρὸς τὰ ἐν τῷ πέλματι ῥυπαρὰ ἕλκη ἔμμοτον ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ αἰδοίων.

Α μόργης κυ. α. ὄξους κυ. α. ἑψήσας ἐν χαλκῷ ἕως μελιτώδους συστάσεως. καὶ λειώσας κατ' ἰδίαν λεπίδος χαλκοῦ 𐅻. β. μάννης 𐅻. β. θρίων οἰσυπηρῶν μαλακῶν ὅσον χειροπληθοῦς ἐναληφθέντων διαδὶ καὶ καυθέντων τὴν τέφραν ἀνάλαβε πάντα καὶ χρῶ. ἐπὶ μὲν τραυμάτων οὕτως αὐτῷ. ἐπὶ δὲ αἰδοίων καὶ πελμάτων γλυκεῖ. Ἄλλο. Αμόργης μέλιτος ἀπηφρισμένου ἴσον· ἕψε καὶ οὕτω κάθαιρε.

Πρὸς τὰ ἐξ ὑποδημάτων προστρίμματα.

Γ λήμων ἄρνειος καὶ χοίρειος. καὶ αἴγειος ποιεῖ. δέρμα δὲ ἀπὸ τῶν καττυμάτων καυθέντα φλεγμαίνοντα μὲν οὐκ ὠφελεῖ. παυσάμενα δὲ τῆς φλεγμονῆς, ὀνίνησιν. ἢ κρόμμυον σὺν ὀριγάνῳ, στέατι παλαιοῦ ἐπίβαλλε. ἢ κηκῖδα καύσας ἐπίπασσε. ἢ ἀνδράχνην ἐν ὄξει λειώσας ἐπίχριε.

Πρὸς ἥλους καὶ τύλους. π.

Τ οὺς ἥλους προπεριχαράξαντα ἐπιτιθέναι. μίαν τῶν σηπτῶν. ἢ ἰὸν ξυστὸν. ἢ σανδαράχην. ἢ συριγγικὸν ξηρὸν ἢ κολλούριον συριγγικὸν, αὐτὸ κόμμεως. ἀμμωνιακὸν, ἀναληφθέν. ἔστι δὲ ὁ ἧλος περιφερὴς λευκὸς, ὁμοιούμενος ἥλου κεφαλῇ. συνιστάμενος κατὰ πάντα τὰ μόρια τοῦ σώματος. μάλιστα δὲ ἐν τοῖς τῶν ποδῶν πέλμασι καὶ τοῖς δακτύλοις. ἀφαιρεῖται δὲ πλείονι χρόνῳ, καὶ

τοῖς μετ᾽ ἐκεῖνα πλὴν τῶν ἄγαν δριμέων. εἰ δὲ χρονίζει, καὶ τούτοις. καὶ ἔστιν δὲ τὸ κατάπλασμα κατ᾽ ἀρχὰς ἁρμόζει, τὰ δὲ λέμματα τῶν ῥοιῶν, καὶ ῥοῦς καὶ ἄλφιτα ἐν οἴνῳ λειωθέντα καταπλάσσεται. Ἄλλο. Φύλλα κράμβης ἑψήσας καὶ λειώσας ἐπιμελῶς ἐπίβαλλε ξύνα ὄξους, καὶ ᾠῶν ἀπέφθων λεκίθους β΄. καὶ ῥοδίνου βραχύ. καὶ λειώσας κατάπλασσε συνεχῶς ἀλλάσσων. τροφὰς δὲ λεπτυνούσας τε, καὶ ὀλιγοτρόφους λαμβανέτωσαν. κρεῶν τε οὖν καὶ ὀσπρίων ἀπεχέσθωσαν. καὶ οἴνου πλείονος καὶ μέλανος. εἰ δὲ δυνατὸν εἴη, καὶ τὸ σύνολον παραιτείσθωσαν τὴν οἴνου πόσιν. πολλοὺς γὰρ οἶδα τούτου μόνου παντελῶς ἀποσχομένους, καὶ πάντως ὠφεληθέντας. οἱ μὲν γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου, τέλεον ἀπηλλάγησαν. οἱ δὲ ὕστερον καὶ ἀραιῶς. καὶ οὐδὲ ἄγαν ἐπωδύνως παροξύνθησαν. εἰ μὲν οὖν μή τις ἐναντίωσις ἐκ τούτου γίνοιτο, ἢ ἐλπίζοιτο γενέσθαι, διαπαντὸς ἀοινείτωσαν τοῦ βίου. εἰ δὲ δι᾽ ἀσθένειαν ἢ κατὰ ψύξιν ἀποπίπτειν τι φαίνοιτο, μέχρι δύο τοὺς χρόνους ἀοινήσαντες, τουντεῦθεν ἐκ τοῦ πρὸς ὀλίγον τι καὶ ὑδαρῆ τὸν διηνεκῶς πινέτωσαν. δεῖ δὲ τοὺς ἀοινοῦντας ἀντὶ τοῦ οἴνου τὸ ἀφέψημα τοῦ ἀνήσου πίνειν, ἤ τινος τῶν τοιούτων σπερμάτων ἀπεχομένους ὡς οἷόν τε ὀπωρῶν καὶ τῶν λοιπῶν ψυκτηρίων καὶ ἀφροδισίων χρήσεως. εἰ δὲ βουλόμενοι διὰ τῶν ἐπὶ ἐνιαυτὸν πινομένων φαρμάκων τέλεον ἀπαλλάττειν τῆς νόσου. τῶν μὲν φλεγματικωτέρων καὶ περιττωματικῶν, πολλοὺς ὠφέλησαν. τοῖς δὲ θερμοτέροις καὶ ξηροτέροις, θανάτων ἐξαίφνης γεγόνασιν αἴτιοι. εἰς ἔντερον ἢ νεφρούς, ἢ πλευρὸν ἢ πνεύμονα, ἤ τι τῶν κυρίων μορίων μεταστάσης τῆς ὕλης. βέλτιον μὲν οὖν ἐπὶ μὲν τῶν χολωδεστέρων ἢ πολυαίμων τὴν τοῦ οἴνου παραιτεῖσθαι χρῆσιν. μηδενὸς ἐκ τούτου τοῖς εἰρημένοις περιπίπτοντος κινδύνοις. ἐπὶ δὲ τῶν ψυχροτέρων τε καὶ περιττωματικῶν, τῇ δι᾽ ἐχιδνῶν θηριακῇ χρῆσθαι. πυκνότερον μὲν, εὐπέπτους αὐτὴν λαμβάνοντας τοῦ χειμῶνος. ἀραιότερον δὲ τοῦ θέρους. ἢ γὰρ ἀπαλλάττει τοῦ νοσήματος, ἢ μετριώτερον αὐτὸ καθίστησι, μηδὲν τῶν εἰρημένων βλάπτουσα μορίων. ἐπειδὴ δέ τινες ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς καὶ ταῖς εἰρημέναις ἀντιδότοις χρῆσθαι, τοῦ μὲν αὐτοῦ γένους ὑπαρχούσας. ἴσθι τήν τε διὰ τοῦ δαμασωνίου. καὶ τὴν ἀγαπητοῦ καλουμένην. τήν τε ἄτακτον. καὶ τὴν ὀκταείδην. καὶ τὴν Πρόκλου. τήν τε διὰ τοῦ σκορδίου. καὶ τὴν διὰ κοραλλίου. καὶ ἑτέρας πλείονας. ἀσφαλεστέρα δὲ πασῶν. καὶ ἔτι διὰ πλείονος πείρας ἐστὶν ἡ διὰ τοῦ κοραλλίου. καὶ πώρους ἤδη συστάντας ἐν τοῖς ἄρθροις διαλύουσα. τούτων δὲ πασῶν καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως, καὶ τὴν ἐπὶ ταύταις παραφυλακὴν ἐν τῷ περὶ φαρμάκων εὑρήσεις. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν πρὸς ἀρθριτικοὺς ψιλώθρων. τάς τε συνθέσεις καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἕξεων. λέγω δὴ τῶν φλεγματικωτέρων παραλαμβανομένων. ἕτεροι δὲ πρὸς τὴν ὅλην τοῦ νοσήματος ἀπαλλαγήν. ἀλώπεκας ὅλας ἑψοῦντες ἐν ἐλαίῳ. τοὺς ἀρθριτικοὺς θεραπεύουσιν. οἱ μὲν ζώσας ἐμβάλλοντες μεγίστῳ λέβητι. οἱ δὲ καὶ τεθνεώσας. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ὑαίνας ἕψουσι. ποιοῦντες διαφορητικὸν ἔλαιον. εἶτα πυέλους αὐτὰς πληροῦντες, ἐμβιβάζοντες εἰς αὐτὰς τοὺς ἀρθριτικούς. ἐνδιατρίβειν χρόνῳ τινὶ συχνῷ κελεύοντες. ἐκ τούτου δὲ συνέβαινεν οὐ μόνον τοὺς περὶ τοῖς ἄρθροις ὄγκους, ἀλλὰ καὶ σύμπαν τὸ σῶμα κενοῦσθαι.

Περὶ πώρων.

ε΄ Ἐπειδὴ καὶ πῶροι πολλάκις ἐν τοῖς ἄρθροις συνίστανται. ποτὲ μὲν διὰ τὸ παχὺ καὶ γεῶδες τοῦ ἐνσκήπτοντος αὐτοῖς χυμοῦ. ποτὲ δὲ καὶ διὰ φαρμάκων χρῆσιν διαφορούντων τε καὶ ξηραινόντων ἀμέτρως ἄνευ τοῦ μαλάττειν. ἰστέον ἐπιτηδειότερα τῶν φαρμάκων εἶναι ὅσα μετὰ τοῦ μαλάττειν ἅμα καὶ διαφορεῖν πέφυκε. μαλάττει μὲν οὖν στέατά τε παλαιὰ καὶ μυελοί. καὶ ἀμμωνιακόν. καὶ βδέλλιον. ἔλαιόν τε πάνυ παλαιόν. καὶ στύραξ. διαφορεῖ δὲ καὶ ξηραίνει. νίτρον τε καὶ ἅλες. καὶ στακτή. καὶ ἀστέρκη. καὶ εὐφόρβιον. καὶ τὰ παραπλήσια. πρὸς δέ γε τοῖς ἐν ἄρθροις πώρους, ἰδίως ποιεῖ. τυρὸς ὁ χρονιώτατός τε καὶ δριμύτατος. ἅμα κρέως ὑείου λιπαροῦ, καὶ αὐτοῦ παλαιοῦ, ἀφεψήματι, τριβόμενός τε καὶ ἐπιτιθέμενος. διαῤῥηγνυμένου γὰρ αὐτομάτως τοῦ πώρου, καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν κένωσις γίνεται. σύνθετον δὲ τὸ διὰ πτέρνης καὶ πεπειραμένον ἐστὶ φάρμακον, διττῶς σκευαζόμενον. τὰ δὲ διὰ στακτῆς εἰρημένα. καὶ ἔστιν ἰδίως, ἀφονίτρου. τερεβινθίνης προτοσάκτου. προπόλεως ἀνὰ γο. δ΄. κηροῦ γο. ϛ΄. κολοφωνίας λι. α΄. ἐλαίου γο. ιϛ΄. μίξας χρῶ. ἐπί τε πώρων. καὶ ἀποστημάτων. τὸ δὲ διὰ κινναβάρεως. θαυμαστὸν μὲν πρός τε πώρους, καὶ πρὸς ἕτερα πλεῖστα. δυσπόριστον δέ. τὸ μέντοι διὰ λεπτοκαρύων πρὸς τὸ ἐπιτευκτικὸν εἶναι. καὶ τῶν εὐπορίστων ἐστίν. οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἰσχυροτέρων. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν εὐαισθήτων ἁρμόζοι εἰ προσλαμβάνοι τῆς διὰ μέλιτος ἢ τοῦ διακεμώνης, δύο μέρη πρὸς ἓν τοῦ φαρμάκου. μὴ παρόντων δὲ τούτων, καὶ τοῦ διαψιμυθίου. πολλάκις ἴσον αὐτῷ μίγνυται. Ἄλλο. Τοὺς πώρους σὺν δὲ ἀράχνην λειώσας ἰξῷ δρυΐνῳ ἀνάλαμβανε καὶ χρῶ, ἕτερον ποιεῖ καὶ πρὸς σύριγγας καὶ αἰγίλωπας, ἐλαίου ξε. α΄. λιθαργύρου γο. η΄ S. ἀρσενικοῦ γο. α΄. ἕψε τὴν λιθάργυρον καὶ τὸ ἔλαιον, ἕως ἀμολύντου. εἶθ᾽ οὕτως ἐπίπασσε λεῖον πάνυ τὸ ἀρσενικόν. καὶ πρὶν καυθῆναι, ἀνελόμενος χρῶ. τὰ δὲ διὰ λίθου ἀσίου ἄνθους ἐν τοῖς διαλείμμασιν ἐπιτιθέμενα, πρὸς τὰς περὶ πάντα τὰ ἄρθρα συνισταμένας συλλογὰς ἁρμόζοντα.

καταπλαττομένη, πολλοὺς ὀνίνησιν. ἀλλ' εἰς μὲν τὸ παραμυθήσασθαι, πρόσφατον εἶναι δεῖ τὸ ὀξύγγιον. εἰς δὲ τὸ διαφορῆσαι παλαιὸν ἀλιαθέν. καὶ ἡ τῶν βοῶν κόπρος σὺν ἀλεύρῳ κριθίνῳ ἐν μελικράτῳ ἑψομένη. ἢ καθ' ἑαυτὴν πρόσφατος ὑγρὰ καταπλαττομένη μετὰ φύλλων κράμβης. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ τῶν αἰγῶν σπύραθοι καθ' ἑαυτάς. ἢ μετὰ ἀλεύρου κριθίνου δι' ὀξυκράτου ἑψόμεναι. ἐπειδὴ δὲ καὶ διὰ τῶν ἐναντίων εἶναι δοκούντων τινὲς ὠφελήθησαν. ἡ γὰρ τῶν ποικίλων χυμῶν ἐπιμιξία τὴν διάγνωσιν ὑποτέμνεται. ῥητέον τὴν ὕλην ἀνάμιξ. ὠφελεῖ τοίνυν ἥτε ἀγρία ἀδράφαξις καὶ ἥμερος σὺν ἄρτῳ καταπλασσομένη. ἢ φλόμου φύλλα μετὰ βολβῶν καὶ ἄρτου λεαινόμενα ἢ μετὰ ἀλφίτου. ἢ τὸ διὰ τῆς ὠμῆς λύσεως κατάπλασμα. καθάπαξ δὲ ἐφ' ὧν ἄδηλος ἡ αἰτία. ποιεῖσθαι δεῖ τὴν μετάβασιν. ποτὲ μὲν ἐπὶ τὰ ὁμοειδῆ. ποτὲ δὲ καὶ ἐπὶ τὰ ἐναντία, μὴ τοῖς αὐτοῖς χρονίζοντα, μὴ παραμυθουμένοις γοῦν. ταῦτα γὰρ ὁσημέραι βλέπομεν ἐν τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης γινόμενα. καὶ τὸ αὐτὸ βοήθημα. τοῦτο μὲν τὸ ἄρθρον ὠφέλησεν. ἕτερον δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κάμνοντος ὁμοίως φλεγμαῖνον. οὐ μόνον οὐκ ὠφέλησεν κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν. ἀλλ' ἔσθ' ὅτε καὶ προσέβλαψεν. καὶ τὸ δὴ θαυμαστόν. τὸ γὰρ ἓν καὶ ταυτὸν πολλάκις ἄρθρον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βοηθήματος. νῦν μὲν ὠφελήθη μετ' ὀλίγον δὲ καὶ προσεφλέγμηνε. μήποτε οὖν. ἐπειδὰν μὲν τὸ γλίσχρον καὶ παχὺ τῆς ὕλης ἐπικρατεῖ. τοῖς θερμοτέροις ὀνίνανται. τῆς δὲ δριμείας καὶ ζεούσης τοῦ χυμοῦ κρατούσης ποιότητος, τοῖς ἐμψύχουσι παραμυθοῦνται, καὶ οὐδὲν θαυμαστόν. καὶ τὴν φύσει ψυχροτέραν οὖσαν ὕλην ἐν τῷ καιρῷ τῆς φλεγμονῆς, ἐκπυροῦσθαί τε καὶ ζεῖν. ἵνα τὴν ἐπιμιξίαν εἰ τύχοι τῆς χολῆς ἰάσω. τὴν δὲ τῶν πόρων κωλύει σύστασιν. θέρμινον ἄλευρον σὺν ὀξυμέλιτι ἢ ὀξυκράτῳ. ἢ σιλφίον. ἢ βρυωνίας ῥίζα σὺν ἄρτῳ. καὶ τοῦτο δὲ τῶν ἀβλαβῶς παραμυθουμένων ἐστὶ μετὰ τὴν διαφορὰν μετρίως. λυκίου ℥ α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ℥ α. τρίψας μετὰ οἴνου παλαιοτάτου καὶ ἐλαίου, ὀμφακίνου ἕψε. καὶ ἐπίβαλλε ἀλεύρου φαβατίου τὸ ἀρκοῦν. καὶ ἑψήσας συμμέτρως κατάπλασσε. μετὰ δὲ τὰς ἀκμὰς ὄγκου περιλειφθέντος καταπλαστέον τοῖς βολβοῖς καθ' ἑαυτούς. ἢ σὺν ἀλφίτου παιπάλῃ, ἕως ἀμύξεως. οὕτω γὰρ ἐν ὀργῇ πεφύκασιν μὴ παραμυθούμενοι δὲ τοῖς καταπλάσμασιν, ἐπιβροχαῖς τε καὶ καταντλήμασι χρήσθωσαν κατὰ τοὺς τόπους, καὶ μάλιστα εἰ τὰ ἄκρα εἴη τοῖς διὰ χαμαιμήλων. καὶ μελιλώτων ἢ καὶ κενταυρείου ἀφεψήμασι. τινὰς δὲ καὶ τὸ τῆς καππάρεως ἱκανῶς ὤνησεν. τοῦτο δὲ πάντων ἐστὶ δραστικώτερον ἐν ὄξει δριμυτάτῳ καθεψήσας θύμον τε καὶ ὀρίγανον. καὶ θρύμβας. καὶ καλαμίνθην καταντλήσον τῷ ὄξει τὰ πεπονθότα. μὴ μόνον ἅπαξ. ἀλλὰ καὶ πολλάκις τῆς ἡμέρας θαρρῶν πολλοὺς ὠφέλησεν. οὐ μόνον ἐπὶ φλέγματι πάσχοντας. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ χολῇ. τινὲς ἐτήρησαν. καὶ τοῦτο πρινοβάλανα κόψαντες λεῖα καὶ ἑψοῦντες ἐπὶ πολύ. καὶ τῷ ζέματι τούτῳ, τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἄρθρων ἐν ἀρχῇ τοῦ ῥευματισμοῦ, ἀποβρέχονται ἐπὶ χρόνον συχνόν. τὰ δὲ ἐνδοτέρω σπόγγοις προσαντλοῦνται. καὶ παρ' αὐτὰ τὴν ὁρμὴν τῆς ὕλης ἀποκρούονται. τοῦτο καὶ τοῖς ἐπὶ χολῇ ἁρμόζει. καθάπερ καὶ ἡ εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ ἄνευ τινὸς ἀφεψήματος ἀποβροχή. πρὸς δὲ τὰς δι' ἐπιτεταμένην ψύξιν γινομένας ὀδύνας καὶ σφηνώσεις τῶν ἄρθρων ἰσχυρόν ἐστι βοήθημα τόδε. ἐλαίου παλαιοῦ λι. α. S. νίτρου ἀλεξανδρίνου λι. α. τερεβινθίνης λι. α. εὐφορβίου ℥ α. ἴρεως ℥ β. τήλεως ἀλεύρου ξ. α. S. τούτοις δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἰσχιαδικῶν εἰρημένα. καλῶς ἂν ἁρμόσοι. πολλοὶ γὰρ ἐπὶ τῶν οὕτω κατεψυγμένων, ἐν παρακμαῖς καὶ τῷ νάπυϊ σὺν ἰσχάσιν ἐχρήσαντο. καὶ τοῖς ἄλλοις φοινιγμοῖς. τινὲς δὲ καὶ τῷ διὰ κανθαρίδος φαρμάκῳ. ταῦτα δὲ βλάπτουσιν εἰς ὕστερον. εἰ μή τινι καὶ τῶν μαλακτικῶν χρήσαιντο. οἷον τότε διὰ στρουθίου καὶ τῇ πυξίδι καὶ τῷ βασιλείῳ. καὶ τῷ διὰ τῆς ἐλάτης. καὶ τῷ διὰ τῆς αἰγείρου. τῷ τε βρωμίῳ. καὶ τῷ λυσιπονίῳ. καὶ τοῖς ἰσχυροτέροις τῶν ἀκόπων. ἐφ' ὧν καὶ μάλιστα νευριτικαὶ συμπάθειαι καὶ σφηνώσεις γίνονται. ἡ δὲ διὰ τοῦ οὔρου τῆς ἡμιόνου καὶ ἐν ἀκμαῖς ἐπιτεθεῖσα μάλιστα, τοῖς ψυχροτέροις ῥεύμασιν ἐπιτήδειός ἐστιν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ διὰ τῶν δύο ἑλλεβόρων τροχίσκος τοὺς οἰδηματώδεις τε καὶ χαύνους ὄγκους ἁρμόζει. πυρία μὲν ἡ διὰ τῶν πεφρυγμένων ἁλῶν τε ἢ καὶ ἄλλως ἀπὸ τῆς θαλάσσης θερμῆς διὰ σπόγγων προσάντλησις ἢ ἀποβροχή. καὶ αἱ δι' ἁλῶν σκευαζόμεναι ἔμπλαστροι αἵτε διὰ στάκτης καὶ νίτρου. καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια καταπλάσματα, μετὰ τὰς ἀκμάς. δίαιτα δὲ ξηροτέρα τούτοις ἁρμόσει καὶ ἀπέριττος. καὶ ἀσιτία ἢ ὀλιγοσιτία. καὶ λουτρῶν συχνῶν ἀποχή. λουόμενοι δὲ τοῖς νιτρώδεσί τε καὶ τοῖς ἄλλοις κεχρήσθωσαν ἀποζέμασιν. ἐν δὲ ταῖς παρακμαῖς γυμνασίοις τε καὶ τρίψεσι μάλιστα τῶν ἄρθρων χρήσθωσαν. καὶ τοῖς αὐτοφυέσι τῶν λουτρῶν. ἢ καὶ ψαμμισμοῖς. ἐμέτοις τε τοῖς ἀπὸ ῥαφανίδων καὶ σιτίων. οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτηδείως ἔχοντες. καὶ διὰ ἑλλεβόρου τοῦ λευκοῦ κενούσθωσαν. δι' ἐμέτων ἢ καὶ διὰ τῆς κάτω καθαιρέσθωσαν κοιλίας.

Περὶ τῶν αἱματικῶν χυμῶν ῥευματιζομένων.

Οἱ δὲ ἐπὶ τῷ αἱματικῷ χυμῷ πάσχοντες, μετὰ τὴν τοῦ αἵματος ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου κένωσιν τοῖς εἰρημένοις τοπικοῖς χρήσθωσαν βοηθήμασι χολωδεστέρου μὲν ὄντος καὶ δριμυτέρου τοῦ πλεονάζοντος αἵματος, τοῖς ἐπὶ χολῇ λεχθεῖσι. ψυχροτέρου δὲ καὶ φλεγματικωτέρου. ἢ μελαγχολικωτέρου,

δὲ Γαληνὸς τούτου μέμνηται. ὀπίου μήκωνος ∠ δ'. κρόκου ∠ ιβ'. λειώσας μετὰ γάλακτος βοείου ἢ αἰγείου, ἢ ἄρτου τὸ ἐντὸς, ἐπίβαλλε. καὶ μαλάξας παράπτου ῥοδίνου. καὶ χρῶ καταπλάσματι. ἢ τὸ ὄπιον καὶ τὸν κρόκον ξύσας μετὰ τοῦ γάλακτος ἀναλάμβανε κηρωτῇ ῥοδίνῃ. καὶ ἡ διὰ τῆς τουρπίνης δὲ κηρωτὴ τῆς αὐτῆς ἐστὶ δυνάμεως ἐν παροξυσμοῖς. καὶ τὸ ἔλαιον τὸ δι' αὐτῆς. καὶ ἔστι δὲ παραπλήσιον ἐστὶ ψιχῶν βεβρεγμένων εἰς ὕδωρ ἢ εἰς ὀξύκρατον. καὶ ἀκακίας ἢ στρύχνου. ἢ ἀνδράχνης. καὶ φοινίκων σαρκῶν. καὶ κυδωνίων ἀποζέματος τὸ ἴσον. ἀνῶν ὀπτηθέντων τῶν κροκῶν. καὶ ῥοδίνου τὸ ἀρκοῦν καταπλάσσειν. τοῖς δὲ ναρκωτικοῖς μὴ ἐγχρονίζειν. ἀλλ' ἄχρι τοῦ μετριάσαι μόνον τῆς ὀδύνης τὸ σφοδρόν. ἡ γὰρ πλείων χρῆσις αὐτῶν. σφηνώσεις τε καὶ πώρους. καὶ δυσκινησίας ἐργάζεται χρονίας μετὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἀνωδύνων ἢ τῷ διὰ χυλῶν ἀναλυθέντι διὰ χαμαιμηλίνου χρηστέον. ἢ τῷ διὰ τῆς ἀλθαίας. ἢ τινὶ τῶν τοιούτων φαρμάκων. μετὰ δὲ τὸ ἀναθάλψαι τὰ κατεψυγμένα τονώσομεν τὸ μόριον διὰ τῆς φοινικίνης, ἀναλυθείσης ὀξυροδίνῳ ἢ οἰνοροδίνῳ. εἰ δὲ βαρύνοιντο ταῖς ἐμπλάστροις τὸν χυλὸν ἐπιχρίειν τῆς ἀκακίας δι' ὀξυκράτου. ἢ τὸ λύκιον ἅμα κρόκῳ. καὶ γλαυκίῳ. καὶ χυλῷ περδικιάδος ἐν ὀξυκράτῳ. τὴν δὲ δίαιταν αὐτῶν ψύχουσάν τε, καὶ ὑγραίνουσαν εἶναι προσήκει. διὸ τὰ διὰ πτισάνης, καὶ χόνδρου ῥοφήματα. καὶ λαχάνων μαλάχην. θριδακίνην. [illegible] τε τῶν κατοικιδίων μάλιστα τοὺς νεοσσούς. καὶ ἰχθύας τοὺς πετραίους. καὶ ἐχίνους. καὶ κτένια. καὶ τὰ παραπλήσια. παραιτουμένων αὐτῶν ἅπαντα τὰ θερμαίνοντα, καὶ χολὴν τὴν ὠχράν τε καὶ ξανθὴν γεννητικά. καὶ οἴνους τοὺς παλαιούς τε καὶ κιρρούς. καὶ μέλανας. καὶ ἐμπλησμονήν. καὶ λουτροῖς δὲ τοῖς διὰ ποτίμων ὑδάτων χρῆσθαι. καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ῥευματισμούς, ὅσον ἐπὶ τῷ αἰτίῳ, καὶ χωρὶς εἰ μή τι ἕτερον κωλύοι φυλαττομένους ὀξυθυμίαν. ἀσιτίαν. δριμυφαγίαν. οἰνοφλυγίαν. κόπον ἄμετρον. ἀφροδίσια.

Θεραπεία τῶν ἐπὶ αἱματικῷ χυμῷ ῥευματιζομένων.

Ἐφ' ὧν δὲ ὁ πλεονάζων χυμὸς αἱματικός ἐστι φλεβοτομίᾳ χρηστέον αὐτοπροθέτως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν φλεγματικωτέρων ἢ μελαγχολικωτέρων. ἐπειδὴ καὶ τούτοις ὁ χυμὸς ταῖς φλεψὶν ὡς μάλιστα περιέχεται ποσότητι μᾶλλον ἢ ποιότητι λυμαινόμενος. τὴν φλεβοτομίαν οὖν παραλαμβάνομεν εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νοσήματος κατάπειραν. ὡς εἴ γε φθάσαντες ἤδη πολλάκις ῥευματισθῆναι βλάπτονται μᾶλλον ἀπὸ τῆς τοῦ αἵματος κενώσεως ἤπερ ὠφελοῦνται. καὶ μᾶλλον οἷς φύσει ψυχρότερον ἢ καὶ ἀσθενέστερον ἐστὶ τὸ σῶμα. μετὰ δὲ τὴν τοῦ αἵματος κένωσιν, εἰ μὴ μόνον αἷμα τὸ πλεονάζον ὑπῆρχε, μικρὸν διαλείποντας. καὶ τῇ διὰ τῆς ἱερᾶς χρησάμενοι καθάρσει. καὶ τὸ ἰουλιανὸν δὲ ὀξύμελι. τῶν τούτοις ἁρμοδίως καθαιρόντων ἐστίν. ὅσοι δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν καθαρτικῶν παραιτοῦνται φαρμάκων. καταποτίοις χρηστέον τοῖς δι' ἀλόης κολοκυνθίδος. ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας ἀνὰ ℥ α'. εὐφορβίου ℥ S. νίτρου ℥ S. χυλῷ κράμβης ἀναλάμβανε. καὶ δίδου πρὸς τὴν δύναμιν. βέλτιον δὲ εἰ μήλων κυδωνίων χυλῷ. ἕτερα καταπότια ἔν τε τοῖς παροξυσμοῖς. καὶ τοῖς διαλείμμασι καὶ ἐπὶ παντὸς χυμοῦ διδόμενα τοῖς ποδαγρικοῖς. ἀλόης ℥ ς'. ἀγαρικοῦ ℥ S. κρόκου ℥ S. κόστου ℥ α'. ναρδοστάχυος ℥ α'. χαμαιδρύος ἄνθους ℥ α'. καρποβαλσάμου ℥ α'. κασσίας ℥ β'. σκαμμωνίας ℥ β'. ἐπιθύμου ℥ γ' S. ἡ δόσις ἡ σύμμετρος ʒ β'. ἡ τελεία ʒ δ'. καὶ τὰ διὰ τοῦ ἀρμενιακοῦ λίθου καταπότια θαυμαστῶς καθαίρουσιν. ἰδίως ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν ἁρμόζοντα. ἔν τε ταῖς ἀρχαῖς. καὶ ταῖς παρακμαῖς τῶν ῥευματισμῶν. καὶ τοῖς διαλείμμασι διδόμενα. ἐπειδὴ δέ τινες τὴν σκαμμωνίαν ὡς κακοστόμαχον φεύγουσι, δοτέον αὐτοῖς καὶ μάλιστα φλεγματικῆς ὕλης πλεοναζούσης ταῦτα. κολοκυνθίδος. ἐντεριώνης ἐλλεβόρου μέλανος. βδελλίου. κόμμεως. ἀλόης ἀνὰ ℥ α'. ῥίζης ἀλεξανδρίνου εὐφορβίου ἀνὰ ℥ S. ἡ δόσις ʒ δ'. ἐγὼ ἀντὶ τοῦ κόμμεως ἐπίθυμον ἔβαλλον. τινὲς δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς παροξυσμοῖς ἐπὶ πάντων τῶν ἀρθριτικῶν. καὶ τῇ δι' ἑρμοδακτύλου κέχρηνται καθάρσει. ἀλλὰ προσεκτέον ὅτι κακοστόμαχος ὢν ὁ ἑρμοδάκτυλος. ἀσώδεις τε καὶ ἀνορέκτους ἐργάζεται. ἐπὶ μόνων οὖν τῶν ἐν πράγμασιν ἀπαραιτήτοις ἐπειγομένων, αὐτῷ χρηστέον. συντόμως γὰρ καὶ μετὰ δύο τὸ πλεῖστον ἡμέρας παύει τὸν ῥευματισμόν. ὥστε τὰ συνήθη δύνασθαι πράττειν. οἶδα δέ τινα μὴ τὴν οὐσίαν αὐτὴν τοῦ ἑρμοδακτύλου παρέχοντα. μὴ δέ τι τῶν δι' αὐτοῦ συνθέτων φαρμάκων, ἀλλὰ αὐτὴν τὴν πόαν. ἑψῶντα μετά τινος τῶν συνήθων φαρμάκων, οἷον ἀνίσου ἢ σελίνου τὸ ἀφέψημα πιεῖν ἐδίδου. καὶ θαυμαστῶς ὅπως κινούμενοι διὰ γαστρὸς ἀπεπαύοντο τοῦ ῥευματισμοῦ. δεῖ δὲ διὰ τὸ κακοστόμαχον ὡς ἔφην ὕστερον τοῖς εὐστομάχοις τε καὶ τονωτικοῖς μετὰ τοῦ μετρίως θερμαίνειν ἐπανορθοῦσθαι τὸ στόμα τῆς γαστρός. τῆς δὲ δι' ἑρμοδακτύλου. τὴν διὰ τοῦ καρανοποδίου, καλλίονα φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος. εἰς τὴν αὐτὴν κένωσίν τε καὶ ἀνωδυνίαν ἐργαζομένην. μετὰ τοῦ μὴ δὲ κακοστόμαχον εἶναι. τοπικὰ δὲ τοῖς φλεγματικοῖς προσφερέσθω. μετρίας μὲν οὔσης τῆς ὀδύνης. ἥ τε κράμβη χλωρὰ καταπλαττομένη. καὶ τὸ σέλινον. καὶ ἡ κόνυζα. καὶ ὁ [illegible]. ὁ ὄρθιος. ἰσχυρῶς δὲ αὐτοῦ ὀδυνωμένων. ἀλεύρου τηλίνου μ γ'. αἰρίνου μ α'. ἀλεύρου δὲ ἐρεβίνθων μ α'. καταπλάττειν διὰ μελικράτου ἢ οἴνου λεπτοῦ σὺν ὀλίγῳ κυπρίνῳ ἢ ναρδίνῳ. καὶ μάλιστα χειμῶνος. καὶ τῶν κραμβῶν δὲ τῆς ῥίζης. καὶ τῶν καυλῶν καυθέντων, ἡ τέφρα σὺν ὀξυμέλιτι καταπλαττομένη,

Περὶ ποδάγρας καὶ ἀρθρίτιδος. οη.

Οὐ μόνη τῶν μορίων ἀσθένεια τὸ ποδαγρικόν τε καὶ ἀρθριτικὸν ἐργάζεται πάθος· ἐπεὶ ἀεὶ ἔδει τοὺς παροξυσμοὺς ἀδιαλείπτους εἶναι· παρ' ὅσον καὶ ἡ ἀσθένεια διαπαντὸς συνυπάρχει τοῖς ἀσθενοῦσιν ἄρθροις. οὔτε δὲ χυμὸς μόνος. οὐ γὰρ δὴ τοῖς ἄρθροις ἐνέσκηπτε μόνοις τὸ πάθος. ἀλλ' ἄμφω χυμός τε παρὰ φύσιν· καὶ τῶν μορίων ἡ ἀσθένεια τὴν νόσον ἐργάζεται. ὅταν γὰρ τῶν μορίων ἡ θρεπτικὴ δύναμις ἀτονήσῃ διὰ πλησμονὴν σιτίων ἐξῆς ἀπεψίαι συμβαίνουσι. κατασκήπτων ὁ πλεονάζων χυμὸς εἰς ἥν τινα τῶν διαρθρώσεων· ἤδη προσεθονίζεται καὶ διατείνων τὰ συνδετικὰ τῶν νεύρων τὴν ὀδύνην ἐργάζεται. οὔτε γὰρ τῶν προαιρετικῶν νεύρων ἐστὶ τὸ πάθος τοῦτο ἡ φλεγμονή. ἐπεὶ ἀεὶ ἔδει κατὰ τοῖς μεταξὺ τῶν διαρθρώσεων τόποις αὐτὴν γίνεσθαι· διὸ κινήσεις μείζους ἢ μικρὰς ἢ πάχεσιν ἢ βραχύσιν· συμπάσχει γε μὴν οὖν καὶ τὰ προαιρετικά. ἕως μὲν οὖν ταῖς τῶν ποδῶν διαρθρώσεσιν καὶ μόνον ὁ χυμὸς ἐνοχλεῖ ποδάγρα τὸ πάθος προσαγορεύεται. διαβιβασθείσης δὲ τῆς αἰτίας ἐν ἅπασι τοῖς τοῦ σώματος ἄρθροις· ἀρθρῖτιν αὐτὸ καλεῖν εἰώθασιν· ἐφ' οὗ καὶ σπόνδυλοι καὶ αἰσθᾶσθαι. καὶ σιαγόνες. καὶ πᾶν ὅτι οὖν ἄρθρον τῇ νόσῳ βάλλεται. τισὶ δὲ καὶ ὦτα καὶ ὀδόντες καὶ φάρυγξ. καί ποτε καὶ ὑπερῴα καὶ αὐλὼν τῶν ἀρθριτικῶν μετέχουσιν ἀλγημάτων. ἐφ' ὧν εἰ μὴ διὰ τάχους ἐν τοῖς ἄρθροις ἡ μετάπτωσις ἐγένετο, κίνδυνος ἐν ὀλίγῳ καταλαμβάνει τοὺς κάμνοντας. ὁ δὲ πλεονάζων χυμός· ὅτε μὲν χολώδης· ὅτε δὲ αἱματικός· ἄλλοτε δὲ μελαγχολικός· ὡς τὸ πολὺ δὲ φλεγματικός τε καὶ ὠμός ἐστιν ἔκ τε σιτίων πλεονεξίας· καὶ ἀπεψιῶν καὶ ἀργίας συνιστάμενος. χρονίζων δὲ κατὰ τὰ ἄρθρα παχύνεταί τε, καὶ γλισχρότερος γίνεται. ὥστε καὶ τοὺς λεγομένους ἀπεργάζεσθαι πώρους. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ μικτός. ἐκ πλειόνων γάρ ἐστιν. διὸ καὶ τὸ δυσδιάγνωστόν τε καὶ δυσθεράπευτον ἢ καὶ σχεδὸν ἀθεράπευτον ἡ νόσος κέκτηται. κατάρχει δὲ τοῦ πάθους ὡς τὸ πολὺ κόπος ἄμετρος· καὶ περίπατοι σύντονοι· καὶ ἱππασία συχνή· καὶ ἀφροδισίων ἄκαιρος χρῆσις. ψυχροποσία τε ἀήθης· καὶ ψυχρῶν ἢ πολλῶν, ἢ κακῶν βρωμάτων ἐδωδή. καὶ οἶνος πολύς. καὶ ἤδη προσπταίσματα δέ τι ἐστὶν ἢ κρούσματα· ἢ στρέμματα· ἢ τοιούτοις τισὶ τὴν πρώτην καταπεῖραν τοῦ πάθους ἀνήνεγκαν. προσηγμένης μὲν ἐν τῷ σώματι καὶ τέως ἠρεμούσης τῆς ὕλης. τῆς δὲ προκαταρκτικῆς αἰτίας κινησάσης αὐτήν. λῦπαι δὲ καὶ φροντίδες· καὶ ἀγρυπνίαι καὶ τὰ λοιπὰ πάθη τῆς ψυχῆς, οὐχ ὅπως μόνον ἐκίνησαν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν κακοχυμίαν ἐγέννησαν ἔστι πρώτως ἔστι κατὰ συμβεβηκός. ποικίλα μὲν οὖν ἐστὶν ὡς ἔφην τὰ τοῦ πάθους αἴτια. διαφέρει τοι δὲ ὅμως κατὰ τὸ ἐγχωροῦν αἱ τῶν λυπούντων χυμῶν διαφοραὶ γίνονται. ταῖς τε χροιαῖς καὶ τοῖς συμπτώμασι σημαινόμεναι. τὸ μὲν γὰρ χολῶδες ῥεῦμα πρὸς τὸ τοῦ χρώματος ὕπωχρόν τε καὶ ὑπέρυθρον· καὶ θερμασίας συναίσθησιν, καὶ τὴν ὀδύνην ὀξυτέραν ἐργάζεται· καὶ ταχέως ἐνδίδωσι κατὰ δέρμα χωρὶς ὄγκου μεγάλου παροξύνεταί τε τῶν θερμαινόντων ἐπιτιθεμένων ὥσπερ ἔμπαλιν ὑπὸ τῶν ψυχόντων ἀνίεται. τοῦτο μέν γε καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· μάλιστα δὲ τοῖς ἐπὶ χολώδει συμβαίνει. καὶ πυρετὸς αὐτοῖς ἐπιγίνεται πολλάκις ἐν ταῖς τῶν παροξυσμῶν ἀκμαῖς. ὁπότε καὶ διψώδεις εἰσίν. οὕτω δὲ καὶ μελαίτερον μὲν ἐπὶ τῶν μελαγχολικῶν ἑτέρων ἀφήσεις τὸ χρῶμα. λευκὸν δὲ καὶ ὑδαλεόν, ἐπὶ τῶν φλεγματικῶν· καὶ τὴν ὀδύνην ἀμβλυτέραν τε καὶ βραδύτερον εἰς ὄγκον ἐνδιδομένην. ὥσπερ αἱματώδη τὴν χροιὰν ἐφ' ὧν αἱματικὸς ὁ πλεονάζων ὑπάρχει χυμὸς πρὸς δὲ τὴν βεβαιοτέραν διάγνωσιν συντελέσοι καὶ ἡ προλαβοῦσα δίαιτα· καὶ τὰ λοιπά.

Θεραπεία τῶν ἐπὶ χολώδει χυμῷ ῥευματιζομένων.

Ἀρχὴ δέ σοι τῆς θεραπείας ἐπὶ τῶν ἐπὶ ξανθῇ χολῇ, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς πολύτητι παχὺ οὖσι τοῦ λυποῦντος χυμοῦ γενέσθω κένωσις, διὰ τῶν καθαρτικῶν φαρμάκων. ὁποῖόν ἐστι μάλιστα τὸ διὰ τοῦ ῥοδομέλιτος σκευαζόμενον. καὶ τὸ διὰ τῶν μήλων τῶν κυδωνίων. καὶ τὸ διὰ τῆς πικρᾶς ἀντιδότου καὶ τὰ διὰ τῆς ἀλόης καταπότια. κατὰ δὲ τοὺς παροξυσμοὺς ἔξωθεν τῷ ῥοδίνῳ χρησόμεθα μετὰ τῆς λεκύθου τοῦ ᾠοῦ καὶ βραχέος, οἴνου προσεπιμιγνύντες ἠρέμα τὸ μᾶλλον. καὶ τὰς ψυχούσας δὲ τῶν βοτανῶν προσαναγκαστέον· στρύχνον· ἀνδράχνην· ὑοσκύαμον· ἀείζωον· τὸν ἐκ τῶν τελμάτων φακόν· σέριν· μήκωνα· πολύγονον· ῥόδων φύλλα, καὶ τὰ παραπλήσια. ποτὲ μὲν καταχρίοντες αὐτά· ποτὲ δὲ μετὰ ψυχρῶν ὀξυκράτου τὰ βρεχόμενα ἢ κριθίνων, ἀλεύρων ἅμα ῥοδίνῳ καταπλάσσοντες. ἐπὶ δὲ τῆς ἐρυσιπελατώδους φλεγμονῆς τῶν ἄρθρων ἐπιφανῶς παρηγορεῖ. κολοκυνθίδος νεαρᾶς τὸ λέπος ἐπιτιθέμενον. πέπονός τε. καὶ σικύα ἡ σὰρξ καθ' ἑαυτά τε. καὶ μετὰ ἄρτου περδικίου τὰ φύλλα. καὶ κυάμου ζωὸν ἄρτῳ ἢ καὶ πάλιν ἀλφίτου. καὶ τὸ ψύλλιον δὲ συνεψόμενον ἀλεύρῳ κριθίνῳ, τὰς πυρώδεις τῶν φλεγμονῶν θαυμαστῶς παραμυθεῖται. ὡσαύτως καὶ ἡ ῥοδίνη κηρωτὴ σύν τινι τῶν ἐμψυχόντων χυλῶν ψυχρισθεῖσα. καὶ ἡ διὰ τοῦ κυάμου ἀλεύρου. ἔχει δὲ οὕτως. κηροῦ ℥ ε̄. χαμαιμηλίνου ℥ β̄ S. ῥοδίνου ℥ β̄ S. κυαμίνου ἀλεύρου ℥ S. ᾠῶν ε̄ τὰς λεκίθους. Ἄλλο. Καταπλάσσομαι μαλάχης ἑψήσας χλωρὰς ῥίζας· καὶ ψύλλιον κατ' ἰδίαν ἐξοπτήσας ἐπίμιξον. εἶτα προσαπολείξας ἀπὸ τὰ κρεῶν· καὶ ἔλαιον χαμαιμήλινον καταπλάσσε. πολλῆς δὲ καὶ δυσυπομονήτου τῆς ὀδύνης οὔσης. καὶ τῆς διὰ κρόκου. καὶ γλαυκίου. καὶ ὀπίου χρηστέον δι' ὀξυκράτου λειοῦντας αὐτά. καὶ ἤτοι καταχρίοντας. ἢ μετὰ ψυχρῶν καταπλάσσοντας. ὁ

διενήνοχεν. αἴτιος δὲ ταύτης παχὺς καὶ φλεγματικός ἐστι χυμὸς ἐνεσφηνωμένος τῇ κατ' ἰσχίον διαρθρώσει. ὁ δὲ πόνος αὐτοῖς ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ σφαίρωμα, καὶ τὸν βουβῶνα τόπων ἄχρι γόνατος ἐπὶ τῶν πλείστων δὲ καὶ ἄχρι ποδὸς ἄκρου διικνεῖται. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἐντυχόντες τῷ κάμνοντι μετὰ τὴν τῶν σκυβάλων διὰ κλυστῆρος κένωσιν, φλεβοτομίαν ἀπ' ἀγκῶνος παραλάβωμεν, μετὰ ἐπαφαιρέσεως. εἰ δὲ μετὰ χρόνον, ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ πεπονθὸς σκέλος σφυροῦ τὴν ἀφαίρεσιν ποιησώμεθα. καὶ κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς ἐμβροχῇ, τῇ δὲ χρηστέον κυπρίνου κο. η. ὄξους κο. δ. νίτρου κο. β. κάχρυος κο. α. διὰ σικυηρῶν ἐρίων θερμῇ μεθ' ἣν καταπλαστέον αὐτοὺς ἀλεύρῳ θέρμων πικρῶν μετ' ὀξυμέλιτος ἢ ἀλεύρῳ αἰρίνῳ μετὰ ῥητίνης. καὶ σικύου ἀγρίου ῥίζης. καὶ νίτρου. καὶ καλαμίνθης. καὶ κάχρυος. καὶ δαφνίδων καὶ ἡ καλαμίνθη δὲ μόνη χρησίμως καταπλάσσεται δι' ὀξυμέλιτος ἢ μελικράτου. ἔμπλαστρον δὲ παρηγορικὴν χρηστέον τῇδε· κηροῦ < ρ. τερεβινθίνης < κε. ἰοῦ < ς. σμύρνης, χαλβάνης, ἴρεως ἀνὰ < ς. κεδρίας < ε. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς ὀποῦ κυρηναϊκοῦ μέγεθος ὀρόβου ἢ καστορίου < α. ἢ ὀποπάνακος διόβολον. ὁ δὲ τῆς ῥίζης τῆς καππάρεως φλοιὸς πινόμενός τε καὶ τοῖς καταπλάσμασιν ἐπιμιγνύμενος ὠφελεῖ. πολλῆς δὲ τῆς ἀλγηδόνος οὔσης καὶ τὰ ἀνώδυνα τῶν φαρμάκων ἔχει χώραν. οἷον ἥ τε Φίλωνος καὶ ἡ διὰ τῶν δύο πεπέρεως. ἐνέματι δὲ χρηστέον τῷδε, μέλιτος κο. α S. ἐλαίου κο. α S. ὕδατος κο. β. νίτρου ὁλκαὶ η. τερεβινθίνης ὁλκαὶ δ. ταῦτα θερμὰ ἐνιέσαντα. δεῖ τὸν δακτύλιον ἐπιπυριᾶν. ὑπὸ δὲ τῷ πλείονι χρόνῳ κατασχεθῆναι μυξώδη κενοῖ ἐνίοτε καὶ αἷμα ὅτε καὶ πλείονι ὠφελεῖ. εἰ δὲ ἐπιμένοι ἡ διάθεσις, ὅπερ ἐστὶ συνήθιον, καὶ αὖθις συχνότερον αὐτῷ χρηστέον ἀντὶ τοῦ ὕδατος ἀφέψημα κενταυρείου μίσγοντα. αἷμα δὲ κενοῖ καὶ θλάσπεως σπέρμα ἐνιέμενον καὶ ὁ χυλὸς τοῦ ἐλατηρίου. καὶ τὸ δι' αὐτοῦ τοῦ ἢ τὸ διὰ τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ συντιθέμενον σικυώνιον ἔλαιον καὶ τῶν ταριχηρῶν ἰχθύων ἡ ἅλμη. καὶ τῶν ἐλαιῶν τῶν κολυμβάδων, καλῶς ἂν ἐντεθείη. σικύαις τε κατὰ τοῦ ἰσχίου, μετὰ πολλῆς φλογὸς χρηστέον ἐν χαράξει χρωμένους. ἐνίοτε δὲ καὶ βδέλλας. ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πάθους ἐπὶ κάθαρσιν ἰτέον. ἤτοι διὰ τῆς ἱερᾶς. ἢ τῆς κολοκυνθίδος διδόντα τῆς ἐντεριώνης καλῶς λειωθείσης δραχμῆς πλῆθος ἐν μελικράτῳ κο. ς. ἢ μικρῷ πλέον. ἢ ἔλαττον. πρὸς τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐκοιλιότητα τοῦ νοσοῦντος. ἐν δὲ τῷ μελικράτῳ πήγανον ἐνεψήσθω. καλῶς δὲ τούτοις ἐκκαθαίρει καὶ ὁ διὰ κολοκυνθίδος πολτός. ἐπίπινον δὲ καὶ οἱ ἀπὸ ῥαφανίδων ἔμετοι κατ' ἀρχὰς ὠφέλησαν. ἐν δὲ τοῖς διαλείμμασι δρωπακιστέον αὐτούς. τοῖς τε δι' εὐφορβίου χρηστέον ἀκόποις. καὶ μάλιστα τῷ ποικίλῳ καλουμένῳ. λουτρὰ δὲ τὰ αὐτοφυῆ τούτοις ἁρμόδια, εἰ δὲ μὴ παρείησαν, ἐν τοῖς γοῦν ἄλλοις λουόμενοι τοῖς τε λελεγμένοις ἀκόποις χρηστέον. καὶ τοῖς συνθέτοις νίτροις. τῷ τε ἀσκληπίῳ. καὶ τῷ δι' εὐφορβίου καὶ ἀδάρκης. καὶ μέλανος ἐλλεβόρου. καστορίου τε καὶ πυρέθρου. καὶ πεπέρεως καὶ ἀσταφίδος ἀγρίας ἴσων μετὰ τὸ λεῖον ἐμπασσέσθω σαν πίσσης ξηρᾶς ΓΟ. γ. θείου ἀπύρου ΓΟ. β. θερμὸν ἔτι τὸν χρῶτα. καὶ σκεπέτωσαν αὐτὸν χάρτῃ. εἰ δὲ μὴ δὲ ταῦτα δράσοι ἢ γοῦν ἐγκαταλείμματος τῆς νόσου μείναντος, καλὸν μὲν καὶ τὸ νάπυ καταπλαττόμενον σὺν ἰσχάσιν. ἢ καὶ καθ' αὑτό. τέλειον δὲ τούτους ἀποκαθίστησιν ἡ τῆς ἰβηρίδος βοτάνης ἡ χρῆσις. ἣν δὴ καὶ λεπίδιον. οἱ δὲ ἀγριοκάρδαμον προσαγορεύουσιν. ἡ δὲ παρ' ἡμῖν φυομένη θαμνώδης, παραπλησία δάφνης τὰ φύλλα. καὶ μείζονα πολλῷ ἔχουσα. πολλὴν δέδωκε πεῖραν οὐ μόνον ἐπὶ ἰσχιαδικῶν. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων χρονίων νοσημάτων. θέρους δὲ πρακτικωτέρα μᾶλλον ἐστίν. εἰ δὲ καὶ μὴ τύχοι τότε φύλλα φύουσα. δεῖ οὖν τὸν φλοιὸν τῆς ῥίζης αὐτῆς κόψαι μετὰ στέατος ὑείου ὡς ἐμπλαστρώδη γενέσθαι εἶτα ἐπιπλάσαντα ῥάκει πυκνῷ, κατὰ τῶν μάλιστα ὀδυνωμένων ἐπιθεῖναι τόπων. ἤγουν κατά τε τοῦ σφαιρώματος ὅλου καὶ τοῦ μηροῦ. καὶ ἐᾶν ταῦτα ἕως οὗ μελανθῇ. ἢ πάντως γε πελιδνὴ γένηται. ἡ ἐπιδερμίς. λαβεῖν αὐτό. καὶ λουσαμένῳ ἐπιθεῖναί τε τὴν κηρωτὴν ὀποπάνακος ΓΟ. δ. διαλυομένου ὄξους κο. β. καὶ ἀναλαμβανομένου κηρωτῇ κυπρίνῃ. εἰ δὲ παραιτοῖντο τὴν τῶν τοιούτων καυστικῶν τὴν χρῆσιν. ταῖς ἀνασκευαστικαῖς χρηστέον ἐμπλάστροις. ὧν ἐστι καὶ αὕτη. κηροῦ πιτυΐνης ἀνὰ < ιβ. τερεβινθίνης περιστερῶν ἀγρίων. κόπρους σφέκλης προσφάτου ἀνὰ < ς. χαλβάνης < α S. καὶ ἡ λέαινα δὲ προσαγορευομένη τῶν ἀνασκευαστικῶν ἐστι. χρήσιμοι δὲ καὶ αἱ διὰ στάκτης καὶ νίτρου σκευαζόμεναι. καὶ τοῖς ἐπ' ἐνιαυτὸν δὲ πινομένοις τινὲς ἐχρήσαντο ποτήμασιν. ἐξ ὧν ἐστι τόδε διὰ τεσσάρων χαμαίδρυος λι. α. γεντιανῆς ΓΟ. θ. ἀριστολοχίας στρογγύλης ΓΟ. θ. πηγάνου σπέρματος ξηροῦ ξε. α. ταῦτα κόψαντα δεῖ καὶ σήσαντα διδόναι καθ' ἑκάστην ἡμέραν κοχλιαρίου πλῆθος. νήστει τε καὶ εὐπέπτῳ. μεθ' ὕδατος ψυχροῦ κο. β. ἐπ' ἐνιαυτὸν ἕως ἂν ἡ νόσος παύσηται. καὶ τὸ διὰ ξ. δὲ συντιθέμενον. καὶ ἡ πρόκλου δὲ λεγομένη, τῆς αὐτῆς εἰσιν ἐπαγγελίας. γυμνάσια δὲ διά τε περιπάτων ἐπιτελείσθω. καὶ συνεχῶς διὰ κάμψεων καὶ ἀσφάλσεων. καὶ δρόμων. καὶ τροφὴ δὲ λεπτύνουσα μετρίως καὶ εὔπεπτος. εἰ δὲ πρὸς μηδὲν τῶν εἰρημένων ὑπακούει ἡ ἰσχιάς. ἅτε μὲν εἰς διαπύησιν τρέπεται ὅτε δὲ χαλασθέντων τῶν συνδετικῶν νεύρων τὸ κῶλον ἐξαρθρεῖ. δεῖ τοίνυν χρονιζούσης τῆς διαθέσεως. καίειν τὸ ἄρθρον κατὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας τόπους ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται. καὶ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας τὰ ἕλκη φυλάττειν ἀνεπούλωτα.

Περὶ

καὶ τὰ σηπτικὰ τῶν φαρμάκων παραιτούμενοι τοῖς ἁπλουστέροις ἐγκαθίσμασί τε καὶ πεσσοῖς χρῆσθαι. ἁρμόζει δὲ ἡ τετραφάρμακος ἀνειμένη. εἰ δὲ τυλώδης εἴη, τὸ διὰ χάρτου χρηστέον μετὰ ῥοδίνου. εἰ δὲ μὴ φθάνει αὐτῶν τὴν ἀτονίαν, ἴσως ἰλλυελικὴν τήρεσιν θέντα ἀναλαβὼν ἐν τέλει. ἀπολυθέντων δὲ τῶν ἑλκῶν, ἁρμόζει αὖ τὸ διὰ καδμείας ἐπὶ τῶν ἑδρικῶν ὥσπερ τὸ διὰ λιθαργύρου. ἐπειδὴ δὲ συμβαίνει τὰς ῥαγάδας χρονιζούσας ἀποκονδυλοῦσθαι, τοῖς παραπλησίοις ἐκτυλωτέον τε καὶ εἰς οὐλὴν ἀκτέον τὰ κονδυλώματα. αἱ μορροΐδες δὲ γίνονται περὶ τὸ στόμιον τῆς μήτρας ἢ τράχηλον. αἳ καταληφθήσονται δι' ἐπιεσμένων τῶν μορίων ἐκ τῆς ὑπεροχῆς φαίνεσθαι κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς ἐναλλαγὴν δακρύον τε καὶ ἐρυθήματι· ἐν δὲ διαλείμμασι ῥύσιν καὶ ἀναλγῆ καὶ ὑποπέλιον, καὶ σταφυλώδη ἐφ' ὧν δεῖ. εἰ μὲν δυνατὸν ἐν διαλείμμασιν ἐκτομῇ χρῆσθαι μυδίῳ διακρατίζεται. εἰ δὲ μὴ, διὰ φαρμάκων γοῦν αὐτὰς ἀποστύφειν. τῇ μὲν προσεπιπέμπονται ξηροῖς σπληνίοις μετὰ κηκίδος ἤ τινι τοιούτῳ. τῇ δὲ τοῖς εἴδεσι τῆς αἱμορραγούσης ὑστέρας ἐκτεθεῖσι χρώμενοι. αἳ καὶ ταῖς διαρροίαις καὶ αἱμορροΐσιν ἁρμόζει. διαγινωσκομένας μάλιστα τὸ συνεχῶς αἱμάσσειν τὴν ὑστέραν ἐκ διαλειμμάτων. καὶ οὐκ ἐν τῷ τῆς ἐμμήνου καθάρσεως μόνον χρόνῳ.

Περὶ δυστοκίας. ος'.

Η δυστοκία γίνεται, ἢ παρὰ τὴν τίκτουσαν, ἢ παρὰ τὸ τικτόμενον, ἢ παρὰ τὸ χόριον, ἢ παρὰ τὰ ἔξωθεν. παρὰ μὲν τὴν τίκτουσαν, ἢ παχεῖαν καὶ κατάπιμελον, ἢ μικρὰν ὅλην τὴν μήτραν, ἢ ὀδυνῶν ἄπειρον, ἢ δειλήν, ἢ φλεγμονὴν ἔχουσαν κατὰ τὴν ὑστέραν, ἢ ἐν ἄλλῳ μορίῳ, ἢ ὅπως οὖν ἄλλως νοσοῦσαν, ἢ φυσικῶς ἀσθενοῦσαν καὶ μὴ δυναμένην ἐξωθεῖν, ἢ πρὸ ὥρας τίκτουσαν. παρὰ δὲ τὸ κυόμενον, ἢ ὑπερμέγεθες ὄν, ἢ μικρὸν καὶ ὀλιγοβαρές, ἢ ὑδροκέφαλον, ἢ τεράστιον, ἢ δικέφαλον, ἢ τεθνηκός, ἢ ζῶν μὲν, ἀσθενὲς δὲ καὶ μὴ δυνάμενον προϊέναι πρὸς τοὐκτός, ἢ διὰ τὸ πλείονα τυγχάνειν ἔμβρυα, πέντε τε ὡς ἱστόρησεν Ἡρόφιλος, ἢ διὰ τὸ παρὰ φύσιν ἔχειν τὸ σχῆμα. κατὰ φύσιν μὲν γάρ ἐστι τοῖς τικτομένοις σχῆμα, πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ κεφαλὴν παρατεταμένων τῶν χειρῶν τοῖς μηροῖς καὶ ἀπαρέγκλιτον, ἔχον κατευθὺ τοῦ στομίου τὴν κεφαλήν. δεύτερον δὲ τούτου, τὸ ἐπὶ πόδας, ἀπαρέγκλιτον. τὰ δὲ παρὰ ταῦτα πάντα σχήματα παρὰ φύσιν εἰσί. παρὰ δὲ τὸ χόριον, ἢ μὴ ἀποσχιζόμενον διὰ παχυσμόν, ἢ καὶ πρὸ τοῦ δέοντος ἀποσχιζόμενον διὰ λεπτότητα. παρακενουμένου γὰρ τοῦ ὑγροῦ δυσόλισθον τὸ ἔμβρυον ἀπὸ τῆς ξηρότητος γίνεται. παρὰ δὲ τὰ ἔξωθεν, ἤτοι ψύξεως πυκνωσάσης, ἢ θέρμης ἀμέτρου διαφορησάσης τὴν δύναμιν, ἢ καί τινος ἐκ τύχης προσπεσόντος. εἰ μὲν οὖν διὰ στέγνωσιν ἢ διὰ ἀποσφήνωσιν τοῦ ἐμβρύου δυστοκία γίνοιτο, τῇ χαλάσει πρότερον συνεργεῖν. ἐγχυματίζονται συχνῶς ἐλαίῳ γλυκεῖ καὶ θερμῷ, καὶ συναφεψήματι τήλεως ἢ μαλάχης, ἢ λινοσπέρμου ἢ καὶ ἀλθαίας. διὰ τὸ παρηγορικὸν εἶτα καὶ καταπλάσσειν ἐφήβαιον μετ' ἐπιγαστρίου καὶ ὀσφύος τῷ διὰ λινοσπέρμου ἢ διὰ μελικράτου, ἢ ὑδρελαίου ἐγκαθίσμασί τε τοῖς ὁμοίοις. καὶ τὸν ἀπὸ βαλανείων δὲ παραλαμβάνειν χαλασμόν, εἰ μὴ πυρετὸς ἤ τις ἑτέρα κωλύει πρόφασις. καὶ κινεῖν διὰ φορείου τὴν τίκτουσαν ἐν ἀέρι θερμῷ συμμέτρως. οἱ δὲ καὶ κατὰ σεισμοὺς εὐτόνους παρέλαβον, καὶ πταρμικὰ προσήγαγον. καὶ τὴν μὲν δειλιῶσαν παρορμᾶν, τὴν δὲ ἄπειρον ὠδίνων, διδακτέον αὐτὴν μάλιστα τὸ πνεῦμα κατέχειν καὶ πρὸς τὴν λαγόνα συνωθεῖν. τὴν δὲ λειποθυμοῦσαν τοῖς ἁπλουστέροις ὀσφραντοῖς ἀναληπτέον. κουφισθείσαις δὲ μετρίως, θρεπτέον ὀλίγῃ τῇ τροφῇ. τῇ δὲ κατάπιμελον ἐν τῇ κλίνῃ πρηνῆ σχηματιστέον προσυποκλινάσῃ τοῖς μηροῖς τὰ γόνατα διὰ τὸ τὴν ὑστέραν πρὸς ἐπιγάστριον φερομένην κατ' εὐθὺ τοῦ στομίου γίνεσθαι. διὰ δὲ τῶν δακτύλων κηρωταῖς ἢ λιπάσμασι πιαίνειν τὸ στόμιον καὶ ἠρέμα διαστέλλειν. καὶ ἔτι πάθος ἐὰν περὶ τὰ μόρια, καὶ τούτου προνοεῖσθαι. καὶ συμβάλλοι κατεχόμενον ἐκβάλλειν διὰ μαλακοῦ κλύσματος καὶ χόριον, ἀναστομούμενον διαιρεῖν ἢ τοῖς δακτύλοις ἢ πολυκόπῳ σπαθίῳ κεκρυμμένῳ ἐν αὐτοῖς, προηγουμένης τῆς ἀριστερᾶς χειρός. καί τι τῶν λιπαρῶν ὑγρῶν διὰ κλυστηριδίου εἰς τὸ κύτος ἐνιέναι τῆς ὑστέρας. παρὰ φύσιν δὲ διασχηματισθέντος τοῦ ἐμβρύου, τὸν κατὰ φύσιν ἀποδιδόναι σχηματισμόν. τῇ μὲν ὠθοῦντα, τῇ δὲ παράγοντα, τῇ δὲ κάμπτοντα, τῇ δὲ ἀπευθύνοντα. καὶ εἰ μὲν χεῖρες προβέβληνται ἢ πόδες, μὴ ἐπισπᾶσθαι κῶλον λαβόμενον, μᾶλλον γὰρ ἐπισφηνοῦται, ἢ ἐξάρθρον γίνεται, ἢ καὶ ἀπορήγνυται· ἀλλὰ τοὺς δακτύλους ἐρείσαντα κατὰ τοῦ ὤμου ἢ κατὰ τοῦ ἰσχίου τοῦ ἐμβρύου, πάλιν τὸ προβεβλημένον εἰσάγειν εἰς τὸν προσήκοντα τόπον. εἰ δὲ μετὰ σφηνώσεως ὅλου τοῦ ἐμβρύου γίνεται παρασχηματισμός, ἀναβιβάζειν αὐτὸ πρότερον ἀπὸ τοῦ στομίου τῆς ὑστέρας μετέωρον, κἄπειτα λαβόμενον αὖθις ἀπευθύνειν ἐπὶ τὸ στόμιον. εἰ δὲ πλείονα τοῦ ἑνὸς ἔμβρυα καταφέροιτο, πάλιν ἀνωθεῖν αὐτὰ καὶ κάτωθεν κομίζεσθαι. πάντα δὲ ποιεῖν ἠρέμα καὶ ἀπαραθλάστως, ἐλαιοχυτοῦντα τοὺς τόπους. καιρὸς δὲ τῆς εἰς τὸν δίφρον καθέδρας, ὅτε τὸ στόμιον τῆς μήτρας ἀνεῳγὸς ὑποπίπτῃ τῷ δακτύλῳ καὶ προκύψῃ τὸ πρόρρηγμα. εἰ δὲ διὰ τὸ τεθνηκέναι τὸ ἔμβρυον, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν μὴ προέρχοιτο, εὐθὺ τὴν ἐμβρυουλκίαν ἰέναι.

Περὶ ἰσχιάδος. οζ'.

Συγγενοῦς οὔσης τῆς ἀρθρίτιδος ἡ ἰσχιάς, μόνῳ τῷ κατὰ τὸ ἰσχίον ἐνσκήπτειν τὴν αἰτίαν αὐτῆς

λελεπτυσμένοι. ὠφελοῖεν δ' ἂν αὐτὰς ἅπαντα τὰ θερμαίνοντα. καὶ ἡ σύνεχες πυριάματα τοιαῦτα. δεῖ τε τὸν θερμὸν συμμέτρως λαμβάνειν. καὶ λαχάνων ζωμόν τε καὶ ὄρμενον. καὶ βρύσιμον. καὶ τὰ παραπλήσια. πήγανον δέ, καὶ καλαμίνθην. πάντων μᾶλλον φυλακτέον. εἰ δὲ διὰ κατοχὴν μέν τινα μὴ γένοιτο σύλληψις, ταύτην ἐκκαθαίρειν ἢ κατὰ καιρὸν χρηστῇ διαίτῃ. ἰδίως δὲ ταῖς γυναιξὶν ἁρμόσει τὴν κατὰ τὴν ὑστέραν, ὡς μάλιστα προνοεῖσθαι καὶ τὴν ἔμμηνον ἀπαραποδίστως γίνεσθαι κάθαρσιν. πλησίον οὔσης τοίνυν τῆς καθάρσεως. τῆς τε τῶν σιτίων καὶ πομάτων ὡς μάλιστα συμμετρίας φροντίζειν. καί τι τῶν ἐμμηναγωγῶν εἰς κάθαρσιν λαμβανέτωσαν. οἷα ἐστὶ τά τε εὐώδη λάχανα καὶ τὰ σμύρνια. ἔτι σκάνδιξ καὶ θύμον. μάλαθρον. σέλινον. σμύρνιον. τὰς δὲ τῆς ὑστέρας ἐπανορθοῦσθαι δυσκρασίας. τὰς μὲν οὖν ψυχροτέρας τῶν ὑστερῶν τεκμαίρεσθαι τῇ κατὰ μῆνα ἐπισχέσει. καὶ δίαιτα ψυχροτέρα. καὶ παχύχυμος. καὶ τὸ σαρκῶδες γενομένην περί τε ὄζοι καὶ ὀσφὺν καὶ σκέλη. αἳ δ' ἂν εἰς τέλος ἐψυγμέναι ὦσιν. οὐδ' ἀφροδισίων ἐρῶσι. δεῖ τοίνυν τά τε ἄλλα ἐκπονοῦσαι καὶ πυρίαις πολλαῖς καὶ ταῖς διὰ τῶν θυμιαμάτων πυριωμένην ἀνακαλεῖσθαι τὸ θερμὸν καὶ οὐδὲν ἀποζόμενον, καστόρειον πίνειν καὶ τῶν εὐωδῶν σπερμάτων. τό τε κύμινον. καὶ ἄνισον. καὶ γλήχωνος κόμην καὶ ἀρκευθίδων καρπόν, ἑκάστῳ πεπέρεως, μίσγουσαι. αἱ δ' αὖ τῶν τῶν ὑστερῶν πυρίαι. ἔστω μὲν ἀτμοὶ ἔσωσαι καθεζόμεναι ὑπὸ δίφρον. ἔστω δὲ θερμὸν ὕδωρ προσκλυζόμενον ᾧ ἑψεῖται ἐλελίσφακος καὶ ἀρτεμισία. καὶ πήγανον. καὶ κύπερον. καὶ γλήχων καὶ ἄκορον καὶ τὰ εὐώδη σπέρματα κατὰ πλάτιστον δέ, καὶ τὸ ὕδωρ τούτων ἑκάστῳ. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ πολυάρχου ἐπίθεμα. αἵ γε μὴν ῥίζαι τῆς ἴρεως. καὶ τῶν ἰξίων οὐδενὸς ἧττον συμφέρουσι. καὶ προσθέτοις χρῆσθαι διά τε σμύρνης καὶ πηγάνου. καὶ χαλβάνης. καὶ καστορείου. προαναλυθεῖσι μελικράτῳ ἢ θαλάσσῃ. ἀγαθὸς δὲ πρὸς ταῦτα καὶ ὁ πισσὸς ὁ λεγόμενος γονή. τὰς δὲ θερμοτέρας τῶν ὑστερῶν τεκμαίρεσθαι μὲν τῷ τε ὅλῳ σώματι θερμοτέρῳ ὄντι καὶ τοῖς καταμηνίοις ὀλίγοις καὶ ζέουσι πόνῳ. καὶ τὸ ἕλκωσιν τὰ αἰδοῖα τῆς γυναικός. ἐπανορθοῦσθαι δὲ διὰ τῶν μετρίως ὑγραινόντων τε καὶ ψυχόντων. οἷά εἰσι λάχανα μὲν θριδακίναι, καὶ μαλάχαι. καὶ βλῖτον καὶ κολοκύνθη. καὶ σίκυς. καὶ πέπων. ἀνδράφαξύς τε. καὶ ἀνδράχνη. καὶ τὰ ἄλλα δὲ σιτία παραπλήσια. τῇ δὲ κύστει καὶ τῷ ἐπιγαστρίῳ καὶ τῇ ὀσφύϊ προσάγειν ψυκτήρια καταπλάσσοντά τε καὶ τοῖς χυλοῖς ἐπιχρίοντα. εἰ δὲ καὶ δι' ὑγρότητα, τῶν ὑστερῶν μὴ κυΐσκοιντο. σημεῖον μὲν τό τε καθυγραίνεσθαι κατὰ τὰς συνουσίας, λεπτότερόν τε. καὶ πολὺ φέρεσθαι τὸ καταμήνιον. δίαιτα δέ, ταύταις ἁρμόζει ξηροτέρα. πόνοι τε, καὶ τρίψεις τῶν ἄνω, καὶ ἔμετοι. ξηρότης τε, καὶ μετριότης σιτίου. εὖ δὲ ἂν ἔχοι. καὶ τὴν ὑστέραν στρυφνοῖς φαρμάκοις συγκρατύνειν, οἷα ἐστί, σχίνου τε ἀφέψημα καὶ μύρτων καὶ ῥόδων. καὶ ῥοῦ. ἔτι τε ῥοιᾶς ἄνθους καὶ βάτου τῶν ἀπαλῶν καὶ κηκίδος. ξηροτέρας δὲ τὴν ὑστέραν οὔσας διὰ τῶν ἐναντίων ἰᾶσθαι. λουτρῶν φημὶ καὶ ἀλοιφῆς καὶ τρυφῆς. ὑγραινούσης τε καὶ λαχανώδους. οἴνου τε συμμίξου, καὶ μὴ σφόδρα παλαιοῦ. ἐὰν δὲ ὑπὸ χυμῶν παχυτέρων κωλύοιντο κυΐσκειν. εἰ μέν τις εἴη τῶν δακνόντων καθαίρειν δεῖ τὴν γυναῖκα καλῶς ἑκάστῳ χυμῷ, οἰκεῖον ἐστί. μάλιστα δὲ τῇ διὰ τῆς ἀλόης πικρᾷ. καὶ ἔπειτα τῷ ὀρῷ τοῦ γάλακτος κατακλύσαι. δίαιταν τε χρηστοτέραν διαιρεῖν. τοὺς δὲ φλεγματώδεις χυμούς, πόνοις τε καὶ ἱδρωτηρίοις. καὶ ἐμέτοις κενοῦν. ἔχουσι κάτωθεν. δεῖ δὲ καὶ φαρμάκῳ ἐπιθύμου. εὐφορβίου τε πεπέρεως, δαύκου, σπέρμα. πετροσελίνου σπέρμα. πάντα ῥίψας ὅσον ∠ β. διδόναι ποιεῖν. ἔστω καὶ κατὰ γαστέρα καλῶς ἄγει. καὶ τὴν ὑστέραν θερμαίνει. ὥσπερ πολλάκις ἤδη καὶ καταμήνια ἔρρηξε ταῖς οὐ καθαιρομέναις. ὅταν δὲ ἐπανόρθωμα δῆλον γένηται τοῖς καταμηνίοις χρηστῶς ἰοῦσι, τηνικαῦτα δεῖ μίσγεσθαι ληγούσης τῆς καθάρσεως. ἐπειδὴ δὲ καὶ πνευματώσεις ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἀθροισθέντα κωλύει κυΐσκεσθαι. τὴν μὲν σημείωσιν αὐτῶν ἐκ τῶν περὶ ἐμπνευματώσεως ὑστέρας ληπτέον. θεραπεύειν δέ, πρῶτον μὲν εὐδιαίτητον αὐτὴν διαιτῶντα. προσφερόντα δὲ κύμινόν τε καὶ ἄνηθον, καὶ σελίνου σπέρμα. καὶ πηγάνου. καὶ ἀνίσου. καὶ τῶν βρωμάτων τὰ πολλὰ διδόντα, τὰ μὲν πίνειν. τὰ δὲ προσίεσθαι. τὰς δὲ μεμυκυίας ὑστέρας. ἀνοιγομένην χρὴ προσκλύζοντα τοῖς εὐώδεσι καὶ πυριῶντα, τοῖς δὲ διὰ μαλάχης καὶ λινοσπέρμου. καὶ τήλεως, καὶ ἐλαίου. ἔστι δὲ ὅτε καὶ μέλιτος, ἰσχυροτέροις τε τῇ τε ἀρτεμισίᾳ καὶ μονύζῃ. καὶ καλαμίνθῃ. καὶ γλήχωνι, καὶ ἀθανασίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις χρῆσθαι, τερεβινθίνῃ καὶ νίτρῳ καὶ σικύῳ ἀγρίῳ τῷ ἐλατηρίῳ. καὶ κασσίᾳ. καὶ ὅσα πίωσιν. αἷς δὲ κέχηνε τὸ στόμα. δίαιτα μὲν καὶ πυρίαι. καὶ φάρμακα ξηρότερα. καὶ στύφοντα κύτινοι ῥοῶν. καὶ σχίνος καὶ ῥίζαι βάτου. καὶ μύρτα. καὶ τὰ ἄλλα τῆς ὑγροτέρας ἁρμόζοντα. τὰς δὲ διαστροφὰς πυρίαις ἐξευθύνειν. καὶ τοῖς μαλακτικοῖς καθέτοις. μῖξις δὲ ἡ ἐξόπισθεν δοκεῖ πρὸς κύησιν συμφέρειν.

Περὶ ῥαγάδων. καὶ κονδυλωμάτων καὶ αἱμορροΐδων. οϛ'.

Περὶ τὸ τῆς ὑστέρας στόμιον γίνονται ῥαγάδες ἐκ βιαίων τόκων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον διαλανθάνουσιν. ἔτι προσφάτων ὄντων τῶν ἀπὸ τῆς τέξεως πόνων. ὕστερον δὲ κατ' ὀλίγον ἐν αἰσθήσει γίνονται. ποτὲ δὲ πρὸς τὰς χειρουργίας. ποτὲ δὲ καὶ ταῖς συνουσίαις. ὅτε τὴν αἱμάσσονται διὰ τὴν παράξυσιν. ἐλέγχονται δὲ τοῦ κόλπου διαστελλομένου. καὶ αἱ ἐπιρρήξεις κύκλῳ τοῦ στομίου θεωροῦνται. ἐφ' ὧν δεῖ τήν τε χειρουργίαν

κατεψυγμένας ἐν τοῖς παροξυσμοῖς ἐν διαδεσμεῖν χρὴ τὰ ἄκρα. καὶ τρίβειν ὅλα τὰ σκέλη. καὶ τὸ ὅλον σῶμα. ὥσπερ τὰς λειποθυμούσας αἰχμὰς τάς. δυσώδη τε προσφέρειν ὀσφραντὰ τῇ ῥινί. οἷον ἐλλύχνιον ἐσβεσμένον. καστόρειον. πίσσαν ὑγράν. κεδρίαν. τρίχας ἢ ῥάκη κεκαυμένα. τινὲς δὲ καὶ ἀφόδευμα προσήνεγκαν. τὸ οὖρον παλαιοῦ, ἢ διαχωρήματος. καὶ σικύας κολλᾶν προσήκει βουβῶσι καὶ ὑπογαστρίῳ μετὰ πολλῆς φλογὸς, καὶ κούφας. καὶ μετὰ κατασχασμοῦ. μηκυνομένου δὲ τοῦ παροξυσμοῦ. καὶ τὰ τῶν εὐωδῶν μύρων ἀπόγαλα χρήσιμα διὰ τοῦ καλουμένου δακτυλίου προστιθέμενα. οἷον κύμινον. νίτρον σὺν μέλιτι. καὶ τὸ σύμβαλλον διακλυσμοῦ ὑπεξάγειν ὑπὸ τοῦ μὴ θλίβειν τῇ παραθέσει. εἰς αὐτὴν δὲ τὴν μήτραν τὰ εὐώδη στακτὰ τῶν μύρων ἐγχεόμενα κατὰ τὸ αὐτὴν πέφυκεν. ὡς ὁ μαραθίνον μαλαβάθρινον καὶ σίνηπι δὲ τὸ μὲν τῇ ῥινὶ προσφερέσθω. τὸ δὲ τοῖς ποσὶ καταπλασσέσθω. ἐμβοάτω δέ τις αὐτοῖς βραχυτέρᾳ φωνῇ. καὶ μετακαλείτω. καὶ πταρμικὰ προσαγέσθω διὰ καστορείου στρουθίου. πεπείρακα ἐν θέρει δὲ τοῦ παροξυσμοῦ ἡμέραν ἀναγκάζειν, ἐπ' ἀσιτίᾳ τε ἢ ὀλιγοσιτίας φυλάττειν. μέχρι δὲ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν καθαρτέον τῇ διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ. μετὰ δὲ ξ' ἡμέρας. σικυάσωμεν ὀσφὺν λαγόνας. εἶτα τῇ τοῦ καστορείου πόσει χρησόμεθα ποτὲ μὲν δι' ἀρτεμισίας ἀφεψήματος. ποτὲ δὲ διὰ μελικράτου. ἐπὶ πιὼν ἡμέρας ἕξ, καὶ μόνον εἰς τελείαν ἀποθεραπείαν ἤρκεσεν, ἐγκαθίσματα δὲ καὶ πεσσοὶ μαλακτικοὶ παραλαμβανέσθωσαν. ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τοὺς παροξυσμούς πρὸς δὲ τὴν ὅλου τοῦ σώματος ἀνάληψιν, ἀπὸ φλεβοτομίας ἀρχόμενοι ἤδη τὴν διὰ τῆς ἱερᾶς ἱέναι καθαίρουσι. εἶτα τὴν διὰ τῆς ἀλόης διδόναι πικρὰν ὅσον < α'. μετὰ κυάθων γ'. μελικράτου καὶ τὰ σωλῆνα. ἢ ἐκλελειμμάτων < β'. μετὰ μελικράτου κυάθων ϛ'. δρωπακισμοῖς τε καὶ σικύαις. καὶ σιναπισμοῖς χρηστέον. καὶ τοῖς δι' εὐφορβίου ἀκόποις. εἶτα γυμνασίοις καὶ ῥίψει καὶ ἀναφωνήσει. ὕστερον δὲ καὶ τῇ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων χρήσει.

Περὶ προπτώσεως ὑστέρας. οβ'.

η ὑστέρα προσπίπτει. σπανίως μὲν. διὰ πλείονας δὲ αἰτίας. ἢ γὰρ ἀφ' ὕψους καταπηδήσει. καὶ ἰσχίᾳ ἐδρασθείσῃ ῥηγνυμένων τῶν ὑμένων οἳ κατέχουσι τὸ σπλάγχνον. ἢ διὰ βολὴν βιαιοτέραν προσελκομένου τὴν ὑστέραν προσπεφυκότος αὐτῇ καθάπερ ἐν δυστοκίαις. ἢ δι' ἄπεχον. ἢ διὰ πληγὴν. ἢ διὰ ψυχικὰ πάθη. οἷον ἀποβολῆς τέκνων. ἢ ἐπελθούσης πολεμίων ἐφόδου. ἢ δι' ἐπικίνδυνον πλοῦν ἤ τινα τοιαύτην αἰτίαν. τῷ ὅλῳ συγκρίματι λυθέντι συνεκλυθείσης τῆς ὑστέρας. ἢ διὰ παράλυσιν. καὶ ἀτονίαν τῶν μορίων ὡς ἐπὶ τῶν παρακμασσουσῶν μάλιστα γίνεται. προπίπτει δὲ κατὰ τὸ στόμιον αὐτῆς. τινὲς γὰρ καὶ πᾶσαν ἱστορήσι προπίπτειν. ὅπερ ἀπίθανον. πῶς γὰρ αἰχμάλωτα ἀδρανθείσα. δεῖ τοίνυν τό τε σκύβαλον διὰ κλυστῆρος πρότερον κενώσαντας καὶ τὸ οὖρον ἀποκενώσαντας διὰ τὸ πανταχόθεν ἐκθλίβειν τὴν ὑστέραν, σχηματίζειν ὑπτίαν τὴν κάμνουσαν. ὑψηλότερα ἔχουσαν τὰ ἰσχία. καὶ κεκαμμένας τὰς ἰγνύας μετὰ τοῦ διεστάναι τὰ σκέλη. ἔπειτα λαβὼν σύστρεμμα ἐξ ἐρίου χάρτῃ καὶ πάχει ἀνάλογον τῷ κόλπῳ τῷ γυναικείῳ περιβαλὼν τε ἔξωθεν ἰσχνῶς ὀθονίῳ. καὶ καταβάπτειν εἰς χυλὸν ἀκακίας. ἢ ὑποκυστίδος ἐν ὀξυκράτῳ διειμένης. προστιθέναι τε τῇ ὑστέρᾳ καὶ διὰ χειρὸς ἀναβιβάζειν ἅπαν τὸ προπεπτωκὸς, ἄχρις οὗ ὅλος ὁ ὄγκος ἐν τῷ κόλπῳ γίνηται. καὶ σκεπάζειν ἔξωθεν ἀπόθεν τὸ ὕδωρ ἀποτεθλιμμένῳ ἐν ὀξυκράτου. κατακλίνειν τε τὴν ἄνθρωπον ἐκτεταμένα, καὶ συνηρμοσμένα ἔχουσαν ἀλλήλοις τὰ σκέλη. ὥστε τὸ ἕτερον ἐπάνω τοῦ ἑτέρου ἐπικεῖσθαι. μετὰ δὲ ἡμέρας σικύας παραληπτέον. μετὰ φλογὸς πλείονος. πρὸς ὀμφαλόν τε καὶ καθήκουσαν λαγόνα. ὀσφραντά τε προσενεγκτέον εὐώδη. τῇ δὲ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν ἐγκειμένου τοῦ ἐρίου τῷ κόλπῳ ἐγκαθιζέτω ἡ γυνὴ εἰς οἶνον μέλανα αὐστηρὸν ποσῶς κεχλιασμένον. ἤτοι εἰς ἀφέψημα μυρσίνης. καὶ ῥοιᾶς σιδίων. μετὰ δὲ ταῦτα, τὸ μὲν ἐγκείμενον ἔριον αἱρέσθω. ἕτερον δὲ ἐντιθέσθω τῷ αὐτῷ βεβρεγμένον φαρμάκῳ. καταπλάσματα, ἔξωθεν ἐπιρριπτέσθω κατὰ τοῦ ὑπογαστρίου διὰ φοινίκων ἀλφίτων ἢ φακῆς καὶ σιδίων μετ' ὀξυμέλιτος. καὶ διὰ τρίτης πάλιν ταῦτα γινέσθω, μέχρι παντελοῦς ἀποθεραπείας. εἰ δὲ μάλιστα τῷ χρόνῳ διασαπείη τὸ προπεπτωκὸς, ἀφαιρετέον αὐτὸ μηδένα κίνδυνον ὑφορώμενοι. καὶ γὰρ ὅλην ἀφαιρεθῆναι μήτραν ἱστοροῦσι διασαπεῖσαν καὶ ζῆσαι τὴν γυναῖκα.

Περὶ θύμου ἐν ὑστέρᾳ. ογ'.

γ ίνεται θύμος περὶ τὸ στόμα τῆς ὑστέρας. ἢ δι' ἕλκωσιν προηγουμένην. ἢ διὰ φλεγμονὴν σκιρρωθεῖσαν. θεραπεύειν δὲ χρὴ ἐγκαθίσμασί τε, μαλάσσοντα, τοῖς διὰ ὑδρελαίου. καὶ τήλεως ἀφεψήματος. καταπλάσσοντάς τε ὡσαύτως. καὶ πεσσοὺς μαλακτικοὺς προσάγοντας. εἰ δὲ ἐγχρονίζει τὰ τῆς διαθέσεως χρηστέον ὑποκαπνισμοῖς καὶ θυμιάμασι τοῖς διὰ τῶν ἀρωμάτων. λύει δὲ τὸν θύμον. καὶ ὁ διὰ ὑσσώπου. καὶ νίτρου. καὶ ῥητίνης. καὶ τερεβινθίνης πεσσός. οὐδὲν ἕτερον ἢ σήψεως ὄντα τοῦ στομίου τῆς ὑστέρας.

Μὴ κυϊσκομένης θεραπεία. οδ'.

κ σιν ὡς μὲν οὖν ἀμφοτέροις ἁρμόζει τῷ τε ἀνδρὶ, καὶ τῇ γυναικὶ. τὸ ἐν εὐκρασίᾳ τὸ πᾶν φυλάττεσθαι σῶμα. διά τε τῆς τῶν πόνων καὶ σιτίων καὶ λουτρῶν. καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων συμμετρίας. τὸ γὰρ μέγιστον, μὴ περιεργοτέραν ποιουμένην τὴν ἕξιν. οὔτε γὰρ οἱ πίονες ἐπιτήδειοι πρὸς παιδοποιΐαν διά τε τὸ μὴ ἐφαρμόζειν τοῖς αἰδοίοις. καὶ ὅτι ὀλίγον ἀφιᾶσιν οὗτοι σπέρμα. οὔτε μὴν οἱ ἄγαν

γλήχωνος. ἀλθαίας. πεσσοὺς διὰ τερεβινθίνης χαλβάνης. σμύρνης. ἴρεως. ὑσσώπου. δρώπακος. ὑδάτων αὐτοφυῶν χρῆσιν νιτρωδῶν. ἀσφαλτωδῶν. ἰσχύος δὲ ὑπούσης καὶ ἐλλεβορισμός.

Πεσσὸς μαλακτικός.

Κηροῦ ποντικοῦ. ναρδίνου μύρου ἀνὰ Γο. γ. ἰρίνου, γλευκίνου. κυπρίνου ἀνὰ Γο. β. στέατος ἀρκείου καὶ χηνίου. βουτύρου. ὑσσώπου. μυελοῦ ἐλαφείου. τερεβινθίνης ἀνὰ Γο. α. Ἄλλο. Πολίου ∠. β. σμύρνης ∠. δ. μετὰ οἴνου μενδησίου λειώσας ἰρίνῳ λύσας προστίθεσθαι δίδου. Ἄλλο. Κηροῦ τυρρηναίου. στέατος μοσχίου. τερεβινθίνης. μυελοῦ ἐλαφείου. μέλιτος ἀττικοῦ. ἐλαίου παλαιοῦ ἴσα μετὰ συγκριτικοῦ. καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις. σταφίδος λευκῆς χωρὶς τῶν γιγάρτων Γο. γ. πηγάνου χλωροῦ φύλλων Γο. β. ὕδατος θαλασσίου Γο. α. S. κυμίνου ∠. δ. μέλιτος τῷ ἀρκείῳ ἐπιχρίσας δὲ πεσσὸν ἔμβαπτε κυπρίνῳ ἐλαίῳ καὶ προστίθει. καὶ ὁ χρυσοῦς δὲ πεσσὸς ὅ τε λιβάνιος καὶ ὁ ἐννεαφάρμακος ἁρμόζουσι τῇ διαθέσει. ἰδιαίτερος δὲ ὁ τιππιανός.

Περὶ μύλης. ξθ.

Καὶ ἡ μύλη σκιῤῥώδης ἐστὶν ὄγκος. ποτὲ μὲν κατὰ τὸ στόμιον τῆς μήτρας. ποτὲ δὲ καὶ καθ' ὅλην αὐτὴν προφαινόμενος. ἀφ' ἧς λιθώδης μετὰ κατασπασμοῦ τῶν ὑπερκειμένων. καὶ ἰσχνώσεως. ἀχροίας τε καὶ ἀνορεξίας. ἐποχῆς ἐμμηνίων. καὶ μασθῶν ὄγκος. ὡς ὑπόνοιαν συλλήψεως, ἐπίπτειν κατ' ἀρχὰς γίνεσθαι. ὕστερον δὲ χρόνου διακρίνονται. τινὲς δὲ καὶ ὑδέρου παρέχουσιν ὑπόνοιαν. καὶ τούτου διακριτέον τῇ τε τοῦ ὄγκου σκληρείᾳ. καὶ τῷ μὴ γίνεσθαι ἦχον ἐν τῇ τῶν δακτύλων ἐπικρούσει. καθάπερ ἐπὶ τῶν ὑδέρων. ἐπιτείνων δὲ κατὰ τὸ ἀληθὲς, εἰς ὕδερον μεθίστη. ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνίατον ὡς τὰ πολλὰ τὸ πάθος γίνεται. τισὶ δὲ καὶ αἷμα φέρεται. κοινὸς μὲν οὖν κατάκλισις αὐταῖς ἐν οἰκήματι μικροτέρῳ, καὶ σκοτεινῷ συμφέρει. καὶ μετρίως ἀναψύχοντι κατὰ κλίνης ἀκινήτου. μετεωρότερα τὰ πρὸς τοὺς πόδας ἐχούσαις ἐν ἠρεμίᾳ προσκλητικὴ γὰρ πάσης ῥύσεως ἐστὶν ἡ κίνησις. καὶ τοὺς μὲν ὄγκους τε καὶ τὰς σκληρείας τοῖς ἐπὶ σκίῤῥων τε καὶ σκληρωμάτων μήτρας εἰρημένοις ἰασόμεθα. τὰς δὲ ὑδερικὰς παρεγχύσεις, διὰ τῶν ἐν τῷ περὶ ὑδέρων λεχθέντων. τὰς δὲ αἱμοῤῥαγίας, ὥσπερ τὰς αἱμοῤῥαγίας καὶ τὸν ῥοῦν. τινὲς δὲ τὴν μύλην. σάρκα φασὶν ἀδιάπλαστον πρὸς αὐτοῖς τοῖς χιτῶσι τῆς μήτρας συνισταμένην. καὶ ἀποτικτομένην ὥσπερ τὰ ἔμβρυα. καὶ ἔστι δὲ τὸ εἶδος τῇ χαλαστικῇ, ἀκτέον ἀγωγῇ. ὥστε τάχιον ἐκκριθῆναι.

Περὶ ἐμπνευματώσεως. ο.

Ἐμπνευματοῦται ἡ μήτρα ἐμψύξεως, ἢ φθορᾶς. ἢ δυστοκίας, τοῦ στομίου μύσαντος. ἢ θρόμβου παρασφηνωθέντος ἐν αὐτῷ. ποτὲ μὲν ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ κύτους, ἀποληφθέντων τῶν πνευμάτων. ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ἀραιώμασι τοῦ τῆς μήτρας σώματος. αἷς ἕπεται ὄγκος τοῦ ἤτρου. καὶ τοῦ ὑπογαστρίου μετὰ σκληρείας καὶ πόνου νυγματώδους διήκοντος μέχρι διαφράγματος καὶ στομάχου καὶ βουβώνων πρός τε τὴν ἐκ τῶν δακτύλων ἐπίκρουσιν ἦχος τυμπανώδης γίνεται. θεραπεύειν οὖν πρῶτον μὲν φλεβοτομίας μηδενὸς κωλύοντος. εἶτα κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς ἀσιτίαις καὶ ἐμβροχαῖς, δι' ἐλαίου πηγανίνου. ἐγκαθίσμασί τε δι' ἀφεψήματος πηγάνου γλήχωνος. ἀρτεμισίας κασσίας καὶ τοῖς ὁμοίοις, καταπλάσμασί τε καὶ διαπάσματος. σελίνου. κυμίνου. μαράθρου ἀνήσου. ἄμεως κρίνου ἀλθαίου σικύαις τε κούφαις. καὶ μετὰ κατασχασμοῦ. χρονιζούσης δὲ τῆς διαθέσεως. καθάρσει χρηστέον διὰ τῆς πικρᾶς. καὶ τῆς ἱερᾶς. δρώπαξί τε καὶ σιναπισμοῖς. καὶ τῇ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων χρήσει. ἡ δὲ μαῖα προλελιπασμένον τὸν δάκτυλον καθεῖσα τὸν ἐπικείμενον θρόμβον εἰ τύχοι κομιζέσθω πράως αὐτὸν ἐν διαλύουσα. αὖθις τε καταπλαστέον διὰ σύκου καὶ νίτρου, καὶ ἀψινθίου. ἐπιθέματα δὲ μαλακτικὰ τὸ πολυάρχιον ἔστω καὶ τὸ διὰ σπερμάτων. καὶ τὸ διὰ δαφνίδων. πεσσοί τε διὰ πηγάνου. μέλιτος. νίτρου. μάλιστα δὲ οὗτος ἁρμόσει. σύκων λιπαρῶν, κεκομμένων ∠. α. κυμίνου ∠. β. ἀφρονίτρου ∠. α. διὰ δὲ τὴν δριμύτητα εἰς γάλα προκαταβρεχέσθω. καὶ οἱ μαλακτικοὶ δὲ τῶν πεσσῶν εἰσὶ τέλειοι.

Περὶ ὑστερικῆς πνιγός. οα.

Ἡ ὑστερικὴ πνὶξ ἀναδρομή τῆς ὑστέρας ἐστίν. εἰς συμπάθειαν ἀγούσης τὰ κυριώτατα τῶν μορίων. ὡς καρωτίδας. καρδίαν. μήνιγγας. παρέπεται δὲ ταῖς πασχούσαις ἐπιζόντος μὲν παροξυσμοῦ νωθρότης διανοίας. ὄκνος. ἀκρισία σκελῶν. ὠχρότης προσώπου. βλέμμα περιλίπαρον. ἐνστάσης δὲ τῆς πνιγός. καταφορὰ, καὶ παράνοια. κατάληψις, τῶν αἰσθητηρίων μετ' ἀφωνίας. σκελῶν συνολκή. εἶτα ἄρχονται ὀρθοῦσθαι αἱ γνάθοι. καὶ τὸ πρόσωπον ὑποπίμπλαται. μελλούσης δὲ ἀνίεσθαι προσέχει τις ἐκ τῶν γυναικείων τόπων ὑγρασία πρὸς τὴν ἀφὴν. καὶ βορβορυγμὸς. καὶ προσοδεύει τι τῶν ἐντέρων. αὐτίκα χαλᾶται κατ' ὀλίγον ἡ ὑστέρα, καὶ οὕτως ἀπολαμβάνουσι. τό τε νοεῖν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι. κινεῖται δὲ τὸ νόσημα κατὰ περιόδους. καθάπερ ἡ ἐπιληψία. πληρουμένης δηλονότι τῆς ὑστέρας. ἢ τῆς σπερματικῆς. ἢ ἑτέρας ὕλης. ἢ τῆς ὕλης σαπείσης ἐν αὐτῇ. καὶ πολλαὶ μὲν αὖθις ἐπανήνεγκαν. τινὲς δὲ κατὰ τοὺς παροξυσμοὺς ἐξαίφνης ἀπώλοντο. τῶν μὲν σφυγμῶν πυκνουμένων τε καὶ ὑποστρεφόντων ἀτάκτως εἶτα καὶ ἀσφυξίας ἑπομένης βραχείας δὲ νοτίδος δροσιζούσης τὴν ἐπιφάνειαν. τῆς δὲ ἀναπνοῆς, τὸ μὲν πρῶτον ἀμαυρουμένης. ἔπειτα δὲ τέλειον ἀποκοπτομένης. πλεονάζει δὲ τὸ πάθος. χειμῶνος καὶ φθινοπώρου νέαις. εὐκαταφόροις πρὸς λαγνείαν. στείραις. καὶ μάλιστα εἰ διὰ φαρμακείαν εἰσὶν ἄτοκοι. καὶ ταῖς ἄλλαις

εἶτα ἀναλειφθεὶς κηρωτῇ ῥοδίνῃ, μετὰ χηνείου στέατος, ἐγχρίεται κροκύδι. τούτου δὲ ἀπαλώτερον καὶ πρὸς περιωδυνίας ἁρμόζον ἐστί. κωδύαι μήκωνος ἐν γλυκεῖ κεκραμένῳ μάγνυνται. ἤδη ἡμέρας γ΄. εἶτα ἕψονται ἕως τακερωθῶσιν. εἶτα τρίβονται ἅμα ῥοδοφύλλων ∠. ε΄. κρόκου ∠. γ΄. παραμιγνυμένου τοῦ τῶν κωδυῶν ἀφεψήματος. εἶτα καταχεῖν αὐτῶν τήξαντα σὺν ῥοδίνῳ κηροῦ ∠. β΄. καὶ προστιθέναι ἐμπλαστῷ χρίσαντα ῥοδίνῳ. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ δι᾽ ᾠῶν καὶ κρόκου. καὶ ῥοδίνου. καὶ χηνὸς στέατος. καὶ ἐλαφείου μυελοῦ σκευαζόμενον. καὶ ἡ αἰγυπτία δὲ ἡ δίχα τοῦ ἰοῦ θαυμασίως ἁρμόζει πρὸς τὰς ἑλκώσεις. νομῆς δὲ οὔσης σὺν φλεγμονῇ μὲν καταπλαστέον ἄρτον χλιαρῷ πεφυραμένον δι᾽ ὑδρομέλιτος. καὶ ἐλαίου καὶ ἀλθαίας. καὶ τήλεως καὶ φοινίκων λιπαρῶν. ἐνετέον δὲ χυλὸν ἀρνογλώσσου. στρύχνου, πολυγόνου, σέρεως. πρῶτον μὲν καθ᾽ αὑτά. ὕστερον δὲ μετ᾽ οἴνου αὐστηροῦ ἢ ὄξους. ἄνευ δὲ φλεγμονῆς τῆς νομῆς κατεπειγούσης. ἐνετέον τὰ εὐτονώτερα. καθάπερ ἀφέψημα σιδίων. ῥόδων. θαλλίας. κυπαρίσσου μήλων. κυδωνίων. βάτου. μύρτων σχίνου. ῥάμνου. ῥοῦ σκυτοδεψικοῦ. δι᾽ οἴνου στύφοντος. ὕστερον δὲ καὶ συμπλείας ἀκακίας. λυκίου. ὑποκυστίδος. ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν ἀφεψημάτων ἔστω καὶ ἐγκάθισμα. μὴ προκόπτοντος δὲ ἐνιέναι τὸ διὰ χάρτου μετ᾽ ὀξυκράτου τὸ πρῶτον. εἶτα ὄξους ἢ τὴν ἀνθηρὰν ἢ χαλκῖτιν ἢ χάλκανθον, διὰ τῶν αὐτῶν ὑγρῶν. καὶ τὰ τοῖς δυσεντερικοῖς ἁρμόζοντα. διδόναι δὲ ῥοφῆν εὔχυμον ὀλίγην. καθαροῦ δὲ γινομένου τοῦ ἕλκους. λύειν τὸ ποικιλώτερον. καὶ τρέφειν. καὶ οἶνον παρέχειν. ὅπως ἡ σάρκωσις ταχέως γίνοιτο. ἐν τοσούτῳ δὲ μέρει προσθετέον τὴν διὰ μόρων ἀναμεμιγμένην διὰ κηκίδος, ἢ λαδάνου. ἢ μολυβδαίνης. ἔξωθεν δὲ καὶ ἀπλωτικὴν ἔμπλαστρον ἐπιθετέον ἐπιγαστρίῳ. καὶ ἰσχίοις. ὥσπερ γὰρ τῶν καταπλασμάτων, οὕτω καὶ τῶν ἐμπλάστρων ἡ δύναμις διὰ τῶν ἀδήλων διενεχθήσεται πόρων.

Περὶ καρκίνου. ξζ.

Τ ῶν ἐν τῇ μήτρᾳ καρκίνων. οἱ μὲν μεθ᾽ ἑλκώσεως. οἱ δὲ χωρὶς ἕλκους συνίστανται. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἀνελκώτων. ὄγκον εὑρίσκεται περὶ τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας σκληρὸς ἀνώμαλος ὀχθώδης. χροιᾷ ζυτώδης. ἐνερευθής. ποτὲ δὲ καὶ ὑπόπελιος. καὶ πονοῦσιν ἰσχυρῶς. κατά τε βουβῶνας καὶ ἐπιγάστριον. καὶ ἦτρον καὶ ὀσφῦν. ἀγανακτοῦσί τε πρὸς τὰς χειρουργίας, καὶ τὴν ποικιλωτέραν φαρμακείαν. ἡλκωμένου δὲ ὄντος τοῦ καρκίνου πρὸς ταῖς ὀδύναις καὶ σκληρίαις καὶ ὄγκῳ διαβεβρωμένα, καὶ ἀνώμαλά τε ἕλκη θεωρεῖται. κατὰ μὲν τὸ πλεῖστον ῥυπαρὰ ὀχθώδη, λευκανίζοντα. εἰλ᾽ ἐχθεῖς ἐπὶ πάχους ἔχοντα. τὰ δὲ δοκοῦντα καθαρά. φυκώδη. πελιά. ἐνερευθῆ, καὶ δι᾽ αἷμα φαίνεται. ἐκκρίνεται δὲ διηνεκῶς ἀπ᾽ αὐτοῦ ἰχὼρ λεπτός. ὑδατώδης. μέλας. ἢ πυρρὸς δυσώδης. ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα φέρεται. τά τε ἄλλα σημεῖα ἤδη φλεγμαινούσης ὑστέρας εἰρημένα. τὸ μὲν οὖν πάθος ἀνίατον. ὥσπου καὶ Ἱπποκράτης ἀπεφήνατο. παρηγορεῖν δὲ ὅμως αὐτὰς ἐγκαθίσμασι μὲν τοῖς διὰ τήλεως καὶ μαλάχης καταπλάσμασί τε τοῖς ὁμοίοις. λίαν δὲ παρηγοροῦσιν ἐν τοῖς παροξυσμοῖς. μαλάχη ἢ ἀλθαία ἐν μελικράτῳ τακερωθεῖσα. καὶ συλλειουμένη μετὰ ὀλίγου ῥοδίνου καὶ καταπλασσομένη. καὶ τὸ διὰ τῶν ἰσχάδων καὶ μελιλώτων. καὶ πηγάνου. καὶ λιβάνου, καὶ βρυωνιάδος βοτάνης κοπτομένης ἐπιμελῶς σὺν ἐλαίῳ. καταπλάσματά τε καὶ τὸ διὰ φοινίκων ἑψημένων ἐν γλυκεῖ προσλαβὸν λεκύθους ᾠῶν. καὶ ἄλφιτα. ἢ μήκωνος μετὰ κοριάννου. ἢ πολυγόνου. ἢ σέρεως. ταῦτα μὲν ἐν ταῖς περιωδυνίαις. μετὰ δὲ ταῦτα κηρωτὴ ἤδη ἐρριπτέσθω διὰ ῥοδίνου ἢ μυρσίνου. ἢ οἰνανθίνου. ἢ μηλίνου. μετὰ φοινίκων ἐν γλυκεῖ ἑφθῶν. ἰδίως δὲ συμπεφώνηται, τὸ διὰ τῆς ὑποστάθμης τῆς ἐν τοῖς χαλκείοις. ἥτις ἐπιτηδευθεῖσα λειοτριβεῖται καὶ ἀναλαμβάνεται κηρωτῇ ῥοδίνῃ. μέχρι συστάσεως ἐμπλαστρώδους. ταῦτα μὲν ἔξωθεν. ἔσωθεν δὲ παρηγορεῖ τοὺς τόπους καὶ ἔλαιον. ἐπειδὰν δὲ ἡλκωμένοι τύχοιεν. καὶ γάλα γυναικεῖον ἐγχυματιζόμενον. ὅτε χυλὸς τοῦ ἀρνογλώσσου χλιαρός. εἰ δὲ αἱμάσσοιτο. χυλὸς πολυγόνου σὺν βραχεῖ λιβανωτοῦ παρηγορεῖ. καὶ πεσσοὶ διὰ κρόκου. καὶ γυναικείου γάλακτος. καὶ ὀποῦ μήκωνος. καὶ ὑσσώπου. πάντων δὲ ἄμεινον ἐνεργεῖ. καὶ πρὸς τὰς ἑδρικὰς διαθέσεις ἐστί. λιθαργύρου ἰταλικῆς πεπλυμμένης Γο. ς΄. λιβάνου ἄρρενος. ὑσσώπου. στέατος χοιρείου νεαροῦ. βουτύρου προσφάτου. κηροῦ τυρρηνικοῦ, ἀνὰ Γο. β΄. ῥοδίνου Γο. δ΄. τὴν λιθάργυρον λειώσας σέρεως χυλῷ τοῖς τηκτοῖς ἐπίβαλλε. τροφὰς δὲ εὐδιοικήτους δοτέον εὐχύμους, δι᾽ ὀλίγου ὑδαρεῖ, φυλαττομένους δριμυφαγίας, καὶ τροφῆς πλῆθος. ἑτοίμως γὰρ αὐτοῖς τὰ σιτία διαφθείρεται.

Περὶ σκίῤῥου καὶ σκληρώματος. ξη.

Σ κιῤῥοῦται ἡ μήτρα, ποτὲ μὲν ἀφνιδίως μηδενὸς προφανέντος. τὰ πολλὰ δὲ φλεγμονῆς προηγησαμένης καὶ μήτε λυθείσης, καὶ μήτε εἰς ἀπόστημα μεταβληθείσης. ἐν εἴδει δὲ τοῦ σκίῤῥου καὶ τὸ λεγόμενον σκλήρωμα ἐστὶ περὶ τῷ τραχήλῳ τῆς μήτρας ὡς μάλιστα συνιστάμενον. ὄγκον μὲν ὁμοίως ἔχον, ἧσσον δὲ ἀντίτυπον μετὰ ἀλγήματος συμμέτρου. παρέπεται δὲ καὶ τούτοις παρέγκλισις. ἤδη τὰ ἀντικείμενα ὁ ὄγκος πρὸς λόγον τῆς πιέσεως ἰσχυρῶς ἀντίτυπος μετὰ βάρους, καὶ δυσκινησίας οὐ σκελῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὅλου σώματος. ὄκνος τε πρὸς τὰς πράξεις. ἕπεται μὴ καλῶς ἀχθείσης καχεξία ὑδρωπώδης. ἐν ἀρχῇ τοίνυν φλεβοτομητέον ἢ κάθαρσιν παραληπτέον, διὰ τῆς ἀρχιγένους ἱερᾶς. εἶτα καταπλάσματα διὰ ἰσχάδων ὑσσώπου νίτρου ἀψινθίου. καὶ σικύας. μετὰ κατασχασμῶν. μαλάγματα δὲ τὸ πολυάρχιον τὸ διὰ σπερμάτων τὸ διὰ δαφνίδων, ἐγκαθίσματα δι᾽ ἀφεψήματος ἰσχάδων. ἀρτεμισίας.

λείου μετὰ ποιπάλης ἀλφίτων, καί τινος τῶν εἰρημένων μύρων. καὶ κατὰ πλάσσεις. παρακμῆς δὲ γινομένης κηρωτὴν ναρδίνην ἢ κυπρίνην ἐπιρριπτέον. παρ' ὅλην δὲ τὴν θεραπείαν καὶ τοῖς ἐγκαθίσμασιν χρηστέον, δι' ἀφεψήματος τήλεως. ἢ λινοσπέρμου. μαλάχης ἀρτεμισίας, ἐλαίου. ἤδη δὲ τῶν μὴ ἀνεχομένων, τῆς θέρμης δι' ὕδατος θερμοῦ ῥοδίνου ἐπιχεομένου. πεσσοὺς δὲ καὶ ἐγχυματισμοὺς παραληπτέον, δι' ὑσσώπου μὲν καὶ βουτύρου καὶ μυελοῦ ἐλαφείου καὶ χηνὸς στέατος καὶ σουσίνου μύρου. καὶ κηροῦ τυρρηνικοῦ. ἐφ' ὧν ἀνέχονται θερμασίας. καὶ ὁ χρυσοῦς δὲ προσαγορευόμενος πεσσὸς ἁρμόσει ταύταις. καὶ ἡ ἐννεαφάρμακος. ἐφ' ὧν δὲ μὴ ἀνέχονται δι' ᾠοῦ, καὶ ῥοδίνου καὶ χηνὸς στέατος ἢ ὄρνιθος. πρὸς δὲ τὰς πυρωδεστέρας φλεγμονὰς τῆς διὰ χυλῶν ἐμπλάσσου ἐν διαπλώματι μετὰ ῥοδίνου τήξεως μίγνυε χυλὸν, ἀρνογλώσσου. ἢ σέρεως. ἢ κιχωρείου. ἢ ἰντύβου. ἢ τούτῳ χρῶ· στέατος χηνίου. ἢ ὑείου προσφάτου ∠. δ. κηρωτῆς ῥοδίνης ἢ σουσίνης 𐅻. β. ᾠῶν ὀπτῶν λεκίθων 𐅻. α. κρόκου ∠. α. σμύρνης τριόβολον. ὀπίου ὀβολοὺς β. ἢ αὐτοπιοίου κωδυῶν ἀφέψημα. πολλῆς δὲ τῆς ὀδύνης οὔσης, ὀπίου μήκωνος ὅσον φακοῦ μέγεθος μετὰ γάλακτος γυναικείου καὶ χυλοῦ τήλεως. δίδου προστίθεσθαι. πρὸς δὲ τὰς μετὰ σκληρίας φλεγμονὰς τήν τε φάρμακον ῥοδίνῳ λύσας προστίθει. ἢ ἔγχει. καὶ τὰς παρεγκλίσεις δὲ κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς ἐμφόρως ταῖς φλεγμοναῖς θεραπευτέον. ἐν δὲ ταῖς ἀνέσεσι καὶ παρακμαῖς μαλακτικωτέροις. καὶ χρονισάντων δέ. τοῖς μετὰ συγκειτικοῖς, ἔξωθεν δὲ σκληρίας οὔσης μαλάγμασι χρηστέον. τῷ διὰ μελιλώτων τῷ μνασαίου· τῇ ἱκεσίου, τῇ μελίνῃ σαραπίωνος, ἢ τῇ πυρίνῃ. διαίτῃ δὲ, κατ' ἀρχὰς μὲν λεπτῇ. παρακμῆς δὲ γινομένης ὀλίγης, ἐπὶ λουτρὸν ἀκτέον. ποικιλωτέρᾳ τε καὶ ἁδροτέρᾳ χρηστέον τροφῇ.

Περὶ ἀποστήματος ὑστέρας. ξε.

Τῆς φλεγμονῆς εἰς ἀπόστασιν μεταβαλλομένης. τὰ μὲν λεχθέντα σημεῖα ἐπιτείνεται. προσέτι δὲ ἄτακτοι μετὰ φρίκης αὐταῖς ἐπισημασίαι γίνονται. κατὰ μὲν τοὺς πρώτους χρόνους ἐπιτεταμέναις σὺν ταῖς ὀδύναις. τελέως δὲ διαπυηθείσης ἤδη ποσὸν ἀνίενται. περὶ δὲ τὸν τῆς ῥήξεως καιρὸν οἵ τε πόνοι δριμύτεροι πολλάκις ἔδοξαν ἐμπεσεῖν νυγματωδῶς. καὶ τὰ πυρέτια, σφοδρότερα ἐνοχλεῖ, καὶ ποτὲ μὲν οὖρον ἐπέχεται, ποτὲ δὲ κόπρος παρὰ τὸ πεπονθὸς τῆς ὑστέρας μέρος γινομένου τοῦ παραφορισμοῦ. ποτὲ δὲ ὄγκος παρὰ τὸ ἐφήβαιον. καὶ διὰ κλυδασμοῦ συναίσθησις. ἐνίοτε τὸ ἀπόστημα μεῖζον. ἢ τὸ δὲ ἐν τοῖς προχείροις τόποις καὶ διὰ διοπτρισμοῦ ἢ δακτύλων ἁφῆς καταλαμβάνεται πρὸς τὸ καὶ τὰς ὀδύνας ἰσχυροτέρας ἴσχειν διὰ τὸ νευρῶδες τοῦ στομίου ὥσπερ οὖν τὸ ἐν τῷ πυθμένι. καὶ κατὰ τὸν κόλπον, ἀπονώτερόν ἐστιν. καὶ τοῖς μὲν δακτύλοις, ὄγκος οὐχ ὑποπίπτει. τὸ δὲ στόμιον ἰσχνότερον δείκνυται. τῇ μὲν οὖν τάχιον ἐκπυήσει συνεργητέον διά τε καταπλασμάτων τῶν διὰ τήλεως καὶ λινοσπέρμου καὶ κριθίνου ἢ σιτίου ἀλεύρου. παραπλεκομένων αὐτοῖς σύκων ἑφθῶν. ποτὲ δὲ καὶ περιστερᾶς κόπρου. καὶ ἐγκαθίσμασι δὲ τοῖς ἐπὶ φλεγμονῇ συνεχέστερον χρηστέον. καὶ πεσσοῖ διὰ τερεβινθίνης. καὶ σμύρνης καὶ ὑσσώπου. καὶ βουτύρου συρραγέντος δὲ τοῦ ἀποστήματος. εἰ μὲν ἤδη κύστιν ἐνέχει τὸ πῦον. γαλακτοποσίες χρηστέον καὶ σικύου σπέρματι ποτιστέον. εἰ δὲ εἰς ἀπευθυσμένον συρραγῇ, φακοῦ καὶ σιδίων, ἀφεψήματι κλυστέον. εἰ δὲ κατὰ τὸν κόλπον ῥαγείη. καθαροῦ μὲν ὄντος τοῦ πύου ῥόδινον ἐγχυματίζειν. ἢ λελευκασμένον ἔλαιον. ἢ τὴν τετραφάρμακον βασιλικήν. ἢ βούτυρον πρόσφατον. ἰχῶρος δὲ φερομένου λεπτοῦ δυσώδους ὡς ἀπὸ νομῆς. στυπτικώτερον ἔσω τὸ ἔνεμα διὰ μύρτων φοινίκων φακῆς. καὶ μετὰ τὴν ἔκκρισιν τῶν ὑγρῶν εἰ φλεγμαίνοιεν. ἐπιμενετέον τοῖς τε καταπλάσμασι. καὶ τοῖς ἐγκαθίσμασι περὶ δὲ τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας γινομένου τοῦ ἀποστήματος, καὶ μὴ συρρηγνυμένου. μετὰ τὸ λεπτοποιηθῆναι τὰ ἐπικείμενα τῷ πύῳ σώματα, ἤδη τῇ διὰ χειρουργίας ἐκκρίσει τοῦ πύου χρησώμεθα. ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται.

Περὶ ἑλκώσεως ὑστέρας. ξϛ.

Ἑλκοῦται πολλάκις ἡ ὑστέρα. διὰ δυστοκίαν ἢ ἐμβρυουλκίαν. ἢ φθοράν. ἢ ἀπὸ φαρμάκων δριμέων. ἢ ἀπὸ ῥεύματος. ἢ ἐξ ἀποστημάτων συρραγέντων. εἰ μὲν οὖν πρόχειρος εἴη ἡ ἕλκωσις διὰ διοπτρισμοῦ καταλαμβάνεται. εἰ δὲ διὰ βάθους, ἐκ τῶν ἐκκρινομένων. ὑγρὸν γὰρ ἀποκρίνεται διάφορον φλεγμαίνοντος μὲν τοῦ ἕλκους. ὀλίγον αἱματῶδες ἢ ῥυπῶδες σὺν περιωδυνίᾳ. ῥυπαροῦ δὲ ὄντος πλεῖον. καὶ ἰχῶρες σὺν ἐλάσσονι πόνῳ. νεμομένου δὲ, δυσώδες μέλαν σὺν ἀλγήμασιν ἰσχυροτέροις καὶ τοῖς ἄλλοις τῆς φλεγμονῆς σημείοις. ὁ διαιρεθισμὸς, πρὸς τὰ χαλαστικὰ τῶν φαρμάκων. πρὸς δὲ τἀναντία κουφισμός. καθαροῦ δὲ ὄντος. ὑγρὸν ὀλίγον ὁμαλὸν ἄοσμον παχὺ λευκὸν ὑπὸ ἀναισθησίας. φλεγμαίνοντος μὲν τοῦ ἕλκους τοῖς πρὸς φλεγμονὴν εἰρημένοις χρηστέον. ῥυπαροῦ δὲ ὄντος πτισάνης χυλὸν μετὰ μέλιτος ἐγκλυστέον. ἢ τὴν τετραφάρμακον μετὰ σουσίνου. ἢ μελικράτου ἑψημένης ἐν αὐτῷ τήλεως. ἢ μαλάχης. ἢ πιτύρων. ἢ φακοῦ λελεπισμένου. πρὸς δὲ τὸ μᾶλλον ἀνακαθᾶραι, καὶ πρασίου. ἢ ὀρόβου. ἢ μέλιτι παραπλέξαντα τοῦ ὀρόβου τὸ ἄλευρον ἢ ἴρεως. ἢ στυπτηρίαν στρογγύλην. ἤ τι τῶν ἐμφόρων παραπέμπειν. τούτοις δὲ αὐτοῖς. καὶ ἔξωθεν καταπλάττειν μελικράτῳ πεφυραμένοις. ἰδιαίτερον τε ὠφελεῖ τὸ δὲ τὸ φάρμακον. κρόκος κάλλιστος. λεαίνεται μετὰ γυναικείου γάλακτος.

μαίνης ἀνὰ ∠ ζ'. ὠῶν ὀπτῶν λέκιθοι δ'. τὰ ξηρὰ λεαίνεται Ꭓ. ἀρνογλώσσου καὶ μίγνυται. ἐν δὲ τῇ χρήσει ἀναλαμβάνεται εἰς πολὺ ἔριον. ἢ ἀποβάπτεται εἰς ῥόδινον. καὶ προστίθεται. καὶ σικύαι δὲ κοῦφαι μεγάλαι, πολλάκις ὑπὸ τοὺς τιτθοὺς προστιθέμεναι ἱκανῶς ἀνέπαυσαν. ἐγκάθισμα δὲ ταῖς αἱμορραγούσαις ὀξυσχοίνου κεφαλῶν, μυρσίνης. ῥόδων ἑρπύλλου φύλλων. βάτου ἀκρεμόνων. ἴσα ἑψήσας ἐν ὕδατι ἐγκάθιζε. Ἄλλο. Ῥοιᾶς γλυκείας. ῥίζης φλοιοῦ. μυρσίνης. κυπαρίσσου φλοιοῦ. ἀνὰ β'. γ'. κηκίδος β'. α'. ὕδατι τὸ ἀρκοῦν. ἐγχυμάτιζε δὲ διὰ μητρεγχύτου χυλὸν ἀρνογλώσσου ἢ σέρεως. ἢ πολυγόνου. ἢ στρύχνου ἢ περδικίου. ἢ ψυλλίου. ἢ ἀπὸ κυτίδος. ἢ ἀκακίας. καὶ ἐντιθέσθω ταῦτα διὰ ἐρίου ἢ δακτύλου. ἢ μήλης. ἢ πτεροῦ εἰς μῆκος ἐσχηματισμένου. ἄχρι τοῦ στομίου. καὶ ὁ Ἄνδρωνος δὲ τροχίσκος, ἐγχυματιζόμενος διὰ μητρεγχύτου, μετά τινος τῶν εἰρημένων χυλῶν. ἢ οἴνου στύφοντος ἐνεργές ἐστι φάρμακον.

Περὶ γυναικείου ῥοῦ. ξγ'.

Ρ' ευματισμός ἐστιν ὑστέρας ὁ ῥοῦς ὅλου τοῦ σώματος ἐκκαθαιρομένου. τοιοῦτος δὲ τὴν ἰδέαν ἐστὶ τὸ κενούμενον. οἷον καὶ τὸ πλεονάζον. τὸ μὲν ἐρυθρὸν. οἷον ἰχὼρ αἵματος. ἕτερον δὲ λευκὸν. ὡς ἀπὸ φλέγματος. ὠχρὸν δὲ ἄλλο. ἄλλο πικρόχολον. ἐνίοτε δὲ ὑδατῶδες αἷμα καθαρὸν ὡς ἐν φλεβοτομίᾳ φέροιτο, προσέχειν ἀκριβῶς μήτις ἀνάβρωσις γέγονεν ἐν τῇ μήτρᾳ. σημειωτέον δὲ τὸν ῥοῦν, ἐκ τοῦ συνεχῶς ἐπικαθυγραίνεσθαι τοὺς τόπους. διαφόροις κατὰ χροιὰν ὑγροῖς. τὴν δὲ κάμνουσαν ἀχροεῖν. ἄτροφον, ἀνόρεκτον. καὶ τοῖς πολλάκις δυσπνοεῖν, καὶ διῳδηκότας ἔχειν τοὺς ὀφθαλμούς. καί ποτε μὲν μετὰ πόνου. ποτὲ δὲ χωρὶς πόνου γίνεσθαι. καὶ ἢ μεθ' ἑλκώσεως ἢ χωρὶς ἑλκώσεως ἤτοι φλεγμαινούσης, ἢ ῥυπαρᾶς ἢ καθαρᾶς. ὅλῳ μὲν οὖν τῷ σώματι συμφέρει τοῖς ξηραίνουσιν, ὑγροῦ τοῦ πάθους ὄντος. χωρὶς τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς. τρίψεσί τε τοῦ σώματος ὅλου καὶ χρίσεσι διὰ μέλιτος ἱκανῶς ἑψηθέντος. καὶ διουρητικὰ φάρμακα διδόναι. οἷον ἐστὶν ὕδωρ ἐν ἑψηθέντος αὐτῷ ἀσάρου ἢ σελίνου. κενοῦν δὲ διὰ γαστρὸς ὅλον τὸ σῶμα. πρὸς δέ γε τούτοις ἀνδράχνη ἑψομένη ἢ ὁ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος ὠφελεῖ. βαλαύστιον. βάτου ὁ καρπὸς καὶ τὸ ἄνθος. δρυὸς τὰ ὑπὸ τῷ φλοιῷ. τοῦ πρίνου τὸ ὑμενῶδες καὶ τῷ ὑπὸ τῷ κελύφει τῆς βαλάνου. ἐπιτυγχάνει μάλιστα τὸν ἐρυθρὸν ῥοῦν πινόμενον δι' ὕδατος ἢ οἴνου. ἢ ἀπὸ κυτίς. χ... ἴνου ὁ καρπὸς φρυγεὶς μετ' οἴνου πινόμενος. σάμιος ἀστήρ. λημνία σφραγίς. πιτύα λαγωοῦ ἢ ἐρίφου. ἢ ἀρνὸς. ἢ μόσχου. ἢ ἐλαφείου. γάγγραι λεῖα. μύρτα. ὄμφαξ ξηρὸς. πίτυος φλοιὸς. καὶ τὰ ἄλλα τῆς αἱμορραγούσης ὑστέρας εἰρημένα τὰ μὴ λίαν δραστήρια. ὅταν δὲ μετὰ πόνου φέρηται, διὰ μητρεγχύτου ἢ κλυστῆρος. χυλὸν ἄλικος. ἢ πτισάνης ἢ τράγου ἢ ὀρύζης. ἐνετέον αὐτὴν μετά τινος τῶν ἀνωδύνων φαρμάκων, καὶ ἐν μὲν τοῖς παροξυσμοῖς, παρηγορητέον. ἐν δὲ τοῖς διαλείμμασι προσάγειν δεῖ ἐνίοτε μετασυγκρίνειν ἕδραις διαφόροις. πολλάκις ἀναφωνήσεσιν. ἀλείμμασιν. σικύαις. δρώπαξι κατὰ τῶν ὑποκειμένων. ἢ λειώσει τρίψεσι ψιλώθροις. σμήγματι σιναπισμοῖς. ἐμέτοις ἀπὸ ῥαφανίδων. ἀναληπτικὴ ἐπιμέλεια λουτροῖς οἴνου ποικίλῃ τροφῇ.

Περὶ φλεγμονῆς ὑστέρας καὶ παρεγκλίσεως. ξδ'.

Η' Φλεγμονὴ τῆς ὑστέρας ἐκ πλειόνων αἰτιῶν γίνεται. καὶ γὰρ ἐκ πληγῆς καὶ τῆς τῶν ἐμμηνίων ἐποχῆς. ἀπό τε ψύξεως καὶ τραυματώσεως. οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ διὰ ἀμβλώσεως. καὶ ἐκ τοκετῶν διὰ κακὴν κύησιν. παρέπεται δὲ τῇ φλεγμονῇ τῆς μήτρας. πυρετὸς ὀξὺς. ὀδύνη τε τῆς κεφαλῆς, καὶ τένοντος. καὶ βάσεως ὀφθαλμῶν. καρπῶν τε καὶ δακτύλων. καὶ τραχήλου κατασπασμὸς. παρέγκλισις αὐτῆς τὰ ἐναντία. στομάχου συμπάθεια. μύσις τῆς ὑστέρας στομίου. σφυγμοὶ μακροὶ πυκνοί. καὶ εἰ μὲν ἀμυδρὰ εἴη ἡ φλεγμονὴ, οὐκ ἰσχυρῶς αὐτὴν ὀδυνῶνται τὴν ὑστέραν. εἰ δὲ ἰσχυρὰ. καὶ αὐτὴ ποτὲ σφυγματωδῶς ὀδυνᾶται. ὅλη μὲν φλεγμαίνουσα δι' ὅλης αὐτῆς. εἰ δὲ μέρος φλεγμαίνοι. κατὰ τοῦτο μᾶλλον ἡ ὀδύνη διασημαίνει. τῶν μὲν γὰρ ὄπισθεν αὐτῆς μόνον φλεγμαινόντων τὸ ἄλγημα κατὰ τὴν ὀσφὺν γίνεται. τό τε σκύβαλον ἐπέχεται θλιβομένου τοῦ ἀπευθυσμένου. τῶν δὲ ἔμπροσθεν. ἥ τε ὀδύνη κατὰ τὸ ἦτρον καὶ στραγγουρία ἢ δυσουρία γίνεται τῆς κύστεως θλιβομένης. τῶν δὲ πλευρῶν φλεγμαινόντων οἵ τε βουβῶνες τείνονται. καὶ τὰ σκέλη βαρύνονται. τοῦ δὲ πύγματος φλεγμαίνοντος, κατὰ τὸν ὀμφαλὸν ὁ πόνος μάλιστα γίνεται σὺν ὄγκῳ. περὶ δὲ τὸ στόμιον οὔσης τῆς φλεγμονῆς κατὰ τὸ ἐπιγάστριον ὀδυνῶνται. καὶ τῷ δακτύλῳ καθιεμένῳ σκληρὸν καὶ ἀπηνὲς ἀποπίπτει τὸ στόμιον. ἐν οὖν τῇ θεραπείᾳ πρῶτον μὲν ἐμβροχῇ δι' ἀνηλαίου ἢ οἰνορροδίνου χρηστέον κατά τε ἦτρον. καὶ τὴν ὀσφύος. διὰ πιλημάτων ἐξ ἐρίου καθαροῦ χωρὶς ἐνθλίψεως. καὶ ἀσιτία μέχρι διὰ τρίτης μεθ' ἣν φλεβοτομητέον ἀπ' ἀγκῶνος εἰ μηδὲν κωλύοι. θεραπευτέον δὲ χόνδρῳ ἐκ μελικράτου ἢ ἄρτῳ ἢ ὠῶν ῥοφητῶν παρὰ μίαν. μετὰ δὲ τὴν πέμπτην κατὰ πλεῖστον γέρει. λινοσπέρμῳ τήλει. διὰ μελικράτου. ἐν ᾧ κωδύαι ἀφεψηθῶσιν ἐρέφθησαν. καὶ ἐλαίου. εἰ δὲ ἀγανακτοίη πρὸς τὰς θερμασίας ἡ φλεγμονὴ ἐρυσιπελατώδης οὖσα. μελίλωτον ἑψήσας ἐν γλυκεῖ. καὶ τρίψας ἐπίβαλλε λεκίθους ὠῶν ὀπτῶν, σὺν ῥοδίνῳ. ἢ μηλίνῳ ἢ κρινίνῳ. καὶ κατάπλασσε. ἢ φοίνικας οἴνῳ κεκραμένῳ ζέσας

σαν ἡμέραι δέκα. ἀφαιρείσθω δὲ μήτε πλέον ℔. Ϛ. λιτρῶν. μήτε ἔλαττον μιᾶς. εἴτε φλεβοτομήσαιμεν, εἴτε μὴ, τῇ διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ καθαίρειν. διδόντας δύο δραχμῶν πλῆθος ἐν ϛ΄. κυ μελικράτου. πυρετοῦ δὲ παρόντος. τῇ μὲν ἱερᾷ χρῆσθαι οὐκ ἐγχωρεῖ. εὔκαιρον δὲ ἐστὶ φλεβοτομεῖν ἐν ταῖς πρώταις τοῦ πυρέσσειν ἡμέραις. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν ἀναληπτέον ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας. ἐν δὲ ταῖς ἑξῆς γυμναζέσθω περιπάτοις. τρίψεσι τῶν κάτω. καὶ λουέσθω. τροφαὶ δὲ ἁρμόζουσιν εὐδιοίκητοι καὶ ὑγρὰ λάχανα τὰ γλυκέα ἅπαντα. ἰχθύων οἱ πετραῖοι. πτηνῶν τὰ ἁπαλώτερα. γαλακτοποσίας. μελιτώματα. οἶνος λεπτὸς λευκός. μὴ πάνυ παλαιός. ἀθέτα κρέα. καὶ ὀπώραν πλὴν πισσαίνης. πλησίον δὲ τῆς προθεσμίας γινομένης διδόναι τῶν θαλασσίων τὰ σελάχια, καὶ τὰ μαλάχια, ὡς εἴρηται. καὶ τὰ ὀστρακόδερμα καὶ τὰ κεφαλωτὰ πράσα σὺν τῷ πηγάνῳ. καὶ περιέργως ἑψηθέντα καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν πινέτωσαν τότε καὶ δεσμοῖς τὰ κάτω διασφίγγειν μέρη ἤδη τρεῖς ἢ δ΄. ἡμέρας. ἐνστάσης δὲ τῆς προθεσμίας· περιαιρείσθω μὲν ἡ σφίγξις. προποτιζέσθωσαν δὲ σμύρνης ὀβολόν. ἢ κυάμου μέγεθος. ἢ καστόρειον διὰ γλυκέος. ἢ μελικράτου. ἢ ἀφέψημα ἀρτεμισίας. ἢ ἐλελισφάκου μετὰ λευκοῦ διὰ γλυκέος καὶ ἀψινθίου, ἀψινθίτης δὲ παρ' ὅλην τὴν θεραπείαν προποτιζέσθω. παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας. καὶ μηδενὸς ἢ μὴ ἀξιολόγως ἐκκριθέντος. ἀπὸ σφυροῦ φλεβοτομητέον. καὶ ἐπαφαιρείσθω μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἢ ὀγδόην ἡμέραν. τῇ διὰ τῆς ἱερᾶς χρήσθω καθάρσει καὶ μετὰ δ΄. ἡμέρας δρωπακιζέσθω κατά τε ἤτρου καὶ ὀσφύος, καὶ μηρῶν. ὑδροποτήσασα δὲ τρεῖς ἡμέρας καταπλασσέσθω νάπυϊ ἴσον πρὸς ἴσον ἄρτου βεβρεγμένου. ἄχρις ὥρας ἰσημερινῆς. ἔπειτα λουέσθω. τῷ δὲ ἑξῆς μηνὶ ἰσχάδες ἀντὶ τοῦ ἄρτου μιγνύσθωσαν εἰς ἀφέψημα τήλεως. καὶ μαλάχης. καὶ γλήχωνος. καὶ πηγάνου. καὶ ἀρτεμισίας. εἰς δὲ τὸν κόλπον ἐγχυματιζέσθω, σούσινον, ἢ ἀμαράκινον καὶ ἴρινον. προστιθέσθω ὁ ἐννεαφάρμακος, ἢ ὁ λιβάνιος πεσσὸς δὲ ἐστὶν ἔριον διεξασμένον καὶ ἤτοι σφαιρωθὲν. δακτύλου σχῆμα εἰληφὼς ἐν ᾧ ἐγκατέχεται τὰ φάρμακα. αὕτη μὲν οὖν ἡ θεραπεία πλείσταις ἤρκεσεν πρὸς κάθαρσιν. εἰ δὲ ἰσχυροτέρων δέησοι φαρμάκων, εἰσὶ τάδε. ἶρις ἰλλυρικὴ πινομένη μετ' οἴνου. καὶ κύπειρις. καὶ ἄρου ῥίζα. καὶ κασσία. καὶ σχοίνου ἄνθος. καὶ νάρδος. ἑλενίου τε ῥίζης ἀφέψημα. καὶ σμύρνης κυάμου ἑλληνικοῦ μέγεθος. σὺν γλυκεῖ πινόμενα ἐν ἡμίσει. κυάθου μελικράτου. καὶ δίκταμνος ἀφεψήματος κυ. β΄. καὶ ἀμμωνιακὸν. καὶ σαγαπηνὸν. ταῖς δὲ δυσπαθεστέραις τὸν στόμαχον. καὶ ὀποπάνακος βραχὺ σφαιρωθὲν. καὶ ἐναπτέσθω μέλιτι βραχεῖ. καὶ τὰ συνήθη δὲ ἡμῖν ἀρώματα κινεῖν πέφυκεν. ἔλαττον δὲ οἷ μάραθρον. κύμινον σέλινον. δαῦκος κρητικὸς. σέσελι. ἀμμίων, ὀρέβινθοι. καὶ κερκίδες καὶ πάντα τὰ διουρητικά. προσθετὰ δὲ σμύρνα. ἀψινθίου. ἢ θέρμων ἀφεψήματι λεανθεῖσα. ἢ πηγάνου χυλῷ λεανθεῖσα. βδέλλιόν τε ὡσαύτως. στύραξ τε καὶ τῆς ἀγρίας ἐλαίας τὸ κόμμι ἢ πηγάνου χυλοῦ ὁμοίως. ἢ μακρὰ ἀριστολοχία διαγλυφομένη εἰς σχῆμα κολλυρίου. παραπλησίως δὲ καὶ ἡ τοῦ μεγάλου κενταυρείου ῥίζα ἢ ἐλλεβόρου. ἢ ὀπὸς σκαμμωνίας. καὶ κολοκυνθίδος ἐντεριώνη καθ' ἑαυτὴν καὶ ἀρτεμισία καταπλασσομένη μετὰ πηγάνου. καὶ χαλβάνη ὑποθυμιωμένη. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ τὰ ἔμβρυα πέφυκε ἐκβάλλειν.

Περὶ ὑπερκαθάρσεως καὶ αἱμορραγούσης ὑστέρας. ξβ΄.

Ὑπερκαθάρσεις δὲ γυναιξὶν γίνονται. ποτὲ μὲν τῶν καταμηνίων ἐπιτεινόντων. καὶ ἀθροωτέρων φερομένων. ποτὲ δὲ ἤδη τελείας ἀποτέξεσιν. αἵ τινες ὡς τὸ πολὺ καὶ αὐτομάτως παύονται. συνεχῶς δὲ καὶ ἤδη ἐμβλώσεσιν ἰσχυρῶς αἱμορραγοῦσιν. ὥστε πολλάκις ἐπιγίνεσθαι κίνδυνον. πρῶτον μὲν οὖν διασφίγγειν τὰ κῶλα ἀπό τε μασχαλῶν καὶ βουβώνων. διδόναι δὲ πιεῖν ὀξύκρατον μὴ ψυχρόν. καὶ προσαντλεῖν ὀξυκράτῳ. ἐπιτιθέναι τε τοῖς τόποις πολλὰ ἔρια διὰ οἴνου καὶ ἐλαίου. ἢ ῥοδίνου ἢ μηλίνου, ἢ μυρσίνου, ἀποτεθλιμμένα. τροφὴν δὲ δοτέον χόνδρον πλυτὸν. διὰ ὀξυκράτου. ἢ ὄρυζαν. ἢ ἄλικα. οἴνου δὲ ἀπεχόντας. ὑδρόμηλον αὐστηρὸν. ἢ ὀμφακόμελι. ἢ τι τῶν τοιούτων, αὐταῖς δοτέον. προποτίζειν δὲ βαλαύστιον ἐν ὀξυκράτῳ. ἢ ὑποκυστίδος, ἢ ἀκακίας χυλὸν. ἢ λύκιον. ἢ σάμιον ἀστέρα. ἢ ὀμφάκιον ξηρὸν. ἢ ῥοῦν, ἢ φακοῦ διὰ ἰταλικοῦ κεραμίου καυθέντος τὴν σποδόν. ἢ σήσαμον ἐσθίειν ἐν ὀξυκράτῳ βραχέντα. ἕως οὖ ψυχρὸν γένηται. προσθετὰ δὲ διὰ τοῦ γυναικείου στέλλει τὰς αἱμορραγίας ὑποκυστίδος χυλὸς. ἢ ἀκακίας σὺν μάννῃ λειωθέντας σὺν ὄξει. θαυμαστῶς δὲ ἀρήγει σπόγγος οἴνῳ. ἢ ὑγρᾷ πίσσῃ δευθεὶς. καὶ προστεθεὶς. ἢ καιομένου αὐτοῦ, ἡ σποδιὰ μετὰ ὄξους ἢ ὀξυκράτου προστιθεμένη. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ φελλοῦ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἰταλικοῦ κεραμίου καυθέντος, σποδιά. ἔξωθεν δὲ ἐπιτιθέμενα, ὠφελεῖ τὰ στύφοντα ἐπιθέματα καὶ τὰ διὰ φοινίκων. καὶ κυδωνίων καταπλάσματα προσειληφότα σποδιὰ. ἢ πρινοβαλάνου, ἢ βάτου τοὺς ἀκρέμονας ἢ σχίνου φύλλα βαλαύστιον. ἀκακίαν. ὑποκυστίδα. κηκίδα βραχὺ. στυπτηρίαν. μάλιστα δὲ σχιστὴν. ταυρόκολλα βρέχεται ὀξυκράτῳ ἕως οὗ διαλυθῇ. ἔπειτα εἰς ῥάκος ἰσχυρὸν ἐμπλάσσεται. καὶ κολλᾶται τῇ ὀσφύϊ. ἐνδρῶς δὲ πρὸς σχιστὴν ποιοῦσι, καὶ αἱ κόλλητε καὶ τῶν ἐμπλάστρων. οἷ ἁρμονία ἱκέσιος. ἀθηνᾶ. μηλινὴ ἰνδικὴ καὶ παραπλήσιοι. πεσσοῖς δὲ χρῆσθαι πρὸς αἱμορραγίαν. κηκίδος, τὸ ἐντὸς λεῖον. καὶ λιβανωτὸν δεὶς ὕδατι προστίθει, ἢ κυτίνους. ἢ ῥοᾶς γλυκείας ὁμοίως ἢ πολύγωνον λεῖον. συντιθέτω δὲ στυπτηρίας σχιστῆς. κηκίδων τοῦ ἐντὸς ἀκακίας χ.

μάννης

μων ἐστὶν ἑδρικῶν τε καὶ αἰδοιικῶν.

πρὸς ἐξοχάδας δακτυλίου.

Φλεγμαινουσῶν μὲν τῶν ἐξοχάδων, τοῖς τε λεχθεῖσι κοινῶς χρηστέον καὶ ἰδίως, τῷ δὲ τῷ ζόχῳ σκευαζομένῳ· ψιμυθίου γο. γ'. πομφόλυγος γο. α'. λιθαργύρου γο. β'. μαστίχης ℥ ϛ'. ὑοσκυάμου, χυλῷ ἀναλάμβανε. ἀφλεγμάντων δὲ οὐσῶν. κυπαρίσσου σφαιρίων καυθέντων τὴν τέφραν ἐπίπαττε. οὕτω προσαπονίψας ὕδατι κολοκυνθίνης ξηρᾶς τοῦ φλοιοῦ καυθέντος. ἢ φοινίκων ὀστῶν τὴν τέφραν ὁμοίως. ἢ λεπύρων ὠῶν. καὶ μαράθρου τὴν τέφραν. ἢ χυλοῦ ῥοᾶς τῶν φύλλων ἴσῳ οἴνῳ λευκῷ συμμίξας πρόσκλυζε, εἶτα ἐμβρόχισον. πρὸς δὲ τὰς παλαιὰς ἐξοχάς. τίτανον καὶ ἀρσενικὸν μετὰ ὄξους σμυρναίως λειώσας, καλὸν εἰ καὶ ἐν ἡλίῳ καταχρίεις.

περὶ αἱμορροΐδων.

Τῶν αἱμορροΐδων πλέον τοῦ δέοντος κενουμένων. ἐξ ὑδέρου τότε τὴν ἕξιν συμβαίνει. καὶ πονήρως ἀποσίτους γίνεσθαι. κίνδυνος δὲ καὶ λαύρου τῆς αἱμορραγίας γινομένης. ὥσπερ οὖν καὶ τοῦ αἵματος εἰς τὸ παντελὲς ἐπισχεθέντος. ὅθεν δριμώδης ἡ θεραπεία. διὸ πλειόνων οὐσῶν τῶν αἱμορροΐδων. μίαν ὑπολιπεῖν χρὴ καθεκτέως ἀνεῳγμένην. τινὲς δέ εἰσιν αἱ ἀτοπώτεραι μὴ φαινόμεναι. καὶ διὰ τοῦτο δυσίατοι. αἱ δὲ τυφλαὶ κακοήθεσι μὲν οὐδέν. ἐπώδυνοι δὲ μᾶλλον εἰσίν. πρὸς μὲν οὖν ταύτας. κυκλαμίνου χυλὸν καταχρίε. καὶ ἀνοίγονται. πρὸς δὲ τὰς ἀμέτρως κενουμένας ἐν ὕδατι κε. ἢ ἑψεῖται ἀκακίας αἰγυπτίας ἀκτῆς φύλλων. ἀρτεμισίας ἀνὰ γο. ε'. ἕως λειφθῇ τὸ ἥμισυ καὶ σιδηρίτιδος γο. δ'. εἶτα αἱ μὲν βοτάναι ῥίπτονται τῷ δὲ ὕδατι μίγνυται ξηρὸν τοῦτο. μελαντηρίας στροβύλης ∠. α'. λιθαργύρου ∠. δ'. κηκίδος γο. γ'. μίσυος ∠. ϛ'. σίρεως ∠. β'. λύσας τὸ ξηρὸν ἐν τῷ ἀφεψήματι καταπλάσσει ἐπὶ τὰς τῆς ἕδρας. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ὡσαύτως ἐπὶ τὴν σκευασίαν ἴσασθαι μὲν καταπλάσσει. καὶ τῇ τρίτῃ ὁμοίως. εἰ δ' ἐπιμένοι τι λείψανον. τῇ τετάρτῃ καταπλάσσεις ῥαφίδι. εἰ αἰσθάνοιτο. ἢ αἱμάσσοιτο τὸ μὲν ἀφέψημα ὁμοίως ποίει. τοῦ δὲ ξηροῦ τὸ ϛ'. μίσγε. καταπάσσεις δὲ παρὰ πλεῦρον ξηρῷ. ἵνα ἀκριβῶς καυθῶσι. δεῖ δὲ τὴν φλεγμονὴν αὐτῶν καταπλάσσειν. Ἄλλο. Ἄρτον καθαρὸν ἐμβρέξας εἰς γάρον πρότερον καὶ καύσας ἐν χύτρᾳ καινῇ. καὶ λειώσας καταπλάσσε οὕτω προσαποπλυνόμενος. ποιεῖ καὶ πρὸς ἐξοχάδας. Ἄλλο. Σανδαράχης ∠. β'. χαλκίτεως ∠. α'. μίσυος ∠. α'. χαλκάνθης ∠. γ'. σχιστῆς ∠. δ'. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. α'. μελαντηρίας ∠. α'. χρῶ ξηρῷ. ῥοφαὶ δὲ ταῖς μὲν ὑπὸ τῶν καταχρισμάτων ὀλίγαι μέν τε. καὶ ἀποδριται ἁρμόζουσι. καὶ ξηραντικαὶ καὶ στύφουσαι οἷός ἐστιν ὅ τε πολύφυς χόνδρος δι' ὀξυκράτου. καὶ ὄρυζα καὶ ἄλιξ. καὶ τῶν λαχάνων. ἴντυβά τε. καὶ κιχόρια. καὶ ἀνδράχνη. καὶ τῶν οἴνων οἱ στύφοντες, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποτυφλωθεισῶν αἱμορροΐδων. ἁρμόζουσιν αἱ ταύτης ἐναντίαι. μάλιστα δὲ πυθίδων καὶ σηπιῶν καὶ πολυπόδων ναρκῆς τε. καὶ τῶν σελαχίων ἐδωδὴ καλῶς ἂν ἁρμόσει. ταρακτικαὶ γάρ ἐστι ταῦτα τοῦ αἵματος. καὶ τὰ τῶν καταμηνίων δὲ ἀγωγὰ τούτοις ἁρμόσει.

πρὸς τὰς ἀρχούς.

Ἐρείκης καρποῦ κηκίδων, ψιμυθίου. ἀκακίας. ὑποκυστίδος ∠ α'. πίτυος φλοιοῦ, λιβανωτοῦ. σμύρνης. ἀμμωνιακοῦ ἴσα ξηρὰ καταπλάσσει προσαπονίψας, οἴνῳ αὐστηρῷ. Ἄλλο. Σκωρίας μολίβδου. ῥοῦ συριακοῦ, ἀνὰ γο. α'. ῥόδων ἀνθοὺς ∠. δ'. σμύρνης, ἀμμωνιακοῦ ∠. β'. χρῶ ὡς τῷ πρώτῳ. Ἄλλο. Πίτυος φλοιοῦ μαίνης. λιθαργύρου, ἀνὰ ∠. α'. κυπαρίσσου σφαιρίων ξηρῶν μολυβδαίνης, ἀνὰ ∠. β'. χρῶ ὡς εἴρηται. καὶ τὸ οὖρον αὐτοῦ τοῦ νοσοῦντος ἐπὶ θερμὸν προσαντλούμενον βοηθεῖ.

περὶ τῶν κατὰ τὴν μήτραν παθῶν. καὶ πρῶτον περὶ ἐμμηνίων καθάρσεως.

Ταῖς πλείσταις ἡ κάθαρσις γίνεται ἀπὸ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους. ὀλίγαις δὲ θᾶττον κατὰ τὸ τρισκαιδέκατον. ἢ δωδέκατον. οὐκ ὀλίγαις δὲ βράδιον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν. χρόνος δὲ ἑκάστῃ καθάρσει τεταγμένος οὐκ ἔστιν. πολλαῖς δὲ εὐθὺ δύο ἢ τρεῖς. ταῖς πλείσταις δὲ ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἐκκρίνεται. ἄλλαις δὲ καὶ ἄχρι ἑπτά. σπάνιαι δὲ καὶ ἄχρι δωδεκάτης ἐκκαθαίρονται. παύονται δὲ τῶν καθάρσεων αἱ μὲν περὶ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος. σπάνιαι δὲ μέχρι τοῦ ἑξήκοντα. ἔνιαι δὲ ἀπὸ πέντε καὶ τριάκοντα. καὶ μάλιστα ταῖς καταπιμέλοις λέγειν. ἤρξατο καταμήνια. στραγγευομένης οὖν τῆς καθάρσεως. λύσαι δεῖ τὴν προθεσμίαν καὶ προποτίζειν. ἢ σισύμβριον, ἢ καλαμίνθης πράσῳ μετὰ πεπέρεως καὶ πηγάνου εἰς τὸ αὐτὸ ἑψημένοις. ἡ δὲ πόσις δι' γλυκέως γινέσθω κρητικοῦ. κοτύλην δὲ ποιοῦσα δὲ ἐπὶ ταῖς κινείτω τὰ ἐμμήνια. ἐσθιέτω δὲ πυθίδας. σηπίας. πολύποδας. καὶ ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστί. τοῦ γὰρ αἵματος ἰδίως εἰσὶ ταρακτικά.

περὶ ἐποχῆς ἐμμηνίων. ξα'.

Ἐπέχεται ἡ ἐμμήνιος κάθαρσις ποτὲ μὲν ὅλου τοῦ σώματος ἀρρώστως διακειμένου. ποτὲ δὲ τῆς ὑστέρας αὐτῆς ἴδιον πάθος ἀναδεδεγμένης. διὰ ψύξιν ἐν τόποις ἢ πλῆθος ἢ δυσκρασίαν ἐχούσης. ἢ ἐπίκτητον καύσωσιν. ὡς τὸ πολὺ δὲ ἐκ τῶν ἀμβλώσεων, καὶ διά τι μέρος τῶν κυριωτέρων προπεπονθότων. οἷον ἢ παρ' ἢ κοιλίας ἢ θώρακος. ἢ τι τῶν τοιούτων ἐν χρονίῳ γεγονὸς πάθει. ἐπισχεθεῖσα δὲ πολλῶν καὶ χρονίων παθῶν εἴωθεν αἰτία γίνεσθαι. ὅταν μὲν οὖν διά τινα τῶν ἐντοσθιδίων πρωτοπάθειαν ἀποκόπτηται ἢ στραγγεύηται ἡ κάθαρσις προηγουμένως τὸν ἐστὶν ἡ τοῦ προπεπονθότος θεραπεία. καὶ μετ' αὐτὴν ἡ τῆς ὑστέρας ὑπόμνησις. τὴν δὲ τούτων σημείωσιν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν. ὅταν δὲ μηδὲν ἐκείνων παρῇ δῆλόν ἐστιν αὐτὴν πρωτοπαθεῖν τὴν ὑστέραν. μὴ κωλυούσης οὖν ἡλικίας, ἢ ἕξεως ἢ ἑτέρου τινὸς φλεβοτομίᾳ χρηστέον. μὴ πρὸ τῆς τῶν ἐμμηνίων προθεσμίας παρελθούσης δ' ἐπιμεζεύθω-

μέλιτι ἀναλάμβανε. Ἄλλο. Ἐρεβίνθων ὠμῶν κυαναίων ἀνὰ γο. β΄. ὀξυζόμου. πεπέρεως ἀνὰ γο. α΄. μέλιτι δίδου δίδραγμον σὺν οἴνῳ. καὶ ἡ σατυριακὴ λεγομένη πολυσύνθετος ἁρμόσει καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. σκοπεῖν δὲ καὶ τὰς ἄλλας τοῦ πάθους αἰτίας. καὶ κατάλληλον αὐταῖς ἐπιφέρειν τὴν διόρθωσιν.

Αἰδοιϊκὰ καὶ ἑδρικά. ιθ΄.

Τὰ ἐν αἰδοίοις ἕλκη καὶ τὰ κατὰ τὴν ἕδραν χωρὶς φλεγμονῆς ὄντα ξηραινόντων πάνυ δεῖται φαρμάκων, οἷά ἐστι τό τε διὰ τοῦ κεκαυμένου χάρτου. καὶ ἄνηθον κεκαυμένον ξηρόν. καὶ κολοκύνθη κεκαυμένη. τοῖς δὲ ἀκμαίοις καὶ προσφάτοις τῶν ἑλκῶν, καὶ ἡ ἀλόη φάρμακον ἀγαθόν ἐστιν ἐπιπαττομένη ξηρὰ χνοώδης, πάντων δὲ ἀνωδυνώτατόν τε καὶ οὐδενὸς ἧττον δραστήριον, ἡ πομφόλυξ ἐστίν. εἰ δὲ ὑγρότερα τύχοι τὰ ἕλκη. πίτυος φλοιὸς καθ᾽ ἑαυτὴν καὶ λίθος αἱματίτης. εἰ δὲ καὶ βάθος αὐτοῖς τι συνείη τοῖς εἰρημένοις. μάννης μικτέον. νομῆς δὲ οὔσης κατὰ πλατέος φακῇ μετὰ σιδίων καὶ τῷ κοράκῳ δι᾽ ὀξυμέλιτος προσαγορευομένῳ χρηστέον τῷ τε βιθυνῷ. καὶ τῷ διὰ χάρτου. ἐσχάρας δὲ τὰς ἐν αἰδοίοις, καὶ ἕδρᾳ ὠφελεῖ ῥητίνη φρυκτὴ σὺν ῥοδίνῳ τριβεῖσα, ὥστε γενέσθαι γλοιώδης. μιγνυμένης καὶ ᾠοῦ λεκίθου. καὶ ὀπίου. ἤγουν κισσοῦ φύλλων ξηρῶν κεκαυμένων. ἢ τέφρα τριβεῖσα σὺν ῥοδίνῳ ἐν τῇ μολυβδαίνῃ θυΐᾳ προσφερέσθω. καὶ ὁ δι᾽ οἰνελαίου δὲ τροχίσκος καὶ τὸ λιθοφρύγιον πάνυ καλά εἰσι. πρός τε ἐσχάρας. καὶ τὰ περὶ τὴν στεφάνην ἐνυπάρχει ἕλκη. καὶ μάλιστα ὅταν ἀποσύρειν μὴ δύναται.

Ἕτερον ἁπλοῦν καὶ τὰς δριμύτητας ἀμβλῦνον.

Καδμείας καὶ πεπέρεως γο. β΄. ῥόδων ἀπονυχισμένων τῶν φύλλων γο. ς΄. ξηρὸν ἐπίπασσε προαπονίπτων. ἀπίῳ. πρὸς δὲ τὰ κονδυλώματα. χαλκίτεως. ὑσσώπου. κηρωτῆς μυελοῦ ἐλαφείου. βάτου φύλλων ἴσα μετὰ κηρωτῆς. καὶ ὁ δι᾽ οἰνελαίου, ὁμοίως. εἰ δὲ κατὰ τὸν καυλὸν ἔνδον τῆς τοῦ αἰδοίου φύσεως ἀφανὲς ἕλκος γένηται. γινώσκεται ἐκ τοῦ πύον ἢ αἷμα κενοῦσθαι χωρὶς οὐρήσεως. θεραπεύεται δὲ πρῶτον μὲν ὑδαρεῖ μελικράτῳ κλυζόμενον. ἔπειτα δὲ γάλακτι. κἄπειτα μίξαντας τῷ γάλακτι τὸ τοῦ ἀστέρος καλούμενον. ἢ τὸν λευκὸν τροχίσκον. ἢ τὸν διὰ λωταρίων ἐν μολυβδαίνῃ θυΐᾳ παρεμπίπτειν. ἢ γοῦν καὶ πτερὸν βάψαντας διαχρίειν. εἶτα λεπτὸν στρεπτὸν χρίσαντας ἐνθεῖναι. κάλλιστον δέ ἐστι καὶ τὸ λαμβάνον κηκῖδος καὶ πομφόλυγος. ἀμύλου τε καὶ ἀλόης ἴσα λειωθέντα ῥοδίνῳ καὶ χυλῷ ἀρνογλώσσου.

Πρὸς δὲ τοὺς τοῦ αἰδοίου πόνους.

Βουτύρου καὶ ῥητίνης ἴσοις τακεῖσι καλῶς, ἐπίπλαττε. ἢ λινοσπέρμου χυλῷ λείου. σμύρνης. καὶ ῥητίνης φρυκτῆς τὸ ἴσον καὶ ἐπιτίθει. πρὸς δὲ τὸ οἴδημα αἰδοίου. ἀμπέλου φύλλων ἁπαλῶν ∠ α΄. ψιμυθίου ∠ ε΄. ῥίψας καταπλάσσε. χρῶ δὲ καταντλήσει θαλάττῃ ψυχρᾷ, καὶ ἀναπαύσει. καὶ ἀναδήσει τοῦ καυλοῦ. θύμους δὲ τοὺς ἐν αἰδοίοις ἀποθεραπεύει, καὶ οὐκ ἐᾷ πάλιν αὔξεσθαι. τέφρα κλημάτων σὺν ὄξει καταπλασθεῖσα. ἰτέας τε τοῦ φλοιοῦ κεκαυμένου ἡ τέφρα. καθόλου δὲ ὅτε θύμος καὶ ἡ μυρμηκία καὶ ἀκροχορδών. διὰ μὲν τῶν σφοδρῶς ἑλκούντων φαρμάκων ἀποσπασθήσεται. διὰ δὲ τῶν σηπόντων νεκρὰ γίνεται. ἰδίως δὲ ἐλατήριον μεθ᾽ ἁλῶν ἐπιτιθέν. ὄλυνθοι μετ᾽ ὄξους, καὶ νίτρου. καὶ ἀλεύρου. ὀπὸς συκῆς χριόμενος. σμαρίδος κεφαλὴ ταριχηρὰ καυθεῖσα. ἰὸς μετὰ θείου ἀπύρου καυθείς. τιθυμάλλου ὀπὸς χριόμενος. ὠκίμου φύλλα. μετὰ χαλκάνθου. ἢ ἡλιοτροπίου τοῦ μεγάλου καρπὸς σὺν οἴνῳ καταπλασθείς.

Πρὸς φλεγμονὴν δακτυλίου.

Ψιμυθίου γο. δ΄. πομφόλυγος γο. α΄. ἢ καδμείας ἁπαλῆς λιβάνου γο. α΄. σίρεως· χ΄ κο. α΄. ἄνες κατὰ βραχὺ τὸν χυλὸν ἐπιβάλλων ἕως οὗ ἀναλωθῇ. εἶτα τρίψας κηρωτὴν διὰ γο. β΄. κηροῦ καὶ ῥοδίνου λι. α΄. ἀναξύσας μίγνυε μαλάσσων εὐτόνως. ἔνεστι δὲ διὰ πυουλκοῦ, καὶ ἐπάνω ἐπίδει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ῥαγάδας φλεγμαινούσας. καὶ τὰς μετὰ πυρώσεως ἢ δηγμοῦ ἐν ἕδρᾳ ἑλκώσεις.

Πρὸς ἐρυσιπέλατα περὶ ἕδραν.

Τῆς διὰ χυλῶν λι. α΄. ῥοδίνου τὸ αὔταρκες. ἄρτου καθαροῦ λι. α΄. κρόκου γο. α΄. ὀπίου γο. α΄. ὁ κρόκος καὶ τὸ ὄπιον βρέχεται γλυκεῖ. ὁ ἄρτος ὕδατι. εἶτα λειωθεῖσιν αὐτοῖς ἐπιβάλλεται ἡ διὰ χυλῶν καὶ τὸ ῥόδινον. καὶ μαλάσσεται. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς θερμοτάτας ποδάγρας. Ἄλλο. Ποιοῦν καὶ πρὸς φλεγμονὴν δακτυλίου. Ψιμύθιον οἴνῳ καὶ ῥοδίνῳ ἐν μολιβδίνῳ ἰγδίῳ. καὶ μολιβδίνῳ δοίδυκι λειώσας, κατάχριε. ἢ ψιμυθίου καὶ ᾠοῦ τὸ λευκὸν καὶ ῥόδινον ἐν τῷ αὐτῷ ἰγδίῳ λειώσας ἕως γλοιώδης γένηται κατάχριε.

Ἑδρικὸν πρὸς περιωδυνίας.

Ὑοσκυάμου φύλλων τῶν ἁπαλῶν. ἀνδράχνης φύλλων τῶν ἁπαλῶν ψιχῶν βραχεισῶν εἰς οἶνον. ᾠῶν ὀπτῶν τῶν πυρρῶν τὸ ἴσον. ῥοδίνου τὸ ἀρκοῦν μετὰ τὸ πυριάσαι τὸν τόπον ῥόδων. καὶ μελιλώτων ἀποζέματι, ἐπίθες τὸ κατάπλασμα.

Ἑδρικὸν κάλλιστον πρὸς τὰς τοῦ δακτυλίου φλεγμονὰς καὶ πρὸς ἐξοχάδας.

Ψιμυθίου λιθαργύρου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, βδελλίου ἀνὰ ℥ ς΄. τερεβινθίνης γο. α΄. κηροῦ γο. ς΄. τὰ ξηρὰ λείωσον χυλῷ στρύχνου ὑοσκυάμου ἢ ἀνδράχνης καὶ τὰ τηκτὰ μίξας ἀναλάμβανε. καὶ μαλάξας ῥοδίνῳ χρῶ. καὶ ἡ φιλοτύχη δὲ τὸ φάρμακον. καὶ τὸ διὰ μολιβδαίνης πρὸς τὰς τοῦ δακτυλίου φλεγμονάς, ὅτε διὰ τῶν λωταρίων. καὶ ὁ δι᾽ ἁλικακκάβου. καὶ ὁ διάρροδος τροχίσκος τῶν εὐδοκίμων εἰσίν

χρῶ. αὖθις ἐπιθεὶς ἔριον ἐλαίου ὀμφακίνου ἢ βουτύρῳ καὶ ῥητίνῃ ἴσοις χρῶ. ἐὰν δὲ ἀπὸ ἱδρώτων ἕλκη ἐν ὀσχέῳ γένηται, κηκῖδα λείαν ἢ στυπτηρίαν ἐπίπασσε λίπει καὶ φαγεία χολῇ, καὶ περίχριε. πρὸς δὲ τοὺς ἀφθῶντας διδύμους γῆν κιμωλίαν μεθ᾽ ὕδατος προσηκόντως χρίσας, ἔασον ξηρανθῆναι καὶ καταντλῆσαι ὕδατι θερμῷ. μυρσίνην ξηρὰν καὶ σμυρνίου μικρὸν τρίψας κατάπλασσε. τὰς δὲ ἐκ βαρ κώσεις τὰς ἐπὶ τῶν διδύμων. τέφρα κληματίνη νίτρῳ καὶ ὕδατι φυραθεῖσα, ἰᾶται καταπλασσομένη. κνησμοῦ δὲ περὶ ὄσχεον ὄντος. νίτρον. σταφίδα ἀγρίαν. στυπτηρίαν ὑγρὰν ὄξει λειοτριβήσας καὶ ῥοδίνῳ κατάχριε ἐν βαλανείῳ. μετὰ δὲ τὸ λούσασθαι κατάχριε ᾠοῦ τὸ λευκὸν μετὰ μέλιτος.

Περὶ γονοῤῥοίας καὶ ὀνειρωγμοῦ. νε΄.

Ἡ γονόῤῥοια σπέρματός ἐστιν ἀκούσιος ἀπόκρισις, συνεχῶς γινομένη χωρὶς τῆς κατὰ τὸ αἰδοῖον ἐντάσεως διὰ τὴν τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως, ἀσθένειαν γινομένη. ἐφ᾽ ἧς ἁρμόζει ἐφ᾽ ἡσυχίας τηρεῖν σκέποντας τὴν ὀσφύν. καὶ τὰ ἐφήβαια. τιλμάσι δι᾽ οἴνου καὶ μηλίνου. ἢ οἰνανθίνου. ἑξῆς δὲ καταπλάσσειν τοῖς διὰ φοινίκων μήλων οἰνάνθης. ἀκακίας τε καὶ ὑποκυστίδος. καὶ ῥοὸς. καὶ τῶν ὁμοίων ἐγκαθίζειν τε χίου. καὶ βάτου. καὶ τῶν παραπλησίων ἐν οἴνῳ. ἀφεψήμασιν. ἢ καὶ ὕδασι καὶ τροφαῖς χρήσασθαι ἀναξηραντικαῖς. μετὰ δὲ τοὺς πρώτους χρόνους ἄγειν, ἐπὶ γυμναστικὴν ἀγωγήν. δι᾽ ἧς τό τε ὅλον σῶμα, καὶ τὰ πεπονθότα μέρη. εἰς ῥῶσιν παραχθήσεται. πρὸς δὲ τὸν τοῦ σπέρματος πλεονασμὸν, ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς, αὐτάρκως εἴρηται κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον. ἔνθα καὶ πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους συνουσιάζειν γέγραπται. καὶ πρὸς ὀνειρωγμοὺς. προσωφελοίη δ᾽ ἂν αὐτοὺς καὶ στρωμνὴ ψυχροτέρα. καὶ κατάκλισις σώματος ἐπὶ δεξιὰ. ἢ ἐπὶ ἀριστερά, καὶ ὅσα φάρμακα ψυχρὰ, ὑποχριόμενα τῇ ὀσφύϊ. ὁποῖά ἐστι τό, τε κοριαννὸν. καὶ κώνειον. καὶ τὸ ψιμύθιον καὶ ἀνδράχνη πάντα δὲ μετ᾽ ὄξους.

Περὶ σατυριάσεως. νϛ΄.

Ἡ σατυρίασις ἐστὶ παλμὸς τοῦ αἰδοίου. φλεγμονώδει τινὶ διαθέσει τῶν σπερματικῶν ἀγγείων ἑπόμενος μετ᾽ ἐντάσεως. καὶ εἰ μὴ παύσαιτο ὁ παλμὸς κατασκήπτει ἔσωθεν εἰς πάρεσιν τῶν σπερματικῶν ἀγγείων. ἢ σπασμῶν καὶ ἀπόλλυνται, ὀξέως οἱ παθόντες. πλὴν τῶν τε δὲ φυσοῦνται γαστέρα. καὶ ὑδροῦσι ψυχρὸν. ἔστι δὲ τὸ νόσημα, σπάνιον μὲν καὶ γυναιξὶν συμβαῖνον. φλεβοτομεῖν οὖν αὐτίκα. καὶ δίαιταν λεπτήν τε καὶ ἄοινον ἐπιτρέπειν. καὶ καθ᾽ ἡμέραν μὲν ἰσχυρῶς μηδέποτε. ἡσυχῇ δὲ ἄριστον μὲν οὖν ἐστι τεῦτλον. καὶ μαλάχη. καὶ τῆς λινοζώστεως ὀλίγον. καὶ τῶν κοχλιαρίων ὁ ζωμὸς. οὐ κάκιον δὲ καὶ ἁπλῶς κλύζειν. τὰς δὲ οὐρητικὰς δυνάμεις φυλακτέον. ἐπιφέρειν δὲ καὶ τῇ ὀσφύϊ τῶν ψυχόντων. διὰ στρύχνου χυλὸν ἢ ἀνδράχνης ἢ ὑοσκυάμου. ἢ κωνείου. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τὸν καυλὸν καὶ τὸν περίναιον τῶν πραϋνόντων ψυκτηρίων καταχρίειν τινί. διὰ λιθαργύρου. κιμωλίας. ψιμυθίου ὄξει διειμένοις ὕδατι. ἢ οἴνῳ γλυκεῖ ἢ σιραίῳ. ὕπτιον δὲ ἀναπαύεσθαι βλαβερόν. πίνειν δὲ τὴν τῆς νυμφαίας ῥίζαν καὶ ἴσιν καὶ ἀδίαντον. τοῦ δὲ πηγάνου συμφέροι ἂν καὶ τῷ γονοῤῥοικῷ. καὶ τῷ σατυριῶντι. ῥοφεῖν δὲ διδόναι σιπύδη ὀλίγην. καὶ δίψει πιέζειν. ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πάθους. σικυαστέον μετὰ κατασχασμοῦ. εἰ δὲ πλῆθος παρακέοιτο καὶ βδέλλαις κενοῦν καὶ τὰς κοιλίας ὠμῇ λύσει καταπλάσσειν.

Περὶ πριαπισμοῦ. νζ΄.

Ὁ πριαπισμός ἐστιν αὔξησις αἰδοίου. μόνιμος. εἰς μῆκός τε καὶ κύκλον ὀγκουμένου χωρὶς τῆς ὁρμῆς τῆς πρὸς ἀφροδίσια. φυσῶδες δέ ἐστιν. δηλονότι. πνεῦμα τὸ ἐξογκοῦν τὸ μόριον τικτόμενον. ἐξ ὑγρῶν καὶ γλίσχρων καὶ παχέων ὑπὸ θερμότητος μετρίας. πρόδηλον ὡς οὐ δεῖ τὰ μόρια θερμαίνειν. ἀλλὰ ψύχειν ἐπιεικῶς. τῇ ῥοδίνῃ κηρωτῇ μεθ᾽ ὕδατος ἀνακοπτομένῃ. καὶ διὰ τοῦ χαμαιμήλου τῷ τε αἰδοίῳ καὶ ταῖς ψόαις ἐπιτιθέντα, τὴν δίαιταν. καὶ φάρμακα προσάγειν τῆς λεπτυνούσης δυνάμεως. ἀλλ᾽ οὐ τῶν θερμαινόντων φανερῶς. προσάγειν δὲ καὶ τὰ φυσικῶς ἐνεργοῦντα τὰ διὰ τῆς πείρας εἰρημένα. τήν τε οὖν νυμφαίαν πίνειν. καὶ τούτοις διδόναι. καὶ τὸ τοῦ ἄγνου σπέρμα καὶ πηγάνου χλωροῦ τοῖς ὄψοις μιγνύντα. τοῦτο δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὴ διδόναι θερμαίνει γὰρ ἱκανῶς. ἀλλ᾽ ὕστερον μετὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἄλλων λεπτυνόντων. κενώσει δὲ χρώμενοι δι᾽ ἐμέτων τοῦτο ποιεῖν. αἱ γὰρ διὰ τῆς κάτω γαστρὸς ῥευματίζουσι, πολλάκις γειτνιῶντα τὰ μόρια. καὶ γυμνασίαν δὲ καὶ τρίψιν παραληπτέον, πρὸς τὴν τῶν πνευμάτων διαφόρησιν. οὐδὲν τῶν εἰρημένων ἁρμόζει συνουσία. πλὴν ἐφ᾽ ὧν διὰ τὴν ταύτης ἀποχὴν πλεονάζειν τὸ σπέρμα στοχαζόμεθα.

Περὶ ἀπράκτων μορίων. νη΄.

Οἱ τοῦτο τὸ πάθος ἔχοντες. οὐχ ὁρμῶσι πρὸς ἀφροδίσια. καὶ ἄθυμοι διὰ τοῦτο γίνονται. αἰτία δὲ τούτων. ἡ τῶν μορίων παράλυσις. ἢ σπέρματος ἔνδεια. τῶν τε οὖν γεννητικῶν τοῦ σπέρματος ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον εἰρημένων καὶ τῶν παρορμώντων εἰς συνουσίας κατὰ τὴν ἁπλῆν δύναμιν. νυνὶ τὰ ἰσχυρότερα προσθετέον. κοινῶς μὲν οὖν, τοῖς πρὸς παράλυσιν ἀκόποις κἀνταῦθα χρηστέον. ἰδίως δὲ καύσας ἀσκαλαβώτην λειοτρίβησον. εἶτα ἐπιβαλὼν ἔλαιον χρῖε τοῦ δεξιοῦ ποδὸς τὸν μέγα δάκτυλον καὶ συντίγνου. εἰ δὲ βούλει παύσασθαι, ἀπόπλυνον, τὸν δάκτυλον. καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀσκαλαβώτου δὲ πολυμίγματον φάρμακον τῶν δραστηρίων ἐστί. προποτίζειν δὲ τοῖς ἐντατικοῖς. οἷόν ἐστι πρῶτον τοῦτο. πεπέρεως κοννάρων σπερμασελίνου ἐλαφείου αἰδοίου ῥινήματος. τερεβινθίνης. ἴσα

Περὶ βουβωνοκήλης καὶ ἐντεροκήλης καὶ ὑδροκήλης. ιγ.

A Ἡ μὲν κατὰ ῥῆξιν τοῦ περιτοναίου γινομένη καὶ ταπολισθήσεις τῶν ἐντέρων. χαλεπαὶ λίαν εἰσὶν. αἱ δὲ δι' ἀραίωσιν ἀνεκτότεραι, τοῖς παιδίοις μᾶλλον ὡς ὑγροτέροις συμβαίνουσαι. καὶ πολλὰ πολὺ χωρὶς χειρουργίας διά τε τῶν ἐπιτηδείων φαρμάκων καὶ τῆς προσηκούσης ἐπιδέσεως. ἐθεραπεύθησαν. χρήσιμον δὲ ταῖς ὑπογεγραμμέναις δυνάμεσι ἐστι μόνον ὑμῖν προσθέντων ὡς μόνον τῷ τόπῳ, τὰ παιδία διαφθείρουσι. ἔτι μὲν γὰρ αὐτῷ κατὰ τὴν βουβῶνα τοῦ ἐντέρου μένοντος. βουβωνοκήλη. κάτω δὲ πρὸς ὄσχεον ἤδη κατενεχθέντος. ἐντεροκήλη προσαγορεύεται. σιδίων τοίνυν ∠. ι. κηκίδος ὀμφακος ∠. ε. ἑψήσας ἐν οἴνῳ, αὐστηρῷ κο. γ. λειώσας τε, ἐπιτίθει προαναθλίψας τὴν ἐντέρου. καὶ προκατανηλήσας ὕδατι ψυχρῷ ἐπίλυε δι' ἡμερῶν ι. μένοντος ἐπὶ κλίνης τοῦ θεραπευομένου, ἐπὶ λ. ἡμέρας. καὶ πίνοντος κυπαρίσσου ἀφέψημα μετὰ οἴνου. ἢ σφαιρίων κυπαρίσσου διόβολον ἐν κράματι. τὸ δὲ φάρμακον ἐπὶ παίδων ποιεῖ. Ἄλλο. Ἀνακόλλημα. συμφύτου ῥίζης. πρασίου χυλοῦ ἀμυγδάλων πικρῶν. κόμμεως ἴσα. Ἄλλο. τερεβινθίνης Γο. α. S. κηροῦ. λιβανωτοῦ. σμύρνης. ἰχθυοκόλλης. κοχλίων σὺν τοῖς ὀστράκοις ἀνὰ Γο. α. τὴν ἰχθυοκόλλαν ὄξει προβρέχε ἡμέρας δύο. Ἄλλο. κυπαρίσσου σφαιρίων Γο. α. κηκίδων Γο. α. σιδίων Γο. S. ταυροκόλλης Γο. γ. μάννης λιβανωτοῦ Γο. S. συμφύτου Γο. S. κοχλίον σὺν τοῖς ὀστράκοις Γο. α. τὰ σφαίρια καὶ τὰ σίδια οἴνῳ σύφοντι ἑψήσας ἐπὶ πολὺ καὶ λειώσας μετὰ τὰ λοιπὰ καὶ ἀναλαβὼν χρῶ. Ἄλλο. Ἀλόης σιδίων λιβανωτοῦ. ὑποκυστίδος ἀνὰ Γο. α. κόλλης τεκτονικῆς. πίσσης ἀσφάλτου ἀνὰ Γο. α. S. οἴνῳ γλυκεῖ τὸ ἀρκοῦν. ἐντέρων ποικιλλότερον ποιεῖ. καὶ πλείοσι τοῖς μὴ χρονίσασιν. χρυσοκόλλης. ταυροκόλλης. σαρκοκόλλης. ἰχθυοκόλλης. λίθου γαγάτου. λίθου αἱματίτου. ῥοῦ, συριακοῦ βυρσοδεψικοῦ. ἀκακίας. ἀνὰ Γο. α. S. λίθου πυρίτου. ἀπύρου. μάγνητος τοῦ φυσῶντος. συμφύτου ἀνὰ. σχιστῆς. μάννης. λιβανωτοῦ ἀνὰ Γο. α. πίσσης βρυτίας Γο. ε. κοχλιῶν μετὰ τῶν ὀστράκων Γο. α. ἁλκυονίου σμήκτου Γο. δ. κηκίδων Γο. α. λεπίδος στομώματος Γο. α. χαλκοῦ Γο. α. ἀσφάλτου Γο. ε. μυρσίνης τὸ ἀρκοῦν οἴνῳ στύφοντι τὰ ξηρὰ ἀναλαβὼν ἀμυλαίου χρῶ. εἰ δὲ μὴ κατερραγῆναι ἐθέλει, τῷ ζωπύρῳ τούτους ἐπιδέσμω παχυτέρω. καὶ δυναμένω πιλοῦν τὸ ἐντέρον. ἀσφαλῶς ἐπιδεσμεῖν. ἀπεχέσθωσαν δὲ φυσωδῶν τροφῶν. καὶ οἴνου πλείονος. καὶ συνεχῶν βαλανείων. καὶ συντόνου κινήσεως. οἷον δρόμου. πηδήσεως. βοῆς. καὶ τῶν παραπλησίων.

Πρὸς ὑδροκήλας ὥστε κενῶσαι τὸ ὑγρόν.

B Στρύχνου κόκκοι ρ. σταφίδος ἀγρίας π. νίτρου ∠. κ. κηροῦ ∠. μ. ἐλαίου κο. S. ἀναλαβὼν χρῶ. Ἄλλο. κάλλιστον, λίθου ἀσίου ἄνθους ∠. ς. σταφίδος ἐκ γιγαρτισθείσης ξλ. β. κυμίνου αἰθιοπικοῦ ∠. η. νίτρου ἀφρου ∠. η. λειώσας ἐπίθες πυριῶν ὀψὲ καὶ πρωΐ. τινὲς δὲ καὶ θείου ∠. η. Ἄλλο. Ἀσβέστου γλοιῷ ἀναλαβὼν ἐπιτίθει σὺν κηρωτῇ. καὶ βραχὺ νίτρου. μίξον τῇ ἀσβέστῳ. Ἄλλο. Ῥίζας κράμβης, καύσας ἀναλάμβανε τὴν σποδιὰν στέατι χοιρείῳ παλαιῷ τετηκότι. ἐπίλυε δὲ διὰ τρίτης. πρὸς δὲ τὸ μὴ πάνυ συλλογὴν ὑγροῦ γενέσθαι χρῶ καταπλάσματι τούτῳ. κηροῦ λι. β. S. πίσσης Γο. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. δ. συμφύτου ὑγρᾶς Γο. α. S. ποιεῖ δὲ καὶ ἡ διαχρίσει καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπισπαστικαί.

Περὶ φλεγμονῆς διδύμου καὶ ὀσχέου καὶ ἑτέρων αὐτῶν παθῶν. ιδ.

C Οὐ μὲν ὀσχέου τὴν φλεγμονὴν διαγνωστέον, ἐκ τῆς κατὰ τὴν πρώτην τῆς χειρὸς ψαῦσιν αὐτῶν ὀδυνᾶσθαι. καὶ ἐκ τοῦ τὴν πύρωσιν καὶ τὴν σκληρίαν ἐπὶ τεταμένα φαίνεσθαι. τῶν δὲ διδύμων φλεγμαινόντων οὐ δὲ πρὸς τὴν ἐλαφρὰν ψαῦσιν ὀδυνῶσιν. ἀλλ' ἐπερειδομένων τῶν δακτύλων. καὶ τὸ βάθος. ὅτε σκληρότης αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἧσσον φαίνεται τῇ δὲ ἐπερείσει σκληρία κατὰ τὸ βάθος ὑπαντᾷ. καὶ πυρετὸς ἔσθ' ὅτε γίνεται. ἰδίως μὲν οὖν ταῖς τῶν διδύμων φλεγμοναῖς ἁρμόζει φλεβοτομία κατὰ τὸ σφυρόν. κοινῶς δὲ πάσαις τά τε καταπλάσματα καὶ κηρωταί. καταπλαστέον τοίνυν αὐτὰ κυάμων ἀλεύρῳ ἑψημένων ἐν κράματι μετὰ σταφίδων λιπαρῶν ἐκγιγαρτισθεισῶν. κυμίνου ἢ ἀσφοδέλου ῥίζαν ἑψήσας καὶ λειώσας. μίσγε ταῖς πάλη ἀλφίτου ἴσῃ καταπλασσέ. ἢ λινόσπερμον ἐν κράματι. ἢ τῆλιν ἐν μελικράτῳ ἢ κρίνου ῥίζαν, ἐν μελικράτῳ. ἢ φυγὴ προσφάτου οἴνου μετὰ τῆς πάλης ἀλφίτου. ἢ θριδακίνης κορίανον χλωρὸν μετὰ σταφίδων ἐξηρημένων τὰ γίγαρτα. εἰ δὲ πολλὴ πύρωσις εἴη. φύλλοις ὑοσκυάμου σὺν ἀλεύρῳ πυρίνῳ. ἢ δὲ τερεβίνθου καταπλασσέ. ἢ καλάμου φύλλοις. ἢ κολοκυνθῃ ὠμῇ. χρονίζ δὲ τῆς διαθέσεως οὔσης μετὰ σκληρίας σικύου, ἀγρίου ῥίζαν ἑψήσας ἐν μελικράτῳ καὶ λειοτριβήσας μετὰ αἰρίνου ἀλεύρου καταπλάττε καὶ ἔστι δὲ καλὸν βοήθημα. σταφίδων ἐκγιγαρτισθεισῶν Γο. ε. τερεβίνθου ἐκζεσθέντων Γο. α. S. κυμίνου Γο. α. θείου Γο. β. νίτρου. Γο. α. ῥητίνης Γο. γ. S. λείου πάντα σὺν μέλιτι καὶ καταπλάσματι χρῶ. κηρωταὶ δὲ αὗται. ἐλαίου κο. α. κολοφωνίας Γο. ε. μολυβδαίνης μυρσίνου. σταφίδων. κυμίνου. ἀλεύρου ἀνὰ Γο. δ. κηροῦ Γο. β. ἕψε τὴν μολύβδαιναν σὺν τῷ ἐλαίῳ, ἕως πάσης συστάσεως. εἶτα ἐπίβαλλε. κηρὸν καὶ ῥητίνην. καὶ ἐπάρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐμψυγὶς ἐπίχει ταῖς σταφίσι λείαις. καὶ τοῖς ἀλεύροις. Ἄλλο. Ἐλαίου ἀνηθίνου καὶ ῥοδίνου. κηροῦ πιτυΐνης. ἀνὰ Γο. ε. κυμίνου Γο. β. S. ὠνίδος κόπρου Γο. α. S. λεία σὺν τῷ ὀνίδι τὸ κύμινον. καὶ ψύξασα τὴν κηρωτὴν, μίσγε καὶ συλλεία. εἶτα θεὶς ἐν ῥάκει

χρῶ. ἄλλο.

ἤτοι τὴν ἑλκτικὴν τοῦ ἥπατος ἕλκοντος, ἤτοι τὴν ἀποκριτικὴν τῆς ἐξωθοῦντος εἰς ἔντερα. μὴ καθαιρόμενον γὰρ τὸ αἷμα χολῶδες εἰς ὅλον ἀναδίδοται τὸ σῶμα, καθάπερ ἐπὶ τοῦ μέλανος ἐλέγομεν ἰκτέρου. εὐθὺς δὲ τούτοις καὶ τὰ οὖρα χολωδέστατα κατὰ κόρως ἐκδίδοται. γίνεται δὲ ἴκτερος, καὶ διὰ δυσκρασίαν θερμὴν τῶν στερεῶν σωμάτων εἰς χολὴν μεταβαλλόντων τῷ λόγῳ τροφῆς αὐτοῖς φερόμενον. ὥσπερ εἰς φλεγματικὴν ὑγρότητα ἐπὶ τῶν ἀνὰ σάρκα συνισταμένων ὑδέρων ἡ μεταβολὴ γίνεται. διαγνωστέον δὲ τὸν τοιοῦτον ἴκτερον ἐκ τοῦ μὴ ἀθρόως ἀλλὰ κατὰ μικρὸν γίνεσθαι μηδενὸς τῶν εἰρημένων παρόντος. καὶ διὰ πόσιν δὲ δηλητηρίου φαρμάκου, καὶ διὰ ἰὸν ἔξωθεν ἔκ τινος ἰοβόλου προσπίπτοντα, συνίσταται τὸ ἰκτερικὸν πάθος. τῆς μὲν οὖν θερμῆς δυσκρασίας τοῦ ἥπατος καὶ τῆς φλεγμονῆς αὐτοῦ καὶ τῆς τῶν δυνάμεων ἀσθενείας, τὴν θεραπείαν ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ λόγῳ διήλθομεν. ἣν καὶ ἀπαραλλάκτως ἐνταῦθα μετενεγκτέον, ἵνα μὴ ταυτολογῶμεν. ἐμπεφραγμένων δὲ τῶν πόρων τῆς χοληδόχου κύστεως ἀμφοτέρων ἢ καθ' ἕτερον μόνον, φλεβοτομητέον αὐτοὺς ἀπ' ἀγκῶνος δεξιοῦ. τινὲς δὲ καὶ τούτων καὶ τῶν διὰ φλεγμονὴν τοῦ ἥπατος ἰκτερικῶν τὴν ἐπὶ τοῦ μικροῦ δακτύλου τῆς δεξιᾶς χειρὸς τέμνουσι φλέβα. καταπλάσμασι δὲ, τοῖς ἀφλεγμάντοις χρηστέον. καὶ διὰ τῆς ἕδρας αὐτοὺς καθαρτέον. ἐπὶ τέλει δὲ, καὶ οἱ κλυστῆρες. προσποτιστέον δὲ τοὺς ἰκτερικοὺς σελίνου. ἢ ἀδιάντου. ἢ λαπάθου. ἢ τῶν φύλλων ἀποβρεχθέντων ἀφέψημα. ἢ ἀψίνθιον ἐμπασσόμενον τῷ ποτῷ. ἄκρως δὲ ποιεῖ ῥαφανίου χυλῷ ℥. β. μετ' οἴνου ℥. α. ποτιζόμενοι. καὶ τοῦ κιχωρίου ℥. ϛ. ἢ γ. κατ' ἰδίαν καὶ μετ' οἴνου. τοὺς δὲ ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος ἰκτερικούς; πότιζε οἰνομέλιτι ἢ ἀφεψήματι ἀριστολοχίας λεπτῆς. ἢ ὑπερικοῦ. ἢ ἀδιάντου. ἢ στρουθίου. ἢ ἐρυθροδάνου ὁμοίως. ἢ κέρατος ἐλαφείου ῥινήματος ∠. α. μετὰ οἴνου ἢ σταφυλίνου ἐν οἴνῳ ἑψηθέντος εἰς ἀποτρίτωσιν τὸ ἀφέψημα. ἢ θείου ἀπύρου. ∠. α. ἐν ᾠοῖς ῥοφήτωσαν. ταῦτα, καὶ τοῖς ἐπὶ ἐμφράξει μεγάλως ὠφελεῖ. τοῦ δὲ σπέρματος τῆς ἀτραφάξυος γρ. η. μετὰ χρυσαττικοῦ ἢ ἄλλου γλυκέος ἐν τῇ ἐμβάσει πινόμενα, κινῶσιν ἱκανὴν ἐργάζεται. καλῶς δ' ἂν ἡ πικρὰ δοθείη. ἥ τε ξηρὰ καὶ ἡ διὰ ὀξυμέλιτος καὶ ἡ θεοδώρητος. καὶ ὁ διὰ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων τροχίσκος. δίδου καὶ κινναμώμου ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις ἆραι ἐν οἰνομέλιτος ℥. α. ἢ ὕδατι κεκραμένῳ. ἢ σμύρνης κυάμου μέγεθος. μετὰ πεπέρεως κόκκων ε. ἴσον τε κινναμώμου. τοὺς δὲ διὰ θερμὴν δυσκρασίαν τῶν στερεῶν ἰκτεριῶντας. ἁπαλαῖς τρίψεσι καὶ γυμνασίαις συμμέτροις καὶ ἀλοιφῇ καὶ λουτροῖς ἀκτέον. καὶ τῇ ὑγραινούσῃ τε, καὶ μετρίως ἐμψυχούσῃ τροφῇ τῇ τε ἐκ πτισάνης. καὶ ἰντύβων. καὶ σέρεως. καὶ τῶν κιχωρείων. ἰχθύων τε. καὶ οἴνου λεπτοῦ ὑδαροῦς. περὶ δὲ τῶν ἐπὶ δηλητηρίου πόσει ἢ ἐπιδήξεσιν ἰοβόλων εἰς τὸ πάθος ἐλθόντων κατὰ τὸ πέμπτον εἰρήσεται βιβλίον. ἐναπειλημμένης δὲ χολῆς περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ πρόσωπον. ἐλατηρίου ὀροβιαῖον μέγεθος μετὰ γάλακτος γυναικείου ἔνσταζε τῇ ῥινὶ ἐν βαλανείῳ. καὶ εὐθέως καθιέναι εἰς τὴν ἔμβασιν κελεύων μὴ καταδύειν τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν ἀνακλητικῶς διαιτήσας. αὖθις ἔγχει τὸ ἄριστον ἐν ἡλίῳ. ποιεῖ δὲ καὶ κυκλαμίνου χυλὸς. καὶ πρασίου καὶ μελανθίου. καὶ ὄξος δὲ δριμύτατον ἀνελκέτω ταῖς ῥισὶν ἱστάμενος ἐν τῇ ἐμβάσει. καὶ κρατείτω καὶ τοὺς μυκτῆρας ἕως ὀλίγου. καὶ θαυμαστῶς κενωθήσεται.

Περὶ προπτώσεως ὀμφαλοῦ. να.

Τὴν μὲν αἰτίαν καὶ τὴν χειρουργικὴν θεραπείαν τῆς τῶν ὀμφαλῶν ἐξοχῆς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις ἐροῦμεν. ἐπειδὴ δέ τινες καὶ διὰ φαρμακείας εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανῆλθον. ταύτην ἐνταῦθα λεκτέον. στυπτηρίας σχιστῆς ∠. ε. φυκὸς οἴνου ∠. η. ῥοδίνου ∠. ι. κηκίδων ὀμφακιτίδων ∠. β. οἴνου δεὶς καὶ μέλιτος ποιήσας πάχος ἐπίβρεχε. ἔξωθεν ἐπιρρίπτων σπογγάριον ὀξυκράτῳ δεδευμένον καὶ ταινιδίῳ καταλάμβανε. Ἄλλο. Ἐρεγμοῦ λεπύρων καὶ κηκίδων. καὶ βαλαυστίου τὸ ἴσον. ἕψε ἐν ὕδατι. ὅταν δὲ διαλυθῇ ῥίψας ἐπιμελῶς ἐπιτίθει σὺν τῷ σπόγγῳ καθάπερ προείρηται. Ἄλλο. μολίβδου ῥινήματος ∠. ιϛ. κωνίου. μαίνης. ψιμυθίου ὑποκυστίδος ἀνὰ ∠. α. οἴνῳ διαλύσας χρῶ καθὰ προείρηται.

Πρὸς τὸ ἀνήβους καὶ ἀγενείους ἐπὶ πολὺ μένειν καὶ πρὸς τὰς τῶν μορίων καὶ διδύμων φυλακὰς ἐν τούτῳ δὲ καὶ ψίλωθρα. νβ.

Κιμωλίας γῆς καὶ ψιμυθίου τὸ ἴσον ἀναλάμβανε ὑοσκυάμου χυλῷ ὥστε σχεῖν γλοιοῦ πάχος. εἶτα ἐπιβάλλων ἐλαίου σχινίνου ὅσον ἐξαρκεῖ ἀνάκοπτε καὶ χρῶ. Ἄλλο. κωνίου χυλὸν. καὶ στρύχνου. καὶ ὑοσκυάμου. καὶ θέρμου. τῶν ἁπαλωτάτων φύλλων καὶ ψυλλίου τὸ ἴσον ξύσας χρῶ πρότερον ἀποσμήξας καὶ λούσας. δεῖ δὲ πρὶν ἡβῆσαι ὑδροποτεῖν. Ψίλωθρον ἀφανιστικὸν τριχῶν.

Ὀνίσκων κατοικιδίων τῶν σφαιρουμένων ∠. β. σανδαράχης ∠. δ. ἀσβέστου ∠. η. ὄξους παλαιοῦ ℥. α. κονίας συκίνης ℥. α. ἕψε ἐν χύτρᾳ καὶ χρῶ ἐν βαλανείῳ. Ἄλλο. Ἀσβέστου κονίας λί. β. ἀρσενίκου λί. β. κιμωλίας λί. α. ἑψήσας ἐν ὕδατι χρῶ ὡς εἴρηται. Ἄλλο. Ἀπλύτου καὶ ἄοσμον κονίας ἀσβέστου ξε. α. σανδαράχης γο. α. ἕψε ὡς εἴρηται, καὶ χρῶ. τὰ δὲ ἄτριχα, ἐν τοῖς ὀφθαλμικοῖς εἴρηται.

νειαν τῆς ἑλκτικῆς. ἐμετὸς δὲ τῆς μελαίνης γινόμενος χολῆς ἄνευ πυρετοῦ καὶ τῆς ἄλλης κακοηθείας, τὴν καθεκτικὴν τοῦ σπληνὸς δηλοῖ δύναμιν ἀσθενεῖν. ἡ δὲ τῆς ἀποκριτικῆς αὐτοῦ ἀσθένεια τὴν ἀνορεξίαν οἴσει, μηκέτι φερομένου τοῦ μελαγχολικοῦ περιττώματος παρὰ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, καὶ τὴν ὄρεξιν ἐπεγείροντος. ἐμφραττομένου δὲ κατ' αὐτὸν τὸν σπλῆνα τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ, πρῶτον μὲν φλεγμονὴ τούτου γίνεται. τῇ τε ζέσει καὶ τῇ ὀδύνῃ. καὶ τῇ τάσει δηλουμένη. ὕστερον δὲ καὶ εἰς σκίρρον μεταπίπτει. τοῦ μὲν ζέοντος καὶ ὀδυνηροῦ παυσαμένου. μένοντος δὲ τοῦ ὄγκου. καὶ τῆς σκληρίας. τούτοις οὖν καὶ τὸ στόμα δυσῶδες γίνεται, καὶ τὰ οὖλα διαβιβρώσκεται καὶ τὰ ἐν τοῖς σκέλεσιν ἕλκη δυσκατούλωτα μένει. ἐφ' οἷς συμπαθήσαντος τοῦ ἥπατος ὡς ἔφαμεν ὕδερος γίνεται. τὰς μὲν οὖν δυσκρασίας αὐτοῦ παραπλησίως ταῖς τοῦ ἥπατος θεραπεύσωμεν, φλεγμονῆς δὲ παρούσης φλεβοτομητέον αὐτοὺς ἀπὸ ἀγκῶνος ἀριστεροῦ ἢ κατὰ τὴν ἄκραν χεῖρα διὰ τὸ ἐκ μακροτέρου διαστήματος γίνεσθαι τὴν ἀντίσπασιν. ἢ καὶ διά τινα φυσικὴν συμπάθειαν. εἶτα καταπλαστέον διὰ τῶν λεπτυνόντων ἄνευ τοῦ σαφῶς θερμαίνειν. παραπλησίοις τισὶ καὶ νῦν τῶν συμφερόντων. τοιοῦτον δέ ἐστιν αὐτοφυὲς τὸ καλούμενον ἁλὸς ἄνθος. ἔστι δὲ καὶ τόδε θαυμαστὸν τὸ κατάπλασμα. τήλεως Γο. δ. κεδρίνου καρδάμου ἀνὰ Γο. χ. σύκων λιπαρῶν λι. α. περιστερεῶνος πόας ξηρᾶς Γο. α. τὰ σῦκα δεῖ ἀποβρέχειν ὄξει δριμυτάτῳ καὶ ἑψεῖν μετὰ τῶν ἄλλων ἤδη προκεκομμένων. κἄπειτα αὖθις ἑψεῖν ὑγροῦ πρὸς αἰγείαν μετὰ ὠμῆς λύσεως ἑψήσεις ἐν ὀξυκράτῳ, καταπλάσσε. ἐχέτω δὲ εἰ βούλει. καὶ τοῦ ἁλὸς ἄνθος προσμιγέν. τὰ δὲ τῷ κυπρίνῳ μετ' ὀλίγου ὄξους κεχρῆσθαι τοῖς μαλάγμασι. πρῶτον μὲν τοῖς ἁπλουστέροις. ἐποίει δὲ τόδε. κηροῦ λι. α. S. ταυρείου λι. α. νίτρου Γο. γ. τερεβινθίνης. ἄγνου σπέρματος. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ ἀνὰ Γο. ε. ἑψήσας τὰ τηκτὰ. ἔμπασσε τὰ ξηρά. καὶ τὸ νείλεως δὲ κάλλιστον. τῆς δὲ φλεγμονῆς ἤδη τὸ σκιρρῶδες μεταπιπτούσης τοῖς ἰσχυροτέροις χρηστέον. ὥστε καὶ τὴν ἤδη φαινομένην ἀμύνασθαι, οἷόν ἐστι τό, τε διὰ τῶν πυρέθρων τῶν αἰγείων. καὶ τὸ κίφιον. ἤδη τούτοις δὲ τό, τε μαχαιρίωνος, καὶ τὸ τοῦ κουρίωνος. καὶ τὸ διὰ σταφίδων. καὶ τὸ διὰ ἰτεῶν. ἔστι δὲ καὶ αὐτὸς πειράσας ἐπιτυχὼν. ἀρσενικοῦ Γο. β. σανδαράχης Γο. β. κηρίων τερεβινθίνης λι. α. πίσσης ξηρᾶς λι. α. χαλβάνης Γο. α. ὀποπάνακος Γο. α. καππάρεως ῥίζης φλοιοῦ. μυροβαλανίου ἀνὰ Γο. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γρ. ς. ναρδίνου ἢ κυπρίνου γρ. δ. καὶ τὸ ἀμμωνιακὸν δὲ σὺν ὄξει ἤδη χριόμενον κατὰ σπληνὸς μάλιστα ὀνίνησιν. καὶ πινόμενον δὲ ὅσον γρ. γ. ἢ δ. σὺν γρ. α. καστορίου ἐν τῇ ἐμβάσει τοῦ λουτροῦ προμασησαμένων αὐτὸν ἰσχάδα καὶ ἀποπτυσάντων. ἢ ἀμμωνιακοῦ β. α. καστορίου β. α. σίδου ∠ α. ταῦτα καὶ τοὺς σκιρρωθέντας ὀνίνησιν ὥσπερ καὶ ὁ τῆς καππάρεως φλοιὸς ὄξει λειωθεὶς. καὶ καταπλασθεὶς. ὃς δὲ καὶ πινόμενος, δι' ὄξους ἢ ὀξυμέλιτος κενοῖ παχεῖς καὶ γλίσχρους χυλοὺς. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αἷμα, καὶ ὁ τῆς ἰτέας φλοιὸς ὁμοίως καταχρίεται. καὶ ἡ τέφρα τῶν χαλκέων καταπλαττομένη σὺν ἐμμήλυσει δι' ὀξυμέλιτος. καὶ ὁ τοῦ κενταυρείου χυλὸς ἔξωθεν ἐπιτιθέμενος. καὶ πινόμενος. καὶ θέρμων πικρῶν τὸ ἀφέψημα μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως πινόμενον. καὶ τὸ ἄλευρον αὐτῶν καταπλαττόμενον καὶ ὕδωρ ἐν ᾧ πολλάκις ἀπεσβέσθη σίδηρος πυρωθεὶς καθ' ἑαυτὸ διδόμενον κυ. γ. ἀπυρέτοις δὲ, μετ' οἴνου καὶ μετ' ὄξους κυ. α. ἢ λαπάθου ἀγρίου ῥίζης μετὰ σκίλλης διόβολον ἢ χαμαίδρυος ἢ ὀβολὸν ὀξύβαφον πάντα. ἢ ὀξυμέλιτος ἀρχαλλίδος τῆς τὸ κυανοῦν ἄνθος ἐχούσης χυλοῦ διόβολον πότιζε μετ' ὀξυκράτου. ἢ ὄξος σκιλλητικὸν ἢ ὀξύμελι. σύγκειται δὲ ταῦτα. πάνακος ῥίζης ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. καππάρεως ῥίζης. φλοιοῦ στρουθίου σκίλλης ὀπτῆς τῆς ἐν τῷ φ. ἴσα δίδου ∠ α. ποιεῖ καὶ ἀσθματικοῖς καὶ ὑδρωπικοῖς. Ἄλλο. μυρίκης καρποῦ ∠ δ. πεπέρεως ∠ δ. ναρδοστάχυος ∠ β. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ β. λείου ὄξει σκιλλητικῷ καὶ δίδου ∠ α. ὀξυμέλιτι.

Πρὸς ἐσκιρρωμένον σπλῆνα.

Κυκλαμίνου ∠ κ. βρυωνίας ∠ γ. δικτάμνου ∠ ς. σκίλλης ὀπτῆς ∠ η. στρουθίου ∠ ς. καππάρεως ῥίζης ∠ ς. δίδου τροχίσκον διωβολιαῖον ὀξυμέλιτι. καὶ ὁ δι' ἰτέας δὲ τροχίσκος, ἐπιτήδειός ἐστι. τροφαὶ δὲ τούτοις λεπτυντικαὶ δριμεῖαι ξηραὶ καὶ ποτὸν ὀλίγιστον. γυμνάσιά τε. καὶ ῥίψεις καὶ σιναπισμοὶ παραλαμβανέσθωσαν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ σικύαι μετ' ἐγχαράξεως.

Περὶ ἰκτέρου. ν.

Ὁ μὲν ἴκτερος ἀνάχυσίς ἐστι χολῆς ἐν ὅλῳ τῷ σώματι γινομένη. ποτὲ μὲν μελαίνης περὶ ἧς ἐν τοῖς σπληνικοῖς εἴπομεν. ποτὲ δὲ τῆς ξανθῆς. διαφοραὶ δὲ τούτων πλείονές εἰσιν. ὧν αἰτίαι τε καὶ διαγνώσεις αὗται. εἰ μὲν τι ἤδη πυρετικῇ νόσῳ ἀθρόως γεγονὼς ὁ ἴκτερος ἀποπαύσει τὸν πυρετὸν, κριτικός ἐστιν ἐκ τοῦ βάθους ἔξω μεταστάσεως τῆς ὕλης συνεστηκώς. οὐ δὲ φαρμακείας δεόμενος. ἀλλ' ἤδη λουτροῖς καὶ μετρίᾳ τρίψει ταχέως ἀποκαθιστάμενος. εἰ δὲ σὺν πυρετῷ γίνοιτο καὶ χολώδεσι διαχωρήμασι. βάρους μὲν ὄντος κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον φλεγμονὴ ζέουσα, δηλοῦται τοῦ ἥπατος δι' ἣν ἐκχολούμενον τὸ αἷμα καθ' ὅλον τὸ σῶμα φέρεται. χωρὶς δὲ βάρους ζέσεως οὔσης ἐν αὐτῷ διὰ δυσκρασίαν μόνην θερμὴν τοῦ ἥπατος τὸ πάθος συνίσταται. εἰ δὲ χωρὶς πυρετοῦ γίνοιτο, λευκῶν ὑπαρχόντων τῶν διαχωρημάτων τῆς χοληδόχου κύστεως δηλοῦται τὸ πάθος. ἤτοι τῶν πόρων αὐτῆς. βάρους μὲν ὄντος κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον ἐμπεφραγμένων. ἄνευ δὲ τούτου κατὰ δύναμιν ἀσθενούντων,

ἤτοι τὴν.

δὲ καὶ ἰσχάδων. καὶ τιτάνου. καὶ νίτρου. καὶ ἴρεως. καρδαμώμου τε καὶ θείου ἀπύρου καὶ ἀμμωνιακοῦ. δαφνίδων τε καὶ τῆς ἀγρίας σταφίδος καὶ τῆς τῶν ἀγρίων περιστερῶν κόπρου. ἢ πάντων ἢ τινῶν. ἐκ τούτων δι' ὀξυμέλιτος χριστέον καταπλάσμασι, μεθ' ὃ τὸ διὰ τῆς αἰγείας κόπρου σπογγίον προσαγορευόμενον ἐπίθεμα. θαυμασίως κενοῖ τὴν ὑγρότητα. διά τε τῶν ἀδήλων πόρων καὶ διὰ γαστρός. ἐς ὕστερον δὲ τὰς ξηραινούσας ἐπιθετέον ἐμπλάστρους τὴν διὰ ἰτεῶν. τὴν ἱκεσίου. ἢ τὴν τοῦ κουρέως. ἢ τὴν διὰ δαφνίδων. ἢ τὸ πολυάρχιον. ἢ τὸ διὰ σπερμάτων ἐπίθεμα. καὶ τοῦτο δὲ θαυμαστὸν ἔτι διαρπάζει γὰρ ἐκ τοῦ βάθους τὸ ὑγρόν. λίθου πυρίτου ∠ ιβ. θείου ἀπύρου ∠ ιβ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ιβ. κυμίνου ∠ ις. νίτρου ∠ ιβ. ἀνάλαβε κηρωτῇ βραχείᾳ καὶ τερεβινθίνῃ καὶ εἰς δέρμα ἐπιπλάσας ἐπίθου δι' ὅλης τῆς γαστρός. προσποτίζειν δὲ αὐτοὺς καθεψόντα τὴν ῥίζαν τῆς ἀκτέας ἐν οἴνῳ. ἢ σικύου ἀγρίου ἐν οἴνῳ ἀποβρέξας αὐστηρῷ ἡμέρας γ. δίδου κύαθον α. προστιθεὶς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρι κυάθων γ. πολυμίγματα δὲ τοῦτο. βαλσάμου. νάρδου. κασίας. κυμίνου. γλυκυρρίζης. ὑπερικοῦ. σχοίνου. ἀσάρου. δαύκου. ἀμώμου. σμύρνης. πετροσελίνου. καλάμου ἀρωματικοῦ. πεπέρεως. σεσέλεως. σπονδυλίου ἴσα. ποιεῖ δὲ καὶ ἕκαστον καθ' ἑαυτό. καὶ πάντα δὲ τὰ οὐρητικὰ ὁμοίως. δίχα δὲ βάρους τὴν χρῆσιν κινεῖν σκίλλα ὀπτὴ μετὰ μέλιτος λειανθεῖσα. καὶ ὡς ἔκλειγμα διδομένη. ἑψηθεῖσα δ' αὖ καὶ τοῖς πινομένοις ὕδασι. καὶ τοῦτο δὲ ἄγαν καλόν. τῆς ἔνδον τῆς σκίλλης λι. ς. εἰς οἴνου αὐστηροῦ ξε. γ. ἑψήσας ἕως ἀποτριτώσεως. δίδου ἐκ τοῦ οἴνου καθ' ἡμέραν ἀρξάμενος ἀπὸ μύστρου ἕως γο. α. διουρητικὸν δὲ καὶ τοῦτο κάλλιστον. στυπτηρίας ὑγρᾶς ἡλίκον κύαμον. ὕδατι διαλύσας διηθήσας τε διὰ ὀθόνης πότιζε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. ἢ παρὰ μίαν. ἁρμόζει δὲ καὶ τούτοις, ἡ διὰ τοῦ ὀξυμέλιτος πικρά. ἥ τε θεοδώρητος. καὶ ὁ διὰ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων τροχίσκος. ὑδραγωγὰ δὲ πλείονα ἐστίν. πεπειραμένα δὲ ταῦτα. κνίδιοι κόκκοι μ. ἢ πεντήκοντα. ἢ λαθυρίδες ς. ἢ λ. ἢ εὐφορβίου κερ. ε. ἢ ζ. ἢ λεπίδος χαλκοῦ ∠ β. ἢ γ. μετὰ ψιχῶν ἀναλειφθεῖσαι. καὶ καταπότια γινόμενα. ἢ τῆς ἀκτῆς ῥίζης τοῦ φλοιοῦ ὁ χυλὸς ποθεὶς μετὰ κονδίτου. ἢ χαμαιλαίας φύλλων καὶ χαλκοῦ κεκ. ε. ἀνίσου τὸ ἴσον δίδου ἐν ὕδατι. κατ' ἀρχὰς μὲν ∠ α. διαστήσας δὲ καὶ β. καὶ πλείω. καὶ ταῦτα δὲ θαυμαστὰ καταπότια, ἀλόης. εὐφορβίου. κόκκου κνιδίου ἀνὰ γο. α. ῥέου γο. ς. ἀναλάμβανε χυλῷ κράμβης καὶ πλάσσε καταπότια δίδου κερ. ζ. ἢ θ. καὶ ἡ διὰ τοῦ καρυοφύλλου δὲ ἀντίδοτος. ὕδωρ ἄγει θαυμαστῶς. καὶ οἶνον δὲ πειρατέον αὐτοῖς ὑδραγωγὸν διδόναι. ἔστι δὲ κάλλιστος οὗτος. σκίλλης γο. γ. σελινοσπέρματος. καππάρεως. ῥίζης φλοιοῦ. πεπέρεως ἀνὰ ∠ δ. κόκκου κνιδίου λελεπισμένου ∠ α. φύλλου ∠ α. μελαβάθρου σφαιρία β. οἴνου καλλίστου κοτύλαι ιβ. μέλιτος ὠμοῦ λι. ς. κόψας σήσας ἔμβρεχε τῷ οἴνῳ. τὴν δὲ σκίλλαν συλλέαινε. ἡ δόσις κυ. γ. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὑγροῦ κένωσιν. καὶ θηριακῇ χρηστέον καὶ τοῦ βολβίτου δὲ καυθέντος ὅσον κοχλιάριον δι' οἴνου πινόμενον καθ' ἡμέραν, μεγάλως ὀνίνησιν. καὶ κλύσμασι δὲ χρηστέον δριμυτέροις. πλὴν εἰ μὴ τὰ τῆς γαστρὸς αὐτομάτως ὑπεξυγραίνοιντο. τηνικαῦτα γὰρ μᾶλλον ἐπιξηραίνειν αὐτὴν προσήκει. ἐπὶ δὲ γυναικῶν ὑδρωπιουσῶν καὶ πεσσῷ χρηστέον τῷ ἐξ ἀνίσου καρδαμώμου, κυμίνου. νίτρου. ἀριστολοχίας. τήλεως. γλήχωνος. σύκων. τοῦ ἔνδον ἴσα σὺν οἴνῳ ἀναληφθέντα προστιθέσθω. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τοῖς αὐτοφυέσι χρηστέον ὕδασιν ἐπιμόνως. καὶ τῷ ψαμμισμῷ. τῶν δὲ ἄλλων λουτρῶν αὐτοὺς ἀφεκτέον. εἰ δέ ποτε καὶ λούοιντο χρήσθωσαν ἐν τῷ λουτρῷ τοῖς διὰ νίτρου τε καὶ ἁλῶν. καὶ νάπυος. τιτάνου τε καὶ τῶν παραπλησίων ἐμπάσμασιν. ταῦτα μέν γε. καὶ χωρὶς λουτροῦ χρήσιμα. ξηρά τε σὺν ἐλαίῳ τῇ γαστρὶ προστριβόμενα. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ σάρκα καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι. γυμναζέσθωσάν τε, καθ' ὅσον οἷόν τε, καὶ ξηροτριβείσθωσαν ἐν ἡλίῳ. καὶ ἡ λοιπὴ δὲ δίαιτα ξηραντικωτέρα παραλαμβανέσθω. ταρίχους οὖν ἐσθιέτωσαν. καὶ νάπυ. καὶ σκόροδα. καὶ τῶν ὀρνέων τὰ ἄγρια καὶ ξηρά. καὶ λαχάνων ἀσπάραγον. γιγγίδια. πράσα. σίνηπι. καυκαλίδας. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀγρίων. καὶ τῶν ἁλῶν τῶν θηριακῶν ἢ τῶν ἰαμβλίχου τοῖς ὄψοις ἐπιμιγνύτωσαν. οἴνῳ τε χρήσθωσαν παλαιῷ λεπτῷ διουρητικῷ εἰ δὲ παρείη. τεθαλασσωμένῳ. ἀπεχόμενοι πλέονος μὲν πόματος παντός. ὕδατος δὲ τὸ παράπαν. σὺν πυρετῷ δὲ συνανισταμένου τοῦ ὕδρωπος. τῶν μὲν θερμοτέρων καὶ δριμυτέρων ἐδεσμάτων τε καὶ βοηθημάτων ἀφεκτέον ἐπιμίκτως δὲ τούτοις χρηστέον πρὸς τὸ κατεπεῖγον ἐνισταμένους. ἐπὶ δὲ τοῦ τυμπανίου. τά τε καθαρτικὰ. καὶ τὰ τοῦ ὅλου σώματος συντηκτικὰ. περιαιρετέον. καὶ τῶν διουρητικῶν, τὰ δραστήρια. τοῖς δὲ λεπτύνειν τε καὶ διαφορεῖν τὰ πνεύματα δυναμένοις. ἔσωθέν τε καὶ ἔξωθεν χρηστέον. ἢ σικύας κούφας συνεχῶς κατὰ πάσης γαστρός. τοὺς δὲ τὸν ἀσκίτην ἔχοντας εἰ μὴ τοῖς εἰρημένοις ὑπείξοιεν βοηθήμασιν ἐπὶ τὴν παρακέντησιν. ἀκτέον οὐδενὶ τῶν ἄλλων ὕδερον ἁρμόζουσαν.

Περὶ σπληνός. μθ.

Τοῦ σπληνὸς ἕλκειν πεφυκότος ἀπὸ τοῦ ἥπατος τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν. ὅς τις οἷον ἰλύς ἐστι τοῦ αἵματος. εἰ μὲν ἡ ἑλκτικὴ τούτου δύναμις ἀσθενήσοι. ἢ πόρος ἐμφραχθείη δι' οὗ τοῦτο πρότερον εἵλκετο, μέλας ἴκτερος. συνίσταται τοῦ αἵματος ἀκαθάρτου παρ' ὅλον φερομένου τὸ σῶμα. ἀλλ' εἰ μὲν βάρος καὶ διάτασις. εἴη κατὰ τὸν σπλῆνα ἢ καὶ ὀδύνη ἔμφραξις δηλοῦται. εἰ δὲ μηδὲν τούτων, ἀσθε-

ἀστέρου. κρόκου, ἀνὰ 𐅵 α. ἴρεως. σμύρνης. στύρακος. βδελλίου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ 𐅵 β. μυελοῦ μοσχίου 𐅵 δ. κηρωτῆς χιονώνης λί. δ. ὀξύμελί τε δοτέον αὐτοῖς. ἁπλᾶ τε βοηθήματα. ἴσον ἄσαρον. νάρδον. κελτικὴν ἢ ἰνδικὴν. σχοῖνον. πετροσέλινον. καὶ δεῖ ἐρεθίζειν τὴν γαστέρα διὰ τῆς ὀνηκαλίφης ἢ λινοζώστεως ἑψομένων ἐφθῶν. κατὰ δὲ τὰς παρακμάς. καὶ ἐπιθύμου. καὶ πολυποδίου διδόναι ἐν μελικράτῳ. καὶ διὰ κλυστῆρος δὲ κενοῦν τὴν κοιλίαν. ἐν ἀρχῇ μὲν διὰ μελικράτου σὺν ἁλσὶν ἢ νίτρῳ. παρακμῆς δὲ γινομένης. μίγνυε ὕσσωπον ἢ ὀρίγανον. ἢ κνίκον. ἢ κενταύρειον. καὶ κολοκυνθίδα. καὶ καθόλου τὰ μὲν σιμὰ τοῦ ἥπατος διὰ τῆς κοιλίας. τὰ δὲ κυρτὰ δι' οὔρων ἐκκαθαίρεται. ζωμὸν δὲ τούτοις χρὴ πτισάνης δοτέον. ἐν ᾧ σέλινον καθεψῆται. τῆς δὲ φλεγμονῆς ἐρυσιπελατώδους γινομένης τὴν θεραπείαν ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν. ἀποστάσεως δὲ γινομένης. συνεργητέον τῇ συρρήξει καταπλάττοντα μὲν τῷ τετρασπέρμῳ μετὰ ῥητίνης, μάννης. πίσσης. ἀλθαίας ῥιζῶν. περιστερᾶς κόπρου. πυράθων αἰγῶν. προσαρτίζοντα δὲ ἀφέψημα τήλεως. καπνοῦ τοῦ ἐν τοῖς ἀποτειπωθὲν ἀφέψημα θλάσπεως ἢ κιχωρίου, καὶ χαμαίδρυος ῥίζης. συρρήξεως δὲ γινομένης. μελίκρατόν τε, καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἑλκωθέντων νεφρῶν εἰρημένα. ἔξωθεν δὲ τὴν μνασαίου καὶ τὰ λοιπὰ μαλακτικά. καὶ ἱκέσιον ἐπιθετέον ἢ τὴν διὰ τῶν ἰτεῶν. σκιρρωθέντος δὲ τοῦ ἥπατος, ὀλίγη μὲν ἡ τῆς ἰάσεως ἐλπὶς εἰς ὕδερον μεταπιπτούσης τῆς διαθέσεως. ὅμως δὲ τοῖς μαλακτικοῖς ἐπιμικτέον. ἀμμωνιακόν. βδέλλιον. μυελούς τε καὶ στέατα καὶ τὰ τούτοις ὁμοδύναμα. ποτίζειν δὲ τὰ ἐκφράττοντα καὶ διαρρύπτοντα τὸ σπλάγχνον. οἷά περ εἰσί. τά τε διουρητικά. καὶ λίθων θρυπτικά. καὶ μετὰ τῶν ἀρτίως πρὸς τὴν τοῦ ἥπατος ἔμφραξιν εἰρημένων. καὶ τῆς τροφῆς δηλονότι καταλλήλως ἁρμοσθείσης.

Περὶ καχεξίας. μζ.

Τὴν ἀρχὴν τῶν ὑδρωπικῶν παθῶν καχεξίαν καλεῖν εἰθίσμεθα. θεραπεύειν δὲ αὐτὴν χρή. φλεβοτομοῦντας εἰ μή τι κωλύοι μεμετρισμένως, ἄχρι τρίτης. καὶ τετάρτης ἡμέρας ποιοῦντας τὴν ἀφαίρεσιν. κενωτέον δὲ μάλιστα τοὺς δι' ἐπίσχεσιν αἱμορροΐδων ἢ καταμηνίου καθάρσεως. εἰς τὸ πάθος ἐμπεσόντας. ὥσπερ οὖν τοὺς διὰ πλήθους κενώσεως ἀφεκτέον τῆς φλεβοτομίας. πάντως δὲ καθαρτέον τῇ διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ. ἡ δὲ δίαιτα ἔστω λεπτὴ καὶ ξηραίνουσα καὶ χρῆσις αὐτοφυῶν ὑδάτων παραλαμβανέσθω, στυπτηριωδῶν, καὶ νιτρωδῶν μᾶλλον. εἶτα θειωδῶν. τὸ δὲ ἄλλο λουτρὸν, ἐκ μακροτέρων διαστημάτων παραλαμβανέτωσαν, καὶ γυμναζέσθωσαν παντοδαπῶς. μάλιστα δὲ διὰ τῶν καλουμένων ἰατραλειπτῶν. εἰς ὕστερον δὲ καὶ ἐλλεβοριζέσθωσαν. θαυμαστῶς δὲ ὀνίνησιν αὐτοὺς, καὶ προποτισμὸς ἀψινθίου καὶ κοτλαβισμοὶ καὶ δρώπακες, εἰ δὲ τὸ πάθος εἰς ὕδρωπα μεταπίπτοι. τῇ τῶν ὑδρωπιώντων ὑπαγέσθω θεραπείᾳ κατὰ τὸν ἐκτεθησόμενον τρόπον.

Περὶ ὑδέρων. μη.

Τοῦ ἥπατος σφοδρῶς καταψυγέντος, ὅτε μὲν κατὰ πρωτοπάθειαν. ἤτοι φλεγμήναντος ἢ σκιρρωθέντος, ἢ ἄλλως πως αὐτοῦ παθόντος. ὅτε δὲ κατὰ συμπάθειαν ἑτέρων μορίων. ἀποτυχία τῆς ἐξαιματώσεως γίνεται. καὶ καλεῖται τὸ πάθος ὕδερος. ἐφ' οὗ ποτὲ μὲν πλῆθος αἵματος μετ' ἐλαχίστης ὑγρότητος ἀθροίζεται. μεταξὺ περιτοναίου καὶ ἐντέρων. ὥστε πληττόμενον τὸ ἐπιγάστριον ἠχεῖν δίκην τυμπάνου. διὸ καὶ τυμπανίας ὕδερος ἀπὸ τούτου προσηγόρευται. συνιστάμενος, ἀπό τε τῶν περὶ στόμαχον. καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὸ κῶλον ἐμπνευματώσεως, καὶ πυρετῶν χρονίων. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ἀπὸ σκληρίας περιτοναίου ἢ μήτρας ἐπὶ γυναικῶν ἢ σκίρρου. ποτὲ δὲ τὸ ἀνάπαλιν πλῆθος ὑγροῦ σὺν ἐλαχίστῳ πνεύματι ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀθροίζεται χωρίοις, ὥσπερ ἐν ἀσκῷ τινὶ φυλαττόμενον. ὅθεν τὸ πάθος ἀσκίτης ὕδερος ὀνομάζεται, συνιστάμενος καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν εἰρημένων αἰτιῶν. τὸ δὲ πλεῖστον ἀπὸ σκληρίας καὶ σκίρρου περὶ τὸν σπλῆνα καὶ τὸ ἧπαρ, καὶ τῶν περὶ τὰ ἔντερα χρονίων ῥευμάτων. ἐφ' ὧν συμβαίνει τὴν μὲν γαστέρα ἐξογκοῦσθαι τὸ δὲ λοιπὸν ἐκτήκεσθαι σῶμα, μὴ τρεφόμενον. ἔστι δὲ ὅτε καὶ καθ' ὅλον τοῦ σώματος τὸν ὄγκον ψυχρότερόν τε καὶ φλεγματικώτερον αἷμα περιέχεται. πῆ μὲν ἀπὸ τοῦ ἥπατος τοιοῦτο φερόμενον. πῆ δὲ καὶ πάσης τῆς σαρκὸς τοῦ σώματος διὰ τὸ ἐξυδατουμένης τηκόμενον ὥστε λευκὸν καὶ φλεγματῶδες τὸ σῶμα φαίνεσθαι νεκρῷ παραπλήσιον. καὶ καλεῖται λευκοφλεγματίας ἐπισαρκίδιος ὕδερος ἢ ἀνὰ σάρκα. συνιστάμενος ἀπό τε πυρετῶν μακρῶν. καὶ στομάχου καχεξίας καὶ ἐπισχεθεισῶν χρονίων αἱμορροΐδων. καὶ γυναικείου ῥοῦ. καὶ δυσεντερίας. καὶ ἀλόγων ἀγρυπνιῶν. καὶ τῶν τούτοις ἐμφερῶν αἰτιῶν. θεραπεύοντες οὖν αὐτοὺς κοινῶς μὲν ἀπὸ κενώσεως ἀρχόμεθα. ἀλλ' ἐπὶ μὲν ἀσκίτου, καὶ τυμπανίου. διὰ τῆς τῶν ὑδραγωγῶν φαρμάκων δόσεως. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνὰ σάρκα. διὰ φλεβοτομίας. μάλιστα δ' ἐπισχέσεσιν αἱμορροΐδων. ἢ καθάρσεως ἐμμηνίου συστάντος τοῦ πάθους, πλὴν εἰ μὴ φθάσειαν ἐν καχεξίᾳ γινόμενοι φλεβοτομηθῆναι. κἀνταῦθα οὖν ὡς ἐπὶ τῶν καχεκτικῶν δεῖ κατὰ μέρος ταμιεύεσθαι τὴν κένωσιν. εἶτα βόλβιτον βοὸς ἀγελαίας ξηρὸν ἀκριβῶς λειώσας, ἕψει ἐν ὀξυκράτῳ ἢ ὀξυμέλιτι. καὶ θείου τὸ τέταρτον μέρος προσεμπάσας ὅλῳ τῷ τῆς γαστρὸς ἐπίβαλλε κύτει. ἢ πυράθους αἰγὸς ἐν οὔρῳ παιδὸς, ἢ αἰγὸς γλοιὸν πάχος καταπλάσσε διὰ γαστρὸς ἄκρως αὐτοὺς καθαίρει, καὶ τοῖς διαζώμασι

δὲ καὶ

μονῆς ὑπαρχούσης. εἰ δὲ ἀμυδρά τις εἴη. κελεύσωμεν τὸν κάμνοντα μέγα ἀναπνεῦσαι, καὶ ἐὰν περὶ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον ὀδυνᾶσθαι φαίη, μετρίαν τοῦ ἥπατος ὑποληπτέον εἶναι φλεγμονήν. εἰ δὲ κατὰ τὴν θέσιν τῶν ἐπικαμπίων μυῶν ἐπιμήκης ὁ τῆς φλεγμονῆς ὄγκος φαίνοιτο. μηδενὸς τῶν εἰρημένων παρόντος αὐτῶν ἐκείνους φλεγμαίνειν γινώσκομεν. βάρους δὲ μετὰ διατάσεως καὶ ὀδύνης συναίσθησις κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον χωρὶς ὄγκου καὶ πυρετοῦ ἔμφραξιν δηλοῖ τῶν φλεβῶν καθ᾽ ἃ μέρη συνάπτουσιν αἱ τῶν ἐπὶ πύλας τε καὶ σιμῶν τοῦ ἥπατος ταῖς ἐν τοῖς κυρτοῖς. εἰς ἀπόστασιν μὲν οὖν τῆς φλεγμονῆς τρεπομένης ἥ τε ὀδύνη καὶ ἡ διάτασις αὐτοῖς αὔξεται. καὶ ἄλογα ῥίγη προσγίνεται. καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πλευρὸν οὐ δύνανται κατακλίνεσθαι μᾶλλον ὀδυνώμενοι τὸ ἧπαρ. συρραγέντος δὲ τοῦ ἀποστήματος, ἡ διὰ οὔρων ἡ διὰ γαστρὸς ἔκκρισις ἀθρόα πύου γίνεται. εἰ δὲ εἰς σκιρρώδη διάθεσιν ὄγκος μεταπέσοι. αἱ μὲν ὀδύναι μειοῦνται. ὁ δὲ ὄγκος ἐναργής ἐστι μετὰ τῆς σκληρίας. τὰ δὲ πάντα ἰσχναίνεται σώματα. τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος δύσκολος ἡ διάγνωσις. φθάνει γὰρ ὕδερος ἐπιγίνεσθαι, καὶ τὸ ὅλον ὑποχόνδριον ὑπὸ τῆς ὑγρότητος καλύπτεται. πρὸς μὲν οὖν τὴν θερμὴν τοῦ ἥπατος δυσκρασίαν χρηστέον τοῖς ἐμψύχουσι καὶ τονοῦσι μετρίως τὸ σπλάγχνον, οἷα πέρ ἐστιν ἥ τε σέρις καὶ τὸ κιχόριον, ποτὲ μὲν ὠμὸν ἐσθιόμενον, ποτὲ δὲ ἑψόμενον σὺν κοριάνῳ, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτοῦ πινόμενον καὶ ὁ χυλός. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ξηρὸν ἐπιπαττόμενον μελικράτῳ. πρός τε τὰς θερμὰς καὶ ψυχρὰς δυσκρασίας τοῦ ἥπατος ὠφελεῖ. τὸ ἴντυβον δὲ τὸ ῥάξιμον καὶ ὁ σόγχος τὴν παραπλησίαν ἔχει. ποιεῖ δὲ καὶ κιχορίου χυλοῦ κύαθος εἰς μελίκρατον. καὶ πτισάνης ὁμοίως. εἰ δὲ καὶ συνεμφράξει μετρία γίνηται ἡ δυσκρασία, δι᾽ οἴνου τῶν λεπτῶν τινὸς, καὶ δι᾽ οὐρητικῶν αὐτὰ διδόναι. καὶ καταπότια δὲ λαμβανόμενα κεχρείου ∠ δ´. χαμαιπίτυος ῥίζης ∠ δ´. σὺν μέλιτι ἑφθῷ. διδοὺ κερεῶν ποντικοῦ μέγεθος. καὶ ὕδωρ ἐπιρροφείτω θερμόν. καὶ τὰ δι᾽ ὀπίου δὲ καὶ ἀπέριττος, ὑσσηνά μου προποτιστέον αὐτούς. καὶ αὐτὴν τοῦ φίλωνος ἀντίδοτον. ἐφ᾽ ὧν δὲ τὰ τοῖς θερμοῖς ἐπιτείνεται, καὶ ῥόδινον ὡς ὅτι κάλλιστον αὐτοῖς. ἢ μήλινον διδόναι πίνειν. ῥόφημα δὲ χυλοῦ πτισάνης, ἢ χόνδρου, ζωμοὶ ὑδροφορασίτω, λαμβανέτωσαν καὶ ἄρτον ὁμοίως διὰ ὕδατος, μετά τινος τῶν τοιούτων, ἡδέων πομάτων, καὶ ἁπλῶς ἅπερ τὰς ἐμψυχούσας μετρίως, χωρὶς τοῦ ἐμφράττειν τροφὰς λαμβανέτωσαν. οἴνου τὸ παράπαν ἀπεχόμενοι. πλὴν εἰ μὴ δι᾽ ἑτέραν αἰτίαν διὰ ἀτονίαν στομάχου, τότε χρήζοιεν. καὶ τότε τὸν λεπτὸν, καὶ ὀλιγοφόρον τινὰ ὑδαρῆ διδόναι. καὶ τὸ ἐν ἥπατι δὲ ἐρυσίπελας παραπλησίως θεραπευτέον. ψυχρᾶς δὲ τῆς δυσκρασίας ὑπαρχούσης διὰ τῶν ἐναντίων ἰᾶσθαι. ἄρτον τε οὖν αὐτοῖς ζωμὸν ὀπτῶν διδοτέον. καὶ τὴν δύσεφθον ἢ τέλεσφθον κράμβην κατεσθίειν γινέσθωσαν, καὶ σταφίδων. καὶ ὀρνίθων, κατὰ τὸ αἴρεσθαι. καὶ οἴνου πινέτωσαν. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς τὸ ἡπατόρειον. ἢ τὸ ἄσαρον. ἢ τὸ διὰ πεπέρεως, καὶ κτοῦ ἔμπροσθεν πρὸς κοιλιακούς τε καὶ δυσεντερικοὺς ἀναγεγραμμένον. ἐπιλεκτέον τὰ πρόσφορα, αἱ δὲ κυφοειδεῖς καλούμεναι, πρὸς μὲν τὰς θερμὰς δυσκρασίας, οὐδὲ ὅλως ἁρμόζουσιν. πλὴν εἰ μὴ ὀλίγη τις ἡ θερμὴ σὺν ὑγρότητι πλείονι γίνηται. πρὸς δὲ τὰς ψυχρὰς ἄριστα βοηθήματα. καὶ μᾶλλον εἰς σὺν ὑγρότητι, ἡ ἔμφραξις γίνοιτο τοῦ ἥπατος. ὑπὸ δὲ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν τῆς ἐμφράξεως γενομένης. τήν τε μυάκανθαν. καὶ μάλιστα τὸν ταύτης διδόναι καρπόν. καὶ διαφόρως τῆς ῥίζης τὸν φλοιὸν τότε ἡπατόρειον δι᾽ ὀξυμέλιτος, ἢ ἀφεψήματος θέρμων πικρῶν. μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως. καὶ τὸ ἄλευρον δὲ τῶν θέρμων πινόμενον. καὶ καππάρεως ῥίζης ∠ β´. κόστου ∠ α´. μετὰ οἴνου. καὶ τὸ διὰ βαλσάμου πρὸς τὰς ὑπὸ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν ἐμφράξεις. ἥ τε ἶρις. καὶ ὁ τῆς πιστακίας καρπὸς καὶ τὸ λέπος πράσιόν τε καὶ ἀμύγδαλα πικρά. καὶ ὁ δι᾽ αὐτῶν τροχίσκος. δρακοντίου καὶ ἄρου ἡ ῥίζα καὶ τὸ ἀγαρικὸν, καὶ τὸ σκιλλιτικὸν ὄξος τε καὶ ὀξύμελι. ἢ παρὰ δὲ λύκου ξηρὸν λαμβάνειν, καὶ διδόμενον ὅσον κοχλιαρίου ποσὸν ἀπαύξεις ταῖς τοῦ ἥπατος ἁρμόζει διαθέσεσι μετὰ γλυκέως οἴνου. καὶ ἡ θεοδώρητος δὲ ἀντίδοτος, τῶν ἀρίστων ἐστὶ φαρμάκων ἐπί τε τῶν τοῦ ἥπατος ἐμφράξεων, καὶ τῶν σκίρρων. καὶ χρονίων φλεγμονῶν. ἐπί τε κωλικῶν. καὶ ἰκτερικῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ δι᾽ ὀξυμέλιτος πικρά. τροφὰς δὲ τούτοις, θερμοτέρας τε καὶ ἐμφρακτικὰς δοτέον. ἔστι δὲ πράσα δι᾽ ὀξυμέλιτος. καὶ τὸ ἔλαιον ἀσπάραγον. καὶ κάππαρις ὁμοίως. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ ὄψα διά τινος τῶν θερμαινόντων τε καὶ ἐμφρακτικῶν ἀρτυμάτων ἰσθόμενα. καὶ οἶνον λεπτὸν καὶ παλαιὸν, φυλαττομένους τὰ παχύχυμα καὶ βαλανεῖα συνεχῆ, καὶ μάλιστα μετὰ τροφήν. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους. καὶ φλεβοτομίαν καὶ κάθαρσιν παραληπτέον μηδενὸς κωλύοντος, φλεγμαίνοντος δὲ τοῦ ἥπατος φλεβοτομητέον εὐθέως ἀπ᾽ ἀγκῶνος τοῦ δεξιοῦ. καὶ συχνὸν ἀφαιρετέον τῆς δυνάμεως θαρρούσης. καὶ ἔξωθέν τε καταπλαστέον τὸ σπλάγχνον ἀλεύρῳ κριθίνῳ, καὶ τήλεως. καὶ λινοσπέρμου μετὰ φοινίκων. ἢ μήλων κυδωνίων. καὶ μελιλώτου ἄνθους. καὶ ἀψινθίου καὶ χαμαιμήλου. καὶ καθόλου τοῖς μαλακτικοῖς ἐπιμικτέον. καὶ τὰ στύφοντα. ἐπιθέματα δέ. τότε νεαλέως ἔσω καὶ τὸ ἀνῶδες. τότε ψιλαγρίανόν. καὶ τὸ ἀπολλοφάνους. τότε διὰ μελιλώτου, καὶ τὸ κοπτόν. πρὸς δὲ τὰς μεγίστας φλεγμονάς. πάνυ διὰ πολλῆς πείρας ἐστὶ τόδε. ἀψινθίου κόμης. νάρδου κελτικῆς.

ρητικῶν παντοίων ἀπέχεσθαι. κατ' ἀρχὰς δὲ καὶ φλεβοτομεῖν, οὐδὲν ἄτοπον.

Περὶ στραγγουρίας καὶ δυσουρίας.

Μήτε φλεγμονῆς, μήτε λίθου, μήτε ἄλλου τινὸς τῶν εἰρημένων παρόντος. εἰ μὲν δριμύτης εἴη κατὰ τὸ οὖρον. καὶ ἡ ὄληξις ἢ καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα χολὴν ἐμφαίνει. διὰ ταύτην ἡ δυσουρία. ἢ στραγγουρία συνίσταται. καὶ δὴ τοῖς ἀλλοιοῦσι ταύτην καὶ κατακιρνῶσι κεχρῆσθαι πτισάνης τε χυλῷ, καὶ ἰχθύσι καὶ σχελανείοις καὶ τῇ συμφώνῳ διαίτῃ τῶν δριμέων ἀπεχομένους. καὶ οἴνου καὶ γυμνασίων. καὶ θυμοῦ καὶ βραδυσιτίας. εἰ δὲ τῶν τε οὔρων ἡ λεπτότης τε καὶ λευκότης καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα ψυχρὰν ἄγοι δυσκρασίαν. οἶνός τε θερμὸς ἁρμόσει καὶ κονδῖτα. καὶ τὰ διουρητικὰ τῶν φαρμάκων τε καὶ βρωμάτων. ἐγκαθίσματά τε θερμότερα. πρὸς δὲ τῷ λευκῷ καὶ παχυτέρῳ, φαινομένων τῶν οὔρων. φλεγματικὸν ὑπολειπτέον χυμὸν ἐμφράξαντα τὸν τράχηλον τῆς κύστεως καὶ δεῖ ὀξυμέλιτι χρῆσθαι. καὶ τοῖς δι' ὑσσώπου. καὶ γλήχωνος. ἢ ὀριγάνου. ἢ θύμου. ἢ σελίνου. ἐναφεψηθεῖσι μελικράτῳ. καὶ ἐν βρεχαῖς θερμοτέραις. εἴτε δὲ χυμὸς παχὺς. εἴτε λίθος. εἴτε θρόμβος, ἤ τι τῶν τοιούτων ἐμφράξαν ἐμποδίζοι τῇ τῶν οὔρων διόδῳ καθετηρίζειν αὐτούς. εἰ μὴ φλεγμονὴ τοῦ μορίου παρείη. τὰς δὲ ἐν πυρετοῖς δυσουρίας ἰᾶται, ἐν βρεχῇ διὰ πηγανίνου ἢ ἀνηθίνου ἢ παλαιοῦ ἐλαίου ἐπιχεομένης τῆς κοιλίας. ἐγκαθιζέσθωσαν τέλεως. ἢ μαλάχης ἀφεψήματι. ἐγκαθιζέσθωσαν τε καὶ οὗτοι οἱ προλεχθέντες εἰς ὑδρέλαιον ἤ τι τῶν εἰρημένων εἰδῶν εἰς ἀφέψημα σὺν τῷ ἐλαίῳ. κηρωτὴ δὲ αὐτοῖς ἁρμόσει ἐν αὐτῇ. ἀγρίας μαλάχης ῥίζαι ἐν σικυωνίῳ σὺν ὀλίγῳ ὕδατι ἑψόντες ἕως οὗ θρυφθῶσιν. καὶ αὗται μὲν ῥίπτονται. τῷ δὲ ἐλαίῳ μίγνυται χυλὸς πηγάνου τὸ τέταρτον μέρος. καὶ κηροῦ. καὶ καστορίου τὸ αὔταρκες.

Περὶ παραλυθείσης κύστεως.

Ἡ ποτὲ μὲν δυσουρία. ποτὲ δὲ τῶν οὔρων ἀκούσιος οὔρησις ἕπεται ἐν τῷ περὶ παραλύσεως ἔμπροσθεν εἰρημένῳ.

Περὶ ἐνουρούντων.

Χάλασις τοῦ κατὰ τὸν τράχηλον τῆς κύστεως μυὸς, ἐστὶ τὸ πάθος ἐργάζεται. διὸ τοῖς παισὶν ὡς μάλιστα συμβαίνειν εἴωθεν. κοινῶς μὲν οὖν τοῖς πονοῦσιν ὡς μάλιστα χρηστέον δι' οἰνελαίου θερμοῦ. καὶ τοῖς παραπλησίοις φυλαττομένους. καὶ τὰ ἰσχυρῶς ψύχοντα. περιθάλποντας δὲ, μᾶλλον αὐτοὺς ὡς οἷόν τε. καὶ γὰρ ἡ ψύξις διὰ παραλύσεως ἔμφασιν ἐργάζεται. φυσικῶς δὲ ταῦτα δρᾷ. ἀλέκτορος λαφύγγα καύσας δὸς πιεῖν νήστει ἐν ὕδατι χλιαρῷ. ἢ λευκανθέμου αὐτὴ ὁμοίως. ἢ λαγωοῦ ὄρχιν ἐπιξύων εἰς οἶνον εὐώδη πιεῖν δός. καὶ καλαμίνθην. καὶ σμύρναν δὸς πιεῖν πρὸ τοῦ δείπνου ἢ πηγάνου ἀγρίου σπέρμα φρύξας δὸς πιεῖν, ὥσπερ τῆς ἡμέρας. καταχριέσθω δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ κιμωλίᾳ μετὰ χυλοῦ περδικιάδος.

Περὶ τῶν τοῦ ἥπατος παθῶν. μϛ.

Ποικίλα τοῦ ἥπατος ὑφισταμένου πάθη. καὶ γὰρ ἀτονίαις καὶ φλεγμοναῖς. ἐρυσιπέλασί τε. καὶ σκίρροις, καὶ ἀποστήμασι. καὶ ἕλκεσι. καὶ ἐμφράξεσιν ἁλίσκεται. περὶ πρώτης ἀτονίας αὐτοῦ λεκτέον. καθ' ἣν ἰδίως ἡπατικοὺς καλεῖν τοὺς πεπονθότας εἰώθασιν. εἰ μὲν οὖν χυλοποιηθέντα μὲν κενοῖ τὰ διαχωρήματα. ὑγρότερα δὲ τῆς εἰς ἧπαρ ἀναδόσεως ἐνδεέστερον. ἢ μηδ' ὅλως γιγνομένης. ἀπαθοῦς μὲν οὔσης τῆς γαστρὸς, τὴν ἑλκτικὴν ὑποληπτέον τοῦ ἥπατος ἀσθενεῖν δύναμιν. εἰ δὲ ὅμοια πλύματι κρεῶν νεοσφαγῶν, τὴν ἀλλοιωτικήν τε καὶ αἱματοποιητικὴν προσαγορευομένην. ἀλλ' εἰ μὲν διὰ θερμὴν ἀσθενῆ δυσκρασίαν. τοῦ χρόνου προϊόντος, φλυωδέστερον φαίνεται. καὶ δυσῶδες πάνυ, χολῇ κατακορὲς τῇ χρόᾳ παχεῖα. ἤδη δὲ καὶ τῆς οὐσίας αὐτῇ συντηκομένης τοῦ ἥπατος. ὅλον τε συντήκεται τὸ σῶμα. καὶ πυρέσσουσι καὶ ἀνορεκτοῦσι. καὶ χολὴν ἐμοῦσι. ψυχρᾶς δὲ τῆς δυσκρασίας ὑπαρχούσης. οὔτε συνεχεῖς ἐκκρίσεις. οὔτε πολλαὶ γίνονται. χρονίζει γὰρ τὸ πάθος καὶ δι' ἡμερῶν τινῶν καταρρήσει γαστὴρ ἀθροώτερον. ἔστιν δὲ δυσώδη καθάπερ ἰλὺν αἵματος παχέως ἐοικὸς τῇ μελαίνῃ. καὶ πλείονα δὲ καὶ ποικίλα χρώματα τὴν ψυχρὰν δηλοῖ δυσκρασίαν. ὅ, τε πυρετὸς αὐτοῖς ἀμυδρὸς φαίνεται. καὶ τὸ πρόσωπον ἀσύμπτωτον. καὶ μᾶλλον ὀρέγονται τῶν σιτίων. τούτων δὲ τῶν δυσκρασιῶν ὁποία ἂν εἴη τῆς μὲν ξηρᾶς αὐτῇ συμπλεκομένης. ξηρότερα φαίνεται τὰ διαχωρήματα. καὶ διψῶσι μᾶλλον. τῆς δὲ ὑγρᾶς ὑγρότερά τε καὶ πλείονα καὶ ἧττον εἰσὶ διψώδεις. φλεγμαίνοντος δὲ τοῦ ἥπατος κοινῶς μὲν ἅπασι πόνος γίνεται κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον διήκων ἄνω μὲν ἄχρι κλειδὸς. κάτω δὲ ἄχρι νόθων πλευρῶν. καὶ πυρετὸς ὀξὺς καὶ βῆχες ξηραί. καὶ δίψα καὶ ἀνορεξία. καὶ δύσπνοια. ἥ τε γλῶσσα πρῶτον μὲν ἐρυθρὰ φαίνεται. ὕστερον δὲ μέλαινα. ἐμοῦσί τε χολήν. καὶ ἡ γαστὴρ ἐπέχεται. παραπλησίων δέ πως ὄντων σημείων καὶ τοῖς πλευριτικοῖς ἐν τῷ περὶ πλευρίτιδος. τὴν διαφορὰν αὐτῶν εἰρήκαμεν. ἐρυσιπέλατος δὲ συστάντος ἐν τῷ ἥπατι. τά τε τῆς φλογώσεως, ἐπικτείνεται. καὶ καυσοῦνται. καὶ μαρασμὸς ἐπιγίνεται. ἰδίως δὲ τῶν μὲν σιμῶν φλεγμαινόντων τοῦ ἥπατος. αἵ τε ναυτίαι. καὶ οἱ ἔμετοι. καὶ αἱ ἀνορεξίαι, καὶ αἱ φλεβώδεις ἐπιτείνονται. καὶ λειποθυμίαι. καὶ καταψύχονται πολλάκις. ὥστε τὰς ὑδρικὰς παρεγχύσεις ἐντεῦθεν ἄρχεσθαι. τῶν δὲ κυρτῶν αὐτοῦ φλεγμαινόντων τὰ λοιπὰ τῶν εἰρημένων. καὶ ὄγκος σαφὴς, κατὰ περιγραφὴν. τῇ τε ὄψει. καὶ τῇ ἀφῇ κατάδηλος. ταῦτα μὲν ἰσχυρᾶς τε καὶ μεγάλης τῆς φλεγ-

γάλακτος τούτους ὀνίνησιν. σύνθετα δὲ ταῦτα. λινοσπέρμου, σικύου σπέρματος, τραγακάνθης ἀνὰ ∠ β´. τροχίσκους ἀνάπλασσε. Ἄλλο. Στροβίλους κ´ σικύου ἡμέρου κοχλιάριον μ´. τοῦ σπέρματος ἀμύλου ∠ α´. ἀναλάμβανε εἰς κοτύλας β´ ἀφεψήματος νάρδου ∠ ε´. σελίνου σπέρμα ∠ ε´. ὁ δὲ Ἀρχιγένης ἐν τῇ πρὸς Ἀττικὸν ἐπιστολῇ τῆς δυσουρίας ἐπειγούσης φησὶ λαμβάνεσθαι, μήκωνος λευκῆς πεφωσμένης σπέρμα λείου ∠ α´. ἐμπασσόμενον ἀφεψήματι σχοίνου, ἢ καλάμου. ἢ γλυκυρρίζης. τὰς δὲ ἑλκώδεις ὀδύνας παραιρεῖται τόδε. σικύου σπέρμα κεκαθαρμένου ἀριθμῷ λ´. στροβίλια ιβ´. ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα λε´. κρόκου ὅσοι χρῶσαι, νήστης προσφερέσθω καθ' ἡμέραν μετὰ γάλακτος ἢ προτρόπου. πραΰτερον δ' ἂν γίνοιτο εἰ ἀντὶ τῶν στροβίλων μαλάχης σπέρματος ἴσον λάβοι. ὑγιάζειν δὲ δύναται φησὶ τὰς ἐν κύστει ἑλκώσεις καὶ τὸ κῦφι. καὶ αἱ κυφοειδεῖς ἀντίδοτοι. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῶν παλαιοτέρων τούτῳ χρώμενος οὐκέτι ἐδεήθην ποικιλωτέρου. χαμαίδρυος. χαμαιπίτυος ἀνὰ ∠ κδ´. ἀσάρου, πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ς´. κινναμώμου ∠ α´. ὡς ἐνὶ λειοτάτου, δίδομεν κοχλιάριον β´ διὰ κρητικοῦ γλυκέος. εἰ δὲ πυρέσσοι, ὕδατι κυάθων γ´. δήξεως δ' ἑλκώδους ὑπαρχούσης, καὶ ἀμύλου β´ κο. καὶ σικύου σπέρματος ιε´ προσβάλλων τοῦ δέοντος ἐφικνοῦμαι. ταῦτα μὲν ἐκ τῶν Ἀρχιγένους. καὶ τὰ διὰ φυσαλλίδων δὲ φάρμακα. ἥ τε διὰ τοῦ σπέρματος τῆς ἀγρίας μαλάχης ἀντίδοτος καὶ ἡ διὰ ζαγμάτων εὐχρηστεῖ. ἐπιθετέον δὲ καὶ κατὰ τὸ περίναιον καὶ ἦτρον. κηρωτὰς μὲν διά τε ὑσσώπου πλυτοῦ καὶ βουτύρου. καὶ στέατος χηνῶν καὶ στύρακος. εἰς δὲ τὴν κύστιν ἐγχέοντας διὰ κλυστηριδίου μελίκρατον ὑδαρέστατον. ἢ γάλα μετὰ ἐλαχίστου μέλιτος. ἢ μετὰ σικύου σπέρματος. ἢ τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ μετὰ πομφόλυγος ἢ τῶν εἰρημένων φαρμάκων τινός. νεμομένου δὲ τοῦ ἕλκους ἐνετέον τὸ διὰ χάρτου τροχίσκον. ἢ τὸ βυθίνιον. καὶ καταπλάττειν διὰ φοινίκων καὶ σταφίδων μετὰ κηκίδος, ἀκακίας, ὑποκυστίδος συνεψηθείσας.

Περὶ αἱμορραγίας νεφρῶν.

Ἀτονοῦντες οἱ νεφροὶ πολλάκις οὐ δύνανται τὸ οὖρον ἴσχειν. ἀλλ' εὐρύτεροι ὄντες χαλῶσί τι τοῦ αἵματος ἐκ τῆς φλεβός. καὶ ἄλλως δὲ παχυτάτας ἰδοῦσαι αἱμορραγοῦσι νεφροὶ πολλάκις καὶ κατὰ περιόδους καθάπερ αἱ μορροΐδες. κενωθέντες δὲ ἀποκουφίζονται. ἐφ' ὧν οὐδὲν δεῖ παρενοχλεῖν ταχέως αὖθις στελλομένου τοῦ αἵματος. εἰ δὲ ἐπιμένει, φλεβοτομητέον ἀπ' ἀγκῶνος καὶ τοῖς πρὸς αἱμοπτοϊκούς τε καὶ τὰς ἄλλας αἱμορραγίας φαρμάκοις ἐπί τε νεφρῶν καὶ τῆς αἱμορραγούσης χρηστέον κύστεως. μάλιστα δὲ συμφύτου ῥίζαν. καὶ τραγοκάρυα ἐν οἴνῳ βεβρεγμένην δοτέον αὐτοῖς πολυγόνου τε καὶ ἀρνογλώσσου χυλὸν σὺν ὀξυκράτῳ, ἢ ἀμύγδαλα πικρὰ μετὰ γλυκέως. ἢ τοῦτο. σχιστῆς ∠ α´. τραγακάνθης ∠ β´. κόμεως ὀβολοὶ ε´, γλυκεῖ. καταπλάττειν τε ὠμῇ λύσει δι' ὀξυκράτου καὶ ῥοδίνου. ἢ τῷ διὰ τῶν φοινίκων καὶ σιλιγνίτου. μετὰ ἀκακίας ἢ ὑποκυστίδος ἑψομένων ἐν οἴνῳ στύφοντι ἢ ὀξυκράτῳ. ἐπὶ δὲ τῆς κύστεως αἱμορραγούσης. καὶ σικύαις κατὰ κενεώνων καὶ ἰσχίων χρησώμεθα. διοριστέον δὲ τὸ αἱμορραγοῦν μόριον τῇ τε κατὰ τὸν τόπον ὀδύνῃ. καὶ τῷ ἀναμίγνυσθαι τῷ οὔρῳ τὸ αἷμα ἢ μή. καθάπερ ἐπὶ τοῦ πύου λέλεκται. θρομβωθέντος δὲ τοῦ αἵματος ἐν τῇ κύστει. γνώσει μὲν τοῦτο, τῷ τε ἀθρόως ἐπισχεθῆναι τὸ οὖρον. μετὰ τὴν τοῦ αἵματος οὔρησιν. καὶ τῷ αἱμάλωπας τινὰς ὡς εἰκὸς διεξιέναι. ἢ διαίμους ὑγρασίας. δίδου δὲ τὸ ζέμα τῆς ἀρτεμισίας πίνειν. καὶ τοῦ ἑλιχρύσου ἢ κονύζης, ἢ ῥαφανίου σπέρμα. ἢ ὀπὸν σιλφίου. ἢ κυρηναϊκόν. ἢ σελίνου χ´ ἐν ὄξει κεκραμένον ἑκάστου. ἢ λαγωοῦ πιτύαν. ἢ νεβροῦ ἢ ἐρίφου ἐν ὀξυμέλιτι, ἢ στακτὴν σὺν ἐλαίῳ καὶ σπόγγους ἔξωθεν διὰ ἅλμης ἢ στακτῆς δοτέον θερμῆς. εἰ δὲ μὴ λύοιτο τέμνειν τὸ περίναιον ὥσπερ ἐπὶ τῶν λιθιώντων. καὶ κομισάμενον τοὺς θρόμβους προσηκόντως θεραπεύειν.

Περὶ σκληρίας νεφρῶν.

Ὅταν δὲ σκληρότητες κατὰ τοὺς νεφροὺς γίνονται. ὀδύνας μὲν οὐκέτι παρέχουσι. δοκεῖ δὲ ὥσπερ αὐτοῖς ἐκ τῶν κενεώνων κρέμασθαι. καὶ ναρκώδεις μέν εἰσιν ἰσχίων. ἀκρατεῖς δὲ σκελῶν. οὐροῦσι δὲ ὀλίγα. τὴν δὲ ὅλην ἕξιν τοῖς ὑδατουμένοις μάλιστα ἐοίκασι. τούτοις ἁπαλύνειν κηρωταῖς. καὶ μαλάγμασι. τρίψεσι καὶ πυριάσμασι. καὶ οὐρητικὰ προσφέρειν, καὶ τὴν γαστέρα ὑποκλύζειν.

Περὶ διαβήτου.

Ὁ διαβήτης, ταχεῖα τῶν πινομένων ἐστὶ διέξοδος. οὐρουμένων τοιούτων. οἷα περ ἐπόθη. διὸ καὶ διψῶσιν ἀμέτρως. ὅθεν καὶ διψακὸς ἐκλήθη τὸ πάθος. συνιστάμενον ἀσθενούσης μὲν τῆς καθεκτικῆς τῶν νεφρῶν δυνάμεως ἐρρωμένης δὲ μᾶλλον τῆς ἑλκτικῆς. καὶ ὅλον ὑπερικμαζούσης τὸ σῶμα διὰ θερμασίαν ἄμετρον. πρὸς ταύτην οὖν ἐνιστάμενοι τὰς τροφὰς πλειονάς τε καὶ δυσμεταβλήτους καὶ μὴ καθύγρους δώσομεν. διδ' ἅλικα μετὰ ῥοσάτου. ἢ ῥοδομήλου. ἢ ὑδρομήλου. ἢ οἴνου τῶν μὴ παλαιῶν. ἢ ἄλλως θερμῶν τινός. λαχάνων δὲ ἴντυβα. σέριν. θριδακίνας. καὶ ἰχθύων τοὺς πετραίους. καὶ τῶν συῶν τοὺς πόδας τε, καὶ τὰς μήτρας. ἀπίους τε καὶ μῆλα. καὶ ῥοιὰς καὶ πίνειν ψυχρόν. προσεπιστέον δὲ αὐτούς. πολυγόνου χυλὸν καὶ ἔλαιον ἐν οἴνῳ μέλανι. καὶ φοινίκων ἀπόβρεγμα. καὶ μύρτων. καταπλαστέον δὲ ὑποχόνδριον. καὶ νεφρούς. ἄλφιτον ἐν ὀξυροδίνῳ, καὶ φύλλα ἀμπέλου καὶ κοτυληδόνος. καὶ ἐλξίνης. καὶ ἀνδράχνης. ἱδρῶτάς τε ποιεῖν αὐτοῖς καὶ ἐμέτους ἀπὸ ψυχροῦ πόσεως καὶ τῶν διου-

ἡ τέφρα πᾶσα καθ᾽ ἑαυτήν τε καὶ μετὰ πεπέρεως καὶ φύλλου σύμμετρον δι᾽ εὐκρατομέλιτος πινομένη. τὸ αὐτὸ πέφυκεν δρᾶν. πρὸς δὲ τὴν ὀξύτητα τῶν ὀδυνῶν καὶ τὴν ἀγρυπνίαν. ἥ τε σώτειρα. καὶ ἡ φίλωνος, ἀγαθὰ φάρμακα. καὶ φλεβοτομία δὲ παραληφθεῖσα, τὴν ὀδύνην πολλάκις ἐξεκούφισε, ταχεῖαν τοῦ λίθου ποιουμένη τὴν ἔκκρισιν. προφυλακτικὰ δὲ τῆς τῶν λίθων γενέσεως ἔστω, πρῶτον μὲν, εὐχυμός τε καὶ σύμμετρος τροφή, καὶ γυμνάσια. ὀσπρίων τε παντοίων καὶ τῶν σιτωδῶν τῆς συνεχοῦς εἰργέσθωσαν χρήσεως. τυροῦ τε καὶ γάλακτος. καὶ τῶν δι᾽ αὐτοῦ σκευαζομένων ὄψων. οἴνου τε μέλανος καὶ κρεῶν πλήθους. καὶ πάντων ἁπλῶς τῶν παχυχύμων ἀποχή. καὶ τῶν ἄγαν θερμῶν καὶ δριμέων ὑδρογάρων φημὶ καὶ κονδίτων. καὶ τῶν παραπλησίων. οὐ γὰρ ταῦτα τοὺς μήπω γενομένους λίθους κωλύει συστῆναι ἀλλὰ καὶ τοὺς ἤδη γεγονότας θρύπτειν. ἢ ἐκκρίνειν πέφυκε. πινέτωσαν δὲ τὸ ὀξύμελι μετά τινος τῶν ἁπλουστέρων διουρητικῶν. ἀδιάντου. σελίνου. ἀγρώστεως, ἀφεψήματος καὶ μετὰ βαλανεῖον νήστεις πρὸ τοῦ οἴνου εὔκρατον ὕδωρ πινέτωσαν. καὶ τῷ μέσῳ τοῦ ἀρίστου ψυχρὸν ἐπιρροφείτωσαν, εἰ μή τι κωλύει. πλῆθος κακοχυμίας συναισθανόμενοι, διὰ φλεβοτομίας ἢ καθάρσεως κενούσθωσαν. πάντων δὲ κάλλιστον εἰς προφυλακὴν λίθων. τὸ μετὰ βαλανεῖον πρὶν οἴνου ἢ τροφῆς ἑτέρας λαβεῖν. ὕδωρ εὔκρατον πίνειν. καὶ τοὺς ἐν κύστει δὲ λίθους ἐπὶ τῶν παιδίων τοῖς ἰσχυροτέροις καταργάσῃ βοηθήμασιν, ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκλέγων αὐτά. ὑπεραυξηθέντος δὲ τοῦ λίθου. ἢ καὶ κατὰ τὸν τράχηλον ἐμφραχθέντος τῆς κύστεως τῷ διὰ σεισμῶν καθετηρισμῷ. ἢ καὶ τῇ λιθοτομίᾳ ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται χρηστέον.

Περὶ φλεγμονῆς.

Αἱ δὲ φλεγμοναὶ τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστεως εἰ. τῇ τε κατὰ τὸν τόπον μετὰ βάρους πυρώσει καὶ ἀλγηδόνι. καὶ τῷ πυρέττειν καὶ παραπαίειν. καὶ ἐμεῖν χολώδη ἄκρατα. καὶ μὴ δύνασθαι οὐρεῖν. καὶ μάλιστα τῆς κύστεως φλεγμαινούσης διαγινωσκομένη. φλεβοτομητέον αὐτίκα. καὶ τοῖς παραμυθουμένοις αἰονήμασί τε καὶ καταπλάσμασι χρηστέον διὰ πηγάνου καὶ ἀνήθου καὶ τήλεως καὶ ἀλθαίας ῥίζης. κλύσμασί τε μαλακοῖς καὶ ἐνέμασι δι᾽ ἐλαίου. καὶ μήκωνος καὶ στέατος χηνός. ἐπὶ δὲ τῆς κύστεως, καὶ ὀπίου ὀβολὸν S. μετὰ σμύρνης καὶ κρόκου. καὶ ἐλαίου, παρεμπιπτέον τῇ ἕδρᾳ καὶ τὸ μελίκρατον, αὐτοὺς προποτιστέον. ἀπέχοιντο τῶν πάνυ διουρητικῶν. καὶ πολλοῦ πόματος. πλὴν εἰ μὴ δριμὺ καὶ χολῶδες αὐτοῖς ὑγρὸν πλεονάζοι. τότε γὰρ καὶ τῷ πλείονι χρηστέον, καὶ ἀθρόος ἔκ τινος τῶν ἀδήκτων διουρητικῶν. πινέτωσαν δὲ λινόσπερμον < β. ἀμύλου < α κοχλιάριον ἐν ὕδατι, τοῦ τε σικύου καὶ τοῦ πέπονος τὸ σπέρμα λαμβανέτωσαν. πυρώδους δὲ συναισθήσεως οὔσης περὶ τοὺς νεφρούς ἐπιβλητέον αὐτοῖς ῥάκη διὰ οἰνορροδίνου ἢ ὑδρορροδίνου. ἢ μηλίνου. ἢ κηρωτὴν διὰ κηροῦ καὶ ῥοδίνου καὶ χαμαιμηλίνου. ἢ μηλίνου καὶ κρόκων ὠῶν. συγκειμένην σὺν ὄξει βραχεῖ ἢ χυλῷ πολυγόνου εἰς ὕστερον δὲ καὶ τῇ διὰ χυλῶν μετὰ χαμαιμηλίνου χρηστέον. ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄγαν θερμῶν διὰ τὴν εἰς πύον μεταβολήν. καὶ τῶν ἄγαν ψυχόντων. σκιρροῦνται γὰρ ὑπὸ τούτων ῥᾳδίως οἱ νεφροί. λουτρῶν δὲ τῆς φλεγμονῆς ἐνισταμένης ἀπέχειν αὐτούς καὶ διαίτῃ, τῇ πυρεκτικῇ τε καὶ ἀφλεγμάντῳ προσαγορευομένῃ χρηστέον.

Περὶ ἀποστήματος καὶ ἑλκώσεως τῶν οὐρητικῶν μορίων.

Ἀλγήματα περὶ λαγόνας, ἀνώμαλοί τε φρίκαι. καὶ πυρετοὶ ἄτακτοι. σημαίνουσιν ἀπόστασιν ἐν νεφροῖς. τὴν δὲ κατὰ κύστιν πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἡ κατὰ τὸν τόπον ὀδύνη δηλοῖ. τὸν δὲ πεπονθότα νεφρὸν εὑρήσεις ἐκ τοῦ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἀνακεκλιμένον πλευρὸν κατὰ τὸ ἀντικείμενον ἀλγεῖν, ὥσπερ ἀποκεκρεμαμένου τοῦ νεφροῦ. ἐφ᾽ ὧν τοῖς ἐγκαθίσμασι δι᾽ ὑδρελαίου χρηστέον καὶ καταπλάσμασι διὰ γύρεως καὶ ἐλαίου καὶ ῥητίνης. ἢ ὀροβίνου ἀλεύρου μετὰ μέλιτος ἢ καρδαμώμου. ἢ περιστερᾶς κόπρου μετὰ ἰσχάδων. πύον δὲ δι᾽ οὔρων, ἀθρόως ἐκκριθὲν δηλοῖ τὴν ῥῆξιν τοῦ ἀποστήματος καὶ ἕλκος ἐν τῷ μορίῳ. ἐπειδὴ δὲ καὶ χωρὶς ἀποστήματος ἑλκοῦνται τὰ οὐρητικὰ διὰ ῥῆξιν ἀγγείου. ἢ διάβρωσιν ἐκ δριμείας ὕλης. ἢ λίθου παραξέσαντος. διοριστέον τὴν ἐν νεφροῖς ἕλκωσιν τῆς κατὰ τὴν κύστιν. ἢ τοὺς οὐρητῆρας ὧδε. νεφρῶν μὲν ἑλκωθέντων κατὰ τὰς ψόας ὀδυνῶνται μετὰ βάρους. καὶ ἀκωλύτως οὐροῦσι καὶ τὸ πύον ἀναμεμιγμένον τοῖς οὔροις εὑρίσκεται, σαρκωδῶν μορίων ἐν αὐτοῖς ἐμφερομένων. τῆς δὲ κύστεως ἑλκωθείσης. κτένα καὶ ὑπογάστριον σφοδρῶς ὀδυνῶνται. καὶ δυσουροῦσι. καὶ τὸ πύον μετὰ τὴν οὔρησιν ὑφιζάνει κάτω. καὶ λεπίδες ἐν αὐτῷ δυσώδεις. ἢ πεταλώδεις ἐμφέρονται. αἱ δὲ πιτυρώδεις ὑποστάσεις ψωριῶσαν δηλοῦσι τὴν κύστιν. τῶν δὲ οὐρητήρων ἑλκωθέντων. καὶ ἡ μῖξις τοῦ πύου μεταξύ πως ἔχει. καὶ τριχοειδῆ μᾶλλον ἐμφέρεται τοῖς οὔροις. καὶ ὁ πόνος κατὰ τὸ μεταξὺ χωρίον νεφροῦ καὶ κύστεως γίνεται. ἢ δὲ πύον. ἢ αἷμα ἐκκρίνεται καὶ χωρὶς τῆς τῶν οὔρων ἐκδόσεως, οὐδενὸς τῶν εἰρημένων. ἀλλὰ τοῦ αἰδοίου δηλοῦται ἡ ἕλκωσις. προποτιστέον τοίνυν τοὺς ἑλκωθέντας τὰ οὐρητικὰ. μελικράτῳ, ἢ τῷ τῆς τήλεως ἀφεψήματι σὺν μέλιτι. ἢ σικύου σπέρματι σὺν γλυκεῖ. τοῖς δὲ πύον οὐροῦσι. τὴν ἀρμενίαν βῶλον δοτέον. ἢ ναρθήκων καυθέντων, τὴν τέφραν. ὅσον τρισὶ δακτύλοις ἆραι μετὰ γλυκέως. καὶ ἡ γαλακτοποσία δὲ με-

φαρμάκοις καὶ ἤδη τοῖς τῶν ἐντέρων εἰς ὄχετον κατολισθήσασι. καὶ ἤδη φλεγμονῆς τῶν ἐντέρων ὡς τὰ πολλὰ κολικῆς ὑπαρξαμένης διαθέσεως. τὰ μὲν οὖν παιδία ταῖς ἐμβροχαῖς τε, καὶ τοῖς καταπλάσμασιν ἐνέμασί τε καὶ βαλανισμοῖς καὶ πυρίαις ὡς ἐν τῷ περὶ κολικῶν εἴρηται θεραπευτέον. τὰ δὲ μειράκια καὶ τοὺς ἀκμάζοντας φλεβοτομητέον. ἀνυποθέτως ἐπαφαιρεσάντας. εἰ δὲ μὴ σικυαστέον. καθόλου μὲν τοῦ ἐπιγαστρίου πολλαῖς τε καὶ κούφαις σικύαις. κατὰ δὲ τῶν ἀλγούντων. καὶ μετὰ καταχασμοῦ. ἀνατρεπτέον τε καὶ διασφιγκτέον αὐτῶν τὰ κῶλα καὶ τότε τοῖς δραστικωτέροις κλύσμασί τε καὶ ἐνέμασι. καὶ εἰς ἔλαιον θερμὸν ἐμβάσεσιν. ἀντιδότοις τε καὶ καθαρσίοις καὶ πᾶσιν ἁπλῶς τοῖς πρὸς κολικούς, πλὴν τῶν διὰ δριμέας τε καὶ δακνώδεις χυμοὺς, ὀδυνηθέντων τὸ κῶλον θαυμαστῶς δὲ ποιεῖ πρὸς αὐτοὺς καὶ ἔμετον ἄνηθον ἑψηθεὶ καὶ ὕδωρ. μετὰ δὲ τὸ ποιεῖν ἄρτον εἰς θερμὸν ὕδωρ ἐμβαλὼν. εὐθὺς δὸς φαγεῖν θερμοὺς τοὺς ψωμούς. πρὸς δὲ τοὺς μὴ κατέχοντας τὴν τροφὴν, ῥοιᾶς καὶ κύμινον ξίψας ἐν ταυτῷ δὸς πιεῖν ἐν ὀξυμέλιτι, κυάθοις ϛ. τοὺς δὲ ἤδη δηλητηρίῳ περιπεσόντας ἐν εἰλεῷ ἐμεῖν ἀναγκαστέον ὕδατος θερμοῦ πόσεως. ἔχεις δὲ πάντων τῶν δηλητηρίων εἰληφότων τὴν σημείωσιν, ἐν τῷ ε βιβλίῳ. εἶτα ποτιστέον ἔλαιον θερμόν. ἢ ζωμοὺς λιπαροὺς ἵνα πάλιν ἐμέσωσιν. μετὰ δὲ πιθανῶς ἐμφράξεως τῇ θηριακῇ ποτιστέον. ἐπιμενούσης δὲ τῆς ἐμφράξεως. χυλῷ γάλακτι μετ' ὀλίγης σκαμμωνίας ἢ ἀλόης ἢ τινὸς τῶν καθαρτικῶν, κενοῦν τὴν κοιλίαν. εἰ δὲ διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἐντέρου κατολίσθησιν τὸ πάθος γένοιτο. σχηματίζοντες αὐτοὺς ὑπτίως ἀνωρρεπεῖς ἀναθλίψωμεν εἰς βουβῶνα, τὸ κατολισθῆσαν ἔντερον. ἐπιδέσμῳ τε ἔπειτα κατάσχωμεν.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς νεφροὺς καὶ τὴν κύστιν παθῶν καὶ πρῶτον περὶ λιθιάσεως.

μ. Μὲν τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας ἡμᾶς ἀναγκάζει παρεξιέναι τὴν νοσημάτων ἡ συγγένεια. κοινὸν γὰρ ἐστὶ κολικῶν τε καὶ τῶν λίθον ἐχόντων ἐν τῷ νεφρῷ, τό τε κατ' ἀρχὰς ἐπέχεσθαι τὴν γαστέρα. καὶ σφοδρῶς ὀδυνᾶσθαι, καὶ ἀνορεκτεῖν, καὶ ἀποπτύειν καὶ στροφοῦσθαι. ἴδιον δὲ τὸ τοῖς μὲν κολικοῖς ἐπιτεταμμένα ταῦτα πάντα μᾶλλον γίνεσθαι. τοῖς δὲ νεφριτικοῖς ἧττον καὶ τοῖς μὲν κολικοῖς, κατὰ τὴν δεξιὰν λαγόνα μᾶλλον εἶναι τὴν ὀδύνην. καὶ ἀνιέναι μέχρι στομάχου, καὶ ἥπατος καὶ σπληνός. καὶ τὴν κόπρον ἐπέχεσθαι παντελῶς, ὡς μήτε φύσας διεξιέναι. ὅτε δὲ πρὸς ἀνάγκην ἐκκρίνωσι φυσώδη αὐτὴν εἶναι βολβίτῳ παραπλησίως. καί ποτε καὶ ὑαλώδες ἐκκρίνεσθαι φλέγμα. καὶ τὸ οὖρον πλεῖον καὶ φλεγματῶδες ἐκδίδοσθαι. τοῖς δὲ νεφριτικοῖς τὴν μὲν ὀδύνην κατ' αὐτὸν τὸν νεφρὸν ἐστηρίχθαι βαρείαν δίκην σκόλοπος ἐμπεπαρμένου. τόν τε κατ' εὐθὺ δίδυμον ὀδυνᾶσθαι καὶ νάρκη γίνεσθαι μηροῦ, τὸ κατ' ἴξιν ἐκκρίνειν τε καὶ αὐτομάτως μὲν κατὰ τὸ ἀρχαῖον. πάντως δὲ ἐπικλύσμασι τὴν κοιλίαν, φύσας τε καὶ κόπρον χολώδη στερρόν. τὰ δὲ οὖρα ὀλίγα καὶ ψαμμώδη μᾶλλον ἐκδίδοσθαι. καὶ στύφεσθαι τὸν οὐρητικὸν πόρον. ταῦτα τῶν ἐν τοῖς νεφροῖς λίθων τεκμήρια τελείοις μᾶλλον ἀνδράσι γινόμενα. ἡ δὲ κατὰ κύστιν τῶν λίθων πῆξις, παιδίοις μᾶλλον γίνεσθαι φιλεῖ. σημεῖα δὲ καὶ τούτων ἔπι πλεόν τε καὶ ὑπόλευκον οὖρον μετὰ ψαμμώδους ὑποστάσεως κνῶνται συνεχῶς καὶ ψηλαφῶσι τὸ αἰδοῖον καὶ ἐντείνουσι καὶ συνεχῶς εἰς οὖρον ἐπείγονται καὶ στραγγουροῦσιν. ὑλικὸν μὲν οὖν αἴτιον τῆς τῶν λίθων γενέσεως ἐστὶν, παχὺς καὶ γλίσχρος χυμὸς ποιητικὸν δὲ πυρώδης θερμασία τῶν νεφρῶν ἢ τῆς κύστεως. ἀλλ' ἤδη μὲν τῶν νεφρῶν, τοῖς θρύπτουσι τοὺς λίθους καὶ τέμνουσι χρῆσθαι φαρμάκοις, ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς, τοιαῦται δέ εἰσιν ἥ τε τῶν βασιλικῶν ἀσπαράγων ῥίζα καὶ τοῦ βάτου. καὶ ὕαλός τε κεκαυμένος καὶ ἀγρώστεως ῥίζα. καὶ ἀδίαντον. καὶ βδέλλιον. δάφνης τε τῆς ῥίζης ὁ φλοιός. καὶ ἀλθαίας τὸ σπέρμα. καὶ τῶν ἐρεβίνθων οἱ μέλανες κριοί. ἥ τε τῶν σπόγγων λίθοι. καὶ τὸ σκιλλιτικὸν ὄξος καὶ φοῦ. καὶ μῆον. καὶ ἄσαρον. καὶ καρποσίον. καὶ σαξίφραγες. τὸ δὲ σίον καὶ ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον. σκολύμου τε ῥίζα καὶ ἐρύσιμον. καὶ πριονίτις. λουτροῖς τε συνεχῶς χρήσθωσαν. καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν εὐθὺς πινέτωσαν τῶν εἰρημένων τι. ἐμβροχαῖς τε καὶ καταπλάσμασι καὶ πυρίαις, καὶ ἐγκαθίσμασι, τοῖς χαλαστικοῖς τε καὶ παρηγοροῦσι χρηστέον ἐκ τῶν κολικῶν αὐτὰ μεταφέροντας. σύνθετα δὲ πόματα πηγάνου ἀγρίου, καὶ μαλάχης ἀγρίας καὶ σελίνου τὰς ῥίζας ἑψήσας μετ' οἴνου καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας ὕδατι κεράσας δίδου κοχλιάρια β. κατάπλασσον δὲ ἐπὶ βαλσάμου καρποῦ λίθου τοῦ ἐν τοῖς σπόγγοις. γλήχωνος ξηρᾶς. μαλάχης ἀγρίας τοῦ σπέρματος ἴσα κόψας, δίδου κοχλιάριον μετ' οἴνου κεκραμμένου κοχλιάρια β. καὶ τὸ ξηρανθὲν δὲ τράγειον αἷμα καὶ οἱ πέρδικες ξηροὶ χωρὶς τῶν πτερῶν καὶ τῶν ποδῶν. καὶ οἱ τινὲς λίθοι δι' οἰνομέλιτος ἐν τῇ τοῦ λουτροῦ θερμῇ δεξαμενῇ διδόσθωσαν καὶ τὰ δι' αὐτῶν σκευαζόμενα σύνθετα φάρμακα. ἥ τε νεφριτικὴ φοῦσκα καὶ τὰ πρὸς τοῦτο συντιθέμενα κονδύτα. καὶ ὁ τραγλοδύτης δὲ τῶν ἀγανὲ ποιουμένων ὑπάρχει βοηθημάτων. ἔστι δὲ στρουθίον ἁπάντων τῶν ὀρνέων τὸ σμικρότατον πλὴν τοῦ λεγομένου βασιλίσκου. μικρὸν γὰρ ἐκείνου μόνου μεῖζον ἐστίν. καὶ προσεοικὸς αὐτῷ. χρώμα μεταξὺ τέφρου καὶ χλωροῦ λεπτόραμφον ἐν τοίχοις μάλιστα καὶ φραγμοῖς διαιτώμενον. ὅ ταριχευθεὶ ὅλον. ὠμόν τε συνεχῶς ἐσθιόμενον, τούς τε γεγονότας λίθους ἐξουρηθῆναι ποιεῖ καὶ τοῦ λοιποῦ γενέσθαι κωλύει. καὶ καυθέντος δὲ τούτου ὅλου ζῶν τοῖς πτεροῖς ζῶντος,

σικυωνίου ἐλαίου. καταπλαστέον δὲ τῷ τήλεως σπέρματι μετὰ κυμίνου. δαφνίδων, σελίνου σπέρματος. ἐπιθέματα δὲ τότε διὰ σπερμάτων ἔστω, καὶ τῶν διὰ δαφνίδων. τότε διὰ μελιλώτων καὶ τὸ πολυάρχιον. ἐγκαθιστέον δὲ αὐτοὺς ἐν ἀφεψήματι τήλεως. ἀλθαίας. χαμαιμήλων. ἀρτεμισίας. ἀνήθου. δάφνης. καὶ τῶν παραπλησίων. καὶ εἰς ἔλαιον δὲ θερμὸν ἢ ὑδρέλαιον αὐτοὺς ἐμβιβαστέον. πόματα δὲ, ἀψίνθιον, καὶ κύμινον ἴσον. ἢ πάνακος μεθ᾽ ὕδατος. ἢ καστορίου, καὶ ἀνίσου. καὶ πεπέρεως ∠. α, μετ᾽ ὀξυμέλιτος, μὴ ἐνδιδούσης δὲ τῆς ὀδύνης ποτίζειν αὐτοὺς τῇ διὰ τριῶν πεπέρεως. ἢ τῇ θηριακῇ. καὶ συναπισμῷ δὲ καὶ διὰ πάνυ χρηστέον ἐν τοῖς ἀνέσεσι καὶ αὐτοφυέσι λουτροῖς. τῶν δὲ δι᾽ ὕδατος ποτίμου λουτρῶν ἀπεχέσθωσαν. πλὴν εἰ μὴ διὰ τὴν ὑπέρτασιν τῆς ὀδύνης ἀναγκάζοιντο. ὥστε καὶ δὴ προσανιέντας αὐτοὺς τινὶ τῶν εἰρημένων φαρμάκων λούειν. καὶ πυριᾶσθαι κελεύειν ἐν τοῖς διαπύροις τοίχοις ἐμπλαττομένοις τινὰ τῶν νιτρωδῶν σμηγμάτων. ἰσχυρᾶς δὲ τῆς ὀδύνης οὔσης. καὶ τοῖς μετρίως παραμυθουμένοις, χρηστέον. οἷός ἐστιν ὅ τε διὰ τοῦ καστορίου τροχίσκος. ἐνιέμενός τε καὶ πινόμενος. καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ φάρμακα. τὰ γὰρ ἰσχυρὰ τῶν ναρκωτικῶν φυλακτέον. πρὸς ὀλίγον μὲν παραμυθούμενα, χρονιωτέραν δὲ τὴν διάθεσιν ἐργαζόμενα. τότε παχύνειν τὴν ὕλην, καὶ τῷ πυκνοῦν τοῦ ἐντέρου τοὺς πόρους. ἤδη δὲ λεπτυνθέντος τοῦ φλέγματος. καθαίρωμεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἱερᾶς πικρουμένης, ἢ τῶν καταποτίων τούτων. ἀλόης. εὐφορβίου. κνιδίου κόκκου. καθαροῦ σκαμμωνίας τὸ ἴσον. ἡ δόσις ∠. β. δίαιτα δὲ θερμοτέρα τε καὶ ξηροτέρα τούτοις ἁρμόσει. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν ἀσιτοῦσιν. ἔπειτα δὲ καὶ δριμυφαγοῦσι. πράσα γοῦν αὐτοῖς δοτέον ἑφθὰ μετὰ κονδίτου καὶ σέλινα, καὶ τὸ ἕλιον ἀσπάραγον, ὠμὰ σκόροδα καὶ μάλιστα τοῖς μὴ πρὸς ταῦτα δυσχεραίνουσι. καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ κονδίτου πινέτωσαν. καὶ ἄρτου σὺν αὐτῷ λαμβανέτωσαν. εἰς ὕστερον δὲ καὶ τὰς λοιπὰς εὐχύμους τε καὶ εὐπέπτους αὐτοῖς δοτέον τροφάς. φυλαττομένους πλησμονήν τε καὶ ἀπεψίαν. εἰ δὲ πνεῦμα φυσῶδες εἴη τὸ τὴν ὀδύνην ἐργαζόμενον, μετὰ τὰ ἄφυσα τῶν ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων, καὶ σικύαι ὡς μέγισται διάπυροι κολληθήσονται κοῦφαι καθόλου ἤδη γαστρίου πολλάκις ἤρκεσαν πρὸς θεραπείαν. φλεγμονῆς δὲ κατὰ τὸ ἔντερον οὔσης φλεβοτομήσωμεν ἀπ᾽ ἀγκῶνος. εἰ δὲ τὰ τῆς δυσουρίας ἐπικρατεῖ καὶ τὴν ἐν τῷ σφυρῷ τέμωμεν. καὶ τοῖς εἰρημένοις χρησώμεθα βοηθήμασι, πλὴν τῶν δριμέων καὶ τῶν καθαιρόντων ἰσχυρῶς. τοῖς δὲ πραΰνουσι μᾶλλον ἐνέμασί τε καὶ καταπλάσμασι καὶ ἐπιβρέγμασι. καὶ τῇ εἰς ἔλαιον ἐμβάσει χρησώμεθα. σικύας τε καὶ τούτοις προσβάλωμεν. κηρωτήν τε, κατὰ τοῦ ἐπιγαστρίου θήσωμεν. ἔχουσαν κηροῦ ℥. ε. χαμαιμήλου ℥. β. ῥοδίνου ℥. β. φαβατίνου ἀλεύρου ℥. ϛ. χρησὶ ᾠῶν ε. χ. λινοσπέρμου ἐλαίου. λεπτῶς τε καὶ πυρεκτικῶς αὐτοὺς διαιτῶμεν. ἄχρι λύσεως φλεγμονῆς. εἰ δὲ διαδριμεῖς καὶ δακνώδεις ὀδυνῶνται χυμούς. ἐνετέον αὐτοῖς ἐλαίῳ ἐν ᾧ ἀφήψηται τῆλις ἢ ἀλθαία. σὺν ἁπλῷ στέατι νεαρῷ, χηνὸς ἢ ὄρνιθος ἢ καὶ χυλῷ πτισάνης σὺν ῥοδίνῳ. ἢ καὶ χυλῷ λινοσπέρμου. ποτιστέον τε αὐτοὺς τὴν διὰ τῆς ἀλόης πικρὰν ἀντίδοτον. λουτροῖς τε χρηστέον διὰ γλυκέων ὑδάτων. καὶ τροφαῖς ῥοφηματώδεσιν, ἐκ χόνδρου. ἢ πτισάνης χρηστέον. ἰχθύων τε τοῖς πετραίοις. καὶ τὸ σύμπαν ἁπλῶς τῆς διαίτης ὑγρότερον ἔστω καὶ ψυχρότερον. ἀπέχεσθαι δὲ τῶν δριμέων ἁπάντων ἐδεσμάτων τε καὶ φαρμάκων. καὶ τῆς δι᾽ ἐμβροχῶν τε καὶ καταπλασμάτων πυρίας. οἴνου τε πόσεως. καὶ μάλιστα παλαιοῦ. ἐπικρατούσης δὲ τῆς ὀδύνης καὶ τοῖς τὴν αἴσθησιν ναρκοῦσι, χρηστέον. βλάπτει γὰρ ἥκιστα τῶν ἄλλων τὰς τοιαύτας διαθέσεις παχύνοντα. καὶ μετρίως ἐμψύχοντα. τοὺς λεπτοὺς καὶ δακνώδεις χυμούς. οἶμαι δὲ καὶ τὴν νῦν ἐπικρατήσασαν, κολικὴν διάθεσιν, ἤδη τοιούτοις γίνεσθαι χυμοῖς. ἀρξαμένου μὲν τοῦ πάθους, ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν ἰταλίαν χωρίων καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πολλοῖς τῆς τῶν ῥωμαίων πολιτείας φοιτήσαντος τόποις. κατὰ λοιμικήν τινα μετάδοσιν. ἐφ᾽ ᾧ πολλοῖς μὲν εἰς ἐπιληψίαν. ἑτέροις δὲ εἰς παράλυσιν τῶν κώλων. σωζομένης τῆς αἰσθήσεως. τισὶ δὲ καὶ οἷς ἀμφότερα γέγονεν ἀποσκήψεις. καὶ τῶν μὲν εἰς ἐπιληψίαν μεταπεσόντων οἱ πλείους ἀπέθανον. τῶν δὲ εἰς παράλυσιν. οἱ πλείους ἐσώθησαν. ὥσπερ ἐν κρίσει μεταστάσης τῆς αἰτίας. τοὺς οὖν οὕτως νοσοῦντας, ἰατρός τις κατὰ τὴν ἰταλίαν ἐθεράπευσεν. ἄπιστόν τινα ψυκτικὴν ἐπιτηδεύσας καὶ τολμηροτέραν τὴν δίαιταν. θριδακίνας τε γὰρ αὐτοῖς παρεῖχεν ἀνέφθους ψυχρίζων αὐτάς. ἴντυβά τε ὁμοίως ὑπερκέρασι ἐσθίειν. σταφυλάς τε καὶ μῆλα. καὶ τῶν ἰχθύων τοὺς σκληροσάρκους. τά τε ὀστρακόδερμα πάντα καὶ πόδας βοῶν. βολβούς τε καὶ τὰ παραπλήσια. οὐ μόνον τῇ δυνάμει καὶ τῇ θίξει ψυχρά. οἴνου δὲ σπανίως μέν. ὅτε δὲ παρεῖχεν. ὕδατι ψυχρῷ σφόδρα ἐκίρνα. καὶ τὸ ψυχρὸν δὲ ὕδωρ. ἢ καὶ ὀξύκρατον ψυχρὸν ἐδίδου πάσης ἑτέρας θερμῆς τε καὶ μέσης ἀπέχων τροφῆς. καὶ πλείστους οὕτω κατὰ τὸ παράδοξον ἐξιάσατο. καὶ τῆς εἰς ἐπιληψίαν ἢ παράλυσιν ἤδη τινὰς ἀρξαμένους μεταπτώσεως.

Περὶ ἰλεοῦ. μϛ.

Ὀξύτατον ὑπάρχον πάθος καὶ ἐπώδυνον ὁ ἰλεός, ἔχει τι σύμπτωμα τοῦ κινδύνου βαρύτερον. οἱ γὰρ κρατηθέντες, οἰκτίστῳ θανάτῳ τελευτῶσι πρὸς τῷ τέλει κόπρον διὰ στόματος ἀνάγοντες. συνίσταται δὲ τὸ πάθος ἤδη ἀπεψίαις τε καὶ ἐμφράξεσιν. ἐπειδὰν τὰ φθαρέντα ἐν ἐπί τε δηλητηρίοις

ἀρχὰς εὐθὺς, ἀλλὰ μετὰ χρόνου αὐτὴν γίνεσθαι τοῖς ἐσχαρωτικοῖς τῶν ἐνεμάτων χρησώμεθα. οἷά εἰσιν οἵ τε φαυσιανοὶ προσαγορευόμενοι τροχίσκοι. καὶ ὁ διὰ χάρτου. καὶ ὁ βιθυνός. ὅ, τε θρόνιος καὶ ὁ διὰ τῶν φελλῶν διαφανὴς ἀπὸ ζέματος. ἤ τινος τῶν συφόντων ἐνιέμενοι. καὶ ἕτερον δὲ τῶν πάνυ μοι πεπειραμένων ἐστὶν τὸ ἔνεμα, ὀμφακίδος κεκαυμένης. ἔστι δὲ τὸ κοῖλον, ἐξ οὗ ἐκπέφυκεν ἡ τῆς δρυὸς βάλανος, οὗπερ οἱ βυρσεῖς χρῶνται. ἀρσενικοῦ. συμφύτου. ῥοῦ συριακοῦ. τὸ ἴσον τούτων καπείτων ὅσον κοχλιάρια β΄. ἀναλαβὼν χυλῷ ὀρύζης. καὶ χυλῷ ἀγχούσης τῆς τὸ ἀκανθῶδες καὶ πλατὺ καὶ μέλαν ἐχούσης φύλλον ἣν χοιροσπέλεθον καλοῦσι. καὶ τῶν ᾠῶν τῷ λευκῷ ἐξ ἴσης ὅσον Γο. β΄. ἢ τρεῖς παράπεμπε, ἐπιθέματα δὲ τῶν ἤδη τῶν κοιλιακῶν εἰρημένα. καὶ τὰ κατὰ τῆς γαστρὸς δὲ καταχρίσματα τῆς συφούσης τε καὶ ξηραντικῆς ὕλης ὑπάρχοντα σὺν τινὶ τῶν ἐχεκόλλων, κόμεως λιβανίου. ταυροκόλλης. γύρεως. ἤδη τοῖς παραπλησίοις καταπλάσμασι χώραν ἐχέτω. τροφὴ δὲ τούτοις ὀ γάλα τὴν ἀρχὴν ἔστω. κἄπειτα, τὰ διὰ τῶν σποδῶν ῥοφήματα. καθ' ἑαυτά τε καὶ σὺν γάλακτι ἑψόμενα. καὶ τὸ γάλα δὲ μετρίως ἑψόμενον ἄριστόν ἐστι. λαχάνων δὲ οὐκ ἀναγκαία μὲν ἡ χρῆσις. ὅμως δοτέον ἀπογεύεσθαι. σέρεως ἑφθῆς. καὶ ἰντύβου. καὶ ἀρνογλώσσου. καὶ τῆς δισέφθου κράμβης καὶ τῶν ὀπωρῶν τὰς συφούσας ἀποπτυομένων τῶν σαρκῶν αὐτῶν. ἢ ἄλλως βραχύνειν ἔντερα δυναμένων. πολλῆς δὲ τῆς ἤδη τὸ θερμὸν δυσκρασίας οὔσης. καὶ ἴντυβον δοτέον ὠμόν. καὶ ὕδατος ἀπορρυφήτωσαν ψυχροῦ. τὸ ἄλλο δὲ ποτὸν ὕδωρ ὄμβριον ἔστω. κεκμηκότος ἢ τοῦ στομάχου, καὶ οἶνος, εἰς ὕστερον δὲ καὶ τῶν πτισανῶν τὰ ξηρότερα καὶ εὔπεπτα λαμβανέτωσαν. καὶ λουτροῖς δὲ χρήσθωσαν γλυκέσιν. εἰ δὲ ῥευματίζοιντο πρὸς αὐτῶν, αὐτίκα μέγαν ἢ ψίχας ἄρτου σιλιγνίτου βρέξας οἴνῳ ἀσκαλωνίτῃ ἤ τινι τῶν συφόντων θερμῶν ἐπιθετέον καθόλου τοῦ ἐπιγαστρίου. καὶ ἐπιδήσας, οὕτω λούεσθαι κέλευε.

Περὶ κολικῆς διαθέσεως. μγ΄.

Τὸ κῶλον μέρος ὂν τοῦ παχέος ἐντέρου. τὴν μὲν ἔκφυσιν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ἔχει λαγόνος, ἐπὶ τὴν ἀριστερὰν δὲ φέρεται. δίκην ζώματος, ὀδύναι δὲ τούτῳ χαλεπώταται γίνονται διὰ πλείονας αἰτίας. ἢ γὰρ διὰ παχύν τε καὶ φλεγματικὸν χυμὸν ἐναπολειφθέντα μεταξὺ τῶν χιτώνων αὐτοῦ. ἢ καὶ διὰ πνεῦμα παχὺ καὶ φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον. ἢ διὰ φλεγμονὴν τοῦ ἐντέρου ἢ διὰ δριμεῖς καὶ δακνώδεις χυμούς. τοῖς μὲν οὖν διὰ παχὺν καὶ φλεγματικὸν ὀδυνωμένοις χυμόν. δι' ὅλου μὲν τοῦ ἐπιγαστρίου κατὰ τὸ βάθος ἡ ὀδύνη γίνεται. μάλιστα δὲ κατὰ τὴν θέσιν τοῦ κώλου τρυπανώδους γινομένης τῆς συναισθήσεως. στρόφοι δὲ τούτοις ἐνοχλοῦσι καὶ ἐρυγαί. καὶ ναυτίαι. καὶ ἔμετοι παντοίων. μάλιστα τοῦ φλέγματος. ἥ τε γαστὴρ αὐτοῖς ἐπέχεται χαλεπῶς. ὡς μήτε φῦσαν διεξιέναι. ἐκκριθὲν δέ ποτε τὸ κόπριον βολβίτῳ παραπλήσιον ὁρᾶται. κοῦφόν τε καὶ φύσης μεστόν. προηγεῖται δὲ τούτων ὡς μάλιστα ψυχρῶν τε καὶ παχυχύμων ἐδεσμάτων συνεχὴς προσφορά. πλησμονή τε καὶ ἀπεψία καὶ ἀργία καὶ τὰ τούτοις σύμφωνα. τοῖς δὲ διὰ πνεῦμα φυσῶδες ὀδυνωμένοις, τάσεως μᾶλλον συναίσθησις γίνεται. τῆς δὲ διὰ φλεγμονὴν ζέσεως ἐν τοπίου γίγνεται συναίσθησις. καὶ πυρετὸς οὐκ ἀγεννής. ἐπίσχεσίς τε σὺν τῇ κόπρῳ καὶ τῶν οὔρων. καὶ σφυγμὸς ἐνοχλεῖ κατὰ τὴν γαστέρα. δίψα τε καὶ καῦμα καὶ τούτοις ἐνοχλεῖ. καὶ ναυτίαι καὶ χολῆς μᾶλλον ἔμετοι, μηδὲν ἐπικουφίζοντες. καὶ ἁπλῶς ἡ χαλεπωτάτη τῶν κολικῶν ἐστὶν αὕτη διαθέσεων. τὴν εἰς τὸν εἰλεὸν ἀπειλοῦσα μετάστασιν. τοῖς δὲ διὰ δριμεῖς καὶ δακνώδεις χυμοὺς ὀδυνωμένοις. ὥσπερ καὶ τοῖς ἤδη φλεγμονῇ, καῦμά τε καὶ δίψα καὶ ἀγρυπνία γίνεται. πυρέττουσι δὲ ὅλως. ἢ ἐκείνων ἧττον. καὶ οὐροῦσι δριμύ. καὶ χολώδη τε διαχωροῦσι. καὶ πολλάκις ἤδη τῇ τῆς γαστρὸς διαχωρήσει, πλέον ὀδυνῶνται. καὶ τῇ τῶν θερμοτέρων ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων προσφορᾷ. παροξύνονται μᾶλλον. τοὺς μὲν οὖν διὰ ψυχρούς τε καὶ γλίσχρους, καὶ παχεῖς χυμοὺς, ὀδυνωμένους ἰᾶσθαι προσήκει, οὐ θερμαίνοντας σφοδρῶς. ὑπὸ γὰρ τῶν θερμαινόντων, ἱκανῶς χέονται. καὶ πνευματοῦνται μᾶλλον οἱ τοιοῦτοι χυμοί. προσήκει τοίνυν αὐτοὺς, τέμνειν τε καὶ πέττειν, διὰ τῶν ἀφύσων, καὶ λεπτυνόντων καὶ ξηρῶν φαρμάκων. χωρὶς τοῦ θερμαίνειν σφοδρῶς. κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος. προεκκοπρώσαντας οὖν τὴν γαστέρα. τοῖς ἁρμοδίοις κλύσμασιν. ἐνετέον ἐλαίῳ. ἐν ᾧ ἐναφέψηται κύμινον ἢ πήγανον μετὰ στέατος χηνὸς ἢ ὄρνιθος. ἢ διὰ ῥιζῶν σικύου ἀγρίου ἀφεψήματος. καὶ σμύρνης ∠. α΄. καὶ μέλιτος. καὶ ἐλαίου. καὶ τῷ ἐλαίῳ δὲ τῷ κοινῷ πολλάκις ἐνεθέντι συνεκκριθὲν ὑαλῶδες φλέγμα παραχρῆμα τὴν ὀδύνην ἔπαυσεν. εἰ δὲ διὰ τὸ σφοδρὸν τῆς ὀδύνης καὶ τὸ ἔνεμα κατέχοιεν. βαλανιστέον αὐτοὺς διὰ μέλιτος. κυμίνου. νίτρου. πηγάνου, σπέρματος ξηροῦ κράμβης καυλῷ καλῶς ἐξεσμένῳ καὶ ἅλμῃ ἐμβραχέντι. ἢ τέφρᾳ κράμβης μέλιτι φυραθείσῃ. ἢ κολοκυνθίδι λείᾳ σὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ. καὶ κυμίνῳ. τὰ δὲ βαλάνια δακτύλων ἔστω ς΄. ὅπως ὑπερπεράσῃ, τὸν σφιγκτῆρα, διαχρίειν τε τὴν ἕδραν, κυκλαμίνου χυλῷ σὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ. ἢ κενταυρείῳ σὺν μέλιτι καὶ νίτρῳ. ἐνέματι δὲ τῆς ὀδύνης ἐπιμενούσης πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἔστω. ῥητίνης τερεβινθίνης Γο. α΄. ἢ ὀποπάνακος ∠. α΄. ἢ χαλβάνης ∠. δ΄. ἀσφάλτου τὸ ἴσον μετὰ νίτρου ∠. α΄. καὶ ὕδατος Γο. α΄. καὶ ἐλαίου πηγανίνου Γο. ε΄. ἢ πλέον ἐμβροχὰς δὲ κατὰ τῶν ἀλγούντων ἐπιβλητέον, διὰ κυμίνου. ἢ ἀνήθου. ἢ

σιν θερμαῖς καὶ τοῖς δι' οἴνου τε καὶ ἐλαίου μυρσίνου, ἢ ῥοδίνου, ἢ ὀμφακίνου ἐμβροχαῖς κατ' ὀσφύος τε καὶ ἥβου ἐπιτιθεμένοις παραμυθεῖσθαι. τὰ δὲ ἐμπλασσόμενα τῷ ἀπευθυσμένῳ μυξώδη. καὶ διὰ μελικράτου ἐνέσεως ἀποσμήχειν. καὶ ἅλμη δὲ πολλάκις ἐνεθεῖσα τὸ δέον ἐξώνυσε. ἀρκοῦσι δὲ ἁλῶν < ϛ'. ἐν κοτύλῃ θερμοῦ ὕδατος. παραμυθεῖσθαι δὲ τοὺς πόνους, καὶ τὰς ἐντάσεις ἐγκαθίσμασι διὰ τήλεως ἢ μαλάχης. ἢ λινοσπέρμου. οἱ δὲ πολλάκις ἐπέτυχον καὶ τοῦδε ἐγκαθίσματος. βάτου. καὶ μυρσίνης. καὶ κυτίνου. καὶ δάφνης καὶ κυπαρίσσης χλωρῶν. ἴσων ἕψει ἐν ὕδατι. ἔστι δὲ μαρκέλλιον, ἐν βάθει δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ τῶν ἐρεθισμῶν ὑπαρχόντων, ἐνετέον σιτώδεις χυλοὺς μετά τινος τῶν στυπτικῶν, ἢ ἑψημένους. καὶ ἔλαιον δὲ γλυκὺ ἐνεθὲν καὶ καταχυθὲν, ὥραις πλείωσι τὴν περιωδυνίαν ἔλυσεν. συνεχοῦς δὲ τῆς ἐξαναστάσεως οὔσης καὶ ἀγαθὸν διασυμμάτων θερμῶν. τῇ ἕδρᾳ προσεπιτιθέσθωσαν ἢ πίτυρα θερμὰ ἐν ἀποδέσμῳ ἢ σπόγγοι, ἢ τι τῶν τοιούτων.

Περὶ δυσεντερίας. μβ'.

Ἡ δυσεντερία ἕλκωσίς ἐστι τῶν ἐντέρων. ποτὲ μὲν ἐκ μεταπτώσεως τεινεσμοῦ ἢ τῶν εἰρημένων τῆς γαστρὸς ἐκταράξεως τινὸς γινομένη, ποτὲ δὲ τοῦ πάθους αὐτῇ καταρχομένη. ἐφ' ἧς ἀποκρίσεις γίνονται. πρῶτον χολώδεις. ποικίλαι. εἶτα πρὸς λόγον αἱματώδεις. καὶ ἤδη τέλει ἰχωροειδεῖς ὁποῖαι ἀπὸ τῶν νεκρῶν εἰώθασιν ῥεῖν σωμάτων. ἡ δὲ ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἀρχομένη δυσεντερία θανάσιμός ἐστι. τὴν μετ' ἑλκώσεως δηλοῦσα καρκίνον. εἰ μὲν οὖν ἀναμεμιγμένα τῇ κόπρῳ τὰ τῆς ἑλκώσεως ἐκκρίνοιτο σημεῖα μετὰ πόνων τε καὶ στρόφων ἐν τοῖς λεπτοῖς ἐντέροις γίνωσκε τὴν ἕλκωσιν. τῶν διὰ στόματος μάλιστα βοηθημάτων χρήζουσαν. εἰ δὲ ἀμιγὴς ἡ κόπρος διεξέρχοιτο, τῶν παχέων ἐστὶν ἐντέρων. τοῖς ἐνέμασι μᾶλλον πειθομένη. ὅταν δὲ πολλοῦ κατὰ μόνας ἔκκρισις αἵματος γίνηται, τὸ πάθος, αἱματηρὰν δυσεντερίαν λέγουσιν. ἐκκρίνεται μὲν ποτὲ καὶ αἷμα μελάντερον τοῦ κατὰ φύσιν. καὶ στερπνόν. μὴ πέττοντος καλῶς τοῦ ἥπατος τὴν ἀναδιδομένην τροφὴν καὶ διατονίαν δὲ τῆς καθεκτικῆς ἢ τῆς ἀλλοιωτικῆς αὐτοῦ δυνάμεως πολλάκις ἐκκρίνεται διὰ γαστρὸς, ὅμοια κρεῶν νεοσφαγῶν ἀποπλύματι. ἡπατηρὰν δὲ ταύτην καλοῦσι δυσεντερίαν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ ἥπατος λεχθήσεται λόγῳ. κοινῶς μὲν οὖν τοῖς ἤδη κοιλιακῶν τε καὶ τῶν ἄλλων παρὰ φύσιν ἐκκρίσεων εἰρημένοις χρηστέον. ἰδίως δὲ, λημνία σφραγὶς. καὶ τὴν ἤδη νενεμημένην ἰᾶται δυσεντερίαν πινομένη τε καὶ ἐνιεμένη. προαποκλυσθέντος τοῦ ἐντέρου μελικράτῳ πρότερον. κἄπειτα ἅλμῃ καὶ ἀνδράχνης χυλὸς, ἐπιτήδειος δυσεντερικοῖς πινόμενος. καὶ αὐτὴ ἡ ἀνδράχνη ἑφθὴ ἐν ὀξυκράτῳ ἐσθιομένη. ἁρμόττει δὲ καὶ ἀρνόγλωσσον. καὶ βάτου καρπὸς καὶ τὰ φύλλα. καὶ ἀλθαίας τῆς ῥίζης τὸ ἀφέψημα. ἵππουρις δι' ὕδατος. ἢ οἴνου πινομένη. καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς. μορέας ἄωρος ὁ καρπὸς ξηρανθεὶς καὶ τούτου μᾶλλον, τὰ βάτινα μόρα ὁμοίως ξηρανθέντα. ξηραίνει δὲ τὰ κατὰ τὴν κοιλίαν ῥεύματα, καὶ ᾠὰ δι' ὄξους ἑψηθέντα καὶ βρωθέντα. βέλτιον δὲ εἰ μίξας αὐτοῖς τινὰ τῶν πρὸς δυσεντερίαν ταγηνίσης καὶ δὸς φαγεῖν. χρησιμώτατον δέ ἐστι πρὸς τούτοις ὀμφάκιον. ῥοῦς ἐρυθρός. καὶ ὁ χυλὸς αὐτοῦ. σίδια. κηκίς. γίγαρτα. μέσπιλα. μύρτα. κράνια. κοχλιῶν ὅλων ὀπτηθέντων ἡ τέφρα. σύνθετον δὲ τόδε, τῆς τῶν κοχλιῶν τέφρας μ. δ'. κηκίδος μ. β'. πεπέρεως μέρος α'. χνοώδη ποιήσας τοῖς ὄψοις ἐπίπαττε ἢ ἐν ὕδατι ἢ οἴνῳ λευκῷ ὑδαρεῖ. δίδου πίνειν. γενναίως ὠφελεῖ δυσεντερικοὺς, ὅσοις οὐδέπω σηπεδονῶδες ἕλκος γέγονεν. καὶ ἡ τῶν ἐσοφαγησάντων δὲ κυνῶν κόπρος ξηρὰ, σὺν γάλακτι τετυρωμένῳ διὰ τῆς τῶν χαλίκων καθέσεως πινομένη. μεγάλως ὀνίνησιν. σύνθετα δὲ ὅ τε διὰ τῆς αἰγυπτίας ἀκάνθης τροχίσκος. ἔστι καὶ ὁ φιλίππου. καὶ ὁ διὰ τοῦ ἐλαφείου κέρατος. ὅ τε διὰ σπερμάτων. καὶ ὁ τρίγωνος. καὶ τὰ διὰ τοῦ μάκερος καταπότια θαυμαστά. κάλλιστος δὲ καὶ οὗτος, ὀπίου. κρόκου. λυκίου ἰνδικοῦ. ἀκακίας. ῥοός. λιβάνου. κηκίδος. ὑποκυστίδος. σιδίων. σμύρνης. ἀλόης ἴσα ὕδατι δίδου τριώβολον. Ἄλλο. Ῥοὸς < η'. κηκίδος. σιδίων ἀνὰ < δ'. δίδου κοχλιάριον α'. οἴνῳ. Ἄλλο. Ῥοὸς < η'. κηκίδος. ἀκακίας κόμεως ἀνὰ < β'. ὀπίου < α'. δίδου < α'. ἐν οἴνῳ κεκραμμένῳ. ἔκλειγμα δὲ αὐτοῖς ἁρμόσει τόδε. μύρτων μελάνων ξε. α'. ῥοῦ συριακοῦ ξε. α'. φοινίκων θηβαϊκῶν λι. β'. μήλων κυδωνίων τῶν σαρκῶν λι. α'. ῥοιᾶς ὀξείας σὺν τοῖς κελύφοις ι'. οἴνου στρυφνόντος ξε. ιβ'. ἕψε ἕως τὸ τρίτον λειφθῇ. καὶ διηθήσας ἔμβαλε μέλιτος λι. ϛ'. καὶ ἑψήσας ἕως πάχους δίδου ἐκλείχειν. δῆλον δὲ, ὅτι καὶ καταπλάσματα διὰ τῶν στυπτικῶν ἔσονται ἂν τὴν ὕλην ἔχεις. ἐνέματα δὲ τοῖς δυσεντερικοῖς ἁρμόσει διὰ τοὺς ἐνοχλοῦντας τεινεσμούς. χυλὸς ὀρύζης ἢ χόνδρου ἢ τοιούτου τινός. μετὰ στέατος αἰγείου. ἢ τραγείου, καὶ τὰ ἐν τῷ περὶ τεινεσμοῦ λεχθέντα. εἰ δὲ αἷμα ἀποστάζει. ἐνετέον χυλὸν πολυγόνου. ἢ ἀρνογλώσσου μετὰ ἀκακίας ἢ ὑποκυστίδος ἢ τοιούτου τινός. εἰ δὲ ἐπείγοι καὶ ἰσχυρόν τι ἐνιέναι. δεῖ τέφραν οἰσυπηρῶν ἐρίων ἢ σπόγγου καινοῦ βραχέντος πίσσῃ ὑγρᾷ ἢ αἵματι βοείῳ. ἢ στυπτηρίᾳ ὑγρᾷ καυθέντος. ἢ ὀνίδος χυλῷ. καὶ ὁ τοῦ ἀνδρῶνος δὲ τροχίσκος. ἀγαθὸν φάρμακόν ἐστιν. ὅ, τε τοῦ μούσα. καὶ οἱ παραπλήσιοι. καὶ ὑπόθετα δὲ κολλούρια, τῶν πάνυ πρακτικωτάτων εἰσίν. ἐφ' ὧν μάλιστα καὶ πόνοι περὶ τὴν ἔκκρισιν γίνονται. νομῆς δὲ συστάσης περὶ τὰ ἔντερα ἣν διαγινώσκομεν τῇ τε δυσωδίᾳ καὶ σήψει τῶν ἐκκρινομένων. καὶ τὸ μὲν κατ'

ἀρχὰς

πλέον αὐτούς. τῇ ἐρημοίᾳ τινί. πρὸς δὲ τοὺς σπασμώδεις συνολκάς. ἐλαιοβρεχεῖ ῥάκει θερμῷ τοῖς μυσὶ προσεπιθέσαι κηρωταῖς τε ὑγρὰς ἐχούσαις τι. καὶ κασσορίου. καὶ σικυωνίου. πρὸ δὲ τούτων. ὕδατι θερμῷ προσεπαντλητέον τὰ κῶλα. εἰ δὲ καὶ ἀγρυπνίαι γίνοιντο, τοῖς πρὸς ἀγρυπνίας εἰρημένοις χρηστέον μὴ κωλυούσης δὲ τῆς δυνάμεως. καὶ τῆς διὰ κωδυῶν αὐτοῖς ποτιστέον. παρακμῆς δὲ γενομένης, ἤδη λουτρὸν ἀκτέον. καὶ ἀνακομιστέον αὐτοὺς ὄρνιθας νεοττοῖς προσεσθίουσιν ἢ ὠῶν ποσίν. ἐν τοῖς παραπλησίοις καὶ ἡ διάῤῥοια δὲ διαφθορὰ τῆς σιτίων ὑπάρχουσα. τὰ πολλὰ μὲν αὐτομάτως παύεται μὴ φερομένων αὐτῶν ἄχρι τελείας ἐκπέψεώς τε καὶ κενώσεως τῶν διαφθαρέντων. ἐπιμενούσης δὲ τοῖς ἤδη χολέρας χρηστέον.

Περὶ λειεντερίας καὶ κοιλιακῆς διαθέσεως. μ.

Διὰ τῆς ὑπαρχούσης τῆς λειεντερίας τῆς μὲν δι' ἐπιπολαίων ἕλκωσιν τῶν ἐντέρων, κατά τινας δὲ καὶ δι' οὐλὴν ἐκδύσει ἐντερίας τὰ πολλὰ. ἢ δὲ ἐντέρων γινομένης ῥευματισμῶν. τῆς δὲ διὰ τοίαν τοῖς κατεχούσης τὴν τροφὴν ἐν τῇ γαστρὶ δυνάμεως. τὴν δευτέραν οἶμαι διαφορὰν τῇ κοιλιακῇ λεγομένῃ συμπλέκειν διαθέσει. καὶ γὰρ ἤδη ταύτης ἀτονούσης τῆς γαστρὸς, πίπτει τε καὶ ἀποδίδοται τὰ σιτία λεῖα τε καὶ ἄπεπτα καὶ κάθυγρα διαχωρεῖσθαι. ῥευματιζομένης ἤδη πάντων τῆς γαστρὸς ἀλλ' ἤδη τῶν λειεντερικῶν ἥτε διέξοδος τῶν σιτίων ταχεῖα γίγνεται. καὶ τὰ τῆς ἀπεψίας ἐπιπέπτει μᾶλλον ἐστίν. ὥστε διαδηλοῦσθαι τὴν ληφθεῖσαν τροφήν. καὶ τούτων μάλιστα διακείνονται τῶν κοιλιακῶν κατὰ πλεῖστον δίδου αὐτοῖς λινοσπέρμου μετὰ φοινίκων. ἄκρως δὲ ποιεῖ. καὶ χῖος καὶ βάτος συνεψωμένη τῷ ὀξυμέλιτι ἐμπυρωθέντος αὐτοῦ δὲ συνούσης, καὶ κυμίνου. καὶ ἀνήθου καὶ πηγάνου μικτέον. ἐπαυξομένου δὲ τοῦ ῥευματισμοῦ συνεμβαλοῦμεν. μῆλα κυδώνια. συμπτεῖσαι ὑγρά, ἀκακίας ἢ ὑποκυστίδος. κηκίδος. ἢ τινα ἢ πάντα. κηρωταὶ δὲ διὰ μυρσίνου μετά τινος τῶν στυφόντων οἴνων. ἐπιθήματα δὲ θερμότερα μὲν τό τε διὰ δαφνίδων καὶ τὸ διὰ σπερμάτων. στυπτικώτερα δὲ τό τε διὰ οἰνάνθης, καὶ τὸ διὰ γιγάρτων, καὶ τὸ διὰ αἰγίλου. καὶ τὸ ἐρυθραίου δὲ θαυμαστόν. χρονιζούσης δὲ τῆς νόσου. καὶ σινάπει χρηστέον κατὰ τῆς κοιλίας. καὶ τὴν διὰ νάπυος κηρωτήν. καὶ αὐτῷ τῷ νάπυϊ. ποτήματα δὲ ἁπλᾶ μὲν, ἀρνογλώσσου σπέρμα. ἢ λαπάθου σπέρμα. ἢ ῥοῦς σίδια. ἢ ὀὰ ξηρά. ἢ ὀμφάκια ξηρὰ δὲ ἀμυγδάλας σταφυλῆς, ὅσον τριώβολον, ἀπυρέτοις σὺν οἴνου αὐστηροῦ κυάθοις ϛ. πυρέσσουσι δὲ σὺν ὕδατι ὀμβρίῳ. ἢ ὅσον δὲ στομάχου ἀπέπτεται ἀλεκτορίδων κοιλία ξηρὰ ἐμπασσομένη τῷ ποτῷ. καὶ τὰ διουρητικὰ δὲ. δὲ σέλινον. ἀδίαντον. καὶ τὰ ὅμοια πινόμενα. μετοχέτευσιν ἐργάζεται: σύνθετα δὲ ἥτε πολυειδοῦς σφραγὶς ἐστί. καὶ ὁ διὰ τῆς ἠλέκτρου τροχίσκος. ὅτε διὰ τῆς αἰγυπτίας οἰνάνθης. καὶ τὸ κλαυδίου καλούμενον καὶ ὁ διὰ σπερμάτων. καὶ τὸ ἐπὶ καλλιστὸν ἐστὶ λαπάθου ἀγρίου σπέρματος 𐅻. α. 𐅵. ἀρνογλώσσου σπέρματος 𐅻. α, ὑποκυστίδος ℥ ∠. ϛ. κόμμεως ἢ ἀκακίας ἀναλάμβανε κυδωνίῳ ἀποτεθέντων τῷ ἀφεψήματι.

Ἄλλο. κυμίνου πεφρυγμένου ῥοὸς συριακῆς βαλαυστίου ἀνὰ 𐅻. α 𐅵. σιδίων 𐅻. α. σιλφίου 𐅻. 𐅵. ἢ ξηρῶν ∠. α. ἔμπασσε τῷ ποτῷ, ἢ φυρῶν ὀξυμέλιτι πρωῒ καὶ ἑσπέρας. Ἄλλο. μύρτων μελάνων κοχλιάρια α. 𐅵. ἀνίσου ῥόδων ξηρῶν. οἰνάνθης ἀνὰ κοχλιαρίου τὸ 𐅵. φοινικοβαλάνους κ. ποίει τροχίσκους καὶ δίδου ∠. α. μεθ' ὕδατος ἢ μετὰ κράματος. ἢ ὁ διὰ ἰχθύων δὲ θηριακή τούτοις ἄριστόν ἐστι βοήθημα. ἢ δὲ ζοφώ. σφοδρᾶς μὲν καὶ χολώδους οὔσης τῆς ἀποκρίσεως, διά τε χόνδρου καὶ ὀρύζης ἅλικός τε καὶ τῆς παραπλησίου γινέσθω. συνεψομένων αὐτοῖς τῶν στυφόντων τινός. ἀπίου. μήλου. κυδωνίου μεσπίλου. καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ τὸ ἀπεφθὸν δὲ γάλα τούτοις ἁρμόσει. πότον δὲ ἢ οἶνος ὑδαρὴς λεπτός. ἢ τι τῶν ὑδάτων ἔσω πομάτων. φλεγματικώτερα δὲ αὐτῶν ἐκκρινομένων ἤδη τὰ ἐναντία τὴν ζοφὴν μετὰ γλυκέος ἀρτυμάτων τε τινὰ τῶν εὐστομάχων παραμιγνύντες, ἄνισον. ἢ κύμινον ἢ σελίνου σπέρμα. καὶ ἡ φακὴ δὲ δὶς ἑψηθεῖσα, πολλάκις αὐτοὺς ὤνησεν ἐσθιομένη σὺν ὄξει βραχεῖ. ἢ ὀξυμέλιτι. αἵ τε κράμβαι. δίσεφθοι καὶ αὗται. κάλλιον δὲ τὴν δευτέρας ἕψησιν αὐτῶν ἐν ὀξυκράτῳ γίνεσθαι. ἔτι δέ τινα τῶν παλαιοτέρων. καὶ θερμοτέρων πινέτωσαν.

Περὶ τεινεσμοῦ. μα.

Ὁ τεινεσμὸς ἔστι μὲν ὅτε τῆς δυσεντερίας προηγεῖται. πολλάκις δὲ καὶ αὐτὸς μόνος, πρὸς ὀλίγον γενόμενος ἀποπαύεται. ἔστι δὲ τὸ πάθος, προθυμία πρὸς ἔκκρισιν ἀπαραίτητος οὐδὲν ἐξάγουσα πλὴν ὀλίγων αἱματωδῶν. ἢ καὶ μυξωδῶν. ἃ σχεδὸν τῆς ὅλης αἰτίας καθέστηκε νόσου, οἰδηματώδης τε φλεγμονὴ κατὰ τὸ ἀπευθυσμένον γενομένη, ἔμφασιν αὐτοῖς ἐγκειμένης παρέχεται κόπρου καὶ ἐπιζήτησιν ἀποκρίσεως. ὁ δὲ Γαληνὸς ἱστορεῖ καὶ λίθον τινὰ διὰ τῆς ἕδρας ἐκκριθῆναι κατὰ τὰς τεινεσμώδεις συστάσεις. πολλάκις δὲ καὶ δι' ἔμφραξιν κόπρου κατὰ τὸ λεπτὸν ἔντερον συνέβη, τεινεσμὸς ἠκολούθησεν. ἤδη μὲν τοῖς στύφουσι καὶ παρεμπλαστικοῖς, πλέον αὐξανόμενος. ἐπικλύσμασι δὲ δριμυτέροις. ἔτι μελικράτου σὺν ἁλσίν. ἢ ἐπί τινι τῶν διὰ στόματος μαλακτικῶν, ἔτι δερματοσκιλλώδη ἢ ἰσχάδων. λινοζώστεως ὀρροῦ γάλακτος ἐκκριθείσης κόπρου παραχρῆμα παυσάμενος. χωρὶς οὖν τοιαύτης αἰτίας γενομένου τεινεσμοῦ. ἁρμόζει τὴν μὲν φλεγμονὴν ταῖς ἀμυλέ-

τῶν. καὶ τὸ διὰ κυτείου σκευαζόμενον. μαλάγματα δὲ. τότε μαρκιάτον. καὶ τὸ δι᾽ ὀμφακος χυλοῦ. τότε βαΐον. καὶ τὸ πολυάρχιον. καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ. ἕλκους δὲ ὄντος ἐν τῷ στομάχῳ ἢ τῇ κοιλίᾳ. πάντων μὲν τῶν δριμέων ἀπέχεσθαι βρωμάτων τε καὶ πομάτων. καὶ φαρμάκων χρῆσθαι δὲ τοῖς πραΰνουσιν. οἷον ῥοφήμασιν ἐκ τῆς ἐλαίου. καὶ τοῖς δι᾽ ἀμύλου τε. καὶ γῆς σαμίας καὶ λιμνίας σφραγῖδος. καὶ γάλακτος ἢ μέλιτος, ἐλαχίστου. ὥστε καὶ διακαθαίρειν ἀδήκτως. ἐπίθεμα δὲ διὰ φοινίκων καὶ κυδωνίων ἀλφίτων. κηρωτὴ διὰ μηλίνου ἢ ῥοδίνου σὺν ἀμμωνιακῷ. καὶ λιβανώ, τό, τε νήλεως ἐπίθεμα. ἔμπλαστροί τε διὰ ἰτεῶν. καὶ ἱκέσιος. διαγνώσεις δὲ τὸ ἕλκος ἐκ τοῦ αἷμα ἢ πύον ἢ καὶ ἐφελκίδας ἐμεῖσθαι.

Πρὸς τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀτόνους στομάχους καὶ διὰ τοῦτο μὴ πέπτοντας ἢ καὶ τὴν τροφὴν ἐμοῦντας.

Α' λόης. μασουχά. μαστίχης, στύρακος ἀνὰ Γο. β. ἀψινθίας Γο. δ. οἰνάνθης Γο. γ. γλυκείου Γο. ϛ. μηλίνου Γο. γ. οἴνου τὸ ἀρκοῦν. τινὲς καὶ κύφεως καὶ ῥόδων ἀνὰ Γο. β. ταῦτα λειούμενα ἀναλαμβάνεται πορφύρᾳ ἢ ὀθονίῳ. καὶ ἐπιτίθεται τῷ στομάχῳ. τινὲς δὲ καὶ κηροῦ Γο. ϛ. προσπλέξαντες ἐπίθεμα αὐτὸ ποιοῦσιν.

Πρὸς τὰς ἰλεώδεις τοῦ στομάχου διαθέσεις, τουτέστιν ἰσχυρὰς ὀδύνας καὶ σπασμώδεις.

Ο' τῶν ἀμαζόνων τροχίσκος. ἄριστόν ἐστι φάρμακον. καὶ τούτου δὲ τὴν γραφὴν καὶ τῶν ἄλλων στομαχικῶν συνθέτων τὴν ὕλην ἐν τῷ περὶ συνθέτων φαρμάκων. κατὰ τὸν τελευταῖον εὑρήσεις λόγον.

Περὶ πνευματώσεως γαστρός. λη.

Η' τῶν πνευμάτων ἐν γαστρὶ γένεσις. χυμῶν ἢ σιτίων εἰς ἀτμοὺς διαλυομένων ὑπὸ θερμότητος συνίσταται χλιαρᾶς. ἡ μὲν γὰρ ψύξις τὸ μὴ πεφυκέναι λεπτύνειν. καὶ διαλύειν. οὐ γεννᾷ πνεύματος οὐδέν. ἡ δὲ σφοδρὰ θερμότης. οὐ λεπτύνουσα μόνον ἀλλὰ καὶ διαφοροῦσα. κωλύει τὴν σύστασιν τοῦ πνεύματος. ἡ δὲ ἐλάττων θερμότης. χεῖ μὲν καὶ μεταβάλλει τὴν τροφήν. ἐλλιπέστερον δέ. κἀντεῦθεν ἡ γένεσις τῶν πνευμάτων. λεπτύνειν οὖν αὐτὰ διὰ τῶν θερμαινόντων φαρμάκων προσήκει, ἀφεψόντας ἐν ἐλαίῳ. κυμίνου. καὶ σελίνου. καὶ σφονδυλίου. καὶ δαύκου σπέρμα. ψύξεως δὲ προσούσης τῇ διαθέσει. πήγανον. καὶ δαφνίδας καὶ μελάνθιον. καὶ μάραθρον ἐναφέψειν τῷ ἐλαίῳ. καὶ μιγνύειν ἄσφαλτον καὶ ἔλαιον δάφνινον. ἐὰν δὲ καὶ φλεγμονὴ συνῇ ταῖς ὀδύναις. ἀντὶ τῶν θερμαινόντων χρήσῃ τοῖς χαλαστικοῖς τὸ ἄνηθον ἑψῶν, καὶ μίγνυε στέαρ ὄρνιθος. καὶ χηνός. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς πνευματουμένους, πολίου δεσμίδιον καθεψόμενον. ἢ καλαμίνθης ἀφέψημα μιγνύμενον, μέλιτος ὀλίγου. καὶ πεπέρεως < α. ταῦτα μὲν οὖν ὀδύνης σφοδρᾶς ἐμπεσούσης. προσακτέον. εὐθὺ δὲ τῆς μέσης, ἀρκέσουσι καὶ πυρίαι διὰ κέγχρου. σικύα δὲ εὐμεγέθης περιλαμβάνουσα τὸν ὀμφαλὸν ἀθρόως πολλάκις ἀπαλλάττει τὸ σύμπτωμα. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὸ καστόρειον αὐτὸ πινόμενόν τε δι᾽ ὀξυκράτου. καὶ ἔξωθεν σὺν ἐλαίῳ σικυωνίῳ τιθέμενον. καὶ εἰ μετὰ στρόφου τυγχάνουσιν αἱ ἐμπνευματώσεις ἰᾶται. καὶ ὕειος ὁ ἀστράγαλος καυθεὶς καὶ ποθεὶς στρόφους καὶ ἐμπνευματώσεις ἰᾶται. καὶ ἀριστολοχία στρογγύλη. τὰς δὲ δι᾽ ἐμφράξεις τῆς κοιλίας ὀδύνας ἢ διὰ παχύτητα γενομένας πνευματώσεις. ἢ διάψυξιν οἶνος πινόμενος. ἀκρατέστερος μετὰ τροφὴν ὀνίνησιν. ὕπνου δὲ ἐπιγενομένου καὶ τελέως αὐτὰς ἀπαλλάττει.

Περὶ χολέρας. λθ.

Η' χολέρα. τῆς γαστρός ἐστιν ἄμετρος ἐκτάραξις. κάτωθέν τε καὶ δι᾽ ἐμέτων γινομένη. διὰ προσεχῆ τῶν σιτίων ἀπεψίαν. ἀποπίπτουσι δὲ ποτὲ μὲν διὰ πολλὴν μοχθηρίαν τροφῶν. ποτὲ δὲ διὰ μοχθηρῶν χυμῶν περιουσίαν. εἰ μὲν οὖν ἐστι ναυτιώδης καὶ σπαραττόμενος ὁ κάμνων. μενόντων ἔτι τῶν σιτίων ἀπέπτων ἐν τῇ γαστρί, πίνειν αὐτοῖς κελεύσωμεν ὕδωρ χλιαρόν. καὶ ἀπεμεῖν καθέσει δακτύλων ἢ πτερῶν. συνεργητέον δέ. καὶ τῇ διὰ γαστρὸς ἐκκρίσει. μετὰ δὲ τὴν τῶν περιττῶν κένωσιν ἡσυχία τε καὶ θάλψει. τῶν καθ᾽ ὑποχονδρίων χρηστέον. διά τε γλυκέως ἐλαίου σὺν οἴνῳ βραχεῖ. ἢ μαστιχίνου. ἢ καὶ ναρδίνου εἰ χειμὼν εἴη. καὶ ὕπνους ἐπιτρεπτέον. μετὰ δὲ τὴν τελείαν πέψιν. λουτροῖς τε χρηστέον. καὶ εὐχύμῳ τροφῇ. τῆς δὲ κενώσεως ἀμέτρου γενομένης, ἀρκεῖ μὲν ἐν ἀρχῇ καὶ τὰ κατὰ τὸ δεύτερον βιβλίον περὶ ἐκταράξεως γαστρὸς εἰρημένα. ἐπιμενούσης δὲ τῆς φθορᾶς. τῆς τε κοιλίας συμπιπτούσης, καὶ τοῦ σφυγμοῦ μειουμένου τε καὶ πυκνουμένου καταπλάσσειν μὲν τῷ διὰ φοινίκων, μετ᾽ οἰνάνθης καὶ ἀκακίας. καὶ ὑποκυστίδος χυλοῦ καὶ σιδίων. διδόναι δὲ καταρροφεῖν ὕδατος μετρίως ψυχροῦ κύαθον. κάλλιον δὲ εἰ ἀφέψημα εἴη, ῥόδων ἢ οἰνάνθης. ἢ ῥοῦ ἢ ἑλίκων ἀμπέλου. ἢ χυλὸν ῥοιᾶς τῆς ὀξυγλύκου δοτέον ἢ ἡδυόσμου βραχὺ ἐμπάσσοντα. δριμυτέρων δὲ ὄντων τῶν ἐκκρινομένων, καύματός τε καὶ δίψους προσγινομένου σικύου σπέρμα δοτέον σὺν ὕδατος κυάθοις τρισίν. ἴντυβά τε καὶ θριδακίνας ἑφθὰς ἐν ὀξυκράτῳ τρεφέσθωσαν. ἀκαταχέτου δὲ τῆς φορᾶς οὔσης οἶνον δοτέον τινὰ τῶν αὐστηρῶν. ἀπυρέτοις μὲν παλματιανὸν ἢ ἀμίναιον. ἢ σπαθίτην. ἢ ὀμφακομελίτην. πυρέττουσι δὲ ῥοΐτην ἢ μυρτίτην. ἢ τὸ κιβυρατικὸν ὑδρόμελον ποτόν τε καὶ μετὰ ψιχῶν ἢ ἄλικος. ἢ χόνδρου. εἰ δὲ ἀποστρέφοιντο τὰ σιτώδη τι τῶν ὀρείων διαμασώμενοι μεσπίλων ἢ ἀπίων. ἢ κυδωνίων. ἢ ῥοιῶν. τὸ σαρκῶδες καὶ σκληρὸν ἀποπτυέτωσαν. μὴ κατεχόντων δὲ τὴν τροφὴν σικύαν ὡς μεγίστην κούφην τῷ στομάχῳ κολλητέον. κειμένης τε ταύτης, θερ-

πτέον

ζει σὺν τῷ ὄξει ἐμβρέξαι ἐκθλίβονται. καὶ ἐξίπτονται. τὸ δὲ μέλι ἐπιβληθὲν ἕψεται ἄχρι συστάσεως. καὶ τότε ἀλόη λεία ἐπιπλάσσεται. δίδου κοχλιάρια γ. σὺν ὕδατι. τινὲς δὲ αὖθις ἀλόης σκευάζουσιν αὐτό. καὶ τὸ διὰ καλαμίνθης ἤδη τούτοις ἐπιτήδειον. ἤδη δὲ τὴν ἀποξυνόντων τὴν τροφὴν κορειανίου σπέρματος ∠. α. ὡς ἄλφιτον ἐμπλάσσας ὕδατι πότιζε. ἢ μαστίχης κοχλιάριον ἕν. ἢ θείδακος λευκῆς σπέρματος κοχλιάρια δύο. σύνθετον δὲ τοῦ πεπέρεως ∠. α. ἀνήθου σπέρματος ∠. γ. κυμίνου ∠. δ. λειώσας δίδου εἰς κοίτην κοχλιάριον α. ἐν οἴνῳ κεκραμένῳ. ἤδη δὲ τὴν γενόντων χολὴν μέλαιναν καὶ φυσωμένων τὸν στόμαχον ἐν ταῖς ἐπιτάσεσιν. ἐπιτίθει σπόγγους ὄξει δριμυτάτῳ βεβρεγμένους. μετὰ δὲ τούτους ἐν ἐπιμονῇ, συπηρίας μετὰ χαλκοῦ λείου μέλιτι ἀναλαβὼν ἐπιτίθει. πινέτω δὲ σέρεως χυλόν. ἢ τῷ ποτῷ ἡδύοσμον ἐμπασσέτω. ἤδη δὲ τὴν πυρωματουμένων καὶ διατεινομένων τὸν στόμαχον καλαμίνθην ἀποζέματι μέξας μέλιτος καὶ πεπέρεως τὸ σύμμετρον δίδου. πρὸς δὲ τὰς ἀναφορὰς τοῦ στομάχου. ῥοῦς ἐξείας τὴν πυρίαν γ β γ. ἡδυόσμου γ β α. ἑψήσας ἄχρι συστροφῆς δίδου πρὸ τροφῆς μύστρον α.

Περὶ σπασμὸν στομάχου.

ο Ξες σκύλλινον. ἢ ἀμυγδάλων ἐλαίου ζωμόν. ἢ θαλλίας ἀφέψημα, διακλυζέσθω. ἢ καὶ ὀλίγιστον δὲ αὐτοῦ καταπινέτω. πάντων δὲ μᾶλλον ποιεῖ ἀλόη διειμένη ὕδατι. πρὸς δὲ τοὺς μὴ κατέχοντας τὴν τροφήν, οὓς ἰδίως οἱ παλαιοὶ στομαχικοὺς ὀνομάζουσι, μέλιτι μέξας τήλινον ἄλευρον, καὶ μαλάχης σπέρμα λεῖον ξηρὸν κατάπλαττε. κηρωτὴ δὲ διὰ κηροῦ. καὶ ἰρίνου ἐλαίου ἀπὸ στάθμης καὶ κασσίου.

Περὶ ἀνορεξίας.

η Ἀνορεξία σιτίων ἐστὶν ἀποστροφή. ἤτοι δυσκρασίας ὑπαρχούσης κατὰ τὸν στόμαχον. ἢ χυμῶν περιουσίας. διαγνώσεις δὲ τὴν μὲν θερμὴν δυσκρασίαν. τῷ τε δίψει. καὶ ταῖς κνισώδεσί τε καὶ βορβορώδεσιν ἐρυγαῖς ἐὰν βιασθέντες τι προσφέρωνται τύχωσι. καὶ τῷ τὰ ψυχρότερα μᾶλλον καὶ δυσπεπτότερα δύνασθαι πέττειν. τὴν δὲ ψυχρὰν τοῖς ἐναντίοις. οὔτε γὰρ διψῶσιν. οὔτε τὴν ψυχρῶν ἀνέχονται. καὶ ὀξυρεγμιώδεις ἐνίοτε γίνονται. τὴν δὲ διὰ χυμοὺς ἀνορεκτοῦντων. οἱ μὲν διὰ τοὺς λεπτούς τε καὶ δακνώδεις τοῦτο πάσχοντες. δάκνονται τὸν στόμαχον. καὶ ναυτιῶσι μᾶλλον καὶ διψῶσιν. ὅσῳ δὲ σαπῶσιν οἱ χυμοί, ἐνίοτε καὶ πυρέττουσιν. οἱ δὲ διὰ παχεῖς καὶ γλίσχρους. ἄδηκτοι μὲν καὶ ἄδιψοι τοὐπίπαν εἰσίν. κοινὸν δὲ σύμπτωμα πᾶσιν ἐστὶν ἡ ναυτία. ἀλλ' εἰ μὲν ἐν τῇ κοιλότητι τῆς γαστρὸς ὦσιν οἱ χυμοί. καὶ τούτων αὐτῶν ἐξεμοῦσιν. εἰ δὲ ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῆς ἐμπεπλασμένοι ὦσι. καὶ ἀνάπτοντες ναυτιῶσι μόνον οὐκ ἐμοῦσι. πλὴν σιτίων εἰ προσενεχθέντες τύχωσι. τοὺς μὲν οὖν διὰ θερμὴν δυσκρασίαν ἀνορεκτοῦντας διὰ τῆς ἐμψυχούσης διαιτᾶν. καὶ μάλιστα τῆς δι' ὄξους. ἄρτον τοίνυν ὀξυκράτῳ δίδοναι τούτοις, καὶ αὐτὸ πίνειν τὸ ὀξύκρατον. τό, τε ἐξίγαλα καὶ τὴν παρὰ Ῥωμαίοις καλουμένην μέλκαν. ἔστι δὲ ὄψον τι διὰ γάλακτος ἰστυβάτε καὶ θεισδακέστατος. καί ποτε καὶ ψυχρὸν ὕδωρ ἄπονον τά τε σύμμετρος κατὰ τὴν τῆς ὑπούσης δυσκρασίας ἐναντίωσιν. ἡ γὰρ ἄμετρος τούτων χρῆσις. οὐ μόνον οὐκ ὠφέλησεν. ἀλλὰ καὶ αἴτιον πολλάκις εἰργάσατο τὸ πάθος. τοῖς δὲ διὰ ψῦξιν τοῖς ἐναντίοις ἰᾶσθαι προσήκει. οἶνόν τε παλαιὸν διδόντα πίνειν καὶ κονδῖτον. καὶ ὑδρόγαρον. ἀνίσου τε καὶ πηγάνου. καὶ πετροσελίνου τὸ ἀφέψημα. καὶ πίνειν δι' ὕδατος θερμοῦ κονδοῦ. ἢ καὶ αὐτὸ τὸ διὰ τριῶν πεπέρεως. ἢ τὸ διὰ καλαμίνθης. δώσεις δὲ καὶ τῆς δι' ἐχιδνῶν θηριακῆς. οὐδὲ τῆς διὰ πλῆθος χυμῶν ἀνορεκτοῦσιν οὔσης ἀνεπιτηδείας. τὰ δὲ σκόροδα τούτοις καὶ ὡς τροφὴ καὶ ὡς φάρμακον εἰσὶν ἁρμόδια. διὰ πλῆθος δὲ χυμῶν τῆς ἀνορεξίας γινομένης. τοὺς μὲν λεπτούς τε καὶ δακνώδεις κενώσεις, ἢ δι' ἐμέτων ἢ διὰ τῆς κάτω γαστρός. ἐμέσωσι μὲν οὖν ῥᾷον εὔκρατον ὕδωρ, ἢ μελίκρατον ὑδαρέστατον προπιόντες. βέλτιον δὲ εἰ πρὸ τούτων ὑγραινούσας δώσεις τροφάς. διὸ πτισάνης χυλόν. ἢ τὴν ὠῶν τοὺς λεκίθους. ὅπως δ' αὐτοῖς εὐκόλως ἐμεῖν κατὰ τὸ πρῶτον εἴρηται βιβλίον. εἰ δὲ δυσεμεῖς ὁ κάμνων εἴη, βέλτιον ἤδη τὴν κάτω γαστέρα τὴν ὕλην προτρέπειν, προϋγραίνοντα τούτους πλείονί τε καὶ εὐκράτῳ τροφῇ. τὸ δὲ καθαρτικὸν φάρμακον. ἔστω ἢ διὰ τὸ τῆς ἀλόης πικρόν. ἢ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων. τὸ λαμβάνον καὶ σκαμμωνίας. ἢ τὸ διὰ τοῦ ῥοδομέλιτος. εἰ δὲ οἷόν τε δίχα σκαμμωνίας, ἀλόης πλήθει μᾶλλον αὐτῶν κενοῦν. βέλτιον ἂν πράξει, διὰ τὸ τῆς σκαμμωνίας κακοστόμαχον. τοὺς δὲ διὰ παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς ἀνορεκτοῦντας, ἱκανὴ λεπτύνειν τούτους καὶ τέμνειν, διά τε τοῦ ὀξυμέλιτος καὶ τῆς διὰ τούτου καὶ ἅλμης συντιθεμένων. διὸ κατάπασσε. ἐλαιῶν νάπυος καὶ τὴν παραπλησίων. σὺν ἀναφήμασι δὲ τούτοις καὶ τὰ ἤδη τῇ διὰ ψυχρὰν δυσκρασίαν ἀνορεκτοῦντων εἰρημένα. καὶ μάλιστα μετὰ κένωσιν. κενώσεις δὲ αὐτοὺς διὰ τοῦ σκιλλητικοῦ ὀξυμέλιτος. ἔξωθεν δὲ τοῖς θάλπειν τε καὶ ῥωννύειν τὸν στόμαχον δυναμένοις χρηστέον. ἀλείμμασί τε καὶ μαλάγμασιν ὁποῖα εἰσὶ μάλιστα τό, τε διὰ τοῦ ὄμφακος καὶ μαστίχινον καλούμενον. καὶ τὰ συνήθη μύρα. ἐπιθέματα δὲ τότε βαΐον καὶ τὸ εὐώδες καὶ τὰ παραπλήσια. γυμνάσιά τε καὶ τρίψεις μάλιστα παραλαμβανέσθω. πρὸς δὲ τοὺς δυσαναπνεοῦντας καὶ ἀνορεκτοῦντας διὰ ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν χυμόν. ἢ τοιαύτην δυσκρασίαν τὰ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων ἁρμόσει. λέγεται δὲ τὸ μηλοπλακοῦντιον προσαγορευόμενον. καὶ τὸ διὰ τοῦ χυλοῦ τῶν μήλων καὶ τὸ διὰ τῶν σαρκῶν αὐ-

μαι μετὰ μέλιτος. ἢ βουτύρῳ λελειωμένῳ. παραιτεῖσθαι δὲ δεῖ τὴν τῶν μαζῶν ἐκμύζησιν διὰ τὸ ἀποθηλασμοῦ πλεῖον ἐπισπᾶσθαι ἐπ' αὐτούς. παρακμαζούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς τὰς κηρωτὰς ἐπιβλητέον ταύτας. σεῦτλον ἑψήσας ἐλαίῳ ἄχρι τακερωθῇ. αὐτὸ μὲν ῥῖψον, ἐπίβαλε δὲ τῷ ἐλαίῳ κηροῦ τὸ σύμμετρον καὶ χρῶ. Ἄλλο. Ὠὰ ὠμὰ πυῤῥὰ ι̅ μίξον κηρωτῇ ἐχούσῃ κηροῦ λι. β̅. S. καὶ ῥοδίνου λι. δ̅. καὶ ἀναθεῖσας βάλε ἅλμης ὅσον εἰς δέξασθαι δύναται. καὶ αὖθις ἀναθεῖσας χρῶ. Πρὸς δὲ τὰς τῶν μαστῶν σκληρίας. ποιεῖ καὶ τὸ διὰ μέλιτος. καὶ πάντα τὰ μαλακτικὰ τῶν φαρμάκων. εἰς ἀπόστασιν δὲ τρεπομένου τοῦ ὄγκου. τοῖς ἐν τῷ περὶ παρωτίδων λεχθεῖσι καὶ τοῖς λεχθησομένοις ἐν τῷ περὶ ἀποστημάτων χρηστέον.

Ἀρχιγένους πρὸς ἀναβρώσεις μαστῶν μετὰ κακοηθείας.

Οἴνου ἀδριανοῦ καλοῦ ξε. α̅. ῥοὸς βυρσοδεψικοῦ λι. α̅. κυπαρίσσου σφαιρίων λι. α̅. κηκίδος ὀμφακίτιδος μελαίνης λι. ς̅. καὶ ἀκακίας λι. ς̅. θλασθέντα ἔμβρεχε τῷ οἴνῳ ἐπὶ ἡμέρας ι̅. εἶτα ἕψεται κινούμενα κυπαρισσίνῃ σπάθῃ, ἕως εἰς τὸ ἥμισυ δαπανηθῇ. καὶ τότε τὰς μὲν βοτάνας ῥίπτε. ὁ δὲ χυλὸς ἕψεται ἄχρι μέλιτος πάχους εἶτα καταγγίζεται ἐν ὑαλίνῳ ἀγγείῳ. κέχρησο δὲ ἐπὶ τῶν νεμομένων ἀκράτῳ. εἰ δὲ παχύτερον εἴη, οἴνῳ ὑγραίνεσθαι. ἐπιτετευγμένον φάρμακον. ὡς αὖ ἐπιστηθῆναι πρός τε τὰς ἐν μαστοῖς νομὰς καὶ ὦτα πυοῤῥοοῦντα καὶ οὖλα μυδῶντα δυσεντερίας. ἔστι δὲ καὶ ὀδυνῶν παρηγορικὸν γάλακτι ἀνιεθέν. καὶ τὰς ἄλλας δὲ τῶν μαστῶν ἑλκώσεις, κοινῶς τοῖς ἄλλοις ἕλκεσι θεραπευτέον.

Διαφυλακτικὰ μαστῶν.

Κύμινον ζέσας ὕδατι τρίψας κατάπλαττε τοῦ στήθους, εἶτα ἔξωθεν ἐπιθεὶς σπόγγον, ἐξ ὀξυκράτου, σφίγγε τὸ στῆθος δεσμίδι. μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας τὸ κύμινον ἄρας, κατάπλαττε τοῦ στήθους κρίνου βολβῶν μετὰ μέλιτος. καὶ δήσας πάλιν ἔα τρεῖς ἡμέρας, καὶ τοῦτο ποίει τρὶς τοῦ μηνός. Ἄλλο. Κώνιον λειώσας ἐπιτίθει ἐπὶ ἡμέρας δ̅. καὶ τὸ σπογγάριον ἔξωθεν ὡς εἴρηται. καὶ διαλιπὼν ὀλίγας ἡμέρας, τὸ αὐτὸ ποίει καὶ τῆς ναξίας ἀκόνης τὸ ἀπότριμμα διαφυλάττει τῶν παρθένων τοὺς μαστούς.

Πρὸς τὰς τῶν μασχαλῶν δυσωδίας καὶ συνιδρώσεις. λς̅.

Στυπτηρίας ὑγρᾶς 𐆄 β̅. σμύρνης 𐆄 α̅. οἴνῳ διαλύσας χρῶ. Ἄλλο. Μολύβδαιναν καύσας καὶ οἴνῳ κατασβέσας, τρῖβε μετ' οἴνου, ὀλίγον σμύρνης ἐπιβάλλων, ἄχρι γλοιοῦ πάχους καὶ χρῶ. Ἄλλο. Λιθαργύρου ∠. ις̅. σμύρνης ∠. β̅. ἀμώμου ∠. α̅. οἴνῳ ἀναλάμβανε. Ἄλλο. Στυπτηρίας ὑγρᾶς ∠. η̅. ἀμώμου, σμύρνης, ναρδοστάχυος, ἀνὰ ∠. δ̅, οἴνῳ ἰκλαίου καὶ χρῶ.

Περὶ τῶν κατὰ τὸ στόμαχον. καὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὴν γαστέρα. λζ̅.

Περὶ μὲν τῆς ἐν πυρετοῖς ἀνορεξίας καὶ βουλίμου καὶ τῆς κυνώδους ὀρέξεως, ἀτονίας τε στομάχου. καὶ λειποθυμίας. ἔτι δὲ καὶ δίψης καὶ λυγμοῦ. καὶ ναυτίας καὶ συγκοπῆς ἐν τοῖς περὶ πυρετῶν κατὰ τὸ πρὸ τούτου δεύτερον βιβλίον αὐταρκῶς διείρηται. καὶ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν, λέγειν οὐκ εὔκαιρον. αἱ δὲ φλεγμοναὶ τοῦ τῆς κοιλίας στόματος καὶ τοῦ ἥπατος. δέονται τῆς τῶν στυφόντων παραπλοκῆς. ἐὰν γὰρ διὰ τῆς χαλαστικῆς ἀγωγῆς μόνης θεραπεύῃ τις, κινδυνεύσει ἐπάξαι περὶ τὴν ζωήν. δεῖ τοίνυν εἴτε ἔλαιον εἴη τὸ ἐπαντλούμενον εἴτε κατάπλασμα, παραπλέκειν τι τῶν στυφόντων, οἷον ἀψίνθιον, ἢ νάρδινον μύρον. ἢ μήλινον. ἢ κυδώνιον ἐναψήσαντας. κηρωτὴ δὲ ἥδε, ᾗ συνεχῶς χρώμεθα. κηροῦ λευκοῦ λι. α̅. θείους δὲ ∠. ζ̅. ἀλόης. μαστίχης ἀνὰ ∠. α̅. ἐλαίου ὀμφακίνου. ἢ μηλίνου καὶ νάρδου, κατὰ τὴν χρείαν τὸ ἀρκοῦν πρὸς τὴν σύστασιν. εἰ δὲ πλείονος δέοιτο στύψεως ὡς μηδὲ τῶν τροφῶν κρατεῖν, προσμιγνύσθω καὶ ὀμφακίνου ∠. α̅. ἢ καὶ ἀψινθίου χυλοῦ τὸ ἴσον. καὶ τρίτον ὑπ' αὐτοῖς τῆς ὑποκυστίδος καὶ οἰνάνθης, καὶ ῥοῦ χυλοῦ. παρέξειν δὲ χρὴ τῆς κηρωτῆς τὸ πλῆθος. ἀνάλογον τὸ τῶν ἄλλων φαρμάκων ἀριθμῷ. χρονιζούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, καὶ σκληρυνομένης, ἤδη ποικιλλότερα φάρμακα προσφέρειν δεῖ. καὶ τῶν ἀρωμάτων ἔχοντά τι καὶ τῶν μαλακτικῶν. καὶ τῶν διαφορητικῶν. οἷον ἐστὶ καὶ τὸ διὰ μελιλώτου σκευαζόμενον. καὶ τὸ φλαγριανόν. καὶ τὸ διὰ δάφνης τοῦ χλωροῦ, ἰάσπιδος ὁρμαθὸς ἐξαρτώμενος τοῦ τραχήλου. ὥστε ψαύειν τοῦ στομάχου μεγάλως ὠφελεῖ. ἐπὶ δὲ τῶν θερμῶν τοῦ στομάχου δυσκρασιῶν. καὶ καυσουμένων. μετ' ἐκλύσεως. ἢ λειποψυχίας ἢ τινὸς ἀνορεξίας ἐξ οἱασδήποτε προφάσεως πλὴν πυρετοῦ ψυχρὸν ὕδωρ δίδου μετ' ὄμφακος χυλοῦ. ἢ μήλων κυδωνίων ἀφεψήματος. ἢ ἕλικος ἀμπέλου. ἢ σικύου σπέρματος ἢ λεία μετὰ ψυχροῦ. ἐπιτίθει δὲ τῷ στομάχῳ κύστιν πληρώσας ὕδατος ψυχροῦ. ἢ κολοκυνθῆς ξέσματα. καὶ ἄδιψα δὲ καταπότια δοτέον ὡς ἐν τῷ περὶ δίψης εἴρηται. ψυκτικὸν δὲ καὶ τὸ σωτικὸν πλάδοντος στομάχου τόδε. ῥόδων χλωρῶν τῶν φύλλων ∠. ς̅. γλυκυῤῥίζης χ ∠. δ̅. οἴνῳ γλυκεῖ ἀναλάμβανε, καὶ ποίει ὑπογλώττια. ἐπὶ δὲ τῶν διὰ πάχους τοῦ φλέγματος θερμαίνεσθαί τε καὶ τέμνεσθαι δεομένων. χρήσιμον τόδε. μαράθρου ῥίζης, φλοιοῦ λι. β̅. ὄξους ξε. α̅. S. ἀλόης λι. γ̅. μέλιτος λι. δ̅. αἱ ῥί-

ζαι ζέω

μέλιτός τε ὀλίγου. σὺν ἐλαίῳ ναρδίνῳ. περὶ δὲ τὴν τετάρτην ἡμέραν βρέχον τοῖς ῥοφήμασι. σὺν ὀλίγῳ μέλιτι. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἔκλειγμα διά τε ἀμυγδάλων, καὶ κνίδης σπέρματος ἐν μέλιτι συλλειωθέντων δίδομεν. ἢ τὸ διὰ βουτύρου. καὶ μέλιτος συνεψημένον ἔκλειγμα. καὶ τῇ ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ χρηστέον ὑπογλωττίδι. ἐπιθέμασι δὲ τῷ τε δυσώδει. καὶ τῷ διὰ σαμψύχου. καὶ τῇ πηγανοδρᾷ ἐμπλάστρῳ κατὰ τῶν ὀδυνωμένων χρησώμεθα τόπων. καὶ βολβοὶ δὲ σὺν ὀξυμελίτῳ ἑψηθέντες πολλάκις ἤρκεσαν. ἐνετέον τε αὐτοῖς διά τε βουτύρου, καὶ τερεβινθίνης. τῶν δὲ δραστικωτέρων ἔκλειγμα μὲν τὸ διὰ πιτυΐδων. καὶ ἀμυγδάλων πικρῶν, καὶ λινοσπέρμου καὶ στροβυλίου καὶ ἀμύλου ἴσων μετὰ μέλιτος δίδωμεν. ἀγρυπνοῦσι δὲ αὐτοῖς, καὶ τὸ διὰ κωδυῶν ἐκλείχειν ἁρμόσει. ἀντιδότῳ τε τῇ τε ἀθανασίᾳ, καὶ ταῖς πρὸς τοῦτο συντεθειμέναις χρησώμεθα. μετὰ δὲ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐπιμένοντος τοῦ πάθους. σικυαστέον τε αὐτόν, καὶ φυλακτέον ἤδη τῆς λεπτοτέρας διαίτης κἄπειτα παρακμῆς γινομένης. ἐπί τε λουτρὸν ἀκτέον φυλαττομένους τὸ ψυχρόν. καὶ τῇ ἁδροτέρᾳ διαίτῃ χρηστέον. εἰ δὲ μὴ διαφορηθείσης τοῦ ὑπεζωκότος ἡ φλεγμονὴ τὴν εἰς πύον ἐμφαίνοι, μεταβολήν, τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένοις χρηστέον.

Πρὸς τὰς ἄνευ πυρετοῦ τῶν πλευρῶν ὀδύνας.

Π λευρῶν δὲ ὀδύνας ἄνευ πυρετοῦ βδέλλιον ἰᾶται καὶ κόστος κράμβης καυλῶν καυθέντων τῇ τέφρᾳ καὶ στέατι μιγνύμενα. διαφορητικὸν γὰρ ἰσχυρῶς ἐστι τὸ φάρμακον.

Περὶ τῶν τῆς καρδίας παθῶν. λδ.

A ὅτι μὲν ἡ καρδία κατὰ πρωτοπάθειαν πάσχουσα, πόῤῥω τυγχάνει τῆς τῶν ἰατρῶν συμμαχίας. ὀξεῖαν ἐπιφέρουσα τὸν θάνατον, ἐπί τε φλεγμοναῖς αὐτῆς καὶ ἐρυσιπέλασι καὶ δυσκρασίαις ἰσχυραῖς ἐν ὀξυτάτοις πυρετοῖς ἢ αἱμοῤῥαγίᾳ. ζωθεῖσα κατὰ τὴν ἀριστερὰν μάλιστα κοιλίαν. κατὰ συμπάθειαν δὲ πάσχουσα ἐπί τε ἐγκεφάλῳ καὶ ἥπατι καὶ στόματι γαστρός. λύπῃ τε καὶ φόβῳ καὶ ἑτέροις πλείοσι τὴν καλουμένην ἐποίσει συγκοπήν. ἀθρόαν οὖσαν τῆς δυνάμεως κατάπτωσιν. ἐκλύσεσί τε καὶ λειποθυμίαις. καὶ μικροσφυξίαις. ἄκρων τε περιψύξεσι. καὶ περὶ ἱδρῶσι δηλουμένην. ἥτις ἰσχυρὰ μὲν οὖσα, καὶ αὐτὴ τῶν ἀβοηθήτων ἐστίν. ἔτι δὲ ποσῶς συνισταμένης τῆς δυνάμεως, ἔσθ᾽ ὅτε βοηθεῖται. καὶ παλμοὶ δὲ τῆς καρδίας ἰσχυροὶ γίνονται πολλάκις ἤδη πλήθει ἢ ζέσει τοῦ ἐν αὐτῇ αἵματος. αὕτη δὲ θερμανθεῖσα μὲν μεγάλην ἐργάζεται καὶ πυκνὴν τὴν ἀναπνοήν. ψυχθεῖσα δὲ μικρὰν καὶ ἀραιάν. τῶν μὲν οὖν καρδιακῶν συγκοπῶν, τὴν ὅλην διόρθωσιν ἐν τοῖς τῶν πυρετῶν συμπτώμασι κατὰ τὸ δεύτερον εἴπομεν βιβλίον. τοσοῦτον μέντοι προσθετέον ἐνταῦθα ὡς ἐπικρατοῦντος τοῦ συμπτώματος μετὰ τὰς τῶν ἄκρων ἀνατρίψεις τε καὶ ἀλοιφάς. καθαρισμούς τε τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν ἄλλην ψυχαγωγίαν, ἐμπλαστέον τε τοῖς ἱδροῦσι τοῦ σώματος μέρεσι. μυρσίνην λείαν. ἢ κιμωλίαν. ἢ ἤλεκτρον. ἢ σίδια μετὰ μάννης. ἢ σαμίαν γῆν μετὰ κόμμεως. τὰ δὲ ἄκρα κατεψυγμένα μέχρι βουβώνων καὶ μασχαλῶν. καταπλαστέον νάπυϊ. ἢ πυρέθρῳ ἢ ἀδάρκῃ. τροφὴ δὲ ἄρτος διὰ ὕδατος ἢ διὰ οἴνου ψυχροῦ κεκρασμένου. πόδες ὕειοι. ἀγκύλη. ῥύγχος, πτῶκα. πάντα ψυχρά. τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ μέτωπον. ἐπιχρίειν ὀμφακίνῳ. ἢ τῷ στυπτικῷ μετὰ κόμμεως, ἢ ἀφεψήματος ῥόδων, κατάπλασμα δὲ τοῖς ὑποχονδρίοις καὶ στομάχῳ. διὰ φοινίκων ῥόδων οἰνάνθης ἀκακίας ὑποκυστίδος στυπτηρίας.

Περὶ παλμοῦ καρδίας.

O ἶδά τινά φησιν ὁ Γαληνὸς κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἦρος ὥρᾳ πάσχοντα τὸ τοῦ παλμοῦ σύμπτωμα τῆς καρδίας. καὶ ἐπειδὴ τρισὶν ἔτεσιν ἐπεχείρει φλεβοτομίας ὠφελούσης. ἔφθασεν ἤδη τοῦ τετάρτου ἐφλεβοτομήθη. πρὶν ἁλῶναι τῷ συμπτώματι, καὶ οὐχ ἥλω. καὶ οὕτως ἔπραττε κατὰ τὸ ἑξῆς πλειόνων ἐτῶν, μετὰ τοῦ καὶ τῇ διαίτῃ προσηκόντως κεχρῆσθαι. ἀλλ᾽ ὅμως καὶ οὗτος ἀπέθανε πρὶν γηράσαι, καθάπερ καὶ ἄλλοι πάντες. ἔνιοι μὲν ἐν πυρετοῖς ὀξέσιν ἀθρόως συγκοπέντες, ὁμοίως ἀπέθανον. τινὲς δέ, αὐτῶν καὶ χωρὶς συγκοπῆς ἀποπληξίας τρόπῳ. ἀφνίδιον τὸν βίον μετήλλαξαν. οἱ πλείους δὲ τῶν οὕτω παθόντων τὴν ἡλικίαν ἦγον ἐλαττόνων μὲν, ἢ πεντήκοντα ἐτῶν, πλειόνων δὲ ἢ μ.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς μαστούς. λε.

M ετὰ τοὺς τοκετοὺς τυρούμενον πολλάκις τὸ γάλα κατὰ τοὺς μαστοὺς φλεγμονὰς ἀπεργάζεται. χρηστέον οὖν κατ᾽ ἀρχὰς μὲν τοῖς δὲ σπόγγον ἁπαλὸν, ὀξυκράτῳ χλιαρῷ βρέξας καὶ ἐκπιάσας ἐπίθει καὶ ἐπιδέσμει. προσεστυπωμένως. ἢ φοίνικας μετ᾽ ἄρτου σὺν ὀξυκράτῳ λειοτριβηθέντας ἢ ᾠῷ ὅλῳ χρηστέον, μετὰ ῥοδίνου καὶ σὺν ὀλίγῃ κηρωτῇ. ἢ στυπτηρίᾳ καὶ φυλλίῳ σὺν κοριάνῳ. ἢ ἀνδράχνῃ. καταπλάσσε. ἢ λίθον πυρίτην λεῖον μετὰ κηρωτῆς ἐπιτιθεὶς ἐπιδέσμει. διαπυήσεως δὲ γινομένης, ἢ θρομβώσεως. ἄρτον δι᾽ ὑδρελαίου ἢ οἰνομέλιτος καταπλάσσε. ἢ ἄρτον μετὰ περδικιάδος χλωρᾶς ἅμα κηρωτῇ. δὶς τῆς ἡμέρας. ἢ κυαμίνῳ ἀλεύρῳ μετὰ ὑδρομέλιτος ἢ ἑψήματος. εἰ δὲ μὴ φέροιεν τὸ βάρος καταβροχῇ διὰ γλυκέος ἐλαίου χρηστέον θερμοῦ δι᾽ ἐρίων ῥυπαρῶν. πυριατέον δὲ αὐτοὺς, ἀτμῷ θερμοῦ ὕδατος. ἢ ἀφεψήματι τήλεως. ἢ ἀλθαίας, ἢ λινοσπέρμου. καταπλαστέον δὲ αὐτοὺς γύρει σὺν λινοσπέρμῳ ἢ τήλει μεθ᾽ ὑδρομέλιτος. ἢ σησα-

οὔτε παρειαὶ πελιδνοῦνται. καὶ κατὰ τοῦ μετώπου. καὶ τοῦ τραχήλου περιϊδρώσεις γίνονται. αἵ τε σάρκες συντήκονται. καὶ οἱ ὄνυχες γρυποῦνται. καὶ λιπαροὶ καὶ ἔκλευκοι. ἢ ἐξ ἀρχῆς φαίνονται. τοῦ δὲ πάθους ἐπικρατοῦντος, ἥ τε κοιλία ἐκταράσσεται, καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἀνασπᾶται. δίψα τε αὐτοὺς ἐπιπλέον ἔχει. καὶ ἀνορεξία. καὶ τὸ ἀναφερόμενον δυσῶδες ὑπάρχει σφόδρα.

Θεραπεία.

Δεῖ τοίνυν πρῶτον μὲν τῇ πέψει τοῦ ἐμπυήματος συνεργεῖν. διά τε σπόγγων πυριῶντας. καὶ καταπλάσσοντας δι' ἀλεύρων κριθῆς συνεψηθέντων ἐφθαῖς. καὶ ῥητίνης ὀλίγης. καὶ περιστερῶν κόπρου. καὶ νίτρου καὶ ἰβίσκου. συνεργεῖ δὲ τῇ ῥήξει καὶ ἡ ἐπὶ τὸ ἀπαθὲς πλευρὸν κατάκλισις. καταῤῥοφείτωσαν δὲ ἐκλειγμάτων μελίκρατον. καὶ χυλὸν πτισάνης μετὰ μέλιτος. οἱ δὲ εὐτονώτεροι πινέτωσαν καὶ ἀπόζεμα ὑσσώπου καὶ θύμου μετὰ μέλιτος. συνεργεῖ δὲ πρὸς τὴν ῥῆξιν καὶ ταραχοφαγία. καὶ τῆς διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾶς κατὰ πότια πρὸς κοίτην λαμβανόμενα. ἀρξαμένου δὲ ἐκκενοῦσθαι τοῦ πύου αὖθις διδόσθω τὸ ἀπόζεμα τοῦ ὑσσώπου. καὶ ἴρεως. καὶ γλυκυῤῥίζης. ἑψηθέντων ἐν μελικράτῳ. ἢ τὴν γλυκύῤῥιζαν λειωθεῖσαν μετὰ σησάμου. καὶ κατὰ πλάτεσιν γύρεως ἐν μελικράτῳ. καὶ ἐλαίῳ ἑψηθεῖσιν. δυσαναγωγήτου δὲ τῆς ἐλκώσεως οὔσης, τοῖς συνθέτοις χρηστέον. οἷόν ἐστι τότε τὸ διὰ πρασίου ἁπλοῦν καὶ σύνθετον. καὶ τὸ δι' ὀρόβων. τότε διδόσθω. καὶ τὸ Φιλοξένου προσαγορευόμενον. τοῖς δὲ εἰς φθίσιν μεταπεσοῦσι δίδου κεφάλαια τὰ πρὸς συντετηκότας τοῖς ἀπὸ χόνδρου. ἢ πτισάνης ῥοφήμασι. ἤδη δὲ καὶ καθ' ἑαυτά. δὶς ἑψημένα δοτέον. τὸ δὲ πινόμενον ὕδωρ ὄμβριον ἔστω. καὶ μελίκρατον δι' αὐτοῦ. καταπλασσέσθωσαν δὲ κατ' ἀρχὰς τῶν αἰτιῶν τοῖς διὰ λινοσπέρμου καὶ γύρεως διαφεψήματος τήλεως, ἢ μαλάχης, ἐλαίου τε καὶ μέλιτος. ἢ φύλλων ἀλθαίας. χρόνου δὲ παρεληλυθότος, ἤδη ταῖς κηρωταῖς μεταβατέον ταῖς διὰ βουτύρου. καὶ κυπρίνου καὶ δαφνίνου. καὶ ἴρεως καὶ τημνασείου δὲ χρηστέον ἐμπλάστρῳ. δρωπακιζομένου δὲ τοῦ θώρακος τοῖς διὰ ἰτεῶν ἐπιθετέον. προσαρτιστέον τε αὐτοῖς τὰ ἔμπροσθεν ἤδη τῶν ἐμπύων ἀπολελεγμένα. καί τινα τῶν συνθέτων. τῆς δὲ βηχὸς χαλεπῶς ἐπικρατούσης θύμον καὶ ὕσσωπον μετὰ χυλοῦ γλυκυῤῥίζης μέλιτι ἀφέψων, ἀναλαβών. καὶ πλάσας ὑπὸ τῇ γλώττῃ, δίδου κρατεῖσθαι. ἁρμόσει δ' αὖ αὐτοῖς καὶ ἡ μιθριδάτιος ἐκλειγμάτων ἀντίδοτος. καὶ ἡ διὰ ἐχιδνῶν. ἄριστον δὲ τούτοις βοήθημα, καὶ ἡ ἀρμενία βῶλος πινομένη. καὶ ἡ ἔσδρα ἀντίδοτος, οὐδὲν ἧττον τῶν εἰρημένων.

Περὶ πλευρίτιδος. λγʹ.

Ἡ κυρίως πλευρῖτις, φλεγμονὴ τοῦ τὰς πλευρὰς ὑπεζωκότος ὑμένος ἐστίν. ᾗ συνεδρεύει δύσπνοιά τε καὶ βήξ. καὶ συνεχὴς πυρετός. καὶ πόνος διήκων ἄχρι κλειδός. καὶ ὑποχονδρίου. διακρινεῖς δὲ τὴν πλευρῖτιν, τῆς ἐν ἥπατι φλεγμονῆς. καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνης, ἅπαντα ταῦτα φαίνεται. τῷ τοῖς μὲν πλευριτικοῖς νυγματώδη τε τὴν ὀδύνην γίνεσθαι καὶ τὴν βῆχα, ποτὲ μὲν ἄπτυστον. ὅτε καὶ ἄπεπτον δηλοῦται τὸ νόσημα. ποτὲ δὲ καὶ πτύελον ἀναφέρουσιν, δηλωτικὸν τοῦ τὴν νόσον ἐργαζομένου χυμοῦ. ἐρυθρὸν μὲν γὰρ καὶ ὕφαιμον αἵματος πλεονάζοντος ἀνάγεται. ξανθὸν δὲ καὶ ὑπόχλωρον τῆς ξανθῆς χολῆς. ὥσπερ αὖ λευκὸν καὶ ὕπαφρον, τοῦ φλέγματος. ἤδη δὲ τῷ μελαγχολικῷ χυλῷ μελάντερον, καὶ τὸν σφυγμὸν σκληρόν τε καὶ ἐμπρίοντα ἔχουσιν. τοῖς δὲ τὸ ἧπαρ φλεγμαίνουσι. μήτε νυγματώδη τὸν πόνον εἶναι. μήτε τὸν σφυγμὸν, ἤδη τοσοῦτον σκληρόν. ἀλλὰ καὶ τὴν βῆχα διαπαντὸς ξηράν τε καὶ ἄπτυστον γίνεσθαι. καὶ τὸ πρόσωπον ἀχρούστερον φαίνεσθαι. ὅσαι δὲ πλευρίτιδες διὰ τὴν τῶν ἔξωθεν μυῶν γίνονται φλεγμονήν, αἵ τινες οὐδὲ κυρίως εἰσὶ πλευρίτιδες, μετὰ τοῦ μήτε βήττειν, μήτε πτύειν, μήτε σκληρὸν εἶναι τὸν σφυγμὸν ἤν τις τῇ χειρὶ ψαύσει τοῦ πεπονθότος τόπου, ἀλγοῦσι. καὶ εἰ μὴ διαφορηθῇ πυώδης ὁ ὄγκος ἤδη τὰ ἐκτὸς ἤδη τμηθῆναι παρέχεται. τῆς ἤδη τῇ τοῦ τὰς πλευρὰς ὑπεζωκότος ὑμένος φλεγμονῇ πλευρίτιδος, οὐκ ἤδη ἔξω φερομένης. ἐκείνη γὰρ εἰ μὴ φθάσοι ἀναχθῆναι καθαιρομένη ἢ ἐκτὸς ἢ ἔνδοθεν ἐμπύημα. πολὺ πρότερον εἰς περιπνευμονίαν καθίσταται.

Θεραπεία.

Εἰ μὲν οὖν ἄχρι κλειδὸς ἡ ὀδύνη διατείνῃ. φλεβοτομητέον αὐτούς. εἰ δὲ εἰς ὑποχόνδριον κάτω καθαρτέον. οἱ νεώτεροι δὲ πάντας φλεβοτομοῦσι. ἐλλείποντες αἷμα τὸ ἐκ τῆς καθάρσεως παρέχειν. μὴ συγχωρούσης δὲ τῆς δυνάμεως. μηδ' ἑτέρου παρακαλοῦντος. κλυσμοῖς δριμέσι χρηστέον. καὶ εἰ μὲν μέτριον ᾖ τὸ ἄλγημα. μετὰ τὸ κλύσμα δοτέον αὐτοῖς μελίκρατον, καὶ τὸν τῆς πτισάνης ἢ τοῦ χόνδρου χυλόν, παρακμάζοντος δὲ τοῦ πάθους. ἐμβλητέον τοῖς χυλοῖς πράσον. ἢ καλαμίνθην. ἢ γλήχωνα. καὶ τὸ τῆς κνίδης σπέρμα σὺν μέλιτι ἐκλειχέτωσαν. τὰ δὲ σφοδρὰ τῶν ἀλγημάτων μετὰ τὴν κένωσιν παρηγορητέον. ἐρίου θερμοῦ ἤτε θειωμένου ἐπιθέσει. ἢ καὶ ταῖς διὰ κέγχρων. ἢ πιτύρων ἐν μαρσίπποις πυρίαις. ἢ διὰ θερμοῦ ὕδατος. ἢ ἐλαίου ἐν κύστει. ἔριά τε οἰσυπηρὰ ἐπιτιθέναι σὺν ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ τεθαλασσωμένῳ. ἢ γοῦν ἁλῶν ἐπιβλητέον. ἢ τῷ διασπέρμῳ καταπλαστέον δι' ἀποζέματος χαμαιμήλου ἢ ἀλθαίας. ἢ σχίνων. καὶ ἴρεως ἢ ἀψινθίου.

μέλιτός τε

προσφόροις. τὴν δὲ διὰ ψύξιν αἷμα πτυόντων, θερμαντέον ἅμα τοῖς ξηραίνουσι τὸν θώρακα. καὶ τοῖς διὰ δύο πεπέρεως δοτέον, ἅμα τῷ δι' ἠλέκτρου τροχίσκῳ καὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἀναπνευστικῶν. διὰ δὲ ῥῆξιν ἢ ἀναστόμωσιν ἀνάγοντας φλεβοτομητέον, εἰ μὴ πλῆθος αἵματος φέροιτο. πάντας δὲ κατακλιτέον ἐν τόποις εὐαέροις ἐπὶ κλίνης ἀκινήτου κατὰ τὸ ἀνάρροπον σχῆμα φυλαττομένους τὸ σφοδρῶς ἀναπνεῖν τε καὶ φθέγγεσθαι. ἐπιρριπτέον δὲ τοῖς πεπονθόσι μέρεσι σπόγγους δι' ὀξυκράτου ψυχροῦ. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην οἰσυπηροῖς ἐρίοις μετὰ ῥοδίνου ἢ μυρσίνου ἢ σχινίνου. ποτὲ μὲν σὺν ὄξει. ποτὲ δὲ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ. πολλῆς δὲ τῆς φορᾶς οὔσης, γύψον καὶ μάνναν, σὺν ὄξει ἐπιθήσομεν. ἢ στυπτηρίαν καὶ ἀκακίαν. ἢ σίδια. ἢ κηκίδα. μετ' ὄξους. ἢ φοίνικας σὺν ἀλφίτοις καὶ μήλοις κυδωνίοις ἑψηθέντας ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὴν δι' ἰτεῶν ἐπιθετέον ἔμπλαστρον. καὶ μάλιστα μετεωροτέρας οὔσης τῆς φορᾶς. διὰ στόματος δὲ ταῦτα. ἀνδράχνη ἑψομένη ποιεῖ. δραστικώτερον δὲ ὁ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος. βαλαύστιον. βάτου ὁ καρπὸς, καὶ τὸ ἄνθος. δρυὸς τὸ ἰνῶδες, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ κελύφει τῆς βαλάνου. μάλιστα δὲ ἑψόντες αὐτῶν χρῶνται. φηγοῦ δὲ καὶ πρίνου δραστικώτερα. σάμιος ἀστὴρ πρὸς πᾶσαν αἵματος πτύσιν. λημνία σφραγίς. λίθος αἱματίτης λειότατος ἅμα χυλῷ ῥοιᾶς ἢ πολυγόνου. πόσον δὲ τῆς λίθου, ὅσον γρ. α̅. σύνθετα δὲ ὅ, τε δι' ἠλέκτρου τροχίσκος. καὶ ὁ διὰ κοραλλίου. καὶ ὁ διὰ τῆς αἰγυπτίας ἀκάνθης. τότε ξηρίον συγκείμενον, ἀπό τε γῆς ἀστέρος. καὶ λημνίας σφραγῖδος. κοραλλίου τε καὶ συμφύτου. καὶ ἀμύλου. πάντων ἴσων. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ διάβρωσιν. καὶ μάλιστα κατάρρου προηγησαμένου, καὶ ὀπίου 𐅵 S. μίγνυμεν. ἢ τὸ λαμβανόμενον δὲ σαμίου ἀστέρος. ἀκηράτου λίθου. λημνίας σφραγῖδος ἰσοκαλόν ἐστιν ὅσον δύο κοχλιαρίων ποσὸν πινόμενον, ἐν δύο κυάθοις ἀρνογλώσσου χυλοῦ. Ἄλλο. λημνίας σφραγῖδος 𐅵. ιε̅. σαμίου ἀστέρος 𐅵. ιη̅. ἀμύλου 𐅵. η̅. σαρκοκόλλης 𐅵. δ̅. κόμεως 𐅵. β̅. ξηρίου κοχλιάρια α̅, μετὰ ἀφεψήματος φοινίκων. κυάθων β̅. καταρροφείτωσαν δὲ, καὶ ὀξύκρατον ψυχρὸν ἢ φοινίκων. ἢ μήλων. ἢ ἀπίων. ἢ ἑλίκων ἀμπέλου. ἢ τοιούτου τινὸς ἀφέψημα. τρεφέσθωσαν δὲ εἰ μὲν ἡ δύναμις ἐπείγοι περὶ β̅ ἢ γ̅. ὥραν. εἰ δὲ μὴ περὶ δ̅. ἔστω δέ σοι ἄρτος πλυτὸς ἐκ ψυχροῦ ἢ ἄλιξ. ἢ χόνδρος μετά τινος τῶν ψυχόντων χυλῶν. οἷον ῥοιᾶς ἢ μύρτων. ἢ ὀμφακομέλιτος. ἢ ὠὰ ῥοφητά. ἢ τῶν διὰ γάλακτός τι πεμμάτων, μετά τινος τῶν στυφόντων. λαχάνων δὲ σέρις. κιχώρειον. ἀρνόγλωσσον. ἑφθὰ σὺν ὠμοτριβεῖ ἐλαίῳ καὶ ὄξει. ὀπωρῶν δὲ μῆλα. ἀπίους. μέσπιλα. ῥοιάς. κρανίου καρπόν. ποτὸν δὲ ἀπυρέτοις μὲν αὐτοῖς οὖσιν, οἶνος ὑδαρὴς ὀλίγος ἔστω. πυρέττουσι δὲ τῶν εἰρημένων τι πομάτων ἢ τὸ κιβυρατικὸν ὑδρόμηλον. καὶ τοὺς ἐμοῦντας δὲ τὸ αἷμα τοῖς αὐτοῖς ἀκτέον. τότε τρέφειν μόνον συχνῶς φυλαττομένους. ἐναντίοι γάρ εἰσιν οὗτοι, καθότι καὶ τὰ προπινόμενα τῶν βοηθημάτων, ἄντικρυς αὐτοῖς ὁμιλεῖ τοῖς αἱμορραγοῦσι μορίοις. αἵματος δὲ κατὰ τὴν γαστέρα θρομβωθέντος. πιτύαν ποτιστέον. καὶ μάλιστα λαγῶαν ἢ συκίνην κονίαν μεθ' ὕδατος. ἢ θύμον. ἢ θύμβραν, μετ' ὄξους. ἢ καὶ διὰ τοῦ σχιστοῦ γάλακτος αὐτοὺς κενωτέον ἢ δι' ἀλόης. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπὸ τῆς ὑπερῴας διαχρέμψεως πτυόντων. τοῖς ἀπὸ τῶν στυφόντων ἀναγαργαρισμοῖς χρηστέον. καὶ τῷ μετώπῳ. καὶ τῇ κεφαλῇ προσοιστέον τὰ τοῖς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγοῦσι προσφερόμενα. αὕτη τῶν αἱμοπτυϊκῶν ἡ θεραπεία. ἣν ἐσπουδασμένως δεῖ ποιεῖσθαι διὰ τὸν ἐκ τῆς ἀμέτρου κενώσεως κίνδυνον. τὸ μὲν γὰρ πλῆθος τοῦ κενουμένου καθάπερ ἐπὶ τῶν σφαττομένων, σύντομον ἐποίσει τὸν θάνατον. ἡ δὲ τοῦ πάθους ἐπιμονὴ τὴν εἰς φθίσιν ἀπειλεῖ μετάστασιν. ἁπάντων οὖν κατὰ λόγον πραχθέντων. καὶ παυσαμένης τῆς φορᾶς τοῦ αἵματος. ἀνακομιστέον αὐτούς. ἰχθῦς τε παρέχοντας, καὶ τῶν νέων συῶν τοὺς πόδας τε καὶ τοὺς ἐγκεφάλους. καὶ ἀνατρίβεσθαι τὸ σῶμα. κελεύοντας φυλαττομένους λουτρῶν τε συνεχῆ χρῆσιν καὶ οἰνοποσίαν. καὶ ὀξυθυμίαν. καὶ ἀφροδίσια.

Περὶ ἐμπύων καὶ φθίσεως. λβ̅.

Ἐμπύημα κατὰ τὰ κενὰ τοῦ θώρακος ἤτοι κατὰ τὸν ὑπεζωκότα συνίσταται, ποτὲ μὲν δι' αἵματος ἀναγωγὴν μὴ συνουλωθέντος τοῦ ἕλκους. ἐφ' ᾧ καὶ φθίσις εὐθὺς ἕπεται εἰ ἐκ τοῦ πνεύμονος ἡ ἀναγωγή. ποτὲ δὲ φλεγμονῆς ὑπαρξάσης. εἶτα ἀποστάσης καὶ ῥαγείσης, ὡς περὶ καὶ ἐπὶ τῶν πλευριτικῶν, ἔσθ' ὅτε γίνεται. ἢ καὶ διὰ σύρρειαν ἐκ τῆς κεφαλῆς γινομένην. σημεῖα οὖν ἐστι συνισταμένου τοῦ ἐμπυήματος. βάρος ἔσται τοῦ θώρακος. καὶ βὴξ σύντονος ξηρὰ σὺν ὀδύνῃ. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ μεθ' ὑγρότητος, ἐφ' ᾗ καὶ δοκοῦσι κουφίζεσθαι. πυρέτια τε κατ' ἀρχὰς αὐτοῖς γίνεται βληχρὰ καὶ ἄτακτα καὶ δυσκρινῆ. πρὸς δὲ τῇ ῥήξει τοῦ ἀποστήματος ὄντος σφοδρότερον πυρέττουσι μετά τινος φρίκης. εἶτα τῇ διαλέκτῳ συνδιώκονται ὀχλούμενοι τῷ πνεύματι. ῥαγέντος δὲ τοῦ ἀποστήματος. πύον ἀνάγεται. ποτὲ μὲν καθαρόν. ποτὲ δὲ ῥυπῶδες. καὶ ποτὲ μὲν ἄνω ῥήγνυται τὸ ἀπόστημα. ὅτε καὶ κινδυνωδέστερόν ἐστι. ποτὲ δὲ καὶ κάτω καὶ τῶν κάτω τὸ μὲν εἰς κοιλίαν καὶ ἔντερα μεταλαμβάνεται. τὸ δὲ, εἰς κύστιν τῆς μεταλήψεως δι' ἀδήλων τινῶν γινομένης. πυρέττουσι δὲ διὰ παντὸς ἑκτικὸν πυρετὸν, ἄχρι ἀνακαθάρσεως. ἥτις εἰ μὴ σπουδασθείη, ταχέως εἰς φθίσιν μεθίσταται τὸ ἐμπύημα, τοῦ πνεύμονος τὴν ἕλκωσιν ὑπομένοντος. ἐφ' ἧς ἤδη συστάσης

τῶν πλευρῶν εὐμεγέθεσι· καὶ πολλαῖς σικύαις μετ' ἐγχαράξεως. εἰ δὲ τὸ τῆς περιπνευμονίας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξαι τὸ πάθος, ἐπιτρεπόντων μὲν τῶν εἰς τοῦτο ἀριθμῶν, φλεβοτομητέον. εἰ δὲ μή, σικυαστέον γοῦν καὶ τούτους πρὸς τὴν δύναμιν ποιουμένους τὴν τοῦ αἵματος κένωσιν. ῥοφήματα δὲ λαμβανέτωσαν ἀπὸ χυλοῦ πτισάνης χόνδρου μετὰ μέλιτος· ἢ ἀπὸ πικρῶν ἀμυγδάλων μετὰ σεμιδάλεως ἢ χόνδρου τῶν ἡδέων τινὸς παραμιγνυμένου πομάτων· ὑδρομήλου· ἢ ἀπὸ μέλιτος· ἢ ὑδροῤῥοσάτου. ἀγαθὸν δὲ καὶ πρόσφατον βούτυρον ὅσον κοχλιαρίαι γ̄. προποτιστέον δὲ αὐτοὺς σύκων μεθ' ὑσσώπου ἀφεψήματι· ἢ ἴρεως ἐμβεθείσης ἐν μελικράτῳ· ἢ ἴρεως λείας, ὅσον β̄ κοχλιαρίων ἐμπασσομένων μελικράτῳ. τοῦτο καὶ κάτω καθαίρει. πρὸς δὲ φυλακὴν τῆς δυνάμεως συχνότερον αὐτοὺς ποτιστέον τῷ μελικράτῳ κατὰ μόνας, καὶ μετὰ πιτυΐδων καὶ σικύου ἐπιτιθέναι δεῖ καθόλου τοῦ θώρακος καὶ τῶν πλευρῶν κυπρίνην κηρωτὴν, ἔχουσαν ἴρεως ἐμπεπλασμένης, ἢ κηρωτὴν διὰ πηγανίνου ἐλαίου καὶ ἴρεως ξηρᾶς ἢ τὸ διὰ κηροῦ καὶ ῥητίνης καὶ μυελοῦ τε καὶ βουτύρου· καὶ ὑσσώπου· καὶ ἴρεως ξηρᾶς καὶ ναρδίνου μύρου.

Περὶ αἵματος πτύσεως. λα΄.

Εἰ μὲν κατὰ ῥῆξιν ἡ τοῦ αἵματος γίνεται πτύσις, πολὺ κενωθήσεται. καὶ ποτὲ μὲν ἐκ φανερᾶς αἰτίας, οἷον κατὰ πτῶσιν ἢ κραυγῆς· καὶ τῶν τοιούτων. ποτὲ δὲ ἐξ ἀφανοῦς· οἷον πλήθους· ἢ ψύξεως ἀμέτρου. τὸ γὰρ ψυχρὸν φλεβῶν ῥηκτικὸν φησὶν Ἱπποκράτης. εἰ δὲ κατὰ διάβρωσιν οὐκ ἀθρόως, ἀλλὰ κατὰ βραχὺ τοῦ αἵματος ἀναγωγὴ γίνεται δριμέων τινῶν καὶ μοχθηρῶν βρωμάτων προηγησαμένων· ἢ ἀσιτίας· ἢ καταῤῥου δριμέως. εἰ δέ γε κατὰ ἀναστόμωσιν, τῶν μὲν εἰρημένων οὐδὲν ὅτι μὴ πλῆθος ἔσθ' ὅτε προηγεῖται. ὑγροτέρα δὲ καὶ θερμοτέρα δίαιτα· καὶ λουτρῶν ἀμέτρων χρῆσις. καὶ λίαν θερμοῖς χωρίοις οἴκησις τούτοις αἰτία φανήσεται, καὶ οὔτε ἐπὶ φλεγμοναῖς· οὔτε ἐπὶ πυρετοῖς, οὔτε ἐπὶ πόνοις γενήσονται καθάπερ ἐπὶ τῶν κατὰ διάβρωσιν. τοιγαροῦν δὲ εὐφορώτερον ἕξουσιν ὡς εἰκὸς κενούμενοι. εἰ δὲ καὶ αἱμοῤῥοΐδες ἢ καθάρσεις γυναικῶν ἐπεσχημέναι εἶεν· καὶ κινδυνώδεις ἔσονται λυτικαί. τὰ αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ τοῖς διὰ πλῆθος ἐπὶ ῥήξει κενουμένοις ἀγαθὰ συμβήσεται. πλὴν εἰ μὴ διὰ τὸ ἕλκος· ἢ δι' ἄμετρον κένωσιν βλαβεῖεν. ἡ δὲ κατὰ διάβρωσιν τοῦ αἵματος κένωσις· οὐδέποτε πρὸς ἀγαθὸν γίνεται· καὶ εἰ μὲν δι' ἐμέτων ἀναφέροιτο, δῆλον ὡς ἐκ τῶν κατὰ τὸν στόμαχον· ἢ τὴν γαστέρα φέρεται χωρίων. ἐφ' ὧν καὶ δι' ἕδρας ὑποβιβαζόμενον ἔσθ' ὅτε κενοῦται. εἰ δὲ μετὰ βηχὸς ἀπὸ τῶν ἀναπνευστικῶν. ἀλλ' εἰ μὲν ἀφρῶδες εἴη καὶ ὑπόλευκον· ἐκ διαλείμματός τε ἀναφέροιτο χωρὶς ὀδύνης καὶ θλίψεως· ἐκ πνεύμονος δηλοῦται φερόμενον. ἐφ' ὧν τοῦ χρόνου προϊόντος, καὶ πυρετὸς ἕψεται συνεχής· καὶ μάλιστα τοῖς κατὰ διάβρωσιν. καί τι τῆς τοῦ πνεύμονος οὐσίας· ἢ βρογχίον· ἢ φλὲψ ἀναδοθήσεται. οἶδα δέ τινα τὸν ἐκ τοῦ πνεύμονος ἀναπτύοντα αἷμα, προϊόντος τοῦ χρόνου, μετὰ μεγίστης τῆς βηχὸς καὶ πλήθους αἵματος, λίθους ἀναπτύσαντα δ΄ ἢ ε΄, τραχεῖς, καθάπερ τοὺς βόλους· μέγεθος δὲ κε… γ̄ ἢ δ̄. καὶ παρ' αὐτὰ μὲν ἐκουφίσθη· μετ' ὀλίγον δὲ εἰς φθίσιν μετέστη καὶ ἀπέθανεν. εἰ δέ ποτε καὶ φλεγματώδης ἀναγωγὴ γίνοιτο μετὰ κουφοτέρας τῆς βηχός· ἢ καὶ ἀποχρέμψεως ἀφρῶδές τε καὶ κοῦφον εἴη τὸ φερόμενον, ἀπὸ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἴσθι τὴν ἀναγωγήν. εἰ δὲ μέλαν τε εἴη τὸ αἷμα καὶ θρομβῶδες· ὀδύνην τε διασημαίνει κατὰ τὸν τόπον, ἀπὸ τοῦ θώρακος ἡ ἀναφορὰ δηλοῦται. διὰ τοῦ πνεύμονος ἢ τοῦ βρόγχου γινομένης τῆς μεταλήψεως, ἡ δὲ μετὰ ἀποχρέμψεως ἐκ τῶν κατὰ τὴν φάρυγγα δι' ὑπερῴας ἀναχθήσεται. εἰ δέ ποτε ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπιστάζοι μετά τινος ἐρεθισμοῦ καὶ βηχὸς ἐκδίδοται καταῤῥέοντος αὐτοῦ πρὸς τὸν λάρυγγα· καὶ αὖθις ἀναφερομένου. τούτων δὲ δριμὺς ὡς μάλιστα κατάῤῥους ἢ κεφαλῆς πόνος· ἢ βάρος προηγεῖται. γίνεται δέ ποτε, δι' ὑπερῴας αἵματος κένωσις· καὶ διὰ βδέλλας, καταποθείσας τε καὶ προσαπεφυκυίας τινὶ τῶν τῇδε μορίων· ἀλλὰ περὶ μὲν ταύτης ἐν τῷ περὶ δηλητηρίων εἰρήσεται λόγῳ.

Θεραπεία.

Τοὺς δὲ ἐπὶ καταῤῥῷ πτύσαντας αἷμα αὐτίκα φλεβοτομεῖν, εἰ μὴ λίαν δριμὺς ὁ κατάῤῥους ᾖ. καὶ σύμμετρον ἀφαιρεῖν πρὸς τὴν δύναμιν. διαδεῖν τε ἄκρα· καὶ ἀνατρίβειν σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ θερμῷ ἢ σικυωνίῳ. πλὴν τῆς κεφαλῆς. ῥοφὴν τε προσάγειν στυπτικὴν χυλὸν ἔχουσαν τινος τῶν αὐστηρῶν· οἷον ῥοιᾶς μήλων· ἀπίων· ἢ αὐτὰ ἐκεῖνα συνεψείσθω. ὑπνοῦν δὲ μέλλοντι, δίδου τοῦ διὰ ἠλέκτρου τροχίσκου. τῇ τε τρίτῃ τῶν ἡμερῶν δίδου μέλιτος ἑφθοῦ ὀλίγον ἐκλείχειν. εἰ δὲ ταῦτα νικηθείη χρονιζούσης τῆς νόσου· ξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἐπιτίθει τὸ διὰ τῆς κόπρου τῶν ἀγρίων περιστερῶν· καὶ μετὰ τρεῖς ὥρας λαβὼν τὸ φάρμακον ἐπὶ βαλανεῖον ἄπαγε, μηδαμῶς ἀλείφων τὴν κεφαλήν. εἶτα θρέψας τοῖς ῥοφήμασιν εἰς κοίτην, δίδου τῆς θηριακῆς ἀντιδότου. πάλιν τε τῇ ὑστεραίᾳ διδούς, ὁμοίως ἀνάτριβε τὸ πᾶν σῶμα πλὴν τῆς κεφαλῆς. ταύτῃ δὲ κηρωτὴν ἐπιθετέον τὴν διὰ δαφνίας· ἢ ἑτέραν τινά, καὶ τοῖς ῥοφήμασιν αὖθις χρηστέον. ἐπιμένοντος δὲ σικύαν τῷ ἰνίῳ κολλητέον. εἰ δὲ λίαν δριμὺς ὁ κατάῤῥους εἴη, τὴν μὲν φλεβοτομίαν παραιτητέον. ῥοφαῖς δὲ καὶ βοηθήμασι τοῖς τε λεχθεῖσιν ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ καταῤῥου χρηστέον λόγῳ· καὶ τῶν ἀρτίως εἰρημένων τοῖς προσφόροις.

κου ∠ α. γλυκυῤῥίζης Χ. ∠ ς. φοινικοβαλάνων γ. τὴν σάρκα γλυκέος κρητικοῦ τὸ ἱκανόν. καὶ αὐτῆς μόνος τῆς ξαναχθείσης ὁ Χ ἀπὸ τὴν γλῶτταν ἀποτιθέμενος. αὐτὴ Χ γλυκυῤῥίζης, αὐτῆς ἑψηθείσης ἄχρι συστάσεως τὸ ἀφέψημα, πρὸς πλοῦν βάλλεται.

Ἀρτηριακὸν ἐχόντων ἀποκεκομμένων. ἁρμόζων καὶ φωνασκικοῖς.

Π ράσου ς. ἕψε εἰς ἀποτρίτωσιν. καὶ αὐτὰ μὲν ῥίψον. τῷ δὲ ὕδατι μίξον Χ ἅλικος. καὶ μέλι. καὶ ὠῶν προσαφεψημένων λεκίθους τρεῖς συνέψησον κινῶν, ἀεὶ ἐκλείχειν. Βηχικόν.

Γ λίχωνος γο. β. στροβιλίων κνίκου σπέρματος λινοσπέρμου, ἀνὰ γο. α. πεπέρεως ἑφθοῦ γο. δ. μέλιτι ἑφθῷ. Ἄλλο. Ὑσσώπου. γλίχωνος. πεπέρεως ἀνὰ γο. α. πετροσελίνου γο. ς. μέλιτος ἡ μνᾶ.

Πεπτικὸν χρονίας βηχός.

Μ έλιτος ∠ ις. τερεβινθίνης ∠ β. χαλβάνης ∠ ιδ. συνεψήσας πλάσσε κυάμινα μεγέθει. καὶ ὅσον καρύου ποντικοῦ καὶ τούτων ἀποθηλαζέτω. Ἄλλο. Ξηρὰς βῆχας ἰᾶται τά τε ἀρτηριακά, καὶ ὕδατος ἔσθ' ὅτε κατὰ ῥόφησιν ξεστοῦ. διὰ παχύτητα γὰρ φλέγματος μὴ ἀνάγοντες τοῖς ὑγραίνουσι ποσῶς ἐπιβοηθοῦνται. ἁρμόζει δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ διὰ ὑσσώπου καὶ ἴρεως. καὶ στροβίλου ἀφέψημα.

Τροχίσκος καταπινετὸς πρὸς βῆχα συνεχῆ.

Σ τύρακος. πεπέρεως. μαστίχης. πετροσελίνου. ἀνὰ γο. α. σανδαράχης ⁒ ς. κοκκοδάφνα β. ἀναλαβὼν μέλιτι κάπνιζε λαβὼν εἰς καρβωνίαν, ὥστε τὸν βρύοντα διὰ χωνίου, τὸν καπνὸν ἀναπνεῖν. ποιεῖ δὲ τοῖς ἐψυγμένοις ὁπωσοῦν.

Περὶ ὀρθοπνοίας ἄσθματος καὶ δυσπνοίας. κδ.

Τ οὺς ἄνευ τοῦ πυρέττειν ἀναπνέοντας πυκνόν. ὡς οἱ δραμόντες ὠκέως ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομάζουσιν ἀσθματικούς. ἐνίους δὲ τούτους, ἀπὸ τοῦ σχήματος τοῦ θώρακος ἅπαν ὄρθιον φυλάττειν φόβου τοῦ πνιγῆναι, ὀρθοπνοϊκοὺς καλοῦσι. γίνεται δὲ τὸ πάθος παχέων τε καὶ γλίσχρων χυμῶν ἐμπλασθέντων τοῖς βρόγχοις τοῦ πνεύμονος. ἡ δὲ δύσπνοια κοινόν ἐστι σύμπτωμα. καὶ τούτοις καὶ ἑτέροις πλείοσιν ἐπακολουθοῦσα πάθεσιν. ὁ δὲ τῆς τῶν ἀσθματικῶν θεραπείας σκοπός ἐστιν, ἐκδαπανῆσαι τὸν γλίσχρον καὶ παχὺν χυμὸν, διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ ῥυπτόντων φαρμάκων. ὄξος τοίνυν αὐτοῖς ἁρμόσει σκιλλιτικόν. καὶ τὸ διὰ τούτου σκευαζόμενον ὀξύμελι πινόμενον, αὐτή τε ἡ σκίλλα, ὀπτὴ λεία μετὰ μέλιτος, καὶ τῶν ἀντιδότων ἡ ἱερά. καὶ καθάρσεις συνεχεῖς ἀπὸ φαρμάκων ἰσχυροτάτων. καὶ ἀπὸ ἐκφρακτικῶν ἔμετοι. ἀριστολοχία τε στρογγύλη πινομένη. κενταυρίου τοῦ μεγάλου ἡ ῥίζα. σπονδυλίου ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα. καρδάμωμον ὁ καρπὸς, ὕσσωπον ἴρις μελάνθιον. οἷον τὴν ὑπὸ τοὺς ὑδρίαις ξέστην. ἐμβαλὼν εἰς ἄγγος κεραμεοῦν, φρύγε ἐπ' ἀνθράκων. λεανθέντος δὲ τρίβε. καὶ μέλιτι ἑφθῷ ἀναλαβὼν, δίδου μύστρον πρὸ τροφῆς καὶ μετὰ τροφήν. εἰ δὲ χρεία κατεπείγοι, καὶ φλέβα τέμνε πρὸ τούτων ἁπάντων, καὶ κενοῦν κατὰ δύναμιν καὶ τὴν κοιλίαν κλυσμοῖς ἐρεθιστέον. ἔξωθεν δὲ τὸν θώρακα καταπλαστέον μὲν διὰ σύκων καὶ αἰρίνου ἀλεύρου καὶ κριθίνου. ἔχον καὶ ῥητίνην καὶ κηρὸν καὶ μέλι. ἐμπλαστέον δὲ αὐτῷ. καὶ ἴρεως καὶ μάννης, οὐκ ἄχρηστος δὲ καὶ ἡ ὠμὴ λύσις μετὰ ῥητίνης. καὶ κηροῦ καὶ ἴρεως. καὶ μάννης. ἀλείμμασι δὲ χρηστέον θερμοτέροις εἰρίνῳ ἀνηθίνῳ πηγανίνῳ. ἰδιαίτερον τούτου κιστηρίως β α. σφέκλης ἥτις ἐστὶ τρὺξ οἴνου κε β δ. ἀφρονίτρου κόψας σήσας ἀναλάμβανε τῷ ἀλείμματι. καὶ ἐν τούτῳ ἀνάτριβε τὰ πέριξ τὸν θώρακα. καὶ μαλάγμασι δὲ χρηστέον τοῖς ἕλκειν τὴν ἰχῶρα δυναμένοις.

Ἀσθματικοῖς πόμα.

Π ολίου ἀβροτόνου. καστορίου. χαμαιπίτυος. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἴσα μέλιτι φυράσας δίδου. Ἄλλως. Ἐδόσαν τινὲς, ἀφρονίτρου κοχλιαρίου τρία εἰς κυάθους μελικράτου. Ἄλλο. Ἀφρονίτρου ∠ δ. πεπέρεως ∠ α. σιλφίου ∠ ς. κοχλιαρίῳ ὕδατι. Ἄλλο. Καστορίου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ ς. πεπέρεως κόκκοι μ. γλυκεῖ ἀναλάμβανε. καὶ δίδου κυάμου ἴσον σὺν μελικράτῳ.

Ἄλλος. Σινάπεως ∠ α. νίτρου ἀφροῦ τριώβολον ἐλατηρίου δίχαλκον. ὅ ἐστιν ἡμιωβόλιον, πλάσσου τὸ πᾶν εἰς τροχίσκους η. δίδου δὲ β ἐφ' ἡμέρας δύο. καθαίρονται γὰρ ἄνω ἀλύπως. ἐπὶ δὲ τῶν πνιγομένων δίδου ἀφρονίτρου ∠ γ. μεθ' ὑδρομέλιτος κυάθων τριῶν. καὶ μετὰ καρδαμώμου ἐνίοτε καὶ παραχρῆμα βοηθεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς.

Περὶ περιπνευμονίας. λ.

Η περιπνευμονία. φλεγμονὴ τοῦ πνεύμονός ἐστι. τὰ πολλὰ μὲν εὐθὺ καταῤῥοις ἰσχυροῖς ἢ συνάγχαις. ἢ ἄσθμασιν ἢ πλευρίτισιν ἢ ἑτέροις γενομένη νοσήμασιν. ἔστι δὲ ὅτε καὶ αὐτὴ κατάρχεται τοῦ πάθους. παρέπεται δὲ τούτοις δύσπνοια. πυρετὸς ὀξύς τε καὶ καυσώδης. βάρος τε καὶ τάσις τοῦ στήθους. ῥωγμὸς καὶ πολλῆς τῆς εὐθὺ τὸ πρόσωπον πληρώσεως ἀντίληψις. ἀνέρεστον ποιουμένης τὴν ὁρμὴν τῆς ὕλης δίκην πυρός. ἐρυθρὰ γοῦν αὐτοῖς τὰ μῆλα φαίνεται. καὶ τὰ ὄμματα διῳδηκέναι μετὰ τοῦ κάτω τὰ ἐπισκύνια. καὶ οἱ κροταφῖται ἀπολιπαροὶ φαίνονται. τῶν δὲ σημείων εὐθὺ τὸ καυσωδέστερον ἀποκλινόντων, ἐρυσιπελατώδη τὴν φλεγμονὴν τοῦ πνεύμονος ἀποληπτέον. εὐθὺ μὲν οὖν τῶν ἐκ μεταπτώσεως ἑτέρων νοσημάτων εἰς ταύτην παραγενομένων. τὴν μὲν φλεβοτομίαν παραιτητέον, καὶ μάλιστα εἰ χρονίζοντες εἶεν. εἰ δὲ καὶ φθάσαντες ἐν ἀρχῇ φλεβοτομηθεῖεν. κλυστέον δὲ τὴν κοιλίαν ἐν ταῖς ἐνδόσεσι, δυσυποτάκτου οὔσης. ἢ σικυαστέον μηδενὸς κωλύοντος κατὰ τοῦ στήθους καὶ

ῥινῶν. χρονίζουσι δὲ αὐτοῖς καὶ βῆχες προσγίνονται. καὶ φλέγματος ἀναγωγή. ποτὲ μὲν ἀπέπτου καὶ ὑδαροῦς. ποτὲ δὲ χλωροῦ. τισὶ δὲ καὶ πυρετὸς ἐπιγίνεται. τὸν μὲν ἐπ' ἐγκαύσει μᾶλλον ὠφελῶν. τοῖς ἤδη ψύξει δὲ καὶ σύμπτωμα ἐργαζόμενος.

Θεραπεία καταῤῥόου καὶ κορύζης.

Θερμῆς μὲν οὖν δυσκρασίας ἐπικρατούσης ὅσα τοῖς ἤδη τοιαύτῃ κεφαλαλγοῦσιν αἰτίᾳ ἁρμόσει βοηθήματα. καὶ λουτροῖς δὲ χρηστέον. καὶ θερμῷ πλείονι προσαντλητέον τὴν κεφαλήν, ῥοφαὶ δὲ τούτοις ἁρμόζουσιν αἱ ῥοφηματώδεις. καὶ τὰ διὰ τὰ ῥοφητά. καὶ ἄμυλος. καὶ ἴτρια. καὶ σησάμια. καί εἰσι καὶ ἀμύγδαλά τε. καὶ ὁ τῆς κώνου καρπός. καὶ ὅσα διὰ γάλακτος πέμματα. καὶ τῶν οἴνων οἱ γλυκεῖς καὶ μὴ παλαιοί. τό, τε διὰ κωδυῶν ἔκλεικτον φάρμακον, καὶ τὰ πρὸς ταῦτα σύνθετα τῶν βοηθημάτων. ψυχρᾶς δὲ τῆς δυσκρασίας ὑπαρχούσης καὶ δυσλύτου τοῦ νοσήματος ὀλιγοσιτία τε παραλαμβανέσθω. καὶ τῆς κεφαλῆς ἀλειφὴ διὰ τῶν θερμῶν τε καὶ λεπτομερῶν ναρδίνου πηγάνου. τὸ δὲ ἴρινον μὴ μόνον ἀλειπτέον, ἀλλὰ καὶ ταῖς ῥισὶν ἐνστακτέον. καὶ διαχριστέον ἔσωθεν αὐτὰς λιβάνῳ. καὶ σμύρνῃ σὺν ἐλαίῳ. καὶ μάλιστα ἤδη τῶν κορυζόντων ἤδη ψύξει. τὸν δὲ καὶ ὀσφραντὰ διὰ ῥάκους κεκαυμένου μελανθίου ἢ κυμίνου. καυθέντων τε καὶ ἀκαυθέντων ἐρχέσθω. καὶ τὸ κύφι τὸ σεληνιακὸν, ὀσφραινέσθωσάν τε. καὶ κατὰ τοῦ μετώπου χριέσθωσαν. ἐφ' οὗ καὶ μία τῶν ἀφλεγμάντων ἐμπλάστρων κεκολλήσθω. οἷον ἡ ἰκέσιος. ἡ ὀξηρά. ἡ βάρβαρος. ἡ ἀθηνᾶ. πρὸς δὲ τοὺς ἤδη ψύξει καταῤῥέοντας καὶ πίνειν τοῦ κύφεως συνοίσει. κατὰ δὲ τοῦ θώρακος. τοῦ βαλσάμου τὸν ὀπὸν ἐπαλειπτέον διὰ ὑσσωπηρῶν ἐρίων. αὐτὸ τοῦτο ἐπαλειπτέον μετὰ στύρακός τε καὶ ἰρίνου. ἢ ἀνηθίνου. καὶ ῥοφαῖς θερμοτέραις τε καὶ συμπεπτικαῖς χρηστέον. ἤδη δὲ πεπτομένης τῆς ὕλης ἀποφλεγματισμός τε αὐτοῖς ἁρμόσει. καὶ σμίγματα τῆς κεφαλῆς, οἷον ὁ τοῦ Κωνσταντίνου σάπων, καὶ τὰ παραπλήσια.

Ἀρτηριακῶν θεραπεία.

Τοῖς δὲ ἀρτηριακοῖς καὶ βράγχοις προσαγορευομένοις. ἁρμόσει μὲν καὶ τὰ λεχθέντα. ἰδίως δὲ φλεγμονώδους μὲν οὔσης κατὰ τὴν ἀρτηρίαν καὶ τὸν λάρυγγα τῆς διαθέσεως. κατ' ἀρχὰς μὲν τοῖς ἐμπλαστικοῖς χρηστέον βοηθήμασιν. ἄχρις ἂν ἡ φλεγμονὴ μετριωτέρα γένηται. τοιαῦτα δὲ ἐστὶ τὰ διὰ γλυκέος κρητικοῦ καὶ τραγακάνθης. καὶ κόμμεως καὶ ἀμύλου. καὶ τῶν λιπαρῶν φοινίκων τὸ ἀφέψημα. καὶ τῆς γλυκείας ῥίζης μετὰ σιραίου ἄχρι μελιτώδους συστάσεως. καὶ ἡ τῶν ὑπογλωττίδων καλουμένων χρῆσις. πρὸ δὲ πάντων οἴνου πόσεως ἀπεχέσθωσαν. κατὰ τὸν καιρὸν τούτου μεσιασάσης τῆς φλεγμονῆς. γλυκέως οἴνου λαμβανέτωσαν. καὶ τοῖς διὰ μέλιτός τε καὶ γάλακτος σὺν ἀμύλῳ. ἢ ἄρτου σεμιδαλίτου. καὶ δι' ἀμυγδάλων ῥοφήμασι χρήσθωσαν, καὶ τοῦ βουτύρου λαμβανέτωσαν. ὑγρότητος δὲ καταλειφθείσης ἐν τοῖς μορίοις. ἤδη τὰ ῥυπτικώτερα δεχέσθω. οἷον ὁ κυάμινον ἔτνος. καὶ διὰ μέλιτος σκευαζόμενα. καὶ κράμβαι. καὶ τὰ καλῶς ἑψημένα πράσα. φαρμάκων δὲ τὰ θερμότερα καὶ τὰ πρόσφατα. διά τε τοῦ ἀπὸ ἰσχάδων σιραίου καὶ λιβάνου καὶ ἴρεως. καὶ τερεβινθίνης, στύρακός τε. καὶ χαλβάνης. καὶ πεπέρεως. καὶ κινναμώμου. καὶ κασσίας. καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων.

Περὶ βηχός.

Καὶ τὰς βῆχας δὲ τῇ αὐτῇ μεθόδῳ θεραπευτέον. ἀλλὰ μόνον ἐπιβλέποντες. εἰ καὶ δι' ἑτέρων μορίων γίνονται συμπάθειαι. οἷον καρηβαρικῶς ἐπιστάζοντος τῆς κεφαλῆς. ἢ ἐν νοσήμασιν ἑτέροις συμπτώμασι. καὶ τούτων ὡς οἷόν τε προνοουμένου κατὰ τὸν εἰρημένον καὶ ῥηθησόμενον τρόπον. ἡ δὲ τῶν συνθέτων βοηθημάτων ἔκθεσις ἑξῆς ὑποτέτακται.

Καταπότια πρὸς καταῤῥόους καὶ βῆχας.

Στύρακος. σμύρνης. ὀπίου. χαλβάνης. ἴσα γλυκεῖ ἀναλαβὼν, ἢ καθ' ἑαυτὰ ὁλμοκοπήσας, ποίει ὀροβιαῖα κοκκία. καὶ δίδου εἰς κοίτην γ. ἢ τέσσαρα. ἢ πέντε, καὶ γλυκέος ἐπιῤῥοφείτω. ταῦτα πρὸς δριμὺ καὶ λεπτὸν ῥεῦμα. Ἄλλο. Ὑοσκυάμου σπέρματος ∠. ιϛ. στροβιλίων ∠. ϛ. κρόκου ∠. β. ἑψήματι ἢ γλυκεῖ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ.

Ἔλιγμα.

Μέλιτος ℔. α. βουτύρου ℔. S. συνεψήσας δίδου. τό, τε δι' ὑσσώπου καὶ σύκων καὶ στροβίλων. καὶ ἴρεως ἀφέψημα ῥοφείτω.

Καταπότια τοῖς χρονιωτέροις.

Στύρακος ∠. ϛ. σμύρνης ∠. ϛ. S. τερεβινθίνης, χαλβάνης. ὀποπάνακος. ἴρεως ἀνὰ ∠. β. πεπέρεως λευκοῦ. νίτρου ὑοσκυάμου σπέρματος, ὀποῦ μήκωνος ἀνὰ ∠. α. χωρὶς ὑγροῦ τινὸς ὁλμοκοπήσας πλάσσε καταπότια. καὶ χρῶ καθὰ προείρηται.

Πρὸς τραχύτητα βρόγχους καὶ βῆχα διαίμους τε πτύσεις.

Ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα κε. καὶ λινοσπέρμου πεφωγμένου ∠. δ. τραγακάνθης ∠. β. στροβίλου κόκκοι λ. ᾠοῦ ἐν ἐξηρασμένου τὴν λέκιθον. ἡ τραγάκανθα ὕδατι βρέχεται. τὰ δὲ ὅλα γλυκεῖ ἀναλαμβάνεται. εἰ δὲ καὶ ὁ ἦχος ἔτι τῆς φωνῆς τεθραυσμένος. μέλιτος μέσον ἀντὶ τοῦ γλυκέος καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν ἀναχθῆναί τι δεῖ.

Ἀρτηριακὴ ὑπογλωττὶς φωνὴν ἀπὸ κεκομμένοις βρογχιῶσιν ἀναφορικοῖς.

Τραγακάνθης ∠. ϛ. κόμμεως ∠. ϛ. σμύρνης ∠. α. λιβάνου ∠. α. S. πεπέρεως λευκοῦ κόκκοι κ. κρό-

τοὺς πνιγομένους λέγεται.

κζ.

Ε ἂν μὲν οἱ ἔνδον τῆς φάρυγγος μύες φλεγμαίνωσιν, ἡ καλουμένη συνάγχη γίνεται. τῶν δὲ ἐκτὸς, ἡ παρασυνάγχη. ὡσαύτως δὲ καὶ τοῦ λάρυγγος. οἱ μὲν οὖν ἔνδον μύες φλεγμαίνοντες τὴν κυνάγχην. οἱ δὲ ἐκτὸς τὴν παρακυνάγχην ἐργάζονται. παρέπεται δὲ πᾶσιν ἐρυθρότης τε καὶ πόνος μετὰ δυσπνοίας. ἐνίοις δὲ καὶ πυρετός. ἔρευθός τε τοῦ προσώπου καὶ τραχήλου. καὶ ὄγκος ἐπί τινων. τότε στόμα διηνοιγὸς ἔχουσι καὶ καταπίνειν οὐ δύνανται. τοῖς δὲ κυναγχικοῖς. καὶ πνιγμὸς ἔσθ᾽ ὅτε, παρακολουθεῖ. γίνεται δὲ τοῖς παιδίοις κατὰ τὸ ἀντίον τῶν τοῦ τραχήλου, σπονδύλων παθόντων, ἴσχεται πλάσεως τοιοῦτον πάθος. ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν ὡς ἀνιάτοις, οὐκ ἐγχειρητέον. τοὺς δὲ ἄλλους, αὐτίκα φλεβοτομεῖν ἀπ᾽ ἀγκῶνος. καὶ κενοῦν οὐκ ἀθρόως. ἀλλὰ πλεονάκις τε μεμερισμένως. τὸ πλῆθος. ἐκ γὰρ τῆς ἀθρόας κενώσεως, λειποθυμήσασιν αὐτοῖς, πνιγμοῦ κίνδυνος ἐπιγίνεται. συῤῥευούσης ἀθρόως εἰς τὸ πεπονθὸς μᾶλλον τῆς ὕλης. μύκου ψυχομένων δὲ παρ᾽ αὐτά. καὶ τὰς ὑπὸ τῆς γλώττης φλέβας τμητέον. ἢ καὶ αὐτὴν ἐγχαρακτέον τὴν γλῶτταν εἰ προπετέστερος ὁ ὄγκος φαίνοιτο. τήν τε κοιλίαν κλυστέον δριμυτέρῳ κλύσματι. καὶ τοὺς πόδας ἐπαντλητέον, ὕδατι θερμῷ. καὶ διαδετέον εὐτόνως τὰ ἄκρα. σκεπαστέον τε τὸν τράχηλον ἐρίοις οἰσυπηροῖς. ἢ καὶ ἐλαιοβραχέσι ἐκ τῆς δι᾽ αἵματος λύσεως κατὰ πλάτος. ἀναγαργαριζέσθωσαν δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν τοῖς ἐπὶ φλεγμονῇ παρειλημμένοις ἢ τῷ ἁπλῷ διαμόρῳ, συναφεψήματι ῥόος. βέλτιον δὲ τὸ ἀπὸ τῶν ἀγρίων μόρων διάμορον. μετὰ δὲ ταῦτα. καὶ τῷ συνθέτῳ διαμόρῳ ἢ τῷ διὰ καρύων διαχριέσθωσαν. ἀκμαζούσης δὲ τῆς νόσου καὶ νίτρου βραχὺ ἐπιμικτέον. ἢ καὶ θείου ἀπύρου, πλὴν, εἰ μὴ δριμύτης τις ἀποκωλύοι. καὶ ἡ καυστὴ δὲ κύπρος ξηρὰ καταπασσομένη καὶ σὺν μέλιτι διαχριομένη κάλλιστον ἐστὶ φάρμακον. καὶ ταύτης ἡ λευκὴ μάλιστα καὶ τῶν ἀγρίων χελιδόνων ἡ σποδὸς ὁμοίως. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους. καὶ τῷ διὰ τοῦ βυζεσοῦ χρηστέον διαχρίσματι. ποτὲ μὲν ἐκλύοντας. ποτὲ δ᾽ αὖ πάλιν ἐπιτείνοντας, αὐτοῦ τὴν δύναμιν, ἑτέρων φαρμάκων ἐπιμιξίᾳ. καὶ σικύας ἢ βδέλλας προσακτέον. ἀνθερεῶνί τε καὶ τραχήλῳ, καὶ τοῖς ἰσχυροτέροις, χρηστέον ἀναγαργαρίσμασι. διὰ ἴρεως ὑσσώπου. μελανθίου. ἀβροτόνου. γλυκυῤῥίζης. ἰσχάδων ἑψηθέντων ἐν μελικράτῳ. ἢ πηγάνου χυλῷ μετὰ γάλακτος. ἢ νάπυϊ σὺν ὀξυμέλιτι. εἰ δέ τις ἐκ τούτων δριμύτης γένηται, δοτέον αὐτοῖς ἔλαιον ὡς ὅτι κάλλιστον θερμόν. ἢ ῥόδινον καθ᾽ αὐτό. ἢ μετὰ χυλοῦ πτισάνης, ἢ τέλεως ἀναγαργαρίζεσθαι. τροφὴ δὲ μελίκρατον ἔστω μέχρι τῆς τρίτης. μεθ᾽ ἣν ὁ τῆς πτισάνης χυλὸς σύν τινι τῶν ἡδέων πομάτων. εἶτα καὶ τῶν ᾠῶν τὰ κροκώδη δίυγρα. καὶ τοῖς διὰ χόνδρου ῥοφήμασι χρηστέον. ἀπευθυνομένης τῆς καταπόσεως. καὶ ταῖς ἁρμοζούσαις τῇ τοῦ κάμνοντος δυνάμει τροφαῖς. παρακμῆς δὲ φανείσης ἐπί τε περίπατον καὶ λουτρὸν ἄξομεν. τοὺς δὲ τόπους σκεπάσωμεν κηρωτῇ ἀπὸ ἐλαίου πηγανίνου. καὶ τῇ λοιπῇ προσηκόντως ἀνακλητικῇ ἀγωγῇ χρησόμεθα. τῶν δὲ ἀπαγχομένων οἷς μὲν ἀφρὸς ἤδη περὶ τὸ στόμα, μὴ ἐγχειρεῖν Ἱπποκράτει πειθομένους. τῶν δὲ ἄλλων ἀνάκλησις γίνεται ὄξους ἐγχύσει καὶ πεπέρεως. ἢ κνίδης καρποῦ ἐν ὄξει τριφθέντος δριμυτάτου. δυσωδῶς δὲ παραδέχονται. ἀλλὰ χρὴ βιάζεσθαι, διαλυομένων δὲ τῶν περὶ τὸν τράχηλον ἐρυθημάτων, εὐθὺς ἀναβλέπουσι καὶ ἀνίστανται. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νευστῶν. καὶ ὅλως τῶν ἐκπνιγομένων. ἀναζωπυρεῖται γὰρ τούτων τὸ θερμόν.

Περὶ κορύζης καὶ κατάῤῥου καὶ ἀρτηριακῶν καὶ βηχός. κη.

Κ οινὸν μὲν ὑπάρχει τοῖς πάθεσι τούτοις τὸ περιττωματικὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑγρότητα παρὰ τὰ ὑποκείμενα φέρεσθαι μέρη. ταύτης μὲν κατὰ τοὺς μυκτῆρας ἐκπιπτούσης. κόρυζα τὸ πάθος προσαγορεύεται. κατὰ δὲ φάρυγγα καὶ τὴν ὑπερῴαν ἁπλῶς, κατάῤῥους. ἐπειδὰν δὲ κατὰ τὸν λάρυγγα καὶ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ἐνεχθῇ ὥστε καὶ τὸν ἔνδον ὑπαλείφοντα ταύτην ὑμένα τραχυνθῆναι. βραγχώδης ἡ φωνὴ γίνεται. καλοῦσι δὲ βράγχον τε τὸ πάθος καὶ ἀρτηριακόν. ἐφ᾽ ὧν οὐ μόνον ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἀλλὰ καὶ διὰ σφοδρᾶς ἀναφωνήσεως καὶ διὰ ψυχροῦ πνεύματος εἰσπνοὴν τραχύτης γίνεται φλεγμονώδης. χρονίζοντος δὲ τοῦ νοσήματος καὶ τοῦ ῥεύματος, εἰς τὰ κατὰ θώρακά τε καὶ πνεύμονα φερομένου. βῆχες αὐτοῖς γίνονται κακοήθεις. καὶ διὰ δυσκρασίαν δὲ πολλάκις ἡ βὴξ γίνεται. ποτὲ μὲν θερμὴν ὡς ἐν πυρετοῖς. ποτὲ δὲ ψυχρὰν, ὡς ἐν βορείοις καταστήμασιν. ἥτις καὶ ξηρὰ μᾶλλόν ἐστι. καὶ ἑτέρων δὲ νοσημάτων ἡ βὴξ ἔσθ᾽ ὅτε σύμπτωμα γίνεται. οἷον πλευριτικῶν, ἡπατικῶν. φθισικῶν. περιπνευμονικῶν. ὁ μὲν οὖν Γαληνὸς ἐπὶ χρονίαις βηξὶν ἱστορεῖ χαλαζίων τινῶν ἀναγωγὴν ἀπὸ θώρακος γίνεσθαι, Ἀλέξανδρος δὲ καὶ λίθον τινὰ σαρκώδη. οἷον τοῖς οὐρητικοῖς γινόμενον φησὶν ἐπὶ χρονίαις ἀναχρεμψάσθαι βηχός. ἐφ᾽ ὧν καὶ παύεσθαι τὴν βῆχα. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ αἵματος ἀναγωγῇ τὸν λίθον, ἔκκρισιν εἴδομεν. ὡς ἐκεῖνον γενόμενον. ἀκριβέστερον ἱστορήσομεν. τοῖς μὲν οὖν ἐπ᾽ ἐγκαύσει τὴν κόρυζαν. ἢ τὸν κατάῤῥουν ἔχουσι. θερμασίας συναίσθησις περὶ τὰ μέρη γίνεται. καὶ δριμέων τε καὶ λεπτῶν ὑγρῶν ῥύσις διά τε μυκτήρων καὶ τοῦ στόματος. ἔρευθός τε τῶν περὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὰς ῥῖνας. τοῖς δὲ ἐπὶ ψύξει διάτασις τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον. καὶ τῶν ἰσθμοειδῶν πόρων ἐμφράξει ὥστε μὴ διικνεῖσθαι τὴν φωνὴν αὐτῶν διὰ τῶν

κῷ ἐλαίῳ. ἑψηθεῖσα μέχρι μελιτώδους στάσεως. καὶ παλαιωθεῖσα διαχριομένη.

Πρὸς ὀδόντας ἐψηγμένους.

Ὀδοῦσιν ἐψηγμένοις δαφνίδων καὶ σχιστῆς στυπτηρίας· ἀριστολοχίας κληματίτιδος ἴσα.

Πρὸς διαβεβρωμένα οὖλα.

Ῥόδων ἄνθους ∠ η. κηκίδων ∠ δ. σμύρνης ∠ β. διακλυζόμενα δὲ τὰς τῶν οὔλων, ἀναβρώσεις καὶ πλαδώδεις ἰᾶται γάλα ὄνιον. ἐλαίας φύλλων ἀφέψημα. ὄξος σκιλλιτικόν. ξηρὰ δὲ προσαπτόμενα, ἰὸς σιδήρου. κύτινοι. πρὸς δὲ τὰ οἰδοῦντα καὶ ἐκσαρκοῦντα, ἀνδράχνης χυλὸς διαβρατούμενος. ἅλμη κολυμβάδων ἐλαιῶν. ἔλαιον θερμὸν ὠμοτριβές. ἢ σχίνινον. ἢ μήλινον. ἀμόργη. ξηρὰ δὲ ἰὸς σιδήρου. ἢ χαλκοῦ. ἀριστολοχία ῥίζα. ἀρνογλώσσου σπέρμα διφρυγὲς, χάλκανθος ὀπτή. κύτινοι.

Πρὸς χείλη ἐρρωγότα.

Ἀμόργη ἑφθὴ διάχριε. ἢ στέαρ χήνειον μετὰ μέλιτος τερεβινθίνης ἴσα. ῥόδων ἄνθους. ὑσσώπου ῥοδίνου ἀναβρεχύ.

Πρὸς τὸν λεγόμενον βάτραχον.

Ὁ βάτραχος ὄγκος ἐστὶν φλεγμονώδης ὑπὸ τῇ γλώσσῃ συνιστάμενος. μάλιστα ἐπὶ τῶν παιδίων. διάτριβε οὖν τὸν τόπον μίσυος ἰοῦ ξυστοῦ ἴσα ξηρῷ. κατὰ δὲ τῶν ἀνθρεῶνος χριστέον τῇ ἀνθηρᾷ. ἢ τῷ σφαιρίῳ. ἢ τῷ δι' ὠῶν παρυγρῷ. τὴν δὲ τελέως προσδιαιρεῖν, τὰς ὑπὸ τῆς γλώσσης φλέβας.

Ἄλλο. Ποιεῖ καὶ πρὸς ἄφθας ἰοῦ ξυστοῦ κηκίδος. χαλκίτεως ἴσα. σὺν δὲ γλυκεῖ ἐστὶ καὶ διάκλυσμα. Ἄλλο. Ὀροβίνῳ μετὰ μέλιτος προσαποσμήξας διάχριε κηκῖδι λείᾳ μετὰ μέλιτος ἢ ῥόδων ἄνθει ὁμοίως. ἢ ἐλαίας φύλλων ἀφεψήματι διακλυζέσθω.

Πρὸς παρισθμίων φλεγμονήν.

Εἰ μὲν ἐν πυρετῷ φλεγμαίνοι παρίσθμια καὶ κιονὶς, ἀναγαργαρίσματα ἁρμόζει δι' ἀφεψήματος πιτύρων. ἢ ῥόδων. ἢ φοινίκων. ἢ μυξῶν ἢ φακῆς. ἐνδιδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς ἢ ἀκμαζούσης. μικτέον αὐτοῖς τὸ μέλι. ὃ ἐν ἀρχαῖς. οὐ χρὴ ποιεῖν οὐδὲ ἐν ἐπιδόσει, ὡς μὴ τῇ δριμύτητι ἐφέλκῃ τι ῥεῦμα. εἰ δὲ ἐκπυηθέντα ῥαγῇ γαργαριστέον μελικράτῳ, ἢ μετὰ φακοῦ ἀφεψήματος, ἢ ῥόδων ἐπιμένοντας μέχρι παντελοῦς λύσεως. ἢ στοματικὴν διάκλυσιν καὶ διδόναι γαργαρίζειν. εἰ δὲ λοιμικὰ ἕλκη ἐν παρισθμίοις γένοιτο. χρηστέον μὲν καὶ τοῖς προγεγραμμένοις. ἰδίως δὲ προσενεκτέον, τήν τε διὰ μόρων μεθ' ὕδατος θερμοῦ. ἢ ὑδρόμελι ἔχον ἄνθος ῥόδων ἐμπεπασμένων ἢ κόστον. ἢ ῥοῦν ξηρὰ ἢ ἀφεψημένα. ἢ γλαυκίου φύλλων ξηρῶν ἀφέψημα. ἔστι μὲν οὖν πικρόν. κάλλιστα δὲ ποιεῖ. εἰ τὸν χυλὸν ὡς εἰς τὰ κολλούρια χρώμεθα λύοις ἐν τῷ μελικράτῳ. αὐτῇ δὲ τῇ θαμνίσκου ξηροῦ ἐμφυσωμένου, καλλίστη ἡ χρῆσις. ἢ δακτύλου προσαπτομένου. πειρᾶσθαι δὲ μηδ' ὅλως χειραπτεῖν. ἢ ἀσαφῶς πάνυ. παράπτεσθαι. ὤνησεν δὲ καὶ ὁ Ἀνδρώνιος τροχίσκος. μετὰ δὲ τοὺς ἐρεθισμοὺς τούτων, γαργαρίζειν τῆς διὰ γλυκυρίζης. ἢ τὸ διὰ σκυβελίτου. καὶ κρόκου. καὶ χίας καὶ σμύρνης. ὕστερον δὲ ἀμύλου τραγακάνθης. σταθείσης δὲ τῆς νομῆς τῷ διὰ γάλακτος καὶ σαμίας γῆς γαργαριστέον. Ἄλλο. Γλυκέας σὺν τοῖς λεπύροις κόψας καὶ ἐκπιέσας τοῦ χυλοῦ ϛ μοῖρα πρὸς ἓν μέλιτος μίξας ἕψε ἄχρι μελιτώδους συστάσεως καὶ διάχριε. Ἄλλο. Κηκίδος ὄμφακος Γο. β. σχιστῆς στυπτηρίας Γο. α. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν ὠπτημένων Γο. α. ξηρῷ παράπτου. Ἄλλο. Κηκίδος ∠ η. μίσυος ∠ β. ἁλῶν ὀπτῶν ∠ ε. χρῶ ξηρῷ. ἔστι δὲ αἰτίας ὄγκος σκληρώδης τῶν παρισθμίων. Περὶ κιονίδος.

Κιονίδος φλεγμαινούσης γαργαρίσμασι χρηστέον, τοῖς ἐπὶ παρισθμίων φλεγμονῆς. καὶ τοῖς μετρίως στύφουσιν. οἷος ἐστὶ ῥοῦς χυλὸς διὰ κοχλιαρίου ἢ τοῦ ὀριγάνου τοῦ σταφυλεπάρτου λεγομένου ἀποτιθέμενος. καὶ καθ' αὐτά. καὶ σὺν μέλιτι ἱκανῶς ἑψημένῳ. ἡ γλυκεῖα ῥίζα μιγνυμένη τῷ τῆς ῥοῦς χυλῷ. ποιεῖ, καὶ χυλὸς τῆς γλυκείας ῥίζης ἐνδιαθεὶς σὺν μέλιτι. ἀναστέλλει δὲ καὶ αἱματίτης λίθος. καὶ ὁ φρύγιος κέ καὶ ὁ ἀγήρατος. καὶ τὸ διὰ λίθου φρυγίου αἰδοιϊκόν. καὶ γῆ σαμία. καὶ ἐρετρεία. καὶ σινωπὶς. καὶ ἡ λημνία. καὶ ὀμφάκιον καθ' αὑτὸ καὶ σὺν τούτων τινί. καὶ ἀκάνθης αἰγυπτίας ὁ καρπός. καὶ ἡ σχιστὴ στυπτηρία. τοῦ δὲ ῥόδου καὶ τὸ σπέρμα. καὶ τὰ φύλλα πραότερον ἐνεργεῖ. ἔτι δὲ πραότερον κόμμι τραγάκανθα. σαρκόκολλα. ἄμυλον. οἷς χρηστέον ἐπ' ἂν θλιβῇ μᾶλλον, σφιγγομένη ὑπὸ τῶν στυφόντων. ἰσοπαχοῦς δὲ αὐτῆς οὔσης. ὃ δὲ κίονα καλοῦσι. γαργαρίσμασι πιστευτέον, καὶ τοῖς διὰ σμύρνης τε καὶ κρόκου. καὶ κυπέρου. τὰς δὲ περιθλάσεις εὐλαβεῖσθαι, καὶ πρότερον μᾶλλον διαχρίειν. Σύνθετον δὲ τοῦτο ῥοῦς συριακῆς ∠ η. κρόκου ∠ δ. κόστου ∠ η. ῥόδων σπέρμα ∠ δ. καὶ οὔλοις ποιεῖ λινοῦν ἀπὸ πορφύρας θαλαττίας περιτεθὲν ἐχίδνης τραχήλῳ. καὶ πνίξαν αὐτήν. εἶτα περιαπτόμενον, θαυμαστῶς πως ὀνίνησι. παρίσθμιά τε. καὶ ὅλως περὶ τράχηλον. ὡς μαρτυρεῖ Γαληνός.

Πρὸς τὰς ἐκ στόματος αἱμορραγίας.

Πράσου φύλλα κόψας ἐπιτίθει. ἢ σπόγγον καινὸν κόψας εἰς πίσσαν ὠμὴν κατάκαυσον. καὶ λειώσας χρῶ. χρήσιμον δὲ σφόδρα ἐστί. καὶ διακλύσματα δὲ ῥόδων ξηρῶν ἢ χλωρῶν. ἀφέψημα ψυχρόν. ἢ ἑλίκων ἀμπέλου. ἢ σχίνου φύλλων, ἢ βάτου. ἢ μήλων κυδωνίων ἢ ῥόδων. ἢ γιγάρτων, ἢ φακῶν.

Περὶ συνάγχης. καὶ τῶν ταύτῃ παρακειμένων. ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν ἀπαγχομένων ἢ ἄλλως

ναοῦ ἁλιέ. καὶ στυπτηρίας σχιστῆς· καὶ ἐάσας πάντα· ἔγχει ἐν τῇ χρήσει. καὶ ἔμβαλλε εἰς τὰ οὖλα εἰς τὸ μέρος τοῦ ὀδυνωμένου ὀδόντος· καὶ ἰᾶται. Ἄλλο. Σκόροδον καὶ πίπερι καὶ ἀγρυσταφίδα τρίψας· καὶ ἐν λινῷ ῥακίῳ ποιῶν κομβία μικρὰ καὶ ὑποβάλλων, καὶ θάλψας τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑγρὸν καὶ θεραπεύσεις ὀδόντας.

Πρὸς ἰόνθους.

Ἴονθοι δὲ ὄγκοι σμικροὶ καὶ σκληροὶ περὶ τὸ πρόσωπον· ὀξυμέλιτι ἐπίχριε παρατρίβων. ἢ λιθάργυρον μετὰ τερεβινθίνης. καὶ ὀλίγου ἐλαίου λευκοῦ, τρίψας κατάχριε ἀνατρίβων. ἢ σχιστὴν μετὰ τερεβινθίνης. ἢ ἀμύγδαλα πικρὰ λειώσας ὄξει ἀνάτριβε. τοὺς δὲ πεπυλωμένους ἰόνθους· σάπωνος γαλλικοῦ ∠ δ̄. λιβάνου ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ∠ ᾱ. ὕδατι διεὶς κατάχριε καὶ μετὰ ὥρας ἀπόνιπτε.

Πρὸς ἰόνθους καὶ φίχας καὶ ῥαχύματα τοῦ προσώπου.

Κηροῦ ∠ ι̅. τερεβινθίνης ∠ ᾱ. ἰξοῦ ∠ β̄. σύντηξον ἐλαίου παρεπιχέων. καὶ τούτῳ τὸ πρόσωπον ἐκμάσσου· αἴρει γὰρ ἐκ ῥιζῶν. Ἄλλο. Μήκωνα λεῖον ἢ γλήχωνα μεθ' ἁλὸς καὶ ὄξους κατάπλασσε.

Κηρωτὴ ἀκίδος ὥστε ἐρυθρὸν ποιεῖν πρόσωπον.

Κρόκου ἐρυθροδάνου· ῥίζης φύκους· λιβανωτοῦ· σμύρνης ἀνὰ ∠ β̄. ἀναλάμβανε στέατι μοσχίῳ καὶ μαστιχίνῳ ἐλαίῳ. εἶτα ἐπίχριε. καὶ διασήσας περὶ ἱμάτιον αὐτῷ θερμοῦ. ἁρμόσει δὲ τὰ τοῦ προσώπου καὶ τὰ τοῦ λοιποῦ σώματος.

Περὶ τῶν κατὰ τὸ στόμα παθῶν καὶ πρῶτον περὶ ὀδόντων. κϛ̄.

Ἐπὶ τῶν ὀδυνωμένων ὀδόντων. ἢ διὰ τῆς τῶν οὔλων φλεγμονῆς. ἔσθ' ὅτε μὲν ἐν αὐτῷ τῷ λευκῷ σώματι τὴν ὀδύνην. ἔσθ' ὅτε δὲ ἐν τῷ εἰς αὐτὸν καταφερομένῳ νεύρῳ γίνεσθαι συμβαίνει. σφοδροτάτων οὖν χρεία φαρμάκων· διὸ καὶ τὰ πλεῖστα αὐτῶν δι' ὄξους σκευάζεται δριμυτάτου. οὔλων δὲ τῆς φλεγμονῆς ὀδυνωμένων. ἄριστον ἐστὶ φάρμακον ἔλαιον σχίνινον. ἄκρατον διακρατούμενον. ἔστω δὲ νέον ὡς τό γε παλαιὸν, εἰς τοσοῦτον τοῦ νέου φαυλότερον εἰς ὅσον παλαιότερον. ὁ κοινὸς δὲ καὶ νῦν τὸ φυλάττειν λόγος. ὡς δεῖ προκενοῦσθαι τὸν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι πλεονάζοντα χυμόν.

Πρὸς φλεγμονὴν ὀδόντων.

Διακλυζέσθωσαν ὄξει ἐν ᾧ ἀφέψηται κικὺς. ἢ ἀλικακάβου ῥίζα. ἢ ὑοσκυάμου σπέρμα. ἢ τὰ φύλλα. ἢ γλήχων. ἢ στρύχνου ὁ χυλός. ἢ καππάρεως ῥίζα. ἢ μυρσίνης φύλλα. ἢ πόλιον. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζα. ἢ πηγάνου φύλλα μετ' ὀξυμέλιτος. ἢ κέρας ἐλάφειον. ἢ καὶ τὸ σκιλλητικὸν ὄξος. ἢ πύρεθρον μετὰ ὑσσώπου. εἰς δὲ τὸ βεβρωμένον τοῦ ὀδόντος, ἐντίθει στύρακα μετὰ ὀπίου. ἢ χαλβάνην. ἢ θεῖον ἄπυρον μετὰ λυκίου. ἢ ὑοσκυάμου σπέρματος ὑποθυμιάσθω διὰ χωνίου. καὶ ἡ Φίλωνος ἀντίδοτος περιπλασσομένη τῷ ὀδόντι ἀνωδυνίαν ἐμποιεῖ. ῥευματιζομένων δὲ τῶν ὀδόντων· μυρσίνης καὶ σχίνου καὶ κηκῖδος ἀπόζεμα διακλυζέσθω. ἢ ῥοῦ συριακοῦ καὶ βαλαυστίων. ἢ σιδίων. ἐπιπλάσσει δὲ ἁλῶν μ̄ β̄. στυπτηρίας κε̄ καὶ σβεσθείσης ὄξει· καὶ λειωθείσης μ̄ ᾱ. εἶτα οἴνῳ διαβλυζέσθω. αἱμάσσουσι δὲ οὔλοις στυπτηρίαν λεπτὴν ἐπιπάσσειν. ἢ ἀλόην μετ' οἴνου διαβλυζέσθω. ἢ βάτου ῥίζαν οἴνῳ ἀποζεσθεῖσαν. ἢ ῥοῦ συριακόν. αἱμασσομένων δὲ καὶ ῥευματιζομένων οὔλων· ὠμοτάριχον ἐν χύτρᾳ καύσας. ἕως ἀνθρακωθῇ τῇ σποδιᾷ, παράπτου. ἵστησι δὲ σειομένους ὀδόντας ἐπιπασσομένη ἁλόη. ἢ ῥοῦς συριακὸς ἢ σχιστὴ ἢ κηκίς. ἢ βάτου ῥίζα καθ' ἑαυτά. ἢ σὺν οἴνῳ ἑψόμενα. Ἄλλο.

Πρὸς σειομένους ὀδόντας. καὶ πρὸς οὖλα ῥευματιζόμενα. καὶ πρὸς πᾶσαν νομὴν τὴν ἐν τῷ στόματι.

Χαλκίτεως ὀπτῆς ∠ ιβ̄. καὶ μίσυος ∠ η̄. χρῶ ξηρῷ σὺν ὄξει. ἀπόνως, ὀδόντας αἴρει. ἄλευρον μετὰ ὀποῦ τιθυμάλλου ἐπίθες. καὶ ἐπάνω κισσοῦ φύλλον. καὶ ἔασον ὥρας· αὐτομάτως γὰρ θρυβήσεται.

Ὀδόντος σμῆγμα καὶ πρὸς παρουλίδας.

Στυπτηρίας πλινθίτιδος Γο̄ δ̄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν Γο̄ δ̄. σμύρνης, κόστου, πυρέθρου, ἀνὰ ∠ δ̄. πεπέρεως κόκκοι π̄.

Πρὸς παρουλίδας.

Θείου ἀπύρου στυπτηρίας σχιστῆς, στυπτηρίας ἴσα. Καὶ ἡ παρουλὶς μὲν ἐστι φλεγμονὴ, περί τι μέρος τῶν οὔλων. ἥτις μὴ λυθεῖσα ἐκπυΐσκεται. ἐκπυηθεῖσα δὲ φλεβοτόμῳ διαιρεθεῖσα διαστέλλεται μοτῷ, ἐπουλὶς δὲ ἐστιν ἀρχὴ φλεγμονῆς ὑπερσάρκωμα κατὰ τὸ ἐσώτατον γόμφιον. ἔσθ' ὅτε μετὰ πυρετοῦ, καὶ ὀδύνης. χρείαν οὖν ἔχει καταστολῆς. χρηστέον τοίνυν ἰῷ ξυστῷ καθ' αὑτὸ, ἢ μετὰ ἴσης κηκῖδος. ἢ σώρει κε̄. ἢ στυπτηρίᾳ πάσῃ κε̄. ἢ κηκῖδι καὶ αὐτὴν ἢ λεπίδι χαλκοῦ μετ' ὄξους λειωθείσῃ ἤδη ἱκανῶς ὑμβρίας καὶ ξηρανθείσῃ.

Ὀδόντος σμῆγμα.

Ἀριστολοχίας ῥίζα κε̄. ἐλαφείου κέρατος κε̄. σὺν βραχεῖ μαστίχης. ἅλες λευκοὶ φυραθέντες μέλιτι καὶ ἐνειληθέντες συκῆς φύλλοις καὶ καυθέντες ἄχρις ἀνθρακωθῶσι. Ἄλλο. Κήρυκες ἁλὸς πληρωθέντες καὶ καυθέντες κοχλίαι χερσαῖοι καυθέντες σὺν μέλιτι. ὄστρακα συπηρὰ κε̄ μετ' ὀλίγων ἁλῶν. ἐκάστῳ δὲ αὐτῶν εὐωδίας χάριν μισγέσθω. σχοίνου ἄνθος. ἢ ναρδοστάχυος. ἢ φύλλον μαλαβάθρου ἢ κύπειρον. ἢ ἶρις.

Ὀδόντας λευκαῖνον καὶ οὖλα στέλλον εὐωδίαν ἐμποιοῦν.

Κισσήρεως ἁλῶν ὀπτῶν ἴρεως ἀνὰ ∠ δ̄. κυπέρου ∠ ι̅. ναρδοστάχυος ∠ ᾱ. πεπέρεως ∠ ϛ̄. λείοις χρῶ.

Πρὸς αἱμωδίαν.

Αἱμωδίαις ἀνδράχνη ποιεῖ διαμασωμένη. ἢ ἔλαιον ὠμοτριβὲς παρατριβόμενον. ἢ ἀμόργη ἐν χαλ-

διαφρυγὲν λεῖον προσέπτου καὶ μοτῷ ἐλλυχνιωτῷ διαστέλλε δὲ τοὺς μυκτῆρας.

Πρὸς ὀζαίνας.

Μίσυος χαλκίτεως, σμύρνης ἀνὰ ∠ ζ΄. χαλκάνθου ∠ ς΄. στυπτηρίας σχιστῆς, κηκῖδος, λεπίδος χαλκοῦ ἀνὰ ∠ δ΄. στυπτηρίας στρογγύλης ∠ ϛ΄. λιβάνου ∠ α΄. ὄξους ξε. α΄ ἕψε ἐν χαλκῷ σκεύει μελιτώδει δὲ χρῶ διαμοτῶν. Ἄλλο. Ἰὸς καὶ λεπὶς ἴσα ξηρὸν ποιεῖ.

Πρὸς τὰς τῆς ῥινὸς δυσωδίας.

Σμύρνης ἀνακλίας ἀμμωνίου ἀνὰ ∠ α΄. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλαβὼν κέλευε προσκολλᾶσθαι τῷ ἄκρῳ τοῦ τῆς ῥινὸς διαφράγματος. Ἄλλο. Ἀμμωνίου σμύρνης ῥόδων ξηρῶν ἴσα μύρῳ ναρδίνῳ ἀναλαβὼν ὑπόχριε ποιεῖ καὶ ὁ διὰ χρόου μάλαγμα μετ' οἴνου. Τὰ ἐν ῥινὶ ἕλκη.

Ψιμυθίου λι. α΄. λιθαργύρου ℥ γ΄. μολίβδου σκωρίας ℥ γ΄. ἢ μολίβδου κεκαυμένου. πάντα δὲ πεπλυμένα ἔστω. ἀναλάμβανε οἴνῳ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ. Πρὸς τὰ γλυκέα λεγόμενα ἕλκη.

Λιθαργύρου ∠ δ΄. πηγάνου ξηροῦ ∠ δ΄. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ ϛ΄. μυρσίνῳ ἐλαίῳ καὶ ὄξει ἀναλάμβανε. Πταρμικά.

Ἐλλέβορος λευκός, ἢ καστόριον, ἢ πέπερι, ἢ στρούθιον, ἢ ὁμοῦ πάντα. οὐ χρὴ δὲ ἐμφυσᾶν, ἀλλὰ πτερῷ ἢ δακτύλῳ προστιθέναι ἕως ἰσωτάτου τῆς ῥινός. πλεονάζοντος δὲ πταρμοῦ, ἐκ φαρμάκου παύειν ἐγχυματίζοντα νάρδον ἢ ῥόδινον ἢ γλυκέλαιον. καὶ ὀσφραντὰ δὲ παύει πταρμόν. ἄπεισιν ἀνεμώνης κόρφη κοπέντα. πρὸς δέ γε πάντων τούτων ξηραντέον τὴν κεφαλὴν σμίγμασι τοῖς ἐκ νίτρου ἢ κισήρεως. ἢ καὶ τῷ καλουμένῳ ἀσκληπιείῳ χρηστέον καὶ τῷ Κωνσταντίνου σάπωνι. καὶ τῷ καππαδοκικῶν ἁλῶν καὶ τοῖς ὁμοίοις. Περὶ τῆς τῶν ῥινῶν αἱμορραγίας.

Περὶ μὲν τῆς ἐν πυρετοῖς αἱμορραγίας ἐκ ῥινῶν ἐν ἐκείνοις κατὰ τὸ δεύτερον εἴρηται βιβλίον. περὶ δὲ τῆς ὁπωσοῦν ἄλλως γινομένης ἁπλῶς δυσεπισχέτου, νῦν εἰρήσεται. χαλκίτην λειώσας, ἀνάλαβε διαβεβρεγμένῳ ὕδατι ἐλλυχνίῳ ἢ περιαπτόμενος, καὶ ἐντίθει τοῖς μυξωτῆρσι. ἢ ᾠοῦ τὸ ὄστρακον καύσας, μίσγε αὐτῷ καὶ κηκῖδος, τὸ ἥμισυ. ἢ λυκίῳ ἰνδικῷ δίψα. ἢ ὀνίδας καύσας ἐμφύσα τὴν σποδόν. ἢ χυλίσας τὴν ὀνίδα, ἔσταζε τὸν χυλόν, ἢ μυλίτου λίθου σβεσθέντος ἔξει τὴν ἀτμίδα ὀσφραινέσθω. ἢ καὶ παρεμπλαστικῷ τούτῳ κέχρησο. μάννης λιβάνου μέρος α΄. ἀλόης μέρος ϛ΄. ᾠοῦ τὸ λευκὸν ἀνάλαμβανε. καὶ χρῶ δι' ἐλλυχνίου τε προστιθεὶς ἔξωθεν τῷ χρίσματι λαγωοῦ τρίχας. ἢ τὴν καλουμένην λυχνίδα ἔνθες τῷ μυκτῆρι. ἢ σικύαν κούφην κατὰ τοῦ κατευθὺ τοῦ αἱμορραγοῦντος μυκτῆρος ἐπὶ ὑποχονδρίου πρόσθες μεγάλην τε καὶ ἐπιμόνως. ἢ τὰ ὦτα στερρῶς ἐμφραττέτω. καὶ τὸ μέτωπον σπόγγοις, ἐξ ὕδατος ψυχροῦ καταβρεχέσθω. ἢ σικύαι ἰνίῳ κολλάσθω μεθ' αἵματος ἀφαιρέσεως. ἴσθ' ὅτι δὲ καὶ φλεβοτομεῖν εἰ μηδὲν κωλύει. καὶ τὰ ἄκρα διαδεῖν. μάλιστα δὲ βραχίονας καὶ μηροὺς καθάπερ ἐπὶ φλεβοτομιῶν. καὶ κελεύειν κινεῖν αὐτὰ, χεῖρας μὲν ἀνατρίβοντας. πόδας δὲ βαδίζοντα. πληρουμένων γὰρ αἵματος τῶν ἐνταῦθα φλεβῶν, τὰ περὶ τὰς ῥῖνας λειφαιμώσουσι. καὶ σπόγγος δὲ πολλάκις ἐν ὀξυκράτῳ βαφεὶς ψυχρῷ, καὶ προσκείμενος ἔξωθεν τοῦ αἱμορραγοῦντος μυκτῆρος μετὰ πιλήσεως, τὸ δέον ἐξήνυσε. κάλλιον δὲ προϋποβεβλημένου μακροῦ σφηνίσκου τῇ ῥινί. Πρὸς τὰ κατὰ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ἀντίδοτον φυλάξαι πρόσωπον. κε.

Λιβάνου ∠ δ΄. φύκους ∠ γ΄. λιθαργύρου πεπυρωμένου ∠ η΄. διαλύσας ἅπαντα ἰχθυοκόλλης κοπείσης ἀποβρέγματι καὶ ποιήσας τροχίσκους χρῶ. Ἄλλο. Ἐλέφαντος ῥινίσματος ∠ η΄. λιβάνου ἄρρενος, ἰχθυοκόλλης τὸ ἴσον. χρῶ καθάπερ προείρηται. Πρὸς τὰς προσώπου μελανώσεις.

Ἴρεως ἢ πιτυΐνης βρεγμοῦ ἀνὰ ξε. α΄ S. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ. κέρατος ἐλαφείου, κεκαυμένου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ℥ ϛ΄. ὕδατι διαλύσας ποίει τροχίσκους. καὶ πάλιν ὕδατι λειῶν χρίε πρὸ βαλανείου. Ἄλλο. Πτισάνης ὀρόβου λιβάνου, ἰλλυρίδος ἀφρονίτρου ἀνὰ χοίνικας δ΄. κόστου ἀμυγδάλων πικρῶν ἀνὰ ∠ κ΄. ἀναπλάσας ᾠῶν τῷ λευκῷ καὶ γάλακτι ὀνείῳ ἢ χρῶ καθὰ προείρηται. ποιεῖ δὲ καὶ ὁ πτερνάτος τροχίσκος. Πρὸς ἐφήλεις καὶ φακούς.

Γῆς κιμωλίας πεφρυγμένης χυλοῦ S. ἀφρονίτρου ὀπτοῦ ∠ η΄. ὀροβίνου λεκίθου ∠ δ΄. χολῆς ταυρείας ῥινηματίων ∠ η΄. τρίψας ἅμα. Ἄλλο. Τραγὸς ∠ ι΄. ὀροβίου ∠ ι΄. βρεγμοῦ ∠ ι΄. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠ ε΄. ἀφρονίτρου ∠ ι΄. ἀλκυονίου ∠ ι΄. λειώσας ἅμα. Πρὸς ὑπώπια.

Κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφεψήματι τήλεως. ὕστερον δὲ καὶ μελιλώτου πυριῶν. τὰ δὲ καλὰ διάφορα κολλύσει ὕδατι δεῖ ἐπάγειν. ἔστι τὸ διάσμυρνον. εἰ δὲ μὴ ὁρᾶσθαι τὸ ὅλον σπανὸν κόκκος χρίζει κεκαυμένον ἢ ὑσσώπου μεθ' ὕδατος ἐπιτίθει. ἢ ἑψήσας τὸ ὕσσωπον εἰς ῥάκος καὶ βάπτων ὕδατι θερμῷ πυρία ἢ ἅλμῃ ἀποβρεχομένῳ πυρία. καὶ τῆς ῥαφανίδος τὸν φλοιὸν μετὰ μέλιτος τρίψας ἐπιτίθει. ἄγαν καὶ πρὸς τὰ χρόνια. Πρὸς δὲ τὰ χρόνια ὑπώπια καὶ πελιώματα τορδύλου μέρος β΄, γῆς σαμίας μέρος α΄. σὺν μέλιτι ἐπιτίθει προσέχων μὴ ἑλκωθῇ. Ἄλλο. Ἀπόψυχρον ὑσσώπου βαφίας κασσίας ἀνὰ ∠ β΄. κηροῦ ∠ β΄. τερεβινθίνης ∠ α΄. ἐπιτίθει προσέχων μὴ ἑλκωθῇ. καὶ δι' ὅλης ἡμέρας συνεχῶς. Ἄλλο. Καρδάμου χλωροῦ τὸν φλοιὸν λειώσας καὶ τὸν ζωμὸν αὐτῶν ἔχων. ἔμβαλλε εἰς αὐτὸν σμύρ-

σεις τῶν αἰσθητῶν εἰσίν. αἱ δὲ μὴ παντελεῖς. χρόνιαι δὲ καὶ αὗται τῶν αἰτίων ἢ λευκῶς εἰσὶ δυσίατοι. τὰς μέν τοι διὰ χολώδη χυμὸν ἀνάῤῥοπον γινόμενον συνισταμένας ταῖς διὰ τῶν χολαγωγῶν φαρμάκων κενώσεσιν οὐ χαλεπῶς ἰασόμεθα. τινὲς δὲ καὶ αὐτομάτως παύονται τοῦ πάθους. χολῆς αὐτοῖς ὑπελθούσης. τὰς δὲ δι' ὠμοὺς καὶ παχεῖς χυμοὺς συνισταμένας κωφώσεις ἢ δυσηκοΐας. θεραπεύειν φλέβα τέμνοντα ἢ πάντως γε καθαίρειν διὰ τῆς ἱερᾶς. ἀποφλεγματισμοῖς τε καὶ ἐῤῥίνοις χρώμενος. αὐτοφυέσι τε ἤτοι διὰ θαλάσσης λουτροῖς. εἰς δὲ τὸν ἀκουστικὸν πόρον ἐνστάζειν ἁρμόζει μὲν καὶ τὰ πρὸς ἤχους ἀναγεγραμμένα. ἰδίως δὲ ποιοῦσι αἰγὸς οὖρον. καὶ χολὴ αἰγός. ἢ κατὰ μόνας τὴν χολὴν ἔνσταζε. ἢ πηγάνου χυλὸν σὺν μέλιτι. ἢ καστόρειον σὺν ἐλαίῳ ἀνηθίνῳ. ἢ ὕσσωπον τὸ φάρμακον σὺν ναρδίνῳ μύρῳ ἢ χολὴν αἰγὸς μετὰ χαλβάνης. ἢ τοῦτο· καστορίου ∠. β. νίτρου ἐλλεβόρου λευκοῦ ἀνὰ ∠. α.

Περὶ θλάσεως ὤτων.

Ὁ μὲν Ἱπποκράτης παραινεῖ μηδὲν αὐτοῖς προσφέρειν. ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ὑπὸ τῶν πεπονθότων ἀναγκαζόμεθα, χρηστέον τοῖς διὰ σμύρνης. ἀλόης. λιβανοῦ. ἀκακίας. ἴσα ὄξει ἢ ᾠοῦ τῷ λευκῷ κατάχριε. ἢ ἄρτου θερμοῦ τὸ ἐντὸς σὺν μέλιτι ὀλμοκοπήσας κατάπλασσε. ἢ τοῦτο. ἀσφάλτου. λιβάνου. ἀλόης. κοχλιῶν τῆς σαρκός. βολβῶν ἀφθῶν ἴσα ὄξει συλλεάνας ἐπιτίθει. φλεγμονῆς δὲ γινομένης σησάμῳ λειώσας κατάπλασσε. ἢ χόνδρῳ σὺν ὄξει ἑφθῷ. ἐλαφρὰ δὲ ἔσω τὰ καταπλάσματα. καὶ χωρὶς ἐπιδέσεως. ἢ ἐλαφρᾶς ἐπιδέσθω. καὶ ἔριον ἐλαιοβραχὲς ἐπιτιθέσθω τῷ πόρῳ τοῦ ὠτός.

Περὶ παρωτίδων.

Ἡ παρωτὶς, πάθος ἐστὶ τῶν παρὰ τοῖς ὠσὶν ἀδένων ὕλης ἐγκατασκηπτομένης. ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐσφηνωμένων ἐν αὐτῇ χυμῶν. ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ σώματος κριτικῶς. ἐν πυρετοῖς γινόμενοι. εἰ μὲν οὖν ἔτι διὰ βάθους οὔσης μὴ ἐνδίδοται εἰς ὄγκον ἡ παρωτίς. συνεργήσομεν τῇ φύσει τῶν ἑλκτικῶν βοηθημάτων προσφέροντες. ἢ καὶ σικύας προστιθέντες. ἢ πυρίαις χρώμενοι συχναῖς. ὡς εἴγε παλινδρομήσει κατὰ τὸ βάθος ἡ ὕλη κίνδυνος οὐχ ὁ τυχὼν γενήσεται. εἰ δὲ εἰς ὄγκον ἀποκορυφώσει φλεγμαίνουσα, παραιτητέον τοῖς παρηγορεῖν τε καὶ συμπέττειν δυναμένοις χρησόμεθα καταπλάσμασιν. οἷόν ἐστι τό, τε διὰ κριθίνου ἢ σιτίνου. ἢ λινοσπέρματος ἀλεύρου σὺν μελικράτῳ, ἢ τήλεως ἢ ἀλθαίας ἢ χαμαιμήλων ἀποζέματι ἑψόμενον. καὶ τὸ διὰ λαπάθου καὶ ἀξουγγίας χωρὶς ἁλῶν. εἰ δὲ καὶ πλεονάζειν αἷμα φανείη τι, προκενωτέον αὐτὸ διὰ φλεβοτομίας, ἐπιτεινούσης μάλιστα τῆς δυνάμεως. μὴ διαφορουμένου δὲ τοῦ ὄγκου, τοῖς διαπυΐσκουσι χρηστέον φαρμάκοις. οἷόν ἐστι τὸ σίτινον ἄλευρον μετὰ ἰσχάδων ἀφεψήματος καὶ ἐλαίου, τότε διὰ γύρεως καὶ τὸ διὰ ζύμης φάρμακον. μετὰ βληθέντος δὲ ἀποστήματος ἢ διατομῆς ἐκκρινόμενον τὸ πύον. ἢ δριμεῖ φαρμάκῳ συῤῥήξομεν. ὃ δή ἐστι τότε σμιλίον καλούμενον. καὶ τὸ διὰ σκορόδων. τὰς δὲ ἀνθεστηκυίας τῶν παρωτίδων. καὶ πυρία δι' ἅλμης διαφορεῖ. καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀπυρώτου φαρμάκου. τοῦτο μέν γε καὶ τὸ μεταβληθὲν ἤδη πύον διαφορήσειν πρὸς τὸ καὶ ἀνώδυνα ταῦτα παρέχειν. πρὸς δὲ τὰς κεχρονισμένας παρωτίδας κηρύκων ἢ πορφυρῶν κεκαυμένων τέφραν μετὰ μέλιτος ἢ ἀξουγγίας ἐπιθήσομεν. ἢ σύκα ἑψημένα θαλάσσῃ. ἢ πράσιον μετὰ ἁλῶν. τὰς δὲ σκληρυνθείσας ἤδη μαλάττει. ἥ τε μακεδόνου καὶ ἡ ἀμμοβαρζάνιος. κάλλιστα δὲ καὶ ἡ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ λινοσπέρμου. πρὸ δέ γε τούτων καταπλάττειν τοῦ ἀμμωνιακοῦ μιγνύντας τοῖς καταπλάσμασι πίσσης ὑγρᾶς, ἢ στέατος ταυρείου. ἢ βδελλίου. ἢ στύρακος. ἢ ἐλαφείου μυελοῦ.

Περὶ τῶν τῆς ῥινὸς καὶ τῆς ὀσφρήσεως παθῶν. κδ.

Τῆς ὀσφρητικῆς βεβλαμμένης δυνάμεως. εἰ μὲν ἀβλαβὴς ἡ φωνὴ σώζοιτο τῶν ἐμπροσθίων τοῦ ἐγκεφάλου κοιλιῶν τὸ πάθος ὑπονοητέον. ἤτοι κατὰ δυσκρασίαν ψιλὴν βεβλαμμένων. ἢ καὶ διὰ πλῆθος μοχθηρῶν χυμῶν. εἰ δὲ καὶ ἡ φωνὴ συμβλαβείη μαστοειδέσι πως γεγονυῖα δι' ἔμφραξιν τῶν ἠθμοειδῶν ὀστῶν, τὸ πάθος ὑπολάμβανε γεγενῆσθαι πάλιν ὑπὸ μοχθηρῶν τινῶν χυμῶν. τὴν μὲν οὖν τοῦ ἐγκεφάλου δυσκρασίαν διὰ τῶν πολλάκις εἰρημένων ἰατρικῶς, τοῖς ἐναντίοις κέχρησο βοηθήμασι τὴν κεφαλὴν κατάντλει θερμὴν θάλασσαν. τοὺς δὲ χυμοὺς ἐκκενώσεις τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς. μάλιστα δὲ τοῖς ἰσχυρῶς κενοῦσι ἐῤῥίνοις. ὀσφραντά τε προσφέρει λεπτομερῆ καθάπερ ἐστὶ τὸ καστόρειον. εἰ δὲ πλῆθος ὑπολάβοις κατὰ ὅλον τὸ σῶμα. τοῦτο πρότερον κένωσον ἤτοι διὰ φλεβοτομίας. ἢ καθάρσεως διὰ τῆς ἱερᾶς. οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πολύποδος. καὶ τῆς ὀζαίνης κέχρησο. εἶθ' οὕτως καὶ τὰ τοπικὰ προσφέρε βοηθήματα, καὶ ἡ θηριακὴ πινομένη πλειστάκις μεγάλως ὀνίνησιν. ἔστι δὲ ὁ μὲν πολύπους ὄγκος παρὰ φύσιν ἐν ταῖς ῥισὶ γινόμενος, ἐοικὼς κατὰ τὴν οὐσίαν τῇ τοῦ πολύποδος σαρκί. τῆς αὐτῆς δὲ οὐσίας ἐστὶ καὶ τὸ σάρκωμα. ἡ δὲ ὄζαινα ἕλκος ἐστὶν σηπεδονῶδες ἐξ ἐπιῤῥοῆς ὑγρῶν δριμέων γινόμενον.

Πρὸς πολύποδας καὶ σαρκώματα.

Λεπίδος χαλκοῦ ∠. η. χαλκάνθου ∠. ς. σανδαράχης ∠. δ. ἐλλεβόρου μέλανος ∠. β. ἐμφύρα καὶ χρῶ ὡς κάλλιστα. ἐν μὲν γὰρ ἡμέραις ιγ. ἀφίλαιον ἔκπιλον ποιεῖ. ποιεῖ δὲ καὶ χάλκανθος σὺν ὄξει. ἄλλο. σιδίων ∠. ιβ. χαλκάνθου ∠. ι. χαλκίτεως ∠. η. χολῆς ταυρείας. ἀμμωνιακοῦ. σμύρνης. καλαμίνθης. πρασίου ἀνὰ ∠. δ. κρόκου ∠. β. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠. δ. ξηρῷ χρῶ. ἄλλο.

ρεῖν καὶ συμπίπτειν δυναμένοις. βιαζομένης δὲ τῆς ὀδύνης τοῖς μετρίως τὴν αἴσθησιν ναρκοῦσι χρησώμεθα. οὐ γὰρ ὀλίγος ὁ κίνδυνος ἐγκεφάλου γειτνιῶντος ἀκουστικῷ πόρῳ φλεγμαίνοντι. καλῶς δ' ὧν ἐστὶ παρηγορεῖ, ὀπίου μέρος α. καστορίου μέρη β. μετὰ γυναικείου γάλακτος. ἢ τοῦ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ. ἢ οἴνου γλυκέως χλιαρὸν ἔνσταζε. καὶ ὁ κροκώδης δὲ τροχίσκος καὶ ὁ ἀστὴρ καὶ ἡ φίλωνος ἀντίδοτος. τούτους πολλάκις ὤνησεν. δεῖ δὲ συχνῶς πυριῶντα. ἢ τῷ κοινῷ ἐλαίῳ ἢ τινὶ τῶν θερμῶν πυριῶν. ἔριον ἐν αὐτῷ τούτῳ βεβρεγμένον ἐπιτιθέναι τῇ ἀκοῇ μηδαμῶς ὡς οἷόν τε ψαύοντα τῶν φλεγμαινόντων μορίων. ἐγχρονιζούσης δὲ τῆς ὀδύνης καὶ μελλούσης εἰς πύον μεταβάλλειν κέχρησο τῷ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ λινοσπέρμου φαρμάκῳ ἐνστάζων αὐτὸ λυθὲν ἅμα ῥοδίνῳ. ἢ χαμαιμηλίνῳ. ὅταν δὲ ὡς ὕδατος φαρμακώδους ὑπεκχεομένου κατὰ τὸν ἀκουστικὸν πόρον ὀδυνῶνται. εἰ μὲν εἴη πολὺ διὰ τοῦ στόματος. ἢ καὶ διὰ τῆς καλαμίδος αὐτὸ ἐκμυζάειν δι' ὀλίγου ἀπομάξαντας ἐστὶ διὰ τῆς ἐμπεπλεσμένης τῷ ἐρίῳ μηλωτίδος ἐνστάζειν ἔλαιόν τι, τῶν λεπτομερῶν. ἢ ῥόδινον ἢ ᾠοῦ τὸ λευκόν. ἢ γυναικεῖον γάλα. θερμὰ δὲ πάντα μετρίως εἶναι χρὴ τὰ τοῖς ὠσὶ προσφερόμενα.

Πρὸς τὰ ἅμα φλεγμονῇ ἕλκη.

Δ ύκιον καὶ μηκώνιον ἴσα τρίψας μετὰ μέλιτος ἐπίβαλλε.

Πρὸς ὀδύνας τὰς μεγίστας καὶ πύον καὶ δυσηκοΐας.

Α' μύγδαλα λελεπισμένα καὶ ἀφρονίτρου < γ. ὀπίου < γ. λιβάνου < γ. κρόκου < δ. χαλβάνης < β. σμύρνης < α. ὄξει ἐκλειῶν ἔνσταζε. ὀδύνης μὲν οὔσης ῥοδίνῳ διεὶς πυορροούντων δὲ οἰνομέλιτι ἢ ὀξυμέλιτι δυσηκοούντων δὲ, ὄξει. τὰ δὲ πρόσφατα τῶν ἑλκῶν τὸ γλαύκιον θεραπεύει λυόμενον ὄξει. καὶ τὰ δι' αὐτοῦ κολλούρια. καὶ τὰ διάρροδά τε καὶ διάκροκα καὶ διάσμυρνα. ὥσπερ αὖ τὰ πυορροοῦντα χωρὶς ὀδύνης. ἢ σκωρία τοῦ σιδήρου σὺν ὄξει λειωθεῖσα ἐπὶ χρόνου.

Πρὸς ῥύπου σκληρότητα.

Ν ίτρου ὄξει διεὶς μεθ' ὕδατος ἔγκλυζε. καὶ ἀπομάξας ἔνσταζε νίτρου ὄξει διηθημένον σὺν ῥοδίνῳ. Ἄλλο πρὸς ῥύπον. Καρδάμωμον καὶ νίτρον βραχὺ μετὰ ἰσχάδων ἀναλαβὼν χωρὶς τῶν κεγχραμίδων. καὶ κολλούρια ποιήσας. ἔνθες εἰς τὴν ἀκοὴν καὶ κόμιζε δι' ἡμερῶν τριῶν. ἄγει γὰρ ῥύπον πολὺν καὶ ἱκανῶς κουφίζει. ποιεῖ καὶ τοῖς ὑπὸ σαρκώμασι. χρονίαις ὀδύναις καὶ ἑλκώσεσιν. ἀλόης λιβάνου σμύρνης ἀνὰ < α. μίσυος < δ. δι' ὄξους τροχίσκας αὐτὸ ἐπὶ τῆς χρείας, ὄξει καὶ ῥοδίνῳ λύων ἐγχυμάτιζε. καὶ τὸν ἀνδρῶνος τροχίσκον καὶ τὴν ἥρω καὶ τὴν μοῦσαν.

Πρὸς χρόνια ἕλκη.

Κ εδρίαν σὺν μέλιτι μίξας ἔγχριε. Ἄλλο. Μίσυ καύσας καὶ λειώσας ἐμφύσα. πρὸς δὲ τῶν ἐγχύτων ἐγκλυζέσθω τὰ ὦτα διὰ κλυστηριδίου ὀξυκράτῳ ἐν ὀξυμέλιτι. ἢ οἰνομέλιτι. ἢ ἀφεψήματι τινῶν τῶν ἀποκρουστικῶν. οἷον φακῆς ἢ ῥόδων.

Πρὸς αἱμασσόμενα ὦτα.

Ἔ γκλυζε μὲν σχοίνου ἀφεψήματι. ἔνσταζε δὲ πολυγόνου χυλὸν σὺν ὀλίγῳ ὄξει. ἢ λύκιον. ἢ ἀμόργην. ἢ ἀκακίαν. ἢ πράσου χυλόν.

Πρὸς ὑπερσαρκώματα.

Ἐ γκλύσας νίτρον δι' ὕδατος θερμοῦ ἅμα λεπίδι χαλκοῦ μετὰ σανδαράχης ἴσοις. ἐσχαρωθέντα δὲ μέλιτι, ἀνακάθαιρε.

Πρὸς σκωληκιῶντα ὦτα.

Ἔ γκλυζε ἀφεψήματι ἀψινθίου. ἢ κενταυρίου ἢ πράσου. ἔνσταζε δὲ καππάρεως φύλλων χλωρῶν ἢ τοῦ καρποῦ χυλόν. ἢ κεδρίαν ἢ οὖρον ἀνθρώπινον παλαιόν. ἢ ἐλλέβορον λευκὸν σὺν μέλιτι. ἢ καλαμίνθης χυλόν. ἢ σκαμμωνίαν σὺν ὄξει. ἢ χυλὸν ἀψινθίας τὸ δὲ ἔλαιον ἐνσταζόμενον τῷ πόρῳ ἄχρις ἄνω ἀναπλεῖν αὐτοὺς ποιεῖ. κάλλιον δὲ τὸ ὀξέλαιον. καὶ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα δὲ τοῖς ζωΰφια τοῖς αὐτοῖς κέχρησο.

Περὶ ψηφίδων καὶ τῶν παραπλησίων ἐμπιπτόντων τοῖς ὠσί.

Ε ἰλύσας ἔριον περὶ μηλωτίδα, βάψον αὐτὸ τερεβινθίνῃ ἢ κόμμι ἢ τινὶ τῶν ἐχεκόλλων. καὶ οὕτως αὐτὸ ἀνάσπα. εἰ δὲ μὴ ἕξοι· ἔλαιον θερμὸν ἔνσταζε συχνῶς τῷ πόρῳ. καὶ εἰ μὲν ἐκπέσοι ἢ ληφθείη. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις κέχρησο τρόποις· ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται.

Περὶ ἤχων.

Ε ἰ μὲν πυρετοῖς, ἢ ταῖς τούτων κρίσεσιν ἦχοι γίνοιντο, μηδὲν παρενοχλεῖν. παρ' αὐτίκα γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παύονται. εἰ δὲ καὶ μετὰ τὴν νόσον ἐπιμένοιεν· ἀψινθίῳ πυριάσας ἀφεψήματι· ὄξος καὶ ῥόδινον ἔγχει. ἢ ῥαφανίου χυλὸν μετὰ ῥοδίνου ἢ ἐλλεβόρου μέλανος μετὰ ὄξους. πρὸς δὲ τοὺς χρονίους ἤχους ἐπὶ πάχεσι καὶ γλίσχροις γινομένοις χυμοῖς. γνωριεῖς δὲ ἐστὶ τὸ μὴ ἀθρόως, ἀλλὰ κατὰ μέρος αὐτοὺς συνίστασθαι ὄξει καὶ νίτρῳ καὶ μέλιτι κλύζε. Ἄλλο. Ἐλλεβόρου λευκοῦ < β. καστορίου < β. κρόκου < γ. νίτρου < ιϛ. ποίει τροχίσκους ἐν ὄξει λειώσας καὶ χρῶ.

Πρὸς τοὺς χρονίους ἤχους καὶ συριγμούς.

Ε ὐφόρβιον μετὰ κυπρίνου ἐλαίου λειώσας· καὶ θερμάνας χρῶ· ἐφ' ὧν δὲ διὰ πολλὴν συναίσθησιν τῶν ἀναδιδομένων ἀτμῶν. ἢ πνευμάτων αἰσθάνονται· καστόρειον καὶ κωνίου σπέρμα λειώσας σὺν ὄξει ἐπίσταζε.

Περὶ δυσηκοΐας, καὶ κωφώσεως.

Α ἱ μὲν ἐκ γενετῆς. ἢ καὶ μετὰ τὸ τεχθῆναι μὲν χρονιώταται δὲ καὶ παντελεῖς συνιστάμεναι κωφώσεις

καὶ βδελλῶν προσβολὴ κατὰ τοὺς κροτάφους, τρίψεις τε τῶν κάτω μερῶν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τοῖς πταρμικοῖς χρηστέον καὶ νήστεσιν ἐμέτοις καὶ ὑπαλείψεσι. τὸ μὲν πρῶτον διὰ μέλιτος καὶ ἐλαίου ἴσου. ἔπειτα τῷ ὑπογεγραμμένῳ συνθέτῳ. κρόκου ὀβολοὶ β. χολῆς ὑαίνης ∠ α. πεπέρεως κοινοῦ κόκκοι πε. μαράθρου χυλοῦ ∠ ιϛ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ α. λεάνας τὰ ξηρὰ μετὰ τοῦ χυλοῦ. μέλιτος κοχλιάριον δ. σκεύαζε καὶ ἀποθέμενος ἐν χαλκῇ πυξίδι χρῶ. πρὸ δὲ τοῦ ἐγχρίειν ἀποπυριάτω τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς θερμὴν θάλασσαν βάπτων.

Περὶ στραβισμοῦ.

Αἱ ἐκ γενετῆς στραβότητες τῶν νηπίων θεραπεύονται προσωπίου περιθέσει, ὅπως εἰς τὸ εὐθὺ βλέπωσι. σπασμώδης γάρ ἐστι τῶν κινούντων τὸν βολβὸν μυῶν διάθεσις ὁ στραβισμός. καὶ τοῦ λύχνου δὲ ἄντικρυς τιθεμένου καὶ μὴ ἐκ πλαγίου παραφαίνοντος. καὶ ὅταν ἐστὶ πρὸς τὴν ῥῖνα συννεύσωσι τοὺς ὀφθαλμούς. κροκίδας φοινικίνας παρακολλᾶν. καὶ τοῖς πρὸς τοὺς κροτάφους κανθοῖς. ὅπως πρὸς ταύτας ἀτενίζοντες διορθῶσι τοὺς ὀφθαλμούς.

Περὶ ἐκπιεσμοῦ.

Ἐκπιέζονται οἱ ὀφθαλμοὶ ἐνίοτε. ὥστε διαμένειν ἐξελθόντας τοὺς μὲν ὑπ' ἀγχόνης ἐκπιασθέντας. ἀπ' ἀγκῶνος φλεβοτομεῖν. εἰ δὲ ἄλλως πως γένοιτο φαρμακεύειν ἐλλεβόρῳ μέλανι ἢ σκαμμωνίᾳ. τὰς δὲ ἐκ τῶν ὀδυνῶν ἐκθλίψεις τῶν ὀφθαλμῶν, πολλάκις μὲν, καὶ ἐν τοῖς τοκετοῖς ἐπιγινόμεναι καθάρσεις λύουσιν. ὅθεν δεῖ συνεργεῖν ταύταις. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν, μετὰ τὴν φλεβοτομίαν, εἰ μὴ κατασταίη σικύαν τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν. ἐπιτιθέναι τε ἔριον μέλιτι κεχρισμένον. ἢ κροκύδι μεθ' ὕδατος, ἄνωθέν τε πτύγμα ἐπιδεῖν ἡσυχῇ. συμφέρει δὲ τούτοις καὶ θάλασσα ψυχρὰ προσαντλουμένη τῷ προσώπῳ. καὶ σέρεως χυλοῦ. καὶ πολυγόνου μετὰ μηκωνίου ἐπιχριόμενος. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δύνανται στέλλειν καὶ συνάγειν.

Περὶ συγχύσεως.

Τὰς δὲ ἐκ πληγῆς συγχύσεις. φλεβοτομεῖν τε ἀπ' ἀγκῶνος καὶ αἵματι νεοσφαγοῦς. μάλιστα μὲν τρυγόνος. εἰ δὲ μὴ καὶ περιστερᾶς ἐκπληροῦντας, ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν θεραπεύειν. εἶτα ἐπιτιθέναι ἔριον μαλακὸν βρέξαντας εἰς ᾠὸν ἀνακεκομμένον μετ' οἴνου καὶ ῥοδίνου καὶ ἐπιδεῖν. τῇ δὲ ἑξῆς τὸ αὐτὸ ποιεῖν. καὶ τῇ τρίτῃ ἀποπυριᾶν καὶ γάλακτι ἐγχυματίζειν, καὶ καταπλάττειν τοῖς ἐπιτηδείοις. εἶτα ὑπαλείφειν τοῖς πρὸς τὰς παλαιὰς διαθέσεις, οἷόν ἐστι τὸ χιακόν.

Περὶ μυωπιάσεως.

Μυωπίαι δὲ λέγονται ἐκ γενετῆς. τὰ μὲν ἐγγὺς βλέποντες. τὰ δὲ ἐξ ἀποστάσεως οὐχ ὁρῶντες. αἰτία δέ ἐστιν ἡ τοιαύτη διάθεσις. ἀπὸ ἀσθενείας γινομένη τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος. ἐναντία δὲ πάσχουσιν οἱ γηρῶντες τοῖς μύωψι. τὰ γὰρ ἐγγὺς μὴ ὁρῶντες, τὰ πόρρω βλέπουσιν.

Ὠτικὰ καὶ πρῶτον περὶ ὀδύνης. κγ.

Τὴν μὲν διὰ ψύξιν γινομένην ὠταλγίαν. ἔκ τε τῆς ὥρας καὶ τῆς προηγησαμένης διαίτης ἢ καὶ τῆς τοῦ κάμνοντος ἀνακρίσεως. ἢ διὰ προκαταρκτικὴν αἰτίαν γένοιτο. μαθόντες ἔκ τε τοῦ διὰ βάθους ἐστηρίχθαι τὸν πόνον χωρὶς βάρους ἢ διατάσεως ἢ πυρώσεως. τοῖς θερμαίνουσιν ἰασόμεθα βοηθήμασιν. ἔλαιον πηγάνινον θερμόν. ἢ νάρδινον. ἢ δάφνινον θερμόν. ἢ ἀμαράκινον. ἢ φουλλίατον. ἢ σπικᾶτον. ἢ κοινὸν σὺν εὐφορβίῳ. ἢ πεπέρει. ἢ καστορίῳ. ἢ τὸ κομμαγηνὸν καλούμενον μύρον. ἢ ὀπὸν βαλσάμου εἰς τὸν ἀκουστικὸν ἐνστάζοντες πόρον. καὶ τὸ ἔλαιον δὲ ἐν ᾧ ἑψῆται σκόροδον ἢ κρόμμυον. ἐνσταζόμενον ὠφελεῖ. τὴν δὲ διὰ θερμὴν δυσκρασίαν ὀδύνην ἐφ' ἧς ζέσεως τινὸς χωρὶς βάρους ἢ τάσεως αἰσθάνονται τοῖς ἐναντίοις ἰασόμεθα. τὸ λευκὸν ἐνστάζων τοῦ ᾠοῦ. λειανθέν. ὡς περὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ. καὶ γάλα γυναικεῖον. μετά τινος τῶν ἀνωδύνων κολλυρίων. ἢ χυλοῦ περδικιάδος σὺν ὀλίγῳ ῥοδίνῳ. καὶ αὐτὸ τὸ ῥόδινον ἢ ὀξυρρόδινον. ἢ χυλὸν στρύχνου. ἢ κορυανοῦ. ἢ ἀσφοδέλου. ἢ ἔλαιον. ἐν ᾧ γῆς ἔντερα. ἢ ὄνοι οἱ παρὰ τὰς ὑδρίας ἑψῆνται. ἢ τὸ ἀμυγδάλινον ἔλαιον καθ' αὑτό. ἢ ζῶντα κηρύκια τρία ἑψήσας ἐν αὐτῷ, φυσικῶς δρᾷ. τὴν δέ γε διὰ γλίσχρους καὶ παχεῖς χυμοὺς ὀδύνην ἔκ τε τοῦ τῆς κεφαλῆς. καὶ αὐτῆς τῆς ἀκοῆς βάρους. καὶ τῆς προηγησαμένης διαίτης διαγίνωσκε. χωρὶς δὲ βάρους. ἡ διάστασις μόνη τῆς ἀκοῆς πνεῦμα φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον δηλοῖ. χρηστέον οὖν ἐπ' ἀμφοῖν τοῖς ἐκφράττουσί τε καὶ τέμνουσι φαρμάκοις. οἷόν ἐστι τὸ ἀφρόνιτρον σὺν ὄξει καὶ μέλιτι. καὶ ἡ προβατία χολὴ σὺν ἐλαίῳ κοινῷ ἢ ἀμυγδαλίνῳ. καὶ τοῦ πράσου καὶ τοῦ κρομμύου ὁ χυλὸς χλιαρὸς μετὰ μέλιτος ἢ ὀρίγανον τρίψας μετὰ μέλιτος καὶ γάλακτος γυναικείου, ἔνσταζε. πρὸς δὲ τὰς ἰσχυροτέρας ἐμφύξεις χολὴν αἰγείαν μετὰ χυλοῦ πράσου ἔνσταζε. ἐφ' ὧν δὲ πολὺς ὁ πόνος καὶ χρόνιος καὶ δυσηκοΐα πάρεστι. χρηστέον καὶ τοῖσδε. οἷός ἐστιν, ὅ, τε τοῦ δρακοντίου χυλὸς καὶ ἄρου καὶ βρυωνίας. καὶ τὰ παραπλήσια. ἰδίως δὲ τοὺς διὰ πνεῦμα φυσῶδες ὀδυνωμένους. σικύα ὕδατι θερμῷ προπυρουμένη. καὶ περὶ τὸ οὖς ἐπιτιθεμένη, μεγάλως ὀνίνησιν. εἰ δὲ καὶ βάρος καὶ διάτασις ἅμα θερμὴ καὶ σφυγματώδης ἡ ὀδύνη γίνοιτο ἢ καὶ πυρέττει φλεγμαίνειν ἴσθι τὴν ἀκοήν. καὶ προπάντων μέντοι φλεβοτομίᾳ χρηστέον. εἶτα πυριατέον συνεχῶς ἐλαίῳ γλυκεῖ θερμῷ διὰ μηλωτίδος ἠμφιεσμένης ἐρίῳ. ἐνστακτέον δὲ τῷ πόρῳ τό, τε τοῦ χηνὸς στέαρ. ἢ τὸ τῆς ἀλώπεκος. ἢ τὸ βασιλικὸν φάρμακον σὺν ῥοδίνῳ ἢ κυπρίνῳ. ἢ ἰρίνῳ, καὶ καταπλαστέον, ἔξωθεν τοῖς τε παρηγο-

κρόκου καὶ μέλιτος, μέχρι καταπουλώσεως. τὸ δὲ φαρμακόν ἐστι τόδε· σποδίου ∠ δ'· σμύρνης μὴ ἄγαν πεφωσμένης δραχμαὶ γ'· ὀβολοὶ γ'· λειώσας ἐν ὕδατι ὀμβρίῳ ἕως ἂν ξηρανθῇ, μίσγε γλυκέος κρητικοῦ παλαιοῦ. καὶ συλλειώσας ὑγρὸν ἁπαλοῦ εἰς πυξίδα κεραμεαίαν. καὶ ὑπάλειφε. πρὸς δὲ τοὺς ἐν τοῖς βλεφάροις ἀθέρχας· ῥοιὰν ὀξεῖαν κατατεμὼν πάρεξον ἑψῆσαι ἐν ὄξει. τὰ κελυφάδια δὲ μάλα λειοτριβήσας, ἔμπλασσε εἰς ὀθόνιον καὶ χρῶ. ἀλλάσσων δὶς μὲν τῆς ἡμέρας καὶ τρὶς ἅπαξ δὲ τῆς νυκτός.

Περὶ μυδριάσεως.

Ὅταν ἡ κόρη τῷ μὲν χρώματι μηδὲν ἀλλοιοτέρα φαίνηται, πλατυτέρα δὲ πολλῷ τῆς κατὰ φύσιν. καί ποτε μὲν ὁλοσχερῶς ἐμποδίζει τῷ ὁρᾶν. ποτὲ δὲ ἐπὶ πολύ· καὶ τὰ ὁρώμενα αὐτοῖς πάντα δοκεῖ μικρότερα εἶναι. μυδρίασις μὲν τὸ πάθος ἐστίν. αἰτία δὲ αὐτοῦ πλεοναστική τις ὑγρότης ἐστίν. θεραπεύειν οὖν δεῖ αὐτὴν φλεβοτομοῦντας ἐξ ἀγκῶνος ἢ καθαίροντας. εἰ δὲ μὴ, τὰς γωνίας ἐν τοῖς κανθοῖς διαιρεῖν φλέβας. εἶτα σικύαν τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν· καὶ θαλάσσῃ προσαντλεῖν τὸ πρόσωπον· καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. εἰ δὲ μὴ παρείη θάλασσα, ἅλμῃ, ἢ ὀξυκράτῳ. φαρμάκοις δὲ χρηστέον τοῖς καὶ πρὸς φλυκταίνας ἁρμόζουσιν.

Περὶ φθίσεως καὶ ἀτροφίας.

Φθίσις· πάθος ἐστὶ τῆς κόρης στενουμένης καὶ ἀμαυροτέρας καὶ ῥυσοτέρας γινομένης· τὰ δὲ ὁρώμενα ἤδη τούτοις μείζονα φαίνεται. αἰτία δὲ πύκνωσις ἀπὸ ξηρότητος μᾶλλον γινομένη. διαφέρει δὲ ἡ φθίσις τῆς ἀτροφίας τούτῳ. ἡ μὲν γὰρ φθίσις στενωτέραν ποιεῖ τὴν κόρην. ἡ δὲ ἀτροφία ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν μικρότερον καὶ ταπεινότερον. θεραπεύειν δὲ τούτους χρὴ γυμνάζοντας καὶ τρίβοντας ἐπιμελῶς τήν τε κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὕδατι προσαντλοῦντας τὸ πρόσωπον. καὶ χρίοντας τὴν κεφαλὴν μύρῳ τινὶ θερμαίνοντι. ὑπαλείφειν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἱμαλοῦντι καὶ δριμυτέρῳ φαρμάκῳ. οἷόν ἐστι τὸ ἀπὸ τῶν ταμιῶν, ἀμμωνιακοῦ ∠ α'· κροκομάγματος ∠ δ'· κρόκου ∠ β'· ἰοῦ ∠ α'· λειώσας ἐν ὕδατι ἀνάπλασσε καὶ χρῶ.

Περὶ νυκτάλωπος.

Νυκτάλωπας λέγουσιν, ὅταν συμβῇ τὴν μὲν ἡμέραν βλέπειν. δυομένου τε ἡλίου ἀμαυρότερον ὁρᾶν. νυκτὸς δὲ γενομένης οὐδαμῶς ὁρᾶν. θεραπεύειν οὖν χρὴ καὶ τούτους κενοῦντας ἐξ ἀγκῶνος καὶ τὴν κάτωθεν ἕξιν καθαίροντας. ἢ κενοῦντας κλυστῆρι. εἶτα ἀποφλεγματίζειν κελεύοντας ἢ πταρμοὺς κινεῖν. διδόναι δὲ πρὸ τροφῆς ὕσσωπον πίνειν ἢ πήγανον. ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούῃ, πάλιν δοτέον τὸ διὰ τῆς σκαμμωνίας καὶ τοῦ κνεωρέου καθαρτικόν. ἐγχρίειν δὲ μέλιτι ἀπηφρισμένῳ, καὶ καμμύειν πιέζοντα καὶ συνέχοντα τὰ ὑγρὰ τῆς συμπιείας. κε β' β'· ἁλὸς ὀρυκτοῦ β' α'. λεία μετὰ τοῦ μέλιτος ὑπαλείφειν. Ἄλλο. Ἧπαρ τράγειον ὀπτήσας τὸν ἐν τῇ ὀπτήσει ἰχῶρα συναγαγὼν ἔγχριε. αὐτὸ δὲ τὸ ἧπαρ ἐσθίειν δίδου. καὶ ἑψομένου δὲ τὸν ἀτμὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀναχάσκουσι δέχεσθαι κέλευε.

Περὶ γλαυκώματος καὶ ὑποχύματος ἐκ τοῦ Ῥούφου.

Γλαύκωμα δὲ καὶ ὑπόχυμα οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἕν τι ἡγοῦντο εἶναι. οἱ δὲ ὕστερον· τὰ μὲν γλαυκώματα, τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ πάθη, νομίζοντες ἀπὸ ὑγρότητος μεταβαλλομένου ἤδη εἰς τὸ γλαυκόν. τὰ δὲ ὑποχύματα ὑγρῶν παρέγχυσιν πηγνυμένων μεταξὺ τοῦ κερατοειδοῦς καὶ τοῦ κρυσταλλοειδοῦς. ἔστι δὲ πάντα τὰ γλαυκώματα ἀνίατα. τὰ δὲ ὑποχύματα ἰᾶται οὐ πάντα. θεραπεύειν δὲ τοὺς ὑποχύσει πειρωμένους πρὸ τοῦ συστῆναι τὸ πάθος αἵματος ἐξ ἀγκῶνος ἀφαιρέσει καὶ καθάρσει. καὶ κενώμασι δριμυτέροις. καθάπερ τοῖς διὰ κενταυρίου ἀφεψήματος ἢ σικύου πικροῦ. καὶ κοιλίας λύσει συνεχεστέρᾳ. καὶ σικύας τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν μετὰ κατασχασμοῦ. δεῖ δὲ καὶ ὑδροποτεῖν παρ' ὅλην τὴν δίαιταν. καὶ κεχρῆσθαι τροφαῖς λεπτυνούσαις. συνοίσει δὲ χρόνου διελθόντος καὶ ἀποφλεγματισμοῖς. διά τινων ἐμβροχῶν. ὅσοις δὲ παρορᾶσεις γίνονται, ἢ κωνωπίων προφαινομένων, ἐκ τινὸς κακοχυμίας. ἢ χολωδεστέρων ἀτμῶν ἀναδιδομένων. τὸ διὰ τῆς ἀλόης πικρὸν δόσιμον φάρμακον κατὰ συνέχειαν ἢ καὶ διὰ τούτου καθαιρόμενοι. ἐν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς φαρμάκοις χρηστέον. τὸ μὲν πρῶτον ἁπλοῖς καθάπερ μέλιτι, καὶ ἐλαίῳ σὺν μαράθρου χυλῷ. ὕστερον δὲ καὶ τοῖς συνθέτοις, οἷόν ἐστι καὶ τόδε. σαγαπηνοῦ ∠ β'· ὀποῦ κυρηναϊκοῦ· ἐλλεβόρου λευκοῦ ἀνὰ ∠ ϛ'· ἐν δὲ καὶ ἐν μέλιτος κοτύλαις ὀκτώ. ἡμεῖς δέ φησιν Ὀρειβάσιος τῷ ὑπογεγραμμένῳ χρώμεθα· χελιδονίων χυλοῦ. χαμαίδρυος. κορωνόποδος. ἑκάστου ἴσον λειώσας. ποίει δὲ κολλύρια καὶ τὸ διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ μαράθρου. καὶ ὁ πρωτεὺς ὅτε θαλασσηρός. καὶ τὸ δι' ὀποβαλσάμου καὶ τὰ διὰ τούτου σκευαζόμενα κολλύρια πέφυκεν ὠφελεῖν. καὶ τοῦ μαράθρου τὸ ἀφέψημα προσαντλούμενον ἐν ἀρχαῖς ὀνίνησι. καὶ τὸ διὰ τῶν χυλῶν καὶ ὀποβαλσάμου μέλιτος καὶ ἐλαίου παλαιοῦ καὶ τῶν παραπλησίων.

Περὶ ἀμαυρώσεως καὶ ἀμβλυωπίας.

Ἀμαύρωσίς ἐστιν ὁ παντελὴς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ ὁρᾶν παρεμποδισμὸς, χωρὶς φανεροῦ πάθους περὶ τὸν ὀφθαλμόν. ἀμβλυωπία δὲ ἀμαυρότης τοῦ ὁρᾶν ὑπό τινος ἀδήλου αἰτίας γινομένη. θεραπεία δὲ ἁρμόζει. κοινῶς μὲν ἡ ἤδη τῶν ὑποχεομένων ἐκτεθεῖσα. ἰδίως δὲ, ἀπό τε κάτωθεν κένωσις αἵματος.

καὶ

τος τοῦ πύου κατὰ τὸ σχῆμα. διὸ καὶ τὸ πάθος, ὄνυχα προσαγορεύουσι. σκοπὸς οὖν ἐστιν τῆς θεραπείας ἢ διαφορῆσαι τὸ πύον διὰ τῶν μετρίως τοῦτο ποιούντων. οἷόν ἐστι τὸ μελίκρατον. καὶ τῆς τήλεως ὁ χυλός. καὶ τὰ δι' αὐτοῦ κολλούρια. τό, τε λιβάνιον καὶ τὰ διὰ λιβάνου. ἢ συῤῥῆξαι καὶ ἀνακαθᾶραι διὰ τῶν ἰσχυροτέρων. οἷα τά τε διάσμυρνα καὶ τὸ ὑγίδιον. πρὸς δὲ τοὺς ἄνευ ἑλκώσεως ὑποπύους καὶ τόδε τὸ ὑγροκολλούριον χρηστόν, χαλκάνθου. κρόκου. ἀνὰ ∠ .η. σμύρνης ∠ .δ. μέλιτος λ·α. καὶ ἡ φλύκταινα δὲ ἐπανάστασις οὖσα τοῦ κερατοειδοῦς ὑγροῦ τινος ὑποδείραντος κτηδόνας αὐτοῦ τῇ τῶν ὑποπύων ὑπάγεται θεραπείᾳ.

Ὑγρὰ πρὸς ὑποπύους ἡ βάσσου.

Κρόκου ἀλόης σμύρνης ἀνὰ Γο. α. οἴνου Γο. γ. μέλιτος καλλίστου Γο. ς. λειοῦται ὁ κρόκος σὺν ὀλίγῳ οἴνῳ. εἶτα ἀλόη καὶ σμύρνα. καὶ ἐπειδὰν παχυνθῇ, ἐπίβαλλε τὸ μέλι. καὶ ἑνώσας ἀπόθου ἐν ὑέλῳ ἀγγείῳ. χρῶ δὲ δὶς τῆς ἡμέρας. εἰ δὲ ἐπείγοι τρίς. καὶ ἐπειδὴ τὸν ὀφθαλμὸν ἅμα καθαίρει σαρκοῖ ἀπουλοῖ.

Περὶ οὐλῶν καὶ λευκώματα.

Τὰς ἐπιπολῆς μὲν γινομένας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς οὐλάς, οἱ μὲν αὐτὸ δὴ μόνον οὐλάς. οἱ δὲ νεφέλιον καλοῦσι. τὰς δὲ διὰ βάθους, λευκώματα. τούτων δὲ τὰ ῥυπτικά τε καὶ σμηκτικὰ λεγόμενα εἰσὶν ἰάματα. τὰ μὲν οὖν νεφέλια, τῆς ἀνεμώνης ὁ χυλὸς ἀποσμήχει. καὶ τοῦ μικροῦ κενταυρείου ὁ χυλός, μετὰ μέλιτος. τὰ δὲ χρονιώτερα. ἡ κεδρία λεπτύνει. καὶ ὁ χαλκὸς μόνος ὕδατι λειούμενος ὡς κολλούριον. καὶ τὰ σμηκτικὰ τῶν κολλουρίων. οἷον τὸ διὰ κέρατος ἐλαφείου καὶ ῥινάριον. ἑκατόμβη τε καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ λευκώματα νίτρον μετὰ ἐλαίου παλαιοῦ λειωθὲν ἐπιμελῶς καὶ ἐγχριόμενον καλῶς, ἀποσμήχει. καὶ τῆς σηπίας τὸ ὄστρακον καυθὲν μετὰ μέλιτος καὶ λειωθὲν ἐν δὲ κολλουρίοις. τοῦτο καλῶς καὶ πράως ἀποσμήχει. μαμιρᾶ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. σμύρνης τρωγλίτιδος. κροκοδείλων κόπρου ἴσα ποίει κολλούριον καὶ χρῶ. ἢ κροκοδείλου χερσαίου κόπρον ὕδατι λειώσας ἔγχριε κολλούρια ποιῶν. καλῶς δὲ ποιήσεις λύσας ὕδατι καππαδοκικοὺς ἅλας. τούτῳ λύων, τὰ λευκωματικὰ κολλούρια ἐνστάζοις.

Οὐλῶν βάμματα.

Κηκίδος, ἀκακίας ἀνὰ ∠ .δ. χαλκάνθου ∠ .β. κολλούριον δὲ τοῦτο ῥοᾶς ἄνθους τῶν κυτίνων χαλκάνθου. ἀκακίας. κόμμεως ἀνὰ ∠ .δ. στίμεως κηκίδος, ἀνὰ ∠ .β. ὕδατι λεῖου. μὴ παρόντος ἄνθους ῥοᾶς. τὸ ἐντὸς μεταξὺ τῶν κόκκων ὑμενῶδες μίγνυε.

Περὶ πτερυγίων.

Τὸ πτερύγιον νευρώδης ἐστὶ τοῦ ἐπιπεφυκότος ὑμένος ὑπεροχή. ἐκφυομένη μὲν ἀπὸ τοῦ κανθοῦ, προϊοῦσα δὲ μέχρι τῆς στεφάνης. ὅταν δὲ ὑπὲρ αὐξηθῇ. καὶ τὴν κόρην καλύπτει, τὰ μὲν οὖν μεγάλα καὶ χρόνια τῶν πτερυγίων, διὰ μόνης χειρουργίας ἐκτέμνεται. τὰ δὲ νεώτερα καὶ σύμμετρα τῷ μεγέθει καὶ τὰ σμηκτικὰ τῶν βοηθημάτων, οἷα τὰ τραχωματικά τέ ἐστι καὶ λευκωματικὰ δαπανᾷ, ἐν ἁπλοῖς μὲν οὖν χαλκὸς κεκαυμένος ἢ χάλκανθος ἅμα χοιρείᾳ χολῇ καλῶς ποιεῖ. δραστικώτερον δὲ τοῦτο χαλκάνθου μέρος α. κόμμεως μέρη .ς. οἴνῳ ἐκλειοῦντες ἐγχρίομεν. ἢ καὶ κολλούρια πλάσσομεν. τινὲς δὲ χολὴν αἰγὸς μέλιτι μίξαντες ἐγχρίουσιν.

Πρὸς πτερύγια καὶ ὑποπύους καὶ ἀμβλυωπίας, Ὀρειβασίου.

Λίθου μάγνητος. ἰοῦ ξυστοῦ. σινωπίδος. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ ∠ .δ. κρόκου ∠ .β. μέλιτος ἀττικοῦ κοχλιάριον τὸ ς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς λευκώματα.

Περὶ ἀνθρακώσεως καὶ καρκινωμάτων.

Τὸ μὲν καρκίνωμα πάθος ἐστὶ τοῦ κερατοειδοῦς. ἔχον ὀδύνην διάτασιν. ἔρευθος τῶν χιτώνων. ἄλγημα νυγματῶδες, ἕως κροτάφων καὶ μᾶλλον ἐὰν σεισθῶσιν. ἀνορεκτοῦσί τε. καὶ πρὸς τὰ δριμέα παροξύνονται. τοῦτο δὲ τῶν ἀνιάτων ἐστὶ τὸ πάθος. ὅμως δὲ παρηγορητέον αὐτούς. γαλακτοποσίᾳ. καὶ τῇ τῶν σιτηρῶν τε καὶ ἄλλως εὐχύμων ἐδεσμάτων προσφορᾷ. χωρὶς ἁπάσης δριμύτητος. καὶ κολλουρίων ἁπαλῶν ἔγχυσις. οἷον σποδιακῷ. σεβηριανῷ. καὶ τοῖς παραπλησίοις. προνοεῖσθαι δὲ καὶ τῆς τοῦ ὅλου σώματος εὐκρασίας. ἡ δὲ ἀνθράκωσις, καὶ αὕτη κακόηθες ἕλκος ἐστὶν ἐσχαρῶδες. ποτὲ μὲν τῷ βολβῷ. ποτὲ δὲ τῷ βλεφάρῳ. καθάπερ κἀν τοῖς ἄλλοις τοῦ σώματος μέρεσιν συνιστάμενον. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ τὸν βολβὸν ἀνθρακώσεων. κατ' ἀρχὰς μὲν δεῖ κενοῦν ἐκλυστῆρι πρῶτον εἶτα. τῷ γάλακτι ἀπέφθῳ συμμέτρως καθαίρειν. εἶτα σπόγγῳ πυριάσαντα καταπλάσσειν ἀλεύρῳ ὀροβίνῳ. ἢ πυρίνῳ ἐν μελικράτῳ ἑφθῷ. ἐνίοτε καὶ ἶριν λεπτὴν προσεμπλάσσοντα. καὶ γάλακτι ἐκκλύζειν τὸν ὀφθαλμόν. ἐὰν δὲ νέμηται τὰ ἕλκη φακῷ καταπλάσσειν μετὰ μέλιτος. ἢ μήλων κυδωνίων ἑφθῶν. ἐπὶ πλεῖον δὲ νεμομένου ἐλαίας φύλλοις ἑφθοῖς. ἢ σιδίοις ἐν οἴνῳ ἑψημένοις λείοις μετὰ μέλιτος ἐπισταθείσης δὲ τῆς νομῆς καὶ τῆς ἐσχάρας ἐκπεσούσης διὰ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ φαρμάκου τοῦ εἰρημένου. καὶ καθαρῶν τῶν ἑλκῶν γενομένων. καταπλάσσειν λεκιθίοις ὀπτοῖς λείοις μετὰ

χῶνα ἀπόπτωσις· πρὸς τοῖς εἰρημένοις οὖν καὶ τοῦτο ἄκρως ποιεῖ· μυόχοδα κεκαυμένα· καὶ μέλιτι συλλεανθέντα, ἔγχριε.

Πρὸς τὰς τῶν ὀφρύων μαδαρώσεις.

Ἐλαίῳ ἢ στέατι χηνείῳ χρίσας τοὺς δακτύλους, μόλιβδον διάτριβε· καὶ τούτῳ χρίε. Ἄλλο. Τοῦτο καὶ ὑπομελαίνει· κάρυα ποντικὰ καύσας τρίβε ἅμα στέατι αἰγείῳ ἢ ἀρκείῳ. Ἄλλο. Τοῦτο ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν πώγωνι ἀλωπεκίας· ὑοσκυάμου ∠ ϛ· μυοχόδων δραχμὴ μία· πολυτρίχου ∠ α· ἰρίνου μύρου κοχλιάριον δ· τρίψας εὖ μάλα πρόσμιξον τὸ μύρον· καὶ προπυριῶν ἐπίχριε· ἐὰν δὲ προξυρίσῃς μᾶλλον ποιεῖ.

Πρὸς τριχίασιν βλεφάρων.

Ἐκτίλας τὰς ἐνοχλούσας τρίχας, ἐπίχριε τὸν τόπον εὐθέως αἵματι βατράχου καθ' αὐτό· ἢ μετὰ τέφρας χαμαιλέοντος λευκοῦ· ἢ αἷμα κορέων· ἢ καπνοῦ τοῦ ἐν ταῖς κριθαῖς φυομένου· χυλὸν μετὰ κόμμεως· ἢ τελλινῶν τέφραν ταριχηρῶν μετὰ κεδρίας· ἢ λωτοῦ τέφραν· ἢ στυπτηρίαν φορίμην· ἢ κρότωνος τοῦ κυνὸς αἷμα, πάνυ ποιεῖ.

Τριχοκόλλια.

Ἀνακόλλα δὲ τὰς εἰς κεκλασμένας τρίχας· ἄσφαλτος· μαστίχη· κολοφωνία· κόμμι· κοχλίου τὸ κολλῶδες.

Περὶ ἐγκανθίδων καὶ ῥυάδων.

Ἡ ἐγκανθὶς, ὑπεραύξησίς ἐστι τοῦ φυσικοῦ κατὰ τὸν μέγαν κανθὸν σαρκίου· ἡ δὲ ῥυὰς αὖ τούτου μείωσις. τὰς μὲν οὖν ἐγκανθίδας, τοῖς τε πρὸς ἐκφύματα λεχθεῖσι καὶ τοῖς παραπλησίοις καυστικοῖς, ἢ σηπτοῖς ἀεὶ ἐκδαπανήσειας· μὴ ὅλας ἵνα μὴ ῥυὰς πάλιν γένηται· ἀλλ' ἄχρι τοῦ φυσικοῦ μεγέθους. τὰς δὲ ῥυάδας ὅλου μὲν ἐκδαπανηθέντος ἢ ἀπὸ χειρουργίας ἀτέχνου, ἢ διὰ φαρμάκων τοῦ σαρκώδους, ἀνιάτους ἴσθι· εἰ δὲ μέρος αὐτῶν ἐμειώθη τοῖς μετρίως στύφουσι καὶ σαρκοῦσιν αὐτὸ ἐπαναθρέψειας· οἷα τὰ διὰ κρόκου καὶ γλαυκίου καὶ ἀλόης· καὶ τὰ διάκροκα τῶν κολλουρίων. καὶ ὑοσκύαμος ἐν οἴνῳ ἑψηθεὶς καὶ ἐπιτιθέμενος, καὶ ὀλίγη στυπτηρία σὺν οἴνῳ.

Περὶ ἑλκῶν.

Τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἑλκῶν, τὸ μὲν γένος ἕν ἐστιν· αἱ δὲ κατὰ μέρος διαφοραὶ πλείονες. τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ κερατοειδεῖ κοῖλόν τε καὶ στενὸν καὶ καθαρὸν ἕλκος, βόθριον ἐπονομάζεται· τὸ δὲ πλατύτερον μὲν τοῦ βοθρίου ἧττον δὲ βαθὺ, κοίλωμα καλεῖται. ἄργεμον δὲ, τὸ ἐπὶ τοῦ τῆς ἴρεως κύκλου γινόμενον ἐπιλαμβάνον τοῦ πέριξ ὥστε κατὰ μὲν τὸ ἔξω τῆς ἴρεως ἐνερευθὲς φαίνεσθαι· κατὰ δὲ τὸ ἔνδον, λευκόν. τὸ δὲ ἐπίκαυμα· ἕλκος ἐστὶ ῥυπαρὸν καὶ ἀκάθαρτον καὶ ἐσχαρῶδες· οὗπερ ἀποκαθαιρομένου, πολλάκις ἐκρεῖ τὰ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ὑγρά. καὶ ἄλλαι δὲ πλείους ἑλκῶν εἰσὶ διαφοραί. περὶ ὧν κοινότερον ἐροῦμεν. εἰ μὲν οὖν τύχῃ τὸ ἕλκος ἅμα φλεγμονῇ συστῆναι· καὶ τὴν θεραπείαν διὰ τῶν τὴν φλεγμονὴν πραΰνειν τε καὶ συμπέττειν δυναμένων ποιητέον· ἅμα τῇ καὶ πρὸς τὸ ἕλκος ἰδιότητι. τοιαῦτα δ' ἐστὶ κολλούρια μὲν, τό, τε λιβιανὸν καὶ ὁ κύκνος· καὶ τὰ πηλάρια καλούμενα· καὶ ὁ ἀστὴρ καὶ τὰ παραπλήσια, καὶ ὅσα διὰ μήλου καὶ γῆς ἀστέρος καὶ ψιμυθίου σύγκειται. πάντων δὲ μᾶλλον ἀνώδυνον ἴσμεν τὸ ἱλάμωνα· ἀλλὰ μὴ ἐγχρονίζωμεν αὐτῷ, διὰ τὸ πάνυ ναρκωτικόν· ἄριστον δὲ καὶ τὸ διὰ ζεμάτων οὐκ ἔχον οὐδὲ τὸ ναρκωτικόν· εἰ δὲ σὺν ῥεύματι τὸ ἕλκος εἴη τῶν πρὸς ἐκεῖνο κολλουρίων τι μίξωμεν· ὁποῖόν ἐστι τό, τε δι' ὕδατος καὶ τὸ χιακόν· ὅ, τε κιῤῥὸς κύκνος· καὶ ὅσα τῆς ἀποκρουστικῆς ἀδήκτου μετέχει δυνάμεως. ῥυπαρῶν δὲ τῶν ἑλκῶν ὄντων, τῷ τε μελικράτῳ μετρίως ὑδαρεῖ καὶ τῷ τῆς τήλεως ἀφεψήματι χρησόμεθα· καθ' ἑαυτά τε καὶ σὺν τοῖς πρὸς τοῦτο κολλουρίοις. δριμυτέρων μὲν ὄντων τῶν λευκῶν· σεβηριανῷ τε καὶ διαχυλῶν τήλεως· μὴ δριμέων δὲ τοῖς τε διασμύρνοις καὶ ναρδίνοις. καθαρθέντα δὲ τὰ ἕλκη καλῶς πέφυκεν ὁ κλέων ἀπουλοῦν πρὸς τῷ, καὶ τὴν οὐλὴν ὁμόχρουν ἐργάζεσθαι.

Περὶ προπτώσεως.

Πρόπτωσίς ἐστι προπέτεια τοῦ ῥαγοειδοῦς χιτῶνος ἐκ διαβρώσεως ἢ ῥήξεως τοῦ κερατοειδοῦς γινομένη· ἥτις μικρὰ μὲν ἔτι οὖσα ὡς προσεοικέναι μυίας κεφαλῇ, μυιοκέφαλον καλεῖται. ἐπὶ πλέον δὲ αὐξηθεῖσα, παραπλησίως ῥαγὶ σταφυλῆς, σταφύλωμα. ἤδη πλεῖον δέ, ὡς ὑπερεκπίπτειν καὶ τὰ βλέφαρα μῆλον. εἰ δὲ τυλωθείη τοῦτο, ἧλος προσαγορεύεται. εἰ μὲν οὖν ἐπ' ὀλίγον ἄχρι μυιοκεφάλου τὰ τῆς προπτώσεως εἴη, ταῖς ἀποκρουστικαῖς καὶ πιλούσαις αὐτὸ χρηστέον δυνάμεσι· τῷ τε χίῳ, καὶ φαιῷ· καὶ ναρδίνῳ· καὶ θεοδοτίῳ· τῷ τε διὰ θαλλίας καὶ τὸ διὰ κέρατος· καὶ ἀποσφενδονεῖν ἀθλίπτως αὐτὸ ὀξυβράτῳ ἢ οἴνῳ στύφοντι· ἢ ῥόδων ἀφεψήματι τὴν σπογγιὰν βρέχοντας· ἢ σπλήνιον. ἀριστεύει δὲ κατὰ τὰς προπτώσεις καὶ τὰ ἕλκη πάντα τὸ ὀλυμπιακὸν ἢ ὄλυμπος καλούμενον· μετὰ χυλοῦ ἰτέας· ἢ πολυγόνου ἢ πολίου. τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ τοῖς ἥλοις ἁρμόζει· καὶ τοῖς σταφυλώμασι πρὶν ἢ λευκωθῆναι. λευκωθέντα δὲ ἢ τυλωθέντα τῶν ἀνιάτων ἐστίν.

Περὶ ὑποπύων.

Ὑπόπυος ὁ κερατοειδὴς ἐνίοτε γίνεται· ποτὲ μὲν διὰ βάθους· ποτὲ δὲ δι' ἐπιπολῆς ὄνυχι προσεοικό-

τος

Περὶ σκληροφθαλμίας καὶ ξηροφθαλμίας.

Ἡ μὲν σκληροφθαλμία, σκληρότης καὶ δυσκινησία ἐστὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, μετὰ πόνου καὶ ἐρυθήματος, χωρὶς ὑγρασίας. πυριᾶν οὖν αὐτὸν συχνῶς σπόγγοις ἐξ ὕδατος θερμοῦ. καὶ ἐπιτιθέναι τοῖς βλεφάροις εἰς κοίτην ᾠόν. μετὰ ῥοδίνου, ἢ στέαρ χηνός, φθέγγοντας τὰ ψυχρὰ καὶ σκληρωτικά. σκεπαζέσθω δὲ καὶ λιπαινέσθω ἡ κεφαλή, καὶ ἡ κοιλία ὑπαγέσθω. ἡ δὲ ξηροφθαλμία κνησμώδης ἐστὶ τῶν ὀφθαλμῶν διάθεσις χωρὶς ῥεύματος. θεραπεύειν δὲ αὐτὴν λουτροῖς τε καὶ ἀλείμμασι καὶ εὐχύμῳ διαίτῃ. ἐφαρμόσει δὲ κοινῶς ἐπ' ἀμφοῖν καὶ φάρμακον τὴν δριμεῖαν, ὥστε καὶ δάκρυον προκαλεῖσθαι. δι' οὗ ἥ τε σκληρία ἀνιεθήσεται. καὶ ἡ ξηρότης διυγρανθήσεται. τοιαύτη δέ ἐστιν καὶ ἡ Ἐρασιστράτου πάγχρηστος. καὶ τὸ λεγόμενον δικαιότατον. καὶ τὸ καλούμενον στρατιωτικόν.

Περὶ ἐκτροπίου.

Ἐκτροπὴ τοῦ βλεφάρου κάτω τὸ πάθος ἐστίν, ἢ διὰ οὐλήν. ἢ διὰ ὑπερσάρκωσιν γιγνόμενον. εὐθὺ μὲν οὖν τὴν ὑπερσάρκωσιν χρονισάντων ἰὸν ξυστὸν φάξας, λεῖον καὶ παράπτου. ἢ μολίβδῳ κεκαυμένῳ μετὰ θείου ἀπύρου. καὶ πεπλυμένῳ. ἢ ἀμφοτέροις ἴσοις τούτων, ἰῷ καὶ τῷ μολίβδῳ. τὸ γὰρ διὰ οὐλὴν ἐκτρόπιον εἴπερ ὅλως θεραπεύοιτο ἡ χειρουργία ἰᾶται.

Περὶ αἰγίλωπος καὶ ἀγχίλωπος.

Ὁ μὲν αἰγίλωψ ἀπόστημά ἐστιν μεταξὺ τοῦ μεγάλου κανθοῦ. καὶ τῆς ῥινός. ῥηγνύμενόν τι. καὶ εἰ ἀμεληθείη συνεισδυόμενον ἕως ὀστοῦ. πρὶν δὲ εἰς ἕλκος ἐκραγῇ τὸ ἀπόστημα, αἰγίλωψ λέγεται. καλῶς οὖν ποιεῖ καὶ γλαύκιον καὶ κρόκος ἅμα, χυλῷ περδικιάδος ἐπιτιθέμενα συνεχῶς δὲ ἀλλάττειν χρή. καὶ οὐδὲ φθάσουσι μεταβληθῆναι. Ἄλλο. Ἅλιξ ἑψόμενος ἐν ὄξει καὶ καλῶς τριβόμενος, οὐ μόνον ἀρχομένους ἀλλὰ καὶ μεταβληθέντας εἰς πύον, ἰᾶται. καὶ ῥήγνυσι καὶ ἄχρις ὀστοῦ κατεισι. τούτῳ χρησάμενος, οὐ μόνον αἰγίλωπας ἀλλὰ καὶ ἀγχίλωπας ἴασαι. Ἄλλο. Γύγαρτον ὕμβρον ἅμα προσπεσάκτῳ λειούμενον καὶ ἑψόμενον καὶ ἐπιτιθέμενον, πάνυ καλῶς ἀποσκευάζει τοὺς αἰγίλωπας. καὶ ἄχρι τοῦ ὀστοῦ κατεισιν. κατ' ἀρχὰς δάκνων. ὕστερον δὲ οὐκέτι. καὶ τὸ θαυμαστόν. ὅτι οὔτε οὐλὰς ἀσχήμους φέρουσιν. Ἄλλο. Κοχλίους μετὰ τῶν ὀστράκων λειώσας ἐπίθες. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἄλόης ἢ σμύρνης ἐπιμιγνυμένης τούτῳ, πρὸ τοῦ εἰς πύον μεταβληθῆναι τὸν αἰγίλωπα. καὶ μετὰ τὸ ῥαγῆναι δὲ ξηραίνει.

Περὶ τραχώματος.

Τὸ μὲν τράχωμα, τραχύτης ἐστὶ τῶν ἔνδον τοῦ βλεφάρου. ἡ δὲ τούτων ἐπίτασις, ὥστε καὶ διὰ ἐντομὰς ἔχειν, σύκωσις καλεῖται. χρονίσασα δὲ καὶ τυλωθεῖσα τύλωσις ὀνομάζεται. κολλυρίοις μὲν οὖν χρηστέον. τῷ τε δι' οἴνου καὶ τῷ διὰ τῶν δύο λίθων. καὶ αὐτῷ τῷ αἱματίτῃ λίθῳ δι' ὕδατος πλυθέντι καθ' ὑποβολήν, ὑποσμύχοντα τὸ βλέφαρον καὶ τὸ ἁρμάτιον δὲ μετ' ὀλίγον τοῦ κυνικαρίου ἢ διὰ κρόκου πρὸς τούτοις καὶ ταῖς ψωροφθαλμίαις ἁρμόζει χωρὶς ἑλκώσεως. ἐκτετριμμένου τοῦ βλεφάρου ἐπιχριόμενον. εἰ δὲ σκληρὸς ὢν ὁ τύλος μὴ τούτοις εἴκοι ἐκστρέψαντες τὸ βλέφαρον. ξέσομεν διὰ κισσήρεως. ἢ σηπίας ὀστράκου. ἢ φύλλων συκῆς. ἢ καὶ διὰ τοῦ ὀργάνου τοῦ βλεφαροξύστου καλουμένου.

Περὶ χαλαζίων.

Χαλάζιόν ἐστιν, ἀργοῦ ὑγροῦ σύστασις κατὰ τὸ βλέφαρον. ἐφ' οὗ ἀμμωνιακὸν ὄξει λειώσας ἅμα χαλβάνῃ χρίε. ποιεῖ δὲ καὶ ἅμα κηρωτῇ καὶ τερεβινθίνῃ ἀναλαμβανομένη.

Περὶ κριθῆς.

Κριθή ἐστιν, ἀποστημάτιον κατὰ τὴν τοῦ βλεφάρου ταρσὸν ἐπίμηκες. δεῖ οὖν αὐτῷ κηρῷ λευκῷ πυριᾶν. ἢ μυίας τὴν κεφαλὴν ἀποβάλλοντα τῷ λοιπῷ σώματι παρατρίβειν. ἢ κριθῶν ἀποβρέγματι καταντλεῖν.

Περὶ φθειρῶν τῶν ἐν τοῖς βλεφάροις.

Καθαρίσαντας πρότερον τοὺς φθεῖρας δεῖ, θαλάσσῃ προσκλύζειν χλιαρᾷ. εἶτα προσαπτέσθαι τοῦ ταρσοῦ τῷ ὑπογεγραμμένῳ φαρμάκῳ. στυπτηρίας σχιστῆς 𐅻 β. σταφίδος ἀγρίας 𐅻 α. λείοις χρῶ.

Περὶ μαδαρώσεως ἤτοι μιλφώσεως.

Ἀπόπτωσίς ἐστι τῶν τοῦ βλεφάρου τριχῶν, τοῦτο τὸ πάθος. μετὰ οὖν τὴν ὅλου τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν χρῶ τοῖς καλλιβλεφάροις λεγομένοις σμήγμασι. γῆς ἀμπελίτιδος. κρόκου. καλτικῆς. λαδάνου ἴσα λειώσας χρῶ. Ἄλλο. Στίμμεως ὀπτοῦ πεπλυμένου 𐅻 α. μολίβδου κεκ. 𐅻 δ. κρόκου 𐅻 δ. νάρδου ἰνδικῆς 𐅻 γ. λείοις χρῶ. Ἄλλο. Φοινίκων ὀστῶν κεκαυμένων 𐅻 γ. νάρδου κελτικῆς 𐅻 ς. λείοις χρῶ. τοῦτο καὶ τοὺς ψωρώδεις ὀφθαλμοὺς ἰᾶται.

Τὸ τοῦ Ἱπποπολύτου πρὸς μιλφώσεις καὶ χρονίας τῶν βλεφάρων διαθέσεις.

Στίμμεως καδμείας χαλκίτιδος. μίσυος ξανθοῦ ἴσα κόπτε ταχυμερῶς καὶ μέλιτι φυράσας ὄπτα καὶ λειώσας χρῶ.

Περὶ πτιλώσεως.

Ἡ πτίλωσις, παχύτης ἐστὶ τῶν βλεφάρων τυλώδης ἐν ἐρυθήματι. οἷς συμβαίνει πολλάκις καὶ τὴν τρι-

περί τε τὰ βλέφαρα καὶ τὸ ἐπιπεφυκότα χωρὶς βλάβης τῶν χιτώνων. εὐχρηστεῖ καὶ τὰ ὑγροκολλούρια καλούμενα. διά τε κρόκου καὶ χαλκίτεως, καὶ μέλιτος σκευαζόμενα. καὶ ἔστι δὲ κάλλιστον.

Ὑγροκολλούριον ἀνώδυνον.

Μελαντηρίας σκυτοτομικῆς. μέλιτος ἀττικοῦ. χυλοῦ τεύτλου ἴσον· ἕψε ἄχρι μέλιτος πάχους. εἶτα τῷ πυρῆνι τῆς μήλης, ἅπτου τῶν δυσκαθάρτων. Πρὸς ἐπιφορὰς ῥευμάτων.

Πρὸς δὲ τὰς ἐπιφορὰς τῶν ῥευμάτων. ἐν ἀρχῇ μὲν ἁρμόζει ἀσιτία καὶ ὑδροποσία. καὶ πάντων μᾶλλον συνουσίας ἀποχή. καὶ κοιλία ὑποσυρέσθω. καὶ ὀξυκράτῳ ὑδαρεῖ προσκλυζέσθω τὸ πρόσωπον. εἰ μάλιστα ζέον εἴη τὸ ῥεῦμα. εἰ δὲ μὴ χαλᾶται, σὺν μέλιτι καταχριέσθω τὸ μέτωπον καὶ τὰ βλέφαρα. οἷον δὲ τὸ χάλκανθον ὕδατι διαλύοντες δίδομεν προσκλύζεσθαι. ἐπὶ δὲ τῶν ἄγαν φλεγμονῶν ῥευματιζομένων. ἢ καὶ σὺν φλεγμονῇ μὲν, ὑπὸ δὲ τὸ σκύφιον δὲ τῆς κατασκευῆς οὔσης, ἐγκολλήμασι χρηστέον κατὰ τοῦ μετώπου. ἁπλοῖς μὲν ἀμπέλου φύλλοις χλωροῖς. ἢ βάτου χυλίσματι. ἢ ἀνδράχνης. ἢ κυδωνίων σὺν λεπτῷ ἀλφίτῳ. ἢ κηκῖδι λείᾳ σὺν οἴνῳ καὶ τῷ λεπτῷ τοῦ ἀλφίτου ἢ κωνείου. ἢ ψυλλίου σὺν ὕδατι. ἢ στρύχνῳ, ἢ κοχλίαις σὺν τοῖς ὀστράκοις λείοις καταπλασθεῖσιν. ἀπὸ κροτάφου ἐπὶ κρόταφον. καὶ καθόλου τῆς στύφουσί τε καὶ ψύχουσι. συντίθεται δὲ τοῖς ὑγροῖς στίμμι. καὶ σμύρνα. ἢ λίβανος σὺν ᾠοῦ τῷ λευκῷ καταχριέσθω. ἢ σαμία γῆ μετὰ σμύρνης. καὶ μάννης ὁμοίως τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ. ἐπὶ δὲ τῶν ψυχροτέρων ῥευμάτων, θείου ἀπύρου. ἀσφάλτου. πίσσης κολοφωνίας ἀνὰ ∠ ϛ. καὶ ὁ μοῦσα δὲ τροχίσκος. καὶ ὁ ἀστὴρ καὶ τὰ παραπλήσια καλῶς ἀποκρούεται. καὶ ἡ θηριακὴ οἴνῳ στύφοντι διαλυθεῖσα καὶ τῷ μετώπῳ ἐπιχριομένη τὰ ψυχρὰ τῶν ῥευμάτων ἵστησιν. αὕτη μέν γε καὶ πινομένη, μεγάλως τούτοις ὀνίνησιν. ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ. ὀθόνιον ἢ ῥάκος λεπτὸν τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ δεύσας, ἐπιτίθει. καὶ τυρὸς νεοπαγὴς, ὁμοίως ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ τιθέμενος. τὰ δριμέα μάλιστα τῶν ῥευμάτων ἐπέχει. καὶ τὰ σαλτικὰ λεγόμενα κολλούρια. ἐπιχριόμενά τε καὶ ἐνσταζόμενα ὑδαρῆ ἐστι δραστικά. εἰ δὲ διὰ βάθους καὶ ὑπὸ σκύφιον τὸ ὑγρὸν ὑπάρχοι εἰς χρόνου μῆκος ἐκτείνεται. μετὰ τὰς καθόλου κενώσεις, δριμέσι τε καὶ ἀποφλεγματικοῖς χρηστέον. καὶ ξυρήσει καὶ φοινιγμοῖς τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ δὲ τούτων καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ χειρουργίας παραλαμβάνουσιν. ἀγγειολογίαν φημὶ καὶ ἀρτηριοτομίαν ὑποσπαθισμόν τε καὶ περισκυθισμόν. καὶ καῦσιν κατὰ τῆς κορυφῆς, ἕως ὀστέου. καὶ σικύαι δὲ κατὰ τὰ τοῦ ἰνίου μετ' ἐγχαράξεως, ἀντισπᾶν δύνανται τὴν ἐπίρροιαν. σημεῖα δὲ τῶν μὲν ἔξω τοῦ σκυφίου ῥευμάτων, διατάσεις ἀγγείων περὶ μέτωπον καὶ κροτάφους. καὶ ὁ δεσμὸς τῆς κεφαλῆς. καὶ τὰ ξηραίνοντα τῶν ἀνακολλημάτων ὠφελοῦνται. τούτων δὲ μὴ παρόντων. τῆς ἐπιρροίας χρονιζούσης. καὶ πταρμῶν ἐφ' ὅτε ἐνοχλούντων ὑπὸ σκύφιον νομιστέον εἶναι τὸ ὑγρόν.

Περὶ χημώσεως.

Χήμωσιν λέγουσιν, ὅταν ὑπὸ φλεγμονῆς ἰσχυρᾶς ἀμφότερα τὰ βλέφαρα ἐκτραπῇ. ὡς μόλις ὑπ' αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καλύπτεσθαι. καὶ τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ μετεωρότερον τοῦ μέλανος γίνεται, καὶ ἐρυθρὸν, καὶ πολυμερῶς ἐπιλαμβάνει τοῦ μέλανος. θεραπεύειν δὲ αὐτὴν φλεβοτομίᾳ. καθαρτικῷ τε, καὶ τῷ διαρρόδῳ κολλουρίῳ, τῷ λευκῷ καὶ τῷ σποδιακῷ μετὰ γάλακτος. ἢ ᾠοῦ τοῦ λευκοῦ. τῷ δὲ αὐτῷ περιχρίειν τὰ βλέφαρα. καὶ κροτάφους καὶ μέτωπον. πυρίαις τε καὶ καταπλάσμασι παρηγορικοῖς χρηστέον. ἐνδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, ὑπαλειπτέον τοῖς δριμυτέροις. οἷον ἐστὶ καὶ τὸ χλωρὸν διάρροδον.

Περὶ ὑποσφαγμάτων καὶ ἐμφυσημάτων.

Ὑπόσφαγμά ἐστι ῥῆξις τῶν φλεβῶν τοῦ ἐπιπεφυκότος, ἐκ πληγῆς ὡς μάλιστα γινομένη. ἐγχυματίζειν οὖν αὐτοὺς αἵματι φάσσης ἢ περιστερᾶς. ἢ θερμῷ γάλακτι γυναικείῳ βραχὺ ἀποτείβοντας λιβάνου. ἢ ἅλμην ἔνσταζε. καὶ μάλιστα ἀπὸ καππαδοκικῶν ἁλῶν. καὶ πυρίᾳ κέχρησο δι' ἀφεψήματος ὑσσώπου. πρὸς δὲ τὰ γινόμενα περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς οἰδήματα διὰ πληγὰς ποιεῖ. πυρία δι' ὀξυκράτου συνεχὴς καὶ σπόγγος ἐκ τοῦ ὀξυκράτου ἐπικείμενος. ἐπίχριε δὲ σφεκλαρίαν κεκαυμένην καὶ κόπρος περιστερᾶς ἴσα οἴνῳ. ἢ ὄξει λεῖα. κατάπλασσε δὲ τυρῷ νεαρῷ ἢ ῥαφανίου φλοιῷ ἢ σταφίδι χωρὶς τῶν γιγάρτων, ἑψηθείσῃ ἐν ὀξυκράτῳ ἢ μελικράτῳ. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ πρὸς ἐμφυσήματα.

Πρὸς ἐμφυσήματα κνησμώδη καὶ ψωροφθαλμίας.

Τὸ μὲν ἐμφύσημα, ὄγκος ἐστὶν οἰδηματώδης τοῦ βλεφάρου. ἡ δὲ ψωροφθαλμία, κνησμώδης τῶν βλεφάρων ψωρίασις, δι' ἁλμυρὸν καὶ νιτρῶδες ὑγρὸν γινομένη. ἁρμόζει οὖν αὐτοῖς τό, τε ὀξύκρατον καὶ φακῶν ἀφέψημα. καὶ ῥόδων πυρία. ὑγροκολλούριον δὲ ἔστω χαλκιτ. ∠ ϛ. μίσυος ὀπτοῦ, σμύρνης ἀνὰ ∠ γ. κρόκου ∠ α. S. πεπέρεως ∠ α. οἴνου χίου καὶ γλυκέως κρητικοῦ ἀνὰ κο α. S. ἕψε ἕως μέλιτος πάχους. αὕτη δέ ἐστιν ἡ Ἐρασιστράτου πάγχρηστος ποιοῦσα καὶ πρὸς συνάγχην. καὶ τὰ ἐν στόματι ἕλκη. καὶ ἐν αἰδοίῳ. καὶ ὠταλγίας. χριέτωσαν δὲ καὶ ἐλαίῳ τὰ βλέφαρα καθεύδειν μέλλοντες. ἀπεχέσθωσαν δὲ ὀξέων καὶ ἁλμυρῶν καὶ δριμέων.

κυωνίῳ. σκεπέσθω δὲ τὰ ἄκρα, ἐρίοις μαλακοῖς περιειλημμένα. εἶτα προσβλητέον σικύας ἀπὸ τοῦ πρώτου σπονδύλου μέχρι ῥάχεως καὶ ὀσφύος. προσαγέσθω τὰ κατακομένων τῶν μερῶν μετὰ τὴν ἀπὸ χειρουργίων ἀμφὶ λύσει. σκεπέσθω δὲ καὶ ταῦτα τὰ μέρη ἐρίοις ἐκ παλαιοῦ ἢ σικυωνίου. εἰ δὲ χρονίσειεν οἱ πυρετοί, ἐμβιβαστέον παραμέσως εἰς ἔλαιον ἢ ὑδρέλαιον. καὶ τρίψεσιν ἁπαλαῖς χρηστέον. εἰ δέ τι χρονίσει ἡ διάθεσις ψύξεως ἐπινοουμένης, προποτιστέον μελικράτῳ καὶ καστορίῳ. καὶ θερμοῖς τόποις ἐνδιαιτητέον. εὐδιοίκητον δὲ τροφὴν παρέχωμεν. τὸ μὲν πρῶτον ῥοφηματώδη. εἰς ὕστερον δὲ καὶ πτηνῶν καὶ ἰχθύων τῶν μαλακοσάρκων. ληξάντων δὲ τῶν πυρετῶν, λουστέον παραιτουμένους τήν τε εἰς τὸ ψυχρὸν ἔμβασιν καὶ οἴνου πόσιν. εἰ δὲ πλῆθος εἴη παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν, τοῖς τέμνουσι καὶ λεπτύνουσι χρηστέον. ἔστι δὲ καὶ τόδε πηγάνου κλωνίου, σπονδυλίου, ὄζον τρεῖς δακτύλοις, καστορίου, καὶ νίτρου ἀνὰ ὀβολοὺς β΄, δίδου καθ' ἡμέραν κοχλιάριον ἓν μετὰ ὀξυμέλιτος, ἐφ' ἡμέρας τρεῖς νήστει. ἢ πάνακος καὶ πεπέρεως κόκκους ε΄. ποτίζειν ἐν μελικράτου κυάθῳ α΄. ἁπλᾶ δὲ θερμαίνοντα προποτιζόμενα, ὠφελεῖ, καστόριον. λαγωοῦ ἐγκέφαλος ἐσθιόμενος. ἀλθαίας ῥίζης ἀφέψημα. δαμασωνίου φύλλων < δ΄. ἐν μελικράτῳ, εὐπατόριον μεθ' ὕδατος. ἐπικρατούσης δὲ τῆς ψύξεως, καὶ τῷ Ζωσίμου συγχρίσματι καὶ τοῖς πρὸς πάρεσιν ἀναγεγραμμένοις ἀκόποις καὶ συγχρίσμασι καὶ φοινιγμοῖς χρησόμεθα. καὶ γυμνασίοις τοῖς διατελέσι καὶ τοὺς δι' οἰνοποσίας δὲ θέρμοντας, ἀφεκτέον τοῦ οἴνου μέχρι τελείας ἀπαλλαγῆς.

Ὀφθαλμικά. καὶ πρῶτον περὶ ὀδύνης ἐκ τῶν Γαληνοῦ. κβ΄.

Ὅταν ὀδύναι γίνονται σφοδρότεραι κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπισκέπτου κατά τινα διάθεσιν ὀδυνᾶσθαι συμβαίνει τὸν ὀφθαλμὸν ἐν ταῖς φλεγμοναῖς. ἤτοι γὰρ ἐν τῷ δάκνεσθαι σφοδρῶς ἀπὸ τῆς τῶν ἐπιρρεόντων δριμύτητος. ἢ διὰ τὸ τείνεσθαι πεπληρωμένους τοὺς χιτῶνας. ἢ δι' ἔμφραξίν τινα παχέων χυμῶν. ἢ πνευμάτων φυσωδῶν αἱ ὀδύναι γίγνονται σφοδραὶ κατ' αὐτούς. τὰς μὲν οὖν δήξεις διὰ τῆς καθαρτικῆς κενοῦντας θεραπεύειν. καὶ τοῦ ᾠοῦ τὸ λευκὸν ἐγχέοντας. πεπεμμένης δὲ τῆς φλεγμονῆς ἤδη καὶ ἀπερίττου τοῦ σώματος ὄντος, ἐπιτηδειότατα τούτοις τὰ λουτρά. τὰς δὲ ἐπὶ πληρώσει φλεγμονὰς διά τε κενώσεως αἵματος καὶ γαστρὸς ὑπαγωγῆς καὶ τελείως τῶν κάτω μερῶν ἰᾶσθαι προσήκει. τὰς δὲ ἐνστάσεις προεκκενώσαντα τὸ πᾶν σῶμα, καὶ μέντοι καὶ ἀντισπάσαντα κάτω τὴν ῥοπὴν τῶν χυμῶν, ἑξῆς αὐτοῖς τοῖς τοπικοῖς τοῖς διαφοροῦσι θεραπεύειν. πυριατέον οὖν αὐτοὺς καὶ τὸ τῆς τήλεως ἐγχυτέον ἀφέψημα. ἐφ' ὧν δὲ ἡ ἔνστασις τοῦ αἵματος, παχέος ἐν τοῖς τῶν ὀφθαλμῶν φλεβίοις ἄνευ πληθωρικῆς διαθέσεως ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, οἴνου χρῆσθαι πόσει διαθερμαίνειν τε δυναμένου καὶ κενοῦν καὶ ἐκφράττειν.

Περὶ ταράξεως καὶ ἰδίως ὀφθαλμίας.

Ἡ μὲν τάραξις ὑγρότης ἐστὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ θερμότης σὺν ἐρεύθει παρὰ τὸ κατὰ φύσιν. οὐκ ἐκ τοῦ σώματος, ἀλλ' ὑπό τινος ἔξωθεν αἰτίου γινομένη. οἷον ἡλίου, καπνοῦ, κονιορτοῦ, ἐλαίου. διὸ καὶ λύεται τάχιστα χωριζομένης τῆς αἰτίας. καὶ ἡ ὀφθαλμία διατάραξις τίς ἐστιν. οὐ μόνον ἔξωθεν, ἀλλὰ καὶ χωρὶς φανερᾶς αἰτίας γινομένη καὶ ἐπιμένουσα ἕως τρίτης ἢ τετάρτης ἢ καὶ πέμπτης ἡμέρας. θεραπεύεται δὲ ῥᾷστα τῶν ἔξωθεν ἐρεθιστικῶν παραφυλακῇ, ὀλιγοσιτίᾳ, ὑδροποσίᾳ, ὑπερπάτῳ ἐκλυσίᾳ κοιλίας.

Περὶ φλεγμονῆς.

Ἐν ἀπολειφθείσης δὲ φλεγμονῆς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μετὰ τὴν ὅλου σώματος κένωσιν, ὑπαλείψεσι χρηστέον διὰ τῶν ἀποκρούεσθαι δυναμένων τὴν ἐπιφοράν, καὶ πραΰνειν τὸν ἐρεθισμόν. οἷον ἐστὶ τὸ νείλου διάρροδον ἢ καὶ τὸ μαδαρὸν καὶ τὸ ναρδῖνον. φλεγμαίνοντος δὲ τοῦ ἐπιπεφυκότος τοῖς μηνιγξι καλουμένοις, χρηστέον μετὰ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ ἐγχέοντας. κατὰ δὲ τὴν ὑστεραίαν, εἰ μὴ τὰ τῆς φλεγμονῆς ἐπιτείνοι, ἐπαλειπτέον τῷ ναρδίνῳ. πυρίᾳ δὲ χρῆσθαι δι' ἀφεψήματος μελιλώτου τε καὶ τήλεως. παχέος δὲ ὄντος τοῦ τὴν ὀφθαλμίαν ποιοῦντος ὑγροῦ, φαρμάκοις χρησόμεθα, μήτε ἐμπλάσσουσι μήτε παχύνουσι τὰ ὑγρά, ἀλλὰ διαχεῖν τε καὶ ὑγραίνειν καὶ ἐκκενοῦν δυναμένοις. οἷον ἐστὶ τὸ χιακόν. ἐὰν δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐσφηνώθη τὰ ἐν ὑγρασίᾳ, σικύαν προσβάλλειν τῷ ἰνίῳ ἢ κατασχάζειν. ἢ βδέλλας προσάγειν τῷ μετώπῳ κατὰ τὸν ἀλγοῦντα ὀφθαλμόν. καταπλάττειν τε ἄρτου καθαροῦ βραχέντος ὕδατι σὺν ὀλίγῳ ῥοδίνῳ ἢ ἀλφίτοις ἑψηθεῖσι κωδυῶν ἀφεψήματι. ὁμοίως καὶ σφαζικωτέρῳ δὲ χρηστέον καταπλάσματι ἀπό τε κρόκου καὶ μελιλώτου καὶ φοινίκων σαρκῶν. ἢ κοριάνου φύλλων ἁπαλῶν. ᾠῶν τε τῶν πυρρῶν ὀπτηθέντων. καὶ ψιχῶν βραχεισῶν εἰς ἕψημα. καὶ ῥοδίνου βραχέως λυομένων κωδυῶν ἀποζέματι. καὶ τοῦ σπέρματος δὲ τῶν κωδυῶν ἐστιν ὅτε μιγνυμένου ἀνωδυνίας χάριν. εἰ δὲ πολλὴ τῆς ὀδύνης ἡ ἀνάγκη καὶ ὀποῦ μικτέον ἐλάχιστον. χωρὶς δὲ μεγίστης ὀδύνης. παραιτητέον τὰ ναρκωτικά. ἡ δὲ μετρία ἡ φλεγμονὴ ἔστ' ἀλόης καθ' αὐτὴν λείας, ἢ ὕδατι ἢ ᾠοῦ τῷ λευκῷ ἐγχρισθέν. ἵνα δὲ καὶ ἕτοιμον ὑπάρχοι βοήθημα, βαλὼν κρόκου < ϛ΄. ἀλόης < ιϛ΄. κόμμεως < δ΄. ὕδατι ὀμβρίῳ ἀναλάμβανε καὶ ποίει κολλούρια. καὶ τὰ διάκροκα δὲ προσαγορευόμενα, πρὸς ἀρχὰς ὀφθαλμιῶν ἄγαν ἐπιτήδεια. ἐφ' ὧν δὲ οἰδηματώδης ὄγκος καὶ ἔκλευκός ἐστι

φόβον οἰστικόν. εἰ καὶ μικρὰ τὰ περὶ αὐτὰ μόρια δοκεῖ. ταῖς οὖν ἀφαιρέσεσιν εὐθὺ τούτων ἀπό τε ἰνίου χρηστέον καὶ τῶν πρώτων σπονδύλων.

Περὶ τετάνου καὶ τῶν τούτου διαφορῶν. λη΄.

Ὁ δὲ τέτανος σπασμός τις ὢν καὶ αὐτὸς, γίνεται μὲν ἀποπαγέντων τῶν τοῦ σώματος, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ τὴν ῥάχιν μυῶν. ἀπὸ ψυχροῦ χυμοῦ ἔνδοθεν καὶ ἔξωθεν συστάντος. ὅθεν οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐπικάμψαι δύνανται. ἀλλ' ὅταν μὲν εἰς τὸ πρόσω τείνηται τὰ μόρια τοῦ σώματος. λέγεται τὸ πάθος ἐμπροσθότονος. ὅταν δὲ εἰς τοὐπίσω, καλεῖται ὀπισθότονος. ὅταν δὲ ἰθυτενῶς, ἐφ' ἑκάτερα τείνηται. τέτανος τὸ πάθος προσαγορεύεται. ὁ δὲ Πέλοψ ταῦτα τὰ πάθη πάσας φησὶ καὶ συντονίας τῶν περὶ τὸν τράχηλον μυῶν τε καὶ νεύρων. δι' ἃς εὐθὺ κυψέις τε καὶ ἀνάνευσις καὶ περιστροφὴ τῆς κεφαλῆς γίνεται. ἀλλ' εἰ μὲν περὶ τοὺς ὄπισθεν μύας τοῦ τραχήλου συσταίη τὸ πάθος, ὀπισθότονος ἐκ τοῦ συμβαίνοντος. εἰ δὲ περὶ τοὺς ἔμπροσθεν, ἐμπροσθότονος. εἰ δέ γε περὶ ἀμφοτέρους, τέτανος προσαγορεύεται. τὸ δὲ αἴτιον. πλήρωσίν φησι τῶν μυῶν πνεύματός τε καὶ ἀέρος παχέος καὶ νεφώδους. λέγει δὲ ταῦτα ψυχρὸν εἶναι καὶ πεπηγότα καὶ διὰ τοῦτο δυσκίνητον, ὅθεν καὶ τὰς ξηρὰς μᾶλλον πυρίας τούτοις. ἀλλὰ τὰς ὑγρὰς ἁρμόττειν. αὗται μὲν αἱ τοῦ τετάνου διαφοραί. οὐχ ὑπαλλάσσεται δὲ παρὰ ταύτας ἡ θεραπεία κοινή τις οὖσα. κρεῖττον μὲν οὖν ἁπάντων αὐτοῖς συνάθημα πυρετὸς εὐθὺ γινόμενος. οὐκ ἐν ἀρχαῖς. σημεῖα δὲ τούτων ἡ στεναγμώδης ἀναπνοή. καὶ σφυγμὸς ἀραιὸς καὶ μικρὸς καί ποτε καὶ γέλως αὐτοῖς σαρδόνιος εὐθὺ γίνεται. καὶ βρυγμὸς εὐθὺ τῶν προσώπων. καὶ τὰ ὄμματα αὐτοῖς ἐν ὄγκῳ μείζονι φαίνεται. καὶ οὐδ' ὅλως ἀπουροῦσιν. ἢ ὡς ὕδωρ αὐτοῖς ἐκδίδοται ἢ ὕφαιμον ἔχον τινὰς πομφόλυγας. ἥ τε κοιλία ἀποξηραίνεται καὶ ἀγρυπνητικοὶ πάνυ γίνονται. καὶ πολλάκις ὑπὸ σπασμῶν κινδυνεύουσιν ἀπὸ τῆς κλίνης ἐκπεσεῖν. καί που καὶ λύζειν ἄρχονται. καὶ ἀλγοῦσιν, οἱ μὲν τὴν κεφαλήν. οἱ δὲ στόμαχον καὶ ὀσφύν. τινὲς δὲ αὐτήν, καὶ ὑπόφορμοι γίνονται. ποιεῖ δὲ τὸ πάθος ἐν καὶ ἀσιτίας καὶ κόπος καὶ χειμασία. καὶ ψῦξις ἀέρων. καὶ πλῆγμα. καὶ τραῦμα καὶ κρύος, καὶ πληγαί. καὶ τὰ ἄλλα τὰ τὴν αὐτὴν εὐθὺ φέρειν βλάβην τοῖς νεύροις δυνάμενα. θεραπεύειν δὲ αὐτὰ ὡς τοὺς εὐθὺ κενώσει σπασμούς. Θεραπεία τετάνων.

Τετανικῶς σπωμένους, ἐν ἀρχῇ φλεβοτομητέον, ἐρίοις τε σκεπαστέον, ἐλαιοβροχεῖν τὰ μόρια διὰ σικυωνίου ἢ καστορίου σὺν παλαιῷ ἐλαίῳ, ἢ καὶ κύστιν πλατεῖαν θερμὸν ἔχουσαν ἔλαιον. τοῖς τείνουσιν εὐθὺ τιθέναι. σικυαστέον τε μετὰ ἀμύχων. αἱ γὰρ κοῦφαι, καὶ βλάπτουσι σικυαζέσθω δέ. ὅ τε αὐχὴν καὶ ῥάχις τὰ ἐκ τοῦ ὄπισθεν. καὶ στήθους τὰ μυωδέστερα καὶ ὑποχόνδρια. ὅ τε τῆς κύστεως τόπος. καὶ ὁ τῶν νεφρῶν. μὴ φειστέον δὲ τῆς ἀφαιρέσεως, οὐκ ἀθρόον ἀφαιροῦντας. ἀλλὰ μεμερισμένως. τοὺς δὲ ὑδρῶντας ἐλαιοβροχεῖν ἐρίοις ἀναπλάζειν μὴ λάθωσιν ψύξαντες. εἰ δὲ χρονίσειεν ὁ τέτανος εἰς ἔλαιον ἐμβιβάζειν δὶς τῆς ἡμέρας. μὴ βραδύναντας εἰς αὐτό. ἐκλυτικωτάτη γὰρ τῆς δυνάμεως ἡ εἰς ἔλαιον ἔμβασις. ποτιστέον τε ὑδρομέλιτι λιπαρῷ εἰς ὃ μήκων ἐνεψηθῇ. πάνακός τε ὀποῦ ∠ α΄. τοὺς εὐτόνους ποτιστέον. εἰ δὲ μή γε τριώβολον. ἢ τὸ ἐλάχιστον ὀβολόν. ὑπείδεσθαι δ' αὐτοῦ τὸ κακοστόμαχον, δοτέον καὶ ἀμμωνιακὸν, ἢ ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ὀροβιαῖον μέγεθος περιπλασθὲν ἀπίῳ μέλιτι καταπινέσθω. σιλφίου τε ῥίζης κοχλιάρια β΄. ἐμπασθέντα μελικράτου κυάθοις τρισὶ δίδοται. ἢ ἀφεψήματι αὐτῆς. ἢ σμύρνης ∠ α΄. μελικράτου ὑδαροῦς τε ἀφέψημα. πάντων δὲ ἀπολυτικώτατον τὸν ὕδωρ καὶ ἄνησον μεθ' καστορείου διδόναι κοχλιάρια β΄. ἢ τρία. μειώσαντα αὐτοῦ τὸ πλῆθος. οὐ λυπήσει γὰρ οὐδ' εἰ μετὰ ζέσεως διὰ αὐτοῦ δίδοσι καὶ τὰ λοιπὰ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ποτὸν χελὴν κατ' ὀλίγον λαμβανέτωσαν. δυσκατάποτοι γὰρ τοιοῦτες διὰ τὰς ῥῖνας ἀποπτύουσι τὸ πόμα. ὅθεν ἰσχυρῶς σπαραττόμενοι διαδεῖσθαι ἀνάγκη. διαχριέσθωσάν τε τὴν ὀσφὺν πηγανίνῳ ἐλαίῳ μετὰ ὀποπάνακος ἐνεθῶσιν τε τοῖς αὐτοῖς. τὴν δὲ τοῦ ψυχροῦ κατάχυσιν ὡς Ἱπποκράτης φησὶν τολμηροτάτην οὖσαν καὶ διὰ τοῦτο τοῖς μεταγενεστέροις ἰατροῖς διελεγχθεῖσαν καὶ ἡμεῖς παραιτούμεθα. σύγχρισμα ναρδίνου ℔ α΄. κηροῦ ℔ β΄. φύλλου ἀμώμου. στύρακος. μαστίχης. ἀνὰ ℔ α΄. καστορείου ἀδάρκης. εὐφορβίου πεπέρεως ἀνὰ ℔. στάχυος νάρδου ὀποῦ βαλσάμου ἀνὰ ℔ α΄.

Ὀπισθοτονικοῖς πόμα.

Πάνακος ῥίζης. πεπέρεως λευκοῦ. κόστου. σμύρνης. μηκωνίου ἴσα δίδου καρύου ἴσον εἰς κοίτην ποιεῖ καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς. ἔστω δὲ καὶ τούτοις ἡ δίαιτα λεπτυντική τε καὶ εὐδιοίκητος καὶ πάντα πᾶσιν ἀποθετέος.

Περὶ τρόμων. λθ΄.

Ὁ δὲ τρόμος καθόλου μὲν, διὰ τὴν νεύρων ἀσθένειαν γίνεται. διὸ δὲ μαρτυρεῖ ἡ γεροντικὴ ἡλικία. κατὰ μέρος δὲ πλείους αἰτίαι διὸ ἐργάζονται. καὶ γὰρ διὰ ψυχρὰν δυσκρασίαν καὶ διὰ ψυχροῦ πόσιν ὕδατος, καὶ μάλιστα ἐν πυρετοῖς ἀκαίρως παραληφθέντος. ἔτι τε διὰ ψυχρῶν καὶ γλίσχρων χυμῶν περιουσίαν. καὶ διὰ χρῆσιν οἴνου πλείονα. τοῖς μὲν οὖν διὰ ἁμαρτημάτων προφάσεως γένωνται. ἀποχὴ τῶν βλαψάντων ἔστω. ἐπιμένοντος δὲ καὶ πάλιν τοῦ τρόμου κατὰ τοὺς πυρετούς. πρῶτον μὲν ἐμβρεχέσθω τὸ σῶμα παλαιῷ ἐλαίῳ σαβίνῳ. ἐν δὲ ταῖς ἐνδόσεσι τῶν ἐπισημασιῶν παλαιῷ ἢ σικυωνίῳ.

τοῖς διὰ καστορείου, καὶ σαγαπηνοῦ, καὶ ὀποῦ παρθικοῦ. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἀποφλεγματισμὸς διὰ τῶν δριμέων, καὶ τῆς γλώττης δὲ παρειθείσης τὰς ἐν αὐτῇ φλέβας τμητέον. σικυαστέον τὸ ἰνίον αἰθεριῶσα καὶ ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι διὰ νάπυος καὶ γυμνασίοις τῆς γλώττης. τῶν δὲ φωνητικῶν παρειθέντων τῷ θώρακι προσοιστέον τὰ βοηθήματα. πνεύματός τε κατοχῇ, καὶ ἀναφωνήσει χρῆσθαι. ἐπὶ δὲ ὀφρύων ἢ βλεφάρων συγχρίσματα ὁμοίως ὠφελεῖ. ἐπὶ τέλει δὲ καὶ ἀσαρκία. κύστεως δὲ παρειθείσης, εἴτ' ἐπίσχοιτο τὰ οὖρα, εἴτε ἀκουσίως ἐκκρίνοιτο. τῷ μὲν κέδρῳ καὶ τερμινθίνῃ τὰ φάρμακα προσοιστέον. ἐνετέον δὲ τῇ ἕδρᾳ πηγάνινον ἔλαιον. ἢ σικυώνιον μετὰ βουτύρου καὶ καστορείου. χαλβάνης. ἢ ὀποπάνακος. ἢ ὀποῦ σιλφίου. καὶ τῇ κύστει δὲ παραπεμπόμενα ταῦτα διὰ τοῦ καυλοῦ μεγάλως ὀνίνησιν ἢ καὶ μόνα ἀρκεῖ. καὶ τὰ διὰ κενταυρείου δὲ καὶ κολοκυνθίδος κλύσματα, τοῦ ἐντέρου μετὰ σικυωνίου χρήσιμα. ἁρμόζει δὲ καὶ τὰ διουρητικὰ πινόμενα. καὶ καστορείου ὡσαύτως. καὶ πρό γε πάντων καθετηριαστέον τοὺς μηδὲν οὐροῦντας. ἐγκαθιστέον δὲ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον. τοῖς χαλαστικοῖς. τοὺς δὲ ἀπροαιρέτως ἐκκρίνοντας. στυπτικῶς ἀκτέον. διὰ τῶν τοιούτων βοηθημάτων. τροφαῖς δὲ ξηραῖς, καὶ ποτῷ ψυχρῷ χρηστέον. ἐν δὲ ταῖς ἀναλήψεσι καὶ φοινισμοῖς. καὶ αὐτοφυέσι λουτροῖς χρῆσθαι ἔξεστι ψυχροῖς. τοὺς δὲ ἐπὶ ῥαχίας φαρμάκῳ ἢ πτώματι ἢ ὀλισθήματι σπονδύλου ἐκστατικῶν συνδρομῶν συναισθανομένων ἀδύνατον ἰᾶσθαι. εἰ δὲ καυλὸς παρειθείη τοῖς ἐπὶ κύστεως χρηστέον. ἐπί τε τὴν αὐτὴν μωρίαν καὶ τὴν ψόαν. προσέτι δὲ καὶ τοῖς ἐντατικοῖς χρησώμεθα. ἁρμόζει δὲ γάλα τυρός. καὶ τὰ λοιπὰ πέμματα. θριδακίναι καὶ τὰ λοιπὰ λάχανα. ἀπευθυσμένου δὲ παρεθέντος ἐφ' οὗ ποτὲ μὲν ἀκουσίως ἡ κόπρος ἐκκρίνεται. ποτὲ δὲ ἐπέχεται. τοῖς αὐτοῖς χρηστέον. ποτὲ μέντοι διὰ κλυστῆρος ἐνιέναι. ποτὲ δὲ τὰ στύφοντα οἷον ἀφέψημα κυπαρίσσου. σχίνου. βάτου. ποτὲ δὲ τὰ χαλῶντα. οἷον στέαρ χήνειον καὶ χοίρειον. καὶ μολόχινον ἔλαιον. ἄλλοτε δὲ, τὰ δάκνοντα. οἷον ἅλμην. ἢ κολοκυνθίδος. ἤτοι τὴν ὁμοίαν ἀφέψημα. οὐ δὲ γὰρ οὕτως ὠφελεῖ τὰς κινήσεις. ὡς ἡ ποικίλη μάχλωσις. εἰ δὲ ἀντίληψις ἔστι ψύξεως. καὶ δι' ἀφορβίου ἀνήπου ἐλαίῳ ἀναθέντος ἐνιέσω. τὰ δὲ κῶλα παραθέντα μετὰ τῆς κοινῆς ἐπιμελείας. καμπτέσθω καὶ ζυγιαζέσθω καὶ ἐκτεινέσθω κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. τὸ γὰρ πλεῖστον τῆς ἐλπίδος ἐν ζίψεσίν ἐστιν.

Περὶ τῆς ἐπὶ κολικῷ νοσήματι γινομένης παρέσεως.

Κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους. κολική τις ὤχλησεν νόσος. ἐφ' ᾗ καὶ μάλιστα τοῖς συνθήσεσθαι μέλλουσιν ἀκινησία μὲν παντελὴς ἀκολουθεῖ τῶν κώλων. ἡ δὲ τῆς ἁφῆς αἴσθησις, ἀβλαβὴς διαφυλάττεται. ὡς ἔοικεν. οἷον κριτικῆς τινὸς ἐκ τοῦ βάθους μεταστάσεως γινομένης. ὅθεν αὐτομάτως ἐπανῆλθε τοῖς πολλοῖς ἡ κίνησις ἐν χρόνῳ. τοὺς δέ γε δυσπαθοῦντας, καὶ τὰ ἀπολαύσαντα τῶν λεχθέντων, ἰάσατο συγχρισμάτων. ἡρμόζετο δὲ τούτοις εὑρεθῆν. τότε διὰ τῆς ἀνδρέου καὶ τὸ διὰ τῆς ἐλάτης ἄκοπον. πολλοὺς δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ῥᾳδίως λίαν ψύχοντα. μεγάλως ὀνίνησιν.

Περὶ σπασμῶν. ιϛ'.

Τῷ περὶ παραλύσεως ὁ περὶ σπασμῶν ἀκολουθεῖ λόγος. ὅτι νεύρων εἰσὶν ἀμφότερα πάθη. διὸ καὶ περὶ φόρμων ἑξῆς εἰρήσεται. ὅταν μὲν οὖν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἢ οὐ μετὰ πολὺ τῆς ἀρχῆς τοῦ νοσήματος. αὐξανομένου γίνεσθαι σπασμοὶ διαμένουσι, ἀπὸ πληρώσεως ἔχουσι τὴν γένεσιν. ὅταν δὲ μεθ' ὑδρῶτας πολλοὺς ἢ ἐμέτους ἢ διαχωρήσεις ἢ αἱμορραγίας. ἢ ἀγρυπνίας. ἢ λιμόν. ἢ κινήσεις πολλὰς καὶ σφοδράς. ἐπὶ κενώσει γίνονται. καὶ ὅταν τινὶ τῶν ὑγιαινόντων ἐξαίφνης σπασθῆναι συμβῇ, ἀναγκαῖον ἐπὶ πληρώσει γεγονέναι. εἰ δὲ ἐκ πυρετῶν διακαῶν ξηρανθείη τὸ ὅλον σῶμα. καὶ τὰ νεῦρα καταπέπτει διὰ τὴν ξηρότητα, σπασθείη. μέγιστον δὲ τοῦτο κακόν ἐστι. καὶ σχεδὸν ἀνίατον. τὸν μὲν οὖν πρῶτον διακρατεῖν δεῖ τὰ συνελκόμενα πειθηνίας, καὶ τοῖς ἀτάκτοις ἀντιβαίνειν κινήσεσιν. ἀλειπτέον τε ἐλαίῳ διὰ πηγάνου, ἢ σικυωνίῳ. ἢ παλαιῷ ἤ τινι τῶν τοιούτων. καὶ προποτιστέον μελικράτῳ. καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ κενώσει σπωμένους. ἐλαίῳ τε ἢ ὑδρελαίῳ θερμῷ καταντλητέον. μηδενὸς δὲ κωλύοντος, καὶ εἰς λουτρὸν ἀπάξομεν. ἀκρατῷ τε τῇ ἐμβάσει χρησόμεθα. συνελαίῳ καὶ ἑψήσει, μαλθακωτάτῃ. θρέψομεν τε αὐτοὺς τοῖς διὰ χόνδρου καὶ ἄλικος ῥοφήμασι. καὶ οἴνου λεπτοῦ. καὶ ἀκρατοῦς δώσομεν ὑδαροῦς. πλὴν εἰ μὴ πυρέττοιεν. τηνικαῦτα γὰρ πτισάνης χυλῷ χρησόμεθα, καὶ ὕπνον ἐπιτηδεύσομεν. τοὺς δὲ διὰ πλῆθος ἢ φλεγμονὴν γινομένους σπασμούς, ἰᾶσι τὸ μὲν πλῆθος κενῶν. τὴν δὲ φλεγμονὴν τοῖς ἰδίοις αὐτοῖς βοηθήμασιν ἐκθεραπεύων. γίνεται δὲ σπασμός. καὶ ὅταν σπαραχθῶσιν σφοδρότεροι ἐμοῦντες. βοηθεῖ δὲ τοῖς σπωμένοις ἀγχούσης ῥίζα. καὶ ἀγχούσης τῆς λευκῆς τὸ σπέρμα πινόμενον. καὶ τῆς αἰγυπτίας ἀκάνθης. καὶ κενταυρείου δὲ τοῦ λεπτοῦ τὸν χυλὸν ἔνιοι διδόασι πίνειν, ὅταν διὰ πλήρωσιν ὁ σπασμὸς γίνεται. μὴ μόνον δὲ δίδου πίνειν ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν ἐπίχριε κατὰ τοῦ δέρματος. τὸ καστόρειον ἅμα σικυωνίῳ. εἰ δὲ μὴ παύοιτο, σικύας προσβάλλειν μετὰ κατασχασμοῦ. σπασμῶν μὲν συνελκομένων, ἰσχύοις καὶ τῷ ἰσχίῳ σπονδύλῳ χειρῶν τε σπωμένων καὶ νώτου καὶ τὸ πρόσω αὐτοῦ σπονδύλῳ τῷ ὑποκειμένῳ τοῦ ὤμου. ἀθρόως γε μὴν ὅλου τοῦ σώματος ἀπαθοῦς ὄντος, εἰ συνέλκοιτο χεῖλος ἢ βλέφαρον ἢ γλῶττα. χαλεπὸν ἡγητέον τὸ σύμπτωμα καὶ μεγάλως

καὶ τῆς διαλέκτου καὶ τὸ παλαιὸν ἀπομελιδώσωμεν. μετὰ ψυχρῶν ἢ ἅλικος. κἄπειτα δοτέον καὶ τῆς ἱερᾶς ὀλίγιστον. μετὰ δὲ μίαν καὶ εἰκοστὴν ἐπὶ βαλανεῖον ἄξομεν καὶ οἶνον ἁπαλὸν δώσομεν πιεῖν. ἐπιῤῥέοντες τῷ θερμῷ ὕδατι. καὶ τὸ λοιπὸν διὰ βαλανείων καὶ ἀλειμμάτων τὰς ἀναλήψεις ποιώμεθα. διαγέτωσαν δὲ εἴπερ ἐγχωροῦν ἐστιν ἐν παραθαλαττίοις τόποις.

Θεραπεία παρέσεως.

Εἰ δὲ πάρεσις εἴη, ἄνευ πτώσεως τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν, πάντων τῶν μορίων ἢ ἐνίων, καὶ ταῦτα χρὴ ἐκκενοῦν τὸν ἐνοχλοῦντα χυμὸν ὁποῖος ἂν εἴη. κἄπειτα διδόναι τῆς ἱερᾶς ἐχούσης καὶ καστορίου μόριον. ἀρχομένους ἀπὸ ἡμισείας δραχμῆς μετὰ ὀλίγου μέλιτος καὶ θερμοῦ ὕδατος ἀναλύοντας. ἢ γοῦν καθ᾽ αὐτὴν προσπλέκοντας καὶ πεπέρεως γράμμα τὸ ἥμισυ. κἄπειτα διαλιπόντας ἡμέρας δ΄. προσάγειν τελείαν δραχμήν. καὶ μετέπειτα μίαν καὶ ἡμίσειαν. εἶτα δύο καὶ τρεῖς. καὶ αὖθις διαλιπόντες τὰς αὐτὰς ἡμέρας προσφέρειν τέσσαρας δραχμάς. εἴ γε οἷός τε ἦν ὁ πάσχων λαμβάνειν. ἐπιβάλλοντας μέλιτος κοχλιάριον α΄. ἤδη δὲ τὰ μόρια ἤδη ἐπιθετέον τῶν διαφορητικῶν φαρμάκων τινά. καὶ τοῖς φοινίσσειν δυναμένοις, συνεπιβάλλοντας τούτοις τοῦ καστορίου. ἢ πεπέρεως. ἢ πυρέθρου. ἢ κάχρυος. ἢ εὐφορβίου. καὶ πρός γε τούτων ἐμβροχαὶ διὰ πηγανίνου ἐλαίου ἢ σικυωνίου. ἢ παλαιοῦ. τροφαὶ σιτώδεις, ῥοφηματώδεις. ἢ ἄλλως εὔπεπτοι καὶ ἀπέριττοι. σικύαι κολλάσθωσαν τοῖς παρεθεῖσι μορίοις. εἰ μὲν πολλὰ εἴη μεμερισμένως. εἰ δ᾽ ὀλίγα ἐφ᾽ ἕν. καταπλάσσειν δὲ μετὰ σικύας τοῖς διὰ πίσσης ἢ ῥητίνης. ἢ μάννης. κάλλιστα δὲ ποιεῖ ἀρτεμισία συνεψομένη. καλαμίνθη. καὶ κόνυζα. καὶ νίτρον. ὕδωρ δὲ μεμίχθω ὀλίγον. καὶ αὐτὸ δὲ ἐν τῇ ἑψήσει, ἀναλισκέσθω. ἥ τε κοιλία αὖθις ὑπαγέσθω. διὰ τευτλίου. ἢ πολυποδίου. ἢ σκαμμωνίας. ἢ τοῦ διὰ κολοκυνθίδος πολτοῦ. λιπάσματά τε συγχριστὰ τοιαῦτα. ἐλαίῳ παλαιῷ ἐν ᾧ σκίλλα ἐνταριχεύεται ἐπὶ ἡμέρας μ΄. ὑφ᾽ ἡλίῳ. εἰ δὲ μὴ παρείη. ἕψειν ἐν ἐλαίῳ δύο γο. τῆς σκίλλης καὶ συγχρίειν. ἢ κάχρυ ὁμοίως σκευάσαντα. μικτέον δὲ καὶ κηροῦ γο. α΄. ὑπὲρ τοῦ μὴ διαῤῥεῖν. εἰ δὲ καὶ χαλβάνης καὶ καστορίου καὶ εὐφορβίου καὶ ἀδάρκης καὶ νίτρου προσλάβοι ἀνὰ γο. ϛ΄. φαρμακωδέστερον ἐστιν. εὐθετεῖ δὲ ἀκριβῶς. καὶ βάτραχος βοτάνη συνεψομένη τῷ ἐλαίῳ ἐν ἡλίῳ ταριχευομένη. πόματα δὲ καστορίου ὅσον < α΄. ὀποπάνακος κυάμου μέγεθος καταπινόμενος. θαυμαστῶς δὲ ποιεῖ. καὶ τὸ σαγαπηνὸν ἐρέβου μέγεθος ἐν μελικράτῳ. καὶ τὸ καστόρειον μετὰ ὀποπάνακος. καὶ ὀποῦ δὲ κυρηναϊκοῦ κέγχρου μέγεθος. ὠφελεῖ καὶ ἡ διὰ τριῶν πεπέρεων ἀντίδοτος. χρησώμεθα δὲ καὶ ἀκόποις τοῖς θερμαίνουσι καὶ τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς. μετὰ δὲ καὶ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἁδροτέρως δρῶμεν. καὶ γινομένης πολλῆς ὠφελείας, ἤδη βαλανεῖον ἄξομεν. μετὰ δὲ διακοσίην. δρώπακα προσφέρειν χρή. καὶ ἤδη βαλανεῖον ἄγειν. καὶ τὸ λοιπὸν καταπλάσσειν τῷ νάπυϊ. ἐφ᾽ ὧν ἥ τε κίνησις καὶ ἡ αἴσθησις ἀπώλετο προάγοντας. διὰ τὸ μὴ συναισθάνεσθαι μὴ ὑπερκαυθῶσιν. ἤδη δὲ τῶν μετεχόντων αἰσθήσεων. τοὺς φοινιγμοὺς μόνον δεῖ παραλαμβάνειν. χρὴ δὲ μετὰ τὸ οἰδῆσαι. ἤδη λουτρὸν ἄγειν. καὶ κηρωταῖς ἁπαλαῖς θεραπεύειν. καὶ τῷ ἀπὸ δείπνου δὲ κεχρήσθωσαν ἐμέτῳ. καὶ τῷ ἀπὸ ῥαφανίδων. ἐωρείσθωσάν τε καὶ διὰ δίφρου. ἢ διὰ χειραμάξης. ἢ διὰ ζευκτοῦ. ἀγέσθωσαν δὲ τὸ λοιπόν, ἤδη τὰ αὐτοφυῆ λουτρά. δίαιτα δὲ ξηροτέρα καὶ ὀλιγοποσία καὶ τρίψις ἁρμόσει. ξηροφαγείτωσαν γοῦν ἀνεχόμενοι τῆς δίψης ἐφ᾽ ὅσον ἐγχωρεῖ.

Περὶ τῶν κατὰ χάλασιν ἢ κατάτασιν παρεθέντων.

Ἐπειδὴ τὰ παραλυθέντα μόρια ἢ συντέταται ἢ χαλᾶται. καὶ τοῦτο ἢ ἀπὸ πληρώσεως, ἢ ἀπὸ κενώσεως, πάλιν προσέχειν χρή. καὶ τὴν μὲν ἀφαιρεῖν τοῦ αἵματος. τὴν δὲ οὔ. κἄπειτα ἐπὶ μὲν τῶν κεχαλασμένων τοῖς χαλῶσι, τὰ στύφοντα μιγνύειν. καὶ τὴν τρίψιν ἤδη τεταμένην ποιεῖσθαι. ἤδη δὲ τῶν ἐναντίων τοῖς χαλῶσι μόνον χρηστέον. μετὰ καὶ τοῦ κατατρίβειν μαλθακῶς. ἐχέτω δὲ τὸ ἔλαιον ἐπὶ τῶν κεχαλασμένων συλλελειωμένον ὀλίγον νίτρου καὶ σφέκλης. καταντλείσθωσαν δὲ σφοδρῶς θερμῷ τῷ ὕδατι. καὶ μάλιστα διὰ θαλάσσης. ἐν ᾗ ἀφεψήθησαν δάφναι. ἢ ἄγνου βλαστοί. ἢ σάμψυχον ἤ τι τοιοῦτον. εἰ δὲ θέρος εἴη. καὶ νηχέσθωσαν ἐν τῇ θαλάττῃ. οἱ δὲ φοινιγμοὶ τούτοις μάλιστα ἁρμόζουσι. τοιγαροῦν καὶ τυπτέσθωσαν τὰ μόρια νάρθηξιν ἢ κνίδης κλάδοις. εἰ δὲ ἐπιμένοι ἡ παράλυσις. χρὴ τὴν μεταξὺ τῶν ἄρθρων κεχαλασμένην σάρκα ἐπισπασαμένους καίειν διαπειρόντας καυστηρίοις μακροῖς καὶ λεπτοῖς. τοῖς δὲ συνηγμένοις ἐπιβάλλειν χρὴ συνεχῶς δρώπακα.

Περὶ τῆς ἐν ἑκάστῳ μορίῳ συνισταμένης παρέσεως.

Ἡ μὲν ἀπὸ διαιρέσεως νεύρου γινομένη τῶν μορίων πάρεσις ἀνίατός ἐστιν. ἡ δὲ ἀπὸ δυσκρασίας ἢ χυμοῦ τινὸς γινομένη βοηθεῖται κοινῶς μὲν τοῖς εἰρημέναις δυνάμεσιν. εἰσὶ δὲ καὶ ἴδιαί τινες καθ᾽ ἕκαστον αὐτῶν. ἃς ὑποτάξομεν. ἤδη μὲν οὖν τῶν κυνικῶς σπωμένων ἐφ᾽ ἴσης εἰς τὰ ἀντικείμενα παράγουσα διὰ τῆς φορκίας προσαγορευομένης. ἁρμόσει καὶ ἀφαίρεσις αἵματος ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶτταν ἀγγείων. καὶ σικύαι κατὰ τοῦ πρώτου σπονδύλου καὶ ἀποφλεγματισμοί. καὶ διὰ ῥινεγχύτου καθάρσεις. εἰδέναι οὖν χρὴ οὐ τὴν φαινομένην παρατετράφθαι σιαγόνα τὴν παράλυσιν ἔχειν ἀλλὰ τὴν ἀντικειμένην. κατὰ τάσεως δὲ παρεθείσης. σικύας τῷ ἀνθερεῶνι κολλητέον. καὶ διαχρηστέον

ματος. ἄχρι λεποθυμίας. καὶ διαιτᾶν τὸν κάμνοντα ταῖς εὐχύμοις τροφαῖς. καὶ χρήσθω δὲ τοῖς λουτροῖς γλυκέσιν. εἶτα ὀρρῷ γάλακτος χρησάμενος ἤδη τρεῖς ἡμέρας. καὶ καθαρίσει τῇ διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἱερᾷ. καὶ δι' αὐτὸ δὲ καὶ ῥίτον. μετὰ δὲ τὰς καθάρσεις καὶ τῇ διὰ τῶν ἐχιδνῶν θηριακῇ χρήσει. καὶ τὰ ἄλλα παραληπτέον ὅσα ἤδη τῆς μελαγχολίας εἴρηται. ἐπὶ δὲ χρονίζοντος δὲ ἤδη τῆς νόσου τοῖς ὑπνοποιοῖς ἐπιθέμασιν ἤδη βρέγμασι χρήσθω. καὶ ὄπιον δὲ χρίων τοὺς μυκτῆρας εἰς ὕπνον τρεπομένους.

Περὶ τῶν ἐρώντων. ιζ.

Τοῖς κατὰ τὸν ἐγκέφαλον πάθεσι τοὺς ἐρῶντας προσάπτειν οὐδὲν ἄτοπον φροντίδας τινὰς ὄντας. ἡ δὲ φροντὶς πάθος ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἐν κινήσει κοπώδει καθισταμένης τοῦ λογισμοῦ. παρακολουθεῖ δὲ τοῖς ἐρῶσι ταῦτα. ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, καὶ οὐ δακρύουσι. φαινόμενοι δὲ ὡς ἀφ' ἡδονῆς πεπληρωμένοι εἰσί. κινεῖται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ βλέφαρα θαμινὰ τῶν τε ἄλλων τοῦ σώματος μερῶν οὐ συμπιπτόντων. μόνοι οὗτοι τοῖς ἐρῶσι συμπίπτουσι. σφυγμὸς δὲ τῶν ἐρώντων ἴδιος οὐδείς ἐστιν ὥς τινες ᾠήθησαν. ἀλλ' ὅμοιος ὁ τῶν φροντιζόντων. ὁπότε δὲ εἰς ὑπόμνησιν ἔλθοιεν τοῦ ἐρωμένου, ἤτοι δι' ἀκοῆς ἢ ὁράσεως. καὶ μάλιστα ἐξαίφνης. τότε συμβαίνει τοὺς σφυγμοὺς θορυβουμένης τῆς ψυχῆς ἀλλοιοῦσθαι. μήτε τὴν κατὰ φύσιν ὁμαλότητα, μήτε τὴν τάξιν ἀποσώζειν. τούτους μὲν οὖν δυσθυμουμένους καὶ ἀγρυπνοῦντας, ἀγνοοῦντές τινες τὴν διάθεσιν ἀλουσίαις τε καὶ ἡσυχίαις καὶ λεπτῇ διαίτῃ κατέτηξαν. ἐφ' ὧν ἐξευρόντες οἱ σοφώτεροι τὸ ἐρῶντα, ἐπί τε λουτρὰ καὶ οἰνοποσίαν αἰωρήσεις τε καὶ θεάματα, καὶ ἀκούσματα τὴν διάνοιαν ἀπάγουσιν. οἷς δὲ φόβον ἐπαρτᾶν δεῖ. οἱ γὰρ σχολάζοντες ἀεὶ τῷ ἔρωτι, δυσέκλειπτον ἔχουσι τὸ πάθος. χρὴ οὖν καὶ φιλονεικίας πρός τινας ἐπεγείρειν κατὰ τὰς ὑποθέσεις ὧν προῄρηνται βίων ἕκαστοι. καὶ τὸ ὅλον ἐφ' ἑτέρας μετάγειν φροντίδας τὸν λογισμόν.

Περὶ ἀποπληξίας καὶ ἡμιπληγίας ἤτοι παραλύσεως. ιη.

Τῆς μὲν κοινῆς ἀρχῆς τῶν νεύρων πασχούσης. καὶ ἐντεῦθεν πάντων τῶν κατὰ τὸ σῶμα μορίων ἀπολεσάντων τήν τε κίνησιν ἅμα καὶ τὴν αἴσθησιν, ἀποπληξία τὸ πάθος καλεῖται. μετὰ τοῦ καὶ τὰς ἡγεμονικὰς ἐνεργείας βεβλάφθαι. εἰ δὲ κατὰ θάτερον μέρος ἡ ἔμφραξις γένηται, ἡμιπληγία καὶ παράλυσις ὀνομάζεται. εἰ δὲ καθ' ἕν τι μόριον ἡ τοιαύτη συστῇ βλάβη, ἐκείνου τοῦ μορίου τὸ πάθος λεχθήσεται. φησὶ γοῦν Ἱπποκράτης· ἀπόπληκτον αὐτῷ τὸ σκέλος ἐγένετο. σώζεται οὖν ἤδη τῶν ἀποπλήκτων βραχεῖά τις ἀναπνοή, ἥτις εἰ μὲν ἤδη πολὺ τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας ἐκτραπείη, μεγίστην οἴσει τὴν διάθεσιν. εἰ δ' ἐπ' ὀλίγον βραχεῖαν. χειρίστη δέ ἐστιν ὅταν διαλιμπάνει, ἢ καὶ μετὰ βίας μεγάλης προσάγηται. συνίσταται δὲ τὸ πάθος ἀθρόως ψυχροῦ πληρώσαντος φλέγματος τὰς κυριωτάτας τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίας. εἰ δέ ποτε ἡ τοῦ νωτιαίου ἀρχὴ ἅπασα τὸ τοιοῦτο πάθοι, τὰ κάτω πάντα τοῦ προσώπου παραλυθήσονται. αὐτοῦ δὲ ἀπαθοῦς μένοντος, διότι τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν κίνησιν τὰ ἐνταῦθα ἀπ' ἐγκεφάλου δέχεται. εἰ δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ, παραπληγία συνίσταται ἐκείνων τῶν μερῶν. εἰ δὲ ἡ ὄσφρησις πάθοι, ἤτοι τῶν ἔμπροσθεν κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου δυσκρασίαν ἀναδεξαμένων, ἢ τῶν ἐν τοῖς ἠθμοειδέσιν ὀστοῖς πόρων φραχθέντων τὸ τοιοῦτον ἔσται. οἱ τοίνυν ἀπόπληκτοι κεῖνται ἄναυδοι, ἀκίνητοί τε καὶ ἀναίσθητοι ἄνευ πυρετοῦ. προηγεῖται δὲ τοῦ πάθους κεφαλῆς ἀθρόα καὶ ὀξὺ ἄλγημα. καὶ τῶν σφαγιτίδων φλεβῶν ἔπαρμα καὶ σκοτοδινία. τῶν τε ὀφθαλμῶν μαρμαρυγαὶ καὶ ψύξις ἄλογος τῶν ἄκρων. παλμοί τε τοῦ σώματος ὅλου καὶ δυσκινησία. καὶ ὀδόντων τρισμοὶ ἐν τῷ καθεύδειν. οὐροῦσί τε οἰνώδη καὶ μέλανα ὀλίγα. καὶ κριμνώδη τινὰ ἔχοντα ὑπόστασιν. συμβαίνει δὲ τὸ πάθος περὶ τὴν πρεσβυτικὴν ἡλικίαν ταῖς φλεγματικωτέραις κράσεσι καὶ διαίτῃ τοιαύτῃ. ἐνδέπου ἀνισότητι καὶ ψόφους ἄρα συστῇ μεγάλην δηλοῖ τὴν ἀνάγκην.

Θεραπεία ἀποπληξίας καὶ ἡμιπληξίας ἤτοι παραλύσεως.

Τὸ τῆς ἀποπληξίας πάθος, οὐδαμῶς ἢ σπανίως θεραπεύεται. θάνατον γὰρ ἀπειλεῖ σύντομον. εἰ δέπου καὶ λυθείη τὰ πολλὰ μετὰ παραλύσεως μέρους τινὸς τοῦ σώματος ἀπαλλάττεται. τοὺς τοίνυν ὅπως οὖν δυναμένους δεξιωθῆναι χρὴ αὐτίκα φλεβοτομεῖν. καὶ εἴπου ἐνδοσίν τινα σχοῖεν, ἐπαφαιρεῖν μὲν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ τῇ ἑξῆς. ὑπάγειν δὲ καὶ τὴν γαστέρα δριμεῖ κλυστῆρι. ἅλμῃ καὶ μέλιτι μίσγοντας. εἶτα ἀλειφέσθωσαν ἐλαίῳ πολλῷ τεθερμασμένῳ τὸ ὅλον σῶμα. τήν τε κεφαλὴν τὸ χαμαιμήλινον ἢ ἀνήθινον ἔλαιον ἐν ᾧ ἀφεψήθη σπονδύλιον ἢ καλαμίνθη. μελίκρατόν τε ἐνστάζειν. καὶ ὀσφραντὰ προσάγειν. ὁ πτάρνικα ἢ στρατιωτικὸν. καὶ χαλβάνην. ἢ γοῦν καστόριον. δεῖ δὲ καὶ βιαίως διανοίγοντας τὸ στόμα καθεῖναι δάκτυλον ἢ πτερὸν ἐλαιοβραχὲς, ἐπὶ τὸ ἐμβάλλειν τὰ ἐγκείμενα. διαχρίειν δὲ καὶ τὴν ἕδραν. τοῖς ἐπαγωγοῖς τῶν πνευμάτων. διδόναι τε μελίκρατον ἢ ὀξύμελι πιεῖν. χρησόμεθα τε καὶ ἀποφλεγματισμοῖς τοῖς διὰ θύμου ἢ ὀριγάνου σὺν ὄξει ἑψημένοις. ἐνδόσεως δὲ γενομένης παραληψόμεθα τὴν ἁπαλὴν καὶ εὐδιοίκητον καὶ χυλώδη τροφήν. τῆς ἀφωνίας δὲ ἐπιμενούσης. καὶ τῆς δυνάμεως ἐπιτρεπούσης καὶ σικύας τῷ ἰνίῳ προσάξομεν μετὰ ἐγχαράξεως. εἰ δὲ ἐνδέχοιτο καὶ τοῖς ὑποχονδρίοις κατάπειτα. ἐωρείσθωσαν δὲ διὰ δίφρου ἢ φορείου ἢ τῆς κρεμαστῆς κλίνης. παραληπτέον δὲ καὶ τὰ πταρμικὰ συνεχέστερον. καὶ τοὺς ἀποφλεγματισμούς. μετὰ δὲ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐπὶ τὰς λοιπὰς ἰάσεις ἥξομεν. φροντίσωμεν δὲ

ὅτου γε μήπω διὰ χρόνου μῆκος δυσκινήτου ὄντος ὁ λυπῶν ὁ χυμός. ὅτι ἰσχυροτέρας καὶ ποικιλωτέρας προσάγειν χρὴ τὰς ἰάσεις. καθαίρειν οὖν αὐτοὺς διὰ ἀρχῆς ἐπιθύμου ἢ ἀλόης. τούτων γὰρ ἐν καὶ ὀλίγον ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας λαμβανόμενον ὠφελεῖ τὰ μέγιστα καὶ ἡ συχνὴ ἱερὰ πικρὰ. καθαίρονται δὲ ὡς εἴρηται διδόναι τοῦ ἀψινθίου. καὶ μὴν τοὺς πόδας βρέχων ἐν ὕδατι καὶ ἑψῶν ὅσον κυάθους δύο. καὶ δὲ τοῦ χυλοῦ, ὅθεν ὁ μὲν βρεγμὸς διατήκων ὕδατι συνεχῶς. καὶ ἔξωθεν δὲ ἐπιρροφεῖν. ὡς δριμυτάτου βραχὺ καθαίρειν μέλλοντα. καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὄψων εἰς ἔξω ἀποβάπτοντας ἐσθίειν. ἄμεινον δὲ μὴ μίσγειν τῷ ὄξει σκίλλης καὶ πολίου καὶ τῆς λεπτῆς ἀριστολοχείας. ὅταν δὲ ἐν τύχῃς ἀρχομένῳ μὲν τῷ νοσήματι διὰ τὴν τοῦ ὅλου σώματος συμπάθειαν ὡς εἴρηται. συνεστῶτι δὲ τῷ σώματι, πάντως ἀπὸ φλεβοτομίας ἀρκτέον. μετὰ δὲ τὴν φλεβοτομίαν ἀνακομισάμενον καὶ τὸ καθαίρειν ὃ διὰ σικυωνίας. καὶ τὸ διὰ τοῦ μέλανος ἐλλεβόρου καὶ τὰς αἱμορροΐδας δὲ ἀναστομώσωμεν. καὶ κατὰ μήνια προσδέψωμεν. εἰ διὰ τὴν τούτων ἐπίσχεσιν ἐγεγένητο τὸ πάθος. ἀγαθαί τε καὶ αἱ διαιρετικαὶ δυνάμεις. καὶ αἱ τῶν ἱδρώτων καθάρσεις. εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ ὑποχονδρίου κάκωσιν τὸ πάθος συνέστη. χρὴ καὶ τὴν τούτων ποιεῖσθαι φροντίδα. καὶ πυριᾶν μὲν αὐτὰ διαβρέχοντας πηγάνου ἀφεψήματι καὶ ἀνήθου. καὶ ἀψινθίου. καὶ γλήχωνος. καὶ ἄγνου σπέρματος. καὶ δάφνης τοῦ καρποῦ. ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς πόνους παρηγορεῖ. καὶ τὰς φύσας μειοῖ. ἑψεῖν δὲ ἐν ἐλαίῳ καὶ καταπλάττειν. ἐχέτω δὲ καὶ τέτταρα τὰ κατὰ πλάσματα καὶ τὰ πρὸς τὰς φύσας τὸ σέλινον. ἢ τὸ ἄνισον. ἢ τὸ κύμινον. ἢ χεῖρον δὲ καὶ κύπειρον. καὶ ἶρις. καὶ λιβανωτὶς ἐμβάλλεται εἰς τὸ κατάπλασμα. ἐὰν δὲ ἐπὶ πολὺ προσκέηται ταῦτα καὶ δι' ἡμέρας καὶ ἤδη δοκῇ τι καὶ ἀσθενοῦν ὠφελεῖν. ἄλλο τι σικύα παρὰ μικρὸν ἐπίβαλλε, ἔρι πλατύ. καὶ σικύαις δέ χρὴ πρὸς μὲν τὰ πνεύματα κούφαις. πρὸς δὲ τοὺς πόνους καὶ τὰς φλεγμονὰς ἀποσχάζων. προσέχοντας δὲ τῇ θερμασίᾳ μάλιστα δὲ τοῦ ἥπατος ἐπιλαμβάνεσθαι. χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς δριμέσι τμήμασι. καὶ διὰ ὀπάξ, κατά τε μετὰ φρένα καὶ τῆς γαστρὸς. εὐθὺ δὲ τοῦ κεχρονισμένου κράτιστον βοήθημα καὶ ἡ διὰ τοῦ ἐλλεβόρου δι' ἐμέτου κάθαρσις. διαίτα δὲ πᾶσι τοῖς μελαγχολικοῖς. εὔχυμος ἁρμόσει καὶ μετρίως ὑγραίνουσα φυλαττομένων αὐτῶν, κρέατα βόεια καὶ ἐλάφεια. καὶ φακῆς. καὶ κράμβας καὶ κοχλίας. οἷ οὖς τε παχεῖς καὶ μέλανας. καὶ ἁπλῶς ὅσα τὴν μέλαιναν χολὴν γεννᾷ.

Θεραπεία μανίας.

Καὶ τοὺς μαινομένους παραπλησίως τοῖς μελαγχολῶσι θεραπεύσωμεν. ἰδίως δὲ τῇ κεφαλῇ τούτων ῥόδινόν τε καὶ ὀξυρόδινον προσοίσωμεν. καὶ διὰ τῆς πικρᾶς ἀντιδότου καθαίρωμεν προφλεβοτομήσαντες αὐτοὺς. καὶ βδέλλαις κατὰ τῆς κεφαλῆς, χρησόμεθα. μάλιστα δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖ ἐπιθυμοῦ μαράθρου ῥίζα. καὶ τὸ σπέρμα πινόμενον ἐν ὕδατι καὶ βρυωνίας ῥίζης δραχμὴ μία μεθ' ὕδατος καθ' ἡμέραν. εἰ δὲ μὴ πείθοιντο τὰ καθαρτικὰ φάρμακα πίνειν οἱ παραφρονοῦντες. κατὰ μικρὸν αὐτὰ λεληθότως. ὅτε μὲν τοῖς ἐδέσμασιν αὐτῶν, οἷον τευτλίοις ἢ ἰχθύσιν ἢ φοίνιξιν. ὅτε δὲ τοῖς πόμασι. πρὸ δὲ γε πάντων ἢ συνδεσμείσθωσαν ἐν τῇ κλίνῃ διὰ τὸ μὴ κακῶς τι δρᾶν αὐτοὺς τε καὶ τοὺς προστυγχάνοντας. ἢ ἐνειλείσθωσαν ἐν κλινιδίῳ, ἔξωθεν γυργάθου τινὸς δι' ὕψους ἀπηρτημένῳ.

Περὶ τοῦ ἐφιάλτου. ιε'.

Τὸν ἐφιάλτην οἱ μὲν ἀπὸ ἀνδρὸς ὠνομάσθαι λέγουσιν, ἢ ἀπὸ τοῦ φαντάζεσθαι τοὺς ἐν αὐτῷ γινομένους, ὡς ἐφαλλομένου τινός. οἱ μέσοι δὲ διὰ τοῦ ἀλκέρου τῶν ἐπισολικῶν. πνιγαλίωνα προσωνόμασαν ἴσως, ἀπὸ τοῦ πνίγειν. συνίσταται δὲ περὶ τοὺς κραιπαλῶντας καὶ συνεχῶς ἀπεπτοῦντας. τοῖς δὲ ἐν αὐτῷ γινομένοις παρακολουθεῖ δυσκινησία καὶ ναρκώδης συναίσθησις παρὰ τοὺς ὕπνους, πνιγμοῦ φαντασία. καὶ κατάληψις. ὡς ἐπιπεσόντος τινὸς μετὰ τοῦ ἀδυνατεῖν πρὸς ἐκβοῆσαι ἢ φωνεῖν ἀσημάντως. ἔνιοι δὲ φαντάζονται. καὶ ἀκούειν πολλάκις τοῦ ἐπιπεσόντος καὶ ἀφροδισίων αὐτῶν ὀρέγεσθαι. φεύγειν δὲ τῶν δακτύλων συναχθέντων. φυλακτέον οὖν τὸ δεινὸν ἀρχόμενον. χρονίσας γὰρ συνεχῶς νυκτὸς ἐπιπίπτων, νοσήματι τῶν μεγάλων ἀποπληξίαν ἢ μανίαν ἢ ἐπιληψίαν ἀγγέλλει, ὅταν εὐθὺ τὴν κεφαλὴν φθάνῃ ταῦτα αἰτία. ὅσα γὰρ οἱ ἐπιληπτικοὶ καθ' ἡμέραν. ταῦτα οἱ ἐφιαλτικοὶ πάσχουσι κοιμώμενοι. χρὴ οὖν τέμνοντα φλέβα καὶ καθάρσεις παραλαμβάνοντα, κενοῦν τὸ ὅλον σῶμα τοῦ πάσχοντος. μάλιστα δὲ βοηθεῖ τούτοις ὁ μέλας ἐλλέβορος ∠ α'. ἢ σκαμμωνίας μέσογεις ὀβολοὺς γ'. καί τινα τῶν ἱερῶν. ἀντιβολεῖ. δευκοῦ. πεζοσέλινον. καὶ ἡ διὰ τῆς σκαμμωνίας δὲ ἱερὰ μεγάλας βοηθεῖ. ἔστω δὲ ὁ ἔρανος ὁ δὲ δίαιτα ἔστω λεπτή. καὶ τὰ φυσώδη φυλάττεσθαι δεῖ. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ τῆς παιωνίας καρπὸς. κόκκους δὲ πέντε καὶ δέκα τοὺς μέλανας ζῆσαι μεθ' ὕδατος πίνειν διδόναι συνεχῶς.

Περὶ λυκάονος ἢ λυκανθρώπου. ις'.

Οἱ τῇ λυκανθρωπίᾳ κατεχόμενοι. νυκτὸς διὰ ἴασι τὰ πάντα λύκους μιμούμενοι καὶ μέχρις ἡμέρας, περὶ τὰ μνήματα διατρίβουσι. γνωρίσεις δὲ τὸν οὕτω πάσχοντα διὰ τῶνδε, ὠχροὶ τυγχάνουσι. καὶ ὁρῶσιν ἀδρανεῖς καὶ ξηροὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν γλῶσσαν ξηροτάτην. καὶ σίελον οὐδ' ὅλως προχωροῦν αὐτοῖς. εἰσὶ δὲ καὶ διψαλέοι. καὶ τὰς κνήμας διὰ τὸ πολλάκις προσπταίειν. ἀνιάτους ἑλκώσεις ἔχουσι. τοιαῦτα μὲν τὰ γνωρίσματα. γινώσκειν δὲ χρὴ εἶδος μελαγχολίας εἶναι τὴν λυκανθρωπίαν. ἣν θεραπεύσεις κατὰ τὸν χρόνον τὸν εὐθὺ σημασίας. τέμνων φλέβα. κενῶν τοῦ αἵ-

ἀμυγδάλοις ἢ δρῦ πίλῳ. ἢ ἡδυόσμῳ ἢ καλαμίνθῃ ἢ πηγάνῳ. καὶ ὄξος ποιητέον ἕως τρεῖς ἡμέρας. καὶ μετὰ ταῦτα ξυρᾶν μὲν τὴν κεφαλὴν καὶ καταχρίειν δὲ πυκνότερον ὅπου ζωὴν ἔξει διαμένειν, ὡς ἀποσφύλιον ἀνάπτεται. διαστήσαντα δὲ πάλιν καὶ ἀναλαμβάνοντα τὸ σωμάτιον, διδόναι τοὺς διὰ κολοκυνθίδος ἀντιδότου ὁβολοὺς ἐν ὑδρομέλιτι κράτῳ. καὶ διαστήσαντας ἡμέρας, πάλιν διδόναι τῆς ἀντιδότου γʹ. εἶτα πταρμικοῖς κεχρῆσθαι. καὶ μετὰ πέντε ἢ δέκα ἡμέρας, κατασορίου διδόναι ἐν μελικράτῳ. καὶ διαστήσαντα πάλιν. κλύζειν τῷ διὰ κενταυρείου καὶ κολοκυνθίδος. εἶτα τὴν ἱερὰν αὖθις διδόναι. καὶ ἐφεξῆς ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι καὶ ἐρρίνοις. εἶτα τῷ σιναπισμῷ κατὰ τῆς κεφαλῆς. δεῖ δὲ καὶ δριμυφαγίαις ἐν καιρῷ χρῆσθαι. ὠφελεῖ δὲ τούτοις καὶ ὀξύμελι τὸ σκιλλητικὸν καθ᾽ ἡμέραν πινόμενον. καὶ τὸ μέλι ἐν ᾧ σκύλλα συνετάκη. ὅθεν καὶ χολικόν. δίαιτα δὲ τούτοις ἁρμόσει τμητική καὶ λεπτύνουσα. καὶ ἡ κάππαρις γοῦν συνεχῶς ἐσθιομένη καὶ τάριχος. ἀπεχέσθωσαν δὲ κρεῶν τε καὶ ὀσπρίων καὶ οἴνου πλείονος. ἀφροδισίων τε πλειόνων καὶ βαλανείων. καὶ νάπυος. καὶ τοῦ πίνειν εὐθὺς μετὰ λουτρὸν καὶ μάλιστα ἄκρατον οἶνον. κεχρήσθωσαν δὲ γυμνασίοις καὶ ξύσεσι ὑστάτην τῶν ἄλλων μορίων ἀναξυόμενοι τὴν κεφαλήν.

Περὶ τῶν ἀπὸ στομάχου.

Εἰ δὲ πρωτοπαθοῦντος τοῦ στομάχου γίγνοιτο τὸ πάθος ἀπεψίας προηγουμένης τὸν πάσχοντα δεῖ ὑποξύτιον ὥρας ἀρτον ἐπιμελῶς ἐσκευασμένον προσφέρεσθαι δι᾽ οἴνου κεκραμμένου τῷ ὑδρέματι συμφόρτων καὶ λευκῶν. δίδου δὲ τούτοις τὸ διὰ ἀλόης φαρμάκου. δίς που καὶ τρὶς ἐφ᾽ ἑκάστου ἔτους. οἶδε δέ ποτε παιδίον φησὶν ὁ γαληνὸς ὁλόως ἐπιληφθὲν διὰ τοῦ τῆς ῥίζης τῆς γλυκυρρίζης ἐφόρει. λέγει δὲ τὴν παιωνίαν μέγα καὶ πρόσφατον δεξαρτώμενον τῷ τραχήλῳ. καὶ τὸ ἀγαρικὸν δὲ τοὺς ἐπιληπτικοὺς ὀνίνησι. σέσελί τε τοῦ σπονδυλίου ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα. καὶ ἀεὶ σολοχίας στρογγύλης μεθ᾽ ὕδατος πινομένη. βοηθεῖ δὲ μεγάλως τούτοις καὶ ἡ ἀπόσχεσις τῶν σκελῶν συνεχῶς γινομένη.

Περὶ τῶν ἀπό τινος μορίου.

Μέλλοντος μὲν γίνεσθαι τοῦ συμπτώματος. ἐπειδὰν αἴσθωνται τοῦ μορίου. ἐὰν ἢ πούς ἢ χείρ. δεῖ βρόχῳ τὸ ὑπερκείμενον ἰσχυρῶς ἀπολαμβάνειν. ἐν δὲ ταῖς ἀνέσεσιν ἀποθεραπεύειν τῶν καυστικῶν τι φαρμάκων τῷ μορίῳ προσφέροντας. οἷον ἐστὶ τὸ λεπίδιον ἢ τὰ διὰ καρδάμου ἢ θαψίδος καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ τὸ ἰουλιανὸν δὲ ὀξύμελι τοὺς ἐπιληπτικοὺς μεγάλως ὀνίνησι. κατὰ μέρος ἐκ μοχλείου τὴν ὕλην. μετὰ δὲ πάντα τὰ λεχθέντα. καὶ θηριακὴ καὶ τὸ αὐτοφυὲς τῶν λουτρῶν χώραν ἔχουσι. παρ᾽ ὅλον δὲ τὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνον φυλαττέσθωσαν μάλιστα μὲν τὴν ἀπεψίαν. καὶ τὸ ῥέγχεσθαι προσπίπτοντος. καὶ τὰ παχύχυμα τῶν ἐδωδίμων. καὶ τὴν βραδυπεψίαν. καὶ τὴν ἐκ μόχλωσιν. τήν τε πολυοινίαν. καὶ τὸ πίνειν μετὰ λουτρὸν ὡς εἴρηται. μάλιστα τὸν ἄκρατον. καὶ τὸν πάνυ παλαιὸν καὶ τὸν παχὺν οἶνον. καὶ τὰ δριμέα τῶν ὀσφραντῶν. καὶ πληρωτικὰ τῆς κεφαλῆς. καὶ τὸ ἀτενίζειν δι᾽ ἡλίους. καὶ τὸ ἐγχρονίζειν ἐν βαλανείῳ. καὶ τὴν ἔγκαυσιν τῆς κεφαλῆς.

Περὶ μελαγχολίας καὶ μανίας καὶ ἐνθεαστικῶν. ιδʹ.

Ἡ μὲν μελαγχολία παραφροσύνη τίς ἐστιν ἄνευ πυρετοῦ. ὑπὸ μελαγχολικοῦ μάλιστα χυμοῦ γινομένη καταληφθέντι τὴν διάνοιαν. ποτὲ μὲν αὐτοῦ πρωτοπαθοῦντος τοῦ ἐγκεφάλου. ποτὲ δὲ τῷ ὅλῳ συμμεταβαλλομένου σώματι. καὶ τρίτον δὲ μελαγχολίας εἶδός ἐστιν. ὃ φυσῶδές τε καὶ ὑποχονδριακὸν καλοῦσιν. ὑπὸ φλεγμονῆς τῶν περὶ τὸν στόμαχον ὑποχονδρίων συνιστάμενον. ποτὲ μὲν ἀρχὰς τινὰς μαχομένας ποτὲ δὲ καὶ τῆς οὐσίας τοῦ χυμοῦ μέρος ἀναπεμπομένου πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. σημεῖα δὲ κοινὰ μὲν ἁπάντων. ὅτι φόβος καὶ δυσθυμία καὶ μισανθρωπία. καὶ τὸ δοκεῖν τοὺς μὲν ζῶα τινὰ εἶναι ἄλογα καὶ μιμεῖσθαι τὰς φωνὰς αὐτῶν. τοὺς δὲ σκεύη ὀστράκινα, καὶ φοβεῖσθαι τὸ κατεαγῆναι. καὶ τοὺς μὲν ἐπιθυμεῖν τοῦ θανάτου. τοὺς δ᾽ αὖ φοβεῖσθαι τοῦ ἀποθανεῖν. καὶ τοὺς μὲν ἀεὶ γελᾶν. τοὺς δὲ κλαίειν. τινὲς δὲ καὶ δοκοῦσιν ὑπό τινων μειζόνων ἐφορᾶσθαι δυνάμεων. καὶ προλέγειν τὰ ἐσόμενα. καθάπερ ἐν θεάζοντες. οὓς καὶ ἐνθεαστικοὺς ἰδίως ὀνομάζουσιν. ἴδια δὲ σημεῖα. τῶν μὲν διὰ συμπάθειαν ὅλου τοῦ σώματος μελαγχολικῶν. τό τε κατίσχνον τοῦ σώματος καὶ μέλαν καὶ δασύ, καὶ τὸ ὅλον μελαγχολικόν. ἢ φύσει ἢ καὶ δι᾽ ἐπίκτητον. διά τινας φροντίδας. ἢ ἀγρυπνίας. ἢ μοχθηρῶν σιτίων προσφοράς. ἢ ἐπίσχεσιν αἱμορροΐδων. ἢ καταμηνίων. τοὺς δὲ διὰ τὸ ὑποχόνδρια μελαγχολικούς. ἀπεψίαι τε δηλοῦσι καὶ ὀξυρεγμίαι. καὶ καῦμα καὶ βάρος αὐτῶν. καὶ τὸ ἀνασπᾶσθαι τὸ ὑποχόνδριον ἔσθ᾽ ὅτε καὶ φλεγμαίνειν. καὶ τοῖς ἀρξαμένοις. εἶτα μείζοσι γινομένοις ἀκολουθεῖν τὰ μελαγχολικὰ συμπτώματα. καὶ παύεσθαι κουφίζεσθαι ταῖς πέψεσιν. ἢ ταῖς ἀποκρίσεσιν. ἢ φύσαις πλείοσιν. ἢ ἐμέτοις. ἢ ἐρυγαῖς. μηδενὸς δὲ τούτων ἢ παντάπασιν ὀλίγων αὐτῶν γινομένων. τὰ μελαγχολικὰ φαινόμενα σημεῖα. πρωτοπαθοῦν δηλοῦσι τὸν ἐγκέφαλον τοῦ πάσχειν ὑπὸ μελαγχολικοῦ χυμοῦ. εἰ δέ ποτε τῆς ξανθῆς χολῆς ὑπεροπτηθείσης εἰς μέλαιναν ἡ μεταβολὴ γένηται. τὴν καλουμένην ἐργάσεται μανίαν. ἐφ᾽ ἧς θηριωδῶς ἐκμαίνονται. ὥστε καὶ τοὺς ἀμελέστερον προστυγχάνοντας αὐτοῖς διαχειρίσασθαι.

Θεραπεία μελαγχολίας.

Τοὺς μὲν οὖν κατὰ πρωτοπάθειαν τοῦ ἐγκεφάλου μελαγχολικούς. διά τε λουτρῶν συνεχῶν καὶ διαίτης εὐχύμου τε καὶ ὑγρᾶς ἐκθεραπεύειν. ἅμα τῇ κατὰ τὴν ψυχὴν προσηκούσῃ εὐθυμίᾳ χωρὶς ἑτέρου βοηθήματος

καὶ φύλλοισιν καὶ τοῖς τοιούτοις. ἐν ἀνέσει δὲ τυγχάνοντας. πρὸς ἀνασκευὴν τοῦ πάθους, φλεβοτομητέον πρῶτον. εἶτα καθαρτέον τῇ ἱερᾷ. καὶ διαστήσαντα κλυστῆρι δριμεῖ χρηστέον καστορείου. ἢ κολοκυνθίδος ἀφεψήματι. μετὰ δὲ τὰς τοιαύτας κενώσεις. ἀμυντέον τοπικῶς τὴν κεφαλὴν σικύαις κατὰ ἰνίου μετ' ἐγχαράξεως. καὶ μετὰ ταῦτα. τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς καὶ πταρμοῖς χρηστέον. ἐφ' ὧν δὲ θέρμα τῆς κεφαλῆς καὶ τὴν ἄπωσιν ἔχει ὡς ἀτμῶν. θερμοτέρων δηλαδὴ τῶν ἀρτηριῶν ἀναφερομένων. καὶ τὴν ἀρτηριοτομίαν παραληπτέον ὄπισθεν τῶν ὤτων. ὡς ἐν τοῖς χειρουργουμένοις εἰρήσεται.

Περὶ ἐπιληψίας. ιγ.

Ἡ ἐπιληψία, σπασμός ἐστι τοῦ παντὸς σώματος. μετὰ βλάβης τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν. ποτὲ μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἐγκεφάλῳ συνισταμένη. ἔχει τὴν αἰτίαν. ποτὲ δὲ ἐν ταῖς τούτου κοιλίαις ἀποιούσαις. αὕτη δέ ἐστιν ὅτε μὲν φλεγματικὸς. ὅτε δὲ μελαγχολικὸς χυμός. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα κατὰ συμπάθειαν γίνεται. καθάπερ καὶ ἐπὶ κολικῶν, ὡς ἐν τῷ περὶ ἐκείνων εἰρήσεται λόγῳ. ὑγρῶν καὶ διὰ ἀναδόσεως ἑτέρων μορίων αὔρας τινὸς ἀναφερομένης ψυχρᾶς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. ὅτε μὲν ἀπὸ τοῦ σκέλους. ὅτε δὲ ἀπὸ τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων. ὤφθη δέ ποτε καὶ ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἐπί τινος γυναικὸς. καθ' ὃν ἔγκυος ἐγένετο χρόνον. μετὰ δὲ τὴν ἀπότεξιν ἀπεπαύετο. γίνεται δὲ τὸ πάθος τοῦτο μάλιστα μὲν παιδίοις. καὶ τούτων ἔτι τοῖς νεογνοῖς. μετὰ ταῦτα δὲ τοῖς μειρακίοις τε καὶ ἀκμάζουσιν. ἥκιστα δὲ πρεσβύταις τε καὶ γέρουσι. προηγεῖται μὲν οὖν τῶν ἐπιληπτικῶν σώματος καὶ ψυχῆς στάσις ἀπροαίρετος καὶ δυσθυμία. καὶ τῶν προσοχῶν λήθη καὶ ἐνυπνίων ὄψεις ταραχώδεις. καὶ κεφαλαλγία καὶ πλήρωσις τῆς κεφαλῆς συνεχὴς ἐρευθυμίαις μάλιστα ὠχρότης τε προσώπου καὶ γλώττης ἄτακτος κίνησις. τινὲς δὲ καὶ καταδάκνουσιν αὐτήν. τοῖς δὲ ἀπὸ στομάχου. καὶ παλμὸς αὐτοῦ τοῦ στομάχου προηγεῖται, καὶ κλόνος καὶ δήξεις. καὶ ἐν ταῖς ἀσιτίαις ἢ βραδυσιτίαις παροξύνονται. ἐνστάντος δὲ ἤδη τοῦ συμπτώματος. κατάπτωσις αὐτοῖς αἰφνιδίως γίνεται. καὶ σπασμὸς καὶ ἄδημός τις ἔστιν ὅτε ἀναβόησις. ἐξαίρετον δὲ μάλιστα σημεῖον ἐστὶν αὐτῶν ὁ τοῦ στόματος ἀφρισμός. τῶν ἄλλων κοινῶς πᾶσιν ὑπαρχόντων καὶ ἑτέροις νοσήμασι. τισὶ δὲ αὐτῶν καὶ οὖρον ἀκουσίως ἐκκρίνεται καὶ κόπρος. ἔστι δὲ οἷς καὶ γόνος. ἐπί τινων μὲν οὖν ὀξύτατον ὑπάρχον τὸ πάθος. ταχέως ἀπέκτεινε τῇ τε συνεχείᾳ τῶν παροξυσμῶν. καὶ τῇ τοῦ συμπτώματος ἰσχύϊ. ἐπὶ δὲ τῶν πλειόνων εἰς μῆκος ἐκτείνεται. ὥστε εἰ μὴ λυθείη κατὰ τὴν ἥβην ἢ τὰς καθάρσεις. ἢ τὰς κυήσεις ἢ ἐν μετὰ ταῦτα συστὰν τὸν χρόνον, ὡς τὰ πολλὰ συναποθνήσκει χωρὶς εἰ μὴ τῆς προσηκούσης ἰάσεως ἐπιτύχοι. διελέγχειν δὲ τοὺς ἐπιληπτικοὺς θυμιώμενος ἄσφαλτος ἢ γαγάτης λίθος. ἢ κέρας αἴγειον. ἐσθιόμενον δὲ ἧπαρ τράγειον, καὶ ἡ ὀσμὴ ὀπτωμένου τοῦ ἥπατος.

Θεραπεία.

Εἰ μὲν ἔτι βρέφος εἴη τὸ κάμνον. οὐδὲν δεῖ περιεργάζεσθαι. τῆς τε γὰρ ἡλικίας αὐξομένης τὸ χολωδέστερόν τε καὶ ξηρότερον μεταβαλλούσης καὶ τῆς διαίτης αὐξομένης τὸ σωφρονέστερον. αὐτομάτως ὡς τὰ πολλὰ τὸ πάθος ἀποπαύεται. χρὴ δὲ τῆς διαίτης καὶ μόνον αὐτῶν τε τῶν βρεφῶν καὶ τῶν γαλουχουσῶν προνοεῖσθαι. μετὰ δὲ τὴν τῶν παιδίων ἡλικίαν τοὺς ἐμπεσόντας εἰς ἐπιληψίαν. λιπαρῶς τε ἐμβρέχειν τὰ σπώμενα καὶ διαστρεφόμενα μέρη. διακρατεῖν τε καὶ ἀπευθύνειν. εἶτα διαστήσαντας τὸ στόμα ἐπιχειρεῖσθαι δάκτυλον ἢ πτερὸν κεχρισμένον ἐλαίῳ ἰρίνῳ πρὸς τὸ κομίσασθαι φλέγμα. χρὴ δὲ καὶ τοῖς ὀσφραντοῖς τὴν αἴσθησιν ἐρεθίζειν. οἷον πευκεδάνῳ. κυρηναϊκῷ ὀπῷ. ἀσφάλτῳ. κεδραίᾳ πίσσῃ. μετὰ δὲ τοὺς παροξυσμοὺς εἰ μηδὲν κωλύοι φλεβοτομίᾳ χρηστέον ἀπ' ἀγκῶνος. μηδὲν δὲ ὑπήκοντος τοῦ παροξυσμοῦ. τὰ μὲν ἄκρα σπαστισμῷ καταληπτέον. σικύας δὲ κολλητέον τοῖς ὑποχονδρίοις. μὴ γινομένης δὲ πρὸς ταῦτα ἀνοχῆς. ὀλιγίστη μὲν ἐλπίς. ὅμως δὲ θαρσαλέως ὁ ἰατρὸς καστόρειον βιαζόμενος ἐγχείτω τῷ στόματι. καὶ ὀπὸν κυρηναϊκὸν μετὰ μέλιτος καὶ ὄξους καὶ διὰ ὀρρῶν ἐνιέτω κενταυρείου ἀφέψημα. ἢ κολοκυνθίδος. τοὺς δὲ διαναστάντας ἐκ τῆς ἐπιληψίας. μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῇ διὰ τῆς ἱερᾶς καθάρσει κενωτέον. αὕτη μὲν δὴ τίς ἐστιν ἡ τῆς προσφάτου καὶ ὀξείας ἐπιληψίας θεραπεία. ἐφεξῆς δὲ ὅσα πρὸς ἀνασκευὴν τῆς κεχρονισμένης παραδώσομεν. χρὴ τοίνυν τοὺς πάσχοντας. ἐν ὑδροποσίᾳ μὲν μακρᾷ συνέχειν. ἐγχειροῦντας δὲ τῇ θεραπείᾳ φλεβοτομεῖν εἰ μηδὲν κωλύοι. καὶ διαλείποντας τέσσαρας ἢ πέντε ἡμέρας ἀναλαμβάνειν τὸ σωμάτιον. καὶ οὕτω καθαρτικῷ ἀποκενοῦν. μάλιστα μὲν διὰ ἐλλεβόρου μέλανος ἢ κολοκυνθίδος. εἰ δὲ οὖν γε διὰ σκαμμωνίας. δεῖ δὲ τοῦ μὲν ἐλλεβόρου δίχα τῆς ἐντεριώνης κεκομμένου καὶ σεσησμένου, ἐμπάσσειν μελικράτου κυάθοις πέντε. ἢ ἕξ. ἢ μέλιτι ἀπέφθῳ ἀναλαμβάνειν μετ' ὀλίγου πεπέρεως. τῆς δὲ κολοκυνθίδος τὸ σπέρμα ἐκβαλόντας πληροῦν αὐτὴν ἔχουσαν καὶ τὴν ἐντεριώνην γλυκέος. καὶ ἐᾶν ὅλην τὴν νύκτα. ἕωθεν δὲ κεράσαντα τὸ γλυκὺ, διδόναι πίνειν. ἢ καὶ τῷ διὰ τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου καθαρτηρίῳ χρηστέον. ἔστι δὲ τοῦτο διαφερόντως καθαρόν ∠ · η̅ · πεπέρεως λευκοῦ ∠ · η̅ · ἀλυπιάδος ∠ · η̅ · εὐφορβίου ∠ · η̅ · ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠ · η̅ · ταῦτα δίδου ἐν μιᾷ δόσει σὺν τῷ γλυκεῖ τῷ ἐν τῇ κολοκυνθίδι. καλῶς κινεῖ δι' ἐμέτων. μετὰ δὲ τὴν αὐτάρκη κάθαρσιν. λύειν αὐτούς. τῇ δὲ ἑξῆς σικυαστέον ὑποχόνδριά τε καὶ μετάφρενον μετ' ἀμυχῶν. εἶτα διαστήσαντας ἱκανὰς ἡμέρας. καὶ ἀναλαμβάνοντας τὸ σωμάτιον. τῇ διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ προσάγειν. εἶτα μετὰ ταῦτα σικυαστέον κεφαλὴν καὶ ἰνίον. τῇ δὲ ὀξεῖ καταπλάττειν αὐτὸν ἀρτίως ἡψημένῳ μὲν ἐν μελικράτῳ. συλλελειωμένῳ δὲ, πικροῖς

κενωθείσης τῆς ἀλούσης ὑστερικῆς πηγῆς. ἔκ τε τοῦ κατὰ φύσιν ὁρᾶσθαι καμμύειν καὶ τοῦ τῶν φθεγγομένων ἐπαισθάνεσθαι. καὶ τοῦ διεγείρεσθαί τε, καὶ αὖθις καταφέρεσθαι. ἔστι δὲ ὅπου τὴν κάτοχον ἕτεροί φασι παρὰ τὸ ἄγρυπνον κῶμα. μηκέτι σύνθετον, ἀλλ' ἁπλῆν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν. ψυχροτέραν γὰρ καὶ ξηροτέραν ὕλην ἐμφράξασαν τὴν ὀπισθίαν τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίαν τὸ πάθος ἐργάζεσθαι. ἐφ' ᾗ καὶ καταλαμβανόμενος ὁ κάμνων, ἐφεξῆς ἐπ' ἐκείνου μένει τοῦ σχήματος. ἐφ' οὗ κατελήφθη ἤτοι ἱστάμενος. ἢ καθήμενος. ἢ μύων. ἢ ἐμβλέπων. διὸ καὶ κατόχους ἢ κατεχομένους αὐτοὺς ἐκάλουν οἱ παλαιοί. κατοχὴν δὲ καὶ κατάληψιν τὸ πάθος οἱ νέοι. ἡ θεραπεία, παραπλησία μὲν τοῖς εἰρημένοις, ἐξαλλαττομένη δὲ παρὰ τὴν τῶν συμπτωμάτων διαφοράν.

Θεραπεία κατόχου.

Καὶ νῦν οὖν τὴν φλεβοτομίαν χρὴ παραλαμβάνειν. καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν τὸ πρόσωπον ἐνερευθές ἐστι τῆς δυνάμεως πάλιν ὑπαγορευούσης. ἢ γοῦν κλύσμασι κεχρῆσθαι. ποτὲ μὲν τοῖς διεγείρουσι τοῦ φλέγματος ἐπικρατοῦντος. ποτὲ δὲ τοῖς πραΰνουσι τῆς χολῆς πλεοναζούσης. ὡσαύτως δὲ καὶ τῇ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀγωγῇ χρηστέον καὶ ξέφειν ὡσαύτως. ὁτὲ μὲν καθ' ἡμέραν. ὁτὲ δὲ παρὰ μίαν. ἔστι δὲ σφόδρα ἐπικίνδυνος τὸ πάθος. ὅπου διά τινα ψόφον ἢ πόματος ὁμαρτίαν γένηται. ἐφ' ὧν χρὴ ἐμεῖν ἀναγκάζειν αὐτίκα. καὶ ἐπὶ συστολῆς φυλάττειν. ἐρεθίζειν τε τὴν κοιλίαν. τῇ τε διακυμένου ἢ πηγάνου. τῶν σπλάγχνων ἐμβροχῇ κεχρῆσθαι. τοὺς δὲ ὀλιγάκις μάθην ἁλόντας τῷ πάθει μετὰ τὸ λυθῆναι τὴν κραιπάλην. ὑγροτέρᾳ θεραπευτέον τροφῇ. τοιοῦτος δὲ ὁ χυλός ἐστι τῆς πτισάνης, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιτέγγειν ταῖς καταλλήλοις ἀλοιφαῖς. εἰ μὲν θέρος εἴη. ψυχραῖς. εἰ δὲ χειμὼν. χλιαραῖς. εἰ δὲ μηδαμῶς ἡ κραιπάλη λυθείη. μὴ δὲ αἰσθάνοιτο. ἀπαγορεύεται χρὴ μακρὰν ἀποφαίνειν.

Περὶ μνήμης ἀπωλείας, καὶ λογισμοῦ. καὶ κάρου καὶ μωρώσεως. ιγ.

Ἡ τῆς μνήμης ἀπώλεια. ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτὴν συμβαίνει. ποτὲ δὲ καὶ μετά τινος βλάβης τοῦ λογισμοῦ. καθάπερ καὶ ἡ τοῦ λογισμοῦ βλάβη καθ' ἑαυτὴν πρότερον συμβαίνει. κἄπειτα ἐπακολουθεῖ ἡ τῆς μνήμης. ἀμφοτέρων δὲ πεπονθότων, ἡ καλουμένη συνίσταται μώρωσις. αἰτίαι δὲ χείσουσι καὶ νῦν. τὴν συστᾶσαν δυσκρασίαν. ἀλλ' εἰ μὲν ὑγρὰ μόνον εἴη. τῆς τε μνήμης καὶ τοῦ λογισμοῦ κάκωσιν οἴσει. νωθρότητάς τε καὶ καταφορὰς καὶ ὕπνους μακροὺς καὶ βαθεῖς. εἰ δὲ μετὰ ψυχρότητος. κάρους τε καὶ ληθάργους. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ξηρότης. μόνη μὲν ἀγρυπνίας ἐπάγει. μετὰ δὲ θερμότητος, παραφροσύνας τε καὶ φρενίτιδας. συνίστανται δὲ αὗται αἱ δυσκρασίαι. ποτὲ μὲν κατὰ τοὺς χυμούς. ποτὲ δὲ κατὰ τὰς τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίας. ἢ κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἀγγεῖα. ἤγουν κατὰ τὴν παρεσπαρμένην ὑγρότητα. ἢ κατ' αὐτὸ τὸ τοῦ ἐγκεφάλου σῶμα. ἢ καὶ τοῦ κρανίου τὴν μυελοῦ τι τοιοῦτον παθόντων. εἰ δέ που συνεπιμιχθῶσιν ἑαυτοῖς οἱ χυμοί. καὶ τὸ πάθος τοιοῦτον ἔδωσι. πότερον δὲ ἁπλῆν ἢ σύνθετος ἐστιν ἡ δρῶσα δυσκρασία. ἐκ τῶν ἐκκρινομένων εἰδέναι καθίστη ὅτι μὲν γὰρ ἡ τῆς μνήμης καὶ τοῦ λογισμοῦ ἀπώλεια ψύξεως ἔκγονος ὑπάρχει ἴσμεν. εἰ δέ που καὶ μεθ' ὑγρότητος ἢ ξηρότητος. μαθησόμεθα ἔκ τε τῶν ἐκκρινομένων καὶ τῆς τοῦ κάμνοντος ἕξεώς τε καὶ κράσεως. καὶ τῆς τοῦ βίου διαγωγῆς. ὥρας τε καὶ χώρας.

Θεραπεία.

Εἰ μὲν ψυχρά τις εἴη δυσκρασία. θερμαίνειν δεῖ. εἰ δὲ μεθ' ὑγρότητος. καὶ ξηραίνειν. εἰ δ' αὖ πάλιν μετὰ ξηρότητος, ὑγραίνειν τε ἅμα καὶ θερμαίνειν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δυσκρασίας τῆς θερμῆς, ψύχειν. εἰ δὲ καὶ ξηρότης εἴη. καὶ ὑγραίνειν. εἰ δὲ μεθ' ὑγρότητος ψύχειν ἅμα καὶ ξηραίνειν. ἐφ' ὧν ἢ τὸν αἱματικὸν χυμὸν εὕρῃς πλεονάζοντα. φλεβοτομεῖν ἢ κλύσμασι χρῆσθαι δριμέσι. κἄπειτα καὶ τῆς ἱερᾶς διδόναι. καὶ ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι. ἀλείμματά τε προσφέρειν ἐν τῇ κεφαλῇ, διὰ ἐλαίῳ προσμίσγοντα τὰ ψύχοντα καὶ ξηραίνοντα. ῥόδα φημὶ καὶ μυρσίνας καὶ σχῖνον. καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ τοῦ ὅλου δὲ σώματος προνοεῖν. εἰ δὲ ἐξ ἐγκαύσεως εἴη καὶ κόπου χρηστέον κατὰ τῆς κεφαλῆς τῇ δι' ὀξυροδίνου ἐπιβροχῇ καὶ τῇ λοιπῇ ψυχρᾷ καὶ ὑγρᾷ ἀγωγῇ. ἔν τε τοῖς ἄλλοις καὶ τῇ τροφῇ καὶ τοῖς πόμασιν. εἰ δέ που κάρος ἤδη τῇ μωρώσει ἢ τῇ ἐπιλησμοσύνῃ ἐπιγένηται. καὶ τούτου προνοητέον. ὡς ἔμπροσθεν ἤδη τῶν ληθαργικῶν ἐλέγομεν ἔνθα καὶ τὴν διάκρισιν αὐτῶν ὑφηγούμεθα.

Περὶ σκοτωματικῶν. ιδ.

Τὸ σκοτωματικὸν πάθος συνίσταται ψυχροῦ καὶ γλίσχρου χυμοῦ καταλαβόντος τὸν ἐγκέφαλον. ὅθεν ἀπὸ σμικρᾶς οὗτοι προφάσεως ἑτοίμως καὶ καταπίπτουσι. ποτὲ μὲν ἐπιστρεφόμενά τινα βλέποντες ἔξωθεν ἤδη τροχοὺς ἢ δίνας. ἢ καὶ αὐτοὶ στραφέντες. ποτὲ δὲ καὶ θολωθέντες τὴν κεφαλὴν κινουμένων τῶν ἐν αὐτῇ χυμῶν. ἢ καὶ τοῦ πνεύματος ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ θλιβομένων τῶν ἐμπροσθίων κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου κατὰ τὰς ἀναζέσεις τοῦ κρανίου ῥαγέντος. ἐφ' ὧν καὶ σφοδραὶ ὀδύναι γίνονται. προηγοῦνται δὲ τῶν μὲν κατὰ πρωτοπάθειαν τῆς κεφαλῆς πασχούσης ὀδύνη κατ' αὐτὴν σφοδρά. καὶ καρός καὶ ἦχος τῶν ὤτων. καὶ βλάπτονται τινὲς μὲν τὴν ὄσφρησιν. τινὲς δὲ τὴν γεῦσιν. ὅσοις δὲ κατὰ συμπάθειαν τοῦ τῆς γαστρὸς στόματος ἐπακολουθεῖ καρδιωγμὸς καὶ ναυτίαι συνέπονται.

Θεραπεία.

Τοὺς σκοτωματικούς. ἐν ἐπιθέσει μὲν γινομένους διεγερτέον τοῖς τε ἐπιτηδείοις ὀσφραντοῖς χρωμένοις,

σφόδρα τὰ ψύχοντα. οἷς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐρυσιπελάτων χρώμεθα.

Περὶ ληθάργου. ϛ.

Καὶ ὁ λήθαργος βλάβη τις ὑπάρχων τοῦ λογιστικοῦ τόπου, μὴ ἔχει τὸν αὐτὸν τῇ φρενίτιδι. φημὶ τὸν ἐγκέφαλον. ὕλην δὲ τὴν ἐναντίαν. ἐπὶ φλέγματι γὰρ ὑγροτέρῳ καὶ ψυχροτέρῳ διαβρέχοντι τὸν ἐγκέφαλον, γίνεται. παρέπεται δὲ τοῖς ληθαργικοῖς πυρετὸς βληχρὸς, οὐ πάνυ δακνώδης. μετὰ καταφορᾶς. οἱ δὲ σφυγμοὶ τούτοις μεγάλοι τε καὶ ἀραιοὶ. καὶ κλονώδεις εἰσί. καὶ ἀνάπνευσις δὲ, ἄγαν ἀραιά. καὶ ἀσθενής. ὑπνώδεις τε διὰ παντός εἰσιν. καὶ δυσέγερτοι καὶ δυσαπόκριτοι. κἂν ἐρωτηθῶσι. καὶ ἐπιλήσμονες. καὶ παρανοοῦσι. χασμῶνται τε συχνῶς καὶ μένουσιν ἔσθ' ὅτε κεχηνότες. ὡς ἐπιλανθανόμενοι τὸ μύσαι τὸ στόμα. διαχωροῦσι δὲ διὰ γαστρὸς. οἱ μὲν πλείους ὑγρότερα. τισὶ δὲ καὶ τοὐναντίον ἡ γαστὴρ ἀποξηραίνεται. καὶ οὐροῦσιν ὁποῖα τὰ τῶν ὑποζυγίων. τινὲς δὲ καὶ τρέμουσι καὶ περιιδροῦσι. καὶ ὁ κάρος δὲ τῆς αὐτῆς ὢν ὕλης τῷ ληθάργῳ, τούτου διαφέρει. τῷ τὸν πυρετὸν ἡγεῖσθαι μὲν τοῦ κάρου, καὶ σφοδρότερον εἶναι. ἕπεσθαι δὲ τῷ ληθάργῳ. καὶ τῷ τὸν μὲν κάρον. καὶ ἑτέροις ἕπεσθαι συμπτώμασι παροξυσμός τε γὰρ ἐπιγίνεται πολλάκις πυρετῶν καὶ ἐπιληψίαις. καὶ θλίψεσιν ἐγκεφάλου. ποτὲ μὲν ὀστέου πιλοῦντος ἐν κατάγμασι. ποτὲ δὲ τοῦ μηνιγγοφύλακος τὴν ἐμπροσθίαν τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίαν. τὸν δὲ λήθαργον ἰδίαν τινὰ σύστασιν ἔχειν.

Θεραπεία ληθάργου.

Ἐπιρρωννούσης μὲν τῆς δυνάμεως. κἀνταῦθα τὴν φλέβα τέμνομεν. οὐ συγχωρούσης δὲ. κλύσμασι χρησόμεθα δριμέσι. κατακλίνωμεν τε ἐν οἴκῳ μείζονι σύμμετρον ἔχοντι φῶς. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐμβρέξωμεν ἐλαίῳ τε προσμίξαντες αὐτῷ καὶ καστόρειον. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἐλαίου ὀξυρροδίνῳ σὺν τῷ καστορείῳ χρῶνται. ποιοῦντες ἅμα καὶ θερμαίνοντες διὰ τούτου τὴν κεφαλήν. τὸ δὲ λοιπὸν ἐπαλείφοντες σῶμα καὶ μάλιστα τὰ ἄκρα ἐλαίῳ παλαιῷ. σὺν νίτρῳ ὀπτῷ ἢ πυρέθρῳ, ἢ πεπέρει. ἢ κόκκῳ κνιδίῳ διαμύσσειν. δυνατὸν δὲ καὶ κηρωτὴν ἐκ τούτων ἅμα καστορείῳ ποιήσαντας χρῆσθαι. ὀσφραντὰ δὲ προσοίσομεν. ὄξει λειώσαντες θύμον, ἢ ὀρίγανον. ἢ γλήχωνα. χρίειν δὲ τὸ στόμα. καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανίσκον. νάπυϊ τε τετριμμένῳ μετ' ὀλίγου μέλιτος πειρώμενον, τὸ προσπλασσόμενον τοῖς δακτύλοις ἐκβάλλειν φλέγμα. εἰ δὲ προσδέχοιτο, καὶ ἀποφλεγματισμῷ κέχρησο ὀξυμέλιτι μετὰ ὑσσώπου ἢ γλήχωνος. ἢ ὀριγάνου. ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ νάπυος. διδόναι δὲ πίνειν τινὸς τῶν ὀξυπόρων. καὶ μάλιστα τοῦ διοσπολίτου. ὅσον κοχλιάριον ἓν μετ' ὀξυκράτου. ἐπὶ δὲ τῶν χρονισάντων φομωδῶν καὶ καστορείου δοτέον. ὅσον γράμματα δύο ἢ τρία. εἰ δὲ πλῆθος εἴη χυμοῦ. καὶ μή τι ἕτερον κωλύοι. καὶ σκαμμωνίας ὅσον ἓν γράμμα τῷ καστορείῳ προσπλέξωμεν. ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πάθους. ξυρήσαντες τὴν κεφαλὴν πυριατέον. διά τε ἁλῶν καὶ κέγχρων καὶ τῶν ὁμοίων ἐν μαρσιπίοις. καὶ τοῖς σιναπισμοῖς τε κατὰ τῆς κεφαλῆς. καὶ τοῖς πταρμικοῖς χρῆσθαι. κἄπειτα σικύας προσάγειν κατὰ τοῦ ἰνίου. ποτὲ μὲν κούφας μετὰ πολλῆς φλογός. ποτὲ δὲ μετ' ἐγχαράξεως. τάς τε φυσικὰς ἐκκρίσεις συνεχῶς ὑπομιμνήσκειν δεήσει. τοῖς τε ἐν αἵμασι. καὶ τοῖς διουρητικοῖς. ἐμβρεχέσθω δὲ τὸ ἦτρον ἐλαίῳ πηγανίνῳ ἢ σικυωνίῳ σὺν ὀλίγῳ καστορείῳ. συχνότερον δὲ ὑπομνηστέον καὶ τὴν κατάποσιν, τῷ θερμῷ ὕδατι ἐπιρραίνοντάς τι τῶν ἡδέων πομάτων μάλιστα τοῦ ἀπὸ μέλιτος διὰ τῶν βομβυλίων. καὶ εἴπου περὶ τὰ μέσα εἴη τις φλεγμονή. καὶ ταύτην θεραπευτέον διὰ τῶν ἐμβροχῶν τε καὶ τῶν πλασμάτων. ταῖς δὲ ῥισὶ προσάγειν νάπυ λειωθὲν ὄξει. ἢ καστόρειον καυθέν. ῥοφείσθωσαν διὰ πτισάνης ἢ κρόμμυου χυλὸν ἢ ἄλικος σὺν ὀξυμέλιτι ἢ ἅλσιν ἢ γλήχωνι. ποτὲ μὲν καθ' ἡμέραν. ποτὲ δὲ καὶ διὰ μιᾶς. μετὰ δὲ τὴν τροφὴν διακρατητέον. ἤγουν καὶ ἀνακλαστέον τὰ ἄκρα ἐπὶ πολύ. καὶ κνηστέον τὰ σκέλη. καί ποτε καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς τρίχας ἐκτίλλειν πειρᾶσθαι βιαιότερον πρὸς τὸ διεγερθῆναι. καὶ φοινιγμοὶ δὲ μηρῶν τε καὶ σκελῶν πολλάκις εὐχρηστοῦσι. παρακμάσαντος δὲ τοῦ πάθους. εὐθέως ἑώραις καταλλήλοις χρηστέον. καὶ ἐπὶ βαλανεῖον ἀκτέον, καὶ τὴν ἀναληπτικὴν ἀγωγὴν προσηκόντως παραληπτέον.

Περὶ κατόχου ἤγουν ἀγρύπνου κώματος. ζ.

Ἤδη μὲν ἐν τῷ περὶ φρενίτιδος λόγῳ τὴν σύστασιν τούτου νοσήματος εἰρήκαμεν. τὰ δὲ σημεῖα καθόλου μὲν εἰπεῖν, κοινά πως εἰσὶ τῆς τε φρενίτιδος καὶ ληθάργου πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ὕλην ἐξαλλαττόμενα. κατὰ μέρος δὲ τάδε. καταλαμβάνεται δὲ ὁ κάμνων ὕπτιος. ἀποτεταμένος. καὶ ποτὲ μὲν ὑπέρυθρόν τε καὶ πελιδνὸν ἔχων μετρίως τὸ πρόσωπον. ὥσπερ τῶν ληθαργικῶν. ποτὲ δὲ καὶ ἔρευθος αὐτοῖς ἐπανθεῖ. τότε ἄνω βλέφαρον αὐτῶν ἀνεσπάσθαι δοκεῖ καὶ ἐξέχειν. ὥστε μὴ δὲ σκαρδαμύττειν δύνασθαι. οὐδαμῶς δὲ φαίνεται ἀναπνέον, ἀλλ' ὡς ἀπονενεκρωμένος κεῖται. τὸν δὲ σφυγμὸν ἴσχει μικρόν τε καὶ ἀμυδρόν. καὶ σφόδρα πυκνόν. τότε οὖρα καὶ ἡ κοιλία, ἐπέχεται. ἤγουν ἐπ' ὀλίγον φέρεται. καὶ οἱ μὲν μετρίως ἔχοντες. ἐγχυθέντος τινὸς ὑγροῦ καταπίνουσι. οἱ δὲ κρατηθέντος, ἀνακόπτουσιν ἐπὶ τὰς ῥῖνας. τοὺς δὲ ἐκ τοῦ φλέγματος ἐπικρατοῦντος τῆς χολῆς συνισταμένους. διακρινοῦμεν ἀπὸ τῶν ληθαργικῶν. τῷ μήτε οἰδαίνειν μήτε πελιδνὸν ἴσχειν τὸ χρῶμα καθάπερ οἱ ληθαργικοὶ πλὴν εἰ ὀλίγον δή τι καὶ ἐρυθριᾶν μετρίως. χαλεποὶ δὲ μᾶλλον εἰσὶν οἷς ἀγρυπνία πολλὴ γίνεται. καὶ τὰ οὖρα ἐπέχεται. καὶ δύσπνοια ἐπιτείνεται. καὶ ἐρυθροῦσι. καὶ οἷς τὸ ποτὸν εἰς τὰς ῥῖνας ἀναρρυβδεῖται. εἰ δὲ γυνὴ παίζουσα τύχοι δια-

κειθήσεται

ῥινὸς αἵματος ἀποστάξεις γίνονται. καὶ κροκυδίζουσι. καὶ καρφολογοῦσι. καὶ πυρέττουσιν ὀξέως παρ' ὅλον τὸν τοῦ νοσήματος χρόνον. ἐν βάθει κακοήθως ἐμφωλεύοντος τοῦ πυρετοῦ. καὶ τοὺς σφυγμοὺς μικροὺς καὶ ἀμυδροὺς ἴσχουσι μετά τινος καὶ σκληρότητος. καὶ ἡ ἀναπνοὴ μεγάλη τέ ἐστι. καὶ ἀραιὰ τοῦ ἐγκεφάλου πρωτοπαθοῦντος. εἰ δὲ κατὰ συμπάθειαν τῶν φρενῶν ἡ φρενῖτις γίγνοιτο. ἥ τε ἀναπνοὴ ἀνώμαλός ἐστιν. καὶ τὰ ὑποχόνδρια ἀνασπᾶται. καὶ θερμασίαν ἱκανὴν ἴσχουσιν. ὥσπερ αὖ τοῖς διὰ τὸν ἐγκέφαλον τά τε τὸ πρόσωπον θερμά. καὶ ὕφαιμα καὶ πλήρεις τὰς φλέβας ἔχονται. εἰ δὲ καὶ φλεγματικὸς χυμὸς ἀναμιχθείη, τῷ χολώδει καθάπερ τὴν αἰτίαν, οὕτω καὶ τὴν ὀνομασίαν κέκτηται σύνθετον. ἄγρυπνοι γὰρ κῶμα προσαγορεύεται. καθόλου μὲν χολώδους κατακρατοῦντος χυμοῦ. φρενιτίζουσι τε οἱ τοιοῦτοι ἀγρυπνοῦντες. τοῦ δ' αὖ φλεγματώδους. κωματωδῶν αὖθις καταφέρονται. οἱ δὲ παλαιότεροι τοῦ Γαληνοῦ. κάτοχον τοῦτο προσηγόρευον.

Θεραπεία φρενίτιδος.

Εἴπερ ἡ δύναμις ἐπιτρέπει φλεβοτομεῖν ἀπ' ἀγκῶνος. αὐτίκα καὶ συχνὸν ἀφαιρεῖν. εἰ δὲ παραφρονῶν ὁ κάμνων μὴ ἐπιδιδῷ τὴν χεῖρα. ἢ καὶ ἐπιδῷ, δέος αἱμορραγίας εἴη μετὰ τὴν κένωσιν ἀποσπωμένης πολλάκις τῆς χειρὸς ἐκ τοῦ παρακοπτικῶς ταράττεσθαι τὸν κάμνοντα. τὴν ἐν τῷ μετώπῳ τέμνοντες ὀρθίαν φλέβα πρὸς ἅπαξ αὐτάρκως ἀφέλωμεν. κλύσμασί τε χρησόμεθα. καὶ τοῖς δι' ἐλαίου ἢ ῥοδίνου σὺν τῷ χυλῷ τῆς πτισάνης καὶ ἐνέμασιν. ἀγρυπνίας δὲ κρατούσης, ῥοδίνῳ ἢ καὶ ὀξυροδίνῳ τὴν κεφαλὴν ἀλείψομεν. ἔστιν ὅτε θερμῷ προσκαταντλοῦντες αὐτὴν ὕδατι. καὶ τῶν διὰ κωδυῶν φαρμάκων δώσομεν. εἰ μὴ ἡ δύναμις ἀσθενοῦσα κωλύει. καὶ ἕτερα δὲ πρὸς ἀγρυπνίας ἐκ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων. ἐνταῦθα μετοιστέον. κατακείσθω δὲ ὁ κάμνων ἐν τόπῳ φωτός τε καὶ κράσεως συμμέτρως ἔχοντι. καὶ ποικίλων τινῶν ἀπηλλαγμένων ζωγραφιῶν. ταρακτικὸν γὰρ τῶν τοιούτων ἐν ᾧ τινὲς τῶν κατατεθυμίων φίλων εἰσίτωσαν. καὶ προσφόρως ἐντυγχανέτωσαν. ποτὲ μὲν πράως παρηγοροῦντες. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ καταπλήττοντες αὐστηρότερον. τροφὴ δὲ τὸ μὲν πρῶτον. ἔστω μελίκρατον. ἔπειτα δὲ χυλὸς πτισάνης καὶ τὰ διὰ χόνδρου ῥοφήματα μετά τινος τῶν ἡδέων ποτῶν. οἷον ἀπὸ μέλιτος ἢ ὑδρορόσατον. ἢ ῥοδομήλου, ἢ τοῦ γλυκέος ὑδρομήλου. τό τε ἀπὸ κυδώνων οἰνῶδες ὑδρόμηλον, ἐν τοῖς μικροῖς ἀγγείοις φερόμενον. παραιτητέον χείρονας οὔσας ὀπώρας, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπεργαζόμενον. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ προτπώσεως. καὶ πολυφόρου διὰ ὕδατος ἄρτον παρέχομεν, καὶ ἴντυβα καὶ θριδακίνας ἑφθάς. εἰ δὲ πολλὴ ζέσις εἴη. καὶ ὠμὰ ταῦτα δοτέον. καὶ τοῦ σικύου τὴν ἐντεριώνην. καὶ πέπονες. καὶ δωρακινῶν. καὶ τῶν παραπλησίων. ὕδατος δὲ ψυχροῦ τούτους ἀφεκτέον. μάλιστα εἰ ἐκ συμπαθείας φρενῶν τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους εὕροιμεν. εἰ δὲ τὸ οὖρον αὐτοῖς ὡς εἰκὸς διὰ τὴν παράνοιαν ἐπίσχοιτο ποιήσαντες ἀλέαν καταιονήσωμεν θερμῷ ὑδρελαίῳ. τότε ἦτρον καὶ τὴν κύστιν. κἄπειτα δι' ἐπιθέσεως τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς κατὰ τῶν τόπων ἐπερείδοντες. προτρέψωμεν εἰς ἀπούρησιν. ἐπαλείψομεν δὲ θερμῷ ἐλαίῳ τὸ λοιπὸν σῶμα κατακειμένων αὐτῶν. καὶ τῇ ἐν ἀκινησίᾳ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν διαφυλαττέσθωσαν. εἰ μὲν ζάπλουτοί τινες εἶεν, διὰ παίδων διακρατούμενοι. εἰ δὲ μὴ δεσμοῖς περισφιγγόμενοι. συγκοπτικὴ γάρ ἐστι τῆς δυνάμεως ἡ ἄτακτος κίνησις. καὶ δι' ἄλλον δὲ τρόπον δεσμοῖς οἱ πόδες διασφιγγέσθωσαν προσαντλούμενοι. καὶ ψηλαφάσθωσαν ἀντισπάσεως ἕνεκα. εἰ δὲ μακρότερον καὶ δύσλυτον γίνοιτο τὸ πάθος. τῶν μὲν καρωτικῶν ἀφεκτέον. προσπλέκειν δὲ ταῖς ἐμβροχαῖς τῆς κεφαλῆς τὰ διαφορεῖν πεφυκότα. οἷον, ἡδυόσμου χυλόν. ἢ ἑρπύλλου. ἢ καλαμίνθης. ἢ πηγάνου. καὶ ἐρρίνοις δὲ τότε χρηστέον. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην. εἰ φλεγμαίνοι τὰ σπλάγχνα τῆς διὰ λινοσπέρμου. καὶ τῆς ὠμῆς λύσεως. ἐν ὑδρελαίῳ καταπλάσμασιν αὐτὰ παρηγορήσομεν. ἔπειτα δὲ καὶ σικύας κούφας. ἢ καὶ μετ' ἐγχαράξεως προσβάλλομεν αὐτοῖς τε τούτοις καὶ ἰνίῳ καὶ ῥάχει. εἰ δὲ τὸ σῶμα λίαν αὐχμηρόν τε καὶ τετριμμένες στοχάσοιο καὶ ἔτι πυρέττοιεν. καὶ λουτροῖς χρηστέον δι' ὕδατος ποτίμου καὶ ἀλοιφῇ, διαψιλεστέρα. καὶ οἴνου ἀποδοτέον λεπτοῦ. καὶ ὀλιγοφόρου πρὸς ἀνάκτησιν τῆς δυνάμεως μηδαμῶς ὑφορωμένους τὴν διὰ αὐτοῦ γενησομένην. ὡς εἰκὸς ἔκστασιν. ἢ γὰρ οὐ γίνεται παρ' ἀκμῆς οὔσης. ἢ καὶ γινομένη ῥαδίως ἀποκαθίσταται προκοπτούσης δὲ τῆς παρακμῆς καὶ ἐώραις χρηστέον καὶ τῇ προσηκούσῃ ἀνακομιδῇ. τὰς δὲ τῶν φρενιτικῶν ἀναλήψεις ποιητέον φυλαττομένους. μέθας. ὀργάς. σιτίων διαφθοράς. καὶ πρὸ πάντων ἡλιοκαΐας.

Περὶ φλεγμονῆς ἐγκεφάλου. ζ.

Φλεγμαίνων ὁ ἐγκέφαλος. οἰδεῖ πολλάκις. οὕτως ὡς τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ ῥαφὰς διΐστασθαι. καὶ ἡ ὀδύνη δὲ μεγίστη καὶ διηνεκὴς παρέπεται καὶ ἄση πολλή. ἔρευθός τε κατὰ τοῦ προσώπου. πολὺς συνίσταται σὺν οἰδήματι καὶ τὰ ὄμματα προπετῆ γίνεται. καὶ ἡ κεφαλὴ διογκοῦται. φλεβοτομεῖν τούτους χρή. καὶ κενοῦν ἀπ' ἀγκῶνος. δεῖ δὲ καὶ ἀπὸ ῥινός. καὶ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶτταν ἀγγείων κενοῦν τοῦ αἵματος χρεών. δὲ καὶ ταῖς πρὸς τὰς φλεγμονὰς κατὰ τῆς κεφαλῆς διαβροχαῖς καὶ καταπλάσμασι τοῖς ὑγραίνειν καὶ πεπαίνειν δυναμένοις.

Περὶ ἐρυσιπέλατος ἐγκεφάλου. η.

Γίνεται καὶ ἐρυσίπελας ἐν ἐγκεφάλῳ. καὶ πάσχει ὁ κάμνων τάδε. ἀλγεῖ τὴν κεφαλὴν πᾶσαν. καὶ δοκεῖ φλόγας ἐν αὐτῇ ἔχειν. καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ κάμνοντος ψυχρόν ἐστι καὶ ὕπωχρον. καὶ ξηραίνεται τὸ σῶμα. φλεβοτόμει τοίνυν τὸν οὕτω πάσχοντα. καὶ μάλιστα τὰς ὑπὸ τῆς γλώσσης φλέβας διαίρει καὶ πρό-

τὸ αἷμα φαίνοιτο, καὶ διαῤῥινῶν αὐτοῦ μαδώσαντας, φλέβα καὶ νεωτέρων αὐτῶν ὅσον αὔταρκες τῷ δόξει. εἶτα τὴν ἱδραῖο ὀξύναντας δοτέον. κἄπειτα χρηστέον τοῖς ἀποφλεγματισμοῖς. καὶ ταῖς διὰ τῶν ῥινῶν κενώσεσι. διὰ τῶν ῥινῶν οἷόν ἐστι τοῦ ἐλατηρίου ὁ χυλός. μετὰ γάλακτος ἐγχεόμενος. ἤγουν καὶ ξηρὸν τὸ ἐλατήριον ἐμφυσώμενον καὶ τῆς κυκλαμίνου ὁ χυλός. καὶ τοῦ πράσου. σύγκειται δὲ ταῦτα.

Ἔρρινον πρὸς τὰς χρονίας κεφαλαλγίας καὶ ὀφθαλμίας καὶ πρὸς ἐπιληπτικούς.

Μελανθίου ∠ .η. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ .δ. ἐλατηρίου ∠ .δ. τρίψας ἀναλάμβανε σικυωνίῳ ἐλαίῳ ἢ ἰρίνῳ ἢ κυπρίνῳ. ὥστε κηρωτῆς ἔχειν πάχος. καὶ παράπτου τῶν μυκτήρων. Ἔρρινον ἐμφυσητόν. Κυκλαμίνου ξηρᾶς ∠ .η. νίτρου ἐρυθροῦ ∠ .δ. ἐὰν δὲ ἀντὶ νίτρου ἐλατήριον ἐμβάλλῃς ἔτι βέλτιον ἐμφύσα διὰ καλάμου. κέχρησο δὲ καὶ ἐπιθέμασι κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ χρίσμασιν ἐπὶ τῶν χρονιζόντων τοῖσδε.

Ἐπίθεμα πρὸς κεφαλαίαν.

Ἰρίνου μύρου πυκασθέντος καστορίου ἀνὰ ∠ .α. σταφίδων ∠ .β. πηγάνου ἀκρεμόνων ∠ .δ. ἀναλάμβανε κηρωτῇ ῥοδίνῃ καὶ ξυρήσας τὴν κεφαλὴν ἐπιτίθει καταθάλπε αὐτῆς. γυνὴ δέ τις ἐπὶ τῶν ἡμικρανικῶν καὶ τούτῳ χρωμένη θαυμασίως εὐδοκίμει. τὴν ῥίζαν τοῦ ἀγρίου σικύου χλωρὰν εἰς λεπτὰ κατακόψασα. καὶ ἀφεψήσασα ἐν ὑδρελαίῳ ἕως τακερὰ γένηται. καὶ τῷ μὲν ὑδρελαίῳ θερμῷ μετρίως κατήντλει τὸ πεπονθὸς μέρος. τὴν δὲ ῥίζαν. καὶ τὴν ἀφέψησιν τρίβουσα λεία κατέπλαττε αὐτό. καὶ τούτῳ μόνῳ τούς τε ἄνευ πυρετοῦ. καὶ σὺν πυρετῷ ἡμικρανικοὺς ἐθεράπευσεν. ἐὰν δὲ παροξυσμὸς ἐπιγένηται μέγιστος ὡς μὴ δύνασθαι φέρειν τὴν ὀδύνην. κέχρησο καὶ τοῖς παρηγορικοῖς. καὶ μετὰ συγκειμένοις δυνάμεσιν, οἷον ἐστί.

Χρῖσμα πρὸς κεφαλαίαν.

Ὀποῦ πευκεδάνου ∠ .ις. ὀποῦ μήκωνος. ἀνίσου. ὑοσκυάμου. κρόκου. σμύρνης. ἀμμωνιακοῦ ἀνὰ ∠ .β. ὄξει ἀναλάμβανε καὶ ποίει τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας λύων ὄξει ἢ ὀξυκράτῳ. κατάχριε τοὺς διὰ παχεῖς χυμοὺς ἢ πνεῦμα φυσῶδες ὀδυνωμένους. καὶ δρώπακι δὲ καὶ σιναπισμῷ χρηστέον. καὶ τῷ διὰ θαψίας τροχίσκῳ. καὶ τῷ διὰ τοῦ γραφικοῦ δὲ μέλανος, τῷ πάνυ θαυμαζομένῳ ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐστίν. ὧν χρηστέον ἐπὶ τούτοις, ὡς ἐν τῷ περὶ συνθέτων εἰρήσεται. Καὶ ἐστὶ δὲ θαυμαστόν. πρὸς τοὺς διὰ παχὺν καὶ γλίσχρον χυμὸν ἡμικρανικούς. εὐφορβίου ∠ .α. καὶ καστορίου τὸ ἴσον ἀναλαβὼν ὕδατι ἐντίθει εἰς τὸ οὖς τὸ κατὰ τὸ ἀλγοῦν μέρος καὶ εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσιέναι κέλευε. καὶ ὀλίγον διατρίψαντος οὕτω λαμβάνειν αὐτὸ καὶ λούεσθαι συνήθως. τοῦτο μὲν πεπείραται. οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ εἰς ἔλαιον αὐτὰ ἀναλαβόντα ἐνστάζειν εἰς τὸ οὖς. καὶ ἡ εἰς ἰσχιαδικοὺς ἀναγραφομένη. καὶ τοὺς χρονίως κεφαλαλγοῦντας καὶ ἡμικρανικοὺς τέλεον ἀποπαύει.

Πρὸς ἡμικρανίαν χρονίαν.

Σκόρδων ∠ .δ. κηροῦ ∠ .β. ὀξυγγίου παλαιοῦ ∠ .β. κανθαρίδων ∠ .β. ἐν ἀσβέστῳ ἐμπλάσας, ἔασον ἐν νυκτὶ διὰ... ἕωθεν δὲ ῥήξας τὴν φλύκταιναν, παντὶ ὑγρῷ ἀποθεράπευε. Ἄλλο. Δαφνίδων λελεπισμένων ∠ .β. πηγάνου φύλλων ∠ .β. νάπυος ∠ .α. ὕδατι δεῖς κατάπλασσε. τοῖς δὲ ὑπὸ ψυχρῶν αἰτιῶν ἐνοχλουμένοις ὠφελιμώτατόν ἐστιν ὥστε πολλάκις ἅπαξ καταχρισθὲν προσαλειφθὲν ταχέως θεραπεῦσαι τὸ πάθος ὥστε μετὰ λουτρὸν ὑγιῆ γενέσθαι παντελῶς. ἐστὶ δὲ ἐλαίου σαβίνου λι. α. κηροῦ Γο. γ. εὐφορβίου Γο. α. ἔστι δὲ κατάχριε τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ μετώπου κατὰ τοῦ κροταφίτου δηλονότι μυός. ἐφ᾽ ὧν δὲ μὴ πολὺ ψύξις ἐστί. κικίδος καὶ προπομάγματος τὸ ἴσον ἰρίνῳ ἐκλειώσας κατάχριε. τοῖς δὲ ἀπὸ θερμῶν ἀτμῶν ἢ χυμῶν κεφαλαλγοῦσι μὴ προσφέρε τὰ διὰ εὐφορβίου.

Ἀποφλεγματισμὸς κεφαλαίας.

Νάπυος ἐκλελειωμένου. καὶ κεχυλισμένου ὄξους καὶ μέλιτος Γο. δ. σταφίδος ἀγρίας ∠ .δ. πυρέθρου ∠ .δ. κόψας σήθε μίξας ἐν ἡλίῳ κογχυλίαζε. εἰ δὲ διὰ χολώδη χυμὸν ἤ τινα δυσκρασίαν ἡ κεφαλαία χρονίζοι. τοῖς ἔμπροσθεν ἐπὶ τῶν κεφαλαλγίας εἰρημένοις χρηστέον. ἐπιμονῆς δὲ καὶ μετὰ ταῦτα τῆς ἀλγηδόνος. καὶ μήτε σικυῶν μήτε βδελλῶν παραληφθεισῶν. ἀπὸ πλαζομένης δὲ διὰ τῶν ἀρτηριῶν τῆς αἰσθήσεως. οὐδὲν ἄτοπον καὶ τὰς ὄπισθεν τῶν ὤτων ἀρτηριοτομεῖν. χρῆσθαι ἐπὶ δὲ τῶν ὑγροτέρων καὶ αὐτοφυῆ λουτρὰ καλῶς ἂν παραληφθείη.

Περὶ φρενίτιδος. ς.

Ἡ φρενῖτις φλεγμονὴ τῶν μηνίγγων ἐστίν. ὅτε μὲν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐγκεφάλου συμφλεγμαίνοντος. ὅτε δὲ παρὰ φύσιν θερμασίας συστάσεις ἐν αὐτῷ. αἴτιον δὲ τοῦ νοσήματος, ἢ τὸ αἷμα πλεονάσαν ἢ ξανθοχολικὸς χυμός. ποτὲ δὲ καὶ ἡ ξανθὴ χολὴ ὑπεροπτηθεῖσα, καὶ εἰς τὴν μέλαιναν μεταπεσοῦσα. ὅτε καὶ χαλεπωτάτη ἡ φρενῖτις γίνεται. ἔστιν ὅτε καὶ τῷ διαφράγματι συμπάσχων ὁ ἐγκέφαλος διὰ τῶν κατὰ παραμένων ἐν αὐτῷ ἴσχει τὸ πάθος ὑπομένει. εἰ δὲ κατὰ τὰς ἀκμὰς τῶν διακαεστάτων πυρετῶν. ἤ τε κατὰ συμπάθειαν τοῦ στομάχου συνισταμένη παρακοπὴ οὐ φρενῖτις ἐστὶν ἀλλ᾽ αὐτὸ δὴ μόνον παραφροσύνη. παρέπεται δὲ τοῖς κυρίως φρενιτικοῖς ἀγρυπνία μὲν ὡς ἐπίπαν. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ ταραχώδεις ὕπνοι ὡς ἐξανίστασθαι καὶ ἀναπηδᾶν καὶ βοᾶν παρακοπτικῶς. τοὺς μὲν διὰ αἱματικὸν χυμὸν μετὰ γέλωτος. τοὺς δὲ διὰ τὴν ξανθὴν χολὴν μετὰ θράσους. ὥσπερ οὖν τοὺς διὰ τὴν μέλαιναν μανιωδῶς τε καὶ ἀγριωτέρως. ἐπιλανθάνονταί τε τῶν λεγομένων τε καὶ γιγνομένων ὑπ᾽ αὐτῶν. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἱματώδεις ἴσχουσι. καὶ ἀναβλέπουσι, ποτὲ μὲν αὐχμῶντας ποτὲ δὲ καὶ δακρύοντας ἢ λημῶντας. καὶ ἡ γλῶττα τραχύνεται. καὶ ἐκ τῆς

ἄχροιαν ἐστὶν αὐτῆς τὸ πρόσωπον. καὶ τοῖς ψυχροῖς οὔτε χαίρουσιν οὔτε πρὸς αὐτῶν ὠφελοῦνται. σβεννύσει δὲ καὶ τούτων ἥ τε δίαιτα καὶ τὰ λοιπὰ σύστοιχα τῇ διαγνώσει, ἀλειφῇ μὲν τῷ ἴσῳ πηγανίνῳ. δαφνίνῳ. ἢ ἰρίνῳ. ἢ ναρδίνῳ. ἢ καὶ τῷ βαλσάμου ὀπῷ. καὶ μάλιστα εἰ καὶ παχύτερα καὶ γλίσχρα περιττώματα εἴη. δεῖ δὲ χρίειν αὐτὰ κατὰ τοῦ μετώπου. καὶ ὅσα διὰ πεπέρεώς τε καὶ εὐφορβίου σκευάζεται. δίδοται δὲ καὶ οἶνος λεπτομερής. καὶ κενώσει κεχρῆσθαι κελεύειν. καὶ λουτροῖς θερμοῖς. καί ποτε καὶ τὸ ἀπὸ ῥαφανίδων ἔμετον. ἐφ᾽ ὧν δὲ ποιότης ἐστὶν ἄνευ πλήθους χρονίζουσα, κέχρησο καὶ τῷδε τῷ φαρμάκῳ. πεπέρεως λευκοῦ ∠ β. κροκομάγματος ∠ β. εὐφορβίου προσφάτου ∠ α. S. κόπρου περιστερᾶς ∠ α. S. ὄξους δριμυτάτου τὸ ἀρκοῦν. ἐπίχριε τὸ πάσχον μέρος προσανατρίβων τὸν τόπον.

Περὶ τῶν ἐπὶ χολώδει χυμῷ κεφαλαλγούντων.

Τὰ μὲν σημεῖα παραπλήσια τοῖς ἐπὶ ἐγκαύσει. πρόσεστι δὲ αὐτοῖς δῆξίς τε πλείων. καὶ ὠχρότης προσώπου. καί ποτε καὶ τοῦ στόματος ἐκπίκρωσις. ἡλικίαις δὲ μᾶλλον ἀκμαστικαῖς καὶ κράσεσι θερμοτέραις. καὶ βίῳ φροντιστικῷ. καὶ τοῖς χολὴν συνάγουσιν ἐδέσμασιν. τὸ πάθος εἴωθε συμβαίνειν. λαβοῦσι τε οὖν ἀκράτοις εὐθὺ τούτων καὶ ἀλείμμασι καὶ ὑδαρεῖ πόματι χρηστέον. καὶ ἡ σύμπασα δίαιτα. ὑγροτέρα τε καὶ εὔχυμος παραλαμβανέσθω. κενωτέον δὲ τὸν χολώδη χυμὸν ἀψινθίας ἀποβρέγματι. ἢ διὰ τῆς ἀλόης. καὶ αὐτῆς τῆς πικρᾶς ἀντιδότου καθ᾽ ἑαυτὴν ἢ καὶ σὺν ὀλίγῃ σκαμμωνίᾳ. διὰ τῶν διὰ τῆς ἀλόης καταποτίων. εὐθὺ χρηστέον δὲ τὸ μετὰ ταῦτα ἢ τῷ κροκώδει τροχίσκῳ ἢ τῷ φιτώνῳ ἤ τινι τῶν παραπλησίων.

Περὶ τῆς κατὰ συμπάθειαν κεφαλαλγίας.

Εἰ μὲν ὅλῳ τῷ σώματι συμπάσχει ἡ κεφαλή, τούτου προνοητέον πρός τε τὴν δυσκρασίαν καὶ πρὸς τὴν κρατοῦσαν ὕλην ἱσταμένους. καὶ εἰ μὲν εἴη πλῆθος. καὶ μάλιστα κατὰ τὰς φλέβας. φλεβοτομήσομεν. εἰ δὲ μᾶλλον ποιότης. καθαρτικῷ χρησόμεθα φαρμάκῳ. εἰ δὲ μορίῳ συμπάσχει. οἷον ἢ ἥπατι ἢ γαστρὶ ἢ στομάχῳ. τούτοις βοηθητέον. θερμῆς μὲν ἐν αὐτοῖς ὑποκειμένης δυσκρασίας. ἄρτον δι᾽ ὑδαρεῖς οἴνου παρέχοντας ἢ καὶ τὰ διαχώρητα ῥοφήματα. καὶ τὰς ἔξωθεν μετρίως ἐμψυχούσας τε καὶ τονούσας ἐπιβροχάς. ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται. εἰ δὲ διὰ γλίσχρους τε καὶ παχεῖς χυμοὺς ἐν τῷ στομάχῳ περιεχομένους κεφαλαλγοῖεν καὶ τούτους ἐκμοχλεύσομεν, ὀξύμελι πίνειν παρέχοντες. τότε ἁπλοῦν καὶ τὸ ἰουλιανόν. καὶ τὸ δι᾽ ὑσσώπου τε καὶ ὀριγάνου. καὶ τούτων ἐπιθερμοτέροις τε καὶ τμητικωτέροις. καὶ τὸ ἀπὸ ῥαφανίδων ἔμετον χρηστέον. εὐθὺ βροχαῖς τε θερμοτέραις καὶ καταπλάσμασιν.

Περὶ τῆς διὰ οἶνον κεφαλαλγίας.

Εἰ μὲν ἄπεπτος ὁ οἶνος ἔτι μένοι. κελεύειν ἐμεῖν ὕδωρ πιπόντας χλιαρόν. εἰ δὲ καὶ μετὰ πέψιν κεφαλαλγοῖεν. τοῖς ἐμψύχουσι καὶ ἀποκρουστικοῖς χρησόμεθα. οἷόν ἐστιν τὸ ῥόδινον. καθ᾽ ἑαυτό τε καὶ σὺν ὄξει. ἢ χυλῷ κισσοῦ ἢ κράμβης. καὶ αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα τῆς κράμβης ἀποβραχέντα θερμῷ, καὶ περιτεθέντα τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπιθέντα, φυσικῶς ἀντιπάσχει τῇ μέθῃ. δεῖ δὲ καὶ ἐσθίειν ἀποζεσθεῖσαν τὴν κράμβην. καὶ ἡ φακὴ τούτους ὀνίνησι. καὶ μάλιστα τοὺς ὑγροτέραν ἔχοντας τὴν γαστέρα. καὶ ἀλλὰ δὲ καὶ ῥοιὰς καὶ μῆλα καὶ ἀπίους ἐσθιέτωσαν. καὶ ὑδροποτείτωσαν.

Περὶ τῆς διὰ πληγήν.

Τοὺς δὲ διὰ πληγὴν κεφαλαλγοῦντας, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως ἐπλήγησαν. φλεβοτομήσομεν αὐτίκα. καὶ ταῖς καταλλήλοις ἐν βροχαῖς ἐν τῇ κεφαλῇ χρησόμεθα. ἐλαίῳ τε γλυκεῖ διαβρέχοντες ἐρίοις τε περισκέποντες αὐτήν. οἴνου τε τούτους καὶ σιτίων ἁδροτέρων ἀπέχοντες. καὶ μάλιστα εἰ πυρέττοιεν. καὶ τὸ σύμπαν ὡς πρὸς φλεγμονὴν τῶν νευρωδῶν. καὶ μάλιστα τῶν μηνίγγων ἁρμοσόμεθα. εἰ δὲ καὶ ῥαγῆμα γεγονὸς εἴη. καὶ τοῦτο προσηκόντως θεραπεύσομεν.

Μάλαγμα πρὸς κεφαλαλγίαν.

Κρόκου ∠ ζ´. ἀμυγδαλίνου ἐλαίου γο. γ´. τερεβινθίνης ∠ η´. ἰοῦ ξυστοῦ κεκαυμένου λίαν. χαλκίτεως ἀνὰ ∠ δ. καστορίου ∠ γ´. χαλκοῦ κεκαυμένου λεπίδος στόματος ἀνὰ ∠ β. ἐὰν δὲ δοκῇ σκληρότερον εἶναι ἀμυγδαλίνῳ ἀναμάλαξον.

Περὶ κεφαλαίας καὶ ἡμικρανίας. ς´.

Τούτων τῶν παθῶν ἑκάτερον παραμόνιμός ἐστιν τῆς κεφαλῆς ὀδύνη παροξυνομένη. ἐπί τε ψόφοις καὶ κραυγαῖς καὶ λαμπρῷ φωτὶ καὶ οἰνοποσίᾳ. καὶ τοῖς πληροῦσι τὴν κεφαλήν. οἱ μὲν ὥσπερ αὐτοῖς δοκοῦσί τε πλήττεσθαι τὴν κεφαλὴν ἅπασαν. οἱ δὲ κατὰ θάτερον μέρος. οὓς καὶ ἡμικρανικοὺς ὀνομάζουσι. καὶ οἷς μὲν ἡ διάθεσις ἔνδον ὑπάρχει τοῦ κρανίου. ὁ πόνος εἰς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ῥίζας διήκει. οἷς δὲ ἔξωθεν. περὶ αὐτὸ τὸ κρανίον ὀδυνῶνται. τὰ μὲν οὖν μετὰ βάρους ἀλγήματα, πλῆθος δηλοῖ. τὰ δὲ μετὰ δήξεως ἢ χυμῶν ἢ ἀτμῶν δριμύτητα. τὰ δὲ μετὰ σφυγμῶν φλεγμονήν. τὰ δὲ μετὰ τάσεως. εἰ μὲν ἄνευ βάρους καὶ σφυγμοῦ. πνεύματος λεπτοῦ καὶ φυσώδους πλῆθος. εἰ δὲ μετὰ σφυγμοῦ φλεγμονὴν ὑμενώδους σώματος. εἰ δὲ μετὰ βάρους πλῆθος ἐν τοῖς τῶν ὑμένων ἰσχόμενον. εἰ δέ που καὶ σηπεὶς ὁ χυμὸς θερμότερος γένηται, καὶ σὺν πυρετῷ κεφαλαλγοῦσι. πυρέττουσι δὲ τούτοις πάντως καὶ οἱ διὰ φλεγμονὴν ὀδυνώμενοι. πληθωρικοῦ τοίνυν τοῦ παντὸς ὑπάρχοντος σώματος τὴν φλέβα τέμνειν. ἀφορῶντας τῇ δυνάμει, καὶ κλύσματι χρῆσθαι δριμυτέρῳ. εἰ δὲ καὶ πλεονάζειν ἔτι

μάσι τὸ δέρμα κατατιτρῶν, δι' ὧν ἰχῶρα ἀποδιδόντε γλίσχρον. ὅμοιον δὲ αὐτῷ πάθος κατὰ τὴν ἰδέαν ἐστὶν ὃ καλοῦσι κηρίον. ἐπειδὴ τὰς κατατρήσεις ἔχει μείζονας ὑγρότητος μελιτώδους περιεκτικὰς παραπλησίως τοῖς τῶν μελιττῶν κηρίοις. ἡ γένεσις δὲ αὐτοῖς ἐκ νιτρώδους καὶ ἁλμυροῦ φλέγματός ἐστι. διαιτᾶσθαι τοίνυν εὐχύμως χρὴ φεύγοντας τῶν δριμέως καὶ ἁλμυρῶν ἀπεχόμενοι. καὶ μάλιστα εἰ φλεγμονῶδες εἴη τὸ πάθος. καὶ μετὰ τὴν προσήκουσαν τοῦ πυρέττοντος κένωσιν. ξυρήσαντας τὰς τρίχας πυριᾶν δὶς ἢ καὶ τρὶς ἢ καὶ πλεονάκις. ὕδατι θερμῷ. ἐναφεψημένης μυρσίνης ἢ βάτου ἢ φακοῦ. ἢ πικρῶν θέρμων. ἢ ἀσπαράγου ῥίζης. ὅταν δὲ πλείονες ἰχῶρες ῥέωσι κατάπλασσε φύλλοις ἰτέας μεθ' ὕδατος ἢ ψυχρῷ. χρίσματα δὲ κιμωλία γῆ. ἢ κρητική. ἢ σαμία. ἢ πομφόλυξ. ἢ σπόδιον. ἢ λιθάργυρος. ἢ καδμεία. ἢ χάρτης κεκαυμένος. ἢ καὶ τὸ διὰ τοῦ χάρτου ξηρίον. ἅπαντα δι' ὄξους. σμίγματι δὲ χρηστέον. τῷ δὲ θείῳ καὶ περδικιάδος βοτάνης καὶ σάπωνος τὸ ἴσον. συντίθεται δὲ ταῦτα. λιθαργύρου ∠ .ιϛ. πηγάνου φύλλων. ∠ .η. σταφίδος ἀγρίας ∠ .δ. χαλκάνθου ∠ .β. ὄξει καὶ μυρσίνῃ γλοιῶδες ποιήσας ἐπίχριε. Ἄλλο. σανδαράχης ∠ .δ. σμύρνης ∠ .δ. θείου ἀπύρου ∠ .ϛ. μάννης ∠ .δ. σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ κατάχριε. Πρὸς ἀχῶρας. Τοὺς ἰχωροῦντας ἕλκυσμα. ἢ μολύβδαιναν λειώσας ἔμπλασσε.

Ἄλλο ἀχῶρας. Καὶ τὰς διύγρους ψώρας ῥοδοδάφνης τῶν ῥόδων Γο. δ. θείου ἀπύρου Γο. δ. πίσσης ὑγρᾶς Γο. γ. πίσσης ξηρᾶς Γο. γ. κηροῦ Γο. ϛ. ἐλαίου μυρσινάτου τὸ ἀρκοῦν. ἐπὶ δὲ τῶν παιδίων γάλακτι ἐκλύσας κατάχριε.

Περὶ σύκων.

Σῦκα ὀνομάζουσι βλαστήματα ἑλκώδη στρογγύλα ὑπόσκληρα ἐνερευθῆ. οἷς ἀκολουθεῖ καὶ ὀδύνη. φύεται δὲ ταῦτα. τὸ μὲν πλεῖστον ἐν κεφαλῇ. καὶ τῷ δὲ ἄλλῳ σώματι. ἄριστον ἐπὶ τούτων φάρμακον στυπτηρία σχιστή. καὶ χαλκοῦ ἄνθος ὀπτόν. καὶ ταυρόκολλα. ἴσα μετὰ λεπίδος χαλκοῦ διπλασίας. φίβων δὲ μετ' ὄξους κατάχριε. ἀγαθῶν δὲ καὶ τῶν μαινίδων αἱ κεφαλαὶ κεκαυμέναι. καὶ βολβοὶ ἑφθοί. καὶ τέφρα μετ' ὄξους μιχθεῖσα.

Τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου συκώδη ἐξανθήματα τὸ ξυράφιον.

Μίσυος ∠ .α. S. χαλκίτεως. ∠ .β. S. λεπίδος χαλκοῦ ∠ .α. στυπτηρίας σχιστῆς ∠ .α. λουσαμένῳ ἐπιτίθει δαψιλὲς τὸ ξηρίον. καὶ τῇ δὲ ἑξῆς πάλιν λουσαμένου ἀποσπογγίσας ἐπιτίθει. πίπτει γὰρ ἐφελκὶς παχυτάτη. καὶ πάλιν ταῖς ἑξῆς αὐτὸ ποιεῖν χωρὶς οὐλῆς ὀλίγαις ἡμέραις ἐξυγιάζει. ἅπτεται δὲ οὐ μικρῶς τὸ φάρμακον. Πρὸς θέρας τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ.

Θέρμων ἀποβρέγματι καθεψημένων, ἐν ὕδατι σμήχεσθαι κέλευε. ἢ σταφίδα ἀγρίαν. ἢ σανδαράχην. καὶ ἄμφω λειώσας. μετὰ ἐλαίου παλαιοῦ ἢ ὄξους ἐπίχριε. ἢ πιτύρεως ὀλίγου ὥστε μὴ ἑλκῶσαι σὺν ἐλαίῳ. ἢ κισσοῦ χυλῷ σὺν μέλιτι. ἢ συνωπίδι μετ' ὄξους. ἢ κεδρία ὑγρᾷ πίσσῃ μετὰ στυπτηρίας. ἢ δαφνίδων πιέσματι. ἢ ἐλαίῳ ῥαφανίνῳ. ἐγὼ δὲ τὴν ἀγρίαν σταφίδα σὺν ὄξει καὶ ἐλαίῳ λειώσας καὶ χρίσας ἀεὶ ἐπέτυχον. Περὶ κεφαλαλγίας. δ.

Ἡ κεφαλαλγία τῶν χαλεπωτάτων ἐστὶ συμπτωμάτων. ποτὲ μὲν ἐπὶ ποιότητι δυσκράτῳ μόνου γίνεται. ποτὲ δὲ καὶ διὰ χυμῶν περιουσίαν. ἄλλοτε δὲ καὶ διὰ τὸ συναμφότερον. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ διὰ προκαταρκτικὴν αἰτίαν. οἷον ἔγκαυσιν ἔξωθεν. ἢ ψύξιν. ἢ μέθην. ἢ πληγήν. σφοδρόταται μὲν οὖν αἱ κεφαλαλγίαι κατὰ τὰς δραστικὰς γίνονται ποιότητας. καὶ μάλιστα τὴν θερμήν. αἱ δὲ διὰ ξηρότητα, τὸ σφοδρὸν οὐχ ὁμοίως ἔχουσιν. ἡ δὲ ὑγρὰ ποιότης. παντάπασιν ἐστὶν ἀνώδυνος ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ. πλὴν εἰ μὴ μετὰ θέρμης ἢ ψύξεως ἢ πλήθους χυμῶν οὖσα τύχοι. περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπὶ πυρετῷ γινομένης κεφαλαλγίας. ἐν τῷ πρὸ τοῦ δὲ περὶ πυρετῶν γράμματι λέλεκται. περὶ δὲ τῶν ἄλλων νῦν λέγομεν.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἐγκαύσει.

Τῶν ἐπὶ ἐγκαύσει κεφαλαλγούντων. καὶ τὸ δέρμα θερμὸν τῇ ἁφῇ. καὶ ξηρότερον εὐθὺς φαίνεται κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολήν. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς ἴσχουσι. χαίρουσι δὲ καὶ τοῖς ψυχροῖς πρὸς αὐτὴν ἐπιθήμασί τε καὶ ἀλείμμασι. καὶ ὠφελοῦνταί γε πρὸς αὐτῶν. ἡ δὲ θεραπεία τούτοις ἁρμόσει μὲν καὶ ἡ ἐπὶ πυρετῶν κεφαλαλγούντων εἰρημένη. χρονιζούσης δὲ τῆς κεφαλαλγίας χρηστέον τοῖς ὑπογεγραμμένοις καταπλάσμασι. ἁρμόζει μετώπῳ καὶ κροτάφοις προσαγόμενα. ἄρτος δι' ὀξυκράτου καὶ ῥοδίνου. ἔσθ' ὅτε σὺν ἀμυγδάλαις ἢ ῥόδοις ἢ τοῖς ξηροῖς ἢ ἁπαλοῖς ἢ σὺν ἡδυόσμῳ. μετὰ γλήχωνος μεμιγμένων. ἢ ἄρτῳ μετὰ περσικῶν φύλλων, ποιεῖ καὶ ὤκιμον λεῖον σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ. ἢ κισσοῦ κόρυμβοι ἑφθοὶ ἐν ὄξει. συλλεανθὲν δὲ ῥοδίνῳ. ἢ ἑρπύλλου δι' ὕδατος ἀφεψήματι μάσσειν πίτυρον ἢ ἄλευρον. ἢ καρδάμωμον φρυγὲν καὶ λεανθὲν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ. ἢ ζύμη μετὰ ῥοδίνου. ἢ ἶρις ξηρὰ μετ' ὄξους. συνεχῶς δὲ ἀλλασσέσθω ἕκαστον αὐτῶν. ἀπρακτεῖ γὰρ χρονίσαντα.

Τροχίσκοι πρὸς κεφαλαλγίαν ἐπὶ θερμῇ δυσκρασίᾳ.

Κρόκου ∠ .ε. χαλκάνθου ∠ .ι. στυπτηρίας ∠ .ιϛ. σμύρνης ∠ .ζ. ὀμφακίου ∠ .γ. χαλκίτεως ∠ .γ. κόμεως ∠ .γ. οἴνου αὐστηροῦ τὸ ἀρκοῦν. χρῶ σὺν ὀξυκράτῳ. εἰ δὲ καὶ ἀγρυπνία πρόσεστι καὶ τῶν ὑπνωτικῶν τι πρόσπλεκε. Περὶ τῶν ἐπὶ ψυχρᾷ δυσκρασίᾳ κεφαλαλγούντων.

Τοῖς ἐπὶ ἐγκαύσει κεφαλαλγοῦσιν ὑπεναντίως ἔχει τά τε σημεῖα τῶν ἐπὶ ψύξει. καὶ τὸ ἀσύμπτωτον καὶ

ἄχροιαν

συγχρίων καθ' ἡμέραν. Ἄλλο. Καρύων χλωρῶν τοῦ φλοιοῦ γο. γ. πρίνου ῥίζης γο. γ. οἴνου μέλανος ξε. γ. ἕψε εἰς τρίτον. καὶ ἐκθλίψας τὸ γινόμενον. ἀνάκοπτε ἐλαίῳ μυρσίνῳ ξε. α. ἡ χρῆσις καθ' ἡμέραν.

Ὕδωρ μελαντικὸν τριχῶν.

Κηκίδος ξε. α. ῥοῦ βυρσοδεψικοῦ ξε. β. μύρτων μελαίνων ξε. β. κύπρου τῶν φύλλων τὸ ἴσον. κενταύρας χειροπληθές. μύκωνος καπνέων τὸ ἴσον. ὕδατος λακκαίου ξε. ιβ. προβρέξας πολλὰς ἡμέρας. ἕψε εἰς τρίτον. εἶτα κατάχριε. προσμύξας καὶ ξηρανθείσας τὰς τρίχας κατάχριε κιμωλίας ὀξυβάφῳ ἑνὶ, ἀσβέστου τῷ ἴσῳ. ταῦτα δὲ χυλῷ τεύτλων ἡψημένων διαλύσαντας ἐπιχρίειν. εἶτα ἐπάνω ἐπιτιθέναι σκέπης χάριν τεύτλου φύλλα. καὶ ὅταν ἱκανῶς διαστῇ, ἀποπλυνέσθω ἐν βαλανείῳ.

Πυρὰς τρίχας βάψαι καὶ ξανθὰς ποιῆσαι.

Λαβὼν σμύρνης μ. α. ἁλὸς ἄνθους μ. α. λείου ἐπιμελῶς. καὶ ποιήσας γλοιοῦ πάχος πρὸς μῖξαι τὴν κεφαλὴν ἐπίχριε τῷ φαρμάκῳ καὶ ἔα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ τότε ἀπονίψασθαι κέλευε. Ἄλλο. Θέρμους ὠμοὺς σὺν ὕδατι κατάχριε. Ἄλλο. Λιθαργύρου ∠ α. κρητικῆς γῆς ∠ δ. ἀσβέστου ∠ α. ὕδατι ποιῶν γλοιοῦ πάχος κατάχριε. καὶ προσβαλὼν τεύτλου φύλλα ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἀπόπλυνε.

Τρίχας μελαίνας ξανθὰς ποιῆσαι.

Τρύγα οἴνου λαβὼν εἰς γλοιὸν βαλανείου. καὶ ποιήσας πάχος κηρωτῆς χρίου, ὅταν μέλλεις καθεύδειν καὶ εἰς τὸ πρωὶ γίνονται. Ἄλλο. Κυπέρου φύλλα βρέξων ἐν χυλῷ στρουθίου καὶ χρῶ τῷ ἀποβρέγματι.

Βαφὴ χρυσοειδής.

Στυπτηρίας ∠ ς. σανδαράχης ∠ ς. κρόκου ∠ β. θάψου ᾗ τινι οἱ βαφεῖς χρῶνται. ἣν οἱ ῥωμαῖοι ἔρβα ῥωβίαν καλοῦσι. ∠ η. κονίας πηλοποιητικῆς ∠ δ. ἕψε κονίαν καὶ θάψον συγκεκομμένην. καὶ ὅταν τὸ ἥμισυ λειφθῇ ἔκθλιψον τὸ ὑγρόν. καὶ διάλυε. τούτῳ στυπτηρίαν καὶ σανδαράχην καὶ κρόκον. εἶτα ἔμβαλε ἐν ἀγγείῳ ὑελίνῳ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως κατάχριε προσμήξας. ὅταν δὲ συμπίῃ, ἀπόπλυνε τῷ διὰ τῆς τήλεως καὶ κριθῆς. καὶ κυμίνου ὕδατι προσαλείψας χλιαρῷ. ὅσον ἐξαρκεῖ ἐπιβάλλων. καὶ σάπωνος τὸ αὔταρκες. Ἄλλο. Τρύγα οἴνου κεκαυμένην. καὶ ἔλαιον βαλάνινον ὁμοῦ συμμίξας ἐπίχριε τὰς τρίχας. Ἄλλο. Σάπωνα γαλλικοῦ σὺν ὕδατι σμάσθω καθ' ἕκαστον βαλανεῖον. Ἄλλο. σφόδρα καλόν. ῥοῦ ἐρυθροῦ ξε. α. καὶ κηκίδων λι. α. S. κελυφίου γο. β. βοτάνης χρυσιζούσης ἣν ῥωμαῖοι ῥωβίαν καλοῦσι γο. ς. πολυτρίχου δέσμας ς. ἀψινθίου δέσμης α. θέρμων λελεπισμένων κυ. β. ὕδατος ξε. ζ. πάντα βαλὼν εἰς ἀγγεῖον ὑελοῦν. ἔα βρέχεσθαι ἐπὶ ἡμέρας ζ. κινῶν δὶς τῆς ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως σειρῶν τὸ αὔταρκες. καὶ τούτῳ σπόγγον βρέχων ἀνάτριβε τὰς τρίχας. καὶ καθ' ὑγρασίας, ἔασον συμπιεῖν. ὅταν δὲ ξηρανθῇ ἀπόνιπτε σάπωνι θερμῷ ὕδατι λυθέντι.

Τρίχας λευκὰς ποιῆσαι.

Φλόμου λευκῆς τὸ ἄνθος καῦσον. καὶ ὄξει διάλυσον. καὶ μίσγε εἰς τὸ σμῆγμα. Ἄλλο. Φλόμου καρπὸν ∠ α. στυπτηρίας ∠ α. ῥαφανίνων φλοιοῦ ∠ α. κόψον καὶ μῖξον ταυροκόλλῃ ∠ δ.

Περὶ πιτυριάσεως. γ.

Περὶ τῶν κατὰ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς παθῶν.

Ἡ πιτυρίασις. λεπτῶν καὶ πιτυροειδῶν σωμάτων ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς κεφαλῆς. ἢ καὶ τοῦ ἄλλου σώματός ἐστιν ἀπόπτηξις χωρὶς ἑλκώσεως. γίνεται δὲ κακοχυμίας ἀνενεχθείσης παρὰ τὴν κεφαλήν. ἢ φλέγματος ἁλμυροῦ ἢ χολώδους. καὶ μελαγχολικοῦ αἵματος, μετὰ τὴν κένωσιν οὖν τοῦ παντὸς σώματος ὡς εἴρηται. χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις δυνάμεσι. κιμωλίαν προβρέξας ὕδατι μῖξον τεύτλου χυλὸν καὶ κατάχριε καὶ ἔα ἕως ἀποξηρανθῇ. εἶτα ἀποκλύσας. λεῖου λιβανωτὸν σὺν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ διάχριε. τῇ δὲ ὑγροτέρᾳ σταφίδα ἀγρίαν σὺν ἐλαίῳ κατάχριε. Ἄλλο. Νίτρου σφέκλης μυροβαλάνων ἀνὰ λι. α. σταφίδος ἀγρίας λι. α. S. τὴν κεφαλὴν σμῆχε οἴνῳ αὐτὸ λύσας. εἰ δὲ τὸ ἄλλο σῶμα κνησμὸν ἔχοι ξηρόν. πρὸς δὲ τὰς ὑγροτέρας πιτυριάσεις. ἅλμῃ ἀπόκλυζε ἢ θέρμων ἀποζέματι. τούτου πεῖραν ἔχων πολλήν.

Ὑδράκια καὶ ἐξανθήματα τῆς κεφαλῆς.

Ὑδράκια μέν εἰσι, μικραὶ ὑπεροχαὶ φλυκταίναις ὅμοιαι ὑπερέχουσαι τῆς ἐπιφανείας. τὰ δὲ ἐξανθήματα ἐπιπόλαιαι ἑλκώσεις εἰσίν. ὑπέρυθροι καὶ τραχεῖαι. ἀμφότερα δὲ θεραπεύεται δυνάμεσι ταῖς ὑποτεταγμέναις λιθαργύρου ∠ δ. ψιμυθίου ∠ δ. στυπτηρίας ∠ β. πηγάνου φύλλων χλωρῶν ∠ β. ὄξει καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ ἐκλειώσας κατάχριε. Ἄλλο. Πήγανον καὶ στυπτηρίαν λειώσας μετὰ μέλιτος χρίε προξυρήσας τὴν κεφαλήν. ἐὰν δὲ ἀφίσταται τῆς κεφαλῆς τὸ δέρμα, ἐλαίας φύλλα ἑφθὰ μετὰ μέλιτος κατάπλασσε. Ἄλλο. Λιθαργύρου. ψιμυθίου ἀνὰ γο. ιβ. θείου ἀπύρου. ∠ η. κηρωτῇ μυρσίνῃ ἀναλάμβανε. Τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ ἑλκύδρια πυκνὰ καὶ ἐρυθρὰ μικροῖς παραπλήσια θηλαῖς ἀφ' ὧν ἰχῶρες ἀποτίκονται. Προξυρήσας τὴν κεφαλὴν καὶ ὕδατι καὶ νίτρῳ προαποσμήξας, θείῳ ἀπύρῳ. μετὰ οὔρου ἀνθρωπείου λείῳ χρῶ. ἢ μελαντηρίαν σὺν ὄξει κατάχριε.

Περὶ ἀχώρων καὶ κηρίων.

Ἕν τι τῶν ἐν τῷ δέρματι τῆς κεφαλῆς γινομένων παθῶν ἐστιν ὁ καλούμενος ἀχώρ. λεπτοῖς πάνυ τρή-

ρας συνεστᾶτι ἀρκείω ἀναλάμβανε, καὶ χρῖσον προανεξυρωμένως τὸν τόπον. Ἄλλο. Πεπέρεως. προβατείας κόπρου ξηρᾶς, θρυσίμου. ὀξυζώμου σπέρματος ἀνὰ ∠ . δ. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠ . γ. μυῶν ἀφόδων ∠ . α. ἀναλάμβανε χολῇ ταυρεία. ἢ ταυρίᾳ ἢ ὑείᾳ. Ἄλλο. Διὰ πείρας πρὸς ἀλωπεκίας.

Μανδραγόρου ῥίζης ἀειζωολογχίας. ἄρου ῥίζης. κηροῦ. ὑγροπίσσης ℥. ἢ. ἀξυγγίου χοιρείου ἀπάστου. κνείσαι τῆς βοτάνης καρδίας ὀλίγον. ἕψε τὸ ὀξύγγιον καὶ τὸ κνεῖον. ἕως ἡ βοτάνη τακῇ. εἶτα ἀποσωρεύσας τὴν βοτάνην ῥίπτε. καὶ ἐπίβαλλε ἐν τῷ ὀξυγγίῳ τὰ λοιπά. καὶ ἕψει. εἶτα ἐπίβαλλε τὸν κηρὸν καὶ τὸ ὑγρόπισσον. καὶ χρῶ θαρρῶν ἐν ἡλίῳ. καὶ ὅταν ἀπουλωθῇ τὰ ἕλκει τὴν κεφαλὴν ἀλώπεκος καὶ τὸν ἀλκυώνιον ἐγχούσης τῆς μελαίνης φύλλα πάντα ῥίψας ἐπίβαλλε ἐπάνω. τὸ ἄλειμμα τὸ δὲ τὸ τριχῶσαι τὴν κεφαλήν. Ἄλλο. Κυνὸς κεφαλῆς κε. β. α. ὄστρακα, ῥούσιον ἐκ τῆς θαλάσσης β. α. ἀξύγγιον χοίρειον. πάντα ἐν χυτριδίῳ ἑψήσας χρῶ ἐπὶ παλαιῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ξη.

Φάρμακον τὸ διὰ θαψίας πρὸς πάντα χρόνια πάθη.

Εὐφορβίου θαψίας. δαφνίνου. ἀνὰ Γο. α. θείου ἀπύρου Γο. ς. ἐλλεβόρου Γο. ς. κηροῦ Γο. ς. δαφνίνου. ἢ κικίνου παλαιοῦ ἐλαίου τὸ ἀρκοῦν. ἐπὶ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ καρδαμώμου Γο. α. ἀλκυονίου κεκαυμένου Γο. α. οὐ μόνον πρὸς ἀλωπεκίας. ἀλλὰ καὶ πρὸς πᾶσαν χρονίαν ποιεῖ κατάψυξιν. ἅπαντα χρῶ δὲ τῇ προανεξυρώσει καὶ ἀναρίψει χρήσιμον ἐπὶ τῶν ἀλωπεκιῶν. καὶ συνεχῶς ἀποξηράνθωσαν. πολλοὺς γὰρ οἶδα διὰ μόνης τῆς ἀναψήξεώς τε καὶ συνεχοῦς ἀποξυρήσεως τριχοφυήσαντας.

Πρὸς φαλακρώσεις καὶ τριχῶν αὐξήσεις ἐκ τῶν κείτονος.

Λαγωῶν κοιλίας πέντε ξηράνας ἐπιμελῶς φρύγε ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ. πρὸς τούτοις λάμβανε τὸ ῥίτον μυρσίνης ἀκρεμόνων. ἀκακίας καρποῦ. ἀκακίας χυλοῦ. κυνὸς βάτου τὸ ἴσον ἀδιάντου Γο. γ. ταῦτα πάντα κόπτε καὶ σῆθε λεπτῷ κοσκίνῳ. εἶτα ἐπιβαλὼν στέατος ἀρκείου λι. δ. καὶ φώκης τὸ ἴσον ἀνάκοπτε. καὶ ἀναλόμενος εἰς πυξίδα μολιβδίνην φύλαττε. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας αἴρει ὡς θέλεις ἐλύσματι.

Διαφυλακτικὰ τριχῶν.

Πολυτρίχου β. α. λαδάνου β. β. οἴνῳ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ. Ἄλλο. Ἀνεμώνης τὸ ἄνθος ῥίψας μετὰ ἐλαίου κατάχριε. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ μελαίνει. Ἄλλο. Ἀδίαντον τὸν ὄρθιον σὺν ταῖς ῥίζαις ξηράνας. καὶ κόψας σῆθε λεπτῷ κοσκίνῳ καὶ σμίξας ἐλαίῳ, ὥστε γλοιοῦ ἔχειν πάχος εἰς ἀγγεῖον χαλκοῦν, ἀπόθου. καὶ ὅταν τακῇ χρῶ ἀντ' ἐλαίου ὁμοίως.

Ὕδωρ αὐξητικὸν τριχῶν τὸ δὲ αὐτὸ καὶ μελαίνει.

Ὕδατος ὀμβρείου ξε. ς. ῥοῦ ἀλεξανδρίνου ξε. γ. πολυτρίχου Γο. δ. βράθυος Γο. δ. λαδάνου Γο. α. μυρσίνης Γο. α. κολοκυνθίδος ξηρᾶς. Γο. α. ἔα βρέχεσθαι ἐν ἀγγείῳ ὑάλῳ ἐπὶ ἡμέρας κ. κινῶν δὶς τῆς ἡμέρας, εἶτα διήθει. τῇ δὲ ἐπιούσῃ καταβάπτων εἰς τὸ ὑδάτιον καθ' ἕνα χρῶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν. καὶ τὸ σπέρμα δὲ τῆς ἀλθαίας ἐν βαλανείῳ σμώμενον. διαφυλάττει τὰς τρίχας καὶ αὔξει. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἔλαιον ἀλειφόμενον ἐν ᾧ ἡψήθη ἢ συνετέθη αὐτὸ τὸ σπέρμα τῆς ἀλθαίας.

Λεπτυντικὰ τριχῶν

Συκῆς φύλλων. ἀμπέλου ἀγρίας λευκῆς τὸν φλοιόν. μαστίχης. ὀστράκων κηρύκων. γῆς κιμωλίας ἀνὰ, μνᾶν, μίαν. πάντα ἐμβαλὼν εἰς καινὴν ὠχρὴν χύτραν καὶ πηλῷ περιπλάσας ὄπτα ἐν κεραμείῳ. καὶ τρίβε ἐπιβαλὼν ἀφρονίτρου μνᾶς ς. κηκίδας ὀμφακίνας λ. καὶ λειώσας. ἐλόμενος χρῶ. Ἄλλο. Ἀφρονίτρου μνᾶς. ζ. μαστίχης ὀπτῆς μνᾶς δ. στυπτηρίας σχιστῆς ἴρεως ξηρᾶς. μυρσίνης ἀγρίας μελαίνης κόμης βρυωνίας ῥίζης ἀνὰ ∠ . δ. θέρμων ὠμῶν ἀληλεσμένων ℥. τὸ τέταρτον χρῶ ἀλιπῶς. Πρὸς ῥεούσας τρίχας. Ἀλόην σὺν οἴνῳ. μέλανι αὐστηρῷ ἐπίχριε ἢ πορφύρας πώματα σὺν ἐλαίῳ ἑφθὰ ἢ σμύρναν καὶ λάδανον σὺν οἴνῳ. καὶ μυρσίνῳ. ἢ πυρέθρους καύσας ἐπὶ ὀστράκου λείου μετ' ἐλαίου ἐπίχριε προξυρήσας.

Οὐλοποιὰ καὶ βάμματα τριχῶν. ἐκ τῶν κλεοπάτρας οὐλοποιῶν. β.

Προαποσμηξάμενος τὴν κεφαλήν, σφονδυλίου. ῥίζῃ χριέσθω τὰς τρίχας μετ' ἀκράτου. Ἄλλο. Ξυρήσας τὴν κεφαλὴν καὶ σμήξας. λαβὼν στροβίλιον νέον, κατάκαυσον ἕως γένηται σποδός. καὶ ἐμβαλὼν εἰς θυΐαν λείου παρεπιχέων μύρον μύρσινον ἄχρι μέλιτος πάχους. καὶ οὕτως ἄλειφε τὴν κεφαλήν. Ἄλλο. Μύρτων καὶ σεύτλου τῷ ἴσῳ χρῶ μετ' ἐλαίου σμώμενος. Ἄλλο. Κηκίδας κ. ἀδιάντου Γο. ς. χρῖε θαλάσσῃ ἄχρι μέλιτος πάχους. προσμήξας δὲ τὴν τρίχα οὔρῳ ἢ κονίᾳ καὶ ἀποκλύσας θερμῷ ὕδατι χριέσθω τῷ φαρμάκῳ ἐπὶ ἡμέρας δύο. συχνότατα δὲ αὐτὸ τῇ τριπὶ ἀποπλύνειν τε, καὶ ὀξυνθέντα ἀλείφειν μυρσίνῳ. τοῦτο, ἁπαλὴν καὶ οὔλην μέλαιναν ποιεῖ τὴν τρίχα. οὐλοτέρα δὲ ἔσται ἐὰν προξυρήσας χρίσῃ.

Προφυλακτικὰ πολιῶν. καὶ ἔτι μελαντικά.

Ἐλαίου ὀμφακίνου ξε. γ. ναρδοστάχυος. ∠ . α. ὄνυχος ἀρωματικοῦ ∠ . δ. σχοίνου ἄνθους. ∠ . δ. ἕψε μετὰ ἐλαίου. καὶ χωρὶς ἔστω. ἀκακίας χυλοῦ Γο. α. οἴνῳ διαλυθεῖσα καὶ λειανθεῖσα ἐπιμελῶς. ὅταν δὲ τοῦ ἐλαίου τὸ τρίτον ἀπολειφθῇ. τότε διήθει καὶ μίξας τῇ ἀκακίᾳ ἀναλοῦ εἰς ὑδρίσκην. καὶ χρῶ

συγχρίων

νιοφρώσεις. λϛ.
περὶ τῶν κατὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὴν γαστέρα. λζ.
περὶ ἐμπνευματώσεως γαστρός. λη.
περὶ χολέρας καὶ διαῤῥοίας. λθ.
περὶ λειεντερίας καὶ κοιλιακῆς διαθέσεως. μ.
περὶ τεινεσμοῦ. μα.
περὶ δυσεντερίας. μβ.
περὶ κολικῶν. μγ.
περὶ εἰλεοῦ. μδ.
περὶ τῶν κατὰ τοὺς νεφροὺς καὶ τὴν κύστιν παθῶν. με.
περὶ τῶν τοῦ ἥπατος παθῶν. μϛ.
περὶ καχεξίας. μζ.
περὶ ὑδέρων. μη.
περὶ σπληνός. μθ.
περὶ ἰκτέρου. ν.
περὶ προπτώσεως ὀμφαλοῦ. να.
πρὸς τὸ ἀνήβους καὶ ἀγενείους ἀεὶ πολὺ μένειν καὶ πρὸς τὰς τῶν αἰδοίων καὶ διδύμων φυλακὰς ἐν τοῖς ἐφήβοις καὶ ψίλωθρα. νβ.
περὶ βουβωνοκήλης καὶ ἐντεροκήλης καὶ ὑδροκήλης. νγ.
περὶ φλεγμονῆς διδύμων καὶ ὀσχέου. καὶ πρὸς ἕτερα αὐτῶν πάθη. νδ.
περὶ γονοῤῥοίας καὶ ὀνειρωγμοῦ. νε.
περὶ σατυριάσεως. νϛ.
περὶ πριαπισμοῦ. νζ.
περὶ ἀπράκτων μορίων. νη.
περὶ αἰδοιϊκῶν, καὶ ἑδρικῶν. νθ.
περὶ τῶν κατὰ τὴν μήτραν παθῶν. καὶ πρῶτον περὶ ἐμμήνου καθάρσεως. ξ.
περὶ ἐποχῆς ἐμμήνων. ξα.
περὶ ὑπερκαθάρσεως καὶ αἱμοῤῥαγούσης ὑστέρας. ξβ.
περὶ γυναικείου ῥοῦ. ξγ.
περὶ φλεγμονῆς ὑστέρας καὶ παρεγκλίσεως. ξδ.
περὶ ἀποστήματος ὑστέρας. ξε.
περὶ ἑλκώσεως ὑστέρας. ξϛ.
περὶ καρκίνου. ξζ.
περὶ σκίρρου καὶ σκληρωμάτων. ξη.
περὶ μύλης. ξθ.
περὶ ἐμπνευματώσεως. ο.
περὶ ὑστερικῆς πνιγός. οα.
περὶ προπτώσεως ὑστέρας. οβ.
περὶ φίμου ἐν ὑστέρᾳ. ογ.
μὴ κυισκομέναις θεραπεία. οδ.
περὶ ῥαγάδων καὶ κονδυλωμάτων καὶ αἱμοῤῥοΐδων. οε.
περὶ δυστοκίας. οϛ.
περὶ ἰσχιάδος. οζ.
περὶ ποδάγρας καὶ ἀρθρίτιδος. οη.
πρὸς χίμετλα καὶ ἐν πέλμασι, καὶ πτέρναις. οθ.
πρὸς ἥλους καὶ τύλους. π.
περὶ τῶν περὶ τοὺς ὄνυχας. πα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΤΡΙΧΑΣ ΠΑΘΩΝ ΠΕΡΙ ἈΛΩΠΕΚΙΑΣ ΚΑΙ ὈΦΙΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΦΑΛΑΚΡΩΣΕΩΣ.

Καθάπερ τῶν φυτῶν, ἔνια μὲν ὑγρότητος ἐνδείᾳ φθείρεται ξηραινόμενα· τινὰ δὲ ὑγροῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτῶν. οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τριχῶν γίνεσθαι συμβαίνει. δι' ἔνδειαν μὲν γὰρ ὑγρῶν ἡ φαλάκρωσις πέφυκε γίνεσθαι· διὰ μοχθηρίαν δὲ χυμῶν, ἀλωπεκία καὶ ὀφίασις. σχήματι μόνον διαφέρουσαι τῶν ἄλλων· ὅτι παραπλήσιον ὄφει τὸ βεβλαμμένον φαίνεται μόριον· τὰς δὲ ἀλωπεκίας ἐκ τοῦ συνεχῶς ταῖς ἀλώπεξι τοῖς ζώοις γίνεσθαι τὸ πάθος ὠνόμασαν. ἐκ τῆς χρόας οὖν τοῦ δέρματος τὸν πλεονάζοντα στοχαζόμενοι χυμόν· τῇ διὰ καθαρτικοῦ πρότερον φαρμάκου χρησόμεθα κενώσει· κἄπειτα τοῖς τοπικοῖς ἀποθεραπεύσομεν βοηθήμασιν. εἰ μὲν οὖν εἴη τὸ μελάντερον ἢ λευκότερον ἡ χροία παρεκτραπείη διὰ τῆς ἱερᾶς ἀντιδότου καθαίρομεν. φλέγματός τε καὶ τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ κενωτικῆς ὑπαρχούσης. εἰ δὲ εἴη τὸ ὠχρότερον τὰ διὰ τῆς ἀλόης καταπότια δώσομεν· ἑκάστου δὲ τούτων τὴν γραφὴν ἐν τῷ περὶ συνθέτων φαρμάκων εὑρήσεται λόγῳ. μετὰ δὲ τὴν κένωσιν τοῦ ὅλου σώματος, ἀποφλεγματισμῷ χρηστέον. οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις δι' ὄξους καὶ νάπυος καὶ μέλιτος. ἄμεινον δὲ εἰ ἀποβραχείη τῷ ὄξει καὶ ὀρίγανον. ἢ γλήχων. ἢ θύμος. ἢ ὕσσωπον. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν παθῶν τῇ αὐτῇ χρηστέον μεθόδῳ. πρῶτον τὸν πλεονάζοντα κενοῦντας χυμόν. ἢ διὰ καθάρσεως. ἢ καὶ διὰ φλεβοτομίας εἰ καὶ αἵματός ἐστι πλεονασμός, εἶθ' οὕτως ἤδη τὴν τοπικὴν χωρεῖν ἤδη μέλειαν.

Περὶ ἀλωπεκίας.

Ἐκνίψας καὶ ὀθονίῳ τραχεῖ· καὶ μᾶλλον ἐρίῳ ἐκμάξας· καὶ ἀναξύσας ἄχρι ἐρυθήματος περιστερῶν. ἐν ἡλίῳ σὺν ὄξει τριβέντι κατάχριε. ἢ ἀλκυόνιον τὸ βραχύτατον καύσας καὶ λειώσας. σὺν ἐλαίῳ ἀπὸ λύχνου κατάχριε. ἢ καλάμου ῥίζαν. ἢ φλοιὸν ἀμυγδαλῆς πικρᾶς καύσας. ἐλαίῳ ἢ στέατι ἀρκείῳ ἀναλαβὼν κατάχριε. μέτρια μὲν οὖν ταῦτα ἰσχυρότερα δέ. τὰ δι' εὐφορβίου καὶ θαψίας καὶ ἀδάρκης ἐλαίῳ δαφνίνῳ ἐκλεανθέντα ἢ ὑγρὰ πίττη. Ἄλλο. Ἐχίνων θαλασσίων τὰ ὄστρακα καύ-

ἐπισχεῖν. τοῖς δὲ εἰς τὴν γαστέρα ῥέμασιν οὐδὲν τούτων ἁρμόζει. πλὴν ἐν αὐτῇ τῇ γαστρὶ καὶ τῷ στομάχῳ τὰ τοιαῦτα προσφέρειν. καὶ λούειν δὲ τούτους. λουτρὰ γὰρ τοῖς μὲν εἰς τὴν γαστέρα ῥέμασιν ἐπιτηδειότατα. τοῖς δὲ αἱμορραγίας καὶ τοὺς ἱδρῶτας, δεινῶς παροξυνεῖ. τοὺς δὲ ἐπὶ πλήθει λειποθυμοῦντας, οἴνου τε καὶ τροφῆς ἀπέχειν. καὶ λουτρῶν ἐν πυρέττουσι. πόμα δὲ μελικράτου διδόναι. ἢ θύμου. ἢ ὀριγάνου. ἢ γλήχωνα. ἢ ὑσσώπου ἔχοντος ἀφεψημένον. ἐπιτήδειον δὲ τούτοις καὶ τὸ ὀξύμελι. εἰ δὲ διὰ πονηροὺς χυμοὺς λειποθυμοῖεν ἐν τῷ στομάχῳ περιεχομένους κελεύειν ἐμεῖν διὰ ὑδρελαίου καθέσει δακτύλων. ἢ πτερῶν. εἰ δὲ μὴ δύναιντο ἐμεῖν. ἔλαιον ὅτι κάλλιστον αὐτοὺς ποτιστέον. τοῦτο μέν γε καὶ διὰ γαστρὸς κάτωθεν πολλάκις κενοῖ. καὶ τὸ ἀψίνθιον δὲ τούτοις ὀνίνησιν. εἰ δὲ δι᾽ ἀρρωστίαν ἐκλύοιντο τοῦ στομάχου, τοῖς τοιοῦτόν τι δυναμένοις χρηστέον, ὡς ἔμπροσθεν ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ κεφαλαίῳ λέλεκται. καὶ τὰ ἄκρα ἀνατρίβειν καὶ τοὺς μὲν ἐγκαιομένους, ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν. τοῖς δὲ καταψυχομένοις τὸ διὰ τριῶν πεπέρεων διδόναι καὶ αὐτοῦ τοῦ πεπέρεως. τοὺς δὲ ἐπὶ θερμασίᾳ πλείονι ἢ δι᾽ ἔγκαυσιν. ἢ διὰ τὸ ἐν βαλανείοις χρονίζειν λειποθυμοῦντας, ἰᾶσθαι τότε ψυχρὸν ὕδωρ προσραίνοντα καὶ πρὸς ἀνεμώδη τόπον. καὶ τρίβειν τὸν στόμαχον. καὶ οἶνον διδοὺς καὶ τροφάς. εἰ δὲ διὰ μέγεθος φλεγμονῆς. ἢ κακοπάθειαν πυρετοῦ λειποθυμοῖεν ἐν ταῖς καταβολαῖς. καὶ καταψύχοιντο τὰ κῶλα τρίβειν ἰσχυρῶς καὶ θάλπειν καὶ διαδεῖν. ἐγρηγορέναι τε κελεύειν. καὶ τροφῆς ἀπέχειν. ταῦτα δὲ καὶ τοῦ παροξυσμοῦ πρακτέον. τοῖς δὲ διὰ ξηρότητα λειποθυμοῦσι προσδοκῶν ἢ τριῶν ὡρῶν τοῦ παροξυσμοῦ τροφὴν ἐπιδοτέον. ἢ χόνδρου χυλόν. ἢ ἄρτον διὰ ὕδατος ἅμα ῥοιᾶς κόκκους. ἢ μήλους. ἢ ἀπίους. εἰ δὲ μέγας ὁ κίνδυνος ἐλπίζοιτο. καὶ οἶνον δοτέον. καὶ τοῖς ἐξαίφνης δὲ λειποθυμήσασι, οὕτω πρακτέον. καὶ πανταχοῦ δεῖ τὴν αἰτίαν λογίζεσθαι δι᾽ ἣν ἡ λειποθυμία γίνεται. καὶ πρὸς ταύτην ἐνίστασθαι. ποτὲ δὲ καὶ τοῦ συμπτώματος, μᾶλλον φροντιστέον, κίνδυνον, ἢ καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος.

Θεραπεία τῆς περὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν ἑλκώσεως. ξ΄.

Καὶ τοῦτο τὸ πάθος τοῖς πυρετοῖς μάλιστα τοῖς χρονίοις συμπίπτει διὰ τὸν τῆς ἀνακλίσεως χρονισμόν. ἀνίησι μὲν οὖν ἄρχεται ἐρυθὴς ὁ τόπος γίνεσθαι. κύκλον δὲ ὀθονίου ποιοῦντες ἐμμεγέθη ὑποθήσομεν τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα δὲ ῥοδίνην ἢ μυρσίνην κηρωτὴν ποιοῦντες ἐχούσης λιθάργυρον. ἢ ψιμύθιον ἐπιθήσομεν. φλεγμονῆς δὲ γενομένης, ἄρτῳ καταπλαστέον μετὰ στρύχνου ἢ πολυγόνου ἢ ἀρνογλώσσου. ἢ ἁπαλῆς κράμβης. εἰ δὲ νομώδης ἕλκωσις εἴη. φακῇ καταπλαττέσθωσαν μετὰ σιδίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ τρίτῳ τῆς πραγματείας ὑπάρχοντι περὶ τῶν κατὰ τόπους πεπονθότας παθῶν ὁ λόγος ἐστὶν ἀρχόμενος μὲν ἀπ᾽ ἄκρας κεφαλῆς, τελευτῶν δὲ ἐν ἄκροις τοῖς ποσίν.

Περὶ ἀλωπεκίας καὶ ὀφιάσεως. καὶ φαλακρώσεως. α΄.
οὐλοποιὰ καὶ βάμματα τριχῶν. β΄.
περὶ τῶν κατὰ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς παθῶν. γ΄.
περὶ κεφαλαλγίας. δ΄.
περὶ κεφαλαίας καὶ ἡμικρανίας. ε΄.
περὶ φρενίτιδος. ς΄.
περὶ φλεγμονῆς ἐγκεφάλου. ζ΄.
περὶ ἐρυσιπέλατος ἐγκεφάλου. η΄.
περὶ ληθάργου. θ΄.
περὶ κατόχου ἤγουν ἀγρύπνου κώματος. ι΄.
περὶ μνήμης ἀπωλείας καὶ λογισμοῦ καὶ λήρου καὶ μωρώσεως. ια΄.
περὶ σκοτωματικῶν. ιβ΄.
περὶ ἐπιληψίας. ιγ΄.
περὶ μελαγχολίας καὶ μανίας καὶ ἐνθουσιαστικῶν. ιδ΄.
περὶ ἐφιάλτου. ιε΄.
περὶ λυκάονος ἢ λυκανθρώπου. ις΄.
περὶ τῶν ὑδρώπων. ιζ΄.
περὶ ἀποπληξίας καὶ ἡμιπληξίας ἤτοι παραλύσεως. ιη΄.
περὶ σπασμῶν. ιθ΄.
περὶ τετάνου καὶ τῶν τούτου διαφορῶν. κ΄.
περὶ τρόμων. κα΄.
περὶ ὀφθαλμικῶν. κβ΄.
ὠτικά. κγ΄.
περὶ τῶν τῆς ῥινός τε καὶ τῆς ὀσφρήσεως παθῶν. κδ΄.
πρὸς τὰ κατὰ τὸ πρόσωπον. κε΄.
περὶ τῶν κατὰ τὸ στόμα παθῶν. κς΄.
περὶ συνάγχης καὶ τῶν ταύτῃ παρακειμένων ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν ἀπαγχομένων ἢ ἄλλως πνιγομένων. κζ΄.
περὶ κορύζης καὶ κατάρρου καὶ ἀρτηριακῶν καὶ βηχός. κη΄.
περὶ ὀρθοπνοίας ἄσθματος καὶ δυσπνοίας. κθ΄.
περὶ πνευμονίας. λ΄.
περὶ αἵματος πτύσεως. λα΄.
περὶ ἐμπύων καὶ φθίσεως. λβ΄.
περὶ πλευρίτιδος. λγ΄.
περὶ τῶν τῆς καρδίας παθῶν. λδ΄.
περὶ τῶν κατὰ τοὺς μαστούς. λε΄.
περὶ τὰς τῶν μασχαλῶν δυσωδίας. καὶ συνιδρώσεις.

πων. θερμασίαν δὲ τὴν διάψυξιν. ὅταν δὲ ἀπὸ πληρώσεως ὑγρῶν γένηται λυγμὸς βιαίας δεῖται κενώσεως. ἔστι δὲ ὁ πταρμὸς ἐργάζεται. τὸν δὲ ἤδη κενώσει λυγμοὺς οὐκ ἰᾶται πταρμός. διδόναι δὲ τοῖς λύζουσι, πήγανον μετ᾽ οἴνου. ἢ νίτρον ἐν μελικράτῳ. ἢ σέσελι ἢ δαῦκον ἢ κύμινον. ἢ ζιγγίβερι. ἢ καλαμίνθην. ἢ νάρδον κελτικήν. ταῦτα τὴν ἤδη διαφθορᾷ σιτίων ἢ ἤδη ψύξει ἢ ἤδη πληρώσει βοηθήματα. τοῖς δὲ ἀπὸ πλήθους λύζουσιν ἤδη ψυχροῖς καὶ γλίσχροις χυμοῖς. καστορίου τετρωβόλου δίδου πίνειν δι᾽ ὀξυκράτου. καὶ κατὰ τοῦ δέρματος δὲ ἐπιτιθέμενον ὠφελεῖ. ἅμα σικυωνίῳ παλαιῷ ἐλαίῳ. ἁρμόζει καὶ τὸ σκιλλητικὸν ὄξος ἢ ὀξύμελι πινόμενον. καὶ κατοχαὶ πνεύματος μεγάλως ὀνίνησι.

Περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς ἐπεχομένης τε καὶ φερομένης γαστρός. ιζ.

Τὰ μὲν προσφέροντα τὴν ἐπεξηρασμένην κοιλίαν. ἐν τῷ πρώτῳ λέλεκται γράμματι εἰς ὅσον ἐχρῆν. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὑγραίνεσθαι συμπίπτει ταύτην ἐν πυρετοῖς. ἐνταῦθα λεκτέον. πολλοὶ γὰρ οὐ κατὰ τὸν τοῦ πυρετοῦ λόγον. ἀλλὰ διὰ μόνον ἔστι τὸ σύμπτωμα διαφθείρουσιν. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν δέχεσθαι δεῖ τὰ κομιζόμενα μηδὲν ἀντιβαίνοντας ἀπὸ διαφθορᾶς καὶ ἀπεψίας φερόμενα. πέρα δὲ τοῦ μετρίου τῆς κενώσεως γινομένης. ἐπέχειν προσήκει. καὶ εἰ μὲν δριμύτερα φέροιτο δεῖ τὰ προσφερόμενα εὔχυμά πως εἶναι καὶ ἄλλως παχύτερα. τοιαῦτα δὲ ἐστὶ τὰ διὰ χόνδρου καὶ πτισάνης ῥοφήματα. καὶ λουτρὰ δὲ τούτοις μετὰ τὴν τοῦ νοσήματος πέψιν ἐπιτήδεια. ὅταν δὲ φλεγματωδέστερα καὶ ὑδαρέστερα φέρηται, τοὐναντίον ξηρότερά τε ἔστω. καὶ θερμότερα τὰ σιτία. ἐφ᾽ ὅσον ἐγχωροῦσιν οἱ πυρετοί. τοιαῦτα δὲ ἐστὶ τὰ διὰ ἀρτυμάτων θερμαντικῶν σκευαζόμενα. λουτρῶν δὲ τούτους ἀφεκτέον. εἰ μή τι ἕτερον ἐκβιάζοιτο. ἀτονούσης δὲ τῆς πεπτικῆς δυνάμεως τοῖς συμφέρουσιν ἐδέσμασί τε καὶ βοηθήμασι χρηστέον. ἐδέσμασι μὲν, ἐν οἷς μάλιστα ῥοιᾶς ἢ μήλων. ἢ ἀπίων. ἢ μεσπίλων ἐμβέβληται. ἢ καὶ τούτοις αὐτοῖς. καὶ οἴνῳ λεπτῷ εὐώσμῳ συμφέροντι. βοηθήμασι δὲ τοῖς διὰ καταπλασμάτων, δι᾽ ἀλφίτων καὶ φοινίκων. καὶ ἀψινθίας. ῥόδων τε καὶ μύρτων. καὶ τῆς ὁμοειδοῦς τούτοις ὕλης. σκεπτέον δὲ ἐν ποίοις μάλιστα μορίοις ἐπιθετέον τὰ καταπλάσματα. λέγω δὲ τοῖς τὸν στόμαχον. ἢ τὴν κάτω κοιλίαν. ἔσθ᾽ ὅτε γὰρ καὶ κατὰ τὴν ὀσφὺν ἐπιτίθεμεν. τὰς αἱματώδεις γὰρ τῶν ἐκκρίσεων ἀναστέλλει. τὰ διὰ λιβανωτοῦ καὶ ἐπὶ ξηραίνει. ἢ πάλη ἀλφίτου ἢ γύρεως, ἢ λιβανωτοῦ ἢ μάννης, ἢ οὕτω φυραθέντα. ἢ ὀξυκράτῳ. τὴν δὲ δριμυτέραν ὑγρασίαν. καὶ ἐν αἵματι ἀπογλυκαίνειν. ὅτε μὲν αὐτῷ τῷ ὕδατι. ὅτε δὲ πτισάνης χυλῷ ἢ χόνδρου. ἢ ὀρύζης. ἢ τράγου. οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις. ἐν ὕδατι δὲ παραπλεκτέον καὶ ῥόδα ξηρά. ἢ μύρτα. ἔσθ᾽ ὅτε καὶ κηκῖδας καὶ σὺν ἅμα ῥοδίνῳ καὶ οἴνῳ λεπτῷ συμφέροντι. ἢ ῥόδων ἀφεψήματι ἑψόμενον. ἢ καὶ τῇ ἕδρᾳ, προστιθέμενον, ἀπαμβλύνει τὰς εἰς τὴν ἔκκρισιν προθυμίας. συχνῆς δὲ γινομένης τῆς ἐξαναστάσεως. ἀγαθὸν ἐγκαθέσθαι προστετυπωμένον τῇ ἕδρᾳ ἀπὸ θερμῶν σημάτων.

Περὶ στάξεως αἵματος καὶ τῆς ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγίας. ιη.

Ἐπειδὴ ἡ μὲν στάξις δηλοῖ πλῆθος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. ἢ ἐν τῇ κεφαλῇ κατὰ ἔκλειψιν γινομένην. ἢ δυσπνοοῦσιν. ἡ δὲ πλείων ἔκκρισις ἱκανὴ ἐστὶ χαλάσαι καὶ μειῶσαι τὸ πλῆθος. κατὰ λόγον δὲ ἐστὶ ποιεῖσθαι αὐτὴν ἐκεῖθεν ὅθεν ἡ φύσις ὥρμησεν. ταῦτα ἐννοήσας ἐτόλμησα ἤδη τὴν τεταρταίαν ἀποστάξιν διατιθεὶς ὡς ἔθος φλέβα τὰ ἐν τοῖς μυξωτῆρσιν ἀγγεῖα. δεῖ δὲ μὴ ἀφαιρεῖσθαι ὀλίγα ῥύσει. ἀλλὰ πρὸς τὴν δύναμιν ἀφαιρεῖν. τὰς δὲ αὐτομάτους ἐν πυρετοῖς διὰ ῥινῶν αἱμορραγίας. κριτικῶς μὲν γινομένας δέχεσθαι. ἀμέτρως δὲ φερόμενον τὸ αἷμα, πειρᾶσθαι στέλλειν. διαδεσμείσθω οὖν πρῶτον ἀτόνως τὰ ἄκρα. καὶ μετέωρον ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐσχηματίσθω ὁ νοσῶν. δοκεῖ δὲ καὶ τῆς ποσθῆς ἡ διάδεσις ἰδίως ἐπέχειν τὰς ἐκκεινώσεις αἱμορραγίας. μὴ ἀπομυσσέσθω δέ. μὴ δὲ ἐρεθιζέτω τὸν τόπον. ἐάτω δὲ θρόμβον ἀποπήγνυσθαι. σπόγγῳ δὲ ἡ ῥὶς ἀποψυχέσθω ἐν ὀξυκράτῳ βραχέντι. καὶ σφηνίσκος ἐκ κράνους. ἐμβαλλέσθω τῷ αἱμορραγοῦντι μυξωτῆρι τινὶ τῶν ἰσχαίμων χρισθέντι φαρμάκων τὴν δὲ τούτων ὕλην καὶ τὴν ἄλλην θεραπείαν. ἐν τοῖς κατὰ τόπους πεπονθότας κατὰ τὸ μετὰ ἔστι βιβλίον ἱκανῶς ἐκθησόμεθα.

Περὶ λειποθυμίας. ιθ.

Τοῖς μὲν ἤδη χολέραις καὶ διαρροίαις καὶ ταῖς ἄλλαις πολλαῖς καὶ ἀθρόαις κενώσεσιν ἐκλυομένοις. ὕδωρ τι ψυχρὸν προσραίνειν καὶ τῶν μυκτήρων ἐπιλαμβάνειν. καὶ ἀνασφίγγειν τὸ στόμα τῆς γαστρός. καὶ κελεύειν ἐμεῖν. ἀποκρέττειν τε τὸν στόμαχον. ἤτοι διὰ δακτύλων ἢ πτερῶν καθιέναι. ἀλλὰ καὶ δεσμεῖν πλείοσι δεσμοῖς ἰσχυρῶς. ὅταν μὲν διὰ τὴν κάτω μοῖραν, αἱ κενώσεις γίγνοιντο, τὰς χεῖρας. ὅταν δὲ διὰ τὴν ἄνω τὰ σκέλη. προσαπτικοῖς δὲ τοῖς αἱμορραγοῦσι καὶ ἀνάρροπον ἀνωδυνίας σχῆμα καὶ σικύας ἐπιβλητέον. ἤδη τἀναντία τῶν κενουμένων ἀντισπῶντας μερῶν. ἰᾶται δὲ καὶ οἶνος ὕδατι κεκραμμένος. τὰς ἤδη ταῖς ἀθρόαις κενώσεσιν ἐκλύσεις. εἰ μὴ φλεγμονὴ σπλάγχνων. ἢ κεφαλῆς ἄλγημα σφοδρὸν ἢ παρακρουστικόν τι πάθος. ἢ πυρετὸς καυσώδης ἀκμαστικὸς ἢ νόσημά τι κωλύει. μεγάλας γὰρ ἤδη τούτων ὁ οἶνος ἐργάζεται βλάβας. καὶ εἰ μὲν θέρος εἴη καὶ θερμῆς κράσεως. καὶ ψυχροπότης ὁ κάμνων ψυχρὸν δοτέον. εἰ δὲ τἀναντία, θερμόν. τοῖς δὲ διὰ πλῆθος ἱδρώτων λειποθυμοῦσι, πυκνοῦν τὸ δέρμα καθὼς ἔμπροσθεν εἴρηται. καὶ πνευμάτων ψυχρῶν εἰσόδους.

αὐτοῖς ὅταν ἤδη τὸ ἄριστον ἀφίκωνται πρῶτον μὲν διδόναι τὰ λιπαρά. καὶ τὰ ἄλλα δὲ πάντα δι' ἐλαίου πολλοῦ σκευάζοντα. μηδὲν αὐστηρὸν ἢ στύφον ἔχοντα. ταῦτα γὰρ εἰ καὶ μὴ πρὸς αὐτὴν ἄντικρυς ἀνίσταται τὴν αἰτίαν. ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ σιτία λύουσιν ἀκρατῆ ὁρμὴν, ἡ δὲ τούτων ἔνδεια, μειοῖ τὴν ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ φλέγματος σύστασιν. καὶ ταρίχους δοτέον. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν εἰρημένων οἴνων δαψιλῶς πινέτωσαν. πλείονι γὰρ χρόνῳ πραττόντων οὕτω παύεται.

Περὶ δίψης. νβ'.

Τὴν μὲν πάνυ μικρὰν δίψαν. γίνεσθαι νομιστέον διὰ ξηρότητα τῶν μορίων ἢ θερμότητα δι' ὧν φέρεται τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος εἰς τὴν κοιλίαν. καὶ ἴαμα τῆς μὲν ξηρότητος ἐστὶν ὕπνος. τῆς δὲ θερμότητος, ἐγρήγορσις. ἔνιοι μέντοι διψώδεις ὑπὸ οἴνου γίνονται. καὶ διὰ τὴν τῶν ἐδηδεσμένων θερμότητα. καὶ ἴαμα τούτων ἐστὶ τὸ ψυχρὸν πόμα. μοχθηρὸν δὲ ἐπιθυμοῦσι ποιοτήτων. ὥσπερ καὶ σιτίων, ἀνάλογον τῇ κρατούσῃ κακοχυμίᾳ. δίψεσι δὲ ἀπ' αὐτοῖς καταλειφθέντας, ὑπὸ ὧν περ καὶ ἀπέθανον. οἷα ποτὲ φαγόντας ἐχίδνας διψάδας. καὶ οἴνου παλαιοῦ μεθύσαντας. καὶ τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ τοῦ ὕδατος ἐπιλιπόντος. ὧν ὅσοι τῆς θαλάττης ἐτόλμησαν πιεῖν, ἀπέθανον. τὸ δὲ ἐν πυρετοῖς δίψος παρηγορεῖν πέφυκεν. ἐμβροχὴ τῆς κεφαλῆς ψυχροτάτου ἐλαίου. ἢ ῥοδίνου μετὰ κρουνισμοῦ γιγνομένη. κάλλιστα δὲ ποιεῖ πρὸς δίψος, τὸ τῆς μελαίνης θρίδακος σπέρμα διαμασηθὲν καὶ ἡ γλυκύρριζα λεγομένη. καὶ τὸ τοῦ σικύου σπέρμα διακρατηθὲν ἐν τῷ στόματι. δίδου δὲ καὶ ἄδιψον καταπότιον τοῦτο. σικύου ἡμέρου. ∠ η'. τραγακάνθης ∠ δ'. διάλυε τὴν τραγάκανθαν ὠῶν ὠμῶν προσφάτων τῷ λευκῷ. καὶ ὅταν διαλυθῇ. ἐπίβαλλε τρίψας τῷ σικύου σπέρματι προλειωθέντι. καὶ μαλάξας, ἀνάπλαττε καταπότια καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. καὶ δίδου ἐν ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν. καὶ τὸ διαλυόμενον ὑγρὸν καταπινέτω. δίδου δὲ καὶ ἀπόβρεγμα καταρροφεῖν. μήλων κυδωνίων ἢ ἀπίων ἢ μεσπίλων ἢ ἑλίκων ἀμπέλου ἢ ῥοᾶς χυλόν.

Περὶ γλώσσης τραχείας. νγ'.

Ὑγραίνειν δεῖ τὴν τραχύτητα τῆς γλώττης ποιοῦντας διακρατεῖν. λινοσπέρμου ἀφέψημα τοὺς κάμνοντας ἐν τῷ στόματι. βέλτιον δὲ ἐνεργεῖ μυξίον τῷ λινοσπέρμῳ συγκαθεψημένον. καὶ τὸν δάκτυλον δὲ ἐν τούτῳ τῷ χυλῷ βρέξαντες καὶ τὴν γλῶτταν ἀνατρίψαντες. ἀποκλυζέσθωσαν ὕδατι καθαρῷ. ἢ σπόγγῳ περιμασσέσθωσαν. εἶτα ῥοδίνῳ ἐπαλειφέσθωσαν. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ῥόδινον μέλιτι συμμιγὲν σπουδαίως ἐνεργεῖ. καὶ ὁ τῆς ἀνδράχνης χυλὸς διακρατηθεὶς καὶ ῥοῦς ὁ ἐπὶ τὰ ὄψα μελικράτῳ μιγεὶς καλῶς ποιεῖ. καὶ σχμασηλιά. καὶ μυσκλίου. ταῦτα δὲ ἐστὶν ἢ μύξα τὰ ὀστᾶ διακρατούμενα. καὶ τῇ γλώττῃ περικυλιόμενα. καὶ θριδακίνης καυλίον. Ἀρχιγένης δέ φησι καὶ ὁ ἅλς ὁ ἰνδικός. χροιᾷ μὲν καὶ συστάσει ὅμοιος τῷ κοινῷ ἁλί. γεύσει δὲ μελιτώδης. φακοῦ δὲ μέγεθος ἤτοι γε πλεῖστον κυάμου διαβρωχθείς. σφόδρα καθυγραίνειν δύναται. ἤδη πλευρὸν δὲ κατακείσθωσαν. ξηραίνει γὰρ ἡ ὑπτία κατάκλισις καὶ τὸ στόμα μυέτωσαν. τὸ κεχηνέναι γὰρ ἐξικμάζει. πταρμοὶ ἐπιτηδευθέντες καθυγραίνουσι τὰς γλώττας. παντὸς ἄλλου ἐνδιαθετώτερον.

Περὶ ναυτίας. νδ'.

Ὅταν χωρὶς τοῦ προσενεχθῆναι ναυτιώδης ὁ κάμνων γίνεται, πρόδηλον οἶμαι λογίζεσθαι μοχθηροὺς χυμοὺς αἰτιᾶν τὴν γαστέρα. τινὲς δὲ ἀπορρέπτονται μέν. ἐμοῦσι δὲ, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς τοῖς χιτῶσιν ἀναπεπομένου τοῦ χυμοῦ. φλεγματώδεις μὲν οὖν ὄντας τοὺς χυμοὺς πέττειν χρὴ ἐν ἡσυχίᾳ φυλάττοντας τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀσιτίᾳ καὶ ὕπνοις. τοὺς δὲ λεπτοτέρους. ἔμετος ἐμβάλλει. ποτὲ μὲν ἤδη τῷ τῆς πτισάνης χυλῷ γενόμενος. ἢ μελικράτῳ. ὅσοι δὲ γλίσχροι τέ εἰσι καὶ παχεῖς τῶν λεπτῶν λεπτυνόντων, χρήζουσιν. ὁποῖόν ἐστι τὸ ὀξύμελι καὶ τὰ ὅμοια. ὑγρότητος δὲ μοχθηρᾶς ἐν τοῖς χιτῶσιν ἀναπεπομένης. ἡ διὰ τῆς ἀλόης πικρὰ χρήσιμος. τὰ στύφοντα δὲ βλάπτει γενναίως. ὥσπερ αὖ πάλιν ὑγρότητος οὔσης πολλῆς χωρὶς κακίας τὰ στύφοντα μὲν ὡς ὠφελιμώτατα. τὸ δὲ διὰ τῆς ἀλόης φάρμακον εἰς μαρασμὸν ἄγει. ψύξεως δὲ προσούσης τῇ ὑγρότητι, μικτέον τοῖς στύφουσι καὶ τὰ θερμαίνοντα. σημεῖον δὲ τοῦ ψυχρὰν διάθεσιν εἶναι τὸ μὴ διψῆν. μήτε καύματος αἰσθάνεσθαι.

Περὶ χολεμεσίας. νε'.

Τοῖς χολὴν ἐμοῦσι κατάπλασμα προσοιστέον διὰ φοινίκων σιδίων. κηκίδος ἑψημένων ἐν οἴνῳ ἢ ὀξυκράτῳ συλλεαινομένων ἄρτων. καὶ ἀκακία δὲ καὶ ὑποκυστίδος. καὶ βαλαύστιον. καὶ ῥοῦς συμπλεκέσθω τῷ καταπλάσματι. καὶ σικύα δὲ προσβαλλομένη μεγάλως ὠφελεῖ, μετὰ φλογὸς πολλῆς. τὴν δὲ τροφὴν πολλάκις κατὰ βραχὺ δώσομεν. ἤδη δὲ τῶν χολὴν μέλαιναν ἐμούντων. καὶ φυσωμένων τὸν στόμαχον. σπόγγους ὄξει δριμυτάτῳ θερμῷ βεβρεγμένους ἐπιτίθει. ἢ κισσοῦ φύλλοις ἑφθοῖς ἐν οἴνῳ κατάπλασσε.

Περὶ λυγμῶν. νϛ'.

Ὁ λυγμὸς γίνεται. ἢ διὰ πλήρωσιν. ἢ διὰ κένωσιν. ἢ δριμέων χυμῶν δακνόντων τὸν στόμαχον. ὧν ἐμεθέντων παύεται. πολλοὶ δὲ καὶ τὸ διὰ τῶν τριῶν πεπέρεων μόνον λαβόντες. ἐὰν εὐθέως ἐπιπίωσιν, οὐ λύζουσιν. ὅτι δὲ καὶ διαφθείροντες τινὲς τροφὴν λύζουσι τῶν γινωσκομένων ἐστί. καὶ ῥιγώσαντες δὲ πολλοὶ λύζουσιν. ἔμετον μὲν οὖν εὑρήκαμεν αὐτάρκες ἴαμα τῶν διὰ πλῆθος ἢ δῆξιν λυζόν-

σει. ἢ ἀνίηθινοι· καὶ διάδοσμος εὔτονος ἤδη μικρὸν ἀνιείς· ἀνακλιθεὶς ἐπιχείτω τὰς βῆχας. λέγω δὲ τῶν μέσων καὶ τῶν ἄκρων· οὐκ ἀλόγως δὲ ζωμὸς οἴνου χρῆσθαι σταφίδι ἀγρίᾳ συμμιγνυμένῃ τῷ ἐμβρόχῳ ἢ ζέων τῇ μαστίχῃ. καὶ τὰ ἄκρα δὲ ἀνατρίβειν τε καὶ διαψηλαφᾶν ἢ διαδεσμεῖν. εἶτα πάλιν ἀπολύειν τὴν ἀνθολκήν. εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ πυρετοῦ δριμύτητα συμβαίνει ὑπερβρεθίζει· χρηστέον ἀνακογχυλισμῷ διὰ ὕδατος χλιαροῦ καὶ ψυχρὸν δὲ πολλάκις ὤνησεν· καὶ δι' ὀξυκράτου καὶ φοινίκων ἀφεψήματος ἢ ῥόδων. ἢ τῆς γλυκείας ῥίζης, καὶ τοῖς σπλάγχνοις δὲ καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῇ ἐπιρρυπτέον τὰ μετρίως ἐμψύχοντα.

Περὶ πταρμοῦ. μη'.

Ἐνοχλοῦσι πταρμοὶ πλεονάκις ἐμπίπτοντες ἐν πυρετοῖς. καὶ γὰρ πληροῦσι τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν δύναμιν ἐλέγχουσιν· ἐνίοις καὶ αἷμα ἐκρηγνύουσιν· καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπιφέρουσιν ὀχληρά· ἀντιβαίνειν οὖν αὐτοῖς δεῖ. κατέχει δὲ ἐπιφερόμενον πταρμὸν διάτριψις τῆς ῥινὸς καὶ τοῦ μετώπου καὶ ὀμμάτων, χάσμη τε καὶ τῆς ἀναπνοῆς τρίψις σπουδαία· ψυχρά· ἔκστασις λογισμὸς· μετεωρισμὸς τῆς κεφαλῆς. ἐπιστροφὴ ἤδη πλευρᾶς. ψηλαφία τῶν ἄκρων μυῶν· λιπασμὸς μαστηχείων· θερμοῦ τοῦ ἐλαίου εἰς ὦτα ἔγχυσις. ἐπιθέματος θερμοῦ ὑπόθεσις τῷ γενείῳ. φυλάττεσθαι δὲ ἀφροδισίας δεῖ ὕπνου διεγερσιν· καπνόν. κονιορτόν· τὰς δριμυτέρας ὀσμὰς πεπέρεως. καστορίου. ἰκτίνος. διοσμίου προσινές. μήλου καὶ ἀλφίτου ὀσμή. ἐπαμβλύνει γὰρ τὴν ἔκπτωσιν τῶν πταρμῶν. εἴτε ἐκ τῆς θλάσεως κενοῖ σπασμοῦ. γινομένης δὲ ὁρμῆς ἤδη τὸ πταρμῶσαι. μὴ διεξιόντος δὲ τοῦ πταρμοῦ. ἀνάπαυσις τοῦ χείλους ἐπιτιθέσθω· καὶ συνεχῶς τῶν δριμυτέρων ὀσμῶν πεῖρα καὶ τῆς διανοίας ἄνεσις.

Περὶ ἀνορεξίας. μθ'.

Εἰ μὲν διὰ μοχθηροὺς χυμοὺς ἡ ἀνορεξία γίνοιτο, δοτέοι αὐτοῖς ἐκεῖνα τῶν ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων. ἃ τοὺς τοιούτους χυμοὺς· ἤτοι γε δι' ἐμέτων ἀπορρίψαντα. ἢ διὰ τῆς κάτω κοιλίας, ἐκκενοῦν πέφυκεν. ἢ ἐπικεράσαντα βελτίους ἐργάζεται. τὴν δὲ τούτων ὕλην ἔχεις ἐν τῷ πρὸ τοῦδε γράμματι πρώτῳ τῆς ὕλης ὑπάρχοντι πραγματείας· εἰ δὲ δι' ἀρρωστίαν δυνάμεως ἀνορεκτοῦσιν. ἐπειδὴ πᾶσα δύναμις ἀρρωστεῖ διὰ δυσκρασίαν τῶν μορίων· χρὴ τὸ τῆς δυσκρασίας εἶδος. διὰ τῶν ἐναντίων ἰᾶσθαι. τὸν μὲν οὖν ποικιλώτερον τῆς ἀνορεξίας λόγον ἐν τοῖς στομαχικοῖς κατὰ τὸ τρίτον βιβλίον ἀποδώσομεν. ἤδη δὲ τῶν πυρεσσόντων. εὐθὺς κατ' ἀρχὰς ὀσφραντοῖς πειρατέον ἀνακτᾶσθαι τὴν ὄρεξιν. μάλιστα δὲ ἀλφίτων ὕδατι δεδευμένων ἢ ὀξυκράτῳ. ἢ κράμματι ἢ τινὸς τῶν εὐωδῶν καὶ στυφουσῶν ὀπωρῶν ἀφεψήματι· ἀλείμματι δὲ προσηνεῖ καὶ ἀνατρίψει συμμέτρῳ τοῦ στόματος ὅλου καὶ ψηλαφίᾳ προσκλύσματί τε τοῦ προσώπου καὶ καταρροφήσει βραχέος ὕδατος. καὶ καθέσει δὲ δακτύλων ἀναταραχθεὶς ὁ στόμαχος. ἐπιστρέφει πῶς ἤδη τὸ προσενέγκασθαι σιτίον καὶ μάλιστα χολώδους τινὸς ἢ ὀξώδους ἀνενεχθέντος. μετὰ δὲ τὰς πρώτας ἡμέρας ἢ κατὰ πλάσμασιν ἔξωθεν ὁ στόμαχος ἐπιστρεφέσθω τοῖς διαφοινικῶν. μήλων. οἰνάνθης. ἀψινθίου. ἀλόης. τροφαὶ δὲ παρασκευαζέσθωσαν πλείονες ἁπαλαί τε καὶ στυπτικαὶ· καὶ τῆς ἄλλης ὕλης διαλλαγάς τινας ἔχουσαι. μὴ πόρρω μέντοι τοῖς τῶν πυρετῶν ὑπάρχουσαι χρείας ἐν αἷς καὶ ὀπωρῶν αἱ μὴ ῥαδίως ἀποξυνόμεναι. μὴ δὲ ἄγαν γλυκάζουσαι. πέπειροι δὲ καὶ μὴ μέχρι κόρου. ἀλλ' ὅσον μόνον εἰς τὰς ἄλλας τροφὰς ἐρεθίζουσι τὴν ὄρεξιν. παρέχουσι δὲ θεραπευομένοις αὐτοῖς οἱ προσηνέστατοι δυσωπεῖν καὶ ὀρέγειν δυνάμενοι. ἀπηλλαγμένων δὲ τῶν πυρετῶν κἂν ταῖς ἀναλήψεσι παραμενούσης τῆς ἀνορεξίας· καὶ σίναπι καὶ θύμβρα μετ' ὀξυμέλιτος. καὶ βολβοὶ. καὶ ἁλμάδες ἐλαῖαι. καὶ κάππαρις. καὶ τάριχος. καὶ βολβοὶ καὶ πᾶν ὀπωρῶν πρὸς εὐστομαχίαν ἐπιτηδείων ἐν μέμνησκομένων αὐτῶν κἀκείνων. ἐν οἷς ἐθίσμασιν ὑγιαίνοντες μάλιστα ἐπλεόναζον περίπατοί τε. καὶ αἰῶραι καὶ ἀναφωνήσεις. καὶ διαπασμοί. καὶ τρίψεις καὶ γυμνάσια παραλαμβανέσθω. καὶ προποτισμοὶ δὲ ἀψινθίου χυλίσματος. ἢ ἀλόης. καὶ τοῦ σκιλλίνου δὲ ὄξους ὅσον μύστρον καταρροφούμενοι σπουδαίως ὀνίνησι.

Περὶ βουλίμου. ν'.

Εἰ δὲ εἰς βούλιμον κατάντησαι τὰ τῆς ἀνορεξίας. λέγω δὲ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀτροφίαν· τούτοις ἀνακτησόμεθα. τοῖς τε ἄλλοις ὀσφραντοῖς καὶ ὕεως κρέασιν ὀπτοῖς καὶ ἐρίφοις. καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς ὀσμὴν ἔχουσι κνισώδη. τῆς ὀξύτητος δηλονότι τῶν πυρετῶν παραλελυμένης. τά τε ἄκρα αὐτῶν διακρατεῖν δεῖ καὶ ἐγείρειν αὐτούς· τάς τε σιαγόνας νύσσοντας καὶ τρίχας ἢ ὦτα ἀνατείνοντας. ἀνακτηθεῖσι δὲ ἄρτον οἰνοκράματι ἢ ἄλλο τι τῶν εὐαναδότων δοτέον.

Περὶ κυνώδους ὀρέξεως. να'.

Εἰ καὶ μὴ πάνυ τι κατὰ τοὺς πυρετοὺς ἔθος γίνεται τὸ σύμπτωμα. ἀλλ' ἔσθ' ὅτε μετ' αὐτοὺς, ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν πρὸς ἀνορεξίαν συγγένειαν. οὐ χεῖρον καὶ περὶ τῆς ἀμέτρου λέγειν ὀρέξεως, ἀμφοῖν ἀμέτρων ὑπαρχουσῶν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπὸ φλέγματος ὀξώδους μάλιστα τὸ πάθος γίνεται. τοῖς ἔθος τέμνουσί τε καὶ ῥύπτουσι χρηστέον. τοιαῦτα δὲ εἰσι μάλιστα γλυκέα. καὶ ἁλμυρά. καὶ ἄλλως σμηκτικὰ θερμαίνοντα. οἶνόν τε οὖν αὐτοῖς χρὴ διδόναι διαψιλῆ τῶν ἱκανῶς θερμαινόντων. τοιοῦτοι δέ εἰσιν οἱ κιρροὶ τὴν χρόαν ἢ ἐρυθροὶ χωρὶς τοῦ στύφειν. μᾶλλον δὲ καὶ γλυκυτέρους δοτέον κἂν μὴ διψῶσι. χρὴ δὲ

μὲν ἐπιβροχαῖς ἐλαίου τε καὶ χαμαιμηλίνου καὶ κυπρίνου· καὶ στέατος ὄρνιθος ἢ χηνὸς καὶ βδελλίου ἢ ἀμμωνιακοῦ καὶ τῶν παραπλησίων. τοῖς δὲ καταπλάσμασι, σελίνου τε σπέρματος ἢ τήλεως· ἀλθαίας τε καὶ χαμαιμήλων ἄνθους καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν σύνθετον ἐχέτωσαν δύναμιν· ἔκ τε τῆς χαλαστικῆς λεπτομεροῦς καὶ πικρᾶς καὶ τῆς συμφυούσης.

Περὶ τῶν ἐν πυρετοῖς ἀμέτρων περιψύξεων καὶ ῥιγῶν. με'.

Τοῖς μὲν κριτικῶς γινομένοις ῥίγεσιν, οὐ προσήκει ἀντιβαίνειν οὐδὲ ἐκλύειν τὸν ἀγῶνα· καὶ ἡ διὰ ἱδρῶτος δὲ γινομένη κρίσις, ἑτοίμως ἀποκαθίσταται· καὶ οὐδὲν παρενοχλεῖ. ἐπειδὴ μόνου δὲ τοῦ ῥίγους, ἢ τῆς περιψύξεως οὔσης· ἀπὸ ψυχροτέρου δὲ καὶ πολλοῦ μάλιστα φλέγματος γίνεται· πρῶτον μὲν διασφιγκτέον τὰ κῶλα κατὰ πλείονας τόπους. ἔπειτα τὸ πρῶτον ἐπαλειπτέον ἐλαίῳ χαμαιμηλίνῳ ἢ κυπρίνῳ ἢ ἰρίνῳ. εἰ δὲ μείζονες δέῃ σοι· καὶ πεπέρεως ἐπιμικτέον τῷ ἐλαίῳ· ἢ κάχρυος· ἢ ἀδάρκης· ἢ καστορίου· καὶ τρίβειν μαλθακῶς τοῦ παντὸς παραληπτέον σώματος. πρὸς δὲ τὸ μὴ ῥᾳδίως ἀπορρέειν τὸ ἐλαιῶδες· οὐκ ἄτοπον· καὶ κηροῦ ἐλάχιστον συντῆξαι. εἰ δὲ τὸ ῥῖγος ἀνεκθέρμαντον εἴη καὶ τοῖς διὰ τούτων ἰσχυροτέροις ἀκόποις οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ δρώπακι καὶ σιναπισμοῖς χρηστέον· καὶ ἑτέρας ἁρμοδίως πυρίας προσεπιμηχανητέον. καὶ τὰ δριμύτερα δὲ τῶν ὀσφραντῶν ἁρμόδια· καλαμίνθη· γλήχων· ὕσσωπος. προποτιστέον δὲ καὶ πρὸ τῆς σημασίας μελίκρατον ἐν ᾧ ἐνήψηται πέπερι καὶ πήγανον· καὶ ὀποῦ δὲ τοῦ κυρηναϊκοῦ ὅσον κέγχρου μέγεθος πεπλασμένου ἑφθῷ μέλιτι, πρὸ δυοῖν ὡρῶν τοῦ παροξυσμοῦ δώσομεν· ὁμοίως καὶ ὀποῦ σιλφίου. καὶ ἐπὶ τῶν τεταρταίων δὲ διὰ ὀποῦ τοῦ κυρηναϊκοῦ συντιθέμενοι πολλοὺς ὤνησαν. καὶ εἰς ἔλαιον δὲ πλεῖστοι εἰς θερμὸν ἐμβιβασθέντες δυσαπότρεπτα ῥίγη ἀπετρίψαντο ὥς φησιν Ἀρχιγένης· ὁ δὲ Γαληνὸς πρὸ τῆς ἐπισημασίας ἀνατρίβειν φησὶ τὸ δέρμα τῷ ἀβροτόνῳ ἢ καλαμίνθῃ ξηρᾷ ἢ κονύζης τοῖς φύλλοις τε καὶ τοῖς ἄνθεσιν· ἢ νάπυϊ· ἢ πυρέθρῳ. ἑκατέρῳ τούτων σὺν ἐλαίῳ καὶ ἢ οὐδ᾽ ὅλως· ἢ γὰρ ἧττον ῥιγώσουσιν.

Περὶ ἱδρώτων. μς'.

Ἱδρῶτας τοὺς μὲν κριτικοὺς δέχεσθαι δεῖ ἕως αὐτάρκους κενώσεως καὶ συνεργοῦντας θάλπει συμμέτρῳ καὶ ἡσυχίᾳ. ὥστε μὴ ἀπομάσσειν τὸν ἱδρῶτα. ἄγει γὰρ ἄλλος καὶ ἄλλον· καὶ θερμῷ διακλύσματι καὶ κατὰ ῥοφήσει καὶ ὕπνῳ· καὶ οἱ ἄκαιροι δὲ τῶν ἱδρώτων ὁμοίως τοῖς κριτικοῖς λαμβανέτωσαν τὴν συνεργίαν. τὰ μὲν οὖν τῶν ἱδρώτων ἀντιά βοηθήματα κατὰ τὸ πρῶτον βιβλίον αὐτάρκως εἴρηται· κεφαλαίῳ τεσσαρακοστῷ ὀγδόῳ. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἱδρῶτες ἐπὶ πλεῖστον προκόπτουσι διὰ τὸ ἀπομάσσειν καὶ κουφίζειν τὰ σκεπάσματα πρὸς ἀναψύχειν· κοποῦσι γὰρ ὑπεκπίπτοντες, ὥστε εἰς συγκοπὴν πολλάκις καταστρέψαι. λεπτὸν οὖν ἔστω τὸ περιβόλαιον καὶ ἐμβεβρεγμένον· καὶ ἀὴρ ἐμψυχέστερος· καὶ ὕπνος καὶ ῥιπὶς παραλαμβανέσθω. καὶ μυρσίνη μέλαινα λεία ἐμπασσέσθω τῷ σώματι· καὶ κηκὶς ὁμοίως· καὶ πίτυος φλοιός· ἤλεκτρόν τε καὶ ἄλφιτα σὺν οἴνῳ στύφοντι κατὰ τῶν ἐπιδεχομένων μορίων ἐπιτιθέσθωσαν· καὶ ἀποσπογγιζέσθω τὸ πρόσωπον δι᾽ ὀξυκράτου. Ἀρχιγένης δὲ καὶ ἄσβεστον καὶ τρύγα οἴνου κεκαυμένην ἐπί τε τούτων καὶ τῶν ἀνεκθερμάντων παραλαμβάνει ῥίγους. ἄμφω γάρ φησιν ἀναβαλλόμενα ξηραίνεται· ἐπιβρέχειν δὲ καὶ τὰ μέλη κελεύει χυλῷ ἀρνογλώσσου ἢ κοριάνου· ἢ ἀνδράχνης· ἢ κράμβης· ἵνα περιπαγέντα τοὺς ἱδρῶτας ἀποστέγῃ. ἐν δὲ τοῖς ὕπνοις κιμωλία ὕδατι διαλυθεῖσα· παινομένη ὀνᾷ· καὶ ἀποβάλλεται μεταφορᾷ· καὶ θώρακι. ἐπαλειπτέον δὲ τὸ ὅλον σῶμα ῥοδίνῳ· ἢ μηλίνῳ· ἢ μυρσίνῳ· ἢ σχινίνῳ· ἢ ταῖς διὰ τούτων κηρωταῖς. ἐπιτήδεια γὰρ τούτοις μᾶλλον τὰ καταπλάσματα τῷ τοὺς ἀσύλλους ἀποφράττειν πόρους· κωλύονται τὴν τοῦ ὑγροῦ διέξοδον· δῆλον δὲ ὅτι καὶ τροφὴ ξηροτέρα τούτοις ἁρμόττει· καὶ οἶνοι σύμμετροι στύφοντες. τῶν δὲ πλειόνων πομάτων· καὶ μάλιστα τῶν ὑγροτέρων· καὶ συγχύσεως δὲ διακλυσμάτων ἀπεχέσθωσαν. εἰ δὲ οἷόν τε καὶ ἀέρος παραλαμβάνειν ἐν ψυχροτέρῳ καταστήματι· τὰ δὲ ἄκρα τούτοις ὡς μάλιστα ψυχέσθωσαν· τοὺς δὲ κατ᾽ ἔκλειψιν γινομένους ἱδρῶτας. οὗτοι δὲ ἢ ἐπὶ ὀδύναις εἰσὶν ἢ ἐπὶ σπασμοῖς· καὶ διακρατήσει καὶ θάλψει τῶν ἄκρων καὶ ἀποψύχει διὰ ῥᾳδίων ἐρίων κούφως θεραπεύειν.

Περὶ βηχὸς τῆς ἐν πυρετοῖς. μζ'.

Βηχὶ τῇ ἐν πυρετοῖς· μάλιστα δὲ τοῖς μετὰ ῥίγους γινομένοις, ἀντιβαίνειν δεῖ. τῇ γὰρ ἐνστάσει τῆς βηχὸς, ἀπευθύνεται τὸ ἀκμάζον τοῦ πυρετοῦ· δοτέον ἀπὸ γλώττης ἐκ μέλιτος ἑφθοῦ παγέντος, ἀποτιθέμενα δὲ τῇ γλώττῃ· ἀποτήκεται καὶ διαλύει τὸ παρεμποδίζον τὴν εὔπνοιαν. ὁ καιρὸς δὲ αὐτῶν κατὰ τὰς ἀκμὰς τῶν παροξυσμῶν ἐστι· καὶ μέχρι πρὸ ὀλίγου τῆς ἐπισημασίας. διδόσθω δὲ καὶ ὑδρόμελι ἄπεφθον. οἷς δὲ οὐχ ἀποπίπτεται τὸ ναρκῶδες χρόνου γεγενημένου. δίδου θαρρῶν καὶ ὀξύμελι. εἰ δὲ μὴ ὑσσώπου ἀφέψημα. τοῦτο καὶ τοῖς ῥιγοῦσι βοηθεῖ· καὶ καθόλου μὴ καυσώδους ὄντος τοῦ πυρετοῦ καὶ τῷ ναρκώδει τοῦτο συμβάλλεται. ἐκλείγματα δὲ διὰ πιτυΐδων· καὶ στροβιλίων· καὶ ἴρεως καὶ λινοσπέρμου· καὶ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων· καὶ κνίδης σπέρματος. τὰ δὲ πλεῖστα καὶ ταῖς τροφαῖς παρεμπλεκέσθωσαν, καὶ τῆς ῥητίνης δὲ καὶ τῆς τερεβινθίνης ἐν ᾠῷ διδόναι. ἔξωθεν δὲ τῷ θώρακι καὶ τοῖς περὶ ἀρτηρίαν ἔριον τεθειωμένον ἐπιτιθέσθω· καὶ ὁ λίπος ἢ πηγάνινον ἔστω· ἢ ἴρι-

τὴν κατὰ ῥέοντος χυμοῦ παραπλησίου μὲν οὕτως τῇ συνεχῶς ἐμουμένῃ καὶ διαχωρουμένῃ ξανθῇ χολῇ· διαφέροντος δὲ αὐτῆς τῇ τε δυσωδείᾳ. καὶ τὸ πυρωδέστερον φαίνεσθαι τὸ διαχώρημα καὶ πάχος ἔχον γλισχρῶδες, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐλαιῶδες. τότε ἡ πιμελώδης σὰρξ καὶ νεοπαγὴς ὑπὸ πυρετοῦ διακαοῦς ἀναλύεται καὶ τήκεται· χρονίζοντος δὲ τοῦ κακοῦ, καὶ αὐτῶν ἀποτήκεταί τι τῶν στερεῶν. ἐπὶ τούτου τοῦ ξηροτάτου πυρετοῦ· ψυχροῦ πόσις ἔστιν ἀπὸ γῆς ψυχροτάτης. τοιαῦτα δὲ εἶναι χρὴ καὶ τὰ καταπλάσματα· καὶ ἐπιθέματα ψύχοντα· κατά τε τοῦ θώρακος ἐπιτιθέμενα καὶ τῶν ὑποχονδρίων. καὶ ἐμψύχουσαι ῥοφαὶ διδόμεναι.

Περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς ἀγρυπνίας. μα.

Υπερβαλλόντως δὲ ἀγρυπνούντων. σκέλη καὶ χεῖρας δεσμεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καθ' ὃν ἐπὶ τὸν ὕπνον εἰώθασι τρέπεσθαι κελεύομεν καὶ ἐγρηγορέναι. διοίγειν δέ ποτε ἢ μύσαι ἀναγκάζομεν τὰ βλέφαρα. μέχρις ἂν ἱκανῶς κάμνωσιν. εἶτα ἐξαίφνης λύομεν τοὺς δεσμούς. καὶ τὸν λύχνον αἴρομεν. ἡσυχίαν τε πολλὴν εἶναι κελεύομεν. ἰσχυρῶς δὲ ἐγκειμένης τῆς ἀγρυπνίας. ἐν ἀνέσει τοῦ παροξυσμοῦ προκλυστέον τὸ πρόσωπον ἀφεψήματι κωδειῶν μελαινῶν. καὶ ὀσφραντέον μήκωνος λευκῆς κέλυφος φώξαντα καὶ τρίψαντα καὶ μανδραγόρου ῥίζης, λειώσας ἴσον μετ' οἴνου. καὶ ῥοδίνου μάλαγμα ποιήσας, καταπλάσσε τὸ μέτωπον. ὀπῷ τε μετὰ μελιλώτου ἐν γλυκεῖ ἑψημένῃ. τούτῳ δὲ καὶ ἐν παροξυσμοῖς χρηστέον, ἢ λείας κωδείας ἀναλαμβάνοντες, ἄρτῳ μετὰ ῥοδίνου ἢ κηρωτῆς καταπλάσσομεν. καὶ ἡ ῥοφὴ δὲ ὑπνωτικωτέρα πως ἔστω. συμβαλλέσθω δὲ τοῖς ῥοφήμασι κωδύας λευκῆς σπέρματος ὅσον κοχλιαρίου τρία. τοῖς δὲ λαχάνοις συνεψείσθω μήκωνος μελαίνης, εἰ μὲν εἴη φύλλα χλωρὰ ὅσον τοῖς τρισὶ λαβεῖν δακτύλοις. εἰ δὲ μή, τρεῖς ἢ τέσσαρες κωδύαι ξηραὶ συναφεψηθεῖσαι ἐξαιρείσθωσαν. εἰ δὲ μηδ' οὕτως κατενεχθεῖεν ὑποχριέσθωσαν ὀπῷ μήκωνος ἢ μανδραγόρου χυλὸν καὶ τῷ διὰ τῶν κωδυῶν δὲ συντιθέμενοι ἔκλειγμα. καὶ μάλιστα τὸ διὰ τοῦ ἑψήματος πινόμενον ὅσον κοχλιαρίου ἓν ἢ ἡμίσεως ποσὸν εἰς ὕπνον πολλάκις ἔτρεψεν. ἐφ' ὧν δὲ μή ἐστιν εὐπλήρωτος ἡ κεφαλή, χρηστέον ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων ἐν παρακμαῖς καὶ θυμιάματι τοιῷδε. φύλλου ἀμώμου. κόστου. ζμυρναβδῶν ἀνὰ γο. α΄. καρποβαλσάμου λι. α΄. στύρακος. ἀμώμου ἀμμωνιακοῦ βδελλίου σκυθικοῦ. μανδραγόρου ῥίζης. ὀποῦ μήκωνος. θυμία, ἐπὶ τῶν κυπαρισσίνων ξυλῶν.

Θεραπεία καταφορᾶς. μβ.

Ἀποσπογγίζειν δεῖ τὸ πρόσωπον, ὀξυκράτῳ γαλακτώδει. καὶ διακρατεῖν εὐτόνως τὰ ἄκρα. ὀσφραντὰ δὲ προσαγέσθω. τὰ τμητικὴν ἔχοντα δύναμιν. καὶ ἐν ταῖς ἀνέσεσι σικυαζέσθωσαν ὀρθῶς κατὰ μεταφρένου καὶ ῥάχεως ἐπιμενούσης τῆς νόσου. καὶ πταρμικὰ ἐν ἀνέσει τῶν παροξυσμῶν προσαγέσθω. ἔστω δὲ καὶ ἡ τῶν σιτίων ὕλη τμητικὴ καὶ διαιρετικὴ καθ' ἃ καὶ ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς ἐλέγομεν.

Θεραπεία τῆς ἐν πυρετοῖς κεφαλαλγίας. μγ.

Κεφαλαλγίας ὀχλούσης ἐν πυρετοῖς μετὰ τὴν προσήκουσαν τῶν πυρετῶν κένωσιν κατὰ τὰς τῶν παροξυσμῶν παρακμάς. ἀλοιφῇ τῆς κεφαλῆς χρηστέον. πρῶτον τῷ κοινῷ ἐλαίῳ ὠμοτριβεῖ ἢ ῥοδίνῳ μεμιγμένου αὐτῷ καὶ ὄξους ἐλαχίστου θέρους μὲν καὶ καυσώδους πυρετοῦ, ψυχρῷ· χειμῶνος δὲ καὶ μὴ καυσώδους, θερμῷ ἢ χλιαρῷ. ἐνεψείσθω δέ ποτε τῷ ἐλαίῳ καὶ ἑρπύλλου καὶ πολυγόνου χυλός. ἐν θέρει δὲ καὶ κωδύαι ἢ μήκων ὥσπερ ἂν χειμῶνος πευκεδάνου τὸ σύμμετρον. μενούσης δὲ τῆς ὀδύνης ἐπὶ τοῦ μετώπου. κἂν τύχῃ βρέγμα ψιλὸν ὄν. καὶ ἔξωθεν καταπλαστέον ἐκ παλαιοῦ ἀλφίτου καὶ τοῦ πολυγόνου ἢ ἐξ ἄρτου ὁμοίως καὶ ῥόδων. ἢ ἑλίγης μυρσίνης. ἢ τῆς ἑρπύλλου. τοὺς δὲ καὶ γλήχων παραπλακεῖσα μᾶλλον ἐκούφισεν, ἔστι δὲ ἐφ' ὧν καὶ πυρώδους τῆς αἰσθήσεως οὔσης ψύλλιον τῷ ἀλφίτῳ συμμιχθὲν ὤνησεν. ἢ καὶ καθ' ἑαυτὸ ἐξοποιηθὲν ἐν τῇ ἑψήσει. καὶ συνεχῶς ἐξαλλαττόμενον. καὶ κορίανον ὁμοίως συναλφίτω. καὶ ἀλόη δὲ σὺν ὄξει καταχρίεται. καὶ σμύρνα καὶ ἀμμωνιακὸν ὁμοίως καὶ κροκόμαγμα. τοὺς δὲ σφυγματώδεις πόνους. πήγανον. καὶ ἡδύοσμον σὺν τῷ ἄρτῳ διαπνεῖ παρασταζομένου καὶ ῥοδίνου ἀνυπείκτου δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα τοῦ ἀλγήματος ὄντος, πρῶτον ψιλῶσαι δεῖ τὴν κεφαλὴν ἐν χρῷ. εἶτα λιπαρωτέραις ἐν βροχαῖς δι' ὅλης αὐτῆς χρηστέον. ἔπειτα σικύας προσοιστέον τῷ ἰνίῳ καὶ τὰ ἄκρα. διαδετέον τε καὶ διαψηλαφητέον. ἀγαθαὶ δὲ καὶ βδέλλαι προστιθέμεναι. εἰ δέ τι κατάρροικὸν ἢ κόρυζα προσγινομένη τὴν κεφαλαλγίαν ἀνάπτοιεν. τοῖς πρὸς ταῦτα κατὰ τὸν οἰκεῖον τόπον ἀναγραφησομένοις χρηστέον βοηθήμασιν. εἰ δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὸν στόμαχον χωρίων ἀναθυμιάσεις φερόμεναι τὴν κεφαλὴν βλάπτοιεν. καὶ τούτων προνοητέον ὡς ὑποτέτακται.

Περὶ τῆς τῶν περὶ τὸν στόμαχον ἐπιμελείας. μδ.

Εἰ μὲν ἄρρωστος ὁ στόμαχος εἴη. τοῖς τονοῦν δυναμένοις ἐπιπλάττειν οἷα τὰ τῶν φοινίκων ἐστὶ καὶ οἴνου. καὶ ἀλφίτων. καὶ κρόκου. καὶ μαστίχης. καὶ ἀλόης. ἐπιβρέχειν τε τοῖς δι' ἀψινθίου καὶ μηλίνου. καὶ μαστιχίνου καὶ νάρδου καὶ οἴνου. καὶ εἰ ἐγκαίοιντο, μιγνύναι τι τῶν ἐμψυχόντων. οἷον κολοκύντης τε τὸν χυλόν. καὶ θριδακίνης. καὶ τῆς ἀνδράχνης. καὶ τοῦ στρύχνου. καὶ τῆς σέρεως. καὶ τοῦ ὄμφακος. εἰ δὲ φλεγμονῶδες τὸ περὶ τὰ σπλάγχνα φαίνοιτο καὶ τῶν χαλαστικῶν τινὰ προσλεκτέον. ταῖς

ὅλως πίνειν δὲ ψιλές. ἀλλ' ἀρκεῖσθαι τῷ μελικράτῳ μόνῳ κατὰ τὰς τρεῖς τὰς πρώτας ἡμέρας, ἐκ διαδοχῆς τρέφοντας. εἰ δὲ τόνου μετρίως ἔχοι καὶ μὴ καλῶς τὰ κατὰ γαστέρα διεξέοι κλύζεσθαι θαρροῦντα. ἢ δὲ πλέον τοῦ δέοντος ἡ ὁρμὴ τῶν περιττωμάτων ἤδη τὴν γαστέρα γίνοιτο. τὴν μὲν πρώτην ἐπὶ πλέον ἑψεῖν τὸ μελίκρατον. ἧττον γὰρ ὑπάγει. φερομένης δὲ ἐπὶ πλέον μὴ δέοντος μὲν ἱστᾶσαι. διδόναι δὲ ἀντὶ τοῦ μελικράτου πτισάνης χυλόν. εἰ δὲ ἐπιμένοι φερόμενα τῷ ἐκ χόνδρου ῥοφήματι τρέφειν. ἐὰν δὲ δι' ἀρρωστίαν ἐκ τοῦ σφυγμοῦ καταμάθωμεν καὶ μετὰ πεπτωκυῖαν τὴν δύναμιν. ἄρτου δὲ οἴνου διδόναι κεκραμμένου προσήκει. μήτε γαστρὸς μήτε ἥπατος φλεγμαινόντων. ὡς ἔγω φλεγμονῶν ὠμῶν χυμῶν πεπληρωμένου τοῦ σώματος. ἀνέλπιστος ὁ κάμνων ἔσται. ἐὰν δὲ αἴσθῃ ποτὲ παχεῖς ἱκανῶς εἶναι τοὺς χυμοὺς, ὀξύμελί τι δίδου δὲ πάντως ἀντὶ τοῦ μελικράτου. εἰ μὲν δὲ θέρος ἐστὶ καὶ θερμὸς ἔτι καὶ ψυχροπότης ὁ κάμνων. ψυχρὸν τούτῳ διδόναι τὸ ὀξύμελι. χειμῶνος δὲ ὄντος θερμόν. ἐναντιώτατα τούτοις ἐστὶ βαλανεῖα. εἰ δὲ συγκοπτομένων ἐπὶ κλινείαις ἀφλεγμάντων ὄντων ὧν εἶπον μορίων, διδόναι μὲν ἄρτου μὴ πολὺ δι' οἴνου. εὐθέως δὲ ἤδη τὴν τρέψιν ἰέναι καὶ χρῆσθαι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. ἐφ' ὧν δὲ διὰ ξανθὴν χολὴν ἀδικίζουσαν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἡ συγκοπὴ γίνεται. ψυχρὸν δὴ παραλαμβάνειν τὸ ποτὸν προσφέροντα τὸν οἶνον λεπτὸν καὶ κιρρὸν καὶ παλαιόν.

Περὶ τῶν ἤδη λεπτοῖς χυμοῖς συγκοπτομένων. λζ'.

Τοὺς δὲ ἤδη λεπτοῖς χυμοῖς συγκοπτομένους θεραπευτέον ἐναντίως τοῖς εἰρημένοις. καὶ γὰρ τὰ διαγνωστικὰ σημεῖα τούτοις εὑρήσεις ἐναντία. τρέφειν οὖν κατὰ βραχὺ συνεχῶς. καὶ τούτους δὲ ἀνιάτως ἔχειν νομιστέον. ὅταν ἢ παρ' αὐτῶν ἡ κοιλία φλεγμαίνοι καμνούσης ἤδη τῆς δυνάμεως. ἤδη τούτων τῶν διαθέσεων ἡ νεκρώδης ἐν τῷ προσώπῳ κατάστασις ἐν τάχει γίνεται. τὸ μὲν δὴ τρέφειν ἀναγκαῖον. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πυκνοῦν τὴν ἐπιφάνειαν. ὥσπερ τῶν προτέρων ἀραιοῦν, καὶ ψυχρὸν τὸν ἀέρα ποιητέον. καὶ ἀλειπτέον αὐτοὺς τοῖς στύφουσι. καὶ ῥοφὰς δοτέον οὐ πάνυ διαφερούσας. δοτέον οὖν ἄρτον τε καὶ τὰ διὰ χόνδρου ῥοφήματα. καὶ ὀπώρας αὐστηρὰς καὶ δυσφθάρτους. αὐταῖς τε καθ' ἑαυτὰς καὶ μετ' ἄρτου ἐπιτήδειος τούτοις ὁ ὑδατώδης οἶνος. εὐθὺς δὲ ἀρχῆς ἤδη τοῖς σιτίοις παραλαμβανόμενος.

Περὶ τῶν ἄλλων προφάσεων ἐφ' αἷς γίνονται συγκοπαί. λη'.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι προφάσεις ἐφ' αἷς συγκόπτονται, τέσσαρες. ἄλγημα σφοδρόν. ἀγρυπνία. κένωσις ἄμετρος. ἤδη δὲ τῶν παραπαιόντων καὶ ἡ κίνησις ἐστὶν ὅτε. πέμπτην δὲ εἰ βούλει προστίθει τὴν δυσκρασίαν τῶν ἀρχῶν. τάχιστα μὲν οὖν ἀπώλεια γίνεται τῆς καρδίας παθούσης. ἐφεξῆς δὲ τοῦ ἐγκεφάλου. βραχὺ δὲ τοῦ ἥπατος.

Περὶ ὀδύνης. λθ'.

Ἡ μὲν οὖν ναρκώδης ὀδύνη διὰ ψυχρὰν γίνεται διάθεσιν. ὁ δὲ σφυγματώδης πόνος ἴδιός ἐστι μεγάλης φλεγμονῆς. ἐὰν δὲ ὡς ἀπὸ σκόλοπος ἐμπεπαρμένου, ἢ ὡς ἀπὸ τρυπάνου τιτρᾶσθαι νομίζῃ, παχέος ἐντέρου τὸ εἶδος τῆς ὀδύνης ἐστίν. ὁ δὲ ῥηγματώδης συνίσταται περὶ τοὺς ὑμένας. ὁ δὲ διατείνων πόνος συμβαίνει ταῖς σφοδροτάταις. οὐχ ἑτεροκρανίαις μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς κεφαλαίαις. ἔστι δὲ διαίτων ὅταν ὥσπερ ἀπὸ ῥίζης ἀρχόμενος τοῦ πρωτοπαθοῦντος μορίου φέρηται ταχέως εἰς τὰ περικείμενα. διατείνοντες δ' εἰσὶν ἑκατέρωθεν τὴν νεῦρον ὅτε καὶ πονοίη. καὶ τείνεται πρὸς ἄμφω τὰ πέρατα. ἥκιστα δὲ εἰς πλάτος ἐκτεταμένου ἔχει τοὺς πόνους τὰ νευρώδη. τοιούτους δὲ καὶ ναρκώδεις ἐπιφέρει τοὺς πόνους ὁ ἀπὸ τοῦ δέρματι τεταμένος ὑμήν. ὁ γε μεταξὺ τῆς σαρκὸς διατεταμένης. εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνωμάλως ἐμφυόμενοί τε καὶ περιλαμβάνοντες αὐτήν. οἱ δὲ τῶν περικειμένων τοῖς ὀστοῖς ὑμένων βύθιοί τε εἰσὶν αὐτῶν τε τῶν ὀστῶν ἐμπάσχουσι φαντασίαν ὡς ὀδυνωμένων. ὅταν οὖν μηδὲν ἔξωθεν αἴτιον τῆς ὀδύνης φαίνηται γινόμενον. ἐπίσκεψαι τὴν προηγησαμένην δίαιταν. εἰ δὲ ἦν ἀργοτέρα παρὰ τὸ ἔθος. ἢ σιτίοις ἐχρήσατο πλείοσιν ὁ ἄνθρωπος, πολυτρόφοις. ἢ συνήθης ἔκκρισις ἐπεσχέθη. εἰ γάρ τι τούτων ἢ καὶ πάντα φαίνοιτο πλῆθος, αἴτιόν ἐστι τῆς ὀδύνης. καὶ ὅτι τάχιστα κένωσον τὸν ἄνθρωπον. οὕτω τε ἐξέσται σοι μετὰ πάσης ἀσφαλείας τοῖς ἀποκρουομένοις τὰ ῥεύματα κατὰ τῶν ὀδυνωμένων χρῆσθαι μορίων. εἰ μὲν οὖν αἵματος πλῆθος εἴη τὸ διατεῖνον. φλεβοτομητέον αὐτίκα. μεγάλην τὴν ἰσχὺν τοῦ πάσχοντος μορίου. κακοχυμίας δὲ μόνης ἐνοχλούσης καθαρτέον. συνελθόντων δὲ ἀμφοῖν, ἀμφοτέραις χρῆσθαι ταῖς κενώσεσι φλεβοτομήσαντα πρότερον. εἰ δὲ τούτων γενομένων ἐπιμένοι τὸ ἄλγημα. δῆλον δήπου κατὰ τὸ πεπονθὸς μόριον ἐσφηνῶσθαι τὸ λυποῦν. δῆλος δὲ καὶ ἡ θεραπεία τοῖς διαφορητικοῖς ἐσομένη φαρμάκοις. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰς διὰ φυσῶδες πνεῦμα γινομένας ὀδύνας ἰασόμεθα. πλὴν λιπαροῦντες ἤδη αὐτὸν μᾶλλον τοῖς λεπτύνουσιν ἐδέσμασι. ἐνέμασί τε καὶ καταπλάσμασι καταντλήσεσι καὶ πυριάσεσιν ἀραιοῦντας τὸ περιέχον αὐτὸ σῶμα. εἰ δὲ ὄγκος βαρυνόμενος ἢ θλῶν ὀδύνην ἐργάζοιτο, τὸν ὄγκον ἰατέον. εἰ δὲ διαδακνῶδες ὑγρόν. ἐναντιώτατα τούτοις ἐστὶ τὰ λεπτύνοντα καὶ θερμαίνοντα. ἄνηθον ἀφεψημένον ἐλαίῳ ἀνώδυνον καὶ ὑπνοποιὸν παρέχει. καὶ μᾶλλον τὸ χλωρὸν τοῦ ξηροῦ.

Περὶ συντήξεως. μ'.

Ὅταν ἐκκρίνηταί τι διὰ γαστρός. οὐκ ἐκ τῶν ἐδηδεσμένων καὶ πεπομένων. ἀλλ' ἐκ τοῦ σώματος εἰς αὐ-

τὴν

κράσεις· ἤτοι θερμότερος ἀμέτρως, ἢ ψυχρότερος, ἢ ὑγρότερος γινόμενος. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις αἰτίοις, οὔτε πάντες ἅμα περιπίπτομεν, οὔτε δι' ὅλης ἡμέρας ὁμιλοῦμεν. ὁ δὲ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ, ἔξωθέν τε περικέχυται πᾶσι καὶ ἕλκεται, διὰ τῆς εἰσπνοῆς. ἀναγκαῖον δὲ συνδιατίθεσθαι ταῖς κατὰ τὴν κρᾶσιν ἐξαλλαγαῖς αὐτοῦ τὰ τῶν ζώων σώματα. ὁ γοῦν γινώσκων, οὐ προγνώσεται μόνον τὰς γενησομένας νόσους ἐξ ἑκάστης τῶν καταστάσεων, ἀλλὰ καὶ κωλύσει γίνεσθαι ταῖς τοῦ περιέχοντος ἀμέτροις κράσεσι, τὴν ἐναντίαν ἐπιτεχνώμενος δίαιταν. ὅσα μὲν οὖν εὐθὺς τοῦ νοσεῖν ἐπὶ σώματα νόσον τινὰ διὰ τὴν οἰκείαν δυσκρασίαν, ταῦτα ὑπὸ τῆς ὁμοίας τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος κράσεως ἐξελέγχεται, τὰ δ' ἐναντίως κεκραμμένα τῷ περιέχοντι πρὸς τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι γίνεσθαι βελτίω. τὴν ἀμετρίαν τῆς κράσεως τῆς ἐναντίας ἀμετρίας κολαζούσης. καὶ ὁ γινώσκων ταῦτα, τὴν ὑγιείας φυλάξει τοῖς σώμασι τἀναντία προσφέρων. ποτὲ μὲν ἀναψύξεσι χρώμενος εἰ οὕτως τύχοι. ποτὲ δὲ θερμάσμασιν, ὕδατος μὲν ἐπαγωγαῖς ἀναψύχων, καὶ ἀργίαις καὶ σφοδρῶν ἐνδείαις· καὶ πόσεως πλεονασμοῖς. τῇ δὲ σκέπῃ θερμαίνων καὶ πόνοις καὶ σιτίων πλείοσι· καί ποτε ἐλάσσοσι. καὶ πυρὰ δέ τις ἀνακαίων, πολλὰ δύναιτο ἂν μεταβάλλειν, ἤδη τὸν θερμὸν καὶ ξηρὸν τὸν ἀέρα, τέως ὑγρὸν ὄντα, καθάπερ ποιῆσαι φασὶν Ἄκρωνα τὸν Ἀκραγαντῖνον.

Ἐκ τῶν Ῥούφου περὶ λοιμοῦ. λε'.

Π άντα ἂν γένοιτο ἐν λοιμῷ τὰ δεινότατα. καὶ οὐδὲν ἀποκεκριμμένα ὥσπερ καθ' ἕκαστον νόσημα. καὶ γὰρ παραφροσύναι γένοιντ' ἂν καὶ χολῆς ἔμετοι· καὶ ὑποχονδρίων ἐντάσεις καὶ πόνοι καὶ ἱδρῶτες πολλοὶ καὶ ψύξεις ἀκρέων καὶ διάρροιαι χολώδεις, λεπταὶ φυσώδεις. καὶ οὖρα ὑδατώδη λεπτὰ, χολώδη μέλανα ὑποστάσεις κακὰς ἔχοντα. καὶ ἐναιωρήματα οἷα δὴ κάκιστα· ἀπὸ ῥινῶν στάξεις. καύματα ἐν θώρακι. γλῶσσαι κατάπεφρυγμέναι. δίψαι. ἀσηρίαι· ἀγρυπνίαι· σπασμοὶ βίαιοι. καὶ ἄλλα πολλὰ πονηρά. εἰ δέ τις συνείδη μέλλοντα ἥξειν τὸν λοιμὸν προσέχων ταῖς τε ὥραις πονηραῖς οὔσαις καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν εἰς ὑγίειαν οὐ συμφέρουσι ζώοις τε ἄλλοις προαπολλυμένοις· ὅταν ταῦτα ἐνθυμηθῇς· προσέτι κἀκεῖνο ἐνθυμοῦ, ποταπὴ μὲν ἡ παροῦσα ὥρα· ποταπὸν δὲ τὸ σύμπαν ἔτος. ἐντεῦθεν γὰρ τὰς διαίτας αἱρέσεις ποιεῖσθαι κάλλιστα. εἰ δὴ τῆς μὲν ὥρας ἥπερ ἦν ὀρθῶς γινομένη ξηρᾶς ὑπαρχούσης ἑκάστοτε ὑγρᾶς γεγενημένης· ἀνάγκη ταῖς διαίταις ἐπιξηραίνειν. ἵνα τὸ ὑπερβάλλον ὑγρὸν ἀναλίσκηται. ἐπιμελητέον δὲ καὶ γαστρός. οἷς δ' ἂν ἡ ἄνω κοιλία φλέγμα ἔχῃ, ἐμέτοις κενοῦν. οἷς δ' ἂν τὸ αἷμα ὑπερβάλλῃ, φλέβα τέμνειν. ἀγαθὴ δὲ καὶ ἡ διὰ τῶν οὔρων κάθαρσις, καὶ ὅσαι ἄλλαι. καὶ ἡ κατὰ πᾶν σῶμα. εἰ δὴ καὶ καυσούμενος ὁ κάμνων εἴη καὶ ἡ φλὸξ ἄχρι στήθους, οὐκ ἂν εἴη ἀπὸ τρόπου, ψυκτήριά τε τοῖς στήθεσι προσάγειν. καὶ τὸ πόμα ψυχρὸν προσφέρειν, μὴ κατὰ μικρὰ προσφέρειν. ἀνακαίει γὰρ πλέον ἀλλ' ἀθρόως ὥστε σβέσαι τὴν φλόγα. εἰ δὲ ὁ καῦσος ἔχοι τὰ ἔνδον. ἄκρα δὲ ψυχρὰ εἴη καὶ τὸ δέρμα ἐπιπολῆς ψυχρὸν καὶ τὸ ὑποχόνδριον συντείνοιτο ἢ γαστὴρ τὰς συμπτύξεις, τὰς μὲν, ἄνω πέμποι. τὰς δ' οὖν κάτω, ἀγρυπνία τε εἴη καὶ παραφροσύνη καὶ γλώττης τραχύτητες. τούτοις θερμασμάτων δεῖ· ὥστε ἑλκυσθῆναι τὸ θερμὸν πάντῃ τοῦ σώματος. καὶ εἴ τινι ἄλλῳ τρόπῳ οἷόν τε ἀνάγειν τὸ θερμὸν κάτωθεν πρὸς τὰ ἔξω. χρηστέον δὲ καὶ τούτῳ προπότισμα· ἀλόης μοῖραι β'. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος μοῖραι δύο. σμύρνης μοῖρας ἕν, ταῦτα λειώσαντες ἐν οἴνῳ εὐώδει, δοτέον ὅσον κυάθου ἥμισυ. δηλονότι καθ' ἡμέραν. οὐκ οἶδα φησὶν ὁ Ῥοῦφος ὅστις μετὰ τούτου τοῦ ποτοῦ οὐχ ὑπερδέξιος ἐγένετο τοῦ λοιμοῦ. ταῦτα μὲν ὁ Ῥοῦφος. ὁ δὲ Γαληνός φησι πρὸς τὰς λοιμικὰς σηπεδόνας, τὴν ἀρμενιακὴν βῶλον πινομένην ὁμοίως ἢ καὶ τὴν δι' ἐχιδνῶν θηριακὴν μεγάλως ὠφελεῖν. ἀμέλει κατὰ τὸν ἐν Ῥώμῃ λοιμὸν φησίν. ὅσοις μηδέτερον τούτων ὠφέλησεν, πάντες ἀπέθανον.

Περὶ τῶν ἐπὶ πλήθει χυμῶν ὠμῶν συγκοπτομένων. λϛ'.

Α ρχονταί τινες πυρέττειν. παμπολύ τι πλῆθος ὠμῶν χυμῶν ἀθροίσαντες ἅμα τῷ κακοῦσθαι τὸ στόμα τῆς γαστρός. ἐμπεφύσηται τούτοις τὸ ὑποχόνδριον ἐν ὄγκῳ τε μείζονι τοῦ κατὰ φύσιν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἐστί. καὶ ἡ χροιὰ τοῖς μὲν ἤδη τὸ λευκότερόν τε καὶ ὑδαλεώτερον ἐκτρέπεται. ἔστι δὲ οἷς ἤδη τὸ μελάντερον. οὐδενὶ τῶν τοιούτων αἵματος ἀφαίρεσις ἄνευ μεγίστης εἴωθεν γίνεσθαι βλάβης. καίτοι δέονταί γε κενώσεως. ἀλλ' οὔτε φλεβοτομίαν. οὔτε κάθαρσιν φέρουσιν. οἱ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἐξαίφνης συγκόπτονται. θεραπεύειν οὖν αὐτοὺς χρὴ διατρίψας. ἄρχεσθαι δὲ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου προσήκει· τὸ μὲν πρῶτον, ἀπὸ τῶν σκελῶν ἄνωθεν κάτω διαδιδόντων μετρίως τραχυτέρων ἐφεξῆς. καὶ ὅλας τὰς χεῖρας, ἄνωθεν κάτω. ἐπειδὰν δὲ ἱκανῶς τὰ κῶλα φαίνηται θερμὰ καὶ φόβος ἢ κοπώδους συναισθήσεως. ἐλαίῳ χαλαστικῷ χρηστέον. ἀπέχεσθαι δὲ τῶν στυφόντων. χειμῶνος δὲ ὄντος καὶ διαφορητικῷ χρηστέον· οἷόν ἐστι τὸ σικυώνιον ἔλαιον καὶ τὸ χαμαιμήλινον. τρίψαντας δὲ ἐπὶ πλεῖστον τὰ κῶλα μετὰ ταῦτα, χρὴ τὸ μὲν ἔλαιον ἀπομάττειν. ἰέναι δὲ ἤδη τὴν ῥάχιν ὅλην καὶ ταύτην ἀνατρίβειν ὁμοίως. εἶτα αὖθις ἤδη τὰ σκέλη μεταποιεῖν. κἀκ τούτων αὖθις ἤδη τὰς χεῖρας. εἶτα ἤδη τὴν ῥάχιν ὅλης τῆς ἡμέρας τοῦτο πράττοντας. ἐπιτηδειότατος τούτοις ἐστὶ μελίκρατον ἀφεψηθέντος ὑσσώπου. καὶ χρὴ μήτε σιτία αὐτοῖς. μήτε ῥόφημα. μήτε ὕδωρ διδόναι. μήτε ἐπιτρέπειν

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Ἑκτικῶν πυρετῶν διάγνωσις. λα.

Ὁ ἑκτικὸς πυρετὸς, οὐκ ἐν τοῖς ὑγροῖς καὶ ἐν τῷ πνεύματι συνίσταται μόνον. ἀλλ᾽ ἤδη καὶ τοῖς στερεοῖς. ἀνώδυνος δέ ἐστι. καὶ νομίζουσιν οἱ πυρέττοντες, μὴ δὲ πυρέττειν ὅλως. οὔτε γὰρ αἰσθάνονται τῆς θερμασίας ἁπάντων αὐτοῖς ὁμοίως ἐκτεθερμασμένων τῶν μορίων. διττὸν δέ ἐστιν εἶδος τῶν ἑκτικῶν πυρετῶν. οἱ μὲν γὰρ, ἤδη καυσώδεσι πυρετοῖς ὡς τὰ πολλὰ γίνονται ἤτοι μὴ καυθεῖσιν εἰς τοσοῦτον. ὡς ἐνδαπανῆσαι τῷ χρόνῳ τὴν ἰκμάδα τοῦ τῆς καρδίας σώματος. ἢ καὶ μενούσης ἔτι συχνῆς. οἱ δ᾽ ἔτι μενούσης τῆς ὑγρότητος γιγνόμενοι. τὸ σῶμα τῆς καρδίας καταλαμβάνοντες ἐν τούτῳ ἀνάπτονται. ἡ μὲν δὴ μία γένεσις αὐτῶν εἴρηται. κατὰ λοιπὸς ἐστὶν ὅταν ἐξ ἀρχῆς εὐθέως εἰσβάλλωσι τὴν πρώτην γένεσιν ὁμοίαν ποιησάμενοι τοῖς ἐφημέροις ἐπὶ λύπῃ καὶ θυμῷ καὶ ἤπου πλείοσι, μετ᾽ ἐγκαύσεως ἅμα γενομένῳ. τούτοις μὲν οὖν χαλεπόν ἐστιν ἰᾶσθαι. τοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν εἰς μαρασμὸν ἀφικνουμένους, ἀδύνατόν ἐστιν ἰᾶσθαι. ὁ μὲν δὴ συνεμπίπτων τῷ μαρασμῷ πυρετὸς ἑκτικὸς, ἑτοιμότατός ἐστι γνωσθῆναι. ὀφθαλμούς τε γὰρ κοίλους ἀμαυρῶς βλέπουσι καὶ λήμας κατ᾽ αὐτῶν ἐμφερομένας ξηράς. καί τινα αὐχμώδη διάθεσιν. ἀπολωλὸς δὲ καὶ τῆς χροιᾶς αὐτῶν τὸ ζωτικὸν ἄνθος. καὶ τὸ μέτωπον ξηρὸν καὶ περιτεταμένον. καὶ μέντοι καὶ μύουσιν ὡς τὰ πολλὰ καθεύδειν ὑποπτεύοντες. ἔστι δὲ οὐχ ὕπνος τὸ πάθος. ἀλλ᾽ ἐγρηγόρσεως ἀδυναμία. καὶ κρόταφοι συμπεπτωκότες εἰσί. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ ὀστέα καὶ δέρμα μόνον εἰσί. καὶ εἰ γυμνώσας ἐπισκέπτοιο τὰ κατὰ τὴν γαστέρα, δόξειέ σοι μήτε τῶν ἐντέρων μήτε τῶν σπλάγχνων μηδὲν ἀποσώζεσθαι. καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἀνεσπᾶσθαι σφοδρῶς. καὶ τὸ δέρμα δὲ αὐτοῖς ἔσχατος καρφαλέον ἐστίν. ὁ σφυγμὸς ἰσχνὸς καὶ πυκνὸς καὶ σκληρός. ἡ δὲ θερμασία κατὰ μὲν τὴν πρώτην εἰσβολὴν ἀμαυρά. μετ᾽ ὀλίγον δὲ τότε δριμὺ καὶ διαβρωτικὸν ἐναπολείπεται. μέχρι μὲν οὖν τοῦ σώζεσθαί τι τῆς ὑγρασίας ἑκτικὸς μόνον πυρετός ἐστιν. ὅταν δὲ εἰς κίνδυνον ἥκῃ τοῦ μηκέτι εἶναι τῆς τοιαύτης ὑγρότητος μηδὲν, ἀκριβὴς ἤδη μαρασμὸς συνίσταται.

Ἑκτικῶν πυρετῶν θεραπεία. λβ.

Οἱ ἑκτικῷ πυρετῷ νοσοῦντες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τρέφεσθαι δέονται διὰ τὸ δακνῶδες τῶν χυμῶν. μέγιστον δὲ ἴαμα, ἡ ὑγραίνουσα δίαιτα. δεῖ οὖν ὅτι μάλιστα διὰ πτισάνης χυλοῦ καὶ χόνδρου ῥοφημάτων θρέψαντα. καὶ αὐτοῦ τὸ προσεπιδιδόντα θεραπεῦσαι πόσει ψυχροῦ τὸν κάμνοντα μεμετρημένως. ὅταν μήτε φλεγμονή τις αὐτῷ συνῇ μήτε σῆψις χυμῶν. καὶ εἰ μεγάλην ἔσεσθαι στοχάζοιο τὴν βλάβην. ἐπισχεῖν μὲν δεῖ τὴν δόσιν τοῦ ψυχροῦ. τοῖς δὲ ἔξωθεν ἐπιθέμασι ψυκτηρίοις ἰάμασι χρῆσθαι. καὶ βαλανείοις δὲ τοῖς οὕτω κάμνουσιν, ἐπιτήδειον κατὰ πάντα καιρόν.

Περὶ ἡμιτριταίων. λγ.

Τοῦ μὲν τριταίου μετὰ ῥίγους εἰσβάλλοντος. τοῦ δὲ ἀμφημερινοῦ χωρὶς ῥίγους. ὁ μικτὸς ἐξ ἀμφοῖν φρίκην ἐμφέρει. ῥίγους μὲν, ἔλαττόν τι πρᾶγμα. μεῖζον δὲ τοῦ ψύξεως. ὅπερ κεραννυμένων γίνεται τῶν ἄκρων. οὐκοῦν οὐδὲ ἀπὸ τρόπου τοὔνομα τῷ τοιούτῳ πυρετῷ τὸ ἡμιτριταῖον ἔθεντο. διττὸς δὲ ὁ τρόπος τῆς γενέσεως αὐτῶν ἤτοι συνελθόντων εἰς ἓν τῶν δύο παροξυσμῶν. ἢ εὐθέως ἐξ ἀρχῆς ἀνακεκραμμένων ἀλλήλοις ἀμφοτέρων. ὅταν μὲν οὖν ὁ τριταῖος ἐπικρατῇ φρικωδέστερος ὁ πυρετὸς γίνεται. καί τι καὶ ῥίγους προσλαμβάνει κατὰ τὴν ἐπισημασίαν. εὐθὺς δὲ ὁ τοιοῦτος θερμότερος τέ ἐστι καὶ καυσωδέστερος. καί τινα χολῆς ἔμετον. ἢ διαχώρησιν ἢ ἱκμάδα φέρει. θατέρου δὲ τοῦ φλεγματώδους πλεονεκτοῦντος, ἐπικρατοῦσι μὲν αἱ ψύξεις τῶν ἄκρων. ὀλίγαι δὲ εἰσιν αἱ φρίκαι. οὐ μὴν οὐδὲ διψώδεις εἰσὶν οὐδὲ καυσώδεις. ἐπειδὴ δὲ ἴσοι κατὰ τὸ μέγεθος ὑπάρχουσιν, ὁ τριταῖος διαλείπων καὶ ὁ ἀμφημερινὸς συνεχὴς, ἡ μὲν εἰσβολὴ τοῦ παροξυσμοῦ, μετὰ φρίκης γίνεται. καὶ ἐπείγει μὲν αὖ ὁ ἐκ τοῦ φλέγματος ἐπικρατήσῃ συστολαὶ γίνονται καὶ φρίκαι. εἰ δὲ ὁ θερμότερος ἐπικρατήσῃ ἀθρόως ἐκθερμαίνονται. τοιοῦτος μὲν τίς ἐστιν ἀκριβὴς ἡμιτριταῖος. ἐξ ἰσοσθενοῦς κράσεως δυοῖν πυρετοῖν γινόμενος. τριταίου διαλείποντος καὶ ἀμφημερινοῦ συνεχοῦς. ὁ δὲ οὐκ ἀκριβὴς, ἤτοι τὸν χολώδη πλείονα κέκτηται. ἢ τὸν φλεγματώδη. ὃς δὴ καὶ μᾶλλον ἐστὶν ἀνίατος. ἑτοίμως δυναμένου τοῦ ἥττονος νικᾶσθαι χυμοῦ. ὑπό τε τῆς τοῦ πλείονος ἐπικρατείας, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς τέχνης ἐπικουρίας. εἰ μὲν γὰρ ἐπικρατέστερον εἴη τὸ φλέγμα. τοῖς ἤδη ἀμφημερινοῦ λελεγμένοις, μάλιστα κεχρήμεθα βοηθήμασιν. εἰ δὲ ἡ ξανθὴ χολὴ τοῖς ἤδη τοῦ τριταίου καθόλου πρὸς τὸ κατεπεῖγον ἐνιστάμενοι. μηδὲ θατέρου παντάπασιν ἀμελοῦντες.

Περὶ τῶν πανδήμων νοσημάτων. λδ.

Πανδήμους καὶ κοινὰς νόσους τὰς πολλοῖς ἅμα συμπιπτούσας ὀνομάζουσιν. ὧν ὥσπερ ἡ γένεσις, οὕτω καὶ ἡ αἰτία κοινή. κοινά τε οὖν ἐδέσματα πονηρὰ τίκτουσι τοιαῦτα νοσήματα. κοινὴ καὶ ὕδατος μοχθηροῦ πόσις. ταλαιπωρίαι τε ἅμα καὶ πόνοι συνήθεις ἐκλειφθέντες. ἔνδειαί τε καὶ πλησμοναί, λιμοῦ κατασχόντος ἢ εὐθηνίας γενομένης. καὶ χωρίων δὲ φύσεις. κοινὰ νοσήματα πολλάκις ἐπιγεννῶσιν. ἐνίοτε μὲν ἑλώδη. ἐνίοτε δὲ ἔχοντα βάραθρον παρακείμενον, ἀναθυμίασιν δηλητηριώδη καὶ πονηρὰν ἀναπέμπον. ταῦτα μὲν οὖν συνεχῶς εἴωθε συμπίπτειν. ὁ δὲ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ, τρέπει τὰς

κράσεις

ἀλεαίνειν ὅπερ ἐστὶ θερμαίνειν. καὶ οὗτος οὖν ὁ πυρετὸς τοῦ γένους ἂν τῶν ἀμφημερινῶν, ὡς ἀπὸ φλέγματος γινόμενος τῆς ἐκείνων ὑπάγεται θεραπείας κατ' εἶδος· πλὴν ὅτι τοσούτῳ τοῦ λεχθέντος ἀμφημερινοῦ θερμοτέρων τε καὶ τμητικωτέρων χρῄζει βοηθημάτων, ὅσῳ καὶ τὸ φλέγμα ψυχρότερον ἐκείνου τυγχάνει. τοῦ δὲ ἠπιάλου τὸ ἀνεκθέρμαντον ῥῖγος. ἔτι μᾶλλον δεῖται τῶν θερμαινόντων. τὸ γοῦν διὰ τῶν τριῶν πεπέρεων καὶ τὸ διὰ καλαμίνθης ἔτι τε τὸ διὰ τοῦ ὀποῦ τοῦ κυρηναϊκοῦ τούτοις ἁρμόσει. καὶ τὰ διὰ καστορίου τε καὶ τῶν ὁμοίων σκευαζόμενα βοηθήματα. πλατυκωτέρας δὲ τὰς ἰάσεις εὑρήσεις τούτων ἐν τῷ περὶ ῥίγους ἀμέτρου καὶ ψύξεως κεφαλαίῳ μεʹ. καὶ οἱ λυπυρίαι δὲ καὶ τυφώδεις. ὅσοι τε παρὰ τοὺς εἰρημένους λέγονται πυρετοὶ τοῦ γένους ὄντες τῶν εἰρημένων, καὶ τὰς ἐπ' ἐκείνων εἰρημένας τε καὶ λεχθησομένας ἀπαιτοῦσι θεραπείας.

Περὶ συνεχῶν πυρετῶν. κϛʹ.

Συνεχεῖς ὁμογενεῖς εἰσι πυρετοὶ τῶν διαλειπόντων ἑκάστῳ. τριταίῳ μὲν ἀκριβεῖ καῦσος. ἀμφημερινῷ δὲ ὁ καθ' ἑκάστην ἡμέραν παροξυνόμενος. εἰς ἀπυρεξίαν δὲ μὴ παυόμενος· οὕτω δὲ καὶ τεταρταίῳ. ὁ διὰ τετάρτης. ὅ τε γὰρ ἀκριβὴς καῦσος πάντα τὰ ἄλλα φυλάττων. ἀκριβοῦς τριταίου γνωρίσματα, μόνῳ τῷ μὴ μετὰ ῥίγους εἰσβάλλειν. μήτε εἰς ἀπυρεξίαν παύεσθαι διενήνοχεν. ὅ τε καθ' ἑκάστην ἡμέραν παροξυνόμενος ὁμοίως πάντα ἔχει τὰ γνωρίσματα τοῖς ἀκριβέσιν ἀμφημερινοῖς· τῷ μὴ παύεσθαι δὲ εἰς ἀπυρεξίαν διαφέρει τοῦ ὁμογενοῦς ἀμφημερινοῦ. κατὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ διὰ τετάρτης μὲν παροξυνόμενος εἰς ἀπυρεξίαν δὲ μὴ παυόμενος· ὁμογενής ἐστι τῷ τεταρταίῳ· συνεχὴς μὲν οὖν ἐστι πυρετός, ὁ εἰς ἀπυρεξίαν πρὶν τελέως λυθῆναι μὴ παυόμενος. ὅταν δὲ μὴ παρακμή τις φαίνηται. τοῦ γένους μέν ἐστι καὶ οὗτος τῶν καυσωδῶν, ὀξύτητι δὲ αὐτῶν διενήνοχεν.

Διάγνωσις καὶ θεραπεία συνεχῶν πυρετῶν. κζʹ.

Τῶν συνεχῶν πυρετῶν ἡ μὲν γένεσις ἐξ αἵματος ἐστίν. ὅτε μὲν ζέοντος μόνον· ὅτε δὲ καὶ σαπέντος ἐμπεφράξει. διόπερ ὁ παροξυσμὸς αὐτοῖς ἄχρι τέλους εἷς ἐστι. σημεῖα δὲ, σφυγμοὶ μέγιστοι καὶ σφοδροὶ καὶ ταχεῖς καὶ πυκνοὶ καὶ ὁμαλεῖς. οὐ δακνώδεις. οὖρα δὲ τῶν κατὰ φύσιν οὐ πάνυ τι ἀπολειπόμενα. ἴασις δέ ἐστι διὰ φλεβοτομίας ἄχρι λειποθυμίας. μὴ φλεβοτομηθέντες δὲ οἱ τοιοῦτοι, πυρέττοντες. εἰς ἔσχατον ἥκουσι κίνδυνον. εἰ δὲ διά τι κωλυθείημεν κενῶσαι διὰ φλεβοτόμου. τοῖς ἄλλοις δεῖ χρῆσθαι βοηθήμασι τοῖς ἐκφράττουσι. καὶ τὸ πλῆθος κενοῦσι καὶ πραΰνουσι τὸ ζέον τῶν πυρετῶν. ὅταν δέ ποτε ἐπ' αὐτῶν ἴδῃς τὰ τῆς πέψεως τῶν χυμῶν σημεῖα. καὶ μήτε ἐν κυρίῳ μορίῳ φλεγμονή τις ἢ ὄγκος οἰδηματώδης ἢ σκίρρος ᾖ. μήτε τι μόριον ψυχρὸν ὡς εἰς αὐτὸ κατασκῆψαι τὴν βλάβην θαρρῶν δίδου τὸ ψυχρόν. καὶ μάλιστα εἰ ψυχροπότης ὁ κάμνων εἴη.

Καυσωδῶν διάγνωσις. κηʹ.

Τοῖς καύσοις παρακολουθεῖ συμπτώματα· γλῶσσα μὲν ξηρά. καὶ τραχεῖα καὶ μέλαινα. δῆξις δὲ τῆς γαστρός. καὶ ὑποχωρήματα ὠχρὰ καὶ δίψα σφοδρὰ καὶ ἀγρυπνία. ποτὲ δὲ καὶ παραφροσύνη.

Καυσωδῶν θεραπεία. κθʹ.

Τῶν δύο τούτων ἀναγκαῖόν ἐστι τὸ ἕτερον γενέσθαι, εἰ μέλλοι λυθήσεσθαι τελέως. ἐκκενωθῆναι τοὺς χολώδεις χυμούς· σβεσθῆναι. ἐκκενοῦνται μὲν οὖν διὰ ἱδρώτων ἢ ἐμέτων ἢ τῆς κάτω γαστρός. σβέννυται δὲ διὰ ψυχροῦ πόσεως ἢ διὰ [illegible] ἐθεραπεύσαμεν ἡμεῖς τοὺς καύσους. διαιτᾶν δὲ τοὺς καυσουμένους. οὐδὲ ἐφ' ὕδατος μόνου προσήκει. οὐδὲ μὴν μελικράτου μόνου. ἀλλ' ὑδαρὲς μελίκρατον ἑφθὸν διδόναι. δεῖ γὰρ τοὺς οὕτω νοσοῦντας ἤδη μόνων τῶν πομάτων διαιτᾶσθαι. λουτρὸν δὲ τοῖς καυσωδῶς νοσοῦσιν ἐκείνοις ἁρμόσει μόνοις ὅσοι χωρὶς ὄγκου φλεγμονώδους ἢ ἐρυσιπελατώδους. ἐὰν δὲ καὶ πέψεως ἔχουσι γνωρίσματα. πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς ἁρμόσει. τοῖς δὲ δι' ἁλυκὸν χυμὸν καυσονοσοῦσιν, οὐχ ἁρμόσει. τούτους δὲ καὶ χυλῷ πτισάνης τρέφειν προσήκει.

Πυρετῶν ἐπὶ ἐρυσιπελατώδει θεραπεία καὶ διάγνωσις. λʹ.

Τοὺς ἐπὶ ἐρυσιπελατώδει τῶν περὶ τὰ σπλάγχνα διαθέσει πυρετούς. διαγνωστέον δὲ ἔκ τε τῆς ἐγχωρίου ζέσεως τε ὑπερβαλλούσης καὶ ὀδύνης σφοδρᾶς. ἔτι τε δίψης καὶ καύματος ἀμέτρου. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν τῶν τῆς σηπομένης σὺν αἵματι βραχεῖ δριμυτάτης χολῆς σημείων. θεραπεύειν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀπέχεσθαι μὲν χρὴ βαλανείου τὸ παράπαν. ὕδατι δὲ ψυχρῷ κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ νοσήματος, χρηστέον ἀγωνιστικῶς τουτέστι ψυχροτάτῳ. ἐν ἀρχῇ δὲ οὐ χρηστέον. ἀλλ' ἔξωθεν ἐπιτιθέναι τὰ ψύχοντα καὶ εἰ μηδὲν ἀνύσει. καὶ εἴσω τοῦ σώματος ἀναγκάζειν λαμβάνειν. μάλιστα δὲ αὐτοῖς ἁρμόττουσιν αἱ θριδακίναι καὶ τὰ ταύταις ἰσοδύναμα. ἔξωθεν δὲ καὶ αὐτὸς μὲν ὁ τῆς θριδακίνης χυλὸς ἐπιτήδειος. ἀλλὰ καὶ ἀειζώου ὅλως πάντα ψύχοντα. κάλλιστα δὲ ὡς μάλιστα χρώμεθα. τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐκθλίψαντες τῶν ψυχόντων τινὸς ἐμβάλλομεν ὅλμῳ μετὰ ἀνδράχνης. εἶτα κόψαντες, ἐκπιέζομεν. ἤδη δὲ τῆς χρήσεως ὀλίγον ἀλφίτου μίξαντες καὶ ἀναδεύσαντες ἐν ὕδατι ψυχρῷ. [illegible] ψυχράναντες. ὀθόνιον δὲ δίπτυχον ἐν αὐτῷ δεύσαντες, ἐπιτείνομεν ἔξωθεν αὐτὸ κατὰ τῶν ὑποχονδρίων, οὐκ ἐῶντες χρονίζειν. ἀλλ' ἕτερον ψυχρὸν ἐπιτιθέντες. μίγνυμεν δὲ ἐνίοτε καὶ ἔλαιον ὀμφάκινον.

τουσιν· οὔτε γὰρ λουτρόν· οὐδέ τις ἀδροτέρα τροφὴ πρὸ πέψεως ἁρμόζει τοῖς τριταΐζουσιν· ἔτι μηδ' ἄρτου ψιχῶν καὶ ᾠῶν καὶ τῶν παραπλησίων.

Θεραπεία νόθων τριταίων. κ'.

Οὔτε ἐπὶ τῶν νόθων τριταίων οὐκ ἀγαθὸν κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ἐπειδὰν ἤδη φαίνηται τὰ σημεῖα τῆς πέψεως. οὔτε καθ' ἡμέραν τρέφειν ἀλλ' ἀρκεῖ παρὰ μίαν. ἡσυχία δὲ καὶ θάλψις τῶν καθ' ὑποχόνδριον αὐτοῖς συμφέρει. καὶ ῥοφήματα σύμπεπτα. καὶ κλύσματα τῆς κάτω γαστρὸς μὴ πάνυ μαλακά. καὶ εἰ αἵματος ἀφαιρέσεως χρεία, μηδὲ τοῦτο παραλιπεῖν. ἡ δὲ ὅλη τῆς διαίτης κατάστασις οὐ ψύχουσα καὶ ὑγραίνουσα τὸ σύμπαν. ἀλλὰ καὶ τοῦ τμητικωτέρου τρόπου προσεπιλαμβανέσθω. μάλιστα δὲ ἁρμόσειεν αὐτοῖς ὁ πτισάνης χυλός. ἐμβαλλομένου πεπέρεως, ἢ ὑσσώπου, ἢ ὀριγάνου. καὶ στάχυος νάρδου. καὶ μελικράτῳ δὲ πεπέρεως ἐμβάλλων. καὶ ἑψῶν δίδου πίνειν. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα οὐρήσεις κινεῖ. πλὴν τῶν σφοδρῶς θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων. μάλιστα δὲ τοῦ ἀψινθίου διδόναι μετὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν. καὶ μὴν δὴ καὶ ὀξύμελι πολλοὺς ὤνησεν πινόμενον. καί τι τῶν ἐπιεικῶν ὑπηλάτων. ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς σιτίοις ἔμετος τοῖς ἐν τούτῳ τῷ πυρετῷ χρονίζουσι, χρησιμώτατος.

Τεταρταίων διάγνωσις. κα'.

Ὁ τεταρταῖος τὴν εἰσβολὴν ποιεῖται μετὰ πολλῆς καταψύξεως ἅτε ἐκ ψυχροῦ χυμοῦ τῆς μελαίνης χολῆς τὴν γένεσιν ἔχων. ἀλλὰ καὶ τὸ θερμὸν καὶ δακνῶδες οὐκ ἔχει τοῦ πυρετοῦ καθάπερ ὁ τριταῖος. ἀλλ' οὐδὲ χολῆς ἔμετος παρακολουθεῖ. ἐπὶ τούτοις εἰ λεπτὰ καὶ λευκὰ καὶ ὑδατώδη τὰ οὖρα τυγχάνοι· τεταρταῖος ἂν εἴη ὁ πυρετός. ἐξαίρετον δὲ ἐστὶ τεταρταίου γνώρισμα μικρὸς καὶ ἀραιὸς ὁ σφυγμός. καὶ φθινοπόρου δὲ μάλιστα τὴν ἀρχὴν ἔχουσιν, τοῖς πλάνησιν ἐπιγινόμενοι πυρετοῖς. καὶ ποτὲ μὲν εἰς τὴν διὰ τετάρτης καθίσταται μάλιστα τύπον· ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ διὰ πλειόνων ἡμερῶν κατὰ περιόδους τινὰς παροξύνεται.

Θεραπεία τεταρταίων. κβ'.

Τοὺς τεταρταίῳ νοσοῦντας πράως ἄγειν· μήτε φάρμακον μηδὲν ἰσχυρὸν προσάγοντας μήτε κένωσιν, εἰ μή τι ἀρχῆς σφόδρα φαίνοιτο πλεονάζειν αἷμα· τηνικαῦτα χρὴ φλεβοτομεῖν. δίαιταν δὲ ἄφυσον καὶ χρηστὴν προσάγειν καὶ λαπάττειν τὴν γαστέρα διὰ τῶν συνήθων. εἰ δὲ μηδὲν ἀνύει. ταῦτα κλύσμασι μὲν χρῆσθαι κατ' ἀρχὰς μὲν μαλακοῖς. ὕστερον δὲ δριμέσι. χοιρείων δὲ κρεῶν εἴργειν αὐτούς. καὶ πάντων ὅσα γλίσχρα καὶ βραδύπορα καὶ τῶν ψυχόντων καὶ ὑγραινόντων ἐδεσμάτων πάντων. οἴνῳ δὲ χρῆσθαι λεπτῷ καὶ λευκῷ καὶ συμμέτρως θερμῷ. παρέχει δὲ καὶ νάπυϊ χρῆσθαι. καὶ δι' ἡμερῶν τριῶν, τοῦ διὰ τριῶν πεπέρεων λαμβάνειν. ἢ τοῦ διοσπολιτικοῦ φαρμάκου. καὶ εἰ πεπέρεως δὲ μόνον σὺν ὕδατι λαμβάνοιεν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὀρθῶς ἂν ποιοῖεν. εἰ δὲ ἐν ἀκμῇ τοῦ νοσήματος ὁ κάμνων εἴη. τότε χρὴ διαιτᾶν λεπτότατα. εὐθὺς δὲ καὶ ἡσυχάζειν κελεύειν εἰς μακρόν. καὶ τῶν σπλάγχνων προνοεῖν διὰ τῶν μαλαττόντων καὶ χαλώντων. ἐφεξῆς δὲ τοῖς οὐρητικοῖς φαρμάκοις χρῆσθαι. καὶ εἰ τὰ τῆς πέψεως σημεῖα φαίνοιτο θαρρεῖν τηνικαῦτα. καὶ τοῖς τοὺς μέλανας χυμοὺς κενοῦσι. οὐχ ἅπαξ μόνον. ἀλλὰ καὶ πλεονάκις. μετὰ δὲ σφοδρὰν κάθαρσιν καὶ τοῦ διὰ χελιδόνων φαρμάκου διδόναι. καὶ τῶν ἄλλων ὅσα πρὸς τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖται πυρετούς. ἐν οἷς ἐστὶ καὶ τὸ σύνηθες ἡμῖν ἁπάντων δοκιμώτατον δι' ὀξοῦ, τοῦ κυρηναϊκοῦ λαμβανόμενον.

Ἀμφημερινοῦ διάγνωσις. κγ'.

Ὁ δὲ ἀμφημερινὸς οὐδαμῶς μετὰ ῥίγους εἰσβάλλει κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν. ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου. περίψυξις μᾶλλον ἢ ῥῖγος γίνεται. δυσεκθέρμαντος δέ ἐστι καὶ πολυχρονίαν ἔχει τὴν ἀνάβασιν. οὐ μὴν οὐδὲ διακαεῖς τοὺς κάμνοντας. οὐδὲ πολὺ καὶ πυκνὸν ἀναπνεῖν ἀναγκάζει. οὐδὲ ἐκφυσᾶν ἢ πίνειν ψυχρόν. γίνονται δὲ καὶ φλεγματώδεις ἔμετοι καὶ ὅσα διὰ γαστρὸς ἐκκενοῦται, ψυχρότερα καὶ ὠμότερα. καὶ ὑδατωδέστερα ἐν τούτοις τοῖς πυρετοῖς εὑρήσεις. καὶ ἱδροῦσιν ἥκιστα περὶ τὰς πρώτας ἡμέρας οὐδ' εἰς ἀπυρεξίαν ἄρχονται. καὶ χλωρόλευκος δὲ τούτοις ἡ χροιά. τὰ δὲ οὖρα λεπτὰ καὶ λευκά. ἢ παχέα καὶ θολερὰ καὶ ἐρυθρά.

Θεραπεία ἀμφημερινῶν. κδ'.

Θεραπεύοντες δὲ ἀμφημερινόν· ὀξυμέλιτι χρώμεθα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας. καὶ τοῖς οὖρα καλῶς προτρέπειν δυναμένοις καὶ τὸ σύμπαν σοι τῆς διαίτης εἶδος τμητικὸν ἔστω. περὶ δὲ τὴν ἀκμὴν χρὴ προνοεῖσθαι τῆς γαστρός. μάλιστα δὲ τοῦ στόματος αὐτῆς. κἄπειτα καὶ ἐμεῖν ἀπὸ ῥαφανίδων καὶ σιτίων κελεύειν. καὶ τοῖς φλέγμα κενοῦσιν ὑπηλάτοις κεχρῆσθαι κατὰ τὸ πολὺ ἕως οὗ παυθῇ.

Περὶ ἠπιάλου πυρετοῦ καὶ ῥίγους ἀνεκθερμάντων. κε'.

Τὸ ὑαλῶδες φλέγμα ψυχρότατον ὑπάρχον ἁπάντος φλέγματος ἐπειδὰν ἄσηπτον ἔτι μένον ἐν ὅλῳ πλεονάσῃ τῷ σώματι· τὸ ἀνεκθέρμαντον ἐργάζεται ῥῖγος ἄνευ πυρετοῦ. ἐπὶ γὰρ τῶν ἐπὶ χυμοῖς ἀναπτομένων πυρετῶν ἡ σῆψις ὡς μάλιστα τὴν πυρετικὴν ἀνάπτει θερμασίαν. εἰ δὲ σαπείη δι' ὅλου μὲν ἑαυτοῦ σηπόμενον ὅπερ ἐστὶ σπάνιον διὰ τὴν ἄμετρον ψύξιν, ἀμφημερινοῦ παραίτιον γίνεται. ἡμισαπὲς δὲ γινόμενον, οὐ δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς οὐσίας ὁμαλῶς ἀλλὰ τινῶν μὲν μορίων σηπομένων τινῶν δὲ μενόντων ἀσαπῶν· τὸν ἠπίαλον ἐργάζεται πυρετόν. καθ' ὃν ἅμα ῥιγοῦσί τε καὶ πυρέττουσιν. τὰ μὲν ἄσηπτα τοῦ χυμοῦ μόρια, δι' ὅλων ἐνεσπαρμένα τῶν φλεβῶν ἢ καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος τὸ ῥῖγος ποιεῖ. τὰ δὲ σεσηπότα, τὸν πυρετὸν ἀνάπτει. λέγεται δὲ ἠπίαλος ὁ ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἁλός. λέγω δὲ τῆς θαλάσσης· ἠπίας μὲν φαινομένης· χαλεπῆς δὲ κατὰ τὰς ταραχὰς αὐτῆς ὑπαρχούσης. ἢ παρὰ τὸ ἠπίως

ἀλεαίνειν

λύονται κατὰ τὴν παρακμὴν τοῦ παροξυσμοῦ. ἄρχειν δὲ αὐτοὺς οἴνου προσήκει, πρὶν τοὺς βουβῶνας λυθῆναι καὶ λεπτοτέραν διαιτᾶν.

Τῶν ἤδη σηπεδόνι πυρετῶν διαγνώσεως. ιϛ.

Ἐὰν ἤδη σήψει πυρετῶν διάγνωσις. τῷ μηδὲν τῶν προκαταρκτικῶν αἰτίων προηγήσασθαι· καὶ τὸ μὴ ἀπὸ ῥίγους δὲ ἄρξασθαι τὸν πυρετόν, οὔτε δι' ἐγκαύσεως, οὔτε ἐμψύξεως ἰσχυρᾶς προηγησαμένης ἴδιόν ἐστι καὶ αὐτὸ, τῶν ἤδη σηπεδόνι πυρετῶν, ὥσπερ γε καὶ τὸ τῆς θλίψεως τῶν σφυγμῶν· οὕτω δὲ ὀνομάζουσιν ὅταν ἀρχομένου τοῦ παροξυσμοῦ μικροὺς ἱκανῶς ἔχουσι καὶ ἀνωμάλους αὐτούς. ἴδιον δὲ ἐξαίρετόν ἐστι τούτων τὸ τῶν τοιούτων πυρετῶν μέγιστον γνώρισμα τῶν ἤδη σήψει πυρετῶν ἐστι καὶ ἡ τῆς θερμασίας ποιότης. καπνώδης γάρ ἐστιν, ὡς διαβιβρώσκειν τὴν ἁφήν. ἴδιόν ἐστι μάλιστα τῶν τοιούτων πυρετῶν καὶ ἡ τῶν οὔρων ἀπεψία. καὶ ἡ ἀμυδρὰ πέψις. μέγα δὲ καὶ ἀξιόλογον γνώρισμα πέψεως ἐν τοῖς πρώτοις οὔροις οὐδέποτε φαίνεται κατὰ τοὺς τοιούτους πυρετούς.

Ἴασις τῶν ἤδη σηπεδόνι πυρετῶν. ιζ.

Ἐὰν δυνάμεων ἰσχυρῶν οὐσῶν τῶν ἤδη σηπεδόνι πυρέττοντα φλεβοτομητέον αὐτίκα χωρὶς ἀπεψίας τῆς κατὰ γαστέρα. δυνάμεως δὲ ἀσθενούσης ἢ κωλυούσης τῆς ἡλικίας. οὐ φλεβοτομήσεις. μετὰ δὲ τὴν κένωσιν τοῦ αἵματος ἐκκαθαίρειν χρὴ τὰ σεσηπότα δι' οὔρων καὶ γαστρὸς, καὶ ἱδρώτων. εἰ δὲ αὐτόματά ποτε τὴν ὁρμὴν ἤδη τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ποιήσαιτο καὶ δι' ἐμέτων. ἄλλως δὲ οὐ χρὴ παρὰ φύσιν ἐρεθίζειν. ἐκλεκτέον δὲ ὕλας, ὅσαι χωρὶς τοῦ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν ἱκαναὶ τὰς εἰρημένας κενώσεις ἐργάζεσθαι. καθάπερ ὅ τε τῆς πτισάνης χυλὸς καὶ τὸ μελίκρατον. ὀξύμελί τε καὶ ἀπόμελι. καὶ ἡ τοῦ σελίνου ῥίζα. μὴ διαχωρούσης δὲ τῆς κοιλίας. κλύζειν μελικράτῳ. δι' ἐλαίου δὲ ὅλον τὸ σῶμα πρὶν μὴ κενῶσαι, μαλάσσειν οὐ χρή. κενώσαντα δὲ, ἐγχωρεῖ μαλάσσειν. χλιαρὰν ἔχοντι τὴν θερμασίαν. ὁποῖόν ἐστι τὸ διὰ τοῦ χαμαιμήλου ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, καὶ οἶνος πινόμενος ὑδατώδης ἁπάσας κινεῖ τὰς ἐκκρίσεις. καὶ λουτρὸν εὔκρατον ἐκ γλυκέος ὕδατος. ἀλλ' ὅταν αὐξάνηται τὸ μέγεθος τοῦ πυρετοῦ. οὔτε οἴνῳ χρηστέον, οὔτε λουτρῷ. οὔτε ἀλείμμασιν ἀραιωτικοῖς. ἀλλὰ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἐν τούτοις τοῖς πυρετοῖς πινόμενον ἐπιτηδειότατον, εἰ μή τι κωλύοι. καὶ μάλιστα. εἰ μὲν οὖν καὶ δυνάμεις ἰσχυραὶ τύχοιεν οὖσαι πᾶσαι. καὶ ὁ πυρετὸς διακαέστατος καὶ τὰ τῆς πέψεως ἐναργῆ σημεῖα. τὸ ψυχρὸν διδόναι θαρροῦντα. εἰ δὲ καὶ εὔσαρκος εἴη καὶ ἡ κατάστασις θερμὴ καὶ ξηρὰ καὶ εἰς κολυμβήθραν αὐτὸν ἐμβάλης ψυχρὰν οὐ βλαβήσεται. μετρίου δὲ ὑπάρχοντος τοῦ πυρετοῦ καὶ τῶν δυνάμεων ἰσχυρῶν ἅμα τοῖς τῆς πέψεως σημείοις, ὠφελεῖ τοὺς τοιούτους τὰ βαλανεῖα καὶ ἡ τοῦ οἴνου πόσις. ὅσα τε τῶν ἀλειμμάτων μανωτικά.

Περὶ τριταίων διαγνώσεως. ιη.

Ὁ μὲν τριταῖος πυρετὸς ἔκγονος ὑπάρχων τῆς ξανθῆς χολῆς κινουμένης εὐθὺς κατ' ἀρχὰς ῥῖγος οὐκ ἀγεννὲς ἐπιφέρει. διαφέρον τοῦ τεταρταϊκοῦ ῥίγους. τῷ κεντεῖσθαι δοκεῖν καὶ τιτρώσκεσθαι τὸν χρῶτα· ἐν δὲ τοῖς τεταρταίοις ἡ εἰσβολὴ κατάψυξιν ἔχει σφοδράν. τῶν δὲ ἀμφημερινῶν οὐδὲ προηγεῖται ῥῖγος. ἀλλὰ περιψύχονται μόνον. ἔστι δὲ ἐν τοῖς τριταίοις καὶ τάξις ἀκριβὴς τῶν σφυγμῶν. ἐπιφέρει δὲ δίψος κατὰ τὰς ἀκμὰς σφοδρὸν ὁ τριταῖος καὶ διακαίει τὸν ἄνθρωπον. καὶ μικρὸν ὕστερον ἀκμάζει. καὶ τὸ θερμὸν ὁμαλῶς ἐκτέταται πάντη. εἰ δὲ ἐπιβάλλοις τὴν χεῖρα κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐπιβολὴν, ἀπαντᾷ θερμασία πολλὴ καὶ δριμεῖα. καὶ δὴ μετὰ ἀτμοῦ τινὸς ἀναφερομένη νικᾶται δὲ ὀλίγον ὕστερον ὑπὸ τῆς χειρὸς ἐπιμένοντος. ἰόντος δὲ αὐτίκα δὴ μάλα πλῆθος αὖ ἐστὶν ἀτμοῦ θερμοῦ διὰ τοῦ δέρματος ἀπιέναι ἱδρῶτας. ἔμετος δὲ ἐπιφαίνεται χολῆς. ἢ γαστήρ που κατέρρηξεν. καὶ οὐροῦσι χολώδη. ἤδη τούτοις εἰς ἀπυρεξίαν παύεται τὸν χρόνον τοῦ παροξυσμοῦ περιστάμενος ὡρῶν ἐμπλειόνων δυοκαίδεκα. τὸν μὲν οὖν ἐντὸς τῶν δεκαδύο ὡρῶν παυόμενον. ἀκριβῆ τριταῖον ὀνομάσαιμεν. ὅστις δ' ἂν ἔχοι πολυχρονιώτερον τούτου τὸν παροξυσμὸν ἐκεῖνον ἁπλῶς τριταῖον καλοῦμεν. ὅστις δ' ἂν ἔχοι ἐπὶ πλεῖστον ἐκτεταμένον τὸν παροξυσμὸν, ὀλίγον δὲ τὸ διάλειμμα, τοῦτον δ' αὖ πάλιν ὀνομάσαιμεν ἐκτεταμένον τριταῖον.

Θεραπεία τριταίου. ιθ.

Τὸν ἀκριβῆ τριταῖον, ὡς ἂν ὑπὸ ξανθῆς χολῆς γινόμενον. ὑγραίνειν τε καὶ ψύχειν. καὶ τὸ μὲν εἰς γαστέρα συρρέον, κενοῦν δι' ἐμέτων τε καὶ κάτω. τοῖς οὔροις δὲ καὶ τοῖς ἱδρῶσι ποδηγεῖν. τὴν μὲν οὖν γαστέρα μαλακοῖς κλύσμασι κινεῖν. τὰ δὲ οὖρα προτρέπειν σελίνου τε καὶ ἀνήθου. τοῖς πόμασι μὲν ἀποβρέχοντα. καὶ ἢν σοι σημεῖα πέψεως φαίνηται. θαρρῶν ἤδη καὶ τοῦ ἀψινθίου διδόναι λουτρὰ διὰ ὕδατος θερμοῦ ποτίμου. καὶ μήτε νίτρου μήτε ἁλῶν. μηδὲ νάπυος ἐν τοῖς λουτροῖς προσάπτειν. ἀλλ' ὅτι μάλιστα θερμὸν ἔλαιον περιχέας ἐμβιβάζειν. τοὺς δὲ φιλολούτρους. οὐδὲ εἰ δὶς λούοις, ἁμαρτάνοις ἄν. εἰ δὲ καὶ πέψεως σημεῖα τῆς νόσου φαίνοιτο, κἂν εἰ πλεονάκις λούοις οὐκ ἂν ἁμάρτοις. οἴνου δὲ πρὶν μὲν πέττεσθαι τὸ νόσημα παντάπασιν εἴργειν. ἀρξαμένου δὲ πέττεσθαι. λεπτὸν καὶ ὑδαρῆ καὶ ὀλίγον. τήν γε πρώτην διδόναι σιτία τε ὅσα ὑγραίνει τε καὶ ψύχει χρήσιμα. ἀπέχειν δὲ μέλιτος καὶ νάπυος καὶ ταρίχους καὶ τῶν φύσει θερμῶν. ταῦτα μὲν ἤδη τῶν παλαιῶν. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ γυμνασίοις μᾶλλον καὶ τροφῆς ἐνδείᾳ τῶν τότε διαιτωμένων ἀνθρώπων. νῦν δὲ τῆς τάξεως ἀντεστραμμένης ἐπίμικτος φλέγματι ὡς ἤδη τὸ πλεῖστον εὑρίσκεται ἡ χολή. τοιγαροῦν οἱ πλεῖστοι τῶν τριταίων ἢ χωρὶς γίνονται ῥίγους. ἢ κομιδῇ σμικρὸν αὐτοῖς γίνεται τὸ ῥῖγος. καὶ τὰ τῆς θεραπείας δὲ διαλάττ-

τὸ ὑδατῶδες ἀκριβῶς. διὸ ἀπογινωσκομένης πέψεως σύμπτωμα τοῦ φλεβώδους γένους ὑπάρχον. ὅταν δὲ καὶ ταχέως διεξέρχηται. ὁ καλούμενος διαβήτης γίνεται. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀπέπτων οὔρων τὸ χείριστόν ἐστιν. ἐφεξῆς δὲ αὐτῶν τὸ λεπτὸν οὕτω καὶ λευκόν. διὸ τὸ ὕδωρ. τούτων ἐγγύς ἐστιν, ἕτερον οὖρον ἐν πολλαῖς νόσοις φαινόμενον ἐγγὺς ἱκανῶς τοῦ λεπτοῦ καὶ λευκοῦ. τὸ δὲ ὕπωχρον, ἐφεξῆς ἐστι τούτου. τὸ δὲ ὠχρὸν ἔτι μὲν ἤδη τοῦτο καὶ ὑπόπυρρον. πέττεται δὲ ἤδη τῆς χροιᾶς γε οὕνεκα. χρὴ δὲ αὐτὸ, καὶ τῷ πάχει τοσοῦτον ἀποκεχωρηκέναι τοῦ ὕδατος, εἰ μέλλει πεπέφθαι καλῶς ὅσον καὶ τῷ χρώματι. εἰ δὲ τὴν κατὰ φύσιν χρόαν ἀκριβῶς φυλάττον ὑπόστασιν λευκὴν καὶ λείαν καὶ ὁμαλὴν καὶ πολλὴν ποιεῖ. πέψεως μὲν αὖ ἔτι ἀκριβοῦς γνώρισμα. τὰ πλεῖστα δὲ τὸν ὠμὸν χυμὸν ἐκκαθαίρεσθαι δηλοῖ. καὶ παχύτερον δὲ ἢ μετρίως καὶ χρῶ τινα ὑπόστασιν οὐ πάντως ἤδη ἄπεπτον. εἰ γὰρ ἤτοι κριμνώδεις ἢ πεταλώδεις. ἢ πιτυρώδεις. ἢ μελαίνας. ἢ πελιδνάς. ἢ χλωράς. ἢ δυσώδεις ὑποστάσεις ἔχοι, πρὸς τὸ πάντη τὸ τοιοῦτον ἄπεπτον εἶναι, καὶ ἄλλως ὀλέθριον ὑπάρχει. τὸ δὲ εὔχροιά τε ἅμα καὶ ἤτοι τὰς ὑποστάσεις λευκὰς καὶ λείας ἢ ὁμαλὰς ἢ νεφέλας τινὰς ὁμοίας. ἢ ἐναιωρήματα ποιούμενα πάντων ἐστὶν οὔρων τὰ χρηστότατα. καὶ μάλιστα μὲν ὧν ἡ ὑπόστασις ἔτι τοιαύτη. δεύτερα δὲ ὧν αὖ ἐναιωρήματα. τρίτα δὲ ὧν νεφέλαι. καὶ ἁπλῶς τὰ τοῖς οὔροις ἐμφερόμενα χρηστῶς. ὅσῳ περ ἂν ὑφιζάνῃ κάτω, τοσούτῳ βελτίω γίνεται.

Περὶ πτυσμάτων σημειώσεως. ιδ.

Ὅσα μὲν ὑπόξανθά ἐστι καὶ ὑπόπυρρα καὶ ὕπαφρα καὶ λεπτά. μόνης ἀπεψίας ὑπάρχει γνωρίσματα. κακὸν δὲ οὐδὲν ἐπίσημον ἐνδείκνυται. τὰ δὲ ἀκράτως ξανθὰ καὶ πυρρὰ καὶ ἀφρώδη. καὶ χλωρὰ καὶ γλίσχρα. καὶ στρογγύλα. καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον τὰ μέλανα μοχθηρά. πολλὴ γὰρ τοῦ αἵματος ὅστις αὖ τῶν ἄλλων χυμῶν ἄκρατος ἦ, μοχθηρὰν ἐνδείκνυται τὴν διάθεσιν ἤδη θερμότητι φλογώδη τὴν γένεσιν ἔχουσαν. τὰ μὲν οὖν αἱματώδη πτύσματα μέτρια, τὰ δὲ τῆς ξανθῆς ἢ μελαίνης χολῆς χαλεπά, προσεπισκέπτεσθαι δὲ δεῖ καὶ τὸν τῆς ἀναγωγῆς αὐτῶν τρόπον. εἰ γὰρ εὐπετῶς ἀναπτύοιτο, πρόδηλον ὡς τὰ τοιαῦτα μέν ἐστιν ἀγαθά, τὰ δὲ ἐναντία μοχθηρά. τελείας μὲν οὖν ἐστι πέψεως γνώρισμα τὸ πτύαλον, ὅταν ἦ λεῖόν τε καὶ λευκὸν καὶ ὁμαλὸν, καὶ τῇ συστάσει μήτε ὑγρὸν μήτε ὑπόπαχυ. παντελοῦς δὲ ἀπεψίας τὸ μηδ' ὅλως ἀναπτυόμενον. εἰ δὲ μὴ πτύοιτο μέλαν ἀλλὰ λεπτόν. πέψεως ἀμυδρᾶς ἐστι σημεῖον. εἰ δὲ ἄκρατον ἔτι πυρρὸν ἢ ξανθὸν οὐκ ἀγαθόν. εἰ δὲ πελιδνὸν ἢ ἰῶδες ἢ μέλαν, ὀλεθριώτατον.

Περὶ ἐφημέρων πυρετῶν διάγνωσις καὶ θεραπεία. ιε.

Τῶν δὲ ἐφημέρων πυρετῶν ἴδιον καὶ ἀχώριστον σημεῖόν ἐστιν ἡ τῶν οὔρων πέψις ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν. καὶ τὸ τῆς θερμασίας δὲ ἡδὺ τῶν τοιούτων πυρετῶν ἴδιον καὶ ἀχώριστόν ἐστιν, μετὰ δὲ τὴν πρώτην λύσιν τοῦ πυρετοῦ πιστοτέραν ἕξεις τὴν διάγνωσιν. ἥτε γὰρ τῶν ἀρτηριῶν κίνησις ἐν τῷδε τῷ καιρῷ ἐξομοιοῦται τῇ τῶν ὑγιαινόντων οὐδενὸς τῶν ἄλλων πυρετῶν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανιόντος. καὶ ἡ τοῦ κάμνοντος δὲ εὐφορία. μέγιστον καὶ αὐτὴ σημεῖον. εὐάλωτοι τοῖς τοιούτοις πυρετοῖς εἰσὶν, ἐφ' ὧν αἱ ἀπόρροιαι τοῦ σώματός εἰσιν οὐκ ἀτμώδεις. ἀλλὰ δριμυτικαί. διὸ καπνώδεις ἔχουσιν. οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ θερμοὶ καὶ ξηροὶ τὴν κρᾶσιν καὶ ὅλως πικρόχολοι. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ κόπου πυρέξαντας λιπαρῶς τε ἅμα καὶ μαλακῶς ἀνατρίβειν καὶ λούειν. τοὺς δὲ ἐπὶ ξηρότητι, τρίβειν μὲν ἔλαττον τούτων, λούειν δὲ πλέον. τοὺς δὲ ἐπὶ φροντίσι καὶ λύπαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ θυμοῖς, λούειν μὲν μὴ πολλάκις. ἐλαίῳ δὲ πολλῷ χλιαρῷ ἥκιστα μετέχοντι συμμέτρως ἀνατρίβειν βραχέα καὶ λούειν ὡς ἔθος. τοὺς δὲ ἐπὶ ἐγκαύσει. εὐθέως μὲν ἐξ ἀρχῆς χρὴ τοῖς ψύχουσιν ἰᾶσθαι καὶ λουτροῖς πλείοσιν. ἥκιστα δ' ἐλαίῳ διαψιλεῖ καὶ τρίψει. τὰ δὲ ψύχοντα. ῥόδινον ἔστω καὶ ἔλαιον ὀμφάκινον χωρὶς ἁλῶν, ἐσκευασμένον ψυχρόν. τὰ δὲ αὐτὰ σφοδρῶς καταχεῖν δεῖ κατὰ τοῦ βρέγματος καὶ λούειν παρακμάζοντος τοῦ πυρετοῦ. εἰ δέ τις ψυχρὰς πυρέξειε. καὶ τοῦτον λούειν ἐν ταῖς παρακμαῖς. εἰ δ' ἅμα κατάρρῳ πυρέττοιεν πρὶν πεφθῆναι λούειν οὐ χρή. τοὺς δὲ ἐγκαύσει καὶ τούτων παρόντος λουστέον. τοὺς δὲ ἐπὶ ψύξει θερμαίνουσι μετρίως, διαβρέχειν τε τὴν κεφαλὴν, οἷόν ἐστιν ἴρινον καὶ τὸ νάρδινον. ἐφ' ὧν δὲ ἡ στέγνωσις πυρετὸν ἐργάζεται, τούτοις ἁρμόττει λουτρὰ γλυκέων ὑδάτων εὐκράτων καὶ τρίψις ἀραιωτικὴ καὶ γυμνάσια, καὶ δίαιτα γλυκύθυμος. εἰ δὲ καὶ δι' ἀσιτίαν γένοιτο πυρετὸς, τοῦ πρώτου παροξυσμοῦ παρακμάζοντος. εἰσάγειν εἰς τὸ βαλανεῖον αὐτοὺς καὶ χλιαρὸν ἔλαιον πλεῖστον καταχεῖν. ἀνατρίβειν τε πρᾳότατα καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν τῇ θερμῇ δεξαμενῇ διατρίβειν. ἐξελθόντα καὶ ἀναλαβόντα τὴν δύναμιν εἰσάγειν εἰς τὸ λουτρὸν, καὶ μετὰ ταῦτα πιεῖν θερμὸν ὕδωρ διδόναι. πτισάνης χυλόν. ἐνίοτε δὲ καὶ θριδακίνης καὶ τῶν ἀπαλοσάρκων ἰχθύων ἐν λευκῷ ζωμῷ. κοινὸν δὲ πάντων εἶδος ἔστω τῆς διαίτης. εὔχυμον εὔπεπτον. οὐδὲ μένον κατὰ τοὺς πόρους ἰσχόμενον. οἶνον δὲ διδόναι τὸν ὑδατώδη καὶ ὄψει καὶ δυνάμει. δεῖ δὲ κατὰ τὴν τῶν πυρετῶν πρώτην εἰσβολὴν ἐνίοτε τοῦ πρώτου παροξυσμοῦ τούτων τινὰ στρέφειν, ἐφ' ὧν ἡ δυσκρασία τοῦ σώματος ἤδη τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν ἐκτρεπομένη. πυρετοὺς ἀνάπτει. οἱ δὲ ἤδη βουβῶσι πυρέξαντες. οὐδὲ πυνθάνονται τὸν ἰατρὸν ὅτι χρὴ ποιεῖν. ἀλλὰ τοῦ ἕλκους ἐφ' ᾧ περ αὖ ὁ βουβὼν γίνεται προνοησάμενοι,

λούονται

πίπτοντες, μικροτέραν τὴν βλάβην· οἱ δὲ διαλείποντες, μείζονα δηλοῦσι. καὶ καθόλου δὲ ἡ θλιβομένη καὶ βαρυνομένη δύναμις εἰς ἀνωμαλίαν τε καὶ ἀταξίαν φέρει τοὺς σφυγμούς, τήν τε ἄλλην ἅπασαν καὶ τὴν κατὰ σφοδρότητα καὶ μέγεθος. τῶν δὲ μυούρων σφυγμῶν διττῶν κατὰ γένος ἀποδεδειγμένων, ἢ γὰρ ἐν τῇ καλουμένῃ συστηματικῇ ἀνωμαλίᾳ, ἢ ἐν τῇ κατὰ μίαν εὑρίσκονται πληγήν· οἱ μὲν ἐκλείποντες, ἐσχάτην τῆς δυνάμεως δηλοῦσι κατάπτωσιν. ἐπανερχόμενοι δὲ καὶ παλινδρομοῦντες, καὶ οὗτοι μὲν ἀσθενῆ, ἀλλ' ἀπομαχομένην ἔτι καὶ ἀντέχουσαν καὶ ἀνανεοῦσαν. οἱ δὲ κατὰ μίαν πληγὴν μύουροί τε καὶ ἐπινενευκότες ἢ περινενευκότος καλούμενοι μάλιστα τοῖς συναπομαρανθεῖσι κατὰ βραχὺ ταῖς μὴ λυθείσαις φλεγμοναῖς. ἤδη δὲ καὶ τοῖς πλείστοις τῶν ὁπωσοῦν μαραινομένων ὑπάρχουσιν ἐκτηκομένων τῶν περὶ τὰς ἀρτηρίας σωμάτων. ἀνισοταχεῖς δὲ καὶ δορκαδίζοντες πυρετικαῖς ἕπονται μάλιστα θερμασίαις. ἀλλ' εἰ μὲν τὰς ἀρχὰς ἐκλύων τῆς διαστολῆς ὁ σφυγμὸς ἐπιταχύνει τὸ πέρας αὐτῆς, καὶ τῆς συστολῆς τὴν ἀρχὴν τὰ τῆς σήψεως ἐπικρατοῦντα, δηλοῖ περὶ ἔκκρισιν τῶν λιγνυωδῶν περιττωμάτων ἐπειγομένης τῆς φύσεως. εἰ δὲ ἔμπαλιν τῆς μὲν συστολῆς τὴν ἀρχὴν ἐκλύοι, πρὸς δὲ τὴν διαστολὴν μᾶλλον ἐπείγοιτο· τὴν θερμασίαν μᾶλλον ἐπικρατοῦσαν ἴσθι τῆς ἐμψύξεως ἐφιεμένην. ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις ἐν πυρετῷ καὶ πυκνότης μὲν ὡς τὰ πολλά, ἐνίοτε δὲ καὶ μέγεθος, εἰ μὴ τάχ' ἡ τῆς δυνάμεως ἢ σκληρότης κωλύσει τοῦ ὀργάνου. ἐπιτεινομένης δὲ τῆς κατὰ τὴν ἀρτηρίαν σκληρότητος καὶ τῆς δυνάμεως οὐκ ἀσθενούσης, ὁ δίκροτος γίνεται σφυγμός. ὁ δὲ κυματώδης μάλιστα τοῖς ὑγροτέροις τῶν παθῶν ἕπεται. καὶ τούτων μᾶλλον ὑδέροις τε τοῖς ἀνασάρκα, καὶ ληθάργοις, καὶ περιπνευμονίαις. ἀρξαμένης δὲ λύεσθαι τῆς δυνάμεως, ἔτι δὲ πως ἐπ' ὀλίγον ἀντεχούσης, ὁ κυματώδης εἰς τὸν σκωληκίζοντα μεταπίπτει. ἐσχάτως δὲ καταπεσούσης αὐτῆς, καὶ τοῦτον ὁ μυρμηκίζων διαδέχεται. ὁ δὲ ἑκτικὸς ἰδίως τοῖς φθίνουσί τι καὶ ἄλλως ἐκτηκομένοις συνεδρεύει. σπασμώδης δὲ σφυγμὸς γίνεται τῆς τῶν νεύρων ἀρχῆς φλεγμονώδη τινὰ διάθεσιν ἐχούσης, καθάπερ ἐπὶ φρενιτικῶν τε καὶ τῶν ὀξέως ἐπιλήπτων. ἡνίκα καὶ ἀποθνήσκουσιν οἱ οὕτω παθόντες ἔτι θερμοὶ ἔμπαλιν τοῖς συγκοπτομένοις· ἐκεῖνοι γὰρ ὄντες ἱκανῶς ψυχροὶ, ζῶσιν ἔτι. κλονώδης δὲ γίνεται ὁ σφυγμὸς, ὅταν ἡ μὲν χρεία δέηται μεγάλης διαστολῆς, ὅ τε τόνος ὁ ζωτικὸς ἐργάζεσθαι δύνηται, μόνον δὲ τὸ τῆς ἀρτηρίας ἀντιλέγει σῶμα ὑπὸ σκληρότητος ἀδυνατοῦν εἰς μεγάλην ἐξαίρεσθαι διαστολὴν, καθάπερ ἐπὶ φλεγμονῶν τε μεγάλων καὶ χρονίων ἐμφράξεων. ἐμπρίων δὲ σφυγμὸς καθόλου φλεγμονῆς ἐστι σημαντικὸς καὶ μάλιστα τῶν νευρωδῶν τινος οὖν· ἥκιστα δὲ πλευρίτιδος ἴδιος, ἀνιέμενος μὲν μαλακῆς καὶ ῥᾳδίως πεφθησομένης, ἐπιτεινόμενος δὲ, χαλεπῆς καὶ δυσπέπτου. ἥτις συνασθενεῖ μὲν τῇ δυνάμει, κινδυνώδης ὀξέως ἐστί· συνισχυρᾷ δὲ χρονίως πεφθησομένης· ἢ γὰρ εἰς ἐμπύημα μετέστη πολλάκις, ἢ φθινώδης αὐτὴν διεδέξατο μαρασμός. εἰδέναι δὲ χρὴ ταῖς ἀνωμαλίαις τὴν ἀταξίαν ἑπομένην· σπανίως δέ ἐστιν εὑρεῖν ἀνώμαλον σφυγμὸν τεταγμένον. αἱ μὲν δὴ μικρότεραι βλάβαι τοὺς ἀνωμάλους τε καὶ τεταγμένους, αἱ δὲ μείζονες, τοὺς ἀνωμάλους τε καὶ ἀτάκτους σφυγμοὺς ἀπεργάζονται. αὗται μὲν οὖν αἱ ἁπλαῖ τῶν σφυγμῶν, αἰτίαι τε καὶ προγνώσεις. ἐκ δὲ τούτων καὶ τὰς συνθέτους ὡς κἀν τῷ περὶ διαφορᾶς αὐτῶν λόγῳ ἐλέγομεν, οὐ χαλεπῶς εὑρίσκεται.

Περὶ διαχωρημάτων. ιβ'.

Τῶν διαχωρημάτων ἄριστον μέν ἐστι, τὸ μαλθακόν τε καὶ συνεστηκός. καὶ κατὰ συνήθη ὥραν καθ' ἣν ἐν τῇ ὑγείᾳ διεχώρει τὸ διαχωρούμενον. τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ὑπόπυρρον ἅμα τῇ προσηκούσῃ συστάσει καὶ μὴ λίαν δυσῶδες. τὸ δὲ παρὰ ταῦτα οὐ χρηστόν. τὸ μὲν οὖν ὅμοιον τοῖς ἐδηδεσμένοις κατὰ τὴν χρόαν καὶ λεπτὸν καὶ ἀχύμωτον καὶ ταχέως διεξιὸν ἄπεπτόν ἐστιν. τὸ δὲ πυρρὸν καὶ ἀκράτως, ἐν ἀρχῇ μὲν χολωδέστερον ἐνδείκνυται νόσημα, εἰ δὲ κατὰ τὴν παρακμὴν ἐκκρίνοιτο τοιοῦτον, ἐκκαθαίρεσθαι χρηστῶς δηλοῖ τὸ σῶμα. τὸ χλωρὸν δὲ, τῆς ἰώδους χολῆς ἐστι γνώρισμα. τὸ δὲ μέλαν, ἢ τῆς μελαίνης, ἢ τινὸς αἵματος αὐτόθι κατασηπέντος. τὸ δὲ πελιδνὸν ψύξιν τινὰ καὶ νέκρωσιν τῶν ἐντὸς οὐκ ἀγαθὴν δηλοῖ. τὸ δὲ λιπαρὸν συντήξεώς ἐστι τῆς ἐν τῷ σώματι πιμελῆς γνώρισμα. καθάπερ αὖ τὸ γλίσχρον τοῦ λιπαροῦ χεῖρον ὑπάρχον σύντηξιν δηλοῖ τῶν τοῦ ζῴου μορίων. τὸ δὲ λίαν δυσῶδες, οὐ μικρὰν ἐνδείκνυται σῆψιν. ἐπὶ πάντων δὲ τούτων εἰ μὴ κατὰ τὸ ἐδηδεσμένον σιτίον ἡ ποιότης εἴη τῶν διαχωρουμένων, οὕτως ἤδη σκοπεῖσθαι καὶ τὴν διάθεσιν. ἁπάντων δὲ χείριστον καὶ ὀλέθριον ἂν εἴη τὸ μέλαν τε καὶ πελιδνὸν καὶ λιπαρὸν καὶ ταχέως διεξιόν.

Περὶ τῆς τῶν οὔρων σημειώσεως. ιγ'.

Ὥσπερ ἐπὶ τῶν διαχωρημάτων, οὕτω κἀπὶ τῶν οὔρων κανόνι τῷ τῶν ὑγιαινόντων κεχρημένοι, καὶ κατὰ τῶν νοσούντων σημειωσόμεθα. οὖρον τοίνυν ἄριστόν ἐστι τὸ τοῖς τῶν ὑγιαινόντων ὁμοιότατον. τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ὑπόπυρρόν τε ἅμα καὶ ὑπόξανθον εὐθὺς δὲ οὕτω καὶ πάχους συμμέτρως ἔχει. οὔσης δὲ διττῆς τῆς τῶν θολερῶν οὔρων διαφορᾶς. ἢ γὰρ οὐρηθέντα τοιαῦτα καθίστανται μετ' ὀλίγον. ἢ μένει παραπλησίως ἄχρι παντός. ἢ καθαρὰ μὲν ἐκκρίνεται, μετὰ ταῦτα δὲ ἀναθολοῦται. μοχθηρὸν μὲν τὸ τρίτον ἠρεμοῦν. ἐπιεικὲς δὲ τὸ πρῶτον. ἐν μέσῳ δ' ἀμφοῖν ἐστι τὸ δεύτερον. τὸ δὲ ἐσχάτως ἄπεπτον ὅπερ

κνότητα προσλαμβάνει. μικροὶ δὲ καὶ βραδεῖς καὶ ἀραιοὶ σφυγμοὶ. καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων γίνονται. ἀλλ' ἤδη γε ἀπὸ μεγάλου καὶ ταχέως καὶ πυκνοῦ αὖθις τῶν ἐναντίων ἡ μεταβολὴ γίγνεται τῆς χρείας δῆλον ἐνδεούσης. οὐκέτι τὸ πρῶτον ἐν τῷ σφυγμῷ, γεγονὸς πρῶτον καὶ παύεται. ἀλλ' ὅπερ ὕστερον ἐκτήσατο τοῦτο πρῶτον ἀποβάλλει. εὐθὺς μὲν γιγνόμενος ἀραιὸς. εἶτα βραδὺς. εἰς ὕστερον δὲ καὶ μικρός. εἰ δ' ἐπὶ πλεῖον ἥκοι βραδύτητός τε καὶ μικρότητος. πάλιν ἡ ἀραιότης εἰς πυκνότητα μεταβάλλει. ὅπως ἂν δι' αὐτῆς γε οὖν τὰ τῆς χρείας ἀποπληρωθείη. ταῦτα μὲν οὖν μεγέθους τε καὶ τάχους καὶ πυκνότητος καὶ τῶν ἐναντίων αὐτοῖς σφυγμῶν τὰ αἴτια. συναπτέον δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν κατὰ μίαν μόνον διάστασιν τοῦ σφυγμοῦ παραφθοράν. τὸ μὲν οὖν πλάτος μόνον αὔξεται δι' ὑγρότητα μάλιστα πλεονάζουσαν ἤτοι κατὰ φύσιν ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἔξω αἰτίων. ὥσπερ τὸ ὕψος διὰ τὴν τοῦ ὀργάνου μαλακότητα συνεπιδιδούσης εἰς τοῦτο τῆς δυνάμεως. τὸ δὲ μῆκος ἀπὸ ξηρότητός τε καὶ ἐκτήξεως τῶν σαρκῶν τῶν περικειμένων ἔκδηλον γίνεται τῶν ἄλλων συμπιπτουσῶν διαστάσεων. οὐ γὰρ δὴ μακροτέραν τῆς κατὰ φύσιν ἐγχωρεῖ γενέσθαι τὴν ἀρτηρίαν. καὶ μᾶλλον αὐτὴν οἰκείως ἰσχνὸν προσαγορεύσειαν τὸν τοιοῦτον σφυγμὸν ὥσπερ τὸν ἐναντίον αὐτῷ, κατὰ πλάτος μόνον αὐξηθέντα καὶ βάθος ἁδρόν. τοῖς ἐναντίοις δὲ τούτων πάθεσιν ὁ σφυγμὸς ἐνίοτε περιπίπτει. καὶ κατά τινα ἢ τινας τῶν διαστάσεων κωλύεται ταπεινός τις ἢ στενὸς ἢ βραχὺς φαινόμενος. οὐκ ὢν τοιοῦτος, ἀλλὰ διὰ πάχος πιμελῆς τινος ἢ σαρκῶν ἢ ὑμένων ἐπιπροσθούντων. ἐνίοτε καὶ ὅλος μικρὸς φαίνεται μὴ ὢν ὄντως μικρός. καὶ ἀμυδρὸς ὁμοίως. καὶ τί λέγω; πολλάκις γὰρ ἀσφυξία τελεία τισὶν ἔδοξεν εἶναι κατὰ πάσας τὰς ἀρτηρίας οὐκ ὄντως ὑπάρχουσα. καὶ μάλιστα τοῖς ἀμελέστερον ἁπτομένοις. ἀλλὰ διὰ πλῆθος σαρκῶν διαλανθανούσης τῆς κινήσεως οὔσης ἀληθῶς ἀμυδρᾶς. οὐ γὰρ οἷόν τε τελείαν ἀσφυξίαν ὄντος γενέσθαι ζῶντος ἔτι τοῦ ἀνθρώπου. καθάπερ οὖν πάλιν αὖθις τῶν ἀσάρκων καὶ οἱ μικροὶ σφυγμοὶ μεγάλοι δοκοῦσιν εἶναι. ἐκτακέντος γοῦν σφοδρῶς τοῦ σώματος, ἥ τε κατὰ τὴν ῥάχιν ἀρτηρία πολλάκις τοῖς ἁπτομένοις τοῦ ἐπιγαστρίου τὴν κίνησιν διασημαίνει. καί τινες τῶν ἐν τοῖς κώλοις ἀφανεῖς πρότερον οὖσαι. διόπερ πᾶσι τοῖς αἰτίοις ἐπιμελῶς προσεκτέον ἵνα μὴ λάθῃ ἡμᾶς διάγνωσις. σφοδρὸς δὲ σφυγμὸς, ἀπὸ ῥώμης δυνάμεως γίνεται μηδενὸς τῶν ἄλλων ἀντιπράττοντος αἰτίων οἷον τῆς χρείας ἐκλελυμένης. ἢ τοῦ ὀργάνου σκληρότητος. ὁ δὲ ἀμυδρὸς ἀσθενοῦς δυνάμεως καὶ μόνης ἴδιον ἔγγονος, κἂν μηδὲν ἕτερον παρῇ. ὁ μὲν γὰρ σφοδρὸς ἁπάντων χρῄζει τῶν αἰτίων πρὸς γένεσιν. τὸν δὲ ἀμυδρὸν καὶ μόνη ἂν ἡ ἀσθένεια ἐργάζεται. ὁ μὲν οὖν διὰ ἀρχῆς σφοδρὸς ὑπάρχων. ἡλικίαις τε καὶ ὥραις καὶ χώραις καὶ κράσεσιν εὐκράτοις ἕπεται. ὁ δὲ ἀμυδρὸς ταῖς δυσκράτοις. ὁ δὲ ἀπὸ ἀμυδρότητος εἰς σφοδρότητα μεταπίπτων γίνεται ῥωννυμένης τῆς δυνάμεως ἐκ προλαβούσης ἀσθενείας. ῥώννυται δὲ ἢ διὰ τὰ ἐν αὐτῷ τῷ σώματι οἷον χυμῶν πέψιν ἢ ἔκκρισιν ἢ θυμόν. ἢ διὰ τὰ ἔξωθεν, οἷον οἴνους τροφάς. γυμνάσια, καὶ ὅσα τὴν δυσκρασίαν ἐπανορθοῦται. καταλύουσι δὲ δύναμιν, ἀσιτίαι καὶ ἀγρυπνίαι καὶ κενώσεις ἄμετροι. λῦπαί τε καὶ φροντίδες καὶ ὀδύναι μάλιστα συγκοπτικαὶ ὅσαι δυσκρασίαν ἐργάζεται. τινὲς δὲ τῶν ἀγυμνάστων τὸν σκληρὸν σφυγμὸν ᾠήθησαν εἶναι σφοδρόν. ἀλλὰ τόν γε γεγυμνασμένον τόν τε λογισμὸν καὶ τὴν ἁφὴν οὐκ ἂν λάθοι. ὁ μὲν γὰρ σφοδρὸς ὡς τὸ πολὺ μετὰ μεγέθους εἰς ὕψος αἴρεται. πλήττων εὐρώστως τὴν ἁφήν, ὁ δὲ σκληρὸς, τὸ μέγεθος οὐκ ἐπιδέχεται. διὰ τὸ τῆς ἀρτηρίας δύσεικτον. σκληρὸς τοίνυν γίνεται σφυγμὸς διὰ τὴν τοῦ ὀργάνου σκληρότητα. ταύτην δὲ ψύξις ἄμετρος. ἢ ξηρότης. ἢ τάσις ἀπὸ φλεγμονῆς ἢ σπασμὸς ἐργάζεται. εὐθὺς δὲ τῇ σκληρότητι καὶ μικρότης καὶ τάχος ἐνίοτε. καὶ πυκνότης ἀντὶ τοῦ μεγέθους διὰ τὴν χρείαν ἀκολουθεῖ. ὁ δὲ μαλακὸς σφυγμὸς. ὑγρότητι τῆς ἀρτηρίας ἕπεται. ταύτην δὲ ὑγρότεραι ἐργάζονται. τῶν μὲν οὖν παρὰ φύσιν ὑγρότεραι τροφαὶ καὶ πλείω λουτρὰ καὶ ὕπνοι πολλοί. δίαιτά τε καὶ ἁβροτέρα καὶ εὐθυμία. τῶν δὲ παρὰ φύσιν κώματά τε καὶ λήθαργοι καὶ ὕδεροι καὶ τὰ λοιπὰ φλεγματώδη. πλήρης δὲ σφυγμὸς, ἢ χυμῶν πλῆθος. ἢ σιτίων. ἢ οἴνου πόσεως δηλοῖ πλεονεξίαν. ὥσπερ ὁ κενὸς τἀναντία. ἢ γὰρ ἀσιτίαν. ἢ κένωσιν. θερμότερον δὲ τὸ τῆς ἀρτηρίας ὑποπῖπτον σῶμα. πολλὴν τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ θερμασίαν κατὰ ψυχομένου τοῦ λοιποῦ σώματος. ἢ σπασμώδη τινὰ τῶν ἀρτηριῶν δηλοῖ διάθεσιν τῇ βιαίᾳ κινήσει θερμαινομένων. Ἀρχιγένης δέ φησι τὸν τῆς ἀρτηρίας τόπον. ἰδίως αὖθι τῶν κατόχων θερμότερον εὑρίσκεσθαι καθάπερ τοῖς παθησομένοις μετὰ καταφορᾶς. ὁ δὲ κατὰ τὸν ῥυθμὸν λόγος. ἴσος μὲν ὑπάρχων ἐν τῇ κινήσει καὶ ἠρεμίᾳ τοῦ παντὸς, εὐκρασίαν δηλοῖ σώματος. ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ ἢ ἐκ μεγάλων τε τὴν παρέχουσαν ὡς αὖθι ταῖς δικαίας ἡλικίας. καὶ τῶν ἄλλως εὐκράτων σωμάτων. εἰ δὲ πλείων ὁ τῆς ἠρεμίας ἦν χρόνος τοῦ τῆς κινήσεως, τὸ θερμὸν ἐπικρατεῖν δηλοῖ. καθάπερ αὖθι τῶν ἀκμαζόντων καὶ τῶν τούτοις ἴσως. ὥσπερ οὖν αὖθι τῶν γεροντικῶν σωμάτων ὁμαλῶς ψυχρῶν πλείων ὁ τῆς κινήσεως ἐστὶ χρόνος τοῦ τῆς ἠρεμίας. ἴσοι δὲ τὴν κατὰ τὸν ῥυθμὸν ἀνωμαλίαν μείζω ὑπάρχουσαν τῆς κατὰ τάχος καὶ πυκνότητα. ταύτην δὲ οἷον ὕλης ἐπέχειν λόγον πρὸς τὸν ῥυθμόν. διαλείποντες δὲ καὶ παρεμπίπτοντες γίνονται σφυγμοὶ θλιβομένης τε καὶ οἱονεὶ βαρυνομένης τῆς δυνάμεως. ἀλλ' οἱ μὲν παρεμπίπτοντες.

δὲ τῶν κλονωδῶν, οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλὰ μείζων μὲν ἐνταῦθα τούτων ἐστὶν ἡ διαστολὴ ὥστε τῶν μορίων τῆς ἀρτηρίας· τὰ μὲν ἀναφέρεσθαι καθ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ μάλιστα τὴν κίνησιν αὐτῆς αὐτῶν ἐοικέναι τοῖς ἀκοντίοις, ὅσα σφοδρῶς ἀφεθέντα ταχέως φέρεται κραδαινόμενα. ἐμπείρων δὲ ὁ σφυγμός ἐστιν ἱκανῶς δοκεῖ. τὸ μέντοι διεσάλθαι τῆς ἀρτηρίας· τὸ δὲ μὴ σκληροτέρας δηλονότι φαινομένης αὐτῆς. ἔχει δέ τι καὶ κλονῶδες ὁ σφυγμὸς οὗτος. καὶ ταχὺς μέν ἐστιν καὶ πυκνός, οὐκ ἀεὶ δὲ μέγας. δέκατον ἐνταῦθα τοῖς εἰρημένοις ἐστὶ γένος σφυγμῶν ἐκ τῆς ἀνωμαλίας ἀπογεννώμενον τὸ παρὰ τὴν τάξιν καὶ ἀταξίαν· ὁ γὰρ τεταγμένος καὶ ἄτακτος. τμηθέντος τοῦ ἀνωμάλου εἴς τε τὸν κατὰ τὰς περιόδους ἴσον καὶ εἰς τὸν παντοίως ἄνισον· καθ' ἑκάτερον τῶν τμημάτων τὴν γένεσιν ἴσχουσι. κατὰ μέντοι τῶν περιόδων ἴσον ὁ τεταγμένος· κατὰ δ' αὖ τὸν παντοίως ἄνισον, ὁ ἄτακτος. ὁ μὲν γὰρ ὁμαλὸς σφυγμὸς πάντως ἐστὶ καὶ τεταγμένος. εἴγε ἐφεξῆς ἴσον αὐτὸν ἐλέγομεν. ὁ δὲ ἀνώμαλος, οὐ πάντως ἄτακτος. εἰ μὲν γὰρ τὴν ἰσότητα διαφθείροι περίοδον δὲ φυλάττοι τινὰ, οἷον ἐνταῦθα τοῦ κατὰ τὸ ποσὸν τῆς διαστολῆς εἰ τύχοι δύο γενέσθαι μεγάλους καὶ ἕνα μικρὸν εἶτα πάλιν δύο μικρούς, καὶ ἕνα μέγα καὶ οὕτως ἐφεξῆς κληθείη ἂν ὁ τοιοῦτος ἀνώμαλος μέν, τεταγμένος δέ. εἰ δὲ πρὸς τὸ τὴν ἰσότητα διαφθείρειν μηδὲ τάξιν τινὰ τῆς ἀνωμαλίας διαφυλάττων πρὸς τῷ ἀνωμάλῳ καὶ ἄτακτος ὁ τοιοῦτός ἐστιν. ὁμοίως δὲ κἀπὶ τῶν ἄλλων γενῶν τῶνδε. τῶν δὲ ἀτάκτων οἱ μὲν εἰσὶ κατὰ πᾶν ἄτακτοι μηδὲ μικράν τινα φυλάττοντες περίοδον. οἱ δὲ κατὰ περιόδους τεταγμένοι. καθ' ὃ μὲν γὰρ οὐκ ἔχουσι συνεχῆ τὴν τάξιν κληθεῖεν ἂν ἄτακτοι· καθ' ὃ δὲ διὰ μακροῦ περίοδόν τινα φυλάττουσι κατὰ περιόδους τεταγμένοι. οἷον εἰ τύχοι γενέσθαι δύο μεγάλους. καὶ δύο μικρούς, εἶτα τρεῖς μεγάλους καὶ τρεῖς μικρούς· καὶ τέσσαρας μεγάλους καὶ τοὺς ἴσους μικρούς. καὶ πάλιν ὥσπερ ἀνακάμπτοντας. δύο μεγάλους καὶ δύο μικρούς. καὶ τρεῖς μεγάλους καὶ τοσούτους μικρούς. καὶ ἑξῆς ὁμοίως. ἰστέον δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἐναντίων ἑκάστου μέσον εἶναί τινα. ὁμαλοῦ δὲ καὶ ἀνωμάλου, μέσος οὐδείς. οὐδὲ τεταγμένου καὶ ἀτάκτου. πλὴν εἰ μὴ βούλοιτο τὸν κατὰ περιόδους τεταγμένον μέσον εἰπεῖν, τεταγμένου τε καὶ ἀτάκτου. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων οἱ μέσοι κατὰ φύσιν εἰσὶν πλὴν τοῦ κατὰ σφοδρότητα καὶ ἀμυδρότητα ὡς ἐδείξαμεν. ἐν τούτοις δὲ ὁ μὲν ὁμαλὸς κατὰ φύσιν μόνον· οἱ δὲ ἄλλοι παρὰ φύσιν ὅ τε ἀνώμαλος καὶ ὁ τεταγμένος καὶ ὁ ἄτακτος. ταῦτα τὰ γένη τῶν σφυγμῶν ἅπαντα καὶ κατὰ γένος αὐτῶν διαφοραί. τινὲς δὲ τούτοις καὶ ἕτερα δύο προσκατηρίθμησαν τό τε παρὰ τὴν θέσιν τῆς ἀρτηρίας καθ' ὃ ἄνω τε καὶ κάτω καὶ εἰς δεξιὰ καὶ εἰς ἀριστερὰ μετῆχθαι δοκεῖ. καὶ τὸ παρὰ τὸ πρωϊέτερον ἢ ὀψιέτερον. ὑπὲρ ὧν ἔφαμεν καὶ τούς τε κυματώδεις καὶ κλονώδεις σφυγμούς. καὶ ἡμεῖς μὲν διὰ τὸ σύντομον τὰς ἁπλᾶς μόνον παρεδώκαμεν διαφοράς. ἐκ δὲ τῶν λελεγμένων ῥᾳδίως ταύτας συμπλέκοντες καὶ τὰς κατὰ σύνθεσιν εὑρήσομεν. ἑξῆς δ' ἂν εἴη λέγειν καὶ τὰ αἴτια τὰ πρέποντα τοῖς σφυγμοῖς· οἷς ἕπεται καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν πρόγνωσις· ἀπὸ τοῦ μεγέθους ἡμῶν ἀρχομένων. ὅτι τῶν ἄλλων ἐστὶ σαφέστερον. μέγας τοίνυν γίνεται σφυγμός. ἢ διὰ τὴν χρείαν κατεπείγουσαν ἥτις ἐστὶν ἡ ἐν τῇ καρδίᾳ πλεονάζουσα θερμότης ἐφιεμένη τῆς ἔξωθεν ἐμψύξεώς τε καὶ οἷον ῥιπίδος. ἢ διὰ σώματος ἰσχνότητα ὡς μετ' ὀλίγον δείξομεν. αὔξεται δὲ τὸ θερμὸν ἢ διὰ τὰ κατὰ φύσιν αἴτια οἷον ἡλικίαν ἀκμαστικὴν ἢ παιδικὴν ἢ ἁπλῶς θερμήν· ὥραν τε καὶ χώραν καὶ κρᾶσιν θερμοτέραν. ἢ διὰ τὰ οὐ φύσει. οἷον τὸ περιέχον θερμότερον ὑπάρχον. λουτρὰ θερμά. γυμνάσια. σιτία. οἶνον φάρμακα θερμότερα. ἢ διὰ τὰ παρὰ φύσιν. οἷον δυσκρασίαν θερμήν. ἢ χυμῶν σῆψιν. ἢ θυμόν. ἢ τὰ παραπλήσια. διακρίνεις δὲ τὸν ἑκάστου σφυγμόν. τῷ τὰ μὲν κατὰ φύσιν μόνιμόν τε καὶ δυσμετάβλητον αὐτοῦ ποιεῖσθαι τὸ μέγεθος· τὰ δὲ λοιπὰ ῥᾳδίως μεταβαλλόμενον. ὥστε καὶ ἔτι σου ἁπτομένου πολλάκις. ἢ πάντως γε μετ' ὀλίγον πάντως ἀποκαθίστασθαι. καὶ τοῖς μὲν διὰ θερμὰ λουτρὰ μεγάλοις σφυγμοῖς καὶ μαλακότης προσγίνεται· ὥσπερ αὖ, τοῖς διὰ θερμὴν καὶ μάλιστα σὺν ξηρότητι δυσκρασίαν, σκληρότης. οἱ δὲ γυμναζόμενοι συμμέτρως ἢ τριψάμενοι, μέσως μὲν ἔχουσι κατὰ σκληρότητα καὶ μαλακότητα. τὰ δὲ περὶ τὰ στέρνα, θερμότερα μᾶλλον ἔχουσιν, ὃ δὴ καὶ τοῖς θυμωθεῖσι γίγνεται. τοῖς δὲ διὰ τροφὴν ἢ οἴνου χρῆσιν, ἢ θυμόν, πρὸς τῷ μεγέθει καὶ σφοδρότητος ὑπάρχει. ὅσοι δὲ κρύπτειν σπεύδουσι τὸν θυμὸν ἢ ἕτερόν τι πεπραγμένον αὐτοῖς οὐκ ἐπιτρέψαντες τοῦ ἰατροῦ ὥσπερ ὁμαλὸν τὸ θερμὸν φάρμακον καὶ τὸν ἰατρὸν ἅμα τῷ τῆς χειρὸς ἅπτεται πυνθανόμενον. ἀποκρύπτειν ἐθέλων πρὸς τῷ μεγέθει καὶ σαφὴς ἀνωμαλία προσγίνεται. εἰς ἔστω δὲ καὶ τὸ τοῦ κάμνοντος ἦθός τε καὶ ἔθος. οὐ μικρὰ συντελεῖ πρὸς διάγνωσιν. ἔθος μὲν τὸ φιλοφάρμακον. ἦθος δὲ τὸ ἀβέλτερόν τε καὶ δοξοκαθαιρετικόν. ὁ δὲ διὰ σῆψιν χυμῶν μέγας. πρὸς τῷ μεγέθει. καὶ τὴν συστολήν, μᾶλλον ἐπιταχύνουσαν ἔχει. πρὸς δὲ τὸ μέγαν γενέσθαι σφυγμόν, οὐκ ἐξαρκεῖ τὰ τῆς χρείας μόνον. ἀλλὰ δεῖ καὶ δυνάμεως ἐξυπηρετούσης. καὶ τοῦ ὀργάνου τῆς συμμετρίας κατὰ σκληρότητα καὶ μαλακότητα. αὐξηθέντος τοίνυν τοῦ κατὰ τὴν καρδίαν θερμοῦ. δι' ἥν τινα οὖν τῶν εἰρημένων αἰτιῶν, πρῶτον μὲν γίγνεται μέγας ὁ σφυγμός. ἐπειδὰν δὲ μὴ ἐξαρκέσει τῇ χρείᾳ τὸ μέγεθος. εὐθὺς αὐτῷ καὶ τάχος προσγίγνεται. εἰ δὲ μὴ δ' οὕτως ἐξαρκέσει, καὶ πυ-

τὴν εἰς ὀξὺ τελευτώντων σχημάτων τοὔνομα μεταφέροντες. ὅσοι μὲν διὰ παντὸς αὐτὴν μειοῦνται καὶ οὐδέποτε παύονται τοῦ τοιούτου παθήματος, εἰς ἀκινησίαν παντελῆ τελευτῶσι. καὶ καλοῦμεν αὐτοὺς ἐκλείποντας μυούρους. ὅσοι δὲ παύονται, διττὴν ἔχουσι τὴν διαφοράν. τινὲς μὲν γὰρ αὐτῶν ἐν ὑπεράτῳ ἐπαύσαντο μικρότητι, ταύτην διὰ παντὸς φυλάττουσι. τινὲς δὲ αὔξονται πάλιν ἢ εἰς ὅσον τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπανέρχονται μέγεθος, ἢ εἰς ἔλαττον ἢ εἰς μεῖζον. οὓς μυούρους παλινδρομοῦντας καλοῦσι. γίνονται δὲ καὶ τῇ καθ' ἕνα σφυγμὸν ἀνωμαλίᾳ μύουροι σφυγμοί. περὶ ὧν ἑκάστου μετ' ὀλίγον εἰρήσεται. τοιαύτη μέν τίς ἐστιν ἡ συστηματικὴ καλουμένη τῶν σφυγμῶν ἀνωμαλία. ἡ δὲ καθ' ἕνα σφυγμὸν ἢ καθ' ἓν μόριον τῆς ἀρτηρίας, ἢ κατὰ διαφέροντα γίγνεται. ὥσπερ εὐθὺ τῆς κινήσεως τυχόν. καθ' ἓν μὲν μόριον τῆς ἀρτηρίας ἀνωμαλία λέγεται. ὅτ' ἂν ἄλλως ἄρξηται καὶ ἄλλως λήξῃ κινουμένη περὶ τὸν ἕνα δάκτυλον ἡ ἀρτηρία. ἀρχομένη μὲν ὠκυτέρα τελευτῶσα δὲ βραδυτέρα ἢ τὸ ἀνάπαλιν. ἔστι δὲ γίγνεται διχῶς. ἢ συνεχῶς μενούσης τῆς κινήσεως ἢ διακοπτομένης ἢ παλινδρομούσης καὶ οἷον δικροτούσης. εἰ μὲν οὖν συνεχὴς μένουσα καὶ μὴ διακοπτομένη μεταβάλλοι ἀπὸ τοῦ τάχους εὐθὺ τὸ βραδύτερον ἢ τὸ ἀνάπαλιν ἀνισοταχὴς ὁ τοιοῦτος σφυγμός. ἔστι τε καὶ λέγεται. εἰ δὲ ἠρεμοίη διακοπτόμενος, τὸ λοιπὸν ὠκύτερος φαίνεται. δορκαδίζων καλεῖται ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ζώου τῆς δορκάδος. ἥτις ἐν τῷ ἀποπηδᾶν μετέωρος ἵσταται κατὰ τὴν ἀέρα καὶ τινα δευτέραν ἀδόκητον τῆς ὠκυτέρας ποιεῖται κίνησιν. εἰ δὲ μεταξὺ τὸ διαστέλλεσθαι παλινδρομοίη καὶ πρὶν συσταλῆναι τέλεον ἐκ δευτέρου πλήξῃ τὴν ἁφήν, δίκροτος ὁ τοιοῦτος προσαγορεύεται σφυγμός. ἴδοις δ' ἂν τι τοιοῦτο γιγνόμενον εὐθὺ τῶν ἀκμόνων. ὅτ' ἂν αἱ σφῦραι πρὸς ἅπαξ μὲν διὰ χειρὸς φερόμεναι πρὸς αὐτὰς πλήξωσιν ἀναπαλλόμεναι τῇ τοῦ ἄκμονος ἀντιτυπίᾳ. καὶ δεύτερον αὖθις ἢ καὶ τρίτον πλήξωσιν. οὐ μόνον δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κινήσεως τὴν κατὰ μίαν πληγὴν ἐν ἑνὶ μορίῳ τῆς ἀρτηρίας ἀνωμαλίαν ἐγχωρεῖ γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ τὸν τόνον τῆς δυνάμεως. οὔτε δὲ τὴν κατὰ τὸ ποσὸν τῆς διαστάσεως οὐ γάρ οἷόν τε τὸν αὐτὸν σφυγμὸν ἐν ταυτῷ μορίῳ μέγαν τε καὶ μικρὸν γίγνεσθαι. οὔτε κατ' ἄλλο γένος, ἀλλ' ἐν διαφέρουσι μορίοις καταφέρονται. μόρια τῆς ἀρτηρίας ἐν ἑνὶ σφυγμῷ ἀνωμαλία γίγνεται διττή. ὅτε μὲν συνεχοῦς μενούσης τῆς κινήσεως. καὶ κατά τινας μὲν δακτύλους ταχύτερον κινουμένης τῆς ἀρτηρίας, κατά τινας δὲ βραδύτερον. ὅτε δὲ καὶ διακοπτομένης. ὡς τινὰς μὲν δακτύλους ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς κινήσεως τινὰς δὲ μή. καὶ κατὰ τὸ ποσὸν δὲ τῆς διαστολῆς ἡ ἐν πλείοσι μορίοις ἀνωμαλία σαφής ἐστι. ἐξ οὗ γένους εἰσὶν οἱ μύουροι κατὰ μίαν πληγήν, ἤδη κεκινηκότες τε καὶ προσκεκινηκότες. εἰ μὲν γὰρ κατὰ τὸν ἐσώτερον δάκτυλον μέγας ὑποπίπτων καὶ κυρτούμενος ὁ σφυγμὸς ἐκ τοῦ πρὸς λόγον μειοῖτο. ὥστε κατὰ τὸν ἐξώτερον πρὸς τῷ τοῦ καρποῦ ἀντίχειρι τῆς ἀρτηρίας μέρος μικρότατον αὐτὸν φαίνεσθαι. μύουρος καλεῖται. καθ' ὁμοιότητα τῆς τοῦ ζώου τοῦ μυὸς οὐρᾶς ἢ μειούρου παρὰ τὸ μειοῦσθαι δίκην οὐρᾶς. εἰ δὲ κατὰ τοὺς μέσους δακτύλους μέγας ὑποπίπτον καὶ κυρτούμενος ἑκατέρωθεν μειοῖτο μικρότερος φαινόμενος. ἔστιν ἀρχιγένης κεκινηκότα καὶ προσκεκινηκότα προσηγόρευσε. σαφῶς δηλοῦν βουλόμενος τὸ κατὰ τὴν διαστολὴν βραχὺ μετὰ τῆς τῶν ἑκατέρωθεν πλευρῶν. οἷον ἤδη κεκινήσεως οὐ μὴν ὡς ἀποκεκομμένων ἀθρόως ἀλλ' ὡς ἤδη κεκαμμένων τῶν ἑκατέρωθεν μερῶν εἰς βραχὺ συνέσταλται μύουρος ὢν τῷ μεγέθει καθ' ἑκάτερα τὰ μέρη τῆς δὲ παρὰ τὸ μέγεθος ἀνωμαλίας τὸ μὲν πρότερον. ἢ ὁ ἕτερον προσειληφυίας οἵ τε κυματώδεις καὶ σκωληκίζοντες γίγνονται σφυγμοί. εἰ δὲ καὶ τὸ παρὰ τὴν θέσιν προσλάβοι. οἵ τε σπασμώδεις. καὶ κλονώδεις προσαγορευόμενοι, συνίστανται. ἀρκτέον οὖν ἀπὸ τῶν κυματωδῶν, ἐφ' ὧν οὐχ ἅμα φαίνεται κατὰ τὴν τοιαύτην ἀνωμαλίαν ἡ ἀρτηρία πᾶσα διαστελλομένη. ἀλλὰ τὸ μέν τι πρῶτον αὐτῆς. τὸ δὲ δεύτερον. τὸ δὲ τρίτον. τὸ δὲ τέταρτον, συνεχοῦς μενούσης τῆς κινήσεως. καθ' ὁμοιότητα τῆς ἤδη τῶν κυμάτων ἐπάρσεως. καὶ τινὲς μὲν εἰς εὐθὺ τὸ κῦμα φερόμενον ἔχουσι. τινὲς δὲ καὶ εἰς τὸ πλάγιον ἐκκλίνον. καὶ τινὲς μὲν ἐν βραχεῖα τῇ κατὰ τὸ μῆκος διαστάσει τὸ ὕψος ἱκανόν. τινὲς δ' ἔμπαλιν. καὶ τινὲς μὲν πλατύ. τινὲς δὲ στενόν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὸ τάχος καὶ τόνον ἀνωμάλως ἔχουσιν. ὁ δὲ κυματώδης ὅλος εἰς μικρότητα μειούμενος σκωληκίζων προσαγορεύεται σκώληκος πορείᾳ προσεοικώς. ὥσπερ δὲ τὸν κυματώδη σφυγμὸν μικρότερον γιγνόμενον ὁ σκωληκίζων διαδέχεται. οὕτω τὸν σκωληκίζοντα, ὁ μυρμηκίζων. ὅταν ἀπολλυμένων τῶν κινήσεων τῶν πολλῶν εἰς μίαν καὶ αὐτὴν παντελῶς μικρὰν τελευτήσῃ. κέκληται δὲ καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ ζῷον τὸν μύρμηκα ὁμοιότητος, διά τε τὴν σμικρότητα καὶ τῆς κινήσεως τὸ εἶδος. ἔστι γὰρ μικρὸς ἄγαν ὁ μυρμηκίζων. οὗ μικρότερος ἄλλος οὐκ ἔστιν ὡσαύτως δὲ, καὶ ἀμυδρότατος πάντων καὶ πυκνότατος. ἀλλὰ μὴ ταχὺς ὡς ἀρχιγένης ᾤετο. παράκειται δὲ τούτῳ ὁ ἑκτικός. ὥσπερ γὰρ πυρετὸν οὕτω καὶ σφυγμὸς ἑκτικός ἐστιν ὁ μηδεμίαν μεγάλην τροπὴν ποιούμενος. ἀλλ' ἀεὶ παραπλησίως μένων εἰρων τε ὡς ἐξ ἀρχῆς ἤρξατο καὶ μηδέποτε λυόμενος ὅλης τῆς ἕξεως τεθραμμένης νοσωδῶς. οἱ δὲ σπασμώδεις σφυγμοὶ ἑκατέρωθεν ἐκ τῶν περάτων ἀνθελκόμενοί τε καὶ τεινόμενοι καὶ σειόμενοι φαίνονται οἷον χορδῆς τινὸς τεταμμένης αἴσθησιν παρέχοντες. ἤδη

δὲ τὴν

μεμιγμένον ἐξ ἀμφοῖν ὁ κατὰ φύσιν σφυγμός. εἰ μὲν δὴ τῷ πλάτει μείζων εὑρίσκοιτο, πλατὺν καλεῖ. εἰ δὲ τῷ μήκει μακρόν. εἰ δὲ τῷ βάθει ὑψηλόν. δῆλον δὲ καὶ τοὺς ἐναντίους αὐτοῖς καὶ τοῦ κατὰ φύσιν ἐλάττους κατὰ λόγον ὀνομάζειν. στενὸν καὶ βραχὺν καὶ ταπεινόν. τὸν δὲ ἐν πάσαις ταῖς διαστάσεσιν ὁμοίως εἰς τὸ παρὰ φύσιν φερομένων· ὁ μὲν ταύτῃ μειωθείς, μικρός, ὁ δ᾽ αὐξηθεὶς μέγας ὀνομάζεται. Τρίτον ἐστὶ γένος σφυγμῶν, τὸ παρὰ τὸν τόνον τῆς δυνάμεως. διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ τρεῖς. σφοδρὸς καὶ ἀμυδρὸς καὶ σύμμετρος, σφοδρὸς μέν ἐστιν ὁ πλήττων εὐρώστως τὴν ἁφὴν τοῦ ἰατροῦ, ἀμυδρὸς δὲ ὁ ἀρρώστως τε καὶ ἀδυνάμως. σύμμετρος δὲ ὁ τούτων μεταξύ. ὅν τινες εἶναι τὸν κατὰ φύσιν ἐνόμιζον, ἐπεὶ γὰρ θυμῷ καὶ γυμνασίοις σφοδρότερον γίγνεσθαι τὸν σφυγμόν φασιν, οὐ κατὰ φύσιν ὑπάρχοντα πρὸς οὓς ὁ γαληνὸς ὑπήντησεν οὐ μόνιμον, ἀλλ᾽ ἑτοίμως μεταβάλλοντα φύσεως. τὸν ἐπὶ τοῖς οὐ κατὰ φύσιν αἰτίοις σφοδρότερον γιγνόμενον σφυγμόν. ὁ τοίνυν σφοδρότερος οὐ μεταβάλλων ἑτοίμως, οὗτος κατὰ φύσιν τε καὶ σύμμετρος ἂν εἴη. Τέταρτον γένος ἐστὶ τὸ παρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὀργάνου. λέγω δὲ τοῦ τῆς ἀρτηρίας σώματος. διαφοραὶ δὲ καὶ τούτου τρεῖς. ἢ γὰρ σκληρότερόν ἐστι τοῦ κατὰ φύσιν τὸ ὄργανον, καὶ καλεῖται σκληρὸς ὁ σφυγμός. ἢ μαλακώτερον. καὶ λέγεται μαλακός. ἢ μέσως ἔχει, καὶ σύμμετρος κατὰ τοῦτο προσαγορεύεται. Πέμπτον γένος ἐστὶ σφυγμῶν τὸ παρὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀρτηρίας ἐγχύματος, διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ ὅ τε πλήρης ἐστὶ καὶ ὁ κενὸς καὶ ὁ σύμμετρος. ἐπεὶ καὶ πᾶν ἀγγεῖον ἢ πλῆρές ἐστιν ἢ κενόν. ἢ συμμέτρως ἔχον ἐγχύματος, πλήρης μὲν οὖν ἐστι σφυγμὸς ὡς ἀρχιγένης ὁρίζεται, ὁ ναστοτέραν ἐπιδεικνὺς τὴν ἀρτηρίαν καὶ τὴν ὑπόπτωσιν αὐτῆς διασεσαγμένην ἐγχυλώσει. κενὸς δὲ ὁ πομφολυγώδη ἔγερσιν τῆς ἀρτηρίας ποιούμενος. ὥστε κατὰ τὸν ἐπιπιεσμὸν τῶν δακτύλων, κενεμβάτησιν ὑποπίπτειν, ταῦτα μὲν οὖν τὰ πέντε γένη τῶν σφυγμῶν κατὰ μίαν κίνησιν τῆς ἀρτηρίας συνίσταται. ἐπειδὴ δὲ τὸ ποιὸν τῆς κατὰ τὴν καρδίαν θερμασίας ἔοικέ πως μᾶλλον κατὰ τὴν ἀρτηρίαν σαφέστερον φαίνεσθαι. ἠξίωσαν καὶ τοῦτο τὸ γένος τῶν σφυγμῶν ἕκτον αὐτοῖς εἰρημένοις συγκατατάττειν. τῶν δὲ ἄλλων γενῶν. τῶν τε καθ᾽ ἕνα. καὶ κατὰ πολλοὺς λαμβανομένων. τό, τε παρὰ τὸν χρόνον ἐστὶ τῆς ἠρεμίας καὶ τὸ παρὰ τὸν ῥυθμόν. καὶ τὸ παρὰ τὴν ὁμαλότητα καὶ ἀνωμαλίαν. καὶ τὸ παρὰ τὴν τάξιν καὶ ἀταξίαν. τὸ μὲν οὖν παρὰ τὸν χρόνον τῆς ἠρεμίας. ὅπερ ἐστὶν ἕβδομον. ἀπὸ τοῦ πρώτου τέμνεται. εἴς τε τὸν πυκνὸν καὶ τὸν ἀραιὸν καὶ τὸν σύμμετρον. τῆς γὰρ ἀρτηρίας διπλῆν κινουμένης κίνησιν ἐξ ἐναντίας συγκειμένην κινήσεων. διττὰς ἀναγκαῖον αὐτῇ συμπίπτειν ἠρεμίας. ἑτέραν μὲν τὴν μετὰ τὴν διαστολὴν πρὸ τῆς συστολῆς. ἑτέραν δὲ τὴν μετὰ τὴν συστολὴν πρὸ τῆς διαστολῆς. ἥτις καὶ ἀναίσθητος εἶναι τοῖς πολλοῖς ἔδοξεν. ὥστε μεταξὺ τῶν δύο κινήσεων. ἠρεμίαν τινὰ μεσολαβεῖσθαι. ὧν μὲν οὖν πολὺς ὁ τῆς ἠρεμίας χρόνος, οὗτός ἐστιν ἀραιός. ὧν δὲ βραχὺς πυκνός. ὧν δὲ μέσος, σύμμετρος. Ὄγδοον γένος σφυγμῶν τὸ παρὰ τὸν ῥυθμόν. ἔστι δὲ ῥυθμὸς, καθόλου μὲν φύσις ἡ ἀναλογία χρόνου πρὸς χρόνον ἐπὶ δὲ σφυγμοῦ κατά τινας μὲν χρόνους κινήσεως πρὸς χρόνον ἠρεμίας, οἷον τῆς διαστολῆς καὶ τῆς συστολῆς πρός τινα τῶν μεταξὺ ἠρεμιῶν. καθ᾽ ἑτέρους δὲ χρόνου. ἢ κινήσεως πρὸς κίνησιν. οἷον διαστολῆς πρὸς συστολήν. ἢ ἠρεμίας πρὸς ἠρεμίαν, οἷον τῆς ἔσω πρὸς τὴν ἐκτός. διαφοραὶ δὲ τοῦ ῥυθμοῦ αἱ πρῶται δύο. εὔρυθμός τε καὶ ἄρρυθμος, ἄρρυθμον λέγοντος, οὐ τὸν μηδένα ῥυθμὸν ἔχοντα. τοῦτο γὰρ ἀδύνατον. ἀλλὰ τὸν κακόρυθμον ὥσπερ ἄφωνόν τε καὶ ἄχειλον λέγομεν, τὸν κακόχειλον καὶ κακόφωνον τοῦ δὲ ἀρρύθμου διαφοραὶ τρεῖς. ὁ μὲν γάρ ἐστι παράρρυθμος μετρίαν ἔχων τῆς εὐρυθμίας παρατροπήν. ὁ δὲ ἑτερόρρυθμος, ἐπὶ πλέον παρατραπείς. ὁ δὲ ἔκρυθμος. ὁ παντελῶς διαφθείρων τὴν εὐρυθμίαν. οἷον σημεῖον μὲν νοσοῦν παιδίον. ὁ μὲν ἴδιος τῆς παιδικῆς ἡλικίας κατὰ τὸν ῥυθμὸν σφυγμός. εὔρυθμος καλεῖται. ὁ δὲ τῆς ἀκμαστικῆς ἑτερόρρυθμος. ὁ δὲ μηδὲν τὸν ταύτης διασώζων, ἔκρυθμος προσαγορεύεται. Ἔνατον δὲ γένος ἐστὶ σφυγμῶν ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένοις θεωρούμενον γένεσι τὸ παρὰ τὴν ὁμαλότητα καὶ ἀνωμαλίαν. ὅπερ ἢ ἐν ἑνὶ σφυγμῷ θεωρεῖται ἢ ἐν πλείοσιν. ὃ καὶ συστηματικὸν καλεῖται. περὶ οὗ πρότερον ὡς σαφεστέρου λεκτέον. ὁμαλὸς μὲν οὖν ἐστι σφυγμός. ὁ ἐφεξῆς ἴσος οὔτε κατὰ μέγεθος οὔτε κατὰ τόνον ἢ τάχος. ἢ τινὰ τῶν λοιπῶν ἢ καὶ πάντα. ἀνώμαλος δὲ ὁ ἐφεξῆς ἄνισος. εἰ μὲν γὰρ οἱ ἐφεξῆς ἅπαντες ἴσοι κατὰ μέγεθος τυγχάνοιεν ὑποπίπτοντες ὁμαλὸς ὁ τοιοῦτος καλεῖται σφυγμός. εἰ δὲ ὁ μὲν πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος ἴσοι φαίνοιντο, μείζων δὲ ὁ τέταρτος. δῆλον ὅτι ὡς ἀνώμαλος ὁ τοιοῦτος κατὰ μέγεθος λέγεται σφυγμός. τούτου τοῦ γένους εἰσὶν ὅ, τε διαλείπων καὶ ὁ παρεμπίπτων. οὐ μόνον ὅτε παρ᾽ ἕνα ἢ καὶ πλείονας μεγάλους ἐκφαίνεται μικρότερος. ἀλλ᾽ ἐνίοτε καὶ τέλεον ὅλη ἡ κίνησις ἀπόλλυται καὶ λέγεται διαλείπων. ὁ σφυγμὸς ὥσπερ ἕτερος παρεμπίπτων ἐναντίος τούτῳ. ὅτε προσδοκωμένης ἠρεμίας ἐν τῷ μέσῳ. οἷον περιττός τις ἐν πᾶσι σφυγμός. εἰ δὲ ὁ μὲν δεύτερος τοῦ πρώτου βραχεῖ γένηται μικρότερος. ὁ δὲ τρίτος τοῦ δευτέρου. καὶ ὁ τέταρτος τοῦ τρίτου. τῷ ἴσῳ. καὶ τοῦτο ἄχρι πλείονος τοὺς τοιούτους σφυγμοὺς μυουρίζοντάς τε καὶ μυούρους καλοῦσιν, ἀπὸ τῶν εἰς ὀξὺ τελευτώντων σχημάτων. τοὔνομα μεταφέροντες. ὅσοι μὲν διὰ παντὸς αὐτῶν μειοῦνται,

χαλεπὰ συμπτώματα πρόσθεν μὴ γιγνόμενα φαίνεται. καὶ ἐπὶ τούτων γιγνομένων οἱ σφυγμοὶ μὴ καταπίπτοιεν, ἀλλ' εἰς ὕψος μᾶλλον αἴροιντο, καὶ σφοδρότεροι γίγνοιντο. προσεπισφραγίζει δὲ καὶ κρίσιμος ἡμέρα. καὶ αὕτη μάλιστα τῶν καλῶς κρινουσῶν, οὐ μόνον κρίσιν ἐσομένην, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴν αὐτὴν προσδόκα. μὴ καταπλαγῇς δὲ ἐν τούτοις μηδὲ εἰ παραφρονοῦντα τὸν ἄνθρωπον ἢ ἀγρυπνοῦντα θεάσαιο. καὶ γὰρ καὶ ταῦτα τῆς ἄνω φορᾶς τῶν χυμῶν εἰσὶ γνωρίσματα. ὥσπερ αὐτῆς κάτω ἕτερα. δῆξίς τε ὑπογαστρίου καὶ στρόφος περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ ὀσφύος ἄλγημα καὶ βορβορυγμός. ἔσθ' ὅτε καὶ ἄλλα τούτοις ὁμογενῆ φαίνεται σημεῖα γιγνόμενα. πρὸς δέ τε τούτοις εἰ δι' αἱμορροΐδος ὁ κάμνων εἰώθει κενοῦσθαι, καὶ ταύτης ὁ τῆς περιόδου συντρέχει χρόνος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν καταμηνίων εἰ γυναῖκες εἴη τὸ νοσοῦν οὐδὲν ἄτοπον διὰ τῆς τοιαύτης αὐτοῖς κενώσεως γίνεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ τοὺς ἱδρῶτας δὲ ταῖς προσημασμέναις ὡς εἰκὸς ἐστί σοι. καὶ μάλιστα ἐν ἀδήλω γινομέναις ἡμέραις. καὶ τῇ τῶν πόρων ἀραιότητι προγνωστέον ἐστίν. τὴν δὲ διὰ τῆς ἄνω κενώσεως ἐκ τῶνδε μάλιστα γνοίης. ἐμβλέπειν γὰρ ἤδη πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ τὸ τοῦ νοσοῦντος πρόσωπον. καὶ εἴ τι πάλλοιτο τῶν ἐν αὐτῷ μορίων. ἢ σφύζοιεν αἱ ἐν τοῖς κροτάφοις φλέβες. ἢ μᾶλλον. ἢ ῥὶς ἢ ὀφθαλμὸς ἐρυθρότερος γίνοιτο, μᾶλλον ἐλπίζειν. εἰ δὲ καὶ διηρεύνοιεν ἄκοντες. ἢ εἰ καὶ μαρμαρυγὰς ὁρᾶν φαντάζοιντο. καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς ῥῖνας φέροιεν ὡς κνώμενοι. τηνικαῦτα μὲν οὐκέτι μέλλον, ἀλλ' ἤδη ῥέον ὄψει τὸ αἷμα. κνησαμένων γὰρ αὐτῶν ἅπαξ καὶ δίς, ἐκρήγνυται. δῆξις δὲ στομάχου καὶ τρόμος τοῦ κάτω χείλους. τὴν δι' ἐμέτων ἡ μὲν πολλάκις ἐδήλωσε κρίσιν. καὶ ταῦτα μὲν ἱκανά. προσέρχεται δὲ αὐτοῖς ἥ τε τοῦ νοσοῦντος ἡλικία τε καὶ φύσις. βεβαιοῦσα τὴν ἐλπίδα. καὶ προσέτι τοῦ ἔτους ὁ καιρός. ἥ τε παροῦσα κατάστασις. εἰ γὰρ μειράκιον εἴη ὁ νοσῶν ἢ ἄλλως φύσει θερμὸν ἢ πολύαιμον. ἔτι μᾶλλον ἐλπίσεις. εἰ δὲ καὶ πρόσθεν αὐτῷ κένωσις αἵματος ἐφαίνετο νοσοῦντι ἢ ὑγιαίνοντι ὡς ἔμπροσθεν εἴπομεν. τοῦτο καὶ μόνον ἱκανὸν αἱμορραγίας ἐλπίδα παρέχειν. εἰ δὲ καὶ τὸν καιρὸν τοῦ ἔτους ὁρῴης θέρος, ἢ οὐ θέρος μὲν, ἄλλως δὲ θερμὴν τὴν παροῦσαν κατάστασιν. καὶ πολλάκις κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν αἱμορραγίαις εἶεν κεκριμένοι. ἢ πληθωρικὸν τὸ σῶμα καὶ συνήθων ἐκκρίσεων ἐπίσχεσις. καὶ ταῦτα ἂν αὐξήσειέ σου τὴν ἐλπίδα. παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν λογίζεσθαι κενώσεων. εἰ δὲ τούτων μὲν μηδὲν ὀφθείη, δυσφορίας δὲ γινομένης ἔν τισι τῶν περὶ τὴν εἰκοστὴν μάλιστα κρισίμων ἡμερῶν. καὶ τοῦ νοσήματος ἀκμάζοντος. ὀδύναι τινὲς ἔν τισι τῶν ἄρθρων. ἢ παρὰ τὰ ὦτα ἢ καὶ ἐν ἄλλοις μορίοις. ἢ οὐχ ὀδύναι μὲν. ἱδρῶτες δὲ μερικοὶ κατά τι τῶν μορίων συνεχῶς γίγνοιντο. δι' ἀποστάσεως δεῖ τὴν κρίσιν δέχεσθαι, κατ' ἐκεῖνο μάλιστα καὶ τὸ μόριον γίνεσθαι τὴν ἀπόστασιν, οὗ δὴ ἐγγὺς ἢ ἱδρῶτες ἢ ὀδύναι ἢ ὄγκοι γίγνοιντο.

Πῶς γνωρίζειν ἀρίστην κρίσιν διαγινώσκομεν. ι.

Εἰ μὲν κένωσις προσήκουσα μετὰ πέψιν γίγνοιτο. ὅ τε πυρετὸς ὁ κεκριμένος λύοιτο καὶ τῶν ἄλλων ἀπαλλάττοιτο συμπτωμάτων. εὐχρούστερός τε γίγνοιτο πρὸς λόγον τῆς κενώσεως. εὐσφυκτότερός τε ἂν καὶ ἰσχυρότερος ἐν ταῖς ἐπαναστάσεσι καὶ τὸ πάντων ἀσφαλέστερον εὐφορία αὐτοῖς παρακολουθεῖ. αὕτη μὲν ἡ ἀρίστη κρίσις ἐστίν. εἰ δέ τι τούτων ἐλλείποι. τοσοῦτον ἀποδέοι τῆς ἀρίστης ἡλίκη τοῦ λείποντος ἡ δύναμις.

Περὶ σφυγμῶν ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ια.

Ὁ μὲν σφυγμὸς κίνησίς ἐστι καρδίας καὶ ἀρτηριῶν κατὰ διαστολὴν καὶ συστολὴν γιγνομένη. χρεία δὲ αὐτῆς διττή. τῇ μὲν γὰρ διαστολῇ οἷον ἐξαπλώσει τινὶ καὶ ἀραιότητι τῆς ἀρτηρίας οὔσης. ψυχρὸς ἀὴρ εἰσέρχεται. ῥιπίζων τε καὶ ἀναζωπυρῶν τὸν ζωτικὸν τόνον. ὅθεν καὶ τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος ἡ γένεσις. τῇ δὲ συστολῇ συνιζήσει καὶ συνώσει τῶν τῆς ἀρτηρίας περάτων ἐπὶ τὸ κέντρον ὑπαρχούσῃ τῶν λιγνυωδῶν περιττωμάτων, ἡ ἔκκρισις γίνεται. αὗται δὲ αἱ ἀρτηρίαι, ἐπεὶ μόναι μὲν εἰσὶν ἀγγεῖα κοῖλα καθάπερ αἱ φλέβες. ἀλλὰ διχίτωνα διά τε τὴν εἰρημένην κίνησιν. καὶ ὅτι αἵματός τε καὶ πνεύματός εἰσι δεκτικά. ἐκφυόμεναι μὲν ἀπὸ καρδίας. διανεμόμεναι δὲ κατὰ πάντα τοῦ σώματος τὰ μόρια. πᾶσαι μὲν οὖν αἱ ἀρτηρίαι τὸν αὐτὸν τρόπον σφύζουσιν ἀλλήλαις τε καὶ τῇ καρδίᾳ. ὥστε ἐκ μιᾶς αὐτῶν δύνασθαι τῶν πασῶν συλλογίζεσθαι. οὐ μὴν αἰσθέσθαι γε τῆς κινήσεως ὁμοίως ἁπασῶν δυνατόν. ἀλλὰ τῶν μὲν ἐν τοῖς ἀσάρκοις τοῦ σώματος μορίοις προχειρότερον. τῶν δὲ ἐν τοῖς σαρκώδεσιν ἀμυδρότερον. οὔτε δ' εὔσχημον ἕτερον. οὔτε τῇ χρείᾳ συμφορώτερον. ἄλλης ἀνάπτεσθαι τῆς ἐν τοῖς καρποῖς παρείς. Ἔστιν οὖν πρῶτον γένος σφυγμῶν. τὸ παρὰ τὸν χρόνον τῆς κινήσεως. ἔν τε τῇ διαστολῇ. καὶ τῇ συστολῇ θεωρούμενον. διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ ὅ τε ταχύς ἐστι καὶ ὁ βραδύς. καὶ ὁ σύμμετρος. ὅτι καὶ πᾶν τὸ κινούμενον ἢ ταχέως ἢ βραδέως ἢ μέσως πῶς κινεῖται κατὰ χρόνον. ταχὺς μὲν οὖν ἐστιν ὁ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολὺ κινούμενος διάστημα. βραδὺς δὲ ὁ ἐν πολλῷ χρόνῳ ὀλίγον κινούμενος διάστημα. σύμμετρος δὲ ὁ μέσως πῶς ἔχων τὴν κίνησιν. Δεύτερον δὲ γένος ἐστὶ τὸ παρὰ τὸ ποσὸν τῆς διαστολῆς. ἐπεὶ δὲ πᾶν σῶμα τρεῖς ἔχει διαστάσεις. μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος σῶμα δὲ καὶ ἡ ἀρτηρία, τρεῖς ἔχειν ἀνάγκη καὶ ταύτην διαστάσεις. ἀλλ' ἐν μὲν γὰρ κατὰ φύσιν ἔχειν τὸ ζῷον συμμέτρως πάντη διαστελλομένην αὐτὴν εὑρήσεις. ἐν δὲ γὰρ παρὰ φύσιν ἔστιν ὅπῃ τὸ μὲν ἐλλείπει τὸ δ' ὑπερβάλλει. καθ' ἥντινα οὖν διάστασιν. ἐν τούτῳ δὲ χρὴ

Πῶς ἂν προγνοίημεν εἰ κριθήσεται ἡ νόσος ἢ λυθήσεται. ε.

Ἐκ τῶν ἤδη λελεγμένων καὶ τοῦτο προγνώσομεν· ἀπό τε γὰρ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδους καὶ τοῦ χρόνου. τάχα δὲ τὸ ὅλον ἐκ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδους. οἱ μὲν γὰρ θερμοὶ καὶ διακαεῖς ὀλιγοχρόνιοί τέ εἰσι καὶ ἐκ κρίσεως οἱ τοιοῦτοι φιλοῦσι κρίνεσθαι. οἱ δὲ μαλακώτεροι, χρονίζουσί τε καὶ εἰς ἀποστάσεις ὁρμῶσι τὰ πολλά. καὶ φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων ὡς οὐ μόνον ὅτι κρίνεται τὸ νόσημα προγνώσομεν. ἀλλὰ καὶ ὅπως κριθήσεται. μᾶλλον γὰρ τοῖς ὀξέσιν ἀκολουθοῦσιν αἱ δι᾽ ἐκκρίσεως κρίσεις. ὥσπερ αὖ τοῖς χρονιωτέροις αἱ δι᾽ ἀποστάσεως.

Περὶ κρισίμων ἡμερῶν. ϛ.

Τῶν κρισίμων ἡμερῶν. αἱ μὲν συχνῶς λύουσι. καὶ πιστῶς καὶ ἀγαθῶς. τελέως τε καὶ σαφῶς καὶ ἐπισήμως. αἱ δὲ ταύταις ὑπεναντίως. ἡ δὲ ιγ΄. μεταξύ πως ἔχουσα δείκνυται. καὶ εἰσὶ μὲν αὐτῶν αἳ κρίνειν πεφύκασι κἂν βραχείας ὁρμῆς φύσεως λάβωνται. καθάπερ ἡ ἑβδόμη καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτη. αἱ πολλαὶ δὲ ἐν μὲν ταῖς σφόδρα κινήσεσι κρίνουσιν. ἄλλως δὲ οὐ δύνανται. ἀλλ᾽ οὔτε πᾶσαι αἱ ἀγαθαὶ ὁμοίως εἰσὶν ἀγαθαί. οὐ δὲ πᾶσαι αἱ κακαὶ, ὁμοίως κακαί. οὐ δὲ κατὰ τάξιν ἔχουσαι τὸ χρηστὸν ἢ τὸ ἐναντίον. αἱ μὲν οὖν τοῦ πρώτου στοίχου τοῦ τῶν ἀγαθῶν οὖσαι χοροῦ. τόνδε τὸν τρόπον εἰσίν. ἀρίστη μὲν πασῶν ἡ ἑβδόμη τε καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτη. πλησίον δὲ τούτων ἐνάτη. καὶ ἐνδεκάτη. καὶ εἰκοστή. καὶ ταύτης ἐγγὺς ἑπτακαιδεκάτη τε καὶ πέμπτη. καὶ μετὰ ταύτας ἡ τετάρτη. καὶ μετὰ ταύτην ἡ τρίτη. καὶ ὀκτωκαιδεκάτη. αἱ δὲ ταύταις ὑπεναντίαι, τοῦ δευτέρου στοίχου εἰσὶν αὗται. κακίστη μὲν καὶ μετὰ κινδύνου. καὶ ἀσαφῶς κρίνουσα. καθάπερ ἐκ διαμέτρου τῆς ἑβδόμης ἐστὶν ἡ ἕκτη. ταύτῃ δὲ παραπλησίως. ὀγδόη τε καὶ δεκάτη. μεθ᾽ ἃς δωδεκάτη καὶ ἑκκαιδεκάτη, καὶ ἐννεακαιδεκάτη καὶ μεταξὺ δὲ τούτων ἐστὶν ἡ τρισκαιδεκάτη. μήτε ὁμοίως ἀπόβλητος οὖσα ταῖς ἐν τῷ δευτέρῳ στοίχῳ. μήτε ὁμοίως ταῖς ἐν τῷ πρώτῳ λύειν πεφυκυῖα. ταύτῃ μὲν οὖν τῇ τάξει τῆς ἀξίας ὁ Γαληνὸς ἐχρήσατο. κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀριθμῶν τάξιν ἀγαθαὶ μέν εἰσι τρίτη τετάρτη. πέμπτη. ἑνδεκάτη τεσσαρεσκαιδεκάτη ὀκτωκαιδεκάτη. εἰκοστή. κακαὶ δὲ, ἕκτη. ὀγδόη. δεκάτη. δωδεκάτη. ἑκκαιδεκάτη. ἐννεακαιδεκάτη. μεταξὺ δὲ τρισκαιδεκάτη. τούτων δὲ τῶν κρισίμων τινὲς καὶ ἐπίδηλοι ἑτέρων εἰσίν. ἃς καὶ θεωρητικὰς Ἱπποκράτης ὠνόμασεν. διὰ τὸ τὰς ἐν ἑτέρῳ κρισίμῳ μελλούσας γίνεσθαι, προδηλοῦν τε καὶ ποιεῖν θεωρεῖσθαι κρίσεις. οἷον ἡ μὲν τετάρτη. τὴν ἐσομένην ἐν τῇ ἑβδόμῃ προδηλοῖ κρίσιν. ἱδρῶτάς τινας. ἢ νοτίδας. ἢ τινὰς τοιαύτας μερικὰς ἐργαζομένη κενώσεις ἢ σημασίας μὴ γεγονυίας πρότερον. ἢ καὶ πέψεως σημεῖα δεικνύουσα. ὁ δὲ Γαληνὸς καὶ τῆς ἕκτης φησὶ τὴν τετάρτην ἐπίδηλον. καίπερ οὐκ οὔσης ἀγαθῆς. ἡ δὲ ἑνδεκάτη. τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἐστὶν ἐπίδηλος. ἡ ἑπτακαιδεκάτη δὲ τῆς εἰκοστῆς. ἄχρι μὲν οὖν τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἡμέρας. ἀγωνιστικώταται γίνονται κρίσεις. ἥκιστα δὲ αὐτῶν εἰσὶν αἱ μέχρι τῆς εἰκοστῆς. αἱ δὲ μετὰ τὴν εἰκοστὴν ἄχρι τῆς τεσσαρακοστῆς ἐκλύουσι κατὰ βραχὺ τὸ ἀγωνιστικόν. εἰσὶ δὲ πρώτη μὲν ἀξιώματι εἰκοστὴ ἑβδόμη. καὶ τριακοστὴ τετάρτη. καὶ τεσσαρακοστὴ μετὰ ταύτας δὲ εἰκοστὴ τετάρτη. καὶ τριακοστὴ πρώτη. καὶ τριακοστὴ ἑβδόμη. τὸ δὲ μεταξὺ τούτων πλῆθος ἀπὸ τῆς εἰκοστῆς, ἄχρι τῆς τεσσαρακοστῆς ἄκριτον ἅπαν ἐστίν. ὡς αἵ γε μετὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἅπασαι τελείως εἰσὶν ἔκλυτοι πέψεσι μᾶλλον καὶ ἀποστάσεσιν. οὐ κρίσεσι λύουσαι τὰς νόσους. τῶν μὲν οὖν ἄλλων τῶν μετὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμερῶν. τελέως ἔοικεν Ἱπποκράτης καταφρονεῖν. ἑξηκοστὴν δὲ καὶ ὀγδοηκοστὴν καὶ ἑκατοστοεικοστὴν ἐν λόγῳ τίθεται. μετὰ δὲ ταύτας τὰ μὲν ἐν ἑπτὰ μησὶ τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ ἔτεσι κρίνεσθαί φησι τὰ δὲ ὡς ἔοικεν ἐν διπλαῖς ἑτῶν ἑβδομάσι καὶ τριπλαῖς.

Ὅτι τὰ κρίσιμα σημεῖα τὰ ἐν ἀρχῇ φαινόμενα μοχθηρά. ζ.

Πέψεως μὲν οὐκ ἔστιν ὅτε κακῶς ἐπιφαίνεσθαι σημεῖα. πᾶσα γὰρ πέψις ἐπικρατούσης τῆς φύσεως γίνεται διὰ τοῦτο ἀεὶ ἀγαθή ἐστιν. τὰ κρίσιμα δέ ἐστιν ὅτε κακῶς ἐπιφαίνεται διὰ τὸ τὴν κρίσιν ἐπαμφοτερίζειν. ποτὲ μὲν ἀγαθὴν ποτὲ δὲ κακὴν γιγνομένην ὡς ἔμπροσθεν διὰ τῶν κρισίμων ἡμερῶν εἴρηται. οὔτε οὖν ἐν ταῖς ἀρχαῖς οὔτε ἐν ταῖς ἀναβάσεσιν αὐτὰ φαίνεσθαι χρή. ἀλλ᾽ ἐν τῷ τῆς παρακμῆς χρόνῳ. καθ᾽ ὃν ἡ φύσις ἤδη κρατεστέρα τοῦ νοσήματός ἐστιν.

Πῶς ἐσομένην κρίσιν προγινώσκειν χρή. η.

Εἰ μὲν ἐπιτείνοιντο, καὶ προλαμβάνοιεν οἱ παροξυσμοὶ καὶ σφοδρότεροι γίγνοιντο πολλῷ, καὶ διὰ τρίτης ἤδη σημαίνοιεν, καὶ σημεῖα πέψεως ἐν τοῖς οὔροις, ἢ τοῖς διαχωρήμασιν, ἢ καὶ τοῖς ἀναπτυομένοις εὑρίσκοιτο, μᾶλλον ἁπάντων ἐν τάχει τὸ νόσημα κριθήσεται. εἰ δ᾽ ἀρρώστως κινοῖντο καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν εἰσβάλλοιεν ἐφ᾽ ἑκάστης ἡμέρας γιγνόμενοι, μετὰ πλείονα χρόνον ἔσεσθαι προσδόκα τὴν κρίσιν. καὶ τῶν ἤδη ῥίγεσι δὲ σφοδρῶς πυρεττόντων, οὐχ οἷόν τε λύσιν γενέσθαι πρὸ τοῦ πραϋνθῆναι τὸ ῥῖγος. τούτου γὰρ μηδὲν ἐνδιδόντος ἀδύνατόν ἐστιν ἤδη τὴν ἀκμὴν ἀπειληφέναι τὸ νόσημα. καὶ ἔτι πολλῷ μᾶλλον οὐ δὲ τὴν παρακμὴν ἐλπίζειν χρή.

Πῶς ἐνεστῶσαν κρίσιν διαγνώσομεν. θ.

Δυσφορία προηγεῖται κρίσεως ἁπάσης. καὶ ἡ μὲν ἐν ἡμέρᾳ κριθήσεσθαι μέλλοι νύκτωρ. εἰ δὲ ἐν νυκτί. δι᾽ ἡμέρας. καὶ συμπτώματα ἤδη γίνονται. οἷον κεφαλαλγία μὴ πρότερον γιγνομένη. καὶ τράχηλος συναλγεῖ. καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἀνασπᾶται. καὶ δύσπνοιά τις ἐξαίφνης καὶ ἕτερα

περὶ χολεμεσίας. ιε.
περὶ λυγμῶν. ιϛ.
περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς ἐπεχομένης τε καὶ φερομένης κοιλίας. ιζ.
περὶ στάξεως αἵματος καὶ τῆς ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγίας. ιη.
περὶ λειποθυμίας. ιθ.
θεραπεία τῆς περὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν ἑλκώσεως. κ.

ΠΕΡΙ ΠΥΡΕΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΓΑΛΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΤΕΡΩΝ ΠΛΕΙΟΝΩΝ. α.

Ἐπεὶ τὴν τῶν ὑγιεινῶν διδασκαλίαν ἐπὶ τὴν τῶν ἤδη νοσούντων ἀφικνούμενοι διέλθωσιν, ἀπὸ τῶν ὁμοιομερῶν νοσημάτων, ὡς ἁπλουστέρων ἀρξόμεθα. τοιαῦτα δέ εἰσι, μάλιστα τὰ πυρετικὰ προσαγορευόμενα. πάλιν οὖν τῇ κατὰ τὸν Ὀρειβάσιον ἐκ τῶν Γαληνοῦ ᾧ μὲν ὡς μάλιστα καὶ ἑτέρων δὲ πλειόνων ἐπιτομῇ χρώμενοι συνόψει καὶ ἡμεῖς ἐλάχιστά τινα παραλελειμμένα προσθήσομεν.

Πόσα καὶ τίνα κεφάλαια χρὴ ζητεῖν ἐπὶ τῶν πυρετικῶν μάλιστα νοσημάτων. β.

Πρῶτον μὲν εἰ σωτήριον ἐστὶ τὸ νόσημα ἢ ὀλέθριον. καὶ εἰ σωτήριον. πότερον ὀξὺ ἢ χρόνιον. ταῦτα μὲν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν μεγάλων ἁρμόσει ζητεῖν νοσημάτων. καὶ τρίτον πότερον ἀθρόως κριθήσεται ὃ μάλιστα τῶν πυρετῶν ἴδιον. ἢ κατὰ μέρος λυθήσεται.

Ἐκ τῶν Γαληνοῦ, ποίαν ἀρχὴν τοῦ νοσήματος φήσομεν. γ.

Οὐ γὰρ δὴ τὴν ἐστὶ κεφαλῆς ἀλγήματα καὶ πυρετός. ὥσπερ οὐδὲ ἀγρυπνία καὶ ἀνορεξία καὶ βάρος ὅλου τοῦ σώματος ἢ κοπώδης αἴσθησις, ἀλλὰ ἕκαστον τούτων, ἕτερόν τι τοῦ πυρέττειν ὑπάρχον, ἀπέλλει πυρετόν. πυρετὸς εἰσβάλλων καὶ μάλιστα ὀξύς, οὐδ᾽ ἡμᾶς λαθεῖν, οὔτε ἰδιώτην τινὰ δύναται. θὲς δὲ εἰ βούλει καὶ λαθεῖν, ἀλλὰ θαυμάζοιμ᾽ ἂν εἰ πλέον ὥρας λήσει τὸν κάμνοντα. διόπερ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἀρχὴν εἶναι τοῦ νοσεῖν φήσομεν. ἡνίκα σαφῶς πυρέττειν ἀρξάμενοι κατεκλίθησαν.

Πόθεν γνωστέον εἰ σωτήριον ἐστὶ τὸ πάθος ἢ ὀλέθριον. δ.

Ὀλέθρια μὲν ἐστὶ σημεῖα· οἷον νεκρῶδες πρόσωπον. ὀξεῖα ῥίς. ὀφθαλμοὶ κοῖλοι καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ὑφ᾽ Ἱπποκράτους εἰρημένα. μὴ ἐξ ἀγρυπνίας ἢ κενώσεως ἢ ἀσιτίας τούτων συμβεβηκότων. καὶ τὸ τὴν αὐγὴν φεύγειν. ἢ δακρύειν μὴ ἔκ τινος ἔξωθεν αἰτίας. μὴ δὲ μὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἴδιον ἐχόντων πάθος. καὶ τὸ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἐλάττονα φαίνεσθαι. ἢ καὶ τὰ λευκὰ αὐτῶν ἐρυθρὰ ἢ πελιδνά. ἢ μέλανα. ἢ καὶ λήμας ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ ἐν τοῖς ὕπνοις τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι μὴ συμβαλλομένων τῶν βλεφάρων ἐκτὸς εἰ μὴ πολλή τις ἐγένετο κένωσις. ἢ δι᾽ ἔθους αὐτοῖς εἴη τὸ σύμπτωμα. καὶ τὸ τοὺς ὀδόντας δὲ τρίζειν ἢ παραφρονεῖν ἢ κροκυδίζειν ἢ καρφολογεῖν οὐ σωτήριον. προσεκτέον δὲ καὶ τῇ κατακλίσει. τὸ γὰρ ὕπτιον κεῖσθαι καὶ οἷον παρειμένον. ἢ καὶ κατὰ ῥέειν ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ πόδας ἐσχάτης ἀσθενείας τεκμήριον. ἔτι δὲ χεῖρον τὸ ψυχρὸν ἀναπνεῖν ἀπό τε τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος καὶ ἡ τῶν σφυγμῶν ἀμυδρότης καὶ πυκνότης. καὶ τὸ ἐκλιμπάνειν αὐτούς. καὶ τὸ συγκοπτικῶς ἱδροῦν τῶν ὀλεθρίων ἐστίν. ἐὰν οὖν ἢ πάντα τὰ εἰρημένα σημεῖα ἢ τὰ πλείονα τούτων φανείη. ἢ καὶ ἥττονα μὲν ἰσχυρὰ δὲ μηδενὸς παρόντος τῶν τῆς σωτηρίας σημείων, ὁ θάνατος ἀπαραίτητος. εὔπνοια δὲ καὶ εὐσφυξία καὶ τὸ ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν. καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς καὶ τὸ πρόσωπον. καὶ ἡ κατάκλισις ὁμοία τῆς τῶν ὑγιαινόντων ἀγαθὰ καὶ προδεικτικά ἐστι. καὶ καθόλου τὰ μὲν ἐναντιώτατα τοῖς κατὰ φύσιν ὀλέθρια. τὰ δὲ ὅμοια σωτήρια. περὶ δὲ τῆς ἀπὸ τῶν οὔρων καὶ τῶν διαχωρημάτων καὶ πτυσμάτων προγνώσεως μετ᾽ ὀλίγον εἰρήσεται.

Πόθεν διαγινώσκομεν πολυχρόνιον νόσημα. ε.

Ἐκ τεσσάρων διαγινώσκεται τοῦ νοσήματος ὁ χρόνος ἐκ τῆς κινήσεως αὐτοῦ τοῦ νοσήματος. ἐκ τῆς τοῦ κάμνοντος ἕξεως. ἐκ τῶν σφυγμῶν. ἐκ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδους. ἐκ μὲν τῆς τοῦ νοσήματος κινήσεως οὕτως. οἱ μὲν οἱ τέσσαρες τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ καιροί. εἰ πλεῖστον τε καὶ ἐν ἐλαχίστῳ παρέρχοιντο χρόνῳ, κατόξυ ἂν εἴη τὸ νόσημα. οὗπερ ἔσχατος ὅρος ἐστίν, ἡ ἑβδόμη. τὰ γὰρ πολλὰ, κατὰ τὴν τετάρτην κρίνεται. εἰ δὲ ἐν πλείονι μὲν τοῦ δέοντος μὴ ὑπερβάλλοι δὲ δυοκαιδεκάτης ὅρων διάστημα ὀξὺ προδηλοῦται. τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἔσω μάλιστα κρινόμενον. εἰ δέ γε πλείονας ὥρας παρατείνοι ὥστε τὴν ἀρχὴν μόνον καὶ τὴν ἀνάβασιν ἐν τῷ πλείονι τῆς ἡμέρας τε καὶ τῆς νυκτὸς διανύεσθαι χρόνῳ. τὸ τοιοῦτον νόσημα χρόνιον ἐστίν. εἰ δὲ μὴ ἔχοι μερικοὺς παροξυσμοὺς ἡ νόσος. ἀλλ᾽ ἀπὸ ἀρχῆς ἄχρι τέλους. οἷον εἷς ὑπάρχει παροξυσμὸς καθάπερ ἐπὶ συνόχων. καὶ τοῦτο δήπου τῶν ὀξέων ἂν εἴποις. ἐκ δὲ τῆς τοῦ κάμνοντος ἕξεως τοῦτο γνωσθήσεται. εἰ μὲν ἤδη μεταβίαν ἔχοι τὸ πρόσωπον. εἰ καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα συμπέπτωσιν. ὀξὺ προδηλοῦται τὸ νόσημα. εἰ δὲ παντάπασιν ἀσύμπτωτον χρόνιον ἔσται. πλῆθος γὰρ ὕλης δηλοῦται χρόνῳ πλείονι πεφθησομένης. ἀπὸ δὲ τῆς τῶν ἀρτηριῶν κινήσεως, οὕτως. μέγας μὲν καὶ σφοδρὸς καὶ ταχὺς καὶ πυκνὸς ὁ σφυγμὸς ὀξείας ἂν εἴη νόσου δηλωτικός. ὁ δὲ ἐναντίος χρονίας. ἀπὸ δὲ τοῦ τῶν πυρετῶν εἴδους καθ᾽ ὅσον οἱ μὲν θερμοὶ καὶ διακαεῖς ὀξεῖαν δηλοῦσι τὴν νόσον. οἱ δὲ μαλθακώτεροι καὶ οἱονεὶ σμυχόμενοι χρονίαν.

πείας προσάγειν. τοῖς δὲ μείζοσιν ἐνδεχεστέρας. γέγραφα δέ σοι. καὶ περὶ τῶν τροπῶν τῶν εἰς τὸν ἐνιαυτόν. ἐν αἷς ἕκαστα γίγνεται. τίνα τε δεῖ προσφέρεσθαι, καὶ τίνων ἀπέχεσθαι. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τροπῶν χειμερινῶν. Τροπὴ χειμερινὴ αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις κατάρρουν ὑγρασίαν, ἕως ἰσημερίας ἐαρινῆς. δεῖ οὖν προσφέρεσθαι τὰ θερμότερα καὶ ἀκρατέστερον πίνειν. καὶ ἀκρατοποτεῖν. καὶ ἀπὸ τοῦ ὀριγάνου πίνειν. καὶ συνουσιάζειν. εἰσὶ δὲ εἰς ἰσημερίαν ἡμέραι. Ἡ ἰσημερία ἐαρινὴ αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις φλέγμα, καὶ τοὺς γλυκεῖς ἰχῶρας τοῦ αἵματος ἕως πλειάδος ἐπιτολῆς. χρῶ τοῖς ἐπωδεστάτοις καὶ δριμέσι. καὶ φιλοπόνει. καὶ συνουσίαζε. εἰσὶ δὲ ἕως πλειάδος ἐπιτολήν, ἡμέραι μϛ. Πλειάδος ἐπιτολή. αὕτη ἡ ὥρα αὔξεις ἐν ἀνθρώποις χολὴν πυρράν. καὶ τοὺς πικροὺς ἰχῶρας ἕως θερινῶν τροπῶν. χρῶ τοῖς γλυκέσι πᾶσι κοιλίας λυτικοῖς. καὶ ὡς ἐλάχιστα συνουσίαζε. εἰσὶ δὲ εἰς τροπὰς θερινὰς ἡμέραι με. Τροπαὶ θεριναί. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις χολὴν μέλαιναν, ἕως ἰσημερίας φθινοπωρινῆς. χρῶ οὖν ψυχροῖς καὶ τοῖς εὐώδεσι πᾶσι. καὶ ὡς ἥκιστα συνουσίαζε, ἢ προσφέρου ἀνηκότερον ἢ γέγραπται περὶ τῶν ἀφροδισίων. εἰσὶ δὲ εἰς ἰσημερίαν φθινοπωρινὴν ἡμέραι λγ. Ἰσημερία φθινοπωρινή. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις φλέγμα. καὶ τὰ λεπτὰ ῥευμάτια, ἕως πλειάδος δύσεως. δεῖ οὖν ἀπορρευματίζειν. καὶ προσφέρεσθαι δριμύτατα. καὶ ὀπωδέστατα. καὶ ἐμετοποιεῖσθαι ὡς ἐλάχιστα φιλοπονεῖν τε καὶ τὸ συνουσιάζειν ἀπέχεσθαι. εἰσὶ δὲ εἰς πλειάδος δύσιν ἡμέραι μϛ. Πλειάδος δύσις. αὕτη ἡ ὥρα αὔξει ἐν ἀνθρώποις φλέγμα ἕως τροπῶν χειμερινῶν. δεῖ οὖν προσφέρεσθαι τὰ στρυφνότατα. καὶ πίνειν οἰνάριον ὡς ἥδιστα. καὶ τοῖς λιπαροῖς χρῆσθαι καὶ φιλοπονεῖν. εἰσὶ δὲ εἰς τροπὰς χειμερινὰς ἡμέραι με.

ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ δευτέρῳ τῆς ὅλης ὑπάρχοντι πραγματείας. περὶ πυρετῶν ἐστιν ὁ λόγος οὗτος. πρῶτον μὲν περὶ τῶν συμβαλλομένων εἴς τε τὴν σημείωσιν, καὶ τὴν ὅλην αὐτῶν ἀποθεραπείαν. ἔπειτα περὶ τῆς καθ᾽ ἕκαστον εἶδος πυρετοῦ γνώσεώς τε καὶ θεραπείας. καὶ τρίτον περὶ τῶν ἑπομένων τοῖς πυρετοῖς συμπτωμάτων.

Προοίμιον τοῦ περὶ τῶν πυρετῶν. α.
πόσα καὶ τίνα κεφάλαια χρὴ ζητεῖν περὶ τῶν πυρετικῶν μάλιστα νοσημάτων. β.
πόθεν γνωριστέον εἰ σωτήριον ἐστὶ τὸ νόσημα. ἢ ὀλέθριον. γ.
πόθεν διαγινώσκομεν ὀξὺ καὶ χρόνιον νόσημα. δ.
πῶς αὖ προγνώσομεν εἰ κριθήσεται τὸ νόσημα ἢ λυθήσεται. ε.
περὶ κρισίμων ἡμερῶν. ϛ.
ὅτι τὰ κρίσιμα σημεῖα ἐν ἀρχῇ φαινόμενα μοχθηρά. ζ.
πῶς ἐσομένην κρίσιν προγινώσκειν χρή. η.
πῶς ἐνεστῶσαν κρίσιν διαγινώσκομεν. θ.
πῶς γεγονυῖαν ἀρίστην κρίσιν διαγινώσκομεν. ι.
περὶ σφυγμῶν. ια.
περὶ διαχωρημάτων. ιβ.
περὶ τῆς τῶν οὔρων σημειώσεως. ιγ.
περὶ πτισμάτων σημειώσεως. ιδ.
ἐφημερῶν πυρετῶν διάγνωσις καὶ θεραπεία. ιε.
τῶν περὶ σηπεδόνι πυρετῶν διάγνωσις. ιϛ.
ἴασις τῶν περὶ σηπεδόνι πυρετῶν. ιζ.
περὶ τριταίων διαγνώσεως. ιη.
θεραπεία τριταίων. ιθ.
θεραπεία νόθων τριταίων. κ.
τεταρταίων διάγνωσις. κα.
θεραπεία τεταρταίων. κβ.
ἀμφημερινοῦ διάγνωσις. κγ.
ἀμφημερινοῦ θεραπεία. κδ.
περὶ ἠπιάλου πυρετοῦ καὶ ῥίγους ἀνηκεθερμάντου. κε.
περὶ συνεχῶν πυρετῶν. κϛ.
θεραπεία συνεχῶν πυρετῶν. κζ.
καυσωδῶν διάγνωσις. κη.
καυσωδῶν θεραπεία. κθ.
πυρετοῦ περὶ ἐρυσιπελατώδει διαθέσει. διάγνωσις. καὶ θεραπεία. λ.
ἑκτικῶν πυρετῶν διάγνωσις. λα.
ἑκτικῶν πυρετῶν θεραπεία. λβ.
περὶ ἡμιτριταίων. λγ.
περὶ πανδήμων νοσημάτων. λδ.
ἐκ τῶν ῥούφου περὶ λοιμοῦ. λε.
περὶ τῶν ἐπιπολῆς χυμῶν ὠμῶν συγκοπτομένων. λϛ.
περὶ τῶν ἐπὶ λεπτοῖς χυμοῖς συγκοπτομένων. λζ.
περὶ τῶν ἄλλων προφάσεων. ἐφ᾽ αἷς γίγνονται συγκοπαί. λη.
περὶ ὀδύνης. λθ.
περὶ συντήξεως. μ.
περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς ἀγρυπνίας. μα.
θεραπεία καταφορᾶς. μβ.
θεραπεία τῆς ἐν πυρετοῖς κεφαλαλγίας. μγ.
περὶ τῆς περὶ τὸν στόμαχον ἐπιμελείας. μδ.
περὶ τῶν ἐν πυρετοῖς ἀμέτρως περιψύξεως καὶ ῥιγῶν. με.
περὶ ἱδρώτων. μϛ.
περὶ βηχὸς τοῖς ἐν πυρετοῖς. μζ.
περὶ πταρμοῦ. μη.
περὶ ἀνορεξίας. μθ.
περὶ βουλίμου. ν.
περὶ κυνώδους ὀρέξεως. να.
περὶ δίψης. νβ.
περὶ γλώττης τραχείας. νγ.
περὶ ναυτίας. νδ.

διοκλέους ἐπιστολὴ προφυλακτική. ε.

ΔΙΟΚΛΗ͂Σ ΑΝΤΙΓΟ΄ΝΩ ΒΑΣΙΛΕΙ͂.

Ἐπειδή σοι συμβαίνει μουσικώτατον πάντων βασιλέων γεγονέναι, καὶ πλεῖστον χρόνον βεβιωκέναι, φιλοσοφίας τε πάσης ἔμπειρον ὄντα τυγχάνειν, καὶ τοῖς μαθηματικοῖς προστατοῦντι ἐστὶν ὑπολαμβάνω βασιλικὴν καὶ οἰκείαν εἶναι τὴν φιλοσοφίαν, τὴν περὶ τὴν ὑγιειῶν ἀκοήν τε καὶ θεωρίαν. γέγραφά σοι πόθεν αἱ νόσοι τοῖς ἀνθρώποις συνίστανται, καὶ τινῶν προγινομένων σημείων καὶ πῶς ἄν τις αὐταῖς βοηθῶν ἤδη τυγχάνοι. οὔτε γὰρ χειμὼν ἐν τῷ οὐρανῷ συσταίη ποτὲ μὴ οὐχὶ σημείων τινῶν προγινομένων, ἅπερ παρακολουθοῦσιν οἱ ναυτικοὶ καὶ οἱ πολύπειροι τῶν ἀνθρώπων. οὔτε πάθος ἐν ἀνθρώπου φύσει συσταίη ποτὲ μὴ οὐχὶ σημείου τινὸς προγινομένου. σὺ δὲ πεισθεὶς, τοῖς ὑφ' ἡμῶν λεγομένοις παρακολουθήσεις τῇ ἀκριβείᾳ τῇ περὶ αὐτῶν. διαιρούμεθα δὴ τὸ σωμάτιον τοῦ ἀνθρώπου εἰς μέρη τέσσαρα. κεφαλήν. θώρακα. κοιλίαν. κύστιν. Ἐπειδὰν οὖν γὰρ μέλλῃ πάθος περὶ τὴν κεφαλὴν ἤδη πλέον συνίστασθαι, προσημαίνειν εἴωθεν σκοτοδίνους. καὶ ἀλγηδόνα κεφαλῆς. καὶ βάρος ἐν ταῖς ὀφρύσιν. ἦχοι ὤτων. νυγμοὶ κροτάφων. οἱ ὀφθαλμοὶ τὸ πρωὶ δακρύουσι μετὰ τῆς ἀμβλυώσεως. καὶ ὀσφραίνεται οὐδενός. τὰ οὖλα τῶν ὀδόντων μετέωρα γίγνεται. ὅταν οὖν τοιοῦτόν τι προσημαίνῃ, τὴν κεφαλὴν δεῖ καθαίρεσθαι. φαρμάκῳ μὲν μηδενί. λαβὼν δὲ ὑσσώπου ἢ ὀριγάνου τὰς κεφαλάς, τρίψας καὶ ἀναζέσας ἐν χυτριδίῳ μετὰ γλυκέως ἢ ἑψήματος ἡμικοτυλίου, ἔπειτα νῆστις ἀπορροφῶν διακλύζου τὸ στόμα καὶ ἀναγαργαρίζων ἀποφλεγμάτιζε. ταύτης οὐκ ἔστιν ἐλαφροτέρα θεραπεία τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν παθῶν. ἄριστον δὲ καὶ τὸ σίνηπι διαμασώμενον μελικράτῳ θερμῷ. ἔπειτα νῆστις ἀπορροφῶν, ἀναγαργαρίζου καὶ ἀποφλεγμάτιζε. δεῖ δὲ προθερμαίνειν τὴν κεφαλὴν συσκεπάσαντα. ὅπως τὸ φλέγμα, μᾶλλον ὑπακούσῃ πρὸς τὴν ἐκροήν. τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν τοιούτων σημείων. τάδε εἴωθεν ἐπιγίγνεσθαι τὰ ἀρρωστήματα. ὀφθαλμίαι. ἀπογλαυκώσεις. τὰ ὦτα ῥήγνυνται. χοιράδες ἐν τῷ τραχήλῳ γίνονται. ἐγκεφάλου σφακελισμός. κόρυζα. συνάγχαι. σύκτωρ. τερηδόνες. σταφυλή. βηχῶν μάδησις. ἕλκωσις κεφαλῆς. ὀδόντων πόνος. Ὅταν δέ τι περὶ τὸν θώρακα μέλλῃ γίνεσθαι τούτων προσημαίνειν εἴωθεν. ἱδρὼς ἤδη γίγνεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τὸν θώρακα. καὶ τὴν γλῶτταν παχεῖαν ἔχειν. πτύειν ἁλμυρὰ ἢ πικρὰ ἢ χολώδη. ἀπὸ τὰς πλευρὰς ἢ ὠμοπλάτας. ἀλγήματα γίγνεσθαι δίχα προφάσεως. χάσμαι συνεχεῖς. ἀγρυπνίαι. πνιγμοί. δίψος μετὰ ὕπνου, ἀηδῶς ἔχειν τὴν ψυχήν. ψυγμοὶ στήθους καὶ βραχιόνων. χειρῶν τρόμος. βοηθεῖν δὲ δεῖ αὐτοῖς ἐμφρόνως τὸν δὲ τρόπον. ἐμετὸν ποιείσθω ὡς βέλτιστα ἀπὸ δείπνου ἄνευ πλησμονῆς. ἄνευ φαρμακείας. χρήσιμοι δὲ καὶ οἱ νήστεις ἔμετοι. ὅσοι κωλύουσι τοὺς συρμαϊσμούς. δεῖ δὲ τὸν μέλλοντα συρμαΐζειν προφαγεῖν ῥαφανίδας λεπτάς. κάρδαμον. εὔζωμον. σίναπι. ἀνδράχνην. εἶτα ἐπιπίοντα ὕδωρ χλιαρόν, οὕτως ἐμεῖν. τοῖς δὲ καταφρονοῦσι τῶν τοιούτων σημείων, τάδε εἴωθεν ἐπιγίγνεσθαι τὰ ἀρρωστήματα. πλευρῖτις. περιπνευμονία, μελαγχολία πυρετοὶ ὀξεῖς. φρενῖτις. λήθαργος. καῦσος λυγμώδης. Ἐπειδὰν δέ τι μέλλῃ περὶ τὴν κοιλίαν πάθος ἐπὶ πλεῖον συνίστασθαι. τούτων τι προσημαίνει. πρότερον ἡ κοιλία συστρέφεται. καὶ ταράττεται αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ. τὰ σιτία καὶ τὰ ποτὰ πικρὰ φαίνεται. γονάτων βάρος. ὀσφὺν μὴ δύνασθαι κάμψαι. πόνοι ὅλου τοῦ σώματος καὶ δίχα προφάσεως. ναρκῆ σκελῶν. πυρετία μικρά. ὅταν τι τούτων προσημαίνει. τὴν κοιλίαν δεῖ μαλακὴν προπαρασκευάζειν μετὰ διαίτης. ἄνευ φαρμακείας. ἔστι δὲ τελεία καὶ ἀσφαλής. ᾗς τις χρώμενος. οὐκ ἂν διαμαρτοίη. τευτλία μελικράτῳ καθεψημένα. σκόροδα ἑφθά. μαλάχη. λάπαθα. λινόζωστις. μελιτώματα. πάντα τὰ ὑπακτικὰ κοιλίας ἐστίν. ἐὰν δὲ ἐπιτείνῃ τι τῶν σημείων. κνήκου χύλισμα παραμιγνύειν εἰς ἅπαντα τὰ ἑψήματα. ἀνύδρα γοῦν ἐστι καὶ ἀκίνδυνα. χρήσιμος δέ. καὶ ὑλέα κράμβη καθεψημένη ἐν ὕδατι πολλῷ. ταύτης ὁ χυλὸς πινόμενος. μετὰ μέλιτος καὶ ἁλός. τῷ δὲ δεῖ ὡς κοτύλας τέσσαρας. ἢ τῶν ἐρεβίνθων ἢ ὀροβίων καθεψημένων τὸ ὕδωρ πινόμενον τὸν αὐτὸν τρόπον ποιεῖν νῆστεις. τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν τοιούτων σημείων. τάδε εἴωθε γίγνεσθαι τὰ πάθη. κοιλίας διάρροια. δυσεντερία. λειεντερία. εἰλεός. ἰσχίας. πυρετὸς τριταῖος. ποδάγρα. ἀποπληξία. αἱμορροΐδες. ἀρθρῖτις. Ὅταν δέ τι μέλλῃ πάθος περὶ τὴν κύστιν ἤδη πλέον συνίστασθαι τάδε προσημαίνειν εἴωθε. ἀπὸ σιτίων ὀλίγων πλήρη δοκεῖν εἶναι. φῦσαι. ἐρυγαί. ἄχροια ὅλου τοῦ σώματος. ὕπνοι βαρεῖς. καὶ τὰ οὖρα πελιά. καὶ μόλις ἐμπορευόμενα. οἰδήματα περὶ τὰ αἰδοῖα γίγνονται. ὅταν οὖν τοιοῦτόν τι προσημαίνῃ. βοηθεῖν δεῖ τοῖς διουρητικοῖς ἀρώμασιν. ἀσφαλέστατα. ἔστι δὲ μαράθρου καὶ σελίνου τὰς ῥίζας ἀποβρέχειν ἐν οἴνῳ λευκῷ ἁπαλῷ. ἔπειτα πίνειν ἐκ τῆς ἡμέρας νῆστιν πρωὶ κυάθους δύο μεθ' ὕδατος. δαύκου. σμύρνης. ἐλατηρίου. ὅτι ἂν ἔχεις τῶν τοιούτων ἅπαντα γὰρ ὠφελεῖ καὶ τῶν ἐρεβίνθων τῶν ἀποβεβρεγμένων τὸ ὕδωρ πινόμενον μετ' οἴνου τὸν αὐτὸν τρόπον. τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν τοιούτων σημείων. τάδε εἴωθεν ἐπιγίγνεσθαι. ὕδρωψ. σπλὴν μέγας. ἥπατος πόνος. λιθίασις. νεφρῖτις. στραγγουρία. πλησμός, κοιλίας. Ἐφ' ἁπάντων δὲ τῶν τοιούτων σημείων. τοῖς μὲν νηπίοις ἠπίους καὶ τὰς θερα-

φῶν. καὶ τὸ μὲν φλέγμα λεπτύνει· τὴν δὲ χολὴν διὰ οὔρων ἐκκαθαίρει καὶ εὔχροιαν ἐργάζεται. καὶ τῇ ψυχῇ δὲ εὐφροσύνην καὶ ἡδονὴν ἐμποιεῖ. καὶ ῥώμην παρέχει· τούτων μὲν οὖν τῶν ἀγαθῶν ὁ μετρίως πινόμενος αἴτιος γίνεται. τῶν δὲ ἐναντίων ὁ ἄμετρος. διὰ τοῦτο οἱ μεθυσθέντες σπῶνται καὶ παραφρονοῦσι καὶ καταφορικοὶ γίνονται. διὸ φεύγειν χρὴ τὴν εἰς τοσοῦτον ἀμετρίαν τῆς οἴνου πόσεως. διὰ χρόνου δὲ πλείονος, ἐπιεικῶς συμφέρει πίνειν. τήν τε γὰρ δι᾽ οὔρων κάθαρσιν ὠφελεῖ, κενοῖ καὶ ἱδρῶτας προχεῖ. κάλλιον δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ ἐμεῖν, μελικράτου προλαβόντας ὡς μηδὲ μικρὸν ὑπ᾽ αὐτοῦ βλάπτεσθαι. κωθωνιζόμενος δὲ τῆς μὲν ἄλλης τροφῆς μὴ ἄγαν ἐμπιπλάσθω. πινέτω δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἐσθίων κράμβην ἑφθὴν καὶ τραγημάτων γευέσθω καὶ μᾶλλον τῶν ἀμυγδάλων. ταῦτα δὲ καὶ τὰς κεφαλαλγίας κουφίζει. καὶ τοῖς ἐμοῦσιν οὐδὲ μικρῶς ἐστὶ λυπηρά. κάλλιον δὲ ἀψινθίου τὸ ἀπόβρεγμα πρὸ τῶν πότων λαμβάνειν. πάντων γάρ ἐστιν ἀκραιπαλότατον. εἰ δὲ καὶ διάκειντό τινες ὑπὸ τοῦ οἴνου, ψυχρὸν ὕδωρ πινέτω· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ πάλιν τὸ ἀψινθίου πίνειν. περιπάτοις τε ἀνατρίψεσι καὶ λουτροῖς καὶ ἐλάττονι τροφῇ χρησάμενοι αὖθις μεθυσθῆναι.

Περὶ μέλιτος καὶ μελικράτου. μϛ'.

Τὸ μέλι ἑψόμενον μὲν, τρέφει μᾶλλον ἢ ὑπάγει γαστέρα· μὴ ἑψόμενον δὲ, τὸ ἀνάπαλιν. καὶ ταῖς μὲν ψυχραῖς καὶ ὑγραῖς κράσεσι συμβάλλεται· ταῖς δὲ θερμαῖς ἐκχολοῦται. καὶ μελίκρατον δὲ, οὐ πάνυ τοῖς πικροχόλοις ὠφέλιμόν ἐστιν, ἐκχολούμενον αὐτοῖς. συμφέρει τοίνυν ὑδαρέστερον ἀεὶ ταῖς τοιούτοις φύσεσιν διδόσθαι τὸ μελίκρατον. ἀνεπιτήδειον δὲ καὶ τοῖς ἔχουσιν εὐπαθῆ τὰ σπλάγχνα. σκευάζειν δὲ τὸ μελίκρατον καθ᾽ ἑκταπλάσιον μιγνύντας ὕδωρ τοῦ μέλιτος. καὶ οὕτως ἑψοῦντας ἄχρι περ ἂν ἀφρίζον παύσηται. προσήκει δὲ αἴρειν ἀπ᾽ αὐτοῦ συνεχῶς τὸν ἀφρὸν εὐθὺς ἅμα τῷ γίνεσθαι.

Περὶ ὕπνου. μζ'.

Ἀκόλουθόν ἐστιν ἀεὶ πᾶσι τοῖς περὶ διαίτης, εἰπεῖν τι καὶ περὶ ὕπνου. διότι καὶ πάντων ὕστατος ὡς τὸ πολὺ παραλαμβάνεται. ὁ τοίνυν ὕπνος ὡς τύπῳ φάναι τῶν ψυχικῶν ἐστὶ δυνάμεων ἀνάπαυσις. χρηστῆς ὑγρότητος ἀεὶ τεγγούσης τὸν ἐγκέφαλον γιγνόμενος. ὀρθῶς δὲ παραλαμβανόμενος, πολλὰ δύναται δρᾶν ἀγαθά. σιτία τε κατεργάζεται καὶ χυμοὺς ἐκπέττει καὶ ὀδύνην παρηγορεῖται. κόπους τε παραμυθεῖται καὶ τὴν συντεταμένην χάλασιν ἀπεργάζεται. καὶ ψυχικῶν δὲ παθῶν λήθην ἱκανῶς ἐμποιεῖται. καὶ παρακοπτικὸν λογισμὸν ἐπανορθοῦται. καιρὸς δὲ τοῦ ὕπνου ἄριστος μὲν ὁ μετὰ τροφήν. ἀλλ᾽ ὁ μεθημερινὸς οὐ πᾶσιν ἀεὶ τέλειος. οὐ γὰρ ἐξαρκεῖ πρὸς τὸ τελέσαι τὴν σιτίων κατεργασίαν ὁ χρόνος ἐν ᾧ καθεύδουσι. διακοπτομένης δὲ προαιρέσει τῆς πέψεως ἐκ τῆς μεσημβρίας ἐξανιστάμενοι. πολλάκις ὀξυρεγμιώδεις γίγνονται πολλάκις καὶ φυσῶν ἐμπίπλανται. τινὲς δὲ καὶ κλύδωνας ἴσχουσι πολλῷ εἰ μὴ δι᾽ ἔθος, ἢ τὸ αὐτάρκως ὑπνώσουσι. ταῦτα μὴ γίνοιτο. ἄριστοι δὲ τῶν ὕπνων εἰσὶν οἱ νυκτερινοί· φύσει ἡ τῆς νυκτὸς γὰρ ὑγρότης καὶ ἠρεμία καταφορικὴ τυγχάνουσα, πέψιν τελείαν ἀπεργάζεται. μετὰ γὰρ τοὺς νυκτερινοὺς ὕπνους ὡς μάλιστα πρὸς ἔκκρισιν ἐπειγόμεθα. ὅρος οὖν ἔστω τοῦ κατὰ τὸν ὕπνον χρόνου, ἡ τῶν σιτίων τελεία πέψις ταῖς ἐρυγαῖς τε καὶ τῇ τῆς γαστρὸς προστάλσει γιγνωσκομένη. μεθ᾽ ἣν οὖν ἡ ἐγρήγορσις εὔχρηστος τὴν ἐκ τῆς πέψεως περιττωμάτων ἐργαζομένη διαχώρησιν.

Περὶ ἀγρυπνίας. μη'.

Ἡ μὲν οὖν τῶν ἤδη νοσούντων ἀγρυπνία δι᾽ ὀδύνην ἢ πυρετὸν ἢ ὀξύ τι ἕτερόν τι σύμπτωμα γιγνομένη τῆς ἰάσεως ἐν τῷ περὶ πυρετῶν τεύξεται λόγῳ. περὶ δὲ τῆς τῶν ὑγιαινόντων ἀγρυπνίας νῦν λεκτέον. ἡ μὲν οὖν διὰ λύπην ἢ φροντίδα ἢ τι τῶν ψυχικῶν ἀγρυπνοῦσι παθῶν. πρῶτον μὲν τὸ λυπηροῦν εἴ οἷόν τε ἐστὶν ἀποκρύψωμεν. ἔπειτα καὶ τοῖς τῶν ἡδέων ἤχων ἀκούσμασι τὸν λογισμὸν ἀπαγέσθωσαν. τινὲς δὲ καὶ ἦχον ὕδατος ἡσυχῇ πρὸς τοῦτο μηχανῶνται. διὸ κηλούμενοι πρὸς ὕπνον κατάγονται. βαλανείοις τε καὶ μάλιστα τοῖς ἐπὶ σιτίοις εὐπέπτοις κεχρήσθωσαν. ὑγραινούσῃ τε τροφῇ, οἷον θριδακίναις καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ τῆς μελαίνης δὲ μήκωνος ἔσθ᾽ ὅτε φύλλα χλωρὰ τοῖς ὄψοις συγκαταμιγνύτωσαν. καὶ ἰχθύων εὐπέπτων ἐσθιέτωσαν. οἴνῳ τε πλείονι καὶ λεπτῷ καὶ μὴ παλαιῷ χρήσθωσαν. μέλλοντες δὲ ἀνακλίνεσθαι ῥοδίνῳ τὴν κεφαλὴν ἀλειφέσθωσαν, ἢ ἐλαίῳ ἐν ᾧ κωδύαι ἢ μανδραγόρας ἀφέψηται. καὶ τὸ ἄνηθον δὲ τὸ μὴ παλαιὸν τῶν ὑπνωτικῶν ἐστίν. οἶδα δὲ καὶ μετὰ κόπον πραγματευσάμενοι ἀναπαύσεως ἐξαπίνης ἐπιγινομένης ὕπνον ἐμποιῆσαι. καὶ συνουσία δὲ σύμμαχος, αὐτὸ τοῦτο ἔδρασεν. ἕτεροι δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν ἢ τοὺς πόδας ψυχόμενοι ῥᾳδίως ἀφυπνοῦσιν. εἰ δὲ διὰ πλῆθος ἢ μοχθηρίαν τροφῆς βαρυνόμενοι τὸν στόμαχον ἀγρυπνοῖεν. καὶ τοῦτο γὰρ ἴσμεν γιγνόμενον. ὥσπερ αὖ πάλιν ἕτεροι παρὰ τὸ σύνηθες ἀσιτήσαντες ἢ ὀλιγοσιτήσαντες ἠγρύπνησαν. ἐπισκέπτεσθαι δεῖ, καὶ τὴν αἰτίαν ἀποτέμνεσθαι.

Περὶ καταφορᾶς. μθ'.

Εἰ δὲ τὸ ἀνάπαλιν βαθεῖς τε καὶ καταφορικοὶ γίγνοιντο οἱ ὕπνοι, λουτρῶν τε συνεχῶν αὐτοὺς ἀφέξομεν. καὶ τῆς ἐμψυχούσης ἀλοιφῆς, ἀποφλεγματισμοῖς τε χρησόμεθα. καὶ τὸ ὅλον ἀεὶ τὸ θερμότερόν τε καὶ ξηρότροφον καὶ ὀλιγότροφον αὐτοὺς μετεισάγομεν. ὑπὸ ψυχρότητος ὡς μάλιστα καὶ ὑγρότητος ὅλως τὸν ἐγκέφαλον διαβρεχούσης τούτου συμβαίνοντος.

ἑψεῖν φυλασσόμενοι, μήτε κατακαίειν, μήτε τυρὸν ἐξ αὐτοῦ ποιεῖν, φυλακῇ δὲ ἀρίστῃ μαλακῶς τε ἑψεῖν καὶ τῇ κινήσει τὸ ἀφιστάμενον ἀποξύειν πάντοθεν. κινεῖν δὲ νάρθηκι κελεύω, καὶ λεπτῷ· καὶ λείῳ τῇ ζέσει τοῖς χείλεσι καὶ ἔξωθεν ἀποσπόγγῳ καθαίρειν. πολλάκις γὰρ ἐνδόθεν καὶ τὸ ἄλλο διαφθείρει. ἑψεῖν οὖν ὡς ἕψεται τὸ γάλα. μέχρι παχύτερον ὁμαλῶς καὶ γλυκύτερον τοῦ ὠμοῦ γένηται. ἢ διὰ τῆς τῶν πεπυρακτωμένων δὲ κοχλάκων ἐν τῷ γάλακτι καθέσεως ἐκπίνεταί τε καὶ διαπνεῖται τὸ ἐν αὐτῷ λεπτόν τε καὶ ὀρρῶδες· καὶ ἔξω δὲ τοῖς τῆς κοιλίας ῥεύμασι· καὶ μάλιστα τοῖς χολώδεσιν ἁρμόζει.

Περὶ τοῦ σχιστοῦ γάλακτος. πη.

Ε ψήσει σφοδροτέρᾳ διὰ πλείονος ἀκάπνου πυρὸς, διακρίνεται τὸ ὀρρῶδες τοῦ γάλακτος ἀπὸ τοῦ τυρώδους. εἶτα ἀφαιροῦνται δι' ἠθμοῦ ἢ ῥάκους ἀκριβῶς. καὶ μίγνυται τὸ ὀρρῶδες μέλιτος τὸ σύμμετρον ἢ ὀξυμέλιτος τὸ σύμμετρον ἢ ἄλλων. καὶ δίδοται πρὸς ὑπαγωγὴν γαστρός. τοῖς μὲν ἀκμάζουσι ἄχρι δύο ξεστῶν. τοῖς δὲ νεωτέροις. μὴ ἔλαττον ξέστου ἑνός. δὲ διὰ τῆς τῶν πεπυρακτωμένων κοχλάκων ἢ σιδήρων καθέσεως παχυνόμενον γάλα πρός τε δυσεντερίας καὶ τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα καλῶς ἂν δοθείη.

Περὶ τυροῦ. πθ.

Γ ᾶς μὲν τυρὸς δριμύς τε καὶ διψώδης. καὶ δύσπεπτος καὶ κακόχυμος καὶ λίθων γεννητικός. ἀμείνων δ' ἐστὶν ὁ πρόσφατός τε καὶ χαῦνος καὶ μαλακὸς καὶ ἡδὺς καὶ συμμίξεων ἁλῶν μετέχων. ὁ δ' ἐναντίος κάκιστος.

Περὶ ἰχθύων. ϟ.

Ο τι μὲν πᾶς ἰχθὺς ψυχροτέρας τε καὶ ὑγροτέρας ἐστὶ κράσεως, εὔδηλον. πάντων δὲ οἱ πετραῖοι καλούμενοι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἀμείνους. εὔπεπτοί τε ὄντες καὶ εὔχυμοι· καὶ μετρίως ὑγραίνοντες ὅτε μὴ χαῦνοι σκληρὰν τὴν σάρκα. τῶν δὲ μὴ πετραίων οἱ πελάγιοι, πολὺ διαφέρουσι τῶν ἐν ἰλύϊ τρεφομένων. ὧν οὐδὲ ποταμοὶ εἰσβάλλουσι. μοχθηρότεροι δὲ μᾶλλον οἱ ἐν λίμναις τε καὶ λιμνοθαλάσσαις τρεφόμενοι. κατὰ μέρος δὲ ὁ μὲν κέφαλος ἐπειδὰν πελάγιος ᾖ, μετρίως τέ ἐστιν ἡδύς· καὶ ἧττον δύσπεπτος καὶ εὔχυμος. αἵματος δὲ λεπτομερεστέρου τε καὶ ἀθηρεστέρου γεννητικός. ὁμοίως δὲ καὶ λάβραξ. ἡ δὲ φύγλα καὶ αὐτὴ πελάγιος οὖσα, σκληροτέρα τῶν ἄλλων ἰχθύων ἐστὶ καὶ ψαφαρά. καὶ εὔπεπτος. καὶ τρόφιμος καὶ ἡ ἀηδία· καὶ ἀλλεπτής.

Περὶ τῶν ὀστρακοδέρμων. ϟα.

Κ αθόλου τε τὰ ὀστρακόδερμα τὸν ἁλυκόν τε καὶ ὠμὸν ἀπογεννᾷ χυμόν. τούτων δὲ τὰ μὲν ὄστρεα μαλακωτάτην ἔχει σάρκα. καὶ μᾶλλον ὑπέρχεται. αἱ χῆμαι δὲ καὶ πορφύραι καὶ σωλῆνες καὶ σπόνδυλοι. καὶ κήρυκες. καὶ κοχλίαι. καὶ ὅσα τοιαῦτα σκληρὰ καὶ τὰ μαλακόστρακα προσαγορευόμενα. οἷον ἀστακοί· πάγουροι· καρκῖνοι τε καὶ κάραβοι. καὶ καρίδες δύσπεπτά τέ ἐστι καὶ τρόφιμα καὶ ἐφεκτικὰ γαστρός, ἑψόμενα πολλάκις, ἐν ὕδατι γλυκεῖ. ἅπασι δὲ τοῖς ὀστρακοδέρμοις ὑπάρχει χυλὸς ὑπακτικὸς γαστρός. διὸ καὶ τοῖς χερσαίοις κοχλίοις. καὶ τούτων σκληράν τε τὴν σάρκα καὶ δύσπεπτον ἐχόντων καὶ τρόφιμον καὶ κακόχυμον. τινὲς τὸν ζωμὸν ἀρτύοντες, δι' ἐλαίου τε καὶ γάρου, πρὸς ὑπαγωγὴν γαστρὸς αὐτῷ κέχρηνται. οἱ δὲ ἐχῖνοι ψυκτικοί τε μετρίως εἰσὶ καὶ ὀλιγότροφοι καὶ διουρητικοί.

Περὶ μαλακίων. ϟβ.

Τ ὰ δὲ μαλάκια. οἷον πολύποδες. σηπίαι. τευθίδες σκληρά τέ ἐστι καὶ δύσπεπτα. καὶ μᾶλλον οἱ πολύποδες. τὸν δὲ ἁλυκὸν χυμὸν ὀλίγον ἔχουσι πεπτόμενα δὲ, τροφὴν οὐκ ὀλίγην παρέχει τῷ σώματι.

Περὶ σελαχίων. ϟγ.

Τ ῶν δὲ σελαχίων. ναρκαί τε καὶ τρυγόνες μαλακήν τε καὶ ἡδεῖαν ἔχουσι τὴν σάρκα. καὶ ταχέως ἐπισσοῦσι. καὶ εὔπεπτον καὶ τρόφιμον. βάτοι δὲ καὶ λειόβατοι καὶ ῥῖναι καὶ τὰ τοιαῦτα, σκληρότερα καὶ δύσπεπτα. καὶ μᾶλλον τρόφιμα. καθόλου γὰρ τὰ σκληρόσαρκα τῶν ζώων καὶ δύσπεπτά εἰσι καὶ τροφιμώτερα καὶ πεπτόμενα δὲ πολλήν τε καὶ στερεὰν παρέχει τροφήν.

Περὶ τῶν κητωδῶν, ϟδ.

Τ ὰ κητώδη, οἷον φάλαιναι καὶ φῶκαι καὶ ζύγαιναι. καὶ δελφῖνες. καὶ οἱ μεγάλοι θύννοι. σκληρὰν καὶ δύσπεπτον καὶ παχύχυμον ἔχουσι τὴν σάρκα. ταριχευόμενα δὲ τὰ τοιαῦτα μετριώτερα γίνεται. καὶ ἄλλων δὲ ἰχθύων οἱ ὑγρότεροι καὶ πολυσωματικώτεροι καὶ πρὸς ταριχείαν μᾶλλόν εἰσιν ἐπιτήδειοι. ἡ δὲ ἐν τοῖς ταρίχοις διαφορὰ τοιαύτη ἐστὶν οἵα καὶ ἡ τῶν ἰχθύων ἐξ ὧν γίγνονται.

Περὶ οἴνου δυνάμεως. ϟε.

Χ ρὴ γινώσκειν τὸ προφροντικότατα τῆς ὑγιείας. καὶ περὶ οἴνου δυνάμεως. καθόλου μὲν γὰρ πᾶς οἶνος τρέφει. ἀλλ' ὁ μὲν ἐρυθρὸς καὶ παχὺς μᾶλλον μὲν τρέφει οὐκ εὔχυμος δέ. ὁ γλυκὺς καὶ αὐτὸς μὲν τρόφιμος οὐκ εὐστόμαχος δέ. ὁ δὲ στύφων εὐστόμαχος μὲν, δυσεξάγωγος δὲ καὶ ἧττον τρέφει. ἔτι δὲ ἧττον ὁ λευκός. ἄριστος δὲ τῶν οἴνων ὁ κιρρὸς τὴν χρόαν. ὁ δὲ παλαιότερος τοῦ νέου θερμότερός τε καὶ ξηρότερος. αὕτη μὲν ἡ τοῦ οἴνου δύναμις ὡς ἐν κεφαλαίῳ. καθάπαξ δὲ ὁ οἶνος ἀναζωπυρεῖ τὸ ἐν ἡμῖν θερμόν. καὶ διὰ τοῦτο αἱ πέψεις ἀμείνους γίνονται καὶ τὸ αἷμα χρηστόν. τὴν δὲ τροφὴν μετάγει πανταχοῦ πόριμος ὤν. διὸ καὶ τοὺς ἐκλύσιν ἰσχναθέντας εὐτρόφους ἀπεργάζεται. ποιεῖ δὲ καὶ ὀρεκτικοὺς τρο-

φῶν· καὶ

τε καὶ εὐπεπτότερα καὶ τροφιμώτερα καὶ κατὰ γαστέρα ὑπέρχονται. τὰ δὲ ἑφθὰ τῶν ὀπτῶν τε καὶ ταγηνιστῶν ὁμοίως διαφέρει. τὰ δὲ ἀπὸ ξηρῶν καὶ ὀρεινῶν τόπων τῶν ἐν ἕλεσι τρεφομένων εὐπεπτότερά τε καὶ ἀπεριττά εἰσιν.

Περὶ ᾠῶν. πγ.

Τὰ μὲν τῶν ἀλεκτορίδων καὶ φασιανῶν ᾠὰ κρείττονα πάντων ἐστίν. τὰ δὲ τῶν χηνῶν τε καὶ στρουθοκαμήλων οὐ χρηστά. πάντων δὲ τὰ νέα τῶν παλαιῶν πολὺ κρείττω. καὶ τὰ μὲν τρομητὰ τρόφιμα μᾶλλον. τὰ δὲ ῥοφητὰ μᾶλλον ὑπέρχεται. καὶ τὰς ἐν φάρυγγι τραχύτητας ἐκλεαίνει. τὰ δ' ἄλλα πάντα δύσπεπτά τε καὶ βραδύπορα καὶ παχύχυμα. πλὴν τῶν καλουμένων πνικτῶν. ταῦτα δὲ γίνεται ἀναδευθέντα ὠμὰ μετὰ γάρου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου. καὶ ἐν διπλώμασι συμμέτρως πηγνύμενα. τὰ τοιαῦτα γὰρ εὔπεπτά τε καὶ εὔχυμα. πάντα δὲ μοχθηρότερα τὰ ταγηνιστά.

Περὶ πεζῶν ζώων. πδ.

Τῶν πεζῶν ζώων. τὰ μὲν ὕεια κρέα τροφιμώτερα τῶν ἄλλων ἐδεσμάτων εἰσί. διότι καὶ οἰκειότητά τινα κέκτηνται πρὸς τὰ ἀνθρώπινα σώματα κατὰ γεῦσιν καὶ ὀσμήν. ὥς τινες κατ' ἄγνοιαν ἀνθρωπίνων γευσάμενοι κρεῶν ἐγνώκασιν. ἡ δὲ ἐξ ἐκείνων τροφὴ γλίσχρα καὶ ἀδιαφόρητος. ἡ δὲ τῶν προβάτων περιττωματικὴ καὶ κακόχυμος. ἡ δὲ τῶν αἰγῶν, δριμεῖά τε καὶ κακόχυμος. χειρίστη δὲ ἡ τῶν τράγων πρός τε εὐχυμίαν καὶ πέψιν. ἡ δὲ τῶν βοῶν, μελαγχολική. ἡ δὲ τῶν λαγωῶν παχύχυμος μὲν ἧττον δὲ τῆς τῶν προβάτων τε καὶ βοῶν. ἡ δὲ τῶν ἐλάφων σκληρά τε καὶ δύσπεπτος. καθόλου δὲ τὰ μὲν νέα ὑγρότερά τε καὶ μαλακώτερα. καὶ εὐπεπτότερα τῶν παλαιῶν. καὶ τὰ εὐνοῦχα, τῶν ἐνόρχων. καὶ τὰ εὔτροφα τῶν ἰσχνῶν.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων. πε.

Τὰ μὲν ἄκρα νευρώδη τέ ἐστι καὶ ἀπίμελα καὶ ἄσαρκα. καὶ διὰ τοῦτο γλίσχρα τε καὶ ὀλιγότροφα καὶ ὑπακτικὰ γαστρός. πλὴν τῶν πτηνῶν διὰ τὴν πολλὴν ξηρότητα. τὰ δὲ ῥύγχη καὶ τὰ ὦτα, χονδρώδη καὶ δύσπεπτα. ἡ δὲ γλῶττα. χαύνη καὶ ἄναιμος καὶ ὀλιγότροφος. οἱ δὲ ἀδένες, ἡδεῖς τε καὶ ψαφαροί. ἡδύτεροι δὲ οἱ ἐν τοῖς μαστοῖς καὶ μάλιστα τῶν χοίρων, ὅταν πλήρεις ὦσι γάλακτος. οὗτοι δὲ καὶ τρέφουσιν οὐχ ἧττον τῶν σαρκῶν. οἱ νεφροὶ δὲ καὶ ὄρχεις βρομώδεις τε καὶ δύσπεπτοι. οἱ δὲ τῶν σιτευτῶν ἀλεκτρυόνων ἡδεῖς τε καὶ χρηστὴν τροφὴν παρέχουσι τῷ σώματι. ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ταύρων τε καὶ τράγων καὶ κριῶν δύσπεπτοι καὶ κακόχυμοι. ὁ δὲ ἐγκέφαλος φλεγματικός τε, καὶ παχύχυμος καὶ κακόχυμος καὶ βραδύπορος καὶ δύσπεπτος καὶ κακοστόμαχος καὶ ναυτιώδης. πεττόμενος δὲ καλῶς ἱκανός ἐστι τρόφιμος. ὁ δὲ μυελός. λιπαρός τε καὶ ἡδύτερος ἐγκεφάλου. τὰ δὲ ἄλλα παραπλήσιος. πιμελὴ δὲ καὶ στέαρ, ὀλιγότροφα καὶ κακοστόμαχα. καρδία δὲ καὶ ἧπαρ παχύχυμά τε καὶ δύσπεπτα καὶ βραδύπορα. τὸ δὲ τῶν χοίρων ἧπαρ παραμένω. πλὴν δὲ κακόχυμός τε καὶ μελαγχολικός. πνεύμων δὲ εὐπεπτότερος μὲν ὡς χαῦνος. ἀτροφώτερος δὲ καὶ φλεγματικός. κοιλία δὲ καὶ μήτρα καὶ ἔντερα, σκληρὰ καὶ δύσπεπτα, καὶ φλέγματος γεννητικά. καθόλου δὲ ἡ ἀπὸ τῶν ἀγρίων ζώων τροφὴ τῆς τῶν ἡμέρων ξηροτέρα τέ ἐστι καὶ μᾶλλον ἀπέριττος. ἅπαν μὲν αἷμα δύσπεπτόν ἐστιν. μάλιστα δὲ τὸ παχὺ καὶ μελαγχολικόν. οἷόνπερ ὑπάρχει τὸ τῶν βοῶν. τὸ δὲ τῶν λαγωῶν ὡς ἥδιστον τετίμηται. καὶ πολλοῖς δὲ ἔθους ἐστὶν ἕψειν αὐτὸ σὺν ἥπατι. τινὲς δὲ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων σπλάγχνων. ἔνιοι δὲ καὶ τὸ τῶν νέων ὑῶν ἐσθίουσι. τὸ δὲ τῶν αἰγῶν αἷμα καὶ Ὅμηρος οἶδεν ὑπό τινων ἐσθιόμενον.

Περὶ γάλακτος καὶ τοῦ τῶν πεζῶν αἵματος. πϛ.

Τὸ δὲ γάλα πινόμενον μὲν τρόφιμόν ἐστιν. οὔλων δὲ καὶ ὀδόντων βλαπτικόν. ὅθεν μετὰ τὴν προσφορὰν αὐτοῦ δεῖ πρῶτον μελικράτῳ, ἔπειτα δὲ οἴνῳ στύφοντι τὸ στόμα κλύζεσθαι. ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὲς καὶ φυσῶδες. καὶ ὑποχονδρίων τε καὶ γαστρὸς καὶ τῶν ἐν νεφροῖς λίθων γεννητικόν. καὶ τὸ μὲν ὑγρότερον ἧττον μὲν τρέφει μᾶλλον δὲ γαστρός ἐστιν ὑπακτικόν. τὸ δὲ παχύτερον ἀνάπαλιν. μᾶλλον μὲν τρέφει, ἧττον δὲ ὑπέρχεται. σύμμετρον δὲ τῇ συστάσει τὸ τῆς αἰγός ἐστιν. ὥσπερ γε τὸ τοῦ προβάτου παχύτερον. καὶ τὸ μὲν εὐθύς. μετὰ τὴν ἄμελξιν λεπτότερον. προκόπτοντος δὲ τοῦ χρόνου παχύτερόν τε καὶ μοχθηρότερον.

Περὶ γαλακτοποσίας. πζ.

Τῷ γαλακτοποτοῦντι τῶν ἄλλων σιτίων ἀφεκτέον ἐστίν. ἔστ' ἂν πεφθῇ τε καὶ διαχωρήσῃ κάτω. ἄμεινον οὖν ἕωθεν πίνειν νεόβδαλτον. καὶ ἀσιτεῖν ἐπ' αὐτῷ καὶ τῶν πόνων τῶν ἄγαν ἀφαιρεῖν τηνικαῦτα. ὅτι πονοῦσιν ἀνάγκη ὀξύνεσθαι. ἄμεινον. καὶ μεταξὺ ἀγρύπνως ἀναπαύεσθαι. οὕτω γὰρ ποιοῦντι τὰ πρῶτα διαχωρεῖ. διαχωρήσαντος δὲ ἄλλο πίνειν. καὶ ἐπὶ τούτῳ διαχωρήσει ἄλλο. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν καθαίρει χρηστῶς. οὐδὲν μὲν πολὺ τοῦ ἄλλου ὄγκου. ὅσα δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔσω ἐστίν. μετὰ δὲ τοῦτο ἤδη εἰσέρχεται εἰς τὰς φλέβας καὶ τρέφει κάλλιστα καὶ οὐκέτι διαχωρεῖ. τοῖς δὲ χολώδεσι ῥεύμασι καὶ ὅσαι συντήξεις ἐνδῆ γαστέρα συνθέουσιν ἐθέλοντα διδόναι τοῦ γάλακτος. ἕψειν δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ἥσυχῇ καὶ ἐπ' ὀλίγον ὡς μέτρως μέντοι διαχωρῆσαι, μέτρως δέ τι ταχῆναι μηδὲ δέ. ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον

λον τελέως. οἱ δὲ φάσηλοι καὶ δόλιχοι καλούμενοι ὅλοι σὺν τοῖς λοβοῖς χλωροὶ ἐσθιόμενοι περιττωματικώτεροι γίγνονται.

Περὶ ὡραίων. π.

Ἡ κολόκυνθα ψύχει τε καὶ ὑγραίνει, καὶ ὑπάγει γαστέρα. ἔστι δὲ ὀλιγότροφος. ὁ δὲ πέπων ὅλος μὲν κακόχυμός τε ἐστὶ καὶ ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς καὶ ἐμετικός. μὴ πεφθεὶς δὲ, καὶ χολέρας ἐργάζεται. τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ, διουρητικόν τέ ἐστι καὶ τῶν ἐν νεφροῖς λίθων θρυπτικόν. ἔστι δὲ ὅλος καὶ ῥυπτικὸς ἱκανῶς. ὁ δὲ μηλοπέπων ἧττον ἅπαντα τοῦ πέπονος ταῦτα κέκτηται. ὁ δὲ σικυὸς, ἧττον μὲν τοῦ πέπονος ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς μᾶλλον δὲ διουρητικός. καὶ δυσαπεπτος καὶ κακόχυμος καὶ πεφθῇ. καθόλου δὲ πᾶσα ὀπώρα ψύχει τε καὶ ὑγραίνει. καὶ ὀλιγότροφός ἐστιν καὶ κακόχυμος.

Περὶ τῶν ἀπὸ τῶν δένδρων καρπῶν. πα.

Τὰ μὲν σῦκα καὶ αἱ σταφυλαὶ οἷον κεφάλαια τῆς ὅλης ὀπώρας εἰσὶ καὶ ἧττον ἐλαττον εἰσὶ κακόχυμα, καὶ τρέφουσι μᾶλλον. αὐτῶν δὲ τούτων τὰ μὲν σῦκα μᾶλλον εἰσὶ εὔχυμώτερα καὶ τροφιμώτερα, καὶ γαστρὸς ὑπακτικά. διουρητικά τε καὶ νεφρῶν ἐκκαθαρτικά. καὶ μάλιστα τὰ πάνυ πέπειρα. καὶ αὐτὰ αἱ ἰσχάδες. φυσώδεις δὲ καὶ αἵματος οὐ χρηστοῦ γεννητικαί. διὸ καὶ φθεῖρας ἀπογεννῶσιν ἐν πλείονι χρήσει γιγνόμεναι. αἱ δὲ σταφυλαὶ μὴ διαχωρούμεναι μὲν οὐ δὲ πέττονται. ἀλλὰ καὶ ὠμὸν ἀπογεννῶσι χυμόν. διαχωρούμεναι δὲ μετριώτεραι. αἱ δὲ σταφίδες θερμότεραι τῶν σταφυλῶν καὶ εὐστομαχώτεραι καὶ μᾶλλον τρέφουσιν, ἧττον δὲ γαστρὸς ὑπακτικαί. τὰ δὲ συκάμινα, ἃ δὲ καὶ μόρα καλεῖται, ὑγραίνουσι μὲν πάνυ, ψύχουσι δὲ μετρίως καὶ γαστέρα ὑπάγουσι πρῶτα ληφθέντα. καὶ οὐ δὲ πάνυ κακοστόμαχα ὀλιγότροφα δέ. τῶν δὲ κερασίων, τὰ μὲν γλυκύτερα, γαστέρα μὲν ὑπάγει, κακοστόμαχα δὲ ἐστί. τὰ δὲ στύψεως μετέχοντα. κακοστόμαχα μὲν ἧττον. οὐχ ὑπάγεται δέ. ὁ δὲ λόγος οὗτος καὶ ἐπὶ σταφυλῆς καὶ μόρων καὶ ἑτέρων ἁρμόσει πλειόνων. καὶ καθόλου τὰ στύφοντα, πρῶτα μὲν ἐσθιόμενα τῆς ἄλλης τροφῆς ἢ πινόμενα γαστρὸς εἰσὶν ἐφεκτικά. ὅσοις δὲ διὰ ἀτονίαν ἡ γαστὴρ ἐπέχεται, τούτοις προσληφθέντα τῶν λαπάττειν πεφυκότων. οἷον λαχάνων ἢ ἰχθύων ἤ τινων τοιούτων ὕστερον προσφερόμενα τὰ στύφοντα τῷ ῥωννύειν αὐτὴν ἄπωθεῖ κάτω καὶ πρὸς ἔκκρισιν ἐπεγείρει. ὁ δὲ τοῦ κομάρου καρπὸς ὃς καὶ στρόβιλος καλεῖται, εὔχυμος μὲν ἐστὶ καὶ παχύχυμος καὶ τρόφιμος. οὐ μὴν εὔπεπτος. τὰ δὲ περσικὰ κακόχυμά τε καὶ ὀξυνόμενα καὶ εὔφθαρτα. διὸ πρῶτα αὐτὰ δοτέον, διὰ τὸ ὑποχωρεῖσθαι ἑτοίμως καὶ μὴ διαφθείρεσθαι ἐμμένοντα τῇ γαστρί. τὰ δὲ πρεκόκκια τε καὶ ἀρμενιακὰ καὶ ἀρμένια κρείττονα τῶν περσικῶν. οὔτε γὰρ ὀξύνεται, οὔτε ὡσαύτως διαφθείρεται. εἰσὶ δὲ καὶ ἴδια τῶν μήλων τὰ μὲν γλυκέα τῶν ἄλλων εἰσὶ θερμότερα καὶ εὐαναδοτα. καὶ μάλιστα ὀπτώμενα ἢ ἑψόμενα. τὰ δὲ ὀξώδη. ψυχρότερα μὲν, τμητικώτερα δὲ τῶν ἐν γαστρὶ χυμῶν. τὰ δ' αὐστηρὰ ῥωστικὰ μὲν στομάχου καὶ γαστρὸς ἐφεκτικά. καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον, τὰ κυδώνια. τῶν δὲ ἀπίων αἱ μεγάλαι καὶ πέπειροι, πρὸς τούτοις καὶ τροφιμώτεραί εἰσιν. αἱ δὲ ῥοιαὶ ψυχουσί τε καὶ ὀλιγότροφοι. τὰ δὲ μέσπιλα καὶ οὖα στυπτικώτερά τε καὶ ῥεούσῃ γαστρὶ ἐπιτήδεια. οἱ δὲ φοίνικες. εὐστόμαχοι μὲν οἱ μὴ λίαν ὄντες λιπαροί. γαστρὸς δὲ ἐφεκτικοί. καὶ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν γεννητικοί. καὶ κεφαλαλγεῖς. τῶν δὲ ἐλαιῶν. αἱ μὲν δρυπετεῖς κακοστόμαχοι μὲν λιπαροῦ χυμοῦ γεννητικαί. αἱ δὲ ἁλμάδες τε καὶ κολυμβάδες πρὸ τροφῆς ἐσθιόμεναι. εὐέρεκτοί τέ εἰσι καὶ γαστρὸς ὑπακτικαί. καὶ πλέον αἱ δι' ὄξους τε καὶ δι' ὀξυμέλιτος σκευαζόμεναι. τῶν δὲ καρύων, τὰ μὲν βασιλικὰ, τῶν λεπτοκαρύων ὀλιγοτροφώτερα, καὶ μᾶλλον εὐστόμαχα. τὰ δὲ χλωρὰ κάρυα ὑγρότερά τέ ἐστι καὶ γαστρὸς ὑπακτικά. τὰ δὲ ξηρὰ, εἴ τις ἀποβρέξας ἐν ὕδατι τὸν ὑμένα αὐτῶν τὸν ἔνδον περιέλεσθαι, παραπλήσια τοῖς χλωροῖς αὐτὰ ἐργάσεται. τὰ δὲ ἀμύγδαλα τμητικὴν καὶ λεπτυντικὴν ὑπάρχει δύναμιν. διὸ σπλάγχνων καὶ θώρακος εἰσὶν ἐκκαθαρτικά. καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ πικρά. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πιστάκια καὶ πλέον ἥπατος ἐκφρακτικά. τὰ δὲ δαμασκηνὰ γαστέρα ὑπάγει πρὸ τροφῆς ἐσθιόμενα ἅμα τε καὶ ἐν μελικράτῳ ἑψηθέντα. τὰ δὲ σεμικά. δυσαπεπτά τε καὶ κακοστόμαχα καὶ ὀλιγότροφα. τὰ δὲ κεράτια, δυσαπεπτα καὶ ἐπισχετικὰ γαστρὸς καὶ κακόχυμα. τὰ δὲ συκόμορα ψύχει τε καὶ ὑγραίνει σαφῶς. τῶν δὲ κέδρων τὸ μὲν ἔξω δριμὺ καὶ δυσαπεπτον. ἡ δὲ ἔσω σὰρξ. τρόφιμος μὲν, καὶ αὐτὴ δὲ δυσαπεπτος. τὸ δὲ ἐν τῷ σπέρμα εἴτε ὀξώδης εἴτε ὑδατώδης ἐστὶν, ἱκανῶς ψύχει. αἱ δὲ βάλανοι. τρόφιμοι μὲν οὐκ ἔλαττον τῶν σιτωδῶν. δυσαπεπτοι δὲ καὶ παχύχυμοι καὶ βραδύποροι. τὰ δὲ κάστανα κατὰ πάντα τούτων ἀμείνω.

Περὶ ζώων καὶ πρῶτον περὶ τῶν πτηνῶν. πβ.

Ἡ τῶν πτηνῶν ζώων τροφὴ, τῆς ἀπὸ τῶν πεζῶν, καὶ μάλιστα τῶν ὑῶν ἐλάττων μέν ἐστιν. εὐπεπτοτέρα δὲ καὶ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ πέρδικος καὶ ἀτταγῆνος καὶ περιστερᾶς νέας καὶ ἀλεκτορίδος καὶ φασιανοῦ. ἡ δὲ τῶν κιχλῶν καὶ κοττύφων καὶ τῶν μικρῶν στρουθίων, ἐν οἷς εἰσὶν καὶ οἱ πυργῖται. σκληροτέρα τυγχάνει. καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον ἥ τε τῆς τρυγόνος καὶ φάττης καὶ νήττης. πολὺ δὲ δυσπεπτοτέρα καὶ σκληροτέρα καὶ ἡ μεσοδρόσα ἡ τοῦ ταώ. ἡ δὲ τῶν χηνῶν καὶ τῶν στρουθοκαμήλων σὰρξ περιττωματική τε καὶ δυσπεπτοτέρα πάντων τῶν προειρημένων. πλὴν τῶν πτερῶν. ταῦτα γὰρ οὐχ ἧττον τῶν ἄλλων ὀρνίθων εἰσὶν εὔχυμα. ἡ δὲ τῶν γεραιῶν ἰνώδης τε καὶ σκληρά. καθόλου δὲ τὰ μὲν νέα τῶν παλαιῶν. ὑγρότερά

ἀσπάραγος ἐστὶ ξηρός. γογγύλη τε καὶ νάπυ καὶ ῥαφανὶς καὶ κάρδαμον καὶ πύρεθρον καὶ κράμβη καὶ τὰ ἄλλα τὰ θερμά. τὸ μὲν φυτὸν ξηρὸν, τὸ δὲ ἀσπάραγον ἔχουσιν ὑγρόν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν θαμνωδῶν φυτῶν ἀσπάραγοι, ὅ τε ἕλειος καὶ ὁ κηπευτός. καὶ ὁ ἀπὸ τῆς βρυωνίας, εὐστόμαχοι μὲν καὶ διουρητικοὶ, ὀλιγότροφοι δὲ ἑψόμενοι δὲ, μᾶλλον τρέφουσι τῶν ἀπὸ τῶν λαχάνων. παραπλησίως δὲ καὶ ὁ τῆς χαμαιδάφνης ἀσπάραγος.

Περὶ τῶν ἐχόντων ἐδωδίμους τὰς ῥίζας. οϛ.

Η μὲν οὖν βουνιάς τε καὶ γογγύλη προεξηψημένη δίσεφθος ἐσθιομένη τρόφιμος οὐχ ἧττον τῶν ἄλλων φυτῶν. παχύχυμος δὲ συνεχῶς λαμβανομένη. οἱ δὲ βολβοὶ στυπτικοί τε καὶ ῥυπτικοί. καὶ ὀρεκτικοὶ καὶ στομάχου τονωτικοί. καὶ τῶν ἐν θώρακι γλίσχρων ἀναγωγοί. δίσεφθοι δὲ γινόμενοι. τροφιμώτεροι μὲν οὐκ ἀναγωγοὶ δὲ, τὸ πικρὸν ἀποβάλλοντες. εἰσὶ δὲ καὶ σπέρματος γεννητικοὶ καὶ ἀφροδισιαστικοὶ ἐν πλείοσι χρήσει γιγνόμενοι. καὶ φυσώδεις. καὶ στρόφους ἐμποιοῦσιν. οἱ δὲ μετὰ γάρου καὶ ἐλαίου ἐσθιόμενοι ἥδιστοι καὶ ἄφυσοι καὶ τρόφιμοι καὶ εὔπεπτοι. σταφυλίνου δὲ καὶ δαύκου καὶ κάρου. αἱ μὲν ῥίζαι ὀλιγοτροφώτεραι τῶν γογγυλίδων εἰσίν. θερμαὶ δὲ καὶ ἀρωματίζουσαι σαφῶς, καὶ οὐρητικαί. καταχρώμεναι δὲ, καὶ κακόχυμοι. καὶ δύσπεπτοι τῷ κοινῷ λόγῳ τῶν ῥιζῶν, τινὲς δὲ τὸν ἄγριον σταφυλῖνον ὀνομάζουσι δαῦκον. οὐρητικώτερον μᾶλλον ὑπάρχοντα. ἡ δὲ ῥαφανίς. λεπτυντικῆς τε καὶ θερμῆς ἐστι δυνάμεως, ἐσθίειν δὲ αὐτὴν πρὸ τροφῆς δεῖ μετὰ ὄξους ἢ γάρου ὑπάγει γὰρ σύνεγγυς γαστρός. μετὰ τροφὴν [illegible]. κρόμμυόν τε καὶ σκόροδον καὶ πράσον. δριμείας ὄντα δυνάμεως. θερμαίνουσί τε τὸ σῶμα καὶ λεπτύνουσι. καὶ τέμνουσι τοὺς ἐν αὐτῷ παχεῖς χυμούς. καὶ δίεφθα μὲν ὀλιγότροφα εἰσίν. ἄνεφθα δὲ, οὐδ᾽ ὅλως τρέφουσι. τὸ γε μὴν σκόροδον ἐκφρακτικόν τε καὶ διαφορητικόν ἐστι μᾶλλον. τὰ δὲ ἀμπελόπρασα τῶν πράσων ὡς ἄγρια ξηρότερα. καὶ ὅλως δὲ τῶν λαχάνων τὰ ὠμὰ ἐσθιόμενα, τῶν ἑφθῶν μᾶλλον εἰσὶ κακόχυμα. καὶ πλείονος μετέχοντα τῆς περιττωματικῆς ὑγρότητος. τὰ δὲ εἰς ἀπόθεσιν ταριχευόμενα. δι᾽ ἅλμης τε καὶ ὀξάλμης. εὐστόμαχά τέ εἰσι καὶ ὀρεκτικά. καὶ τῶν ὠμῶν χυμῶν τμητικά. δύσπεπτα δὲ καὶ καταχρωμένοις κακόχυμα.

Περὶ ὕδνων καὶ μυκήτων. οζ.

Τὸ ὕδνον ἄποιον μὲν ἔχει τὸν ἀναδιδόμενον ἐξ αὐτοῦ χυμόν. ψυχρότερον δὲ καὶ παχύχυμον. οἱ δὲ μύκητες. ψυχροί τέ εἰσι καὶ φλεγματώδεις καὶ κακόχυμοι. τούτων δὲ αὐτῶν οἱ μὲν βωλῖται ἀβλαβέστεροι καὶ ἄποιοι καλῶς ἑψηθέντες. οἱ δὲ ἀμανῖται δευτέρας εἰσὶ τάξεως. τῶν δὲ ἄλλων μυκήτων ἀπέχεσθαι δεῖ. πολλοὶ γὰρ ἐξ αὐτῶν θανάσιμοι. καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ βωλῖται ἀνεφθότεροι ἐσθιόμενοι κινδύνου παραίτιοι πολλάκις γίνονται.

Περὶ σιτωδῶν. οη.

Τῶν σιτωδῶν ὀνομαζομένων. ὁ μὲν χόνδρος. τρόφιμός τε καὶ γλίσχρου χυμοῦ γεννητικός. ἀλλ᾽ ὁ μὲν πλυτὸς μοχθηρὸς, ἐπειδὴ ἑτοίμως παχυνόμενος ἄνεφθος μένει. κρείττων δὲ ὁ χυλὸς αὐτοῦ ὅλου καλῶς ἑψηθέντος παραπλησίως πτισάνῃ. ὁ δὲ ἄλιξ τὰ μὲν ἄλλα, χόνδρῳ παρέοικε. μᾶλλον δὲ γαστρὸς ἐστὶν ἐφεκτικός. ὁ δὲ πυρὸς ἑφθὸς ἐσθιόμενος δύσπεπτός τε καὶ φυσώδης. πεπτόμενος δὲ τροφὴν ἰσχυροτάτην παρέχει. ἀρτοποιούμενος δὲ τὸ φυσῶδες καὶ δύσπεπτον ἀποτίθεται διὰ τὸ ζύμης, τε καὶ ἁλῶν μετέχειν. τροφιμώτερος δὲ τῶν ἄρτων ἐστὶν ὁ σιλιγνίτης. ἐφεξῆς δὲ ὁ σεμιδαλίτης καὶ εἶτα ὁ συγκομιστός. ὁ δὲ ῥυπαρὸς ἄρτος ἧττον μὲν τρέφει, μᾶλλον δὲ κατὰ γαστέρα ὑπέρχεται. ὁ δὲ ἄζυμος. ὀλιγότροφός ἐστιν. ὥσπερ καὶ ὁ ἀπαλιμαῖος ἄρτος. αἱ δὲ κριθαὶ ψυχρᾶς εἰσι δυνάμεως. καὶ ῥυπτικῆς καὶ ἑψόμεναι μὲν ὥσπερ ἡ πτισάνη ὑγραίνουσι. φρυττόμεναι δὲ καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀλφίτων ξηραίνουσι. τὸ δὲ ἄλφιτον ἐν θέρει βελτίων πινόμενον μεθ᾽ ὕδατος. δίψαν ἰᾶται. ὁ δὲ κρίθινος ἄρτος ψαφαρώτερός τέ ἐστι καὶ ὀλιγότροφος. ἡ δὲ μάζα. δυσπεπτοτέρα τε καὶ φυσωδεστέρα τῶν κριθίνων ἄρτων ἐστίν. μάλιστα δὲ προσολαβοῦσα ὑπάρχεται. ὁ δὲ βρόμος. θερμός τε καὶ ὀλιγότροφος. ἡ δὲ κέγχρος καὶ ὁ ἔλυμος. ψυχρά τε καὶ ξηρὰ καὶ ὀλιγότροφα, καὶ ἐφεκτικὰ γαστρός. κρείττων δὲ κατὰ πάντα τῆς μελίνης κέγχρος. ἡ δὲ ὄρυζα δύσπεπτός τέ ἐστι καὶ ὀλιγότροφος. καὶ γαστρὸς ἐφεκτική. ἕψεται δὲ ὡς πτισάνη ἐκ μέρους αὐτῇ βαλλομένου πρὸς τὴν τελείωσιν, ὕδατος ἐλαίου μιγνυμένου συμμέτρου. μετὰ δὲ τὸ ἀναζέσαι καὶ ὄξου, ἑφθῆς δὲ ἀκριβῶς γινομένης ἐπεμβλητέον τοὺς ἅλας λεπτούς. ἐπιπάσσειν δὲ καὶ πράσου μακτέον αὐτῇ καὶ ἀνήθου. παραπλησίως δὲ τῇ πτισάνῃ καὶ ὁ βρόμος τε καὶ ὁ χόνδρος ἕψεται.

Περὶ ὀσπρίων. οθ.

Τῶν δὲ ὀσπρίων ἡ μὲν φακῆ κακόχυμός ἐστι καὶ μελαγχολική. ἀλλ᾽ αὕτη μὲν καὶ μάλιστα δὶς ἑψηθεῖσα γαστρός ἐστιν ἐφεκτική. τὸ δὲ ζέμα αὐτῆς μετὰ ἐλαίου τε καὶ γάρου πινόμενον, προτρέπει γαστέρα. ἐνίοτε μικτέον δὲ αὐτῇ διὰ τὸ φυσῶδες θύμβραν ἢ γλήχωνα. οἱ δὲ κύαμοι κοῦφοι. καὶ φυσώδεις καὶ ῥυπτικοί. ὁ δὲ κύαμος ὁ αἰγύπτιος, τῶν παρ᾽ ἡμῖν ὑγρότερός ἐστι καὶ περιττωματικός. ὁ δὲ πίσος. χαῦνος μὲν οὐ μὴν οὕτω φυσώδης. οἱ δὲ ἐρέβινθοι φυσώδεις καὶ ῥυπτικοί. καὶ σπέρματος γεννητικοὶ καὶ συνουσιαστικοί. λίθων θρυπτικοί. πεφρυγμένων δὲ τὸ μὲν φυσῶδες ἀποτίθενται. δύσπεπτοι δ᾽ εἰσίν. οἱ δὲ θέρμοι δύσπεπτοί τε καὶ δυσυπόβιβαστοι καὶ ὠμοῦ χυμοῦ γεννητικοί. ἡ δὲ τῆλις, θερμαίνει τε καὶ προτρέπει γαστέρα πρὸ τροφῆς λαμβανομένη. ὠχροὶ δὲ καὶ φάσηλοι προαποβρεχθέντες, ὥστε καὶ ῥίζας φῦσαι γαστρός εἰσιν ὑπακτικοὶ πρὸ τροφῆς, μετὰ γάρου λαμβανόμενοι. καὶ τρόφιμοι μᾶλ-

τῶν καθαιρόντων μετρίως. οἷον ἐστὶν ἡ ἀλόη καὶ τὸ δι' αὐτῆς σκευαζόμενον φάρμακον ἡ πικρά. γλίσχρου δὲ ἅμα φλέγματος ἐμπεπλασμένου τῇ γαστρί, δοτέον αὐτοῖς πρότερον ὅσα τέμνει, εἶτα καὶ οὕτως καθαρτέον. εἰ δ' ἐπιτηδείως ἔχοι, διὰ ῥαφανίδων ἐμείτω. εἰ δὲ μήτε γλίσχρος μήτε παχὺς εἴη ὁ χυμός, ἀρκεῖ καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ χυλοῦ τῆς πτισάνης ἔμετος. καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ μελικράτου. πίνειν δὲ καὶ ἀψινθίου χυλὸν ἐν μελικράτῳ. ἀνάλογον δὲ χρὴ καὶ τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις μορίοις γιγνομένας δυσκρασίας ἰᾶσθαι ταῖς ὧδ' ἐπιτηδείαις ξηροῖς εὑρίσκονται τοῖς ὑγροῖς. εἰ δὲ μήτε ξηρότητα ἔχοι τὸ μόριον αἰσθητήν, ἀτμοειδῶς ἐκκενῶσαι χρὴ τοὺς πλεονάζοντας ἰχῶρας ἢ χυμοὺς ἐν αὐτῷ καθάπερ γε καὶ πνεῦμα φυσῶδες ἢ τὸ περιεχόμενον.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς τροφαῖς δυνάμεων. σγ.

Μέρος τῆς ὑγιεινῆς πραγματείας καὶ τὸν περὶ τῶν ἐν ταῖς τροφαῖς δυνάμεων ὑπάρχοντα λόγον τοῖς ἤδη φθάσασιν ἐκτάξομεν. ὀλίγα τινὰ τῆς κατὰ μέρος αὐτῶν διδασκαλίας προλαβόντες. χρὴ γὰρ εἴπερ τι ἄλλο, τὰς ἐν ταῖς τροφαῖς ἐπίστασθαι δυνάμεις. τὰ μὲν οὖν τῆς λεπτυνούσης δυνάμεως ἐκφράττει τε τὰς διεξόδους καὶ ἀπορρύπτει τὰ προσπλαττόμενα γλίσχρα. τέμνει τε καὶ λεπτύνει τὰ παχέα. συνάγει δὲ τοῖς χρονίζουσι κατὰ τὴν ἐδωδὴν ὀρρώδη καὶ χολώδη περιττώματα. καὶ ἔτι μᾶλλον πλεονάσῃ τις μελαγχολικὸν τὸ αἷμα καθίσταται. χρὴ οὖν ἀπέχεσθαι τῆς συνεχοῦς αὐτῶν χρήσεως. καὶ μάλιστα τοὺς χολώδεις τὴν κρᾶσιν. ἁρμόζει τε μόνοις τοῖς φλέγμα καὶ τὸν ὠμὸν καὶ γλίσχρον καὶ παχὺν χυμὸν ἠθροικόσι. τὰ δὲ τῆς παχυνούσης. τρόφιμα μὲν ἱκανῶς ἐστιν, καὶ ἔν τε τῇ γαστρὶ καὶ τῷ ἥπατι πεφθῇ προσηκόντως. εὔχυμον αἷμα γεννᾷ. σπλῆνα δὲ καὶ ἧπαρ ἐμφράττει. τούτων δέ τινα μὲν ἐστι παχύχυμα μόνον ὡς φακῆ. τινὰ δὲ γλίσχρα καθάπερ μαλάχαι. τισὶ δὲ ἄμφω συμβέβηκε παχυχύμοις τε εἶναι καὶ γλίσχροις ὥσπερ τοῖς ὀστρακοδέρμοις. ἀσφαλεστέρα τοίνυν ἐστὶν λεπτύνουσα δίαιτα πρὸς φυλακὴν ὑγείας ἤπερ ἡ τῆς παχυνούσης μᾶλλον. ὀλιγότροφος δὲ οὖσα, τόνον οὐκ ἐντίθησι. οὐδὲ ῥώμην τοῖς σώμασι. καὶ χρή ποτε καὶ τῶν πολυτρόφων προσφέρεσθαι μετρίως ἵνα καὶ ἐν δέοντι ἀντιλαμβάνεσθαι. μάλιστα δ' ἂν ἀκινδύνως μεταλαμβάνοιεν αὐτῶν οἱ γυμνασίοις τε προσέχοντες. καὶ οἱ καθεύδοντες ἐφ' ὅσον ἂν βούλοιντο. πάντες δὲ ὅσοι πρὸ τῶν σιτίων οὐχ οἷοί τε εἰσὶ γυμνάζεσθαι. φευγέτωσαν τὰς παχύμους τροφάς. ἀργοὶ δὲ μὴ δ' οὗτοι τὰς τροφὰς ταύτας προσιέσθωσαν. μέγιστον δὲ κακὸν εἰς τὴν τῆς ὑγείας φυλακὴν ἡ παντελὴς ἀργία καθέστηκεν. ὥσπερ γε ἡ σύμμετρος κίνησις μέγιστον τῶν ἀγαθῶν. τὰ δὲ μεταξὺ τῶν παχυνόντων. καὶ λεπτυνόντων ἐδεσμάτων κάλλιστα πάντων ἐστί. σύμμετρον αἷμα γεννῶντα κατὰ τὴν σύστασιν. κατάλληλος μὲν οὖν ἡ τοιαύτη τροφὴ τοῖς σώμασιν ὑγιαίνουσίν ἐστι. βλαβερὰ δὲ ὁ κακόχυμος. ἣν ἀεὶ δεῖ φεύγειν. φυλάττεσθαι δὲ καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν τροφῶν ἄμεινον. καὶ μᾶλλον ἐὰν ἐξ ἐναντίων εἰσὶ δυνάμεων. οὐ γὰρ πέττεται τὰ ληφθέντα προσηκόντως.

Περὶ λαχάνων. σδ.

Ἡ μὲν οὖν θριδακίνη σαφῶς ψύχει τε καὶ ὑγραίνει. διὸ καὶ ὑπνώδης ἐστίν. ὡς ἐν λαχάνοις δὲ τρόφιμος αἵματος εὐχύμου γεννητικὴ τυγχάνουσα. καὶ τὸ ἴντυβον δὲ ψυχρᾶς καὶ ὑγρᾶς κράσεως. ἀλλ' ἧττον ἢ κατὰ θριδακίνην. ἡ δὲ μαλάχη, ψύχει μὲν, ἀλλ' οὐκ ἐναργῶς. ὑγραίνει δὲ μᾶλλον, ὅθεν καὶ γαστέρα ὑπάγει. ἔχει δὲ καὶ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ γλίσχρον. τὸ δὲ τεῦτλον, τῷ ῥύπτειν ὑπάγει γαστέρα. διὸ καὶ στόμαχον δάκνει πλεῖον ἐσθιόμενον. ἐμφράττει δὲ τὰ καθ' ἧπάρ τε καὶ σπλῆνα. ἡ δὲ κράμβη δίσεφθος μὲν ἐσθιομένη γαστέρα ἐπέχει. πρὸς ἅπαξ δὲ μὴ ἐπιπολὺ ἑψηθεῖσα καὶ μετὰ ἐλαίου καὶ γάρου ἢ ἁλῶν ἐσθιομένη μᾶλλον ὑπάγει. ὥσπερ ὁ χυλὸς αὐτῆς καὶ ὁ τῆς φακῆς μᾶλλόν ἐστι καθαρτικός. ἔτι δὲ μᾶλλον ἡ ἐπιθαλαττία κράμβη γαστρὸς λαπακτικὴ σαφῶς. ἁλμυρά τε καὶ ὑπόπικρος ὑπάρχουσα. καὶ τὸ ἅλιμον. πλείονος δὲ μετέχον τῆς ἁλμυρᾶς ποιότητος ὑπάγει γαστέρα, κράμβης δὲ μᾶλλον εὐστόμαχον ὡς ἂν στύψεως μετρίας μετειληφὸς γάλακτος δὲ καὶ σπέρματος ἐστὶ γεννητικόν. βλίτον δὲ καὶ ἀνδράφαξυς ὑγρὰ μὲν, καὶ γαστρὸς ὑπακτικά, ὀλιγότροφα δὲ, τὰ δὲ ἀγριοθρίδη πάντα. οἷον σκόλυμος καὶ ἀτρακτυλὶς καὶ τὰ τοιαῦτα. εὐστόμαχά εἰσι δίχα τῆς κινάρας. κακόχυμος γὰρ αὕτη σκληρὰ τυγχάνουσα. διὸ κάλλιστον ἑψοῦντας αὐτὴν ζέειν ἐλαίῳ καὶ γάρῳ, καὶ κοριάνῳ προσφέρεσθαι. σέλινον δὲ καὶ ἱπποσέλινον. καὶ σίον καὶ σμύρνιον, πάντα διουρητικά ἐστιν. ἀλλὰ τὸ μὲν σμύρνιον. ἀρωματίζει τε καὶ μᾶλλον δριμὺ καὶ διουρητικόν. καὶ γυναιξὶ κινεῖ καταμήνια. τὰ δὲ σέλινα ἀλυπότερα, διὸ καὶ εὐστομαχώτερα. τὸ δὲ εὔζωμον, θερμόν τέ ἐστι καὶ σπέρματος γεννητικόν. διὸ καὶ πρὸς συνουσίαν ἐπεγείρει καὶ κεφαλαλγές. κάρδαμον δὲ καὶ ὤκιμον καὶ νάπυ θερμὰ μὲν καὶ δριμέα. καὶ μάλιστα τὸ κάρδαμον. δύσπεπτα δὲ καὶ κακοστόμαχα καὶ κακόχυμα. ἡ δὲ ἀκαλήφη τε ἣ καὶ κνίδη καλουμένη. λεπτομερής τε καὶ ὑπακτικὴ γαστρός. καὶ ὀλιγότροφος. τὸ δὲ γιγγίδιον. ὅμοιόν ἐστι τῷ σκανδίκι. στυφούσης καὶ πικρᾶς οὐκ ὀλίγης μετέχον ποιότητος. ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχον. ὡς καὶ τοῖς ἀποσίτοις αὐτὸ τυγχάνειν ἐπιτήδειον μετ' ὄξους ἐσθιόμενον. ὀλίγην δὲ τροφὴν παρέχει τῷ σώματι. τὰ δὲ ἄγρια προσαγορευόμενα λάχανα τῶν ἐσχάτως εἰσὶ κακοχύμων. ἡ δὲ κάππαρις ὀρεκτική τε καὶ τῶν καθ' ἧπάρ τε καὶ σπλῆνα ἐμφρακτική. καὶ φλέγματος ὑπακτική. χρηστέον δὲ αὐτῇ, δι' ὀξυμέλιτος ἢ ὀξελαίου, πρὸ τῆς ἄλλης τροφῆς.

Περὶ ἀσπαράγων. σε.

Τῶν βλίτων καὶ θριδακίνων. καὶ ἀνδράφαξυος καὶ μαλάχης καὶ τεύτλου. τὸ μὲν φυτὸν ὑγρόν. ὁ δὲ

ἀσπάραγος

σεις εἰσί. καὶ μάλιστα αὗται τοῖς ῥευματικοῖς ἁλίσκονται νοσήμασιν. ὀνίνησί τε αὐτοὺς ἀλουσία τε καὶ γυμνάσια πλείονα καὶ λεπτότερα, καὶ χρίσματα μετρίως θερμότερα. ὅσοι δὲ ψυχρότεροι μὲν φύσει, συμμέτρως δ' ἔχουσι τῆς κατὰ τὸ ξηρόν τε καὶ ὑγρὸν κράσεως, ἐπεγείρειν τε αὐτῶν καὶ ῥωννύναι τὴν θερμασίαν. ἐν δὲ τῇ καθ' ὑγρότητά τε καὶ ξηρότητα τῆς ὅλης διαίτης ἰδίᾳ τὸ μέσον ἐκλέγειν.

Ἴασις τῶν ξηρῶν δυσκρασιῶν ἐπὶ γαστρὸς ὡς ἐπὶ παραδείγματος, εὐθὺς δὲ καὶ τῶν λοιπῶν κράσεων. οβ.

Τῆς ξηρᾶς δυσκρασίας ἡ μέν τίς ἐστιν ἐν ᾗ τὰ ἐκ τῆς στερεᾶς οὐσίας ὁμοιομερῆ σώματα γίνεσθαι ξηρότερα. ἥτις δὲ καὶ ἀνίατός ἐστιν. ἡ δὲ τῆς ὑγροπαγοῦς οὐσίας πρὸς ταύταις τῆς οἰκείας ὑγρότητος ἐξῆς στέρεται τὰ μόρια τελέως ἀπολλυμένης. περιέχεται δὲ αὕτη κατὰ πάντα τοῦ ζώου τὰ μόρια δροσοειδῶς ἐν αὐτοῖς παρεσπαρμένη. ταύτην δὲ ἐνθεῖναι τοῖς μορίοις, οὐχ οἷόν τε ἄνευ τροφῆς. καὶ διὰ τοῦτο χαλεπωτάτη τῶν τοιούτων διαθέσεων ἡ ἴασίς ἐστι. κατὰ δὲ τὰς μικρὰς ἀρτηρίας τε καὶ φλέβας συνισταμένας ταύτας τὰς ξηρότητας. θεραπεύειν προσῆκον. ὑγρανοῦσί τε τροφῇ πληροῦντα τῆς οἰκείας ὑγρότητος ἕκαστον τῶν ὁμοιομερῶν. λουτρὸν οὖν ἐπιτήδειον εὔκρατον. ἐν δὲ διατρίβοντος τοῦ κάμνοντος πλέον τῷ ὕδατι. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν εὐθέως γάλα διδόναι. ἄνειον νεόβδαλτον. δεῖ δὲ καὶ μέλιτος ὀλίγου χλιαροῦ μιγνύειν τῷ γάλακτι. καὶ μετὰ τοῦτο ἐᾶν ἡσυχάζειν ἄχρι τοῦ δευτέρου λουτροῦ. τρίβειν δὲ τηνικαῦτα μετρίως τε ἅμα καὶ λιπαρῶς εἰ ἀκριβῶς κατείργασται τὸ δοθὲν γάλα ταῖς ἐρυγαῖς καὶ τῷ τῆς γαστρὸς ὄγκῳ τεκμηράμενος. σύμμετρος δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου λουτροῦ πρὸς τὸ δεύτερον ὡρῶν ἰσημερινῶν τεσσάρων. ἢ πέντε χρόνος. εἰ τὸ τρίτον ἔτι μέλλοις λούειν αὐτόν. εἰ δὲ μὴ πλειόνων. καὶ μὴν δὲ ἐπαλείφειν αὐτὸν ἐλαίῳ. πρὶν ἀμφιέννυσθαι καθ' ἕκαστον λουτρόν. εἰ μὲν οὖν ἥδοιτο τῷ γάλακτι καὶ μετὰ τὸ δεύτερον λουτρόν, δώσομεν αὐτῷ. εἰ δὲ μὴ πτισάνην ἀκριβῶς κατηψημένην. ἢ χονδροπτισάνην ἐσκευασμένην. εἶτα αὖθις ἡσυχάσαντα. πρὸς τὸ τρίτον ἄξομεν λουτρόν. ἢ αὐτίκα γε ἤτοι τὸ δεῖπνον. ἄρτος δὲ ἔστω παρεσκευασμένος καλῶς πεποιημένος κλιβανίτης καθαρός. ὄψον δὲ τῶν πετραίων ἰχθύων ἢ ὀνίσκος ἐκ λευκοῦ ζωμοῦ. συνελόντι δὲ φάναι, τὸ κεφάλαιον τῆς τροφῆς. εὔπεπτος ἔστω καὶ τρόφιμος ἥκιστα γλίσχρος καὶ πνευματική. πόμα δέ, οἶνος ὑδατώδης ἔστω καὶ λευκὸς καθαρὸς ὀλιγοφόρος. βραχεῖαν ἔχων στύψιν. μεγίστης μὲν οὖν ξηρότητος ἴασις αὕτη. αἱ δὲ μέτριαι τῆς οὕτως ἀκριβοῦς οὐ δέονται διαίτης. καὶ ἁδρότερον δὲ ἐγχωρεῖ διαιτᾶν. ὑποκείσθω δὲ παραπλησία μὲν ξηρότης τῇ πρόσθεν. μεμίχθω δὲ αὐτῇ ψύξις μετρία, ἤτοι διὰ τοῦτο μεταβλητέον ἤτοι τὴν τῶν θερμαινόντων ὕλην. καὶ προσθήσομεν τοῖς εἰρημένοις. ἐν μὲν τῇ τοῦ γάλακτος χρήσει τὸ μέλι πλέον. οἶνον δὲ ὀλίγον ὑδαρῆ δώσομεν τοῦ πρόσθεν. ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἐδέσματα θερμότερα δοτέον, οὐ μόνον ταῖς φυσικαῖς κράσεσιν. ἀλλὰ καὶ ταῖς προσφάτοις ποιότησι. καὶ ναρδίνῳ μύρῳ συνεχῶς ἐπαλειπτέον ἢ μαστιχίνῳ, τῆς ψύξεως δὲ οὔσης πολλῆς ἅμα καὶ τῇ ξηρότητι. πρῶτον μὲν αὐτὴν χαλεπωτάτην νόμιζε καὶ δυσεπανόρθωτον. τοῖς δὲ αὐτοῖς χρῆσθαι. καὶ καθ' ἑαυτὸ μέλιτι ἀπέφθῳ, ἀπηφρισμένῳ. τὸν δὲ οἶνον αἱρεῖσθαι παλαιότερον. ἄριστον δὲ φάρμακον ἤτοι τῶν τοιούτων ᾧ συνεχῶς οἱ πιττωταὶ χρῶνται. καὶ χρίειν αὐτῷ, τὴν γαστέρα δεῖ. καὶ ἀποπατεῖ θερμὸν ἔτι τυγχάνον. ὠφελεῖ δὲ τοὺς τοιούτους. καὶ παιδίον εὔσαρκον κοιμώμενον. ὡς ψαύειν ἀεὶ τῶν κατὰ ἐπιγάστριον. μιγνύσθω δὲ ἐξῆς ξηρότητι θερμότης μετρία. ἤτοι ταύτης τῆς τὴν πρώτην ἀγωγὴν φυλάξαι. ὡς μέλιτος μὲν μηδ' ὅλως γεύεσθαι. τὸν δὲ οἶνον ἥκιστα παλαιὸν προσφέρεσθαι. χλιαρὰ δὲ τὰ ἐδέσματα καὶ γαλακτώδη προσοίσομεν, καὶ τὴν κοιλίαν ἐπαλείψομεν. ὀμφακίνῳ τε καὶ μηλίνῳ. ψύχειν δὲ τούτους ἀγωνιστικώτατον. οὐκ ἀκίνδυνον πυρετικῆς πως οὔσης τῆς τοιαύτης καταστάσεως. ὅταν πλεονάζῃ τὸ θερμόν. ὑποκείσθω δὲ καὶ πάλιν ἐπικρατεῖν μὲν τὴν θερμὴν δυσκρασίαν. μεμίχθαι δὲ αὐτῇ τὴν ὑγρότητα τὴν τοιαύτην δυσκρασίαν ὕδατος ψυχροῦ πόσει θεραπεύομεν. ἐπιτήδειος δὲ ἡ τῶν στυφόντων ἐδεσμάτων χρῆσις. ἔστω δὲ καὶ ταῦτα χωρὶς τοῦ θερμαίνειν αὐστηρά. τῆς δὲ ὑγρᾶς δυσκρασίας μόνης συνισταμένης. τὰ ξηραίνοντα τῶν ἐδεσμάτων ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἢ ψύχειν ἰσχυρῶς, βοηθεῖ. καὶ πρὸς τούτους ἔλαττα τῶν συνήθων ποτῶν. τῆς δὲ μετὰ ψύξεως ὑγρᾶς δυσκρασίας, ἄριστα ἰάματα τὰ δριμέα σύμπαντα. μιγνύσθω δὲ τούτοις καὶ τὰ στύφοντα, χωρὶς τοῦ ψύχειν σαφῶς. ἄριστον δὲ ἅμα καὶ τούτοις ὀλίγον τὸ πόμα. καὶ τοῦτο τῶν θερμαινόντων ἰσχυρῶς οἴνων. τῶν μὲν οὖν ἤτοι ταῖς ποιότησι δυσκρασιῶν, τοιαῦταί τινες εἰσὶν ἰάσεις. ἐπεὶ δὲ καὶ πολλάκις τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν ἐν τῷ κύτει τῆς γαστρός, ἢ ἀλλαχόθεν ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῆς τὴν δυσκρασίαν ἐργάζεται, καλῶς ἂν ἔχοι καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. ἡ μὲν οὖν προτέρα διάθεσις εἰ μὲν ἅπαξ συσταίη, διὰ ἐμέτων καθαρθεῖσα καθίσταται ῥᾳδίως. εἰ δὲ αὖθις ἐξ ἑτέρου τινὸς ἢ ἑτέρων ἤτοι ῥέει μορίων ἀκριβοῦς δεῖται διαγνώσεως. ἡ θεραπεία δὲ εὐθὺς ἀκολουθήσει. τὴν μὲν γὰρ σύμπασαν θεραπείαν τὸ πεπονθός τι δεῖ προσάγειν. προνοεῖσθαι δὲ τῶν δεχομένων τοσοῦτον μόνον, ὡς μὴ ῥᾳδίως δέχοιτο τὰ ἐπιρρέοντα. γένοιτο δ' ἂν τοῦτο διὰ τῶν στυφόντων καὶ διὰ τῶν εἰς εὐεξίαν ἀγόντων τὸ πᾶν σῶμα. τὰς δὲ ἐν χιτῶνι τῆς γαστρὸς κακοχυμίας. διὰ

ται. τὸ δὲ ὑγρὸν ἅμα καὶ θερμὸν ἧπαρ, ἧττον μὲν τοῦ θερμοῦ καὶ ξηροῦ, τὰ καθ' ὑποχόνδριον ἐργάζεσθαι λάσια. πλεῖστον δὲ αἷμα καὶ φλέβας μεγάλας καὶ τὴν ἕξιν ὑγρὰν καὶ θερμήν. εἰ μὴ τὰ κατὰ τὴν καρδίαν ἀντιπράττοι. εἰ δὲ ἐπιπλέον ἀμφοτέραις ταῖς ποιότησιν ἐκτραπείη τοῦ κατὰ φύσιν, ἑτοίμως ἁλίσκονται τοῖς σηπεδονώδεσι καὶ κακοχύμοις νοσήμασι. ἔτι δὲ μᾶλλον ἤδη πλεῖστον μὲν αὐξηθείη τὸ ὑγρὸν, ἐπ' ὀλίγον δὲ τὸ θερμόν. καὶ κακόχυμοι γίνονται. τὸ δὲ ὑγρότερόν τε καὶ ψυχρότερον ἄτριχον ἔχει τὸ ὑποχόνδριον. αἷμα δὲ ἐργάζεται φλεγματικώτερον ἅμα φλεβῶν στενότητι. καὶ τὸ σύμπαν σῶμα παραπλησίως ἔχων. εἰ μὴ πρὸς καρδίας ἤδη τἀναντία μετάγοιτο. τὸ δὲ ψυχρὸν ἅμα καὶ ξηρὸν, ὀλίγαιμόν τε καὶ στενόφλεβον. ἐργάζεται τὸ σῶμα καὶ ψυχρότερον. ὑποχόνδριόν τε ψιλόν. εἰ μὴ κἀνταῦθα νικήσειεν ἡ καρδία.

Περὶ τῆς τῶν ὄρχεων κράσεως διάγνωσις. ξη.

Τῆς δὲ τῶν ὄρχεων κράσεως. ἡ μὲν θερμὴ ἀφροδισιαστική τε ἐστὶ καὶ ἀρρενογόνος. καὶ γόνιμος. καὶ ταχέως δασύνει τὰ γεννητικὰ μόρια. συνεφάπτεται δὲ καὶ τῶν πέριξ. ἡ ψυχρὰ δὲ τἀναντία. καὶ ἡ μὲν ὑγρὰ πολύσπερμός ἐστι καὶ ὑγρόσπερμος. ἡ ξηρὰ δὲ, ὀλιγόσπερμος καὶ παχύσπερμος. ἡ θερμὴ δὲ καὶ ξηρὰ κρᾶσις. μετρίως παχυσπερμοτάτη τέ ἐστι καὶ γονιμωτάτη. καὶ τάχιστα πρὸς συνουσίαν ἐπεγείρουσα τὸ ζῶον εὐθέως ἐξ ἀρχῆς. ἀτὰρ οὖν οἱ τοιοῦτοι καὶ δασύνονται τάχιστα τὰ γεννητικὰ μόρια καὶ σύμπαντα τὰ πέριξ, ἄνω μὲν ἄχρι τῶν κατὰ τὸν ὀμφαλὸν χωρίων· κάτω δὲ μέχρι μέσων μηρῶν. ὁρμητικὴ μὲν οὖν ἡ τοιαύτη κρᾶσις ἱκανῶς πρὸς τὰ ἀφροδίσια. ταχίστα τε ἐμπιπλαμένη. καὶ εἰ βιάσαιτο βλαπτομένη. συνελθούσης δὲ ὑγρότητος τῇ θερμότητι. λάσιοι μὲν οἱ τοιοῦτοι. πολύσπερμοι δὲ μᾶλλον. οὐ μὴν ὀρέγονται μᾶλλον τῶν ἑτέρων. ἐξαρκοῦσι δὲ ἀβλαβέστερον ἀφροδισίοις πλείοσιν. εἰ δὲ ἱκανῶς ἄμφω συναυξηθείη τό τε ὑγρὸν καὶ τὸ θερμὸν, οὐδὲ ἀβλαβῶς ἀπέρχονται τῶν ἀφροδισίων. εἰ δὲ ὑγροὶ καὶ ψυχροὶ οἱ ὄρχεις τὴν κρᾶσιν γένοιτο. ψιλὰ τὰ πέριξ τριχῶν καὶ βραδέως ἀφροδισιάζειν ἄρχονται. καὶ οὐδὲ ὁρμητικοὶ πρὸς τὴν ἐνέργειαν. ὑδατῶδες δὲ καὶ λεπτὸν αὐτοῖς τὸ σπέρμα καὶ ἄτονον ἐστὶ καὶ θηλύγονον. ἡ ξηρὰ δὲ καὶ ψυχρὰ κρᾶσις ὁμοία μὲν τὰ ἄλλα τῇ προειρημένῃ. παχύτερον δὲ αὐτοῖς τὸ σπέρμα καὶ παντάπασιν ὀλίγον.

Περὶ τῶν παραλειφθέντων. ξθ.

Ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν μορίων, ἰδίαν τινὰ κρᾶσιν τε καὶ δύναμιν κέκτηται. καὶ πάντων νῦν τὰ γνωρίσματα λέγειν οὐκ ἀναγκαῖον. ἀπείρως πῶς ὑπαρχόντων ἐπιτόμου τῆς διδασκαλίας γιγνομένης. περὶ δὲ τούτων εἰπόντες ὅσα μάλιστα τῶν λοιπῶν ὅλον ἑαυτοῖς συνδιατίθεται σῶμα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν διὰ τῶν αὐτῶν μεθόδων ἐπιλογίζεσθαι κελεύομεν ἔκ τε τῶν ἐκκρινομένων καὶ τῶν λοιπῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν τε καὶ συμπτωμάτων τὰς κράσεις αὐτῶν διαγινώσκοντας. ὥρα τοίνυν ἤδη ἐπὶ τὴν διόρθωσιν τῶν τοῦ ὅλου σώματος δυσκρασιῶν τρέψαι τὸν λόγον.

Διόρθωσις τῶν θερμῶν δυσκρασιῶν τοῦ σώματος. ο.

Ἐπεὶ δὲ ταῖς θερμαῖς δυσκρασίαις πλεονάζοιτο χολῶδες. κάτω μὲν ὑπιόντος αὐτοῦ. πρόδηλον ὡς οὐδὲν χρὴ περιεργάζεσθαι. πρὸς δὲ τὴν ἄνω γαστέρα φερομένου, δι' ἐμέτων ἐκκενοῦν μετὰ τὰ γυμνάσια πρὸ τῆς τροφῆς ἀφ' ὕδατος. γυμνάζεσθαι δὲ αὐτοῖς βέλτιον, οὐκ ὀξὺ καὶ σύντονον γυμνάσιον, ἀλλὰ ἀργαλαιότερον τε καὶ μαλακώτερον, τινὲς δὲ τῶν σφόδρα θερμῶν, οὐδ' ὅλως χρήζουσιν. ἀλλ' ἀρκεῖ περίπατος καὶ λουτρὸν αὐτοῖς. οὗτοι δὲ καὶ τοῖς μετὰ τροφὴν λουτροῖς χαίρουσι. οἱ δὲ μετὰ ξηρότητος, δέονται διαίτης ὑγραινούσης. διά τε τῶν ὑγραινόντων ἐδεσμάτων καὶ λουτρῶν καὶ ἐποχῆς γυμνασίων εὐτόνων τε καὶ πολλῶν. ὥστε θερμοὺς ὥρα καὶ θᾶττον λούεσθαι. καὶ μετὰ τροφὴν αὖθις τὸ δεύτερον. ὀνίνησι τούτοις καὶ ἡ ψυχροῦ πόσις. ἐναντιώτατα δὲ ταῖς ξηραῖς κράσεσιν ἀφροδίσια. φείδεσθαι δὲ αὐτῶν χρὴ καὶ μάλιστα κόπων τε, καὶ ἐγκαύσεων καὶ φροντίδων καὶ ἀγρυπνιῶν. αἱ δὲ ὑγραὶ τῇ φύσει ἐν τῇ τῶν παίδων ἡλικίᾳ, ῥευματικοῖς τε καὶ πληθωρικοῖς ἁλίσκονται νοσήμασι. καὶ πρὸς τούτοις τοῖς σηπεδονώδεσι, δέονται τοίνυν γυμνασίων τε πλειόνων ἀκριβῶς τε τῆς ἐν γαστρὶ πέψεως, ἐκκρίσεώς τε δι' οὔρων, διὸ καὶ πρὸ τροφῆς, δὶς καὶ τρὶς οὗτοι λουόμενοι. καὶ τοῖς αὐτοφυέσι θερμοῖς ὕδασι χρώμενοι, μάλιστα ὠφελοῦνται. καὶ τῶν ἀπορροιῶν δὲ προνοεῖν χρὴ διά τε λουτρῶν καὶ γυμνασίων πολλῶν, καὶ πρὸ τροφῆς ἐκκρίσεών τε δι' οὔρων καὶ γαστρός. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ ἀποφλεγματισμοῖς ποτὲ χρῆσθαι καὶ καθάρσεσιν, εὐχύμοις τε ἐδέσμασι καὶ οἴνου πόσει τὴν οὔρησιν κινοῦντος.

Διόρθωσις τῶν ψυχρῶν δυσκρασιῶν. οα.

Τῶν δὲ ψυχρῶν δυσκρασιῶν. τρεῖς εἰσι διαφοραί, ὧν χειρίστη μέν ἐστι ξηρὰ κρᾶσις. ὃ γοῦν ἐγχρονίοις γηρῶσι γίγνεται, τοῦτο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπάρχει τούτοις. ὑγραίνειν τε αὐτοὺς χρὴ καὶ θερμαίνειν. ἔσται δὲ τοῦτο γυμνασίοις τε συμμέτροις καὶ τροφαῖς ὑγραῖς τε καὶ θερμαῖς, οἴνου τε πόσει καὶ τῶν θερμοτέρων. ὕπνοις πλείοσι καὶ προνοουμένων ἡμῶν ὅπως τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ σώματι γινόμενα περιττώματα ἐκκενοῦται πάντα. τὰ δὲ ἀφροδίσια πάντας τοὺς ξηροτέρους βλάπτει. καὶ μάλιστα τοὺς ἐν τῇ ξηρότητι ψυχρούς. μόνοις δὲ ἀβλαβῆ τοῖς θερμοῖς καὶ ὑγροῖς. μοχθηραὶ δὲ αἱ μεθ' ὑγρότητος ψυχραὶ κράσεις εἰσί.

ἐμφύτων τῇ τῶν ἐναντίων ἐπιθυμίᾳ, οὐ τῶν ὁμοίων. εἰ μὲν οὖν πέττει καλῶς ἡ γαστὴρ, εὔκρατος. εἰ δὲ οὐ πέττει, δύσκρατος. ἀλλ' εἰ μὲν κνισώδεις ἐργάζοιτο τὰς ἐρυγὰς, ἀμέτρου αὐτῇ καὶ πυρώδους τὸ θερμόν. εἰ δὲ ὀξώδεις, τοὐναντίον, καὶ τὴν μὲν καὶ τὰ δυσκατέργαστα καλῶς πεττόντων, ἀμέτρως. ἀσθενοῦς δὲ, ταῦτα μὲν ἀπεπτούντων, ἰσχυρῶς δὲ πεττόντων. ἐνίοτε πέττεσθαι δὲ μὴ διά τινα χυμὸν ἑτέρωθεν ἐνθ' ἐρρυέντα, τὸ σύμπτωμα γίνεται. τοῖς μὲν γὰρ φλεγματώδεσιν, ὀξυρεγμίαι γίνονται. τοῖς δὲ χολώδεσι κνισώδεις καὶ βρωμώδεις, ἤ τινες ἀλλόκοτοι ποιότητες. κοινὰ δὲ συμπτώματα ταῦτα, ἀντίας. ἀλλ' εἰ μὲν ἐμπλέουσιν οἱ μοχθηροὶ τῷ κύτει τῆς γαστρὸς, ἐνίοτε πλάζουσιν ἐμετοί. ἀπαρτίζουσι δὲ μάτην ἐνίοτε κεναῖς ἐμμένοντες ἐναντίοις ἐν τῷ σώματι τῆς γαστρὸς ἀναδεχόμενοι κατὰ τοὺς χιτῶνας αὐτῆς.

Πνεύμονος διάγνωσις. ξε.

Οὐ μόνον ἡ κοιλία διψώδεις τε καὶ ἀδίψους ἐργάζεται, καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ πόματος ὀρεκτικούς, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ θώρακα σπλάγχνα, καρδία τε καὶ πνεύμων. καὶ ἧπαρ. καὶ μὲν δὴ καὶ πίνοντες οὐ κατὰ ταύτην παύονται καὶ τὸ ψυχρὸν ποτὸν ἴσχουσι τὴν μᾶλλον τὸ δίψος. ἤπερ τὸ πολὺ θερμόν. ἀναψύχει δὲ αὐτὸν καὶ ὁ ψυχρὸς ἀὴρ εἰσπνεόμενος, μηδὲν ἐνίοτε κουφίζων τοὺς ἐκ γαστρὸς διψώδεις. οὕτω δὲ καὶ οἱ ἐναντίως ἔχοντες ὑπὸ τῆς ψυχρᾶς εἰσπνοῆς, αἰσθητῶς ἀνιῶνται. καὶ μέγιστον τοῦτο γνώρισμα ἐστὶ τῆς ἐν πνεύμονι ψυχρότητος. ἀλλὰ καὶ φλέγμα ἀναχρεμπτόμενοι, μετὰ βηχὸς ἀναπτύουσιν. αἱ ξηρότητες δὲ τοῦ πνεύμονος, ἄπτυστοί τε εἰσὶ καὶ καθαραὶ τῷ φθέγματι· καθάπερ αἱ ὑγρότητες περιττωματικαί. ἀλαμπῆ μὲν ἐργάζονται καὶ βραγχώδη τὴν φωνήν. ἐνζέχει δὲ αὐτοῖς περιττώματα. μείζον τε καὶ ὀξύτερον φθέγξασθαι προαιρουμένοις.

Καρδίας γνωρίσματα. ξϛ.

Καρδίας δὲ τῆς μὲν θερμοτέρας σημεῖα, μέγεθος ἀναπνοῆς, καὶ σφυγμοῦ τάχος καὶ πυκνότης. ἔσθ' ὅτε ἀτολμία τε καὶ μανιώδης θρασύτης. ἔστι δὲ καὶ λάσιος αὐτοῖς ὁ θώραξ. καὶ μάλιστα τὰ στέρνα. καὶ τὴν καθ' ὑποχόνδριον ὅσα τούτοις πλησίον ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. καὶ τὸ πᾶν σῶμα θερμόν. πλὴν εἰ μὴ μεγάλως ἀντιπράττοιτο ἧπαρ. καὶ μὲν γε εἴη τοῦ θώρακος εὐρύτης θερμότητος γνώρισμα. πλὴν εἰ μὴ κἀνταῦθα μεγάλως ὁ ἐγκέφαλος ἀντιπράξει. ἡ δὲ ψυχροτέρα καρδία σφυγμοὺς ἔχει μικροτέρους τῶν συμμέτρων. δειλοί τε εἰσὶ τὴν φύσιν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἄτολμοι. καὶ μάλιστα ψιλὸν αὐτοῖς τὸ στέρνον ἐστί. ἡ δὲ ξηροτέρα καρδία τοὺς σφυγμοὺς ἐργάζεται σκληρούς. καὶ τὸν θυμὸν οὐχ ἕτοιμον, ἄγριον δὲ καὶ δυσπαυστον. ὡς τὰ πολλὰ δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα ξηρότερον εἰ μὴ τὰ καθ' ἧπαρ ἀντιπράττοι. ὑγροτέρας δὲ σημεῖα, σφυγμοὶ μαλακοί. καὶ τὸ ἦθος εὐκίνητόν τε πρὸς ὀργὴν καὶ εὐκατάπαυστον. καὶ τὸ σύμπαν ὑγρότερον σῶμα. πλὴν εἰ μὴ τὰ καθ' ἧπαρ ἀντιπράττοι. θερμῆς δὲ καὶ ξηρᾶς, οἱ μὲν σφυγμοὶ σκληροὶ καὶ μεγάλοι καὶ ταχεῖς καὶ πυκνοί. καὶ αἱ ἀναπνοαὶ, μεγάλαι τε καὶ ταχεῖαι καὶ πυκναί. καὶ πάντων οὗτοι λασιώτατοι κατὰ τὸ στέρνον εἰσὶ καὶ τὸ ὑποχόνδριον. εἰς δὲ τὰς πράξεις ἕτοιμοι καὶ θυμικοί. καὶ θρασεῖς καὶ τυραννικοὶ τοῖς ἤθεσι. καὶ γὰρ ὀξύθυμοι καὶ δυσκατάπαυστοι. εἰ δὲ ὑγρότητος ἐνθ' κρατήσειεν ἅμα θερμότητι λάσιοι μὲν ἧττον οὗτοι τῶν προειρημένων. ἕτοιμοι δὲ εἰς τὰς πράξεις. οὐ μὴν ἄγριός γε ὁ θυμὸς. ἀλλ' εἰς ὀργὴν μόνον ἕτοιμος. καὶ οἱ σφυγμοὶ δὲ μεγάλοι καὶ μαλακοὶ καὶ ταχεῖς καὶ πυκνοί. ὑγροτέρας δὲ οὔσης καὶ ψυχροτέρας, οἱ μὲν σφυγμοὶ μαλακοί. τὸ δὲ ἦθος ἄτολμόν τε καὶ δειλὸν καὶ ὀκνηρόν. εἰσὶ δὲ καὶ ψιλοὶ τριχῶν οὗτοι τὰ στέρνα. καὶ ἥκιστα μηνιῶσιν. ὥσπερ γε καὶ εἰς ὀργὴν οὐχ ἕτοιμοι. ἡ ψυχρὰ δὲ καὶ ξηρὰ καρδία. τοὺς μὲν σφυγμοὺς σκληροτέρους ἐργάζεται καὶ μικρούς. ἀοργητότατοι δὲ πάντων αὐτοί. ὀργισθέντες δὲ φυλάττουσι τὴν μῆνιν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄτριχοι τὰ στέρνα μάλιστα πάντων.

Ἥπατος κράσεως διάγνωσις. ξζ.

Ἥπατος θερμοῦ μὲν γνωρίσματα φλεβῶν εὐρύτης. ἡ ξανθὴ χολὴ πλέον. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῆς ἀκμῆς καὶ ἡ μέλαινα. θερμότερον αὐτοῖς τὸ αἷμα. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ σύμπαν αὐτοῖς σῶμα. πλὴν, εἰ μὴ τὰ κατὰ καρδίαν ἀντιπράττοι. δασύτης τὴν καθ' ὑποχόνδριά τε καὶ γαστέρα. ψυχροτέρου δὲ στενότης φλεβῶν. φλέγμα πλέον. αἷμα ψυχρότερον. ἡ σύμπασα τοῦ σώματος ἕξις ψυχροτέρα. χωρὶς εἰ μή τι πρὸς καρδίας θερμαίνοιτο. ψιλὰ τριχῶν ὑποχόνδριά τε καὶ γαστήρ. ξηροτέρου δὲ τὸ μὲν αἷμα, παχύτερόν τε καὶ ὀλιγώτερον. αἱ φλέβες ξηραὶ καὶ σύμπασα τοῦ σώματος ἡ ἕξις ξηροτέρα. τοῦ δὲ ὑγροτέρου γνωρίσματα, τὸ μὲν αἷμα πλέον τε καὶ ὑγρόν. αἱ φλέβες δὲ μαλακώτεραι· οὕτω καὶ τὸ σύμπαν σῶμα. πλὴν εἰ μὴ τὰ κατὰ καρδίαν ἀντιπράττοι. θερμοῦ δὲ ἅμα καὶ ξηροῦ σημεῖα, λασιώτατον ὑποχόνδριον. αἷμα παχύτερον ἅμα καὶ ὀλιγώτερον. καὶ ἡ πικρὰ χολὴ πλείστη. κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν καὶ ἡ μέλαινα. φλεβῶν εὐρύτης τε καὶ σκληρότης. οὕτω δὲ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα, θερμὸν καὶ ξηρόν. ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ καρδίας ὁρμωμένη θερμότης, νικῆσαι δύναται τὴν ἐξ ἥπατος ὁρμωμένην ψυχρότητα. καθάπερ γε καὶ ἡ ψυχρότης τὴν θερμότητα. τὴν ξηρότητα δὲ οὐχ οἷόν τε πρὸς τοὐναντίον ὑπὸ τῆς καρδίας ὑγροτέρας γενομένης ἀχθῆναι. δῆλον δὲ ὡς ἐπειδὰν εἰς τὸ αὐτὸ συνδράμωσι τῶν ἀρχῶν ἀμφοτέρων αἱ κράσεις, ὅλον ἀκριβῶς τὸ σῶμα κατ' ἐκείνας διατίθε-

ἀγαθή. εἰ μὲν γὰρ διὰ ῥώμην ἐγένετο τῆς ἐγχωρίου δυνάμεως, ὕλην χρηστήν τε καὶ πολλὴν δημιουργούσης ἀγαθὸν σημεῖον. εἰ δὲ διὰ μόνης τῆς ὕλης πλῆθος, οὐκ ἀγαθόν. διορίζειν οὖν δεῖν αὐτὰ τῷ σχήματι καὶ τοῖς ἀπ' αὐτῆς πεφυκόσι. τῷ σχήματι μὲν εἰ εὔρυθμος. ἀεὶ γὰρ ἀγαθὸν τοῦτο σημεῖον. τοῖς δὲ ὑπ' αὐτοῖς πεφυκόσιν εἰ ἄριστα διάκειται. καὶ εἰ τὸ νευρῶδες αὐτῷ σύμπαν, εὔτραφές τε ἐστὶ καὶ εὔτονον καὶ εἰ δριμὺ δεδορκότες εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί. αἱ δὲ φοξαὶ ἐλλείπουσαν ἔχουσι τὴν κατ' ἰνίον ἢ μέτωπον ἐξοχὴν ἢ ὑπερτέραν τοῦ προσήκοντος ηὐξημένην. ὡς τὸ πολὺ μὲν οὖν ὥσπερ τὰς μεγάλας. οὕτω καὶ ταύτας εὑρήσομεν μεμπτάς. ἐν δὲ τῷ σπανίῳ καὶ τούτῳ γίνονται τινὲς ἀγαθαὶ τῆς διαπλαττούσης δυνάμεως ἰσχυρᾶς ὑπαρχούσης. E

Ἐγκεφάλου κράσεως γνωρίσματα. ξγ.

Ὁ μὲν οὖν εὔκρατος ἐγκέφαλος μετρίως ἔχει ταῖς ψυχικαῖς ἐνεργείαις καὶ τοῖς περιττώμασιν. ἥκιστά τε βλαβήσεται πρὸς ἁπάντων τῶν ἔξωθεν. τοῖς τοιούτοις αἱ τρίχαι τῆς κεφαλῆς βρέφεσι μὲν οὖσιν ὑπόπυρροι. παισὶ δὲ ὑπόξανθοι. τελειουμένοις δὲ γίνονται ξανθαί. μεταξύ πως οὖσαι τῶν τε ἀκριβῶς οὔλων καὶ τῶν ἁπλῶν. οὐ μὴν οὐδὲ φαλακροῦνται ῥᾳδίως. εἰ δὲ θερμότερος εἴη τοῦ συμμέτρου, καὶ θερμότερα καὶ ἐρυθρότερα τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἔσται σύμπαντα. καὶ αἰσθηταὶ μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς φλέβες. αἱ τρίχες δὲ τούτοις γεννηθεῖσι ταχέως ἤδη τῆς κεφαλῆς γίνονται. πολλῷ μὲν οὖσι θερμοτέροις μέλαιναι καὶ ἰσχυραὶ καὶ οὖλαι. μὴ πολλῷ δὲ ὑπόξανθοι μὲν τὸ πρῶτον. εἶτα μελαίνονται. προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας φαλακροῦνται. περιττώματα δὲ τούτοις ἐστὶν ὅτε βραχέα. καὶ ἀμέμπτως ὑγιαίνουσι. πληροῦνται δὲ καὶ βαρύνονται τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν θερμαινόντων ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων. καὶ ὀσμῶν. καὶ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων. βραχύυπνοι αἱ τοιαῦται κράσεις ἀρκοῦνται, πρὸς τὸ μὴ δὲ αὐτοῦ γίνεσθαι. ψυχροτέρου δὲ ἢ προσῆκεν ἐγκεφάλου γνωρίσματα. περιττώματα πλείω κατὰ τὰς οἰκείας ἐκροάς. τρίχες δὲ εὐθεῖαί τε καὶ πυρραὶ καὶ μόνιμοι. καὶ ῥᾳδίως ἀπὸ τῶν ψυχρῶν αἰτιῶν βλάπτονται. καὶ καταρροίς καὶ κορύζαις συνεχῶς ἁλίσκονται. καὶ αἱ τῶν ὀφθαλμῶν φλέβες, ἀόρατοι καὶ ὑπνώδεις τοί πως εἰσί. ξηροτέρου δὲ ἐγκεφάλου γνωρίσματα τὸ ἀπέριττον ἐν ταῖς ἐκροαῖς. καὶ τὸ τῶν αἰσθήσεων ἀκριβές. ἀγρυπνητικοί τε εἰσί. καὶ τρίχας ἰσχυροτάτας μὲν, καὶ τάχιστα φύουσι γεννηθέντες, οὔλας μᾶλλον. φαλακροῦνται δὲ ἐν τάχει. ὑγροτέρου δὲ αἱ τρίχες ἁπλαῖ καὶ οὐδ' ὅλως φαλακροῦνται. καὶ αἱ αἰσθήσεις ἀχλυώδεις εἰσὶ καὶ περιττωμάτων πλῆθος καὶ ὕπνοι πολλοὶ καὶ βαθεῖς. θερμοῦ δὲ καὶ ξηροῦ τυγχάνοντος ἀπέριττοί τε εἰσὶ καὶ ἀκριβεῖς ταῖς αἰσθήσεσι καὶ ἀγρυπνητικώτατοι. καὶ φαλακροῦνται ῥᾳδίως. ἡ πρώτη μέντοι γένεσις αὐτοῖς τῶν τριχῶν ταχίστη τε ἐστὶ καὶ εὐτραφεστάτη. μελανότριχές τε εἰσὶ καὶ θερμοὶ ψαυόντων τῆς κεφαλῆς ἐρυθροί τε μέχρι τοῦ τῆς ἀκμῆς χρόνου. εἰ δὲ ὑγρότης προσείη τῇ θερμότητι. βραχὺ μὲν ὑπερβαλλουσῶν ἀμφοῖν τὸ σύμμετρον. εὔχροια καὶ θερμότης. καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φλέβες μεγάλαι. περιττώματα δὲ πλείω μετρίως πεπεμμένα. καὶ τρίχες εὐθεῖαι καὶ ὑπόξανθοι καὶ οὐ φαλακροῦνται ῥᾳδίως. πληροῦνται δὲ καὶ βαρύνονται τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων. ὅταν δὲ ἐπὶ πλέον ὑγρότητος καὶ θερμότητος ἥκωσι. νοσώδης ἡ κεφαλὴ γίνεται. καὶ ῥᾳδίως ἀπὸ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων βλαπτομένη. οὐ μὴν οὐδὲ ἐγρηγορέναι δύνανται μέχρι πλείονος. ὑπνώττοντες δὲ φαντασιώδεις τοῖς ὀνείρασιν εἰσὶ, καὶ ἡ ὄψις ἀχλυώδης. καὶ αἱ αἰσθήσεις οὐκ ἀκριβεῖς. αἱ ψυχραὶ δὲ ἅμα καὶ ξηραὶ κράσεις ἐγκεφάλου ψυχρὰν καὶ ἄχρουν ἀποτελοῦσι τὴν κεφαλήν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄφλεβοι τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ἀπὸ τῶν ψυχρῶν αἰτίων ἑτοίμως βλάπτονται. διὸ καὶ ἀνωμάλως ὑγιαίνουσιν. αἱ δὲ αἰσθήσεις αὐτοῖς ἐν νεότητι μὲν ἀκριβεῖς εἰσὶ καὶ ἄμεμπτοι. προϊοῦσι δὲ ἀπομαραίνονται ταχέως. καὶ συλλήβδην εἰπεῖν. ταχύγηροι τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἅπαντα εἰσίν. αἱ τρίχες αὐτοῖς γεννηθεῖσι μὲν αὐξάνονται μόγις. ἄτροφοι δὲ καὶ πυρραί. αἱ δ' ὑγραὶ καὶ ψυχραὶ κράσεις τοῦ ἐγκεφάλου κωματώδεις ἐργάζονται καὶ ὑπνηλούς. καὶ φαύλους ταῖς αἰσθήσεσι. καὶ περιττωματικούς. εὐψύκτους τε καὶ εὐπληρώτους τὴν κεφαλὴν καὶ εὐαλώτους καταρροίς καὶ κορύζαις. οὐ μὴν φαλακροῦνταί γε οἱ τοιοῦτοι.

Γαστρὸς κράσεως γνωρίσματα. ξδ.

Γαστρὸς δὲ γνωρίσματα τῆς μὲν φύσει ξηροτέρας. εἰ ταχέως διψώδεις γίγνοιντο. καὶ ὀλίγον αὐτοῖς ἀρκεῖ ποτόν. καὶ βαρύνοιντο τῷ πλείονι. καὶ κλύδωνας ἴσχουσιν ἢ ἐπιπολάζοι τὸ περιττὸν αὐτοῖς. ἐδέσμασί τε χαίροιεν ξηροτέροις. ὑγροτέρας δέ. εἰ μήτι διψώδεις γίγνοιντο. καὶ τὸ πλέον ὑγρὸν ἀλύπως φέροιεν. ἐδέσμασί τε χαίροιεν ὑγροτέροις. ἡ δὲ θερμοτέρα φύσει γαστὴρ. πέττει μὲν ἄμεινον ἢ ὀρέγεται. καὶ μᾶλλον ὅσα σκληρὰ καὶ δυσαλλοίωτα. χαίρει δὲ τοῖς πολλοῖς ἐδέσμασί τε καὶ πόμασιν, οὐδ' ἀπὸ τῶν ψυχρῶν οὐδὲν βλάπτεται κατά γε τὴν ἔμμετρον χρῆσιν. ἡ δὲ ψυχροτέρα φύσει γαστὴρ. ὀρεχθεῖσα μὲν ἀγαθή. πέττει δὲ οὐκ ἀγαθή. καὶ μάλιστα ὅσα δυσαλλοίωτα καὶ ψυχρὰ τῶν ἐδεσμάτων εἰσίν. ὀξύνεται γοῦν ἑτοίμως ἐν αὐτῇ. καὶ χαίρει μὲν τοῖς ψυχροῖς. βλάπτεται δὲ ῥᾳδίως. ἀμετρότερον χρησαμένων. αἱ μὲν διὰ νόσου ἐν τῇ γαστρὶ δυσκρασίαι. ταύτῃ διαφέρουσι τῶν H

ἐμφύτων

μα. καὶ γυμνάσια δὲ τὰ βραδέα. καὶ τρῖψιν μετρίαν. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἅπαντα τοῖς προειρημένοις τὰ ἐναντία. ἐπιτήδειον δέ ἐστιν αὐτοῖς καὶ τὸ πιττοῦσθαι δι' ἡμερῶν τριῶν ἢ τεττάρων. εἰ δὲ νῆστις λούοιτο πρὸ τοῦ λουτροῦ χρὴ σινδόσιν ἀνατρίβειν τὸ σῶμα μέχρις ἂν φοινιχθῇ. κἄπειτα σκληρὰ μὲν πολὺ πιλοῦντες τὸ δέρμα πυκνὸν καὶ σκληρὸν ἐργάζεσθαι. δεῖ δὲ καὶ ὀξυθυμίας ἐμποιεῖν τοῖς ἀχροοῦσί τε καὶ ἀφοβοῦσι καὶ συννοήσεις ψυχικάς.

Πῶς ἄν τις ἰάσαιτο τὰ κατισχνωθέντα μόρια. νθ.

Τῶν δὲ γινομένων ἐν μέρεσί τισιν ἰσχνῶν αἱ πλεῖσται διὰ πολυχρόνιον ἡσυχίαν αὐτῶν ἢ καταγματικὸν ἐπιδέσεως τρόπον εἰς τὸ πάθημα τοῦτο ἔρχονται. χρὴ οὖν ῥωννύναι μὲν τὴν ἐν τῷ μορίῳ δύναμιν ἐπισπᾶσθαί τε αἷμα δαψιλές. τρίψεσί τε χρωμένους μετρίαις ἐπιτηδείαις τε κινήσεσι καὶ καταχύσει θερμοῦ ὕδατος μετρία. ταῦτα δὲ ποιεῖν μέχρις ἂν ἐρυθρὸν γινόμενον μετεωρισθῇ. καὶ πρὶν συμπίπτειν παύεσθαι. δεῖ δὲ καὶ τῇ πιττώσει χρῆσθαι κατὰ τοὺς εἰρημένους σκοπούς. ὅταν δὲ αἰσθήσεις, ψυχρότερον τοῦ μορίου. σινδόσι τε ἀνατρίβειν αὐτὸ καί τινι φαρμάκῳ θερμαίνοντι. ἐχρησάμην δ' ἐνίοτε καὶ θαψίᾳ ποτὲ μὲν μετὰ μέλιτος ἐπιχρίων. ἔστι δ' ὅτε καὶ διὰ κηρωτῆς.

Διάγνωσις ἀρίστης κράσεως. ξ.

Εὐκρατότατός ἐστιν ἄνθρωπος ὅταν τῷ σώματι φαίνηται μέσος ἀκριβῶς ἁπάντων τῶν ἄκρων ἰσχνότητος μαλακότητός τε καὶ παχύτητος. μαλακότητός τε καὶ σκληρότητος. καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος καὶ ὑγρότητος καὶ ξηρότητος καὶ συνελόντι φάναι τάς τε φυσικὰς ἐνεργείας καὶ τὰς ψυχικὰς ἀμέμπτους ἔχῃ. μέσος δέ ἐστιν καὶ ψιλοῦ τριχῶν καὶ δασέως καὶ μέλανος καὶ λευκοῦ τὴν χροιάν. καὶ τρίχας ἔχει παῖς μὲν ὢν πυρρωτέρας μᾶλλον ἢ μελανοτέρας. ἀκμάζων δέ, ἔμπαλιν.

Διάγνωσις δυσκράτων σωμάτων. ξα.

Ὅσα δὲ σώματα τοῦ συμμέτρου θερμότερα τυγχάνει. τούς τε ὀδόντας φύσει θᾶττον αὐξηθήσεται ὁμοίως. φαίνεται δὲ ἔπου ἁπτομένοις θερμότερα καὶ πιμελῆς ἧττον ἔχοντα. τῇ δὲ χροιᾷ ὑπέρυθρα καὶ μελανότριχα. καὶ μετρίως δασέα. καὶ εὐρείας ἔχοντα τὰς φλέβας. εἰ δ' ἅμα τις εἴη πιμελώδης τε καὶ παχύς. καὶ τὰς φλέβας εὐρείας ἔχοι δι' ἔθος οὗτος, οὐ φύσει πιμελώδης ἐγένετο. ψυχροτέρας δὲ κράσεως σημεῖα. τὸ ψυχρὸν καὶ ἁπτομένοις. τὸ ἄτριχον τὸ πιμελῶδες. ἡ χροιὰ δὲ τοῖς τοιούτοις ἅμα ταῖς θριξὶν πυρρότερα. πολλῆς δὲ τῆς ψύξεως οὔσης, πελιδνή πως ἐστὶ καὶ μολιβδόχρους. καὶ στενὰς δὲ ἔχουσι τὰς φλέβας. ἰσχνὸς δὲ ὑπάρχων, οὐδέ τις ὑπ' ἀνάγκης τοιοῦτος ἀλλὰ διὰ ἔθος ἐγένετο. ἡ δὲ ξηρὰ σκληροτέρα τέ ἐστι καὶ ἰσχνοτέρα τῆς εὐκράτου καὶ δασεῖα. ἡ μὲν οὖν σκληρότης ἀχώριστός ἐστι τελέως τῆς ξηρᾶς κράσεως. ἡ δὲ ἰσχνότης οὐ μόνον ἐπὶ ταῖς συμφύτοις κράσεσιν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἐπικτήτοις ὑπ' ἔθους μακροῦ γινομέναις. σημεῖον δὲ τῆς σκληρότητος. καὶ τὸ δυσκίνητον καὶ ξηρὸν καὶ αὐχμηρὸν ὑπὸ τῶν ξηραινόντων γίνεσθαι σῶμα. ἡ ὑγρὰ δέ, τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσιός ἐστι τῷ εὐκράτῳ. ἀλλὰ μαλακωτέρα δὲ καὶ πολυσαρκωτέρα. καὶ ταύτης ἀχώριστός ἐστιν ἡ μαλακότης. ὥσπερ γε καὶ παχύτης, οὐ τῇ ἐμφύτῳ μόνον ἑπομένη κράσει, ἀλλὰ κἂν ὑπ' ἔθους τινὸς μακροῦ λάβῃ τὴν σύστασιν. ἴδιον δέ ἐστιν ὑγρότητος, καὶ τὸ βαρύνεσθαι τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν ὑγροτέρων. ἡ δὲ θερμὴ καὶ ξηρά. δασεῖα μὲν ἐσχάτως ἐστίν. τὰς δὲ τῆς κεφαλῆς τρίχας, αὐξιστάτας τε καὶ μελαίνας καὶ πολλὰς ἔχει κατὰ τὴν νέαν ἡλικίαν. ὕστερον δὲ προϊόντι τῷ χρόνῳ, καὶ φαλάκρωσις ἀκολουθεῖ. καὶ αἱ φλέβες δὲ εὐρεῖαι τυγχάνουσιν ὥσπερ καὶ ἀρτηρίαι μεγάλαι τε εἰσὶν ἅμα καὶ σφοδρότατα σφύζουσι. καὶ δὲ καὶ εὔτονον καὶ διηρθρωμένον καὶ μυῶδες καὶ ἀπιμελον ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τὸ δέρμα σκληρόν τε καὶ μελάντερον. ψυχρᾶς δὲ οὔσης καὶ ὑγρᾶς, ὁ μὲν θώραξ στενός ἐστι καθάπερ οὖν καὶ πᾶν τὸ σῶμα ψιλὸν τριχῶν. ἁπαλὸν καὶ λευκὸν τὸ δέρμα καὶ ὑπόπυρρον ταῖς θριξί. καὶ μάλιστα ἐν νεότητι. καὶ οὐ φαλακροῦνται γηρῶντες. εὐθὺς δὲ καὶ δειλοὶ καὶ ἄτολμοι καὶ ὀκνηρότεροι. καὶ ἀδήλους ἔχοντες τὰς φλέβας. καὶ παχεῖς. καὶ πιμελώδεις καὶ μηροῖς καὶ μυσὶν ἀόριστοι καὶ ἀδιάρθρωτοι. καὶ βλαισοὶ γίνονται. τῆς ὑγρότητος δὲ καὶ τῆς ψυχρότητος ἐπιπλεῖον αὐξηθείσης ἡ χροιὰ ἅμα ταῖς θριξὶ πυρρὰ καὶ ἐπιπλεῖστον αὐξηθῶσι πελιδνή. ἡ δὲ θερμὴ καὶ ὑγρὰ κρᾶσις μαλακωτέρα καὶ πολυσαρκοτέρα τῆς ἀρίστης κράσεώς ἐστιν ἐπιπλεῖον δὲ αὐξηθεῖσα τοῖς σηπεδονώδεσιν ἑτοίμως ἁλίσκεται νοσήμασιν. εἰ δὲ ὀλίγῳ μὲν ὑγροτέρα παμπόλλῳ δὲ εἴη θερμοτέρα μαλακώτεροι μὲν ὀλίγῳ τῶν συμμέτρων οἱ τοιοῦτοι, καὶ σαρκωδέστεροι. λασιώτεροι δὲ οὐκ ὀλίγῳ. καὶ μὴν δὲ καὶ ἁπτομένοις, οὐκ ὀλίγῳ θερμότεροι. εἰ δὲ τὸ ψυχρὸν ἅμα τῷ ξηρῷ κατ' ἴσον αὐξηθείη φύσει σκληρὸν καὶ ἰσχνὸν ἔχουσι τὸ σῶμα καὶ λευκόν. ἄμυόν τε καὶ ἄναρθρον. καὶ ἄτριχον. ἁπτομένοις δὲ ψυχρόν. ἡ πιμελὴ δὲ ὅμως αὐτοῖς καίτοι ἰσχνοῖς οὖσι παρέσπαρται τῇ σαρκί. τὰ δὲ τῶν τριχῶν τῆς χροιᾶς ἀνάλογον τῷ μέτρῳ τῆς ψυχρότητος. τὸ δὲ τῆς ψυχῆς ἦθος ἄτολμον καὶ δειλὸν καὶ δύσθυμον. συλλήβδην δὲ εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν κατὰ συζυγίαν κράσεων ἀεὶ τῆς ἐπικρατούσης ποιότητος ἐπικρατήσει τὰ γνωρίσματα.

Περὶ διαπλάσεως τῆς κεφαλῆς. ξβ.

Ἡ μὲν μικρὰ κεφαλὴ μοχθηρᾶς ἐγκεφάλου κατασκευῆς ἴδιον σημεῖον. ἡ μεγάλη δέ, οὐκ ἐξ ἀνάγκης

Ὁδοιποροῦσι δίαιτα. ιε.

Πρὸς τὰς πορείας ῥᾷστα αὐτὶς ἀπαλλάττοι λιπαρὸς ὤν, καὶ μὴ συντόνως πορευόμενος. ἔτι δὲ τοῦ μὲν θέρους ταινία μαλακὴ πλάτος ἓξ ἢ ἑπτὰ δακτύλους ἔχουσα. μῆκος δὲ μὴ δὲ ἔλαττον πέντε πηχῶν, κατειλημμένος τὴν ὀσφὺν ἄχρι τῶν λαγόνων. καὶ ἡ βακτηρία δὲ χρησίμη γίγνεται παρὰ τὰς πορείας. ἐν μὲν γὰρ τοῖς κατάντεσι προβαλλόμενος, ἴσχει τὸ σῶμα προπετὲς γιγνόμενον καθάπερ τινὶ κοντῷ. ἐν δὲ τοῖς ἀνάντεσιν ἐπερειδόμενος ῥᾷον ποιεῖ τὴν εἰς τὸ πρόσαντες κίνησιν τοῦ σώματος δῆλον. ἀναπαύσεως μὲν οὖν γιγνομένης ἐν ταῖς πορείαις. ἄλειμμα καὶ μικρὰ σίτου προσφορὰ τῶν θερινῶν τινὸς καὶ πῶμα μέτριον ἁρμόττει ταύτην τὴν ὥραν. καὶ μετὰ τὸ ἄριστον ἀνάπαυσις πρὸ τοῦ πορεύεσθαι. συναίρειν δὲ ἀναγκαζομένῳ καὶ διψῶντι, λεπτὸν ἄλφιτον ἐφ' ὕδατι μεθ' ἁλὸς μετρίου πίνειν. τὰ δὲ καύματα καὶ τοὺς ἡλίους εὐλαβεῖσθαι δεῖ. μηδὲ γυμνὸν ἡλιούμενον τὸ σῶμα. ἀλλὰ σκεπασάμενον ὅπως μὴ σκληρῶνται ξηραινόμενον παρὰ τὴν πορείαν. οὕτω γὰρ ἄν ὅ τε κόπος ἧττον συμβαίνει. καὶ τῶν εἰρημένων παθῶν οὐδὲν ἂν γένοιτο ὁμοίως. τοῦ δὲ χειμῶνος ψυχροῦ ὄντος πρὸ τῆς πορείας λαπαχθέντα καὶ ἀλειψάμενον σιτίων τῶν χειμερινῶν τι πολύ. καὶ πόμα μικρὸν ἁρμόζει λαβεῖν. καὶ ἐλίξασθαι ταινίᾳ μακροτέρᾳ, μὴ μόνον τὴν ὀσφὺν ἀλλὰ καὶ τὴν ῥάχιν καὶ τὸ στῆθος εὖ καὶ καλῶς. διαναπαυόμενος δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ παρηγορίᾳ γιγνομένου ψύχους ἱκανοῦ μήτε ἀλείφεσθαι μήτε σιτίον μήτε πόμα λαμβάνειν. βέλτιόν ἐστι. μήτε ἄλλην τινὰ παρηγορίαν εἰ μέλλοι τις αὐτοῦ καταμένειν. μετὰ δὲ τὰς πορείας τὰς μακρὰς καὶ τοὺς ἄλλους πόνους τοὺς ἰσχυρούς. κἂν μὴ κοπιᾷ τις. δεῖ θεραπεύειν αὐτὸν καθάπερ τοὺς κοπιῶντας. ἧττον γὰρ οὕτως ἀποβαίνοι τὸ δυσχερές.

Πλοιζομένοις δίαιτα. ις.

Πρὸς τοὺς συμβαίνοντας ἐμέτους τοῖς πλοιζομένοις. τοῖς μὲν πρώτοις γιγνομένοις οὔτε ῥᾴδιον οὔτε χρήσιμον ἀντιτάσσεσθαι. πολλάκις γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἴωθεν ὠφελεῖν. δεῖ δὲ μετὰ τὸν ἔμετον μὴ πολλὰ μηδὲ τὰ τυχόντα βρώματα προσφέρεσθαι. ἀλλ' ἢ τῷ φακῷ χρῆσθαι ξηρῷ καὶ κατεφθῷ, γλήχωνος σμικρὸν ἔχοντι. ἢ ἄρτῳ κατατεθρυμμένῳ ἐν οἴνῳ ὑδαρεῖ καὶ εὐώδει. τῷ δὲ ποτῷ χρῆσθαι βραχεῖ. καὶ τούτῳ ἢ οἰναρίῳ, παντελῶς ὑδαρεῖ ἢ ὀξειδίῳ τῷ ἀπὸ τοῦ μέλιτος. τοὺς δὲ φακοὺς ἑψῆσαι δεήσει. κἄπειθ' ὅταν μαλακοὶ γένωνται τρίβειν λείους. εἶτα ξηραίνειν. κἄπειθ' οὕτως συντιθέναι εἰς κεραμεοῦν ἀγγεῖον. ἐπὶ πλείω δὲ χρόνον. πλειόνων γινομένων ἐμέτων. τῇ ἀποσολῇ τροφῇ σφοδροτέρᾳ χρηστέον, καὶ αὐτῷ τῷ ποτῷ βραχεῖ, ἢ τῷ ὀξειδίῳ τῷ ἀπὸ τοῦ μέλιτος μεθ' ὕδατος θύμου ἐν αὐτῷ ἀποβεβρεγμένου. ἢ γλήχωνι καὶ ὕδατι μετὰ ἀλφίτου παιπάλης. ἢ τῷ οἰναρίῳ τῷ εὐώδει, μετὰ παιπάλης ὑδαρεῖ ὡσαύτως. πρὸς τὰς δυσχερεῖς ὀσμὰς τὰς ἐν τοῖς πλοίοις. ἢ μῆλα δέοι ἂν ὀσφραίνεσθαι τὰ κυδώνια. ἢ τὸν θύμον. ἢ τὸν γλήχωνα. δεῖ δὲ καὶ βλέπειν, ὅτι ἥκιστα εἰς τὴν θάλασσαν. ἕως εἰς τὸν ἠθισμὸν ἔλθῃ τῆς ἐν τῷ πλοίῳ διατριβῆς. καὶ τοῖς ὕδασι δὲ προσέχειν. ὅπως μήτε θολερὰ μήτε δυσώδη μήτε ἁλυκὰ ἔσται.

Περὶ σαρκῶν καθαιρέσεως. ιζ.

Ὅταν εἰς πολυσαρκίαν ἄμετρον ἐκπέσῃ τὸ σῶμα. τήκειν αὐτὸ καὶ καθαίρειν χρή. δέδεικται δὲ ἡ θερμοτέρα κρᾶσις ἰσχνὸν ἐργαζομένη τὸ σῶμα. τοιαύτην οὖν μεταποιητέον ἐστὶ τῶν παχέων. εἰ μέλλοι γενήσεσθαι σύμμετρος. μεμαθήκαμεν δὲ ὡς ὀξέα γυμνάσια καὶ δίαιτα λεπτύνουσα καὶ φάρμακα τοιαῦτα. καὶ τῆς ψυχῆς αἱ φροντίδες ἀποφαίνουσι τήν τε κρᾶσιν ξηροτέραν καὶ δι' αὐτὴν τὸ σῶμα λεπτότερον. τὰ μὲν οὖν τῆς λεπτυνούσης διαίτης πρόδηλα. φάρμακα δὲ τὰ σφοδρότερα. πηγάνου τὸ σπέρμα. καὶ μάλιστα τοῦ ἀγρίου σὺν τοῖς κορύμβοις. ἀριστολοχία στρογγύλη. καὶ τὸ λεπτὸν κενταύρειον. ἥ τε γεντιανὴ καὶ τὸ πόλιον. ὅσα τε τῶν οὐρητικῶν ἰσχυρότερα καθάπερ τὸ πετροσέλινον. ἕκαστον γὰρ τῶν τοιούτων καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ σὺν ἀλλήλοις πάντα λεπτύνεται τοὺς χυμοὺς ἱκανὰ καὶ κενῶσαι. ἀλλὰ καὶ οἱ διὰ τῶν κεκαυμένων ἐχιδνῶν ἅλες ἱκανῶς λεπτύνουσι. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ θηριακή. διαφορεῖ δὲ καὶ λεπτύνει συγχριόμενον ἔλαιον ἐνηψημένης σικύου τοῦ ἀγρίου ῥίζης. καὶ ἀλθαίας καὶ γεντιανῆς. πάνακος ῥίζης καὶ ἀριστολοχίας, καὶ τὸ πόλιον δέ, καὶ τὸ κενταύρειον. δεῖ δὲ τὴν τροφὴν οὐκ εὐθὺς ἐπὶ λουτροῖς διδόναι, ἀλλὰ καὶ κοιμᾶσθαι πρότερον ἐπιτρέπειν. κάλλιον δ' εἶναι καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ λουτρῷ τῶν διαφορητικῶν. εἰ μὲν αὐτοφυὲς ἔχοιμεν, οἷόν ἐστι τὸ ἐν τῇ Μιτυλήνῃ. εἰ δὲ μή, ἁλὸς ἄνθος θαλασσίῳ ὕδατι μιγνύειν. καὶ οἴνοις χρῆσθαι τοῖς λεπτοῖς καὶ λευκοῖς. καὶ ἡ ξηροτριβία δὲ δι' ἐκμαγείων παχυτέρων λεπτύνειν ἱκανή. δεῖ δὲ πρὸς λόγον τῶν γυμνασίων ἐλάττω προσφέρειν τὰς τροφάς. ὠφελεῖ καὶ ἡλίωσις τοὺς κατασάρκους. χρὴ δὲ μήτε προπίνειν αὐτούς. καὶ μονοσιτεῖν δὲ ἄμεινον. καὶ ἀνατρίβειν δὲ τὸ σῶμα νίτρῳ καὶ ἁλσὶ τραχυτέροις. τὸ μὲν οὖν πολὺ νίτρον ἐν λουτροῖς λεπτύνει. τὸ δὲ ὀλίγον ἐρεθισμός ἐστιν εἰς εὐτροφίαν. λεπτύνει δὲ καὶ τὸ οὕτω μεμιγμένον πεπέρεως. καὶ πετροσελίνου διπλοῦν. ἀσάρου δὲ καὶ ἀνίσου ἥμισυ. ἔστι δὲ καὶ οὐρηθῆναι ἀγαθὸν καὶ εἰς διαχώρησιν.

Πῶς ἀναθρέψαι χρὴ τοὺς κατισχνωθέντας. ιη.

Ὅσοις δὲ ἀναθρέψαι βουλόμεθα κατὰ λελεπτυσμένους. οἶνον μὲν τὸν παχύν. ἐδέσματα δὲ παχύχυ-

Περὶ λουτρῶν. ια.

Ἐπαινῶ μὲν τὴν ψυχρολουσίαν· οὔ φημι δὲ συμφέρειν αὐτὴν τοῖς κατὰ τὸ προστυχὸν διαιτωμένοις· ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἀκριβῶς βιοῦσι καὶ πόνοις καὶ σιτίοις κατὰ τὸ ἁρμόττον χρωμένοις. ἀρκεῖ δὲ τοῖς πολλοῖς δεομένοις ποτὲ ψυχθῆναι μειζόνως. ἐνήξασθαί ποτε θέρους ὥρᾳ νέους ὄντας καὶ εὐσάρκους προεκθερμανθέντας τρίψεσιν. ἔστωσαν δὲ μήτε ἐξ ἀφροδισίων μήτε ἄλλως κοπώδεις μήτε ἄπεπτοι καὶ ἢ ἐμημεκότες ἢ κατὰ γαστέρα κεκενωμένοι. μήτε ἀγρυπνηκότες. σφαλερὸν γὰρ εἰ ἁπλῶς τις χρῷτο. τὸ δὲ θερμὸν λουτρὸν κράτιστόν ἐστι καὶ ἀσφαλέστατον. κόπους λύων. καὶ πληθώρας διαφορεῖ καὶ ἐκθερμαίνων. παρηγορεῖ, τε καὶ μαλάσσει καὶ πνεύματα διαχέων ἔνθα ἂν στηριχθῇ. καὶ ὑπνοποιὸν ὄν. καὶ εὐσαρκίαν παρέχων. ἔστι δὲ καὶ εὐμεταχείριστον παντὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ καὶ παιδίῳ καὶ πρεσβύτῃ καὶ ἰδιώτῃ.

Περὶ τῶν αὐτοφυῶν λουτρῶν. ιβ.

Τῶν αὐτοφυῶν λουτρῶν τὰ μέν ἐστι νιτρώδη, τὰ δὲ ἁλμυρά· τὰ δὲ στυπτηριώδη· τὰ δὲ θειώδη· τὰ δὲ ἀσφαλτώδη· τὰ δὲ χαλκώδη· τὰ δὲ σιδηρίζοντα· τὰ δὲ σύνθετα ἐκ τούτων. πάντων μὲν οὖν τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων ἡ δύναμίς ἐστι ξηραντικὴ καὶ θερμαντικὴ ἐπίπαν καὶ μάλιστα ἁρμόζει τοῖς καθύγροις καὶ ψυχροῖς. ἤδη δὲ τὰ μὲν νιτρώδη καὶ ἅλας ἔχοντα, κεφαλῇ κατάλληλα καὶ θώρακι ῥευματιζομένῳ· καὶ στομάχῳ καθύγρῳ, καὶ ὑδρωπικοῖς· οἰδήμασί τε τοῖς ἐκ νόσων καὶ τοῖς φλεγματικοῖς. τὰ δὲ στυπτηριώδη. αἵματός τε ἀναγωγαῖς καὶ ἐμετικῷ στομάχῳ, καὶ γυναιξὶν ἀτάκτως καθαιρομέναις· καὶ συνεχῶς ἐκτιτρωσκούσαις. τὰ θειώδη δὲ νεύρων μαλακτικὰ καὶ θερμαντικά· καὶ πόνων παρηγορητικά. στόμαχον δὲ ἐκθηλύνει καὶ ἀνατρέπει. τὰ δὲ ἀσφαλτώδη. κεφαλήν τε συμπληροῖ καὶ τὰ αἰσθητήρια κακοῖ. θερμαίνει δὲ ὁμοίως καὶ μαλάσσει σὺν χρόνῳ. τὰ δὲ χαλκίζοντα στόματι καὶ παρισθμίοις καὶ σταφυλῇ καὶ ὄμμασι διαφερόντως ἐπιτήδεια. τὰ δὲ σιδηρίζοντα. στομάχῳ καὶ σπληνὶ χρήσιμα. δεῖ δὲ τὰς εἰς τὸ ὕδωρ ἐμβάσεις ἀθορύβως ποιεῖσθαι. ὅπως ἡ δύναμις ἀνειμένως τῷ σώματι προσιοῦσα ἐγκαταδύηται.

Περὶ τῆς ταῖς ὥραις ἁρμοττούσης διαίτης. ιγ.

Καλῶς ἔχει καὶ πρὸς τὰς ὥρας ἀφορῶντας διαιτᾶσθαι. καὶ χειμῶνος μὲν πλείοσι τοῖς πόνοις χρῆσθαι καὶ ἐσθίειν πλείονα. μάλιστα ὅταν ἡ κατάστασις ἢ βορεία. νοτείας γὰρ οὔσης πονεῖν μὲν ὁμοίως. ἐλάττονα δὲ σιτία καὶ ποτὰ προσφέρεσθαι. καὶ ὅλως τὸ σῶμα ξηρὸν ποιεῖν ἐν ὑγρᾷ τῇ ὥρᾳ παντοίως. ὥσπερ ἐν τῇ ψυχρᾷ θερμότερον. ἐσθίειν δὲ κρεῶν θερμῶν καὶ λαχάνων. καὶ οἴνων πίνειν τὰ πλείονα. εἰσβάλλοντος δὲ τοῦ ἦρος ὁ μέν τις δι' ἐμμέτων. ὁ δέ τις διὰ γαστρὸς κενούσθω. καὶ ἄλλος φλέβα τέμνων ἀφαιρείτω τοῦ αἵματος. ὅπως ἂν ἕκαστος ἔθους καὶ προθυμίας ἔχων τυγχάνῃ. κατὰ δὲ τὸ θέρος ἀνάπαυσις συμφέρει καὶ τῶν πόνων καὶ τῶν τροφῶν ἐλάττωσις. καὶ εἴδους εἶναι ψυχροτέρου τὰς τροφάς. τῷ τε ποτῷ δαψιλεῖ χρῆσθαι. καὶ πάντα ποιεῖν τὰ εἰς ἀνάψυξίν τε καὶ εἰς ὑγρότητα συντελοῦντα. κατὰ δὲ τὸ φθινόπωρον, ἐπειδὴ παντοίως ἐστὶν ἀνώμαλον καὶ ἄτακτον καὶ παντοδαπὰς ἐπιφέρειν νόσους πάνυ πεφυλαγμένως χρὴ διαιτᾶσθαι. μὴ περὶ τὰς ψύξεις ἁμαρτάνοντα καὶ ἀφροδισίων καὶ ψυχροῦ πόματος ἐγκρατέστατον γιγνόμενον. καὶ τὸ μὲν κατὰ τὴν ἕω ψυχρὸν τοῦ ἀέρος. κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν καυσῶδες ἐκκλίνοντα. καὶ ὀπωρῶν δὲ μὴ ὑπερεμπλήσασθαι. λυπηρὰ γὰρ οὐ τῷ πλήθει μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ κακοχυμίᾳ καὶ τὸ φῦσαν ἐμποιεῖν. καὶ γὰρ οὖν καὶ αἱ κράτισται τῶν ὀπωρῶν σῦκα καὶ βότρυς πνεύματα τίκτουσιν. εἰ μή τις αὐτῶν λαμβάνοι πρὸ τῶν ἄλλων σιτίων. καὶ φθείρουσι τὰς τροφάς. προλαμβανόμεναι δὲ. οὔτε φυσῶσιν. οὔτε συνδιαφθείρουσι. ψυχροτέρου δὲ γινομένου τοῦ ἀέρος κατὰ λόγον θερμαίνειν τὸ σῶμα καὶ πάντα ποιεῖν, ὡς προσάγοντος τοῦ χειμῶνος. καλῶς δ' ἂν ἔχοι μετὰ τὴν ἰσημερίαν. καὶ κενώσει τινὶ χρῆσθαι τῶν εἰρημένων. ὅπως μηδὲν περιττὸν καταχωθὲν ἐν τῷ χειμῶνι γένηται λυπηρόν.

Δίαιτα τοῖς ἐν ἀσχόλῳ βίῳ τυγχάνουσι. ιδ.

Τοὺς ἐν ἀσχόλῳ βίῳ τυγχάνοντας χρὴ σκοπεῖν. εἴτε γυμνάζεσθαι κατὰ τὸν ἔμπροσθεν βίον ἔθος εἶχεν. εἴτε γυμναζόμενος μετρίως φέροιτο τοιοῦτον ἔθος. ὡς μὴ νοσεῖν συνεχῶς εὐδιάπνευστος ὤν. τὴν γὰρ τοιαύτην φύσιν τοῦ σώματος, οὐ χρὴ μετάγειν ἐφ' ἕτερον ἔθος οὐδὲ ὅλως, ὅσοι διὰ πολλοῦ νοσοῦσιν. εἰ δὲ συνεχῶς τις φαίνοιτο νοσῶν. εἰ μὲν πληθωρικός. σκοπὸς ἔστω σοι παρ' ὅλην τὴν ὑγιεινὴν δίαιταν, ὅπως συμμέτρους ἕξει τοὺς χυμούς. εἰ δὲ διὰ κακοχυμίαν. ὅπως ἀρίστους. τῶν μὲν οὖν πληθώραν ἀθροιζόντων. τοὺς μὲν ἄντικρυς εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσιόντας. ἔπειτα τρίψει τε χρῆσθαι καί τι βραχὺ κινεῖσθαι πρότερον. ὅσοι δὲ ἔφθανον τὰ τοιαῦτα ποιεῖν. ἐπ' ὀλίγον μὲν αὔξειν καὶ αὐτὰ ταῦτα συμβουλεύσωμεν. ἀφελεῖν δέ τι καὶ τῶν τροφῶν. καὶ τὰς ὀλιγοτρόφους προσφέρεσθαι. τῶν δὲ κακοχυμίαν ἀθροιζόντων, οὐχ εἷς ἐστιν ὁ σκοπός. ὅτι μὴ δὲ τῆς κακοχυμίας ἰδέα μία. τινὲς μὲν γὰρ ψυχροτέραν καὶ φλεγματικωτέραν ἀθροίζουσι. τινὲς δὲ θερμοτέραν τε καὶ χολωδεστέραν. ὥσπερ ἄλλοι μελαγχολικωτέραν. ἀφεκτέον οὖν ἑκάστῳ σιτίων τε καὶ ποτῶν, ὅσα πέφυκε γεννᾶν ἑτοίμως τὸν ἀθροιζόμενον αὐτοῖς χυμόν. ἐπὶ πάντων δὲ τούτων, βοήθημα κοινὸν γαστρὸς ὑπαγωγή.

μελανθίῳ. ποτὲ μὲν ὄξει δριμεῖ διαβρέχων πρὸ μιᾶς ἡμέρας. εἶτα τῇ ὑστεραίᾳ σὺν ὄξει πάλιν λειῶν, καὶ ἐγχέων εἰς τὴν ῥῖνα ἐνίοτε ἐλαίῳ παλαιῷ τὸ αὐτὸ μελάνθιον λειῶ. καὶ ὁμοίως χρῶμαι. οὕτω μὲν οὖν αὐτῷ χρῆται καὶ Ἀρχιγένης ἐπὶ ἐμφράξει μυκτήρων. τῷ δὲ προτέρῳ τοῦ διὰ τοῦ ὄξους, ὁ κρείττων ἐπὶ τῶν ἰκτερικῶν.

Ὅσα ἐμμήνων ἀγωγά. μζ.

Τὰ διουρητικὰ πάντα. κράμβης ῥίζης τὸ ἀφέψημα πινόμενον. πρασίας ῥίζα καὶ πήγανον καὶ χρυσάνθεμον. καὶ δίκταμνον. καὶ εὐζώμου σπέρμα. κινεῖ δὲ καὶ προσθετὰ τῷ στόματι τῆς ὑστέρας προσαγόμενα, ὥσπερ τὸ πήγανον λεῖον μετὰ μέλιτος, ἢ πράσου χυλὸς. ἢ σκόρδου λείου προστιθεμένου. ἢ σμυρναλείᾳ ἐν οἴνῳ. ἢ λαγωοῦ πυτία.

Ἱδρωτικά. μη.

Τῶν ἱδρωτικῶν ἐστι χαμαίμηλον ξηρὸν λεῖον ἐπιπασσόμενον ἐλαίῳ τῆς ἐπιφανείας εὐτόνως. ἀνατριβομένης. σέσελι. πύρεθρον. κάγχρυ ἀνήθου ὁμοίως. ἐμπλασσόμενα ἐλαίῳ νίτρον ὀπτὸν. καὶ μὴ πάνυ λεπτὸν σὺν τῷ ἐλαίῳ ἁλὸς ἄνθος συγκιρνάμενον ἐλαίῳ. ὀπὸς κυρηναϊκὸς ὕδατι διειμένος εἰς ἀνάτριψιν τοῦ σώματος παραλαμβανόμενος, καὶ πινόμενος. μέγεθος ὅσον ἐρεβίνθου. ὁμοίως καὶ καλαμίνθη πινομένη τε μετὰ μελικράτου, καὶ ἔξωθεν σὺν ἐλαίῳ τριβομένη.

Περὶ ἀέρων. μθ.

Ἄριστος ἀήρ ἐστιν ὁ ἀκριβῶς καθαρὸς. εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ μὴ ἐκ λιμνῶν ἢ ἑλῶν ἀναθυμιάσεως ἐπιθολούμενος. μήτε ἔκ τινος βαράθρου δηλητήριον αὔραν ἀναπέμποντος. οὕτω δὲ καὶ ὅστις ἔκ τινος ὀχετοῦ ἐκκαθαιρόντων μεγάλην πόλιν ἐπιθολοῦται. μοχθηρός ἐστι. καὶ μὴν καὶ ὅστις ὁμιχλώδης ἐστὶν, οὐκ ἀγαθὸς. ὥσπερ γε καὶ ὅστις ἂν ἐν κοίλῳ χωρίῳ πανταχόθεν ὄρεσιν ὑψηλοῖς περιεχόμενος. μηδεμίαν αὔραν δέχεται. οἱ μὲν οὖν οὕτω μοχθηροὶ πᾶσαν ἡλικίαν ὁμοίως βλάπτουσι, καὶ πᾶσαν κρᾶσιν. ὥσπερ οἱ ἄριστοι ὠφελοῦσιν. ἡ δὲ κατὰ ποιότητα θερμότητα λέγω. καὶ ψυχρότητα καὶ ξηρότητα καὶ ὑγρότητα διαφορὰ τῶν ἀέρων οὐχ ὁμοίως ἔχει πρὸς ἅπαντας. τοῖς μὲν γὰρ εὐκράτοις σώμασιν ὁ εὔκρατος ἀὴρ ὠφέλιμος. τοῖς δὲ δυσκράτοις ὁ τὴν ἐναντίαν ἔχων.

Περὶ ὑδάτων. ν.

Δεῖ δὲ καὶ τῆς τῶν ὑδάτων ἀρετῆς τε καὶ κακίας ἐμπείρους εἶναι. πολύχρηστα γὰρ τὰ ὕδατα σχεδὸν ἁπάντων, μᾶλλόν ἐστιν εἰς ἅπασαν τὴν δίαιταν. εἰδέναι χρὴ τοίνυν τὸ ἄριστον ὕδωρ ἀποιότατον εἶναι. καὶ κατὰ γεῦσιν καὶ κατ' ὀσμήν. εὐθὺς δὲ τοῦτο καὶ ἥδιστον ὑπάρχει τοῖς πίνουσι καὶ ὀφθῆναι καθαρὸν. ὅταν δὲ καὶ ὑποχωρεῖ τῶν ὑποχονδρίων ταχέως. μηδὲ ζητεῖν ἕτερον ἄμεινον. τὰ γὰρ ἐπὶ τοῖς ὑποχονδρίοις χρονίζοντα καὶ τὴν γαστέρα πλήττοντα καὶ ἐμφυσῶντα καὶ βαρύνοντα μοχθηρὰ νομιστέον. οὔτε θερμαίνονται ταχέως οὔτε ψύχεται τὰ τοιαῦτα τῶν ὑδάτων. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἑψόμενα βραδύτατα καὶ κάκιον ἕψεται. βέλτιον μὲν οὖν τῇ πείρᾳ κρίνειν τὸ τοιοῦτον ὕδωρ. ὁ βουλόμενος δὲ, καὶ διαγνωρισμάτων διαγινώσκειν τοῖς ῥηθησομένοις κρινέτω. τὰ μὲν γὰρ πρὸς ἄρκτους ἐστραμμένα καὶ τὸν ἥλιον ἀπεστραμμένα βαρέα τέ ἐστι καὶ ἀτεράμνα, καὶ θερμαίνεται καὶ ψύχεται βραδέως. τὰ δὲ πρὸς ἀνατολὰς διά τινος πόρου τινὸς, ἢ γῆς ἠθούμενα. τάχιστά τε θερμαίνεται καὶ τάχιστα ψύχεται. ταῦτ' ἐλπίζειν εἶναι κάλλιστα. καλὰ δὲ καὶ ὅσα θέρους μὲν ψυχρότερα. χειμῶνος δὲ θερμότερα. τινὲς δὲ καὶ τῷ σταθμῷ δοκιμάζουσι τὰ κοῦφα. νομίζοντες εἶναι κρείττω. τοῦτο δὲ εἰ μὲν πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει τοῖς εἰρημένοις, ἐπαινεῖται. μόνον δὲ οὐκ ἐξαρκεῖ τεκμήριον εἶναι τῶν ἀγαθῶν. κουφότατα δὲ ὥς φησιν Ἱπποκράτης τὰ ὄμβρια καὶ γλυκύτατα. καὶ λαμπρότατα καὶ λεπτότατα. διότι ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὸ κουφότατον ἕλκεται καὶ λεπτότατον. ἀνάγει δὲ οὐκ ἐκ μόνων τῶν ἄλλων ὑδάτων. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς θαλάττης, κἀκ τῶν σωμάτων. διὸ καὶ εὐσηπτότατά ἐστι πάντων. ὡς ἂν ἀπὸ διαφόρων ποιοτήτων συνιστάμενα. μηδεὶς δὲ ὑπολάβοι κάκιστον εἶναι τὸ εὔσηπτον ὕδωρ. τὸ γὰρ εὐαλλοίωτον πρὸς ἀρετῆς μᾶλλόν ἐστιν ἢ κακίας. εἶθ' ὅταν ἔχοιτο γνωρίσματα τῶν ἀρίστων ὑδάτων εὔσηπτον ὑπάρχοι, κάλλιστον ὑποληπτέον αὐτὸ. τρέπεσθαι μὴν ἀρχόμενον τοῖς ποιοῦσιν, αἴτιον βράγχων τε καὶ βηχῶν. καὶ βαρυφωνίας καθίσταται. αὐτῶν δὲ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων τὸ θερινὸν τοῦ λαιλαπώδους ἄμεινόν ἐστι καὶ τὸ βροντιαῖον. τὰ δὲ ἀπὸ κρυστάλλων καὶ χιόνος πονηρότατα. κατὰ γὰρ τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος, πᾶν τὸ λεπτομερέστερον ἐκθλίβεται. καλῶς δ' ἂν ἔχοι καὶ τὰ ἐλώδη καὶ δυσώδη καὶ τὰ ποιότητας ἀτόπους ἔχοντα ταῖς ἑψήσεσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέποντας οὕτω πίνειν. καὶ κεραννύντας οἴνῳ. τὰ μὲν στύφοντα τῷ γλυκυτέρῳ. τἄλλα δὲ τῷ στρυφνοτέρῳ. τινὰ δὲ καὶ ἠθεῖν συμφέρει τὰ ἰλυώδη καὶ ἁλυκὰ καὶ ἀσφαλτώδη. τὰ δὲ ἄγαν ψυχρὰ μετὰ τροφὴν πίνειν καὶ μηδὲ ἀθρόως. τινὲς δὲ ἐξευρήκασι βρώματα καὶ ποτὰ πρὸς τὰς τῶν ὑδάτων κακίας. καὶ οἱ μὲν ἐρεβίνθων ἀφεψήματα προπίνουσιν. ἢ καὶ αὐτῶν ἐσθίουσιν. οἱ δὲ καυκαλίδας ὡσαύτως μετά τινος ἰχθυδίου ἑφθὰς. καὶ μάραθρα ὁμοίως. οἱ δὲ καὶ τεῦτλα καὶ κολοκύντας προσεσθίουσι μετὰ ἁλῶν σὺν οἴνῳ κεκραμμένῳ.

περὶ

μᾶλλον ἐμεῖν. τῇ δὲ ἐμφύσει μαλακοὶ παύονται. ἴστω δῆλον δήπου ὅτι καὶ τῶν οἴνων ὡς ὅτι τοὺς γλυκυτέρους αἱρετέον. οὗτοι γὰρ ἐπιπολαστικώτεροι. καὶ χλιαροτέρῳ χρῆσθαι τῷ ποτῷ. χρὴ δὲ καὶ ἀμύγδαλα εἰς μέλι βάπτοντα ἐσθίειν. καὶ πλακοῦντος γεύεσθαι τοιουτοτρόπως καὶ πέπονες. καὶ σικύου τὸ σπέρμα βρέξαντα καὶ λεάναντα μετὰ μέλιτος προσφέρεσθαι. καὶ ἡ ῥίζα τοῦ σικύου τετριμμένη μετὰ μέλιτος. οἱ δὲ ἰσχυροτέροις βουλόμενοι χρῆσθαι. ναρκίσσου βολβὸν ἑψήσαντες ἐν ὕδατι τούτῳ κεραννύουσι τὸν οἶνον. προσέπεσε δὲ ἐμεῖν καὶ ἴρινον μύρον. εἴ τις διαχρίσας τοὺς δακτύλους ἐρεθίζοι. ἐμετικὸν δὲ καὶ τὸ μὴ αἰσθάνεσθαι μὲν διαλείπειν αὐτὴν τοῖς ἐμέτοις. τὸ δὲ στόμα διακλύζειν καὶ τὴν ὄψιν ἀπονίζειν ὀξυκράτῳ ἢ ὕδατι. καὶ γὰρ τοῖς ὀδοῦσι συμφέρει καὶ διακουφίζει τὴν κεφαλήν.

Περὶ ὑπακτικῶν γαστρὸς καὶ διουρητικῶν τοῖς ὑγιαίνουσιν. μγ.

Τῶν παλαιῶν ἐξαρκεῖν ἔδοξε τισὶ πρὸς ὑγίειαν ἐφ' ἡμέρᾳ κενοῦσθαι διὰ γαστρὸς καὶ οὔρων ἀμέμπτως καὶ ἱκανῶς, πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἐσθιομένων καὶ πινομένων. καὶ γιγνομένου μὲν τῆς κενώσεως κατὰ λόγον ἐπαινέσαι. μὴ γινομένων δὲ συνεργεῖν. τῇ μὲν οὐρήσει διὰ σκάνδικος καὶ σελίνου ἢ ἀσπαράγου πετροσελίνου καὶ ἀνίσου καὶ καλαμίνθης. καὶ ὀριγάνου. καὶ ἀψινθίου. ἀγρώστεώς τε καὶ σκολύμου ῥίζης καὶ κυτίσου. καὶ ἀδιάντου ἐν ὕδατι ἑψηθέντων ὥστε πίνειν μετ' οἴνου τὸ ἀφέψημα. καθαίρει γὰρ δι' οὔρων ταῦτα τὸ αἷμα καὶ ἔστιν οὐ σμικρὸν ὄφελος. τῇ δὲ κοιλίᾳ συνεργεῖται τερεβινθίνης διδόντας, ἐλαίας μέγεθος κατὰ πίνειν εἰς ὕπνον τρεπομένοις. μᾶλλον δὲ ὑπάγειν βουλόμενοι. ῥοῦ βρεχεῖ κατὰ μάξαμεν. ἐπιτήδεια δὲ πρὸς ὑπαγωγὴν γαστρὸς ὡς ῥοφητὰ καὶ λαχάνων. τεῦτλα καὶ μαλάχαι καὶ τῶν κοχλιῶν ὁ ζωμός. καὶ ἴσως ἐξαρκέσει ταῦτα. μείζονα δὲ δύναται λινόζωσις ἐν ὕδατι μετὰ ἁλῶν ἑψηθεῖσα καὶ ἐσθιομένη καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον. καὶ τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα παραπλησίως. καὶ τοῦ πολυποδίου τῆς ῥίζης ὅσον δραχμὰς δύο ἐπιπάσσειν ταρίχῳ. ἢ καὶ ἐν πτισάνῃ ῥοφεῖν. καὶ ὀρὸς δὲ γάλακτος σὺν ἁλσίν. ἢ μέλι κοτύλων τεσσάρων. καὶ τοῦ παλαιοῦ ἀλεκτρυόνος ὁ ζωμὸς καθ' αὑτό τε καὶ σὺν κνίδου δραχμαῖς δυοῖν. καί ποτε καὶ ἅλας αὐτῷ τῷ διάπυρῳ λαμβάνειν ὅσον ἐρεβίνθων τεσσάρων τὸ μέγεθος. κάλλιστον δὲ καὶ ἐπίθυμος ἐν οἴνῳ πινόμενος. μετὰ τὸ συμμίξαι λεπτύνεσθαι. ὁ δὲ σφοδρότερον κενοῦσθαι δεόμενος ἐσθιέτω ἐπιθύμου πινέτω δραχμὴν ἐν ὀξυμέλιτι ἦρος ὥρᾳ.

Περὶ κλυσμῶν. μδ.

Ἐπὶ δὲ τῶν φύσει δυσκοιλίων ἐφ' ὧν ἀσθενὴς ὢν ὁ στόμαχος οὐκ ἐπιδέχεται τὰ διὰ στόματος ὑπακτικὰ τοῖς κλύσμασι χρηστέον. φλέγματος μὲν ἐγκειμένου τῷ ἐντέρῳ τοῖς δι' ἀφεψήματος ἱερᾶς βοτάνης καὶ τεύτλων καὶ νίτρου καὶ ἀγρίου σικύου ῥίζης. καὶ μέλιτος καὶ ἐλαίου χαμαιμηλίνου ἢ ἀνηθίνου. ξηρότητος δὲ μᾶλλον ἐνούσης τοῖς διὰ ἀλθαίας τε καὶ τήλεως καὶ χαμαιμήλου καὶ ἐλαίου. καὶ μέλιτος βραχέος. καί ποτε καὶ ἔλαιον καθ' αὑτὸ τὸ πλῆθος ἡμικοτυλίου ἐνιέμενον τὸ δὲ ἐξαρκεῖ. μὴ δεῖ δὲ συνεχῶς. ἵνα μὴ τούτοις ἡ φύσις ἐθιζομένη τῆς αὐτομάτου ἐκκρίσεως ἐκλάθηται.

Περὶ βαλάνων. με.

Χρώμεθα καὶ βαλάνοις πολλάκις συμβάλλον χάριν ἐκκρίσεως. καὶ ἐφ' ὧν τὸ ἐμβληθὲν διάκλυσμα οὐκ ἐκκρίνεται. πλάσσεται δὲ βάλανος διὰ ἁλὸς ὀπτοῦ καὶ μέλιτος καὶ νίτρου. καὶ θύμος δὲ τῷ ἑψηθέντι μέλιτι μίσγεται. πλάσσεται δὲ καὶ ἐκ ῥητίνης τερεβινθίνης καὶ νίτρου καί ποτε καὶ κόκκου κνιδίου συμμέτρου. δήξεις δὲ ἐγείρει. διὸ χριστέον τὰ μόρια ἐλαίῳ. ἔτι δὲ τὸ πύρεθρον, ἢ πέπερι παραπλέκεται καὶ ἁρμόζει παραλυτικοῖς. ἢ τοῖς ἀπὸ ψύξεως ἐμπνευματοῦσι. καὶ ταύρειον δὲ παραπλέκεται πίσσῃ καὶ κηρωτῇ. καὶ ἔστιν ἐπιτήδειον παραλύσεσιν αἰδοίου. ἤδη δὲ τῶν νηπίων καὶ χόνδρος ἁλὸς ἐντίθεται. ἀναπλάσσεται δὲ καὶ σῦκον καὶ μετὰ νίτρου.

Περὶ τῶν κενωτικῶν τῆς κεφαλῆς ἀποφλεγματισμῶν τε καὶ ἐρρίνων καὶ διαχριστῶν. μς.

Τοὺς ἐν τῇ κεφαλῇ χυμοὺς διὰ τῶν πτυσμάτων κενοῦμεν. εἰ μὲν ἤδη βραχὺ πρᾶξαι τοῦτο βουλοίμεθα ἀναμασώμενοι τις πέπερι ἢ μαστίχῃ. πλέον δὲ κενῶσαι βουλόμενοι. πύρεθρον. ἢ σταφίδα τὴν ἀγρίαν μασᾶσθαι κελεύοντες. καὶ ἀναμόνως δὲ πάσης, ῥίζα διαμασωμένη, φλέγμα προσκαλεῖται. καὶ καταπόρως τῆς ῥίζης ὁ φλοιός. τὸ μὲν οὖν ὀρθῶς πεπόνθωμα, διὰ τῶν τοιούτων κενοῦται. τὸ δὲ παχὺ φλεγματῶδες ἀνακογχυλιζόμενον νάπυ μετ' ὀξυμέλιτος ἢ σίραιον ὀρίγανον ἢ ὑσσώπου ἀφεψημένου ἔχων. ἐγὼ δὲ μίγνυμι τοῦτο τῷ μετ' ὀξυμέλιτος νάπυϊ. εἰ δὲ καὶ ἀπὸ μέξους ἐκκαθαίρεσθαι δέοι τὸν ἐγκέφαλον προστρέψομεν αὐτὴν ἐρεθίζοντες φαρμάκοις δριμέσιν. ὧν ἔνια καὶ πταρμὸν κινεῖ. καθαίρει μὲν οὖν διὰ ῥινὸς ἀναγαλλίδος ἑκατέρας ὁ χυλὸς ἀναμασώμενός τε πάσης. καὶ τεύτλου καὶ σικύου ἀγρίου φύλλων ὁ χυλὸς ἐγχεῖται ταῖς ῥισὶν αὐτός τε καθ' ἑαυτὸν καὶ μετὰ τεύτλων ἀφεψήματος. ἢ χυλοῦ. πταρμὸς δὲ ἤδη τοῖς ὠμοῖς χυμοῖς τοῖς κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα καὶ κεφαλὴν περιεχομένοις μέτριον οὐ συμφέρει. διάχριστον δὲ στόματος ἔστω τοιόνδε. σινήπι μετὰ τεύτλου χυλοῦ. χρίε τὰ κατὰ τὸν οὐρανίσκον καὶ τὸν κίονα καλῶς ποιεῖ. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἔρρινον ἔστω. ἀποφαίνω δὲ πολλάκις ἐχρησάμην ἐγχεομένῳ τῇ ῥινὶ

ἐπειγόμεναι ἢ ὅσον γίγνονται. καιρὸς δὲ ἐπιτήδειος μίξεως μετὰ τροφὴν, ὡς ἔφην πρὸ τῆς ὕπνου. καθυπνοῦντι γὰρ εὐθὺς καθίσταται ὁ κόπος. οὗτος δὲ καιρὸς καὶ εἰς παιδοποιΐαν διά τε τἄλλα, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ κατακοιμηθεῖσα μᾶλλον κατέχει τὴν γονήν.

Πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους συνουσιάζειν. λς.

Χρίειν δεῖ λίπει συνεχῶς τὰ αἰδοῖα μίγμα ἔχοντι τῆς τοῦ νυρκίσσου ῥίζης μέρος βραχὺ ἢ κόκκου τοῦ κνιδίου. ἢ πυρέθρου. ἢ σταφίδος ἀγρίας. ἢ σπέρματος κνίδης. ἢ τῆς ἄγνου προποτίζειν δὲ πίπερι. ἢ σατύριον. ἢ ζιγγίβερι. ἢ κνίκου. ἢ πάντων ἅμα. κατεσθίειν δὲ πρὸ τῆς τροφῆς ὠπτημένους βολβοὺς τοὺς ἐρυθροὺς τοὺς μικροὺς ζωμῷ ἁλσὶ καὶ ἐλαίῳ ἢ σκίλλης βραχὺ. μεμαρασμένης. καὶ τοῖς πρὸς ταῦτα δὲ συνθέτοις βοηθήμασιν ἀναγεγραμμένοις χρηστέον. καὶ ἀκόλαστα δὲ πολλάκις ἀναγνωστέον.

Περὶ τῶν ἀμέτρως ἀφροδισιαζόντων. λζ.

Ἐπειδὴ ὑπὸ ἀφροδισίων πλειόνων, ἀραιότερον καὶ ψυχρότερον καὶ ξηρότερον καὶ ἀσθενέστερον γίνεται τὸ σῶμα, τὰ πυκνοῦντα δηλονότι καὶ θερμαίνοντα καὶ ὑγραίνοντα, καὶ ῥωννύντα δεῖ προσάγεσθαι. τοῖς οὖν ἀμέτρως πεπληρωκόσιν. ἁρμόσει σκέπη ἀλέα. ἡσυχία. ὕπνοι ἱκανοί. ἕως ἂν ἐκ μὲν τῆς συντονίας ἄνεσιν λάβῃ τὸ σῶμα. ἐκ δὲ τῆς ἀτονίας ἀνακτήσωνται ἑαυτούς.

Περὶ πλεονασμοῦ σπέρματος. λη.

Τοῖς δὲ σπέρμα πολὺ θερμὸν ἀθροίζουσί τε εἶτα ἐπιγλυόμενοι πρὸς ἀφροδισίαν καὶ ἀποκρίνοντες αὐτὸ. τότε στόμαχον ἀσθενεῖς ἴσχουσι καὶ τὸν στόμαχον ἔκλυτον. καὶ λεπτύνονταί τε καὶ ξηραίνονται. ἀπεχόμενοι δὲ αὖθις ἐξ ἀφροδισίων κεφαλὴν τε βαρύνονται καὶ ἀσώδεις γίγνονται. κἄπειτα εὐθὺς ὀνειρώξαντες πάσχουσι τὰ αὐτά. δεῖ τοίνυν τὴν μὲν πολυσπέρμων μηδὲν προσφέρεσθαι. τὴν δὲ φθειρόντων αὐτὸ καὶ τροφῶν καὶ φαρμάκων λαμβάνειν. καὶ μετὰ λουτρὸν ἀλείφεσθαι τὴν ὀσφὺν ῥοδίνῳ τε ἐλαίῳ. καὶ μηλίνῳ καὶ ὀμφακίνῳ. βέλτιον δὲ αὐτὰ παχύτερα ποιοῦντας χρίειν κηρῷ μιγνύντας καὶ χυλοῦ τινὸς τῶν ψυχόντων. ἀειζώου φημὶ καὶ στρύχνου. καὶ κοτυληδόνος καὶ ψυλλίου κατὰ μὲν τὸ θέρος, τούτων. κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ὥρας, ἁλῶν τε καὶ τοῦ τῆς θριδακίνης χυλοῦ. καὶ τοῦ λινοσπέρμου δὲ ἑψηθέντος ὕδατι. ψύχονται γὰρ καὶ οὗτοι ποιεῖ χυλόν. καὶ λεπὶς δὲ μολιβδίνη ταῖς ψόαις ἐπιτιθεμένη κωλύει τοὺς ὀνειρωγμούς. καὶ ἔσται αἱ δὲ ἐπιστρωννύμεναι τῶν ψυχουσῶν μετὰ πηγάνου. καὶ τῶν ἄκρων τοῦ ἄγνου τῶν ἁπαλῶν τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. καὶ σπέρμα τοῦ λίνου καὶ πηγάνου ἐσθιόμενα. φυλάττεσθαι δὲ δεῖ σφοδρῶς ψύχειν τὰς ψόας. ὅπως ἂν μὴ βλαβῶσιν οἱ νεφροί.

Περὶ τῶν κατεψυγμένων. λθ.

Καταψύξεως δὲ ἰσχυρᾶς γενομένης κατακλίνειν ἐν τόποις θερμοῖς αὐτοὺς συναλείφοντας κυπρίνῳ ἢ ἰρίνῳ. μετὰ δὲ ταῦτα μικρὸν ἀναθερμανθεῖσιν διδόναι πέπερι καὶ σμύρναν μετὰ οἴνου γλυκέως εὐώδους παλαιοῦ. ἢ ὀπὸν κυρηναϊκὸν μετὰ οἴνου ἢ ὄξους. ἢ πύρεθρον ἢ καστόριον μετὰ ὄξους. τροφὴν δὲ προσφέρειν θερμοτέραν.

Περὶ τῶν ἐγκεκαυμένων. μ.

Ἐγκαύσεως δὲ γενομένης κατακλίνεσθαι μὲν ἐν τόποις εὐπνόοις. προσκλύζεσθαι δὲ τό, τε πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλη ψυχροῖς ὕδασι. προσδίψους γεγονότας, πίνειν ψυχρὸν ὕδωρ ὡς σύνηθες. ταῦτα δὲ ποιεῖν ἐκ τοῦ κατὰ λόγον καὶ μὴ ἀθρόως. τροφὴν δὲ λαμβάνειν ὀλίγην εὐδιάκριτον. ὑγροτέραν μᾶλλον ἢ σποδεστέραν.

Περὶ φλέγματος ἐν τῇ ἄνω γαστρὶ πλεονάζοντος. μα.

Εἴ τινι πολλὰ τετύχηκας ποτε. τὰς μὲν τῶν ζοφερῶν σιτίων. προσφορᾶς ἀποστρεφομένῳ ἀποσίτῳ. καὶ ἐκβιάζοιο προσφέρεσθαι ναυτιώδει γινομένῳ. μόνα δὲ εἴπερ ἄρα τὰ δριμύτερα προσιεμένῳ. χαίροντι μηδὲ ἐπὶ τούτοις. ἀλλ' ἐμφυσωμένῳ τὴν γαστέρα καὶ ναυτιῶντι. καὶ βραχὺ ταῖς ἐρυγαῖς μόναις ἐπικουφιζομένῳ. διαφθείροντι δὲ ἔστιν ὅτε καὶ αὐτὰ τὰ λαμβανόμενα σιτία καὶ μάλιστα τὴν εἰς ὀξύτητα διαφθορὰν πάντως γίνωσκε τὰ βοηθήματα κεφάλαιον ἔχοντα τῆς ἰάσεως ἀποῤῥύψαι τῆς γαστρὸς τὸ φλέγμα. ἐγὼ γοῦν οἶδά ποτε τῶν οὕτω διακειμένων ἐνίους διὰ τοῦ ὀξυμέλιτος ῥαφανῖσι, πλῆθος μὲν ἄπιστόν τι παχυτάτου τοῦ φλέγματος ἐμέσαντα, παραχρῆμα δὲ ὑγιάναντα τελέως.

Πῶς ἄν τις ἀκινδύνως ἐμοίη. μβ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῖς συντόνως ἐμοῦσι, πολλὰ ἄτοπα παρακολουθεῖν εἴωθεν. καλῶς ἔχει τρόπους εἰπεῖν, καθ' οὓς ἔνεστιν ἀκινδύνως ἐμεῖν. καὶ γὰρ φλέγμα κινεῖ. καὶ κεφαλὴν ἐπικουφίζει. καίποτε καὶ πρόσθεν μετρίως φαγόντα ἀπεπτήσαι. καὶ οἴνου πλείονος λαβόντα βλαβῆναι κωλύει. ἔστω ἡ τὰ προσφερόμενα, μὴ στρυφνὰ καὶ ξηρὰ. ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ γλυκυτέρου τρόπου καὶ ὑγροτέρου. τὰ δὲ τοῦ δριμυτέρου. δοκεῖ δὲ ἐν τούτοις ῥάφανος εὐδοκιμεῖν. καὶ εὔζωμον. καὶ τάριχος παλαιὸς. καὶ ὀρίγανος χλωροὺς. καὶ κρομμύου ὀλίγον καὶ πράσου. συνεργεῖ δὲ τοῖς ἐμέτοις καὶ τὸ ἐσθίειν, ἅτε πιοτάναι μέλιτος ἔχουσα. καὶ τὰ ἀπὸ τῶν κυάμων ἔτνη. καὶ τὰ πίονα τῶν κρεῶν. ἀλλ' ὅπως μὴ μόνον τοὺς χυλοὺς αὐτῶν λαμβάνῃς, ἀλλ' ὅλους τοὺς ὄγκους καταπίνειν μὴ τοίνυν μὴ δὲ τὴν μάσησιν ἱκανῶς διαζῆσαι

δύνται γὰρ ἐν αὐτοῖς ἰσχὺς τῇ ὁράσει. μὴ λείπειν δὲ μηδὲ ἀναγνώσεως τὸ δέ. φυλασσέσθωσαν δὲ οἶνον τὸν παχὺν καὶ γλυκὺν, καὶ τροφὰς, ὅσαι ἄνω ἐπιπολὺ μένουσι. καὶ ὅσαι δι' ἀσιτίαι καὶ ὑγρὰ γεννῶσιν ὕλην ἀργὴν καὶ παχεῖαν, καὶ τὰ ζύμωμα καὶ τὰ πράσα καὶ πάντων, ὧν ἡ δριμύτης ἄνω αἴρεται. φυλάσσεσθαι δὲ δεῖ καὶ κατάκλυσιν ὑπτίαν ἐπὶ μακρὸν, καὶ κρύος καὶ ἀνέμους τοὺς ἐναντίους, καὶ καπνὸν καὶ κόνιν. ἐγχεῖν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἑκάστης ἡμέρας πεποιημένον ὕδωρ ἐπὶ μίαν καὶ ἡμέραν μάραθρα βάλλειν χλωρὰ εἰς ἄγγος κεραμεοῦν ἔξωθεν πίσσῃ κεχρισμένον καὶ ὕδωρ ὄμβριον, ἔπειτα ἀποκείμενον ἔχειν ἐξελόμενον τὰ μάραθρα.

Περὶ πλησμονῆς. λβ.

Μέγιστον ἐν σιτίοις ἁμαρτάνεται περὶ πλησμονήν. εἰ γάρ τινι καὶ πέψοι χρηστῶς ἡ κοιλία. ἀλλ' αἱ φλέβες ὑπερεμπιπλάμεναι πονοῦσί τε καὶ διατείνονται. καὶ ῥήγνυνται καὶ ἐμφράττονται καὶ πνεύματος μεσταὶ γίνονται. καὶ πάνυ βρίθονται. κάκιστον δὲ ἐν νοσήμασι φλεβῶν πλησμονὴν εἶναι. τὸ δὲ τῆς γαστρὸς πλήρωμά ἐστιν ὅτε καὶ ἐκκένωσιν ἄνω τε ὑπερβάλλον καὶ κάτω διαχωροῦσαν, ὅλως τε ἀσθενέστερον τοῦ κατὰ φλέβας ἐστίν. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο αἱρετόν. ἀλλ' ἢν τις πλείω προσενέγκηται, αὐτίκα χρὴ ἐμέσαι. κίνδυνος γὰρ πέψαντι ἐμπλῆσαι τὰς φλέβας καὶ μᾶλλον εἰ συνεχῶς τις περὶ τὴν προσφορὰν ἀκολασταίνων μηδεμίαν κένωσιν ἐξευρίσκοι. ἐμεῖν μὲν οὖν δεῖ, πρὶν ἢ διαφθαρῆναι τὰ σιτία. εἰ δέ τινα κωλύματα εἴη πρὸς τὸν ἔμετον, εἰ μὲν ῥυῇ ἡ γαστὴρ, πολλάκις ὠφέλησεν. εἰ δὲ μὴ ἀλλὰ κοιμηθῆναί γε ἐπιπλέον, καὶ ποτὸν ὕδωρ θερμὸν ποιεῖν πυκνά. πέψαντα δὲ ἱκανῶς μάλιστα εἰ καὶ διαχωρηθείη τὰ λούεσθαι καὶ πυριᾶσαι. καὶ εἰ τάραχον ἐσθίειν ὀλίγον. καὶ πόμα ὑδαρὲς πίνειν. εἰ δὲ μήτε διαχωρήσοι τι μήτε πέψαι ταχὺ, πρὸς δὲ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα βαρὺ καὶ δυσκίνητον καὶ ὑπνῶδες εἴη. καί τινες παράλογοι ὄκνοι τὴν γνώμην ἔχοιεν. ταῦτα σημαίνειν καὶ κατὰ τὰς φλέβας πλησμονήν. ὅσοι δὲ κοπώδεις ἐπὶ τούτοις γίνονται. μέχρι μὲν τὰ ἐν τῇ γαστρὶ ἐκπέψωσιν ἀτρεμεῖν συμφέρει. μετὰ δὲ πόνοις κενοῦν.

Περὶ μέθης. λγ.

Τοῖς μέθῃ κατεσχημένοις. ἔμετος ἁρμόσει παραχρῆμα γιγνόμενος. δεῖ δὲ καὶ διαψιλὲς ὕδωρ ἐπιπίνοντας καὶ μελίκρατον ἐμεῖν ἕως πλεῖστα τὰ ἀποῤῥίψωσι. καὶ τὰς δήξεις ἀμβλύνωσι. μετὰ δὲ τοὺς ἐμέτους, ἐμβάσει τε χρήσασθαι συναλείμματι διαψιλεῖ. τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον ἡσυχάζειν ἐν σκέπῃ κοιμωμένους ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ὡς ἂν ἐξοινήσωσιν.

Περὶ τῶν διαφθειρόντων τὰ σιτία. λδ.

Διαφθορᾶς τῶν σιτίων ἐν τῇ γαστρὶ γινομένης. οἷς μὲν ὑπάρχεται τὰ διεφθαρμένα μέγιστον ἐφόδιον εἰς ὑγείαν ἔχουσιν. οἷς δὲ οὐχ ὑπάρχεται, διὰ τῶν ἀλύπως ὑπαγόντων ἐρεθιστέον. τοῖς δὲ οὕτω διακειμένοις, συμφέρουσι καὶ πρὸ τροφῆς. ἔμετοι δ' οἴνου πόσει ὡς καὶ γλυκέως γιγνόμενοι. συμβουλεύειν δὲ αὐτοῖς χρὴ μηδὲν κνισῶδες ἢ βρομῶδες. ἢ ὅλως εὔφθαρτον σιτίον προσφέρεσθαι. τὰ εὔχυμα διαλέγεσθαι. τοῖς δὲ οὕτως ἔχουσι καὶ ἐκ διαλειμμάτων χρόνου συμμέτρου τῆς γαστρὸς ὑπαγωγαὶ συμφέρουσι διὰ τῶν μετρίως καθαιρόντων.

Περὶ ἀφροδισίων. λε.

Ἐξ ἀφροδισίων ὠφέλειαι εἰσὶν αἵδε. πλησμονὴν κενῶσαι. καὶ ἐλαφρὸν παρασχεῖν τὸ σῶμα. καὶ εἰς αὔξησιν προτρέπεσθαι. καὶ ἀνδρωδέστερον ἀποφῆναι. κατὰ δὲ ψυχὴν συνεστηκότα τε λογισμὸν διαλύει. καὶ ἐξ ὀργῆς ἀκράτους ἐπανίησι. διὸ καὶ τῷ μελαγχολικῷ ὥστε καὶ ἕτερον ἴαμα ἐπιτηδειότατον μίσγεσθαι. καθίστησι δὲ εἰς τὸ ἐμφρονέστερον. καὶ τοὺς τὸν ἄλλον τρόπον ἐκμανέντας. καὶ τοῖς ἀπὸ φλέγματος νοσήμασι, κράτιστόν ἐστιν. οἱ δὲ καὶ εὐσιτότεροι αὐτίκα σιτῶν ἐγένοντο. οἱ δὲ καὶ ὀνειρωγμῶν συνεχῶν ἀπηλλάγησαν. φύσεις δὲ δὴ ἐπιτήδειοι πρὸς ἀφροδίσια, αἱ θερμότεραι καὶ ὑγρότεραι. καὶ πλέον τῶν ἄλλων εἰς λαγνείαν εὔφοροι. ἥκιστα δὲ δίαιτα μὲν ἡ ξηραίνουσα καὶ ψύχουσα. ἡλικία δὲ ἡ τοῦ γέροντος. ὥρα δὲ ἡ τοῦ φθινοπώρου. χρὴ τοίνυν τὴν δίαιταν ὑγρὰν καὶ θερμὴν παρέχειν. εἴη δ' ἂν πόνων τε μετριότης καὶ σιτίων. ὥσπερ δὲ οἱ μέτριοι πόνοι ἁρμόζουσιν. οὕτω καὶ οἱ αὐτῶν τῶν ἀφροδισίων. προτρέπουσί τε γὰρ εἰς τὸ ἔργον, καί τινα ῥαστώνην τῷ ἐθισμῷ παρέχουσι. δεῖ δὲ εἴπερ τινὸς ἄλλου καὶ τροφῆς περιουσίας ὥστε τὰ πολύτροφα τῶν ἐδεσμάτων εἴη ἂν ἐπιτήδεια. ἰχθύων δὲ οἱ πολύποδες. καὶ γὰρ καὶ ἄλλως πεπίστευται ἐρεθίζειν καὶ ὅσα μαλάκια. λαχάνων δὲ τὸ ὄρμινον, καὶ τὸ ἐρύσιμον καὶ τὸ εὔζωμον καὶ ἡ γογγυλίς. καὶ ταῦτα δὲ ὡς φάρμακα. ὀσπρίων δὲ κύαμοί τε καὶ ἐρέβινθοι καὶ ὦχροι καὶ δόλιχοι καὶ πίσοι πνεύματος ἀποπιμπλάντες καὶ τῷ ἀφθόνῳ τῆς τροφῆς. καὶ τὸ πήγανον τοίνυν ὅτι πνεύματα συμπίσσει καὶ ἀφανίζει. διὰ τοῦτο καὶ τὰς μίξεις ἀμβλύνει. μεγάλως δὲ ἐπαινῶ τοὺς βότρυς. ὑγραίνουσί τε γὰρ καὶ πνεύματος ἐμπιπλᾶσι τὸ αἷμα ὃ δὴ ἐξερμᾷ πρὸς ἀφροδίσια. μέλλοντα δὲ ἀφροδισιάζειν, πλησμονάς τε φυλακτέον καὶ ἀπεψίας. καὶ κόπους δὲ φυλακτέον καὶ ἐμέτους γεγενημένους καὶ καθάρσεις. ὡσαύτως καὶ διάῤῥοιαν ἐξαπιναίαν. τὴν γὰρ κεχρονισμένην ἐπιξηραίνουσι. καὶ τὰς σφοδρὰς ἐπιθυμίας οὐκ ἐπαινῶ. ἀλλὰ κελεύω τότε μὴ πλέον ἀντέχειν. καὶ μάλιστα οἷς νόσημά τι ἐστί. καὶ μάλιστα μετὰ τὸ ἐπὶ γυμνασίοις τε καὶ λουτροῖς καὶ μετρίῳ σίτῳ μίσγεσθαι. καὶ γὰρ καὶ πρὸς τὴν ἰσχὺν συμφέρει καὶ ψύξεις. αἱ

των ἅμα τοῖς θερμαίνουσι. χρὴ δὲ καὶ ἀναπαύεσθαι χωρὶς κόπου. τροφὴν δὲ διδόναι τοῖς ἀσθενεστέροις, τρίτον, περὶ μὲν τρίτην ὥραν, ἄρτου τὸ βραχὺ μετὰ μέλιτος ἀττικοῦ. καὶ μετὰ ταῦτα ἑβδόμην ὥραν τριψαμένους. καὶ γυμνασαμένους τὰ πρέποντα γυμνάσια γέρουσι καὶ λουσαμένοις, πρῶτα μὲν ὅσα λαπάττει τὴν γαστέρα προσφέρειν. ἐφεξῆς δὲ ἰχθύων ἢ ὀρνίθων. κἄπειτ᾽ ἤδη τῷ δείπνῳ τῶν εὐχυμοτάτων καὶ δυσφθάρτων. οὐ κωλύων δὲ οὐδὲ τοῖς σκευαζομένοις διὰ μέλιτος οἴνοις χρῆσθαι. καὶ μάλιστα ὅσοις ὑποψία τις τῶν γερόντων ἐστὶν ἐν νεφροῖς λίθων γενέσεως ἢ καὶ ποδάγρας. ἐπεμβάλλειν δὲ αὐτῷ, τηνικαῦτα πετροσελίνου. εἰ δέ ποτε φλέγματος ἐν γαστρὶ γεννηθέντος ἐξ ἀνάγκης ἑλοίμεθα τινὰ τῶν τεμνόντων αὐτό. μεταπίνειν χρὴ ταχέως ἤδη τὴν ὑγραίνουσαν δίαιταν. διδόναι δὲ αὐτοῖς καὶ πέπειρα σῦκα πρὸ τῆς ἄλλης τροφῆς. κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὰς ἰσχάδας. μηδενὸς συμπτώματος αἰσθανομένοις κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον, ἐπεὶ δὲ τὰ ὀρρώδη καὶ φλεγματώδη περιττώματα κατὰ τὸ τῶν πρεσβυτῶν ἀθροίζεται σῶμα τὴν οὔρησιν ἐφ᾽ ἡμέραν προτρέπειν χρή. ὑπάγειν τε τὴν γαστέρα μάλιστα δι᾽ ἐλαίου καταρροφοῦντας αὐτὸ πρὸ τῶν σιτίων. εὔδηλον δὲ ὅτι τὰ λαχανώδη πάντα πρὸ τῶν σιτίων ἐσθίειν χρὴ δι᾽ ἐλαίου τε καὶ γάρου καὶ τῶν ἁλμάδων ἐλαιῶν καὶ δαμασκηνῶν. ἐπὶ πλέον δὲ ἐπισχεθείσης τῆς γαστρὸς καὶ λινόζωστις αὐτάρκης ἐστὶ καὶ κνῆκος. ποιεῖ δὲ καὶ ἡ τερεβινθίνη. λαμβανέτω δὲ αὐτῆς ἐνίοτε μὲν καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἐνίοτε δὲ δυοῖν ἢ τριῶν. ἔστι δὲ καὶ ἔλαιον διακλυσμοῦ τοῖς ἐπεχομένοις χρησιμώτατον.

Πρὸς ῥυτιδούμενον σῶμα. κδ.

Ῥυτίδωτον δὲ ποιεῖ σῶμα, καὶ ἄλευρα ὀρόβων, ἀμπέλῳ μιχθέντα τῇ λευκῇ.

Ἄλλο σμῆγμα συνεχῶς σμηχόμενον.

Σῦκα πίονα ἅμα βρυωνίᾳ κόπτεται καὶ ἄλευρα ὀρόβων κεκαυμένα σηπίας ὄστρακα μέλιτος ἐπισταζομένου βραχέως.

Ὥστε ἡδὺ πνεῖν σῶμα. κε.

Ὅπως δὲ ἡδὺ πνέει τὸ σῶμα τῇ αὐτῇ ἀλοιφῇ καταμίσγειν κόμην κυπαρίσσου ξηρὰν κόψαντας ἢ πίτυος φλοιόν. μεμνῆσθαι δὲ ὅπως τοῦ ὄρθρου μετὰ τὴν στολὴν μικρὸν ἀπογεύονται κασσίας ἢ βράθυος.

Ὥστε ἀναθερμαίνειν τὴν ἕξιν. κς.

Ἐπειδὴ δὲ λείπεται τῇ ἕξει ἀμυδρῷ ζέμματι λυόμενος πυρετῷ τινι χρήσθω. ἐχέτω δὲ καλαμίνθην καὶ σάμψυχον καὶ ὕσσωπον καὶ δαφνίδας. καὶ λιβανωτίδα. καὶ λίθον πυρίτην καὶ ἅλας. καὶ ζύγα τὴν κεκαυμένην. καὶ νίτρον καὶ κάχρυν τὸ κατὰ λόγον ἑκάστου. καὶ βραχὺ νάπυος καὶ ἀγρίας σταφίδος καὶ κόκκου κνιδίου. ἀπὸ δὲ τοῦ λουτροῦ ἀκόπῳ χρήσθω θερμαίνοντι καὶ πινέτω κιρρὸν οἶνον παλαιὸν καὶ πρόπομα δι᾽ οἰνομέλιτος καὶ πεπέρεως καὶ πηγάνου καὶ τῶν παραπλησίων.

Πρὸς ἀχροίαν. κζ.

Τὴν δὲ τοῦ σώματος ἀχροίαν, μειοῖ βίος εὐφρόσυνος. καὶ ἡ προσηνὴς βρῶσις. καταμιγνύειν δὲ ῥαφανίδας καὶ πράσα καὶ τὸν χλωρὸν ἐρέβινθον. εὐχροιαν δὲ ἐργάζεται καὶ τῆς γλυκείας ῥοιᾶς ὁ χυλὸς ῥοφούμενος. καλὸν δ᾽ ἐστὶ καὶ ἔλαιον ἑψηθείσης ἤδη μακρὸν αὐτῷ βρυωνίας ῥίζης. τοῦτο καὶ τεταμένον ἐργάζεται τὸ σῶμα. τοῖς δὲ ῥύμμασι μιγνύειν κόλλικας γεγονότας ἔκ τινος τῶν ῥυπτόντων ἀλεύρου καὶ βολβοῦ τῆς ναρκίσσου καὶ βρυωνίας ῥίζης εὐδιαχρώζει οὕτω ἐστὶν εὐπορία. ῥίζα τε τῆς πικρᾶς ἀμυγδαλῆς καὶ ὁ καρπὸς ἐν ὕδατι ἑψηθέντα ᾧ χρῆται λουτρῷ.

Πρὸς τὰ πελιώματα. κη.

Κωλύειν μὲν συνίστασθαι πελιώματα τοῖς γέρουσι παχεῖαν ἐργαζομένους τὴν δορὰν καὶ δυσπαθῆ. καὶ τὴν ἕξιν εὖ μάλα θερμήν. ὅπως δὲ θᾶττον ἀπογένηται, ἁλσὶ μὲν χρῆσθαι ἐν τοῖς βαλανείοις κατὰ τὸ μελάνθιον. καὶ ταῦτα δὲ πυρίαις ἀποθέτοις λουθεῖσιν εἰς ἀφέψημα τῆς ῥαφανίδος ἢ τοῦ ἀψινθίου.

Ὀδόντων προφυλακτικά. κθ.

Οἱ ὀδόντες οὐκ ἀπογνήσονται ἤν τις ταῦτα ποιῇ. φυλάσσεσθαι πρῶτον διαφθορᾶς σιτίων. φυλάσσεσθαι δὲ καὶ συνεχῶς ἐμεῖν. ὑφορᾶσθαι δὲ καὶ ἐδωδὰς ὅσαι μὴ σύμφοροι ὀδοῦσι. σῦκα ξηρὰ καὶ μέλι ἑφθὸν τὸ σκληρὸν ἀγαγεῖν. καὶ φοίνικας, ὅσοι δύσθρυπτοι. καὶ πάντα ὅσα τοῖς κόλλης ἔχει καὶ τὰ καταγνύμενα μόλις. ὥστε κινεῖν ὀδόντας. καὶ τὰ αἱμωδίαν ἐμποιοῦντα καὶ τὰ κατάψυχρα καὶ τὰ σαπρὰ πάντα. δεῖ δὲ καὶ μετὰ τὰ δεῖπνα διακαθαίρειν τοὺς ὀδόντας.

Ὥστε μὴ βαρυκοεῖν. λ.

Πρὸς δὲ τὸ μὴ ἀκούειν βαρύ. πρῶτον ἐκκαθαίρειν τὰ ῥύπη τὰ ἐν τῷ πόρῳ. παρὰ χρόνον δὲ καθιέναι λίνον εἰς αὐτὸν καταβαφέντα σφώπακι καὶ προσαπτεθὲν ἐξέλκειν. ἄκρα γὰρ τοῦ πόρου ἐκκάθαρσις γίνεται. καὶ ἅμα τῆς ἀκοῆς πρόκλησις. μετὰ δὲ ταῦτα. οἷον ὀρόβου μέγεθος περιχεθὲν βύσαι τὸν πόρον ἐφ᾽ ἡμέραν. κἄπειτα ἐξελόμενον χρίειν ἐφ᾽ ἡμέρας ἐλαίῳ ἀμυγδαλίνῳ, ἢ ναρδίνῳ ἢ χαμαιμηλίνῳ ἢ λίπει χηνῶν. καὶ ὀλίγης χολῆς βοείας. πάλιν δὲ μετὰ χρόνον νάπυ καὶ σῦκα τρίψας τετριμμένον ἐκ τούτου κολλούριον ἐπιτιθέναι ἐφ᾽ ὥρας δύο. κἄπειτα ἐξελέσθαι μὲν τοῦτο, ἐγχέαι δὲ ἔλαιον ἐπεξεσμένον κοιλώματι ἀσφοδέλου ῥίζης.

Πρὸς τὴν ἀχλὺν τῶν ὀμμάτων. λα.

Ὅπως δὲ μὴ ἴσχῃ ἀχλὺν τὰ ὄμματα. ὅτε δύουσι καθ᾽ ὕδατος τοῦ ψυχροῦ μακρὸν ἀναβλέπειν, προσδι-

ἐκθερμανθέντες ἱκανῶς ἐπισπασάμενοί τι τῶν παρακεχυμένων ἑαυτοῖς περιττωμάτων. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη διάθεσις τετάρτη. ἧς ἡ μὲν γένεσις ἐν τῷ ξηρανθῆναι τοὺς μῦς πλέον τοῦ προσήκοντος ὥστε ἀποδυσαμένων αὐχμηρὸν καὶ προσεσταλμένον φαίνεσθαι τὸ σῶμα· ἥ τε πρὸς τὰς κινήσεις ὀκνηρία. τὴν δὲ ἴασιν ὁ μὲν ἑλκώδης κόπος ἔχει τὴν διαχώρησιν τῶν περιττωμάτων. διατρίψεώς τε πολλῆς καὶ μαλακῆς σὺν ἐλαίῳ πολλῷ, μηδεμίαν ἔχοντι στύψιν. ὁ δὲ ἕτερος ὁ τονώδης τὸν σκοπὸν τῆς ἰάσεως ἔχει τὴν χάλασιν. χαλᾶται δὲ τὸ συντεταγμένον τρίψει μὲν ὀλίγῃ τε ἅμα καὶ μαλακῇ δι' ἐλαίου τε ἐλευθέρους. ἀναπαύσει τε πάσῃ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ λουτροῖς εὐκράτοις καὶ διατριβῇ πλείονι κατὰ τὸ θερμὸν ὕδωρ. ὥστε εἰ καὶ δὶς καὶ τρὶς αὐτὸν λούοις, ὀνήσεις μειζόνως. ὁ δὲ τρίτος τῶν κόπων ὁ φλεγμονώδης τῆς ἰάσεως τρεῖς ἔχει σκοπούς. κένωσιν τοῦ περιττοῦ. καὶ ἄνεσιν τοῦ συντεταμένου καὶ ἀνάψυξιν τοῦ φλογώδους. ἔλαιόν τε οὖν πολὺ χλιαρὸν, αἵ τε τρίψεις μαλακώταται. καὶ ἐν τοῖς εὐκράτοις ὕδασι διατριβὴ πολυχρονιωτάτη, τοὺς τοιούτους ἰᾶται κόπους. οὕτως δὲ καὶ ἡσυχία πολλὴ καὶ μάλιστα συνεχής. ἡ δὲ τετάρτη διάθεσις δεῖται. κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν λουτροῦ ἐξηλλαγμένου παρὰ τὸ πρόσθεν. ὅτι μὴ θερμοτέρου τοῦ ὕδατος ὡς συνάγειν ἠρέμα. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἀποθεραπευτικοῦ γυμνασίου. ἐκπινέτωσαν δὲ εὐθέως ἐν τοῖς λουτροῖς ὡς ἐκ τῆς ψυχρᾶς δεξαμενῆς. εὐθὺς δὲ ἅπαντες οἱ κεκοπωμένοι δέονται τροφῆς.

Περὶ στεγνώσεως δέρματος. κα.

Ἡ δὲ στέγνωσις γίγνεται μὲν δι' ἔμφραξιν ἢ πύκνωσιν τῶν πόρων. καὶ ἡ μὲν ἔμφραξις διὰ πλῆθος ἢ πάχος ὠμῶν καὶ ἀπέπτων χυμῶν. ἡ δὲ πύκνωσις, ἢ διὰ τὰ ψύχοντα, ἢ τὰ στύφοντα, ἢ τὰ ξηραίνοντα. διαγινώσκεται δὲ εὐθὺς μὲν ἀποδυομένων ἀχροίᾳ τε λευκῇ ἅμα καὶ σκληρότητι καὶ πυκνώσει τοῦ δέρματος. κατὰ δὲ τὸ γυμνάζεσθαι τῷ δυσεκθερμάντῳ. ἡ δὲ ἴασις τῆς τοιαύτης διαθέσεως θέρμανσίς ἐστι. συντομωτέροις τε οὖν γυμνασίοις χρηστέον ἐστὶ καὶ βαλανείοις θερμοτέροις. ἡ δὲ ἐν τῇ ψυχρᾷ κολυμβήθρᾳ διατριβὴ μὴ πολυχρόνιος γινέσθω. μηδ' αὐτὸ τὸ ὕδωρ ἄγαν ἔστω ψυχρόν. ἀπολύεσθαι δὲ μέλλοντες, ἀλειφέσθωσαν τινὶ τῶν μετρίως θαλπόντων ἐλαίῳ τῷ γλυκεῖ καὶ λεπτομερεῖ. τὰς πυκνώσεις δὲ τοῦ δέρματος ἱκανῶς ἰᾶται καὶ τὸ ἀνήθινον ἔλαιον. καὶ μάλιστα εἰ χλωρὸν εἴη τὸ ἄνηθον καὶ τὸ ἐγχώριον ἔλαιον.

Περὶ αὐτομάτων κόπων. κβ.

Ἐπεὶ διὰ κακοχυμίαν γίγνεται δριμέων περιττωμάτων, ὁ ἑλκώδης κόπος. εἰ μὲν ὀλίγη παντάπασιν ἡ κακοχυμία εἴη, γυμνάσιον ἀρκέσει τὸ ἀποθεραπευτικόν. εἰ δὲ μείζων καὶ διὰ βάθους, οὐκέτι τὸ τοιοῦτον, οὔτε ἄλλο γυμνάσιον ἕξομεν. οὔτε κίνησιν ὅλως οὐδεμίαν, ἡσυχάζεσθαι δὲ καὶ ὑπνώσσειν κελεύσαντες ἐν ἀσιτίᾳ φυλάξομεν ὅλην τὴν ἡμέραν, εἶτα εἰς ἑσπέραν ἀλείψαντες λιπαρῶς καὶ λούσαντες εὐκράτῳ θερμῷ, ῥοφῆσαι εὔχυμόν τι καὶ ῥοφηματῶδες δώσομεν ὀλίγον. οὐκ ἀφέξομεν δὲ αὐτὸν οὐδὲ οἴνου. πέψει γὰρ τοὺς ἡμιπέπτους χυμοὺς εἴπερ τι ἄλλο καὶ οἶνος. εἰ μὲν οὖν ἤδη τοῖς εἰρημένοις καταστείλειε τὸ σύμπτωμα πρὸς τὰ συνήθη κατὰ λόγον ἐπανάγειν τὸν ἄνθρωπον, εἰ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἑξῆς ἡμέραν ἔτι παραμένοι, σκεπτέον ἤδη περὶ βοηθήματος ἰσχυροτέρου. ζῶν μὲν γὰρ ἰσχυρᾷ τῇ δυνάμει. δυοῖν θάτερον ἢ φλεβοτομεῖν ἢ καθαίρειν προσήκει διορισαμένους, ὁπότερον δεῖ μᾶλλον. συνεθισθεῖσι δέ, φλεβοτομεῖν μὲν οὐδ' ὅλως. ὑποκαθαίρειν δὲ μετρίως. εἰ δὲ ὠμοὶ χυμοὶ πάμπολλοι τύχοιεν ὄντες, μήτε φλεβοτομεῖν, μήτε καθαίρειν μήτε γυμνάζειν. ἀλλὰ μηδὲ κινεῖν ὅλως μήτε λούειν. φυλακτέον δὲ αὐτὸν ἐν ἡσυχίᾳ πάσῃ καὶ δοτέον ἐδέσματά τε καὶ πόματα καὶ φάρμακα. λεπτύνοντά τε καὶ τέμνοντα, ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς. διαιτᾶν οὖν αὐτὸν ὀξυμέλιτι βραχύ τι καὶ πτισάνης ἐνίοτε καὶ μελικράτου διδόντα. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ [illegible] χρόνιον ἅπασι τοῖς τοιούτοις ἐπιπέττεταί τε. καὶ ἐμπεφύσηται καὶ ῥᾳδίως ἔτι πλέον αὖ προσαίρωνται πνευματοῦνται. βέλτιον αὖ εἴη διδόναι τι σὺν τῇ τροφῇ πεπέρεως, ἄμεινον δὲ καὶ τῷ διοσπολιτικῷ χρῆσθαι φαρμάκῳ. καὶ τῷ διὰ τριῶν πεπέρεων τῷ ἁπλῷ. καὶ ὀξύμελι δὲ χρησιμώτατα αὐτοῖς ἐστι. ποτῷ δὲ χρήσθωσαν ὑδρομέλιτι. καὶ μάλιστα ὅταν ἀποζεσθῇ καὶ τὴν οἶνον τοῖς ὀξυνομένοις ἠρέμα καὶ τῶν ἐδεσμάτων τοῖς λεπτύνουσιν ἄνευ τοῦ θερμαίνειν. ἀπὸ πρὸ ἐστὶ καὶ ἡ κάππαρις ἢ δι' ὀξυμέλιτος. ἢ δι' ὀξελαίου λαμβανέσθω. ὁ δὲ τονώδης κόπος ὅταν ἄνευ γυμνασίων συνίσταται, πλῆθος ἐνδείκνυται διατείνοντα στερεὰ τοῦ ζώου μόρια. δῆλον δὲ ὅτι αἵματος πλῆθος, ἄριστον ἤτοι φλέβα τέμνειν, ἢ ἀποσχάζειν τὰ σφυρά. ὁ δὲ φλεγμονώδης αὐτόματος κόπος οὐδὲ ἀργῶν ὀλίγων μήτι γε δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ἀνέχεται βραδυτῆτος. αὐτίκα πυρετὸν ἐπάγει σφοδρότατον. ἢν μήτις φθάσῃ ἀποχέειν τοῦ αἵματος. κάλλιον δὲ εἰ ἐγχωρεῖ δὶς ἀφαιρεῖν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. τὸ μὲν πρότερον οὕτω κενοῦντας, ὡς λιποθυμῆσαι τὸν ἄνθρωπον. τὸ δὲ δεύτερον οὐδὲ τὴν λιποθυμίαν φοβεῖσθαι προσήκει. μὴ φλεβοτομηθέντες δέ, τύχης ἀγαθῆς οὕτως διακείμενοι εἰς τὸ σωθῆναι δέονται.

Δίαιτα γερόντων. κγ.

Τὸ γῆρας ἐστι μὲν ξηρὸν καὶ ψυχρόν. ἐπανόρθωσις δὲ αὐτοῦ διὰ τῶν θερμαινόντων τε καὶ ὑγραινόντων.

ἐπιχεῖσθαι διὰ χωνίου. καὶ πλεῖστα ἄλλα ὁμοιότροπα. τὰ δὲ ταχέα χωρὶς εὐτονίας καὶ βίας ἐστί. δρόμοι δέ εἰσι ταῦτα καὶ σκιαμαχία καὶ ἀκροχειρισμοὶ καὶ τὸ διὰ τοῦ κωρύκου τε καὶ τῆς σμικρᾶς σφαίρας γυμνάσιον. σύνθετον δὲ ἐστὶν ἐξ εὐτόνου καὶ ταχέος. ὅσα γὰρ εὔτονα τῶν γυμνασίων ἐστὶν τούτοις ὡς σφοδρῶς ἄν τις χρῷτο κινήσεις ταχείας προσθείς. ἔτι τῶν γυμνασίων τὰ μὲν ὀσφὺν μᾶλλον ἢ χεῖρας ἢ σκέλη διαπονεῖ. τὰ δὲ τὴν ῥάχιν καὶ τὸν θώρακα μόνον ἢ τὸν πνεύμονα. γυμνάζεσθαι δὲ χρὴ μέχρις ἂν εἰς ὄγκον αἴρηται τὸ σῶμα καὶ εὐανθὲς ὑπάρχῃ. καὶ αἱ κινήσεις εὔτονοί τε καὶ ὁμαλαὶ καὶ εὔρυθμοι γίνονται. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὑδρῶτα θεάσῃ θερμὸν ἀτμῷ συμμιγῆ. παύεσθαι δὲ τηνικαῦτα πρῶτον, ἐπειδὰν ἔτι τῶν εἰρημένων ἀλλοιωθῇ τι, οἷον εἰ φαίνοιτο συστελλόμενος ὁ τοῦ σώματος ὄγκος αὐτίκα παύειν. ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ τὸ τῆς χροίας εὐανθὲς μαραίνοιτο παύεσθαι. καὶ μὲν δὴ καὶ εἰ τὴν κίνησιν ἐπίπαν ἐνδιδόναι που φαίνοιτο καταπαύειν αὐτίκα. καὶ εἰ περὶ τὸν ἱδρῶτα γένοιτό τις ἢ κατὰ τὸ πλῆθος ἢ κατὰ τὴν ποιότητα μεταβολή. ἐὰν γὰρ ἐλάττων ἢ ψυχρότερος γίγνηται καταπαύειν παραχέαντα τὸ ἔλαιον ἀποθεραπεύειν τε τὸ τοιοῦτο. εἶθ' ἑξῆς τῇ ἀποθεραπευτικῇ τρίψει χρῆσθαι ὡς εἰώθασιν οἱ παιδοτρίβαι ποιεῖν.

Περὶ τῆς ἰδίως τρίψεως. ιη.

Τῶν τρίψεων ἡ μὲν σκληρὰ, δύναται δεῖν. ἡ μαλακὴ δὲ λύειν. ὥστε ὅσα μὲν ἐκλέλυται παρὰ τοῦ μετρίου σώματα, σκληρῶς ἀνατριπτέον. ὅσα δὲ ἔσφιγκται, μαλακῶς. εἰ δέ τι συμμέτρως ἔχει τούτου, δῆλον ὡς οὔτε μαλακῶς οὔτε σκληρῶς, ἀλλ' ὅσον οἷόν τε τὰς ὑπερβολὰς ἑκατέρας φυλαττόμενον. ἡ μὲν γὰρ πολλὴ τρίψις καὶ σκληρὰ τὸν ὄγκον καταστέλλει τοῦ σώματος. ἡ δὲ ὀλίγη καὶ μαλθακὴ τὸν ἔμπαλιν εἰς ὄγκον ἐπαίρει. αἱ δὲ τρεῖς διαφοραὶ τῶν κατὰ ποσότητα τρίψεων ταῖς τρισὶ διαφοραῖς ταῖς κατὰ ποιότητα ἐπιπλεκόμεναι, συζυγίας ἀποτελοῦσιν ἐννέα, ὡς ὑποτέτακται. ἡ μὲν γὰρ μία κατὰ ποσότητα, οἷον ἡ πολλὴ ταῖς τρισὶ ταῖς κατὰ ποιότητα συμπλεκομένη τῇ σκληρᾷ λέγω καὶ τῇ μαλακῇ καὶ τῇ συμμέτρῳ, κατὰ σκληρότητα ποιεῖ τρεῖς διαφοράς. ἡ δὲ ὀλίγη πάλιν ταῖς αὐταῖς τρισὶν ἑτέρας τρεῖς. ἡ δὲ σύμμετρος κατὰ ποιότητα ταῖς αὐταῖς τρισὶ συμπλεκομένη τρεῖς ἄλλας ὡς ὑποτέτακται.

ΠΟΣΟΤΗΣ	ΠΟΙΟΤΗΣ
πολλὴ	καὶ σκληρὰ
πολλὴ	καὶ μαλακὴ
πολλὴ	καὶ σύμμετρος
ὀλίγη	σκληρὰ
ὀλίγη	μαλακὴ
ὀλίγη	σύμμετρος
σύμμετρος	σκληρὰ
σύμμετρος	μαλακή,
σύμμετρος	σύμμετρος.

Περὶ ἀναφωνήσεως. ιθ.

Ἐν ταῖς ἀναφωνήσεσιν, ἡ μὲν ἐμμελὴς χρηστοφωνία, οὐδὲν ἂν συμβάλλοιτο πρὸς ὑγείαν. ὁ δὲ τῶν βαρυτέρων ἤχων φθόγγος χρήσιμος. ὥστε τοῦτον ἀσκητέον. οὕτω γὰρ πλεῖστος ἀὴρ εἰς τὸ σῶμα κατ' ἀναπνοὴν ἑλκόμενος, διαστέλλει τόν τε θώρακα καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς καθ' ὅλον τὸ σῶμα πόρους ἀναρρωννύει καὶ διΐστησι. διόπερ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀναγνώσεσι τῶν πλεοναζόντων ὑγρῶν ποιεῖται τὰς ἐκκρίσεις. τοῖς μὲν οὖν τονωτέροις ἀναγινώσκουσι μᾶλλον καὶ δι' ἱδρώτων. τοῖς δὲ ἐπιεικέστερον ἐντεινομένοις διὰ τῆς ἀδήλου γιγνομένης ἀποφορᾶς καθ' ὅλον τὸν ὄγκον. συμβαίνει γὰρ διὰ τὸν λεπτυσμὸν πολλῶν περιττωμάτων ἀναχρεμπτομένων καὶ πτυέλων καὶ μύξης καὶ φλέγματος ἔκκρισιν γίγνεσθαι καὶ ἀπανάλωσιν. τοῖς γε μὴν ἀπὸ τῆς θερμασίας δεομένοις διὰ ψυχρότητα. τίς ἂν ἄλλη προσφορωτέρα γένοιτο βοήθεια τῆς κατὰ τὴν ἀναπνοὴν ἐνεργείας. δεῖ τοίνυν ἀναγινώσκειν πολλάκις αὐξοντας τὸ σῶμα ποιεῖν. καὶ κεχυμένης τῆς σαρκὸς εἰς ἀσφάλειαν διϊστάντας ἐπιτηδείους τάς τε ἀρτηρίας καὶ τὰς ἄλλας διεξόδους τοῦ πνεύματος καὶ κατὰ τὰς βαρυτέρας φθέγγεσθαι τῆς φωνῆς ἐνεργείας. οὔτε εἰκῇ οὔτε ἀπερισκέπτως. ἀλλὰ μήτε φαύλων καὶ διεφθαρμένων μεστοὺς ὄντας ὑγρῶν, μήτε ἤδη μεγάλαις τοῦ στομάχου καὶ φανεραῖς ἀπεψίαις πρὸς τὴν διὰ τῆς φωνῆς γυμνασίαν ἀφικνεῖσθαι ὅπως ἂν μὴ πλείων ἀνάδοσις τῶν διεφθαρμένων ἀτμῶν εἰς τὸ σῶμα γίγνηται.

Περὶ κόπων τῶν ἤδη γυμνασίοις. κ.

Ὁ ἑλκώδης κόπος ἤδη πλείστων γίνεται περιττωμάτων. λεπτῶν τε ἅμα καὶ δριμέων. ὁ δὲ τονώδης περίττωμα μὲν οὐδὲν ὅτι καὶ ἄξιον λόγου ἐγκεῖσθαι τοῖς σώμασιν, ἐνδείκνυται, κατὰ δὲ τούς μῦς τε καὶ τὰ νεῦρα διάθεσίς τις ἐπιγίνεται καθ' ἣν τείνεσθαι δοκοῦσιν, ὁ δὲ φλεγμονώδης καθ' ὃν ὡς περὶ θλασμένων ἢ φλεγμαινόντων αἰσθανόμεθα τῶν μορίων, τηνικαῦτα συμπίπτειν εἴωθεν. ὅταν

ἐκθερμαίνῃ τις

τὸν τῶν ὀδόντων καὶ διακνᾷ τοὺς δακτύλους, πραΰνει καλῶς ἀεὶ ἔχειν κατέχειν ἴρεως ῥίζαν ὀξυσμένην καὶ μὴ πάνυ ξηράν· ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἕλκεσι πρὸς βοηθεῖ· καὶ τὸ βούτυρον μετὰ μέλιτος διαχριόμενον ὀνίνησι. τοὺς δὲ ὀδαξισμοὺς τῶν οὔλων σὰρξ ταρίχου παλαιοῦ ὀνίνησιν.

Περὶ ἄφθας. ι΄.

Γίγνεται δὲ τῷ παιδίῳ καὶ ἕλκος τὸ καλούμενον ἄφθα· τὸ μὲν ὑπόλευκον· τὸ δὲ ὑπέρυθρον· τὸ δ᾽ αὖ μέλαν. ἔστι δ᾽ ἐπιεικέστερον δὲ τὸ μέλαν καὶ θανατωδέστατον. βοηθεῖ δὲ ἶρις μετὰ μέλιτος καὶ ἡ ξηρὰ ἐμφυσωμένη ἢ θήλειαις· καὶ ῥόδων φύλλα κεκομμένα· καὶ τὸ ἄνθος τῶν ῥόδων καὶ κρόκος. καὶ ὀλίγον σμύρνης καὶ ἡ κηκίς· καὶ ὁ λιβανωτός· καὶ ὁ φλοιὸς τοῦ λιβάνου. ὁμοῦ τε καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον μέλιτι ἀλειφόμενα· ἐπὶ δὲ τούτοις μελίκρατόν τε καὶ ῥοιᾶς καὶ γλυκείας ὁ χυλός.

Πρὸς τὰ τῶν μηρῶν παρατρίμματα. ια΄.

Τὰ δὲ κατὰ μηροὺς παρατρίμματα μυρσίνη ξηρὰ διαπάσσειν· καὶ κυπέρῳ, καὶ ῥόδοις.

Πρὸς τὰς τῶν ὤτων ὑγρότητας. ιβ΄.

Τὰς δὲ τῶν ὤτων ὑγρότητας, ξηραίνει ἔριον ἀπὸ στυπτηρίας ἐντεθέν· ἢ οἰνομέλιτι· ἢ οἴνῳ παλαιῷ ἐνστάζουσιν· ἢ κρόκον μετὰ οἴνου τρίψαντες.

Περὶ σειριάσεως. ιγ΄.

Σειρίασις ἐστὶ φλεγμονὴ τῶν περὶ τὸν ἐγκέφαλον ἢ μήνιγγας μερῶν. παρακολουθεῖ δὲ τοῦ βρέγματος κοιλότης καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μετ᾽ ὠχριάσεως καὶ ξηρότητος τοῦ σώματος. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ᾠοῦ τὸ ἐρυθρὸν μετὰ ῥοδίνου ἐπιτιθέμενον ἐπὶ τοῦ βρέγματος ἐν τόπῳ πτύγματος συνεχῶς ἀλασσόμενον.

Ἄλλο πρὸς τὰς σειριάσεις.

Κατὰ τοῦ βρέγματος ἐπιτιθέναι χρὴ ἡλιοτροπίου τοῦ καλουμένου φύλλα· κολοκύνθης ξέσματα· σικύου πέπονος τὸ ἐγκείμενον τῇ σαρκὶ δέρμα· ἢ στρύχνου κηπαίου τὸν χυλὸν, μετὰ ῥοδίνου.

Δίαιτα νηπίων καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡλικιῶν ἄχρι τῶν παρακμαζόντων. ιδ΄.

Τοὺς νηπίους καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος γεγονότας, ἐν ἀνέσει τε ἐᾶν, καὶ ἱλαρότητι· γυμνάσια δὲ καὶ τροφὰς αὐτοῖς προσφέρειν ἐλαφράς. ἀπὸ δὲ τῶν ἓξ καὶ ἑπτὰ ἐτῶν, τούς τε παῖδας καὶ τὰς κόρας, γραμματισταῖς παραδιδόναι πρᾳέσι καὶ φιλανθρώποις. οὕτω γὰρ μετὰ ἀνέσεως καὶ χαρᾶς διδάσκουσιν. ἡ δὲ ἄνεσις τῆς ψυχῆς πρὸς εὐτροφίαν σώματος μεγάλα συμβάλλεται. τοὺς δὲ δωδεκαέτεις τῶν παίδων, πρός τε γραμματικοὺς φοιτᾶν ἤδη καὶ γεωμέτρας· καὶ τὸ σῶμα γυμνάζειν ἀναγκαῖον. ἀπὸ δὲ τῶν τεσσαρεσκαίδεκα ἐτῶν μέχρι τριῶν ἑβδομάδων, ἁρμόσει μαθημάτων ἄσκησις· καὶ φιλοσόφων λόγων κατήχησις. καὶ γυμνάσια πλείονα παραλαμβάνειν διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ σώματος. ὅπως καὶ ψυχῇ καὶ σώματι πονοῦντες τὰς ὁρμὰς κωλύονται χρῆσθαι ταῖς εἰς ἀφροδίσια. συναιρετέον δὲ καὶ τὸν οἶνον ἐπὶ τούτων. τοῖς δὲ ἀκμάζουσιν ἁρμόζει δίαιτα τελεία καὶ ψυχῆς καὶ σώματος. διὸ γυμνασίοις χρηστέον πᾶσι· μάλιστα δὲ οἷς ἕκαστος εἴθισται καὶ τροφαῖς ἱκαναῖς τε καὶ εὐτρόφοις. τοῖς δὲ παρακμάζουσι δίαιτα ἁρμόζει ὑφειμένη καὶ ψυχῆς καὶ σώματος. τά τε γὰρ γυμνάσια ὁποῖά ποτ᾽ ἂν ᾖ κατὰ λόγον τούτων ὑφαιρετέον, καὶ τὰς τροφὰς ἐκ προσαγωγῆς συσταλτέον τῆς ἕξεως αὐτῶν ἀρχὴν ψύξεως λαμβανούσης.

Περὶ τρίψεως παρασκευαστικῆς. ιε΄.

Πρὸ τῶν γυμνασίων θερμαίνειν τὸ σῶμα μετρίως χρή· τρίψει χρωμένους τῇ διὰ σινδόνων· κἄπειτα δι᾽ ἐλαίου τρίβειν γυμναῖς ταῖς χερσίν· ἄχρις ἂν θερμανθῇ καλῶς καὶ μαλαχθείη τὸ σῶμα. ἐπανθήσει τὸ ἔρευθος ἀνανθῆσαι καὶ εἰς ὄγκον ἀρθῆναι.

Περὶ γυμνασίων. ιϛ΄.

Κίνησις ἐστὶ σφοδρὰ τὸ γυμνάσιον· ὅρος δὲ τῆς σφοδρότητος ἡ τῆς ἀναπνοῆς ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἀλλοίωσις. τὰ δὲ γυμνάσια δυσπαθῆ τε παρασκευάζει τὰ ὀργανικὰ μόρια καὶ εὔτονα πρὸς τὰς ἐνεργείας. τήν τε ὅλην ἰσχυροτέραν τῆς τροφῆς, καὶ τὴν ἀλλοίωσιν ἑτοιμοτέραν. καὶ τὴν θρέψιν βέλτιον ἐργάζεται διὰ τὴν γιγνομένην θερμότητα. ἐκκαθαίρει δὲ καὶ τοὺς πόρους, καὶ κενοῖ τὰ περιττώματα διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἰσχυρὰν κίνησιν. ἐπειδὴ οὖν τῇ ἀναδόσει συνεργεῖ, δεῖ μήτε πλῆθος ὠμῶν καὶ ἀπέπτων, μήτε σιτίων μήτε χυμῶν ἢ κατὰ τὴν κοιλίαν ἢ ἐν τοῖς ἐντέροις περιέχεσθαι. κίνδυνος γὰρ αὐτοῖς ἑλκυσθῆναι πρὸς ἅπαντα τοῦ ζώου μόρια πρὶν χρηστοῖς γενέσθαι πεφθεῖσι. δῆλον οὖν ὡς καὶ πρὸ τῶν σιτίων αὐτὰ παραλαμβάνεσθαι χρή. γνωρίσματα δὲ τῆς εὐκαιρίας τῶν οὔρων ἡ χρόα. τὸ μὲν γὰρ ὑδατῶδες ἄπεπτον ἔτι σημαίνει τὸν ἐκ τῆς γαστρὸς ἀναδοθέντα χυμόν. τὸ δὲ πυρρὸν καὶ χολῶδες ἐκ πολλοῦ κατειργάσθαι. τὸ δὲ μετρίως ὠχρὸν, ἄρτι πέψεως γεγενημένης σημεῖον ἐστι. τηνικαῦτα οὖν ἄγειν ἐπὶ τὰ γυμνάσια προαποθεμένους τά τε ἐν τῇ κύστει καὶ ἐν τῇ γαστρὶ περιττώματα.

Περὶ τῶν εἰδῶν τῶν γυμνασίων. ιζ΄.

Τὸ μὲν δὴ κοινὸν ἁπάντων γυμνασίων ἐστὶ θερμότητος αὔξησις διὰ ἑαυτῶν τοῖς ζώοις ἐργάζεσθαι. τὸ δὲ διὰ τῶν καθ᾽ ἕκαστα. τὸ μὲν εὔτονον γυμνάσιον τουτέστι τὸ βίαιον πρὸς εὐτονίαν παρασκευάζει τούς τε μῦς καὶ τὰ νεῦρα. τοιαῦτα δέ ἐστι τό τε σκάπτειν· καὶ τὸ φορτίον αἰρόμενον μέγιστον· ἢ μένειν κατὰ χώραν, ἢ προβαίνειν, ἢ μικρὰ καὶ δι᾽ αὐτῆς δύναιτο περιπατεῖν τοῦ τούτου τοῦ γένους ἐστί. καὶ τὸ ἀναρ-

ὄνυχος ἐπισταζόμενον τοῦ μεγάλου δακτύλου. εἶτα τὴν αὐγὴν θεωρούμενον. ὅταν γὰρ ἐν τῷ κλιθῆναι τὸν ὄνυχα μήτε ταχέως μήτε βραδέως ἀπορρέῃ, χρήσιμον. δοκιμάζειν δὲ καὶ οὕτως ἐγχέοντα τοῦ γάλακτος εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον ἐμβάλλειν τὰ μέσον τὸ σύμμετρον καὶ διαθλίψαι τοῖς δακτύλοις. εἶτα ἐάσαντες ἕως οὗ παγῇ θεωρεῖν εἰ ἔλαττον τὸ τυρῶδες τοῦ ὀρρώδους. τὸ γὰρ τοιοῦτον γάλα ἄχρηστον. τὸ δ' ἐναντίον δύσπεπτον. ἄριστον δὲ τὸ σύμμετρα ἔχον ἀμφότερα.

Πῶς διορθωτέον τὰς κακίας τοῦ γάλακτος. δ.

Τὰς δὲ τοῦ γάλακτος κακίας διορθοῦν χρὴ ὧδε. εἰ μὲν τύχοι παχύτερον, ἐμέτοις ἐξελεῖν δεῖ τοῦ φλέγματος. ἄριστοι δὲ οἱ ὧδε τῷ ὀξυμέλιτι. δεῖ δὲ καὶ τοῖς πόνοις λεπτῦναι τοῖς πρὸ τῶν σιτίων. ἐνταῦθα δήπου καὶ ὀρίγανον καὶ ὕσσωπον καὶ ἡ θύμβρα καὶ ὁ σκάνδιξ καὶ ὁ θύμος ἐπιτήδεια. καὶ ῥαφανὶς ὀλίγη. καὶ τάριχος παλαιὸν μετ' ὀξυμέλιτος. εἰ δέ που γένοιτο δριμύτερόν τε καὶ λεπτότερον. ἐνταῦθα τὴν μὲν πόνων κουφίζειν τῶν πολλῶν. διαχεῖν δὲ τὴν πτισάνην ῥοφήμασί τε καὶ κρέασι χοιρείων. καὶ σίραιον διδόναι πίνειν καὶ οἶνον γλυκύν. εἰ δὲ ὀλίγον γίνηται τήν τε ῥοφημάτων προσφέρειν καὶ δαψιλέστερον διαιτᾶν. καὶ οἶνον διδόναι πίνειν γλυκὺν καὶ ἀναξαίνειν στῆθος καὶ τιτθούς. ταῖς δ' αὖ καὶ σικύα προσβαλλομένη παρέχοι τὰ δέοντα. φάρμακα δὲ πρὸς γάλακτος γένεσιν. ὅτι μὲν αὔξει τι οἶδα. οὐ μὴν συνεχῶς χρῆσθαι αὐταῖς κελεύω. συντήκει γὰρ βιαιότερον. ἔστι δὲ μαράθρου τε ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς ἑψημένα πτισάνῃ. κυτίσου τε φύλλα ἐν οἴνῳ μέλανι ἢ πτισάνῃ. καὶ μελάνθιον γλυκὺ καὶ ἄνηθον. καὶ σταφυλίνου ῥίζα καὶ ὁ καρπός. χρὴ δὲ θερμῷ προσαναζέσαντα οὕτω προσφέρειν. πάντων μέντοι τὸ πονηρὸν γάλα καὶ εἰ παχὺ εἴη ἢ δριμὺ καὶ δυσῶδες. προσαμέλξασαν, οὕτω προσιθέναι τὸ παιδίον. τότε δριμὺ μηδέποτε ἄσιτον διδόναι. τὰς δὲ δυσωδίας καὶ οἶνος εὐώδης καὶ σιτίων ἡδὺ διορθοῦν δύναιτο. περὶ δὲ τοῦ τετυρωμένου γάλακτος ἐν τῷ περὶ μαστῶν κατὰ τὸ τέταρτον βιβλίον λεχθήσεται.

Κομιδὴ παιδίου. ε.

Πρώτην τροφὴν εἰσφέρειν δεῖ τῷ νεογνῷ παιδίῳ τοῦ μέλιτος. μετὰ δὲ τοῦ γάλακτος διδόναι δὶς τῆς ἡμέρας ἢ τρὶς τὸ πλεῖστον. ὅταν δὲ αὐτό τε πρόθυμον ᾖ λαμβάνειν καὶ ἐλπίδας παρέχει εἰς πέψιν, τηνικαῦτα ἤδη καὶ σιτίον διδόναι μὴ ἐμπιπλάσαν. εἰ δέ που λαθόντα πληρωθείη, ὑπνωδέστερα δὲ βαθὺς γίνεται καὶ νωθρότερα. καὶ ὄγκος ἐν γαστρὶ ἔνεστι καὶ φῦσαι καὶ οὖρα ὑδατωδέστερα. οἷς χρὴ τεκμαιρομένην, μηδὲν διδόναι ἕως ἂν κατασταλῇ. ἀρκεῖ δὲ ἔτη δύο τρέφειν τῷ γάλακτι. τῷ δὲ ἐντεῦθεν μεταβάλλειν πρὸς σιτία.

Περὶ τῶν γινομένων ἐξανθημάτων τῷ παιδίῳ. ϛ.

Ὅσα δὲ τῷ παιδίῳ ἐξανθεῖ κατὰ τὸ δέρμα. χρὴ τὸ μὲν αὐτίκα ἀσμένην δέχεσθαι. ὅταν δὲ ἐπανθήσῃ καλῶς, τηνικαῦτα ἤδη θεραπεύειν. τοῖς μὲν λουτροῖς προσεμβάλλουσαν μυρσίνης ἢ σχίνου ἢ ῥόδων. εἶτα ῥοδίνῳ ἢ σχινίνῳ χρωμένην, καὶ κηρωτῇ σὺν ψιμυθίῳ, καὶ ῥύπτειν δήπου τοῖς σμήγμασι μαλακωτέροις. οὐ γὰρ οἴσει τὰ ἰσχυρότερα. κάλλιστον δὲ καὶ τὴν τιτθὴν διαιτᾶσθαι γλυκυτέρῳ τρόπῳ. κάλλιστον δὲ καὶ τὸ παιδίον αὐτὸ διαιτῆσαι. μήτε ἐμπιπλάσας, μήτ' αὖ σφόδρα ἐνδεῶς. ἐὰν δὲ ἐφίσταται ἡ κοιλία τοῦ παιδίου. τότε μέλιτος ἐγχέοντας συνεψεῖν τῇ τροφῇ. ἐὰν δὲ μηδὲ οὕτως ὑπακούῃ τῆς τερεβινθίνης παρεμβάλλειν ὅσον ὀρόβου. ταραττομένης δὲ τῆς κοιλίας κέγχρον μάλιστα προσφέρειν.

Περὶ βηχὸς παιδίου καὶ κορύζης. ζ.

Εἰ δέ ποτε βὴξ ἢ κόρυζα συμβαίη τῷ παιδίῳ. τοὺς μελιτισμοὺς καλουμένους παραληπτέον. χρὴ τοίνυν λούσασαν αὐτὸ πολλῷ θερμῷ καὶ κατὰ κεφαλῆς χρίσαι μέλιτι πολλῷ, κἄπειτα τῷ δακτύλῳ τὴν γλῶτταν πράως πιέσαι. ἐμεῖ γὰρ φλέγμα πολύ.

Περὶ ὀδαξισμοῦ. η.

Εἰ δέ τις ὀδαξισμὸς παρείη τῷ παιδίῳ, πυρίᾳ χρηστέον καὶ ἀφθόνῳ ἀλείμματι δι' ἐλαίου ἀπίφθου συντακέντος ὀλίγου τοῦ κηροῦ.

Περὶ ὀδοντοφυΐας. θ.

Ὀδοντοφυΐαι γίνονται μὲν περὶ ἑβδόμην μῆνα. συμβαίνουσι δὲ τότε φλεγμοναὶ τῶν οὔλων καὶ σιαγόνων καὶ τενόντων, καὶ ποτε σπασμοί. χρὴ οὖν τηνικαῦτα μηδὲν διδόναι τῷ παιδίῳ μασήσεως δεόμενον. τῷ δακτύλῳ δὲ συνεχῶς παρὰ τὸ λουτρὸν τὰ οὖλα ψηλαφᾶν, καὶ μαλάσσειν ὀρνιθίῳ στέατι ἢ ἐγκεφάλῳ λαγωοῦ. τῶν δὲ ὀδόντων ἤδη παρακυψάντων χρῆσθαι ψυχροῖς ἐρίοις καθαροῖς. ἐπιβολῇ τραχήλου καὶ κεφαλῆς καὶ σιαγόνων. ἐμβροχῇ τε τῶν αὐτῶν δι' ἐλαίου γλυκέος καὶ θερμοῦ παραστάζομένου καὶ τοῖς ἀκουστικοῖς πόροις. χρὴ δὲ τηνικαῦτα τὸ παιδίον εὐθαλέστερον καὶ διαιτᾶν καὶ λούειν θερμῷ. καὶ εἰ μὲν διαρροίας ἔχοι. πειρᾶσθαι συνάγειν τὴν γαστέρα τοῖς ἐπιθέμασι. ὧν μάλιστα ἵστησι τὸ κύμινον ἐμπλασσόμενον ἐρίῳ ἢ τὸ ἄνηθον ἢ τὸ σέλινον. ἀγαθὸν δὲ καὶ σπέρμα ῥόδων προσμίσγειν καὶ τὸ ὅλως θερμῶς ξηραίνειν. εἰ δὲ μηδὲν ὑπίοι κάτω ἐρεθίζειν πράως τῷ μέλιτι πλάσσοντα ὡς βαλάνιον ἢ καλαμίνθῃ τετριμμένῃ μετὰ μέλιτος χρίειν. δοκεῖ δὲ κάλλιστα βοηθεῖν τοῖς σπασμοῖς τῶν παιδίων ἡλιοτρόπιον ἑψόμενον ἐν ὕδατι, εἰ λούοιτο ἐν τούτῳ τὸ παιδίον. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἰρίνῳ χρῆσθαι ἢ κυπρίνῳ καὶ τῷ σικυωνίῳ. καὶ τὸ σύμπαν θερμαίνειν. ἐπειδὴ δὲ ἀνατελλόντων

λοιπῶν κρεῶν. οβ.
περὶ τῆς ἐν ταῖς τροφαῖς δυνάμεων. ογ.
περὶ λαχάνων. οδ.
περὶ ἀσπαράγων. οε.
περὶ τῶν ἐχόντων ἐδωδίμους τὰς ῥίζας. οϛ.
περὶ ὕδνων καὶ μυκήτων. οζ.
περὶ τῶν σπωδῶν. οη.
περὶ ὀπωρῶν. οθ.
περὶ ὀρνίθων. π.
περὶ τῶν ἀπὸ τῶν δένδρων καρπῶν. πα.
περὶ ζώων καὶ πρῶτον περὶ τῶν πτηνῶν. πβ.
περὶ ᾠῶν. πγ.
περὶ πεζῶν ζώων. πδ.
περὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων. πε.
περὶ γάλακτος καὶ τοῦ τῶν πεζῶν αἵματος. πϛ.
περὶ γαλακτοποσίας. πζ.
περὶ τοῦ σχιστοῦ γάλακτος. πη.
περὶ τυροῦ. πθ.
περὶ ἰχθύων. ϟ.
περὶ τῶν ὀστρακοδέρμων. ϟα.
περὶ μαλακίων. ϟβ.
περὶ σελαχίων. ϟγ.
περὶ τῶν κητωδῶν. ϟδ.
περὶ οἴνου δυνάμεως. ϟε.
περὶ μέλιτος καὶ μελικράτου. ϟϛ.
περὶ ὕπνου. ϟζ.
περὶ ἀγρυπνίας. ϟη.
περὶ καταφορᾶς. ϟθ.
διοκλέους ἐπιστολὴ προφυλακτική. ρ.

ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ΣΥΜΒΑΙΝΌΝΤΩΝ ΤΑΙ͂Σ ΚΥΟΎΣΑΙΣ. ΚΑῚ ΠΏΣ ΑΥ̓ΤᾺΣ ΔΙΑΙΤΗΤΈΟΝ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Τῶν συμπιπτόντων ταῖς κυούσαις, ἐπειδὴ ταῦτα μάλιστα ὀχλεῖ, τὸ περισσεύειν καὶ ζωμῶδες ἐμεῖν καὶ πτυελίζειν καὶ καρδιαλγεῖν καὶ ἀσιτεῖν, οὐ χεῖρον πρὸς αὐτὰς ἀποδοθῆναι γράψαι. περὶ μέντοι σιτία μὴ ἄγαν γλυκέα καὶ οἶνοι κιῤῥοὶ καὶ εὔοσμοι ταῖς τοιαύταις μάλιστα ἁρμόττουσι. καὶ τὸ μέτριον περιπατεῖν. ταῦτα πάντα τοῦ περισσεύειν καὶ τοῦ ἐμεῖν ἰάματά ἐστιν. ὡς δὲ φάρμακον πολυγόνου μὲν τὴν πόαν ὕδατι ἑφθὴν ποιεῖν. καὶ ἀνήθου ὡσαύτως καὶ τὰς ποντικὰς ῥίζας. καλεῖται δὲ ἐπιχωρίως ῥᾶ. ταῦτα καὶ εὐθὺ τῷ σίτῳ καὶ πρὸ τοῦ σίτου λαμβανέσθω. ἔξωθεν δὲ οἰνάνθην καὶ βαλαύστιον, καὶ κυτίσου καὶ σμυρνίου κόμην καὶ μαράθρου σπέρμα. κοινῇ τε καὶ ὡς ἂν μίσγειν ἐθέλῃς μετὰ φοινίκων καὶ οἴνου παλαιοῦ κατὰ πλάσεως τὸ περικάρδιον. τοὺς δὲ καρδιωγμοὺς ἐπικουφίζειν θερμοῦ ὕδατος πόσει, καὶ τῇ ἡσυχῇ περιπατεῖν, καὶ τὸ σκεπάζειν τὸ ὑποχόνδριον ἐρίῳ μαλακῷ. τὰς δὲ ἀποσίτους προτρέπειν ἂν ἐσθίειν τά τε ποικίλα σιτία καὶ τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἄμυλον ξηρόν. μᾶλλον δ' ἂν ἔτι συνοίσει ταῖς ἐπιθυμούσαις γῆν ἐσθίειν ὡς ἐν τῇ καλουμένῃ κίττῃ. ἥτις περὶ τὸν τρίτον μῆνα τῆς κυήσεως μάλιστα γίνεται, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τέως τὸ κύημα πᾶν τὸ φερόμενον ἐν τῇ μήτρᾳ, λόγῳ βορᾶς διαπονεῖν ὡς ἀεὶ θέσθαι, πλεοναζόντων δὲ αὐτῇ ποικίλων περιττωμάτων ἐν τῷ στομάχῳ. ὅθεν καὶ ποικίλων καὶ ἀλλοκότων ὀρέγονται. ἢ δ' ἀθρόων ἐσβεσμένων καὶ κιμωλίας καὶ ἑτέρων πλειόνων. τούτου γὰρ ἕνεκα καὶ τὴν ὀνομασίαν ταύτην τὸ πάθος ἐκτήσατο, διὰ τὸ ποικίλον τοῦ ζώου τῆς κίττης. ἢ ὅτι καὶ κεῖνο τῷ πάθει τούτῳ πολλάκις ἁλίσκεται. ὀνίνανται δὲ καὶ οἱ πόνοι. καὶ αἱ μακρότεραι ἀποδημίαι. ἔστι δὲ ἤθισιν ἀταλαιπώρως διαιτᾶσθαι κύησις αὕτη οὐ χρηστῶς λύει τὰς ὀξεπιπαίτους κινήσεις. καὶ τὸ δριμέων δέ ποτε γεύεσθαι καὶ μάλιστα ἐν τινος ἐπιτήδειον τῇ ἀποσίτῳ, πρὸς δὲ τὰ οἰδήματα τῶν ποδῶν ἐξαίρεται ἄνηθον ἐν ὄξει βεβρεγμένον ἐπιλαβεῖν, ἢ φύλλα κράμβης πλατέως τε ἐπιτιθέναι καὶ τὴν κιμωλίαν μετ' ὄξους ἐπιχρίειν καὶ συμπτηρίαν ὡσαύτως μετ' ὄξους. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὴν μηδικῶν καλουμένων μήλων, ἃ δὴ καὶ κίτρια καλοῦσιν, ἑψήσας ἐν ὕδατι καταντλεῖν τοὺς πόδας.

Περὶ τιτθῆς. β.

A Αἱρεῖσθαι δὴ χρὴ τιτθὴν μηδ' ὅτι οὖν νόσημα ἔχουσαν, καὶ μὴ ἄγαν πρεσβυτέραν μήτε ἢ νεωτέραν, ἔστω δὲ ἡ μὲν νεωτάτη εἰκοσιπέντε, ἡ δὲ πρεσβυτάτη τριακονταπέντε. καὶ στῆθος μέγα ἐχέτω, καὶ τιτθοὺς μεγάλους. καὶ θηλὰς μήτε μεμυκυίας μήτε ἀπεστραμμένας. ἔστω δὲ τὸ ἄλλο σῶμα μήτε πιῖον ἰσχυρῶς μήτε ὑπόλεπτον. μέγα δὲ ἔστω τῷ παιδίῳ καὶ τὴν τιτθὴν μὴ πάλαι τετοκυῖαν εἶναι καὶ ἄῤῥεν μᾶλλον. φυλάσσεσθαι δὲ καὶ τὰ πάνυ ξηραίνοντα καὶ τὰ ἁλυκὰ καὶ δριμέα καὶ στρυφνὰ καὶ ὀξέα καὶ πικρὰ. καὶ ἰσχυρῶς θερμαίνοντα. καὶ τὰ πάνυ δύσοσμα. καὶ τὰς ἐπισήμους εὐωδίας τε καὶ ἀρτύσεις καὶ τὰ ἄλλα τὰ δριμέα. ἀπεχέσθω δὲ καὶ ἡ τιτθὴ καὶ λαγνειῶν, καὶ πονείτω δὲ τὴν χειρῶν καὶ τὴν ὤμων καὶ ἀλείτω καὶ ὑφαινέτω. καὶ εὐθὺ τὰς ἀγκάλας ἔχουσα τὸ παιδίον περιαγέτω. φερέσθω δὲ ἐπ' ἀγκάλαις τρέμουσα καὶ τε φάμενα.

Περὶ τοῦ τῆς τροφοῦ γάλακτος. γ.

Γ Γάλα δὲ βέλτιστόν ἐστι τὸ σύμμετρον πάχει, πλήθει, χροιᾷ, ὀσμῇ, γεύσει. χρήσιμον δέ ἐστι καὶ τὸ εὐθὺ τοῦ

ὀστῶν. ἐν οἷς ὁ περὶ καταγμάτων τε καὶ ἐξαρθρημάτων περιέχεται λόγος.

Ε ν τῷ ζ΄ πάντων τῶν φαρμάκων αἱ δυνάμεις περιέχονται, πρῶτον μὲν τῶν ἁπλῶν, ἐπ' αὐτοῖς δὲ καὶ τῶν συνθέτων καὶ μᾶλλον ὁπόσων ἐν τῇ τῶν ἄλλων ἐξ βιβλίων ἐμνήσθημεν διεξόδῳ. μάλιστα τῶν μειζόνων τε καὶ οἱονεὶ κατωνομασμένων σκευασιῶν. οὐ γὰρ συνείδομεν ἐκεῖσε τάττειν ἁπάσας σποράδην διὰ τὸ τῆς διδασκαλίας ἀόχλητον. καὶ ἵνα ζητῶν τις μίαν τινὰ ἢ καὶ πλείονας τῶν γνωρίμων σκευασιῶν ῥᾳδίως εὑρίσκοι. πρὸς δὲ τῷ τέλει καί τινα συμβαλλόμενα πρὸς τὰς συνθέσεις τῶν φαρμάκων. καὶ περὶ τῶν ἀντεμβαλλομένων εἰδῶν λέγεται. ὥστε τὸν ὅλον ἀπαρτίζειν λόγον εἰς τὴν περὶ σταθμῶν τε καὶ μέτρων διδασκαλίαν. ἀρξόμεθα οὖν ἤδη τοῦ πρώτου γράμματος.

Γ ρῶτον τῆς ὅλης πραγματείας ὑπάρχει τὸ παρὸν βιβλίον ἐν ᾧ πάσαν τὴν ὑγιεινὴν δίαιταν ὑποτυποῦμεν ὡς ἤδη τε λέλεκται κατὰ τὸ προοίμιον καὶ αὖθις ῥηθήσεται καὶ τὰ κεφάλαια. τοσοῦ-
ιο τον μόνον προειπόντων ἡμῶν ὡς ἔν τε τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ γράμματι τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ὀριβασίου μετηγάγομεν. οὐ γὰρ οἰκείαν βουλόμεθα πραγματεύσασθαι δόξαν. ἀλλ' ἐξ ἁπάντων ἔχειν τὸ χρήσιμον. ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς πέντε βιβλίοις ἐλάχιστα μόνον ἐκ τῶν ἐκείνου τέτακται.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΑ ΤΟΥ͂ ΠΡΩ'ΤΟΥ ΒΙΒΛΙ'ΟΥ.

Περὶ τῶν συμβαινόντων ταῖς κυούσαις, καὶ πῶς αὐταῖς διαιτητέον. α.
περὶ πτισάνης. β.
περὶ τοῦ τῆς τροφοῦ γάλακτος. γ.
πῶς διορθωτέον τὰς κακίας τοῦ γάλακτος. δ.
κομιδὴ παιδίου. ε.
περὶ τῶν γινομένων ἐξανθημάτων ἐν παιδίῳ. ϛ.
περὶ βηχὸς παιδίου καὶ κορύζης. ζ.
περὶ ὀδαξισμοῦ. η.
περὶ ὀδοντοφυΐας. θ.
πρὸς ἄφθας. ι.
πρὸς τὰ τῶν μηρῶν παρατρίμματα. ια.
πρὸς τὰς τῶν ὤτων ὑγρότητας. ιβ.
περὶ σειριάσεως. ιγ.
δίαιτα νηπίων καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡλικιῶν ἄχρι τῶν παρακμαζόντων. ιδ.
περὶ τρίψεως παρασκευαστικῆς. ιε.
περὶ γυμνασίων. ιϛ.
περὶ τῶν εἰδῶν τοῦ γυμνασίου. ιζ.
περὶ τῆς ἰδίας τρίψεως. ιη.
περὶ ἀναφωνήσεως. ιθ.
περὶ κόπων τῶν ἐπὶ τοῖς γυμνασίοις. κ.
περὶ στεγνώσεως δέρματος. κα.
περὶ τῶν αὐτομάτων κόπων. κβ.
δίαιτα γερόντων. κγ.
πρὸς ἐρρυτιδωμένον σῶμα. κδ.
ὥστε ἡδὺ πνεῖν σῶμα. κε.
ὥστε ἀνθηρὰν φαίνεσθαι τὴν ἕξιν. κϛ.
πρὸς εὐχροιαν. κζ.
πρὸς τὰ πελιώματα. κη.
ὀδόντων προφυλακτικά. κθ.
ὥστε μὴ βαρυηκοεῖν. λ.
πρὸς τὴν ἀχλὺν τῶν ὀμμάτων. λα.
περὶ πλησμονῆς. λβ.
περὶ μέθης. λγ.
περὶ τῶν διαφθειρόντων τὰ σιτία. λδ.
περὶ ἀφροδισίων. λε.
πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους συνουσιάζειν. λϛ.
περὶ τῶν ἀμέτρως ἀφροδισιαζόντων. λζ.
περὶ πλεονασμοῦ σπέρματος. λη.
περὶ τῶν κατεψυγμένων. λθ.
περὶ τῶν ἐγκεκαυμένων. μ.
περὶ φλέγματος ἐν τῇ ἄνω γαστρὶ πλεονάζοντος. μα.
πῶς ἄν τις εὐκόλως ἐμοίη. μβ.
περὶ ὑπακτικῶν γαστρὸς καὶ διουρητικῶν τοῖς ὑγιαίνουσι. μγ.
περὶ κλυσμοῦ. μδ.
περὶ βαλανείων. με.
περὶ τῶν κενωτικῶν τῆς κεφαλῆς ἀποφλεγματισμῶν τε καὶ ἐρρίνων καὶ διακλυσμῶν. μϛ.
ἔτι ἐμμηνίων ἀγωγά. μζ.
ἱδρωτικά. μη.
περὶ ἀέρων. μθ.
περὶ ὑδάτων. ν.
περὶ λουτρῶν. να.
περὶ τῶν αὐτοφυῶν λουτρῶν. νβ.
περὶ τῆς ταῖς ὥραις ἁρμοττούσης διαίτης. νγ.
δίαιτα τοῖς ἐν ἀσχόλῳ βίῳ τυγχάνουσιν. νδ.
ὁδοιποροῦσι δίαιτα. νε.
πλοιζομένοις δίαιτα. νϛ.
περὶ τερκῶν καθαιρέσεως. νζ.
πῶς ἀναστρέφειν χρὴ τοὺς κατισχνωθέντας. νη.
πῶς ἄν τις ἰάσαιτο κατισχνωθέντα μόρια. νθ.
διάγνωσις ἀρίστης κράσεως. ξ.
διάγνωσις τῶν δυσκράτων σωμάτων. ξα.
περὶ διαπλάσεως τῆς κεφαλῆς. ξβ.
ἐγκεφάλου κράσεως γνωρίσματα. ξγ.
γαστρὸς κράσεως γνωρίσματα. ξδ.
πνεύμονος διάγνωσις. ξε.
καρδίας γνωρίσματα. ξϛ.
ἥπατος κράσεως διάγνωσις. ξζ.
τῆς τῶν ὄρχεων κράσεως διάγνωσις. ξη.
περὶ τῶν παραλειφθέντων. ξθ.
διόρθωσις τῶν θερμῶν δυσκρασιῶν τοῦ σώματος. ο.
διόρθωσις τῶν ψυχρῶν δυσκρασιῶν. οα.
διόρθωσις τῶν ξηρῶν δυσκρασιῶν ἐπὶ γαστρὸς ὡς ἐπὶ παραδείγματος. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν

ΠΑΥΛΟΥ ΠΟΝΟΝ ΜΕ ΓΝΩΘΙ ΤΟΥ ΓΗΣ ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΔΙΑΔΡΑΜΟΝΤΟΣ ΦΥΝΤΟΣ ΕΚ ΓΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Οὐχ ὡς τῶν παλαιοτέρων ἐν τοῖς κατὰ τὴν τέχνην τι παραλελοιπότων τήνδε τὴν πραγματείαν ἐνστησάμην, ἀλλὰ συντόμου χάριν διδασκαλίας. τοὐναντίον γὰρ ἐκείνοις μὲν ὀρθῶς τε καὶ ἀνελλιπῶς ἅπαντα πεπλήρωνται. οἱ δὲ νεώτεροι, πρὸς τῷ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐπιχειρεῖν ἐντυγχάνειν αὐτοῖς, ἔτι μὲν καὶ ἀδολεσχίαν αὐτῶν κατηγοροῦσι. ὅθεν ἐγὼ τὸ παρὸν ἥκω σύνταγμα, τοῖς μὲν ὡς εἰκὸς ἔχειν αὐτὸ βουλομένοις ὑπόμνημα γενησόμενον, ἐμοὶ δὲ γυμνάσιον. ἄτοπον γὰρ, τοὺς μὲν ἐμπόρους τοῖς συντόμοις τε καὶ συνεκδήμοις ὑπ' αὐτῶν ὀνομαζομένοις χρῆσθαι φορτικοῖς συντάγμασιν, ἐν οἷς ἁπάντων ἐμφέρεται τῶν νόμων τὰ κεφάλαια πρὸς τὸ τῆς χρείας ἕτοιμον· ἡμᾶς δὲ τούτων καταμελεῖν. καίπερ ἐκείνων μὲν οὐ πρὸς ὀλίγον μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ συχνὸν ὑπερτίθεσθαι χρόνον πρὸς ἐπίσκεψιν δυναμένων· ἡμῶν δὲ μηδαμῶς ἢ πάνυ γε σπανίως τὴν τοιαύτην ἐχόντων ἐξουσίαν. τὰ γάρ τοι τῆς χρείας ἐπί τινων νοσημάτων ἀπαραίτητον πολλάκις ἔχει τὴν ἀγωνίαν, διόπερ ὀρθῶς Ἱπποκράτης ὀξὺν ἀπεφήνατο τὸν καιρόν. ἐκείνους μὲν γὰρ ἐν μόναις σχεδὸν ταῖς πόλεσι κατεπείγει τῶν πραγμάτων τὸ χρήσιμον, ἔνθα καὶ τῶν βιβλίων ἄφθονός ἐστιν εὐπορία, τοῖς δὲ ἰατροῖς οὐκ ἐν πόλεσι μόνον ἢ ἀγροῖς ἢ καί τισιν ἐρήμοις χωρίοις, ἀλλ' ἤδη καὶ κατὰ θάλατταν πολλάκις ἐν αὐταῖς ταῖς ναυσὶν ἐξαιφνίδιος νοσημάτων ἀνάγκη προσέπεσε, ἐφ' ὧν ἡ ἀναβολὴ θάνατον ἢ πάντως γε κίνδυνον ἔσχατον ἀπεργάζεται. πάσας δὲ τὰς ἰατρικὰς μεθόδους ἢ τὴν κατὰ μέρος πᾶσαν ὕλην διὰ μνήμης ἔχειν τῶν χαλεπωτάτων ἢ καὶ παντάπασιν ἀδυνάτων ἐστί. διόπερ τήνδε τὴν ἐπιτομὴν ἐκ τῶν ἀρχαίων ἐνστησάμην συναγωγήν. οὔτε γὰρ ἐμὰ παρεθέμην ἐν αὐτῇ γεννήματα, πλὴν ὀλίγων δέ τινων ἴσως περὶ ὧν ἐν τοῖς τῆς τέχνης ἔργοις οἶδά τε καὶ ἐπείρασα. πλείοσι δὲ τῶν ἐνδόξων ἐντετυχηκὼς, καὶ μᾶλλον Ὀρειβασίῳ καὶ αὐτῷ πᾶσαν ἀπανθίσαντι βίβλον· ἐν ᾧ πᾶσαν τὴν ὑγιεινὴν δηλαδὴ μὲν ὑποτύπωσιν. τῶν γὰρ μετὰ Γαληνὸν καὶ ἔτι νεωτέρων ἐγένετο· τὰ κάλλιστα τούτων ἐπιλεξάμενος, μηδὲν ὡς οἷόν τε νοσημάτων παραδραμών. ἡ μὲν γὰρ ἑβδομηκοντάβιβλος αὐτοῦ τοῦ Ὀρειβασίου πᾶσαν ἐν ἑαυτῇ περιέχει τῆς τέχνης ὑπόθεσιν· ἀλλ' οὐκ εὐπόριστος ἅπασιν ἡ πραγματεία πολύστιχος ὑπάρχουσα. ἡ δὲ ταύτης ἐπιτομὴ πρὸς Εὐστάθιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γραφεῖσα, πολλῶν εἰς τὸ παντελὲς λειπομένη νοσημάτων, ἀτελῆ τὴν τῶν λοιπῶν περιέχει θεωρίαν· πῇ μὲν αἰτιῶν· πῇ δὲ διαγνώσεων. ἐνίοτε δὲ καὶ τῆς αὐτάρκους ἐστερημένη θεραπείας, ὥσπερ οὖν ἑτέρων εἰς μνήμην ἐληλυθότων. τὸ δὲ παρὸν σύγγραμμα διαγνώσεις τε καὶ αἰτίας καὶ θεραπείας ἁπάντων περιέχει τῶν νοσημάτων, ὁμοιομερῶν, ὀργανικῶν, ἐν λύσει συνεχείας θεωρουμένων. οὐ κεφαλαιωδῶς μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν πλάτος. πρὸ δέ γε τούτων τὴν ὑγιεινὴν ἅπασαν ἐξεθέμεθα δίαιταν. ἔσχατον δὲ τὸν περὶ τῶν ἁπλῶν τε καὶ συνθέτων φαρμάκων ἐποιησάμεθα λόγον.

Τίνες οἱ σκοποὶ τῶν ἑπτὰ τῆς ὅλης πραγματείας βιβλίων τῆς συμπάσης πραγματείας εἰς ἑπτὰ διῃρημένης βιβλία.

Ἐν τῷ α΄ τὴν ὑγιεινὴν ἅπασαν εὑρήσεις ὑπόθεσιν. καὶ τὴν τῶν οἰκείων ταῖς ἡλικίαις τε καὶ ὥραις καὶ κράσεσι καὶ ἑτέροις τισὶ παθημάτων προφυλακήν τε καὶ διόρθωσιν. καὶ τὰς ἐν ταῖς τροφαῖς ἁπάσας δυνάμεις τε καὶ χρήσεις, ὡς ἐν τοῖς κεφαλαίοις ἐξεθέμεθα.

Ἐν τῷ β΄ τῶν πυρετῶν ἁπάντων ἐστὶν ἡ διδασκαλία προτεταγμένων μὲν αὐτῆς τῶν συντελούντων εἰς αὐτὴν διά τε τῆς ἐκ περιττωμάτων καὶ τῶν κρισίμων ἡμερῶν τε καὶ τῶν ἄλλων σημείων. ὑποτεταγμένων δὲ τῶν ἑπομένων τοῖς πυρετοῖς συμπτωμάτων.

Ἐν τῷ γ΄ περὶ τῶν κατὰ τόπους συνισταμένων παθῶν ἀπ' ἄκρας κεφαλῆς ἀρξαμένων ἡμῶν, εἰς ἄκρους δὲ καταντησάντων τοὺς πόδας ἄχρις ὀνύχων.

Ἐν τῷ δ΄ περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ σώματος καὶ δι' ἐν φανερῷ συνισταμένων παθῶν. οὐκ ἐν ὡρισμένοις, ἀλλ' ἐν πλείοσι μορίοις ὁ λόγος ἐστίν. ἐν ᾧ καὶ περὶ ἑλμίνθων καὶ δρακοντίων λέγεται.

Ἐν τῷ ε΄ περὶ τῶν ἰοβόλων πληγῶν τε καὶ δηγμάτων, ἐν ᾧ καὶ περὶ λυσσοδήκτων καὶ τοῦ ὑδροφοβικοῦ πάθους λέγεται· τῶν τε ὑπὸ μὴ λυττῶντος κυνὸς δηχθέντων. καὶ περὶ ἀνθρωποδήκτων ἐφ' οἷς περὶ δηλητηρίων τε καὶ ἀλεξιφαρμάκων.

Ἐν τῷ ς΄ τὰ κατὰ χειρουργίαν ἅπαντα λέγεται τήν τε κατὰ σάρκας ἔνθα καὶ βελουργικὴ καὶ τὴν τῶν

68
6hE
18

R. II ed. To. I p 251 n. 5